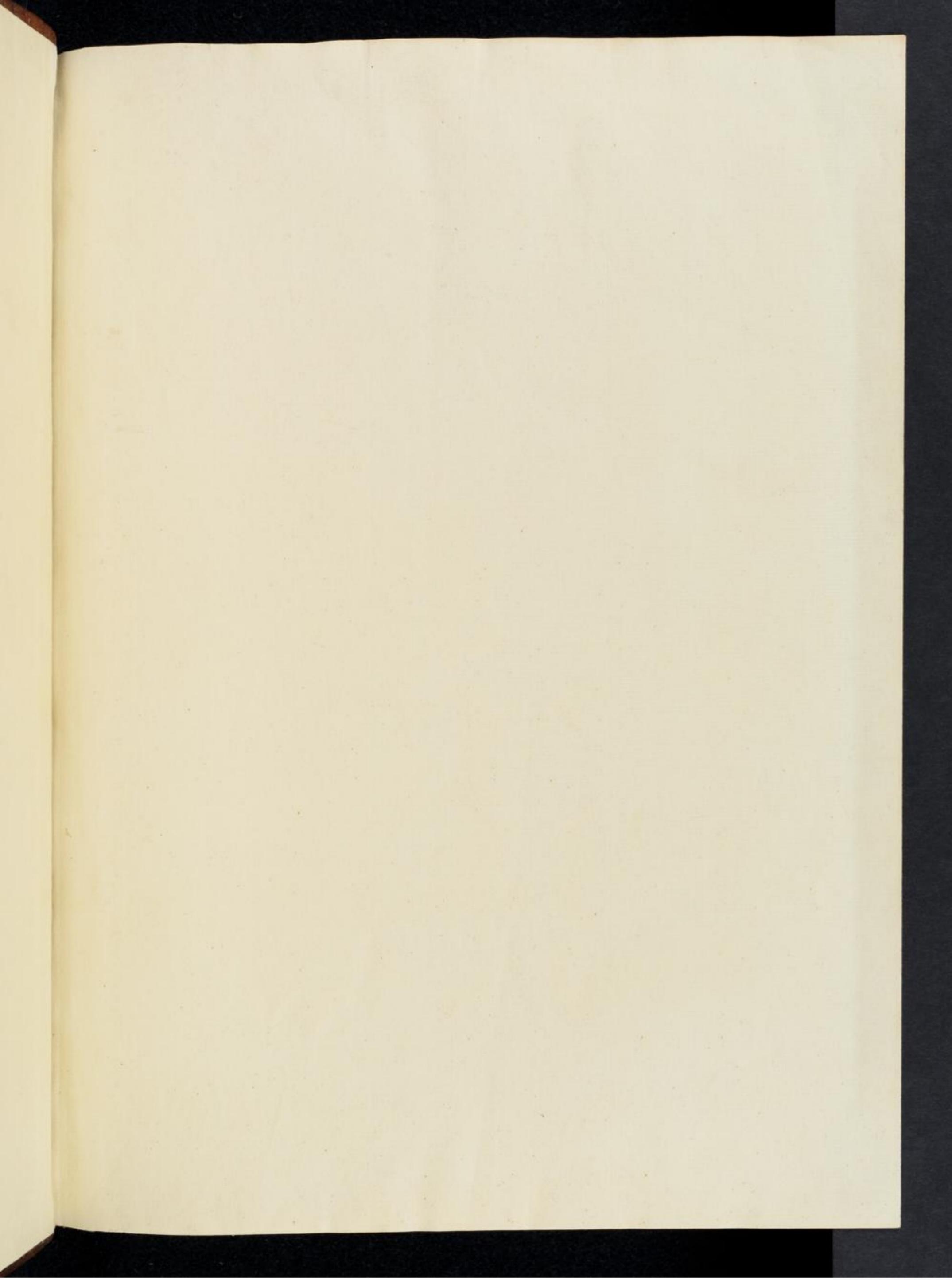
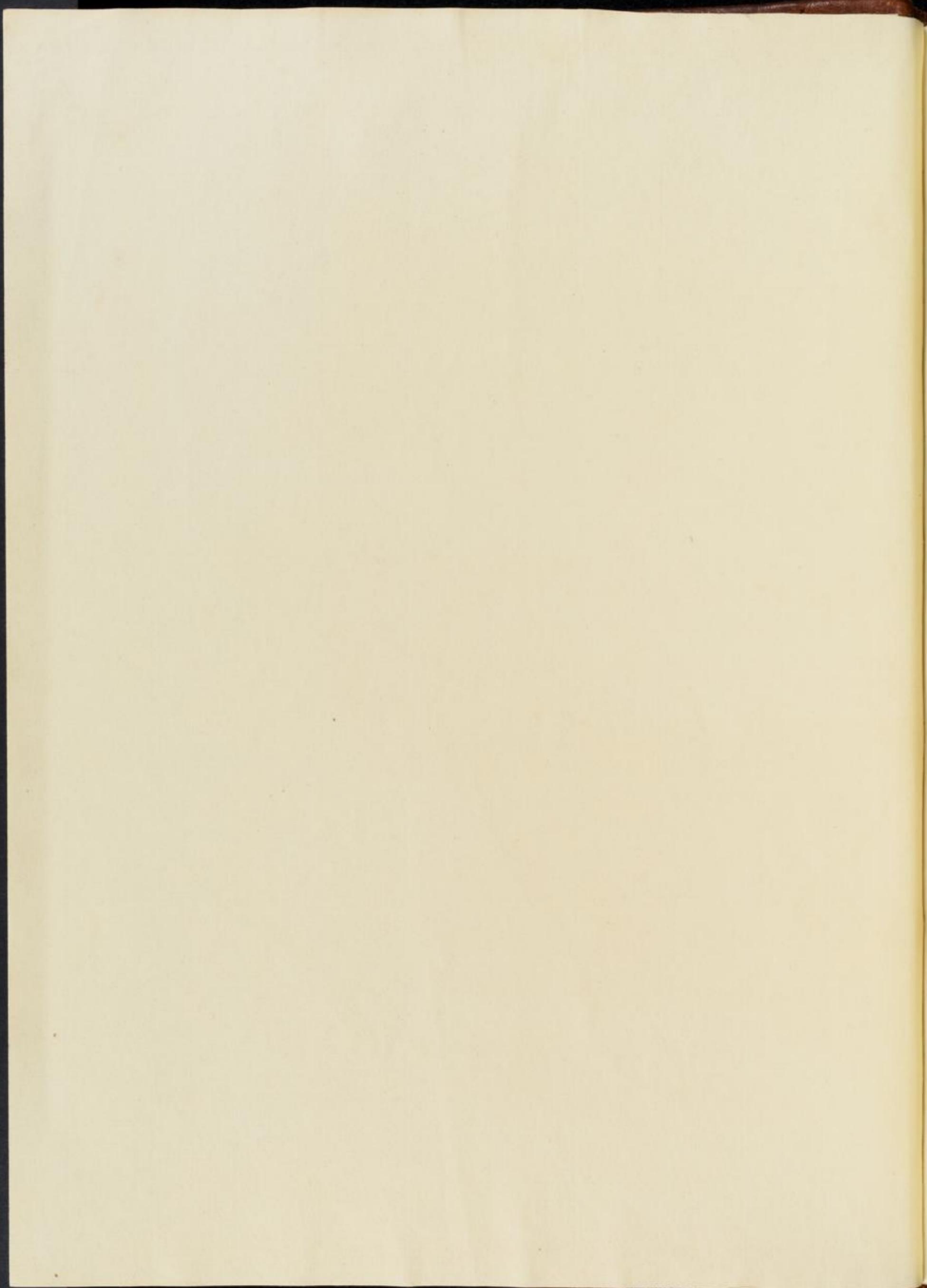
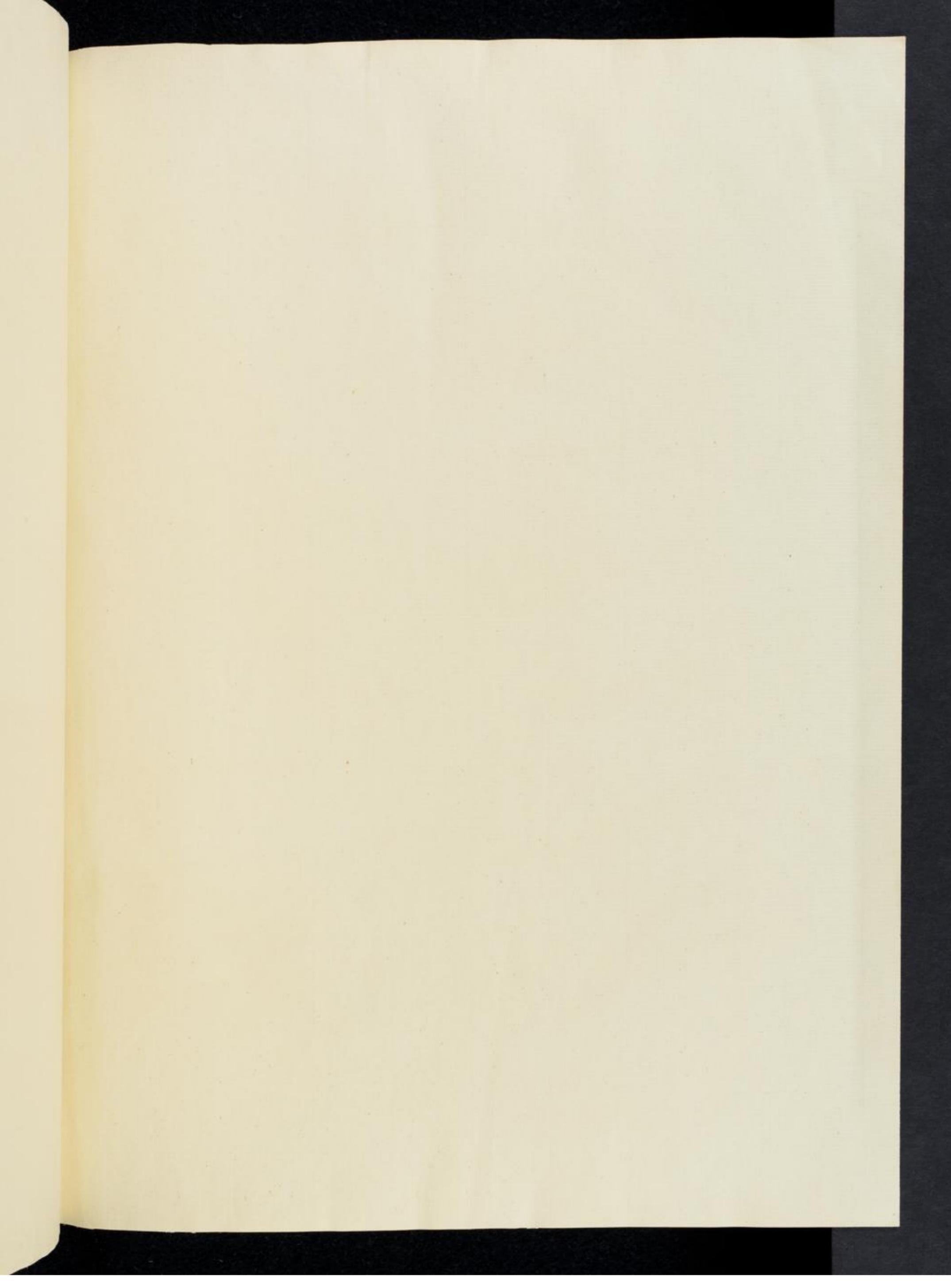
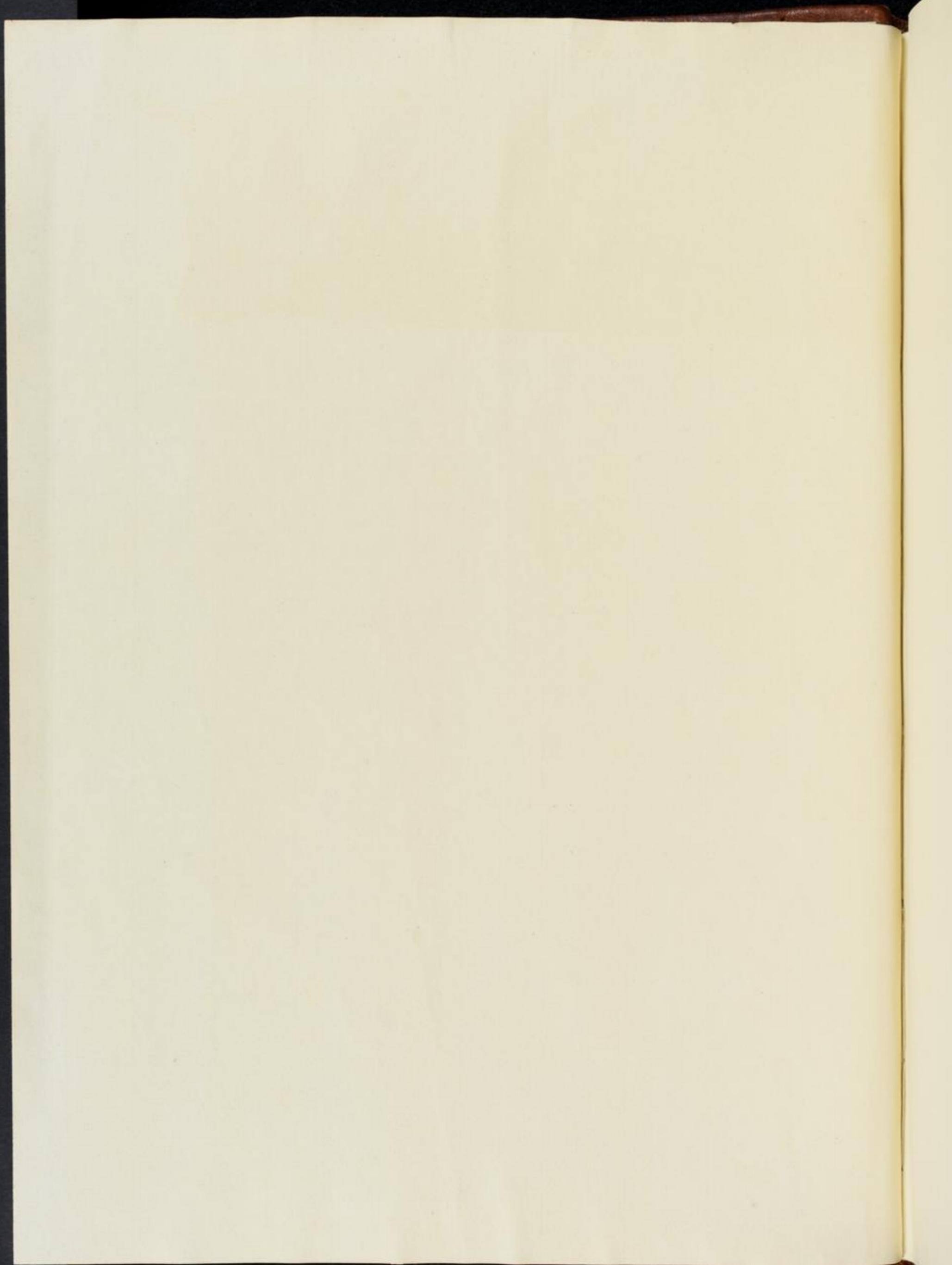

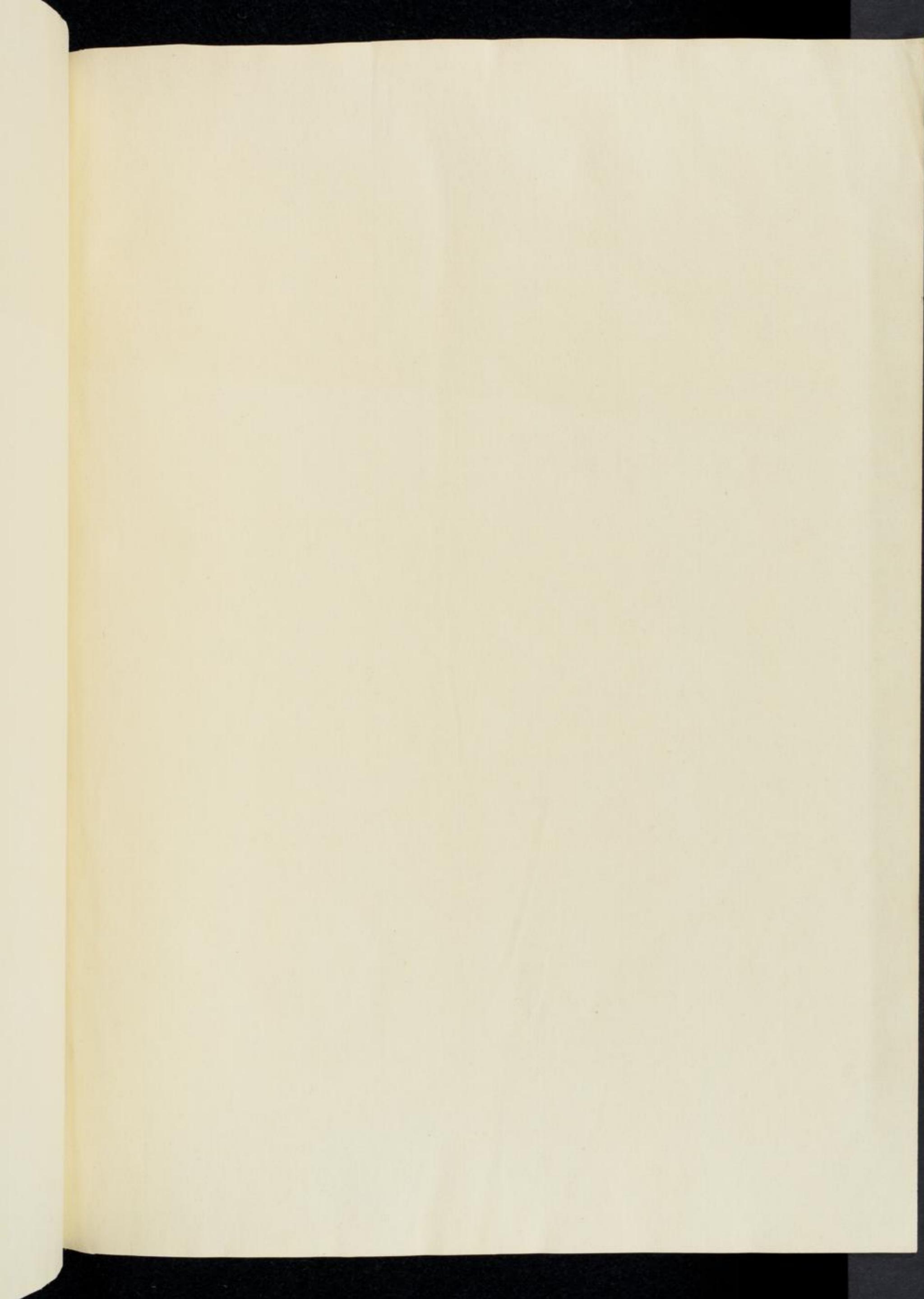
K. R. 114 b

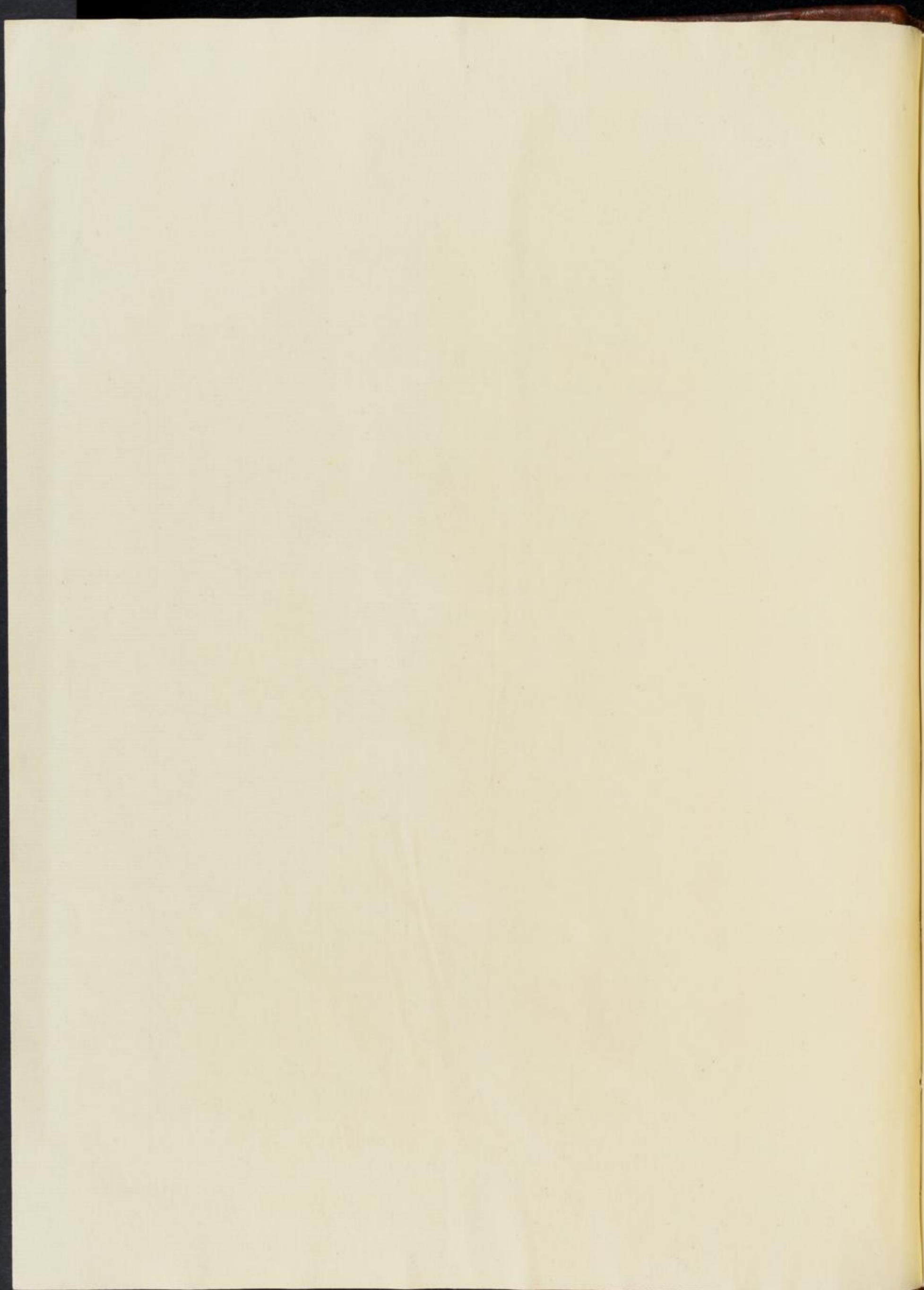

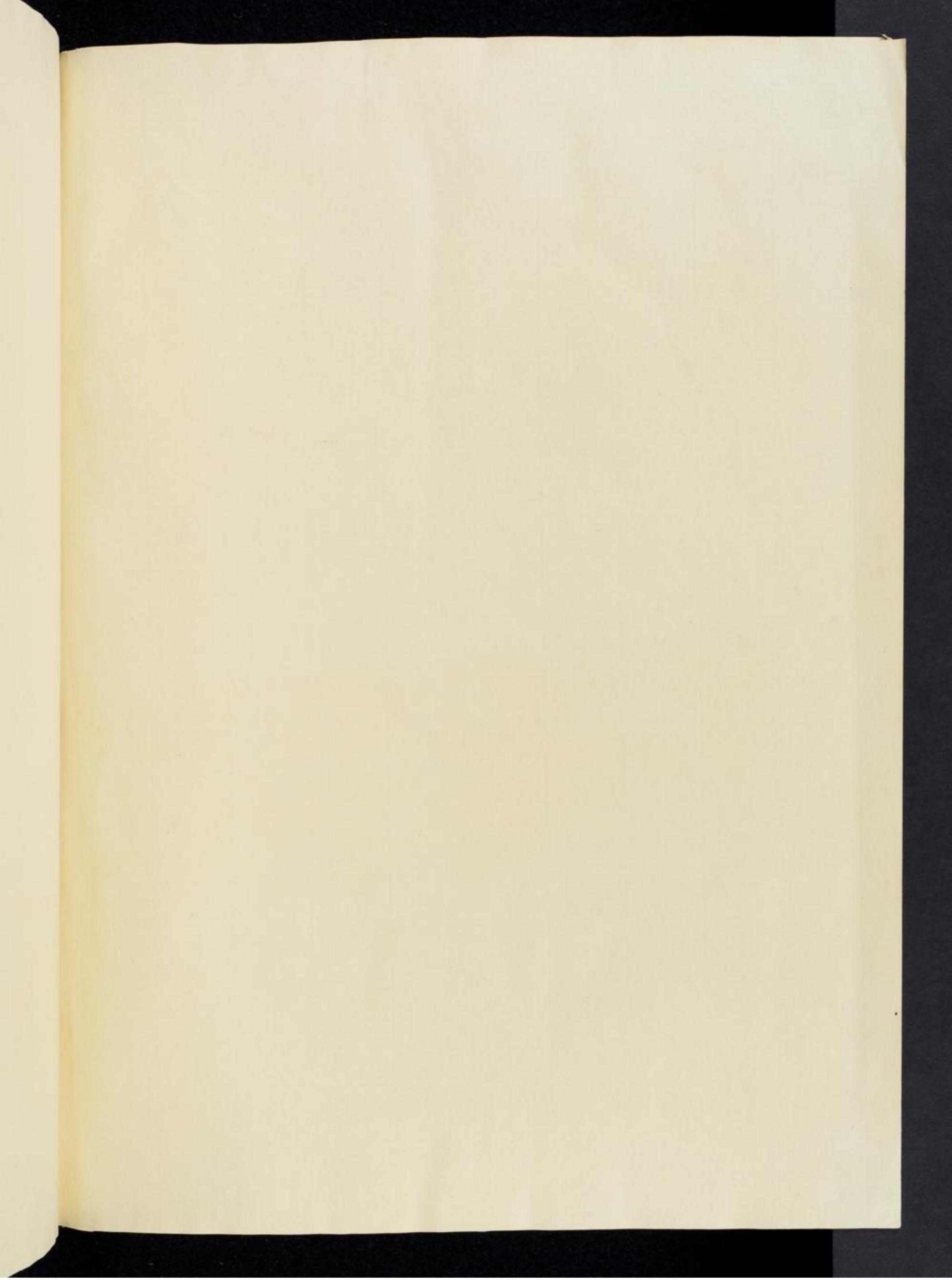

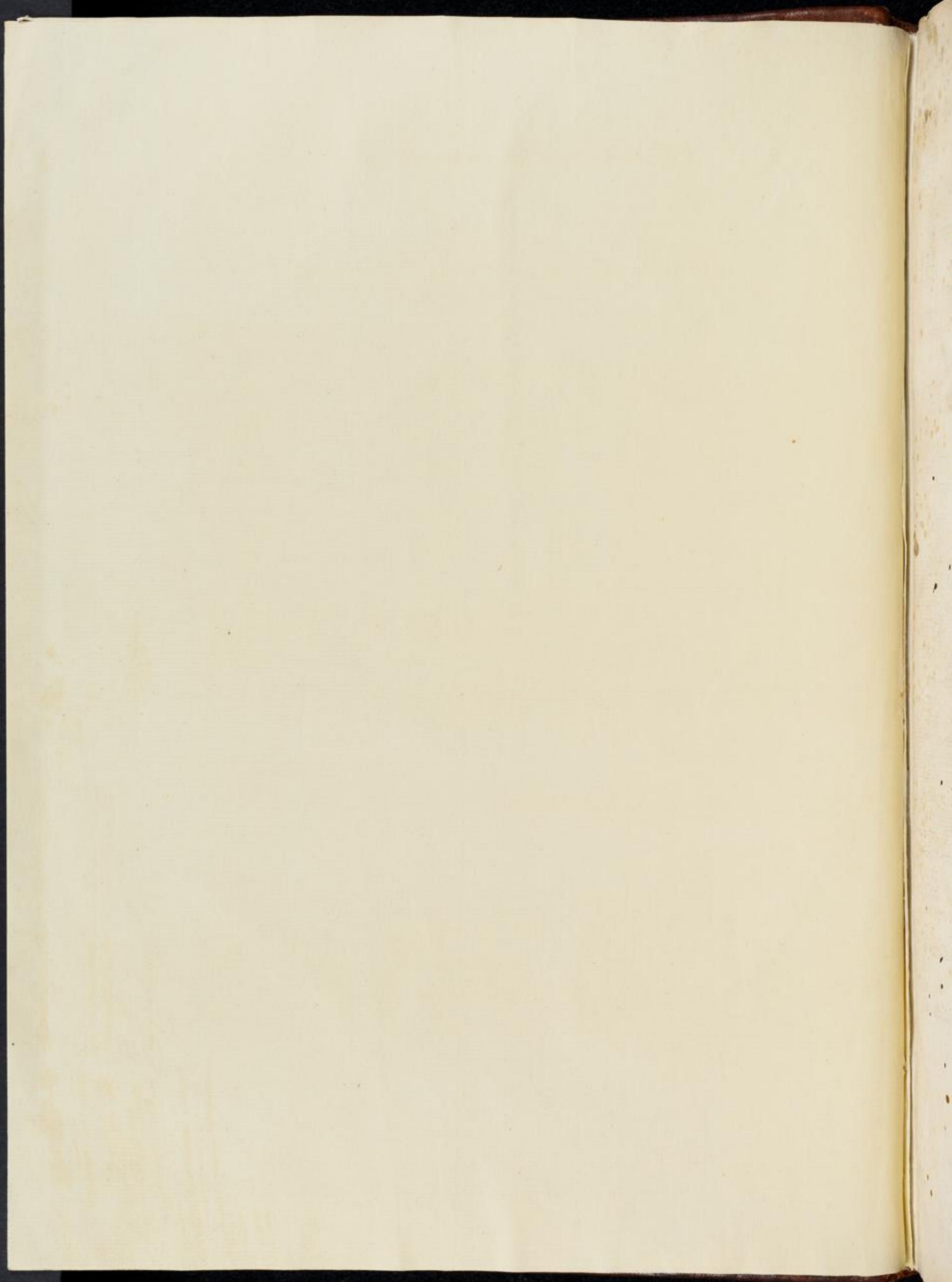

nos

Pro conventu Malepae in d. s. Crinis prope Rungenbeek.
Cui nunc inferio 1673 -

Dubl. zu 1 am. K. R. 114
2

R. Primi libri.

De iusticia et iure.	Folio Secundo
De iure naturali gentium et civili.	Tercio.
De iure personarum.	v De ingenuis. v.
De libertinis.	vj.
Qui et ex quibus causis manumittere non possunt.	vj.
De lege fusca anima tollenda.	vij.
De his qui sui vel alieni iuris sunt.	viii.
De patria potestate.	viii De iustis nuptiis. ix
De adoptionibus.	Decimo
Quibus modis ius patrie potestatis soluitur.	xij
De tutelis.	xiii
Qui testes tutores dare possunt.	xiii
De legitima agnatorum tutela.	xiii
De capitis diminutione.	xv
De legitima patronorum tutela.	xvi
De legitima parentum tutela.	xvi
De fiduciaria tutela.	xvi
De attiliano tutore vel de eo qui ex iulia et ticio datur lege.	xvi
De auctoritate tutorum.	xvii
Quibus modis tutela finiatur.	xviii
De curatoribus.	xviii
De satisfactione tutorum vel curatorum.	xix
De excusationibus tutorum vel curatorum.	xix
De suspectis tutoribus.	xxi

R. Secundi libri.

De rebus diuisione.	xxij
De rebus corporalibus et incorporalibus.	xxvii
De Seruitutibus.	xxviii
De usufructu.	xxviii De usu et habitacione. xxix
De usucap. et long. temp. prescrip.	xxx
De donationibus.	xxxj
Quibus alienare licet vel non.	xxxij
Per quas personas nobis ius acquiritur.	xxxiiij
De test. ordi.	xxxv De test. militari. xxxvi
Quibus non est permittum facere testamentum.	xxxvii
De exheredacione libertorum.	xxxviii
De heredibus instituendis.	xxxix
De vulgari substitutione.	xlij
De pupillari substitutione.	xlij
Quibus modis testamentum infir.	xliij
De infirmo test. xliij.	De he. q. li. et d. ra. xliii
De legatis. xlv	De adempcione legatorum. l.
De lege falcidia. l	De fideicommissariis. li.
De singulis rebus per fideicom. relictis	liij
De codicillis.	liij

R. Tercij libri.

De hereditatibus que ab intestato deferuntur.	liij
De legitima agnatorum successione.	lvij
De senatus consulto terculiano.	lviii
De senatus consul. orficiano.	lix
De successione cognatorum.	lix
De gradibus cognacionum.	lx
De seruilis agnacione. lx.	De suc. libertorum. lxj.
De assignacione libertorum.	lxii.
De eo cui libertatis causa bona addiuntur.	lxiii
De bonorum possessione. lxij	De adquisicione per arborum. lxiii
De successione libertorum que fiebant per bonorum venditiones et ex sona. consul. claudiano.	lxv.
De obligationibus.	lxv
Quibus modis re contrahitur obligacio.	lxv.
De verborum obligacione.	lxvii
De duobus reis stipulandi et promittendi.	lxviii.
De Stipulacione seruorum.	lxviii
De diuisione stipulacionum.	lxviii
De inutilibus stipulacionibus.	lxix
De fideiussoribus. lxxij.	De litem obligacione. lxxiiij
De obligacione ex consensu.	lxxiiij
De emptione et vendicione.	lxxiiij
De locacione et conductione.	lxxv.
De societate. lxxvi.	De mandatis. lxxvi.
De obligacione que quasi ex contractu nascuntur.	lxxviii
Per quas personas nobis obligacio acquiritur.	lxxix
Quibus modis tollitur obligacio.	lxxix

R. Quarti libri.

De obli. que ex delicto vel quasi delicto nascuntur.	lxxx
Quid sit furtum.	lxxx
De vi bonorum raptorum.	lxxxii
De lege aquilia lxxxiii	De iniuriis. lxxxiiij
De obligacionibus que ex quasi delicto nascuntur.	lxxxv
De actionibus.	lxxxvi
Quod cum eo qui in aliena potestate est negocium gestum esse dicitur.	xcvi
De noxalibus actionibus.	xcvii
Si quadrupes pauperie fecisse dicatur.	xcviii.
De his per quos agere possumus.	xcviii
De satisfactionibus.	xcviii
De perpetuis et temporalibus actionibus et que heredes et contra heredes transeunt.	xcix
De excepcionibus. c.	De replicacionibus. c.
De interdictis.	cj
De pena temere litigancium.	cij
De officio iudicis.	De publicis iudiciis. cij

In nomine dñi nři hieſu xpi. Er nota qđ xanus fuit. al s n̄ poſſet
impare id eſt impñ iuriſdīctōz exercē. vt in aut̄. iuſiur. qđ
p̄ſtat in pñ. ibi. et oīcator ecclie. coll. ij. vbi dī qđ q̄libz ad
miſtratoz dī iurate ſe eſſe oīcatorē ſc̄tē catholice ecclie ſic
a al̄ fac. i. ſi ſimō vt. C. de of. p. pre. aff. l. in noīe dñi. a in
aut̄. de armis in pñ. col. vj. ex b̄ ſequit̄ bonū inīcīū. melius
mediū. a optimū ſimū
vt in aut̄. quō. opoz.
in principio coll. i.

Ampator ceſar. a
ceſare auguſto qđ reg
nabat tpe natūitatis
xpi. Vnde illud. exiit
edictum a ceſare Aug
guſto. vt deſer. bereē
vniuerſus orbis. i. vt
quilibet extimaret bō
ſua et exinde quilibet
impator dēs eſt ceſar
uel ceſar qđ fuit ceſus
de ventre matris ſue.

Flauus. qđ tñs er at
coloris. nam rubens.

Iuſtinianus. qđ fuit
ſilius iuſtini. vt. j. de
donac. ſ. eſt et aliud qđ
j. qđ n̄ e p. fa. te. ſ.
penl. ſ. in dec. di. xvj.
c. habeo libez. dī qđ
fuit ſilius oſtanti.
ſ. forte ibi loquit̄ de
alio iuſtiano qđ ſ. vel
dī qđ fuit ſilius oſtan
tim. qđ ſucceſſit ei in
regno. vel dī a iuſti
cia quam ſp̄ coluit. et
ſubditis inūm̄it colendam. vt. C. de ſum. tr. l. et ſi. ca. l. i.

Alamaic. ſ. noīa oīa ſeq̄cia noīa ſūt ab euētū ſibi ipo
ſita vtputa qđ vicit affricofa ſic d̄ alij vt i aut̄ d̄ h̄. a fale.

Ac ḡmame. ſ. ſūt noīa puīctaz qđ d̄uicit a pñ. col. i.

Pius. a pio antonio vt i aut̄. vt libt̄. de ce. col. vj. ſ. ſi
qđ at. al̄s eſt. ſ. facimus h̄. **V**ictor. in fugādo hoſtes
i. **A**c felix. a virtute ai. l. felix. i. p̄ſper qđ oīa ſibi ad votum
k. **I**nclit. a geſtis maḡficis. accur. floren. ſ. ſuccebat
l. **T**riumphator. poſt victoriam. **V**bet imperator
m. **S**p̄ auguſtus. qđ h̄ dī eſſe ap̄oſiti q̄li. vt augeat.
l. ſ. n̄ ſp̄ faciat vt in diffinīcōe mēmōn̄. vt. j. de pa. p. o. m.
pñ. l. inter d̄ diuidat. vt C. de repu. l. oſenſu. ſic et in diffi
nicōe iuſticie. vt. j. de iuſticia et iure. in pñ. ſm. jo.

Cupide. ſcilicet mittit ſuam grāciam et hunc librum
o. **D**e uelento. more recte ſcribentiū p̄mittit p̄lx. in qđ
reddat lectoz. attētū docileet beniuolū. attētū. cū dīc̄ ſū
mis vigilijs. nā p̄ ſp̄ ip̄e vigilauit iddit nos attētōs vt vi
gilare d̄eam. nā ius ciuile vigilatib̄ ſcriptū ē. vt. ff. que i
frau. cre. l. pupill̄ i ſi. a ibi ſūma puīdēciavt. j. pr. docile
cū dīc̄. et cū ſactiſſi. oſt. antea. a. ac. vt. j. e. oēs. docile em
fac qđ ſūmaz rei breuiē ap̄hendit. nā p̄ ſp̄ ip̄e abbreviauit
potēt amodo faciliē doceri. beniuolū. i. bō nevolitatis ad
diſcend. vbi dīc̄. et qđ in porib̄ d̄c̄ t̄pib̄ et i. ſūma itaqz ope
vt. j. e. ſ. cūqz. et. ſ. ſūma itaqz. et. c. ſimpatorē qđ eſt i ma

Ampatoriaz maiestatez. id eſt. iestate. vt C. d̄ leg.
et. o. l. dīḡ. ſiſis eſt loq̄ndi oīnat. j. qđ. mo. ius pa. po.
ſoluit. ſ. ſili. i. ipatoriaz celſitudiez. et nō qđ atiphozi
zat r̄ndendo ad tacitā q̄toz h̄ac. ſ. q̄re ipator n̄ fac qđ ſūū
eſt armis m̄tē d̄. c. milites maḡ ſ arma ſc̄re qđ iura optet
vt. C. de iur̄ deli. l. ſactim. ad qđ r̄ndz ipatoriam. accur.

In nomine dñi nři ihu xpi
Imp̄r ceſar flauus iuſtinia
nus. alamaic. fran. ger.
manicus. aetic. guanda
licus. africuf. plus. felix. in
clit. victor ac triumphator
ſp̄ auguſtus cupide legum
iuuentui. Incipit liber
primus domini. Iuſtiniani
Imperatoris inſtitutio
num ſeu elementorum.

qđ **D**ecorata. q̄re qđ erat armoz attribuit legib̄ a
econt. ſ. n̄ vt oñderet altez alci9 auxilio ſp̄ egē. vt. C. de
no. co. ofir. in pñ. vel dic̄ p̄e ponit. nā arma ſūt ad decore
leges ſūt ad armandū dī. militāt nāqz. d̄ vt. C. d̄ aduoc.
diuer. iu. l. aduocati. l. iō ſic poſuit vt euitē mal9 ſon9 ver
boz ſc̄z cathephaton. id eſt turpis ſon9 r. **O**portet. id
eſt oportunum eſt.

Ampatoriaz maiestatez n̄
ſolū armis decorata ſed eē
legib̄ oportz eſſe armata
ut vtrūqz t̄p̄z belloz et pa
cis recte poſſit gubernari
a p̄nceps roman9 victor
exiſtat. n̄ ſoluz in hoſtilib̄
p̄clis. ſed eē per legitti
mos tramites calumian
cium iniquitatem expellat
a fiat tam iuris religioſi
ſimus qđ victis hoſtib̄ tri
umphator magnificus
Quoz vtramqz viā cum
ſummis vigilijs et ſummap
uidēcia anuente deo p̄fici
m9. **E**t bellicos quid ſudo
res n̄os barbarice gen

Ampatoriaz maiestatez n̄
ſolū armis decorata ſed eē
legib̄ oportz eſſe armata
ut vtrūqz t̄p̄z belloz et pa
cis recte poſſit gubernari
a p̄nceps roman9 victor
exiſtat. n̄ ſoluz in hoſtilib̄
p̄clis. ſed eē per legitti
mos tramites calumian
cium iniquitatem expellat
a fiat tam iuris religioſi
ſimus qđ victis hoſtib̄ tri
umphator magnificus
Quoz vtramqz viā cum
ſummis vigilijs et ſummap
uidēcia anuente deo p̄fici
m9. **E**t bellicos quid ſudo
res n̄os barbarice gen

q̄litate admiſſi p̄clumē. **T**ez n̄ ciuilib̄ p̄miē mō pecunia
ria pena. mō ſacro calūnie. mō nota infamie. vt. j. d̄ pe. te.
li. p̄ tōtū. et. j. de acc. ſ. ſiqs agēs. et. C. d̄ plus. pe. l. vnica
et de iud. p̄perand. ſ. et ſiq̄de vbi p̄miē oīuar m̄ expenſ. l.
dic. qđ vij. ḡna penaz. vocat ſūmos ſmit̄es. vt. ff. de penis
l. vij. in ſi. et. l. vij. et. vij. l. dic. qđ m̄gratus vocat tramites.
per qđ iura reddunt. nā paz. valent iura in ciuitate n̄ eſſent
qđ execucioni mandarēt. vt. ff. de ori. iur. l. ij. ſ. p̄9 originez
qui eē p̄miunt in criminalibus p̄miunt in ciuilib̄ a exp̄b̄
et in viatico. vt. ff. de iud. cū q̄z. qđ vltia verior eſt. accur.
b. **C**alūmianciuz. calūmator eſt qđ falſa crimia ſciēnt̄ in en
dit. vt. ff. ad turpil. l. i. in pñ. et fa. ad ſ. ff. de his qđ no. in
fa. athletas. ſ. calūmator. qđ at ſit puaricator a tergūſa
tōr dī. n̄ p̄dēcis legib̄. **F**ierz religioſū p̄ leges. nā ip̄e
c. **R**eligioſiſſim9. nō quēz ſūt ſacre. vt. C. de leg. et. o. l.
leges. **T**e nō h̄ q̄tuor ap̄oīcionalia ſc̄z arma. vſus armoz
victoria triumphus. **T**e leges. vſus legū. calūnie pulſio et
d. **Q**uoz vtrāqz. ſi iſta d̄nt eſſe in p̄ncipe tu. **C**iuī religio
iuſtiniane quid feciſti. **R**. qđ vtramqz accur.

Summis. i. cū ſūmo labore
Vigilijs. qđ ad leges. nā ius ciuile vigi
miētib̄ ſcriptū
eſt. vt. ff. qđ in frau. cre. pupill̄ in ſi. et. ff. de pec. l. in ſūma
g. **P**rouidēcia ſc̄z qđ ad arma. et no. tres hoīs ſtatus me
moria p̄teritoz. ſc̄ia p̄nciū. prouidēcia futurorum.

Anuente deo. deo gr̄as refert cuius triumphum me
ruit obtinē. vt. C. de of. p. pre. affri. l. i. in pñ.

Et bellicos. qđ diuicti dixerat. d̄ vtramqz viam. et c.
nunc diuidit d̄o primo quali ſe habuit circa arma. accur.

Barbarice. barbari ſc̄ qđ eē r̄dñū ipiū ſc̄ a mapie hoſtes.
Deducte. de nouo. **A**ccurſus.

Armata. ſc̄z ad h̄ac
utilitate qđ ſc̄q̄tur ac.
Et belloz. a ſic qđ
ad vſum armorum.
Et pacis. ſic quo
ad vſum legum.
Gubernari. altez
cum legibus ſc̄z t̄p̄us
pacis. alterum armis
ſc̄z t̄p̄e belli.
Et princeps. ſc̄z
imperator accur.
In hoſtilib̄. qđ ſūt
hoſtes dī. ff. de cap.
et poſtil. re. l. hoſtes
Per ſūmos ſmit̄es
i. leges qđ ſūt via ḡdi
endi. ſic tramites cun
di. ſm. jo. bñ dico cas
lumiantes p̄miunt p̄
leges. nam in crimini
bus ſiue ordi. ſiue eēz
ordinem ad ſiſtudinē
ſup̄licij p̄miunt calū
niator. vt. C. d̄ accu.
l. fi. et. ff. ad turpil. l.
i. et in priuatis et in
eōrdinarijs criminis
bus oēs calumioſi p̄

Africa q̄ erat a wandalis p̄ c. v. ānos occupata. Izet roma ab ip̄is wandalis erat capta et ornāta impialia ex inde i affricaz ēnllata. vt C. 8 of. p̄fec. p̄ affri. l. i. ēca p̄n.

Tam affrica. sub qua multe prouincie continentur. d̄ prouincie. sic ostrue tā affrica q̄ alie innuābiles puicie e. **A**ffricaz addite. id est adiuncte diciōi rōne. i. iud̄ idiom n̄oq̄ impio p̄tanta

Prorestantē. n̄is uictorijs a cel. nu. p̄f. n̄az iste puicie p̄ius fuerit de rōno impio. post deserūt et post centū. v. ānos redierūt vt h̄ q̄n̄ dicit iterum. et post tāta tpm spacia. n̄. vt. C. de off. p̄fec. p̄ affri. l. i.

Oēs verovsq̄ huc dixit quasi bellicam curam habuit. nunc qualiter legalem. **P**romulgatis. s. a nobis et dic. et de nouo. Et promulgare est equitatem rudem et nature occultam iuris laqueis inmodare in sponendo secus in promulgādo. sponē autez est difficile pro mulgata in ordinem spondiose redigere.

Vt sponditis. scz ab alijs q̄s reformam⁹ in meli⁹. l. dicōpositis a nob. q. di. opilat̄ a nob̄ q̄si fil̄ posit̄ a nob̄ q̄les sūt leges. ff. et. C. et alioz impatoz. suas em̄ et pmulgauit et spondit

Confusas. scz in tribus codicibus positas. greg. theo doliāno. et hermo. vt C. de no. C. ofir. l. i. in p̄n. accur. **C**onsonanciam. scz in vnum codicem quem non hēmus. h̄ ex eo factus est iste quem habemus. Accur. m. **T**unc. sic t̄pibus reuelati ad sūmaz iuris em̄dacionem sponamus. vt C. de ve. iur. enu. circa p̄n.

Tunc n̄am extendimus. i. statim post sponicionem il̄ lius codicis fecimus digesta. accur. floren. **C**urā. vt nullas rietas possit rep̄iri. nulla s̄ruacua s̄i t̄udo. ut C. de ve. iur. enu. ēca p̄n.

Volumia. nā erāt deciescētenamilia. libroz a alie mul te leges. vt C. de ve. iur. l. ij. s. h̄ cū oia. a in p̄lx. ff. s. a āna q. **E**t op⁹ despatū. s. asstāmo. naz asstantinus voluit s̄ face h̄ n̄ potuit. s̄perit em̄ oim legū em̄itē q̄ ab v̄ite ro. r. **P**rofundre. s. odita a romuleis d̄idit t̄pibus it̄ esse s̄fusi vt in infinitū extendat̄ et nullius humane nature ca pacitate occluderetur. C. de ve. iur. enu. l. i. in p̄n.

Celesti. a s̄totū feci⁹ a. s. belloz viā celesti fauore adim s. **A**dimpleuim⁹. p̄ digesta a p̄ p̄mā sponicōz. **P**leuit C. q̄z n̄ hēmus t̄n̄ an̄ sponicōz. C. q̄z hēmus. vnde q̄ h̄ d̄z q̄n̄z per codices corrigi vt facit de āno vtili q̄ obtinet s̄m hunc libz. ec̄ in rest. mi. et maioz. vt. j. de act. s. rursus. se cus est per codicem in dictis restōib⁹ vt in C. 8 tēp. rel. l. fi. Itē in sc̄da e⁹ sponicōe facit mencōz instōnum. iam spon sitaz. vt C. de em. iusti co. et sc̄da e⁹ edicōe. l. fi.

Cunq̄ s̄. scz volumina digestoz et codicis. **P**ropicio. i. coadiuuāte do. **P**eractū est. i. s̄pletuz **T**ribumano. s̄ s̄ nomen et seq̄ncia sūt d̄i casus a ec̄ d̄co

tes sub iuga n̄ra deducere agnoscunt et taz affrica q̄ alie innuose prouincie p̄ tanta tpm spacia n̄is victorijs a celesti numine prestitis itez diciōi romane n̄oq̄ addite impio p̄restant. **O**ēs v̄o p̄li legib⁹ tam a nobis promulgatis q̄ sponditis regūtur. **E**t cuz sacratissimas s̄tōnes antea s̄fusas in luculentaz ereximus s̄sonanciaz tunc nostraz extendimus curā ad immensa prudencie veteris volumina et opus ec̄ desperatū quasi p̄ mediuz profundum euntes celesti fauore iam adimpleuim⁹ **C**ūq̄ s̄ deo s̄picio per

duocatis et ostruunt cū illo verbo inferius mandauimus **E**rgo s̄tōri. pro suo simplici ponit scz q̄store s̄d̄q̄ trib⁹ modis s̄t q̄stor. p̄mo ille q̄ q̄rebat pecuias s̄butoz p̄ m̄dm a s̄uabat. sc̄do ille q̄ p̄erat capitalib⁹ caus. tercio q̄ stabat vt legeret libros p̄ncipales q̄ candidat⁹ p̄ncipis dicebat̄ et ita s̄ tercio mō accipio s̄. vt. ff. de offi. q̄storis. l. i. i. fi. et de orig. iur. l. ij. s̄. deinde cum et ariumi vel die s̄m jo. q̄ iaz fu it in illo offō. s̄ nunc non est. inde ergo s̄tōri. i. ec̄ q̄sturz positus vel dicas tercio esse nomen dignitatis. vt s̄sul. vt. C. de aduoc. diuer. i. l. peticio. et ibi egredientem

Secū. nō due negaciones faciūtynam af firmacōz. vt h̄. vt. ff. de v. sig. l. ex duobus a **I**llustribus. q̄tuor sūt ordines dignitatum maximi vt sup̄ illustres magni vt illustres. medi vt spectabiles. minimi vt clarissimi. q̄d̄ specifica vt in aut. de ap. s̄. i. ij. et. iij. coll. iij. et in aut. vt ab illustribus a q̄ sup̄ eos sūt col. v. sunt et infimi. vt de fca. c. a magistratus. muni. et isti non habent merum imperium. sed superioriores sic.

Antecessoribus. sc̄a vel etate. l. q̄ fuerant cum precedentib⁹ impatozib⁹ **N**uoz. h̄ est interposicio vsq̄ illuc. duocatis. n̄. et nō q̄ in tribus h̄omendat̄ q̄ sūt huic arti intenti. eligend⁹ ē em̄ talis mḡr q̄ in se laudabile vitā. p̄ bis morib⁹ mōstrauit et docēdi piciaz. faciūdiā dicēdi it̄ p̄ et adiq̄ subtilitatē cop̄iā disēnēdi se h̄re pat̄ fecerit vt C. de p̄fesso. q̄ incui. cō l. i. l. ij. Itē in fidelitate. naz ex q̄ hacten⁹ fideles extiterūt p̄sumit. p̄ eis. ff. de mili. l. n̄ oēs. s̄. a barbat. de p̄teritis ḡm sumimus s̄iecturā ad fut̄a. ff. de accu. l. si cui. s̄. h̄ijsbez et q̄n̄q̄ occultaz s̄iecturā sumimus ad p̄teritū vt. C. ad. l. iulīā. de adult. l. si h̄ij qui. nā solers a solon s̄z q̄d̄ est totū et ars tis. Itē in legum magistra sc̄ia et in fidelitate

Argumtis. et ex iustis reb⁹ negocis q̄ sūt i argumta v̄n̄ die p̄bū. opus laudat mḡm. sic in aut. de mōcbis. s̄. sanctumus **A**ccipimus. i. recepimus **Q**uasiombus. i. in bō p̄te. al̄s in mala. vt ff. de ser. cor. l. i. s̄. suader. et. C. de fur. et ser. cor. l. si q̄s persuaserit. **I**nstōes. iō sic d̄cas. q̄ in statū ro. iur̄ n̄az eriḡ intel **V**t liceat vob̄ loqui i iuemb⁹ **L**igēciāz vt. j. t. i. s̄. is **C**unabula. p̄ s̄ile loq̄t. q̄z sic in cunabul̄ infātes primo morant. ita iur̄ acceptoz instituta p̄io legē d̄z. sic ff. de of. pre. p̄. l. i. s̄. his cunabul̄. / m̄b⁹ erāt fable q̄ fable n̄ a k fabis. q̄a i antiq̄s instō. nec v̄i s̄lia s̄iebant. s̄m tullū **A**b imperiali. ab imperatore qui splendet. **I**nutile. quo ad animum vel nihil inutile. i. nihil m̄sitatum vt p̄z ex eo vt dicit. j. p̄oz. s̄ quod. ec̄. **P**erperā. q̄ ad aures. vel diē. i. male positū a otra iue. **I**n ip̄is. i. in ip̄a reueritate l̄ in his q̄ q̄tidie emergere p̄nt. n̄ at inueniunt̄ hic ea q̄ nō p̄nt euenire. q̄z de his non

margin notes on the right side of the page, including references to other works and legal terms.

I
I

curant legillatores. ut in aut. vt sine probi. ma. et debi. et credi. s. q. vero col. xi. et ff. del. et se. co. l. iuta. et l. fi. p. Legeret. na. et olim a principio legebat impiales ostoes sez mstoes antiqs. vt in probemio. ff. s. discipuli. q. Primo dio. i. tm primo anno pficietis q. tum proficies batis in quatuor. et nota q. adulatur nobis imperator.

Et micii. s. lib iste s. Finis. i. codex. na. pmo ano mstoes legi dnt in quinto legitur codex. vt in plemio. ff. s. pro responsis. ibi quibus si bene. Principali. i. pna. pia. et no. q. h. scia ca put h3 et finem. l3 in alijs artibus s. n. sit l3 vilissime fuit vt in plemio. ff. s. h. q. Igitur. ita otinua fm jo. q. p. dcoz. viroz sciaz et auctatez pbauim9 nec palios poterat omodius expediti. igit. mandat p eos diuidi vt quia ab impiali splendore appetit. et id mandat diuidi vt meli9 possit intelligi ff. de v. sig. l. ij. s. quibuscumq. Quingenta. qui oprehendunt in. ff. verus et inforciat. et tres partes et. ff. nouu dig. deo. di. digesto. q. oia ibi de cidenda dirigunt et soluuntur. Accur. Seu pandectaru a pan qd e totu. a dec ten q. est doctria. q. ibi est doctria oim iur sulto. vt C. Sve. iu. enu. l. ij. s. h. cum omnia. infi. et vt h. sequitur.

rez obtinet argumētis accipiant. Et qd in prioritpe vix p9 qdrienniu prio ribus otmebat. vt tunc ostoes impatorias legent hoc vos a primo dio igre diamini digni tanto honore. tantaq. rpti felicitate vt micii. vobis et finis legum erudicionis a voce principali pcedat. Igit post libros quinquaginta digesto. seu pandectaz. in quib9 ome ius antiquu collectuz est quos p eund viz excelsum tribumianu necnon et ceteros viros illustres et facundissimos ofecimus in hos quatuor li bros easde. isto es partiri iussim9 vt sint toci9 ltime scie prima elemta quibus breuiter expositum est. et q. antea obtinebat. et q. postea dissuetudine inum

Quos scz quinquaginta libros dig. Et ceteros scz xv. ex pmissu iustianu electos. vt. C. de ve. iue. enu. l. i. s. h. et. l. ij. s. que omnia Cast mstoes. i. ead instituta vñ collige huc libz suptu ex volue. ff. l. ppe die mstoes qs madauit fieri nuc mandat ptri. na. p. ticio aim legētis icitat. mtez itelligētis iparat mēoziam artificiose iformat vt. j. del. s. h. h. v. l. q. a. ff. s. ex. Pria elemta. qz sic ex qtuor elemtis oia. Dep. doli. l. i. cor. p. officium. vt fra. et aq. et igne a aere. i. ex vib9 ho. q. qtuor elemtoz totus mdus gubnat. ita h. liber splendit oia iura Et no. q. fra. e frigida et sicca. aq. frigida. hūda. ignis calid9 a sic9. aer calidus et humid9. natam prie h3 melācolia. scde. s. aq. fleuma. ignis colera. sāguis tñd3 aeri In quibus ostōibus. accur. Obtinebat. i. erat in vsu et n. desijt. dinez l. p. o. riam Dissuetudine. nō legē tolli p dissuetu. osuetudinem et itez eand osuetudinē p sruentē. l. tolli. sic. ff. s. sept. vi. l. ij. s. diu. et in auē. s. hē. et fal. s. i. al. s. h. qm a h. subicit ab impiali. nē. et ē optimi exemplū C. de iud. rem n. nouā Quas scz mstoes et accipe. legum9 et agum9 scz esse compositas ex oibus. Accur. s. floren.

Gay nri. omtatoris dico factis sup libros iusti. atiqz. Cum tres. mterposicio est Quotidianaz. liber erat sic appellatus. eo q. in singlis diebus gerenda a mgtatibus otmebat quast iudicarent Sumam ope q. tum ad corpus. Vnde pamphilus. alias Oziacius. Labor improbus omnia vincit.

bratum ab impiali remedio illuatiatum est. Quas ex oibus antiqz institucionibus. et precipue ex mētarijs gay nri taz institucionu. q. rez qdriannarum alijsq. multis omtarijs opofitas cum tresviri prudentes predci nobis obtulerit. et legimus. et agnouimus. et plenissimu n. aru. institucionu robur eis accomodauimus. Suma itaqz ope. et alacri studio has leges nostras accipite. et vosmetipof sic eruditos ostendite. vt spes vos pulcerrima foueat toto ltime ope pfecto. posse eciā nostram rem publicam. in ptibus e9 vobis credendaz gubernari.

De iusticia et iure.
Iusticia est stans et perpetua voluntas ius suuz vnicuiqz

Eius. reipu. creditur fm priaz expofico. l. si ha. Credendis. i. qz betis credendam. dic vt in glo. s. De iusticia et iure. iustianus tractaturus iura p. li. ro. presmittit. de iusticia et iure q. est mē iur. a. ideo ab ea icipit sic et obligacio mē est actōis vt. ff. de peur. l3. s. ea obligacio. et id pmittit in r. d. tu vt. j. de ob. m. pn. a. d. act. in pn. Et iur. scz q. iusticiam prosequit vt minister. vel filius h. quare de sponitur in Re. ca. cum nihil in tex. dicat diffimendo l3 diuidendo. sic rñd ent qdam. ideo n. ponit in tex. de iur. ne garet rudes aios. fm py. q. nihil ē. l. die s. plez. qz fieri vt aliqd ponat in Re. ca. qd in tex. n. ponitur. vt. C. de relig. nā nihil in tex. ibi d. de ludo alee. l. die qd est veru9 vt diffimatur vt dicem9. j. e. t. s. iur. precepta in glo.

Iusticia. h. iusticie diffimicio pē itelligi s. dina iusticia. q. d. dina iusticia est voluntas ostās et perpetua nē. fm h. r. ba. in ea posita sūt plana. h. nonne iustu fuit q. tātū datū fuit m cenario in sero vementi q. tū illi q. mane venat. qd tū dei iusticia laudat vt ff. de an. l. l. ij. et de v. sig. s. e. cūz Re. illis dinū misticte. dr. q. d. tm hēbit de padiso ille q. decedit in h. vltio seculo si faciat bonū q. tū ille q. decesserit i prio. seclō. l. die fm jo. q. de fragili hois iusticia loquitur. q. d. iusticia hūana vel q. est in hoie est voluntas ostās. et ē. et fm

Et alacri affectio enim opi tuo nomen imponit. vt. C. ad. l. cor. deli. l. i. ff. s. fur. l. qui iniurie. Leges. s. instonum Condite. i. ita proficite in hoc lib. ovel ita morib9 informati fitis. nam boni morel plusq. diuicte opant vt. ff. de tu. et cu. da. ab his scire. s. i. et. ff. de ver. oblig. si quis fu. in fi. Ut spes. a. h. spes fit de nob. n. am rem pu. posse gubernari Et vobis. i. a vob credendis lectis ecia alijs libris vel si hēs credendam. id est cōmittendam vobis dative legitur et h. dico le. op. perfec. id ē. cuz qnquennio legeritis naz tunc opus confusmatur vt in plemio ff. s. q. qz solutum. et q. dicit in partib9 e9 ideo est qz multe sūt ptes e9. vt pfectura osulat9 a alie. vt p3 ex d. d. s. of. iud. ff. et in eodem. Perfecto. i. lectis alijs libris.

na. dem. p. p.

illa duo vba ostans et ppetua abiciuntur ex qz hoi non pnt
 ouenire cu scriptu sit qz sepcies in die cadit iustus et idco
 nunq in eod statu pmanet vt i aut de n ali aut pmu s vt
 at ite qz in fi die ius suu vnicuiqz tribuens intellige qrtu
 ad affectu qz ad actu n p q d hns affectum tribuendi sic
 in Re ca problemij de augusto et sicut de matrimonio
 quod est indiuiduum
 ut i de pa po in pn
 lz interdum diuidat
 vt pz in C de repu
 l o sensu. Vel tercio
 expone vt in summa
 h9 ti. Vt volutas i
 mens ostans ppetua
 qz habitus mris bo
 nus s tullius sic diffi
 nit. Iusticia est habi
 tus animi oivtilitati
 seruata suam cui libet
 tribuens dignitatem
 fm pla iusticia e vir
 tus que plurimu p
 in his q minimu pnt
 vel prout ego credo
 Iusticia est ai ogrua
 dispositio in singulis
 reb9 recte diiudicas
 a Tribuens vt hone
 ste viuat sibi et sic al
 tezn ledat ymo pro
 ficiat vel dic ius suu
 id est hois meritum
 b Noticia pf recte
 legi et illa dictio scia
 est ablatiu casus vel
 econtra sit nomiatiui
 casus et hec dictio no
 ticia sit ablatiu casus
 sic i. r. i. i. pn s nuqd fm s optz qz qcu qz vult prudēs f iut
 osult esse debeat rheologiaz legē. Re n n in corpe iuris s
 oia inueniunt vt C. de su. tri. et fi. ca. et. C. de sacros. ec.
 et de epi. et cle. aut. de multis vbi specialit de diuinis tras
 atatur. ite que est dca inter iusticiaz et ius et iuris prudē
 ciam. Re iusticia est virtus ius est e9 virtutis executiuum
 Iuris prudencia est scia illi9 iut. ite iusticia e sumu bonu
 ius mediuz iuris prudencia infimū. ite iusticia vult tribue
 vnicuiqz ius suu. ius vo coadiuuat iut prudēcia docet qz
 e. His s nu vult dicē qz leges sūt docēde. e illi fiat
 d. Cognitis i. posita diffinicōe iusticie iut. a iut prudēcie
 e. Et incipientib9 datue pnt legē. cū v bo. i. vident l abla
 tiue vt supius respiciat a l vno. libri i p d iusticiam
 f. Robis. lo quū opilatores h9 q d3 expom per eos
 g. Tradi. scz iura p h romani
 h. Leui. q ad verba i. Simpliciter quo ad sniam
 k. Diligentissima q ad subtilia verba
 l. Atqz exactissima q ad subtilem materiam et sniam
 m. Interpretacōe i. facili snia n. Que scz dca
 o. Avertit nō oira inconstanciaz sic ff. de pcur. m. cāe. m
 pn. Vn salomon. tria sūt mibi incognita et qrtū qd peit9
 ignoro. via colubris sup lapidē. via auis volantis in aere
 via nauis in medio maris. qrtū difficilior via iuuenis i ato
 rescencia sua. vū danē in mte. rest. coz. facilitatib9 vt. j. de
 hē. q li. et diff. s. sciendum. Accurs.
 p. Maturus s nō puerbiū. q vadit plane vadit sane.
 q. Iuris pcepta. i. iut papiencia papiūt aliqd qd priet
 ad aliquod isto. triū. nam nō oīe ius precipit. ymo qdā

tribuens. Iuris prudēcia
 est diuinaz atqz hūanaz
 rerum noticia iusti atqz in
 iusti sciencia. His ergo
 generaliter cognitis in
 cipientibus nobis exponē
 iura p h romani ita maxie
 vident posse tradi omōi
 ssime si primo leui ac simpli
 civia. p9 deinde diligenti
 ssima atqz exactissima in
 pretacōe singula tradant
 Alioqn si statim ab incio
 rudem adhuc et infirmuz
 aim studiosi multitudme
 ac varietate rez oneraui
 mus duoz altez a deser
 torem studioz efficiemus
 aut cum magno labore e9
 sepe et cum diffidencia q

punit. quoddā vetat. quoddam pmittit. vt ff. de le. et se.
 con. l. legis. quoddaz osulit. vt ff. de rei ven. l. is qui. qdā
 hortatur. vt C. de transac. age.
 r. Honeste scz qrtum ad se. q honestas et eca nrmomia e.
 vt ff. de ri. nup. l. sp. et circa mores seruatur. vt ff. de tu.
 et cu. da. ab his. l. scire oportz. s. penl. Accurs. flo.

plerumqz iuuenes auertit
 ferius ad id perducemus.
 ad qd leuioz via ductus
 sine magno labore eius. z
 sine vlla diffidencia matu
 rius perducere potuisset.
 Iuris pcepta sunt h. ho
 neste viuere. altez n ledē
 ius suum cuiqz tribuere.
 b. Studij due sunt posi
 ciones publicūz priuatū
 Publicū ius e qd ad statū
 rei ro. spectat. Priua
 tum e quod ad singuloz
 vtilitatē pmet. Dicend
 igitur de iure priuato qd
 est triptite collectum. est
 qm xenatralib9 pceptis. a
 gencium aut ciuilibus

Altez. vñ illi qd
 tibi non vis fieri alij
 non feceris. vt in de
 cretis. in pn.
 s. Suu ius. vt n so
 lum n ledat s e adiu
 uet. nam n sufficit ab
 stinē a malo. nisi fiat
 qd bonū est. vt ar. in
 dec. lxxv. di. c. n. sa
 tis. s. nōne s vba ace
 cipiunt. hic sicut s in
 diffinicōe iusticie. in
 fi. Re. n ymo ibi htria
 optendit. h. at illi
 solū qd ex duo prima
 relinquit. et nō q in
 s reprobo epi. py. et
 alioz qui dixerit. q
 m s titulo n diffime/
 bat ius qd est ars bo
 ni et equi. c9 merito
 qu. s nos sacerdotes
 appellat. nam dico q
 hec verba que s sunt
 tantūdem pteat nā
 qd dicit pcepta iu
 ris. per s dicit ars cū
 ars sit collectio pcep
 toz. item per hoc q
 dicit honeste viuē al
 tezn ledere. valz tm

qrtum boni et equi. Item per s q dicit ius suum vnicuiqz
 tribuere. colligo. c9 merito q nos sacerdotes ap. i. sacra iu
 ra cui libet ministrantes. vt hic. et. ff. e. l. i. j. Re.
 f. b9 studij. i. artis adipiscende per studium
 t. Due sūt posico. i. spēs fm p. s. fm a3. sic. i. sup. duoz us
 gmbus n spēs9 ponit s ar s studio discenda. nec em placz
 q ex multitudme rez multa dicant iura. sic em dicē ius
 aliqd eqm qd sup e q daret. ali d aspnū et sic de singul
 s ego credo q iste n fuit p. intelligē s ille q e pceptoris mei
 u. Hei rōne. et osistit in sacerdotib9 a mgatib9 vt ff. e. l. i.
 i. s. publicā i. aut. vt li. ma. et au. s. q. vo. col. viij. et. C.
 s. h. tri. et fi. ca. mē claraf. a ff. s. ori. nū. l. i. j. p. origie z
 p. Spectat. scz pncipalē. nam et singuloz est vtilitas rez
 publicam conseruari. Accur.
 p. Pertinet scz pncipalē sedarie at ad pu. vtilitatē priet
 expedit em reipub. ac. vt. j. de his q sūt sui l. ali. iur. s. p.
 z. Priuato. s qd de publico Re. n dicit m s libro. s. ff. de
 iur. fil. et C. e. t. et in alijs ti. seqn. et fere p oēs tres libz of
 codicis vbi s iut publico fca t. et nunqd ille e triptite col
 lectū. Re. n. sicut statū dicaz et ex eis pceptis. Cū g ead sint
 exempla pub. et pri. qre de puato tm dixit qd est triptite
 collectū. Re. qz plura erat de eo puato dicitur. ite cū feci
 sset hunc libz. cā rudiū nolebat eos multū agguare quod
 fecisset si tractasset de iure publico in s libro
 z. Triptite. in iure em priuato vt in suo toto triptita sūt
 pcepta nā aliavt s neiez cū alferi9 dāno serti locupletem
 vt. ff. de odic. inde. nā nāta. ite genciu vt q qsqz ob tutelā
 sui cozpis facerit iut fecisse extimez vt. ff. e. l. i. j. et. i. j. ite

I

sunt precepta civilia. vt precepta de vfu. de puata vtili-
tate est vfu capio. vt. de vfuca. in pn. ibi ne dnta. ac. a sic
publicu est ex eisdez exemplis. et pone ead exemplat ecce
a iure naturali vt non locupletetur cu iactura alterius res
publica a iure gen. vt li. repu. appulsare iniuriam. Idem a
iure civili. vt resp. vfu capiatur sicut priuatus. que extra
ponentur. j. statim in
iure priuato. accur.

Naturalibus id e
iuris naturalis.

Aut genui. i. pre-
cepta iur gen.

Aut civilibus. p re-
ceptis. Accur.

De iure naturali.
dictuz est q ius pri-
uatum est collectu ex
naturalibus preceptis
genui iur civilib9 nre
de eis dicit et primo
de iure naturali

Vs naturale est quod
natura. i. deus. et no
minatur. a ablatie pf
legi. sic s. r. i. a no q
qtuor modis iur nra
le ponitur. qnz pro
iur genui vt. j. d. rez
di. s. singloz. qnz p
iure pacto. a sic p
iur ptorio. vt. ff. de
pac. l. i. qnz. p. e. q
tio scz pro cogresem
dit pda. vt restone
mmo. vt. ff. d. mi. l.
.i. qnz pro instmdu
nature vt. h. et. ff. e.
.i. i. qnz ius aut nra le.
fm canones. ius nra
le d. quod i lege mo

layavel in euangelio otinetur vt in pncipio decretoz. a
istd qd h e nri casus. qnz h dicitio nra e ablati casus a e
est accusatiui. qnz nra est nri. et tuc die nra. i. deus

In ius. bndico oia aialia. na ius istud. ac. n solu e homi
hone oim aialiū **G**enui. i. boi. a ib9 a aere nascut
h. in celo. i. i. aere vt aues q m arbor. vt. j. d. re. di. s. apiuz

In terra. vt fere bestie q suis iustis. i. cubiculis nascun-
tur. et ec qdam aues
et si in qualibet alia aq

Que in mari. vt pisces. is dico. nascuntur. Accur.

Que ab h iur nra li. s. do q prio ad a eue oiur et i padi
so deliciaz posuit
m **Maris**. i. masculi

Comunio. i. aioz n corpm. vt ff. de re. iur. nupc.

Appellatio nrimoniū. i. effectū nrimonij. et sic no. q mri
momū q adozigiez e de iur nra li. s. deovt h d. d. iur. g. e. ec
dici p q ab eo receptū. de iur civili ec dici p q formā ei
adiur et solēmitatē vt. j. de nup. ptotū. t. i. e. die a qbz nup
cns sit abstinent. a ff. de ritu nup. ptotū. vñ d. z. dici de iur et

Uine liboz. nra deus opa-
cionē nra liis instmctus
q **Et** educatio. nra h iur scz nra li mouet parēs ad educaci-
onē filioz suoz pociusqz alienoz vt. ff. vñ libi. scpto i fi-

Cetera. i. ec alia preter hoies

Iuris scz nra liis. de q loqm. ex eo em q auis volat. pi-
fcis natat. gallina oua calefacit. mouent isto iure nra liis.

Ius aut. diuidit. i. vrum ab altero sic agnoscitur.

Et morib9. nra qdaz sūt q regūt tm morib9 a ec qdam q

n morib9 n legib9 a ec qdā legib9 tm n morib9 vt hoies
p Cōi. i. eo iur qe i oi apdōes siue scptū sit siue n. siluestrel
y **Ius** civile vt sūt statuta terraz. que iura municipalia
dicuntur. vt C. de eman. li. l. i. et sic d. ad d. am iuris natu-
ralis et iuris genuum. et ita accipitur hic. Secundo modo
d. ius civile lex. p. j. ta. vt ff. de iust. et iure. l. ius civile. s.

hic igitur. Tercio de
iur civile omne ius qd
n est pretorioz. et sic
accipitur. ff. de iust.
et iur. l. ius civile. in
pn. s. iur pre. Quarto
d. disputacō pruden-
tum. q fuit facta sup
.l. j. ta. vt ff. de ori-
iur. l. j. s. h. disputacō
fm jo. Tūto qe quid
scriptū hēmus de iur
de ius civile. vt cū d.
est em sanctissima res
civilis sapia q precio
numario n est estiata
vt. ff. de var. ag. l. i.
.s. proinde Sexto de
qciens adicit aliquid
iuri nra li vt in mri-
momo mō diximus.
p detrahit iuri nra li
vt in vfu capiombus
vt. j. de vfuca. in pn.
l. additur iur i genui
vt in tutela inuenta
a iure civili originat
vt. j. de tutel. in pn. s.
.i. l. detrahitur vt in
pate fuoz restitūta
ut. j. de his q sui l. ali-
iur sūt. s. h. tpe. hoc
em ius civile d. vt ff.
de iust. et iure. l. ius

pprium ciuitatis est voca-
turqz ius civile. quasi ius
pprium ipsius ciuitatis
Ad vero naturalis ratio
inter omnes gentes osti-
tuit id apud oēs peque cu-
stodit. vocauitqz ius gē-
cium quasi quo iure oēs
gentes vtuntur. Et po-
pulus itaqz ro. ptim suo p-
prio. ptim oim iure oim ho-
minū vtitur que singula q-
lia sunt suis locis p-
pone-
mus. **S**z ius quid civile
ex vnaquaqz ciuitate ap-
pellatur veluti atheniensi-
um. Nam si quis velit solo-
nis vel draconis leges ap-
pellare ius civile athenie-
sum non errauerit. sic em
et ius quo romanus p-
vtitur ius civile rōanoz

civile. i. R. et hec exempla sunt ibi notata
z **Quo** nra liis. nō q ius gen. nra lii rōe e inducūt h
a. j. d. re. di. s. singloz. vñ e ius imutabile vt. j. e. s. h. nra liis
a **Vtuntur**. vt est religio erga deuz. vt pnibus et patrie
paream vt straviolenciaz resistamus. vt ff. de iur. et iur
l. i. in fi. et l. j. item ouenciones siue pacta q apd oēs gētes
valēt vt. j. e. s. ius at genui. et ff. de pac. l. iur. gē. in pn.

Et p-
s itaqz. qz ois p-
s vt iur si ac. itaqz p-
s

Que singula. scz iura genui et civilia qbus
vtuntur ciues rōm. j. de rez. di. s. singloz. vñ ad fi. ti. vbi
d. qstiter acquirunt dnta iur gen. item. j. de vfuca. et in t. se.
quibus d. qualē acqunt dnta iur civili. et fm h referē ad
pprimū dēm et illd intelligas de iure civili rōnoz gnali vt
alt dic pponemus. j. e. t. s. pe. vbi dices altez variabile vt
civile. altez nvt genui. et fm h n referē ad pr. dēm. h ad
id qd dix. n. a. et. et ec q v. o. et. **Di. s. singloz** at ferē
d. **Propone** qz vbi h. forte. j. de re. n ad pr. dictum
h ad id q dēm e. nra qd qsz ac. et i qd v. o. ius hē. h

Sz ius qd. ac. dixim qat plos oie et p-
m ius qd civile

Appellat. i. nomē isti q ciuitatis vbi scm e ius civile dz ei
s **Solomis**. noia sūt opoz statutoz i illis imponi
ciuitatibus. sicut si appellat quis ius civile bonon. statutu
a opozitoribus inuentum et scilio ofirmatum

Non errauerit. pmo bndixerit.

Sic em ius quod pro se tm opozuerit alias esset gnalis
lex. vt. j. eo. s. lex est. et de h scz iur ciui. gnali p hie loqui.

A ius qritu: pto eos lz noia mutet... a qrit qd e basta qz
B Arimo q fuit cox rex des mag hasta i bello vtebat
C Ciuitas h simpli s: ius ciuile
D s: s: ronoz p excellēciā... est p m l gñale si est fa
E ius s: ciuile ronoz p m h... dum vt fit gñale
F Virgilius is in aplō nā paulus in dina scrip̄a intell
Item vbi s: sapiens intelligitur salomon
S ius aut at p sed et repetit s iure gē vt aliquid addat
H uano h nunqd plā humana gñā hū rē nō non eppone g i omnibus hoibus
I Nam vsu ab imcio em pauci erāt hoies et indiguerēt tñ aliq oi vsu et qñ plures fuerēt tunc magis si as osuetudies hēbāt et statuta puta vt nullus vineā l ortuz alterius infret et s sequiēa pbat ff de iur et iur l i q s iure
K Bella h quō a iure descendit bellū cū sit a iur phibitum vt ff de vsufru l i q s i mū rē nō loquit de eo qd a plō rōno est in dictum hostibz vt ff de cap et postil re l hostes s in bello jre pulsare violēciā qd est licitum vt ff de iust et iur l i vt vim ff de vi et via ar l i s vim vi cū modera mne in vt C vñ vt l i et ff de iusti a iu l i iure accur
L Ab imcio h nūqd hodie Quidam dicūt sic Ros contra nam feruus nascitur vt j s iur p s ferui et s nare sti l interdum
M Pene pene dic p p iij otractus vt it pulacōz vt j de act s de ostituta
N am lraz obli vt j s lraz obli Item ppter otractum empbiteoticū vt j loc s adeo item ppter spon lar j de donac ppter nup vt i aut vt spon lar s i et ij Et nō q s s oēs oēctus esse de iure gencium h nō oēs obligacōes nā que ex maleficio vel quasi sūt nō sūt de iur gencium h vel a lege xij ta vel alia lege
O Annuabiles i nō facile ad niandū abiles vt j de re corp
P Constat em ius nēm i ciuile ro de q et icor i pñ diximus s e s h ius Large vocat ius ciuile ius q qd scptū hēm de iure gñali vt diximus e in glo vt sūt sta a c ibi qumto ac Item quicquid habemus de moribus hic opre hendit s: gñalibus vt ex inferioribus
Q Ex scripto de hoc dicit vsq ad s j ex non scripto et de non scripto ibi dicit Accur
R Ut pio sicut

appellamus. Ius qritum quo quiritestuntur. Romanem a romulo. quiritest a quirimo appellantur. Sed quociens nō addim nomen e q fit ciuitatis nōstrū ius significam sicuti cū poetaz dicimus nec ad dimus ei nomen subaudiē apd grecos egregius homerus apud nos virgilius. Ius autem genciu omi humano generi omūe est. Nam vsu exigenter hūanis necitatibus gētes humane iura qdaz sibi ostituerunt. bella etem ortasunt et captiuitates secute seruitutes q sunt naturali iure contrarie. Iure em natāli omnes homines ab imcio liberi nascebantur. Et ex hoc iure genciu om es pene contractus introducti sunt vt empicio et vendicio. locacio et conductio. societas depositū. mutuū et alie innumerabiles. Constat em ius nēm quo vtimur aut ex scripto aut

A pūd grecos nam a greci vtebant iure scripto et non scripto. vt j e s et non ineleganter.
L ex est s diffinico q ad sniaz oco dat cū ea q est ff s le et se o l i i q ad vba dissenciat. Diffinē a aliomō Lex est sanctio sancta iubēs honesta phibēs sēria q sumit ex lege greca ff de le et se o l i j. Itē diffinē ter ciomō vt in alia lege greca colligitur in e ti.
V eluti exemplificatiue ponit nam facta ouocacōe p h romgratus s: senatus nō tot s q maior erat oibus interrogabat p h n s: cōsul an sic placeret et sic ad libitum p h fiebat vt ff de orig iur l i j.
C ensule nam osul vice senatorz interrogabat p h n et sic iph senatores videntur i terrogare nā qui p atium facit p se facē videtur vt ff de vi et via ar l i s deieci s e et ff s admi tu l ita at s gessisse nā recte oia nra facimus q bus a nobis auctas impartitur vt C de ve iu em l i s oia
P lebs i tū vlti exemplificatiue ponit vt s s prop erat em vnus noie tribunus q pccerat plebeiorum mstratui qui interrogauit plebeios vt ff de ori iur l i j et multas leges habem de his vt de l acq vt j ad l acq s ceterū a s s tñ a ne pcedes accipiant n esculenta vt ff de off p con l solent s fi et ff de of p h s plebs i tō
P lebs a gñe est at genus quod pcedicatur de pluribus dēntibus specie vt aia iū aliud rōnale aliis irrōnale et sic se hz p h vt seqē ad nobiles et ignobiles. S pēs at q p dicitur de plibus dēntibus nio vt hō alius ticius alius sei s sic se hz plebs nam minores tñ comprehendit vt sequiē a c q d n solū plebei appellacōe p h omūant s eē p ac c i j b Patricijs q erant quasi patres principis vt j qui moius pa po sol s fili s tur m h us valere quasi loco s i p tō
S za plebs i tū videba ab auctate qz maiorē patriciorum et senatorz auctas vt C de leg hūanū vt ff s eden l s i q s ex ar s i s s sublatum est p legem latā ab ortensio rege vt sequiē et ff de ori iur l i j s deinde cū essent d Ortensia opositū inter nobiles et plebeios et int eos sic statuit q valeret plebs i tū
S enatus ostituit nam potērat facē legem vt s e et ff de leg et se osul l non ambigitur

F Legi nā id ē si ex alia qd difficile erat tot hōies uere ac
S Confili. i. interrogari. nā antea pps interrogabat ut
 s. e. t. s. plebis iudic. ut sicut pps interrogabat prius sic
 postea senatores qui centum erant nio interrogabantur a
 osule ut C. de petic. here. l. fi. in pn. Accur.

Sed quod placuit cā faciendi omem legem. al's n̄ esset
 lex omis ut sequitur
 C. de sen. l. ex stipu
 lacione. nam ibi dicitur
 ois uox iudicis est se
 tencia. et sic non ois
 uox principis est lex
Vigorem. i. lex
 est et p lege seruat.
Impio. i. n̄ ferēdo
 de ppo ad pncipē nā
 fuit facta sup regio.
 i. i pio transferendo
Regia. hac lege
 cautū fuit ut p̄tas le
 gis facide transiret
 de ppo ad pncipē
 ut h. et. ff. de ori. iur.
 l. ij. s. deinde cū esset
 et s. nouissime. et fac
 ad hoc. ff. de consti.
 pn. l. i. ubi sūt eadez
 rba et hanc legē re
 giam n̄ hēmus. nam
 facta fuit sup regio.
 i. i pio transferendo
Populus. ei quo
 ad honorem et in eū
 quo ad omis.
Ccessit. i. i. n̄ stus
 lit. sic ut ip̄e pps am
 mōdo n̄ hēat sibi hoc
 ius. sic. C. de uere. iure
 em. l. ij. s. hoc et s
 leg. et se. osul. l. fi. s
 alij dicunt. qd adhuc
 pps p̄t facē legem et
 qd solum pncipēz
 h̄ posse. uerz est sol
 id est nullus alius so
 lus. fm̄ s.

uocare legis sanctiende
 cā equuz visum est senatū
 vice ppi osuli **S**ed qd
 pncipi placuit legis h̄z
 vigorem cum lege regia
 que de eius impio lata ē.
 pps ei et in eum omne im
 perium suum et p̄tatem con
 cessit. **A**d eunqz igit ipa
 tor pep̄l̄z ostiuit l' agno
 scens decreuit vel edicto
 precepit legē esse stat
Hec sunt que ostōnes ap
 pellantur **P**lane ex his
 quedam sunt personales
 que nec ad exemplum tra
 hūnt. qm̄ n̄ hic pncipēz
 uult. **N**ā quod ob meritū
 indulgit alicui. l' si cui penā
 irrogauit. vel si cui sine ex
 emplo subuenit personaz
 non transgreditur. **A**lie
 at cū gnales sint omnes
 pculdubio tenent **P**re
 toz qz edicta n̄ modicaz
 obtinent iuris auctoritatē

Per epl̄z. ut. s. d. his qui sūt sui vel alie. iur. s. d. n̄ o. q.
 ff. de osti. pnci. l. i. accur
Decreuit. ut. C. eo si impialis.
Edicto. ut. C. e. l. ij. et de sedis nup. l. hac edictali
Legem gnalem quā potes agnoscere qtuor modis. ut
 C. de legi. et con. l. leges vel specialem ut sequitur.
Hec sūt legē qz ostiuit impator. sūt clause. al' oēs sūt
 p̄f. oles. dūmō iurē corpe n̄. gnales. ut C. de no. C.
 ofir. l. v. mca. m. s. fi. u. Alicui. penā merenti.
Omeritū qz multū fūerat pncipi. et id aliqz penā quā
 dēbat ille pati ppter delictum qd forte fecerat ei remisit.
Irogauit. h̄ maiorem q̄ esset dignus ut pena eomet
 sit multoz. ut ff. de penis. aut facta. s. fi.
Sine exemplo. i. ut alij sumerent exemplum
Subuoit. ut clicis in quibus multa sūt spēalia ut i aut.
 ut cli. a p. ppos. e. a C. de epis. et cle. c. clicis. et l. ois q̄ a cu
 rie et alij. ut C. de le. et s. l. ij. s. nunqd̄ intelligit sine ex
 emplo subuenire si cui simplē rescribat. R. n. sic dūmō n̄ sit
 ibi aliqd̄ signū ex his qtuor q̄ dicunt. C. de le. et s. l. ij.
Non transgredit. ff. qz qz iur. l. i. o. tra. s. h̄ distingue

an ad sui postulacōz sit ocelluz. q̄ casu ēns gredif. ut ibi al
 n̄ ut h. ut ff. qz qz iur. l. ij. s. sic soluitur aliud. **C**ontra. C.
 de frue. et li. ex le. fi. vel ad vtrumqz. oē qd ad aliud ext en
 ditur. s̄ non est dicere ut alius hēat priuilegiū. l' meli9 h̄
 egrediatur psonam. n̄ est tū gnale ius. nec videt alius scz
 aduersarius. p̄sus cū sit otingens occasione et rouer lie

Hoc ē ius honorariū
 solemus appellare. q̄ qui
 honores gerunt. id est ma
 gistratus auctoritatem
 huic iurē dederit **P**ropo
 nebant et ediles curules
 edēm de qbusdam causis
 qd edēm iuris honorarij
 porcio est **R**ūsa pruden
 tum sunt snie et opimones
 eorum quibus permissum
 erat iura condere. **N**am
 antiquitus ostitutus erat
 ut essent qui iura publice
 interpretarentur quibus
 a cesare ius respondendi
 datum ē qui iurisconsulti
 appellabantur quoz oim
 sentencie et opimones eaz
 auctatem tenebant ut iu
 dici recedere a rīso eozuz
 n̄ liceret ut est ostitutum.
Ex non scripto ius ve
 nit quod vsus appbauit.
 nam diuturni mores con
 sensu vtencium oprobati.

Tenent. i. ligant
Pretorū qz edicta
 q̄ scripta erant i albo
 ptoz. ut ff. de iur. o.
 iud. l. si quis. id quod
 primo R.
Non modicam. sed
 magnam
S qui. i. ideo qz
Magistratus. scz
 ipi pretores ut ff. s
 iust. et iur. l. ius aite
 pretor. et l. scz
Dederit. ut. ff. de
 ori. iur. l. ij. s. eos tpe
Proponebat. caus
 ut de morboris a vici
 ofis aialibus ut p3. ff.
 de edi. e. l. i.
Honorarij. q̄ liter
 R. qz ediles erant ex
 ptoz. i. d. d. di. s. i.
 s. ptozias. et ff. s. v.
 obli. l. v. s. ptozias
Rūsa snie. snia est
 firmata. ambubitata
 R. fm̄ jo.
Opiniones. opio ē
 cum dubitacōne. R.
 fm̄ jo.
Publice. i. quaz
 interpretacio fiebat pu
 blica auctate ocella a
 pncipē. ut vlp. pp̄
 et filis q̄ fecerunt le
 ges. ff. de ori. iur. l. ij.
 s. p̄ originem
Acesare augusto
 ut s. i. R. Accur.
Vt iudici scz nulli

Constitutum. i. sicut ipi ostituerunt.
Ex n̄ scripto. venit de iure scripto vidimus q̄ in sex ptes
 diuiditur. sequitur de non scripto. ut s. e. s. ostat
Diuturni. scz q̄to tpe vsus facit mores vel osuetudinē
 R. r. an. ut ff. q̄ et a quibus ma. li. l. cū fideicō. s. aristo. l3
 h̄ q̄bz erigit tps e9 n̄ extat memoria. ar. ff. s. aq̄ plu. ar.
 l. i. i. fi. et ff. de aq̄ cori. a est. l. ij. s. duā q̄ C. q̄ sit lō. s.
 l' osuetudies. et C. de sacrosac. ec. l. fi. itē q̄ d. lōga p3 in
 R. ca. C. e. et ff. e. lōga. aut. r. an. s. r. ut. s. de vsuc. s. i. seq̄
 qz. an. sit robusta. h̄ nunqd̄ semel suffiat ut. s. r. anos. R.
 n̄ pmo d3 admin9 bis fm̄ eum iudicare. ut C. de e. au. l. ij.
 in h̄. l' q̄rimoniaz. l' libellū positū osuetudinē tlez sp̄nē.
 ut. ff. de le. et se. s. l. cū de osuetudine. nūqd̄ s̄ iudicat. ex
 emplis. R. n̄. ut C. de sen. l. nemo iudex. et fa. ff. de of. p̄ fi.
 h̄ l3. s̄ ex osuetudine que approbat ex emplis. et sic ocedit
 aliud per obliquū qd directo n̄ ocedit. sic et ff. q̄ res pig.
 ob. pos. l. aristin. fi. sic econtra peto ex pmissione que pro
 missio probat ex longo vsu. ut ff. de vsur. cū de in rē s̄ so
Consensu. al's n̄ p̄t esse osuetudo. cum dicat q̄ si ois osue
 tudo et error osuetudiez ipediat ut ff. s. le. a se. s. q̄ n̄ rōn

Amitantur. i. tñ vñ vbi lex scripta n̄ est q̄tum vbi lex scri-
pta est. Et nō tres virtutes osuetudinis. imitandi legē vt h̄
interpretandi legem vbi lex est dubia. vt ff. e. si de inter-
pretacōe in fi. item corrigendi. vt ff. de leg. et se. o. l. de q̄
bus in fi. et. j. e. g. ea. o. qd̄ distingue aut est ḡnalis osuetu-
do p̄ totū m̄dm. et tūc vincit legē vbiq; vt ff. e. de quibus
. g. fi. aut specialis. et
tūc vincit legē in eo
loco vt i est vt ff. oia
p̄dioz. l. uenditor. g.
fi. oīstat. dum mō post
legē fuerit inducta.
al. vincit a lege sup/
ueniēte vt. ff. s. sept.
vio. l. iij. g. diuus. in
alia. aut loco osuetus
do spe cialis n̄ vincit
legem. vt C. e. l. con-
suetudinis a l. fm. jo.
a. P. l. alij alē distīn-
erunt.
b Et non. h. g. om̄s
est ad duo scz dicta. q̄
ad sc̄ptū q̄ n̄ scriptuz
ideo bñ est hic. g.
c Ius civile. large ac-
cipe vt no. i. g. oīstat.
d Origo. i. lex. xij. ta-
bla q̄ fuit origo tocū
iuris. et principium.
e Institutis. i. ordi-
nantis. nam ro. ppl's
p. viros. p̄isto iure mi-
sit qui. p. tabl. ebur-
neas retulerunt tam
de iure scripto at the-
mensionum q̄ n̄ scripto
lacedemoniorū. Sed
qz postea aliquid de
erat qd̄ emendacōez desidabat data fuit p̄fas p̄vnū anū
his. p. viros vt ius a leges corrigerent addendo. q̄ des̄ben
do. a. si op̄ eēt mēptarenē. i. ea facerēt q̄ duas tablas addi-
derūt lex sic. xij. ta. ex accrescētī dca ē vt ff. s. ori. iu. l. ij. g. i.
f Naturalia. h. g. p̄t intelligi de iure nat̄ali primeuo q̄
mouentur oia alia ad aliqd̄ faciendū. vt no. s. e. t. g. i. in p̄n.
h. q̄ dicit immutabile est oītra id quod de seruitute de que
est oītra ius naturale et tñ p̄ualet. vt s. e. g. ius autem. h.
dic̄n̄ derogatur ob hoc. l. non seruetur in illo casu. nā ni-
hilomin⁹ equū et bonū est. Et eod̄ mō r̄ndeo ad illū qd̄ de
j. de ca. di. g. p̄at qd̄ est oītra. l. ibi n̄ tollit̄ cognatio h. ius
succedendi. r̄ eod̄ mō vt prius r̄ndeo ad illū qd̄ de v̄sue. de
j. de v̄sue. in p̄n. qd̄ oīstat esse oītra ius nat̄ale. vt ff. de odi-
inde. l. naz. nat̄a. l. die q̄ iste. g. loq̄tur de iur̄ gentiū qd̄ p̄z
ex illa lra q̄ apud oēs gentes vt s. e. g. q̄ vero naturalis
g. Constituit. s. osuetudie spēali. l. lege municipalī sc̄pta.
h Tacito. l. oītra osuetudie vt ff. s. le. a. se. o. l. s. qd̄ i. fi.
i Vel alia. i. oīrio statuto. et sic reddūt singlā singulē
k Omne. qd̄ sit ius et quasi diuidat̄ dixit. nunc d̄raz inter
ip̄a iura ponit. De s. bene. de. j. in toto primo libro vsq;
l Vel ad personas. ad ti. de rerum diuisione.
m Ad res. de s. de. j. li. ij. et. iij. vsq; ad ti. de ob.
n Ad actiones. de his de. j. de actionibus.
o Persone. nam hō est res dignissima creat̄a. vt ff. s. edil.
e. l. iustissime. vñ ouidius. Persona q̄ cū spectat̄ aialia singlā
terrā. Os hōi sublime dedit celūq; videre. Iussit. a erectos
ad sidera tollē vultū. et in Virgilio. Celestiq; origo illi s̄

legē imitantur. Et n̄ m̄
elegant̄ in duas spes ius
ciuile distributū esse vidē-
nā origo ei⁹ ab institutis
duaz ciuitatū atthenaz
scz et lacedemoniorū flux-
isse videtur. In his. n.
ciuitatibus itaagi solitū
erat vt lacedemonij quidē
magis ea q̄ pro legibus
obfuarēt meorie mādarēt
atthenienses vero ea que i
legibus scripta p̄prehendi-
ssent custodirent. Sed
naturalia quidem iura q̄
apud omnes gentes p̄q̄
obfuantur diuina qd̄am
prouidēcia constituta sp̄
firma atq; immutabilia p̄-
manent. Ea vero que ip̄-
sa sibi queq; ciuitas consti-

p gēntē. et sic statim ponit de iure p̄sonaz. n̄ nō h̄ q̄
digora p̄ponēda sūt. sic. j. de bo. pos. g. alia. o. et p̄s faci⁹
multas formacōes tituloz. q. De iure p̄sonaz. R. ca.
S vmma. i. prima. qz et alie sequūt vt. j. de his q̄ sūt sui
f. ali. iur. in p̄n. et. j. de tutel. in p̄n. Vel. i. maria. i. qz
partim est de iure nat̄ali. vt libertas. et p̄tim de iur̄ gē.
vt seruitus. quorum
vtrunq; scz ius nat̄as
le et gencium. antiq̄
us est. iure ciuili. vt
j. de rez. di. g. singu-
loz. vel die sūma. i.
breuil. sic. j. s. obl. g. i.
r hōies. h̄ pone q̄
h̄ fuerunt duo hōies
vñs liber et ali⁹ ser-
uus. hec p̄posicio est
falsa. dic q̄ plis oīo
ouertitur in singula
rem. et tunc est vera
et n̄ fallit vt ff. s. odi-
a. de. l. falsa. g. fi. a. ff.
de peti. here. diu. in
f. et de ori. iur. l. ij. g.
ex actis. et de h. sig.
n̄ est. Contra singlā
els pro plī vt e. t. l.
in sūma. ff. de test.
tu. si q̄ sita. g. i. a. dich
questiones positas.
ff. e. l. iij.
s Aut serui. h̄ quid
de statu libero vidē-
liber. vt. ff. si ex nōra
cā agat. l. fi. S. zotra
est. vt. ff. de sta. lib.
l. statu liber.
Item quid de ascrip-
ticio vel censito vidē-
q̄ serui sint. vt C. de agri. et cen. l. fi. l. ij. et C. in q̄. ca. cē
tu. l. fi. h̄ zotra est fm. jo. Licet alij alē distīnerunt cuz p̄nt
fieri. clerici. et oītra d̄noz voluntatem. qd̄ n̄ est in ver e ser-
uis. vt C. de epi. et cle. l. iubemus. g. seruos. et in aut̄ s̄ san-
ctis epis. g. ascripticios. itez in dubio p̄ libertate iudicand̄
est. vt ff. de re. iuris. l. libertas. et qd̄ in otrarijs legibus
ōrmetur. loquitur q̄ ad fūicia q̄bus est astrictus. q̄re po-
tuerunt et facere testamentū et ferre testimonium a alios
actus ciuiles exercere. nec alienari p̄nt sine solo. vt C. de
agri. et cen. l. xi. l. quemadmod̄. Item qd̄ de mōcho vel re-
gulari canonico. R. n̄ liberi sunt et ideo p̄nt reddē testimo-
nium. quod dic vt diximus in aut̄. de mona. g. cogitand̄. l. z
q̄ ad act⁹ q̄sbaz fingant̄ mortui vt in aut̄. de mō. g. illis. g.
fi. qz at coll. li. et in aut̄. de nup. g. h̄ occasionem. col. iij.
t Libertas. hec diffinicio tribus modis p̄t legi. p̄mo fm
p̄. vt diffimatur libertas eo iure q̄ inuenta est. i. nat̄ali et
sic fm s̄ sunt liberi. nam et ip̄i p̄nt facere qd̄ volunt. nisi
qd̄ vi. i. de facto vel iure. scz q̄libet prohibeantur. et hec
verba ex q̄ liberi. et c. p̄nt esse de diffinicōe. nam et ip̄i libi
vocantur fm idem ius vt. j. de libe. g. i. Alij dicunt diffimari
libertatem liberi n̄ libertatem serui. qz ex p̄rimo vocantur
scz hodie liberi. non ex sc̄da scz quam h̄nt serui. Est ḡ libe-
tas alia in seruo. alia in libero. et fm eos verbum vi expo-
nitur vt prius. h̄ nec prima nec sc̄da placet. q̄ serui sint hō
die aliquo iure liberi. cum ius gencium in s̄ derogauerit ius
ri nat̄ali vt. j. g. seruitus. et ex p̄te vi. i. iure gencii quod
quadam necessitate induxit seruitutem. scz p̄ captiuitatez

tuit sepe mutari solent. l
tacito osensu populi. vel
alia p̄rea lege lata. D̄ne
autem ius quo vtimur vel
ad personas pertinet vel
ad res ad actiones. p̄p̄z
de personis videam⁹. Nā
parum est ius noscere. si p̄
sone quarum causa consti-
tutum esse ignorantur.
De iure personarum.
S vmma itaq; diuifio
de iure personarum
hec est q̄ omnes hōmies
aut liberi sunt aut serui.
E t libertas quidem ex
qua etiam liberi vocantur
est naturalis facultas ei⁹
quod cuiq; facere libet.
nisi quod vi aut iure p̄hi-
betur. **S** eruitus at est

vt seruitus. quorum
vtrunq; scz ius nat̄as
le et gencium. antiq̄
us est. iure ciuili. vt
j. de rez. di. g. singu-
loz. vel die sūma. i.
breuil. sic. j. s. obl. g. i.
r hōies. h̄ pone q̄
h̄ fuerunt duo hōies
vñs liber et ali⁹ ser-
uus. hec p̄posicio est
falsa. dic q̄ plis oīo
ouertitur in singula
rem. et tunc est vera
et n̄ fallit vt ff. s. odi-
a. de. l. falsa. g. fi. a. ff.
de peti. here. diu. in
f. et de ori. iur. l. ij. g.
ex actis. et de h. sig.
n̄ est. Contra singlā
els pro plī vt e. t. l.
in sūma. ff. de test.
tu. si q̄ sita. g. i. a. dich
questiones positas.
ff. e. l. iij.
s Aut serui. h̄ quid
de statu libero vidē-
liber. vt. ff. si ex nōra
cā agat. l. fi. S. zotra
est. vt. ff. de sta. lib.
l. statu liber.
Item quid de ascrip-
ticio vel censito vidē-

I

vt s. t. i. s. ius at. et iure scz cuius qm maior. xxv. anis vendit
 se ad p. cu. p. ticipand. vt. j. s. f. u. i. q. i. d. q. libet liber est lib.
 n. fiat seruus iure gen. l. ciuili. et h. v. ba. ex q. liberi. ac. non
 optet q. sint de diffinicōe s. q. ndaz effem. libtatis demant
 u. **Consto.** i. vnu de statutis iur. gē. nā. a. alia m. l. ta. statuit
 ius gen. vt. s. t. i. s. ius at. s. h. todie dici p. fuit. de iure ci.
 formacōe naz. al. olim
 et al. hodie est h. p. fal
 vt. j. de his q. sui. l. ali.
 iur. s. pe. et. fr. q. re. e. s.
 iur. gē. inuencōe. s. ci
 uili formacōe vt. ff. s.
 iust. et. iur. l. ius at.
 y. **Rafaz.** q. s. iur. na. a.
 li. libi. nascebant. ac.
 y. **Dnio.** aliq. sine do
 minio vt. ff. s. re. di. l.
 i. s. i. a. ff. p. s. relicto
 l. fi. et. adde. ff. s. stip.
 s. l. q. s. u. 9. ff. de. lib.
 ber. c. suis. v. s. u. fruc.
 z. **Con.** naz. i. o. tra
 ius naturale. cū. eo. iu
 re. oēs. liberi. sūt. vt. j.
 de. liberti. s. i. a. s. t. i.
 s. ius. autem
 a. **Seruare.** nō. s. uū
 dici. a. s. uado. s. m. p. s. h.
 tabellio. s. s. u. p. publi
 cus. a. s. uendo. vt. ff. s.
 adopcione. l. nec. es. a.
 l. n. a. s. i. et. ff. rē. pup.
 sal. fo. l. i. j. q. t. n. s. u. u.
 n. p. t. esse. vt. C. de. taz.
 bulis. g. nali. l. i. p.
 b. **Capiuntur.** ff. de
 sta. h. o. l. i. i. j. m. fi.
 c. **fiunt.** ex. accidēt.
 serui. Accur.
 d. **Ex.** ancillis. l. z. pas
 trem. libez. hēant. vt
 j. t. i. et. C. de. rei. ven. l. p. tū.

ostō iuris gencium q̄ quis
 dominio alieno tra natu
 ram subicitur. Serui autē
 ex eo a p̄ellati sunt q̄ im
 peratores captiuos vende
 re iubent. ac per h̄ seruare
 nec occidere solent. Et q̄
 eciam mancipia dicti sunt
 eo q̄ ab hostibus manuca
 piuntur. Serui autem
 aut nascuntur. aut fiunt.
 Nascuntur ex ancillis n̄is
 fiunt autem iure genciu
 id est ex captiuitate. aut
 iure ciuili c̄ hō liber maior
 .xx. annis ad precius parti
 cipandum sese venundari
 passus est. In hūoz odici
 one nulla est d̄a. In liberis
 aut multe d̄ne sunt. a em
 ingenui aut libertini sunt

De ingenuis

Ingenuus est is qui statim
 Quid si ex ascriptio et liba
 R. seq̄ ventres vt in aut. o. q̄ ascripti. a. li. mu. s. i. col. v.
 e. Captiuitate. q̄ occasioe belli attingit qd̄ e de iur. gē. vt
 s. t. p. s. ius at. s. tereus modus vt C. de assigcōe et tollen
 f. iure. a. est. da. l. i. s. pe. a. e. q̄ r. t. vt p. ing. titudiez iuo
 cacois i sūtutē vt i aut. ut libti deceto. s. i. i. fi. a. s. illd̄. s. o
 g. **Maioz.** in q̄ scō sunt q̄ tuoz necessaria scz q̄ sit maior. xx
 an. vt h. et C. de lib. ca. l. si per ministeriu. Itē vt eo aio p̄
 cij capiat p̄tez vt h. et C. de lib. c. l. n. id. Itē q̄ vere hēat
 p̄tez vt ff. q̄ b. ad lib. p. cla. l. i. j. item q̄ vendat i ḡranti cō
 dicōz venditi. vt ff. de lib. ca. l. libis. s. si q̄s sciens. item et
 quintum vt h. sciat odicōz suam vt ff. si q̄s ingenuus esse di.
 l. i. j. et si qd̄ eoz defuerit iure d̄i. puocat m. ingenuitatē. al
 n̄ poterit prouocare in ingenuitatem. ec si manumittat vt
 ff. de sta. h. o. l. hō lib. et ff. de lib. c. l. e. pacto. nisi reddēt
 precius et d̄ns sponte accipet. nec ec d̄ns accipepelliē p̄
 cum. l. z. q̄ baz. o. radicanē vt ff. si inge. eē di. l. i. j. i. R. et C.
 q̄ n̄ l. z. ab ep. di. l. i. et. j. t. i. m. fi. Sed nunq̄d h̄z i integ. re.
 cū sit minor. xxv. an. maior t̄n. xx. an. R. n̄. qz n̄ est mutāda
 tanta solennitas. et qz n̄ est locus restō n̄ vbi res mutat sta
 tum proefus amittendo. vt ff. de mi. si ex causa. s. pamp. a.
 ff. de m. integ. rest. l. diuus. Sed nunq̄d patri vel affini p̄
 mititur reuocacio. vel per offm̄ iudicis vel per reuendi.
 vtilem. cū ad eoz. ignoniam respiciat. vt ff. de rei ven.
 l. et de liber. ca. l. i. j. i. j. et. i. i. j. R. non vt ff. de capi. di. l.

tutelas. s. si libertate. l. z. quidam dixerunt o. tra. ar. dictaz
 l. s. certe non mutauerat statum s. mutare volebat.
 h. **Vendari.** i. si q̄z alio ti. paciat se f̄nferri i aliu. qd̄ e
 vni si aliq̄d lucz. sciat vt ff. s. liber. ca. s. v. s. u. fr. s. in sū.
 et C. de liber. c. si ministerium. et ff. de liber. ca. s. v. s. u. fruc.
 i. **In seruo.** nulla d̄a. Sed videtur o. tra. nam quidam

vt natus est liber est. siue
 ex duobus ingenuis m̄i
 monio ostante edit. s. siue
 ex libertinis duobus siue
 ex altero libertio et altero
 ingenuo. Sed et si quis
 ex matre nascitur libera
 patre vero suo ingenuus
 nihilominus nascitur que
 admod̄ qui ex m̄e libera
 et incerto patre natus est
 qm̄ vulgo oceptus est.

Sufficit autem li
 beram fuisse matrem eo
 tempore quo nascitur licz
 ancilla conceperit. Et
 econtrario si libera ocep
 rit. deinde ancilla facta pa
 riat. placuit eum qui nasci
 tur liberum nasci. Quia
 n̄ d̄z calamitas matris ei
 nocere qui in vtero est.
 Et ex his illud questuz ē

sunt in dignitate. q̄
 dam non vt. j. de iur.
 s. s. h. pena. et ff. s. v. s. u.
 fruc. et si quis. s. i. j. e.
 quidam ordinarij. q̄
 dam vicarij vt. j. q̄ cuz
 eo. s. cum autem. Itēz
 alij veterani alij noui
 cij. vt ff. de edic. e. l.
 fi. et ff. de public. l.
 interdum. s. z. dic. q̄
 nullus est magis ier
 uus q̄ alter. l. z. q̄ ad
 actus et quo ad miliz
 cias et familia sit d̄a.
 l. z. olim magis vn̄ q̄
 alter esset seruus. vt
 C. de mu. iur. qui tol.
 l. vna. nam olim qui
 dam habebant d̄niuz
 in seruis. q̄ d̄ez pleni
 quidam semiplenum
 k. **Multe.** quidam
 ponunt h̄ falsam no
 tam vt duo sint mul
 ta. ar. ff. ad fil. l. i. s.
 hoc. R. p. Sed ēte ibi
 sunt tria appellata n̄
 duo t̄m. dic. s. q̄ qua
 tuor sūt difference li
 beroz. hominum. vt
 ingenui et libertini.
 et latini et dediticij.
 vt h̄. a. j. t. i. de liber.
 s. libertinoz. ar. ff.

vi bo. rap. l. i. i. j. s. i. j. R. pro pria est in autē de depositis.
 et de denuciacionibz i cū et multa. ac. **De ingenuis** R. ca
Ingenuus q̄nqz aliter. qz per sent enciam vt ff. de sta. h. o. l.
 ingenuus. Item p. restōz nataliū. vt ff. de rest. natalium
 m. **Ex duobus.** sic o. strue siue ex matrimonio subaudi ostan
 te duobz ingenuis editis. et ē. et sic expone oia seq̄n. capla
 n. **Ex altero.** sic C. de opi. liber. l. q̄ ex libera
 o. **Nascitur.** s. m. se. p. **Sibilominus.** qz ven
 tris status s. p. o. sideratur. vt hic et in autē. que ostencō ex
 ascrip. s. i. coll. v. et C. de rei ven. partuz. nisi in casu. vt
 C. de seruis fugi. l. fi. et nisi in murilegulo. vt. C. de mu
 rilegulis. l. qui cum patre. li. xi. et l. h. j. qui. et s. iure rōno
 secus iure longobardoz. qz s. p. in deteriorē ptē statuf
 o. trahitur. nisi sit matrimonium. aliud si concubinatus. nā
 tunc seruatur ius romanum.
 q. **Libera** puta meretrice.
 r. **Sufficit** q̄tum ad odicionem. secus q̄tum ad honozēs
 vt ff. de senato. l. filiam. et liberos. s. fi. et secus quo ad pa
 triam. vt ff. ad munic. l. assumpcio. s. filius vt ff. man. s. p. ro
 curatozem. s. pro socio. et l. id quod. s. si filij et ff. de neg.
 ge. sed an. vltro.
 s. **Calamitas** q̄si cadamitas. qz itēz. fuit facta ancilla.
 t. **Ex his.** huculqz dixit qualē otingat ingenuitas. nunc
 qualiter perseueret.
 u. **Libaz** m̄ez. fa. ad s. C. si mā. ita fu. ali. vt ma. l. fi. si iuz

b Medio tpe. ff. de acq. re. do. adeo. s. cu q spectanda
c Officit. n p manumissioz tlem qnqnmio steterit vt ff. si
inge. ee di. l. ij. s. illis hodie correctu est lra C. vbi ca sta
d In seruitute. i. in statu suili /tus. l. fi.

e Manumissum. scz de facto. Accur. flo.
f Natalibus. i. ingenuitatu. que probat p natales. Erant

at natales scripse cu
annis dñi a pcomiza
te q dicebant lucum
esse natu et ingenuu
et demceps sic erat n
tuc sēdicere vñ in
legendis scfoz. mti
tulae nitas scfi mco
lai qñ morie. qñ tuc
nascat nunq moritu
rus. et scribit gesta
in vita sancti nicolai.
Et scripfa illa d: na
talis ei q qd fecerit
in vita intitulae tñs
sancti. f die q natale
appellat pna nitas
q est de iure naturali
et oēs hoies die esse li
bez. vñ d: seru iste
restituē natalibus.

.i. illi libertati quam
h3 de iure naturali. ff.
s nat. rest. l. ij. q ff. s
sta. ho. l. impatores
g Officē. n vendidit
vt s. t. i. s. pe. cūc em
ñ redit in statu pnu3
vt ff. de sta. ho. hō li
ber que est sē. ac.

h De libtatis re. ca.
Libertini sunt ex
iusta. i. vera. sic
econē vt. j. t. i. s. semel
Vel iusta qz adeo iu
ste fuisse dño vt me
ruēt manumitti. vñ
dic iusta. qz est d iur
gen. vt s. t. i. s. serui
tus. et ff. de iur. a iur
l. manumissiones
k Seruitutes hui9
manumissi filius est i
genus vt s. t. i. i. pñ.
licz gramatici dicant
eum libertinum Sed
et manumissum liber
tinum dicunt. ac.

l Manuissio. i. detec
cio fm ir. et ff. s acq.
re. do. l. adeo. s. cum quis in fi. Vel die fm pla. jo. et Ago.
quia dat libertatem. quam prius ille seruus non habebat
al non diceretur dari. vt. j. de act. s. sic itaq. Sed opponē
aut quam habebat ei dabat. et sic illi quidem nulla rema
net cum non habeat nisi vnam. aut quam non habebat. qd
est absurdum. Sed dic qd dat quod non habebat. et s ples
rum qz ottingit q quis dat quod non h3. vt. j. qui ali. li. s. i.
et ff. de vsufruc. l. q nēm. et ff. de acq. re. do. l. non nos. ac.
m Et pro id est
n Pñari. ff. de iusti. et iur. al manumissiones ex B.

si ancilla pregnant manu
missa fit. demde ancilla fa
cta pepit libez aut seruu3
pareat. r marcellus pbat
libez nasci. sufficit em ei q
in vto est libera mēz l me
dio tpe habuisse qd vñ ē
Cum at ingenuus aliqs
natus sit n officit ei in fuit
tute fuisse postea manu
missum esse. Sepissime em
ostitutū est natalib9 non
officere manumissionem.

De libertate

Libertini sunt qui ex
iusta fuitute manu
missi sunt. Manuissio
autem est dacio libertatis
naz qm diu aliquis sferui
tute est. manu et potesta
tē su ppositus est. et manu
missus liberatur domini
potestate. Due res a iure
gencium origines assump
sit. vtputa cum iure natu
rali omnes homines liberi
nascerentur. nec esset no
ta manuissio cum serui
tus esset incognita. sed
postquam iure gencium
seruitus ingenuitatez m
uauit secutum est bñficiuz
manuissiomis. Et ē vno
oi nomine omnes homines

o Due res. id est manumissio. ac.
p Et cum tria gna. s. erat vnum et addita sunt tria. s. sunt
q tuor. Re. non sequitur nam si habeas tres filios et nascat
hodie vnus incipis hēe quartum. et prius hēbas tres. s.
vij. qd fñ est. qz qd prio erat oputaē m seqntē nūm. ac.
q Sacris. scz sub aspectu pñi et antistitis. et intuemēte

appellarentur iure genciu
tria gna esse hoim ceperūt
liberi et his ot rarium fuit.
r tertium genus libertini
qui defierant esse serui
Multis autez modis ma
numissio procedit a ex sa
cris ostōmbus in sacro sã
ctis ecclesijs. aut vindca
a inter amicos. a p eplam
a p testamtu a aliam qua
libet voluntate vltimam
manumittūt. S3 alijs
modis libertas suo opte
pt. qui tam ex veteribus
q ex nostris ostōmbus in
troduci sunt. Seruio
a dominis sepe manumit
ti solent adeo vt vel in tñ
fitu manumittantur velu
ti cū pctor aut preses a p
consul in balneum l in t hē
atqz eat. Libertinoz aut
status triptitus antea fue
rat. Naz qui manumitte
bant mō maiorem r iustaz
libertatem ose quebantur
r fiebant ciues romani mō
minorem et latini ex lege
iunia norbana fiebat mō
inferiores r fiebat ex lege
eliascencia dediticōz mō
Sed dediticiorum qui
dem pessima odicio naz ex

qlicunqz scripfa vice
actoz vt C. de his q
in ec. manu. l. i. et. ij.
r vmdicta. i. causa
ognita coraz ptoze
que iō dr dari vindiz
cta. qz vindex quidez
suus in vice illoz p
mo sic fuit manumil
sus. ff. de ori. iur. l. i.
et. ij. s. micium. vel vt
qdam dicunt fm boe
cū. vindca erat r ga
ptozis q ter pucie
batur manumissus. et
dicebat pretor ter
aio te libez. ar. C. si
aduersus lib. l. ij
s Amicos. et in sã
in se. e. necessarij sunt
v. testes vt C. s lat.
lib. l. i. s. sanctum9. a
s. s. h. qz. acc.
t Quilibz vt in codi
cillis vel in testō mi
nus solēm. qd v3 mē
pēz et filios vt C. s
testa. hac osultissima
. s. ex impfecto. ac.
u s3 alijs. pter sup
dictos. accur.
r Qui tā. scz modi
p r veteribus scz ex le
gib9 impatoz vt C.
p q. ca. f. p totum
3 pñs. vt C. dia. de
manu. l. fi. a in aut. s
man. pñ. s. ij. coll. ij.
et in aut. de mō. s. ij.
col. i. et in aut. s mō.
s. i. col. ij.
a Serui manumitti.
q. d. quicunqz ē mui
tvt C. de test. ma. l.
fi. s. h. v. o qdez h3 sec9
fit in filijs vt in aut.
q. mo. na. ef. sui. s. ge
ner. alt. col. vj.
b Transitu. i. dū tñ
fit a est rō. qz sine eo
fieri poterat vñ ali8 est qñ manumissio n poterat fieri sine
ptore vt. j. t. i. s. ead. Itē aliud est m otenciosa iudictioe q
scz reddiē m inuitum. vt ff. de r. ob. inter stipul. s. i. a C
de dilac. a pcedente Acc. v. videbatur non valere. quia
c In balneis. tūc em/ pre gaudio cuiuslibet concederet
d In theatz. i. in locum vbi hoies stant ad videndum. et is
multo magis. scz alias qcumqz vadat. Acc.
e Libtioz. is erat s hui sv t C. s nu. iu. qritu tol. l. i. s. i.
f Modo. i. aliqui s Amoz. i. mediavt. j. s cap. di
s. i. et ff. de auro et ar. lega. l. qui laudem. fm jo.

fieri poterat vñ ali8 est qñ manumissio n poterat fieri sine
ptore vt. j. t. i. s. ead. Itē aliud est m otenciosa iudictioe q
scz reddiē m inuitum. vt ff. de r. ob. inter stipul. s. i. a C
de dilac. a pcedente Acc. v. videbatur non valere. quia
c In balneis. tūc em/ pre gaudio cuiuslibet concederet
d In theatz. i. in locum vbi hoies stant ad videndum. et is
multo magis. scz alias qcumqz vadat. Acc.
e Libtioz. is erat s hui sv t C. s nu. iu. qritu tol. l. i. s. i.
f Modo. i. aliqui s Amoz. i. mediavt. j. s cap. di
s. i. et ff. de auro et ar. lega. l. qui laudem. fm jo.

De libertine
De q[ui] et ex q[ui]bus
no[n] possunt

I

Dediticioz. i. vocabant[ur] dediticij. et erant induc[t]i hac
l. eliascencia. q[ui] et multa alia induxit. et erant hij toto tpe
vite sue serui. et tunc fiebant liberi cu[m] moriebant[ur]. q[ui]s. p[ro]de
rat eis. q[ui] b[on]o vt peculiu[m] a d[omi]no occupabant. h[ic] i latinis alie
fiebat vt colligit h[ic]. et ex eo q[ui] minus h[ab]ebant dediticij q[ui]m
latini. vt. j. de successi. liber. s. fi. Accur.

Pietas. i. nos qui
sumus p[ro]p[ri]i. Accur.
Constombus. vt
C. s. dedit. li. tol. a. C.
de lati. li. tol. l. i.

Competebat. s. ma
numissis. s. m. s. no[n] tria
t[er]tia. m. p[ro]prio et vltio.
scz demceps s. iuris
est. h[ic] in medio s. ius
pessimum fuit induc
tum. vt. j. de successi.
liber. s. vlt.

Libertinus. ex q[ui]s
ostingit multiplex ef
fectus in p[ro]mis circa
obsequiales operas.
q[ui] s[un]t in faciendo. vt
in assurgendo et fui
endo siue in n[on] faciedo.
vt de n[on] vocando i ius
que ip[s]a nata p[ro]no
deben[er]e. ec[ce] sine impo
sic[io]e. et si vocauerit
in ius p[ro]mi sine veia
punitur. in. l. aureis
ff. de m[an]u. s. v. l. pe.
et vlt. q[ui] aurei accipi
untur q[ui]libet. p[ro] vno
solido vt. j. de pe. te.
li. s. fi. a. ex his iurib[us]
sumitur ar. q[ui] aureus
p[ro] solido accipitur in
iure n[on]o ex q[ui] p[ro] eodez
delicto tales sine p[ro]
mulgan[er]e et eodem in
telligunt esse dande
filio emancipato. vt
C. de m[an]u. s. v. l. vez
nia. et ff. de odi. m[an]u.
s. h[ic] fort[is]. s. libertus.
item reuocant[ur] in fui
tutem p[ro]pter offensaz
vt C. de libe. a. eoz.
li. l. si manumissus. et
alia multa. h[ic] hodie s[un]t
oia tollunt[ur] preter ea
que ip[s]a nata debent[ur]

vt in aut. vt liberi decetero. s. i. coll. vj. Tu dic vt no in
dicta. l. si manumissus. que est contra

Et dediticios. quod dixerat in g[en]e n[on]e per species po
nit vel quod siu[m] dicitur dixerat nunc diuidit

Altericades. q[ui]s n[on] h[ab]em[us]. s. q[ui]re n[on] erant sui sicut il li q[ui] pe
nit[ur] h[ic] vt i toto tpe vite sue h[ab]ere cogent[ur]. s. jo. q[ui] erat
libi s[un]t h[ab]ere cogent[ur] vt C. oia. s. ma. l. i. s. sin at p[ro]petarius

Latiosa iuliana. ex l. iul. no[n] ba[n]i iudictos vt s. s. libeio

Oes. sic ost[en]dit q[ui] oes lib[er]os donauimus. i. ho
norauimus ciuitate r[om]ana. i. plena lib[er]tate vt s. e. s. lib[er]tinoz

Discrimie. d[omi]na h[ab]ita. nec etatis nec manumissis. vt ec[ce] in
fans possit manumitti. ymo ec[ce] in ventre. cum q[ui]ntum ad s[un]t

multis t[em]p[or]ibus in dissuetu
dinem abiit latinoz vero
nomen non frequentabat[ur]
Ideoq[ue] n[on] a pietas oia au
gere et in meliorem statu[m]
reducere desiderans duab[us]
ost[en]sionibus h[ic] emendauit. et
in pristinum statu[m] reduxit

Quia et a primis vrbis
rome cunabilis. vna atq[ue]
simplex libertas optebat.
id est eadem quam h[ab]ebat
manumissor nisi q[ui] se3 liber
tinus fit q[ui] manumittitur.
s[ed] manumissor ingenu[us] fit

Et dediticios quide[m] p[ro]
ost[en]sionem n[on] am expulimus.
quam promulgauimus in
ter nostras decisiones p[ro]
quas suggerere nobis tri
bunianoviro excelso. ques
tore n[on]o anti qui iuris al
traciones placauimus.

Latinos at[que] iulianos et o[mn]es
que circa eos fuerat ob[er]
uanciam aliastoe p[ro] eiusd[em]
questoris suggestionem
correximus que inter im
periales radiat sanctones

Et o[mn]es liberos null[us].
nec etatis manumissis. nec
domini manumissoris nec

h[ab]eat[ur] pro nato. vt ff. de sta. ho. q[ui] in vtero. nec d[omi]ni man[us]
mittentis. du[m] t[em]p[or]e h[ab]eat. ff. an. vt. j. t. i. s. ead. nec i mo man[us]
missi seu in test[ame]nto. seu inter vivos q[ui] quomodo. vt s. e. s. multis
s. **A**dditis. s. a nobis eis q[ui]s habuim[us] s. e. s. multil af. a fit
additi. i. p[ri]mus si d[omi]n[us] egrotantem suu[m] suuz deiecit. scds
si ancillaz vediderit ne prostituat[ur] a p[ro]stituta fuerit. l. si ve

manumissionis mo[n]o disci
mine habito sic iam antea
obseruabatur ciuitate ro
mana decorauimus. Mul
tis modis additis p[ro] quos
possit libertas seruis cum
ciuitate romana que sola
est in presenti prestari.

**De qui et ex quib[us] causis
manumitt[ur] no[n] possunt.**

Non t[em]p[or]e cuiq[ue] volenti
manumittere s[ed] naz
is qui in fraudem credito
ru[m] manumittit nihil agit
q[ui] lex eliascencia impedit
libertatem. Licet at d[omi]no
qui soluendo n[on] est in testa
mento seruum suu[m] cu[m] liber
tate heredem instituere. vt
liber fiat heresq[ue] ei solus
necessarius si ei nemo ali[us]
ex eo testamento heres exti
terit aut q[ui] nemo h[er]es scri
ptus fit aut q[ui] is q[ui] scrip
tus est. qualibet ex causa
heres non extiterit. **Q**d
q[ue] eadem lege eliascencia
prouisum est et recte valde
enim perspiciendum erat
vt egentes homines qui
bus aliis heres extiturus
non esset vel salt[em] seru[us]

Eliascencia. filis est r[om]o. q[ui] lex vult. j. de vsuc. s. furtiue.
c. licet. i. dicitum est.

Seruu[m]. scz vniu[er]sa n[on] p[ro]les. vt ff. de h[er]e. insti. q[ui] soluendo et
ec[ce] in fraude creditoz vt C. de nec. s. l. i. in p[ro]p[ri]o. n[on] sp[eci]aliter
pigri dat[ur] fuerit vt ff. s. h[er]e. insti. pigri q[ui] n[on] p[ro] fieri nec[ess]e
n[on] d[omi]n[us] creditori satisfaciatur. vt d[omi]na. l. pignori

Sol[us] q[ui] i cau[sa] ec[ce] e[st] alio vt ff. s. h[er]e. insti. l. si is a l. ei q[ui] soluendo
f. extiterit. q[ui] vltimo casu seruus substitutus est heres.

Sec[un]d[um] q[ui] siue velit siue nolit cogit[ur] esse heres vt. j. s. h[er]e.
h[ic] **E**ade[m] lege. scz que prohibuit. eade[m] ex. q[ui] a dif. s. i.
iusta ca[usa] credit. vt h[ic] et. j. e. s. eadem.

Et recte. scz est prouisum.

ditor sibi retinuerit
man[us] me[us] d[omi]n[us]. a eam
ad ip[s]m reuertentem
p[ro]stituit p[ro] ea. t[em]p[or]e
si sui pileati defuncti
sumus p[ro]cessit. q[ui]rtus
si ec[ce] expressit eu[er]elle
esse latinu[m]. quintus si
sub odictoe relicta li
bertate heres an[te] ob[er]
atione manumissit. ser
tus si in iudicio lib[er]ali
a d[omi]no supatus fuerit
et preciu[m] p[ro] eo d[omi]no so
lutu[m] fuerit. et ip[s]e p[ro]
ea recepit. septimus
si ancilla sua marita
uerit alicui libero. oc
tauis si coraz actis si
lium noiauerit seruuz
sui. non[is] si in s[er]ua ser
uitutis reddiderit. et
proban[er]e hij modi. C.
de la. li. tol. l. vna. s.
h[ic] scim[us] vsq[ue] in fi. l.

Sola. s. lib[er]tas p[ro]lea
u[er]a p[ro]p[ri]a. i. i. osuetu

Non t[em]p[or]e cuiq[ue] die
quis s[un]t. i. s. mul
tis. et. s. fi. d[omi]n[us] sit. q[ui]s
lib[er]z maumitt[ur] posse.
t[em]p[or]e. q[ui]e. sic. j. s. ex h[ic]. li.
in p[ro]p[ri]o. na t[em]p[or]e esset lib[er]
et heres. accur.

Fraude. s. expone
j. e. in fraudem

Manumittit. s. in
test[ame]nto p[ro] vltia volu
tate scz n[on] instituendo
vt. j. p[ro]p[ri]o. s. et. ff. q[ui] a
quibus. l. si mortis
a. **A**git. s. ut noceat
creditorib[us] vt. ff. q[ui] a
a quib[us]. l. si mortis. si
bi t[em]p[or]e nocet si velit re
uocare vt C. de seruif
pig. da. ma. l. si credi
toribus.

a **E**gentes nō q̄ prodest paupertas. q̄ fauet paupertati. sic. ff. de transac. cum hij. §. si in annos. et. C. de epi. a. cle. si quis ad declinandum. §. penul. et. ff. de off. pre. illi. §. si. Ar. contra. ff. de execu. tu. et. cu. l. spadonem. §. si. et. i. aut. de testi. §. i. et. illud. pauper vbiq̄ latet licet econtra dica tur. cantabat vacuus coram latrone viator.

b **V**el. pro saltem.

c **H**aberent. sic. ff. d. interro. act. l. et. qz in pñ. sic. §. d. bo. pos. §. per quos autem

d **A**ut si n̄ faciente id ē non satisfaciente creditoribus. acc. e. **E**o seruo. nunc li. ber. to. fact. acc.

f **S**erui. quondam h̄ modo liber est

g **I**n iuria. quo ad fāmam. que ē post mortē quandoq̄ dā natur. vt. ff. de acti. l. ex iudicioz.

h **I**demq̄ libertate non q̄ dicat instituo te sine libertate quia tunc non esset heres vt statim dicit in fi. huius. §. sed preter. misit dacionem liber tatis. vt in fi. §.

i **C**onstitutio. vt C. de necess. ser. hered. insti. l. quidaz in pñ. accur.

k **S**criptura. sicut ex dacione tutele. vt §. qui da. tut. poss. in pñ.

l **C**um non. hec est noua ratio. de qua p̄ dixi modo. sed lex ipa antiqua fuit. vt. §. de here. insti. §. i.

m **I**nstitutio. ar. q̄ aliquo concessio. il lud conceditur. sine quo illud esse non po test. vt ff. de iur. om. iud. l. ij. accur.

n **I**n fraudem. sic. ff. e. t. scz qui et a quibz ma. libe. non. fi. l. in fraudem

o **S**oluendo. cum q̄ sciant se habere creditores. vt. §. que i. frau. a. l. oēs. §. lucio

p **N**on est. et nunc erit penes soluendo.

q **P**reualuisse. nam quidam dicebant. q̄ sufficiebat solus euentus. alij dicebant q̄ exigebatur vtrunq̄. scz fraus et euentus. a ista sententia. preualuit. tamen ex predictis vis debatur sufficere euentum solum. tñ. etē.

r **I**mpediti. hic diligenter attende. q̄ si directa detur li bertas non solum inter viuos. sed etiam in vitima volun tate. duo necessaria sunt scz consilium. hoc est fraus a euen tus. vt hic. et. ff. e. §. in fraudez. et. C. e. l. i. In fidei omis sa tia suff. cit euentus. vt. C. qui manu. non. pos. l. fi. et. est ras

suum necessarium heredē haberent qui satisfactur⁹ essz creditoribus. aut hoc eo non faciente. credito res res hereditarias ser ui nomine vendant. ne iniuria defunctus afficiatur. Idemqz iuris est. et si sine libertate seruus heres in stitutus est. Quod nra constitutio non solum in domine qui soluendo non est. sed generaliter consti tuit noua humanitatis ra cione. vt ex ipsa scriptura institutionis etiam liber tas ei competē videatur. cum non est verisimile euz quem heredem sibi elegit si pretermiserit libertatis dacionem seruiuz remanē voluisse. et neminem sibi heredē fore. In fraudem autem creditorum manu mittere videtur. qui vel iam eo tempore quo manu mittit soluendo non est. vel qui datis libertatibz defuturus est soluendo esse. Preualuisse tamen vi detur. nisi animum quozqz fraudādi manumissor ha buit nō impediri liberta

elo. quia facilius libertas de facto data ab herede reuoca tur q̄ a defuncto vt ff. de fidei omis. liber. l. iij. §. si in frau dem. Alia ratio notatur. C. e. l. in fraudem. in his aut alie naciombus que in fraudem creditorum fiunt. dic vt. §. de act. §. Item si quis

tes. q̄muis bona eius cre ditoribus non sufficiant. Sepe enim de facultatibz suis amplius q̄m in his est sperant homines. Itaqz tunc intelligimus impedi rilibertatem cum vtroqz modo fraudantur credi tores. id est et consilio ma numittentis. et ipsa re eo q̄ bona non sunt suffectu ra creditoribus. Eadez lege eliascencia. domimo minori. xx. annis. nō aliē manumittere permittitur q̄m si vndicta apud conci lium iusta causa manumi sionis a probata fuerit manumissi. Iuste autē manumissionis cause sunt hec veluti si quis patrem aut matrem. filium filiam ue. aut fratres sororesue naturales aut pedagogū aut nutricem aut educa torem. aut alumnuz alum namue. aut collactaneum manumittat. aut seruum procuratoris habēdigra cia aut ancillam matrimo nij causa. dum tamen intra sex menses vxor ducatur. nisi iusta causa impediāt.

b **I**uste autem cause. fa. ff. de manu. l. si minor cū. l. seq̄. c. **P**atrem. Sed qualiter potest filius habere serui. se licet patrem vel econtra. vel frater fratrem suum siue so rorem. Rē. bene. vt quia instituit dominus filium serui sui heredem vel filium ancille vel econtra. et sic de alijs. quo casu sit institutus heres. et liber. et dominus omnium bonorum quorum dominus fuerat testator. vt §. e. §. l. a. ff. de acqui. poss. cum heredes. Item potest esse vt si habeat quis filium ex ancilla sua. nam est seruus et filius. vt C. cō muna. de ma. l. fi. et econtra si seruus habeat filium ex do mina. nam filius est et liber et dominus. cum ventrem seq̄

bonus. cum ipsa veri tate fraudet eos. Rē. sepe enim. a. §. ar. contra C. de rescind. ven. l. q̄ quis. acc. t. **C**um vtroqz frau scz a euentus interue nit vt subicit et facit ad hoc. ff. qui et a q̄ manu. si. i. si fraudē u. **C**onsilio. nota q̄ tenetur de consilio. §. contra. ff. man. l. ij. §. fi. sed si fuit fraus. et ideo fuit tale concilium obligatorium. qz fraudulentum. acc. e. **E**adem. scz de q̄ est habita mencio. vt §. e. in pñ.

2 **M**inori. sufficit §. si non sit minor. xx. an nis etiam si nō sit ma ior. vt qz tetigit vl timum diem. xx. anni vt ff. de manu. l. i. sic in testō fauore sui vt ff. de test. qua etate.

3 **V**ndicta. h̄ expo ne vt s. t. i. §. multis. a. **C**onsilium. id est apud locum illū. vbi habetur super h̄ cons filium. i. deliberatio. et sic ponitur id q̄ fit pro eo vbi fit. vt ff. de iusti. et iure. l. penult. al. §. fi. **V**el dic apd eos qui pre sunt concilio. vt sunt omnes habentes or dina iam iurisdictōez etiam minimi magi stratus. cum hoc sit de voluntaria iurisdi ctione. vt. ff. de off. procon. et. le. l. ij. et in aut. de defen. ci. §. nulla. coll. iij.

I

quo ad statum vt C. de rel vendic. l. patum l. licet possit. lpe et domina accusari vt C. de mu. queb. pp. l. i. et j. de here. insti. s. i.

Naturales et lamos. vel naturales tm d. Pedagogum scilicet qui ab inicio instruit pueros. a pedos quod est puer et gogos quod est ducere. quasi d. duator siue gubernator puerorum.

Alumnus. quem vel quam alumnus alu it vt differat a superiori.

Collataneus. qui simul mecum lactauit quem fratres bonon. appellant

Ducatur. prestito super hoc sacrame to. vt ff. de ma. vim. si collataneus in fi.

Causa iustay in firmitatis que tribuit dilacionem. vt ff. si qd cauē. l. ij. s. ij. et. iij. et ff. de re iudi. l. que situm vel alia qualibz iustay ff. ex qui. ca. ma. l. j. l. i. in fi.

Decem et septem an. Sed quomodo minor. viginti quinque annis potest esse procurator. vt C. de p. cur. epigendi. et. ff. s. procur. si minor. R. hoc ad negocia fuit non in iudicio esse potest. sic al' s. est differencia inter hos procuratores. vt ff. manda. si procurator. em. s. i. accur. sius flo.

Approbata scilicet manumissionis a apd concilium. accur.

Siue falsa. quasi diceret. si dixit filium licet non sit. vel patrem vel filiam. licet hec ita non sint. sedm quosdam quod reprobo. cum id quod falsu sit nihil sit. nec prestat causam. vt ff. de. ver. sig. paulus. et C. si ex falsis instrumentis per totum. et. ff. de excepti. rei iud. l. qui agnitis. Vnde dicit vera id est iusta. falsa id est iniusta. vt quia dixi eum socium meum fuisse in armis. l. i. scolis. qd inducebaz. p. iusta ca. a fuit tal' ca. l. similis a. pp. bata. licz non debuerit approbari. sic ff. del. j. si fid. euissor. s. fi. et ff. de in integ. rest. l. omnes. sic econtra iusta pro vera. vt s. i. in pn.

Retractetur. quia nihil facile immutandum est ex solennibus. vt ff. de in integ. resti. diuus. Sed contra. ff. de execu. tu. l. h. reprobari. i. R. S. hoc fauore libertatis. il lud fauore sanitatis.

Cum autem constitutus. nam cum dicit sine causa non posse manumitti. ergo econtra cu causa valet manumissio

Et seruus qui manumittitur procuratoris habendi gratia non minor. xvij. annis manumittatur. **Se** mel autem causa approbata siue vera sit siue falsa non retractetur. **Cum** autem certus modus manumittendi minoribus. xx. annis dominis per legem eliascenciam constitutus sit. eueniebat vt qui. xiiij. annos expleuerat. licz testamentum facere possit et i eo sibi heredem instituere legat aq. relinquere possit tamen si adhuc minor sit. xx. annis libertatem suo dare non poterat. quod non erat ferendu si is cui totorum suorum bonoru i testamento disposicio data erat vni seruo dare libertatem non permittebatur. Quare non simili ei queadmoduz alias res ita et seruos suos in vltima voluntate disponere quemadmodum voluerit permittimus vt libertate eis possit prestare. Sed

fic. ff. de eden. si quis ex. s. pretor. et. s. prohibet. et. ff. de pactis iurgencium. s. pretor. et. s. dolo malo. Ac. **o** Testamentum. si est masculus femina vero in. xij. vt ff. de testa. qua. etate. vt ff. de liber. le. aurelio. s. gayus **p** Sed cum libertas vsqz nunc allegando. inuit q' eode tempore possit manumittere quo testari. nunc econtr. duas

rationes considerans **Et** quia inestimabilis est libertas. tamen si vendat quis se precium ad venditorem non transit ymo penes emptorem eundemqz minimum remanet vnde potest inestimabilis. vt hic. et ff. de reg. iur. libertas. et. ff. de ta. erbi. l. i. s. fi. **Et** quia antiquitas alic' statuebat cui est de seruiendum. vt. C. de testam. l. testamenta. quare visis allegacionibus soluit mediam eligens viam. sic. j. de rez. di. s. cum ex aliena. licz sit ar. otra ff. s. neg. se. nesenius. in fi. et ff. de in rem. s. si. p. pre. s. idemqz. **q** Mediam nota mediam viaz. sic. ff. si ps here. peta. l. antiqui Accur. floren. **r** Impleuerit. si. hodie ex quo testari possunt et libertates relinquere possunt. vt in auē. vt spon. lar. col. ix. s. i. q. exaudit. si in vltima voluntate velit quis libertatez relinquere. quod pz. ex verbo relinquere quod i dicta auē. positum est quod ad morientes tm spectat. ff. s. ta. erbi. l. i. s. fi. **Sed** quid si inter vivos velit quis manumittere. R. n. non pmissi habeat. xx. annos vel nisi causa agnita cum nec liber iste. nec auē. loquatur. nisi in vltima voluntate. vnde seruat tenor eiusdez legis eliascencie cum non sit correctus vt. C. de ap. l. p. capi. i. fi. s. **Antiquitas**. vt ff. de postul. l. i. s. micium. **t** Postulare. i. desiderium amici sui vel clientuli sui coraz iudicibus exponere. vt ff. de postul. l. i. s. i. non autem pro se poterit esse in iure. vt C. de auē. pran. l. clarum. et e. rario qz qnz pro alio accedit sibi imputetur qui tali omittit ca. suaz. vt ff. de mi. l. cu mandato. **u** Peruenire. interrogatiue legas. rñdeas. non est ratio quare sit diuersum. est g' et idem ius statuendum. vt ff. s. ob. l. a. ticio in fi. nam vbi est eadez rō idez ius statuendū. vt ff. ad l. acq. l. i. il. et C. ad l. falci. l. vlt.

De lege fufia canina tollenda.

Lex fufia canina certus modus constitutus erat in seruis testamento manumittendis quam quasi libertates impediens et quodam modo inuidiam tollendam effecimus cum satis fuerat inhumanum viuos qd

vel nisi causa agnita cum nec liber iste. nec auē. loquatur. nisi in vltima voluntate. vnde seruat tenor eiusdez legis eliascencie cum non sit correctus vt. C. de ap. l. p. capi. i. fi. s. **Antiquitas**. vt ff. de postul. l. i. s. micium. **t** Postulare. i. desiderium amici sui vel clientuli sui coraz iudicibus exponere. vt ff. de postul. l. i. s. i. non autem pro se poterit esse in iure. vt C. de auē. pran. l. clarum. et e. rario qz qnz pro alio accedit sibi imputetur qui tali omittit ca. suaz. vt ff. de mi. l. cu mandato. **u** Peruenire. interrogatiue legas. rñdeas. non est ratio quare sit diuersum. est g' et idem ius statuendum. vt ff. s. ob. l. a. ticio in fi. nam vbi est eadez rō idez ius statuendū. vt ff. ad l. acq. l. i. il. et C. ad l. falci. l. vlt.

rationes considerans **Et** quia inestimabilis est libertas. tamen si vendat quis se precium ad venditorem non transit ymo penes emptorem eundemqz minimum remanet vnde potest inestimabilis. vt hic. et ff. de reg. iur. libertas. et. ff. de ta. erbi. l. i. s. fi. **Et** quia antiquitas alic' statuebat cui est de seruiendum. vt. C. de testam. l. testamenta. quare visis allegacionibus soluit mediam eligens viam. sic. j. de rez. di. s. cum ex aliena. licz sit ar. otra ff. s. neg. se. nesenius. in fi. et ff. de in rem. s. si. p. pre. s. idemqz. **q** Mediam nota mediam viaz. sic. ff. si ps here. peta. l. antiqui Accur. floren. **r** Impleuerit. si. hodie ex quo testari possunt et libertates relinquere possunt. vt in auē. vt spon. lar. col. ix. s. i. q. exaudit. si in vltima voluntate velit quis libertatez relinquere. quod pz. ex verbo relinquere quod i dicta auē. positum est quod ad morientes tm spectat. ff. s. ta. erbi. l. i. s. fi. **Sed** quid si inter vivos velit quis manumittere. R. n. non pmissi habeat. xx. annos

De lege fufia.

Lege fufia. certus vt ultra duos vel tres forte n̄ poffz
manumittere in vltima voluntate. vt. j. e. in fi.

a Modus. i. numerus / caminam. forte a quodā q̄ camf
b Quam ſc̄z fufiam. noiabatur inductam. vt in publ. Sz
vt. j. de act. g. alie. nam camis ſeruabat naturam qui ſtat in
palea. qui nec ſibi p̄f habere paleam. nec alij permittit ac
cipere. ſic nec ſibi po
terat tenere ſeruos.
qz moriebantur vt. j.
de dona. g. ſiue falſa.
nec libertatem pacie
batur eis dari. Vnde
merito camna Sz. vt
fit cōſequens nomen
rei. vt. j. de donac. g.
eſt et aliud

c Impedientem. id
eſt impedimentum af
ferentem.

d Inuidaz. nota con
tra inuidos. ſic C. de
cadu. toll. in p̄n.

e Familiam. i. omnes
ſeruos qui familia di
cuntur. vt ff. de ver.
fig. pronunciaō. g. i.
Accur.

f Cauſa. vt fraus p̄
etas manumittentis.
vt ſ. e. t. in p̄n. et. g.
eadem

g Morientibus. ſed
quo p̄t aliqd adimi
cum nihil habeat. nā
mors oīa abſtulit. vt
in auē. de nup. g. des
inceps. col. iij. R̄ die
morientibz. i. ad mor
tem tendentibus. qz
laborabat i extremis
vel quaſi vel eē erat
ſanus. ſed tiore mor
tis ſi faciebat. vt. ff. de donac. cā mot. l. iij. iij. v. et. vj.

h Adimere. nota hic ar. q̄ ea que ſiunt inter viuos tra
huntur ad voluntates vltias. ſic econtra. ff. de pac. l. pactū

i De his qui ſui vel alieni iuris ſunt. R̄ ea. hic reſtringit
p̄imum membrum diuiſionis poſite. ſ. de iu. perſo. vt non
op̄prehendat quosdam liberos homines filiuffa. Item ſta
tum cum dicit alieno iuri. ampliāt ſecundum membz diuiſi
om̄s. vt op̄prehendat etiam quosdam liberos. ſc̄z filiuffa.
cum ḡ fiat additio et detractio dicte diuiſionis iam eſt de
iure ci. hec diuiſio. vt ff. de iuſti. et iure. l. ius autem ciuile
Aut ſuperior de iure perſonaz. fuit ſm ius naturalen gē.
et ibj diximz q̄ iō immutabile eſt vt ſ. de iu. na. et. ci. g. pe.

k Equitur diuiſio que eſt de iure ciuili. cum in ea ius gē
cum diſtinguatur. vt ff. de iuſti. et iur. ius ciuile. ſupe
rior autem quam habuimus. ſ. de iur. perſo. i. R̄ eſt d iure
gen. cū ſit ſeruitus iure naſali. ogmitauit ſ. de lib. g. i. ac.

l Juris. quedam neutro iure tenent. vt filij quoz p̄es
ſunt capti ab hoſtibz. vt. j. qui. mo. ius pa. po. ſol. g. ſi ab
hoſtibz. nam et alie quedam ſunt impendent. vt ff. de verſu
fruc. l. ſi a ſiquis interdum. g. i. et in auē. de non alienan. g. ſi
autem. col. i. et hoc ſm quosdam. ſos. ſtra. ſam ſui iuris
ſunt. cum em̄ pater ſit ſeruus hoſtium. et in eoz poſtate
vt ſ. de iure perſo. g. ſerui. ḡ alium habere non poſſunt in
poſtate. vt ff. de acqui. re. do. homo liber. g. quicquid.

licenciam habere. totam
ſuam familiam libertati
donare. niſi alia cauſa im
pediat libertatem. morien
tibus autem adimere hu
iuſcemodi licenciam.

**De his qui ſui vel alieni
iuris ſunt.**

Equitur de iure
perſonarum alia
diuiſio. Nam que
daz perſone ſui iuris ſunt
quedam alieno iuri ſubie
cte ſunt. **R**urſus earum
que alieno iuri ſunt ſubie
cte. alie ſunt in poſtate
parentum. alie in poſtate
dominorum. **V**idea
mus itaqz de his que alie
no iuri ſubiecte ſunt. **R**az
ſi cognouerimus que iſte
perſone ſunt ſimul intelli
gemus que ſui iuris ſunt.

ff. de acqui. poſſ. l. cum heredes. circa medium. et ff. ad. l. i.
iul. de adul. l. ſic eueniet et preterea eorum ratio vel ſina ē
abſur. q̄ dicit q̄ hec diuiſio recipiat medium. vt. C. de ſen.
b. p̄tate. l. v. v. modis accipit. vt ff. de ſig. pas. l. fi.
l. p̄tate. / nam vt dicit a riſtoeles. ſtratio eadem eſt
et ſimul diſciplina. vt hic et. j. de tutelis. i. R̄. et ff. e.

ac prius inſpiciamus de
his que in poſtate domi
norum ſunt. **I**n poſtate
itaqz dominorum ſunt
ſerui que quidem poſtate
iuriſgenciū eſt. **N**am ap̄
omnes pere que gentes
animaduertere poſſumus
dominis in ſeruos vite ne
ciſqz poſtatem eſſe. et
quodcumqz per ſeruum ac
quiritur id domino acqui
ritur. **S**ed hoc tempo
re nullis hominibus. qui
ſub imperio noſtro ſunt.
liceat ſine cauſa legibus
cognita in ſeruos ſuos ſu
pra modum ſeuire. **N**am
ex conſtitutione diui. pij.
anthonini. qui ſine cauſa
ſeruum ſuum occiderit nō
minus puniri iubetur. q̄ ſi
alienum ſeruum occiderit.

.i. et eſt ar. q̄ per
noticiam vnius imme
diatorum. perueniē
ad alterius noticiam
et faciunt ad hunc. g.
ff. de procur. l. ponz
pon. g. pe. et. ff. e. l.
.i. et ff. de preto. ſtis
pul. l. i. g. ſtipulacio
num iſta. j. de tutel
circa p̄n.

d Gentis. i. de iure
gencium introducta.
vt ſ. de iur. p̄ſona. g.
ſeruitus.

e Animaduertere.
.i. in animo vertere.
et cogitare. vt dixit
catho.

f Eſſe imp̄ op̄ie po
nitur p̄o fuiſſe vt ſta
tum colligitur. vt ff.
e. l. i. et erat eadē p̄i
in filium. vt colligit
ſc̄m vnam ſtam. ff.
de lib. et poſtul. l. in
ſuis. et. j. d. nora. g. ſi.
et. C. de pa. po. l. ſi.

g Domino. vel q̄ſi
domino vt fructuario
et bone fidei poſſeſ
quibus queritur ex
duabus cauſis. vt. j.
per quas perſo. no.
acq. g. de his.

h Quodcumqz. ſcilic
iſte ſm quosdam vt ff. de acqui. poſſ. q̄ ſeruus in fi. Sed
certe hoc eſſe non poſſe. nam ſi acquiritur. ḡ domino. qz
ſibi non. vt. j. per quas perſo. no. acq. g. Item ſerui. et. ff.
de acqui. here. placet. quare dic q̄ ſemper domino quer
tur. etiam ſi per dolum vel metum ſeruus acquirat vt ff.
p̄o emptore. l. iij. g. celſus. et. g. pompon. et. g. ſi ſeruus. ſi
hoc ſolo inſpecto an queratur puta ſi ſeruus ſtipuleſe ope
ras a libero. vt. ff. de ſti. ſ. l. antepenſ. vel ſi aliud factuz
ſit in ſtipulacione. vt. j. de ſti. ſ. g. ſi cum factum niſi in caſi
bus. quod dic vt. j. de ſtipula. ſ. ſi cum. nec ob. dicta lex. q̄
ſeruus. qz nunq̄ domino vt ſibi remaneat. nam tenetur red
dere. Sed nunquid libertas data a domino vel a lege quod
ſit interdum. vt C. de ſer. qui pro premio liber. ac. per to
tum. et in auē. de mo. g. ij. domino queritur. R̄ n̄. non. naz
lz queratur ſeruo libero. tamen non poſſe dari libertas.
vt. ff. de fidei com. liber. generaliter. g. ſi homini. tamen
eo ip̄o momento ſic ſit liber vt dominum non habeat. et ſic
hec oppoſicio eſt de puncto. ſic et alias vt hic vadit romaz
et ſi facit murum. non eſt tamen verum eum iuſſe l opus
feciſſe. licet ſit in vltimo momento perficiendi. Similis q̄ſ
tio ſit. ff. q̄ metus cauſa. l. extat.

i Id domino vel quaſi domino. vt fructuario et bone fi
poſ. quibus queritur ex duabus cauſis vt. j. per quas p̄ no.
acqui. g. de his

Acquiritur. nota hic duos effectus dñice potestatis. et est tertius ut non torqueatur in dominum nisi in casibus ut C. de questionibus. l. i. et l. seruos.

Sed et hoc licet. i. licitum est legibus. qz si seruus sciat infidias domino parari. et ipse auxilium non tulerit. supple cum dicitur prestare quod mortem interpretamur. s. et si accu sauerit eum criminali ter. excepto crimine maiestatis. ut si dñm viderit periclitantez et eum non adiuverit vel si immiscuerit se uxori sue l. alij modis m.

Cognita. ut qz exprobre muenerit l. fili delicto. quo casu etiã occidere licet. ut ff. de ver. ob. qui seruũ a. ff. del. j. quid g. s. si hõs. et ff. ad l. iul. de adul. marito. s. i. si autem al. deliquit. l. domino non obedie rit legitime eum cor rigeret potest. non tñ ultra modum boni vi ti arbitrio sprextens sum ut C. de emen. s. l. i. Sed nunquid sine causa verberare põt s. sic modice fm jo. ut C. de emen. ser. l. i. Licet pla. dixit q non alit tenetur vende vel dare. ut ff. ad l. cor. de sicca. ut hic se quitur. et ff. e. t. l. i. n.

Constõde. e. s. vba sunt. j. e. s. fi. o. Seruum alienum s. certe qui seruus ali enum occidit lege ac quilia tenetur. ut ff. ad l. acqul. l. ij. in prin. a. j. ad l. acq. in pn. que actio hic habere locũ non pẽ eum non domino ymo ostra dominum dareẽ quod esse non dz. ut ff. ad l. acqul. Item mela. s. legis. s. dz dieq hoc est qtu z ad criminalem penaz. l. cornel. de sicca. ut. j. de pu. iu. s. j. te lex. que pena tam in seruis qm in liberis locum hz. ut ff. ad l. cornel. de sicca. l. i. s. i. inter d eẽ cui liler tenetur si alit9 interest vt creditoris. ut ff. de pignoz. seruum l. fructuarij vt ad l. acq. s. si ppetatis vt ff. de dolo. s. et eleganter. Ac.

Sed et maior. i. magna. vel maior q equum sit q. Consultus. i. interrogatus. sic ff. de pact. l. rez qz. s. fi. Vnde illis osulo te querens. tibi osulo osilium dans r. Sacra. ad que loca olim et hodie ofugiunt. eca qd di stinguẽ. ut diximus de man. principum. s. neqz aut. col. iij. s.

Cogantur. nota hic q aliquis cogitur vendere rẽ suã bonis. scz vt precium habeat. et ad dominum primum non reuertatur. ut. j. pro. s. et. s. fi. in fi.

Bonis adiciõibus. ne simili pena anteriorz afficiant. vel ne exponantur vel prostituantur in eodem. ut. j. pxi.

S. et. s. fi. u. Recte expedit scz precepit. ac. r. Utatur. qz interest principis locupletes sub se habẽ subiectos. ut in aut. vt iudi. sine quo quõ. suffra. s. cogita cio. col. ij. quod non atingeret si cui libero seruos suo s. li ceret occidere. Et nota q illud idem interest priuati pnci pale et reipub. interest secundario vt s. diximus. de iust. et iur. in fi. ar. ostra. ff. so. ma. etiam. s. licet. et l. si ostante. s. si ma ritus. ac.

Ideoq cognosce de que relis eorum qui ex familia iulij sabini ad sacram sta tuam confugerunt et sivil durius habitos qm equũ est vel infami iniuria affec tos esse cognoueris venun dari iube. itavt in potesta tem dominorum non reuer tantur. Qui sabimus si mee constituciõni fraudem fe cerit sciat me hoc admis sum aduersus se seuerius executurum.

De patria potestate.

In potestate nostra sunt liberi nostri. qz ex iustis nupcijs procrea uimus. Nupcie autem si ue matrimonium. est viri et mulieris comunctio in diuiduam consuetudinez vite continens. Quis at potestatis quod in liberos habemus proprium est ci uium romanorum. Nulli autem alij sunt homines. qui talem in liberos habe ant potestatem. qualem

Pate. s. verbum multis modis sumit vt s. t. p. dixi. s. i i. iustis. que sunt iuste dr. j. t. p. k. Nupcie. et dicuntur a nubendo. i. velando. qz velate in cedere dnt. vt ait ysidorus. s. m. n. omiuz dz ideo qz mulier nubit vt mater fiat. et hec duo nominalz diuersis rõnibus idem signant. Item coniugium et nubium et forcium. ut ff. de ritu nup. m. eo iur. s. hoc caput. l. s. vltimum qnqz in ter seruos accipitur. ut C. de ser. fug. l. fi. inter qz s. p. e. dz otubernium. ut C. de incest. nup. cum ancillis l. Coniunctio aioz non corpoz tñ. ut ff. de reg. iur. l. nupcias. et illa coniunctio aioz signat vniõnem que osistit inter deum et iustam aiam. Vnde apl's qui adheret dovn9 spüs est cum eo. reliquum scz coniunctio corpoz. designat oformitatem que osistit in carne inter xpm et sanctam ec clesiam. i. humanum genus. vnde euangelista. verbũ caro factum est et habitabit in nobis

Ondividuam quo ad affectionem sic de iust. et iur. in pñ. actu em plerumq; sit sepacio iur tam veteri qm nouo pmittente. vt C. de repu. osensu. et in auē. de nup. §. si §. q. in auē. vt liceat ma. et auie. §. q. vero. col. viij. §. nunquid hanc affectionem hz aliquis ad ocubimam. Nūq; certe sic et ideo adicias huic diffinitioni diuini et humani iuris oī. cacō vt ff. d. rit. nup. l. i. Diuini. qz eius defecte dnt eē vt n̄ fit vnus xanus alter iudeus. C. de iudeis. ne quis. Humani. qz forum viri sequitur vxor vt ff. ad mūcip. l. si. §. ij. s̄lec. 9. ē i. o. cu bia l. q. l. 3. mi. 9. l. ma. ux ore vt ff. admūcip. l. si de iure. §. si. l. 3. cō cubinatus iure per mittente fit. ff. de cō cubinis. l. in ocubina tu in fi. neq; valz op posicio de matre ad filium. qz ibi non est talis osuetudo qualif ad vxorem. vt. j. t. i. §. §. et in auē. quō op. e. §. i. coll. i. et. §. q̄ta ibi. s̄ aut sole. qz **Accurfi.**

Ius autem quod consistit in septem. p mo qz necessitate fa mis vendere p̄ vel obligare vt C. d. pa. qui si. dis. l. ij. Secdo. qz ab eo in ius vocari non p̄. vt C. d. in ius vo. l. si. Tercio quia nec cum eis agendo iudiciuz h̄re possim⁹ vt ff. de iudi. l. lis. q̄to. qz per eum ac qui rimus. vt. j. per quas p̄so. no. ac. §. i. Nūto qz in iudicō ostra ali um sine licētia nostra esse n̄ p̄ vt C. de lo. quefi. l. si. §. i. Sexto qz eo mūto sua bona aduenticia ammissa mus. vt. j. per quas p̄so. no. ac. §. i. Nūda3 tñ dixerunt qz alimē ta admūicem s̄ iure prestantur qd falsuz est cum in emanci p̄tis s̄ fit vt ff. de li ber. agnos. l. si quis. a liberis in pñ. Item

cuilis obligacio int nos esse non p̄ vt. j. de inutili stipu. §. jte inutilis ē Et octau⁹ vt possim petē filiaz in meā p̄tatez circa quod distingue. qz aut a nullo detinetur. aut ab ali q si ab aliquo volens aut mutus. primo casu petam eum per offm iudicis. de liber. exhiben. l. in. §. 3. autem. et preudi/ ciali actione in rem agam. vt. j. de act. §. preudiciales. non interdico n̄ in casu. vt si volo eum adire hereditatem in q factus est heres. vt ff. de acq. here. si quis mibi. §. i. iustum

nos habemus **Qui** ergo ex te et vxore tua nascit. in tua potestate est. **Itē** qui ex filio tuo et vxore e⁹ nascitur. id est nepos tuus et neptis eque in tua sunt potestate et pronepos et proneptis. et dēinceps ce teri. **Qui** tamen ex filia tua nascuntur in potesta te tua non erunt sed in pa tris eorum.

De nupcijs.

Vstas autem nupci as inter se ciues ro mani contrahunt. q scdm precepta legum co eunt. masculi quidem pu beres. femine autem viri potentes. siue patrefami lias sint. siue filij familias sint. et consensuz habeant parentum quoz in potes tate sunt. **Nam** hoc fieri debere et ciuilis et natura lis ratio suadet intantum vt iussus parentis prece dere debeat. **Vnde** que sitū est an furiosi filia nu bere. aut furiosi filius vxo rem ducere possit. cunque super filio variebatur. no stra processit decisio. qua permissum est ad exemplū

de libe. exhi. si cum in secundo eadem auxilia locum hnt. et plura. scz rei vendicacio de iure rōnoz. vt ff. de reuē. l. i. §. i. in tercio locum hz interdico. **Item** actio in rem d iure qritū. vt ff. de rei ven. l. i. §. i. et de li. exhib. l. i. §. i. **Quo** Romano. i. oim qui sunt de rōno impio. alie x o gētes qdaz vt seruos tenent filios vt sclau. alie vt proz sus absolu tos vt francigenē. ideo caute dicit. j. talem qualem

filie furiosi. filium quoque furiosi posse. et sine patris interuentu matrimonium sibi copulare scdm datum ex nostra ostitucione mo dum. **Ergo** non omnes nobis vxores ducere licz **Nam** a quarundam nup. cijs abstinentuz est. inter eas enim personas que pa rentum liberorumue locū intra se obtinent contrahi nupcie non possunt veluti inter patrem et filiam vel auum et neptem. vel ma trem et filium. vel auiam et nepotem et vsq; ad infi nitum **Et** si tales persone inter se coierint nephari as atq; incestas nupcias contraxisse dicuntur. **Et** hec adeo vera sunt vt quamuis per adopciones parentum liberorumue loco sibi esse ceperint. non possunt inter se matrimo nio iungi intantum vt eiaz dissoluta adopcione idez iuris maneat. **Itaq;** eam que tibi per adopcione m filia vel neptis esse ceperit non poteris vxorem ducē quamuis eam emancipa ueris. **Inter** eas quoq; personas que ex t̄nsuerfo

Ex vxore aliud si ex ocubimayt. j. t. i. §. fi. vel incesto coitu nas tus. vt in auē. q. mo. na. eff. le. col. in. §. fi. **In** tua. si tñ tu sig tui iuris. non al. vt ff ad. l. iul. de adul. sic cuemet

Non erunt. qz qui nascuntur famil. scz quantur. vt. j. de le. ag. tu. §. i. et in hoc se quitur oditionem pa tris. vt ff. de sta. bo. l. cum l. ma.

De nupcijs. Re. ca.

Vstas. ciues. i. liberi hoies. vt s̄ de libet. l. §. fi. serui § non faciunt matrimo nium s̄ otubermium. vt hic. C. de icesitil nup. cum ancillis. et i auē. de nupcijs. §. si vero ab mico. col. in. §. si aliud est iure cano num quod preualet. vt in auē. de ecciasti. ti. §. i. col. ij. vbi s̄. qz canones sunt suan di pro legibus. ac.

Precepta. que sūt. j. e. t. per totū vt col ligen⁹ in mag. glo. j. e. §. sunt et alie. ac.

Puberes. i. maio res. xij. an. vt. j. qui. mo. tu. fi. in pñ.

Potentes. i. maio res. xij. an. vt. j. qui. mo. tuto. fi. i. Re. s̄ in sponsalibus. vij. anni sufficiunt vt ff. d. spō. l. in sponsalibus. §. 3. nūquid hodie. xv. an ni sunt necessarij ad matrimoniu vt i auē. de tēp. non so. pec. §. gñalt. col. vij. Re. lex illa osuetudinem. et

frequenciaz hoim ponit. **Itē** qd si aliqs ante q̄ istd tps) sit inuentus sufficiens ad matrimonium. videtur q nubere possit. vt ff. qñ di. leg. ce. l. penf. quasi felici diplomate vltus vt ff. de x. ob. otmuus. §. cum ita. s̄ ot radico. pmo. l. iul. de adulterio et stupro omissio poterit puniri. vt ff. de adul. inter liber os. i. Re. et est pro hoc ff. de ocubimis. l. i. §. fi. si autem de facto intra dictum tps vxorem quis ac ceperit tunc erit vxor cum ad etatem predictam puenerit.

ut ff. de ritu nup. l. minore. ac.
 Parentum scz qui sunt iuris sui eorumq; etatis sint. sic
 et ma. fa. h. filij et filiefamil. qui sunt in pteate cuius eunq;
 etatis sint ut ff. de his qui sunt sui iuris. l. nam. ciuim.
 d. In pteate. g. de emancipatis videtur idem ut. C. e. l.
 vidue. h. illud. filium est n. pceptuz. q. at possit filij emā
 cipat. ff. de ad. ta. l. ij. h. si emanci. et ff. e.
 de ri. nup. l. filij emā
 cipa. ac.
 Et ciuili. quia ē
 in pteate iure ciuili
 rōnoz. ut t. i. g. ius.
 Et naturalis. qz pē.
 ut ff. d. ius. a. iur. l. ij.
 g. Debeat al. n. valz
 ut ff. d. sta. ho. l. pau
 lus. i. h. e. videtur at
 osentire n. stradicat
 expresse ut ff. d. spō.
 l. in spon. alib. in fi.
 h. vñ. q. sicut. qz pēis
 osensus erigitur.
 Possit ē pē n. possit
 osentire ut ff. de iur.
 co. l. ij. h. furiosus.
 Super filio. nam
 de filia facile osensus
 fuit. qz forte calidi
 or. sanguis est in ea.
 ut in aut. de n. eli. g.
 cū. g. cal. i. v. verius
 apter fragilitatē ser
 us. ar. i. qui. ali. l. m
 pñ. h. prima n. placz.
 Decisio. i. snia vel
 leryt. C. e. si furiosi.
 Qua decisione
 n. furiosi. idēsi capti
 fuerit. a. abfuit pater
 per trienmū. l. si nesci
 tur. an. viuat. vel n. ut
 ff. e. l. si nepos. g. fi. a.
 l. si ita.
 Sedm datum. scz
 cuz auctate curatoris
 patris et dote fm qh
 titatem pēimonij pa
 tris data. ut C. e. l. si
 furiosi. in fi. h. iure ca
 nomum sufficit osensus
 eoz. d. qz n. mōmōio
 agitur. h. illud forte
 in alijs. n. in filijsfam.
 intelligitur. l. credo. q. h. corrigi. qz honesta res est. q. h. e.
 mōmōio. am. sic. a. in ēre mōsterium. ut in aut. de san. ep. g.
 nunc autem. collacione. ij.
 Ergo. quia fm pcepta legum sunt mōmōia. g. nē
 q. non omnes scz mulieres. r. Quarundaz scz muliez.
 Inter eas ad infinitum. adeo ut si adam hodie viueret
 n. possit habere vxorem. fm jo. ut ff. de rit. nup. l. nupcie.
 Idem iuris. ut non pnt diungi.
 Inter. h. non tanta scz vsq; ad gradum. vij. fm canonel
 ut. xxxv. q. ij. c. progemem. et c. de osangtate. et c. m. co
 pulacione. et c. nulli. h. fm. l. vsq; ad qrtuz. ut. j. e. g. frat. r. l.
 idem hodie iure canonico. ut e. de osan. a. affi. c. vlt. h. tñ

gradu cognacionis iun
 guntur est quedam finis
 obseruacio sed non tanta
 Sane enim inter fratrem
 sororemue nupcie probi
 bite sunt. siue ab eodem
 pre eadq; mre nati fuerit
 siue ex altero eoz. Si si
 qua per adopcionem so
 roz esse tibi ceperit. qd diu
 quidem constat adopcio
 sane inter te et eaz nupcie
 consistere non possunt
 Cum vero per emancipa
 cionem adopcio sit disso
 luta poteris eam vxorem
 ducere. Sed et si tu
 emancipatus fueris nihil
 est impedimento nupcijs
 et ideo constat si quis ge
 nerum adoptare velit de
 bere eum ante filiam suaz
 emancipare. et si quis velit
 nurum adoptare debere
 eum ante filium suuz emā
 cipare. Fratris vero vel
 sororis filiam. vxorem du
 cere non licet. sed nec nep
 tem fratris vel sororis qz
 ducere potest. quis quat
 to gradu sint. Cuius enim
 filiam vxorem ducere non

ali accipit qd fm canones. q. fm nos vt dices. j. d. g. dib. 9.
 Quadiu. sic ff. de v. ob. si stipul. in fi. sic. ff. de li. et po
 stu. si quis postu. in fi.
 Dissoluta. qz ipa ē emancipata vt differat a seqnti cau
 3. Genes. i. marituz filie a. Cū. s. p. rez b. An. i. p. rio
 c. filiam. Bideo. qz emancipacōe facta desinit esse agnata
 pti. g. per ptem n. pē
 fieri agnata tñ adop
 tuo. ut ff. de adop.
 l. q. in adopcōe hodie
 ho n. desinit. ut. j. de
 leg. ag. suc. g. fi. a. ita
 h. filij hodie n. valet
 d. Quaz. i. vxorem fi
 lij vt probatur. j. e. g.
 affinitatis.
 Cum. scz patrem.
 Antea. i. primo
 g. fratris e. h. oppo
 nitur filiaz au. l. auie
 n. possum ducere. tñ
 neptem possum que
 est mihi osobzima. ut
 j. e. g. duoz. h. h. ac
 regulam. stricte intel
 ligi in eo casu in quo
 loquitur. et in o. filij.
 scz qñ ego et illa e. 9
 filia ducere n. possum
 sumus in scdo gradu
 ad stipitem. et in po
 testate e. d. e. et sic
 e. scz fr. v. sororis
 mee filiam. n. et. h. in
 naturalibus secus in
 adoptiuis. ut. j. p. xi.
 g. Accursi. floren.
 h. Cuius. sic os true.
 non videris impediri
 ducere vx. fi. e.
 Ciuili iure. de na
 turali osat. de ciuili
 sic proba. illa filia so
 roz adoptiue n. est i
 pteate mris. ut. j. d. h. e.
 qua. et diff. g. q. de cā
 g. n. transit in pteatez
 illi. q. adoptat mēez
 l. mē. transeat. qz illi
 transeunt cum alijs q.
 sunt in pteate. ut. j. t. i.
 g. illud et ff. d. adop.
 si pē. At ipa mē adop
 tata est mihi iuncta
 p. agnacōz p. p. rez in e. pteate est. ff. d. adop. l. qui adopt.
 k. duoz. h. fm. l. ut hic. et C. e. celebrandis. secus iure
 canonum. l. die hunc. g. loqui de adoptiuis. sec. i. n. a. l. lib. 9.
 Itē amitā q. est soror p. ris. m. Adoptiua ab auo p. no
 n. Item materteram. nō caute. qz n. repetit adoptiua. ma
 terteraz. n. qz matertera vel auunculus n. fit adopcōe. vt
 h. et. s. e. g. eius. et ff. e. si qua. g. si qua. g. fi. alias. l. adopcio
 Sed. extra videtur. ff. de rit. nup. l. per adopcionem. g. fi.
 h. e. illud intelligitur qñ adoptio in nepotem quasi ex filia
 natum. vel in proneporem ex nepote nato ex filia. qd pos
 sum sicut si nullum haberem filium. ut. j. t. i. g. l. t. u. e. m. so
 roz et frater e. 9 loco e. 9 filij facta est adopcio. est m. tera. a

licet. neq; eius neptem per
 mittitur. Cuius vero mu
 lieris quaz pater tuus ado
 ptauit filiam. non videris
 impediri vxorem ducere.
 quia neq; naturali neque
 ciuili iure tibi coniungit.
 Duorum autem fratrum
 vel sororum liberi. vel fra
 tris et sororis coniungi po
 ssunt. Item amitam licet
 adoptiuam ducere vxore
 non licet. Item nec mater
 teram quia in loco paren
 tum habetur. Qua ratio
 ne verum est. magnam
 quoq; amitam et materte
 ram magnam prohiberi
 vxorem ducere. Affini
 tatis quoq; veneracione.
 quarundam nupcijs absti
 nere necesse est. ut ecce p
 uignam aut nurum in vx
 orem ducere non licet. qz
 vtreq; filie loco sunt. qz
 ita scilicet accipi debet si
 fuerit nurus aut preuig
 na tua. Nam si adhuc tua
 nurus est. id est si adhuc
 nupta est filio tuo alia ra
 tione vxorem eam ducere
 non possis. quia eadem

autemulus est. alij mihi filij sunt vtz. et sic n̄ imitat̄ naturaz
quā alij nepos ex filia naturali et l̄tima n̄ est in p̄tate h̄ aē cū
suis. q̄oz loquū q̄n aliq̄ adopto in filiaz. hec q̄de3 n̄ erit
mat̄ extera filijs natis ex alia mea filia naturali et l̄tima. Sz
q̄ est rō diuersitatis. R. qz altero casu scz q̄n adopto i ne/
potem ex filia. est omōd̄ mater tere et auunculo. qz maiores

quid parentes ipant
minoribus q̄d secus ē
in aduerso casu. et ex
hac pendz alia. vt na
turales et l̄timi sint
adoptiuo ubiecti. et
est ridiculum. eoz rō
casu esset equum
o. Et magnaz. maḡ
matertera soror auie
m̄ne est. amita maḡ
soror aui paterni est
vt. j. de gra. et affi. g.
iij. et. iij. Sed quid d̄
fr̄e aui mater m̄. R. ē
patruus magnus vt C
de successorio edicto
l. i. l3 pla. ostra vt ibi
no. Sed cum sint in
quarto casu q̄re proz
hibent̄. vt s̄ e. g. fr̄is
R. qz hee p̄sone sunt
d̄ superioribus trans
uersalibus. q̄ h̄ntur
loco parentum vt i b̄
g. et qz ipa ē in prio
gradu stipitis vt no.
s̄. g. h̄ nec nepotem. q
sic nō caute. qz ordo
transuersalium subdiuē
i tres p̄tes. s̄. j. et ex la
tere. vt. j. de ḡdi. g. ij
iij. iij. v. et. vi. et ma
ior est abstinēcia ver
sus superiores vt h̄. et
inferiores. vt s̄ e. g.
fratris. q̄ transuer
salium. vt s̄ e. g. duoz.
Accur.

Affinitatis ē aut
affinitas regularitas
p̄sonaz ex nupcijs oīundaz. oī carens parentela sangnis
vt ff. de gradi. n̄ facile. g. affines et. g. sciend̄ est. ideo dicit
ex nupcijs. qz sine nupcijs oītrahi n̄ p̄t. s̄ h̄m canōdes et sine
nupcijs. s̄ cum vxoz videat̄ affinis vxoz q̄re p̄mittit̄ matris
mōmō vt. R. n̄ est. s̄ cā affinitatis

Quarundaz mulierum r. Preuignam. hec nomia
exponuntur statim. pp. in h̄. qz ita. n̄.
Loco sunt fa. ad hoc ff. so. ma. quia.
Acapi debet scz hec prohibicio
Nurus est. que oīneantur appellacōne istarum. dic vt
ff. e. l. adoptiuus. g. videamus.
Nupta est ar. sumitur h̄ et ex proz. R. qz si quis h̄z ḡna
le auxilium n̄ p̄t petere speciale. vt ff. de m̄n. l. in cause. q
de ver. ob. doli. et ff. de eden. l. qz sunt.
Alia racione non solum supradicta
L3 p̄mo efficit infamis. vt C. ad l. iul. de adul. l. eū qui
Socrum que sunt hee persone. dic vt ff. e. t. de ritu
nup. l. adoptiuus. g. nunc videamus.
Prohibitū iure affinitatis ad b̄ referē qz et ipm. et ē.

duobus nupta esse non pō
test. **Item** si adhuc pre
uigna tua est. id est si ma
ter eius tibi nupta est ideo
eam vxozem ducere non
poteris. quia duas vxozes
eodem tempore non licet
habere. **Socrum** quoqz
et nouercam prohibitum
est vxozem ducere. quia
m̄is loco sunt. qd̄ et ipm
dissoluta demum affinita
te procedit. alioquin si ad
huc nouerca est. id est si
adhuc patri tuo nupta ē.
communi iure impeditur
tibi nubere. quia eadem
duobus nupta esse non pō
test. **Item** si adhuc socrus
est. id est si adhuc filia ei9
tibi nupta est. ideo impe
diuntur tibi nupcie. quia
duas vxozes habere non
potes. **Mariti** tamen fi
lius ex alia vxoze. et vxoz
ris filia ex alio marito vel
contra. matrimonium rec

Affinitate. h̄ s̄a sibi oītrahā videtur. nam si dissoluta
est affinitas. n̄ ḡ d̄nt nupcie rōe affinitatis separari. h̄ dic bi
soluta. n̄. i. dissoluto matrimonio. p̄pter quod oīngit af
finitas. h̄ ipa affinitas non est dissoluta
Nouerca sic dicta. quasi nocens arcus. vel qz noua est
archa sine fructu. et fa. ff. de moff. tel. l. iij. in fi. et l. iij.

Non potes. al nō
p̄ssis scz eodem tpe
subaudi vt s̄. p̄. g.
Mariti. l3 inter se
frater et soror. phibe
antur. vt s̄ e. g. inter
eas q̄. n̄.

Vel contra. id est
econtrario
h̄ v̄cant. illi m̄iores
i. Ex n̄mōmō. ma
iorum. accur.

Postea. scz post
natiuitatem istoz. et
sic aduerbium post d̄
terminat dictōz con
tracto. **Vel** dic qz de
terminet verbū habe
ant. a die oītracto scz
prius. nam qui ex eo
m̄mōmō nascuntur
fr̄es sunt ex p̄te m̄is
illi q̄ natus est l̄ nata
prius ex scia id dicas
econtra qz erit frater
vel soror ex p̄te p̄ris
illi qui fuerat ex illo
patre nat9. et tū isti
nullo iure sibimicez
iunguntur. v̄ro eū
ognati vxoris iūgun
tur et n̄ alijs ognatis
viri. **Dem** econē. qz
ognati viri vxori iun
guntur n̄ at alijs og
natis vxoris. vnde re
probatur quorūdam
opi. qui dixerunt qz
null9 d̄ arboze ducit
aliū nā in ea oītinentē
ognati viri qz vxoris

Sunt et alie persone.
que propter diuersas ra
ciones nupcias contrabe
re prohibentur. quas in li
bris digestorum. seu
pandectarum ex veti iure

et tū iunguntur vt h̄ d̄. nec inter se an̄ m̄mōmū inter du
os ognatos viri et vxoris oītractus succed̄ vt C. oīa d̄ suc
amite. nec postea nisi sicut facit vir vxori deficiente oī pa
rentela. et excluso filio vt C. vnde vir et vxoz. l. i. et i. aut
ibi signata. Accur. sius.

Et si vxoz non est preuigna. qz illa est preuigna mea q̄
ex mea vxoze est nata anteq̄ esset vxoz. et femine ille est p̄
uignus qui ex marito natus fuit anteq̄ suus esset maritus.
vt s̄ e. g. affinitatis et. g. socrum. sed hec postea fuit. nata.
tū dicit iulianus abstinend̄ rōe honestatis vt subicit. et. ff.
e. l. si qua. g. si vxoz. et l. si vxoz. et l. sp̄. et ad b̄ inducit duo
argumenta. nam. et ē.

Nurus esse. l3 sit sponsa tū non est nurus an̄q̄ fiat vxoz
et econtra l3 sit sponsa patris. qz vxoz non est patris. ad
huc ideo non est filij nouerca. vt h̄ et ff. de ritu nup. si qua
g. i. et tū l3 nulla sit affinitas est abstinend̄ vt subicit rec
cus. et ē. a fili ocludit in casu p̄posito primo in b̄. g.
n̄ facturos. scz sem9 o. **Illud** fuites. i. dū durāt fuitē
Cognacōes. i. oī sangunitates que sunt inter seruos. q

[Marginal notes on the right edge of the page, partially obscured and difficult to read.]

I

impediunt nuptias inter eos. **V**tem affinitates. ut hic et ff. e. adoptiuus. s. seruis. Sed quod hoc cum nulla agnatio sit inter eos. ut ff. de ca. di. s. pautem. Sed illud in iure succedendi. et in tutela vel hereditate de. hic autem a iure sanguinis. quod nullo iure civili tolli potest. ut hic et ff. de re iuris. i. iura sanguinis. et per se quens est in prohibicio matrimonij. **S**z nonne et alia rōe inter eos matrimonium impeditur qz sunt serui ut s. e. s. i. ff. de in cest. nup. cū ancillis **D**urante seruitute duo sunt impedimenta et eis manumissis durat s. vnū vt sequitur **M**anumissi fuerūt vel ambo et tūc vnū est impedimentū sāg unis vel vnus tm̄. et tunc duo sunt q̄ impediunt q̄ mō diximus. **S**unt et alie. enu mari pnt at enumerati. xiiij modi. cum his quos scz b. t. hēmus. primus est rōne seruitutis. vt s. e. i. ff. de in cest. nup. l. cū ancillis **S**cds est rōe etatis. vt mares minores. xiiij. an. femie mingrel. xij. vt s. e. i. ff. de in cest. nup. l. cū ancillis **T**ercio rōe sanguinis. quod in tria diuiditur. ascendentes descendentes. collaterales. vt s. e. s. ff. de in cest. nup. l. cū ancillis **Q**uarto rōe adoptiois vt s. e. s. ff. de in cest. nup. l. cū ancillis **Q**uinto rōe affinitatis p̄sentis. preterite et future vt s. e. s. ff. de in cest. nup. l. cū ancillis **S**exto rōe matrimonij nam si hz vnā n̄ dz hēe alterā eodem tpe al̄ est infamis vt s. e. s. ff. de in cest. nup. l. cū ancillis **S**eptimo p̄ sena. o. qd̄ vetat fieri matrimonium inter tu. a. cu. et filios eoꝝ ad q̄ndam pupillam vel adultam suam. l. p̄ tris. vt C. de interd. ma. inter tu. l. i. **O**ctauo per l. p̄p̄. et iul. scz inter senatores et eoꝝ liberos et libertas l. al̄ vilis adiciois feminas. vt ff. de ritu nup. l. p̄p̄. et C. de iup. l. si libertam. quod capl̄n hodie correctum est. vt in aut. vt li. de ce. s. si quis autem col. vj. **R**onus est vt inter presidem et sibi subiectam rōe iurisdictionis. vt C. de nup. et ho. l. c. si q̄cūqz p̄. po. l. i. **D**ecim⁹ est p̄ ostōez p̄ncipis vt eum ea quam quis de sacro fonte leuauit vt C. de nup. si quis alump. in fi. **T**em seruat de ipa o matre. l. z nostro iur̄ cautum non reperiat. **V**ndecimus est rōe honestatis vt s. e. s. ff. de in cest. nup. l. cū ancillis

collectarum enumerari p̄missimus. **S**i aduersus ea que diximus aliqui coi erint. nec vir. nec vxor. nec nuptie. nec matrimonium nec dos intelligitur. **I**taqz hij qui ex eo coitu nascuntur. in potestate patris non sunt. sed tales sunt. quantum ad patriaz potestatem pertinet. quales sunt hij. quos mater vulgo concepit. nam nec hij patrem habere intelliguntur. cuz et is pater incertus est. **V**nde solent filij spurij a p̄llari. vel a greca voce spandon concepti. vel quasi sine patre filij. **S**equitur ergo vt dissoluto tali coitu. nec dotis exactioni locus sit **Q**ui autem prohibitas nuptias contrahunt. et alias penas paciuntur. que sacris constitutionibus continentur. **A**liquando autem euenit vt liberi qui statim vt nati sunt in potestate parentum non fi ant. postea autem redi

vt cum clericis in sacris ordinibus constitutis vt in aut. quō op. ep̄. in. s. neqz autem. et in aut. de san. ep̄. s. si quis. **E**st t̄ter cuiusdecimus. vt in mōchis oueris moralibus. l. z n̄ sint in sacris ordinibus constituti. vt in aut. de mona. s. antepe. et in aut. de nup. s. per occasionem. col. v. **E**st. xiiij. in muliere rapta que p̄p̄o nubet raptori. quod prohibet vt in aut. de rap. mul. que p̄p̄o rap. nu. s. i. col. ix. **D**iximus vt s. e. p̄ totum. et ec̄ adiecm⁹ in p̄ri. s. **I**taqz bñ infertur vt s. e. i. in p̄ri. **A**d p̄tatem p̄pter hunc casum posuit s̄ nupte. post ti. de p̄ria p̄tate. **V**ulgo. scz q̄ p̄tēz demonstrare n̄ p̄t. l. illicitem. vt ff. de sta. ho. vulgo. **R**ec hij scz vulgo cepti. vel dic hij de quibus loquitur. scz illicite ceptis **I**ncertus est. cui pater est p̄p̄s pater est sibi nullus. et ois cui pater est p̄p̄s nō hz ille p̄tem et fm̄ s̄ dic. his scz vulgo cōceptis. vel dic his. s̄ incestuosus. a tunc tu die iuris fictione est incertus. acc. **A**greca spandon spandon grece de latine. sine patre filij **Q**uasi sine iure civili inspecto **S**equitur. bñ infert. cum em̄ sine m̄m̄o esse n̄ p̄. s. dos vt vbi non est dos. accio dotis n̄ est. vt C. de dona. an̄ nup. l. si. sibi. sicut em̄. a. c. **E**xactioni. scz per actionez ex stipulatu que datur ex dote vt ff. de act. s. fuerat s̄z quid si per odicōz si ne cā vel ob cāz. quasi ob cāz datum fuerit. nec causa fuit secuta. ff. de p̄. sic. siue ignorans siue sciens dederit. vt ff. de od. sine cā. l. si. fm̄ jo. daē odicio iḡ. anter n̄ sciens danti vt C. de od. ob ca. l. i. et ff. de od. ob cāz. s. fi. a. l. ij. nec in merito. ē turpiter danti nulla sit repeticio. vt ff. de od. ob tur. cau. l. si ob turpem accur. **Q**ui autem prohibitas. per aliquem de. xiiij. modis. l. z cy. has penas imposuit tm̄ eis qui incestas nuptias faciūt l. nepharias. n̄ al̄ inutiles vt in aut. de in cest. nup. s. i. col. ij. **C**ontinent. vt est amissio bonoz et infamie. C. de scel. nup. l. q̄tra. et l. si quis incest. hodie vero et ofiscacio bonoz et exilium et cinguli siue dignitatis depoficio a v̄be racio si vilis est imponitur vt in aut. de in cest. nup. s. i. **A**liq̄ parentum. s̄ mirabile p̄ duo. p̄bat exempla

De adoptiombus

Qon solum autez naturales liberi scdm ea que diximus in potestate nostra sunt verum ecia hij quos adoptamus. **A**dopcio autem duobus modis fit aut principi pali rescripto aut imperio magistratus **I**mperatoris auctoritate adoptare quis potest eos easue.

Adoptio est translatio filij in alium ut si quis alium in filium adoptet

vt cum clericis in sacris ordinibus constitutis vt in aut. quō op. ep̄. in. s. neqz autem. et in aut. de san. ep̄. s. si quis. **E**st t̄ter cuiusdecimus. vt in mōchis oueris moralibus. l. z n̄ sint in sacris ordinibus constituti. vt in aut. de mona. s. antepe. et in aut. de nup. s. per occasionem. col. v. **E**st. xiiij. in muliere rapta que p̄p̄o nubet raptori. quod prohibet vt in aut. de rap. mul. que p̄p̄o rap. nu. s. i. col. ix. **D**iximus vt s. e. p̄ totum. et ec̄ adiecm⁹ in p̄ri. s. **I**taqz bñ infertur vt s. e. i. in p̄ri. **A**d p̄tatem p̄pter hunc casum posuit s̄ nupte. post ti. de p̄ria p̄tate. **V**ulgo. scz q̄ p̄tēz demonstrare n̄ p̄t. l. illicitem. vt ff. de sta. ho. vulgo. **R**ec hij scz vulgo cepti. vel dic hij de quibus loquitur. scz illicite ceptis **I**ncertus est. cui pater est p̄p̄s pater est sibi nullus. et ois cui pater est p̄p̄s nō hz ille p̄tem et fm̄ s̄ dic. his scz vulgo cōceptis. vel dic his. s̄ incestuosus. a tunc tu die iuris fictione est incertus. acc. **A**greca spandon spandon grece de latine. sine patre filij **Q**uasi sine iure civili inspecto **S**equitur. bñ infert. cum em̄ sine m̄m̄o esse n̄ p̄. s. dos vt vbi non est dos. accio dotis n̄ est. vt C. de dona. an̄ nup. l. si. sibi. sicut em̄. a. c. **E**xactioni. scz per actionez ex stipulatu que datur ex dote vt ff. de act. s. fuerat s̄z quid si per odicōz si ne cā vel ob cāz. quasi ob cāz datum fuerit. nec causa fuit secuta. ff. de p̄. sic. siue ignorans siue sciens dederit. vt ff. de od. sine cā. l. si. fm̄ jo. daē odicio iḡ. anter n̄ sciens danti vt C. de od. ob ca. l. i. et ff. de od. ob cāz. s. fi. a. l. ij. nec in merito. ē turpiter danti nulla sit repeticio. vt ff. de od. ob tur. cau. l. si ob turpem accur. **Q**ui autem prohibitas. per aliquem de. xiiij. modis. l. z cy. has penas imposuit tm̄ eis qui incestas nuptias faciūt l. nepharias. n̄ al̄ inutiles vt in aut. de in cest. nup. s. i. col. ij. **C**ontinent. vt est amissio bonoz et infamie. C. de scel. nup. l. q̄tra. et l. si quis incest. hodie vero et ofiscacio bonoz et exilium et cinguli siue dignitatis depoficio a v̄be racio si vilis est imponitur vt in aut. de in cest. nup. s. i. **A**liq̄ parentum. s̄ mirabile p̄ duo. p̄bat exempla

Naturales. scz tm.

naturales filium tm qui in pte patris non est vt b. et s. t. i. imp. facere in pte detur in seruiuo impatoris p. p. fidis prouincie. nam in pte loco meriti patris. et efficiet l. imus loco meriti filij. vt b. et in aut. q. mo. na. ef. sui. g. fi. **Secū** is. nūc ponit aliū exemplū **Interdictum**. nam aliam uxorem n̄ habuit tpe concubinatus. al. vt C. de ocu. l. i. **Constō** vt C. de na. li. l. cum quis. **Instris**. h̄ nunquid sine instris est m̄mō mium tale dicit qdā q̄ non. vt pla. et al. q̄n decorati maximis dignitatibus faciunt matrimonium. vt in aut. vt li. ma. et auie. g. q. vero legem dudum. col. viij. meli. 9. at qui. mo. na. ef. le. g. b. g. casta. col. vj. S. 3. die q̄ m̄mōmū nudo sensu pficitur sine scriptura vt in aut. 8. nup. g. nupcias. et ff. de re. iuris. l. nupcial. Sed filij primogeni n̄ sunt l̄mi si dotalia instra n̄ sunt facta vt b. et fa. ad b. C. de na. li. l. cum quis. a. l. nupcias. a. l. impator. a. l. fi. et in aut. 8. h̄. que ab inte. defe. g. i. et in aut. de filijs. a. n̄ do. m̄stru. natis. col. iij. et in aut. de ince. nup. g. fi. col. ij. et de trient. et semis. g. fi. **Constō**. vt C. de na. li. l. nuper. h̄ si nō fecerit sibi uxorem ad huc h̄mōi naturales sunt alendi a patre. Itē succedē ex testō in toto si pater vult l̄m̄is n̄ ex̄tibus. vt p̄ntibus iā defūctis alias liberi in vnam vnciam tm̄ p̄mittunt naturales succedere superiores q̄n ip̄ si tm̄sup̄ sunt n̄ impediunt eos nisi in sua l̄ma q̄ superioribus debet ab intestato vero duas h̄nt vncias p̄ ne l̄be. ē m̄e eoz viriliter diuidendas. q̄n n̄ sunt ascendentes nec descē dentes alunt et i p̄i patrem et b̄ in licite natis. h̄ si illicite nati sunt non p̄mo oī b̄nficio sunt exclusi vt in aut. q. mo. na. ef. sui. g. discretis. vsq̄ in finem ostōnis.

De adopcionibus. Re. ca.

Non solum et naturales subaudi et l̄mi. q̄re distingue qz filio z alij sunt naturales et l̄mi. et ex l̄mo m̄mō mō nati. vt hic et s̄ de pa. po. in p̄n. Alij naturales tm̄ vt nati ex concubina. vt s̄. t. i. g. fi. Alij l̄mi tm̄ vt adoptiui de quibus b̄. t. loquitur. Alij nec naturales nec l̄mi iuris p̄sumpcionē vt incestuosū vel al. illicite nati. vt i. aut. q.

Curle. cū emvult aliq̄s

quī queue sui iuris sunt. q̄ species adopcionis dicitur arrogatio. Imperio magistrat⁹ adoptamus eos easue. qui queue in potestate parentum sunt. siue primum gradum liberorum obtinent. qualis est filius filia. siue inferiorem. qualis est nepos neptis. pronepos proneptis. Sed hodie ex nostra constitucione cū filiū familias a patre naturali extranee persone i adopcionem datur. iura naturalis patris minime dissoluuntur. nec quicq̄m ad patrem adoptiuum transit. nec in potestate eius est. licet ab intestato iura successionis ei a nobis tributa sint. Sive ro pater naturalis non extraneo sed auo filij sui materno. vel si ipse pater naturalis fuerit emancipatus eciā auo vel proauo similimodo paternovl materno filium suum dederit in adopcionem in hoc casu. quia concurrunt in vna

bus mo. na. ef. sui. g. fi. col. vij.

Alij sunt qui prius n̄ fuerē l̄mi. h̄ nunc sunt. i. efficiuntur duobus modis vt in aut. q. mo. na. ef. sui. g. i. et s̄. t. i. in fi.

Adoptamus. scz i pte n̄asūt. et b̄ iure veteri. vt b̄. et ff. e. l. i. h̄ hodie distinguitur vt. j. e. g. h̄ hodie.

Adopcio. est autem adopcio fm pla. et jo. legal' actio ad solaciū eoz q̄ liberos n̄ h̄nt pene. i. fecerunt n̄z mutas. h̄ c̄te et ab his q̄ libos h̄nt fit adopcio vt ff. e. l. nec ei. g. preterea. et j. e. g. h̄ q̄re p̄ sic sim plicet diffiniri. Adopcio est l̄mus actus quem fit quis filius q̄ n̄ est pene naturā immutas. et est b̄ vitas vt. ff. e. l. i. et j. e. g. n̄mōrem **Rescripto**. b̄ est vt aū ip̄m p̄ncipem. l. aū alium m̄gratum delegacione facta p̄ tpe a p̄ncipe. vt C. e. l. ij. in fi. et l. arrogatōes Sed qd̄ si impator n̄ est. R̄. n̄ p̄ fieri. licz imp̄i h̄ sit vt i. aut. quō op. ep. g. fi. et coll. i. **Magratus**. scz cuiuscunq̄ ordinarij ḡc defensoris ciuitatis qui minimus est vt i. aut. de defen. ci. g. nulla. nec mirum cum sit de uoluntaria iudicōne vt. ff. de off. procon. et l. l. ij. ac. **Arrogatio**. quia adoptator interro gatur an velit eū qz adoptat sibi iustuz filium esse a adoptat⁹ apud fieri paciā. vt ff. e. l. ij. vnde verus Arrogō q̄ suus est. h̄ h̄z meus esse necesse p̄ris adopto suum. h̄ p̄ris p̄manet idem **Infiorez**. i. seq̄n: ē

personam. et naturalia et adopcionis iura. manet stabile ius patris adoptiui. et naturali vinculo copulatum. et legitimo adopcionis modo constructuz vt et in familia et in potestate huiuscemodi patris adoptiui sit. Cum autē impubes per p̄ncipale rescriptuz arrogatur causa cognita arrogatio fieri p̄mittitur et exquiritur causa arrogacionis an honesta sit expeditqz pupillo. Et cum quibusdam cōdicionibus arrogatio fit id est vt caueat arrogator persone publice hoc est tabellioni. si intra pubertatē pupillus decesserit restitutum se bona illis. qui si adopcio facta non esset ad successionem eius venturi essent. Item non alias emancipare eos potest arrogator. nisi causa cognita dignus emancipacione fuerit et tunc sua bona eis reddat. Sed et si decedens pater cum

ad solaciū eoz q̄ liberos n̄ h̄nt pene. i. fecerunt n̄z mutas. h̄ c̄te et ab his q̄ libos h̄nt fit adopcio vt ff. e. l. nec ei. g. preterea. et j. e. g. h̄ q̄re p̄ sic sim plicet diffiniri. Adopcio est l̄mus actus quem fit quis filius q̄ n̄ est pene naturā immutas. et est b̄ vitas vt. ff. e. l. i. et j. e. g. n̄mōrem

Rescripto. b̄ est vt aū ip̄m p̄ncipem. l. aū alium m̄gratum delegacione facta p̄ tpe a p̄ncipe. vt C. e. l. ij. in fi. et l. arrogatōes Sed qd̄ si impator n̄ est. R̄. n̄ p̄ fieri. licz imp̄i h̄ sit vt i. aut. quō op. ep. g. fi. et coll. i.

Magratus. scz cuiuscunq̄ ordinarij ḡc defensoris ciuitatis qui minimus est vt i. aut. de defen. ci. g. nulla. nec mirum cum sit de uoluntaria iudicōne vt. ff. de off. procon. et l. l. ij. ac.

Arrogatio. quia adoptator interro gatur an velit eū qz adoptat sibi iustuz filium esse a adoptat⁹ apud fieri paciā. vt ff. e. l. ij. vnde verus Arrogō q̄ suus est. h̄ h̄z meus esse necesse p̄ris adopto suum. h̄ p̄ris p̄manet idem

Infiorez. i. seq̄n: ē

Sed hodie ostōe. vt C. de adopc. cū in adoptiuis. ac.

Naturali et l̄mo.

Tributa. i. in p̄dca ostōe et fa. ad hunc. g. j. de h̄. q̄ ab int. test. g. aliquem. alias. g. inuenimus

Naturalis et l̄mus.

Si vero p̄ materno. in cuius potestate prius non erat h̄ modo efficitur vt subicit. vt s̄ de pa. po. in fi.

Emancipatus. al. cum esset in pte quō adoptaret eū quem h̄z. certe n̄ p̄ plus esse q̄ filius l. nepos. vt b̄. et ff. e. l. i. p̄. g. qui duos. et mtelligit emancipacionis tpe filium n̄ esse acceptum. qui nunc datur in adopcione. al. in potestate aui remansisset. vt. j. t. i. g. fi.

Simō. i. si lem facias distmctōz. nā m̄no. pauo indi/ stincte. p̄no vero b̄. q̄ mō distmctat in auo dat in adopcōz

Fragmentary text from the right edge of the page, including parts of other entries and marginal notes.

a Concurrunt. si ego adoptem filium fratris mei. nunquid patri mee subicitur. ff. de i. natu. l. 1. q. 1. et q. 1. h. de nat. alia. expo. ne. i. natu. alia. q. 1. ab eo auo strahit natiuitatem a origie. quod non est in filio fratris mei. ac.

b Jura. vñ preferendus est ei in quē vnā tm̄ occurrit. a sic due rōes p̄ualent vñ. vt in autē. de ofan. et vt fra. g. i. col. vj. et C. de edic. di. ad. i. tol. l. 1. si. nisi vna sit melior duabus. vt colligit. ff. de inoff. test. naz. et si. et ff. vñ liberi. l. scripto.

d Cū at̄ rescriptum. vt qz sui iuris est. vt s. e. in pñ.

c Cogta. que at̄ in cause oꝝ covertunt̄ per ordinem scripta sunt. ff. e. l. si p̄. g. in arrogacōibus. l. se. vsq. ad. g. si. et qdam eē h̄d̄r in p̄s̄o impu beris. q. et ibi dñr.

d An honesta. i. nō eo p̄posito. vt e9 res deuoret vt ff. e. l. nec a. g. eozum.

e Ut caueat. i. ut cau cōz promittat cū fide lussione tñvt ff. e. nec ei. g. si. et. C. de ver. sig. sanctimus

f Personē qui seru9 publicus d̄vt C. e. l. n̄. al̄ em̄ seruus pur9 tabellio esse n̄ p̄. vt C. de tabel. gñaliter li. r. h̄. certe id̄ sic d̄. qz publice seruit

g Restitutuz. al̄ s venturi l̄ iure successiōnis ex testō l̄ ab i test. l̄. t. vñ. l̄. singl̄i vt legataris. oibus em̄ solut̄ hac caucōe pupillo decedente in pupillari etate. al̄ si p̄ ea pupillaris substitucio euanesct vt h̄. et ff. e. n̄. al̄. et l̄. his verbis. et. j. de pup. sub. g. i. q. 3. nome sine hac caucione facta admittuntur s̄dicte p̄sone ex testō R. n̄. cum testm̄ sit ruptū mima ca. di. scz arrogacōe vt. j. q. mo. test. m̄fir. g. n̄. tñ. Item nunquid s̄imi sine hac caucione admitterent. R. n̄. qz p̄t arrogator oia iut̄ peculij oc cuparet vt ff. de castren. pec. l. n̄. h̄ec tñ cautio omilla p̄ factō habetur. ff. e. de h̄bis in fi. vt et alias. C. de rei vr. act. l. vna. g. i. Sed q̄re s̄imi n̄ stipulāe eē vltra pupillare etatem. cū et postea sunt admittendi ad successiōne si adopcio facta n̄ esset. R. illud est de fortuna. et aduenticum erat. vnde n̄ fuit s̄iderand. vt ff. q. et a. q. l. iul. potuisset em̄ testamētū fecisse. vt s̄ quibus ex cau. g. cū ḡ

h Item cā. veluti si ita heres instituit̄ iste adoptatus si emancipatus fuerit. et tunc q̄rtaz p̄dit quā d̄ret h̄re de bo mis arrogantis. vt. j. p̄. R. et ff. e. h̄qs m̄ fraudem pa. l. si. fm̄ q̄dam. Vel dic qz tunc n̄ p̄dit q̄rtam. vt. j. p̄. R. p̄ batur. qd̄ cum isto armuat̄. et qd̄ d̄ca lege otmet̄ intellis ḡtur qñ̄ erat iusta cā ostra filium vt qz prouocabat p̄rem ad iram. et int̄m̄vt eē exhereditari potuerit et bñficiū colē

exheredauerit. vel viuus sine iusta causa eum eman cipauerit iubetur quar tam partem ei bonorum suorum relinquere. videli cet preter bona que ad pa trem adoptiuum transtu lit et quorum commoduz ei postea acquisiuit. **Mi** nozem natu maiorem non posse adoptare placet. **A**doptio enim naturam imitatur. et pro monstro est. vt maior sit filius qm̄ pater. **D**ebet itaqz is qui sibi filium per adopci onem vel arrogacionem facit plena pubertate. id est. xvij. annis precedere **L**icet autem et in locuz nepotis et pronepotis vñ neptis et proneptis vel de inceps adoptare. quauis filium quis non habeat. **E**t tam filium alienum q̄s in locū nepotis adoptare

latum p̄ferens reuocari. vt. C. de reuo. do. l. si. q. in autē. vt lib. dece. g. illud. q. q. ec. col. vj. et fm̄ s̄ intellige. p̄ resposum quod sequitur.

i Sed si exheredauerit vel preterijt. vt ff. e. si arrogator. **k** Iubetur. nō n̄ cauet se sic relictuz. tūc em̄ n̄ valeret. vt C. de muti. sti. l. ex eo. et C. de moff. test. si qñ. i. R. h̄ ei iu

potest qm̄ nepotes in loco filij. **S**ed si quis nepotis loco adoptet vel quasi ex eo filio quem habet iaz adoptatum vel quasi ex il lo quem naturalem in sua potestate habet in eo ca su et filius consentire de bet. ne ei inuito suus heres agnoscat. **S**ed ex cō trario si auus ex filio nepo tem det in adopcionem. non est necesse filium con sentire. **I**n plurimis autem causis assimilatur is qui adoptatus vel arro gatus est ei qui ex legitimo matrimonio natus est et ideo si quis per impera torem vel apud pretorem vel presidem prouincie nō extraneum adoptauerit. potest eundem in adopci onem alij dare. **S**ed et illud vtriusqz adopcionis commune est. qz et h̄j qui

be. p. l. vt sic faciat **H**onoz. qd̄ ḡ si ali os filios sex l̄ plures h̄eat. nunquid h̄ pl9 q̄ alij h̄z. R. sic fm̄ bul. qñ̄ deat imputari ei q̄re arrogauerit. **V**el dic vtputo q̄rtaz sue ptis p̄ odi. ex. l. diui p̄ij petit vt h̄ et ff. e. si arrogator. ff. s̄ in of. tes. pap. g. h̄qs. al̄ h̄q̄ ipubes s̄ h̄is a s̄ admistar naturalium et l̄imoz. vt ff. de in off. test. pap. g. qm̄ qz C. de mof. tel. cū q̄ri tur. et l̄. p̄ntibus. ab surdum em̄ est hunc l̄imū plus iut̄ h̄re q̄ naf̄alez. et l̄imū vt s̄ e. g. h̄ hodie. i. fi. m̄ **C**omōs. repete et p̄terea bō. s̄. aduē ticia omōs q̄z filius arrogatus post arro gacōz acquisiuit p̄ri scz vsufruc. nam et h̄ acquisita restituit. n̄ dico vsufructuz ipm̄ qz d̄z lucrari p̄ vt C. de bo. q. li. l. cū optz. g. n̄ at̄. admistar mari ti in rebus dotalibus vt ff. famul. her. c. l. si filia. g. i. et sic s̄ h̄bz p̄ter n̄ excludit. vt h̄ et ff. de pig. act. l. i. i. fi. et ff. s̄. p̄cur. h̄ h̄e. g. pe. et fa. ff. s̄ vul.

sub. h̄ si p̄les. g. in arrogato **M**imozē natu. i. natiuitate. sic ff. de mior. l. i. g. i. **d** Imitat. p̄lez. qz. qñz tñ̄ vt. j. e. g. h̄ illd̄. g. in p̄mis. p̄ **P**ro monstro est. i. n̄ fm̄ naf̄az. h̄otra naf̄az vt et al̄ ff. de sta. ho. n̄ sunt liberi. **q** **M**aior scz tpe n̄ p̄sona **E**c̄ tot annis. i. tot annos d̄z h̄re plus adoptās q̄ ad op tatus. q̄ faciūt vnā plenā pubertatē tanti t̄pis. **qz** nunquid qui plures adoptat d̄z plibus vicibus p̄cedē in tanto tpe. R. n̄. vtputo cū fm̄ naf̄az eē in vno anno ex diuisis f̄eis vel eē vna possit h̄re p̄les filios. et in s̄ adopcio imitat̄ naf̄az vt h̄. **E**t nō plibus modis dici plenam pubertatem. naz in terdum. xij. an. vt. j. q. mo. tu. fi. g. i. et s̄. t. i. R. i. al̄ s̄. xv an. vt in autē. de t̄p. n̄ so. pec. sup dote. g. gñast. col. vñ. al̄ xvij. a. vt s̄ q. mo. n̄ pos. g. fi. a ff. s̄pos. l. i. g. p̄ucicia it̄rdū s̄ **X**vij. an. vt hic. et ff. de alimen. le. l. melia. **t** **L**icet quis n̄ h̄eat. vel l̄z vxorem n̄ h̄eat. quo casu tñ̄ e ostra naturam vt ff. e. l. qui vxorem

i In loco. i. tē nepotē ex vno q̄si ex al̄o natū vt ff. e. si p̄. g. q̄ duos. n̄ at̄ loco f̄is vt C. de h̄. insti. nec apud **C**onsentire. h̄yid̄. q̄ sic. nam leditur filius in duob9 et

sub. h̄ si p̄les. g. in arrogato **M**imozē natu. i. natiuitate. sic ff. de mior. l. i. g. i. **d** Imitat. p̄lez. qz. qñz tñ̄ vt. j. e. g. h̄ illd̄. g. in p̄mis. p̄ **P**ro monstro est. i. n̄ fm̄ naf̄az. h̄otra naf̄az vt et al̄ ff. de sta. ho. n̄ sunt liberi. **q** **M**aior scz tpe n̄ p̄sona **E**c̄ tot annis. i. tot annos d̄z h̄re plus adoptās q̄ ad op tatus. q̄ faciūt vnā plenā pubertatē tanti t̄pis. **qz** nunquid qui plures adoptat d̄z plibus vicibus p̄cedē in tanto tpe. R. n̄. vtputo cū fm̄ naf̄az eē in vno anno ex diuisis f̄eis vel eē vna possit h̄re p̄les filios. et in s̄ adopcio imitat̄ naf̄az vt h̄. **E**t nō plibus modis dici plenam pubertatem. naz in terdum. xij. an. vt. j. q. mo. tu. fi. g. i. et s̄. t. i. R. i. al̄ s̄. xv an. vt in autē. de t̄p. n̄ so. pec. sup dote. g. gñast. col. vñ. al̄ xvij. a. vt s̄ q. mo. n̄ pos. g. fi. a ff. s̄pos. l. i. g. p̄ucicia it̄rdū s̄ **X**vij. an. vt hic. et ff. de alimen. le. l. melia. **t** **L**icet quis n̄ h̄eat. vel l̄z vxorem n̄ h̄eat. quo casu tñ̄ e ostra naturam vt ff. e. l. qui vxorem

in hereditate siue in bonis que ad filium suum pponere ex vo-
to transmittit vt ff. vñ lib. l. scripto hñde. qd n̄ fac. vt. j. de
hñ. q̄ ab intest. de. s. at hñ. et qz in p̄tatem illius tñst. q̄re
in patris sui naturalis p̄tatem n̄ redit iure isto veteri vt s̄
e. i. h̄. Et ad primum rñdeo qz aliq̄ mō p̄t euitare instituz
endo eū Ad scdm dico qz n̄ p̄t estimari p̄tia p̄tas vt ff. del. i.
filius. s. vulgarem.
h̄ hodie vt qz timor
cessat. nam a succedz
et in sua p̄tate recidz
vt C. de adop. cuz in
adoptiuis. et s. e. s. h̄
hodie.

Consentire. qd n̄
est in alijs agnatis q̄
possent sperare succe-
ssioz vt ff. e. l. e. adop-
cio. et si q̄dem fili9 cō-
senciat. bñ est et reci-
dat nepos adoptiuus
in p̄tatem suam. scz
fili9 mortuo p̄t vt ff.
e. l. si quis nepotem.
Si at n̄ osenciat fili9
tunc agnascitur. i. ap-
propinquat. seu ag-
natus fit ei. i. auo. h̄
nepos et suus efficiē
heres. eē si filio inuito
nec recidit in p̄tatem
e9 siue dicas eū succe-
dere vt filium. lz sit fi-
lius. siue vt nepotem
quasi ex altero p̄moz
tuo natum. quo casu
equalē cū patuo ad-
mittit. vt. j. de hñ. ab
intest. s. cū at. Alij di-
cunt s̄ totum eo inui-
to. i. filio iuito. qz ag-
nascitur. i. iuxta eum
quasi nascitur quo ad
successionem. qd satis
in idem redit. Alij s̄
totum eo inuito. id ē
auo iuito q̄ voluntate
fili9 p̄posuerat adop-
tare. nunc at q̄ suum
p̄posituz fac. et sic s̄
inuitus rōe p̄positi p̄-
mi. et fm istos h̄ nez-
pos iuito auo et filio
adoptatus n̄ succedit

vna cuz filio. h̄ demū eo mortuo prima verior est. Sed q̄re
hic filius impedit et n̄ inuoluntarium sui filij. etiam auo volente
et non impedit hunc cuius actum. vt ff. de ritu nup. l. o. o. e.
s. i. h̄. qz n̄ inuoluntarium ē inuoluntarium maḡ id iudicū vt s̄ d̄ pa. po.
3. In p̄mis. qz em̄ vt. j. de hñ. ab intest. s. mim9. s. i. h̄.
fm azo. Item in eo qz adoptiuus p̄t n̄ tenet euz institutē vt
j. de hñ. ab intest. s. aliq̄. et si ea d̄ra.

Enneum vt sic tñseat in suaz p̄tatem. vt s̄ e. s. h̄ hodie
Utriusqz vna est quaz hodie vocatur arrogatio. alia
adoptio. vt s̄ e. s. in p̄n.

Non p̄t castrati. qui oēs eunuchi vocantur. h̄ ab hoc
gñe detrahunt castratos. qz gñare non p̄t id est caste sic
natos vt nunq̄ poterunt gñare.

generare non possunt. qz
les sunt spadones adop-
tare possunt. castrati em̄
non possunt. **Femine**
quoqz adoptare non pos-
sunt. quia nec naturales
liberos in sua potestate
habent. sed ex indulgen-
cia principum ad solaciuz
liberorum amissorum ado-
ptare possunt. **Illud**
proprium est adoptionis
illius. que per sacrum ora-
culum fit qz is qui liberos
in potestate habet. si se ad
arrogandum dederit non
solum ipse in potestate ar-
rogatoris subicitur. sed
etiam liberi eius in eiusdē
fiunt potestate tanquam
nepotes. Sic etenim diu9
augustus non ante tyber-
riuz adoptauit qm is ger-
manicum adoptauit vt p̄-
tinus adoptione facta in-
cipiat germanicus augu-
sti nepos esse. **Apud** ca-
thonem bene scriptum re-
fert antiquitas serui. si a
domino adoptati sint. ex
hoc ipso posse liberari.
Vnde et nos eruditi in no-

Spadones. quibus genitalia abscisa sunt cultello vel
spata p̄t adoptare. et est rō. qz facius impeditū ē na-
ture q̄ accidentis vt h̄. et ff. de postu. et liber. l. h̄. et q̄rtū
s. i. et. ij. et nota qz vulgariter promiscue appellantur
Femine n̄ p̄t. h̄ ipe arrogari p̄t. vt ff. e. nam femine
h̄ hñ. nota feminas n̄ h̄re filios in p̄tate. et fa. ad hoc. ff.

stra constitucione etiam
eum seruum quem domi-
nus actis interuenientib9
filium suum nominauerit
liberum esse constituimus
licet hoc ad ius filij acci-
piendum ei non sufficit.

Quibus modis ius p̄-
ntatis soluitur

Uideamus nunc
quibus modis hñ
qui alieno iuri sūt
subditi eo iure liberan-
tur. et quidem quemad-
modum liberantur serui a
potestate. **Ex** hñs
intelligere possumus. que
de seruis manumittendis
superius exposuimus.

Hij vero qui in potesta-
te parentis sunt mortuo
eo sui iuris fiunt. sed hoc
distinctionem recipit. **Nā**
mortuo patre sane omni-
modo filij filieue sui iuris
efficiuntur. **Mortuo** vero
auo non omnimodo nepo-
tes nepteqz sui iuris fiunt
sed ita si post mortem aui
in potestate patris sui re-
casuri non sunt. **Itaqz**
si moriente auo pater eoz

vt illum germanicuz adoptaret qd fecit. et hunc tyberiu
postea arrogauit. q̄re et p̄ns habuit germanicum loco
nepotis

Quā is tyberius n̄ vt p̄tinus. i. stati o. **U**scā a p̄ncipe
p̄ **Adoptati** scz a dño. ab exneo at n̄ p̄t eē libertus. vt ff.
e. si pater in fi.

Constōe. vt. C. de la. li. tol. l. vna. s. fili qz mō. acc.
Actis. i. coram iudice dicendo hec verba. rem huc fili
fm az. vel vt puto coram iudice agebatur. vt filius fieret
adoptiuus. et inde fuit facta scriptura. non tñ res puenit
ad p̄fectōz vt differat a p̄. cau supiori. ali9 si eē iudicium
talia fierent vt auerentur. vt C. de li. cā. l. p. et sic collis-
ge ex hoc. et supiori versu. qz si id quod ago nonz vt ago

dsuis. et le. nulla. a. j.
de here. q. a. dif. s. eē
neiq. s. s. ta. l. illis
s. ad testamta. ac.
Sz ex indulgēcia
de nouo accedenda vt
C. e. l. mulierem
Amissoz. in acie
p̄ncipis vt h̄ inuit.
vt. j. de execu. tu. s. h̄
et si in bello. ff. de in-
of. tel. l. si suspecte. s.
fi. Sed nunq̄ a tunc
hēbit in p̄tate evidēz
sic cū bñficia sint extē-
denda vt in auē. ost.
que de dig. s. pe. a. ff.
de osti. p̄n. l. si. h̄ tñ
ostē dico admistar. scz
naturaliu. nā natam
imitat adoptio. vt s̄
e. inuoluntarium. et fa. ad
h̄. C. e. l. mulierem
Illis p̄m orachn.
i. per p̄ncipem. vt s̄
eo qui sui iur est. a. iō
transit eē hodie in po-
testatez arrogatoris
vt s̄ e. in p̄n. ideo sic
dēm. qz oramus siue
dep̄cān eum vt in ta-
lib9 p̄stet auctatez
Liberi. oēs nati et
nascit et eē reuerfi ab
hostibus. vt ff. e. si
p̄fa. in p̄n. h̄ s̄ op.
li. l. ope.
Diuus. h̄ impator
volebat adoptare qn-
dam noie germanicū
et h̄ germanicus nos-
luit osentire. vñ n̄ po-
terat procedere ado-
p̄cio vt. j. e. i. s. h̄ si p̄
et ff. e. l. in p̄n. **Vnde**
august. callide suahit
cuidam noie tyberio

I

valet tñ vt valere p̄. sic. C. de la. li. tol. l. vna. §. filij. mō
ar. extra. C. de iur. do. l. i.

Videamus. et quidem. quasi dicat. quid sit extra seruos
de absolucōe p̄fatis eoz. diximus s̄ de liber. §. i. q. §. multif
a. Potestate sunt subaudi dñica.

b. h̄i. par. entis. stricte accipe pro his qui sunt superiores
ex linea masculina nam
femine n̄ h̄nt in p̄tate
filios vt s̄ t. i. §. feie.
gñalius accipitur. s̄
t. ij. §. i.

c. Eol. §. p̄nte. ac.

d. Distinctō. §. qz
dixi morte superioris.
inferiores effici sui iurē

e. Patti. §. fa. f. Bau.
supra qz nullus est ra
cione p̄fatis.

f. Oimō. i. gñali.

g. Ita h̄nt sui iuris
h̄ntag. eoz. §. nepo

i. In p̄tate. et. tum
n̄ eruit. nam si eruit
et postea n̄ redijt. qz
est arrogatus n̄ recē
deret filius in p̄tate

e. vt. ff. de adop. si p̄
filius est rō vt ibi nō
k. Is. §. filius p̄dēs

l. Mortuus est. §. fi
lius p̄dēs.

m. Qui iuris. n̄ i. cau
vt. qñ p̄digatē filij
sui iurē factus fuisset.
ut i. aut. §. q. d. dig.

q. istud. col. vj.

n. Cum at. dēm est. §.
qualē soluit pa. po.
morte nati. nūc ponit qñ morte civili

o. Deportatur. hic nō qz hec snia deportacionis vt valet
at. i. statum et ciuitatem perdat. non p̄ dari nisi a q̄tuoz
iudicibus. §. ab impatore vel ab eo qui eius vice iudicat
et a p̄fec. p̄. et p̄fete. vt. ff. de pems. l. ij. §. i. et del.
ij. l. i. §. a p̄fec. et ff. de inter. et re. l. inter. penas. §.
i. Item credo in senatoribus qui parem sniaz. i. parē h̄nt
effectum p̄ncipi vel maiorem q̄ p̄dicti. vt. ff. a. q. ap. n̄ li.
l. i. §. i. si autem alias iudex talem sententiam det non valet
nec mandatur executioni nisi princeps approbet cam. l. m
sulam siue locum assignet. vt. ff. del. ij. l. i. §. ij. et. §. depor
tato. et ff. de iniust. r. l. si quis. §. e. Que autem sunt deli
cta quibus in insulam debeant deportari dicemus. §. s. pu
iud. per totum t. h̄ relegare p̄ quilibet qui h̄z merum imp
perium. vt. ff. de inter. et re. l. relegatoz. i. Rē. Et nota qz
primo de media. secundo de maxima. tercio de relegacione
dicit. prima et vltima tollunt paternam p̄tatem. h̄ religio
non sic. cum status non est mutacio. nec ca. di.

o. Eo. id est per istam deportacionem in insulam.

p. Si mortuo. nota deportatum mortuum. §. civilie. sic.
ff. de extra. ta. l. i. §. filium. et ff. pro socio. l. vni. §. societas

q. Dari. hic nota vbi est eadem vel filis rō idem ius osti
tuat. sic. ff. de ver. ob. l. a. tigo. in fr. et. §. qz cum eo q̄ in ali
po. §. istas. et ff. de edendo. l. quedam. §. nummularios. ff.
ad l. acq. l. i. illis. Ar. ff. de col. bo. l. si quis. in fi. i. Rē.

r. Principis. al. p̄ncipali. h̄ nunquid per alium poterit re
stitui. Rē. n̄. non. nisi forte per senatorem qui p̄ restituere
statum. vt. ff. de post. l. i. §. de qua. et. §. an autem

viuit. et in potestate pa
tris sui est tunc post obi
tum aui in potestate pa
tris sui fiunt. Si vero is
quo tempore auus mori
tur. aut iam mortuus est.
aut per emancipationem
exijt de potestate patris
tunc h̄i qui in potestate
eius cadere non possunt.
sui iuris fiunt. Cum at
is qui ob aliquod malefi
cium in insulam deporta
tur ciuitatem amittit. se
quitur vt qui eo modo ex
numero ciuium romanoz
tollitur. perinde ac si eo
mortuo defniant liberi in
potestate eius esse. Pa
ri ratione et si is qui in po

S Statum. §. q̄tum ad honores vel ordines et similia vt
C. de sen. pas. l. i. §. et patriam p̄tatem. et hoc vult h̄ dicē
Sed tradicunt. C. de sen. pas. l. in insulam. et l. si pater.
So. hic specialit̄ ad oia fuit restitutus. v̄m. m. et sic facias
punctum ibi per oia. hanc reprobo. qz sp̄ intelligit̄ ad oia
restitui. nisi tradiderit exp̄ssum. nam verbum restituo

generale est vt ff. de
v̄sūt. videamus. §. et
in fauana. alij s̄ intel
ligunt ad patrem re
uertentē tñ referen
dum. cui d̄z restitui i
potestate. h̄ filio re/
stituto non sic. qz sic
nocēt ei restitū ar.
C. de le. et con. qz fa
uore. Sed hanc opi.
reprobo. nam liber
tus deportatus et re
stitutus in libertate
recidit. vt ff. de iure
pa. siue patrom. die
§. inter esse vtz p̄m
ceps dicat hec verba
restituo te. et tunc ad
omnia restitutus vis
deatur vt hic. an hec
indulgeo tibi quo ca
su de pena tñ remit
tenda cogitasse vide
atur. vt in strarijs.
ar. C. de sen. pas. l. gñ
li. et l. tutor. al. s̄ cum
indulgentia. et C. de
gñali. abo. l. si.

testate parentis sit in insu
lam deportatus fuerit. de
h̄i esse in potestate paren
tis. sed si ex indulgentia
principis restituti fuerint
per omnia p̄stinuz statū
recipiunt. Relegati au
tem patres in insulam. in
potestate liberos retinet
econtrario liberi relegati
in potestate parentum re
manent. Pene seruus
effectus filios in potestate
habere definit. serui autē
pene efficiuntur qui in me
tallis damnantur. et qui
bestijs subijciuntur. Fi
lii familias si militauerit
vel si senator vel consul fa
ctus fuerit manet in pote

Relegati. retinet
nota dram inter hūc
relegatum et depor

tatus quo ad familiā vt hic et s̄ prox. §. i. s̄ hic bona tenet
ille non. vt ff. de interdic. rele. l. i. Item hic ciuitatē re
timet. ille non. vt ff. de inter. et re. l. relegatoz. §. sniaz. et
§. ad t̄ps. Item qz hic ad tempus vel in p̄petuum. ille autē
tñ in p̄petuum deportatur. vt ff. de inter. et re. l. relegati
et l. relegatoz. §. hec d̄ca. h̄ in libertate non est d̄ca. nam
vterqz liber remanet. vt ff. de bo. dam. l. si si. Sed banni
tios nostri t̄ps quibus opamus. Rē. si p̄pter tantum male
ficiū vt eiam cum ciuitate et bona sua publicentur. vel
de iure vel de cōsuetudine ciuitatum. tunc deportato opa
bo. al. s̄ relegato. vt ar. ff. de bo. dam. l. i. non autem dico
qz possit deportari a p̄fide de iure. vt s̄. §. p̄ri. diximus.
nec relegari a defensore ciuitatis cum h̄de ip̄erio merovt
in autē. de defen. ci. §. nulla. in fr. §. ac.

U Pene. i. supplicij. supplicium em̄ suus dñs est. non fiscus.
vnde ei m̄dil querit vt ff. de his q̄ pro n̄ scrip. ha. l. iij. sed
nouo iure nemo ingenuus fit seruus ex supplicio vt in autē.
de nup. §. qz autem. et. §. qz vero. col. iij.

In metallis. i. in ope metalli ad fodiendum metallum. f
eciam deportandum. et vt eiam ne fugerent ligabantur.
et pondere quodam opprimebantur. ferro vel alio modo.
Alij vero erant qui dicebantur damnari in ope metalli. et
h̄i non tanto ponde opprimebantur qui hinc fugiebant in
metallum ponebantur. Alij vero erant qui in ministerijs
vel in seruitium metalloz ponebantur. et hoc si p̄petuo fi
eret erat seruus. al. contra. vt ff. de pems. l. aut dam. §. in
ter eos. et. §. quisquis. et. §. in ministerium. Sed quid si p̄
uincia non habeat metalla aliqua vel ferri vel filis odico is

Re. in viciniam ptoum clam mittebantur. vt ff. de penis. l. aut dam. g. est pena metalli. alij sunt in opus publicum pper tuo dati vel ad tps qui sunt filies relegatis. vt ff. de penis l. quidem. h. hmoi pene non sunt in vsu hodie

Qui bestijs • deducendis forte vel etiam vt omederet cu eis falia bestialia facer. s. hac pea dievt. ff. de penis. l. qui vltimo nota

3 **Filius militauerit** • i. miles factus fuerit ad quod multa sut ne cessaria vt in aut. de man. pn. g. fi. col. in. diximus. l. dic milita uerit. i. in exercicio milicie fuerit.

3 **Non liberat** • hoc iure isto. naz nulla dignitas preter patri ciatum releuat filium a potestate patris. vt s. h. i. h. hodie. xij. sunt dignitates que liberant aliquem curialem a curiali odidione vt C. de cura. l. fi. li. x. et ille here dez liberant a patria po. vt in aut. s. osti. que de dig. g. i. et. g. g. n. aliter col. vj. vnde cum ibi sit consul cor rigi qd h. de eo s. 2.

Constoe vt C. de osul. l. fi. li. xij

b **Patriciatu** • erat em patricij quasi picipisp. Vn salustius o patres oscripti. na scripta erant eoz nomina in aliquo loco l. m corona capitis eoz rum vel alias

c **Vico** • hoc est speciale patricioi cosule. hodie etiam vt sola collacione l. das cione codicilloz. a dignitatis scripte. vel per aliquod priuilegium fiat sui iuris. ec sine administracione.

In alijs • tunc demu cum ceperit admini strare. vt in aut. osti. que de dig. g. i. que e. C. de ep. e. aut. h. dig nitas vt C. de cur. l. fi. Item in tercio casu cum ordinae epus qui est ec vlt. s. dicitos casus vt in aut. osti. q. de dig. g. palam. coll. vj.

d **Quis em** • q. d. si quilibet pater ec vilissimus filiu suum emancipat qn vult. vt. j. e. g. admonendi. et. g. preterea. q. l. ter hoc imperatoz non poterit facere vel dic in casu electi patij. q. d. cum ipe pater patricij possit emantipare a d. opelitur. cum a laps et verberibus vt in aut. osti. que s.

testate patris. milicia em vel consularis dignitas. de patris potestate filius non liberat. **Sed** ex constitucione nostra summa patriciatu dignitas ilico imperialibus codicillis prestitis filium a patria potestate liberat. **Quis** emz paciatur patre quid posse p emancipacionis modum. potestatis sue nexibus filium liberare **Imperatoziam** autem cefitudinem non valere eum quem sibi elegit patrem ab aliena eximere potestate. **Sed** si ab hostibus captus fuerit parens qm uis seruus hostium fiat. tamen pendet ius liberorum propter ius postliminij. **Quia** hnj qui ab hostibus capti sunt. si reuerfi fuerint. omnia pristina iura recipiunt. idcirco reuerfi etiam liberos habebit in potestate. quia postliminium fmgit eum qui captus est in ciuitate semper fuisse. **Si** vero ibi decesserit ex inde ex quo captus est pater. filius sui iuris fuisse videtur. **Ipse** quoqz filius neposue si ab hostibus captus fuerit. similit

dig. i. R. quare ipe imperatoz. n. e. **Elegit** quod raro fit vt C. de osul. l. fi. li. xij. fm. M. **Si** ab hostibus. hostes sunt quibz p. s. ro. bellu indixit vel ipe p. s. ro. vt ff. de capt. et postli. reu. l. hostes. **Si** pendet. h. colligunt quidam qddam hoim genus esse in pendenti vt diximus. s. de his q. sunt sui l. ali. iur. g.

dicimus propter ius postliminij. ius quoqz potestatis parentis in suspensio esse. **Dicitum** est postliminium a limine et post. vnde eum qui ab hostibus captus est. et in fines nostros postea peruenit postliminio reuersum recte dicimus. nam limina sicut in domo finem quendam faciunt. sic et imperij finem limen esse veteres voluerunt. **Hinc** et limes dicitur est quasi finis quidam et terminus. ab eo postliminium dicitur est. quia ad idem limen reuertebatur quod amiserat. **Sed** et si captus quis videtur hostibus recuperatur postliminio rediisse estimatur. **Preterea** emancipacione quoqz definunt liberi in potestate esse parentum. sed emancipacio antea quidem vel per anti quam legis obseruacione procedebat que per ymaginarias vendiciones. et intercedentes manumissiones celebrabatur. vel ex imperiali rescripto. **Nostra** autem prouidencia et hec in melius per constitucionem reformauit. vt si

o **Procedebat** • i. ita demum ad effectum perducebatur. **p** **Et ymaginarias** • i. ficticias sic. et ff. de re. iuris. l. imitaria. nam p. vendebat filium pro vno nummo forte. et emptor eum manumittebat. vt ff. de capt. l. liberos. g. i. et C. e. l. fi. i. R. et facit ad hoc. j. de testa. g. i. et p. ter. B. dicebatur filius capite minui. h. eum hodie talia no fiant vt sequitur nunquid de capite minui. R. sic quia statum

• i. h. certe. q. hic dicit pendet. vni. est p. ter iuris fictionem. nam quo ad veritatem sui iuris est filius. vt ff. de testa. lex cor. in fi. et ff. de liber. et post. l. vlt. et C. s. se. pas. l. fi. h. ibi est qd maxime. n. vt ad ma. l. i. g. i. nam pater suus est hostium. vt s. de iur. psonaz. g. serui g. alium in p. tate habet n. p. vt. ff. ad l. iul. de adul. l. sic eueniet dic g. q. nulla p. tate p. ncia pendet. ispee t. statu p. n. h. f. u. a. vt. j. de. h. ob. g. odid. ciones. **Postliminium** est aut ius postliminium ius amisse rei recuperande ab e. neo moribus et legibus s. titutum. vt colligitur ff. de capt. et postli. l. postliminij. i. R. **Merco** • qz reuerfi oia iura recuperant. **k** **Captus** et reuertus vt ff. de cap. retro. **Si** no videtur. i. f. nes nostros nec vltra deductos et ita im. p. prie reuertus s. postli. vel dic captus fuerit vltra fines. et tunc ec s. redisse an. qz ad limina redeat. qz sic recuperat statim h. im. p. e. fa. ad huc. g. ff. de cap. in bello. g. i. item ad idem. ff. de vi et vi. ar. l. qui possessionem. **m** **Preterea** in solum s. dicitis modis. h. preterea. n. **n** **Quod libi** • gnale nomen e ad oes infes riores vt. j. t. ij. g. fi.

L

mutat ad minus. ut s de ca. di. i. s. et. s. minima
q Rescripto. et hoc modo eiam sine vendicione fiebat
utputo. ut C. de emanc. li. i. fi.

r **U**t fictioe al' fictioe. i. vlu. al' fictioe. al' factioe.
s **E**xplofa. i. expulsa. sic. j. de fidei. o. h. e. s. h. q. stiplacois
t **R**ecta via l' indirecta. n. curo. vel dic. i. recto iure

u **P**el mgtatus. q. s.
libet ec si n. hnt mezz
iperiu l' mgtatus ut in
aut. s. defen. ci. s. nul
la. et ec exordimarios
vt duo bonon. coram
iudice mutimensi vt ff
de ma. vin. l. ec. s. fi.
et C. de iud. l. vlt. al'
penl.

r **I**ntrent. si iudex e
i domo. i. vbi cuq. sit
dummodo non sit in
loco turpi. vt ff. de
iust. et iur. l. penul. ff
de arbi. l. si cum dief.
s. penul.

a **S**ua manu. i. dz
capere eum p manum
et relaxare eum p vte
ba ad hoc idonea. vt
dic manu. i. potestas
te. nam qnq. et non
capta manu emanci
patur vt C. de eman.
li. i. pe.

b **E**t tunc. i. extunc
nam prius occuparet
pater oia iura pecu/
lij. vt. j. quibus si est
per. fa. r. s. i. a. e. fille
ff. de adi. et de. l. filij.
in fi. et ff. si cer. pe. l.
lecta. et ff. s. vul. l. b.
in pupillari. s. i.

c **E**t edicto. scz poli
to. ff. si quis a pa. fu.
ma. l. i. m. fi. i. R.

d **I**n bonis acq. uis
rendis vel acq. uisitis
vel a patre sibi iunc
collatis

e **M**anumissus. id e
emancipatus. in ipe
em ponitur. vt ff. qn
actio de pec. est an. l.
i. s. alienacio.

f **P**atrono. p. on. q
autem succedit libto
in toto ab intestato
filij non extantibus

ex testō in tercia pte bonoz liberti liberis existentib9 in
mch. l. 3. olim esset al' vt. j. de suc. li. s. i. et. ij. et. s. h. nra. sic
erit hic in patre. s. hec similitudo aliqn fallit. nam interduz
h3 totum pater. vt si filius turpem personam instituit. vt
ff. si a pa. quis fu. ma. l. p. onus in pn. j. n. erdum nichil ex
successione vel alio mō in. vj. calibus. vt qn precii emanci
pacionis accepit pater a filio Item qn filius est miles h3
castrensiat vt ff. si a pa. quis fu. ma. l. i. s. si parens. et. s. est
et alius. et ff. de te. mili. l. a milite. s. s. et. l. se qn Item filij

atione pristina explofa. re
cta via apud competen
tes iudices vel magistra
tus parentes intrent. et si
lios suos et filias vel nepo
tes vel neptes. ac deinceps
sua manu dimittant. et
tunc ex edicto pretoris in
huiuscemodi filij vel filie
vel nepotis vel neptis bo
nis qui queue. a parente
manumissus vel manumi
ssa fuerit. eadem iura pre
stantur parenti que tribu
unt p. on. in bonis liberti
Et preterea si impubes sit
filius vel filia vel ceteri.
ipe parens ex manumissio
ne tutelam eius nancistit.

Ammoenendi autem su
mus liberum arbitrium
esse ei qui filium. et ex eo
nepotem vel neptem in po
testate habebit filium qui
dem de potestate dimitte
re. nepotem vero vel nep
tem retinere. et econuerso
filium quidem in potestate
retinere. nepotem vel nep
tem manumittere. eadem
et de pronepote et prone
pte dicta esse intelli
gantur. vel omnes sui iu
ris efficere vel quosdam
retinere. **S**ed et si pa

trono datur. vt ff. si a pa. quis fu. ma. l. non vlt. Item nec
opas vt a liberta p. onus h3. vt ff. si a pa. quis fu. ma. l. i.
pe. l. 3. hec predicta specialia in p. on. vera n. sint. vt colle

ter filium quem in potesta
te habet auo vel proauo
naturali. s. m. nostras con
stitutiones super his ha
bitas in adopcionem de
derit. id est si hoc ipsum ac
tis interuentibus apd
competentes iudicem ma
nifestauerit presente eo q
adoptatur et non contra
dicente. nec non eo q adop
tat. soluitur quidem ius
potestatis patris natura
lis. transit autem in huius
cemodi parentem adopti
uum. in cuius psona adop
cionem esse plenissimam
antea diximus. **I**llud
autem scire oportet. q si
nurus tua ex filio tuo ope
perit et filium postea emā
cipaueris vel in adopcio
nem dederis. pregnante
nuru tua. nihilominus qd
ex ea nascitur in potesta
te tua nascitur. **Q**uod
si post emancipationem.
vel adopcionem concep
tus fuerit patris sui eman
cipati vel auū adoptiui po
testati subijcitur. **E**t q
neq. naturales liberi neq.
adoptiui pene vllomodo
pnt cogere parentes de
p. tate sua eos dimittere.

q **T**ransit. s. n. tollitur patria p. as h. n. fertur **A**d quid
s. hic casus s. t. ponitur. R. q. et si n. tollitur in comutabi
liter. tollitur tñ quo ad primum. idem dico in eo qui iudis
catur in p. tate mea n. esse. nam n. efficitur sui iuris. cum sua
non faciat ius. ymo remanet in p. tate. l. 3. q. ad me pro eman
cipato heatur. vt ff. de adi. inde. l. iul. in pn. et. l. vlt.
t. **D**iximus vt s. t. i. in pn. s. si vero
s. **I**llud. s. s. tradit duo preceptavt de adop. s. h. hodie.
t. **E**x filio. scz naturali et l. i. mo. secus in l. i. mo. tñ. vt in

ex gnali capite illius
t. si quis a pa. l. i. i. et
ij. R. et in specialib9
calib9 q in illo. t. po
nuntur. vt dictum est
s. in hoc sp. videtur
p. amittere. cu sp. p.
mum emancipacionis
heat hodie vt. j. p. q. s.
perfo. no. ac. s. hoc q.
et C. de bo. que li. cu
oportet. s. pe. h. die il
lud legale n. ouencio
nale premium esse. et
ideo licitum nec pu
mendum. vt C. de ad
mini. tu. l. sanctimus
et C. ad l. iul. s. adul.
l. gratis

Ex manumissione
i. ex emancipacione
h. **N**ancistit. o. cor.
huic. v. bo. j. de legit.
penl. tu. a. j. de fidu.
tu. in pn.

i **A**dmonendi. libe
rum esse. n. in casibus
vt. j. e. in fi. et fa. ad
huc. s. ff. s. adop. li.
k. **H**ebit vt s. de pa.
po. s. qui igitur

l **M**anumittere. id e
emancipare

m **V**el omnes. repe
te liberum esse
n. **S**ed et. ostōnes.
vt C. de adop. cuz in
adoptiuis. et sup. de
adop. s. h. hodie. et
s. si vero

o **P**atre pnte. nisi
sit infas vt C. s. emā.
li. l. pe. ac.

p **C**ontradicete. nō
paciaz osensui opari
fic qui tacet affirmat
fic ff. de pig. l. si fide
iussor. s. pater. et. ff.
so. ma. l. ij. s. fi. ar. o. e.
ff. de adop. l. ij. s. i. et
de procut. filiulfa. s. i.

adoptiuo . nam tunc filio emancipato ec nepos ex eo emancipatus videtur . fm quosdam . vt ff . de ca . di . l . liberis . § . emancipati . et ff . de adop . l . h . etiam nepos . vel melius dic in eo idem qd in naturali . vt in fi . h . 9 . t . et . ff . de adop . l . libez . et ff . de cap . a . postli . re . l . si me .

u nascitur . secus in ancilla pregnate manumissa l alienata vt s de inge . § . sufficit . ff . de acq . rez . do . l . fi . a . C . § . pba . l . mrez . **Et** qd . s . est fm pceptum . et repetere scire oportet

p nates . subau . et l . i . m . nam nates tm non sunt in p . tate vt s de nup . § . fi .

3 Penevillo . h . nota talem regulaz qd nullus filius p . t . pellere p . rez . vt emancpet eu qd fallit in . iij . casibus . et ideo dic pene vt si p . agnouerit legatum sibi relictum . hac o . t . placode . vt liberos emancparet nam tunc opelli ex ordine emancpare vt ff . § . og . le . l . si cui

Item si filius adoptauit preuignum suum opellitur emancpare eum eo pube facto si probauerit sibi non expedire esse i . p . tate vt ff . de adop . l . non . nunq . et l . se . **Item** in q . libz adoptiuo vt ff . de min . l . i . in . § . hqs minor . **Item** si filie peccandi necitatem imponat vt C . § . epi . au . l . si lenones . **Item** si filium male et o . t . pietatem affecerit vt ff . si quis a pa . l . fi . j . t . e . e . s . filius n . p . t . pelli vt emancpetur vt in au . § . q . mo . na . et . sui . § . gnali . col . vij

De tutelis ca .

Transseamus . aliam . nam diximus duas . vt s . e . de iur . p . fo . in pn . a . s . de his qui fut sui iur . l . ali . i . pn . a . **Ex** his no . g . qd hic distinguit illud mbz . qdam sui iur sunt . quod est oppositum . quedaz alieno iuri subiecti sunt . vt s . de his qui fut sui iuris vel ali .

b Non sunt . qui g . in tutela vel cura sunt sui iur sunt . filis ussa . § . non p . t . h . e . tu . vel cur . vt hic . et C . de cu . fu . l . fi . in pn . **Sed** o . t . ra . C . de sen . pas . l . fi . § . i . qz filius e . q . est apud hostes est in tutela . et tm n . est sui iuris vt s . t . i . § . fi . ab hostibus . § . h . ibi vere non erat in p . tate e . p . t . deportat . 9 . esset vt c .

Neutro . nec tutela nec cura . **Dixim** s . t . i . § . cu . a . t .

De his . de alijs autem dicet . j . de cur .

De tutela

Transseamus nuc ad aliam diuisionem . personarum . Nam ex his personis que in potestate non sunt . quedam vel in tutela sunt vel in curacione . quedam neutro iure tenentur . **Videamus** ergo de his que in tutela vel curacione sunt . ita enim intelligemus ceteras personas que neutro iure tenentur . ac prius dispiciamus de his que in tutela sunt . **Est** autem tutela vt serui diffiniuit ius atz potestas in capite libero ad tuendum eum qui propter etatem se defendere nequit . iure ciuili data ac permissa . **Tutores** aut sunt qui eam vim ac potestatem habent . ex qua re ipsi nomen acceperunt .

Itaqz appellantur tutores quasi tutores atque defensores . sicut editui al . editicij dicuntur qui edes tuentur . **Permissum** e . itaqz parentibus liberis . impuberibus quos in potestate habent testamen

Ita em . qz o . t . r . a . t . o . z . eadem est disciplina . vt hic et s . de his qui fut sui vel ali . iuris . in pn .

Tutela sunt . de alijs dicet . j . de cura .

Est autem tutela . vt seruius . nomen est iurisco n . s . l . et facit ad hunc . § . ff . e . li .

to tutores dare . et hic in filios filiasqz procedit omnino . **Ne**potibus tamen . neptibusqz ita demum parentes possunt testamento tutores dare si p . mortem eorum in potestate patris sui non sunt recasuri .

Itaqz si filius tuus mortis tue tempore in potestate tua fit . nepotes ex eo n . possunt testamento tuo tutores habere . quamuis in potestate tua fuerint . scilicet quia mortuo te in potestatem patris sui recasuri sunt . **Cum** autem in compluribus alijs causis postumi pro iam natis habentur . et in hac causa placuit . non minus postumis q . iam natis testamento tutores dari posse si mo in ea causa sint . vt si viuis parentibus nascerentur sui . et in potestate eorum fierent . **Sed** et si emancipato filio tutor a patre datus fuerit testamento confirmandus est ex sententia p . h . dis omnimodo id est sine inquisitione .

Testo tutores dari posse

in quibz ab eos p . stando poterit seruius cogere vt institut . h . d . itatem adeat . et tunc dat . ec . suo tutor . vbi vero ab uno h . d . itas . et ab alio libertas relicta est . n . p . nisi prius p . sti ra ei libertate . tunc em coget alium h . dem h . d . itatem adire et sibi restituere fm jo .

Ad tuendum . p . t . er . s . ec . remouet pa . po . q . n . e . ad tuend . h . ad gubernand . put vult vel sibi ad acquirend .

Propter etate . ad d . r . az curatoz . q . dan . furiosis a mte captis . q . p . t . morbu . se defende . n . p . t . vt . j . § . cu . § . j . t . e . furiosis

Iure ciuili . nota tutelaz esse de iur . ciuili . l . 3 . o . es . fere con tractus sint de iur . gen . vt s . de iur . na . § . ius atz

Data . scz a lege vel iudice . ac .

Ptas . i . violenta ptas . nam datur tutor inuitus . cu em no fit minus publicu vt j . de exec . tu . et cu . in pn . § . inuitus datur . ut C . de cu . l . nullus . li . r . **Item** inuito dat vt ff . de tu . et cu . da . ab his . necn . ff . de tutelis . l . ij . vnde ptz qd h . est alia ptas qz patris in filium . et d . i . in seruum cum illa ad o . moduz . vt . j . p . q . s . p . fo . no . ac . § . i . a . s . h . is q . sunt sui l . ali . iur . § . if . hic vero ad onus tenetur em de doloq . lata culpa . vt C . ar . tu . l . ij . **Item** per hoc qd datur inuito d . t . a curatore qui volenti datur . vt . j . de cur . § . **Item** inuiti . et ff . e . l . i . in . § . si pupillus vel diuis ad cogend . potestas ad impandam

Libero . naz . m . si . h . e . liber pupillus no p . t . h . e . tutorem cu si see uis sit n . sit sui iuris . quod est necerit s . e . m . pn . **Item** et si dubi . est p . t . h . e . curatorem vt ff . de tu . et cu . da . ab . l . ei . q . e . t . n . casus . seruo dat tutor vt ff . de tu . et cura . da . ab . l . si . i . p . uberi . i . **Item** cui gn . legi signatur . o . t . ra . ff . ad tre . l . si . s . aliena . § . si seruus . et l . cogi . § . fi . et his duabus est alia o . t . ra . ff . e . t . i . l . mulier . § . n . est que legum o . t . r . ietas ita soluit . cum libras fidei s . et h . d . itas re

De iuris
Cum testis iure dicitur possit
De legibus agere tunc agna

I

Permissa vo a testatore Sz vt. i. e. q. pmissuz. l. die data
plone pncipalk pmissa. scdario reb vt. i. t. i. g. etca. j. d. eye
q. Tutor es ca q dicitur est s. pr. g. cu. tu. g. datus

Ex qua re. i. vi et pte
Petentes. et sm b curatores sut tutores. sm jo. a ple
riuz sic appellat vt ff. de le. in. c. filio. g. i. et ff. d. mi. l. i. g. j.

Qui edes. vt. i. p. fe
et d. vigili. a. q. eo de
noctevadit vt ff. d. of.
p. vi. l. i. g. sciendum

Permissuz e itaqz
qz qdaz gnat vidi 98
tutelis. et ois tutela
est p testaria l. data.

l. luma itaqz prius d
testaria vt pte d. di.
gniore videam 9 m. b.

et se. de luma at di
cet. j. d. le. ag. tu. vsqz
ad t. d. attil. tu. d. dati
ua dr. j. de attil. tu. p.

Impubib 9 totu
ec mutis vt ff. de tu.
muto. b. ec p. tori et p.
fidi l. vt ff. d. tu. a. cu.
da ab. n. tm. g. fi.

In pte. na. talib 9
ec dare pnt in his q
sibi relinquut vt C. d.
ofir. tu. l. fi.

Testo l. codicillis
testo firmatis vt ff. d.
test. ca. l. iij.

Tutores h n cura
tores vt. j. d. cut. i. pn.
b. itaqz filio l. i. misel
fit testator. vt. ff. de
testa. tute. l. i. j. ac.

Tua fit a nunq er
iuit filius. alio qn no
recidit vt ff. de adop.
l. si p. a. l. si filio 9 a. b. b.
dixi s. t. i. g. i.

Tutores. si auus
emancipatus est vel
mortuus tuc nepotes er eo sut l. ui iut mo. tuo auo vt s. t. i.
in fi. vñ ex testō ahi pnt hēe tu tor em. vt hic. inuuitur.

In p. libus. vt quo ciens de modo eoz queritur. vt ff.
de sta. ho. qui vtero. n. si de modo alioz vt ff. de v. sig.
q. d. dicimus. l. si de incōmodo mris vt ff. de sta. ho. l. i. pator

Fierent. vt qz ex vxore nasciturus erat vel nuru. aliud si
in ocubina. nisi in his q sibi dimittet. vt C. de ofir. tu. l.
fi. tales em n nascerent in p. tate. s. de nup. g. fi.

Si emancipato. ofirmand 9i g. valebat dacio per se
cu n esset in p. tate vt s. e. g. pmissum. h. nunqd h. tutor ofir.
matus dr testamtarus qd si esset p. ferret l. imo vt. j. t. ij. in
pn. Alij dicūt q. p. t. admitti. et fa. p. b. ff. de v. sig. l. lege. et
m. aut. d. defen. ci. g. si de ceo. et ita l. imo tut or huic p. ferē
vp. j. de attil. tu. in pn. et id glosauit p. i. sine in m. q. i. cōe. n
q. vellet eu ofirmani. si alius esset l. imus. h. qm q. rē. an fit
lo cuplex vel n. h. ar. o. tra. ff. de cur. fur. si furioso puberi.

In q. h. e. i. q. n. satisbat. scz rē pub. sal. fo. h. locuplex
fit vel n. b. em n queritur. vt ff. de ofir. tu. l. i. Sed aliud in
matre dante tutor em filio. ibi em et si n. satisdetur. tñ et cuz
in q. h. e. i. datur. vt dca l. d. et. C. de ofir. tu. l. i. Sed qre
diuersuz in mēe dante tutorem filio. s. in memorij. p. cedē

tis p. tatis vt ff. de q. sti. l. vnius. g. seru. 9. et ff. de cur. al. s. tu
telis. l. fi. et fa. ad b. j. de satisba. tu. et cu. in pn. et ff. de li.
ag. l. i. g. iul. et C. de ep. audi. l. de creacionibus. Sed ar.
otra. ff. in litem iuran. l. videamus.

Qui testamento tutores dari possunt.
Dati aut p. fa. mli fit mutus vel surdus. qz tutor et loq
et audire dz. vt ff. de
tutel. l. i. g. pe. a. g. fi.

Filluffa. cu em tu
tela fit ius publicum
vt. j. de eye. tu. in pn.
n. curat ius pa. po. vt
ff. ad tre. nam q. i. i.

Si quis filius suis vel filijs
tutores dederit ec postu
me vel postumo dedisse vi
deē. qz filij vel filie appella
cionez postumus 7 postu
ma otmenē.

Si nepotes sint an appellacione fi
lioz. et ipis tutores dati
sint. dicendum est vt r. ip
fis qz dati videantur si mō
liberos dixerit.

Ceterz si filios dixerit n otmebun
tur. aliter em filij. aliter
nepotes appellantur.

Plane si postumis dederit
tam filij postumi qz ceteri
liberi otmentur.

De legna tucla agnatoru
Vibus aut testō
tutor datus non
fit his ex lege. xij
tabularuz agnati sunt tu
tores qui vocantur l. imi.

de testa. tu. l. testō. al. incipit. si quidem. h. illud intellige
in passiva significacōe in q. ec huus dr hēe testamti factōz
vt. j. de hē. quali. et dif. g. testamenti

Datus fit scz p. p. seruus. l. b. n. si sit veris hēvt C. de re sci.
ven. l. q. quis. h. forte ex ca hēditaria nouiter hēbat vt ff.
de reg. iur. l. qui in alterius. et. j. de vsucap. g. q. a. i.

Dicend est vt scz neqz liber neqz tutor fit. id multomag
in alieno. vt ff. de fidei. o. li. l. gnat. g. si quis tutorem. et ff.
e. si quis tutorem.

Seruus mutus. scz vt statim fit. h. cum liber erit datus
qz directo n erit liber. h. per fidei. o. vt ff. de testa. tu. l. si
hēditas. g. fi. et C. de fidei. o. li. l. et si non ascripta

Comodo. nam n erit tutor. mutus em d. stipulacō ap. t.
mutilem adiectōz. vt ff. de stip. p. l. si sibi. Vel alit muti
liter. qz pro non adiecta habet. vt et al. j. de hē. m. st. g. in
possibilis. Vel dic tercio sm p. non erit tutor nunc. h. odiz
cione extante b non placet. qz sic non esset d. a inter suū et
alienum. h. prima verior est. vt ff. de re. iur. l. actus

Datur scz cum liber erit.
In furioso op. siue b dcm fuerit a testatore siue fuit ff. e
si hēditatis. g. furiosus. fa. ad b. ff. d. iud. c. furiosus. i. h.

n Ad certum tps vsq ad pasca
o Ex eto. i. a pascale i anteavt ff. de ac. et ob. l. obligacoñi
p Vel añ hēdis. otr a videbatur. i. de le. g. ante.
q Tutorē a testatoze. n. a iudicevt ff. de re. iur. l. actus
r Certe at rei. s. rei affrice l. firiac vtisē dat. vt. ff. e. l. in
s Cause scz ete. vt ad reiven. h. videē. otra. C. de testō

in litem da. tu. l. ad li
 tem. h. ibi tutor pro
 curatoze poniē. itez
 videē. ff. de tutel.
 l. si tñ. al. si testō. Sz
 ibi vniuersitati rerū
 dat. non rei certe.
Perone scz pupil
 li pncipali. vt eum in
 struat bonis morib9
 et eē salaria prestet
 mgis eius vt ff. de ad
 mi. tu. cum plures. g.
 in primis. a. C. de ali.
 pres. l. si. ad h. em pñ
 cipali datur. sedario
 at rebus datur. vt. j.
 de execu. tu. g. datus.
 h. in curatore econtra
 naz pncipali rebus
 sedario persone dat.
 vt C. de nup. l. in cos
 pulandis
u Postumo. s. filio
r Siquis qz filij. h.
 dictio filij opreben
 dit postumum et pos
 tumam. cum masculi
 num possit concipere
 femininum. Sed hec
 dictio filie non opre
 hendit vtrumqz. a. sic
 nec postumum. cum
 femininum n. accipiat
 masculinū. vt ff. de l.
 .ij. si ita ascrip. et. ff.
 de l. .ij. q. diuos. et l.
 suis legatis Item nō appellacione natoz et non natiōinē
 tur. cum de eoz modo tractetur. vt. ff. de sta. ho. qui in
 vrero. et s. t. i. g. cum autem. et facit ff. de testa. tu. l. si qz
 ita. g. i. et l. q. si.

y Si filios scz dixerit
a Appellantur ab oibus in usu vel osuetudine. h. v. m. v. az
 significacionem verbi. qz filius dz a filios. quod est amor.
 etiam nepos dz filius. et etiam quilibet quem aliqz diligit
 paterna dilectione. vt ff. de v. sig. l. liboz. g. h. et papm
 anus. que videtur contra.

b Quam ceteri. eē nati h. m. quosdam. quod falsum est. vt
 ff. de ver. sig. nomen. Dic g. ceteri scz ex filijs nascitur. qz
 si postumi sunt per l. velle. vt ff. de iniur. r. tes. l. postumoz.
 a. j. s. ex h. l. g. postumi. et ff. de lib. et postu. l. gall9. i. Rē

q Vibus scz pupilis.
De l. i. m. ag. tu. Rē ca
Xij. ta. quos ipa lex vocat verbis et snia. et si gerāt
 eoz periculo agitur vt ff. e. l. l. i. m. os. al. autez qñqz ex snia
 legis dantur non ex verbis. vt. j. t. ij. et in

d Agnati sunt. si sint maiores. xv. an. vt. j. de fidu. tu. in
 fi. a. maiores. lxx. an. al. excusanē. vt. j. de execu. tu. g. j. t. maiores
f Cognati nomen g. agnacōis gnale est. agnacionis no
 men speciale. nam omnis agnatus est agnatus. h. non ouer
 titur vt. hic. et. j. de leg. ag. suc. i. Rē. et ff. e. l. sunt aut.

Sunt at agnati agnati
 per virilis sexus agnacōz
 diuncti vel a patre agnati
 veluti frater ex eod patre
 natus. fratris filius nepos
 ue ex eo. Item patruus et
 patruu filij. neposue ex eo.

At qui per feminim sex
 us psonas agnacōe iūgun
 tur agnati n. sunt. sed als
 sunt natali iure cognati.
Itaqz amite tue filius nō
 est tibi agnat9 s. agnat9
 et inuicem tu illi eodez iu
 re diungeris. qz qui nascū
 tur patris non matris fa
 miliay sequunt. Quod at
 lex ab intestato vocat ad
 tutelam agnatos n. hanc
 habet significacionem. si
 omnino non fecerit testa
 mentum is qui poterat tu
 tores dare. s. si quantū ad
 tutelaz pertinet intestat9

g Ex eodem filio fratris
 si fuerit natus eodem patre tuo. alioqñ est agnatus. vt C.
 de leg. hē. l. si. g. h. nec. et. g. cum autem. acc.
i Agnati. etiaz si masculus interueniat. vt puta si sint duo
 fratres vterini. filius vnius filij fratris sui n. erit agnat9.
 h. agnatus. inspecto feminimo sexu. ppter qd admuicē sūt

h Patruus. repete
 si fuerit natus eodem patre tuo. alioqñ est agnatus. vt C.
 de leg. hē. l. si. g. h. nec. et. g. cum autem. acc.

decesserit. qz tunc quoqz
 accidere intelligitur. cum
 is qui datus est tutor viuo
 testatore decesserit. Sed
 agnacionis quidem ius
 omnibus modis capitū di
 minucione plerumqz peri
 mitur. Nam agnacio iuris
 ciuilis est nomen. agnacio
 nis vero ius non omnibus
 modis commutatur. quia
 ciuilis quidem racio. ciui
 lia quidem iura corruppe
 re potest. naturalia vero

agnati. fm jo.
k Itaqz amite. sed
 ipa amita est tibi ag
 nata. qz per patrem
 tuum tibi diungitur
l iure. s. agnacōis
 m. familiam. i. ag
 nacionem. s. et alias
 multas habeat signi
 ficaciones hic dicto
 famil. vt. ff. de ver.
 sig. l. pronunciacō. g.
 familie. et fac. C. de
 ver. sig. l. si. et s. de
 pa. po. g. fi.

De capitis diminutio

Sed autem ca
 pitū diminucō
 prioris status
 commutacio.
 Ea qz tribus modis acci
 dit. Nam aut maxima ē ca
 pitū diminucio. aut mi
 norquaz quidam mediaz
 vocant. aut minima.

n Sed autem. signi
 ficacionem scz tñ.
o Si omnino vel ali
 ud otigat qd tantū
 valeat qd diximus. j.
 de here. ab intesta. i.
 Rē. et fac. ff. qd eoz
 vniū. l. i. g. et qdem.
p Sed agnacionis
 quidem ius. nota diz
 ligenter hunc. g. est
 autem ius agnacōis
 a ius agnacionis siue
 agnatoz agnati em
 hnt ius prerogatiū
 ad agnatos et prefe
 runtur in hēditatib9
 agnatoz motuozum
 vt. j. de le. ag. suc. i.
 Rē. Item preferunt
 in tutelis agnatoz
 paruoz. vt s. e. t.

i. Rē. h. his autem deficientibus in hereditatibus et tutelis
 agnati suo iure admittuntur. inter quos eē agnati vocantē
 qui desierunt esse in iure agnatoz et desierunt habere
 vim agnatoz. vt per. l. ca. di. vt. j. de hē. ab intef. g. admo
 nendi. illud autem ius prerogatiū quod hnt agnati. qz
 vltra iura dia habent per. l. rñ. ta. facile per dē.

q Vt oibus modis. i. per oēz vt per maximaz p mediaz
 de quibus duab9 n. est dubium. ē et iura agnacōis p dantē.
 vt. j. t. i. g. q. at. j. t. per nimam tolliē ius agnacōis vt h. dz.
 et ff. de ca. di. tut elias. nisi in duobus casibus tñ. vt inter
 fratres. s. alter emancipetur vt C. de leg. tu. s. i. m. os. g. fi.
 vnde loc9 est iudicio tute. qz finita est ca. di. inter fratres
 s. alter emancipetur vt C. de le. tu. l. iij. j. t. inter patres et
 fillum. vt. j. de leg. ag. suc. g. fi. et ppter hos duos casus q
 de minima cap. di. excipiuntur. dicit hic plerumqz. ac iura
 agnacionis non commutantur omnibus modis. quia
 non tolluntur mima ca. di. et est rō vt subicit

s Itaqz pro qz. agcio est nomē iuris. s. ciuil. i. a lege. rñ. ta.
 est inducta s. prioritas agnatoz. s. ius agnacōis est natali
 nomen. nā rōne sangnis s. nomen impositum est. vniuz ius
 euile pē per apud facile tollit h. et ff. de re. iur. l. nihil ē
t Natālia. i. iura agnacōis sic dēa. qz ea qz osequitur p na
 tuitate vt s. de adop. g. h. hodie. in fi. g. n. sic s. facile tolliē

I

Autem. que de dig. §. palam. ubi non ab homine sed a lege quis efficitur sui iuris. ac moriente patre non interuenit factum hominis ymo magis dei. Quis si interficiatur pater. idem. qz mors sp. dei dispoſicōe aduenit.

C Media sic ff. de auro et ar. le. qui lancē. et s. de libtims §. libertinoz.

Maxima capitis dimi-
nucio est cum aliquis siml
et ciuitatem et libertatez
amittit. quod accidit in
his qui serui pene efficiunt
atrocitate sentencie. vel
libertis vt ingratis circa
patronos condemnatis vl
qui se ad precium partici-
pandum venundari passi
sunt. **M**inor siue media
capitis diminucio est cui
ciuitas quidem amittitur
libertas vero retinetur.
quod accidit ei cui aqua
et ignis interdictus fuerit
vel ei qui in insulam depor-
tatus est. **M**inima capi-
tis diminucio est cum ciui-
tas retinetur. et libertas

Autem. que de dig. §. palam. ubi non ab homine sed a lege quis efficitur sui iuris. ac moriente patre non interuenit factum hominis ymo magis dei. Quis si interficiatur pater. idem. qz mors sp. dei dispoſicōe aduenit.

C Media sic ff. de auro et ar. le. qui lancē. et s. de libtims §. libertinoz.

Maxima capitis dimi-
nucio est cum aliquis siml
et ciuitatem et libertatez
amittit. quod accidit in
his qui serui pene efficiunt
atrocitate sentencie. vel
libertis vt ingratis circa
patronos condemnatis vl
qui se ad precium partici-
pandum venundari passi
sunt. **M**inor siue media
capitis diminucio est cui
ciuitas quidem amittitur
libertas vero retinetur.
quod accidit ei cui aqua
et ignis interdictus fuerit
vel ei qui in insulam depor-
tatus est. **M**inima capi-
tis diminucio est cum ciui-
tas retinetur. et libertas

Autem. que de dig. §. palam. ubi non ab homine sed a lege quis efficitur sui iuris. ac moriente patre non interuenit factum hominis ymo magis dei. Quis si interficiatur pater. idem. qz mors sp. dei dispoſicōe aduenit.

C Media sic ff. de auro et ar. le. qui lancē. et s. de libtims §. libertinoz.

Maxima capitis dimi-
nucio est cum aliquis siml
et ciuitatem et libertatez
amittit. quod accidit in
his qui serui pene efficiunt
atrocitate sentencie. vel
libertis vt ingratis circa
patronos condemnatis vl
qui se ad precium partici-
pandum venundari passi
sunt. **M**inor siue media
capitis diminucio est cui
ciuitas quidem amittitur
libertas vero retinetur.
quod accidit ei cui aqua
et ignis interdictus fuerit
vel ei qui in insulam depor-
tatus est. **M**inima capi-
tis diminucio est cum ciui-
tas retinetur. et libertas

De capitis diminucione. R. ca.
Et autem. status. hic status consistit in tribus. in liber-
tate. ciuitate et familia. cum enim primum. id est li-
bertatem quis perdit per consequens et duo vltis-
ma perdit. et tunc magnam ca. di. paciatur. cum vero fm
perdit. per consequens perdit et vltimum. sed non primum
et tunc dicitur media capitis diminucio. Cum vero vltimus
perditur non perditur duo prima. et tunc minimam ca-
di paciatur. vt. §. i. ij. et. ij. et. ff. e. l. si. fm p. dixit status
hominis. id est adicione in qua plerimum quis pē
Commutacio. non ergo accipitur hic ad litteram vt di-
catur capitis diminucio quando caput abscinditur. h. qñs
do status mutatur. vt caput status dicatur. vt. ff. ad ter-
cul. l. i. §. capitis. Sed videtur hec diffinico non ouerti c
suo diffinito. nam morte patris filius mutat statum. qz fit
sui iuris vt s. qui. mo. ius pa. po. sol. §. i. non tamen dicitur
ca. minui. vt ff. ad maē. si filius. §. si. Sed dic subaudi h
facto hominis interueniente. vt emancipacione vel de-
portacione patris vel similibus. vel etiam quasi facto. qz
dico propter filios arrogati. quia vna cum patre mutant
statum. vt ff. e. l. liberos. et s. de adop. §. p. enui. ar. o. tra in

Maxima atrocitate.
est aut atrox et dura
hec snia. lz iuste fera-
tur. vt s. qui. mo. ius
pa. po. sol. §. pene at
hodie ppter h9 pe-
nas nemo ingenuus
fit seruus. vt in a. f.
de nup. §. si vero. col.
iij. et. §. q. at prius.
Libertis scz odem
natis vt subicit. et q
dicit ingratis. al est
ingrati. i. ingrati/
dimis. que reuocacio
fit per acti. ingrat.
vt dicunt quidam vt
C. 8 li. et eoz. li. i. fi.
al penl. vel p. vtilem
rei ven. fm alios ad
instar donacionis ca
mortis q reuocae ut
ff. de dona. ca. mo r. fi
mortis ca. res. e. l. se.
vel quod est verius.
actio est eoz. maria
per quam offm iudi-
cis imploratur vt C.
de liber. et eoz. li. i.
ij. et fit hec reuocacō
ppter omnem offens-
sam eē leuemyt C. de
li. et eoz. li. i. ij. n. at.
fit ppter omissionem obsequij vt C. de li. ca. solo. nisi in ca-
suyt cum denegat alimenta. vt ff. de lib. agnoscendis l. ali-
menta. §. impatoris. nam tunc et occidere velle videtur
eum. vt ff. de li. ag. necare. et hoc nisi remiserit ius patro-
natus. tunc em ex his solum reuocatur causis ex quibuset
donatum. vt in auē. vt li. de ce. §. illud. coll. vj. et hec vera
sunt cum quis ex voluntate ppa manumittit. vt C. de li. et
eoz. li. i. ij. h. dr. quis non reuocare. vt C. de li. et eoz. li. i.
i. Sed quid si manus in patronum iniecit. R. damnatur
in metallum. si vero conuicia dixerit mittitur in exilium vt
ff. de iure pa. l. i. q. cause sunt iurate vt C. 8 reuo. do. l. vlt
f. Passi sunt. h. multa sunt necia. vt s. de iure pfo. §. p.
Interdictus. hanc penam in vsu non habemus. h. eius
loco succedit deportacio. vt ff. ad l. iul. repe. l. iij. h. instar
excommunicatorum habebant quibus talia denegantur.
Sed videtur hunc etiam fieri seruum. lz hic denegetur vt
vt ff. de vat. ag. l. agnacionum. in fi. o. tra. h. perditur li-
bertas vt ibi dicitur. vt non possit facere testamentū cui
sic est interdictum. vt ff. de iniust. r. te. si quis filio. §. eius.
non q fuerit vere seruus.
In insulam. secus si in metallum. vt s. quib. mo. ius pa-
po. soluitur. §. pene. in casu tñ etiam libertatem perdit dā-
natus in m m insulam. vt C. vt nemo pri. l. ij. §. cum autēz
Subiecti esse vt in arrogatis
Vel o. tra. al's est in littera si filius a patre emancipa-
tus fuerit est capite minutus. et secundum hoc est eys
posicio huius verbi. vel contra. al's vero hoc totum tes-
est. et tunc idem subintelligo. alij dicunt quando sui iuris

non est transferatur in potestatem alterius. puta alii me in
vel etiam patrem. ut s de adop. §. hodie. qui casus est co
uersus illi. quando qui sui iuris est in arrogacionem datur
Sed quare filiusfamilias dicitur cum emancipatur. capite
minui. R. ppter ymaginariam vendicionem que fiebat. ut
s. qui. mo. ius pa. po. sol. §. preterea in pn. Sed cum hodie
non fiat hic vendicio
utin e. §. otinetur. vi
detur q. hodie n. mi
nuatur capite. h. ete
illa sola non erat ro.
ymo et alia. qz mutat
familiam. ut ff. e. l. s.
beros. in pn.

Seruus non mi
nuitur. id est eius
status non mutatur.
cum primo nullus ha
buerit statum. ut hic
et ff. e. l. liber os. in
fi. et l. sequenti. Sed
otra est. C. de bonis
prescrip. l. i. S. 3. dic.
q. ibi crimine capita
li seruus accusatur. i.
tali q. esset als in lis
berto capitale Item
quid si quandoqz ha
buit caput. quia fuit
liber et nunc seruus e
et manumittatur. R.
idem qz pn. tempus
osidero.

Quibus autem.
dixi aliquem. aliquo
de tribus modis capi
te minui. ut s. e. i. pn.
autem pro sed

Constat. ut ff. S.
lena. l. iij. et hoc si fu
erit restitutus propter turpitudinem. non potest iudica
re vel testimonium dicere. ut ff. ad l. iul. repe. l. eadem. §.
i. et ff. de sena. l. iij.

Quod autem. dictum est. s. t. pro. §. fi.

Cognacionis. i. ius succedendi. et ad tutelam vocandi
perit. h. ipa consanguinitas non perit. ut ff. de reg. iuris.
l. iura sanguinis. cum sit de iure naturali. ut s. de iur. na. §.
penul. otra. et s. de nup. illud. Sed qualiter agnatis des
fertur. ymo agnatis ut s. t. i. in pn. R. n. d. post agnatos ut
j. de here ab. int. §. admonendi.

Cognacio. id est ius agnacionis a pretore introductis
ex quo ad bo. pos. vocantur. vnde agnati.

Sed si manumissus. aliud si restitutus. fm jo. ut ff. ad
tutel. l. i. §. q. motis ca. a C. de se. pal. l. i. §. e. ff. S. ot. ta.
l. i. et l. ij. Item contra est in eo q. hic dicit tolli ius agnas
cois per maxia. ca. di. ff. de rebus du. si cognatis. h. aliud in
legato in quo vertitur ius naturale. ut ff. e. l. legatum. v.
ibi loquitur de agnacione iuris ciuilibis. que per adopcio
nem constituitur. ut ff. de adop. l. qui in adop. hic vero de
naturali agnacione. ut ff. de gra. ag. non facile. §. i. et sic
ibi de minima ca. di. lo. Item contra. j. de seruii. cogna. in
fi. i. R. So. hic loquitur in his qui primo fuerunt liberi.
et postea erui. quod eorum delicto contingit. vnde non
debent habere commodum. ut ff. so. ma. si ab hostibus. §.
i. et ff. de mun. l. pap. §. exuli. ibi indignum. a. c. licet ibi
dem. illa ratio corrigatur. id est non semper fuerunt fui.

vel illa noua corrigit istam. nam ex greca constitucione.
illa est extracta ut dicitur ibi

Sed et si in insulam. hic ponit exemplum de media. sed
s. posuit exemplum de maxima.

Cognacio. id est ius agnacionis. ut s. pro. §. diximus
p. Cum autem pertineat. ut s. t. i. i. R.

De legitima patrono rum tutela

Ex eadem lege
duodecim ta
bularum liber
torum et libertarum tute
la ad patronos liberosqz
eorum pertinet. que et ip
sa legitima tutela vocat
non quia nominatim in ea
lege de hac tutela cauea
tur. sed quia perinde ac
cepta est per interpretaci
onem ac si verbis legis in
troducenda esset. eo enim ip
so quo hereditates liber
torum libertarumqz si inte
stati decessissent. iusserat
lex ad patronos liberosue
eorum pertinere credide
runt veteres voluisse le
gem etiam tutelas ad eos

Quod gradu. facit ad
hunc. §. ff. dele. iij. l.
si plures. et j. de legit.
ag. suc. §. si plures. et
ff. de sepul. viola. l. iij.
§. si ad plures. hodie
vero hic. §. corrigi.
qz equaliter ta ad ag
natos qm agnatos.
defertur tutela sicut
hereditas. ut in au.
de ht. ab intest. §. ex
his. colla. ix. ac.

Si plures. alias
isti duo versiculi de
sunt. si plures sunt q
vnum gradum obtin
ent. ideoqz pariter
ad tutelam vocantur
h. ego habeo. acc.

De legitima patro
norum tutela. R. ca.

Ex eadem scz
per interp
tacionem no
ex verbis ei
us. ut subicit. ff. de
le. tu. l. tutela. i. R. si.
u. Libertorum. id e
impuberum

Ad patronos. q.
cumqz modo manumit
tentes. nisi libertas
detur a lege. ut ff. de

le. tu. l. tutela. vsqz ad. §. fi.

Que et ipsa. quasi diceret. non solum alie quedam legis
time sunt. sed et ista

Legitima. scilicet ex mente. l. non ex verbis. non tamen
satisbant mi eorum persone sint vulgares. aut minus ho
neste. ut aut modus tutele. ut quia fit magna tutela nimis
aut persona quia non honesta. aut causa admittat. id est
recipiat satisfacionem. ut supra. ff. e. l. legitimos. §. i. et
ij. licet alij legitimi indistincte satisfient. ut j. de satisfac.
tu. §. primo.

Interpretacionem scz iuriscultorum

Lex. scz duodecim. ta. ut j. de succe. le. ag. i. R.

Veteres. id est sapientes

Legem scz eandem. xij. tabularum.

Vocat scz lex. xij. ta. ut j. de legit. ag. suc. §. i.

Iussit ut s. de le. ag. tu. §. i. i. R. et sic notabis hic q. ubi
est eadem equitas. idem ius debet statui. sic ff. ad l. acqui.
l. illud. et ff. de furt. l. i. §. i.

Plerumqz. quare hoc dicit statum subicit. et facit ad
hanc regulam. ff. de reg. iuris. l. fm naturam. et j. de con
trahend. emp. §. cum autem. et C. de fur. l. fi. §. sed cum in
secunda. et C. de caduc. toll. l. i. §. ij. alias. in pro non scrip
to pro non scripto. et ff. de peri. et commo. rei ven. l. id qd

Tutor. et ita apud alium est hereditas. et apud aliū
est tutela scilicet agnatum vel cognatum. ut hic et ff. de
le. tu. l. i. §. i. item minor. viginti quinque annis manumittes

De lego patroni
De lego pany nre
De fiduciaria nre
De am nro vt d' i' q' p' ind' r' h' n' a
Subi leg

I

succedet in hereditate vt patronus. non tamen erit tutor. vt. j. de fidu. tu. in fa. et C. de legit. tu. l. vlt. §. fi. ac

Exemplo recepta. scilicet per interpretacionem iuriconsultorum vt superius cum definebat esse agnatus nisi tracta fiducia emancipet qd hodie semper presumitur. vt. j. de legit. ag. suc. §. fi. vn de hodie est semper legitimus.

Tutor erit. scilicet qui emancipauit. et si ipse maior est. viz gnti quinqz annis. vt. j. t. i. in fi. et facit ad hoc s. t. i. quibus mo. ius pa. po. soluit. §. et preterea si impubes. et. j. t. i. i. R. ac.

De fiduciaria tutela. R. ca. St et alia tutela. id est alio no. mme voca

Appellatur. de q. dicitur. j. in §. quod de functo.

Impuberes. naz si puberes non erit eorum curator legitimus. vt. ff. de execu. tu. amissis. §. lucius. Ar. contra. in aut. vt hij qui ob. p. §. i. col. vj. jo.

Manumiserit. di est emancipauerit. vt. ff. quando act. de pecul. est an. l. i. §. i. et facit supra. t. i. et ff. e. tutela. §. fi. et. l. seqn.

Quo. scilicet patrefamilias. qui erat tutor filiorum et nepotum.

Si liberi. qui remanserunt in potestate patris. idem puto et si filij fuerunt emancipati. Si autem tam

impuberes qm puberes remanserunt in potestate. ipso iure recidunt in potestatem sui patris illi qui filij sunt sed fratres recidunt in tutelam fiduciariam semper vt s. quib9 modis ius pa. p. soluitur. §. i. et s. de tutel. §. permillum.

Filiorum suoz. scz nepotum defuncti

Sororis. sed certe frater videtur esse legitimus. vt. C. de excepe. l. aduersus. que est contra. sed certe qui fiducia rursus est legitimus est per interpretacionem licet aliud nomen habeat scilicet fiduciarius. et illum respectum habuit ibi vt s. sumum fiduciarium appellaret.

Atqz. pro certe. al's at quin. et tunc dicat pro s. et qui pro certe. et est oppinio. quare filij patronorum sunt legitimi. vt supra de le. pa. tu. i. R. et isti filij non sic. ad quod respondet quoniam filius. acetera. sed hec ratio non tenet nisi inter fratres. qui non debent recidere in potesta

perlinere. cum et agnatos quos ad hereditatem lex vocat eosdem et tutores esse iussit. Quia plerumqz vbi successio est emolumentum. ibi et tutela esse debet. Ideoqz autem diximus plerumqz quia si a femina impubes manumittatur. ipsa ad hereditatem vocatur. cum alius est tutor. **De legitima parentum tutela.**

Exemplo patronorum recepta e alia tutela. que et ipa legitimavocatur. Nam si quis filium aut filiam. nepotem aut neptem ex filio et demceps impuberes emancipauerit legitimus eorum tutor erit.

De fiduciaria tutela.

St et alia tutela que fiduciaria appellatur. Nam si pater filium vel filiam. nepotem vel neptem. vel demceps impuberes manumiserit legitimam eorum

tem fratrum suorum. sed filij. id est nepotes erant recasuri in potestatem. ergo in tutelam legitimam. Sed rideo non recidunt filij iure hereditario in potestatem. sed iure paternitatis et filiacionis. at seruus si non esset manumissus iure hereditario erat futurus seruus apud filios domini. et nisi essent heredes non essent domini sed filius. et

tutelam nanciscitur. **Quo** defuncto si liberi virilis sexus eius existant. fiduciarij tutores filiorum suorum vel fratris vel sororis vel ceterorum efficiuntur. **At** qui patrono legitimo tutore mortuo. liberi quoqz eius legitimi sunt tutores. Quoniam filius quidem defuncti si non esset a viuo patre emancipatus. post obitum eius sui iuris efficeretur. nec in fratrum potestatem recideret. ideoqz nec in tutelam. libertus autem si seruus mansisset vtiqz eodem iure apud liberos domini post mortem eius futurus esset. Ita tamen hij ad tutelam vocantur. si perfecte sint etatis qn nostra constitucio in omnibus tutelis et curacionibus obseruari gualiter precepit

De attiliano tutore vel de eo qui ex iulia et ticia dabatur lege.

rebitario. filius in potestate iur patrie potestatis. ac. flo. **Si** perfecte. id est viginti quinqz an. nam quociens fit mencio de etate perfecta vel de maiore viginti quinqz an. intelligitur. vt de his quivemas eta. impe. l. fi. et ff. del. iij. cum filio. §. fi.

Constitutio. vt. C. de legit. tutel. l. fi. **Precepit.** vt sint perfecte etatis. et est ratio. vt. j. de execu. tut. §. minores. xv. an.

De attiliano tutore. id est de eo tutore qui dabatur per legem factam ab attilio. vt in textu expomitur

Qui nullus. scilicet ex testamento. nam quamdiu testamentaria tutela super est non est locus alij. Item nec legitima. nam nec datiuu tunc locum habet. vt. C. qui dare tutorem possunt. l. si sororis.

Et maiore. id est duobus. etant enim tres. vt. r. C. de

margin notes on the left edge of the page, including fragments of text from the adjacent page.

offi. pre. l. ij. et ff. de orig. iuris. l. ij. §. hyscom temporib9
g **D**ie certo. vt a pasca in antea sis tutor.
h **P**oterat. et hodie datur. vt ff. de testa. tuto. l. si quis
sub condicione.

i **N**emo. nā et si vnus de pluribus heredibus adierit.
valet tutela. vt ff. de testa. tuto. l. si nemo. Idem in liber/
tate testamento reli-

cta. vt ff. de test. ma-
nu. l. testamento.

k **E**rat. al' extiterat
Sed quid si nullus fu-
it institutus cum pu-
pillo. sed tantum pu-
pillus est heres. Po-
test diciq' auctoritate
iudicis adeat. vt C. 8
iur' deli. l. si infanti.
et ex tunc valebit tu-
tela. et incipit tutor
administrare.

l **D**efinebat. id est
ille qui sic erat datus
in subsidium. define-
bat cum testamentas
tutus venit vt subicit.
m **C**ondicio. hic tu-
tor tacite vsq' ad di-
em vel condicionem
existentem datus ex-
presse non potest. vt
ff. de regul. iuris. l.
actus.

n **A**b hostib9 pete-
bat. nec erat locus le-
gitime. vt ff. de le. tu-
te. l. i. §. si apud.

o **Q**ui desinit. id est
iste talis qui erat da-
tus in subsidium

p **P**ostlimini. quo
iure etiam omnia alia
recuperat. vt §. qui-
mo. ius pa. po. sol. §.
si ab hostibus. nec de
administratis. interī
tenetur hic reuersus
vt ar. ff. si q's cauē. l.
iij. §. item si quis

q **L**egibus. scilicet
atilia. iulia et ticia
vt ff. de. in pñ.

r **P**ostea qm. nunc
recitat nouum ius. nam quatuor sunt iura que hoc titulo
notari possunt.

s **P**rimum. alias qmprimum.

t **E**x inquisitione. scilicet inquirendo facultates eoz. an
sint pares oneri adiuncto. vt. j. de execu. tu. §. sed propter
Item bona conuersacio requiritur. vt et al's in patre arro-
gatore. vt. ff. de adop. l. nec ei. §. eorum. et §. de adop. §.
cum autem. Accur.

u **N**am si pra. bene dico q' desierunt per has leges tuto-
res dari postea qm consules dederunt ex inquisitione. et
bonum fuit ppter duas rationes quas ponit. naz. p. qz. qz.
y **R**one hanc caucionem prestant tu. et cu. vt ff. rem pu-
saluam fore. l. si quasi. §. i. et l. si et si ad spēz.

p **D**e compellendis. id est captis pignoriibus. vt. j. de las-

S cui nullus om-
nino tutor datus
fuerat ei dabatur
quidem in vrbe romana a
pretore urbano et maio-
re parte tribunorum ple-
bis tutor ex lege atilia.
In prouincijs vero a pre-
sidibus prouinciarum ex
lege iulia et ticia. **S**ed
et si testamento tutor sub
condicione aut die certo
datus fuerat quamdiu cō-
dicio aut dies pendeat.
ex hysdem legibus tutor
dari poterat. **I**tem si
pure datus fuerat. qm diu
ex testamento nemo heres
existat. tam diu ex eisdem
legibus. tutor petendus
erat. qui definebat esse tu-
tor si condicio existeret a
dies veniret aut heres ex-
isteret. **A**b hostibus
quoq' tutore capto ex his
legibus tutor petebatur
qui definebat esse tutor. si
is qui captus erat in ciui-
tatem reuersus fuerat. nā
reuersus recipiebat tute-
lam iure postlimini.

tisfac. tu. §. pe.

3 **S**ed hoc iure vtimu. hic est tertium ius quod erat tpe
iustimani. et hodie est quartum additum. quod est infra
proximo. §.

a **P**refectus. ad prefectum cogniciones criminales. ad
pretorem ciuilia negocia veniebant. vt ptz. ff. de off. pre-
vr. per totum t. et. ff.

de off. pre. p. p. totū
ti. sed tutelam dabit
vterq' vt hic.

q **I**urisdictionem.
prefecti vr bis est iur-
isdictione vsq' ad e. mi-
liaria. §. pretoris ro-
me tm vt ff. de of. p.
vr. l. i. §. cum vrbem.
et in sum. de off. pre-
ro. dabunt §. eum ei
qui est de sua iurisdic-
tione. vt statim in p.
sede notabis

e **C**rearent. scz eum
qui est de sua iurisdic-
tione dabit. vt ff. de
tu. cu. da. l. ius dan-
di. Si vero ibi non in-
ueniebantur ydonei.
eam in alio loco qret
et presidi nunciabit.
vt ff. de. l. diuus. Item
ei qui sit de sua iurisdic-
tione vel ratione
originis. vt ratione
possessiois. vel rati-
one domicilij. vt ff. de.
l. i. §. vt. et l. diuus. si
autem in altero horz
trum locoz. non in-
uenitur. §. in quarto
loco reducendus est
ad alterum locum de
his tribus. et ibi tu-
accipiat vt C. qui pe-
tu. vel cu. l. i.

d **I**ussu §. delegat
Sed otra. ff. de tu. a
cu. da. nec mandante
§. ibi mandatum e q'
non importat necita-
tem. Iussus qui im-
portat vt ff. q' iussu.
l. i. §. i. et ff. man. l. i.

Vel ibi erant magne facultates pupilli. hic parue. §. et e
et si sint parue adhuc videē idem. nam dacio tutele est mix-
ti imperij. vt ff. de tutelis mutus. §. tutoris dacio vbi dicit q'
tutoris dacio illi soli opetit cui nominatim hoc dedit. l. lex
vel senatusconsult. vel princeps. §. non pē delegari. vt ff.
de offi. eius cui man. est iur. l. i. §. i. §. Sed dic q' non potest
delegari. si hnti iurisdictionem. §. hnti sic vt ff. de. l. ius dan-
di vt hic. Sed que sunt magne facultates. §. qnquagita
auri. vt. C. de defen. ci. l. i. vel. r. aureoz. vt in aut. §. de
fen. ci. §. et iudicare. col. iij. vel verius vsq' ad quingentos
solidos. si sint parue. si vltra sint magne vt. j. pp. §. ac.

e **R**os autem ostōz. quam non habemus
f **I**ussione. i. delegacione siue precepto. naz in B. differt a
mandato. qz mandatu ex voluntate est. §. iussus necitatis.

I

vt ff. qd iustu. l. i. §. ij. et ff. man. l. i.
Solidos. i. aureos. vt. j. de pe. te. li. §. fi. quoz. lxx. et
duo faciunt libram auri. vt C. de suscep. et ar. quociens
l. vna. i. fil. i. Vel alias. qn. ex. ciuitatem vt i.
municipio. nam mgatus municipalis dabit. ac.
Alexandrie. l. qn. tutor datur in ciuitate alexandria

Periculo. s. tabelz
lionia alioz. n. vero
ipoz. maloz. iudiciu q
hinc pteatē dandivt. j.
de satisba. tu. l. cu. §.
pe. et. §. fi. q. sunt con
tra. ac.
Mui eam se. satis
dacionem
Impubēs. s. §. est
gnalis ad oēs. t. pce/
dentes t. de tutelis
O iuri. i. equitati.
Perunt. al. egeit.
i. gessit.
Qu. dubitate. s. et an
si finita tutela fuerit
pri. vt ff. de tu. a ra.
dis. l. nisi finita. al. s.
nisi sit finita tutela.
n. nascitur actio tute
le. s. alie actiones na
te sit s. n. exercentur.
vt ff. de tutel. a ra. dis.
l. si tutor. §. fi. et l. s.
n. dantur
Judicio. i. act. de tu
tele q. dat. in simpluz
et pte. doli. culpam
latam et leuez. Est et
alla actio q. tutor te
ne. s. de rōibus dis
trahendis. sic em. no
minat vt ff. de oē. ac
tutelis. l. ij. et dat. in
dupli. a pte. dolum
et in duplo. tē. et
psecucio. prior tē. oē
tutorem. et atra. hēre
des. posterior. oē. tutorem. tē. vt ff. de tu. et ra. dis. l. i. §.
pe. a. l. ij. vna. intentā. al. a. denegat. l. 3. p. l. i. et ca. oē. se
cus in act. tutele. q. fuerit vt ff. de tu. a ra. dis. l. i. §. in tutela.

De auctoritate tutorum

Auctas. vt C. de oē. hen. et o. sti. l. neqz
Necessaria. in duobz. casibz. obligat. pupill. sine tutoris
auctate vt ff. de act. et ob. furiosus vbi scz. ex re. actio. veit.
Promittant. qz. tunc est. v. i. s. l. q. male. agat. et fa. ad. s.
i. qui. ali. l. 3. l. si. §. nunc. admonendi. et. §. h. e. o. f. r. i. o. et. j. de i.
utili. s. i. §. pupillus. et. ff. de acq. re. do. pupillus. et ff. de
pac. o. r. a. i. u. i. d. e. m. de. muliere. sup. dote. paciscente. vt ff. de
pac. dotali. l. de. die. j. d. in. alim. tario. en. s. g. e. t. vt C. de. en. s. a.
l. cu. h. ij. §. qd. g. j. e. fa. C. de. o. e. et. o. sti. l. i. neqz.
Vendicōibz. si. tñ. pupill. petat. rē. ex. vendicōe. t. pelliē
excepō. doli. mali. n. p. ciu. dare. vel. vt ff. de. re. ven. l. si. id. qd.
Depositi. pupill. tñ. doli. capax. tene. de. §. vlt. i. fi.
positi. si. qd. doli. omisit. l. locupletior. f. s. sit. vt ff. de. positi. l.
i. §. in. pupillu. / et. sic. nō. q. o. e. d. u. s. claudicat. qn. vt. h. et.
Obligant. ff. de. act. emp. iul. §. h. q. s. a. pupillo. Ar. o. e.
ff. de. arbi. l. litigatores. §. pe. et. fi. et. in. aut. de. n. eli. l. i. §.
prospeximus. j. e. s. t. v. m. n. locupletior. sit. pupill. al. ex. c. i. s.

ant defensores ciuitatum
vnacum eiudem ciuitatis
religiosissimo antistite vel
alias personas publicas. i.
mgatus vel iuridicu alex
andrie ciuitatis tutores
vel curatores creare legi
tima cautela. fm eiudem
ostōis normam prestanda
viz eoz periculo qui eam
accipiunt **I**mpubēs at
in tutela esse naturali iuri
oueniens ēvt is q perfecte
etatis n sit alterius tutela
regat **C**um ergo pupil
loz. pupillazqz tutores
negocia gerunt post pu
bertatem tutele iudicio
racionem reddent.

Auctoritas autem
tutoris in quibusdā
causis necessaria pupillis
est. in quibusdam non est
necessaria vt ecce siquid
dari sibi stipuletur. nō est

pitur si agat. et oē. euz. pofit. agit. C. s. admi. tu. si. mmo
risa. C. p. ep. l. h. ff. e. l. v. §. i. et. d. rescin. v. d. si. id. qd. §. fi.
Neqz. hēditatem. que. ex. testō. l. ab. intestato. deferē. scz.
iut. ciuilit. ff. de. hē. pe. l. i. ij. et. in. et. hēditas. est. successio. i.
vniūsum. ius. qd. habuit. defunctus. t. p. mortis. sue. deducto
ere. alieno. vt. ff. de. ver. sig. l. m. bil.

necēria tutoris auctas. qd
si alijs promittant pupilli
necēria est tutoris auctas.
nanqz placuit meliorē qui
demōdicōz. eis. licere. face
re. e. i. a. m. sine. tutoris. auto
ritate. deteriorē. v. r. o. nō
aliter. qm. tutoris. auctate.

Vnde in his causis ex q
bus mutue obligaciones
nascunt vt in empecōibus
vendicōibus. locacōibus
oductōibus. mādati. d. po
fiti. si. tutoris. auctas. n. mē
ueniat. ipi. quidem. qui. cū
his. o. r. a. b. u. n. t. obligantur
ad. m. u. i. c. e. m. pupilli. non. ob
ligantur. **N**eqz. tñ. hēre
ditatem. adire. neqz. bono
rum. possessionez. petē. neqz.
hereditatez. ex. fidei. o. m. i. s. s. o.
suscipe. aliter. possunt. nisi
tutoris. auctate. q. u. i. s. illis
lucrosa. sit. nec. vllum. d. a. m.
num. habeant. **T**utor
aut. statim. in. ipō. nego. cō.

ris. sufficit. auctae. ad. eand. hēditate. l. bo. po. delatā. pupil
lo. Re. n. vt. ff. de. ap. cum. in. vna. §. tutor. v. s. q. in. fi. legis.
Lucrosa. sit. i. l. 3. apparet. lucrosa. n. occasiō. e. s. i. t. e. r. o. s. e. a. d. v. a. t.
damnosaz. Lucrosa. qz. adeundo. o. n. a. t. legatis. et. fidei. o. m. i. s. s. i. s.
et. alijs. o. n. i. b. u. s. et. ita. obligat. s. n. p. t. obligari. sine. tuto
ris. auctate. vt. s. e. in. p. n. l. si. obiciat. cessante. cā. a. e. s. r. a. r. o.
accidit. q. hēditas. n. sit. onerosa. et. ad. ea. q. frequē. c. i. u. s. acci
dunt. adaptantur. iura. vt. ff. de. le. et. se. cum. n. ad. ea.
Neqz. vllū. est. alia. rō. e. c. si. sit. lucrosa. qz. litibz. et. s. i. p. t. i. b. z.
veraret. vt. ff. de. m. i. n. l. m. i. o. r. i. b. z. r. v. a. a. h. i. s. e. i. s. d. e. e. r. o. i. b. u. s.
nec. i. i. u. d. i. c. i. s. c. i. u. i. l. i. b. z. p. r. i. m. i. a. s. i. b. z. p. t. e. e. s. i. n. e. t. u. t. o. r. i. s. a. u. c. t. a. t. e.
vt. C. ad. u. s. r. e. i. u. d. l. et. e. m. i. o. r. e. s. a. C. s. a. u. c. p. claz. n. in
i. i. j. casibus. vt. in. possessione. m. o. n. t. a. r. i. a. v. t. C. si. p. v. i. vel. alio
mō. l. i. et. C. q. legit. p. m. o. n. t. a. r. i. e. j. t. in. violato. t. h. o. r. o. m. i. o. z.
sine. curatore. accusat. vt. ff. de. adul. s. m. a. r. i. t. u. s. §. l. e. x. s. i. b. m.
adulto. j. t. e. s. i. v. e. m. i. a. et. at. i. s. i. p. e. t. r. a. t. vt. C. s. h. i. s. q. v. e. e. i. l. i. j. j. e.
i. n. e. d. e. o. de. l. i. h. o. e. r. b. i. vt. ff. de. l. i. h. o. e. r. b. q. a. l. e. x. §. s. i. m. i. s. t. e.
Habeant. qz. forte. subest. es. alienum. latens
Tutor. at. fieri. i. p. r. o. b. a. r. e. et. l. a. u. d. a. r. e. qd. sit. p. p. u. p. i. l. l. u.
Est. i. a. u. e. r. i. t. al. f. i. l. i. u. s. n. p. t. a. d. i. r. e. h. e. d. i. t. a. t. e. vt. ff. e. l. i. a. c.
sine. v. o. l. u. t. a. t. e. p. r. i. s. v. t. C. de. bo. q. l. i. l. i. §. p. e. n. e. m. o. p. e. l. l. i. e.

primo. qz est iniuū. scdo qz tenet pupillo damnum restat
tute tutor. vt ff. e. si tutor.
b. *P* tps scz n̄ modiciū. al. v3 auctas vt ff. de acq. hī. siq̄s
mihī. g. iullum. q̄ est oē. et est rō. qz vident melle que in cō
tmenti fiunt. vt ff. si cer. pe. l. lecta.
c. *P*er eplāz. nō caute et redde singlā singlis nā dixerat
duo. scz statim ad q̄s
referē post tps. et c.
Tē in ipō negō p̄is
ad qd̄ refertur h̄ per
eplāz. qz int̄ abntes
mittitur. vt. j. de ob.
ex oſensu. g. fi. Demā
si aliomō mutiliē auc
torizetur. vt ff. e. l. i.
g. fi. et l. ij. scz si inuis
tus detinet.
d. *S*i inter iudiciuz
scz rei ven. vel alius
p̄sonalis vel realis
act̄. tutele v̄ neg. g.
q̄ oē tutorem erit dā
da q̄ durate of. n̄ dā
vt ff. de tu. rā. dis.
non. g. fi. et l. si cā d.
huc. rā id̄ mutili ḡna
li. neg. g. q̄ dā oē cu
ratorēz adultis vt ff.
de admi. tu. l. cū cura
tore. C. de admi. tu.
l. ij. et l. rō nes. h̄ cte
nec alij vident̄ inter
posse intēdi. vt ff. s.
tu. et rā. dis. l. h̄ dā
tur. h̄ illud intellige
vt ipemet exerceat n̄
dant̄. h̄ p̄ procurētem
sic vt hic d̄. ij. nūq̄d
h̄ correctā sūt hodie
p̄ aut̄. vt in aut̄. vt
hij q̄ ob. per re. mi. g.
i. col. vj. cum nullus
creditor v̄ debitor
possit esse tutor l̄ cu
rator. R. sic. n̄ in tu
tore testamento. i.
q̄ poterit ad huc hō
die h̄. g. loqui. cum fi
des talis tutoris ab
ipō testatore sit com
probata. vt. j. de sa
tisba. tu. uel. cu. g. i. r.
C. s. epā. auc. s. creacionibus. l̄ id̄ in eo q̄s in alijs vt in p̄.
aut̄. p̄ dixim̄. h̄ magis credo oē r̄ū vt dixi in aut̄. vt hij qui
o b. p. re. g. ij. et circa reales actōes h̄ūc. g. hodie facim̄
loq̄. cū in eis n̄ sit obligatio v̄ cessat actio. vt. j. d. act. g. i.
e. *I*n rem suam. et pupilli que sua d̄. vt cū bñ admistrat
vt ff. de furt. l. interdum. g. qui tutelam
f. *A*cto. fa. ad h̄ ff. de r̄. sig. l. qd̄ dicim̄. C. ne q̄s ius i
sua cā. l. vna. et C. de testib̄. l. oib̄. ff. e. l. r. i. R. ar. oē
C. de fidei. o. l. fi. ibi iudex. et c. ne sequeret̄ in conuenient̄
ut in eod̄ negō esset actor et re. nam olim in tali casu daba
tur tutor p̄torius. quod hodie n̄ est vt h̄ d̄.
g. *S*3 curator. C. s. in litē dan. cu. l. i. h̄ *E*t eo. s. iudicō
Quibus modis tutela finiatur R. ca.
Vic videns est quib̄ modis tutela finiat. octo modos po

p̄is. d̄z actor fieri. si hoc
pupillo prodesse estimaue
rit. post vero tps. vel per
nuncium aut eplā mēpo
sita auctoritas nihil agit
*S*i at̄ inter tutorē pu
pillumue iudicium agens
fit. qz ipse tutor in rē suaz
actor esse non potest. non
p̄torius tutor vt ois si
tuitur. h̄ curator in locuz
eius datur. quo curatore
interuiente iudicium p
agitur r̄ eo p̄acto cura
tor esse definit.
Quib̄ modis tutela fini

Pupilli pupille qz
cum puberes esse
ceperint a tutela
liberantur. Pubertatē
aut̄ veteres quidem n̄ solū
ex annis. h̄ eciam ex habi
tu corporis in masculis ex
timari volebāt. *N*ostra
āt̄ maiestas dignum esse
castitate n̄ oꝝ tpm bñ pu
tauit. qd̄ in feminis eciaz
antiq̄s ipudiciū esse visū
est. i. inspectionē habitudi
nis corporis. hoc eciaz ex
habitu in masculos extēdē

nam de civili iaz dixit s̄ p̄ oꝝ. scz vbi dixit de deportato et
seruo facto per ingratitudinem. quia mors oia soluit nedū
tutelam. vt in aut̄. de nup. g. deinceps.
Sed et capitis libtas. et tunc maria
Cuius tūc media vt s̄ de ca. di. g. maria. et. g. minor.
Ois. i. testamentaria vel datua.
u. Si in adopcione h̄ emancipacione filij l̄ ma tutela non
finitur. qz filluffa. l̄ mus tutor esse n̄ p̄. cum scz pater eū
precedat. vt s̄ de ca. di. g. fi. nisi in casu vt cum manumittit
seruum maternum delatum sibi. vt s̄ de leg. pa. tu. g. h̄ for
te. et tunc differtur cum sui iuris erit. vt ff. famil. her. cisc.
si maritus.
p̄ *L*egitima. Sed quare hec legitima t̄m perit. R. quia
agnacō perit mima capitis diminuō vt s̄ de leg. ag. tu.

hit. pubertate. arrogacōe et seruitute. adicōe. morte. ca
pitis diminucōe. si ad certū tps. datus sit. sic et si finitur
tps. suspicōne. excusacione.

Pupilli pupilli sūt q̄ p̄ tate p̄is ipubēs eriet l̄ moz
te vel emancipacōe vt ff. de r̄. sig. l. pupillus. i. R.
l̄z in p̄e dicat̄ aliqñ pupillū q̄ est i p̄ tate vt ff. s̄ r̄.
ob. l. si. g. si pupillus.
h̄ *S*i d̄tū. i. aspectōe
vt. j. h̄ēt barbā vnā
l̄ alteraz. vt. j. immit
et fa. ff. s. m̄. l. m̄oz
p̄v. an. l̄ adito p̄side
ex aspectu cor̄pis n̄ c̄.
*E*t nō pro op̄i. *M*. q̄
s̄ molciāz dicebat iu
dicem debē iudicare
et fa. ff. de fēt. l. ij. m
fi. et ff. s̄ r̄. reg. l. si n̄
rupcōe. g. fi
i. *H*oc ec̄ scz q̄ sit iu
dicand̄ impudiciū
h̄ ostēdēt. C. qñ tu.
l̄ cu. esse desi. l. fi.
l̄ *C*redant̄. fa. ad h̄ s̄
demup. i. R.
m̄ *I*t̄ finit̄. impubēs
i. in pupillari etate.
adhuc ex̄ntes vt h̄. et
ff. de adop. nec ei. g.
eo. et s̄ oſensu oim
tutor. vt C. de auc.
prestan. l. fi.
n̄ *S*i redigat̄ ex in
ḡtitudie si sit doli ca
par. n̄ at̄ ex v̄dicōe
vt. j. p̄ q̄s p̄o. no. ac.
g. p̄. qz n̄ m̄ h̄ ma
ior. p̄. an. p̄ p̄ ven
dicōz fieri seruus vt s̄
de iur̄ p̄o. g. p̄. Cōñ
ē C. de in eff. test. l. si
q̄s. g. fi. h̄ ibi dicit̄ de
eo qui doli capax nō
est
o. *S*3 si vsqz ad certā
i. specificatā. vt qñ
tūc erit oſul
p̄ *T*estō. nō qd̄ dij i
testō. nā a lege vel a
iudice n̄ sicut ff. s̄ re
iuris. l. actus
q̄ *M*ozte naturali.

Et ideo sancta ostōe pmul
gata pubertatem in mas
culis post. xij. annum cō
pletuz ilico iniciuz accipē
disposuimus antiquitatī
normaz in femininis p̄ois
bñ positaz suo ordine re
linq̄ntes vt post. xij. ānos
opletos viri potentes esse
credantur. *I*t̄z finitur
tutela si arrogati sint ad
huc impuberes vel depo
rati. *I*tem si in h̄uitutez
pupillus redigatur. vel si
ab hostibus capt̄ fuerit.
*S*ed et si vsqz ad certā
adicōez datus sit tutor in
testamento eque euenit vt
desinat esse tutor exigēte
adicionē. *S*imilimodo
finitur tutela morte pupil
loꝝ vel tutor. *S*ed et
capitis diminucōe tutoris
p̄ quaz libertas vel ciuitas
eius amittitur. ois tutela
perit. *M*inima at̄ capi
tis diminucōe tutoris velu
ti si se in adp̄cōz dedit le
gitia t̄m tutela perit cetē n̄
perēt. *S*3 pupilli r̄ pu
pille capitis diminuō. l̄z

nam de civili iaz dixit s̄ p̄ oꝝ. scz vbi dixit de deportato et
seruo facto per ingratitudinem. quia mors oia soluit nedū
tutelam. vt in aut̄. de nup. g. deinceps.
Sed et capitis libtas. et tunc maria
Cuius tūc media vt s̄ de ca. di. g. maria. et. g. minor.
Ois. i. testamentaria vel datua.
u. Si in adopcione h̄ emancipacione filij l̄ ma tutela non
finitur. qz filluffa. l̄ mus tutor esse n̄ p̄. cum scz pater eū
precedat. vt s̄ de ca. di. g. fi. nisi in casu vt cum manumittit
seruum maternum delatum sibi. vt s̄ de leg. pa. tu. g. h̄ for
te. et tunc differtur cum sui iuris erit. vt ff. famil. her. cisc.
si maritus.
p̄ *L*egitima. Sed quare hec legitima t̄m perit. R. quia
agnacō perit mima capitis diminuō vt s̄ de leg. ag. tu.

I

.g. fi. a l'ima int agto g tmo h'itvt s de le. ag. tu. i. Re.
y. Cete. scz testamaria et datua. fm A.

3. Licet minima vt qz detur in arrogacione vt s. e. g. i.
a. Ad etu. id si ad metu tps. s. ad adicioz vt s. e. g. h. et si. q. co
dicio ad esse ad n esse se h'et p' vt. j. d. x. ob. s. odiciones.

b. Desinunt. in ppetuvt qz mutus. qd dic vt ff. de miu. l. i.
vni. s. ex facto. nam si
ad tps non desinunt
esse tutores vt. j. de ex
cusac. tuto. a cura. s.
qui repub.

c. Suspecti. vt. j. de
suspec. tu. pertotu a
no q' eisbez modis fi
me cura si qs habeat
pupilli curatores. et
eod tpe vt C. qn tu. l.
cu. esse de. l. i. adult
ru ho curatores tuc
finunt cu vitem viz
gori o pleuerit mioz
lez. xv. an. vt. ff. de
miu. l. i. i. fi. a. j. tu. i. i.

Re. n ad certaz caz vl
spz fuerint dati. naz
et tunc finito nego
finit negociu vt s. t. i.
.g. fi. j. curatores aliz
oz vt. j. t. i. s. furiosi.
et. s. alioz. et. s. et me
te captis tuc desinunt
qn sanam intem pre
de p'oe tcepet vt ff.
de tu. fu. l. i. s. i. a. g. fi.

d. De curatorib. Re. ca
M. Asculi. xv. an. n
impetrat a p'no
pe veniam etatis. ma
sculi in. xv. an. feie in
xviii. vt C. s. his qui
ve. eta. imp. l. i. et. ij.
e. Dan' at. mg'atiz
bus. i. a p'tore p'fide.
proconfulo. p'fecto
egipti. vt ff. de tu. et
cu. l. i. j. a p'fecto vz
bis et a defen. ci. vel

iuridico alexandrie vt s de attil. tu. s. pe. al. fi. et in aut. de
de. ci. g. nulla. col. iij. et ff. de of. p'z. vz. l. i. s. solent
f. Bed datus de facto s. Pretoris scz in v rbe
h. P'fedis in prouincia i. Item accipiunt. se c. q

in tutore. vt ff. de tu. et cu. da. l. necnon. et de tutel. l. ij.
ut diximus s de tutel. s. est at. T'videt' tra ff. de miu. l. i.
in fi. s. q' ibi dicit n' amitti eis adultis res suas bn gerentiz
bus an. xv. an. vni e vt sint rata q' fiut p' eos. amittunt tñ
vt hic s' restitunt. vt ibi et. j. de act. s. siquis agens.

k. In litem. tunc em cogit. s. pupillus in litē n cogit vt
ff. de tutel. l. qui l. s. si pupillus. quod expone vt ibi
l. Curator. q. d. n dubites de b. l. aliid sit in tutore vt s. q
tu. da. po. s. certe

m. Furiosi. no ho s duos accipe curatore a lege. alij oēs sūt
datuvt caute h' colli. a. j. p. s. a C. de epa. audi. l. de crea
n. Bed solent scz agnatis deficientibus vel acobis. ac.

non abilibus institutis. vt C. de cu. fu. l. fi. s. fin at
o. An q' sic de. et b' rōe furoris l' demie. n iste p'fone sint mi
nores. xv. an. et tunc rōe etatis tu. vel cu. accipiunt vt ff. s

mima sit oēs tutelas tollit
Preterea qui ad certū
tps testō dant tutores. si
nito eo deponūt tutelas.

Definūt at tutores esse q
l' remouent a tutela ob id
q' suspecti visi sunt vl q' ex
iusta cā se excusant. et onus
administrāde tutele sponūt
fm ea q' inferi' sponemus

De amitoribus

M Asculi quid puberes
et femine viri poten
tes vsqz ad. xv. annuz cō
pletum curatores accipi
unt. qui licet puberes sint
adhuc tamen hui' etatis
sunt. vt sua negocia tu
eri non possunt. Dantur
autem curatores ab eis dē
mg'atibus. a qb' r' tuto
res. S. curatoz testō n
datur. s. datus s' firmatur
decreto pretoris s' p'fedis.

Et multi adolescentel
curatores non accipiunt.
p'et q' in litez. curator em

tutel' q' l. s. qat. j. n' h' sit in p'ate vt C. de cu. fu. l. fi. s. i.
p. Dandi sunt. s. ab h'is qs modo in supiori. s. diximus.
q' interdum ydoneus vel rōne paupertatis. vel qz non est i
dustriolus vt decet. fidelis tñ est et diligens. al' repelle/
retur prozsus. vt. j. de suspect. tu. s. pe. et fi. et C. de suspe
tu. l. pietatis. bn dico tu. et n cu. qz etē

et ad certaz caz dari pōt.

Furiosi qz r' prodigi. l. s.
maiores. xv. annis sint tñ
in curacione sunt agnato
rū ex lege. xij. tabularz. s. s.
solent rome p'fecti vz bis
l' pretoresz in p'incijs pre
fides ex inquisicōe eis da
re curatores. Sed r' mte

captis et surdis et mutis
et qui p'petuo morbo labo
rant qz rebus suis supesse
n pnt curatores dadi sūt.

Interdum atz pupilli
curatores accipiunt vt pu
ta si legitimus tutor n sit
ydoneus. qm hnti tutoresz
tutor dari non pōt. Itēz
si testō tutor datus l' a pre
tore. a a p'fide idoneus
n sit ad administracionez
n tñ fraudulēter negocia
administrat. solet ei cura
tor adiūgi. Et loco tu
toz q' n in p'petuū. s. ad
tēpus a tutela excusantur
solent curatores dari. R. s.

Interdum atz pupilli
curatores accipiunt vt pu
ta si legitimus tutor n sit
ydoneus. qm hnti tutoresz
tutor dari non pōt. Itēz
si testō tutor datus l' a pre
tore. a a p'fide idoneus
n sit ad administracionez
n tñ fraudulēter negocia
administrat. solet ei cura
tor adiūgi. Et loco tu
toz q' n in p'petuū. s. ad
tēpus a tutela excusantur
solent curatores dari. R. s.

Dari n pōt. fallit l. s.
regla in casibus s' vt
si detur tutor loco tu
toz surdi. vel muti.
l' furiosi vt ff. de tute
lis. l. pe. j. et si l. s. tu
tozem rōe rez. vniuz
p'ouincie. pot' it h'et
alium rōe rez. quas
h'z in alia. vt ff. de ex
cu. tu. l. p'per litem.
al. s. l. s. fi. et C. in
q' cau. tu. ha. da. tu. l.
fi. item et mē anq' nu
bat tutrix exis. alius
petit tutorem dari.
vt in aut. de nup. s. h.
vero tutelam. h' rō e
qz abire nūc sperat.
vt C. oia del. l. fi. s. ij.
j. et qn ad tps est re
legatus vel excusat
vel remotus. nam in
terim tutor datur vt
C. in q' cau. tu. ha. l.
pe. item siqs tutor sit
apud hostes nvt ser
uus. s. vt legatus. et
transfuga. alius da
vt ff. de tutel. l. s. h.
qs tutor. j. si repub.
cā absit p' alius dari
vt ff. de tutel. l. q' h.
tū. a ff. de suspect. tu.
l. tutor. s. siqs abfu
turus. s. fm p' in his
oibus casib' tutor p
curatore accipitur a
hec regula n fallit. s.
cū lra in oibus s'dis
legibus de tutore fa

ciat mencionem ab ea n discodamus. vt ff. del. iij. n al. a. ff.
de exer. l. i. s. igit' s. q' est rō cū vbiqz dari possit curator
hnti curatorem l' tutorem. s. n tutor p' dari hnti tutorem
Re. q' tutor qui prius dabat hēbat plenam p'atem vt. j. t.
ij. s. datus. et s de tutel. s. i. et ita q' alium secū in eadem
plenitudine admittē n pōt. s. n sic in curatore qui reb' da
vt C. de nup. l. in copuland. vñ tutor auctorizatur h' diti
tem adeundo. quod in curatore pupilli n est. vt ff. de ap.
l. in vna. s. tutor. s. nonne tō die inuenimus vnum pupillū
plures h'et tutores vt C. de admi. tu. l. ij. Re. illud est qn h' l'
danē. nā qdam sunt fil' bene que n valent si fiant sepatim.
vt duoz reoz obligacio vt. j. de duob' reis. s. i. acc.
s. j. si testō posuit exemplū de l'imo n de datio et testas
ntario minus ydoneo. ac
t. ydoneus. i. sufficiens
u. It ad tps excusat. nā aliqs qn'z in p'petuū qn'z ad tps. vt
p. p' multa exempla. j. de execu. tu. et cu. s. i. a q' si p' totū t.
p. Curatores. vel ec' tutores. vt s. p. s. dixi. scz prout ius
dici videbitur. vt C. in q' cau. tu. ha. l. i. et. ij. Sed quid si
tutor pupillo non sit. an dari possit curator. Re. sic vt ar.

a stratio sensu sumit. vt ff. de tu. et cu. da. ab. l. curator. qd e validi vt ff. de of. eius. cui man. est iur. l. i. g. i. ac.

Quid adusa. i. infirmitate q valitudine i sanitati oeria e
Reccitate vt qz longo tpe abfuturus est l. sua maiora ne
 goccia h3 ptractare vel alias filies neccitates vt ff. de pcur.
 l. filiusta. g. fi. et l. se. et l. post litem. et l. se. vlcqz ad l. q oia
 et n h9 neccitas sit
 n p f m quosdam vt
 C. q dari. cu. vel tu. l.
 curator. en. et l. cura.
 tor. ymo certe et si qz
 cunq3 alia sit iusta qz
 q mo. ut ff. de admi.
 tu. decreto. et h ead
 sunt in curatore vt. C.
 de ap. si actor.

Abfit. si em pns sit
 et h3 intellectum. ec
 pcuter e auctate tu.
 toris face pvt C. de
 pcut. l. neg. Abfit. i.
 m ser. mibus

Velit. s. ptoz vel p
 ses vt seqtur a q hic
 dr actor. al adiutor
 dr vt ff. de tutel. l. solz
 al curator vt ff. de tu.
 et cu. da. ab. his. l. in
 oez. al pcut. vt C. de
 procut. l. neg. et n3
 h varia noia eoz qui
 alioz facta agut vt
 actor. vt hic dem est

Tutor qui dat puz
 pillis s de tutel. g.
 est aut Te curator q
 datur adultis l. furio
 sis vel hibus vt s e i
 pn. et. g. furiosi. g. h
 a mte captis. j. pcur
 rator q aliena gerit
 negocia cu mandato
 vt ff. de pcur. l. i. j. te
 negocioz gestoz. q
 sine mado gerit. vt
 j. de obli. ex q si oia.
 g. i. Item yconomus
 cui res ecclesiastica gubernanda mandat ab epo cu con
 sensu frat. vt C. de sacro. l. i. iubemus. et C. de ep. et cli. l.
 oes. g. h. p oculdubio. et nihilomms dr ypocrisarius vt i
 aut. quod op. ep. g. n. at. et. g. neg. at. et. g. si vero vt p f tim
 j. f indicus qui sic grece dr. latine singloz. caz dicens vt ff.
 de mu. et ho. l. munez. g. defensores. qnqz tñ actor et fins
 dicit pro eodem ponitur. vt ff. q. eoz. vniuer. l. al. ij. g. q
 bus. et. g. pe. et l. itez. eoz. g. actori. facit ad h. C. de auct.
 tu. vel cura. p totum. vel eciam dic q dnt. vt et ibi nota.
 scz in dicta l. q. eoz. vniuer. ac.

si tutor aduersa valitudine
 vel alia neccitate impedi
 tur. quo min9 negocia pu
 pilli administrare possit. 7
 pupill9 abfit vel infans sit
 qz velit auctorez piculo ip.
 sius tutoris ptoz l q pum
 cie perit decreto ostituet

**De satisfacione tutor
 vel curator.**

ME tñ pupillorum.
 pupillarum ue. et
 eoz. qui queue in
 curacoef ut negocia a cu
 ratoribus tutoribusue su
 mantur l. dimmuan t curet
 ptoz vt tutores 7 curatoef
 eo noie satisfident. Sed h
 n est in ppetuu Na tutores
 testō dati. satisfidare non
 cogunt. qz fides eorum. 7
 diligencia ab ipo testato
 re probata est. **Item** ex
 inqficōe tutores l. curato
 res dati satisfidationi non
 onant. qz idonei elci sunt.
 Sz si ex testō l. inquisici

AC tñ diximus dandos tutores et curatores rōe etatis
 ne tñ. et c. f Consumantur. m totū

Dimmuantur. pro parte.
 h Pretor. sic et p ref. v2 et pteses prouinciet vt s t. i. g. ij.
 i Satisfident. rem pub. sal. fo. vt diximus s de tutel. g. i.
 uel cū fideiussore vt ff. rem pub. sal. fo. l. non qh in pn. et ff.
 de preto. sti. l. pretorie. et ff. qui satisfid. co. l. i.
 h Perpetuu. i. gnale. sic C. d eden. l. edita. al p tpe po

nitur. vt ff. pto socio. l. i. et. j. de v. ob. g. at siquis.

Amrobata id in curatori bus in testō datis. I3 curatores
 res si dentur in testō regulariter. tñ si dati fuerint ofirmā
 tur decreto pretoris vel presidis vt s t. ptoz. g. ij. et tunc
 liberant a satisfidando vt tutores. vt h. et ff. de ofirma. tu.
 l. si filio. et l. in ofirmando. et l. se. et l. vtilitatem. secus in
 dato a mte. vt ff. de co
 firmans. tu. l. i. ad fi.
 legis. al C. e. r. l. i. h
 qre sec9 Rē. qz firmū
 est ofiliū patris et n
 mris. vt ar. j. qui ali.
 h in fi. i. Rē. et. j. de s.
 iuris. g. i. et qd dicit
 in testō id et in tuto
 ribus et in codicillis
 datis dicam. vt ff. de
 test. tu. l. iij. al l. iij.
 a fa. ad h. C. de ep. au
 di. de creacoibus.
Item ex inqficōe. i. da
 ti a iudice e inqficōe.
 vt s. de attill. tu. g. i.
 h iur. de

Donec. i. presūpa
 cione iur. otra quā n
 admittit. p bō in ofri
 um. h si otra appare t
 tenebit ille q dedit.
 vt. j. e. g. sciens. h hoc
 fallit in curatoe furi
 ofi q satisfidat. si n has
 beat ydoneaz subam
 h sit e inqficōe datus
 vt. C. de cur. fu. l. fi.
 et. g. si q dez. et. g. si o
 n talis. j. dnt iurare
 isti oēs bñ agē. i. non
 ptermittē vtilia nō
 facē inutilia vt i auē.
 vt h ij qui ob. ref. p.
 mi. g. fi. coll. vj. Si g
 n testarij. nec datui
 satisfiant. q eēt illi q
 satisfiant. Rē. l. fimi. n
 in casu. scz patronus
 pro libertō. vt ff. de

tutelis. l. fimos. g. i. Item datui. qñ non fiunt cū inquisi
 cione vt C. de auc. pre. l. fi. et mli satisfident non admittit
 vt C. de tu. vel cu. qui sat. non de. l. i. et fi. et fm hoc sunt
 quatuor genera tutoz scz testamentarij. item legitimi. jte
 datui cum inquisicione. item datui sine inqficōe vt dcm ē.
Sed si ex testō. duo ponit. vñ tñ nunc psequit. scz s
 testario. h in fi. g. dicit de alio. Item hec ead in curatorib9
 plibus locuz hnt vt ff. de admi. tu. l. iij. g. quod i tutorib9
 jte qd in l. fimos Rē. id cum sit ead rō. ne det erius negocia p
 ples exerceant vt ff. de admi. tu. l. si ples. g. apparet igituz
 p Itaqz. vel satisfidare. sic. j. de muti. stip. g. alteri. in fi.
 q **Ascriptum** scz in testō. vel alē apparet e9 volūtas cui
 denter. qz dixit in satisfidatione quis preferri dz
Ut edicto. quod si non fuerit ascriptuz quem maior ps
 elegerit ille gerere dz
Maioz dummodo omnes velint per vnū administrare. al
 em n spellentur. h omnes gerere pnt si velint. vt ff. de
 admi. tu. l. si plures. g. fi. et l. v. l. in ptes. Et nō h ar. q statē
 maioz pte sic. ff. de pact. l. iusgen. g. vlt. a l. maioz. et. l.

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including phrases like "Handwritten marginal notes" and "Handwritten marginal notes".

II

precedente. ff. de test. l. iij. §. ij. ibi. al. nūs testum. nē
Ar. otra. ff. de ser. rus. p. l. fundum. et. ff. oia p. i. fi.
t. **V**t edicto pretoris. scz quod nō hēmus. acc.
u. **P**artes suas. i. se et officiales suos a milites iusticie. S3
cur nō mittit fortunē vt al. Coia del. l. fi. i. §. et. j. del. §.
adopconis. R. nō ita alterius factū. s. pupilli pnt fortune

omittē. vt suū pp nra
ocoz. huic. ff. del. j.
h9. §. fi. et ff. de vsu
fruc. l. si. e9. §. h. inter
duos. Ar. oē m. e. ti.
qctens si duobus
Et in pñibus. is
et p oia vt s. n. qz h a
testatore non potuit
scribi qz gerēt. cum
nihil dixit de tutela.
nam nō darenē ex in qz
sic de si essent testarij
vt s. de attil. tu. i. R.
Sciens ceterisqz vt
furiolis n mte captis
vt s. t. i. §. furiosi. n. §.
h. et mente captis.

3 Accipiūt inferiores
ut mgātus. qd die vt
diximus. j. e. §. neqz at
a. **S**ubdiariam scz
tutele vtilis eē cum
qui male dederit tu
torem. l. vtilis. neg. §.
qñ mlti curatorem
nam ead vtilis in ma
gistratu. dat q in ad
ministrato. ē directa
datur. et vsurevenit
unt vt in prima vt ff.
de mgā. o. l. fi. n. C.
e. l. p. **S**ubdiaria at
de penat aptitudine
vt l. acq. actio. d. pe
nalis aptitudine vt. j.

ad l. acq. §. is at. nam nec illa sp penalis est. nec h sp in subdi
dium datur. qz qñqz agitur ante q oueniantur oēs tuto
res. vt colligitur ex his que dicuntur in hac glo. circa fi.
Quare ad hōz euidenciam distingue. aut fuit vnus tu. vel
cu. aut plures. primo casu ouenitur prius tu. vel cu. et p9
ea mgātus vt h. si vero plures. tunc aut oēs gessēt tute
lam aut curā. aut nullus aut alter tm. primo casu oēs oue/
munē an mgātum vt ff. de admī. tu. lucius. §. pe. et de ma
gistr. o. l. duo. in scdo id vt ff. de admī. tu. si ples. in tercio
subdistingue aut fuit diuisa tutele administratio p iudicē l.
testatorem. aut n. prio casu pro sua gestione qlibz tenet n
n. p alius. et postea mgāt in subdiu vt ff. d admī. tu. lu
cius. §. pe. et C. d diui. tu. l. n. S3 tñ in. iij. casibus vn9 p al
teri9 pte tenet. tñ p9 mgātus. s. si tutor ē vt suspectū tmo
uendū n remouit l. tarde remouit. l. remouēdo iura pupil
li prodidit l. n. exegit satisfaco. rē pub. sal. fo. c. vidēt euz
n soluēdo vt i dca l. C. de diui. tu. l. ij. n. ff. d admī. tu. lu
cius. §. pe. in scdo casu ouenit prio gerēs. scdo mgāt9. tercio n
gerens. n in dca. iij. casibus vbi ouenit eē qui n gessit an
mgātū vt C. de diui. tu. l. ij. et ff. de admī. tu. l. eca. l. emi
lius. in fi. et l. tutores tres. **b** **I**tē eis. s. pupill. n filib9.
c. **S**ubdiaria. idonee. adūbiū est. et fa. ad ff. de magi
gistra. o. l. i. §. sciens. et. §. exigere
d. **I**ue qd. s. tutele actō s3 ldiaria l. neg. §. vt dixi9. ac.

in qñcione datis pprobād
est vt maior ps eligere po
ssit per quem administra
cio fiet. **S**ciens autem
est n solum tutores l cura
tores pupillis vl adultis.
ceterisqz personis ex ad
ministracione rez teneri.
s3 eē in eos q satisfacionē
accipiunt subsidiarias ac
cionē esse qvltimū eis pñi
diuz possit afferre **S**ubsi
diaria aut actio datur in
eos qui vel omnino a tuto
ribus satisficare n curaue
runt. aut non idonee passi
essent caueri. que quidem
tā ex prudentum rñsis. qz
ex ostōibus imperialibus
in heredes eoz extendit.
Quibus constitucōibus
et illud exprimitur vt nisi
caueant tutores et curato

e. **S**ciens. vt ff. de mgā. o. l. i. §. sciens est. et l. q. ad h. de z
f. **E**x ostōibus vt C. de mgā. o. l. ij. n. i alijs grecis ostōib9
h. at h. tenet. qz de dolo lata culpa tm. alit defunct9 q
eē de leui culpa tenet. ff. de mgā. o. l. n. s. acc.

5 **Q**uibus ostōibus s. grecis h. **C**auent. s. rē pu. sal. fore
i. **C**oherceat. fa. ad ff. de admī. tu. l. i. i. R. n. ff. de dā.
infec. l. iij. §. iij. et ff.
de lib. ag. si qz ali. §. fi
qz ex his. et C. de su/
spec. tu. l. iij. et ff. de
ventre inspiciē. l. i. §.
quid §. ac.

k **N**eqz vt b. scz rōne
p excellencā. vt s. de
nū. na. §. h. quociens.
jē fa. ad hunc. §. ff. de
mgā. o. l. i. **S**ed oē
est ff. de admī. tut. l.
emilius. h. distingue
tria gna iudiciū. qdaz
pnt dare tuto. ē. et n
erigē satisfica. de qb9
h loqtur Alij et dare
et erigē. de qb9 ibi
dic Alij erigē et n da
re vt tabelliones. ali
qz miles iusticie. cui
thas mittant. et isti
tenent in subsidium.
ut s. de attil. tu. §. pe.
et C. de mgā. o. l. fi.
qz extia oēs primo
mij pupilloz. ppter
qz prauaz extia cōz
meliores fideiussores
accepti sunt vt ff. de
ma. o. l. i. §. diuus. q
erant dandi pro rei q
litate. vt ff. de in ius
uo. l. i. q satisfica. co. l.
fi. vero. §. i.

l **S**olent. al. debēt
h isti n dnt nec solent. vt diximus. acc. **m** **D**e excusa
cionibus tu. et cu. nūc dic. qd s q. mo. tute. fi. §. fi. p. misit
Quare ad hōz euidenciam distingue. aut fuit vnus tu. vel
cu. aut plures. primo casu ouenitur prius tu. vel cu. et p9
ea mgātus vt h. si vero plures. tunc aut oēs gessēt tute
lam aut curā. aut nullus aut alter tm. primo casu oēs oue/
munē an mgātum vt ff. de admī. tu. lucius. §. pe. et de ma
gistr. o. l. duo. in scdo id vt ff. de admī. tu. si ples. in tercio
subdistingue aut fuit diuisa tutele administratio p iudicē l.
testatorem. aut n. prio casu pro sua gestione qlibz tenet n
n. p alius. et postea mgāt in subdiu vt ff. d admī. tu. lu
cius. §. pe. et C. d diui. tu. l. n. S3 tñ in. iij. casibus vn9 p al
teri9 pte tenet. tñ p9 mgātus. s. si tutor ē vt suspectū tmo
uendū n remouit l. tarde remouit. l. remouēdo iura pupil
li prodidit l. n. exegit satisfaco. rē pub. sal. fo. c. vidēt euz
n soluēdo vt i dca l. C. de diui. tu. l. ij. n. ff. d admī. tu. lu
cius. §. pe. in scdo casu ouenit prio gerēs. scdo mgāt9. tercio n
gerens. n in dca. iij. casibus vbi ouenit eē qui n gessit an
mgātū vt C. de diui. tu. l. ij. et ff. de admī. tu. l. eca. l. emi
lius. in fi. et l. tutores tres. **b** **I**tē eis. s. pupill. n filib9.
c. **S**ubdiaria. idonee. adūbiū est. et fa. ad ff. de magi
gistra. o. l. i. §. sciens. et. §. exigere
d. **I**ue qd. s. tutele actō s3 ldiaria l. neg. §. vt dixi9. ac.

res pignozibus captis co
herceantur. **N**eqz autem
prefectus vrbis neqz ptoz
neqz preses puincie. neqz
qñqz alius cui tutores dā
dius est hac actōe tene
bit. s3 hij tmmodo q satis
dacionem exigere solent.

De excusationib9

Excusantur autem
tutores l curatores
varijs ex caus. plez qz p
liberos. siue in pte sua
sint siue emancipati. **S**i
em tres liberos supstites
rome qz hēat vl in yta lia
iij. l. in prouincijs. v. a tu
tela vel cura pnt excusari
exemplo ceteroz munez
Nam a tutelam et curam
placuit publicum munus
esse. **S**3 adoptiui liberi

quod non est in iure

h isti n dnt nec solent. vt diximus. acc. **m** **D**e excusa
cionibus tu. et cu. nūc dic. qd s q. mo. tute. fi. §. fi. p. misit
Quare ad hōz euidenciam distingue. aut fuit vnus tu. vel
cu. aut plures. primo casu ouenitur prius tu. vel cu. et p9
ea mgātus vt h. si vero plures. tunc aut oēs gessēt tute
lam aut curā. aut nullus aut alter tm. primo casu oēs oue/
munē an mgātum vt ff. de admī. tu. lucius. §. pe. et de ma
gistr. o. l. duo. in scdo id vt ff. de admī. tu. si ples. in tercio
subdistingue aut fuit diuisa tutele administratio p iudicē l.
testatorem. aut n. prio casu pro sua gestione qlibz tenet n
n. p alius. et postea mgāt in subdiu vt ff. d admī. tu. lu
cius. §. pe. et C. d diui. tu. l. n. S3 tñ in. iij. casibus vn9 p al
teri9 pte tenet. tñ p9 mgātus. s. si tutor ē vt suspectū tmo
uendū n remouit l. tarde remouit. l. remouēdo iura pupil
li prodidit l. n. exegit satisfaco. rē pub. sal. fo. c. vidēt euz
n soluēdo vt i dca l. C. de diui. tu. l. ij. n. ff. d admī. tu. lu
cius. §. pe. in scdo casu ouenit prio gerēs. scdo mgāt9. tercio n
gerens. n in dca. iij. casibus vbi ouenit eē qui n gessit an
mgātū vt C. de diui. tu. l. ij. et ff. de admī. tu. l. eca. l. emi
lius. in fi. et l. tutores tres. **b** **I**tē eis. s. pupill. n filib9.
c. **S**ubdiaria. idonee. adūbiū est. et fa. ad ff. de magi
gistra. o. l. i. §. sciens. et. §. exigere
d. **I**ue qd. s. tutele actō s3 ldiaria l. neg. §. vt dixi9. ac.

Quare ad hōz euidenciam distingue. aut fuit vnus tu. vel
cu. aut plures. primo casu ouenitur prius tu. vel cu. et p9
ea mgātus vt h. si vero plures. tunc aut oēs gessēt tute
lam aut curā. aut nullus aut alter tm. primo casu oēs oue/
munē an mgātum vt ff. de admī. tu. lucius. §. pe. et de ma
gistr. o. l. duo. in scdo id vt ff. de admī. tu. si ples. in tercio
subdistingue aut fuit diuisa tutele administratio p iudicē l.
testatorem. aut n. prio casu pro sua gestione qlibz tenet n
n. p alius. et postea mgāt in subdiu vt ff. d admī. tu. lu
cius. §. pe. et C. d diui. tu. l. n. S3 tñ in. iij. casibus vn9 p al
teri9 pte tenet. tñ p9 mgātus. s. si tutor ē vt suspectū tmo
uendū n remouit l. tarde remouit. l. remouēdo iura pupil
li prodidit l. n. exegit satisfaco. rē pub. sal. fo. c. vidēt euz
n soluēdo vt i dca l. C. de diui. tu. l. ij. n. ff. d admī. tu. lu
cius. §. pe. in scdo casu ouenit prio gerēs. scdo mgāt9. tercio n
gerens. n in dca. iij. casibus vbi ouenit eē qui n gessit an
mgātū vt C. de diui. tu. l. ij. et ff. de admī. tu. l. eca. l. emi
lius. in fi. et l. tutores tres. **b** **I**tē eis. s. pupill. n filib9.
c. **S**ubdiaria. idonee. adūbiū est. et fa. ad ff. de magi
gistra. o. l. i. §. sciens. et. §. exigere
d. **I**ue qd. s. tutele actō s3 ldiaria l. neg. §. vt dixi9. ac.

eripiantur ff. de l. iij. l. d. pro. ex. g. felicissimo. et ff. d. p. c. u. p. op. i. k. et ff. de l. i. le. l. aurelio. g. gapus

a Non profunt. et hoc dico ad excufacionem.
b Profunt. scz pti adoptiuo. vt ff. de va. mu. l. sextu. g. adoptiui. maxime hodie. cu nihil ad patrem adopti u3 transeat vt s. de adop. g. h. hodie. ac.

c Natalli. l3 adopti uo n profunt vt s. pr. i. k. a fm l3 ibi pun eta dari. Vel dici ado pcione natalli patri. i. auo vel proauo

d Profunt scz arro gati censeat in fami lia e9 vt s. d. adop. g. h. hodie. i. fi. g. a. g. se. a. ff. si fiet micio illi9 no uiuris. et pucta3 ibi naturali patri. ac.

e Ne nepotes patris apparet qd eo mortuo tm. psumt. eo at uiuo n. psumt vt h. cum die et in locu pti. C. de his q nio li. l. ij. et C. de his qui nio. li. l. iij. li. p. Sed nunquid oes loco vnus opuz tan. k. qdam q no. Sed otradicu legel expse. na loco vnus nuant qtcumq sunt. vt in greca lege. ff. e. l. ij. g. quocumq. naz et in successione loco vnus oputantur. vt s. de h. g. ab intest. g. cum filius.

f No pfit. qz n fut in pte sua. vt s. de pa. po. g. si. h. ro n est bo vt s. e. in pn. dicit em de emancipato vn dicas n. pfit. auo me no. q. alij. psumt vt C. de mili. l. v. et l. fi.

g Superstites. i. viui l3 oceptis. qz quo ad hunc casum n sunt pro natis. vt ff. e. l. ij. g. qui autem in ventre

i Qui in acie. scz pncipi s. vt s. de adop. g. feminam.
k Per gliaz. no mortuus viuē p gliaz vt ff. ad l. acq. l. qua actione. g. si quis in colluctacione. Et econē qd fmgit morz tuus. qui uiuit per vituperum vt deportati. vt desē. ta. l. i. g. i. et. g. pe. in fi. et ff. de dona. inter vi. et vx. l. cu h. g. si donator. al. g. si seruus. vbi seruus v u ita p mortuo repu taē q ad ius ciuile. ff. de re. iur. qd attinet. et l. fuitute.

l Et in semestrib9. i. in sex mib9 qd9 dabat opaz studio naz alijs sex mibus dabant opaz impatores bello a studio vt ff. de ori. iur. l. ij. g. ex his. in pn. vltime carie. Vel dicq noue erant libri in illis sex mibus opositi. qd m id recidit.
m Administrat. qd s. p. cut. fisci. et fa. ad huc. g. s. de curat. n. Te qui absunt vel abfuturi sunt. vt ff. g. se in locum de p. occur. l. filius. familia. g. fi. Ac.

o Excusanē. s. primum. k. loquit qn eo exite in abicia reipub. ca fuit dat9 tutor l. curator. q casu ppetue excusaē li. p. xx. annos misitauerat. l. opleuerat milicie spaciū. et no

n. psumt. in adopcōz at da ti natalli pti profunt. Te nepotes ex filio psumt vt i locu pti succedat ex filia nepotes n. profunt. Filij at superstites tm ad tutele vel cure muneris excufaci onem profunt. defuncti at non profunt.

Sed si in bello amissi sunt questu e an profunt rostat eos solos pdesse q in acie amittunt.

Hij em qui pro repub. ceciderunt. in perpetuum p gliam viuere intelligunt. Et diuus marcus in semestribus rescripse euz qui res fisci administrat a tutelavel cura qdiu admi nistrat excufari posse.

Tez hij qui reipub. ca absunt a tutela et cura ex cufantur. et si fuerint tuto res vel curatores dati. si reipub. causa abesse ceperint a tutelar cura excusaē

Defuncti id et in n. natis l3 oceptis. qz quo ad hunc casum n sunt pro natis. vt ff. e. l. ij. g. qui autem in ventre

Qui in acie. scz pncipi s. vt s. de adop. g. feminam.
Per gliaz. no mortuus viuē p gliaz vt ff. ad l. acq. l. qua actione. g. si quis in colluctacione. Et econē qd fmgit morz tuus. qui uiuit per vituperum vt deportati. vt desē. ta. l. i. g. i. et. g. pe. in fi. et ff. de dona. inter vi. et vx. l. cu h. g. si donator. al. g. si seruus. vbi seruus v u ita p mortuo repu taē q ad ius ciuile. ff. de re. iur. qd attinet. et l. fuitute.

Et in semestrib9. i. in sex mib9 qd9 dabat opaz studio naz alijs sex mibus dabant opaz impatores bello a studio vt ff. de ori. iur. l. ij. g. ex his. in pn. vltime carie. Vel dicq noue erant libri in illis sex mibus opositi. qd m id recidit.
Administrat. qd s. p. cut. fisci. et fa. ad huc. g. s. de curat. n. Te qui absunt vel abfuturi sunt. vt ff. g. se in locum de p. occur. l. filius. familia. g. fi. Ac.

Excusanē. s. primum. k. loquit qn eo exite in abicia reipub. ca fuit dat9 tutor l. curator. q casu ppetue excusaē li. p. xx. annos misitauerat. l. opleuerat milicie spaciū. et no

ignominiose submissus est. al. qui. i. qn. qnum missus est. puta qz infirmus nulla h3 excusacōz. q p9. v. annos h3 an num. q p9 octo an. h3 bienniu. q post. xij. h3 trienniu. qui p9. xvj. h3 quadrienniu. q p9. xx. excusacōz ppetua h3. vt di ctum est. et ff. e. h. et si milites. g. i. ij. iij. et. v. et. g. qnz qvsg ad. g. quam quidam in necessarios. acc. flo.

quatinus reipub. causa ab sunt. et interea curator lo co eoz datur. qui si reuifi fuerint recipiunt onus tu tele. naz nec anni hnt va cacionem. vt papinianus rñsorium. li. v. scripfit. Na hic spacium hnt ad nouas tutelas vocati. Et qui po testatem aliq hnt se excu sare possunt vt diu9 mar cus rescripse. s. susceptaz tutelam deserere non pnt. Item ppter litē quaz cū pupillo vel adulto tutor l. curator habz excufari ne mo pnt nisi forte de omib9 bonis. vel de hereditate otroyerhafiat. Te tria onera tutelae n affectate l. cure prestant vacacionē qdiu administrantur. vt tñ pluriū pupilloz tutela l. cura eorundem bonoz veluti fratz pyna oputeē. Sed ppter paupertatem

leuissime. vt h. Te nō qd se tria onera. tres em posset hē. et tñ pro vna oputant. puta fratz vt sequit. non em nū3 pupilloz. ples tutelae facit. h3 pñmomez. sepacio. vt ff. e. tria. et l. si is. jē qd die n affectate. nō nā si dedisset opam et sic affectasset eas hē. ar. ff. siqs cauc. l. ij. g. si. fi. n. pdesset qz n viderent onerose. et vt alias. q data opa reipub. ca abest. vt ff. ex q. cau. ma. l. et q data. et fa. ff. siqs cauc. l. ij. g. si. tñ. et ff. ad l. cornel. de fal. l. v. rzi. g. i. jē l3 tria onera i domovna esse sufficit. vt si pē vel fili9 gerat oēs excusenē h3 n oputent. nec ad aliū tutorem teneant. vt ff. e. l. dixim9. g. fi. et ff. de ritu nup. siqs tutor. jē honerarius s. noie non oputat. vt ff. e. l. spadone. g. si ciuitatis. et l. siqs tutor. ac. u. Imparem. id est si non habeat tantum in bonis quan tum et pupillus cui datur tutor. vt hic. et ff. e. l. pauper tas. alias autem dicitur pauper. qui non habet quinqua ginta aureos in bonis. vt ff. de accusa. nonnulli. Vel dic verius cum esse hic pauperem et impari oneri qui sic las boribus est implicitus ppter paupertatē tutelae sup esse n possit ē forte in agro tō die esse oporteat. nec em placz p ma expoficio cū s. munus magis obseqo pfone qm ali qua

Excusā. si s. pos te tulauerit. p. aliū actorē l. curatorē pe cierit al. s. n. vt. C. si tutor reipu. ca. l. i. a. ff. de adm. tu. tuto res. g. qui se.

q Patez vt q. sit p fed us vigilū vel ano nevt ff. e. l. admistū tes a siles. q pates vocant. vt C. de mō mul. l. eos. secus si sit circa latus pncipis. ceprā em n opleuit. ut ff. e. l. iur. p. ot. ac.

Sed acceptam vt s. pr. g. ac. 2. Te ppter litē. nisi forte ymo. et sine for te. l. e. si d. maiori pte bonoz. pupilli sit cā ut ff. e. l. p. litē. i. k. et fa. C. e. si vt alle gas. et s. de au. tu. g. fi. et C. qui da. tuto. l. creditoris. h3 hodie n pē creditor l. debi tor eē tutor vt i auē. ut. hij. ob. p. g. i. col. s. heriditate scz. /i. i. ipi pupillo a pte dez lata. l. a. q. cūq. n. curo ppter magtudie em litis posit de hēditate

Te tria onera. nō dicit onera. quatuor em possz hēre tutelas que sibi excusacōz nō darent si sint leues. l. leuissime. vt h. Te nō qd se tria onera. tres em posset hē. et tñ pro vna oputant. puta fratz vt sequit. non em nū3 pupilloz. ples tutelae facit. h3 pñmomez. sepacio. vt ff. e. tria. et l. si is. jē qd die n affectate. nō nā si dedisset opam et sic affectasset eas hē. ar. ff. siqs cauc. l. ij. g. si. fi. n. pdesset qz n viderent onerose. et vt alias. q data opa reipub. ca abest. vt ff. ex q. cau. ma. l. et q data. et fa. ff. siqs cauc. l. ij. g. si. tñ. et ff. ad l. cornel. de fal. l. v. rzi. g. i. jē l3 tria onera i domovna esse sufficit. vt si pē vel fili9 gerat oēs excusenē h3 n oputent. nec ad aliū tutorem teneant. vt ff. e. l. dixim9. g. fi. et ff. de ritu nup. siqs tutor. jē honerarius s. noie non oputat. vt ff. e. l. spadone. g. si ciuitatis. et l. siqs tutor. ac. u. Imparem. id est si non habeat tantum in bonis quan tum et pupillus cui datur tutor. vt hic. et ff. e. l. pauper tas. alias autem dicitur pauper. qui non habet quinqua ginta aureos in bonis. vt ff. de accusa. nonnulli. Vel dic verius cum esse hic pauperem et impari oneri qui sic las boribus est implicitus ppter paupertatē tutelae sup esse n possit ē forte in agro tō die esse oporteat. nec em placz p ma expoficio cū s. munus magis obseqo pfone qm ali qua

erogacōne oīstat. vñ paup̄tas talis n̄ nocet. dūmōdo pos
sit sup̄esse tutele. vt ff. de mu. a ho. cura. §. mops. a. j. t. i.
p. **Docē**. id est probare. accur. florentinus. §. fi.

Ute p̄ adūlas. vt si e furd⁹ vel mut⁹. vel p̄petua valis
tudine detētus. vt. C. q̄ mor. l. i. q̄ mor. b. put durauerit ex
cusat. §. furor nō excusat. §. interim curator. dat. fm. jo. vt

ff. e. l. n̄ soluz. §. fi. a
se. duabus. l. v. q. ad
§. sit aut. **Uz** quidā
ex sup̄dictis etiam si
velint non admittūe
vt furdus et mut⁹ vt
ff. de tute. l. i. §. pen.
et §. fi. quare dic. q̄
q̄ntum ad eos im̄pe
ponitur excusacō. vt
j. e. §. minores.

Ute p̄. si h̄ sim
plices sunt vel rudes
aliud si sint sagaces i
negocijs. tūc em̄ non
excusant vt subiat.
quis ac. vt. ff. e. at.
letbe. §. penul. et fi.
Et nō licitum ad aliq̄
admitti ad q̄ non rec
pitur illatus. vt. C.
de postu. l. ij. et i. auē
de iud. §. i. et notatur
melioris odicōis esse
sapiēs q̄ stultus. ac.
Ute si p̄. vt quia
sic dixit. ideo cum do
tutorē vt dicitur sup
ponat. et a pupillo
veper. Et nota q̄ tri
bus casibz excusat in
imicicia. vt si ideo de
dit vt dicitur. vt hic
jē et q̄ m̄ueit p̄
testm̄. jē fm̄ q̄sdam
etiā q̄ ante testm̄. si
tū fuit capitale cer
tamen. in q̄to cau n̄
vt si ante testm̄ facta
fuit a nō capitalis.
q̄ videtur remississe
ex quo in testō deoit
tutorē. vt. ff. e. atle
the. §. dat remissionē
put ē ibi in l̄a prius
vt. j. e. §. inimicicie.

Ute p̄. si h̄ sim
plices sunt vel rudes
aliud si sint sagaces i
negocijs. tūc em̄ non
excusant vt subiat.
quis ac. vt. ff. e. at.
letbe. §. penul. et fi.
Et nō licitum ad aliq̄
admitti ad q̄ non rec
pitur illatus. vt. C.
de postu. l. ij. et i. auē
de iud. §. i. et notatur
melioris odicōis esse
sapiēs q̄ stultus. ac.
Ute si p̄. vt quia
sic dixit. ideo cum do
tutorē vt dicitur sup
ponat. et a pupillo
veper. Et nota q̄ tri
bus casibz excusat in
imicicia. vt si ideo de
dit vt dicitur. vt hic
jē et q̄ m̄ueit p̄
testm̄. jē fm̄ q̄sdam
etiā q̄ ante testm̄. si
tū fuit capitale cer
tamen. in q̄to cau n̄
vt si ante testm̄ facta
fuit a nō capitalis.
q̄ videtur remississe
ex quo in testō deoit
tutorē. vt. ff. e. atle
the. §. dat remissionē
put ē ibi in l̄a prius
vt. j. e. §. inimicicie.

excusacōnez tribui tā di
ui fratres q̄ per se diuus
marc⁹ rescripfit. si quis im
parē se oneri imuncto pos
sit docere. **Utem** p̄pter ad
uersam valitudinez p̄pter
quā nec suis q̄dem nego
cijs intesse p̄t excusacio lo
cum h̄z. **Utem** si eū q̄ l̄as
nescit esse excusandum di
u⁹ pius rescripfit. q̄muis
et impiti l̄arum possunt
ad administracionem nego
ciorum sufficere. **Utem**
si p̄pter inimicicia aliquez
testō tutores p̄t dederit h̄
ipsuz p̄stat ei excusacōnez
Sicut p̄ otrariū non excu
sant. qui se tutelam p̄i
pupilloz administraturos
pmiserant. **Utem** esse at
admittēdā excusacōz ei⁹
q̄ h̄ solo vtiē q̄ ignot⁹ pa
tri pupilloz sit diui fra
tres rescripserunt. **Ute**
propter inimicicias quas
quis cum patre pupillo
rū vel aduozum exercuit
si capitales fuerint nec re
conciliacio m̄uenit a tu
tela vel cura solēt excusaē
Utem is qui status sui d

vt q̄. ac. f. **Ute** a pupilloz. vt q̄ p̄ pupilloz q̄n̄ di
rit hūc quē dat mō tutorē suū vñ fuisse. l̄ libtū. jte ei h̄t
q̄nes de statu. vt. j. de act. §. p̄iudiciales. et est rō q̄ mor
tis accusacōnū h̄ q̄ h̄lā. vt. ff. q̄ me. cā. isti. §. i. jdez ē ecō
tra. sed hic mouet questionē status ip̄his pupillis. vt. ff. e.
atletbe. §. amplius. Accur. florentinus.

trouiam a pupilloz p̄t
passus est excusat a tutela
Utem maior septuagita
ānis a tutela et cura se p̄t
excusare. **Utem** auz
xxv. annis olim quidez ex
cusabatur. a n̄ra aut ostō
ne phibent ad tutelā vel
curā aspirare adeo vt nec
excusacione opus fiat. q̄ d
stōne cauet. vt nec pupil
lus ad legitimā tutelā
ceē nec aduultus cum erat
in ciuile eos qui alieno au
xilio in rebus suis admini
stradis egere noscuntur
et sub alijs reguntur alio
rū tutelā vel curā subire.
Ude t̄m milite obseruād
est vt nec vlēs ad tutele
onus admittat. **Utem**
rome. grāmatici. rethoēs
et medici. et qui in patria
sua hanc artē exercent. et
itra numez sunt a tutela
et cura habent vacacōnē
Utem aut vult se excusa
re si p̄les habeat excusaci
ones a de quibusdā nō p̄
bauerit alijs vti intra tē
pora oīstituta n̄ phibetur
Utem autem excusare se

Utem septuagin/
ta. l̄z iā cōpletis. vt
ff. de iure. imuni. l.
ij. et ad tre. q̄ filiū et
filiā. §. i. alias n̄ esset
maior. vt. ff. de mio.
l. iij. §. n̄morem. sed
in alio p̄sonali publi
co munere statuitur
temp⁹. l. v. al. l. x. āno
rū. vt. C. q̄ etate. l. fi
li. y. Et nō rōne senes
atutis aliq̄ fieri. que
alias n̄ fierēt. vt hic.
et. ff. de iure. imu. l.
ij. §. i. R̄n. et. C. d. po
stu. prouidendum
h̄. **Utem** sed in larga
significacōne. etiam
qui phibent excusa
tur. vt. ff. de postu.
l. i. §. penul. et. §. e. §.
penul. et. fi. et. fa. ad
h̄. ff. de re. iud. l. eius
est nolle. accur.
i. **Utem** constōne. C. d. le
gi. tu. l. fi. et. fa. §. d.
de fidu. tute. §. fi. ac.
k. **Utem** subire. facit ad
hoc i. auē. de san. epi.
§. i. et. ff. de edē. l. fi
vn⁹ ex ar. §. p. alias
l. **Utem** a milite fi
id ē i milicia ex̄te. se
cus in veterano. q̄d
dic vt dixim⁹. §. e. §.
Utem qui reipublice
ad hoc autē q̄ aliq̄s
sit miles. vj. h̄t n̄cia
vt diximus in auē. de
man. p̄m. §. fi.
m. **Utem** vlēs. a ita ip̄o
iure non tenet dacio.
vt h̄. et. C. q̄ da. tu.
pos. l. militū. nisi a
militone deē. vt. ff.
e. p̄pter magistratū
§. fi. Aliud in celesti

milite. vt i clico. q̄ admittē vsqz ad q̄rtuz ḡdū. vt m. auē.
d. san. epi. §. p̄sbros. quā h̄es. C. d. epi. et cle. sup. l. ḡnaliē
n. **Utem** rome grāmatici. i. mḡti de ḡmatica. a idē dicas de
se q̄ntibz. et ad iuge his sophistas. i. dialecticos. ita vt oēs
qui docent triuū excusent vt hic. et. ff. e. h̄ duz. §. i. et. h̄
si doceat rome vbi ē cois p̄ta. vt. ff. ad muniē. roma. a h̄.
jē si in p̄ta sua. vt h̄ subic. jte optz q̄ sit intra numerū.
h̄. **Utem** em̄ q̄libz ciuitas n̄m fm̄ q̄ntitatē. et sephistas
et grāmaticos et dialecticos. rethores a phisicos siue me
dicos. ita tū q̄ nulla vlē. x. h̄et q̄bz h̄ac imūitatez darz vt
ff. e. h̄ duz. §. fi. **Uz** aliud vidē i his q̄ docēt q̄druiū. vt
mūicā a astronomiā. a geomet̄az. a arismet̄cā. nā n̄ vidē

hōe excusacōz. vt. ff. e. geomet. **Q**uid de legum doctoribz non excusanē in hōme vt. ff. e. s. re. pbari. s. fi. et. s. penl. vel in hōi qd hū pncipis sint assumpti. vt. C. e. iur. pios. vlt. tra nūm aut vel eē pīaz suā nemo excusat. vel in hōi sint ml tū disciplinati. vt. ff. e. s. re. pbari. s. aplius. jte p̄hos q̄ do cent i nat̄alibz stat excusacōne hōe. vt. ff. e. s. reprobati.

Intra tpa dūmō i micō oēs ppo fuerit q̄ sōam. alias non p̄t. vt. ff. e. scire oportz. s. scire at. vel qd̄ verius est fm̄ jo dic q̄ illud qd̄ ibi dic q̄ silis ē ei qui se non excusauit. scz q̄ oīs p̄us nō p̄pōuit. vezz est q̄ ad nō noīata s. qz optet q̄ adhuc p̄ponat hōi ē lapfū tē p̄. vt. h. a. ff. e. p̄p̄ litē. s. i. et. ff. s. excep. nemo. et. ff. de. Enfac. hi. s. h. p̄toz. cōt. C. de iof. tel. cōtra ma. s. ibi ab micō duas p̄ponē nō potuit. q̄a sibi esset otrari.

Intra. et q̄ s̄ ista tpa hēs j. p̄p̄. s.

Cui at appellat. s. s̄. ff. s. ap. cū in vna. s. tutor. s. ibi appellatū fuit ab ip̄a snia lata otra excusa cōz. s. h. ab ip̄a dacōne appellari nō p̄t. vt. h. et. ff. qm̄ ap. sit. l. i. s. si quis tutor. s. h. alijs muneribz s̄. qz a dacōne appellat. vt. C. de ap. l. h. q̄. et. C. de tēp. a. re. l. i. et. C. s. decur. l. ij. li. x.

Intra. l. dies. ita tñ q̄. iij. menses. s. l. dies. l. z. agno uerit se forte dat̄ ē ca finē. iij. mēsiū. vt. ff. e. q̄nq̄gita. ar. ei. qd̄ ē. ff. ad. l. iul. de adl. l. mariti. s. p̄. a. s. h. q̄ sōa. Vel dic q̄ hōi. iij. mēses curūt a die cogēdis. sic i q̄nq̄ginta. et s̄ q̄ntū ad curfū cāe. s. h. micū ē vsqz ad. l. dies. et sic paz. vlt. tra mēses duos p̄t s̄ cā durare post. l. dies. a sic intelligit̄ p̄dca. l. q̄nq̄ginta. Et q̄ ibi dic̄ in fi. a die noīacōis itra. s. h. audi a agnacōis. alias vno reglarit̄ termino durāt lites vt. C. de iudi. p̄perandū. in p̄n. / i dubio p̄sumē eū sciē vlt. e. Cognouerūt. s. nūq̄d̄ ignorare sp̄. s. n. vidz. q̄ sp̄ sciē p̄sumat. eē ex die noīacōis saltē ex tē qm̄ ad eū noticia veire potuit. n. p̄bz se ignorasse. vt. C. de p̄. tu. l. si tutor s. tñ s̄dico. s. vt p̄sumat sp̄ eū iḡraste. n. p̄bē eus scia. vt. ff. de admī. tu. h. at. et. C. q̄ mili. nō pos. sup. hūis. li. xij. et. ff. de p̄bāc. verius. nec ob. p̄. l. si tutor. qz ibi publice erat not. vñ nec iste tutor potuit iḡrare. vt. ff. s. iur. a. fa. ig. reglā. Vel q̄ dic̄ ibi id qd̄ liquidū p̄bācōmbz oñdit. s. eo q̄ non p̄obetur contra vel aliē. vt ibi solet dici. aē.

Excusare. l. dādo micū excusacōm. vt mō dixim⁹. a rez digēdo eā in sc̄ptis p̄ libellū. vt. ff. e. sciē optz. nō tñ solus libell⁹ h suffic̄ mī et p̄bz excusacōz q̄ ibi otinef. vt. ff. e. s.

Dati fuerūt. siue a testatore. siue a lege s. l. excusari ue a iudice. j. ti. i. s. ij. Accusatus florentinus.

Lapidē. i. miliarū. lapidibz em̄ signabantur miliaria.

Viginti milium. vt p̄o vno quoqz die viginti miliaria computentur. vt. ff. si quis caucōmbz. l. i. Accusatus.

volunt non appellat. s. in tra. l. dies otinuos ex q̄ co gnouerūt se eē tutores vlt̄ cūatores datos se excusa re debent cui⁹ eūqz gnīs sint. i. q̄litercunqz dati fu erint tutores. si m̄ centesi mum lapidem sunt. ab eo locovbi tutores dati sunt s̄ hō vlt̄ cētesimū lapid hitāt dīnumeracōe facta .xx. miliuz diurnoz a apli us. xxx. diez qd̄ tñvt dice bat sceuola. sic dz oputari ne minus sint q̄. l. dies.

Datus autez tutor. ad v muersum patrimonū da t⁹ esse credit. **Q**ui tute lam alicui⁹ gessit inuitus curator eiusdem fieri non

Qui cām. repetē. debēt se excusare inē illos. xxx. dies. **D**iez. s. dz dari termin⁹ infra quē se excusent. Vel die excusare se debēt. **I**ueas ne fallaris i hac oputacōe. si ei m. **C**oputari. ca. p centū miliaria abest. l. mīn⁹. tñ hz dies qumq̄ginta. si aut abest vlt̄ etiā p̄ vnū miliarū hz p̄ q̄buslibz. xx. miliar vñā diē. a sic p̄ centū miliaribz hz qm̄qz

compellit. intm̄ vt l. z p̄ q̄ testō tutor em dederit. ad fecerit se eundez curatore dare. tñ iuituz eum curam suscipe nō cogēduz. diu⁹ feuer⁹ et athonin⁹ reseriz p̄ferūt. **I**tez reseritū marituz vxorisue curato rem datuz excusare se pos se l. z se imisceat. **S**i quis at falsallegacōibz excusa cionez tutele meruerit nō est libat⁹ onere tutele.

De suspectis tutoribus.

Scienduz ē supel: di crimē ex lege .xij. tabulaz descendere. Datum est autem ius re mouēdi tutores suspectos

to. vt non excusetur licet tutor fuerit. **A**ccusatus. **Q**uem maritū. idem de sponso. vt. ff. e. l. i. s. fi. **S**ue curatore. s. p̄curator p̄t esse. vt. C. s. p̄cur. l. mas rit⁹. iō at n̄ ponit h̄ tutorē. qz aliq̄ vxoz nō ē pupilla. vt. s. de nup̄. i. p̄n. ac. p̄p̄ie ponit nā et si vellet n̄ admittē s̄ **E**xcusare. imp: o. tur. vt. C. q̄ da. tu. pos. l. marit⁹. et ē rō. qz p̄t affectū oia sibi remittit. **E**t s̄ fuit hōa mī datul sit curatoz postq̄ fuit sponsus vel maritus. si hō p̄us fuit tutor vel curatoz. n̄ possz p̄ea eē maritus. vt. C. s. mēdie. ma. p̄ totū ti. **I**t̄ h̄ marit⁹ q̄ post m̄monū fuit dat⁹ cura tor iḡrās forte aliū debz petē s̄ h̄stitui. vt. C. e. aplissimi a t̄ **I**mmisceat. s. h̄ ali⁹ scz de p̄dictis q̄ excusacōez. **C**. l. l. h̄nt se imisceat. nō possz se excusare. vt. C. si ex fal. alle. l. ij. v. **S**i q̄s fals. vbi v̄itas fuit mutata. nā fl̄ m̄mbil aliud est q̄ imutacō v̄itatis. vt i aut. de fi. istru. i. p̄n. col. vj. ac. x.

One. ymo ex tpe dnacōis tenef. vt. C. si ex fal. alle. l. i. in fi. et fac̄ ad hūc. s. ff. de re iud. d̄su⁹. et de excep̄. qm̄ agnitis. et. C. si ex fal. m. p̄ totū ti. **Q**uid ē si est iniusta excu sacio. l. z n̄ flā vel ḡiosa. **R**nderi p̄t adhuc idē vt nō tene/ at in m̄iore p̄iudiciū. vt. C. si ex fal. alle. l. i. **Q**uid si ignorā tiā. s. idē. vt. C. si ex fal. alle. l. v. l. z alias snia ḡiosa tene/ at. vt. ff. ad tre. f̄uo nūto cū p̄toz. **Y**

De suspectis tuto. **S**ciendū. suspecti. id ē hūius criminis accusacō. s. de sus p̄cto. **V**el simplici⁹ crimen suspecti. i. suspicōm. s. **E**x lege. **E**x quo ē legitimū crimē nūq̄d̄ iscriz bet q̄ accusabit. s. p̄t̄ dici q̄ sic. vt. ff. de p̄ua. delic. l. fi. et s̄ mu. a. lo. s̄ p̄to. s. h̄q̄s. alij s̄. vt. ff. e. l. ij. s. ij. s. s̄ p̄ itelligi qm̄ sine accusatōe res. p̄cedit. aliud ē si cū accusatōe

dies. cū qm̄ quies. xx. faciāt centū. **I**tē for te p̄. vnū diē. qz vlt̄ est p̄ miliarū vnū vt parum plus. **I**tē. xxx. dies habz. et sic habz xxx. vij. dies. et ita est in deterioz i codicōne q̄ remocōz ē. s̄ tñ vt subic̄. ita ē faciēda oputacō. ne sint mis nus qm̄. i. dies. et sic apparet q̄ mī p̄ xvj. dietas vel plus sit. sic vlt̄ra cētesimū mi liarū nō p̄dest adiez etiō. xxx. diez. vt. h. et. ff. e. scire. s. aliud aut. n. **D**at⁹ p̄s. Inonū. fac. ff. e. p̄p̄ litē. s. fi. s. s̄. s̄. q̄ da. tuto. pos. s̄ certe. **S**olue vt ibi. accur. o. **Q**ui tutelā. opel litur. q̄h̄ sufficiat ei tantum hūisse. vt. C. de neg. s̄. tutor. p̄. **N**ō cogēdum. fa ad h̄. C. e. t. curatoz. s. s̄tra ē ad hūc. s̄. C. e. libtos. s. fi. s̄. s̄. **S**peciale est in libor/

ut dicitur e. 3. q. 3. q. erit h. pena talionis. cu. accusator no. sit
 tutor. ut inoueat. R. 2. famia. vt. j. e. s. suspect. jte qz qnz
 erat puniendus vltra remocōne. vt. j. e. s. si quis presens.
 a. **Rome**. sic i. aut. de defen. cui. s. non habente. col. iij.
 b. **Pretori**. et illi cui a p. tore mādata ē iudicatio. vt. ff. e.
 .l. i. s. q. h. dicit qdā qntū ad ogmicōz. n. qntū ad remocōez
 et dicunt tū ee spēa
 le in legato a p. con/
 sule vt ipse possit res
 mouere non sic in le/
 gato a p. sive sed o/
 gnoscere tantum p. e.
 c. **Presidibz**. sub s.
 w. cabulo otinet p. ro
 sul vt. ff. s. of. p. l. i.
 d. **Et legato**. i. dele/
 gato a p. consule. sed
 h. n. h. z. ordiarias ut/
 dictione g. remouere
 n. p. vt. ff. ad epill.
 .l. i. s. suspect. q. ē cō/
 tra. s. dicit qdā no/
 men presidis ibi gna/
 le esse vt. j. del. vt. sic
 oēs delegatū comp.
 h. dat. vt. ff. s. of. p.
 .l. i. s. h. verū ē m. s. le/
 gato duo ee spēalia
 vni ē vt de s. crimie
 possit ognosce a dif/
 furre. vt. ff. n. ff. e. l.
 .i. s. i. et. s. cui at. ff.
 de of. e. i. cui mā. est
 iudic. l. ogmicō. jte z
 et aliud vt de oi. emi.
 ne ognoscat. l. z. nō p.
 nūciet. vt. ff. de offi.
 p. cō. solēt. restat g.
 vt p. aliū delegat s.
 fieri non possit nisi p.
 istum et pretoris. vt
 s. p. or. dix.
 e. **Ostēdimus**. vt. s.
 p. n. ff. s. suspec. tu.
 .l. i. s. ostēdimus
 . **Tutores**. i. omis
 gnis tutores. huc sint testarij huc dati. non aut oēs. i. boni
 et mali. qz boni ee si paupes sint n. remouent. vt. j. e. s. viti.
 Pont. g. gna singloz tut. oz. et si singla sub gnibz posita
 seu singla gnm. sic a alias. j. q. mo. tu. ifir. s. h. et capē. et. j.
 de fidelit. i. p. et. ff. de pecur. qntū boi. s. peculū. et. ff. s.
 iusti. et. iur. l. i. s. ius naē. ale. s. nūqd eadē huc i. qlibz alio
 curatore. puta furioh vel p. digi. R. h. e. vt. ff. e. l. iij. s. nō
 g. **Alterius**. pura datiu. tm. et. s. sed et quis
 h. **Dicendū**. i. vt possit accusari a remoueri. s. certe ymo
 videt debē curator adūgi tā p. ono qz cui libz hmo. n. aut
 remoueri. vt. ff. e. l. h. tutor qē hinc oē. R. e. il. l. ē. s. h. iuz. n.
 p. ceptū. sic et al. ff. de nup. l. vidue. .z. cū odēnat. ob. toz
 i. **Parcendum**. s. q. liter peetur. lū. stati. sit ifamis. vt
 j. e. s. suspect. at. R. e. qz. cā n. expmē. i. snia. vt. ff. e. h. e. m.
 k. **Cōsequēs**. publicā. iō. diē. qz. n. culibz p. i. R. e. ac/
 idistmē. de ea accusare p. mittit. vt. statz. p. bat. publica
 at. s. qz. q. publica. i. culibz. de. p. to. opet. es. vt. j. de publi.
 l. **Procedit**. ee. i. pudice. et. fa. ad. s. C. e. pie. iud. s. i. ac/
 tatis. s. h. et. ff. e. l. s. i. et. ff. e. l. i. s. oēs. et. ff. de pecu. l. fe/
 mis. s. h. e. ff. de re. iur. l. ij. cū suis. s. s. o. b. ē. spēale. j. i. co. qz

rome p. tori i. m. p. uincijs p.
 fidibz eaz. r. legato p. con/
 suls. **Ostēdim** qui pos/
 sunt s. suspecto ognoscere
 nūc videam qui suspecti
 fieri pnt. **Et omnes** equid
 tutores pnt fieri suspecti si
 ue sint testarij siue non siue
 alti gnis tutores. qre et
 si limus fuerit tutor accu/
 sari poterit. **Quid** si p. ro/
 nus. **Adhuc** idē erit dicē/
 duz dūmodo meminerim
 fami patrom p. endū esse
 licz vt suspect. remot. fu/
 erit. **Consequēs** est vt vi/
 deam qui pnt suspectum
 postulare. **Et sciendū** est
 quasi publicā esse hāc adi/
 onem hoc est omnibz pa/
 tere. qn ymo r. mulieres ad/
 mittuntur ex rescripto di/
 uoz seueri et anthonini s.
 hee sole q pietatis necessi/
 tudine ducte ad hoc p. ce/
 dunt. vtputa mē nutrixqz

dic mēz admitti ē o. tra. ff. de i. litē iur. videam. s. h. nec. s.
 certe si iuraēt i. litē. p. filio pl. mri. o. mittit. qz. qz. eēt iudex
 qz. si filij. noie. accusatz. cū. mag. sit iudicis. arbito. vt. z. sit su/
 spect. iudicād. vel. non. s. n. sic. factm. ē. in arbitrio iudicis.
 maxime iure nouo. s. m. qz. refrenat. s. m. qz. s. b. am. post. q. est. pre/
 stituz. vt. in. aut. de. iud. s. opt. z. col. vj. vel. l. z. postea. taxē
 raro. vel. parum. mis/
 nūt. de. eo. qz. iuravit.
 m. **Perpensam**. id. ē.
 magnam.
 o. **Egrediētis**. qd. fe/
 cit. calphurnia. vt. ff.
 de. postu. l. i. s. s. erum.
 o. **Continere**. sub. au/
 di. posse.
 p. **Cam**. s. feminam.
 q. **In puberes** neces/
 sarioz. l. parentū. et.
 fa. ff. de. i. litē. iur. l. vi/
 deam. s. s. adolefcens.
 r. **Suspectus**. sic. j.
 .e. s. nouissime.
 s. **Ex fide**. s. bona.
 t. **Remoueri**. qz. for/
 te. i. alns. tutelis. male.
 sit. s. satus. vt. ff. e. l.
 iij. s. si. autēz. et. dic. re/
 moueri. s. non. accusa/
 ri. vt. ff. e. l. h. e. i. fi.
 q. huic. ē. o. tra. vel. ibi.
 non. pnt. accusari. sus/
 specti. ex. verbis. i. rj.
 ta. s. h. ex. snia. sic. vt. hic.
 dicit. vel. dic. qz. ante.
 q. gerat. ex. to. lo. tanē.
 accusatur. suspectus.
 vt. C. e. l. iij. p. culpa.
 non. et. qd. s. in. dicta.
 .l. h. e. hoc. vez. est.
 qn. ob. ignauā. feces/
 tūt. i. admistrauerūt.
 p. qz. ho. cepit. gerē.
 et. p. t. de. lū. a. p. t. cul/
 pā. p. t. accusari. suspe/
 ct. vt. j. pr. s.
 v. **Suspect**. ob. do/
 lū. exprelluz. i. snia. puta. sic. remoueo. te. qz. i. dolo. tū. fuisti.

lū. exprelluz. i. snia. puta. sic. remoueo. te. qz. i. dolo. tū. fuisti.
 p. **Famosus**. excepto. p. ono. vt. e. s. ostēdim. i. fi. s. et. ff.
 .e. l. i. s. ostēdim. s. qd. si. remouēt. simplicit. non. exp. sso.
 dolo. vel. culpa. videt. qz. sp. remaneat. it. egre. fame. vt. ff. e.
 .l. iij. i. fi. a. l. h. e. e. qd. g. p. t. tū. distigui. vt. z. accusat. s. h. iit.
 ob. dolū. an. ob. culpā. aut. ob. vt. z. qz. i. pmo. sit. famosus. i. se/
 cundo. n. eq. i. tercō. intelligit. sp. ob. culpam. nisi. in. cōtratu. z.
 probetur. pene. enim. non. sunt. augende. sed. demoliēde. vt.
 ff. de. pems. l. penul. et. ff. de. excep. rei. iud. l. si. ex. test. et.
 ff. de. li. et. postu. l. cum. quidam. et. ff. e. l. iij. i. ij. a. iij. R. e.
 y. **Ob culpā**. s. leuem. vel. leuissimā. sec. h. p. t. er. lat. am. qz.
 tūc. videt. ifamis. vt. ff. e. l. impuberibz. s. h. fraus. a. est. rō.
 qz. dolo. opat. vt. ff. si. mē. s. fal. mo. dixerit. l. i. s. h. actio.
 et. ff. de. p. cat. l. iij. s. eā. qz. ff. de. poiti. l. qd. verna. n. i. duoz.
 bz. casibz. p. rim. i. crimibz. publicis. vt. ff. ad. l. cer. s. h. e. e.
 .l. i. lege. s. c. s. i. facti. delacoe. i. litē. vt. ff. de. in. litē. iur. l. m.
 actōibz. s. h. iudex. i. fi. s. h. is. ei. casibz. lata. culpa. dolo. n. opat.
 vel. dic. s. m. azo. et. de. lata. ec. itelligi. vt. sic. m. p. dicōe. p. sone.
 dolo. nō. opat. vt. dictū. ē. sic. i. p. dicōe. fame. nō. fiat. ifamis.
 nec. ob. dicta. i. ff. e. impuberibz. qz. de. dolo. itelligit. vt. j.

raro vel parum mis
 nūt de eo qz iuravit
 m. **Perpensam**. id ē
 magnam
 o. **Egrediētis**. qd fe
 cit calphurnia. vt. ff.
 de postu. l. i. s. s. erum
 o. **Continere**. sub au
 di posse.
 p. **Cam**. s. feminam.
 q. **In puberes** neces
 sarioz. l. parentū. et
 fa. ff. de i. litē iur. l. vi
 deam. s. s. adolefcens
 r. **Suspectus**. sic. j.
 .e. s. nouissime.
 s. **Ex fide**. s. bona.
 t. **Remoueri**. qz. for
 te. i. alns. tutelis. male
 sit. s. satus. vt. ff. e. l.
 iij. s. si. autēz. et. dic. re
 moueri. s. non. accusa
 ri. vt. ff. e. l. h. e. i. fi.
 q. huic. ē. o. tra. vel. ibi.
 non. pnt. accusari. sus
 specti. ex. verbis. i. rj.
 ta. s. h. ex. snia. sic. vt. hic.
 dicit. vel. dic. qz. ante
 q. gerat. ex. to. lo. tanē.
 accusatur. suspectus.
 vt. C. e. l. iij. p. culpa.
 non. et. qd. s. in. dicta.
 .l. h. e. hoc. vez. est.
 qn. ob. ignauā. feces
 tūt. i. admistrauerūt.
 p. qz. ho. cepit. gerē.
 et. p. t. de. lū. a. p. t. cul
 pā. p. t. accusari. suspe/
 ct. vt. j. pr. s.
 v. **Suspect**. ob. do

Ita dicā in glo 7. et non filiter. in fi. / dānat⁹ ob culpā
a **Q**uod eque. i. non filiter sit famulosus. leuez. sic ille q̄ remoz
uet ob doliū. fit tū ifamis de facto. sic n̄ alias q̄s fit famulos⁹
de facto solo. vt in adicōibz ex turpi cā descēdetibz. vt ff.
de act. n̄ ob. l. cessat. i. rē mēdicis ex famosa filii cā venētibz
bz. vt ff. de vi n̄ vi ar. l. neqz vñ vi. S3 videē q̄ ec̄ ex cl̄ pa
leui quis sit ifamis.
vt ff. de bis q̄ no. ifa.
l. i. liberoz. s. notat.
q̄ est huic orra. in eo
q̄ dicit ibi ignorāciā
iūt nō excusare ab m̄
fama. S3 ēte pot̄ di
ei q̄ iūt ignorācia sit
lata culpa. qd̄ sic p̄
lo qz oēs debēt scire
iura. exceptis paucis
scz m̄tibz mioribz et
militibz. vt ff. de iūt
et fac. i. g. l. regula. et
. C. de l. n̄ o. l. leges.
et. C. de iūt. n̄ fa. i. g.
. l. ostōnes. s. si quis
ignorat est in culpa
lata. cū culpa lata sit
id igrate qd̄ oēs sci
unt. vt ff. de n̄. si. l.
late culpe. nō ē ḡ mis
rū si ē ifamis. vt ff.
e. l. impuberibz. s. fi.
Vel veri⁹ hm̄ azo. la
ta culpa nō ifamat
p̄ finiaz dānatā. s. i. p̄
fco sic. si ē tale factuz
vt idē. l. i. liberoz. s.
notat. et sic sūt tres
caus vbi lata culpa
nō opat̄ dolo. vñ
hic. duo in glo. supi
ori. scz leuem aē.
b **S**i quis aut. mē
dicat. vt donec p̄
lat⁹ accusatur q̄ de
beat administrare eccl̄ia
stica bona et fa. ad b̄
. C. de sen. pas. l. fi. n̄
ff. e. impuberibz. C.
e. l. eū quē vt suspe
et. ff. de sol. q̄ si forte
- s. i. c̄. **Q**uoad. i. donec. d̄ **S**uspecta. id est incepta.
e **D**ecesserit. accusacōe p̄dente. remoueat int̄dic̄. s̄
f **E**xtinguūtur. qz non nisi vt ab ea. ex quo mortuus est
vere remotus ē. et qd̄ h̄ dicit. si tutela morte tutoris finia
tur. id est si quocūqz alio mō finita tutela sit. vt ff. e. l. p.
g **D**ecernant. p̄ iudicē. ac. - zonē. s̄ a multa idicī pot̄t
h **S**i quis tutor. vt i possesi. vt ff. de ar. l. n̄ distigue
m. s̄. si arbit. et fa. ff. e. l. impuberibz. s. fi. - ē. s̄ tñ s̄baudicē.
i **E**ius. alias ē tutoris in textu. al. n̄. vt ff. e. l. impubibz
s̄ alij dicit. ei. l. i. pupilli. vt ita administracō tutori auferat̄
k **M**ittat. cā custodie. n̄ vt ex eis alae. s̄ vt cautū sit pu
pillo si male gessit tutor. s̄ s̄ suo vt ff. vbi pu. edu. l. fi. i. fi
l **S**i quis p̄ns tutor. gat alimēta posse decerni. i. dari
m **D**ecerni. puta si ne. n̄ qd̄ seq̄. s̄ i. s̄ p̄ mēdaciū aē. sit
n **M**edaciū. qd̄ si n̄ dicat p̄ mēdaciū. vmo verū s̄ r̄ h̄ oē.
dicat. nūqd̄ s̄ suo alē tenet. s̄. n̄. vt ff. v. pu. edu. l. ij. s̄. fi.
o **R**emittendū. s̄ n̄ remouendū. vt ff. e. l. tutor. s̄. tutor

eque **S**i quis aut suspe
ctus postulatur. quo ad o
gnicio ei⁹ finiat. mēdicē
ei administracio vt papina
no visum est. s̄ si suspecti
ognicio suscepta fuit. po
steaqz tutor vel curator s̄
cesserit extinguit suspecti
ognicio. **S**i quis tutor
copia sui non faciat vt ali
menta pupillo decernant
caueet in ep̄la diuorum se
ueri ⁊ aubonini. vt in pos
sessione bonoꝝ eius pupil
lus mittat. ⁊ q̄ mora dete
riora futura sunt dato cu
ratore distrabi iubent. et
go vt suspect⁹ remoueri
poterit qui nō prestat ali
menta. S3 si quis p̄ns ne
gat p̄pter mop̄a alimēta
posse decerni. si hoc p̄ mē
daciū dicat. remittendū
eū esse ad p̄fectūz vrb̄ pu
endūz placuit. sicut ille re
mittit qui data pecunia mī
sterium tutele acquisierit
vel redemerit. **L**ibertus

uis suspectus habet̄ creditoribus vt b̄. n̄. ff. de puil. credi
- l. si creditoes. y **R**emouēd⁹ n̄ est. p̄mo videt̄ q̄ sic. vt
. C. de tu. n̄ cu. q̄ satis n̄ da. l. ij. q̄ ē huic oē. So. ibi n̄ t̄pel
lit̄ p̄ paup̄tatē. s̄ qz n̄ sadabat. h̄ at̄ sad̄ dedit. possz tū
iste se excusare qd̄ dicit vt dixi. s̄. t. i. g. s̄ q̄ p̄ paup̄tatē. est
tñ huic curator adiūgēd⁹. vt s̄. de cui. s̄. indū. n̄. C. e. l.
pietatis. n̄. C. de pi. tu. l. i. **R**. i. ca. Ex q̄ dem̄ ē s̄ p̄soms.
3 **D**e rez diuisione. sehtur de rebz vt p̄misit. s̄. s̄ iur.
na. gē. et ei. s̄. fi. de qbz dicit vsqz ad ti. s̄ ob. Et i s̄ medio ē
q̄lit̄ acquiruntur res iur̄ nat̄ali. vt. s̄. singloꝝ. vsqz ad. t. s̄
vsuca. Itē q̄lit̄ iure ciuili. vt ab inde. i antea. Itē q̄liter iur̄
singulari vsqz ad ti. de testam̄tis. Itē q̄lit̄ et p̄ vnuet h̄as
tem. vt ex testō vel intestato. vel fili mō. vt a ti. de testa
vl qz ad ti. de obligacōibus. Accursus.
Vp̄iore de iur̄ p̄sonaz. ab illo. t. s̄ iu. p. v̄s qz ad
a **M**odo. s̄ p̄misit. s̄. s̄ iure na. s̄. fi. hūc
b **P**rimo. s̄ ap̄titudie. apte em̄ sūt esse in

p **P**lacuit. s̄ iteo qz mior pena imponēt q̄ renocio. v̄s
. ff. de of. p̄. vt. l. i. s̄. itē solē. **E**. i. ordinē. vt. ff. de ruce.
q **R**emittit. s̄. p̄mendum. **E**. i. eos. Et nō h̄ ar. oē eos
doctores q̄ pecunia data sibi acq̄rūt se colares. vt. ff. de of. p̄.
vt. l. i. s̄. itē solē. n̄ i aut. vt ea q̄ dicit̄ iinuata. s̄. i. coll. v̄s
r **R**emittitur. ob s̄ ec̄ m̄gat⁹ accusari p̄. vt. C. s̄ lib.
et eoꝝ lib. libt. n̄ fa
C. e. l. i. et. ij. ap̄. ff. e. s̄
s **R**ouisse. libtus
me. i. v̄l. ma pte h̄
ti. sic. ff. de m̄ti. l. no
uissime. nam a ibi in
vltima pte tractatus
fui vulpianus pome
nouissime. accur.
t **C**rasandi. i. aian
di ad delm̄qudū. sic
ff. de pēn. l. capitaliū
- s̄. crassatores. inde
crassor. t̄. i. m̄tor. ad
v **P**restat. malū
fac. ff. e. l. suspectus.
et. l. qz. satisfacō. et
fa. vt ar. ad qd̄z tas
l. si emi libz. et an̄
q̄ soluā precū cōpe
riā alienū vel vicōiū
qz nō teneat solue p̄
cū. qz expedit pocū
non soluere q̄ caucō
nem de reddēto i cāz
cuiā omis vel vicij re
cipe. quibus cōsonat
- ff. de openfat. l. ij.
alias. ij. p̄. lex dicit.
qz non d̄z quis se cō/
mittē fragilitati cau
tōis. ff. ad tre. l. cogi
- s̄. idē qrit. n̄. C. i. q̄.
ca. me. re. l. fi. n̄. C.
vt v̄m̄ciqz liceat. l.
y **S**uspe. ij. ap̄. i.
dū. naz tutorē suspe
dū non facultates p
ue s̄ fraudulenta vel
callida oūfacō in res
bus pupillaribz cōz
mendat. heres vero
solis facultatibus p̄

qz si fraudulenter tutelaz
filioꝝ vel nepotum p̄oni
gessisse p̄betur. ad p̄fectū
vr̄bis remittit̄ puniend⁹.
Nouissime autē sciēduz
est eos qui fraudulenter
tutelam vel curā admmi
strat̄ etiam si satis offerat̄
remouēdos esse a tutela.
qz satisfacō tutoris p̄posi
tuz maliuolū nō mutat. s̄
diuci⁹ crasandi in re fai
liari facultatem prestat.
Suspectus em̄ euz pu
tam⁹ qui moribus talis ē
vt suspectus sit. **E**m̄ue
ro tutor vel curator q̄uis
paup̄ sit fidelis tamen ⁊ di
ligēs remouēd⁹ n̄ ē quasi
suspect⁹. **Explicit liber
p̄mis. Incipit sc̄ds de
Rerum diuisione.**
Vp̄iore libro s̄
iure p̄sonaz ex
posuim⁹. modo
videam⁹ de re
bus q̄ vel in nostro p̄mo
nio. vel extra p̄monium

uis suspectus habet̄ creditoribus vt b̄. n̄. ff. de puil. credi
- l. si creditoes. y **R**emouēd⁹ n̄ est. p̄mo videt̄ q̄ sic. vt
. C. de tu. n̄ cu. q̄ satis n̄ da. l. ij. q̄ ē huic oē. So. ibi n̄ t̄pel
lit̄ p̄ paup̄tatē. s̄ qz n̄ sadabat. h̄ at̄ sad̄ dedit. possz tū
iste se excusare qd̄ dicit vt dixi. s̄. t. i. g. s̄ q̄ p̄ paup̄tatē. est
tñ huic curator adiūgēd⁹. vt s̄. de cui. s̄. indū. n̄. C. e. l.
pietatis. n̄. C. de pi. tu. l. i. **R**. i. ca. Ex q̄ dem̄ ē s̄ p̄soms.
3 **D**e rez diuisione. sehtur de rebz vt p̄misit. s̄. s̄ iur.
na. gē. et ei. s̄. fi. de qbz dicit vsqz ad ti. s̄ ob. Et i s̄ medio ē
q̄lit̄ acquiruntur res iur̄ nat̄ali. vt. s̄. singloꝝ. vsqz ad. t. s̄
vsuca. Itē q̄lit̄ iure ciuili. vt ab inde. i antea. Itē q̄liter iur̄
singulari vsqz ad ti. de testam̄tis. Itē q̄lit̄ et p̄ vnuet h̄as
tem. vt ex testō vel intestato. vel fili mō. vt a ti. de testa
vl qz ad ti. de obligacōibus. Accursus.
Vp̄iore de iur̄ p̄sonaz. ab illo. t. s̄ iu. p. v̄s qz ad
a **M**odo. s̄ p̄misit. s̄. s̄ iure na. s̄. fi. hūc
b **P**rimo. s̄ ap̄titudie. apte em̄ sūt esse in

primonia vt res p delicto hita... fuit sint i primonia vt... Vel ex aptitudine qz n se apte...

nim habent. Queda em naturali iure coia sunt oim... quedam publica que dam vniuersitatis...

Coia sunt. no tn agie coi. di. f. pla. h. Oim. f. vsu n appetate... Queda p. i. q. i. publica. f. oim p. l. o. vt. s. t. i. a. q. d. s. ois. a. j. e. s. flumia. alias dicit publicu...

gregaco hoim. tis. Quid sit monumentu habet. ff. de... Et monumen religio. l. ij. s. monumentum. accur...

ris qtenus hybernus flu: ctus maxim excurrit. Ri paz qz vsus publicus et portus iure getium e sic ipius flumis...

Cap. i. ripaz. s. litorum id est hominu quoz. ac h. Adheret. s. quid si via publica e in medio in flume et agz. Re. n. id e qd hic. vt. ff. de acq. rez. do. l. marcius. i. In eisdem. ripis. ac. tor vult ligare. dñs vult icade. k. Cap. s. qd si piscas. videt dñs pfered. vt. s. d. his q fut sui. vt. alie. iut. i. fi. ibi. nec cuiq. ac. et. C. de iudic. ne mo. et. ff. lo. ma. etiam. s. licet. s. ztra. credo. vt. ff. de vsu et ha. l. fi. et de vsufruc. si cui. s. item. nec ua est. accur. l. litorum. scilicet maris. vt sequitur. m. Publicis. s. e. s. et qdem. ibi. a p. h. ac. ztra. So. dixit plato oia coia ee publica. et ecotra. s. rone qz. d. a. vsu. vt ecce ta mare q flumia et litora et ripe in vsu cim aimatuz fut et in bibedo. et i abluedo et amorado et sika qz exigit natura. s. ius piscadi qd i his e solu opetit homibz et recia sicadi. et qda sika. port. tn dixit esse publicos. no coes. s. jo. dicit nulla coia esse publica. vel cotra. ea em demde sunt coia. q cu fut in vsu oim aiantiu. occupati ceduntur vt lapilli et geme et litora maris. j. e. s. te lapilli. et. ff. e. jre lapilli. s. publica no solu n cedunt occupati. ymo it di eta pponunt qd i eis fiat. vt. ff. ne qd i lo. pu. et de flu. et s alis. t. p. quo pt esse q ait. p. cu i diuisione. s. poita velut due spes oppoite ponitur. coia et publica. vt. s. e. m. p. n. et qd die h public. i. cois vel public. q ad vsu. coe. q ad p. n. Et iurgentium. id est de iure gentium. prietatem o. Maris. scilicet est. et prothero. i. o. do. conuersus. p. Sicut recia. ysthero. vt. ff. e. ripatum. Accur. o. Eorum. scilicet litorum. Accurhus. florentinus.

fuit puata. vt fossata i agris poita. q qnqz currit. qnqz n. vt. ff. de flu. et ne qd i flu. l. i. et. ij. et. ff. e. ne/ mo. m. fi. accur. y. Oibus. nec q fut pmo logo tpe piscas tus aliu supuemetoz spelle pt. vt. ff. d. vsu cap. l. fi. n. forte. xxx an. vt de diu. t. p. a psc. si qsqz. vel si jo itelligo hac lege. si quisqz qn erat in possessione. piscandi. z. Comune. i. in coi omibz ptz. non at est coe. ymo publicum. a. Est aut e litus. vt. ff. de h. sig. l. litus. b. Hybernus. i. hys malis. q. d. q. tucuz mare aliq tpe plus exteditur in hyeme. vel estate. tantum est litus eius. accur. c. Excurrit. h. otinua qd est. j. e. s. litorum. d. Ripaz. i. flumis e. Genu. i. s. iurg. vel id est omnibz ge tibus publice patet.

a Nullius. f. hois singularis oim aut sunt. n sic differt ab illo. q. nullius j. statim posito. q. q. dicunt. i. vni p. b. **Uniuersitatis**. q. e. publices. vt. C. de sacros. ec. l. fi. i. p. h. al. accipit. s. e. q. flumia. n. loq. ibi de illo qd e pub. **Inciatibz**. et ciuitatu fut. accur. **Licu** omniu p. b. d. **Theatra**. a theozado. i. inspiciedo vt in arena. **Stadia**. stadiu e octaua p. s. miliarij. qua hercules curzeb. bat vno anbelitu vt legitur in historijs. **Silia**. que fut ab descaoz p. h. vt late vie a picture i pala. **Sz** si q. al. cio. si q. necitatis ca. f. ca. vt curia cois. palaciu nauigium. et sunt sup. dea vniuersitatis dno. et vfu. h. pla. dixit vfu. tm esse vniuersitatis alia sunt q. dno. a fru. ctu effecta fut vniuersitatis no vfu. vt futi. ciuitatis et fui. vt. ff. de in ius w. sed si hac. q. qui manumittit. a. de. h. sig. l. inter pub. licam. a. de. o. tra. ep. l. sed celsus. q. i. ac. b. **Nullius** aut res. scz hois vl' hoim. nec. pt esse. h. sunt in boni. dei censura siue dispo. ne. et sic no ob. q. pos. set dici de coibz a pu. blicis rebz vniuersi. / tati q. vident nulli. esse. qz esse pnt a fut. hoim. h. no hois sin. glaris. **Ite** o. tra. j. e. q. fere. s. o. vt ibi. **Pontifices**. i. p. pas. et epos. s. nu. qd. im. pator. ddicare pt. vi. det. q. sic. vt. ff. e. l. sacra. q. i. vbi. dedicat. id e. ptate. dedicandi. dat. na. olim impato. res. erat. factozes. vt. i. canombz. sz. vel. dic. dedicat. alij. i. ep. o. p. mittedo. sine. req. ficoe. vl' o. cedit. i. req. fitus. **Edes** sacre. h. ic. loc. dicit. sacer. vt. h. et. scus. vt. C. s. sa. crofac. ec. l. i. **Ite** religios. vt. i. aut. vt. religiose. domus. **Et** donaria. id. est. thuribula. et. cruces. et. calices. **Que** etiã. f. donaria. no. aut. referas. ad. edes. sacras. na. ille. nullo. mo. pnt. alienari. vt. in. aut. de. ali. a. ephi. q. et. qz. **Coloēz**. vt. C. de. sacrosac. ec. l. scimus. **Lognotim**. **Excepta**. na. hoim. aie. q. bullibet. rebz. p. onede. sunt. vt. C. de. sacrosac. ec. l. scim. in. fi. **Ite** apt. debitu. si. qd. hz. ec. clefia. vt. i. aut. de. ali. a. emphi. q. et. h. etiã. sup. his. coll. ij. **Ite** apt. alimenta. pauperum. vt. r. ij. q. ij. c. auz. hz. ec. ia. **Prophanu**. i. no. sacz. **Sacer** si. ab. hostibz. capia. vt. **Remanet**. definit. tm. ee. **de** inuti. stipu. q. i. et. ff. s.

litoy pt intelligi nullius esse. sz eiusde iuris ee cin? n mare. n que subiacet ma ri vt terza vel arena. **Uniuersitatis** at sunt no. singuloy. veluti qm ciui. tatibz sunt vt theatra sta dia n familia. n si qua alia sunt omuia ciuitatu. **Nullius** at sunt res sacre et re ligiose n se. qd em diuini iuris est id nulli in bonis est. **Sacre** res sunt q rite p pontifices deo consecra te sunt. veluti edes sacre n dona q rite ad ministeriuz dei dedicata sunt. q etiã p nram ostōnem alienari et obligari phibuiamus. exce pta ca redemptōis capti uoy. **Si** quis aut aucte sua qfi sacz sibi ostituerit sacru non est. sed pphanu. **Locus** autē in quo edes sacre sunt edificate. ec di. rupto edifico. locus sacer manet adhuc. vt papima nus scpsit. **Religiosum** aut locum vnusquisqz sua volutate fac. duz mortuuz infert in locum suum. **In** coem at locus puruz inuis

religi. cu loca. q. h. sacramentari. **Ite** locus esse religiosus definit qm ea remouent que ta len. euz reddebant. vt. ff. e. sacre. q. illud. et. de. relig. l. ant. epenul. in. fi. accur. **Religiosum**. vnusquisqz. aliud. i. sacro. vt. s. e. q. sacre. **Mortuū**. f. tot. vel. saltē. caput. cui. ymagie. og. noscunt. vt. ff. de. relig. l. cu. i. diuersis. **Quid** si. p. ticlarit. caput. est. in. diuerf. locis. **R. n.** illu. esse. religiosum. vbi. ē. maior. ps. vt. ar. j. de. vul. subst. i. q. h. ex. di. sparibz. si. aut. equali. ter. neuter. i. m. jo. **In** coe. vero. muiz. tis. hoc. fauore. religi. onis. iam. facte. alias. cōtra. vt. s. p. q. et. ff. co. di. l. habimus. **In** ferre. non. licz. extrancos. Nam. ipse. focus. recte. ibi. sepe. liri. potest. etiam. sine. cōsensu. ceteroz. ma. xime. cu. no. est. ali. lo. cus. in. quo. sepelire. vt. ff. s. reli. a. simp. fu. l. si. plures. **Ite** vhufructus. scz. loci. puri. ar. l. ff. s. vfu. a. ha. l. fi. ac. **Proprietariū**. n. co. senciã. fructuarius. vel. nisi. testatorem. q. vsumfructuz. legauit. velit. sepelire. vt. ff. de. eli. l. ij. q. s. vsumfr. **Cōsente**. Quid. si. pmo. consensit. post. penituit. an. illacō. ne. Re. n. sufficit. semel. v. luisse. vt. ff. de. aqua. plu. ar. l. in. diem. **Sanctē** qz. murt. scz. ciuitatis. romane. quid. de. ciuitate. alia. vel. castro. **R. n.** nec. ibi. qe. q. facere. licz. sine. aucte. p. fedi. vt. ff. e. sac. q. muros. vel. forte. vniuersitatis. l. no. puato. vt. C. de. opibz. pub. oēs. **Sanctos**. i. firmos. a. factio. tis. no. calce. vel. lapidibus. h. lege. firmati. vt. se. qui. e. **Vel** rōpendo. sic. fec. rem. **fra**. **Deliquit**. f. Enscēdo. **tomuli**. vt. h. et. ff. e. l. fi. **Vn**. Lucanus. fraterno. primi. maduere. sanguine. muri. **Constituimus**. vt. C. dele. et. con. l. non. dubium. **Sanctos**. i. stricta. sigficacoe. qnz. pomē. largi. p. qli. bet. impiali. lege. vt. C. de. no. C. fa. ibi. colligētēs. h. o. nē. qnz. largissime. p. collectoe. toci. iur. ciuilis. vt. i. phe. ff. in. **Samglōz**. dixim. h. vbi. Re. s. diut. na. q. i. ibi. qd. pñ. h. o. nat. ali. vel. s. de. iur. na. q. h. naturalia. vel. meli. s. e. q.

a Sanctē qz murt. scz ciuitatis romane. quid de ciuitate alia vel castro. R. n. nec

ibi qe q. facere licz sine aucte p. fedi. vt. ff. e. sac. q. muros vel forte vniuersitatis l. no puato. vt. C. de. opibz. pub. oēs. **Sanctos**. i. firmos. a. factio. tis. no. calce. vel. lapidibus. h. lege. firmati. vt. se. qui. e. **Vel** rōpendo. sic. fec. rem. **fra**. **Deliquit**. f. Enscēdo. **tomuli**. vt. h. et. ff. e. l. fi. **Vn**. Lucanus. fraterno. primi. maduere. sanguine. muri. **Constituimus**. vt. C. dele. et. con. l. non. dubium. **Sanctos**. i. stricta. sigficacoe. qnz. pomē. largi. p. qli. bet. impiali. lege. vt. C. de. no. C. fa. ibi. colligētēs. h. o. nē. qnz. largissime. p. collectoe. toci. iur. ciuilis. vt. i. phe. ff. in. **Samglōz**. dixim. h. vbi. Re. s. diut. na. q. i. ibi. qd. pñ. h. o. nat. ali. vel. s. de. iur. na. q. h. naturalia. vel. meli. s. e. q.

et quide. In lucapione. ar. rogacoe. successioe. de portaci
 S. **Lucapione**. ut. one. mōcl. acōne. de qbz. i. capiet. dice. j. s. v. s.
 b. **Vetustiore**. sic. ff. de iur. i. mu. l. sp. i. **Nata**. id. lucap.
 ē de. **Prodidit**.
 id ē stati cū p. creavit
 de. gentes. itari. fuit
 i. **Celo**. i. a. e. ius. gē
 re. m. **Fe**. qz. a. veru
 stio. i. i. cipiē. ē. g. nē.
 n. **Simul**. at. i. stati
 post. nē. s. nūquid
 res. sacre. ceduntur
 occupanti. vt. s. e. g.
 nullius. **Res**. s. m.
 nullius. homis. vj. vel
 vij. modis. **Natur.**
 vt. h. facto. vt. j. e. g.
 penl. **Te**. tpe. vt. ff.
 d. acq. re. do. l. nunq.
 g. thesaurus. i. his
 t. bz. locū. h. bec. regu
 la. nisi. q. in. thesauro
 de. equitate. dimidiuz
 dno. soli. restituit. vt.
 j. e. g. thesauros. **Tez**
 celsura. vt. s. e. g. nul
 lius. **Te**. casu. vt. i. hē
 ditate. iacere. q. vicez
 dne. repntat. vt. j. de
 stipu. s. i. pñ. **Te**. cul
 pa. hois. vt. hui. egro
 tātē. vt. C. d. lat. lib
 tol. l. i. g. sanctimus. e
 tiā. in. b. **Te**. iūt. natu
 ralis. ostōne. vt. liber
 hō. vt. ff. de. h. obli
 mē. stipu. g. sacram.
 o. **Nec**. mē. est. quo. ad
 acquirēdū. dominiū
 p. **Plane**. venādi. as
 lud. si. cā. requirēdi. fu
 gitiū. meū. vt. C. d. s. h.
 fug. l. ij. vel. glandis
 colligēde. cā. vt. ff. s.
 glā. le. l. i. vel. vt. reci
 piā. pecuniā. quaz. ibi
 absēdi. vt. ff. ad. eri
 thesaurus. vel. si. vide
 miā. quā. emi. tollē. me
 venditor. phibeat. vt.
 ff. de. ac. ep. q. pēdē.
 q. **Ingrēdiat**. Quid
 si. p. phibicōz. **Res**. n.
 nō. facit. suū. vt. C. d.
 rei. vē. si. fundū. et. l.
 certū. et. fa. j. e. g. pla
 ne. strariū. nō. glo.
 ff. de. h. ruf. p. l. diu. 9
 et. hoc. est. verus. ac.
 t. **Quidqz**. libtatez.
 id ē. latitatē. vt. stati
 seqtur. vt. ff. de. acq.
 rez. do. natālē. et. l.
 pō. ac. s. **Natālē**. difficilis. i. impossibilis. sic. ff. p. loē.
 l. de. illo. **Contra**. ff. de. his. qui. deice. vel. effude. l. ij.
 t. **Persecucō**. sic. ff. de. acq. pol. l. ij. g. nerua. accur.

a vetustiore iure incipe pa
 la est aut vetusti9 esse ius
 naturale. qd cum ipo gne
 humano rez natura pdi
 dit. **Ciuitia** aut iura cepe
 rūt esse cū ciuitates cōdi
 et mgratus creati r leges
 scribi ceperūt. **Fere** igit
 bestie wlucres r pisces. r
 omnia animalia que i ma
 ri celo terra nascunt simul
 atqz ab aliquo capta fue
 rint iure gentium stati illi
 us esse incipiūt. **Ad** em
 antea nullius est id natu
 rali rōne occupanti conce
 diē. **Nec** interest feras
 bestias et wlucres vtruz
 suo fundo quis capiat an
 alieno. **Plane** qui in alie
 num fundum ingreditur.
 venādi ā aucupādi grā pē
 a dno si id pūderit phibe
 ri ne ingredit. **Quid** qd
 autē eoz cepis eousqz tu
 um esse intelligitur donec
 tua custodia coherceat.
Cū ho euaserit tuā cus
 todia r in libertate se re
 cepit tuū esse definit r rur
 sus occupatis sit. **Natu**
 rale aut libertate recipe i
 telligit. cū vel oculos tuos
 effugerit. vel ita sit i spe
 ctu tuo vt difficilis sit ei
 psecucō. **Illud** questuz
 est an si fera bestia ita vul
 nerata sit vt capi possit.
 statim tua esse intelligat.
 et quibusdā placuit stati
 esse tuā r eousqz tuā vide

v **Illud**. sic. ff. de acq. rez. do. natura lem. g. illud.
 r **Capi**. ofiderata nata homis r aialis nō diuina possibi
 litate. h. nec oino facultatē alido. p **Possit**. sic. ff. d. ac.
 re. do. natālē. g. illud
 z **Sed** posteriorēz
 sic. ff. e. in laqueum.
 a **Accidē**. l. z. c. i. pte
 tur vni. i. eū vulnera
 tū nō tñ sequit vt ca
 pi possit. vt. C. de. p.
 ba. l. neqz naturales.
 b **Capia** s. nō q. in/
 spicit quod euenire
 pē. sic. ff. loc. si q. s. do
 mū. g. idē qrit si hūp
 tus. vt. ff. ad tre. luci
 us. g. penulē. r. ad. l.
 fal. l. m. qntitate. g.
 mag. et. ff. ex qbz. cā
 ma. h. et. si. p. p. si. f. f. s.
 rie. et. ff. d. h. ruf. p. q.
 sella. g. ij. et. de. dā. in
 fec. q. hō. g. m. e. r. in
 oira. ff. de. pecu. l. eo
 tpe. i. h. e. **Capiū**
 ocoz. ff. de. acq. rez. uz
 do. l. natālē. g. apiū.
 d. **Fera**. i. n. māfeta
 e. **Alueo**. vas est v.
 bi apes manēt. qnqz
 p loco. n. flumē cur
 rit ponit. vt. j. e. g. in
 sula. f. **Incluserit**
 qd bul. facere noluit
 dicens magis timeo.
 scādaliū qfutuz. uidi
 ciū. vt. no. ff. de. acq.
 rez. do. l. in laqueū.
 g. **Dns** erit. nec fur
 titen. t. vt. ff. d. fur.
 si apes. h. **Intē**
 id est anteq. intret
 i. **Prenderis**. Quid
 si fuit ingressus. an
 potit retine. cū vt. de
 qd. accepit cū hō. q. li
 bz. possit. phibere. ne
 q. s. mtr. et. fundū. h. sū.
Res. cū dñs. fact. 9. fit
 p occupacōz. n. video
 qre. dñs. nāt. cē. dñs. ar.
 hui. 9. g. q. tm. puidēti
 k. **Examē**. i. cōsult.
 vniū. f. itas. apiū. al. p.
 pbacōe. pomē. al. p.
 iudicō. vt. C. d. aduo
 diū. iudi. l. neminē. r.
 forte. suatur. aliud. de
 osuetudie. in. b. g. a. in
 supioribus. duobus.
 l. **Pauonū**. fera. i. n.
 p. orsus. domesticav.
 mansueta. accur.
 m. **Nec** ad rē. i. n. obstat. his. q. dixim. 9. n. **Quaz**. s. apiū
 o. **Ceruos**. qz. s. euoz. i. gñe. p. **Porz**. s. ling. loz. in
 q. **Tal**. reglā. h. nō. tria. gñā. aialiū. mansueta. vt. sp. ecie

Quid dicitur

galline i quibz hz locū hēc regula. vt vbiūq; sint. dñi eē intelligitur. vt. j. pr. q. 7. itē fera p. 1. sus. a i his hz locū alia reglā. q. occupāt. procedunt. vt. s. e. q. 7. q. 8. illud. a. q. a/ p. 1. et. q. examē. Itēz fēra nō nātaliē hz accū dētalit māfuetā. a in hīs obtinēz hz pñs i gū la. a fa. ad b. ff. e. nā: turalē. p totū vñz ad a. **Defierit nō** . q. f. i exteriora iudicat ani mi secreta interiora. et facit. ff. de edil. l. i. si tamen. q. ij.

Callmaz. s. oim vt statim imāt vt dic singlōz in specie.

Feras . p. f. asinos. d. **Anseres** . scilicet domesticī.

Gal me domesticē f. **Turbati** . vt p vul pem vel per miluum.

Sui lucrandi . scz vt hēat pēnas vel o ua. alias em nō omi titē furtim nō lucrādī animus interueniat. vt. ff. de fure. l. i. q. f. i.

Sz nūq; dōl? fit i vñz no ouo. Rē. sic. sed de dolo nō agit in re mi nori duobz aureis. vt. ff. de dolo. si oleū . q. f. i. a. l. se. Sed qre nō agit de dolo cū a/

git furtivē. Rē. furtē fit plez. qz et iō fre/ quētius pumendū. s. jo. vt. ff. de pēis. aut fca. q. f. i.

Et nō ex hoc . q. q. q. libz actō etiaz p vno nūmo dat. vt. ff. de dam. infect. si ppetari. in si. i. Rē. et. ff. de dō. q. i. cū e. mā. li. l. i. q. f. i. l. s. fal lit i casibz. ecce ei cōz modo tibi fuuz. et tu eū alis. nō repetis al me expēlas modicas. vt. ff. omo. in rebz. q. pñt. et. ff. de iz pē. in re. do. fac. l. a. añ oia. et excepta actōe doli vt dē mē

Itē exerce qdē . ff. de dam. infect. ex damni. in pñ. ac. h. **Itē ab hostibz** . vt quibus populus romanus bellum in dirit. vel ipsi populo romano. vt. ff. de capt. hostes. a. ff. de h. sig. hostes. et. l. quos nos hostes.

Si euaserit . et aio a corpe. vt. ff. de capt. l. nī. in pñ. l. c. **Recipiūt** . iure postliminij. vt. s. qbz mo. ius pa. p. ol . q. f. i. ab hostibz. s. p. cōsi. et q. fit mē eos lapillos a gemas

Itē lapilli . s. / differēcia. a margaritas die. vt. ff. de auro et ar. le. l. i. et. l. si non sint. q. f. i.

Inueniūt . q. tū nō sūt alicui? alias sē. j. e. q. f. i. n. **Naturali** . id est gentium. vt. s. e. q. singulorum.

Inuētoris . ita demū si occupat siue apphēdat. si al. s. m. azo. nā i superiori. q. i alijs pcedētibz s. hīs q. p occupacōz grunt tractāt. vñ qd idē psequit hic vicinitas scripture

imāt. vt. ff. de testamētis. l. hēdes. q. h. et si notā. a. ff. de j. si fuus plū. q. fi. a aduerbiū hūitudinis. s. qd est in pñ. q. a pte dat. itelligē aliud esse in thesauro cui? tractat? e

valde ad hoc sepat? vt. j. e. q. thesauros. a ideo pñm videnti a inuenēti et non occu panti queritur.

Itē ea . nunc mū rat silū et materiaz. et dicit de his q. acq runē p accessiōē dis secretam. a in sequēt . q. pteza dicit de ac cessiōne concreta.

Ex aialibus . femi gnīs siue rōnabilibz vt ex ancillis. vt. s. d. iur p. q. f. i. siue irzō nabilibus. vt. ff. de re ven. l. si fru. q. idē a. c. de rei vē. q. idēz scribit.

Domino tuo . vel quasi. vt si bona fide possides aial irzōnale vt. ff. de acqui. reruz do. l. bone fi. q. f. i. mo ita i rōnali. vt. j. e. q. in pecud. et est racio vt ibi. accur.

Godē . legentum. t. **Adiecit** . ponendo iuxta tuum prediū. v. **Aplicaūt** . alias apulerit. i. apposue rit vt subic. puta cru stam terre forte vi neat et marborate. x. **Incrementum** . id est augmentum.

Intelligē . l. z. tota die ibi figas intuituz et hoc ppter imbeci litatē naturalis vñ q. tā subtilia ppendē n pē. vt i cucurbita ptz que cito crescit. tam pcp i non potest qñz tum crescit quoq; mo

mento tpis. h. i. quodā gñe agroꝝ cessat ius alluuioms. vt in agris militibz assignatis a pñcipe. q. limitati dicunt. vt ff. e. l. in agris. que fit rō diuersitatis. die. vt. e. l. in fi. z. **Longiori** . j. lōgo. scz tāto vt faciāt radices vt sequit. vel etiā ipsa terra apposita vmitatē alteri tte fecit cui appo mē. vt. ff. d. dā. i. f. e. l. s. apli. q. ita demū. Sz quo scitē qñ h vnicō erit facta. Rē. n. p rusticos qui talia sciunt. vt i aut de non alie. aut pñm. q. q. autem dictum est. col. l. ij. a. **Acquisitē** . vtilis tñ rei vē. pōzi dñō dat. s. m. A. vt. ff. de rei ven. si frumentū. q. de arborē. h. nos otra. h. i. fcm ad exumacōz dammi. vt. ff. de rei vē. l. in re. q. itē. h. rei vē. nō datur. vt. ff. de dam. infect. s. amplius. q. alphenus.

Insula . s. i. loc? vndiq; circūdat? aq. vt h. et. ff. e. l. az deo. q. msula. et. l. msula. alias qñq; p domo i mari posita q. i salo. i. i. falso posita ē s. m. pñs. **Itē** qñq; p qñbz domoyt . ff. de eo q. certo loco da. l. iij. q. si qñ msula. **Itē** nō dillicē

imāt. vt. ff. de testamētis. l. hēdes. q. h. et si notā. a. ff. de j. si fuus plū. q. fi. a aduerbiū hūitudinis. s. qd est in pñ. q. a pte dat. itelligē aliud esse in thesauro cui? tractat? e

valde ad hoc sepat? vt. j. e. q. thesauros. a ideo pñm videnti a inuenēti et non occu panti queritur.

Itē ea . nunc mū rat silū et materiaz. et dicit de his q. acq runē p accessiōē dis secretam. a in sequēt . q. pteza dicit de ac cessiōne concreta.

Ex aialibus . femi gnīs siue rōnabilibz vt ex ancillis. vt. s. d. iur p. q. f. i. siue irzō nabilibus. vt. ff. de re ven. l. si fru. q. idē a. c. de rei vē. q. idēz scribit.

Domino tuo . vel quasi. vt si bona fide possides aial irzōnale vt. ff. de acqui. reruz do. l. bone fi. q. f. i. mo ita i rōnali. vt. j. e. q. in pecud. et est racio vt ibi. accur.

Godē . legentum. t. **Adiecit** . ponendo iuxta tuum prediū. v. **Aplicaūt** . alias apulerit. i. apposue rit vt subic. puta cru stam terre forte vi neat et marborate. x. **Incrementum** . id est augmentum.

Intelligē . l. z. tota die ibi figas intuituz et hoc ppter imbeci litatē naturalis vñ q. tā subtilia ppendē n pē. vt i cucurbita ptz que cito crescit. tam pcp i non potest qñz tum crescit quoq; mo

mento tpis. h. i. quodā gñe agroꝝ cessat ius alluuioms. vt in agris militibz assignatis a pñcipe. q. limitati dicunt. vt ff. e. l. in agris. que fit rō diuersitatis. die. vt. e. l. in fi. z. **Longiori** . j. lōgo. scz tāto vt faciāt radices vt sequit. vel etiā ipsa terra apposita vmitatē alteri tte fecit cui appo mē. vt. ff. d. dā. i. f. e. l. s. apli. q. ita demū. Sz quo scitē qñ h vnicō erit facta. Rē. n. p rusticos qui talia sciunt. vt i aut de non alie. aut pñm. q. q. autem dictum est. col. l. ij. a. **Acquisitē** . vtilis tñ rei vē. pōzi dñō dat. s. m. A. vt. ff. de rei ven. si frumentū. q. de arborē. h. nos otra. h. i. fcm ad exumacōz dammi. vt. ff. de rei vē. l. in re. q. itē. h. rei vē. nō datur. vt. ff. de dam. infect. s. amplius. q. alphenus.

Insula . s. i. loc? vndiq; circūdat? aq. vt h. et. ff. e. l. az deo. q. msula. et. l. msula. alias qñq; p domo i mari posita q. i salo. i. i. falso posita ē s. m. pñs. **Itē** qñq; p qñbz domoyt . ff. de eo q. certo loco da. l. iij. q. si qñ msula. **Itē** nō dillicē

imāt. vt. ff. de testamētis. l. hēdes. q. h. et si notā. a. ff. de j. si fuus plū. q. fi. a aduerbiū hūitudinis. s. qd est in pñ. q. a pte dat. itelligē aliud esse in thesauro cui? tractat? e

valde ad hoc sepat? vt. j. e. q. thesauros. a ideo pñm videnti a inuenēti et non occu panti queritur.

Itē ea . nunc mū rat silū et materiaz. et dicit de his q. acq runē p accessiōē dis secretam. a in sequēt . q. pteza dicit de ac cessiōne concreta.

Ex aialibus . femi gnīs siue rōnabilibz vt ex ancillis. vt. s. d. iur p. q. f. i. siue irzō nabilibus. vt. ff. de re ven. l. si fru. q. idē a. c. de rei vē. q. idēz scribit.

Domino tuo . vel quasi. vt si bona fide possides aial irzōnale vt. ff. de acqui. reruz do. l. bone fi. q. f. i. mo ita i rōnali. vt. j. e. q. in pecud. et est racio vt ibi. accur.

Godē . legentum. t. **Adiecit** . ponendo iuxta tuum prediū. v. **Aplicaūt** . alias apulerit. i. apposue rit vt subic. puta cru stam terre forte vi neat et marborate. x. **Incrementum** . id est augmentum.

Intelligē . l. z. tota die ibi figas intuituz et hoc ppter imbeci litatē naturalis vñ q. tā subtilia ppendē n pē. vt i cucurbita ptz que cito crescit. tam pcp i non potest qñz tum crescit quoq; mo

mento tpis. h. i. quodā gñe agroꝝ cessat ius alluuioms. vt in agris militibz assignatis a pñcipe. q. limitati dicunt. vt ff. e. l. in agris. que fit rō diuersitatis. die. vt. e. l. in fi. z. **Longiori** . j. lōgo. scz tāto vt faciāt radices vt sequit. vel etiā ipsa terra apposita vmitatē alteri tte fecit cui appo mē. vt. ff. d. dā. i. f. e. l. s. apli. q. ita demū. Sz quo scitē qñ h vnicō erit facta. Rē. n. p rusticos qui talia sciunt. vt i aut de non alie. aut pñm. q. q. autem dictum est. col. l. ij. a. **Acquisitē** . vtilis tñ rei vē. pōzi dñō dat. s. m. A. vt. ff. de rei ven. si frumentū. q. de arborē. h. nos otra. h. i. fcm ad exumacōz dammi. vt. ff. de rei vē. l. in re. q. itē. h. rei vē. nō datur. vt. ff. de dam. infect. s. amplius. q. alphenus.

Insula . s. i. loc? vndiq; circūdat? aq. vt h. et. ff. e. l. az deo. q. msula. et. l. msula. alias qñq; p domo i mari posita q. i salo. i. i. falso posita ē s. m. pñs. **Itē** qñq; p qñbz domoyt . ff. de eo q. certo loco da. l. iij. q. si qñ msula. **Itē** nō dillicē

imāt. vt. ff. de testamētis. l. hēdes. q. h. et si notā. a. ff. de j. si fuus plū. q. fi. a aduerbiū hūitudinis. s. qd est in pñ. q. a pte dat. itelligē aliud esse in thesauro cui? tractat? e

valde ad hoc sepat? vt. j. e. q. thesauros. a ideo pñm videnti a inuenēti et non occu panti queritur.

Itē ea . nunc mū rat silū et materiaz. et dicit de his q. acq runē p accessiōē dis secretam. a in sequēt . q. pteza dicit de ac cessiōne concreta.

Ex aialibus . femi gnīs siue rōnabilibz vt ex ancillis. vt. s. d. iur p. q. f. i. siue irzō nabilibus. vt. ff. de re ven. l. si fru. q. idē a. c. de rei vē. q. idēz scribit.

Domino tuo . vel quasi. vt si bona fide possides aial irzōnale vt. ff. de acqui. reruz do. l. bone fi. q. f. i. mo ita i rōnali. vt. j. e. q. in pecud. et est racio vt ibi. accur.

Godē . legentum. t. **Adiecit** . ponendo iuxta tuum prediū. v. **Aplicaūt** . alias apulerit. i. apposue rit vt subic. puta cru stam terre forte vi neat et marborate. x. **Incrementum** . id est augmentum.

Intelligē . l. z. tota die ibi figas intuituz et hoc ppter imbeci litatē naturalis vñ q. tā subtilia ppendē n pē. vt i cucurbita ptz que cito crescit. tam pcp i non potest qñz tum crescit quoq; mo

mento tpis. h. i. quodā gñe agroꝝ cessat ius alluuioms. vt in agris militibz assignatis a pñcipe. q. limitati dicunt. vt ff. e. l. in agris. que fit rō diuersitatis. die. vt. e. l. in fi. z. **Longiori** . j. lōgo. scz tāto vt faciāt radices vt sequit. vel etiā ipsa terra apposita vmitatē alteri tte fecit cui appo mē. vt. ff. d. dā. i. f. e. l. s. apli. q. ita demū. Sz quo scitē qñ h vnicō erit facta. Rē. n. p rusticos qui talia sciunt. vt i aut de non alie. aut pñm. q. q. autem dictum est. col. l. ij. a. **Acquisitē** . vtilis tñ rei vē. pōzi dñō dat. s. m. A. vt. ff. de rei ven. si frumentū. q. de arborē. h. nos otra. h. i. fcm ad exumacōz dammi. vt. ff. de rei vē. l. in re. q. itē. h. rei vē. nō datur. vt. ff. de dam. infect. s. amplius. q. alphenus.

D. R. Dimpf

II

vij. n. vsqz ad. g. alia sane. n. Creditur. antea
D in flumie. id e in medio flumis. qd frequen accidit
 e. qd frequen. s. oppoist. na ad ea. poci9 iura adapt. a
 tur. vt. ff. de le. a le. co. na ad ea. R. qd illis s. bñ poci9 so
 lucōz iduc na bñ iferē poci9 ad alia. corda a pūcto po
 f. **M**ediā pte. s. qd poist sciri acceptas. fito i medio inter
 vtz. qz ag. p. et tūc si
 est ex vna pte tm aliq
 cedat. zias s. q. pūm/
 dñi ex. dñi. vt. coll. r.
 ff. e. mē eos. et. l. se.
 Ex his p3 q. p. diuis
 so possidet mlulā. et
 hñt dominium circūs
 dantes flumen. vt. ff.
 e. pro regione.
S Latitudinis. ex
 stentis ab vna pte cū
 ples sint ex vna pte
 et vnus fundus lati
 or est q. fundus alte
 rius. a. m. b. tm frōtē
 ager. s. dero. vt. ff. e.
 insula. in princi.
Parte. s. supiozi.
Intra. id est in in
 feriozi parte.
Contrā. i. in flumi
 ne coadunatum. et s.
 fit pūctuz. vel die vni
 cum agz. n. a. tunc
 puncta sibi. **I**ntra eoz
 dem. n. **A**lue9
 a quo sic vltimo recel
 fit flumen.
Incipit. quantuz
 ad strictā rōnem. na
 de equitate vix obti
 net. i. non obtinet. vt.
 ff. e. l. adeo. g. insula
 i. fi. Et nō h. q. flumia
 vicē iudicū tenent. et
 dant et auferūt domi
 nia. vt. hic. et. ff. e. er
 go. g. illuio.
Alia sane. spēs. i.
 faciē fundi. s. z. o. tra.
 ff. de flu. et ne qd in
 flu. pu. g. si fossa. i. fi.
 g. So. ibi totū o. e. u.
 pauit hic partem. vt.
 hic eodē impetu tēf
 fit quo veit. ibi nō. s.
 diu cooptum tenuit.
Manē. fuit g. cō/
 ueniēs e. tē r. p. s. qñ
 aq. iundabat. s. z. o. f.
 ff. qz. mo. vsufruc. amit. l. si ag. So. ibi i. pte die amitti. s.
 qñtū ad omōdū fructū. vel s. mundauit pte impetū aqzuz
 ibi. vt. facēt alueū. vt. pbaē p. di. ti. l. qd tam. g. ager. a. s.
 vera sūt qñtū ad p. r. i. a. tē. s. possessio indubitanē tpe ma
 undacōis amittiē. vt. ff. de acq. pos. l. iij. g. labzo. a. l. q. vni
 uersas. l. ij. a. l. p. o. i. R. n. tñ aqua recedēte etiā possessio ē
 stituenda. est. vt. ff. de itinere actuqz p. l. i. g. sed si quis.
Cū facta. facta aut itelligit etiā cepra licet non pfecta
 tō hui9 e. q. q. m. ope insunt melle yidenē. ff. si. ē. pe. in. l.

ape ripaz predia possidet
 p mō latitudinis cuiusqz
 fundi que latitudo ape ri
 pā sit. **R**d si alteri pti pxi
 mior sit. eoz ē tm q ab ea
 pte ape ripā p dia possidet
Rd si in aliqua pte di
 uisum flumē sit. deinde nē
 vnitum agrū alicui9 i for
 mā insule redegerit. eiusd
 p maneas is ager cuius et
 fuerat. **R**d si naturali al
 ueo in vniuersuz derelicto
 ad aliā pte fluere ceperit.
 prior quidē alueus eorum
 est qui ape ei9 ripam p dia
 possident. p modo scz lati
 tudinis cui9 qz agri q lati
 tudo ape ripam est. **N**o
 u9 aut alue9 eius iuris eē
 incipit. cui9 a ipsum flumē
 id est publicum. **R**d si p9
 aliqd temp9 ad piores al
 ueum reūsum fuerit flumē
 rursus nou9 alueus eozuz
 esse incipit qui ape ripam
 eius p dia possidet. **A**lia
 sane causa est si cui9 tot9
 ager inundat9 fuit. neqz
 iundatō agri v l fundi spe
 ciem omutat. a ob id si re
 cesserit aqua. palam ē euz
 fundū eius manere cui9 et
 fuit. **C**ū ex aliena mate

lecta. vt. ff. de au. a ar. l. et si nō fuit. g. quid ergo. accu.
 q. **A**b aliquo. s. bona fide. vt. ff. ad ex. bi. de co. g. si qz ep
 viuis. et suo noie. vt. ff. de acq. rez. do. adeo. g. cū qz i pñ.
 et. l. qd qd. g. ij. **T**e a terciū scz qd nō possit redire ad pōzē
 materiā. s. in jo. vt. in fi. hui9. g. **Q**uid si duo specificauerūt
 vnus bō fide. alius mala fide. R. n. cō is est dñi a specificā
 tis bona fide. nō aut
 mala fide. vt. ff. q. bz
 ad li. p. ela. nō licet. si
 duo. az. Eodem mō q
 ro et soluo ea que se
 quūtur. **Q**uid si ex di
 uersoz materijs spēs
 fec. a. m. vnaz habuit
 bonam fidem et in ali
 am malā. **I**tem qd si i
 materiā vnus p. im
 bonā pti malā fidē ha
 buit. **I**tem quid si p
 tm suo nomine p. im
 noie dñi specificātis
 r. **Q**uāli. i. iur. gen
 s. **F**ecerit. id est de/
 tererit quo ad spicas
 vt. ff. e. l. adeo. g. cū
 qz. i. fi. sic. s. de libti.
 g. i. t. **M**ulsum. i.
 neclar siue Italladiaz
 v. **C**olliriū. id ē vn
 gentum ad oculos
 p. **E**t p9 sabimioruz
 id ē sabi a suoz faus
 toz q. dixerūt sp. em
 cedē dñō materiē. sed
 p. culus cū suis scōcis
 bus ecōtra. s. vt spe
 cificātū tm cedat. vt.
 ff. e. l. adeo. g. cū qz
 y. **P**lacuit. nobis.
 z. **M**edia. q. nec vni
 i totū nec alitē cor
 dat vel discordat. s.
 distinguit vt sequitē
 et nō medium seruā/
 dum. sic. s. q. manu. si
 pos. g. penul. ar. o. tra.
 ff. d. neg. g. i. nesci9
 a. **F**ecerit. sed a alia
 duo interuenerūt q. i
 pñā. huius. g. dizi
 mus.
Et spicas. a. ita ap
 patet. q. frumentum
 cedit specificanti s. z.
 o. tra. ff. e. l. adeo. g.
 cū qz. in fi. g. So. s.
 posuit g. rā exempli.
lo c. p. pueris. s. m. p. **Q**uedā em g. rā docēdi dicunt. q. a. l. a. l.
 nō dicerent. vt. ff. de ac. a. ob. l. obligacōnū s. b. a. g. fi. vt
 dic. s. m. azo. illā p. istam co. r. r. g. **I**tē dic. s. m. azo. ad h. o. o. ia
 exempla in quibz iam dicē spēs specificātī cedē est cōtra
 regulā q. dicit. qd ex re mea ē vel nascitē meū ē. vt. ff. ad ex
 bi. de co. g. si qz. i. fi. et de rei. v. e. solū. g. meū. So. illa reglā
 locū h. z. m. v. casibz. s. vbi dñs specificauit. **T**e vbi alius ē
 mādato. **T**e vbi sine mādato h. ratū h. z. **I**tē vbi alius mala
 fide a suo noie. **T**e si bō fide h. res pte ad pōzē materiā tduci

ria species aliqua facta sit
 ab aliquo queri solet. quis
 eoz naturali rōne dñs sit
 vtz is qui fecerit. an poti
 us ille qui matie dñs fuit.
 vt ecce si quis ex alienis v
 uis aut oliuis. aut spicis.
 vinū aut oleū aut frumētū
 fecerit. aut ex alieno auro
 vel argēto vel ere vas ali
 qd fecerit vel ex alieno vi
 no vel melle miscuerit mul
 suz vel ex medicamētis alie
 nis. emplastrū aut colliriū
 oposuerit. vel ex aliena la
 na vestimentuz fecerit vel
 ex alienis tabulis nauem.
 vel armariū vel subselliuz
 fabricauit. **E**t post multā
 sabimianorū a pculianorū
 ambiguitatē placuit me
 dia s. n. a existimantiū. si ea
 species ad rudē materiāz
 reduci possit. cū videri do
 minū eē q. matie dñs fuit.
 si nō possit tduci. eū poci9
 itelligi dñm qui fecit vt ec
 ce vas oflatū pte ad rudes
 matiaz eris vel argēti vel
 auri reduci. vinū aut a ole
 um aut frumentū ad vual
 v l oliuas v l spicas reuerti
 nō pte at nec mulsum q. de
 ad vinū et mel resolui pte.

quoz nullus est h. Itē si h vera hūt q specificati cedāt. Cō tra ē reglā q dīc. neminē cū alteri iactura fieri locupletō rē. vt. ff. de odi. ide. nā nāā. R. n. l3 fiat sua spēs q ad to miniū. tñ actōe i factū tenet ad estimacōz. vt. ff. de rei vē. l. m rē. s. itē si quecūqz. et. ff. de dona. inter vi. a vro. l. si mulier. s. i. et. l. scilicet. a

Ex aliena. id ē materia.

Et alieno. s. lana. **Aliena**. h incipit dicē de accessiōe q fit hūana natura opāte d **Domini**. h si pos sit reduci ad porē ma teriam. fit cōis hūa rōne materiaz. a nō cedit specificanti. vt. ff. e. l. qd qd. s. fi. in fi. j. dē forte erit a qñ mala fide fecit l3 idu ei nō possit. vt. ff. ad exhiben. l. de deo. s. si quis. accur.

Si tam purpurā vt mamcā vt gironē si aut ipi fili puta in tela. tūc alia rōne est dñs factus purpure scz iur e specificacōis vt. s. p. s. a pcedē. ti. h aut aliqd vult a dicē sup̄dictis scz de adquisicōne iur accel fionis. Re ḡ nihil o petur adiungit hoc quod nūc dixi. vt. ff. del. i. si qñ in prim.

Precōsior. nō p̄ci osus accedē viliozi. sic. ff. de contrahen. emp. si i empcoe. oē. ff. de col. edic. l. iur. stissime. s. ibi spēale i hoīe. s. i. s. fideiul. s. fideiulfores. s. o. vt ibi. Itē loq̄tur h. s. qñ dca purpura ḡ cia ordinādi vestimti fuit apposita sinautēz ecōtra vt vestimtum seruiret purpure. vt forte eā seruaret. tūc cedit vestimētuz pur pure. vt i duabz legi bus strarijs. vt. ff. d. vluca. l. rez. mixtā. s. qd ḡ. et. ff. d. au. a. ar. le. l. et si non sint. s. puemiamus. Si at neutz cā alterius apponā. tūc neutz alteri cedit. et vtz qz possidetur. vt. ff. de vsu. l. rez. mixtura. s. quid ergo s.

Surripuit. si s̄ripuit. at istis actōibz famos n̄ tenet. h

Et odicōz. scz furtiuam vel sine causa. vt. ff. de condi sine cā p totū. i

Siue ipē. s. fur. nam forte erat sartoz k **Extincte**. q̄ntum ad dñum qd p̄didit dñs eius. et ideo q̄ntū ad eū extinctū ē q̄ndiu ē m̄tēta et purpura extincta. nec p̄t v̄dicari. s. agi p̄t ad exhibi. vt exhibeāt et post ven dicetur. vt. ff. ad exhibi. l. gēma. et. ff. de rei ven. l. i rē actō

I possessoribz. veluti a p̄domibz a malefidei pos. vt iste fuit. vt. ff. a. j. de ac. s. sic itaqz. et. ff. vsufr. qz admod ea. l.

Si duoz. acquirēt dñū nō solū specificati. l. si in fi. cione. vt. s. e. s. dū ex aliena. a. s. q. s. h accessiōe. vt. s. e. s. si tñ. h eē ofusiōe. vt. ff. i mixtione. vt. j. p. s. qd si frum

Dñoz. bñ dicit dñoz volūate. nā si vnus dñs tum.

fecit. inde spēz. i. m̄t sum vel vas ex argen to meo et tuo. sua est iure specificacōis. n̄ cōis. vt. s. e. s. e. s. cuz ex aliena. a. ff. d. rei vē. l. si frumentū. s. i. o

Confuse. id est h mul tuse.

Electz. genus ē valis vel species mes talli. et ad h est. ff. d. au. et ar. le. l. pedicu/ lis. s. neracius.

Dem iuris vt sit cōmune vt subicat.

Placuit. scz vt sit cōe. n̄ separi possit. veluti ex cre meo vel plumbo vel argento tuo spēs fca sit quibz casibz separi p̄t et qz libz vendicat suū. vt.

ff. de rei vē. si frum/ tū. s. h si plūbz. a. ff. de acquit. r. edo. l. la cus. a. l. stagna. s. fi.

Si frumentum diximus qñ cōfūdun tur ita vt separi non possint. nunc vidend est qñ singlā corpa i sua sba durāt q̄ cāu dicuntur imisceri.

Cōicata. et ideo locum habet cōi. di. actō vt. ff. de rei vē. l. si frumentū. i. s. e.

Substācia durāt h̄ nūqd idē si d̄ n̄aw lūate fuissent immis xta. vide ē emz qz sic. n̄a em̄ o tēplacō vel volūtas n̄ p̄t mutare s̄bam ḡnoz. quim sp̄ discreta a diuisa sint a seimicem. quod vis de ē esse otra. s. p̄ce/ dentē. s. h. n̄. non est mixz. alias em̄ file rez p̄im. nōne tps cōti

Cū in suo solo aliquis domuz ex aliena matia edi ficauerit. ipse intelligitur

nū est sui nāā cū tps sit mēsurā motus p̄mi mobilis q̄ mo t̄ ē vniformis et otimū. vt dīc aristoteles i. viij. phicoz. et tñ ptes i ipa otēplacōe distingm̄ et alliḡm̄ dicēt es. qz qddam p̄ns. qddam preteritū. qddam futū sit m̄ ḡmis frumētū. qz licz eoqz corpa sint discreta in suis em̄is cōia ea possūm̄ facē ita qz aliq̄ n̄ sit p̄ticula i tuo ḡno quā tu n̄ cōi ces mibi. nulla i meo quā ego nō cōicem. qz nō estz deficiēs te n̄a volūate. si mibi tempore distincto generenē hee diuerfitates nostra significacōne vel respectū deficientē.

Marginal notes on the right edge of the page, including fragments of text from the adjacent page and some illegible scribbles.

I

Mirra q fit p erroze q casu dñi nō trāsit vt ff e l fi
 pcurator vel vt melius pascant et fac j e ad l acq in
 pñ vbi dic gregati pascit S3 otra ff s sol fi aliem So
 ibi spēale ē in pecuā mūata vt ibi d2 vt ff fi cer pe singu
 y p rō modo i mensura
 3 Frumentū nōdum bō fide sumpitū tūc ei in fcm actō
 bare vt ff ad l ac
 quil qui occidit q si
 quis alienum vinuz
 a Arbitrio i q cu
 libz tm frumētū ē hz
 tuaz qntum fuit suū
 qñ nō apparet q fuit
 suū et b pte imposs
 bilē discereōz vt ff
 de vsu frue l fructua
 riu q si vinaris fi hē
 apparet q cuiusqz fu
 erit hoc iudex extinz
 vt subicit fm azo et
 fm b dicit quale id ē
 qd et sic cui libet sua
 grana restituanē vel
 die pr R n esse d eo
 de q est istud s qñ nō
 apparet q fac suū et
 b innuit h bū quale
 nō em dīc qd s quale
 vt in qualitate offic
 um vertatur q qnti
 tate nō corpe cū illō
 fit impossibile discer
 nere et sic pbabit q
 dīc suū fuisse melius
 Et nō triplicē esse dif
 ferenciā mē hunc s
 et supiorē spēs emz
 dicunt misceri vt hic
 matia sfundi vt s
 s p otra Itē h tma
 nēt i ead sba ibi non
 Itē ofusa fuit coia eē sine dñoz vlūate vt s pr q h n
 b Cū i suo suū ē eē si ali h abeat ibi vsu fruct vt j de hō
 mī s i vbi pñ d d m q pñ etatē nudā hz testator
 c Edificauit i bō fide alias nō ymo tignū suū vēdicatē
 vt ff de rei vē l m rē s tignū ar a otrario sensu vel ar
 ex ea excepō ne q ibi ponitur q iurabiē in litem vt ibi nō
 d Inedificat i m ipa terra ofigie Quid g de domo non
 affixā solo R n cedit solo vt ff e l tici9 et fac ad hāc re
 gulā C de edi p l i i dē i satis q plātatis qd h m edifica
 tis d2 vt j e q si ticius et q rōe vñ s l9 Quidqd plāta
 tur seriē vel iedificat Ome solo cedit radices si tam egit
 S3 otra hāc reglāz ē ff de rez di l intm So i spēale ē
 e Nec definit s ex cā edificacōis s alia cā pē dfinē vt ff
 d vñ l rez mī pēa q latuo q huic regle sēg tur cōtraria
 f S3 tātisp i iterim vt extimat n mala fide fecit vt
 g Ad exhibēduz scz ff de rei vē l i rē s tignū a ff
 de tigno mūcto l fi s tūc nō eximē s m litē iurāt vt ff
 de sol qui res q fi qz arbitrarie sūt iste act vt ff i litem
 iurā l i actō ibz a j de act s pterea / d q dīc vt s d iutē
 h In tabularz lex quedam fuit na s et nō imelegāē
 i De tigno qua actōe teneē a q mūctū hz l3 nō mūre /
 tit et q mūperit l3 nō possideat s alio soluēte alter libat
 vt ff de eiec a effu s hō s positū et de flu l i i m fi a qd
 i aut e l opetit s fi S3 qd si uelit magis rē reddē a eximē
 q duplū p stare s n nō audiē qz ppter publicā vtilitatez

dñs edificij qz ome qd i eo
 edificatur solo solo cedit
 Nec tamen ideo is qui ma
 terie dñs fuerat definit eē
 dñs eius s3 tātisp neqz vē
 dicare eam quis pē neqz
 ad exhibēdu de ea re agē
 ppter legē xij tabularum
 qua caueē ne quis tignuz
 alienū edibz suis mūctuz
 eximē cogatur s3 duplum
 p eo pstat p actōz que w
 catur de tigno iniuncto
 Appellacōne autē tigni
 ois materia significat ex
 qua edificia fiūt Ad ideo
 puissum ē ne edificiū rescī
 dī necesse sit Ad si aliq ex
 cā diruptuz sit edificiū po
 terit materie dñs si nō fue
 rit duplū iā cōsecut9 tūc
 eā poterit vēdicare et ad

hoc fuit statutū vt j e qd iō ac et ff s op no nū l i ptor
 et ff del j l cesa s si duobz Itē nūqd h actō cōpetit eē oē
 eū qui bona fide mūxit R n sic vt h l3 otra dixerūt qdaz
 S3 oē male fidei iūgentē alia pē h auxilia opetit vt rei
 vē jē ad ex bi jē furti jē furtia odi jē h actō de tigno mū
 ctō vt j de act s sic itaqz et ff s tigno mūcto l i i fi a
 exhibēduz agē de ea re
 Et ex diuerso si quis i ali
 eno solo ex sua materia do
 mum edificauerit illi9 sit
 domus cui9 solū est Sed
 hoc casu matie dñs pñe
 tatē eius amittit qz volū
 tate eius intelligitur esse
 alienata vtiqz si nō igno
 rabat se in alieno solo edi
 ficare et iō licz dirupta sit
 dom9 materia tm vēdica
 re non pē Certe illd cō
 stat si in possessione ostitu
 to edificatore soli domi9
 petat domum suā esse nec
 soluat pciū matie 7 merce
 des fabrozum posse eū cō
 stat p excepōne doli ma
 li repelli vtiqz si bone fidī
 possessor fuerit qui edifica
 uit Rā sciētī alienū solum

l fi **k** Appellaci
 one fa ad b ff s h
 fi l tigni a ff ad ex
 l gēma s tigni a
 ff e ad s cū i suo jē
 qd m domibz d2 idē
 die i cāpis vt subicit
 q iō ac ad b ff s h
 fig l vrbana predia
 quidā tm otra Item
 idem i vinea vt ff s
 tigno mūcto l i
i Materia vt cemē/
 ta a lapides
m Cōsecutus h est
 otra ff de tigno m
 iūcto l fi alias id ē
 i fi s ibi nō cū effcū
 fuit osecut9 dupuluz
 qz licz exegit nō tam
 pcepit adhuc dupu/
 lū vt ar ff de eiec a
 effu l pcept
n Vendicare nulla
 temporis pscriptō
 ne obstante in reivē
 vt ff de rei ven l in
 rem s fi quā nec p9
 agere potuit vt C
 de an excep l i s fi
 Aliud ergo si mala fi
 de mūxit qz tē agē
 potuit vñ p an tē
 pellitur a rei ven vt
 C de pscp p an

o Ex diuiso intelligit sic C de edi p l i si is oē que sic
 p nō pē qz alienata ē non pē vēdicari s3 otra C de rei
 ven l ij m fi s ibi ex aliena matia a in alieno edificauit h
 de sua i alieno qre dic aut de mea matia i meo edificō a tē
 planū est aut de alieno in meo vt s pr s aut de mea i ali
 eno vt h aut de aliena in alieno vt i dca l otraria otineē
 q Certe fabroz i magistrōz de ligamie mur oz sic ff
 de eo q ē lo l ij s jul locū h3 vbi cū equū sit excep
 r Per excepōnem q loē hre siue alia opetat siue non
 vt ff de excepōe do l ij s generaliter a at j e s lre
 s Bone fidei scz ab micō et ex post fco cū edificauit naz
 si anq edificet sit bone fidei et cū edificat male fi fit elis
 giē qdā media via ita vt nec male fidei puiat neqz vt bo
 ne fidei expensas sruet qz pmittit abrahio vt ff de reivē
 l jul s fi i aliena q ē huic otraria a fa ad b ff de mmoē
 l mtra s vēdentibz nouo edificat et vt plene h scianē
 t Edificauit cum des dic cū ipendo i rē alienā aut suo
 aut meo noie Primo cau loqtur t ille de negg et ff et C
 si meo tē aut fructuū grā et tūc ex fructibz deducit et alias
 null9 fruct9 ducit vt ff so ma l fruct9 a ff fam h fun
 dus aut q cā rei suāde et tūc aut de nouo faciēdo aut non
 pmo casu si bona fi habeo excepōz nō actōz fm jo vt s
 pr s et ff de odi inde fi in area et ff de excep do pau
 s M eē actōz dabat et ē p co ff de pef hē l hēditas et
 s i s ibi ipo gestu negoau fuit hēditariū qd necē hūit

facere. vñ hñit acf. et. ff. si p s hē. pe. l. fi. a. C. de rei vē.
l. ij. a. l. domū. § 3. jo. q. 7. vt dcm ē. et fac. et. p. eo. ff. 8 rei
vē. si p. 9. et. ff. de ac. ep. idēq. et. ff. 8. pe. hē. l. plāte. si
no mala fide tūc nec excipiēdo nec agēdo ofuo vt hñā ne
minē. m. w. l. u. obligatē. vt. ff. cō. i. di. i. h. iudiciū. § jo. §. M.
ē. h. d. ab. negg. act. vt. ff. de negg. si pupilli. §. h. et. h. q. s.
h. ibi noīe alieno gē.
bat. itē a. p. eo. C. de
rei vē. l. ij. h. ibi loq. ē.
qn. ex aliena materia.
et in alieno impendi.
vt. ibi p. ene. nota. si
vero in reficiēdo. aut
bona fide. et tunc ne
cessarias a vtilēs. p.
doli excep. volutaris
as p. ab. aliōz. suam
misi dñs vell. tñ. daē
qnt. um. posset. habere
his ablati. a. corra. b.
vt. ff. 8. rei vē. l. i. fi.
do. si. no. mala. fide. is
pendat. necessarias.
p. officiū. iudici. cū. tñ.
possideo. vtilēs. p. ab.
ra. hōz. ofuo. w. l. utari
as. nullo. mō. vt. C. 8.
rei vē. domū. hic. ē. q.
dixit. bul. hic. q. expē
sas. repet. ā. qñz. p. a.
idē. p. actōz. vt. ff. de
negg. l. si. pupilli. §. h.
et. si. quis. itē. et. p. e.
idē. p. excep. cōz. vt. h.
Itē. a. p. o. idē. p. of.
ficiū. iud. vt. p. l. ff. 8.
rei ven. l. domū. et. l.
diximus. et. h. i. rei vē.
locū. hñt. in. pe. hō.
hēditatis. bo. fi. pos.
suat. omēs. at. ma. fi.
pos. nēcias. a. vtilēs. p.
officiū. iudi. alias. per
excep. cōnem. doli. re
existēte. meliori. i. q. fa
cte. sūt. w. l. utarias. ra
dit. vt. ff. 8. pe. hē.
plane. a. **S**i. tici. 9.
omuta. ē. h. vid. n. cō.
mutari. cū. p. mo. dñs. ov
tilis. rei. vē. de. vt. ff.
de. rei. vē. si. frum. ē. §.
de. arbore. q. ē. q. so.
l. 3. ibi. dicat. varis. et
varia. damus. non. tñ.
nos. damus. v. l. dam. 9.

de extimacōe hñō de plāta vt diximus. §. e. §. plane si loq
B Radices. omnes. vt differat a seqnti. **ori tpe**
Dicimus. pmo videē eius in cui. 9. fundo. originem. dixit.
vt. ff. ar. fu. ce. si. ples. §. fi. §. o. h. corrigit. illā. vel. dic. ibi
poterat. viuere. arbor. ex. fundo. primo. hic. non. vel. efficiē
tici. pro. parte. scilicet. vt. hic. nō. in. totum. vt. ibi.
Racō. facit. ff. e. l. adeo. in. fi. a. l. fi. et. l. qua. rōne.
Qua. rōne. solo. cedūt. vt. §. p. §. ex. semine. meo. in. as.
Diximus. §. e. §. certe. h. qd. si. aliq. s. i. alieno. fundo. semia
ut. otra. quē. ag. ā. §. n. o. ē. seminantē. nō. q. nō. possid. nec

esse p̄t obici culpa q̄ edi
ficauit temere i eo solo qd
intelligebat alienum esse.
Si ticius alienā plāta
in solo suo posuerit. ip̄ius
erit. et ex diuerso si ticius
suā plantam in menij solo
posuerit menij planta erit
si mō vtroqz casu radices
egerit. ante em̄ q̄ radices
egerit eius pmanet cuius
fuit. adeo aut ex eo tēpe
quo radices egerit plan
ta p̄prietas eius cōmutat̄
vt si vicini arbor ita terrā
ticij p̄fserit vt in ei. 9. fūduz
radices egerit ticij effici
arborem dicim. 9. Rō em̄ n̄
pmittit vt alterius arbor
esse intelligatur q̄ ei. 9. cui. 9
in fundum radices egisset
et ideo p̄p̄ osūm arbor
posita si in vicini fundum
radices egerit cōis sit.
Qua rōne autez plante
q̄ terre coalescunt. solo ce
dunt. Cadē rōne frumēta
q̄z q̄ sata sunt solo cedere
intelligunt. Ceterz sicut
is q̄ in alieno loco edifica
uerit si ab eo dñs petat. e
dificiū defēdi p̄t p̄ excep
cōne doli mali fm̄ ea que

colo fecit q̄ min. 9. possidēt. Itē nec. o. ē. possidētē. qz ei. 9. fco
mil actuz est. hñ tñ dic. eū teneri ad instar tigni inuicti q̄ te
netur. etiā si positū ab alio hēat vel teneat. vt diximus. §.
e. §. cū i suo p. l. ff. de eiec. a. eff. u. si. no. §. positū. a. ead. qd
fit i plātais. et eodez mō soluit. cū sit rō filis. vt. ff. man
lucius in fi. i. §. n.

diximus. ita eiusdē excep
tionis auxilio tut. 9. esse p̄t
qui in alienum funduz sua
impesa bona fide cōseuit.
Lte qz l. auree sint p̄ide
cartis mēbranisue cedūt.
ac si solo cedere solent ea
que in edificant aut inserū
tur. Ideoqz si cartis mē
branisue tuis carmē v. l. h.
storiā vel oracōz tici. 9. scri
pserit. hui. 9. corporis non
ticius. §. tu dñs eē videris
Si si a ticio petas tuos
libros tuasue mēbranas
esse nec impesas scripture
soluere pat. 9. sis. poterit se
tici. 9. defendere p̄ excep. cō
nez doli mali. vtiqz si eaz
cartaz mēbranarūue pos
sessionez bona fide nactus
est. **S**i quis i aliena ta
bula pinxerit. quidam pu
tāt tabulā picturā cedere
alijs videē picturam qua
liscūqz sit tabule cedere.
Si nob vid. meli. 9. esse ta
bulā picturā cedere. Ridi
culū em̄ est picturā appell
vel praxis i accessione vilis
fime tabule cedere vnde si
a dño tabule imaginē pos
sidete is q̄ pinxit eā petat

carta. otra. so. hic corrigit illaz vel distingue an p̄cōsior
fit illa scriptura q̄ tabula. fm̄. p. qui ait locū hēe qd h. 8.
si pictus est homo non vtus bono colore. non atramento.
Apellis. ppria nomina pictozum.
Eam petat. id ē dirca rei vē. vt. ff. de re. to. l. q̄ racōne
§. sed non vt l. e. fm̄. azo. / directa. qz desij dñs eē. et sic
Vt vtilis actō. i. rē n̄. est mirabile q̄ non dñs a dño
vendicat. sic contingit alias in public. in quibusdam casibz
vt no. j. de act. §. alie. Accursius. florētinus.

Consequit. i. plā
taut vel seminauit.
Littē cartis. vt 8
bōbace q̄ de pisve
Membranis mūt
que de menbris aniz
malium eripiuntur
Si solo. vt. §. e.
§. in suo.
Carmen. metrice.
Historiā. vesis
a noui testamēti. idē
dicam in fabula. vel
rōmica. vel quolibet
libro profayco.
Oracōnem ad de
um vel ad populum.
vel ad principem.
Corpi. i. libri
Non ticius scilicet
scriptor. bone fidei.
Petas. directa i
Si bona. si rem
autem mala laborem
bonasse videtur. vt. §.
e. §. certe. sed nunqd
act. scriptor. h. 3. reds
dito libro. Rē. sic. si
bonam fidem habuit
act. dico. l. i. fm̄. vt.
ff. de rei vē. l. in rez.
§. si q̄mcūqz. si malaz
non. qz nec excep. h. 3.
vt. h. §. cū. hodie. pres
ciosior. fit. scriptura. q̄
carta. nunquid. n̄. mu
tatur. hic. §. n. qdam
vt. az. sic. nos. q̄. non.
ar. C. 8. tes. scimus. a.
C. 8. ap. p̄cipim. 9. fi.
s. **S**i quis pinxerit
siue bone fi. siue ma
fi. fm̄. p. nos. contra
qz. bona. fide. vt. j. e. §.
ibi. vtiqz. q̄.
Tabulā. quid. si
marmore. Rē. n. cōtra
fuar. forte. ar. tñ. oē.
j. de testa. §. penl.
Cedē. ff. 8. rei vē.
l. in rē. §. h. id. quodi

II

Imposuerit h mirabile attingit qz adico possidetis e terrior qz petetis al' o' ut .j. s. m' d'ic .s. amos sic et alias ff. de noz. si quis a multis et .ff. si ex noz. ca. a. l. i. i. fi. a. l. ij. a. ff. de pef. here. cu id h' ad h' s. n. qz in ca noz li ee pote rit qz fo agēs n' pbabit .j. te in pef. here. si bona iura habu it in vinceto h' ead h' eat in defedendo a sic n' e eoz adicio terrior .j. te euz h' ha

beat acf. p'ctor si no possideat multomag excepcone d'z h're so luto p'co ut .ff. s. sup. hiecb. l. i. s. qd aut. s. n' quid dno qndaz tabule id' oceditur si possideat si p'cuiz p' d'ure soluat. s. n. qz sic cu sibi ad. de. es. go o' ut sit d'ra m' d'm a p'ctor. j. q' p'ferē. si ambo o' ex tranēu possidentē az gāt. s. j. s. q' directā h'z ad. i. p'ctor. s. m. jo. s. nunqd si tabula fuerit abrafa imanz p'ctoris. s. s. fic. ut. ff. s. rei ven. m. rez. s. et qd sel. s. qre aliud in p'ctis qz in scrip turis. s. n. qz p'ctus ra p'ctoris e q' sc'pē. b. **Surtz.** s. m. jo. put. anq' pingerz a laud p'picturam.

c Tablas et subau dina et p'ctori ostra q'neu fur em dat s. m. az. vel meli' ut mibi vidz. h' loquie qn fu it subrepta anq' essz p'cta. s. ficā o' d'm table sibi subreptēe possz dari furti actio facta furtu tabla iaz p'cta ut .j. s. ob. q' ex delie. nal. s. aliqn.

d Si q's. bona fide q' in mico exigit. s. ut credat sibi d'atem h're ius distraken di ut .ff. de vsuē. q's fit. s. fi. nec obstat qd e. ff. de acquirē. re. do. l. m. bonafidei. s. m. o' r'iu. qz ibi opponēdo loquie no e. **I**usta. cu multe sūt cā siue tituli acquirēdi ponēdo ut m. ff. collit in varijs titulis sub titulis d' vsuē. vsqz ad tis tu. de re iud. idēz tū et si titulu non habeat ut ar. ff. fi. reg. f. **Naturali.** i. iugeneu. de q' loquie h. t. l. i. m. s. h' ante cui naturalis rō infra e. **g** Fruct' .s. industriales aliud in naturalib' ut .ff. s. vsuē. l. fruct' nec obstat .ff. de acquis. ren. re. do. l. bo. fi. m. pū. qd em ibi dic. omnes. expomē sine facto possessoris. siue alius p'cepti industriales tū ut .ff. de vsuē. q' sit. s. p' r'ea. s. naturalib' fructib' o' s'uptis. an te nea' possessor. s. n. no teneē possessor rei ven. qz si possis det. nec dolo desit possidere. s. o' d'ic. sine cā teneē m'p' tū lo cuplecōz e ar. ff. si cer. pe. si et n. e. **h** Pro cultura ut se getes i. **e** cura. ut lacra pil'na lana. **k** Pro p't. nec ad p'ciu. ut .j. s. offi. iud. s. si vero et. ff. fi. reg. l. i. m. s. h' ante. si tū extent. non rei ven. qz p'cipietis sūt sed offō iudi. teneē reddere ut. C. de rei ven. certum. s. bona fide.

nec soluat p'ciu tabule po terit p' excepcone doli ma li submoueri. **A**t si is q' p'ixit possideat oseq'ns e ut utilis actō dno table adū sus eum detur. **Q**uo casu si non soluat impensam p' d'ure poterit p' excepco s nē doli mali repelli vtiqz si bona fide possessor fue rit ille q' p'icturā imposue rit. **S**ilud ei palā est q' si ue is q' p'ixit surripuit ta bulas siue ali' p'petit dno tabulaz furti actō. **S**i q's a nō dno que d'm esse credidit bona fide fundū emerit vel ex donacōne a liaue q'libz iusta cā e q' bo na fide accepit naturali rōne placuit fruct' q's p' cepit eius esse p'cultura r cura. et ideo si postea d'ns supuenerit r fund' vendi cet de fructib' ab eo con sumptis agē non p't. **S**i vero q's alienū fund' sciēs

Item. ut faciat fruct' suos. **m** Cogiē. distingue tam. qz si h'z ti. male fi. pos. de o' s'uptis o' d'ic. sine cā. de ex tantib' rei ven. de p'cipiendis p'p' t. excusat. ut. C. de rei ven. si fund'. nisi in. m. casib'. qn emit ab eo que scit vende re in fraudē creditoz. p' qn vendit q' metu opullus e. et cū emit o' mēdicū. deins corūpi fruct' paciat ut. ff. q' in

possederit n' id' necessus est itaqz cū fundo eciā fruct' lz o' sumpti sint cogiē resti tuere. **S**s vero ad quez vsuffruct' fundi p'tinz nō alit' fructuū d'ns efficit q' si ipe eos p'cepit et iō licz maturis fructib' nondum tū p'ceptis decesserit ad heredes eius n' p'tinet sed dno p'petatis acq'runtur. **E**adē fere r de colono di cunē. **I**n pecudū fructu eciā fetus e sicuti lac pil' et lana itaqz agni eduli et vituli et equuli et succuli statim naturali iure d'ni fructuarij sunt. **P**artus vero ancille in fructu n' est itaqz ad d'm p'prietatis p'tz absurdū eividebatur boiem in fructu eē cū om nes fruct' rerum natura gracia hoim opauerit. **S**z si gregis vsumfructū q's habeat in locū demor tuoz aialiū capitū ex fe

frau. cre. l. ait. p'toz. s. p' hāc et. ff. q' me cā. s. et ptus et. C. s. ag. et cen. queadmo dū. id' in q'rto ut. C. de fi. m' stru. et iut. a. s. ste. fi. l. i. fi. n' h'z. t. s. o' s'uptis o' d'ic. sine cā de ext' ant' b' rei vend. ut. C. de o' d'ic. ex. l. i. penf. et. C. s. rei vē. si fund'. de p'cipiens offi. iudi. ut. ff. s. rei ven. si nauis. s. fi.

n s vero. ad quem ipe. alio em p'cipiēs te n' a n' sunt sui. s. fi. bo. fi. pos. fuerit eciā si eos alius p'cipiat. ut. ff. s. vsuē. q' fit. s. p'terea. vel alit' si ipe p'cepit nō eciā heres eius. nec em ad heres dem transmittit. **o** **P**receptis. ut si i bo. reo positi sūt fac

colono. qui nūmis colit. nam omēs fructus fac suos. ut vsu fruct'. h' d'nt qz colonus talis facit fructus suos ut a solo di scripsi sūt. ut. ff. de furti. l. si apes. s. fi. secus de vsufructu h' dicit. vel dicas de p'ciarijs ut. ff. loca. r. o' d'uc. cū in plu res. s. mellem. s. m. az. **I**tem dicit fere p'p' aliud qz colonus tū mittit ad heredē ut .j. loc. s. fi. s. fructuaris n' ut hic.

r **I**n pecud. fetus. q. d. ita fetus sicut zē s. **E**t succuli. id' e pui sues. **s** **P**ilus. bouis vel eciā caprarum ad boz ram sellariū. **t** **N**aturali. i. geneū d quo loquitur. s. e. s. singuloz. **u** **P**art' p'tinet quātū ad plenam p'prie tat em. nisi eciā et m partu sit vsufruc. legatus. ut. ff. de vsufruc. vetus. **r** **A**bsurdū est. sic. ff. de vsufruc. in pe cudi. **y** **I**n fructu. scilicet ut ipse sit fructus. sed tamen in eo reliquit. **z** **N**atura. i. deus. sic. s. de iutna. in pū. **V**ñ d'z. Pronaqz cum spectant animalia cetera ter'am. **O**s homini sublime dedit celumqz videre. **V**ssit. et erectos ad sidera tollere vultus. sic. ff. de edil. e. l. iustissime. et. ff. de furt. qui vas. s. ex furtiuis. et. ff. de pef. here. l. ancillaruz **a** **S**ed si gregis. grex est numerus. r. ouum vel. v. porz

[Marginal notes in a smaller script, partially cut off on the left edge of the page.]

eorū simul et gdatim ostententium ut ff. de abigeis. vel oues
 et fa. ff. de usufr. l. r. z. mixtura. §. tēciū. **b** **Ex** feru. aliū
 de em non submittit fm quosdā. vel forte submittet eciaz
 aliūde. ar. ff. de usufruc. quid §. §. qd d. m. fi. **c** **Sub**
 mittē. q. submissio n. sit si m singlis capitib. sit usufruc. ut
 ff. e. qd §. §. qd d. **d** **T**hesauros. ē aut thesaur. pecunia
 ab igno. d. n. s. ve.
 tultio. tpe abscon.
 dita ut. C. de thesaur.
 ris. l. i. l. r. in pñ. v.
 de posico. pecunie cui.
 ius mēoria n. extat ut
 ff. de acqui. re. do. l.
 min. §. thesauros.
 qūq. m. ppe d. ut. ff.
 de acq. pos. l. pēgre.
 in pñ. et. ff. ad eri. l.
 thesaur. **e** **In** suo
 iūe directo vel vtili.
 ut fedatari. vel em.
 phiteotecari. vel si.
 mif. l. 3. pla. aliud dir.
 erit m. his. **f** **Quid** si
 mercenarius dū labo.
 rat in alieno vel cre.
 dito. m. pigre. mue.
 mt thesaur. **g** **Di**
 midiu. eius i. cuius sit
 do. muemūt. et ita di.
 midium si bi acq. runt.
 ff. de acq. re. do. l. si
 qd. §. qd si creditor.
f **Loco**. alias solo.
g **Religioso** ut. ff.
 de iur. f. l. in §. penl.
 o. tra. So. h. e. corri.
 gitur fm. b. vel hic
 fm. naturalē racionē
 ut patet ex lra. ibi se.
 cund. ciuile racionem
 q. p. reu. sic i. v. sū.
 otigit fm. jo. accur.
h **Fortuito** casu. et
 ē casus m. p. mate rei
 euētus ex d. n. s. caus.
 p. uemēs. ob aliud et
 aliud m. ceptis.
i **Non** data opa. al.
 totuz reddiē dno. m.
 suo loco tñ potest o.
 perā dare n. tam ma.
 gica arte alias esset fisci ut. C. de thesaur. l. vnica.
k **Dño**. §. p. quaz act. **l** **p** rei ven. cū dñs sit. vel odi. ex
 hac. l. **m** **In** cesaris locū. s. p. a. m. om. alē. **m** **In** publi.
 co. i. publice deputato. **n** **Fiscali**. n. tamē publice depu.
 tato. **o** **Vel** fisci. §. si fisci p. tē sup. reserit cū altero tan.
 tū reddi. ut. ff. de iur. fisci. l. in §. fi. **p** **Ciuitatis**. q. lo.
 co puato. sit ut. ff. de iur. fisci. l. in §. fi. **q** **Per** edicō.
 nem q. non solū inuēcionē ut. §. §. p. r. **r** **Naturali**. id ē
 genēu. ut. §. §. p. r. **s** **Acquirunt**. cā p. cedēte vera vel
 putatiua. alias n. ut. ff. e. l. nunq. et. §. §. §. si quid rē.
t **Nihil**. p. mmo de o. v. i. r. §. p. b. l. i. c. lo. quē sic. ff. de par.
 tis. l. i. in pñ. et. ff. de act. emp. l. ex emp. in pñ. et. C. d.
 tñsact. non m. morē. **u** **Volūtatē**. dū tam legitimā. naz
 cū bonis m. d. d. u. z. est. non alienat ut. ff. de cura. fu. l. i. in
 pñ. **v** **Quis** i. s. i. siue mobilis siue solis. **x** **Corpas**

tu fructuarius submittē.
 dz ut iuliano visum ē r m
 vinearū demortuarū vel
 arborū locū alias dz sub.
 stituere recte em colē dz r
 qī bon. paterfamilias vti
 dz **T**hesauros q. s. in
 loco suo inuenerit diuus
 adrian. naturalē eqtatez
 secut. ei decessit q. eos inue
 nerit. **I**dēq. statuit si q. s.
 in sacro aut religioso lo.
 co fortuito casu inuenerit
At si q. s. in alieno loco nō
 data ad h. opa s. fortuito
 casu inuenerit dimidiū do
 mino soli decessit r dimidi.
 um inuētori **E**t ouemien
 ter si q. s. in cesaris loco in
 uenerit dimidiū inuēto.
 ris et dimidiū esse cesaris
 statuit cui ouemēs est ut
 si q. s. in fiscali loco vel p. b.
 lico vel ciuitatis inuene.
 rit dimidiū ipius esse r di.
 midiu. fisci vel ciuitatis.
Per edicionem quoq.
 iure naturali res nobis
 acquirunt. **N**ihil em tam
 ouemēs ē naturalē eqta.

fic intelligo si placeat vēditori aliud q. p. ceu accipe. ali.
 as n. ut. ff. si cer. pe. l. in §. i. **o** **Dato**. poterit §. vēdica.
 re vēditor rem si n. fuerit de p. cio satisfactū ut. ff. d. tribu.
 pecu. §. §. si dedit m. cedē. n. emptor. p. ciū tū offerat ut. ff.
 man. diligē. §. i. **p** **Ex** lege. xij. ta. q. ē ius ciuile ut. ff. d.
 iusti. et iure. l. ius. §. §. §. igit nō solū genēu. **q** **Iure** natu.
 rali. sic dictū est qd rōne naturali fuit inductū ut. §. de iur.
 na. §. q. vero et. §. q. naturalia. **r** **Vendit**. et edidit.
s **Emptoris**. quid si dedit die ad soluend. **r** **n**. n. facta so.
 lueone vēdicat fm. jo. ut. C. de pact. mē emp. et vē. l. omif.
 sorie. potest tamen contra dici. q. aliud ē simplē die solu.
 cioni statuere aliud pactum. l. omif. sorie. ponē. **t** **rem** quid
 si simplē tradat. **r** **n**. vidz. sequi fides. nisi o. tra. p. b. ut q.
 forte dicebat emptor. pñtem habere pecuniā ut ar. ff. de
 pig. acti. l. in. et ar. §. §. ff. d. tribu. p. curato. §. §. si dedit

lie. incolpales em tradi non possunt ut. ff. de acqren. re.
 do. suus. §. meo. pales. **y** **A** dño. §. quq. fallit et eius o.
 trarū inuenit v. z. ut. §. quib. §. alie. l. 3. vel n. §. §. est reg. §.
 re ut h. et. ff. e. edicō. **z** **Alienat**. i. dñū transfertur.
a **Stipendiaria**. §. q. militib. p. stipendiis danē ut. ff. d. tra.
 ven. **t** **re** h. r. berati. §. i. et de cuicti. l. lucius et de acqren.
 re. do. m. agris.

ti q. voluntatē dñi volētis
 rem suā in aliā tranfferre
 ratā haberi et ideo cuius
 cuiq. generis sit corpalis
 res tradi possit et a dño ē
 dita alienat. **I**taq. stipē.
 diaria quoq. et tributo.
 ria p. dia eod. mō alienantē
Vocant autē stipēdiaria
 et tributoria p. dia q. m. p.
 uicijis sunt mē que nec nō
 et ytalica p. dia ex nē a o. sti.
 tueōne nulla ē dē a s. §. si qui.
 dem ex cā donacōnis autē
 dotis aut q. libz. ex alia cā
 ē dantur sine dubio trāsfe.
 runt. **V**endite vero res
 et edite nō aliter emptori
 acquirunt q. si is venditō.
 ri p. ciū soluerit vel alio
 mō ei satisfecerit veluti ex
 p. missore aut pignore da.
 to qd cauet quidem ex le.
 ge. xij. ta. tam recte dz et
 iure genēu id ē iure natu.
 rali id efficit s. §. si is q. ven.
 didit fidē emptoris secu.
 tus fuit dicēd. est statim
 rem emptoris esse. **V**i.
 bil aut m. test. v. z. ipe dñs

re. do. m. agris.
b **Tributoria**. que
 tributa rome reddū.
 tur. **c** **Alienat**.
 p. edicionē. **d** **In**
 p. uicijis. q. d. talia
 p. dia n. sūt m. ytalica.
e **Inter** q. §. p. uicijis.
 alia. **f** **Constōne**.
 ut. C. de usufr. trans.
 for. l. vnica.
g **P. dia** est. §. q. n. tū
 ad dñm tñsacionē ut
 C. de usufr. tñsfor. l.
 vnica. §. §. q. n. tū ad tribu.
 ta ē dē a. C. d. epi.
 et. cle. de his.
h **Si** liquidē. vere
 nulla ē dra. §. et si. i.
i **Tradant**. s. stipē.
 diaria p. dia et tribu.
 ta. **k** **Tñsferunt**.
 s. p. uicijis alia p. dia sic
 ytalica. et ē verum m.
 omib. §. n. scriptura
 nē cā sit. ut. C. de v.
 sū. tñsfor. l. vnica. §.
 q. si p. dia. **t** **re** sit ve.
 ra si accipiēs iducat
 invacuā pos. fm. q. s.
 ut. C. d. p. ba. cū res.
 jo. §. ut. ff. d. fund.
 do. li. fund. et de acq.
 re. do. hō. lib. §. que
 quid sufficit em. indu.
 ci m. pos. l. 3. n. vacuam
r **d** aut m. dē a. l. d. p.
 ba. d. demētate q.
 sic euenerit n. causati
 ue die. **v** **Vendite**
 vero p. §. m. **r** **es**
 q. loco pigris a vēdi.
 tore teneri pñt ut. ff.
 d. acti. emp. ul. §. of.
 ferri. **n** **Pigre**. q.
 sic intelligo si placeat vēditori aliud q. p. ceu accipe. ali.
 as n. ut. ff. si cer. pe. l. in §. i. **o** **Dato**. poterit §. vēdica.
 re vēditor rem si n. fuerit de p. cio satisfactū ut. ff. d. tribu.
 pecu. §. §. si dedit m. cedē. n. emptor. p. ciū tū offerat ut. ff.
 man. diligē. §. i. **p** **Ex** lege. xij. ta. q. ē ius ciuile ut. ff. d.
 iusti. et iure. l. ius. §. §. §. igit nō solū genēu. **q** **Iure** natu.
 rali. sic dictū est qd rōne naturali fuit inductū ut. §. de iur.
 na. §. q. vero et. §. q. naturalia. **r** **Vendit**. et edidit.
s **Emptoris**. quid si dedit die ad soluend. **r** **n**. n. facta so.
 lueone vēdicat fm. jo. ut. C. de pact. mē emp. et vē. l. omif.
 sorie. potest tamen contra dici. q. aliud ē simplē die solu.
 cioni statuere aliud pactum. l. omif. sorie. ponē. **t** **rem** quid
 si simplē tradat. **r** **n**. vidz. sequi fides. nisi o. tra. p. b. ut q.
 forte dicebat emptor. pñtem habere pecuniā ut ar. ff. de
 pig. acti. l. in. et ar. §. §. ff. d. tribu. p. curato. §. §. si dedit

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and illegible.]

II

Fieri nisi in casibus ut ff. de iur. fisci. l. si pcurator. §. si. et ff. de re iudi. a duo. §. si emptor. **Ubi q. em q. s. p. alium facit ipe facere videtur ut ff. de vi et vi ar. l. i. §. deie cisse. et. §. de mut. §. si solu. et ff. de iur. j. et apud §. fecisse u. Permissa. vel ab ipso dno vel ab alio domini voluntate p. Libera. sec. m. gnali pcur. qui n. h. z. libera ut ff. de pcur. l. pcurator totoz. §. M. distinguit in p. cui. totoz. honozum ut ibi et vniu. ut h. y. **Inediu. nu. da. l. a. edicome sic. C. de pact. l. edicombul. et m. alijs casibus do. mmiu. sine tradicome dae qui pnt his legi b. notari ut ff. de acq. ren. pos. l. i. §. si iulle rimet. §. id qz. et l. q. meo. §. si ueditor. et l. q. ruda. §. et. C. de ac. qren. pos. min. q. C. de dona. l. i. et l. quis. quis. It. si volens ti. bi edere dnum noie tuo me ostitua possi. dere. vel oduca a te. ut ff. de acq. ren. pos. q. meo. et de re ven. queda ml. 3. **Tu** am esse si res pns est ut ff. de re ven. eius. et l. si. vel si mve. rayedicome. ibi in fi. ct. ut ff. de emp. l. ij. **Ue** si evez. si pcurum fit solutu vel satisfas. au ut. §. e. §. vedite. a. **Ue** si qz. et e. ca. sus. ubi in possessio. ne edita acqritur do. mmiu. et alios habes notatos. ff. de re ven. l. si ager. **Ue** Cl. ues. alit. de consuetu. dmedacie in qua cuz aliquis vult legare vel dare fundum ec. clese. sumit p. ter. re in p. n. c. u. l. i. po. nit super altare. et is. ta transfert dominiu. ut. et de. o. s. i. e. est tamen ea sus mirabil. in quo sine omni solē. mitate transfert dominiu. neq. ipso iure ut. C. de dona. l. q. f. quis ar. C. de sacrosan. ec. ut inter. c. **Ue** res posita s. i. repositas. **Ue** Transfert. p. prietate et possessione. et q. s. d. p. p. prietate verum est. si d. s. est tradens alias causam v. h. i. capiendi. si hec fiant coram ho. reo. et b. p. p. tem. visiones rei ut ff. de o. s. hen. emp. clauibus. et de acq. ren. pos. l. i. §. si iusserim. et s. h. t. e. m. ar. ut si vendam equu. que tradaz p. frenu. vel capis. r. u. ut dominiu. transeat. **Ue** hoc. f. est qua. s. in aliquo ca. su. qz. sup. temp. in p. sona certaz b. in incerta. **Ue** Uncertam. ar. o. s. j. del. §. tutor. **Ue** Mis. filia. sic dicta. qz. in p. s. am. mitant. sui. p. c. u. n. e. ut. illic. c. u. z.****

tradat alicui rem. aut vo. luntate eius a. i. q. cui rei ei? possessio p. missa sit. q. r. e. ne si cui liberaym. u. s. o. z. nego. cioz admistraco p. missa fuerit a dno. is. qz. ex his ne go. cis rē vendiderit et ē. diderit facit ea accipiētis. **U**nter d. autē sine tradi. cione nuda voluntas domi. ni sufficit ad rē transferē. dam. veluti si rem quā tibi aliq. s. o. mendauerit a loca. uerit aut apud te depo. fuerit. v. d. iderit tibi a do. nauerit q. uis em ex ea cā tibi n. tradiderit ea. eo tū ipso q. patit tuā esse sta. tim tibi acqrit. p. prietas p. inde ac si eo noie edita ti. bi fuisset. **U**te si qz mer. ces in horreo suo positas v. d. iderit simul atqz cla. ues horrei sui tradiderit emptori transfert. p. prieta. tē merciu. ad emptorē. **U** hoc ampli. inter d. et in in. certā p. sonā collata volū. tas d. ni transfert. p. prieta. tē rei. ut ecce p. tores et cō. s. ules q. missia iactant in vulg. q. ignorat quid eoz. qui. qz. acceptur. sit. et tū

tēte multitudine possint p. tores vel consules p. tranire. ut in coronacōne domini pape. vidi ut. ff. de relicto. l. si id. q. s. id q. s. et in autē. de consuli. col. in. §. hec itaqz. ibi ar. gentum vero rē. **U**ollet. ver. vel legis interpretacōne ut in autē. de nup. §. et multo potius et. C. de infan. l. si. q. C. de lat. li. to. l. i. §. sed scimus. Accur. florent.

qz volūt q. quisqz eoz ex. ceperit eius esse statim eū dominū efficiūt. Quia ra. cione veri. esse videtur. ut si rem p. derelicto a domino habitā occupauerit quis statim eum dominū effici. Pro derelicto aut habet qd dominus ea mēte abie. cerit. ut id in nūo rez. sua rū esse nollet. ideoqz stati. dominus eius rei esse desit. **U** Alia sane cā est eaz. re. rū que in tēpestate maris leuiade nauis cā ciciunt. **U**ec em domioz pmanēt qz palā est eas non eo aio eici qz qz eas nō velit. s. qz magis cū ipsa nauis maris piculū effugiat. q. de cā si qz eas fluctib. expulsa s. l. ecia. in ipso mari nactus lu. cradi. aio abstulerit fur. tū o. mittit. nec longe v. d. discedē ab his q. a reda. curi. tē non intelligētib. domis cadūt.

De rebus corporalibus et incorporalibus

Quedā pretēa res corpales sunt. et qdā incorpales. **U** Corpales sunt q. sui natura tā

Uel sit. si abiecit. p. habere desit rem im. mobilem. alioq. n. pos. sessionē p. dere pot. n. dominiū ut. ff. de acq. qren. pos. si quis i. §. d. rā. et. ff. de re liz. do. l. i. a. i. j.

U Alia causa. alias sane. l. p. c. i. e. n. d. i. a. i. o. a. l. i. u. d. u. s. s. t. a. t. u. e. t. u. r.

U fluctib. i. v. r. d. i. s. m. **U** Furtū. ff. de fur. l. fal. §. si iactum. o. s. **U** s. o. d. i. s. t. i. n. g. u. e. a. m. i. m. u. p. i. e. n. t. i. s. q. p. a. s. t. e. t. u. t. s. i. l. i. b. r. u. a. p. t. u. m. p. i. e. i. a. m. s. m. j. o. b. u. t. e. x. h. a. c. l. e. t. i. l. l. a. c. o. l. l. i. g. i. t. u. r. e. t. a. r. ff. de damp. m. fec. si fuita. §. si q. s. metu. **U** rem quid dis. stat hoc furtū ab illo ff. de incen. ru. nau. h. n. hic locum habet qū. non in ipso nau. fragio aliquid quis fura. i. bi in ipso nau. fragio ut. ff. de incē. tu. nau. l. i. in fi. a. l. i. et. i. j. ut. ff. de re. liz. do. l. i. et. i. j. et. i. j.

U Longe. nā in ali. quo distat. qz s. scie. te. illud ignorante dno sit. **U** Deres. da. i. de cur. ducto. ab equis. p. non. intelligentibus. i. n. videntib. q. **U** De. rebus corp. alibus et. incorp. alibus.

Quedam ptes. rea. i. p. p. p. dictam diuisi. one. s. ti. i. est et alia. qz quedam o. mnia. quedam publica. que. dam. v. m. u. e. s. i. t. a. t. i. l. que.

dam nullius. quedaz corpales. et quedā incorpales ut sub. icit. **U** Corpales. sic ff. de re. di. l. i. §. quedam. **U** Que. dam incorpales. quid de hac diuisione nos iut. o. s. u. l. t. i. e. g. e. z. mus. h. n. qz multa in corp. alib. locuz. hnt. que n. suantur in incorp. alib. qz incorp. alia. e. n. non tradunt. non v. h. i. c. a. p. i. u. z. tur. regl. riter ut. ff. de acq. ren. re. do. l. si uis. §. incorp. a. les et de v. h. i. c. l. v. h. i. c. a. p. i. o. n. e. non vendicant. ut. ff. de re. i. v. e. l. vendicacō. ac non transferunt. penitus ut. ff. de socio. l. i. j. et. i. j. non possident. ut. ff. de acq. ren. pos. l. i. j. et p. m. c. i. t. **U** Sui natura. nam secus si p. p. difficultatē ut res in p. s. u. dum maris. vel celo affixa. Accur. florentius.

cui expediant non erit seruitus. sed magis aliud ius. s. pas
dionis vel conuencionis ff. de seruit. ut pomu. h. Co
quende. necesse ad conuencionem in agro meo faciendam. ff.
fructus recipientes. idem de arena fodienda. i. Nec quis
quam. s. ut seruitus sit obligatio tamen esse potest. ut ff.
de euidi. fund. §. i. et ff. fam. herē. heredes. §. sed contra si
p. nulloz. rē.

Si quis ius. i. a
liquam seruit. de fru
pioribus. l. Pas
dionibus. i. pactio
nibus stipulacomi
bus. similis expōcō
est. ff. de acquiren.
pos. l. si rem in fi. vel
pactiombus. i. conē
dibus alijs ut vendi
tione et donacōne. et
qđ subicit stipulacōi
bus. i. obligacōibus
verborum tantum.

Edes suas. quis
bus seruitutibus nō
impositis cuiuslibet vs
qđ ad celum liberum
est edificare ut ff. qđ
vi aut clam. l. si. §. pe
nul. et de seruit. l. si.

Ducere. his de
ficientibus cui libat res
sua libera est. et pos
terit alijm prohibere
volentem ingredi in
suum agrum ut. §. s.
re. di. §. fere. a. §. pla
ne. accur. De usufructu Rubrica.

Usufructus.
fic. ff. e. l. i. et
ij. a. **Est**
ius. i. seruitus. et p
hoc patet qđ non lo
quitur de ipf fructu
bus fūdi qui sūt cor
pales. pmo de iure
vtendi ut. §. de reb
cor. et incor. §. i. sic
qđ p hoc verbum scis
licet qđ expono uis
i. seruitus. remouēt
vasallus supficiarius
et qui alias vtile do
minū habet. Item
hoc ius est etiam pso
nale. qđ cū psona ex

tinguitur. ut. §. i. f. m. itur. Item est forma quedam appie
tate sepeata. cum apud vnum possit esse prieras. apud alij
usufruc. ut ff. de acquiren. pos. l. p. miscer. ius autem qđ
dominus fundi habet in fructibus papiendis. est cum caus
la. i. cum prierate ut ff. de excep. rei iud. si euz argent. §.
penl. b. **Aliens.** nam sua res nemī seruitutem debet ut
ff. de seruit. v. p. red. l. i. r. e. omni et ff. si usufruc. penl. p.
arti frui. in pū. Itē qđ subicit rebus. dic. l. quibuslibet nisi
usu dñm antur ut. §. c. d. st. i. uitur. et ff. si cer. pe. l. i. i. fi.
Vtendi. ad dñam creditoris qui vt non debet pignore
ut. §. de obli. qđ ex delie. nal. §. furtum. **Ufructu.** ad dñam

indivisus in quo tamen vt et frui pmittitur ut. §. et. i. in pū
e. **Salua** rerum substantia. i. p. sita cauōne vel satisfact
one de saluanda suba secundum quosd. et sic dicunt cauōs
nem esse de substantia usufruc. ar. p. eis. C. e. l. i. et ff. de
usufruc. l. v. p. i. nos conēdicimus ei. qđ hęc cauō non est
suba usufruc. nam sine ea usufruc. est. plus dico. qđ in casu
bus nullomō presta
tur ut ff. ut le. vel fi
de. ser. cau. ca. l. i.
§. ad fiscum. et C. s.
bo. qđ li. l. fi. et ff. v.
usufruc. quemadmod
ca. l. usufruc. §. illud
et §. plane. dic ergo
salua rerum substans
cia. i. ne peat rerum
substantia. q. d. tam
diu durat usufruc. qđ
diu durat substantia
et hoc statim pbat. ē
autem rē. et sic verba
sūt de diffinēōne sed
non cauō. f. **Est**
autem. i. usufruc. ius
i. seruitus vel forma
corp. i. inherens.
Quo. i. corpe p
empto. ut domo de
struēta. vel fūdo cal
mate pempro. vel iu
mento mortuo in qđ
usufruc. habetur ut
ff. p. socio. l. verum.
§. penl. b. **Ipsuz**
s. ius vtendi fructu.
i. usufruc. sed opz
pono. ante sepacio
nem non est usufruc.
sed nec post sepacio
nem recipit sepacio
nem. h. usufruc. i. qđ
postea s. usufruc.
h. **Quadam. sic. C. de**
muli. qđ ser. p. r. i. s. l.
i. §. si quas. sic. et. C. s.
muma de ma. l. i.
Deducto. nō de
ducto. si em vni sim
pliciter fund. alijsu
fruct. legauerit am
bo acurunt in vsum
fruct. ut ff. de usufr.
act. l. m. de neracius.
§. non solum. et s. usu
fruct. e. rez. qđ vsu
su. l. si tibi. m. **Legare.** Item alijs modis ut. ff. e. ti. v. su
fruct. pluribus autem datur cum inducitur in possessione
fructuarius. et prierarius patitur cum vt frui ut. ff. e. l.
in pū. n. **Constituere. inter viuos.** o. **Pactionē. ut. §.**
ti. i. diximus. §. si. p. **Re** tamen abscedente. id est sepato
erūte. et erit p. questione illa. qđ libe. homo non poterit lo
care opas suas in ppetuum. ne libertas sit mutilis. qđ p. cō
cessit. ar. ff. de adi. et de ticio. §. ticio. de li. ho. exhi. l. i. sed
jo. s. e. cum possit p. substitut. hūire. ut. C. de epi. et cleri.
l. quisquis. et. l. ad similitudinem. cum hoc non agat ut p. se
tantum opetur. ut. C. de cad. tol. l. vna. §. vera. et. ff. d. du

De usufructu

Usufructus ē ius
aliens vtendi fru
endi rebus salua
rez substantia. Est autez
ius in corpe quo sublato
et ipsum tolli necesse est.
Usufructus a prierate
te sepacionem recipit id
qđ plurib. modis accidit
ut ecce si quis usufructū
alicui legauerit nam he
res nudam habet prierata
tem legatarius vero vsum
fructū. Et econtra si fund
legauerit deducto usufru
ctu legatarius nudam ha
bet prieratem heres ve
ro vsum fructum. Item a
lij usufructum alijs dedu
cto eo fundum legare po
test. **Sine testō** vero si
quis velit usufructū alijs
constituere pactionibus
et stipulacōibus id effi
cere debet. **Re** tamē in
vniuersum mutiles essent
prierates semp abscedē
te usufructu placuit certis
modis extingui vsum fru
ctum et ad prieratem re
uertī. **Constituatur** au
tem usufructus non tan

tu. l. si tibi. m. **Legare.** Item alijs modis ut. ff. e. ti. v. su
fruct. pluribus autem datur cum inducitur in possessione
fructuarius. et prierarius patitur cum vt frui ut. ff. e. l.
in pū. n. **Constituere. inter viuos.** o. **Pactionē. ut. §.**
ti. i. diximus. §. si. p. **Re** tamen abscedente. id est sepato
erūte. et erit p. questione illa. qđ libe. homo non poterit lo
care opas suas in ppetuum. ne libertas sit mutilis. qđ p. cō
cessit. ar. ff. de adi. et de ticio. §. ticio. de li. ho. exhi. l. i. sed
jo. s. e. cum possit p. substitut. hūire. ut. C. de epi. et cleri.
l. quisquis. et. l. ad similitudinem. cum hoc non agat ut p. se
tantum opetur. ut. C. de cad. tol. l. vna. §. vera. et. ff. d. du

obus res. l. nemo est. vel etiam possit intesse prestare. ut ff. de re iudi. si quis ab alio. s. si. accur. q. Certeis modis ut. i. e. s. f. i. m. e. **C**onstitutio aut in fundo. et sterili ut. ff. e. statuo. s. i. **2** **C**asali. q. si potest ee salua suba q. ee dz. ut. s. e. i. p. n. **f** **C**uili. q. i. n. i. t. d. n. i. u. legatar. v. n. sibi h. u. i. n. o. p. t. ut. ff. s. i. s. u. s. p. e. i. v. a. f. r. u. i. p. n. **t** **V**estimenta. ff. e. l. s. a. q. d. s. et s. i. v. e. s. t. i. m. e. n. t. a. q. d. s. o. i. b. i. lo. q. e. d. e. q. d. b. u. s. d. a. v. e. s. t. i. m. e. n. t. i. s. q. p. p. e. t. u. o. d. i. r. a. b. a. n. t. h. i. c. d. e. t. e. m. p. o. r. a. l. i. b. u. s. **v** **P**ermutacione n. a. z. q. u. e. h. e. d. i. e. e. m. e. a. e. r. a. s. e. r. i. t. t. u. a. h. i. c. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. u. r. q. u. o. a. d. d. o. m. i. n. u. m. m. e. u. q. d. s. i. n. i. t. h. i. c. s. d. e. r. e. d. i. s. s. i. t. a. n. i. e. n. **7** t. e. m. s. i. c. u. z. a. l. i. a. m. i. s. c. e. a. t. u. r. e. r. i. n. g. u. i. t. u. r. ut. ff. d. e. s. o. l. i. a. l. i. e. n. i. y. **S**ed utilitatis se natus. cum nomen n. habemus. **y** **S**atisfat. sed nonne hec satisfaccio vel illa q. satisfaccio legataris vel usufructuarius se vsu rum arbitrio homi vi ri potest remitti a te stator. **R. n. n. ut. ff. ut. in. pos. l. e. si. pecu. mie. et. C. de. usufruc. l. i. et. C. ut. l. e. no. ca. l. pen. l. It. a. ut. e. satisfaccio quam pre stat heres de legato solvendo bene potest remitti. ut. ff. ut. l. e. no. ca. l. licet. q. l. si. et. est. ratio. q. hic satisfaccio otemplaco e heredis int. ponitur. illa autem legato pstanto gracia tes tatoris ut suavolun tas adimpleatur ut C. ut. l. e. no. ca. l. n. n. est. ergo mirum si il lud qd sua gracia m troductum est. testa tor potest remittere aliud autem non ut. C. de. pact. si quis in oscribendo et. ff. de. pact. l. pactum et de op. l. i. l. certonem et ad. l. fal. q. de. bonis. s. fi. **3** **C**ap. l. e. his em duobus modis tantu amittit usufruct. ut. ff. de usufruct. earum rez. que vsu. con. l. i. i. u. s. t. i. et. l. q. n. **a** **A**minuetur. a legatario. **b** **E**stimate. s. eo tpe quantu dantur legatario sic. ff. de usufruct. earum rerum que vsu. con. l. si tibi. **e** **P**oterat. s. cum suba m his non sal uetur. et dominiu mutetur ut. s. dictum est. **d** **C**aucio nem etiam pprie. nam satisfare debz ut. C. de. h. sig. l. san ctum. is. et. ff. de usufruct. e. rez. que vsu con. l. trib. m. fi. que caucio se co pprietatis erit apud heredem. **e** **F**initur autem usufructuarij. s. naturali. sed o. ff. de. nouae. s. i. v. s.**

tum in fundo et edibus. verum etiam in suis et iu mentis et ceteris rebz ex ceptis his que ipso vsu co sumunt. Nam hee res ne qz naturali racione neqz cluili recipiunt usufructu quo in numero sunt vinu oleum frumentum vestim ta quibus prima est pecu nia numerata. Namqz ip so vsu assidua pmutacone quodammodo extinguitur sicut utilitatis causa senatus censuit posse etiam reru earum usufructu consti tui ut tamen eo nomie he redi vtiliter caueat. Ita qz si pecunie usufruct. le gatus fit ita datur lega tario ut eius fiat et lega tarius satisfat heredi de tanta pecunia restituens da si morietur aut capite minuetur. Cetero quoqz res ita tradunt legata rio ut eius fiant sed esti matis his satisfatur a le gatario ut si moriat aut capite minuatur tata pe cunia restituatur quanti hee fuerint estimate ergo senatus non fecit quidem

fruct. So. ibi non contradicit. ibi em ante qd essem fructuarius delegavi vnde ex eius psona cui delegavi fuit. qz in eius psona incipit. si autem postea delegassem ex mea psona finiretur ut. ff. de pculo a. com. re. ven. l. necessario. s. si. **C**apit. s. de capi. di. s. i. j. et. iij. **S** **M**axima. qz mortes civiles sunt ut. ff. p. so. c. overum. s. societates non aut tem nima capi. d. ut. ff. de acqui. p. arto. in pn. **h** **P**er mo. dum. s. ut bonis pas terfa. vel melius per modum et tempus. i. p. moderatum temp. s. p. an. inter ptes. p. inter absentes ut C. de usufruct. cor. rucp. onem. sed resis etum civitati durat. e. an. ut. ff. e. an. v. s. u. t. act. d. h. o. p. e. t. e. l. p. v. s. u. fruct. n. ipso iure tol litur. cum tempus n fit mod. d. tollit de ob. sed p. excep. onem di. cto. tempe. tollitur. licet in alijs modis q. fruendi. ipso iure et am actio tollat ut. ff. de acti. et obli. obli. gacionum. fere. s. pla. cet. accur. **i** **C**on. stitucio. C. de vitu. cor. rucp. onem. **k** **I**te finitur. cedendo. i. te. i. m. f. i. p. m. i. casus. o. e. So. hic dicit de v. v. tendi. qd. cedj non potest. p. mmo. tuc ad pprietatem redit ut hic et. ff. de i. u. e. d. o. si usufruct. ibi de ipa fructuum pcepone ar. ff. de pi. et co. re. ven. l. necessario. s. fi. **l** **A**quisitio. s. finitur usufruct. **m** **C**ue res. i. talis adquisicio. **n** **C**on. sumpre fuerint. s. m. totum ut. ff. e. l. cui. o. **U**ec arce. sic. ff. q. bus mod. usufruct. a iur. repeti. et. l. pen. ar. o. ff. s. pig. act. l. domo. **p** **C**u. to. tus. n. o. totus si em. p. pte non redit ad pprietatem ut. ff. q. bus mod. usufruct. a. l. excepta. **7** item si sunt duo usufructua rij. vno p. dente. alteri accrescit ut. ff. de usufruct. accres. l. **H**isdem. s. i. s. pen. **7** de vsu et habitacone. **l** m. test. o. et inter vivos ut. s. ti. i. s. i. **a** **S**olet. m. s. q. vsus p. pte constitui non potest ut. ff. e. l. v. s. u. s. p. s. i. al. i. u. d. m. v. s. u. s. ut. ff. de usufruct. l. usufruct. ab. i. m. i. c. i. o. et est ra. cio. qz diuiduus est qd non est in alijs fuituribus ut. ff. ad. l. fal. l. i. s. s. i. v. s. u. s. nec obstat si duobus vsus s. i. s. t. u. i. u. s. q. o. c. u. r. s. u. p. t. e. s. f. i. u. n. t. q. z. o. c. c. a. s. i. o. n. e. m. a. g. i. s. q. z. r. a. c. i. o. n. e. p. r. i. n. g. i. t. u. r. ut. ff. de ruis. l. l. a. v. o. **b** **M**odis q. s. s. t. i. s. f. i. n. i. s. h. a. b. u. i. m. s.

Fragmentary text from the right-hand page, partially visible and overlapping the left page's text.

e Minus iur. sed in casibus equales sūt fructuaris et vsuarius ut in vsu pecunias ut ff. de usufruct. e. rez. l. 1. s. 1. s. natus. s. i. Item in fundo de quo tantū feni tollitur. quanz sum soli sibi suffic ut ff. e. fundi. Item si in silua remota ex quavter qz ligna vendere potuit ut ff. e. diuus. d. Ufeno i. s. terba. e. Stramētis. i. de mellega Genus est bladi.

Quotidianuz qd si hodie vsus qui mihi sufficit constituat a cras ab alio in alio fundo. Re n. locus est tit electioni vel gratificacōni in toto vsu in pte ar. j. del. s. si generaliter et ff. de relig. l. fi. s. Utraque nunquid in vino vel frumento et oleo Re. quidam nullomō alij qd. quozum ē vez rior sūa ut ff. e. plezum. s. pter. Jte qz colit agrum. Re. pte tarius si vult. alia vsuarius ut ff. e. si do mus vsus et ff. vsu fruct. l. hattenus. h. Impediment o. alias. i. si alia de cau sa inueniat dñm et ei us familiam poterit phibere ut ff. e. l. si habitacō. s. fi.

Alij. q. d. n. in pte ratio. k. Cuz. i. q. iis. l. Dec omnia. s. ti. i. finē. s. s. So. ut ibi sic. ff. lo. l. lo. care. s. So. ibi. in p dialibus sūit. loquis tur. hic in psonalibz in Item is. ut ipse ff. e. l. n. s. i. s. So. ibi ponitur solum p solummodo ut ff. de vul. substi. l. qui libe ris in pñ. n. Cum marito. pñti. a futurō ut ff. e. l. ceterum. s. mulier. a genera liter omnes recipiet quos et masculo. dū modo honeste ut ff. e. l. non solum et. l. non aliter. o. Item ip se tantum. non autez locare potest. si tam aliqui d. conducat fa ciendum. in eo po

terit uti opayuarij serui. Item ipsi eidem vsuo sua opa po terit locare. acquirit autē ex re non ex opayuarij ut ff. e. plenum. s. fi. et. l. se. p. Et in umentō. fac. ff. e. pleni. s. sed si bonum et. s. equitij. q. Sed si. neqz lacte. nisi modi co ut ff. e. plenum. s. sed si pecoris alijs nullomō fm. p. jo. s. dicit em omnibus his ad sūit vsu et suozum posse uti ut in fundo. s. diximus. r. In fructu. sic. s. de re. di. s. i. pe

quibz vsu fructu constitu itur etiam nudus vsus cō stitui solet. Hnsdemqz ill modis finitur quibz et vsu fructus definit. Minus aut scilicet iurē est in vsu qm usufructu. Nā is q sūdi nudum habet vsu nihil vltterius habere intelli gitur qd ut oleribus pomis floribus feno stramētis li gnis ad vsu quotidiano vtatur In eodem quo qz fundo hacten licet ei morari ut neqz dño fundi molestus sit neqz his p qz opa rustica fiunt impedi mēto sit nec vlli ali j ius qd habet aut locare aut ven dere aut gratis cōcedere potest cum his qui vsu fructum habet potest hec omnia facere Item is qui edium vsu habet ha ctenus ius habere intelli gitur ut ipse tantuz in ha bitet nec hoc ius ad aliū transferre potest et vix re ceptum esse videtur ut ho spitem ei recipe liceat et cum vxore liberisqz suis. Item libertis nec non p somis alijs liberis quibus non minuz seruis vtitur. habitandi ius habet. Et ouementer si ad mulierez

videtur. Si cui habitacō. siue dicatur habitacō siue vsu fructu habitacōnis idem est ut. C. e. cū antiquitas. Aliquo. s. inter viuos. accur. s. Pactionibus et stipu lacōnibus. sic. s. de suis. s. fi. et de usufruct. s. i. t. Usus qz locat. ut. C. e. cum antiquitas. sed vsuarius n. ut. s. e. cir ca prim. accur. v. Neqz vsu fructus. qz hic non finit nisi

vsus edium ptineat cum marito ei habitare liceat Item is ad quem ser uis vsus pertinet ipse tan tum ope atqz ministerio vti potest ad alium vero nullomodo ius suū trans ferre ei ocessum est. Idem scilicet iuris est et in iumē to Sed si pecoris vel ouū unvsus legatus sit neqz lacte neqz agnis neqz la navtetur vsuari quia ea in fructu sunt Plane ad stercorandum agrum su um pecoribus vti potest. Sed si cui habitacō le gata sine aliquo modo dñtuta sit neqz vsus videt neqz vsu fructus sed quasi proprium aliqd ius quaz ha bitacionē habentibz ppe rerum vtilitatem secundū marcelli sūmaz nostra deci sione pmulgata pmisimus non solum in ea degere s3 etiam alijs locare Dec de seruitutibz et vsu fructu et vsu et habitacōne dixisse sufficiat. De here ditatibus autem et obli gacionibus suis locis po nemus Exposuim sum matim quibus modis iure gencium res nobis acqui runt modo videam qui

morze ut ff. e. si ha bitacō. circa prim. s3 vsu fruct. multis mo dis ut. s. de vsu fruct. s. finitur. x. Deci sioe. ut. C. e. cū antiq tas. s3 excusat se qua re de her. et obli. non d. cat. cum videtur h. dicere debere ut. s. s. rebus cor. s. i. p. Proponemus. s. j. s. heres. msti. vsqz t. j. de ob. et exinde vs qz ad ti. de acti. ac. z. Exposuim s. h. cō tinuacō refertur. s. de re. di. s. singulo. ū a. Et. p. id est. b. de vsu cap. s. mo bilii ut patet. j. e. in prim. et. C. quibus ca. cel. lon. temp. p. scrip. l. n. s. m. ff. e. vsuca. large sūtur p totum. t. maxime m. l.

quare. Vre ciuili. i. l. xij. ta. vel ro manorum p excellen ciam ut. s. s. iurē na. s. sed ius re. a. Qui bona. qd psuntur. si a dño credat se eme re ut. ff. de straten. emp. l. qui a quolibet vel qz putat vendē tez habere ius vendē di ut. ff. de. v. sig. l. l. bonafidei emptor. q bona fide s psuntur semp ut. ff. de pbae. verus inspiciunt a u tem in vendicōe duo tpa. s. tempus o tra ctus et tempus tradi cionis. in alijs autez o tractibus tempus ē dicōnis sufficit nec nocet posterior scie cia. secul. in pet. her. ut. ff. p. soluto. l. pe nul. et. p. empto. l. n. j.

et. C. de vsu. trāfor. s. sed trāmodo ut. ff. de pet. her. sed. et fi. s. q. si ab micio. b. Non erat. si em erat dñs. et accipiēl fit dñs p tradicionez. vnde non vsuca. ut. ff. e. sequiē. s. la na. et de cap. l. in bello. s. si quis seruu. et. s. de re. di. s. p tradicione. c. Alia. cum sint multe cause iuste sine ti. ut ff. de publi. l. i. s. sed cur. vsqz ad. l. eum qui. d. In y tali co. i. in y talia. non ergo etiam in puincia li ut. C. de vsuca.

transfor. l. vna. e Nec rerum dñia. s. est ratio quare vsu
ca. sit inducta et alia. l. ut ali quis sit litium finis ut. ff. pro
suo. l. fi. **F** Et cum s. placitum erat. i. cum istud place
bat. s. Putantibus. i. uis. s. ultis. **h** Ad inquirēdas
vel amittendas. i. Prefata tpa. s. annivel biennij.
k Resedit. s. in animo. i. Maturius. i. mature.
m Defraudent. qd
iura nolunt ut. C. de
vsufruct. corrupcō
nem et s. p̄scrip. xxx.
an. l. fi. **n** Certo
loco. i. solo ytalico
ut olim ut. s. e.
o Cōstitutio. C. s.
vsuc. transfor. l. i.
p Qua. s. s. t. t. u. c. i. o.
ne. q. Quidem mo
biles. et le mouentel
ut. ff. de. v. sig. mo
uencium. **r** Per
triennium. que tem
pora tam p̄scripōdis
q̄ vsuca. omnia sunt
ut. ff. e. n. i. q. s. i. et i
vsuc. sufficit tetigis
sevlmū diem. in p̄
scrip. vero queritur
de momento ad mo
mentum ut. ff. e. l. in
vsuc. et. ff. de act. et
ob. l. m. omnibus. et
est ratio q̄ vsuc. fa
uorabilis est. p̄sc̄pt.
vero odiosa ut. C. de
edie. di. adri. tol. l. fi.
in fi. et. ff. de lib. et
postu. l. cum quidam
r **P** est. q̄ n. q. lon
gum tpus aliter po
ntur ut. ff. de dam
infect. si finita. s. non
autem. **r** rem aliud m
p̄sonalibus act. ut. C.
qui non ob. lon. t. ep.
p̄scrip. neq. et de s.
sti. pec. l. ij. **s** **P**re
sentes. s. m. eadez. p.
uincia degentes. sed
absentes i. alia ut. C.
de p̄scrip. lon. t. e. l.
fi. **s** **V**scapiatur
ap̄tie. p. mobilib. ac
cipit. i. improprie. p.
immobilibus. quan
tum ad hunc. t. sic. ff.
de offi. posul. l. ij. **t** **N**on solum. ex dñā em locoz. rē ut
C. de temp. inter. re. sup. vacuam. **u** **D**ominium
rerum. ex hac. l. avoluit dicere. **m**. q. p̄scrip. r. vel. xx. an.
dñum queratur. p. eo est. ff. e. l. cum qui in fi. i. **r**. **s**. con
tra dicit ar. ff. de uenit. si duo. s. i. et. C. de p̄scrip. xxx. an.
si quis emp. in p̄. et est. ar. p. b. ff. de pig. act. l. i. s. cum
p̄dam. et. C. de pig. l. vsucapio. et. qd. h. s. in his modis
referas. s. m. b. ad vsuc. tantum. p. quam s. m. omnes dñum
queritur ut. C. de pact. l. tradicombus. vel qd. diē dñum
ponitur ap̄tie quantum ad vsuc. improprie. uero q̄ tum ad
p̄scrip. hoc est. p. effectu dñi. s. ut possidentes habeamus

bus modis legitimo et ci
uili iure acquiruntur.

**De vsucap. et long.
temp. p̄scrip.**

Vre ciuili consti
tutum fuerat ut
qui bona fide ab
eo qui dñs non erat cum
crediderit eum dñm esse
rem emerit vel ex donacō
ne aliaue q̄uis iusta cau
sa accepit. is eā rez si mo
bilis erat anno vbiq. vno
si immobilis biennio tan
tum in ytalico solo vsuca
piebat ne reruz dñia in
certo essent. **E**t euz hoc
placitū erat putantibus
antiquioribus dñis suffi
cere ad acquirendas res
sual. prefata tpa nobis me
lior sententia resedit ne
domini maturius suis res
bus defraudent neq. cer
to loco hoc beneficiū cō
cludatur et ideo cōstōnem
sup hoc pmulgamus qua
cautum est ut res quidez
mobiles p̄ triennium vsu
capiantur immobiles ve
ro p̄ longi t̄pis possessio
ne id est in p̄ntel. decēnio
inter absentes. xx. annis

Non solum. ex dñā em locoz. rē ut
C. de temp. inter. re. sup. vacuam. Accur. v **D**ominium
rerum. ex hac. l. avoluit dicere. **m**. q. p̄scrip. r. vel. xx. an.
dñum queratur. p. eo est. ff. e. l. cum qui in fi. i. **r**. **s**. con
tra dicit ar. ff. de uenit. si duo. s. i. et. C. de p̄scrip. xxx. an.
si quis emp. in p̄. et est. ar. p. b. ff. de pig. act. l. i. s. cum
p̄dam. et. C. de pig. l. vsucapio. et. qd. h. s. in his modis
referas. s. m. b. ad vsuc. tantum. p. quam s. m. omnes dñum
queritur ut. C. de pact. l. tradicombus. vel qd. diē dñum
ponitur ap̄tie quantum ad vsuc. improprie. uero q̄ tum ad
p̄scrip. hoc est. p. effectu dñi. s. ut possidentes habeamus

exceptōnem. non possidentes habeamus act. ut. ff. de acqui
ren. re. do. rem in bonis ut. C. de p̄scrip. xxx. an. si q̄s emp.
in p̄. et est ratio quare vsuca. magis dominiū quera. qz
mobilū rerum vilis est possessio ut. ff. de acquire. possi. re.
Justa causa. vel quasi ut dicemus. j. e. s. erroz. y **S**
nullo tpe. ecia. l. p. an. ut. C. de p̄scrip. lon. t. em. que p. lib.

do. l. fi. **3** **S**acras
nisi desinant esse sac
reuel religiose. qd.
fieri potest ut. ff. de
reli. cum loca.

a **V**el seruum fugi
tium. qui facit fur
tum sui ipsius ut. C.
de ser. fug. l. i. s. i. s. mun
quid. xxx. an. fugitu
uus vsucapitur. **r**. **n**
ndn cum possessio res
timeatur ut. ff. de ac
quiren. pos. l. i. s. p
seruum et. l. rem que
in fi. ergo non curit
vsucapio possidentis
ut. C. de p̄scrip. xxx.
an. l. male. nisi et t̄c
quando ab alio incē
piet possiderit. l. ste
terit diu. qz. et t̄c. de
fime possideri ut. ff. s.
acquit. pos. l. i. s. si
seruus et. l. p. eum. s.
p. seruum. **b** **F**ur
tue res. vi. expulsiua
non opulsiua ut. C.
q. metus cā. l. si. uel
metu. **c** **N**ec h. p̄di
cto. s. triennij. vel. p.
xx. an. sed. xxx. vel. xl
an. possunt ut. C. de
p̄scrip. xxx. vel. xl.
an. l. omnes. a. l. sicu
ti. et de an. ex. l. i. s.
ad is. **d** **P**ossunt.
nisi purgato uicio ut
j. e. s. aliq̄. **e** **F**ur
tuarum. si. h. i. s. raco. qz.
lex uult ut. s. q. mai.
non pos. in p̄. vnde
illud. **S**ic uolo si. h. i. s.
teo. sit. p. racione. uol
untas. **E**t et alia ra
cio qz. res uiciose sit
ut. j. e. s. nouissime.
f **I**n possessarum.
s. si expulsi et possē

vsucapiantur et his mod
non solum in ytalica sed e
ciam in omni terra que nō
imperio gubnatur dñius
rerū iusta causa possessio
nis p̄cedente acquiratur
Sed aliq̄ ecia si maxi
me quis bona fide rez pos
sederit non tam illi vsuca
pio vltio tpe p̄cedit veluti
si quis liberū hoiez vel rē
sacram vel religiosam vel
seruum fugitiuū posside
at. **F**urtiue quoq. res
et que ui possessē sunt nec
si p̄dicto longo tpe bona
fide possessē fuerint vsuca
pi p̄nt. **N**am furtiuaz re
rum lex. xij. tabulaz. et lex
atilia inhibent vsucapio
nem vi rerum possessaruz
lex iulia et plancia. **A**d
autem dictum est furtiua
rum et vi possessaz reruz
vsucapionem p̄ leges phi
bitam esse non eo p̄met
ut nec ipse fur qui uer per
vim possidet vsucape pos
set. **N**am his alia rōne vsu
capio non op̄tē qz scili
cet maia fid possidet. **S**
nec vllus alius q̄uis ab
eis bona fid emerit vel ex

dit. nec sufficit expulsi ut. ff. e. sequitur. s. si t̄vi.
g **Q**uod autem p̄met. s. tantum. **h** **N**am his. s. possē
loribus violentis et furiosis. **i** **A**lia racione. nota qz p̄
ualet generalis ratio. speciali sic. s. de mup. s. affinitatis
et. s. locrum. ar. s. ff. de eden. quedam. **k** **S**ed nec vlt
lus. C. q. me. cau. l. si. uel me. s. s. **S**o. hic de impulsiua
ibi opulsiua. que uoluntatem licet coactam habet in se ut
ff. q. me. cau. si. mulier. s. pen. **l** **V**nde et m. rebus. qz in
rebus mobilibus alienis sit furtum otre ctando ut. j. s. ob.
que ex delle. na. s. i. et ex eo sit furticia. et sic nō vsuc. ut. s.
p̄. vnde sequitur qz in re. mo. rē. **m** **C**ompetat. s. i. s. i.

De usu et longi tempore poss

quod culpa auctoris non comitetur. i. non sequat accipientem
 ut ff. de diuer. temp. et pscript. l. auicium et ff. de excep.
 do. l. apud. §. si cum legitima. §. si vicium est rei comitatur
 ut hic si psona comitatur inuenerit succedente ut. C. de acz
 quit. pos. l. si. si in rem singularem succedat non comitatur.
 ut. ff. de excep. do. l. apud. §. de auctoris. et. C. de pi. et o.
 rei ven. l. dolum. nisi
 quando vtetur accel
 sione tps eius ut. ff. §
 acquit. pos. l. pom.
 §. si. sed hodie vicuz
 psona nocet singula
 ri successori p auct.
 malefidei. n **Si**
 heres. sic. ff. e. po
 test et. l. se. o **Ac**
 cipienti. an ipse he
 res vti. t. p herede
 §. non. ut. ff. de di
 uer. tem. et p. l. cu he
 res. alij §. si vellet
 et sua psona vtiua
 re pos. ut. C. §. p. scp.
 lon. tem. l. i. qd fal
 sum est. quando ergo
 locum habet vti. p.
 herede. cum nec in su
 is heredibus locu ha
 beat ut. ff. p. l. i. j.
 §. filium et. C. p. he
 rede. l. nihil. §. n. qn
 defunctus retinebit
 aliquam rem credens
 suam. vel non vtiua
 piebat qz deficiebat
 ti. et heres est extra
 neus. Ac. p **Do**
 tis. p filia. vel alia
 nam et hic iustus est
 titulus ut. ff. p. tot. l. i. q
 uem. non omittit. et ita vti
 capitur. sed nonne fuit in iure erratum ut. §. de re. di. m. pe
 eudum. ergo vti. non pcedit. ut. ff. e. nunq. m. pn. et. l. si
 fur. §. i. §. hic errauit tradens. ibi accipiens. ex illis. l. colla
 vel non pdest ut ibi. sed non nocet ut hic. **r** **Furtum em**
 sed pto qz sine affectu furtum non omittitur nam in inter
 dicto vnde vi incidit sine affectu qd simile est furto. ergo a
 furtum fit sine affectu ut. C. vnde vi. querabatur ibi. et ge
 nerali et ibi. cum talis. r. §. n. in interdicto est affectus. li
 cet non contra psonam certam. sed s. suam esse credebat.
 z **Non** omittitur. sic. §. de obli. que ex deli. nal. §. placuit
 f. **Aliis** ut si nullo errore credam me heredem cum non sim
 ut. ff. e. pot. est. Item mihi legatum cum sit adeptum ut. §. de
 acti. §. si quis agens. sic. ff. p. legato. l. iij. m. fi. et ali
 as vbi cumqz quis putat rem suam. **s** **Quod** autē ad eas
 res. hucusqz de vsu rerum. mobiliu dictum est. nūc pcedit
 ius immobiliu. t **Vacantis**. locus interdum plenus ut
 qui possidetur. interdum semiplenus. ut ille in quo aliqs
 est causa legatorum. vel rei viuande causa ut. ff. de acquirē.
 pos. l. iij. §. si. et. de acti. emp. l. ij. §. i. interdum vacuus et
 loctibus modis ut hic. sic. ff. de acquir. pos. l. si id qd.
 u **Propter** absenciam. sed hoc videtur falsu qz ppter ab
 senciam amittatur possessio ut. ff. de acquirē. pos. clā. §. qz
 ad nundinas. sed §. n. §. ppter effectum absencie dicitur. s.
 obliuionem. ut quia longo tempore abfuit psumitur qz p
 derelicto habuit tempus enim inducit obliuionem. etiam
 obliuione amittitur ut. ff. de dam. infect. l. si finita. §. n. a u

alia causa accepit vsuca
 piendi ius habet. **V**nde
 in rebus mobilibus nō fa
 cile pcedit ut bone fidei
 possessoribus vsucapio o
 petat. **N**am qui sciens ali
 enam rem vendiderit vel
 ex alia causa tradiderit.
 furtum eius omittit **S**
 tamen id aliquando aliq
 se habet. **N**am si heres rē
 defuncto comodataz aut
 locatam aut apud euz de
 positam existimans here
 ditariaz esse bona fide ac
 cipient vendiderit aut do
 nauerit aut dotis nomine
 dederit quū is qui accep
 tit vsucapere possit dubi
 um non est **Q**uipe euz
 res ea in furtiviciū non

tem. qd tempus erit in iudicis arbitrio ut. ff. de iur. deli. l. i.
 §. si. et. l. se. dūmodo longum sit et obliuionē inducat et a
 nimū retinendi habere desinat ut. ff. e. l. furtum. §. i. et. ff.
 de acquir. pos. quemadmod. v **Aut** negligēciā. tantā
 ut respuat rei pos. qd facile fit. ut. ff. de acquir. pos. si quis
 vi. §. i. et. §. differēcia. p Successor e. idem et si cum suc
 cessore dūmodo non
 fuerit app. ex iusta ut.
 ff. de acquir. pos. cum
 heredes p **L**onga
 §. p. vel. xx. an. sed h
 §. duabus rationibz
 est hodie correctus.
 nam psumitur hodie
 talis possessio violen
 ta ut. C. vnde vi. con
 querabatur. ergo nō
 habet locum hęc pre
 scripcio ut. §. §. furti
 ue. **I**tem alia ratio
 ne qz bona fides desi
 deratur abvtraqz p
 te. alias. xxx. an. tan
 tum prescripcio cur
 rit ut in aut. ut spō.
 lar. §. rursus 3 **A**c
 cepit. vere non furti
 ue. a **A**bolita. i.
 pempta. inde aboli
 cio. i. accusacōis p
 empicio. b **L**ocue
 i. ptis fundi. sed fun
 dus totus dicitur ut
 ff. de. §. sig. l. locus
 c **Furtū** a est simile
 ut. ff. e. l. queritur. §
 cont. ff. de furt. si qd
 vroz. §. si sulfurarie
 et. l. si certe. **S**o. ibi
 non loci. sed terre que eximebatur furtum fiebat. et qd sub
 icit et eorum rē. sic construe et pspi. pñ. con. ne cui eorum
 qui so. res lon. rē. et sūt hęc pncipales asti. ut. C. de pscp.
 lon. tem. p totum. t. d **Aliquando**. vsucapit. duabz racō.
 mbus stare non potest qd hic dicitur. p. ma qz desit esse
 viciosa vnde non erit mirabile qz qd videtur velle induce
 re contra id qd est. §. e. §. furtue. §. die furtua. vel vi. pos
 sessa. §. quondam. **S**ecunda qz dñs non vsucapit cum sua sit
 nec aliis ab eo accipiens. cū transeat dominiū ut. ff. e. seq
 tut. §. lana. sed §. vsucapit pōt. i. vsucapibilis est. ut si ab
 aliquo non dño alienatur. non omittente furtum eius vsu
 capiat emptor. e **Domini**. vel quasi ut tutoris vel credi
 toris si alienam rem debitor obligauit ut. ff. e. sequit. §. si
 pupilli. et p soluto. l. si. aliud si suam ut. ff. e. sequitur. §. si
 rem. **Accur.** f **Reuersa**. vel quasi. ut. ff. de furt. quam
 uis. et ita qz non possit ab eo auelli ut. ff. e. sequitur. §. tūc
 §. **Res** filij. i. imperij. b **Non potest** triennio mobilis
 vel. r. vel. xx. an. immobilis idem in pat. monali principij
 ut. C. ne rei domice. vel tem. l. si. idem in re eccliaistica ut
 C. de sacrosan. ec. l. si. p. scribuntur tamen dicte res spacio
 xl. an. excepta re mobili eccliaistica non sacra. que triennio
 vsucapitur ut. C. de pscip. xxx. an. omnes. et in aut. de ec
 cle. ti. §. p. temporalibus. col. ij. rē. h. stitutio innouat st.
 col. viij. **I**tem exceptis publicis que in vsu publico depu
 tata sūt ut. ff. de via pub. l. viam. **I**tem res pupilli non vsu
 capitur ut. ff. de acquir. re. do. l. si. §. nec interest. **I**te rē
 si in a patre alienata. nisi. xxx. an. a tpe quo est sui iur. ut. C.

cecidit cum vtiqz heres
 qui bona fide tanq suam
 alienauerit furtum non o
 mittit **U**t si ille ad que
 ancille vsufructus ptz p
 tum suum esse credens
 vendiderit aut donauer
 rit furtum si omittit furtū
 em sine affectu furandi si
 omittitur **A**lijs quoqz
 modis accidere potest ut
 quis sine vicio furti rem a
 lienam ad aliquem trāffe
 rat et efficiat ut a posses
 sore vsucapiat. **Q**uod
 autem ad eas res que so
 lo otinentur expedit ius
 ita pcedit ut si quis loci
 vacantis possessionem p
 ter absenciam aut negli
 genciaz domini aut quia

non loci sed terre que eximebatur furtum fiebat. et qd sub
 icit et eorum rē. sic construe et pspi. pñ. con. ne cui eorum
 qui so. res lon. rē. et sūt hęc pncipales asti. ut. C. de pscp.
 lon. tem. p totum. t. d **Aliquando**. vsucapit. duabz racō.
 mbus stare non potest qd hic dicitur. p. ma qz desit esse
 viciosa vnde non erit mirabile qz qd videtur velle induce
 re contra id qd est. §. e. §. furtue. §. die furtua. vel vi. pos
 sessa. §. quondam. **S**ecunda qz dñs non vsucapit cum sua sit
 nec aliis ab eo accipiens. cū transeat dominiū ut. ff. e. seq
 tut. §. lana. sed §. vsucapit pōt. i. vsucapibilis est. ut si ab
 aliquo non dño alienatur. non omittente furtum eius vsu
 capiat emptor. e **Domini**. vel quasi ut tutoris vel credi
 toris si alienam rem debitor obligauit ut. ff. e. sequit. §. si
 pupilli. et p soluto. l. si. aliud si suam ut. ff. e. sequitur. §. si
 rem. **Accur.** f **Reuersa**. vel quasi. ut. ff. de furt. quam
 uis. et ita qz non possit ab eo auelli ut. ff. e. sequitur. §. tūc
 §. **Res** filij. i. imperij. b **Non potest** triennio mobilis
 vel. r. vel. xx. an. immobilis idem in pat. monali principij
 ut. C. ne rei domice. vel tem. l. si. idem in re eccliaistica ut
 C. de sacrosan. ec. l. si. p. scribuntur tamen dicte res spacio
 xl. an. excepta re mobili eccliaistica non sacra. que triennio
 vsucapitur ut. C. de pscip. xxx. an. omnes. et in aut. de ec
 cle. ti. §. p. temporalibus. col. ij. rē. h. stitutio innouat st.
 col. viij. **I**tem exceptis publicis que in vsu publico depu
 tata sūt ut. ff. de via pub. l. viam. **I**tem res pupilli non vsu
 capitur ut. ff. de acquir. re. do. l. si. §. nec interest. **I**te rē
 si in a patre alienata. nisi. xxx. an. a tpe quo est sui iur. ut. C.

de anna. ex. l. i. in fi. et in aut. S. nup. §. si vero expectet. Te res data p' fidi contra. l. iul. repe. ut. ff. ad. l. iul. repe. q. 98. l. 1. Item fundus totalis ut. ff. de fundo si fundum.

Bonus. §. alicuius morientis sine herede cui succedit fisco non idem in civitate ut. C. de bo. va. l. i. et. l. vacancia li. r. k. **D**enunciatis. ab aliquo cuz varie sint cause ex quibus ad fiscum denun

ciatō fieri solet ut. ff. de iur. fil. l. i. in pñ. **T**raditam. scz ab eo q accepit pos. ho rum bonorum.

Uscap. §. trien mo. vel. r. vl. rr. an. cum habeat. t. si aut ē. t. non habet. et vult ex tpe dilacōis sibi oputare tempus. h3 in. an. ut. ff. de iur. fi sci. l. i. §. diuis. et de diuer. tem. et p. l. mē. §. i. sed si ex tpe ex q ceperunt ad fiscum puenire. rr. an. habz ut. ff. de iur. fil. l. i. §. p'scripcio. et heve ra sunt sue in re sin gulari sue in uniuersitate. et sic loquitur ff. de pet. her. l. si pu tator. §. si quis a fis sco n.

Nouissime. i. mvlturnis. ut breuiē dieā. sic. §. de suspe. tu. §. nouissime.

Viciu. vel. quali ut. §. p. §. sed aliqñ sunt vicia ut qz furti uavelvi p'fessa ut. §. e. §. furtiue nunqd p'caria possessio aviz ciofa. §. non at. ff. o mu. di. l. omnia. §. mter p. Nunquid est litigiosa. §. non. ut C. de p'scrip. lon. rē. l. i. Nunquid clamde stina. §. non dicitur res clandestina aliqñ l. sed possessio. quis dam tamen dicūt om ma sup'dicta esse vicia rerum ut ar. ff. de acqui. pos. pomp. §. cum quis. p.

Er. tor. de errore facti loquitur. idem magis in errore iur. ut ff. e. l. nunq. sed hic error facti qñqz pdest ut. ff. p emp. q vulgo. a. ff. p legato. l. p leg. et. ff. p soluto. l. ij. et. ff. p suo. boninē. in quibus casibus dicunt quidam locum ha bere. t. p suo. et tantū in his et in alijs quia lege specialit inueniuntur. ut ff. de iur. do. l. pculus. f. maz. nos idem fm jo. in omnibus. et de his grā exempli posuit lex et. t. emp ti. vel simili vscapieretur non p suo tantum ut tamē in emp cione iustior em errorem exigamus ut. ff. p emp. l. ij. a. ij. in prin. Item quid si non errat sed scit. §. n. non potest sibi causam possessionis mutare ut. ff. de acqui. pos. l. ij. §.

fine successore decesserit finevi nāscatur qui quā uis ipse mala fide possidz quā intelligit se alienum fundum occupasse tamen si aliq bona fide accipienti tradiderit poterit ei lon ga possessione res acqui ri quā neqz furtiuum neqz vi possessum accepit a bolita est em quorundam veterz s'ma existimancium eciam fundi locive furtuz fieri et eoz utilitati q res soli possident pñcipalib9 ostōmbus pspiciē ne cui longa et indubitata pos sessio debeat auferri. **A**liqñ eciaz furtiuavelvi possessa res vscapī pōt. veluti si in dñi potestate reuersa fuerit tunc em vicio rei purgato pcedit ei us vscapio. **R**es fisci nostri vscapī non potest **S**3 papinian9 scripsit bonis vacantibus fisco non dum denūciatis bona fide emptorem traditā sibi rē ex his bonis vscapē pos se et ita diuus pius et di uis seuerus et anthomuf rescripserūt. **N**ouissime

illud a. ff. e. n. solum. et. §. p vulgo. **A**ccur. q. **D**iuina. f. r. an. inter p'sentes. vel. rr. inter absentes. vel triem. ut ff. qui et a quibus. sed cum fidei. §. aristo. et. §. e. in p'mē. huius. t. et. C. e. l. diuina. **E**t heredi. heres iure cuius li. bo. pos. iure p'torio ut. j. de bo. pos. §. qd autem. **A**ccur. **C**ontinuat. nisi ipsi heredi tradita sit pos. ut. ff. e. i9

alias heres. **S**i at. ff. de acquire. re. to. questum. ij. R. 9 tra. §. o. ibi. heres sci ebat rem esse eius q causaz a testatore h3 ut legatarij qd nocet at hic alius sciebat qd non nocet ad vscapī. **C**ontra. o. stitucio. ut. C. de vscap. ca. transfo. l. i.

Similiter. non so lū in p'scp. u. **I**n venditorē q. tpa. s. ut otmuentur. sed in hoc differt qz in singulari vtum q. s. emptorem et vendi torem bonam fidem habere optet. ut. ff. p emp. l. ij. §. si eam rem. o. §. secus in uniuersali. t. ut hic. et ē ratio qz si heres non adiret hereditas con pleret ut. ff. e. m. q. §. vacuum. et qz ē eadem p'sona ut in aut. de vi et vi ar. us et o. cor. cum §. ff. p emp. l. ij. §. empro ri. et. §. si defunctus et fit hoc pñctio ad lucrum et ad damnuz ut. ff. quemadmoduz fuit. amit. l. si alia. §. tempus. **E**di cto. i. p'cepto gene rali alias pretorum dicunt edicta. ut q metus ut. ff. q me. cau. l. si mulier. et si miles. **A** fisco. ut a pcuratore impi alium rerum. nam de pat'monialibus dicitur. j. e. in fi. accur. **E**mit. s. a fisco oē

sciend est rem talem eē de bere ut in se nō habeat vi cium ut a bone fidei emp toze vscapī possit vel qui ex alia iusta cā possidet.

Er. or. autē false cause vscapionē non parit veluti si quis cuz nō emerit emis se se existimās possideat cum ei donatus n fuerit q si ex donacione possideat.

Diuina possessio q p desse cepat defuncto r he redi et bonorum possesso ri otmuentur licet ipse he res sciat p'dium alienum.

Nd si ille miciū iustum nō habuit heredi et possesso ri licet ignorati possessio non pdest qd n'a ostitu cio simili r in vscapionib9 obhuari ostituuit ut tē pora otmuentur.

Inter venditorē quoqz et emp torem diūgi tpa diuis se uerus et anthom9 rescrip serunt. **E**dicto diui mar ci cauetur eum q a fisco rē alienā emit si post vendici onem quinquēnum p'teri erit posse dñm rei excepti one repellere. **C**onstitu cio autem diue memorie

dente ut suam a quo edicto res minorum excipiuntur ut. C. si aduer. fisci. l. si. si autem ut alienam. ut qz cessatum est in solucione tributorum tria exiguntur. ut qz sit debitum q qz cessatum ut. C. si aduer. fisci. l. si. et. C. si ppter pu. p. l. fi. et. ij. R. forte biēnio ut. ff. loca. et con. l. quero. §. mē. Item tercio qz res subhastetur. i. p'comisetur ut. C. si ppter pub. pen. l. si. **A**ccur. **3** **M**emorie. ut. C. quadri. p'scp. omnes. **2** **B**ene p'sperit. corrigendo edictum diui. **B** **S**tatum ut. ff. de pet. her. nec vllam §. item si quis oē. **S**o. ibi. in uniuersitate. hic in re singulari loquitē. alijs dicunt qz hic corrigit et eodem modo. s. p'imo et non s'o. R.

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including phrases like "De iur. fil. l. i. in pñ." and "De iur. fil. l. i. in pñ."

II

ad. l. C. de her. ven. l. i. Item ibi erant res filii. e. Quas
driemium. nisi sit minor. vel rei pu. ca. absens. ut. C. de res.
su. mi. l. i. iij. d. Actiones. sed que. Re. n. condi. ex hac les.
ge. secundum jo. sed. p. in rem. dabat hic non dno contra
dum. e. Nostra. constitutio. C. de quadri. p. bene a zeno
ne. f. A nostra. id est privata nostra substantia. sed sup
de fiscali dixi. ut. C.
de quadri. prescrip.
bene a zenone.

De donacione raris
sa mortis. Re. sca.

De autem acq
uificomis. f.

De iur. ci. nam
p. sti. tantum contras
lebantur scilicet do
nacio que scilicet sti
pulacio e. de iure ci.
sed hodie nudo fit pa
cto ut. C. e. fi. qs au
tem. f. fi. et. j. de act.
f. de constituta. vel
dic. eam esse de iure
ci. approbacione non
inuencione sed iur. ge
ci. ut. s. de re. di. f. p
tradicionem. vel die
hui. origo fuit de iur.
gen. vno modo scili
cet p. tradicionem ac
postea de iur. ci. fuit
ille modus approbas
tus et alius adinuen
tus. f. p. sti. tercio
p. iustinianum addis
tus est tercius puta
nudum pactum.

Et non mortis. f.
large hoc duo mem
bra accipiuntur. q. in
textu nil deest et ppe
p. om. tur. genera. nam
multe species sub q.
libet continentur. et
hoc approbo vel accis
pe. stricte p. duabus
speciebus tantum do
nacionem scz simpli
cis inter viuos et sim
plicis causa mortis
et adde alias donaco
nes ut legatum ut. j.
del. in prim. Item do
naciones ppter nup.
ut. j. e. f. est et aliud.

It. et qd. est. j. f. b. Mortis. scilicet instantis vel fut
ture ut. ff. e. l. ij. in. iij. v. et. vi. si quidem ubiq. mors time
da est cum eius dies incertus sit ut. ff. e. senatus. f. mortis
et de condi. et de. l. i. c. Si quid humanitus. i. si moriar
tur. ut. ff. de. v. sig. in vulgari. f. fi. et debet hoc exprimi
alias non est mortis causa donacio. ut. ff. e. seya. f. fi.

Supuisset. i. qualisset et ita tribus modis reuocae
ut h. subicit. et. ff. si cer. pe. non omnes. e. Demtuisset.
qui volutas est ambulato ria ut. ff. de adim. le. l. i. in fi.
et quia donacio est ob causam. scz si moriar. et sic possuz pe
nitere ut. ff. e. senatus. f. i. in fi. q. ff. s. condi. cau. da. l. ij.

zenomis pspexit bene his
qui a fisco pvendicionem
aut donacionem vel aliuz
tituluz accipiunt aliquid
ut iphi statim quid securi
fiant et victores existant
sue expiantur sue conue
niantur. Aduersus au
tem sacratissimum erariu
vsqz ad quadriennium li
ceat his intendere qui p
dominio vel p. hypotheca ea
rum rerum que alienate
sunt putauerint sibi quas
dam competere adiones
Nostra autem diuina con
stitutio quam nup. pmul
gauimus eciam de his q.
a nostra vel venerabil. au
guste domo aliqd. accepe
rit h. statuit q. in fiscalib.
alienacoi. b. p. f. ate zenoni
ane ostitucionis otinet.

De donacionibus.

Et aliud gen
acquisicionis do
nacio. Donacionum aut e
duo sunt genera mortis
causa et non mortis causa
Mortis causa donacio e
que ppter mortis fit suspi
cione cu. qs. ita donat ut
si quid humanitus ei con

q. ij. f. Per omnia. si baudi fere at statim dicet. nam in
multis differunt. s. Ad exemplum legatorum. quantu
ad vim et potestatem. quia sicut legata morte affirmantur
ita donaciones causa mortis. ut reuocari non possint. ac
b. Donacionis. f. simplicis. et inter viuos alias nulla esset
h. mo. i. distinctio. cum omne legatum sit donacio. ut patet ex

diffinicione eius ut. ff.
del. ij. l. legatum.

i. Habebat. scz do
nacio causa mortis.

nam cum donacio m
ter viuos habet insignia
ut sit liberalitas
cum legato ut mor
te confirmetur et ut
destrahatur falcidia.
ut. C. ad fal. l. fi.

k. Retrahant. sub
audi et alij et aliud.

l. Fere legatis. fere
dicit quia in quibus
da. discrepat a lega
tis. ecce enim si donat
in annos singulos. do
nacio vna est. sed les
gata plura ut. ff. de
dona. cau. mor. sena
tus. f. fi. Item lega
tum ab herede semp
traditur. donacio vel
ab herede ab alio ut
patet ex diffinicione
j. de le. m. prim. Item
in donac. obligatur
donans in legato no
item si testamentum
accuso perdo legatu
non donacione. si ta
men accuso ut falsum
ut. ff. de hijs quibus
ut in dig. post lega
tum. f. qui mortis.

Item aliter substitu
itur in legatis secun
dum quosdam ut. ff.
de dona. cau. mor. si
cum mortis. et del. ij. ut
heredibus. Item fili
ulsa. donat. sed non
legat. ut. ff. e. ta. his
et. j. qui. non est per
mis. fa. tel. in prim.

Item in legato tria
tempora consideran
tur. ut sit. capax lega

tarius. ut. j. de here. qua. et dif. f. m. extraneis in dona. non
ut. ff. de dona. cau. mor. l. in mortis. Item quia pro lega
to datur interdictum quorum le. non pro donacione qd. dic
ut in su. C. quorum lega. l. i. m. Constitutio. f. coram qm
qs. testibus scriptura interueniente vel non. ut. C. e. l. fi.

n. Et in suma. id est ut breuiter de hac dona. expediamus
ut. ff. e. l. i. o. Habere. scilicet si superuixerit. ut. ff. e. se
natus. con. f. i. p. Sic et apud. id est sic et recitat poeta
omerus. q. elemachus dictis verbis expressis donauit.
q. Alio. nunc. psequit aliud genus. r. Donaciones. dictu
est de dona. cau. mor. nuc. s. dona. simplici. i. me. viuos. dicit

tigisset haberet is qui ac
cepit. Sim autem supuixit
set qui donauit accipet f
fi eum donacionis penitus
isset aut prior decesserit
is cui donatum sit. Hee
mortis causa donaciones
ad exemplum legatorum
redacte sunt p. omnia. Na
cum prudentibus ambi
guum fuerat vtru. donaci
onis an legati instar eam
obtinere opteret et vtrius
qz cause quedaz habebat
insignia et alij ad aliud ge
nus eam retraherent a no
bis constitutus est ut per
omnia fere legatis onume
rentur et sic pcedat quem
admodu. nostra constitu
tio eam formauit. Et in
summa mortis causa do
nacio e. cum magis qs. se
velit habere q. eu. cui do
nat magisqz eu. cui dona
uit q. herede suu. sic et a
pud homer. thelemachus
donat p. v. Alie aut e
donaciones sunt q. sine vl
la mortis cogitacione fi
unt qs. in viuos appella
m. q. omni. no. p. at. legatis
q. si fuerint pfecte temere

tarius. ut. j. de here. qua. et dif. f. m. extraneis in dona. non
ut. ff. de dona. cau. mor. l. in mortis. Item quia pro lega
to datur interdictum quorum le. non pro donacione qd. dic
ut in su. C. quorum lega. l. i. m. Constitutio. f. coram qm
qs. testibus scriptura interueniente vel non. ut. C. e. l. fi.

n. Et in suma. id est ut breuiter de hac dona. expediamus
ut. ff. e. l. i. o. Habere. scilicet si superuixerit. ut. ff. e. se
natus. con. f. i. p. Sic et apud. id est sic et recitat poeta
omerus. q. elemachus dictis verbis expressis donauit.
q. Alio. nunc. psequit aliud genus. r. Donaciones. dictu
est de dona. cau. mor. nuc. s. dona. simplici. i. me. viuos. dicit

q. Alio. nunc. psequit aliud genus. r. Donaciones. dictu
est de dona. cau. mor. nuc. s. dona. simplici. i. me. viuos. dicit

est de dona. cau. mor. nuc. s. dona. simplici. i. me. viuos. dicit

2 **T**emere. ideo dicit temere. qz qñq reuocantur ut. i. e. s. sciens. **1** **V**oluntate. eiam nudo pacto ut. C. e. si quis. ar. s. fi. **2** **M**anifestauerit. s. p verba futuri tempis. ut dabo vel donabo admistar. ut. ff. de. s. ob. l. v. s. stipulatio. vel pñtis tempis. ut dabo vel dono. cum nudo pacto fiat et pactum eiam fiat p verba pñtis tempis ut. C. e. si quis ar. s. fi. et. ff. de pac. tal. **A**ccur. t. **V**e dicomis. ex hoc vers bo dicebat. A. vendi torez pñse teneri ad rem tradendam sic. ff. de. s. ob. vbi autem non apparet in si. jo. contra. scilicet ut m. t. esse dando libere ut. ff. s. acti. emp. l. i. et filitudo que h fit. est in hoc ut sicut nec cessitas impomē venditori ad aliquid. sic et donanti. licet a pñ capio nullus tenebat ut. C. de acti. et ob. l. sicut. Sed nunquid donator de euictione tenetur. s. n. si mecipit a traditione non ut. ff. e. l. aristo. i. si si a pacto ne. sic ut. C. de iud. do. l. i. **u** **C**ōstitutio. ut. C. de dona. l. si quis ar. s. fi. **v** **E**t si non tradantur. id est si dēdere noluit donator **p** **N**ecessitas. p ob. ex. l. que stricte iurē. C. e. cum qui. et. C. e. si quis. ar. s. fi. ac. **y** **D**isposiciones. id est. eorum qui ante nos fuerunt a nostra eiam prima. ut. C. e. sanctimus in fi. **z** **C**onstitutio. ut. C. e. l. penul. in fi. **a** **I**nfirmuacione. id est scriptura facta in pñcia publicaz. psonaz. et in actis. vbi supfluum ē testes adhiberi. cum publica monumta sufficiant ut. C. e. l. data. et. l. in donacionibus. **b** **I**nuenit. s. nēa cōstitutio ut si doneetur in redem. cōne cap. tuo. vel a mgēo militum doneetur militibus. vel in refectioe domo doneetur alicui ut. C. e. l. pe. idem et si doneetur im pator vel ei doneetur. ut in aut. de non al. s. si mmus. col. ij. et in aut. ut non fiant py. s. fi. col. v. Idem in dona. ppē nup. ut in aut. ut spon. lat. col. ix. in prim. Idem in remissione vsuratum futuri tempis ut. ff. e. modestinus. **c** **M**imis me. licet quingentorum solidorum sumam excedat.

reuocari non possunt.
 Perficiuntur autem cum donator suam voluntatē scriptis aut sine scriptis manifestauerit. Et ad exēplum vendicionis nostra cōstō eas eciā in se habere necessitatē tradicōnis voluit ut et si nō tradant habeāt plenissimū et pfectum robur et tradicōnis necessitas incumbat donatori. **E**t cū retro principum disposicōnes insinuari eas actis inuenientibus volebāt si maiores ducuntorum fuerāt solidoz cōstitutio nēa eā quantitate vsqz ad quingētos solidos ampliavit quā stare eiam sine insinuacione statuit. Et quas dā donaciones inuenit q penitus insinuacionem fieri nime desiderat s3 in se plenissimam hnt firmitatem. **A**litter insup multa ad vberiores exitum donacionū inuenimus q omnia ex nris ostōnibus qz sup his exposuim9 colligenda sunt. **S**ciendū est tamē q si plenissime sint donaciones si tamē in grati existāt hoies in qz beneficiū collatū ē donatoribus p nram ostitucionē

Aliter. al. alia veluti ne plures donaciones diuersis temporibus facte coactent ut. C. e. l. sanctus. s. si qz aut. Te ut hñ q pecūiaz tēpitiū i redēpōne captiuoz iuret se ibi bona sua expēdē. It ut sacro dñi dom9 qo dirimat. ut. C. e. l. pe. i. fi. **e** **S**ciēs p nraz ostōne ut. C. s. reuo. do. l. fi. **f** **E**x cāis. qñq. s. ut si atrocēs iurias i eū effūdat. **I**mpi as man9 iferat. **I**ue dānū in loīs. v. vite picliuz itulit **I** si legi dēe i donā n paruit ut. C. s. tuo. do. l. fi. s3 donacō libero sca solo obseqo n pñsto tuocat. aliud i libertate ut. C. s. tuo. do. l. i. et s. l. cā. l. solo. et ē h ar. p dno. ut his caus possit reuocare feus sic i aut. ut lib. dece. s. hac aut. et s. ag. li. l. alimta. **g** **E**st aliud i rodus dñi. ut. C. s. dona. an nup. p tot. t. h. **h** **H**abebat a hodie h3 si fiat donacō pñs. nā et postea fieri pñt ut. i. e. s. fi. pñ. **i** **I**nsecutū dñi a s. fco. **k** **D**s. s. mēiomuz. **l** **S**3 pñ. sic. j. qz non ē pñis. fa. tel. s. cecus. **m** **C**ū augeri. i. cū s3 ellz. **n** **T**ale. puta qz augeat dos ec an se. **o** **P**ermisit. s. diuis iustum. ut. C. s. dona. an nup. l. pe. **p** **E**t q se qñcia. alias ouemēcia. sic. C. s. epi. 7. cl. i. s. erenis m9 et s. off. p. v. i. i. **q** **D**efens. ar. s. C. s. s. t. i. p. e. l. n. s. p. et ff. de adm. le. l. in s. condicio. **q** **C**onstitutimus. C. de dona. ante nup. l. fi. **r** **E**xequitur. si de nouo fiat donacō vel dos post mēiomuz vel vetus augeatur. et equalitas ut. C. s. dona. ante nup. l. fi. s. si i gte dote. si ante matrimoniu poterat esse et in equalitas ut **C**. de pact. ouē. l. ex morte. sed hodie est eq̄litas. an et p9 in ostituendo et in pactis lucroz ut quantum dat vroz i do tem. tm det in donac. ppē nup. marit9. et sic h fit dñs dotis sic illa donacōis ppē nupcias. vsū fructū tñ h3 at marit9ne accadat mēiomuz onerib9 dote si viure. nā eq̄ral suggerit qz dos debeat eē ibi vbi sūt onēa mēiomuz. ut. ff. s. ut. do. l. dotis fruct9. q. l. plez. qz. s. vii. cū tantūdeqz reddatur vroz.

II

er qua donacione ofulitur mulieri so. ma. si res totales n̄ existant. et qz nō potuit alienare maritus. etiā ea ofenciēt e ut. j. ti. p̄ in p̄. licet al. iure p̄potēce possit renūciare. ut. C. advell. l. eciam et. l. i. u. l. x. m. s. et in aut. siue a me. si. cut dosyroti sic et talis donacio iure reddiē viro. so. ma. cū sit equalitas ut in aut. de equali. do. g. i. col. vij. est a spon

salicia largitas. qñ sponsus sponse p̄verba de futuro vel econtra donat pure. nō in respectu totis. q̄ s̄ sit cond. m̄ionij habet. ut. C. de donac. ante nup. l. cum veterum. et. l. si a sponso.

Sed etiam contracto. hodie hoc corrigitur in aut. de q̄. si. do. col. vij.

Exemplo. sic. C. de p̄ba. l. exemplo.

Quam ostōnē. C. de suo dnu. ma. l. i. g. ne aut. q̄. si. in autem locus. c. **C**ōmunes. s. ut libertates. p. l. fal. non minuantur. Item ubi nō valet testamentum. libtates non reuocant. ut. ff. s. inoffi. testa. pap. g. sed an. et libtates ed. g. fi. Item q̄ ff. s. h̄deicon. l. i. ḡna liter. g. si quis seruo.

Cum fauore. s. libertatis. e. **D**iffiniūm. C. s. omu. v. ma. l. i. g. ne autem. et. g. si in autem locus. **A**ccipere. vel eo deposito. ut. C. de omu. v. ma. l. i. g. ne autem. et. g. si in autem locus. **E**t nō. q̄ opelitur vendere. qd̄ est speciale ostra regulā ut. C. de ostra. emp. ei. m̄itum. et. C. s. iure deli. l. nec emere. qd̄ plene nō in aut. de h̄de iul. g. penl.

In quibus alienare licet vel nō licet. subaudi. licet non sint domini ut in l̄a declaratur.

Acidit aliqui. sic continua. supra dictum est quō q̄s efficitur dñs iur̄gencum vel ciuili. hic tractate in e dit de quadam specialitate que contingit contra eos qui domina rerum acquirunt ḡnale em̄ est ut qui dñs est potest alienare. et qui dñs non est alienare non possit. h̄et in specialibus casibus contingit contrariū. a. **C**ontra totale. s. m̄ertimatum. ut. C. de re iur. acti. l. i. g. cum lex alias si extimatus esset possit alienari. nisi extimacō fiet ut sciatur quantum valet ut. C. de iur. do. quociens. et. l. si m̄tervirum. et de fundo do. l. i. b. **P**redium. dic totale. vel

quasi ut. ff. de fundo do. l. iij. et. iij. quid si res mobilis est. R. potest alienari si maritus est soluentis ut. C. de ser. pi. da. ma. l. i. c. **P**rohibetur. nisi puocetur ad diuisionem fundi totalis ut. C. de fun. do. l. fi. **I**tem nisi ex necessitate ut. C. de li. cau. l. i. **I**tem nisi cum vniuersitate ut. ff. de fū do. l. i. **I**tem nisi vertatur ad vtilitatem m̄ieris ut. ff. de iur. do. l. fi. **A**ccur.

Inferri seuerioribus autem dominis lucrum accrescere h̄ quasi inuidie plenum pio remedio p̄ nostram d̄stitutionem mederi necessarium duximus et inuenimus viam p̄ quam et maū m̄ foz et socius eius qui libertate accepit nostro beneficio fruatur libertate cum effectū p̄cedere cuius fauore et antiquos legislatores multa et contra omnes regulas statuisse manifestum est et eo qui eam libertatem imposuit sue liberalitatis stabilitate gaudente et socio in demni conseruato preciumqz serui secundum partem dominij qd̄ nos distimimus accipiente

¶ Alienare luy l'no

Acidit aliquando ut qui dñs rei sit alienare non possit et contra qui dñs rei n̄ sit alienande rei potestatem habeat. **N**am dotale predium maritus inuita muliere p̄ legem iuliaz prohibetur alienare quāuis ipse sit dotis cā ei datus

cum. **I**nuita. sed ea volente ocedebat. a hoc erat v̄m vicium. m̄ **V**olente. similiter phibet. accur. n̄ **V**eris qz. s. vicio. o **I**nterdicta. quid si fiat. R. vendicat maritus constante matrimonio contra factum suū ueniens cum fuerit contra legem ut. C. de ag. et cen. quemadmod. et s̄ re iur. l. dote. sed dissoluto eo. mulier repetit. ut. C. de iur. do. l. i. reb. id̄ in plato ecclie alienate rē ee. qz p̄t eaz repetere platura durante. ut eē de rebus ec. non alie. g. si quis p̄b̄orum. p̄ **N**eḡ speciale. ut suo fauori nō possit renūciare qz etiam rei pu. mit̄ er est. ut. ff. so. ma. l. i. sic. ff. de pact. do. l. de die. q̄ **I**n p̄miciem. id̄ est destrūctiōnē

Inuita. ergo ea nolente poterat. ut inuit. qd̄ corrigiē statim. e. **A**lienare. hoc large accipias. siue dominiū mustetur siue ius alij osti tuatur ut. C. de rebus ali. vel non alie. l. fi. et in aut. de non ali. g. alienacōnis et ff. de fundo do. l. iul. **A**ccur. **I**psius. s. de iur. gen. ut p̄ tradicōnem et ciuili. s. approbacione s̄m jo. **A**li dicunt s̄ iure ci. s. fictione nō iur̄ gē. ut. C. de iure do. i rebus sed qd̄ ibi dicit̄ iure naturalivroz em dñam esse. verum est p̄meuo iure. quo dicitur quicquid calcauerit pestuus rē. n̄ naturali. i. iur̄ gen. s̄ rerum dñā dicitur q̄ ad spem. et quantum ex eis sustentetur sic filij dicuntur domini rerum paternarum. ut. j. de here. quali. et diff. g. si i. a. C. s. fur. l. quamuis et. C. rerum amo. l. i. vel dñā est inspecto exitu sic filius dicitur dñs ut ff. de li. et post. l. in suis. g. **C**orris gentes. in duobz eas pitulis et in alijs nō h̄ **D**eduximus. ut. C. de re iur. acti. g. et cum lex. i. **L**ex. scz uilia. k **I**talice. i. in ytalice. phibebat alienacionem. et hoc erat p̄imum eius v̄is

Convertatur. similia sunt ubi etiam dñs non alienat ut ff. ad. l. iul. ma. l. manicheos. s. pe. et. C. de predi. curialiū l. fi. l. p. et. j. e. s. nunc admonendi. **C**ontra. i. e. contra. **A**lienare. idem in iudice ut. ff. si ex noj. ca. aga. l. ij. et. j. de offi. uidi. in fi. idem in flumine ut. ff. de acqui. re. do. g. s. alluvio. **I**n impatore a augusto ut. s. devsiue. s. pe. **I**dem in prelatis ecclesiarum ut in aut. hoc eius pot. red. id in tutoribus qui do. minorum locum obtinent ut. ff. s. fut. in. terdum. s. qui tutela. **I**dem in procuratore q. habet liberam admis. nistracionem ut. s. s. re. di. s. nihil autem. **I**dem in seruis habentibus literam peculij administracionem ut. ff. de pig. acti. si con. uenerit. s. fi. et. l. se. **N**on soluat. scz. tempore constituto. **I**mpedirentur. n. esset pactio de pig. noze vendendo. **T**emere. i. minus cito ut. s. devsiue. in. prim. **C**onstitu. cione. C. s. uir. do. im. pe. l. fi. s. i. a. ij. **C**ertus. ut si actū sit de vendendo iusta comencio ne vendere possit. sed si nihil fu. it dictum de hoc. nunciabit semel. et tunc elapso biennio ven. det ut. C. de iur. do. impe. l. fi. s. i. et. ij. si autem dictus fuit ut non vendat ter nunciabit et tunc vendet ut. ff. de pig. acti. si o. uenit. **T**enore. s. constituciois. **V**llam. neq. racō ne pprietatis neq. ra. cione possessionis q. animo retinetur. licz. corporalem sine tuto. re p. dere possit ut. ff. de acqui. re. do. l. pu. pillus. et de acqui. re. do. l. possessionem. **Q**uid in adulto. R. si non habet curas. torem. potest alienare q. seruando seruari n. possunt. si ha. bet curatorem similis est p. digo ut. C. de in. me. restr. mi. l. si curatorem. **P**osse. sic. s. de auct. tu. in. prim. et de. sol. l. q. si forte in fi. et. l. pupillo. et. ff. si cer. pe. l. si om. nis. s. fi. **D**ederunt. i. tradiderunt. cum dare sit accipi. entis facere ut. j. de acti. s. sic itaq. si poneres pprie nō ha. berz locū qd sequitur ideoq. vendicare. **O**bligacionē scilicet psonalem ex mutuo. **P**ecuniam. bona est ratio ut. j. quibus re. contra. ob. in. prim. et. ff. si cer. pe. l. appel. lata. **F**acit. qd est necesse quia dicitur mutuū. quia de

Nos legem iuliam cor. rigentes in meliorem sta. tum deduximus **C**um em. lex iulia in solis tantum. modo rebus locum habe. at que ptalice fuerant et. alieaciones imhibebat que. inuita muliere fiebat p. po. tecas autem earum eciaz. volentevtriq. earum re. medium posuimus ut eciz. am in eas res que in puin. ciali solo posite sunt inter. dicta fiat alienacō vel ob. ligacio. **N**e neutrum eorū. neq. consencientibus mu. lieribus pcedat ne sexus. muliebris fragilitas in p. niciem substancie earum. conuertatur. **C**ontra. autez creditor pignus ex. pacione q. quis eius ea res. nō sit alienare potest sed. hoc forsitan ideo videtur. fieri q. voluntate debito. ris intelligitur pignus a. lienari quia ab inicio con. tractus pactus est ut lice. ret creditori pignus ven. dere si pecunia non soluat. sed ne creditores ius su. um prosequi impedirent. neq. debitores temere su.

meo fit tuum. ut. ff. si cer. pe. l. ij. **B**ona fide credens. eum maiorem ut. ff. p. emp. l. ij. s. si a pupillo. vel eciam er. rans in iure. licet sit ar. s. ut. ff. p. emp. l. ij. s. si a pupil. lo. **C**onsumpti. qd sit expendendo vel cum aliis mimi. scendo. ut. s. de usufruct. s. constituitur et. ff. de sol. si aliam. **C**ondici. scilicet condicione certi ex mutuo reconcilia. to p. consumpcionez. ut. ff. si cer. pe. si a. furioso. et. l. se. **I**tez. stipulacione reconci. lia. ut. C. si cer. pe. l. quis. **I**tem vsuca. ut. ff. de iur. do. pec. lus. et. nō. j. quibus. mo. restrahi. ob. in. prim. **A**ccur. floren. **A**d exhibendum. quia tenetur qui do. lo fecit quo min. pos. sit exhibere ut. C. ad. exhibi. l. ad. exhibi. et. sic. iurāt. in litem. ex. eo. q. interest pupilli ei. cuius pecuniam reddi. tam esse ut. ff. de mi. lit. i. iurā. l. m. acti. et. l. minimis. **A**ccur. k. **R**es. ut res fiat. accipientis. nō ut de. bitor. liberetur. et. B. sequitur. **D**ari. ex quacumq. causa. **L**iberabitur. scz. debitor pupilli. s. contra. ff. de sol. si. stipulatus fuero. s. i. bi pupillus erat ad. iectus nec quicquam. sibi debebatur. cū ad. solucionem tantū po. natur ut. j. e. t. de sol. l. q. si stipulatus. et. l. quoniam res. s. ac. tibi. **N** **C**onstitu. one. ut. C. de admi. tu. l. sanctum. ac. o. **D**ebitorē. ex mu. tuo vel simili causa. n. expensione vel reddi. tu ut. C. de admi. tu. sanctimus. et. l. cum. constitucione. **S**entencia. scilicet. me locutoia quā. preceptum vulgatis. appellamus. ut si dicat deēno vel p. cipio tibi solvere vel de. ponere ut. ff. de mi. l. ait. pretor. s. quid tamen. q. **S**is. ne omni. vel sportularum vel preciorum tabell. sed nunq. debitor. p. sua parte soluet. R. non ut. C. de fruc. et. li. er. l. fi. et. fa. sic. C. de epi. au. l. tam dementis. s. fi. **P**er. mittat. nō q. tutor et iudex necessarij sunt s. in. pe. **S**ed s. in. nos solum iudex sufficit ut. ff. de mi. ait. pretor. s. quid ta. men. et. l. q. si minor. in. fi. **S**ecuritas. ut nec restitu. cio detur secus in predio alienato cum decreto. qz. emp. co. ex voluntate. solucio de necessitate fit ut. ff. de mi. ait. pe. tor. s. quid tam. et. l. q. si minor. in. fi. et. C. de predi. mi.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible due to fading and angle.]

II

si quidem
Si autē solutio ut soli pupillo & adulto curatorē h tū sine eo vñ ipō iure n̄ liberat. ut. j. ibi n̄ pderit rē. s. **L**oz cuplecior. qd est et si non est factus pauperior ut. ff. de sol in pupillo. t. **P**etat. et sic est s̄ preda sollicitus. vnde n̄ auditur ut. C. p emp. l. eum qui. u. **N**ihil. apparet ergo q̄ ipso iure non est liberatus. si autem euz auctoritate tutoris. ipso iure liberaretur sed tunc restitueret minor p̄dita pecūia. ut. C. si aduersus. sol. l. i. **D**amnabit. scilicet ipso minore petente. vel alio suo nomine. non ex̄neo. ut. ff. de sol. l. filius. **S**oluerit. contra hanc diffusam materiam distinguet euz debitor pupillo soluit. aut consequitur plenam. aut plenior. rem. aut plenissimam securitatem. si soluat pupillo sine tutoris auctoritate et pupillus habeat saluaz pecuniam vel ex ea locupletior est. liberae n̄ ipō iure sed p̄ excepcionem nisi esset aduersus sine curatore. ut hic et. ff. de sol. l. i. m pupillo. si autem soluat tutore auctore. ipso iure liberae potest tamen in integrum restitui si non habeat rem saluam. ut. ff. si aduersus sol. l. i. nisi in. iij. casib9 ut. C. de adm. tu. san. dimus. et. l. constitucionem. qd em̄ legitime factus est ex euentu retractari nō debet ut. C. ad se. o. trebel. sanctim9. plenissima est si iudex interueniat cum tu. vñ sine eo ut hic. et. ff. de min. ait pretor. q̄ quid tamen. de hac materia ibi plene nō.

Ex diuerso. non possunt. distingue aut id qd erat soluendum nō poterat alienari sine decreto. quo casu de cretum interponendum est in soluendo. ut. ff. de rebus. e. si pupillus alias non tenet. et potest v̄ dicari qd solutum est. nisi consumpserit creditor. ut hic. et ff. si cer. pe. non omnes. si. aut poterat. quo casu solus sufficit tu. vel tu. vel adultus non habens euz. nec restituuntur cum non sint decepti. si sine tu. soluerit. non liberae. nec dominū transt̄ nisi p̄ consump̄. ut hic. et. ff. si cer. pe. nō omnis. si. et hoc quando debitum erat ciuile et naturale si naturale tantum p̄ restitutionem poterit repetere. si

legitime soluit. al suo iur̄ condiez. ut. ff. de condi. inde. in **A**cquiritur. Est modus in rebus sine **terdum.** certi demqz fines. Quos ultra citroqz nequit consistere rectum. Nam licet multis modis res nobis acquirantur. ut a. s. illo singulorum. de re. di. vsqz nunc traditum est. tamen certi sunt homines. p̄ quos acquiritur et

tur quia temere sine tutoris auctoritate et non secundum nostram constitutionem soluerit. **S**ed ex diuerso pupillivel pupille sine auctoritate tutoris non possunt soluere quia id quod solunt alicui. non fit accipientis cui nullius rei alienacio eis sine tutoris auctoritate cessata est. **P**er quas personas nobis ius acquiritur

Acquiritur vobis non solum p̄ vos metipfos sed etiā p̄ eos quos in potestate habetis. **I**tem p̄ seruos in quibus vsu fructum habetis. **I**tem p̄ homines liberos et p̄ seruos alienos quos bona fide possidetis de quibus singulis diligēcius dispiciemus. **I**gitur liberivestri vtriusqz sexus quos in potestate habetis olim quid quicquid ad eos puenerat exceptis vicz castrensibus peculijs hoc parentibus suis acquirebant sine vlla distinctione et hoc ita parentū fiebat ut etiam eis licentia esset

uo suffiat. et quo ad vsu. et quo ad fructus in inicio bonam fidem habere. ut. ff. de vsu. qui scit. si. vñ. et. C. de vsu. tñl for. l. vna. si. hoc tantummodo. **I**gitur quia de singulis dicitur vult de filijs ut de dignioribus p̄mo dicit. fac. e. glo. ff. de edendo. m. l. argentat. m. si. edi. **O**lim antiquitate primo recitat. et hoc ideo ut nichil antiquitatis penitus ignoretur. ut. j. ti. p̄. m. p̄. nam id qd tollitur vel reformatur non debet esse incognitum. ut. C. de cas. tole. l. i. in si. **C**astrensibus. idem in quasi castren. eē n̄ uere teri. ut. ff. de coll. bo. l. i. si. nec castrense. non solum nouo iur̄. ut. C. de bo. que li. cum oportet. si. exceptis et. si. eodez

terdum. Quos ultra citroqz nequit consistere rectum. Nam licet multis modis res nobis acquirantur. ut a. s. illo singulorum. de re. di. vsqz nunc traditum est. tamen certi sunt homines. p̄ quos acquiritur et sunt. vi. s. p̄ nos. p̄ filios p̄ seruos nostros p̄ alienos in quibus vsu. habemus p̄ alios quos bona fide possidemus. p̄ liberū hominem quem bona fide possidemus. septim9. s. ille in quo nudum vsu habemus. est octauus quandoqz ut liber homo. i. p̄ curator de quibus hic ti. dicit. differt autem a quodaz alio i. j. p̄ qual. p̄. no. acq. quia ibi s̄ ob. acquiri de rebus tractatur a. Non solum habetis. ut. j. e. si. i. et. si. je nobis. b. **T**erius fruct. ut. j. e. si. de his quid si nudum vsu. Re. ex re n̄ a acquiri. si autē ex opa. ut. ff. de vsu. et ha. p̄ seruū a. j. p̄ qual. p̄. no. ob. ac. si. p̄ eum quoqz. c. **B**ona fide. ut. j. e. si. idem placet. que bona fides in possidēte non possessio requiritur. ut. ff. de acquir. ren. pos. cum heredes. si. et. ff. de sti. ser. l. si seruus ex testō. a. de acqui. re. do. hō li. ber. m. prim. erigitur et bona fides in principio possessionis et continua in libero homine quo ad aliquid acquirendum p̄ eum non in vsu. quia non vsucapitur. ut. ff. de acqui. re. do. l. q̄ bona fide. si. i. et. C. de p̄scrip. lon. tem. quo p̄ li. i. sola. sed in seruo suffiat. et quo ad vsu. et quo ad fructus in inicio bonam fidem habere. ut. ff. de vsu. qui scit. si. vñ. et. C. de vsu. tñl for. l. vna. si. hoc tantummodo. **I**gitur quia de singulis dicitur vult de filijs ut de dignioribus p̄mo dicit. fac. e. glo. ff. de edendo. m. l. argentat. m. si. edi. **O**lim antiquitate primo recitat. et hoc ideo ut nichil antiquitatis penitus ignoretur. ut. j. ti. p̄. m. p̄. nam id qd tollitur vel reformatur non debet esse incognitum. ut. C. de cas. tole. l. i. in si. **C**astrensibus. idem in quasi castren. eē n̄ uere teri. ut. ff. de coll. bo. l. i. si. nec castrense. non solum nouo iur̄. ut. C. de bo. que li. cum oportet. si. exceptis et. si. eodez

obseruando est autem castrense qd filius a quolibet in
 castrens acquirat non acquiratur al. ut ff. de cas. pec. l. si
 forte. et. l. castrense. quasi castrense est. q magistri libera
 lum arcum clerici et aduocati de publico acquirunt. ut. C.
 de inoffi. tes. l. si. et. C. de epi. et cle. sacrosancte. et. l. cuz
 lege. **S** Distinctione aduenticij vel pfecticij proprietatis
 vel usufru. **h** Alij
 s. fratri qd grauius
 esse videtur. ut. C. de
 bo. que li. cum opoz
 tet. s. i. **C** Consti
 tucione. ut. C. de bo.
 que li. cum opoztet
 Accur. **k** Ex re
 large pone. i. ppter
 rem ut fructus ex re
 bus patris el occasi
 one patris quocumq
 qz modo quesita. ut
 ff. de incen. rui. nau.
 l. i. s. ij. et. ff. de vsu
 l. fidei con. s. cum pol
 liduis. et de vul. sub.
 sed et si plures. s. m
 arrogato. et de cas
 tren. pec. si forte. et
 l. si castrense. n. et ali
 unde filius sit habi
 turus p se. ut. ff. de
 iur. to. l. v. s. si pater
 a sic ponitur ex re. ff.
 de acqui. here. adico
 m. si. ar. s. ff. de pe
 cu. eo tempore. m. si.
 ar. similiter. s. ff. de
 acti. emp. iur. s. si qd
 seruo. **l** Inuidia
 est. scilicet filio qui
 acquirat. m. Res
 uerti. q. d. nulla.
 m. Usufructus quez
 habet in aduenticijs
 nisi remiserit. ut. C.
 de bo. que li. cum op
 tet. s. si. autem res. p
 nisi ab aliquo sibi de
 tur aliquid vel relin
 quatur hoc pacto ut
 ad patrem non ptine
 at usufructus. ut in aut
 ut. lice. ma. et a. m
 p. m. col. viij. vel mi
 si succedat filius vna
 eum patre in heredi
 tate fratris vel soro
 ris. ut in aut. de here. qui ab inte. de. s. si vero. col. ix. vel in
 seruu. tonetur fili ofa. eo pacto ut manumietatur statim ut
 C. de bonis que li. l. vi. ad si. vel nisi quando pater no hnt
 consentire filio aduenti hereditatem aliquam. ut. C. de bo.
 que li. l. si. m. si. et. s. i. et. ij. vel nisi pente minus legitime
 diuertente bona filijs applicentur. ut i. aut. ut nulli. i. s.
 quia vero quedam col. ix. Item quanto pater contraxit ma
 cestat nupcias. ut i. aut. de meel. nup. s. i. col. iij. **o** Pro
 spera. quid dicemus in dubio. vnde puenerit. Respondent
 quidam ex bonis patris psumitur habuisse. sicut si vroz ha
 bet psumitur ex bonis mariti. ut. C. de donac. int. vi. et vx.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible]

quod p vnum vel vnam ac
 quisituz est alij filio vel ex
 traneo donare vel vende
 re vel quocumqz modo vo
 luerant applicare. Quod
 nobis in humanum visum
 est et generali constitui
 one emissa et liberis pep
 cimus et patribus hono
 rem debitum reseruau
 mus. **S** Sanctum etem
 a nobis est ut si quid ex re
 patris ei filio obuenerit h
 secundum antiquam obs
 uacionem totum parenti
 acquiratur que enim inui
 dia est ut qd ex patris oc
 casione pfectum est hoc
 ad eum reuertit. **Ad** autez
 ex alia causa sibi filius fa
 milias acqsiuit huius vsum
 fructum patri quidem ac
 quiret dominium autem
 apud eum remaneat ne qd
 ei suis laboribus vel pspe
 ra fortuna accesserit hoc
 in alium pueniens luctuo
 sum ei procedat. **H** Hoc
 quoqz a nobis disposituz
 est et in ea specie vbi pa
 tens emancipando liberz
 ex rebus que acquisitione
 effugiunt sibi terciam p

et. ff. de bona. inter vi. et vx. l. quirtus. nos contra. et dis
 stingue. an filius sit diligens vel diues et pater inops. vel
 contra. ut ex bonis diligentis alias diuitis quesitum fuit
 gamus. ut. C. ar. tu. si defunctus. et. ff. de her. ven. vendi
 to: et hereditate. ibi. p. tecum em hominis rē. et. ff. ad. l.
 fal. si heres institutus in prin. **p** Procedat collige pe
 culum. aliud castren
 se. aliud quasi castre
 se. aliud rusticatum
 siue paganum. qd di
 uiditur in pfecticij
 et aduenticij. ut. C.
 de inoffi. tes. l. si. m.
 prim. m. quibus om
 nibus dicitur hac les
 ge quid iur. sit. et. C.
 de bo. que li. l. cu op
 tet. **q** Hoc quoqz
 ut parentibus hono
 rem seruenus. et fi
 lijs pcamus. **r** Di
 spositum est. C. de bo
 nis que li. cum opoz
 tet. s. cum autem.
s Specie. i. casu.
v Vbi. i. in quo.
p Per adquisicio
 nem. i. patri non acq
 ratur quantum ad p
 etatem. Sed secund
 que tempora locum
 habeat. qd hic dicit
 secundum antiqua no
 quia sola castrensa
 et quasi non acquir
 bantur de quibus ni
 hil detinebat pater
 ut. C. de bo. que li.
 cum oportet. s. i. s.
 moderna vero no. qz
 non erat adhuc sta
 tutum in aduenticijs
 ut non acquirant pa
 tri. tempore huius les
 gis antique que rec
 tatur hic. s. iij. iur
 ra hic successiue con
 siderari. antiquissi
 mum quo sola castre
 si vel quasi non acq
 runtur ut s. i. ante
 quum vel tempore co
 stantini. quo res ma
 terne et materna li
 nea delate ut non ac
 quirantur patri statutum est. ut. C. de bo. ma. l. i. n. et. in
 tercium qd hic recitatur ut pater emancipando filiu de his
 maternis terciam teneat p premio. quartum quo cauetur
 ut omnia aduenticia acquirantur filijs quantum ad ppetua
 tem patri quantum ad vsufructus. ex quo corrigitur illud
 qd iur. antiquo cautum erat. ut hic. et. s. i. et. C. de bo. q
 li. cum oportet. **t** Constitucio nibus. scilicet constanti
 ni ante iustinianum ut recitatur. C. de bo. que li. cum op
 tet. s. penul. **u** Decreseat. ar. qd. s. de p. pa. su. p totis
 et. C. de cas. tol. s. p secundo. **v** Dimidiam. quam scilicet
 per retinet nisi expresse remittat. ut. C. de bo. que li. cum

[Marginal notes on the right edge, partially illegible]

II

oportet ac. **¶ Profecta**. i. loco tercie quam habebat olim in bonis maternis. racione proprietatis habet hodie dimidiam usufructum in omnibus aduenticijs ut. C. de bo. q. li. cum oportet ac. **¶ Item stipulentur**. et ita obligacionem domino querit ut. j. p. quas p. no. acqui. circa pn. **¶ Ex q. libet**. ut p. occupationem vel specificationem vel inuencionem ut. s. s. re. cum di. s. fere et. s. cum quis a. s. t. x. fau. eos. a. **¶ Inuitis**. sic ff. de acqui. re. do. ec. inuitis. sic et. ff. de s. ob. seruum ne tan. re. ar. contra. ff. s. do. na. hoc iure. s. no. po. test. b. **¶ Summ**. scilicet ad suam utilitas. tem. sed ad domini utilitate potest. ut. j. s. stip. s. s. cum factum que est o. ymmo ec. ad suam utilitate q. n. q. ut si dominus ser. uo legatu. relinquat. ut. C. de nec. s. s. q. dam. s. illo. s. illud s. equitate. non racione dicitur quia in ali. menta erat relicta ut. C. de l. i. seruum. et. ff. de adm. et. cib. le. i. seruos. alias au. tem non tenetur he. res nisi velit. **¶ Sed si heres**. no. in hereditate aduen. da seruo tria esse ne. cessaria. iussus ut hic et q. precedat. ut. ff. de acqui. her. si quis mihi. s. iussus. et ser. uo voluntas. ut. C. s. her. insti. cum p. po. nas. et in trebell. re. sti. seruo facienda. do. mini sufficit voluntas. At in bo. pos. seruo de lata seruius. consen. tire et dominu. velle si. ue ante siue post op. tet. ut. ff. ad trebell. seruo inuito. et rem. ta. ha. l. pe. in legas. to non est opus iussi. one. cum emolimen. tum tantum contine. at. ut. ff. man. si her. editatem. d. **¶ Adie. rit**. scilicet seruius. **¶ Deinde**. quanto q. non p. inde ut si filio meo substituaz eos quos in heredes fecerim. nam vocantur ex substitucio. ne qui p. se. non qui p. seruos heredes sunt. ut. ff. de vul. et. pu. substi. qui liberis. s. he. verba. **¶ Item** alibi. ut. ff. de l. i. cum filio. s. ipsi vero et. s. iteo. **¶ Acquiritur**. siue ser. uis tantum velit. siue dñs tantum ut. ff. de do. cau. mo. l. i. et de adm. le. i. seruo cum. accur. **¶ Non solum** ad

est nihil suum habere po. test. **¶ Sed si seruus heres institutus sit non alias nisi si nostro iussu hereditate adire potest. Et si vobis iubentibus adierit vobis hereditas acquiritur p. m. de ac. si vobis heredem instituti essetis et conuenienter scilicet vobis legatus per eos acquiritur. Non solum autem p. rietas p. eos quos in potestate habetis vobis acquiritur sed etiam possessio. Cuiuscumque enim rei possessionem adepti fuerint id vos possidere videmus. Unde etiam p. eos usufructus longi temporis possessio vobis accidit. De his autem seruis in quibus tantum modum usufructus habetis ita placuit ut quicquid de re vestra vel ex operibus suis acquirat vobis id adiciatur. Adve. ro extra eas causas p. secuti sunt id ad dominum p. etatis p. tmeat. Itaque si is seruus heres institutus sit legatumve quod vel quid ei donatum fuerit non usufructuario sed domino p. etatis acquiritur. Idem placet et de eo quod a vobis**

cepti. scilicet iuste secundum quosdam vel aliter. q. s. die ut di. pimus. s. de his qui sunt sui vel alii. ut. s. i. **¶ Videmus** etiam ignorantes. ut. ff. de acqui. pos. l. iij. s. saltus. **¶ Usucapio**. in rebus peculiaribus statim. nam dominicus postquam dominus scit. ut. ff. p. soluto. l. ij. et de usufructu. l. labeo. **¶ Possessio**. i. p. scriptio que est effectus longe possessionis. ut. ff. de usufructu. l. iij. ac. **¶ De his** tantum modo. ut. ff. de dona. cau. mo. l. vl. et de adm. le. i. ser. uo. m. **¶ Usufructus** de eo in quovsum tunc modo habemus die q. ex opibus tantum non acquirunt. q. opere v. ui in fructu sunt. ut. ff. de usu et habitac. one. p. seruum. **¶ De re**. expone. ut. s. e. s. i. ac. o. **¶ Pro. prietas**. nisi contes. placione fructuarij sit institutus. vel alii. ud sibi datum fuerit quo casu ex re eius. s. fructuarij sic sibi q. si tum esse videtur. ut. ff. de usufructu. le. sed et si quid non tamen fructuarij iussus sufficit ad aduenda hereditatem. ut. ff. de acq. ren. her. l. adicio. s. p. terea. p. **¶ Ad** id est aliquid. **¶ Dem** placet. scilicet quo ad acquisicionem ut statim sequitur. nam in alio dif. fert ut. j. e. s. sed bene. fi. r. **¶ Si liber**. hic die q. diximus. s. e. in. prim. **¶ Causas**. veluti si fuerit heres institutus. vel legatum fuerit. et aliquid vel donatum. **¶ Si liber est**. p. riet possessionem que sibi queri non potest. cum ipse ab alio possideatur. ut. ff. ad. l. iul. de adul. sic eueni. et **¶ Item** p. riet usufructu. que sibi non queritur sine possessione. ut. ff. de acqui. re. do. homo liber. s.

quicquid. et de usufructu. l. sine. sed in hereditate p. liberum tantum. nisi querenda. vi. sit necessaria. quorum si quid de fuerit. non queritur. scilicet ut mei contemplacione institutur. **¶ Item** ut sciat condicionem suam institutus. **¶ Item** quod iussu meo adeat. **¶ Item** quod volens adeat. **¶ Item** quod velit michi querere. **¶ Item** quod bona fide possideam. bene dico oportet ut sciat condicionem suam. unde ignorans sue condicionis nulli

neq; tibi em non ut ff. de acqui. h. re. qui putat. s. qui bona fide. et. l. vi. s. i. et quia se obl. gare non voluit. Item possessori non. si non interuenit iussus. ut ff. de acqui. h. re. si quis mihi to. s. nullum. Item et si interuenit. ut ff. de ac qui. h. re. l. vi. s. cellus. et. s. i. nam et seruii necessitate cre ditur hoc fecisse. ut ff. s. negg. l. at qui. s. si libero. quare n̄ potest acquirere ut ff. de here. m. sti. ho. mo liber in prim. Si sciens conditionē suam volens querere mihi. querit sibi. sed restituit mihi posses sori p̄ conditionē si ne calā cuius intuitu fuit institutus. aut n̄ volens querere pos sessozi. cuius intuitu fuit institutus iussu eius aduendo querit sed sine eius otempta cione nihil. ut ff. de acqui. re. do. l. liber to. no. in prim. Item potest dici. q. igna. rus querit sibi ut. ff. s. acqui. h. re. l. qui in aliena m. fi. a. s. cū autem. s. dñs fit sic. C. de pactis. tras ditionis t. q. d. pos sidet. s. ciuilitet. sed naturaliter ut. ff. de acqui. pos. l. natura. liter. vnde vtilis me. dictus vnde vi sibi da tur ut. ff. de vi et vi ar. l. iij. s. vnde vi. u.

Habetis neq; bona fid̄ pos sidetis. Item p̄ alienos s̄ uos in quibus neq; vsu fructum habetis neq; ius tam possessionez nulla ex causavobis acquiri posse Et hoc est qd̄ dicitur p̄ ex traneam p̄sonam nihil acquiri posse excepto eo qd̄ p̄ liberam p̄sonam acquiritur veluti p̄ p̄curatorem Et placet non solum sciētibz sed et ignorantibz vobis acquiri possessionē secundum diuī seueri osto nem et p̄ hanc possessionē eciā dominiū si dñs fue rit qui tradidit vel vsu capionem aut longi t̄p̄is p̄scripcionem si dñs non sit **H**actenus tantisper admonuisse sufficit quem admodum singule res vobis acquirantur. Nam et legatorum ius et quo ip so iure singule res vobis acquirantur. Item fidei omissorum vbi singule res vobis relinquunt oportu nus inferiori loco refere mus **V**ideamus itaq; nunc quibus modis p̄ vni uersitatem res vobis acq runtur. Si cui ergo here des facti fitis siue cuius bo norum possessionem pecie

Habetis. sic. ff. s. acqui. pos. l. i. s. p̄ eū sic. ff. qui sar. l. da. co. l. sciendum s. ij. **Q**uia scit. vnde n̄ vsucapit cum malam fidem habeat ut. s. d̄ vsuē in prim. accur. p̄ **Q**uod triusq; nō de tribus vtriusq; dici vel melius dicetruſ q; fructuarij. et to. pos. ac. p̄ **P**rogre me ut. s. e. s. de h̄il. a. s. idem placet. **E**x his apparet. s. argumento a stra rio sensu sumpto. naz si tantum p̄ dictos ho mines acquiritur er go non p̄ alios ut. ff. de offi. eius cui man. l. i. in prim. et. s. de tutel. in prim. **A**cquiri. fallit in tutore et cur. et sibi p̄sonis ut dice mus. j. de mutis. l. i. s. si quis alij. ac. **P**ossessionem. C. de acqui. pos. l. i. et. ff. de acqui. pos. possessio. q. s. et si pos sessio. **C**onstitutionem. que est. C. p̄ qnas p̄so. no. ac qui. l. i. **D**er hanc. ita q. et p̄ p̄curatorem. namq; sola possessio cum res inanimata sit mihi non querit. nam et p

Acquiri. fallit in tutore et cur. et sibi p̄sonis ut dice mus. j. de mutis. l. i. s. si quis alij. ac. **P**ossessionem. C. de acqui. pos. l. i. et. ff. de acqui. pos. possessio. q. s. et si pos sessio. **C**onstitutionem. que est. C. p̄ qnas p̄so. no. ac qui. l. i. **D**er hanc. ita q. et p̄ p̄curatorem. namq; sola possessio cum res inanimata sit mihi non querit. nam et p

tradicionem res mihi querit et possessio sed illa eas et p me acquiritur ut s. de re. di. p̄ tradicionē et. s. e. m. prim. **A**li dicunt ut a. 30. p̄ solaz possessionē queri dominiū ut h. et. C. e. l. i. sed ibi non dicitur simplr̄ excepta possessione. sed dixit excepta causa possessionis. i. dominiū qd̄ est cā posses sionis. secūda post vsuē. ut ff. de vsuē. l. iij. e. **P**referri onem. nobis sciētibz ut. C. de acqui. pos. si. i. s. **H**actenus admonuisse. s. de re. di. s. singulorū. ac. **A**cquirantur. p nos et alios. ut in. t. isto. **L**egatorū s. tacite obiectom que fieri posse. s. sin gularibus acq̄ificoi bus legatorum. **R**efertur. ut. j. de. p̄ totum. et. j. de singulis re. p̄ fideio re. p̄ totum. **S**i cui heredes. s. de iure ciuili. ut. j. de here. m. sti. vsq; ad ti. s. to. pos. accur. **H**er. nozum. s. de iure pre to. et. j. de to. pos. p̄ totum. **A**cto gauerit. is. j. de acq̄. p̄ ar. p̄ totum. **F**uerit. j. de eo cui li. cā. adi. p̄ totū. **E**x testō. de qui bus vsq; ad ter cum libz dicitur.

De testamentis ordinandis

Testamentū ex eo appellatur q̄ tes tatio mentis sit sed ut ni hil antiquitatis penitus ignoretur sciēduz ē olim quidem duo testamento rum genera in vsu fuisse quorum altero in pace et ocio vtebantur q. calas this comicijs appellabāt altero cum in prelium exi turi essent qd̄ p̄cinctuz di cebatur accessit demum terciū genus testamen torum qd̄ dicebatur p̄ es et liberam scilicet quia p emancipacionem id est p̄ maginariam quandam v̄ dicionem agebat quinq;

stitucione nullum dicitur testamentū ut ff. de iur. omni. l. fi. et. j. de fideis. heredi. m. prim. **S**ed ut. C. de cadu tol. s. et cum triplic ar. contra. j. e. ti. s. in p̄ non scriptis. **Q**uod calatis. id est bonis micijs vel bonis ouentibus calos em̄ bonum interpretatur. comicie sūt queritus vel a cal lon qd̄ est voco. quia vocacō p̄sonaz fiebat. vnde kalena de dicte sunt. **P**rocinctuz. eo forte q̄ succincte fiebat

Handwritten marginal notes in the left margin, including 'vbi dicitur' and other small annotations.

Fragmentary handwritten text on the right edge of the page, partially cut off.

De testamento

et in his duobus testamentis heres et at. ut. j. e. s. sed neqz
Erituri. de domibus. e. **A**ccessit. similiter de iure ci-
 uili. ac. f. **P**er es. p. rium nomen testamēti. accursius
Venditionem sic. s. quibus mo. uspa. po. sol. s. p. terea
Et libripende. i. estimatoze. qui libripendebat vel es-
 timabat familiam vno nūmo. deinde emptor manumitte-
 bat totam familiam
 cum omnibus bonis.
Romans. i. libe-
 ris hominibus ut. s.
 de lib. s. fi. k. **P**u-
 teribus. s. quibus
 mo. tu. fi. m. prim.
Familie. id est he-
 reditatis ut. ff. s. s. s.
 sig. p. nunciacō. s. fas-
 milie. ac. m. **E**mp-
 tor. qui erat loco he-
 redis ut. j. e. s. sed ne-
 qz. n. **L**ibram. i.
 adequatam. i. estima-
 tam rem et dicitur li-
 bra hereditas. quia si
 cut libra diuidit in
 p. vncias. ita et he-
 reditas. ut. j. de here-
 ditat. s. hereditas. vn-
 de dicitur adequata
 libra. i. hereditas es-
 timata. o. **P**arti-
 qua numerus testiu
 remansit. p. **U**ad
 ius. scilicet q. ius ci-
 uile inuenit q. **P**o-
 stea. scilicet s. media
 iuris prudentia.
Honorario. scilicet
 pretorio ut. s. de
 iure naturali. s. pre-
 torum. 2. **Q**uodā
 modo. quia computa-
 to libripende et emp-
 toze. vii. erant.
Et subscriptione.
 ut subscribant se tes-
 tamento affuisse. et
 cuius sit ut. ff. e. l. pe-
 s. **C**onstitutio. n. bul-
 ut. C. de testa. hac o-
 sultissima. t. **C**on-
 textu. i. nullo actu in-
 terposito nisi necessa-
 rio nature ut. ff. e. he-
 redes in fi. a. C. e. cū
 antiquitas. u. **T**e-
 statoris. si potest ut
 C. e. iul. v. **T**e-
 stum. si non potest
 testator scribere. sed
 hodie indistincte p. alium scribere potest nomen heredis ut
 in aut. ut spon. lat. s. quia vero. col. viij. **T**enorem. e.
 autem tenor si potest scribere faciat. alias dicit coram tes-
 tibus. et scribetur p. alium vel p. aliquos de eis. alias non
 valeat. p. mmo falsi pena tabellio tenetur ut. C. e. iul. v. s.
Annulo. scilicet habente characteres. qui signatorius di-
 citur. et sic est in eo sigillum. non autem alio signo ut. ff. e.

testibus et libripende ci-
 uibus romans puberibus
 presentibus et eo qui fami-
 lie emptor dicebatur. s.
 illa quidez priora duo ge-
 nera testamentoruz exve-
 teribus temporibus in di-
 scretudinez abierunt. **N**ō
 vero pes et libram fiebat
 licet diucius pmanfit at-
 tamen partim et hic inusu
 esse desijt. **S**ed predi-
 cta quidem nomina testa-
 mentorum ad ius ciuile re-
 ferebantur. **P**ostea vero
 ex edicto pretoris forma
 alia faciendorum testamē-
 torum introducta est iure
 enim honoario nulla emā-
 cipacio desiderabatur s.
 septem testium signa suffi-
 ciebant cum iure ciuili si-
 gna testium non erant ne-
 cessaria. **S**ed cum pau-
 latim tam ex vsu hominum
 q. ex constitutionum emē-
 dacionibus cepit in vnam
 consonanciam ius ciuile et
 pretorium iungi constitu-
 tum est ut vno eodemqz
 tempe qd ius ciuile quo-
 dammodo exigebat sep-
 tem testibus adhibitis et
 subscriptione testium qd
 ex constitutionibus inuen-
 tum est et ex edicto preto-

ad testium. s. signum. et de. s. sig. l. signatorius. s. signare
Accur. 3. **T**estamentum. vel eiam limbeum scilicet q
 inuolutum est testamentum ut. ff. e. ad testium. s. fi.
Visum. hac racione et cum tribus vel paucioribus vel plu-
 ribus potest signari testamentum. ar. j. man. s. is qui ereq
 tur. alij dicunt tantum cum. vij. vel vno debere signari.
Testes. factō. **P**assive hic accipe. ut
 bona fit excepzio ac-
 sed neqz et al. eiam
 accipitur active ut. j.
 de here. quali. a. dif-
 s. testamenti.
Mulier. i. alijs au-
 tem casibus omnibus
 recipit preterq. in
 testis. ut. ff. e. qui te-
 stan. s. mulier racio ē
 ut. C. de fideis. l. fi.
 ut est timor fallitas
 tis. **Q**uid de hermoz
 fraudito. s. si pualz
 in masculino sexu tes-
 capitur ut. ff. de sta-
 ho. querit. et de tes-
 l. repetundaruz. s. i.
Impubes. quid
 de eo quidit in pu-
 pillari etate. s. aliz
 as. i. preterq. in tes-
 tamento posset tes-
 tificari. sicut et ser-
 uus ut. ff. de. s. sig.
 l. nocionem. s. instru-
 mentorum. a. C. s. he-
 re. et manich. qm m
 fi. sed hic non quia
 faciunt ad substanci-
 am testamenti ut hic
 dz. e. **M**ut q. n. l.
 loq. v. audire potest
 ut. j. qui. test. fa. licz
 s. item furus.
Furiosus. nisi ha-
 beat dilucida inter-
 ualla ut. ff. e. qui tes-
 tamento. s. nec furio-
 sus. **A**ccur. s.
Interdictum vel
 a lege ut quia commi-
 sit m. l. iul. ma. ut. ff.
 ad. l. iul. ma. l. fi. vel
 a iudice ut. ff. e. is q.
 m fi. i. s. l. **I**n-
 testabilem. ut de car-
 mine famoso damna-
 tus v. muliebria pas-
 sus ut. ff. e. is cui. s.
 fi. et. l. cū lege. de te-
 st.

si. ob carm. in prim. i. **S**ed cum liberalitate. scilicet pu-
 tatiua. et sic valet plus qd est in opinione q. qd est in ve-
 ritate. sic. ff. del. i. l. in. s. s. et si qua. et. ff. de offi. p. l. bars-
 barius. ar. s. j. del. s. si quis rem suam. k. **S**ignaretur.
 quidam hoc intelligunt generaliter verum. ut siue ostens-
 datur testamentum in scriptis conditum. siue nuncupatiuū
 debeat ei credi. siue d. fuerit test. s. esse siue nō. a. sic se hz
 j. p. i. p. p. s. q. n. p. b. a. n. s. a. n. d. r. o. n. o. q. u. p. b. e. l.

consuetudo ut ar. C. de edic. di. adri. fol. nuncupatio. et l. si. et. C. de dona. in dona. et ar. tu. l. si. Nos contra scilicet in nuncupatio de iur. et qd hic dicitur in testamento condito in scripse loquitur. in nuncupatio enim si proferatur non debet credi sine testibus. cum in eis consistat tantum substantia testamenti ipsum tamen valet. licet probatio deficiat ut. ff. de test. tu. l. duo. Quid si se ruus factus est. l. infamis vel it recog. noscere sigillum suuz. Re. n. non admittitur ut. ff. de car. e. carbo nianum. s. cause.

Consensu. nota errorem prodesse ut ff. de supel. le. l. iij. in si. et. C. de lat. si. tol. s. sed quia. et. ff. de offi. p. barbarius m. Alieno aliud si suo ut. j. p. s. et. ff. de testi. n. **Sed** filius. missionem. i. remissionem. aliud si ante ut. ff. e. qui te. stamenti. s. p. contra rum. Accursius florentinus. o. **In** ea re. Item et in alijs ut C. de testi. l. i. s. qd est domesticus. Re. n. colonus. et ascripti eius vel similes. ut. C. de his qui ad ec. con. fu. l. si. s. sane si ser. uis et. C. de questi. l. pridem. Item p. marito. et ec. ut. s. s. v. si. et ha. s. Item is Item seruentes siue dapiferi. ut. ff. de pen. l. respiciendu. s. fur. ta p. **Sed** neq. pa. ter. no. q. his tribus modis dicitur quis o. tingere me per pote. statem. q. **Adhibe** ri. quia eorum nego. cium est cum eciaz lu. crum et damnum ad. eos p. timeat ut. ff. qn. ap. sit. l. i. s. in p. ria. et vere eorum qui re. r. **Agri** caute ponit agi. et non dicit geri cum sit generalissi. mum ut. ff. de. s. sig. l. labro. in prim. et. l.

verborum. habet enim se ad ius testandi et contra. **Familie** emptor. dicitur ille qui constituebat heredes per es et libram. **Conturbatum.** nam olim heres duo bus primis generibus testamentorum poterat esse testis. **Intercio** vero ille qui erat loco heredis non poterat esse testis. et sic erat turbatio iurum. et ad eius similitudinem verus heres hodie testis non erit ut sequitur. **Heredi**

neq. mutus neq. surdus. neq. is cui bonis interdicitum est neq. is quem leges iubent improbum in testabilem esse possunt in numero testium adhiberi

Sed cum aliquis ex testibus testamenti quid faciendi tempore liber es timabatur postea autem seruus apparuit taz diuus adrianus cathoni q. postea diuus seuerus et anthomius rescripserunt subuenire se ex sua liberalitate testamento ut sic habeatur firmum ac si ut oportebat factum esset cum eo tempore quo testamentum signaretur omnium consensu s. testis liberorum loco fuerat nec quisquam esset qui ei questionem status mouisset. **Pater** necnon is qui in potestate eius est. Item duo fratres qui in eiusdem patris potestate sunt vtrique testes in vnum testamentum fieri possunt quia nihil nocet ex vna domo plures testes alieno negotio adhiberi. **In** testibus autem non debet esse is qui in potestate testatoris est sed si filius. de castrensi

qui erat ex primis duobus generibus testamentorum. **Abuti.** sic. C. de cas. tol. s. i. et. ff. si fa. fur. fe. di. l. si. q. s. qui ma. non pos. s. i. u. **Legataris.** discrepant hij iur. veteria fideicommissarijs ut. j. de fidei. o. cum her. s. p. re. rea. sed hodie non. ut. j. de. s. sed non vsq. quidam. s. hunc intelligunt quando legatum fuit repetitum a succedentibus ab intestato. ut tunc no. videatur ferre testimonium in testamento iur. q. iur. successor. est qui in q. ta parte heres institutus est. v. **Non** iuris. s. rei et sine one ut. ff. man. si heredi. tatem. p. **Consti** tutione. greca. vel dic de illa que est. ff. e. q. testamento. in p. m. que est iustis. am p. approbatione. ut. C. de veteri. iur. es. nu. l. i. s. merito. pri. maverio. p. **Do** testate. Item tabelli oni ut. ff. e. domicus. **Damus.** C. de tes. ti. omnibus contra. **So.** hic agitur de vi. ribus testamenti. me. heredem et aliam a. gentem contra testa. mentum. alias comu. ctus coniuncto no. fer. ret et minus legata. rius alij. et secundus. hoc falso hic sumit. ar. q. socius in causa. for. admittitur in te. stimonium vel dic. s. speciale ut coniun. ctus pro coniuncto. admittatur. quali in. re sua fauore testam. ti et vltime volunta. tis que debet domina. ri si legitima est ut. C. de l. euz. questor. in si. et erit boni ar. s. dictum. s. con. ar. est. C. de testi. qm. in si. s. Re. n. fims. ill. ius. l. no. refertur ad. totum. qd erat dictu. distingue tamen an. lucrum redeat ad eu. focum ut tunc no. ad. mit tatur. alias sic. ut. ff. quando ap. sit. l. i.

peculio post missionem fa. ciat testamentum nec pa. ter eius recte adhibetur testis nec is qui in pote. state eiusdem patris est. reprobatus enim est in ea. re domesticum testimoni. um. **Sed** neq. heres scri. ptus neq. is qui in pote. state eius est neq. pater eius qui in potestate ha. bet eum neq. fratres qui in eius potestate sunt te. stes adhiberi possunt q. h. totum negotium qd a. gitur testamenti ordina. di gracia creditur hodie inter testatorem et here. dem agi licet enim totum ius tale conturbatum fue. rat et veteres quid fami. lie emptorem et eos qui p. potestatem ei adunati fue. rat a testamentarijs te. stimonijs repellent her. edi et his qui coniuncti per potestatem ei fuerat concedebant testimonia in testamentis prestare li. cet hij qui id p. mittebant hoc iure minime abuti de. bere eos suadebant tam. nos eandem obseruacio. nem corrigentes et qd ab. illis suatum est in legis ne. cessitatem transferentes

s. imppria. a. **Nihil** in cartis. sic assignantur. contra. ar. s. de re. di. s. littere. b. **Et vnum.** sic. ff. e. l. vni. ac. c. **Interdum.** scilicet ut pluribus fiat codicibus. d. **Im** miment. sic in aue. de consang. et vte. fra. s. sic igitur. coll. vi. **Sed** nunquid ex his exemplis probatur. Re. n. non sine autentico ut in aue. ut spon. lar. s. et hoc in super. col. fr. et. C. de fid. instru. quicq. et. ff. de bo. pos. secundum ta. l. ij. s.

Fragmentary text from the right-hand page, partially cut off. Visible words include: "ad imitatio", "wille", "heredi", "tutim", "ris", "soms", "com", "con", "mo", "no", "vires", "vol", "fimo", "ar", "his", "re", "dimo", "bis", "in", "caris", "tatis", "errum", "mem", "dum", "obser", "tatis", "mest", "uatur", "s. loc".

si tandem secundum hanc ambobus sunt principalia. e. Si quis septem testibus quibus nullus vocatus. ut si miles moriatur in bello. ut non. C. de mili. be. l. milites quibus unus ut impator. ut. C. e. omnium. quandoque duo inter filios. ut. C. e. hac cōsultissima. §. ex imperfecto. vel si in tentorio faciat testamētum miles. ut. ff. de mili. tes. lucius. quandoque tres vel quatuor vel pauciores.

ut. C. e. si non specia- li. quandoque quinq. ut in testamento rustici. ut. C. e. l. si. §. fin. autem. quandoque septem. ut generaliter. ut hic. et. C. e. hac cōsultissima. quandoque vii. ut. C. qui testa- fa. pos. hac cōsultissima. f. Adhibitis. id est rogatis ut inter sint. et sint attēti. ut. ff. e. heredes. §. penul. a in aut. de testibus. §. et licet. m. h. §. col. vii. §. Co- ram. scilicet palā no- minando heredes. ut ff. e. l. heredes.

h. nuncupata. alia- as notificata. in d. s. nuncupatiū testam.

De militari testa- mento. Est autem mi- les qui iuravit a sig- nis non recedere. ut ff. e. quibus cau. ma. l. penul. et scriptus est in matricula vbi et alij milites scripti sunt. ut. ff. e. l. penul. per totum. e. Sunt et alia. v. necessaria ut quis sit miles. ut diri- mus. ff. q. b. ex cau. ma. l. si. et in aut. de man. prim. §. si. Item miles dicitur a malo quod sustinet pro alijs vel a mille quia ex nu- mero mille hominum eligitur. ut. ff. e. l. i. §. miles.

Upradicta. q. consistit in q. tuor vbi est in scrip- tis testamentum con- ditum. vel in sola nū- cupacione heredis co- ram septem testibus. ut. s. tr. i. §. sed cum a. §. si. et. ff. de here. in sti. l. i. §. qui neq. Et dic q. sex sūt nec- cessaria in milite. q. sit de genere militari. C. de neg. g. l. ne- nim. et. l. i. Item q. exanmetur. C. qui mili. non pos. l. i. Item q. prestet sacramentum q. mortem non euitabit pro re publica. ff. de min. l. penul. et de his qui no. mfa. l. n. §. miles. Item q. ense signatur. ff. de testa. mi. l. penul. Item q. stigma. i. nota publica bzacl. h. inscribatur. C. de fab.

ad imitationem pristini fa- milie emptoris merito nec heredi qui ymaginem ve- rustissimi familie emptoris obtinet neq. alijs per- sonis que ei ut dictum est coniuncte sunt licenciam concedimus sibi quodam modo testimonia presta- re. Ideoq. nec huiusmo- di veteres constitutiones nostro codici inseri permi- simus. Legataris autē et fideicommissariis qui nō iurē successores sunt et a- lijs personis eis coniunctis testimonium non denega- mus ymmo in quadam no- stra constitutione et hęc specialiter eis concessim⁹ et multo magis his qui in eorum potestate sunt vel qui eos habent in potesta- te huiusmodi licenciam damus. Nihil autem in- terest testamentum in ta- bulis aut in cartis mem- branisue vel in alia mate- ria fiat sed et ynum testa- mentum plurib⁹ codicib⁹ conficere quis potest secu- dum obtinentem tamen obseruacionem omnibus factis quod interdum etiam necessarium est veluti si quis nauigaturus ⁊ secum fer-

l. iij. Item in numero aliorum poni dicitur et inscribi. ff. de min. l. ex eo tempore. et talis habet priuilegia militibus o- cessarijs. a Impericaz. C. de iur. a. fac. ig. l. i. b. So- lēnitatē. s. ceta sigilla ⁊ subscpciones b. Introduxit. sed tūc demū cū i milicia sūt hñt puil mut. C. e. l. pe. a. h. sibi cit. ac. flo. c. Illis aut. p. sed. d. Admittantur et ita

re et domi relinquare iu- dicioz suozum conte- stacionem velit vel ppter alias innumerabiles cau- sas que humanis necessi- tatibus imminēt. Sed hec quid q. de testamen- tis que in scriptis confici- untur sufficiunt. Si q. s. autem sine scriptis volue- rit ordinare testamentum iure civili septem testibus adhibitis et sua volunta- te coram eis notificata sci- at h. perfectissimum testa- mentum iurē civili firmum q. constitutum.

De militari testamto

Upradicta. d. l. i. gens obseruacio in ordinandis testamen- tis militibus propter ni- miam impiciam constitu- tionibus principalibus re- missa est. Nam quamuis neq. hij legitimum nume- rum testium adhibuerint neq. a iam testamētorū solēnitatē obseruauerint recte nihilominus testantē vicz cū in expedicōib⁹ oc- cupatisunt quod merito nra ostō introduxit. Quodq. em mō voluntas eius sup- ma siue in scriptura inue- maē siue sine scriptura valz

nota q. cessante cau- sa cessat effectus. et potest hic sumi ar- fic. C. de epis. et cle- l. generaliter. q. cess- sante clerico ab eccle- sia cessat p. etēda na- turaliter. sed ar. con- tra. ff. de spoli. l. i. §. serum. quia calphur- ma dedit causam edi- cto. Vñd cessante cā cessare debet edictuz qd est verum. sed hoc ultimum generale ē d causa impulsua di- ctum. primum de fi- nali sine qua res esse non potest. e. Et si filij. licet hij alias nō prohibeantur ut. j. t. i. in prim. et. ff. de to- na. cau. mor. l. tā his f. Communi. scilicet quo ad solēnitatem. non quo ad hoc ut de- tur querela extra eius testamentum. sicut in alio veterano est. ut C. de moffi. tes. l. si. §. in his. et. ff. de m- offi. tes. l. pap. §. si qd in malicia. Item hoc est verum quando est domi reuerfus. sic. §. p. diximus. alias si- cut miles alius vñē speciali iurē. sic et iste ar. ff. e. ex militai. §. i. et. l. testamenta co- rum. §. i. §. Paga- norum. a pagos quod est villa dicitur. qua si diceret non militū h. Plane. rescriptit ut. ff. e. dau. i. Is ergo. hominibus. sal- tem duobus. ut. ff. e. lucius. et. ff. de testi- bus. l. vb. et hoc qui est intentorio. si autē in conflictu belli nu- lo etiam teste voca-

to. ut. C. e. milites. si autem est domi iure omni. ut. §. e. §. illis. k. Ceterum sermonibus. forte causa demonstran- di ut magister discipulo. vel iudi causa. ut ff. de acti. et ob- l. obligacionum substantia. §. si. vel affectionis. ut. ff. de co- dicillis. littere. l. Recvllorum. sic. j. ad. l. fa. circa prim. sic. C. de rescm. ven. l. ratas. m. Numymno. habet pri- uilegium ora solēnitatem. quymymo et circa substantiaz

testamenti ut quia alias testari non posset hic tamen posset
fit. ut ff. e. l. iij. n. **Et mutus** siue natura siue casu. ut fit
p. uilegium aliqd. ut. C. qui tes. fa. pos. l. discretus. et B
iur. militari. ut. ff. e. iur. militari. dum est in militia.

Sed hactenus quidam dicunt hic non esse. s. et asserunt
qd. omne p. uilegium qd. habet miles perdit cum redit s. mi
licia. sed nos dicimus
s. hic esse. et distm
guimus inter p. uile
gium qd. habet ut
testetur qui alias te
stari nō potest. ut si
luisa. et mutus ut il
lud daret post reue
sionem ut. s. p. s. et
s. sed testari. et. ff. e.
ticius. in p. n. aliave
ro p. uilegia que ha
bet in testando firmā
tur. ut hic. et. s. e. s. il
lis autem. p. **Uoc**
illis. scilicet militi
bus. ut reliqua p. uile
gia scilicet de nu
mero testium habeāt
in testando. et sic nō
refertur ad p. s. **Ac**
curius.

testamentum ex uolunta
te eius **Illis** autem tē
poribus per que citra ex
pedicionum necessitatem
in alijs locis uel suis edi
bus degunt nime aduen
dicandum tale p. uilegi
um adiuantur. **Sed** te
stari quidem et si filius
fint ppter miliciam conce
duntur iure tamen omni
eadē obfuatione et in eo
rum testamētis adhibēda
quam in testamētis paga
noz p. xime exposuim⁹
Plane de testamētis mi
litū diuus traianus stati
lio se uero ita rescripsit id
p. uilegiū qd. militantibus
datum ē ut quoq. mō fa
cta ab his testamēta rata
fint sic intelligi debet ut
utiq. p. us constare debe
at testm factū esse qd. et si
ne scriptura a non militā
tib⁹ quoq. fieri p. t. **U**s
ergo miles de cuius bois
apud te q. ritur si ouocat is
ad h. homibus ut uolunta
tē suā testaret ita locut⁹
est ut declaraz quē uellz
sibi heredē esse ⁊ cui liber
tatē tribueret p. t. uideri si
ne scripto h. mō esse testa
tus et uolūtas eius rata
habenda ē. **Ceterum** si
ut plerūq. s. in omibus fie
ri solet dixit alicui ego te
heredē facio l. bona mea
tibi relinq. non optet h. p.
testō suari nec uilloz ma
gis m. test. q. ipoz quib⁹
id p. uilegiū datū est eius
modi exemplū nō admitti

Post missionem. honestam. scilicet finito tempore mili
cie. uel causariam si ante tempus ex necessitate recessit. si
autem ignominiosa est missio desinit statim ualere. ut. ff. e.
testator. eorum. et. C. e. l. ex test. sed si miles s. capitali cri
mine damnatus fuerit. si quidem de omni ut homicidio ⁊
simili non poterit ammodo testari. ff. de uete. sic. l. i. in fi.

Alioquin non difficulter
post mortē alicuius mili
tis testes existerēt qui af
firmarēt se audisse dicen
tē aliquē se relinq. bona
cui uisum fit et p. h. iudicia
vera subuerterent. **U**n
p. mmo et mutus et surdus
miles testm potest facere
Sed hactenus h. illis
a p. n. cipalib⁹ s. t. t. u. c. o. n. i.
bus cōceditur q. t. m. m. i. l. i.
tat et in castris degunt.
Post missionē uero ve
tem uel ext. castra si faciāt
adhuc militātes testm cō
muni omniū ciuū roma
noz iure id facere dnt et
qd. in castris fecerint te
stamētum n. omni iure sed
quō uoluerint post missio
nē intra annū tantū uale
bit. **Quid** ergo si int. an
num q. s. decesserit s. dicio
autē heredi ascripta p. 9
annū extiterit an q. si mili
tis testm ualeat ⁊ placet
ualere q. si militis. **Sed**
⁊ si quis an. miliciā non iu
re fecit testm et miles fa
ctus et in expeditione
degens resignauit illud ⁊
qd. am adiecit siue detray
it uel alias manifesta ē mi
litis uolūtas h. ualere uolē
tis dicendū est ualere te
stamētum q. si ex uoluntate
militis noua. **Deniq.** et
si in arrogacōnem datus
fuerit miles uel filius fa. e.
mancipatus ē testm eius
quasi ex uolūate noua mi
litis uel nec uideet capitis
diminucōne irritum fieri.

si autem militari ut q.
alienauit arma uel si
milia. que numerant
ut. ff. de re mili. l. ij.
et. iij. et idem et az. s.
fi. s. rup. non potest
testari. ut. ff. e. l. ex
militari. at. poterit i
castris tantum
si ei hoc in sententia
p. m. s. s. u. e. r. t. ali
as non. ut. ff. de iur. i.
s. to. res. p. tes. si quis
exheredato. et. s. sed
et si quis capite. et
del. iij. l. si quis miles
in principio.

Valere. quia con
dicio retrahitur
ut. ff. de periculo et
dmo. re. uen. l. neces
sario. s. i. et qui po.
in pig. ha. l. vlt. et
facit. ff. e. q. s. dicitur
et. l. q. s. constitutum
Accurhus.

Resignauit. id ē
singula aperuit et s.
mouit. ut. ff. e. cu. s. u.
mus. s. cum quis.

Adiecit. ut. ff. de
iure con. l. conficiuntur.
s. h. similes.

Er noua. nota q.
ab initio non ualeat et
post facto tamen cō
ualefcit. **Deniq.**
his de causis manent
tibus ualeat. resignat
ut postea. uel die. si
cut nunc de nouo fac
ere potest si uetus
non rescinditur. et se
cundum hoc dic noua
cira. aliud i. pagano
ut. j. quib⁹ mo. tes. in
fir. s. alios.

Quod non est p[ro]p[ri]um fidei

Leges s. digestoꝝ ut ff. d. colla. bonoꝝ. l. i. §. nec cas
strense. v. **Constitucōnes** ut. C. de assesso. l. velut. et
C. de aduo. diuer. iudi. l. fori. et alie plures. **Quibus**
dam. ut consilibus et p[re]fectis legionū. et p[re]sidiis p[ro]uinciarū.
qui sunt filij. ut. C. de moffi. tes. l. fi. **Constitu-**
cio. sic. C. de moffi. tes. l. fi. **Tantummodo**. scilicet ca

castrensi et q[ui] nam in
adueticō non p[otes]t. lis
et habeat p[ro]petatem
ut. C. de bo. q[ui] li. l. fi.
§. filij. a. **Con-**
muni. n[on] sit miles i ca
strens ut. s. e. in prin.
Itē tale testm[entum] nō ex
pugnet p[ro] q[ui]relam in
offi. ut. C. de moffi.
tes. l. fi. b. **Quib[us]**
non est p[ro]missus face
testamentum.

Non t[ame]n. vide
bae quēlibet
suantē sup[er] di
ca posse testai s[ed] o[mn]i
tū est m. xij. casibus.
q[ui] in. isto. p[ro] pte di
cunt. et h[ec] est q[ui]d dic
nō t[ame]n. et nō. j. e. §.
fi. a. **Statim**. i. m
p[ro]mis. vel statim. i.
eorpe. b. **Permi-**
serūt. h[ec] ca mortis h[er]e
tus tonare p[otes]t p[ro] e
lenciēte. ut. ff. d. do
cau. mor. l. t[ame]n. his in
fi. et racō duētatis
q[ui] testm[entum] ex libero n[on]
alieno arbitrio d[icitur] p
cedē ut. ff. d. h[er]e. m[er]i
tu. illa instigō.

Nihilomagi. s. i.
nō iō magi i se h[er]e ne
gatiuā sicut in lomim[us]
affirmatiuam.

His. s. castrē. v[el]
q[ui] castrē. pec. h[er]e. t[ame]n
bus ut. s. t. p[ro] §. i.
e. **Constōmb[us]**. ex
uagatibus. f. **Ad**
u[er]s[us]. possit testari in
castrē s[ed]. **Au-**
gusti. quoz dicta n[on]
habem[us]. h. **Sub-**
sc[ri]ptione. cuius h[er]e ba
n[on] habem[us]. i. **Vete-**
ramis. s. filij. fa. d. qui
b[us] h[er]e loq[ui]tur. k. **Ad**
p[ro]ntes. nā liberi d[icitur]
militis q[ui] f[ra]tes pa
trē excludē b[er]at ut. C.
omunia. de suc. l. fi.
hodie soli liberi milis
tis ut in aut. de h[er]e.
que ab intest. de. §. fi
igitur de functus col
lacione. ij.

**Quibus non est p[ro]missum
facere testamentum.**
Non tam omnibus
licet face[re] testam[entum]
tū statim em[en] hij q[ui]
alieno iuri subiecti sunt te
stamentū ius faciēdi nō ha
bēt adeo quid ut q[ui]us pn
tes eis p[ro]miserūt nihiloma
gis iure testari p[otes]t excep
tis his q[ui]s ante enuauim[us]
et militib[us] p[ro]cipue q[ui] in po
testate p[ro]ntum sunt q[ui] b[us] de
eo q[ui]d in castris acq[ui]sierūt
p[ro]missum ē ex ostōmb[us] p[ro]
cipū testm[entum] facere q[ui]d quid
ius ab inicio t[ame]n militanti
bus datū ē taz ex auctori
tate diui augusti q[ui] nerue
nec non optimi impatoris
traiani postea vero sub
sc[ri]ptione diui adriani ecia
dimissis a milicia id ē vete
ramis ocessus ē. **Itaq[ue]** si
quid fecerint d[icitur] castrē si pe
culio testm[entum] p[otes]t mebit h[ec] ad
euz quē heredē reliq[ui]runt
Si vero intestati decef

Iure omni. non hereditario. ut. ff. de castren. pe. l. ij.
hodie videtur eciam iure hereditario ut in aut. de h[er]e. d. q[ui]
ab intest. §. si igitur defunctus. col. ix. m. **Commune**. sic
s[ed] p[ro] quas p[ro]so. no. ac. §. i. n. **Iure**. scilicet antiquo. sic. s[ed]
p[ro] quas p[ro]so. no. ac. quē. §. i. o. **Peculia**. scilicet adueticia
et p[ro]fecticia. nam castrensiavel quafi. eciam iure veteri non

acq[ui]rebant patri ut
ff. de col. bo. l. i. §. ne
castrē. p[otes]t. **Pris**.
et aliene et n[on]e sunt
ut. C. de bo. ma. a. C.
de bo. q[ui] li. p[ro] totum.
q[ui] **Inutile**. q[ui] q[ui]d
ab inicio n[on] valz ex cō
tractu t[ame]n p[ro] uale
scit ar. j. t. i. circa pn.
ar. o[mn]i. C. de nup. et
fi. o[mn]i. So. ibi non va
luit m[em]oniu[m] ex pri
mo sed ex nouo post
matrimonium.
Decefferit. idem
de seruo testate si fis
deio. sit relictu. valz
si durat voluntas. ut
ff. de l. iij. l. i. §. i.
Impuberes. sed
ex quo tetigerunt de
ultimo die. x. iij. vel
xij. ann[os]. satis est fa
uore testamenti ut. s[ed]
e. l. qua etate. idem
m[em]oniu[m]. ut. ff. d. v[er]s[us].
l. in v[er]ficapionibus.
secus in p[re]scriptio
nibus odiosis. ut. ff.
de act[io]nib[us]. et ob. l. m. om
nibus. Itē secus vbi
est fauor eius q[ui] vult
p[ro]ogare ut in con
dubul a minore factu
ut. ff. de min. l. iij. §.
minorem.
Iudiciu[m]. id est di
sc[ri]pcio. ut. ff. de iud.
cum p[re]tor. §. nō au
tem. quando q[ui] p[ro]mis
tur p[ro] sentēcia vbi
rei iudicate standum
est. ut. C. de re iudi.
l. i. quando q[ui] p[ro] m[em]
stancia cause triennij
ut. C. de iudi. p[ro] ope
randum. per totum.
quando q[ui] p[ro] actioe.
ut iud. fam. h[er]e. vel
omni di. ut. j. de of.
iudi. §. si fam. h[er]e. a.
§. fi.
Furiosi. hac racō
ne id in mente capto
dicam ut ar. ff. d. h[er]e.
ob. a t[ame]n in fi.
Testati. C. e. fur
rosu[m] in p[ro]m[iss]o.
Negociu[m]. ut v[er]s[us].

seruit nullis liberis l[ib]eris
bus supstitib[us] ad p[ro]ntes
o[mn]i iure omni p[otes]t mebit.
Ex h[oc] intelligē possum[us]
q[ui]d in castris acq[ui]sierit mi
les q[ui] in p[ro]tate p[ro]ris ē neq[ue]
ipm p[ro]rem adimere posse
neq[ue] p[ro]ris creditores id v[er]
dere l[ib]er alit[er] inq[ui]retare neq[ue]
p[ro]re mortuo euz f[ra]tib[us] omni
ne eē s[ed] s. p[ro]p[ri]us ei d[icitur] esse id
q[ui]d in castris acq[ui]sierit quā
q[ui] iure ciuili oim q[ui] in p[ro]ta
te p[ro]ntuz sunt peculia p[ro]m
de in bonis p[ro]ntuz op[er]at[ur].
ac si fuoz peculia in bo
nis d[icitur] noz nuant[ur] excep[ti]s
videlicet his q[ui] ex sac[er]d[ot]o ostō
nib[us] p[ro]cipue n[on]is p[ro]p[ri]e diu
sas cas nob[is] s[ed] p[ro]p[ri]e acq[ui]
runt. **P[ro]ter** hos §. q[ui] ca
strense peculiu[m] vel q[ui] ca
strense h[er]e si q[ui]s ali[us] filij
fa. testm[entum] fecerit inutile ē li
cet sue p[ro]tatis fact[us] decef
serit. **P[ro]terea** testm[entum] fa
cē nō p[otes]t impub[er] q[ui] nul
luz eoz animi iudiciu[m] est
Itē furiosi nō possunt
quia mente carent nec ad
rem p[ro]met si impub[er] po
stea pub[er] fact[us] aut fur
osus postea op[er]os mentis
fact[us] fuerit et decefferit
Furiosi autem si p[ro] id te
pus fecerint testam[entum] q[ui]
furoz eoz intermissus est
iure testati esse vidēt cer
te eo q[ui]d ante furorem fe
cerint testō valēte naz ne
q[ue] testam[entum] recte factuz
neq[ue] vlluz aliud negociuz
recte gestuz postea furor
intueniens p[otes]t mebit. **Itē**

inchoatam. ut ff. de usufructu. iusto. et cum vel possessione que testi-
tam. ut ff. de acqui. pos. si is qui auct. sic ff. de pecul. l. quod tube-
ronis. i. p. n. v. **Prodigus**. prodigus est qui neque finem neque mo-
dum habet in expensis. ut ff. de cur. fut. l. i. **Interdicta**. si dicat
a iudice planum est si a iudice lege ut qui in crimine. l. iul. maie. con-
miserunt multo minus testatur. ff. de iur. iur. l. iul. maie. l. i. fi.

Interdictum quod si fiat
interdictum cum tamen non
fit prodigus. ff. de iur. iur. l. i.
te non valz interdum
ar. ff. de tu. a. cu. da.
ab his. l. sepe. ff. con-
trarii. v. e. cu. sit fa-
cta. de ius litiga. corif
tm. no. o. tra. ius legit
ut. ff. q. sen. sine ap-
pel. re. l. i. i. p. n. a. g.
i. et. C. q. p. uo. n. est
ne. l. ij. **Samp.**
ff. q. n. p. t. fm. distm.
etione sequentem.
Wuz. sic. de in-
ut. l. i. g. mutum.
Et eruditi. scilicet
cet in moribus.
Amittunt. a ma-
xime impij aduocati.
Consto. ut. C. q.
te. fa. pos. discretis.
Certis. ut mutus
et surdus casu. vel
mutus tm. siue natu-
ra siue casu. si scribe-
re nouit sua manu scri-
bat testm. si aut p. a
liu scribit. velit. impe-
tret. ff. a. p. n. ce. ut. ff.
e. si mutus. **Et si sur-**
dus tm. casu. e. vel eci-
am natura teste. si
vult si pt loq articu-
late ut. C. e. discre-
tis. si aut natura est
surdus aut mutus. si pt n-
fit miles. ut. s. t. i. g.
q. nymno. f. Si qf
fic. s. e. g. p. t. a. a. g.
furioli. g. Cec. s.
naturalis. ut casu a oz
batus. ut roq. l. i. uie. se
cus si vno tm. ut. C. s.
excu. tu. l. frater.
Obsuacionem. s.
ut coraz. vij. testibus
et tabellione. ut alio
loco eius si no mueni-
atur tabellio dilucidi
us voluntate suam de-
clare. et in hereditatib. et in legatis. et omnia in scriptur-
ra referant. ut. C. e. hac. o. s. i. l. i. s. i. m. i. a. i. **P. r. i. s. m. e. i.** sic. s.
s. dona. g. e. et aliud. **Hostes.** s. ut captus. vel obses. ut
ff. e. obsides. **Valz qz sui fut. vel qz ut. s. s. i. u. e. p. s. o. g.**
sui a. ff. de li. ho. exhi. l. ij. **me. u. e. a. n. captiuitate.**
Limini. qd figit eu sp i ciuitate fuisse ut s. q. b. mod.
iul. pa. po. sol. g. si ab hostib. n. aut. l. cor. ita figit a qd s.

prodigus cui bonorum suorum
administratio interdicta
est testamentum facere non potest
sed id quod ante fecerit quod in-
terdictum bonorum suorum ei fiat
ratum est. **Interdus** et
mutus non semper testamen-
tum facere potest utique autem de
eo surdo loquimur qui omni-
nino non exaudit non quod tar-
de exaudit. **Na** et mutus
is intelligitur qui eloqui ni-
hil potest non quod tarde lo-
quitur. **Sepe** enim etiam lea-
ti et eruditi homines variis
casibus et audiendi et loquendi
facultatem amittunt. **Un** no-
stra oratio etiam his subuenit
ut certis casibus et modis fm
normam eius possint testari
aliaque facere que eis permisa
sunt. **Sed** si quis post
testamentum factum adu-
sualitudo aut quolibet
alio casu mutus aut sur-
dus esse cepit ratum nihilominus
manet eius testamentum. **Cecus** autem non
potest facere testamentum
nisi per obsuacionem quaz lex
diuini iustitiam patris mei in-
troduxit. **Cuius** qui apud
hostes est testamentum quod
ibi fecit non valet iure pro-
ximij quous redierit sed quod
dum in ciuitate fuerat fecit

C. s. cap. l. i. et l. capti. imp. op. e. ponit. l. cor. p. iur. post-
liminij. n. **Ex lege cornelia**. q. fingit eu p. ma. hora capti-
uitatis mortuum. et sic libez. ut. ff. e. l. cor. aliud est si nulla
esset factio ut suo pene facto ut. j. quib. mo. te. mifur. g. non
tm. **Ultimo** non d. xij. esse p. sonas q. testari non pnt. filius. a.
Je. huus ut. s. e. m. p. n. ut. ff. e. si fili.

De exheredatione liberorum

Quoniam ut omni-
no valeat testam-
tum sufficit h. obs-
uacio qua sup. exposuim.
s. q. filiu in potestate ha-
bet curare dz ut eu here-
de instituat vel exherede
nominatim faciat alioq. n.
si eu filicio p. terierit muti-
liter testabit. **A**deo quid
ut in uiuo patre filius mor-
tuus sit nemo heres ex eo
testamento existere possit.
q. scilicet ab initio non o. s. i-
terit testm. **Sed** non ita
de filiabus et alijs p. virile se-
xu descendeb. liberis ut
usq. sexus antiquitati fu-
erat obsuatu s. si n. fuerat
scripti heredes scripte ue-
vel exheredati exhereda-
teue testametu. quid non
infirmabat. **Ius** autem ac-
crescendi eis ad certam por-
cionem p. stabat. **Sed** nec no-
minatim eas p. sonas exhe-
redare p. n. t. b. n. e. e. er. at
s. licebat in ceteros h. fa-
cere. **N**ominatim autem q. s.
exheredari vid. su. ita ex-
herede. t. i. c. i. u. s. filius meus
exheres esto siue ita filius

sius. et m. e. t. e. cap. s. v. e.
p. dig. s. i. e. mut. s. e. e.
surd. s. i. e. c. e. c. e. ut. s.
e. s. p. t. e. a. s. i. t. e. m. f. u.
r. i. o. s. i. s. **T**res prodigus
s. i. t. e. s. u. r. d. s. e. t. s. e. e. s.
e. u. s. **I**tem damnatus
ad mortem naturalem
vel civilem ut. ff. e. l. i.
eius qui. s. i. v. l. q. m.
fi. **I**tem obses. ut. ff.
e. obsides. **I**tem de cri-
mine famulo damna-
tus ut. ff. e. i. s. e. i. u. s. g.
fi. et. l. cu. lege. **I**tem s.
statu. suo dubitans
ut. ff. e. q. statu. et. l. i.
qui in d. n. i. **I**tem mona-
chus. ut in aut. s. mo-
nach. s. id. g. coll. i.
s. illud. s. h. o. d. i. e. s. m.
quosbz corrigi ut
in aut. s. sanc. epi. s. i.
si q. mulier. **I**tem is cui
interdictum hominis a
lege ut. C. de here. et
ma. l. i. manebos et
ad. l. iul. maie. l. v. l.

De exheredatione li-
berorum
Non tamen licet di-
cta obsuacio
s. s. tes. obsi-
solentis sit non tamen
vel sic. s. s. e. a. obsu-
acione q. est circa fidei
et p. bacione satis di-
ctus e. nuc. s. ea q. est
circa pietatem dicend.
est. et licet ea obsua-
cio q. e. ca. fidei e. satis
diligens sit. non tamen
a. **Sup. s. m. t. de te-**
sta. ordi.
l. filiu. etiam militem
ut. ff. de li. et. postu-
filius. a. e. **I**nstitu-
at. vel eis aliquid q.
to. t. relinquat. quare
tam reuereri ut. C. s.
inoffi. t. l. cu. querit.
hodie semis. vel tres
ut. C. de inoffi. t. l. i.
aut. nouissima. Et s.

si fiant codicilli. q. si testm. fiat tunc necesse habet iur. insto. s. alio-
quid relinq. ut in aut. cu. s. app. cog. s. aliud. ac. d. **A**deo
scilicet inutiliter testabitur. **P**reterierit. s. nec insti-
tuendo nec exheredando ut. s. s. here. q. ab int. s. g. nec eadem
nec ip. o. iur. valet ut. C. de li. p. l. maximo. **P**otest. ne-
secus in emancipato iur. civili s. id iur. pretorio ut. j. e. s. ma-
cipatos. **S** **P**remo. ff. de in iust. rup. t. filio. s. fi. g. e. s. om. b.

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, partially obscured and difficult to read.

II

filii sunt. h non vel h ius stricto. ibi equo. h non cō-
 stiterit. aliud si existit licet postea rumpatur. et iterum mo-
 ritur in posthumo ut ff. de iusto re. tel. posthumo pū. et
 j. e. s. posthumo. ibi qd rē. nec ē mi. qz si ab imico rūpī-
 agnacōe posthumo eo mortuo ualeat. ar. ff. de reg. iur. l.
 qd ab imico i. s. n. ita. nō ex vna pte ponit filios tm. ex
 alia filias et omnes ex
 masculis et femis de-
 scendentes. h. in-
 firmabatur. de. j. e. s.
 femi. s. o. ut ibi.
 i. Porcōnes. s. dimi-
 diā eius qd ab intes-
 tato habituri essent
 ut. C. de li. p. maxum
 circa medium ibi euz
 eius rē. m. s. nec
 h est secunda diffe-
 renca intē predictas
 psonas. n. Cetero-
 ros. scilicet h modo.
 vni de filiis meis ex-
 heredo vel vnum insti-
 tuto. post sic dico re-
 liquos exheredo. naz
 nisi dicat ceteros ex-
 heredo. licet dicat fi-
 lium meum exheredo
 cum plures habeat.
 nemo exheredatus vi-
 detur ut ff. de li. et
 posthu. l. ij. o. Ex-
 ter. Item alijs modis
 ut omnes liberi sint
 exheredati et sic vn-
 tantum instituat ut
 ff. de li. et postu-
 tius in prim. Item
 si dixerit alia verba
 quecumqz diuimodo
 certa. ut ff. si cer. pe-
 ta. l. certū. et ff. de
 iusto rup. tel. post-
 humo. s. nominatim.
 et ff. de li. a. pos. l. i.
 et ij. Sed secus si di-
 cat filium meum insti-
 tuto ceteros liberos
 exheredo. vel seipsum
 extraneum instituo.
 liberos autem exhe-
 redo et h nō dicit om-
 nes ut non dicitur
 pū. glo. nā dico: ex-
 heredare filiū intē ce-
 teros q: mixtio fit cū ceteris in remocōribz qdibus ostis
 tutis vnde nō valet cū dicitur exheredari noiatim ut h d-
 p. Institui. ista institucōe ex pnti mōio nascitur. et ex
 futuro instituti vident ut ff. de li. et post. l. placet. et l. id
 qd. Quid si exheredacōe postumoz ecia omnes siue hij qui
 sūt in vtero tm. an alij qui sūt nascituri. ex pnti mōio vel
 futuro intelligūt exheredati. R. n. non cū masculi debeāt no-
 minatim exheredari ut j. e. s. masculos. q. In eo. l. qd se qē
 qd a filio rē. r. Om. s. postumoz ex se nascituroz. et
 ex filiis suis lz in iam natis nō sit par odicō ut. s. s. sed n ita
 i. Agnacōe. i. natuitatis sic. j. quibus no. tel. m. fir. s. i.

meus exheres esto non ad
 iecto proprio nomine scilicet
 si alius filius non extet
 Postumi quoqz liberi
 vel heredes institui debent
 vel exheredari et in eo par
 omnium odicio est qd et in fi-
 lio postumo et in quolibet
 ex ceteris liberis siue femi-
 sexus siue masculini in pre-
 terito valet quidem testm
 sed postea agnacōe po-
 stumi siue postume rumpi-
 tur et ea racōe totum in-
 firmat. Ideoqz si mulier
 ex q postuma postuma
 speraba abortum fecerit
 nō impedimento ē scriptis he-
 redibus ad hereditatē ade-
 undā s. femim quidē
 sex psona noiatim vel intē
 cetos exheredari solebāt
 dū tm si intē cetos exhereda-
 rent aliqd eis legeēt ne vi-
 deāt p obliuionē pterite
 esse Masculos vero p-
 humos. i. filios et demceps
 placuit nō alit recte exhe-
 redari nō nominatim exhe-
 redēt h autē mō quicūqz
 mihi genitū filii fuerit ex-
 heres esto Postumoz
 autē loco sunt hij q in sui

f. Masculini. i. siue ex masculo siue ex femina. s. Rumpi-
 tur. si vero exheredatur de officioso ageē ut j. de offi-
 tel. s. postumi. hodie vero exheredari non possunt ut. C. de
 offi. tel. l. si quis. s. legis. t. Infirmat. h adde qd ē. ff.
 de test. mili. l. si filius. u. Abortu. qd est p non nato ut
 ff. de. r. sig. l. qui mortui. et. C. de postu. l. i. v. Perso-
 ne. s. postume. nam
 iam natis femis non
 erat necesse legari ut
 C. de li. p. l. maxum
 in fi. et. s. e. si nō fue-
 rant. p. Inter cete-
 ros. hodie p institucō-
 nem omnes noiatim
 ut j. s. nra h nouiss-
 mo int non. cum non
 sint ingrati ut i aut.
 cum s ap. co. s. aliud
 col. viij. p. Postu-
 moz. sic. ff. de iust.
 sto rup. test. postu-
 moz. 3. Loco. nō
 tamen veri posthumi
 sūt ut j. e. s. hoc in fi-
 a. Heredis. j. de her-
 re. qua. et dif. s. sui.
 b. Agnascendo. id ē
 subitus vel postea na-
 scendo. sicut posthu-
 mus verus. non enim
 nascitur cū natus sit
 ut. s. de adop. s. i. vel
 dic agnascendo. i. ma-
 cipiendo esse agnati
 q ad effectum succe-
 dendi. c. Paren-
 tibus. s. masculis. nam
 testm femie non rum-
 pitur p. l. vell. ut. ff.
 de li. et postu. galli
 s. nunc. et de l. i. naz
 et si ita hba sūt. h p
 querelā irritat ut. C.
 de offi. tel. l. in. et
 j. e. s. mar. d. Res-
 cesse. catur. s. ne ru-
 patur testm ut seqē
 nō pise ut. C. de adop-
 ci. l. pe. s. q in filio
 e. Vno. secus si post-
 ut. ff. de iust. rup.
 tel. si quis filio. et in
 h differt a vero pos-
 tumo. j. e. differt ab
 ascendētibz ut. ff. de
 inoff. pater filium. f. Ubi velleya. nomen est cuiusda
 noue. l. sed ius galli acquiri antiquius est. et loqē in vero
 postumo ut statim dicam ut. ff. de li. et postu. l. gallus. s.
 si quis filium. s. Similis. in veris postumis talis erat
 modus. si me mortuo nascetur mihi filius infra. p. mensis ut
 ut. ff. de li. et postu. galli. i. R. et. s. i. ij. in. a. iij. sic ergo
 et h p. l. vell. si sius heres desierit sius eē se viuo ut. ff. de
 li. et postu. galli. s. vidend ecia in h habet locū. l. vell. sic
 ecia est paritas ab intestato ut. j. de her. q ab intest. s. cum
 autem. h. Cure. sic. j. de her. que ab intest. s. emancipati
 i. Necessē est. nā nihilominus tenet testm aliud. in eo q est

Partial text from the left page, including words like 'filius', 'posthumo', and 'heredes'.

in potestate ut. s. e. in prim. **H**eredes. fupple et qz
 defierit esse heredes sui alias non esset bona raco cum filij
 necesse hnt patres instituere licet n sint patres sui heres
 des ad filios. filius autem emancipatus p ca. di. definit ags
 natus esse et remanet cognatus qui non cognoscitur a iure
 civili ut. j. de here. que ab intest. de. s. emancipati et. s. de
 le. ag. tu. s. fi. et. ff.
 de bo. pos. sed cu pa
 tronus. s. i. **F**e
 nim. licet in suis es
 set differentia inter
 masculos et feminas
 ut. ci. ut. s. e. s. i.
Exheredari. scilicet
 licet rite al. autem ex
 heredato datur conz
 tra tab. ut. ff. de bo.
 pos. contra ta. l. non
 putavit in. s. non qz
 uis. item etiam insti
 tutis datur conz ta.
 si alius omittat eis es
 dictum ut. ff. s. ostra
 ta. l. ij. s. plane et. ff.
 de leg. pl. petita bo
 norum pos. o. tab.
 si duo. **H**abent
 quo adoptiuu patre
 o. **I**nstituendi. ab
 adoptiuo patre.
 p. **C**ivili qz alio iur
 civili sublatu ee pot
 ut. s. de le. ag. tu. s.
 fi. q. **A**ttmz qz vo
 cat emancipato s. ut. s.
 p. s. et e. raco qz de
 finit esse filij s. natu
 rales n pnt definie ee
 filij p emancipacione
 ut. j. de here. q. ab ins
 test. s. minus autem.
Exneoz. ff. s. co
 tra. ta. l. i. s. q. sui iur
 z. **P**atre. ff. de ostra
 ta. emancipatus. s. pe.
 in fi. **S**z hec. s.
 sup. oca a pncipio ti.
 vsqz ad. s. emancipas
 tos. **V**etustas. i.
 media iur prudencia.
 ut. statim sequitur.
Introducebat. s.
 dcam sexus et gra
 dus et modi exheres
 dacois ut. s. e. s. i. et
 s. postumi et. s. s. fe
 mim. n aut e dicit de
 his q postea vsqz mo
 dicta sut a. s. illo es
 macipatos t. **C**o
 stitucio. C. de li. p. i.
 exhere. l. maximum.
In s. alias enim
 multe dce sut ut. ff. s.
 sta. bo. in multis.
Interesset. in aut

stituere neqz exheredare
 necesse est qui a n sunt sui
 heredes **S**ed ptoz om
 nes ta femini sexus q ma
 sculini si heredes non insti
 tuant exheredari iubet vi
 rilis sexus nominatim fe
 minivero int ceteros qd si
 neqz heredes instituant
 neqz ita ut diximus exhe
 redari pmittit eis ptoz o
 tabulas testameti bono
 possessione **A**doptiuu li
 beri qd diu sunt in potesta
 te pris adoptiuu eiusdem
 iuris habent cuius sunt iu
 stis nupcijs acqsi **T**a
 qz heredes instituendi vel
 exheredadi sunt fm ea q
 de naturalibz exposuimz
Emancipati vero a pre
 adoptiuo neqz iur civili
 neqz qd ad edictu preto
 ris attinet inter liberos o
 numerant **Q**uia racio
 ne accidit ut ex diuiso qd
 ad naturalē parētem atti
 net qd diu quidē sint in ad
 optiua familia exneozuz
 nuo habeant ut eos neqz
 heredes instituere neqz ex
 heredare necesse sit **C**um
 vero emancipati fuerint
 ab adoptiuo patre tūc in
 cipiunt in ea cā esse in qua
 futuri essent si ab natura
 li patre emancipati fuiss
 sent sed hoc quidem vetu
 stas introducebat **N**o
 straverō constitucō inter
 masculos et feminas in s
 iure nihil interesse existi
 mans qui avtraqz psona
 in hominum peracione

quibz mo. na. effi. sui. s. non autem. **Q**uia pma raco.
 p. **O**fficio. i. simili officio. vna em indigz altera ad pere
 acionem sobolis et hec est raco legis l. xij. ta. a **A**ntiqua
 argumētatur ex iur antiquo sic. s. qui ma. pos. s. pe. et hec
 est secunda racio. **V**identur. scz dando filie bo. pos.
 contra ta. in totum. licet non possit dicere nullum ut a filis
 us ut. C. s. li. p. i. ma
 ximū i bi et si pfectus
 z et e s. tertia racio
Simplex. ad dēas
 antique constitucōis
 ut. s. e. s. i. **P**er
 virilem. quid de des
 scendentibus p femi
 num serum. s. n. ad
 mittuntur cum dimis
 nutione tertiae pris.
 ut. j. de here. q. ab ins
 test. ta. s. diui. et. C. de
 col. bo. l. illam.
Habent. quo ab
 comodum diuerso in
 iur nam sius pntis
 et s. nullū et contra
 ta. habet. **S**i. non
 vult dicere nullum
 qn pteritus e. s. emā
 cipatus tm hz o. ta.
 ut. C. de li. p. maxim
 s. sanctim. itaqz. z.
 ff. s. li. p. s. q. si
 aut exheredatur hnt
 querela omis ut. ff. s.
 ostra. ta. l. n. putavit
 s. non queuis. et de
 inoffi. tes. l. pap.
Postea qui exher
 dari nō pnt. ut dicitur
 mus. s. e. s. postumi
Constitō. C. de
 adop. l. cu. inadopti
 uis et recitatur. s. s.
 adopē. s. sed hodie
Occupatus. quid
 si non est in expedici
 one. **R**e. n. iur omni
 obtinet ut. s. de tes
 ta. mili. s. illis.
Ignorant. si enim
 ignorat non valet te
 stam ut. C. de tes. mi
 l. sic certi iur. n. fues
 rit eius ai ut si filium
 haberz essz exheres.
 ut. ff. s. testō mili. l.
 qui iure militario.
Facta. ideoqz q
 rela. inoffi. tes. agē
 s. s. cu miles e. p. s.
 milias. nā tūc non p
 habere locū castre
 pec. si ei essz filius.
 nō haberet locū qre
 la ut. C. s. inoff. te. l.
 fi. **M**at. idem m
 telligo in silencio s

Quia pma raco. p. Officio. i. simili officio. vna em indigz altera ad pere acionem sobolis et hec est raco legis l. xij. ta. a Antiqua argumētatur ex iur antiquo sic. s. qui ma. pos. s. pe. et hec est secunda racio. Videntur. scz dando filie bo. pos. contra ta. in totum. licet non possit dicere nullum ut a filis us ut. C. s. li. p. i. maximū i bi et si pfectus z et e s. tertia racio Simplex. ad dēas antique constitucōis ut. s. e. s. i. Per virilem. quid de des scendentibus p feminum serum. s. n. admittuntur cum diminutione tertiae pris. ut. j. de here. q. ab intest. ta. s. diui. et. C. de col. bo. l. illam. Habent. quo ab comodum diuerso in iur nam sius pntis et s. nullū et contra ta. habet. Si. non vult dicere nullum qn pteritus e. s. emā cipatus tm hz o. ta. ut. C. de li. p. maxims. sanctim. itaqz. z. ff. s. li. p. s. q. si aut exheredatur hnt querela omis ut. ff. s. ostra. ta. l. n. putavit s. non queuis. et de inoffi. tes. l. pap. Postea qui exher dari nō pnt. ut dicitur mus. s. e. s. postumi Constitō. C. de adop. l. cu. inadopti uis et recitatur. s. s. adopē. s. sed hodie Occupatus. quid si non est in expedici one. Re. n. iur omni obtinet ut. s. de tes ta. mili. s. illis. Ignorant. si enim ignorat non valet testam ut. C. de tes. mil. sic certi iur. n. fues rit eius ai ut si filium haberz essz exheres. ut. ff. s. testō mili. l. qui iure militario. Facta. ideoqz q rela. inoffi. tes. agē s. s. cu miles e. p. s. milias. nā tūc non p habere locū castre pec. si ei essz filius. nō haberet locū qre la ut. C. s. inoff. te. l. fi. Mat. idem m telligo in silencio s

Handwritten notes at the bottom of the page, including "p. s. de here. q. ab ins test. s. minus autem." and other marginalia.

Fragment of text from the adjacent page on the right, partially visible.

heroz ad maternam lineam ut ff. de offi. tes. l. cum filium
 m. De ure qz non hz eos in pos. ut. j. S her. qua. et dif. g.
 ceteri. n. Edicto. q emacipati vocant ut. s. e. g. emacipa
 tos q: eos n pot emacipare. vñ extra ta. locu n hz ut h et
 ff. de extra. ta. illud. g. ad testamta. o. Cis. f. descendens
 tibus p lineam feminam. datur tñ et alijs et his maxime ut
 C. de moffi. tes. l. fi.

Paulo. ut. j. S m
 offi. tes. p totu. ac.
 q. De heredib. im.
 statu. dis. i. q. pñt in
 futu. ut. j. e. vsqz ad
 g. si plures et. g. fi. se
 et q. l. iter. tol. eat. insti
 tuti. ut. j. e. g. si plures

Heres in sti
 tuere. q. d. dñs in
 tus in bonis suis fa
 cere. nā heres. i. dñs
 ut. j. S. h. d. q. a. dif. g. i
 re. iteo dixi int. qz
 ita subintrat heres i
 dñm in rez. defundi.
 ac si eadē est psona.
 ut in aut. de iur. iur.
 mo. g. i. col. viij. et. ff.
 quib. d. ca. ma. l. euz
 miles. a. **P**ermis
 suz. f. a. iur. b. **P**ro
 prios. f. seruos.

Aliens. sic. ff. e.
 n. min. d. **C**onsti
 tue. ut. C. S. neces.
 si. her. insti. l. euz. q.
 dā. e. **C**os. f. p.
 os suos. f. **P**er in
 nouacionē. q. d. nō in
 induxim. q. d. nouo. h.
 apud antiqz. s. item
 dixerat attilicimus
 ut subicit. S. z. o. s.
 ex. q. b. cau. ma. pos.
 g. item ut. ibi noua
 hūamitatis zē. So.
 iste iustianus in iue
 nit h. rōnē reddidit. cū
 non est verisile zē ut
 ibi vel aliē attilicimo
 placuit et paulo. sed
 m. legis nccitatē non
 deduxit sic et. s. de

testis. g. h. n. heres. Justinianus vero in legis nccitatē indux
 it ut qz ipa ostōne lib. eē videat. Jē nūquid corrigiē qd al
 d. f. g. pure instituit. et sub. odicōne lib. qz expectat. odi
 cōm. euetus ut. ff. e. l. si uis. g. i. et. l. g. ciēs. g. fi. et. l. q. h. z
 ho. i. Rē. n. qz istud locū hz qd h. d. qñ libtas nec data ex
 pñt. nec fuit retardata at ibi fuit expñt. retardata.
 g. **P**ropetate. ut iste lib. et hōf. nccer. sit. ut. s. e. i. Rē. f. h.
 in usufructuari. p. m. d. vt. ac. si. est. h. v. d. adhuc. ut. C. omu.
 de ma. l. i. g. f. in aut. p. etarius. h. **C**ōstitucione. l. greca
 quā non habem. i. **C**uius. f. ostōm. is. h. sūt. v. b. a. q. secun
 t. r. h. **M**aculatū. i. accusatū. nā. al. est. m. l. ea. accusatum
 vbi. de. v. bo. ad. v. b. h. sūt. ista. q. h. dicit. ut. ff. e. h. s. v. bis. g. m.
 ter. d. u. h. s. expōsicō. d. in. lib. 20. sapie. de. ioseph. maculaue
 rūt. me. impñ. et. alibi. in. diuina. scriptura. medaces. oñdit. q.

maculaueit eū. i. accusauit eū. **M**aumissus. f. videri
 ut postea subicit. et dic maumissus simpli n instituti. ex h
 infert qd seqt. q nec cū instōne fieri solz lib ut subicit. qz
 re seqt zē. m. **P**ostulata. i. accusata ex eod adulterio cū
 suo. p. o. omisso. p. q. g. uie. p. uie. vt. qz. ut. C. de mulie. q. f.
 ap. i. s. se. in. i. l. i. m. pñ. Quid si cū ex. neo. omisit. adulterium

Re. nec tūc maumit
 tit. vsqz. ad. l. x. dies. ut
 C. S. adul. l. iij. et. ff.
 S. adul. si. postulaue
 rit. g. i. ubet. Jē. qd. si
 adulterius. tle. omisit
 n. tñ. accusat. adhuc.
 Rē. bñ. pñ. maumittē.
 h. m. erie. lese. maiesta
 tis. ē. speciale. ut. post.
 omittit. tle. crimē. nō.
 possit. maumittē. vel.
 testari. ut. C. ad. l. iu.
 li. l. fi. et. ff. S. dona. l.
 post. o. c. tū. et. l. do.
 nacō. nes. g. fi.

Propus aut suus is in
 telligit in quo nudā ppe
 tatē testator hz alio vñ
 fructū habēte **E**st autē
 casus in q nec cū liberta
 te vñt suus a dño heres
 instituitur ut ostitucione
 diuoz seueri et anthoni
 mi cauet cuius verba sunt
 h suū adulterio macula
 tū n iure testō maumissus
 an smam ab ea muliere vi
 deri que rea fuerit eiusdē
 criminis postulata rōnis
 est qre sequit ut in eundē
 a dña collata heredis in
 stitucō nulli mōmē habe
 atur **A**lien suus eciaz
 is intelligit in quovsum
 fructū testator hz **S**er
 uus a domno suo heres m
 stitutus si qdēz in eadē cā
 māserit fit ex testō lib he
 res qz necessarius. **S**i vero
 a viuo testatore manumif
 sus fuit suo arbitrio adi
 re hereditatē pñt qz nō fit
 heres necessarius cū vtrum
 qz ex domini testamēto n
 conseqt **A**d si alienat

her. lz vere lib n fit. Rē. n. qz ex more testatoris. p. tm. erat
 futur. qz lib. si valēt qd agēt ut. j. S. her. q. et. dif. i. pñ. Jē. a
 tūc. er. at. v. usufruct. p. dēnd. ut. s. v. usufr. g. finit. vñ. sic. est. z
 qz. lib. donec. durat. v. usufr. qz. nō. durat. p. mortē. testātis
 n. l. v. z. t. h. s. m. tō. ut. fit. lib. h. suo. dño. hēditatē. qrit. ut. j. e. g. a.
 lien. S. z. qd. si. erat. v. usufruct. repetit. i. p. sona. p. mi. hēdis. l.
 eciaz. v. l. us. qd. pñt. ut. ff. que. ad. mod. h. uie. p. am. l. i. repeti. m.
 pñ. Rē. tūc. erit. qz. lib. toto. illo. tpe. ut. in. dca. l. C. omu. de
 ma. l. i. g. f. in. aut. fructuari. p. **C**ausa. i. suus. eius. dñi
 jo. ut. ff. si. ex. noē. cau. aga. l. i. **Q** Lib. n. aliq. lex. ipediz
 at. libtatē. ut. ff. e. l. si. n. lex. vel. odicio. ut. ff. e. l. g. ciēs. g. fi.
 vel. ex. l. p. ueit. ad. libtatē. ut. ff. e. l. testō. fm. jo. Jē. fit. lib. a
 semetipō. n. institut. fuerit. ita. cū. qz. n. hōf. erit. h. ch. q. libet
 et. hēs. esto. nā. tē. a. cohē. de. accepit. totā. libtatē. ff. S. acq.

here. l. ex pte. **I**t et i g r a s fit h e l a lib ut. ff. si cer. pe. l. e i t
 qui. r. **V**er q. i. hereditate et libertate. na lib fit et heres
 necrius. h duo oseq dz ex testō dñi ut. j. s. h e t. q. et dif. s. i.
 z. **S**i alienatus. lib directa em libtas in suo alieno nō
 p t habere locū. sed instō potest habere effectū ut h sed as
 iud in legatis q ad
 mittunt h ipō q ali
 enant ut. ff. s. adim.
 le. l. suo cū libtate.
 et est ratio qz in lez
 gato spectat dies q
 cedit n aut an sit ma
 numissus ut. ff. qñ di.
 le. ce. si post. s. si cum
 ac. f. **A**lienauerit
 f. alicui hñti factio
 nē testamti ut. ff. e. l.
 viii meū in fi. i. s. r. a
 h n redimat ab eodē
 testatore q eū insti
 tuit et postea cū alie
 nauit tūc em reuui
 seit libtas ut. ff. de
 ma. tes. l. v e z z. et. ff.
 e. qñ c i s. s. fi. et. l. si n
 lex et. l. an penul.
 s. **A**lien. qui sic in
 stitui p t cū lib fit pri
 us n ut. ff. s. o s. insti
 tuē. suus alien. et. l.
 quia. t. **I**ulli. p.
 cedēte adicōne ut. ff.
 s. acq. here. l. si q s bo
 na. s. iustuz et ita dñō
 qritur. alias si suus
 nolit adire qd p t es
 se ecia dñō iudēte nō
 querit ut. C. e. l. euz
 pponat. u. **T**esta
 tore. ecia post iustuz
 eius anteq tñ adiret
 ut. ff. s. acq. here. an
 tistis. s. i. v. **D**ñi.
 h m hereditate ut il
 li acqraē qui tpe adī
 cionis ē dñs vel sibi
 si lib est tunc h m legato spectatur dies cessionis. ut si tpe
 mortis legantis sit meus licet alienē. tamē mihi debet lega
 tum ut. ff. qñ dies le. ce. l. si post. s. ij. y. **A**rbitrio. sic ē
 e. s. si vero. y. **S**eruus mortem. h ba legis sunt omia. et
 h m hoc planū est. vel testatoris. qz si dicat instituo suum
 heredē post mortē dñi. et pbaē hec lectio secūda. ff. e. qui
 filio. l. s. nec obstat q videat in diem h instō ut. j. e. s. h e
 rel. qz incertus est dies mortis ut. ff. s. o di. et s. l. vñ valz
 et. ff. e. l. in tpus. in pñ. z. **F**actio. s. passue. n actue ut
 j. s. here. q. et dif. s. testamti. et iustio herediū spectat si mo
 do cuz defūdo fuit. h cū herede n sit testi factō ut. s. e. h s
 uus hereditariū a. **R**ondū. hñ dico suū hereditariū pos
 se qz n est nulli h alicuius. s. hereditatis. q vicē defūdi obz
 tinet. b. **D**efuncti. et ē forte rō. qz defūctus ē cert⁹ qui
 fuerit hñ sic h herede qz et si certus sit institut⁹ poterit es
 se qñ adiat hereditatē. qz p t delistē multis s. causis ut. j.
 qui. mo. tes. infir. s. posteriori. et fac ad hūc. s. j. s. stip. s.
 m pñ. et. ff. s. acq. re. do. l. m eo. in fi. et. l. se. c. **R**ecte.
 cū p nato sit hñdus. q ad omod ut. ff. s. sta. ho. l. q m vte
 ro. et. ff. e. l. eius. s. i. d. **Q**uibus. s. dominis. s. Ab eē

fuerit iussu noui dñi adī
 re hereditatē dz et ea ra
 cione p eum dñs sit heres
 nam ipe alienatus neqz li
 ber neqz heres esse p t eci
 am si cū libtate heres in
 stitutus fuerit destitisse e
 tenim a libtatis dacione
 videt dñs qui eum aliena
 uerit. **A**lien. quoqz ser
 uus heres institut⁹ h m ea
 dē cā durauit iussu dñi
 eius adire hereditatē de
 bet. **S**i vero alienat⁹ fue
 rit ab eo a viuo testatore
 a post mortē eius anteq
 adeat debet iussu noui do
 mini adire. **A**t si manumif
 sus est viuo testatore vel
 mortuo anteq adeat suo
 arbitrio adire p t hēdita
 tē. **S**eru. aut alien. p
 dñi mortē recte heres in
 stituit qz et cū heredita
 rijs suis ē testamēti factō
 Rondum em adita here
 ditas p sonevicē sustinet

neo. si vero ab altero ex dñis sit institut⁹. acqritur ceteris
 socijs hereditas. qd die ut. ff. p so. l. v e z z. s. si seruo omū.
 f. **I**ullu. et die qz sufficit vna adicio et vna iustio licet sint
 plures dñi ut. ff. de acqui. here. l. suus duoz. et. l. in acq.
 vendis. **S**i. **I**nfinitiū. quid ergo si institua omnes ho
 mines quicūqz sūt in
 mūdo. videtur nullū
 eē. cū effectū hēre non
 possit. puto tñ vale
 re ut h. h tñ n poterit
 confirmari adicōe p pē
 unia difficultate vñ
 impossibilitatē.
 h. **V**elit. cū sua vo
 lūtas sit lex. ut in autē
 de nup. s. disponat.
 col. iij. i. **H**ereditas
 tas plerūqz. ideo die
 plerūqz qz qñqz m
 plures ut. j. e. s. si plu
 res qñqz in paucos
 res diuidit ut. j. e. s. n
 autē. k. **Q**ue. s. z
 vncie simul collecte.
 l. **P**artes. infra po
 site in qñtitate diffe
 ret et vel die he ptes
 s. vncie. xij. vel ad ps
 tes redacte. est emm
 ad supiora facienda
 relacio. m. **S**er
 tās. alias sexuns. i.
 vncia et dimidia ut.
 ff. s. mo f i. tel. p i p.
 s. qñ quarta. s. qz
 re n possit nome qd
 vncia hēz. s. qz
 plura sūt negocia q
 vocablā ut. ff. de p i.
 s. l. nā natura.
 n. **T**riēs. nō qz pri
 mū et h m terciū a qz
 tū nom inē p r t a c i o s
 nem sumit ex eo qz se
 cū d q t ā hēz heredita
 tatis p r c o n e m. s e l s
 cū em s. qz si semivncia. et vncia est terciā tra eius s non p
 sextās qz sextā p tē hēz. i. duas vncias. s. q d r ā s qz q t t a m et
 ita tres vncias hēz. triens qz terciā p tē. et ita q t u o r v n c i a s
 as hēz. s. e q u e n c i a v e r o n o m i a e t h o m o l o g i ā h ñ t e x o q z c e t
 tū n u m e r z v n c i a z s i g n ā t. s. em quim cū s nō qz qñtam p tē
 h z. s. qz qñqz denotat vncias. semis. qz sex et sic s singlis p
 d r d m e. s. t e nō qz n o m n e s v n c i e q s i g n a n t p i s t a n o i a o t i n e
 tur i alle. licet h m m u i v i d e a t. s i c e m o t i n z a s. l x x i i j. v n c i
 as et dimidia. p d e o a ū t a s p o i t h a s p t e s. q z q i h z p t m a f
 se o t m e r i h a c r a c o n e e t h o s. r i s i b l i s. a a c t o. l. a c q u i l. p e
 n a l. s. ut. j. ad. l. a c q u i l. s. h i s. h. b i s. **I**tē nō ista tria nomia
 as p o n d u s i b r a i d s i g r e. **I**tē qñqz as p o m i t p o b u l o. **V**ñ il
 lud. p d o n e d u o p a s s e r e s a s s e v e n e i t. vñ h i s. **A**s o b u l o p o
 dus as est possessio tota. i. hereditas ut h. s. j. et p d u s l a z
 s e s. o m e q d e s t i n s t a r a p o s i t u. h h s t r i c t e a c c i p i t p r o
 p o n d e r e. x j. v n c i a z. vñ d i p o d u z. q i d u p l e x p o d u z. s. i. x
 i i j. v n c i a z. u t. j. e. s. s i p l u r e s. e t f a c i t a d h u c. s. ff. e. l. s e r
 uū m e u m. s. f i. a c. o. **S**eptans. i. due vncie. p. **Q**uā
 drās. i. quatuor vncie. q. **Q**uincens. i. qñqz. r. **S**emis
 id est sex vncie. z. **S**eptus. i. septē. s. **D**es. i. octo.

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

Hereditas. noue. t. **H**ereditas. i. dec. u. **H**ereditas. id est. r. v. **A**s. i. duodecim. r. **T**otus. na in totu prehu mietur instituisse to functus cu alium non instituit ut l. a. ff. e. l. me. di. s. i. id qd p sumit in milite ut. C. de testa. mili. l. in. b. s. n. qd s. sequit. n. ad b. supius. prim. R. s. h. ad id qd se quit. tfer. s. neq. em. r. s. h. si fecit miles testm in castris b. p. de. ced. m. testatu. in paganicul ut. C. S. testa. mili. l. i. accur. **D**ecedere. ymmo. vid. q. sic. ut. ff. s. m. offi. tel. l. na. et si p. n. 1. b. s. p. q. e. o. s. h. s. e. v. ab micio. h. ex. post. fact. p. t. ut. C. S. m. offi. te. l. i. cu duob. s. Et no. h. id. me. no. ee. in pte. quo. ad. ptem. qd. e. m. toto. q. ad. to. tu. ff. fam. h. l. in. b. iudicio. ar. o. ff. de. pact. l. ut. g. e. s. ad. v. et. s. se. et. fac. ad. huc. s. ff. s. reg. iur. l. i. re. stant. s. **M**iles. na. miles. h. n. p. p. p. te. testatus. de. ced. p. pte. in. testat. ut. C. S. testa. mili. l. i. **C**u. a. t. a. l. e. u. q. id. e. quot. cu. q. et. fac. ff. e. l. inter. s. pater. fa. et. l. se. v. s. ad. l. ex. fco. **D**istribuz. co. i. assignac. o. p. cu. qua. pte. velit. testa. tor. quem. libet. hab. e. **E**x. equis. p. tribus. fa. ff. e. l. quociens. s. heredes. **H**eres. res. sit. eadem. est. r. az. cio. in. dipondio. ut. ff. e. s. ab. mus. et. j. e. s. h. plures. **I**tem. e. b. v. s. h. testator. n. ig. no. rat. ut. ff. e. quo. lo. co. s. i. que. e. con. tra. **D**imidia. aliter. ei. si. ex. alle. expleto. sep. sit. ex. reli. qua. pte. he. res. esto. tuc. em. cum. in. reliqui. sit. ex. nul. la. pte. h. s. institut. ul. est. ut. ff. e. l. **I**tem. q. sa. binus. s. sed. h. alle. **V**ocant. s. e. z. illi. q. er. at. instituti. in. tota. hereditate. p. trib. exp. s. s. **O**mes. qui. er. at. vel. er. at. instituti. sine. p. trib. **R**ec. inter. est. b. refertur. no. ad. prim. casu. s. h. ad. sup. ior. e. l. qn. p. svacat. id. t. n. in. vo. h. non. h. et. locu. r. o. q. redditur. ea. em. r. e. vel. die. q. ad. prim. et. statim. cu. sic. sit. instituc. o. intel. ligi. p. svacare. et. fac. ad. b. ff. e. l. quo. loco. i. R. l. **V**id. eam. ff. e. l. interdum. s. pater. famil. v. s. q. m. f. l. **D**ipondio. s. z. aut. dipondiu. pond. s. iue. h. d. it. al. i. x. i. i. j. v. n. c. i. a. s. d. u. i. s. a. h. e. em. pond. s. z. ea. q. m. x. i. j. diuidit. a. tri. p. o. dum. q. m. x. x. v. i. et. q. d. i. p. o. n. d. i. u. q. d. m. x. l. v. i. i. j. a. s. i. e. s. i. n. g. l. i. s. **D**em. q. erit. i. q. d. diximus. si. q. s. expleto. alle. fuit. institut.

erit. Neq. enim idem in p te testatus et in parte in testatus decedere potest nisi fit miles cuius solavo lutas in testado expectatur Et ecotrario pt qs in quata scuzq voluerit p tes plurimas vncias suam heditate diuide. Si plu res instituan heredes ita demu in hoc casu puiy di strubucio necessaria est si nolit testator eos ex equis ptib heredes esse satis ei ostat nullis ptib noiatas ex eqs ptibus eos heredes esse. P. atib. aut. in qru. dam psonis exp. s. si quis alius sine pte noiatul erit siquid e aliqua ps affis de erit ex ea pte heres sit et si plures sine pte septi sut omes meand e pte ocure. Si vero totus as comple tus sit in dimidiam parte vocantur ille vel illi om nes in altera pte dimidia nec interest pm an medi us an nouissim sine pte he res septus sit ea enim ps data intelligit quevacat. **V**ideamus si pars aliq vacet nec tñ quis q sine p

tus heres in dimidia vocatur vel non expleto alle in vacan te pte vocatur ut. s. e. p. trib. aut. vel transcendente in vaca te vsq ad dipondiu. itez e ecia si dipondiu sit expletu. sed o. ff. e. l. s. ab. m. fi. l. vbi die expleto dipondio. n. h. e. p. t. e. vacate vsq ad tripodiū. h. e. te ymmo die q sic si recte illa tra intelligit. et ita o. cordat. **I**tem. vid. o. ff. e. l. ex. vncijs. vi h. e. te. a. illa. e. o. e. r. d. a. cia. si. recte. ibi. fiat. co. putaco. vnciaz. h. ma. gis. vid. o. ff. e. l. del. l. cu. qo. vbi. die. n. fieri. tñ. titu. ad. dipondium. vel. tripodiū. h. tñ. vi. deri. ad. imi. pmo. qntu. ofer. fo. sed. distim. gue. aut. voluit. testa. tor. exced. alle. vel. dipodiū. qd. pt. ut. s. e. s. non. aut. et. ita. h. intelligit. aut. noluit. et. tuc. h. eat. locuz. ley. otraria. **I**tem. a. t. e. qn. dubiu. e. h. it. locu. h. e. z. at. l. cu. qo. q. est. o. s. **A**h. die. h. ac. cor. ri. gi. p. illam. accur. m. **R**euocant. heres. ditas. em. no. ideo. aus. ge. q. in. plures. diui. da. vncias. sicut. a. li. z. bra. licz. p. solidu. vel. aliu. num. diuidatur. et. ideo. quora. pte. qd. dz. hab. e. m. dipondio. tota. pt. pte. hab. e. de. alle. ut. h. ic. et. ff. e. l. ex. vncijs. n. **E**x. cer. to. h. m. die. metuz. qd. pt. institui. h. s. puta. cu. ipe. potuit. cape. ex. testam. to. vel. cuz. ipe. moriet. vel. ticus. moriet. ut. ff. e. l. in. temp. et. l. j. filio. i. R. e. a. ff. s. li. et. post. filio. a. pte. i. R. e. a. C. e. l. ex. neu. miles. aus. te. pt. ecia. ex. neum. ex. certo. tpe. vel. in. cer. tu. tps. institue. ut. ff. s. m. te. l. miles. a. fa. cit. ad. huc. s. ff. e. h. d. itas. ar. tñ. e. s. r. i. u. m. ff. s. reg. iur. l. i. actus. h. ibi. no. e. de. b. actu. scz. factoms. testamti. vñ. mter. p. tandum. e. ut. magis. valeat. q. p. eat. ut. ff. de. rebus. du. l. i. quociens. ac. **I**mpossi. bilis. tribus. modis. pt. dici. o. d. i. c. o. i. m. p. o. s. s. i. b. i. l. i. s. vel. de. natu. ra. ut. si. celu. digito. tetigeris. heres. esto. ut. j. de. inutil. sti. s. si. imposs. bilis. **I**tem. de. iure. ut. si. patrem. ab. ho. stib. n. re. dimeris. vel. h. is. nam. b. fac. e. nos. n. posse. p. sumi. t. ius. ut. ff. s. o. d. m. sti. l. o. d. i. c. o. n. e. s. a. l. i. filius. et. in. his. duab. h. z. locuz. iste. s. imposs. bilis. **I**tem. s. fco. ut. si. motez. aureu. d. d. eris. he. res. esto. a. b. cau. n. v. z. in. st. o. vel. libtas. cu. nec. aim. d. d. a. d. i. fue. rit. ut. s. p. u. p. c. o. e. ut. ff. s. statu. li. l. cu. heredes. s. i. **I**tem. e. q. d. a. z. q. r. t. a. i. m. p. o. s. s. i. b. i. l. i. p. p. t. e. p. l. e. r. i. t. a. t. e. q. v. i. c. i. a. t. ut. ff. s. o. d. m. sti. l. i.

De hunc in p. m. d. **I**tem. vid. o. ff. e. l. ex. vncijs. vi h. e. te. a. illa. e. o. e. r. d. a. cia. si. recte. ibi. fiat. co. putaco. vnciaz. h. ma. gis. vid. o. ff. e. l. del. l. cu. qo. vbi. die. n. fieri. tñ. titu. ad. dipondium. vel. tripodiū. h. tñ. vi. deri. ad. imi. pmo. qntu. ofer. fo. sed. distim. gue. aut. voluit. testa. tor. exced. alle. vel. dipodiū. qd. pt. ut. s. e. s. non. aut. et. ita. h. intelligit. aut. noluit. et. tuc. h. eat. locuz. ley. otraria. **I**tem. a. t. e. qn. dubiu. e. h. it. locu. h. e. z. at. l. cu. qo. q. est. o. s. **A**h. die. h. ac. cor. ri. gi. p. illam. accur. m. **R**euocant. heres. ditas. em. no. ideo. aus. ge. q. in. plures. diui. da. vncias. sicut. a. li. z. bra. licz. p. solidu. vel. aliu. num. diuidatur. et. ideo. quora. pte. qd. dz. hab. e. m. dipondio. tota. pt. pte. hab. e. de. alle. ut. h. ic. et. ff. e. l. ex. vncijs. n. **E**x. cer. to. h. m. die. metuz. qd. pt. institui. h. s. puta. cu. ipe. potuit. cape. ex. testam. to. vel. cuz. ipe. moriet. vel. ticus. moriet. ut. ff. e. l. in. temp. et. l. j. filio. i. R. e. a. ff. s. li. et. post. filio. a. pte. i. R. e. a. C. e. l. ex. neu. miles. aus. te. pt. ecia. ex. neum. ex. certo. tpe. vel. in. cer. tu. tps. institue. ut. ff. s. m. te. l. miles. a. fa. cit. ad. huc. s. ff. e. h. d. itas. ar. tñ. e. s. r. i. u. m. ff. s. reg. iur. l. i. actus. h. ibi. no. e. de. b. actu.

De vulga subpna
De pupilla subpna

hereditate. qz n̄ erat lib̄ ut testator credidit & eq̄tate da-
tur dño ip̄ius quarta hereditatis et fac̄ p̄ illis gñale opi-
nionem consideranda et. ff. p̄ emp̄. l. ij. si q̄s a pupillo et. ff.
de acqui. her. l. is q̄ putat. alij dicūt qz dño dat̄ considerat̄
taveritate magis q̄ opimone. qz vere suus eius tñi factus
erat ille q̄ institutus
fuit qd̄ verius esse vi-
det̄ veritate magis
attenta. unde fac̄ et
illud gñale veritatez
spectandū ut. j. de p̄. si
quis rem. s. Ver-
ba nūc mutat casum
nam sup̄dixit. qñ ali-
ud arbitrat̄ testator
et aliud erat. i. his au-
tem duobus. Re n̄ is q̄
sequunt̄ id est qd̄ ar-
bitrat̄. t. Heres.
s. dño q̄ apponunt̄ in
substitutōibz vul-
garibus. u. Scit.
et verū scit al̄ em no-
dicetur scire n̄ sic esse
set ut. ff. de acq̄. plu-
ar. l. ij. s. Item labo-
rat. v. Er̄. s. lib̄
factus. y. Aliū. i.
finēqz sibi si lib̄ fieret
vel dño suo vel p̄nti
vel ead̄ futuro q̄rat
y. Effecerit. nā tūc
qñ no e aliq̄d istozū
duoz admittit̄ sub-
stitutus. 3. Arbi-
tr̄. s. testator. sub-
audi et ver̄ arbitra-
tur. a. Subiectus
puta qz vendidit se
ad precū participand̄
vel qz dedit se in ars
rogacōne qd̄ p̄r.
b. Acquisierit. sup-
ple i. fra. at in n̄o ca-
su p̄mo. s. huius. s. as-
suet̄. et aliud arbit̄
tur. unde ibi in p̄tem admittit̄ ut ibi diximus. et h̄ omnia
sic distinguēdo suavit̄ p̄nceps qñ suus fuit institutus
et alius substituit̄. ut h̄ dic̄. et. ff. de her. m̄. l. et ita co. l. 2.
s. ḡ tale distincōne. qz cū hered̄z aliq̄e instituo. a. si he-
res n̄ erit substituo. aut scio lib̄. aut scio suū et tē suat̄
qd̄ m. ij. et. ij. Re. h̄. s. s. aut puto lib̄. falso cū sit suus
et tē subdistinguo. aut p̄ eū volui aut nolui aliū fieri here-
dem. qz h̄ exp̄ssi. et tē suat̄ mea voluntas. ut. C. e. l. cū p̄po-
nas q̄ e h̄ue q̄ria. aut e dubiū. nolui vel n̄ aliū fieri here-
dem p̄ eū et tē suat̄ qd̄ in p̄n. Re. huius. s. s. si aut puto
viam cū sit lib̄. h̄ casus indubitabil̄ e. s. qz erit lib̄ h̄s.

quē alieno iuri subiectū es
se testator scit sic accipiū-
tur si neqz ip̄e heres erit
neqz aliū heredē effecerit
In eovero quē patrefa-
esse arbitrat̄ illud signifi-
cāt si hereditatē vel eivel
cuius iuri postea subiectū
esse cepit n̄ acq̄sierit. Id-
qz tiberius cesar in p̄sona
petremij sui sui constituit.

De pupillari substitui

Liberis suis impu-
beribz quos in po-
testate quis ha-
bet non solū ita ut supra-
diximus substitue potest
id est ut si heredes ei n̄ ex-
titerint alius sit ei heres.
sed eo ampli⁹ ut si heredes
ei extiterint et adhuc im-
puberes mortui fuerint sit
ei aliq̄s heres veluti si q̄s
dicat hoc modo ticius si-
lius heres mibi esto et si si-
lius meus mibi heres non
erit siue heres erit et p̄us

Liberis nō ex hac l̄ra tria
esse necēria. ut pupillaris substitucō teneat. Pr̄mū
ut sit d̄ liberis q̄ substituit̄. nā ex̄neo substitui n̄ p̄t
ut. j. e. s. ex̄neo. s. s. qz sint impub̄e s. nā pub̄eribz n̄ p̄t sub-
stitui ut. j. e. s. male l̄o. s. tercō qz habeat in p̄tare ut in hac
l̄ra p̄bat̄ p̄ ordinē. Em̄cipatis aut̄ n̄ p̄t substitui ut. ff. e. l.
ij. s. i. s. est necērius q̄rtū. qz filij sint instituti vel ex̄hereditati
alias nullū est p̄ncipale tēim. ut. s. s. ex̄her. l. in p̄n. et. ff.
e. l. i. in fi. vñ nec pupillare valēt ut. j. e. s. liberis. et h̄ oia

sit in nepotibz omibz suanē. si n̄ sint recasuri in sui p̄ris po-
testatē ut. ff. e. l. ij. s. postum⁹. alias cū sint recasuri n̄ valz
testm̄ cū in eo casu sint ut eozz testam̄ta n̄ valeāt si ip̄i es-
sent maiores. a. Sup̄dixim⁹. s. vulgarit̄. s. t. i. et h̄ is
h̄ subicit. b. Mōdo. h̄ caute nō qz p̄mo ponit̄ vba insti-
tucōnis. s. o substituo
cōmsvulgaris. ter-
cio substitucōis. puz
pillaris. c. Esto. h̄
institucō tantum.
d. Filius ecce vulga-
ris. e. Heres. ecce
pupillaris. f. Pu-
ber. bene facit qz ex-
ponit. al̄ interdū p̄
iij. annis interdū p̄
xv. annis. ponit̄ hec
oracio. cū in suā tute-
lā venit. ff. de l. iij. l.
cū filio. g. Quo ca-
su sup̄dico. h. De-
res. et solius patris
habet bona s̄m az.
i. Filio. et nihilomi-
n⁹ patri ut. ff. e. pat̄.
fa. a bona pupillari
tēcūqz que sita sunt
ut. ff. e. si plūes. s. ad
substitutos. n̄ in duo-
bus casibz ut in testō
militis et arrogato-
ris ut. ff. e. l. si plūes.
s. si arrogato. a. s.
ad substitutos in fi.
k. Moribus. al̄ mag-
ioribus ut. C. de im-
pube. et ali. sub. l. hu-
manitatis. l. Eta-
tis. ut masculi aū. xij.
annū femie aū. ante
xij. annū. ut. ff. de tes-
t. l. qua etate et. s. qui
ma. non pos. s. cum ḡ
m. Constōnem. C.
de impu. et ali. sub-
tu. l. humanitatis.

moriatur q̄ in suā tutelaz
venerit id est anteq̄ pu-
ber fact⁹ sit tūc seip̄s h̄s
esto quo casu siquid non
extiterit h̄s filius tūc sub-
stitutus heres sit patri he-
res si vero extiterit heres
filius et aū pub̄tatē dece-
serit ip̄i filio sit heres sub-
stitut⁹. Nā moribz institu-
tū est ut cū eius filij etatis
sint in q̄ ip̄i sibi testamen-
tū facere n̄ p̄nt p̄ntes fa-
ciant eis. Quia rōne ex-
citati etiā d̄. d̄. onem posui-
mus in nostro codice qua
p̄spectū est ut si qui mēte
captos habeant filios vel
nepotes vel p̄nepotes cu-
iuscūqz sexus vel gradus
liceat eis et si sint puberes
ad exemplū pupillaris sub-
stitutōnis certas p̄sonas
substitue. Similit̄ resp̄ue-
rint eandē substitucōnem
infirmari et hoc ad exem-
plū pupillaris substitucōis

n. Excitati. s. nos. o. Personas. s. filios mente captos
si habeat alias tē fr̄es mēte capti. al̄ q̄scūqz vellet ut d̄ca. l.
hūanitatis otine. p. Respuerit. s. cū opotes mētis vel
sam facti fuerint. q. Ad exemplū. ita h̄ nō ē exēplaris
substitutio vñ ut plene d̄ h̄s habeas noticiā distingue qñ-
qz ḡna substitōnū. qz alia ē vulgaris. alia pupillaris. alia ex-
emplaris. alia breui loq̄. alia op̄ediola. Prima. s. vulgaris
subdiuidit̄. qz alia exp̄ssa. ut q̄ fit v̄bis negatis. ut si h̄s n̄
eris ticius erit h̄s ut. s. p̄. Alia tacita que fit v̄bis affir-
mativis ut h̄. vos muicē substituo ut. ff. de h̄. in sti. cum in
testō. s. i. s. h̄. quisqz erit in h̄s sit filio meo impuberi h̄s
ut. ff. e. l. qui lib̄ is. s. h̄. ba. s. vulgaris adita h̄ditate ex-
pirat ut. C. e. l. p̄ aditā. Secda aut̄ pupillaris s̄it subdiui-
dit̄. qz alia exp̄ssa. q̄ fit v̄bis affirmatis ut h̄. si h̄s eris et
moriaris in pupillari etate. ticius sit h̄s ut. s. p̄. Alia ta-
cita. s. ut si pupillaris tñi pupillo substituat̄. q̄ cāu tacita
subintelligit̄ pupillaris s̄it et sub pupillari tacitavulgaris
intelligit̄ ut. ff. e. l. nā h̄ iure in p̄n. nā h̄ aduemet̄e pub̄ta-
te exp̄rat ut in fi. huius. s. Tercia. s. exēplaris s̄it id̄ s̄. qz
ad exēplū pupillaris ē inducta. ut h̄ s̄. in multis tñ d̄nt.

qz h eia in maiorib9 fit hilla tm in puberib9. Te vsqz ad certā etatē fit pupillaris. s. xiiij. an. i masculo vel. xij. an. m femia ut. j. e. g. masculo vel eia min9 epus n̄ maius ut. ff. e. l. si ita q̄s substituerit. et. l. in pupillari. at h̄ exēplaris in incertū. **I**n hac. s. pupillari. certe p̄sone substituit ut. C. e. l. humanitat. in pupillari aut civilibus p̄t substitui. **Q**uarta aut. i. breuiloqua fit ita duob9 h̄edi b9 m̄stitutis vos inuicem substituo. et si ambo pupilli sūt. nā quat9 or substitucōnes his 9 bis breuib9 p̄ h̄e dunt et appellat lex h̄ac reciprocā substitucōnez ut. ff. e. l. nā h̄ iure. g. i. **C**ūta. s. o p̄diōsa. fit h̄is 9 bis aliq̄ m̄stituto q̄ncūqz decesserit ticiū substituo. et si q̄dē h̄ fiat a milite et a pupillo vel n̄ pupillo v3 ut directo si moriē m̄stitutus ut. ff. de test. mili. milites. **I**ta h̄es. g. i. n̄ m̄ sit in medio q̄ casu iure fiduciōm̄ fivalet si pubes iā factus deccdat m̄stitutus. ut. C. e. p̄cibus. si vero pagan9 siue n̄ miles faciat eā. v3 ut re directo si moriē m̄stitutus in ea etatē pupillai. si vero postea tē aut p̄ h̄ sit verba substituo illū. et tūc trahit ad fiduciōm̄ s̄ariā ut. ff. ad tr. b̄. sceuola. aut p̄ h̄. te m̄stituo et si decesserit q̄ncūqz tibi illū facō herede et h̄ nō v3 ut ff. e. l. h̄is 9 bis.

Rue. s. pupillaris
Adoleuerit. **I**f si m̄c alias m̄firmat ar rogacione impuberis ut. ff. S ad op. nec ei. **I**f si p̄s n̄ fuit hereditas adita ut. ff. e. l. si pupillares. g. h̄ si ex asse. **I**f si nasciē postum9 testatoris ut. ff. e. l. p̄ filium. **I**f p̄ m̄ testm̄ q̄d tñ valeat ut. ff. e. l. si q̄s eū. g. h̄. **I**f si testm̄ p̄nū rūpāe p̄ q̄relā in totū. aliud si p̄ pte ut. ff. e. l. m̄stitucōne. et d̄ m̄ offi. tes. l. pap. g. h̄ n̄ impuberis. h̄ oē ta. lo. pos. mora n̄ fa cit pupillari substitucōne cessare. qz ibi n̄ loq̄t d̄ virib9 testam̄ti ut. ff. e. l. ex duob9. g. h̄. et. ff. d̄ m̄ offi. tes. fili9. g. i. **I**ḡiē p̄ fatū ut. s. e. m̄ p̄n. **S** **D**uo. nō qz duo d̄nt quo ad q̄d qz duob9 fit. nā m̄stituit heres duob9 p̄i. s. et filio. **I**f duaz hereditatū. vñi vero d̄ qz ab vno factū. et facit ad h̄. ff. e. l. p̄s et filij. et. ff. d̄ d̄. et d̄ m̄. l. h̄ scriptura. et ff. d̄ lo. pos. oē ta. al. fm̄ ta. l. h̄ ita scriptū. g. h̄. et. l. ut lo noz. **T** **S**i formidolosus. i. doctus multiformis vel t̄is m̄id9. **U** **S**ubieēt. quib9 m̄fidis eū subieēt substitutus ut h̄et eius h̄editatē ut fecit catavell9. **V** **S**ubstitucō

que postq̄ pupillus ado-
S leuerit m̄firmatur **I**ḡi-
 tur et in pupillari s̄stitu-
 cione fm̄ p̄ fatū mod̄ ordi-
 nata duo q̄d amō sunt te-
 stam̄ta altez patris alte-
 rum filij tanq̄ si ipse filius
 sibi heredem m̄stituisset a
 certevnū testamētuz ē du-
 arū causaz id ē duaz he-
S reditatū **S**maut quis
 ita formidolosus fit ut ti-
 meret ne filius eius pupil-
 l9 adhuc ex eo q̄ palā s̄-
 stitutū accepit po9 obitū
 eius piculo m̄fidiaz s̄bice-
 retur vulgarem quidē s̄-
 stitucōnem palam facere
 et in p̄m̄ testamēti p̄tib9
 debet ordinare. **I**llā aut
 substitucōnem p̄ quā et si
 heres ei extiterit pupill9
 et m̄c pubtatē decesserit
 s̄stitutus vocat. **S**epa-
 tim in inferiorib9 p̄tib9
 scribere d̄z eāqz p̄tē p̄o li-
 no p̄p̄iaqz cera s̄gnare
 et in p̄ore pte testam̄ti ca-
 uere ne inferiores tabule
 viuo filio et adhuc impu-

ne. s. cū ipa m̄stōne. nā h̄ ē ordō ut p̄mo m̄stō. s. vulgaris
 substō. tercō pupillaris fiat ut. s. e. t. m̄ p̄n. **V** **V**ocāt
 q̄ ē pupillaris. **V** **S**cribē. vel eia alia carta. qz et h̄ fi-
 eri p̄t ut. ff. e. l. p̄s et filij. **3** **L**imo. limū appellat ipam
 cordulā q̄ fit d̄ limo. ut vidim9 fieri in l̄as d̄ni pape. i. q̄b9

bere apianē **I**ll8 palaz
 est n̄ iō min9 valē s̄stitu-
 cionem impuberis filij qz
 in eis dez tabulis scripta fit
 quibus sibi quisqz herede
 m̄stituisset q̄uis pupillo
 hoc periculosum fit **N**ō s̄
 solum autem heredib9 m̄-
 stitutis impuberibus libis
 ita substituere p̄ntes p̄nt
 ut et si heredes eis extite-
 rint et ante pubtatē mor-
 tui fuerint sit eis heres is
 quē ipi voluerint s̄z eia
 exheredatis. **I**taqz eo ca-
 su si quid ex h̄editato pupil-
 lo ex h̄editatib9 legatis.
 ue a donacōnibus p̄m̄qz
 rū atqz amicoz acquisi-
 tū fuerit id omne ad sub-
 stitutū p̄tmeat **Q**uecū-
 qz diximus de substitucio-
 ne impuberū liberoz. vel
 heredū m̄stitutoz vel ex-
 heredatoz eadem eia
 de postumis intelligimus
Liberis aut suis testm̄
 nemo facere potest n̄ et si
 bi faciat. **N**ā pupillare te-
 stam̄tuz p̄t seq̄la ē patm̄

stituere emācipato et aliud oē eū inducat. s. q̄ n̄ p̄t substi-
 tuere emācipato n̄ in his tomis q̄ sibi dedit ut ar. ff. de iur
 nū. eū qui in p̄n. **H** **S**ubstitutū. qui substitutus nullo
 p̄t grauari legato. eia in eam rē que pupillo fuit relicta
 ut. C. de l. eū quidā. h̄ ip̄e exheredatus sic in re sibi relicta
 ut. ff. e. l. coheredi. g. cū filio in fi. g. Et nō h̄ic. g. nō posse
 hodie habere locū m̄si talis sit impubes. q̄ possit eē ingras-
 tus ut p̄m̄ pubtati. ut no. s. quib9 mo. te. m̄fir. g. **T**ez si
 in s̄uitutē al non p̄t exheredari ut. C. de m̄ offi. tes. si q̄s m̄
 suo. g. legis. **I** **I**nstitutoz. ut. s. e. m̄ p̄n. vsqz ad p̄s
 k **E**xheredatoz. ut. s. p̄. g. **L**iberis. et sibi. h̄ nos
 ta qz et si filij exheredat cui substituit pus sibi deinde tes-
 bet facere filio testm̄. si aut eum m̄stituat. tūc vel an vel p̄
 v3 m̄stō vel substō ut. ff. e. l. ij. g. pus et. g. h̄ et si quis et. g.
 fi. m̄ **F**aciat. h̄ fallit in milite q̄ p̄t substituere pupillo
 nō m̄stituat sibi aliq̄ h̄ede ut. ff. d̄ vul. sub. l. ij. g. quisqz

cordul' testi appone-
 bāt. vij. sigilla d̄ ce-
 ra iō d̄ic p̄o limo. qz
 si alieno v̄dicaet d̄nt
 et ita apiret et oñi
 um legis nullū esset
 dic p̄o. i. sepato ab
 alijs p̄tib9 testi. h̄ nō
 ne magis m̄fidiaz
 substitut9 eū tātā o
 structōne. i. m̄stia
 cionē videat et p̄t se
 Re. h̄ iḡrabat an ap-
 ter se an p̄t alij fca
 fuerat illa ordiatio.
C **C**auē. id ē et si h̄
 n̄ caueat d̄m̄ sep̄ati
 signet. **B** **M**inus
 q. d. diximus. qz sic
 caute fieri p̄t. h̄ nō
 ita fecerit nūq̄ valē
 iō min9 Re. n̄ iō m̄-
 n9. ut h̄ dicit.
C **N**ō solū exhereda-
 tis. s. substituere p̄-
 d̄ **T**abul. s. ap̄is.
E **I**taqz eo cau. q̄
 exheredato substitui-
 tur. **F** **F**uerit. ut
 qz ḡofus erat h̄ pu-
 pillus sic ut ei tonas
 re. vel legaretur.
G **N**ō omne. p̄mo
 vidē qz tñ in eis tomis
 valēat substitucō
 q̄ a p̄e puenerit ad fi-
 liū exheredatū ut. ff. d̄
 m̄. te. l. miles. g. ex h̄-
 dato. q̄ h̄ic oēra.
S **O**. ibi miles emā-
 capito substituebat qz
 in alio. s. pagano nō
 tolerat ut. j. e. g. q̄
 neo. a iō cū vnu p̄ eo
 inducet. s. qz p̄t sub-

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

Pars sic ff. quoadmodum testa. apianē. l. pe. o. Vale
 at. a pncipio ut quia filius fuit pterit ut ff. e. l. si qd
 cu m fi. l. vel alias. s. n. v. z. testm a pn. cu multi sint mo i qd
 testm n. v. z. ut ff. d. m. u. l. rup. tes. l. i. id eia si ex posteo ru
 pat in totu. s. testm pris. sec. h. p. pte tm. qz te substō rez
 manz ut ff. e. i. substō
 ne. et. ff. d. m. offi. tes.
 l. pap. s. h. nec. **Te** h
 hūvera si iut civili ex
 pugnet testm. alitē
 aut si iut ptozio ut si
 p. o. ta. expugnetur
 testm. qz. emanz sub
 stitucō ut ff. e. l. ex
 duobz si. et. l. se. q.
 huic. l. d. e. r. e. sūt. sed
 certe aliud ē cū expu
 gnat iut civili ut h.
 aliud cū iut ptozio ut
 ibi nā ptoz. n. p. t. facē
 eē nec d. h. n. h. d. e. ut
 j. d. lo. p. o. f. q. l. aut.
Te nō h. q. d. aliens
 rebz qz testat ut pē
 d. h. o. s. filij sic et alias
 ff. d. h. o. n. a. m. t. e. r. v. i. et
 v. r. cū h. s. filis. q. ff.
 d. m. u. l. rup. tes. l. si qd
 filio. s. h. et si qd filio
 est et alius casus fm
 qd ut. C. d. se. d. i. n. u. p.
 c. n. s. f. e. i. e. s. h. i. s. d. u. r. e.
 c. m. u. n. i. a. l. i. e. s. t. ut. ff.
S **M**asculo igit vsqz ad
 xiiij. anos substitui pē fami
 nevqz ad. xij. anos et si h
 tpus excesserit substitucio
 euanesct **Ex** tne vero
 vel filio pubere herde m
 stituto ita substitue nemo
 pē ut si hēs extiterit t mē
 aliqd tpus decesserit ali
 ei sit hēs s. h. solū pmissuz
 est ut cū p fidei missuz te
 stator obliget alij hēdita

pē. et. s. s. si ex disparibz. **M**asculo. ad. xiiij. an. s. op. le
 tos. nā pupilli eē definūt ut. s. qd. mo. te. i. f. r. m. p. n. h. m.
 fra. h. o. l. ā. n. o. s. p. t. s. u. b. s. t. i. t. u. i. u. t. ff. e. l. i. t. a. q. s. e. t. l. s. i. p. l. e. s.
S **S**ubstitucō. s. directo. si tñ aliq. v. b. a. m. u. e. n. i. a. t. e. f. i. d. e. i. o. m. i. s. s. i.
 in testō iut fidei. o. valebit ut. C. d. f. i. d. e. i. o. l. s. i. p. t. t. u. u. s.

**te eius vel totā vel p pte t
 stituere qd ius qle sit suo
 loco trademus. Quibus
 modis testm infirmetur.**

T Estm iure factuz
 vsqz adeovalz do
 nec rūpatur iritūve fiat
Rūpīe aut testm cū meo
 de statu manēte testato
 re ipius testamētivis vicī
 atur. **S** i qd autē post fa
 ctū testm adoptauerit fi
 bi filiū p impatorē euz q ē
 sui iuris a p ptozey fm no
 strā ostōnez euz q in pta
 te pris fuerat testm eius
 rūpitur quasi agnacione
 sui heredis **P**osteriore
 vero testamto qd iure p
 fectū est supius rūpīe nec
 interest an extiterit aliqs
 heres ex eo posteriore te
 stamto an nō h em solum
 spectat an ali q casu existe
 re potuerit. **I**deoqz si qd
 noluerit heres esse a viuo
 testatore a post mortem
 eius anteq hereditatem
 adierit decesserit a o dīcō
 ne s. q heres institutus ē

Commissuz. q. sem
 per fecisse vidz. cum
 dicit si filiū meū quan
 do cūqz decesserit sub
 stituo erit alē. qz. s.
 bū substituo cū sit ge
 nerale. v. b. u. et ad di
 rectā et ad fidei. o. sub
 stitucōne possit t. h. i.
 et ad id restūget qd
 ē rei ap. c. u. s. i. ad f. i. d. e. i. o.
 qz dīcā n. h. z. lo
 cū qñcūqz decedit. et
 p. b. a. t. s. C. d. n. u. p. et
 alijs sub. l. p. c. i. b. z. s. si
 vero instō et. ff. de
 vul. sub. l. cohēdi. s.
 cū filie. et. ff. de l. et
 se. con. l. in ābigua.
 forte id si dicat vital
 hēs esto. nā trahitur
 ad fidei. o. qz d. heres
 ditate restituēda ro
 gasse vidz ut. ff. ad
 tre. l. ex facto. i. h. e.
 et. l. s. c. u. o. l. a.

Trademur. j. de
 fidei. o. h. z. p. totum.
Quibz modis testa
 meta infirmat. vsqz
 nūc qualē o firmenē
 testā. nūc qualē in fir
 manē nā n. l. ē adeo fir
 mū qz nō rūpat ut in
 aut. d. n. u. p. s. d. i. s. t. r. a. z.
 bitur col. iij. ac.

Testm. adop
 tauerit. i. ar.
 rogauerit.
Cōstōnez. puta
 auulē q adopt at ut
 C. d. adop. l. cū in ad
 optuis. s. h. h. o. d. i. e.
Rūpīe. si aut p
 us cū mstituitz n. r. u.

pereē. l. z. postea ar. rogeē ut. ff. d. l. i. a. postu. filio. s. fi. si au
 tē fuit ex hēdatus filiū emācipat. a. postea ar. rogaē. tunc
 nō rūpīe aut e. r. n. e. q. postea ar. rogaē et tūc rūpīe ut. ff. d.
 o. t. r. a. t. a. l. n. p. u. t. a. u. i. t. s. si qd emācipatū. e. r. n. e. i. aut nepotem
 accipe q si est suus heres. cū ali qd pcedat. alias frustra. et
 tē ex h. e. r. e. d. a. r. e. e. ut. ff. d. v. o. b. q. u. i. d. cū filiū et d. l. i. a. postu.
 l. si qd postum. s. si filiū. **C** **A**gnacōne. i. sic natiuitate
 alicuius postumi. nā tē certū est rūpī. ut. ff. d. m. u. l. rup. t.
 l. i. in fi. et. l. iij. in pn. et. l. v. e. z. et. h. m. m. a. s. c. u. l. i. t. e. s. t. o. s. e. c. u. s.
 in testō feie. ut. ff. d. l. i. et. postu. l. gall. s. nūc d. lege vel.
 l. e. i. a. m. fi. s. et. e. r. o. qz p. t. e. r. i. c. o. m. i. s. h. e. t. p. e. r. h. e. d. a. c. o. e. ut. s.
 d. e. x. l. z. l. i. s. h. q. d. h. d. m. o. f. f. i. t. e. s. a. g. i. t. t. a. l. i. s. p. o. s. t. u. m. q. u. t. C. d.
 m. o. f. f. i. t. e. s. l. i. i. j. **D** **P**osteriore rūpīe. h. v. e. z. fm q. s. b. a. q. n.
 fm n. o. c. o. r. d. a. t. cū p. m. o. a. l. i. a. s. d. u. r. a. t. p. m. u. ut. C. d. t. e. s. t. a. s. a. n. z.
 a. m. q. s. c. e. r. t. e. h. s. t. a. r. e. n. p. t. nā s. i. v. z. fm s. i. v. z. p. m. u. cū idē nō
 possit duo testā facere. cū ex v. o. t. i. n. a. d. e. a. t. h. e. r. e. d. i. t. a. s. e. o. ē

[Marginal notes on the left side of the page, partially obscured and difficult to read.]

in fima navz pma n fa ab eod et sup eod lata. ut ff. de re iud. di. l. i. iudex. **E**xistere. no n considerari qd e h qd ee pot ut h et ff. de hz. insti. l. p. filio et ff. de iur. rup. tes. l. cum vo in pn. et ff. in futuz. h. de ff. de li. et post. h. si fili. So. ibi testm fm nvaluit eia in pn. h aut valuit. lz ex eo u ad ead hereditas. Te no q id qd v3 plus rum pte p id qd min v3 let sic ff. de adiu. se. legatu s. o. die. g. i. ar. o. ff. de rescm. ven. si id qd in pn. et ff. de die. ut ibi no. **I**nstitutus. h. es i scdo test. et iste h. s. h. est exemplum. qn valet fm testm et no extitit in eo heres et inde tria ex empla. **D**ecefferit. qre n in finitit nec oli nec hodie ad heredes ut C. de cadu. toll. g. in nouissimo. **S**i quis. iste g. est lex ff. ad tre. n m capit si quis p. iore. **P**riore. no ar. p fima appellom s. v. trum ex eavel ex pma aga tur h. de ar. C. de do. nac. me. vi. et ff. de h. b. s. et hie pt no. i in. l. pen. l. eius. h. de. **R**eb. q. totu h. z lz ex certa re sit insti tutus. et id rupit p. mu testm. ut h. et ff. de h. z. insti. l. i. g. si ex fudo. **I**ustim. s. titulo statim. **A**liud. s. qd exp. se ofirmari pt pnum in vo et alia ut p3 in seqnti. **I**mpa. tores. ecce. h. ba dicte ostois. **C**apa. ne. s. h. scripserit salue p. **I**n eo. s. vo test. q. **R**ez. s. cer. taz. **S**criptus. s. in vo testamento. **S**uppleta. s. si res sibi date no faciut qe ta. **E**x p. s. na. testator voluit p. mu3 remanere. et tam non potuit nisi ex m. h. di. co. ex tacia tu volun tate q. ex test. p. cipi tur emanz p. mu. ut si sic bic. in vo id msti tuo tale q. mortuus e que instituer. in pmo. na. si errant remanz p. mu. s. heres et legata ex v. tro. q. p. stan. s. a pmo ut ff. de h. z. insti. l. fi. **H**oc mo. s. z. tribus mod. p. ar. ogaz. conez et p. agnacone ut. s. e. g. i. Te et p. scdi testi opolic

decefferit in his casibz pte familias intestat9 morit9. **N**a et pus testm non valz ruptu a posteriore et po steri9 eq nullas h. v. ires. cu ex eo nemo heres exti terit. **S**i si qs pore te stamto iure pfecto poste rius eq iur fecerit eia m fi ex certis reb9 m eo test. herede instituerit supius testm sublatu ee diuus se uer9 et anthomin9 rescrip serut cuius ostois inseri9 ba iustim9 in nro codice. cu aliud quoqz p. terea m ea ostone exp. s. us. e. **I**m p. atores quoqz seuerul et athomin9 coecello c. apa. no rescripserut testm vo lo. co. f. m. lz m eo loco certa ru rez heres script9 sit iu revalere p. inde ac si reruz m. cio facta n. ess. **S**i te. neri herede scptu ut oten tus reb9 sibi datif a supple ta q. rta ex lege falcidia he reditate restituat his qui m. pore test. scpti fuerat p. m. h. a. h. ba vo test. q. bus ut valerz pus testm ex p. s. us. e. dubitari n. optz et ruptu quide testm h. mo. do effici. **A**lio quoqz mo test. iure facta ifirma tur veluti cu his q. fecerit testm capite diminut9 sit qd qb9 mo. is accidit pmo libro itulim9. **H**oc at ca.

ne ut. s. e. g. posteriore. q. v. s. q. huc ac. **D**immut9 sit. lz mima capitis diminucione ut. j. e. g. n. tu m. fi. et. ff. de o. s. l. officiu. g. si post testm o. s. s. d. test. mili. g. pe. h. illis sp. eale e in milite. pt et ali9 mod9 irz itadi testm adici. q. p. leges qnqz callat in duob9 caib9 ut in aut ut cu d. ap. eo. g. si quis d. p. d. is et. g. h. v. m. m. ex pentib9 e. o. v. i. j. **R**etulum. s. ut. s. s. ca. di. v. **C**au. s. lz cu qs capite dimmuti tur. **D**ir. s. p. p. e. **C**ausas. i. d. r. as. **A**licqn. s. lz si m. s. prope dice veli a. l. ae. ge. a. Singlis. i. d. p. r. is. no. i. b. et. fac. s. ff. de sup. l. labeo. g. fi. **I**rita. ut p. capi. di. testato. r. is. **S**ignata. s. m. et postea testator capi te minutus est. **R**omani. ut qm maxima vel media ca pi. di. pallus fuerit. **P**atris. ut m. m. nima. **F**uerit. n. aliquo iudicio volun tate p. ma. retineat ut ff. de his ta. l. qui ex litris. g. testamena. **L**ib. tate. p. m. no eia facto suo testat ore ut q. capiatue ab ho. s. tibus n. ibi ser uus moria. nam tuc v3 testm ut. s. q. non est p. m. fa. te. g. fr. q. est oraria. sed illis e apter f. ctione. l. cor. ut ibi a. ff. de vul. sub. st. l. lex cornelia ac. **T**abulas. no. q. d. iure civili no. admit ti. cu sit irzitu testm h. p. torio q. inspecto no. potuit infirmari qd erat factu. cu. q. ca. talia ius p. torum non heat vim ut. j. de bo. pol. g. quos aut e. **E**x eo solo. bene dicit solo. qz si plus interueniat licet n. sit p. fem. s. d. z. tu. qn3 tu pit p. mu. ut in fi. h. 9. g. dicemus. **S**oluerit. s. dicen to. s. verba. nolo tes tm qd feci valere. **P**erfecte. p. m. no qnqz n. si sint imp. f. ce se de rumpunt primo factas ut. C. de testa. san. d. i. m. s. que e contra. sed ibi tamen ex curfu decennij q. mutacione volun tatis illud euenit. non sola mutacione. **I**tem contra. ff. de testa. mili. l. eius militis. g. milicia missus. sed ibi p. m. m.

tabulae p. m. no. q. d. iure civili no. admit ti. cu sit irzitu testm h. p. torio q. inspecto no. potuit infirmari qd erat factu. cu. q. ca. talia ius p. torum non heat vim ut. j. de bo. pol. g. quos aut e. **E**x eo solo. bene dicit solo. qz si plus interueniat licet n. sit p. fem. s. d. z. tu. qn3 tu pit p. mu. ut in fi. h. 9. g. dicemus. **S**oluerit. s. dicen to. s. verba. nolo tes tm qd feci valere. **P**erfecte. p. m. no qnqz n. si sint imp. f. ce se de rumpunt primo factas ut. C. de testa. san. d. i. m. s. que e contra. sed ibi tamen ex curfu decennij q. mutacione volun tatis illud euenit. non sola mutacione. **I**tem contra. ff. de testa. mili. l. eius militis. g. milicia missus. sed ibi p. m. m.

erat min⁹ solene iure omni inspecto. vñ facile potuit rumpi
Te of. ff. de iust. r. tel. l. ij. Sed ibi licet n̄ sit pfectū iu
re omni. ē tam pfectū iurē militari. vñ rumpit p̄mū. Itē dē
ff. de testa. hac o. sul. §. si quis aut. §. ibi in fo fuerūt mstis
tut qui et alias ab intestato succelluri erāt. vñd facile rū
pitur p̄mū testm̄ in
q̄ eñei sūt instituti.
et facilius admittūē
venerēs ab mtes. ut
ar. ff. de vul. et pu.
lib. l. si filius. Itē dē
C. de testam̄tis. l. n̄ rāz
et ad idē dē. ff. si ta.
tel. nulle. ex. l. i. §. si
heres. §. istis legibus
plus fecerat testator
ut ruper p̄mū. qz m̄
adit qz magis est q̄ si
aliud testm̄ face vos
lūst ut ar. ff. de his q̄
in testa. del. l. ij. Itē
conē. ff. de acqui. her.
l. claudij. §. ibi n̄ va.
let p̄mū. non qz rup.
tū sit a fo. §. qz heres
instituit p̄mō non
adit ex eo heredita.
tē. vñ n̄ valet testm̄.
qz herede non hz ut
ff. de his q̄ mtes. del.
l. p̄me. nec potues
tū eaz transmittere
suo heredi adeundaz
ut. C. de ad. tol. §. in
nouissimo. Itē contra
C. de his q̄ b̄ ut idig.
l. hereditas. §. ibi dī.
it talia vba qz heres
erat indign⁹ vel filia
q̄ plus facit q̄ si
simplex dicit nolle p̄
vale. vel q̄ si fm̄ ce.
pisset face et ideo ibi recedie a p̄mo. vel dic illud qd h̄ dē
cevez. de iure directo. ut n̄ rumpat p̄mū. §. tam auferē
n̄ hereditas ut ibi. cū h̄ cogitauerit testator. ut ar. ff. de o
di. msta. l. quidam in fi. m̄. Nullum est. nō nihil esse qd
pfectū non sit. C. ad sil. l. cū fil. m̄. sed contra. ff. que ad
mod. tel. ap. l. ij. §. testō. sed ibi abusuē dē aliqd qd n̄ erat
pfectum. Item contra. C. de testis. l. hac o. sul. §. ex impe.
do. sed illud speciale est fauore libero: um ut ibi dicitur h̄
cut et aliud est speciale in illis ut difficilius rumpat testa.
tor illud in quo ip̄i instituti sūt ut in aut. de tel. imp. §. pe
nul. n̄. Reliquerit. s. m̄ solēni testō qd facit ut durior ē
faciat aduersariū suis aduersarijs que instō est odiosa n̄ in
uidiosa ut. ff. de h̄z msta. l. pe. o. Causam. scz litis. nam
si legitimas non pbat scilicet p̄nceps multominus pba
bit non legitimas. p̄. Probaturum. i. omendaturum.
q. Admissuz. i. msi solēnter sit institutus nollet eciā no
mē heredis habere. r. Auctoritas. ut qz aliquid desit ap
ter qd testm̄ non valet cū multa sint in eius factōne neces
saria ut. §. de testa. §. i. et. ij. 2. Respserūt. ut. C. de tes
ta. l. ex impfecto. s. Inqunt. impatores. s. Solu.
ti. ut. ff. de le. et se. con. l. p̄nceps et fac. C. de iure filii. l. fi.
scus. §. fi. t. Vnum. i. viuē volum⁹ ut h̄ et. ff. de se. et se.
o. sul. l. digna. et fac. ff. del. ij. qz p̄. et. l. se. et. ff. del. ij. l.
impfecto et. ff. de moffi. tel. l. pap. §. si impator. u. De m

tabule p̄ores iurē fce irrite
fiāt n̄ seqntes iure ordia
te et pfecte fuerint. Nam
impfem testm̄ sine dubio
nulluz ē. Ead oracōe ex
p̄sit n̄ admissuz se h̄rdita
tē ei⁹ q̄ litis cā p̄ncipē reli
q̄rit herede neqz tabulas
n̄ legitie factas m̄ q̄ b̄ ip̄
se ob eā cāz h̄es institutus
eāt pbatuz neqz ei ex nu
davoce h̄edis nom̄ admif
suz neqz ex ulla septura
cui iuris auctoritas desit
aliqd adeptuz. §. h̄ dī.
ui seuer⁹ a thomin⁹ sepis
sime respserūt h̄ em̄ inqunt
legib⁹ soluti sim⁹ attū le
gib⁹ vium⁹

De officioso testam̄
Via plerūqz pa
rētes sine cā libe
ros suos exhēdāt vel omit
tūt inductuz ē ut d̄ moffi

officioso. testō. quare ipso iure testamēta infirmāē. s. t. i.
dictum ē. nunc autē quale officio iudicis. i. p̄ s̄iam iudicis
Via exheredat. h̄ refertur ad intentata querela
eos qui ascēdunt p̄ lineā masculinā et feinaz. §. se
quēs clausula respicit tm̄ feinaz. a. Vel omittūt

officioso testō agē possint li
beri q̄ querūt a miq̄ se ex
hēdatos a miq̄ preteritos
h̄ colore q̄i n̄ sane mentis
fuerint cū testm̄ ordiarūt
§. h̄ dē n̄ q̄i vere furiosus
sit h̄ recte q̄dez fecit testa
mētuz n̄ aut ex offō pietā
tis nā si vere furiosus ē nul
luz testm̄ ē. Nō aut liberis
tm̄ pmissuz ē testm̄ pntuz
moffōsuz accusare vey ec
liberorū pntib⁹. Soror
aut et frater turpibus p
sonis septis h̄edibus ex sa
cris ostōnib⁹ prelati sunt.
Nō ergo dē omēs h̄edes
agē pnt vlē frēs igit et so
rores cognati nullo mō a
agere pnt a agētes vncē.
Tam aut naturales li
beri q̄ fm̄ n̄e ostōnis di
uisionē adoptati ita dem̄
dem officioso testamento

h̄ tm̄ ad feina line
am referē. nā illaruz
p̄terico p̄ exhēdaco
ne h̄ cē. ut. §. d̄ exhē
li. §. mē. si aut aliq̄s h̄
linea masculina omit
terz filii i p̄tate nul
lū ip̄o iurē offz testm̄.
si emācipatū filium o
mittēt valēt. §. p̄ cōz
tra. ta. rūpit ut. §. d̄
exhē. li. in p̄n. et. §. e
mācipatos hodie eciā
emācipat⁹ p̄teritus
p̄t dicē nullū ip̄o iurē
ut. §. d̄ exhē. li. §. noz
miatim et. C. de li. p̄s.
marim. b. P̄nt. s.
ab adita h̄rditate in
fra q̄nquēmiū ut. C.
e. sanctim⁹. §. fi. et. l.
si q̄s filii. in fi. et. ff.
e. pap. i. fi. et. C. i. q̄z
bus. c. in mē. re. nō ē
ne. l. ij. p̄posita q̄daz
peticōne ad h̄ ut tes
tm̄ rescindaē q̄ n̄ ē a
ctio p̄sus nec accus
facō h̄ mediū t3 q̄n
q̄ a cō et q̄nqz accu
facō d̄ h̄ p̄pē d̄ q̄re
la ut no. ff. e. postuz
m⁹. §. si q̄s c. Qui
f. libi. d. Querunt
i. oqrunt e. Exhē
datos a q̄libz linea
f. Preteritos. ab az

aliq̄ d̄ linea feina. §. Testm̄. ut. §. q̄b̄ n̄ est. p. fa. te. §.
It furiosi. h. Liboz. s. e pmissuz accusacē filij. t. q̄n sūt
ab eis exhēdati et h̄ accipe i filio pagano emācipato. ali
as si est miles. n̄ h̄bicēē q̄rele. ut. C. e. l. pe. in fi. It si esset
in p̄tate testm̄ ip̄o iure n̄ valet. ut. §. q̄b̄ n̄ ē p̄mis. fa. tel.
in p̄n. et fac. ff. e. l. nā et si pntib⁹. i. Soror. h̄ accipe m
osanguis et vterinis. vel osanguis tm̄. n̄ vterini n̄ p̄nt.
ut. C. e. l. frēs. k. Autē. duo diē i ste. §. p̄mūz qz fr̄ et sor
ror p̄nt agē q̄rela. fm̄ q̄vez ē q̄n turpes plone instituit
h̄des. l. Turpib⁹. s. infamib⁹ ip̄o iurē. vel p̄ s̄iaz. vel
ec d̄fco. m. Prelati sūt. i. admissi sūt. n. Nō ē h̄ refer
tur ad p̄mū r̄sū. o. P̄nt. s. d̄ iure. p. Vñ h̄ ad fm̄.
q. Agētes. vncē. s. q̄ d̄fco agētes n̄ vncēt. meli⁹ §. facez
rēt si se h̄p̄tib⁹ manib⁹ n̄ verarēt. ut. ff. e. l. i. §. d̄. ff. e.
postuz. §. h̄qz ex his. §. ibi n̄o ēpellit agētē repelli tm̄
potuit ut h̄. §. an filij fratuz agāt. vidē. ex hac l̄ra eos exclu
di. h̄ cū hodie vocēt ab intestato et fr̄ib⁹ eq̄panē forte et
ip̄is q̄rela dat. ut in aut. d̄ h̄z. q̄ ab mtes. de. et in aut. ut
fratuz filij. §. relicū. col. ij. q̄ ē m. C. de legit. h̄z. autē.
cellante. et ar. ff. de moffi. t. l. postuz. m̄ p̄n. h̄ r̄ndēt q̄daz
qz n̄ admittūt ad q̄relā. et tm̄ vna cū eo q̄ p̄t agē admittit
ab intestato. ut. C. de moffi. tel. frēs. et. C. omni. §. sic. aut.
itaqz. Vel possz r̄nderi qz admittit iurē diuēso. nā fr̄ agit q̄
tela et rūpit. Et filij alteri⁹ fr̄is cū sit ruptū te tm̄ admittit

titue ab intestato. r. **N**aturales. s. et legitimi nam naturales
 tm non agunt in bonis pñs h̄ matris. ut. ff. e. si suspecta. g. i.
 z **D**ivisionē. ut ab auo pñe vel mēno. f. **A**doptati. i.
 arrogati. q. h̄nt quartā ex ostōne diui pñ. ut. ff. e. pap. g.
 si q̄s impubes. **T**e adoptati si auo pño dati sunt. ut. C. de
 adop. c. i. m adoptiuis
 s. d. adop. g. h̄ hodie.
 s. **V**enūt. i. venire
 pñt. ut m̄ n̄re legati
 vel donacōis ut. j. e.
 g. pe. vel q. eoz. f. i.
 h̄yvel sui sūt institus
 ti. ut. ff. e. l. imbil
 t. **P**artē. s. q̄rtam si
 aut n̄m⁹ tūc ad sup.
 plēntuz agit. ut. j. p.
 r. g. u. **P**ostumi. i.
 ex h̄rdati nā si p̄teris
 ti ip̄o mē rūpiē testa
 mētuz ut. s. d. ex h̄r.
 li. g. postu. h̄ hodie n̄
 p̄t ex h̄rdati ut. C. e.
 si q̄s m̄ suo. g. legis.
 v. **T**estō. s. ut m̄sti
 tucōms cū testm̄ faz
 cit ut m̄ aut. cum de
 ap. cog. g. aliud. h̄ si
 aliāvolūtātē fac̄ sūf
 ficit quo q̄ relmq̄tur
 ti. ut m̄ aut. de triē.
 et se. g. i. **C**ōstō
 ut. C. e. omimodo.
 p. **C**is. s. ex h̄rditatē
 vel p̄teritis. **S**i
 vero adiectū ut. C. e.
 sanctim⁹m p̄.
 a. **S**i tutor. testaz
 toz ex n̄u instituit. a
 filiū ex h̄rdavit a cui
 daz pupillo ex n̄tī m̄
 tutela filij sui legatū
 reliqt. q̄d pecijt fili⁹
 noie pupilli sui n̄ tñ
 iō repellitur a q̄rela
 suo noie. **S**z. ff. e.
 l. si. i. **S**z. h̄ibi ēte ad
 uocat⁹ vel p̄cut sp̄ō
 te faciebat. cū illa of
 ficia sint sp̄ōtanea ut
 j. m̄. g. mādatū at h̄
 eciam ex necessitate qz tutela ex necessitate suscipiē. ut. ff.
 d. tu. a. cu. da. ab his. l. necnon. et necessario gerit. ut. ff. de
 admī. tu. l. i. m̄ pñ. b. **N**ihilomin⁹ nāvidebat p̄c̄nū ut
 dicum approbasse et sic n̄ posse postea q̄rela agē. h̄ tñ m̄
 hilomin⁹ p̄t ut h̄ dicit. c. **P**arris. i. ipius tutoris. ym
 mo erat ex h̄rdatus. d. **S**z si ex h̄rio. h̄testator filij sui
 pupillū ex h̄rdavit et tutori quē ip̄emet p̄ filio dabat leg
 gatū dimisit. licet ḡ agat s̄ moffi. noie pupilli et succum
 b̄t. tñ ad legatū admittit et ita nō. ar. ex h̄ et supiori rñs
 so. qz agit aliqd̄ interdū. non ut ip̄e h̄ ut ali⁹. h̄. ff. de
 adop. h̄ p̄. g. q̄ duos. et. ff. e. si heres. g. fi. et. l. aduēsus. g. i.
 et. C. de admī. tu. cū quedā. et. ff. d. op̄. l. pe. C. d. do. l. i.
 i. **E** **I**git̄ formatur ex eo qz h̄es. s. e. g. h̄ ita. vbi dic.
 eciam si m̄m⁹ q̄rtā h̄z non agit q̄rela. h̄ ad sp̄ lēntuz. **S**o.
 h̄ loquit̄ an̄ iustitiam ut. C. e. cu querit. et. ff. e. pap. g. qm̄
 aut quartā al. s. h̄ iustitiam i. pa. p. l. C. e. omimodo et ilz

agere pñt si nullo alio iure
 re ad defuncti bonaveniē
 pñt. **N**ā qui ad hereditatem
 totāvel p̄tē eius heredi
 ditatis alio iureveniūt de
 inoffōso agē non pñt.
Postumi quoqz q̄ nullo
 alio iurevenire pñt de
 inoffōso agere possunt
Sed hec ita accipien
 da sunt si nihil eis penitus
 a testatoribus testō reli
 ctū est qd̄ nostra ostō ad
 verecundiam nature in
 troduxit fivero q̄ntacum
 qz ps hereditatis vel res
 eis fuerat relicta de inof
 fīo querela quiescen
 te id qd̄ eis deest vsqz ad
 q̄rtā legitime p̄tis implea
 tur h̄z non fuerit adiectuz
 boniviri arbitū debere
 eā impleri **S**i tutor noie
 pupilli cuius tutelā gere
 bat ex testō p̄tis sui lega
 tū accepit cū nihil erat relic
 ctuz ip̄i tutori a p̄e suo
 nihilomin⁹ possit noie suo
 de inoffōso p̄tis testō agē
Sz si econtrario pupilli

lud igit̄ qd̄ s̄ h̄ ponit̄ m̄ceptus q̄ illatue sic. ff. d. iust et iu
 re. us civile. g. h̄ ḡvel lege illatue ex eo qz h̄es. s. e. g. tam
 in fi. **L**egati. h̄ hodie iure m̄stōms si facit testm̄ ut in
 aut. cū s̄ ap. co. g. aliud. fivero alia sit volūtās sufficit quo
 q̄ relmq̄ titulo ut m̄ aut. s̄ triē. et se. g. i. **S** **V**uos. s. g.
 data ea odicōe ut h̄
 donacō mē vuos in
 q̄rtā op̄tef. ut. C. e.
 l. si qm̄. g. ḡnate et h̄
 subicit. **C**ōstōi
 bus. ut totis cā n̄ do
 nacōms. p̄ nupcias
 ut. C. d. moffō. i. qm̄
 nouella. i. **S** **S**at
 dixim⁹ ut. s. p̄. g.
 h̄ **P**orcionē. ut. s. g.
 libz h̄at q̄rtā h̄p̄.
 tis quam h̄ituz creat
 ab intestato ut. C. e.
 l. p̄ntibz. et. l. cū q̄re
 tur. h̄ tñ h̄ hodie ut
 autēticor. mutatim
 ad triētē ut de t̄ter
 cia si sūt q̄tuor. l. pau
 cōres. fivero p̄fē sūt
 filij ex h̄rdati h̄nt di
 midia ut m̄ aut. d. in
 en. et se. g. i. q̄. C. e.
 aut. nouissima. Et nō
 in fi. h̄p̄. q̄d q̄dā d̄
 cūt h̄ūc. et. hodie non
 h̄re locū n̄ inter h̄es
 tur p̄bz p̄sonis h̄z
 dibz institutis q̄ h̄ su
 it s̄ma. **M** p̄ aut. q̄
 C. d. li. p̄teritis vel ex
 h̄rdatis aut. nō h̄z. et
 aut. ex cā. **S**z nos di
 cam⁹ qz h̄z locū ut oli
 qd̄ plene diximus in
 aut. ut cū d̄ ap. o. g. a
 lud in fi. et dea aut.
 ex cā h̄ qd̄ capitu
 la in dea aut. cā q̄re
 lā sūt innovata ut qz
 oli n̄ t̄msittebat ad
 h̄rdem ecclā sūū n̄ el
 set p̄parata ut. ff. e.
 postum⁹. g. fi. et. l. se
 hodie sic ad sūū heres

noie cui n̄ h̄ctū fuerit de
 inoffōso egerit et supatus
 est ip̄e tutor qd̄ s̄bi m̄ te
 stāmto eod legatū h̄ctū
 est n̄ admittit **I**git̄ q̄r
 tam q̄s d̄z h̄re ut de inoffi
 cioso agē n̄ possit sū iure
 hereditario siue iure lega
 tivel fideicommissivel si mor
 tis causa ei q̄rtā donata
 fuerit vel mē vuos ut his
 t̄mmodo casibz quoqz mē
 cionem facit n̄a ostōvel
 alijs mōis qui m̄ntis con
 stitucōibz p̄ment. **S** **S**d
 aut. m̄ de quarta dixim⁹
 ita intelligendus est ut si
 uenius fuerit siue plures
 quibz agere de inoffīcōso
 testō p̄mittit̄ vna quarta
 eis dari possit ut p̄ rata di
 stribuatur eis id est p̄viri
 li porcionē quarta.

De heredu q̄ h̄ et d̄rā

Heredes autē aut
 nec̄rij d̄r̄ a sui et
 nec̄rij aut ex̄nei.
Necessarius heres ē suus
 heres institutus. **I**deoqz
 sic appellat̄ qz h̄ivelit sū

dem ut. C. e. sanctimus in fi. **I**tem olim q̄rtā dabat̄ hodie
 triens vel semis ut dictum est. **I**tem olim filij se gratos esse
 p̄bab̄t hodie heredes p̄bant ingratos ut. C. e. omimos
 do. **I**tem nota hunc. t. loqui de gratis filijs si em̄ essent in
 grati nihil teneēt pater eis dimittere ut m̄ aut. de here. et
 fal. g. ex h̄rdatos. et m̄ aut. de immēsis do. m̄ fi. g. fi. et sunt
 cause ingratitudinis. xiiij. quibus filij ex h̄rdantur et vij.
 quibus pater a filijs ut m̄ aut. ut cū de ap. cog. g. causaz
 et. g. h̄ diximus. Et tres quibus frater a fratre ut m̄ aut. d̄
 nup. g. ingratitudmem. **D**e heredum qualitate et diffe
 rencia qz heredes de quibus. s̄ dictum est d̄uersi sūt ideo
 de eoz̄ differētia et qualitate. i. d̄enti q̄litate videamus

Heredes autem necessarii. s. z tantum a **E**xtraneis
 de his autem omnibus hic ti. dicit p̄ ordinem ut. j.
 p̄. g. et eodem. g. sui. et. g. ceteri.
 b. **N**ecessarius. ad hoc ut sit nec̄ri⁹ est nec̄rio ut sit seruus

Small marginal notes and snippets from the adjacent page on the right edge.

L

testatoris tempore testamenti. vt hic. q. ff. e. si alienū. in p̄n
 epio. Item et tempore mortis. vt. s. de here. insti. §. seru9
 Item q non sit alteri legatus tunc enim legatario quere
 ret hereditatem et ipse eius esset nisi idem fuisset sibi substi
 tutus esset heres et liber. vt. ff. de pu. sub. l. ei. §. i.
Ad notandum. i. statum. et si quidem pure institutus est. a se
 ipso libertatem conse
 cutus videtur. vt ff
 de acqui. here. ex p̄
 te. et. ff. de hē. insti.
 si sub odicione. §. fi.
 et etiā ignozans. vt
 ff. si cer. pe. eius qui
 et. ff. de testamētis.
 qui iudicium.
Et necessarius mi
 si sit institutus sub hac
 condicione si vellet
 que vba faciūt eum
 volūtariū. sed in eī /
 neo nil operat. vt. ff.
 de o. s. insti. verba.
 et. ff. de here. insti.
 cornelius.
Quod si cū necērijs
 d. **S**uspectas. vt
 qui scit se non esse
 solvendo. et facit s.
 quibus ex ca. ma. nō
 poss. in prin. et. s. de
 vul. sub. in prin.
Fiat. scz ab hoc se
 cundo herede et libe
 ro instituto.
Heredis. i. scz
 instituti. et hoc ne
 defunctus iniuria af
 ficiat. vt. s. e. quib9
 ex ca. ma. non poss. §.
 in fi.
Incomodo. qz i
 uis hereditati astri
 gi. **P**restat. §. i.
 sic et al. inuenit i mul
 tis locis. vt q in vno
 casu grauat in alio
 debet relinqui. vt. ff.
 de iuriu. l. eum qui
 in prin. |
Post mortem. scz
 ante aditam heredi
 tatem. vt. C. ad fil. l.
 l. cū fil. vel certe h
 ptimus videtur adi
 ta hereditas et dca
 l. cum filiam. alio
 casu loquitur.
Patrom. i. qui es
 set patronus. si esset liber in vita illius. **R**eseruenē.
 separacione impetrata. si bona patrom nō attingat. i. non
 incepit administrare. vt. ff. de sepa. l. i. §. fi. al. s. si incepit
 administrare nō poterit postea impetrare sepaconem nisi
 sit minor. vt. ff. de min. ait p̄tor. §. nō solum. q casu tm. scz
 cū est minor sepaconē impetrabit etiā suā attingit heredi
 tatem. nō aut vt ab hereditate se abstineat. vt. ff. de acqui.
 m. **N**ō veniūt. i. nō vendūt. **H**ere. necessarijs. §. fi.

nolit omnino post mortem
 testatoris ptinus liber et
 necessari9 heres fit. vnd q
 facultates suas suspectas
 hnt. solēt seruū suum p̄mo
 aut secundo aut vltiori
 gdu heredē instituire. vt
 si creditorib9 satis nō fiat
 potius eius heredis bona
 q̄ ipius testatoris a credi
 toribus possideant vel di
 strahāt. vel inf eos diuidā
 tur. Pro hoc tm incomo
 do illud ei comodū p̄stat
 aut ea q̄ post mortem pa
 troni sui acq̄sierit iphi res
 uantur. Et q̄muis bona de
 functi non sufficiant credi
 toribus itez tm ex ea cau
 sa res eius q̄s sibi acq̄sierit
 non veniūt. **S**ui aut
 et necessarij heredes sunt
 veluti filij. filia. nepos. nep
 tisq̄ ex filio. et deinceps ce
 teri liberi qui in ptate mo
 rientis modo fuerint. **S**ed
 vt nepos neptisue sui here
 des sint. nō sufficit eam eū
 ue in potestate aui mortis
 tempore fuisse. sed opus ē
 vt pater eius viuo p̄e suo
 defierit su9 esse heres. aut
 morte interceptus aut q̄li
 bet alia racione liberatus
 a potestate patris. tūc. n.

Sui aut in ptate. alias si sunt emancipati exnei sunt. vt
 b. **D**efierit. im p̄e ponitur. qz viuo patre. §. e. §. ceteri.
 nō fuit heres. §. dicit. definē q̄ntum ad id qd futurum erat.
 sic et alias. vt. ff. de v. s. fr. que admod ca. l. in. §. definere.
Racione. veluti emancipacione vel deportacione. vt. s.
 q̄bus modis ius pa. po. sol. §. p̄terea. et. §. cū autem.

nepos neptisue in locuz pa
 tris sui succedit. **S**ui
 quidem heredes ideo ap
 pellantur. quia domestici
 heredes sunt. et viuo qz
 pater quodāmodo domini
 existimantur. **V**nde etiam
 si quis intestat9 moriatur
 prima causa est in successi
 one liberorum. **N**ecessa
 rij vero ideo dicuntur quia
 omnino siue velint siue no
 lint tam ab in testato qm
 ex testamento. ex lege. xij.
 ta. heredes fiunt. **S**ed hys
 p̄tor. permittit volenti
 bus se abstinere ab heredi
 tate. vt iocūs parentis
 q̄ ipsorum bona similiter
 a creditoribus possideant
Ceteri qui testatoris iu
 ri subiecti non sunt. exnei
 heredes appellantur. Ita
 qz liberi qz nostri qui in po
 testate nostra non sunt he
 redes a nob̄ instituti exnei
 hēdes nob̄ vidētur. **Q**uia d
 causa et qui heredes a ma
 tre instituantur eodem nu
 mero sunt. quia femine in
 potestate liberos non ha
 bent. **S**eruus quoqz he
 res a domino instituit9. p9
 testamentum factus ab eo
 manumissus eodez numero

Interceptus. s.
 filij. **L**iberat9
 emancipacione.
Succedit. ita vt
 etiā filius emancipa
 t9 repellat et nepos
 qui remansit in pote
 state ex eo vel alio fi
 lio natus admittatur
 et hoc iure ciuili. q
 nō agnouit emanci
 patos. qz erant capi
 te minuti. vt. §. de he
 re. q̄ ab intel. de. §.
 emancipati. de iure af
 p̄torio soli filij eman
 cipati admittūt. non
 nepotes. vt dicto. §.
 emancipati. §. p̄ edi
 ctū de iugendis cū
 emancipatis liberis ei9
 admittit simul filius
 et nepos. vt. ff. de o
 iugend. cū eman. l. i.
 .ij. **R**en. qd. i. q̄ simul
 nepos cū p̄e vel fra
 tre patris admittat.
 locū hodie nō habēt
 cū sit sublata ois dif
 ferēcia q̄ fiebat occa
 sione emancipacionis
 vt in aut. §. hē. q̄ ab
 intel. de. §. i. coll. i.
Sed sui appellā
 tur. scz sup̄dicti filij
 et nepotes.
Quia domesti ci.
 nota filij domest cū
 patri. sūt et alij mul
 ti domestici. vt. C. de
 hys q̄ ad ec. ofu. p̄
 senti. §. sane.
Extrane. s. ex arti
 ficio iurē ciuili. qd̄ fin
 git eandē psonā pa
 trem et filij. vt. C.
 ad ipub. l. al. sub. l.
 fi. **T**e eandē v̄cem
 vtriusqz. §. de inutil.
 stipul. §. ei qui. **T**ez
 et ido videt dūs. qz
 in illis bonis patris
 aliē sic ip̄e p̄. et sic v̄z dña totis. scz dē et hēe pos. vt. C.
 de iur. do. in reb9. et. C. q̄ po. i. pig. l. fi. **T**ra et possessionez
 viuo p̄e hēe videt filij. vt. ff. p̄ here. l. ij. in fi. **V**incē ē q̄
 sola admistracio dē f̄nsice ad filij cū p̄e morit̄ vt. ff. de li.
 et postu. l. in suis. **L**iberor. vt. §. de here. q̄ ab mte.
 §. i.
Dicuntur scilicet dicti filij.
M fuit. s. iurē ciuili isped. ali8 d̄ p̄torio. ut subic qd̄ p̄ ual3.
Permittit. s. liberis in ptate positis. nō ut habeāt neces

statē adire ptoem. h̄ sufficit si se nō immisceant. vt. ff. de
 acquit. here. ei q̄ se. et. C. si vt se ab here. ab. l. i.
 a **Appellā. sic. C. de rei. v. ac. s. p̄nei** b **Non habēt**
 vt. s. de adop. s. fe.
 mte.
 b **Valē. s. ut sit he**
 res c̄neus. nā nō se.
 quē. iste vtrūq̄. s. s.
 libertatē et h̄dit atē
 ex dñi testō. qd̄ ē ne.
 cesse ut sit necessari9
 vt. s. de h̄. insti. s. si
 vero a viuo. Accur.
 e **Factio. passiuē ac**
 cipe. i. ut possit cape
 ex testō. qd̄ p̄t q̄libz
 exceptis q̄busdā. q̄
 no. j. t. i. s. legari.
 d **Coz. nā seruo in**
 stituto dñi p̄sona m̄
 spiciē. ut. s. de here.
 insti. s. seruus.
 e **Ad. s. q̄ sit capax**
 f **Duobz tēporibz**
 al. tribz. h̄ t̄m tria sub
 iaciē t̄pa. ut subicit.
 g **Mutacō. vt quia**
 medio tempore effi.
 cia. nō capax. t̄m h̄
 tribz t̄pibz. b̄n̄ m̄
 mē capax. vt. ff. de
 here. insti. s. si in
 odicōne. s. solenus.
 et. l. si alienū. s. in eē/
 nis. **Sed. ff. de**
 acquit. h̄. si s. u. d. ei9
 qui. s. s. ēte q̄ seru9
 in seruitutē nō dices
 bā capax. vt. ibi ex
 p̄sona dñi p̄ncipalit̄
 erat. nā dñs erat nō
 capax. vñ eo manu s.
 missō nō nocet ei ma.
 numissio. cū p̄sumat̄
 nūc q̄ et tunc fuerat
 capax. **Tē sūt. ar. qd̄**
 ff. p̄ emp. l. ij. in p̄n.
 et in aut. vt. cū d. ap.
 cog. s. generaliter.
 h **Tpa. s. in c̄neo**
 herede. h̄ in suo a ne
 cessario exigē vnum
 fm. jo. s. s. t̄pus mor.
 tis. ut. s. e. sui. vñ fm
 azo. etiā t̄ps testī in
 spiciē. t̄ps aut̄ adire
 h̄ditatis nō inspici
 tur. q̄. stati sūt here
 des p̄e mortuo. s. de
 iur. c̄nāli. ut. ff. s. si.
 a. le. in suis. In necel
 sarijs aut̄ t̄m duo tē
 pora inspiciē s. s. te
 stamenti. et t̄ps mortis. vt. ff. de here. insti. si alienā. i. s. s.
 et. l. serui. i. **Testamēti. vidē. s. in actiua significacione**
 k **Acquirē. s. p̄t. i. s. factiōne in passiuā significacione.**

habetur. **In** heredibus
 autem extraneis illud ob
 seruatur vt sit cum eis te
 stamenti factio. siue here
 des ipsi instituantur siue
 hij qui in potestate eorum
 sunt. et id tribus tem
 poribus inspiciuntur. testa
 menti quidem facti tem
 pus vt constiterit insti
 tucio. Mortis vero tem
 pore testatoris vt effectū
 habeat. hoc amplius et cū
 adierit hereditatē esse de
 bet cum eo testamenti fa
 ctio siue pure siue sub con
 ditione heres institut9 sit
 nam ius heredis eo maxi
 me tempore inspiciendus
 est quo acquirit heredita
 tem. **Medio** autem tem
 pore inter factum testamē
 tum et mortem testatoris
 vel condicionem institucio
 nis existentem mutacio iu
 ris non nocet heredi. quia
 vt diximus tria tempora i
 spici debent. **Testamen**
 ti autem factiōnem nō solū
 is habere videtur qui testa
 mentum facere potest. sed
 etiam qui ex alieno testa
 mento. vel ipse capere po
 test vel alij acquirere licet
 non potest facere testamē
 tum et ideo furiosus et mu
 tus et postumus et infans
 et filiusfa. et seruus alien9
 testamenti factiōnem ha
 bere dicuntur licet enim te
 stamentum facere non pos

m **Sibi. si sūt sui iuris.** n **Alij. si sūt in aliena potestate**
 te. vt. ff. de testamētis filiusfa. et fac. ff. de flu. l. i. s. si.
 o **C̄neis. abstinenti. ut ē su9 heres cui dat̄ abstinenti fa**
 cultas p̄ p̄orem. ut
 s. e. s. necessari9
 p **Adeūda. nota h̄**
 q̄tuor p̄porē nalia.
 scz immiscē et absti
 nere. q̄ duo p̄tinent
 ad suos heredes. **Tē**
 adire et repudiare q̄
 duo p̄tinent ad c̄ne
 os ut h̄ d̄. s. q̄nq̄. si
 us d̄ adire et repu
 diare. ut. C. de leg.
 here. defunctus.
 q **Deliberate. j. an**
 nū deliberacōnis pe
 titio t̄pe et indulto
 ab impiali culmine.
 a n̄is aut̄ iudicibz in
 fra nouem menses et
 n̄ n̄ semel per p̄. vt
 C. de iur. deli. s. acci9
 s. et. l. q̄dem.
 r **Omnibz. nisi sint**
 vñ iur. oñi. vt. ff. de
 min. l. i. s. m. s. Item n̄
 restituti. **Tē** nisi ius
 rauerit adultus sup
 ōd̄. vt. in. l. f. de
 ric. hac ed̄ali. et in
 aut. de pace tenēda
 s. sacra m̄ta.
 f **Sucurrit. vt. ff.**
 de min. ait p̄tor. s. si
 hereditatem
 s **Sciendū. maiori**
 s. cuidā p̄ p̄uilegio
 veniā obtinenti.
 t **Grande. sic. ff. de**
 ad. m̄. l. ij. s. si quid
 et. l. in.
 u **Gordianus. sed**
 vbi sūt leges istoz
 impator. h̄ n̄ n̄ ha
 bemus. h̄ habēt men
 cio eaz. C. de iur. de
 li. s. accm9 i p̄n.
 v **Prestitit. al. s. p̄**
 stant. s. vt aliq̄s nō
 graueē p̄t i p̄uili
 bitū vel etiā p̄uili
 h̄ si ē nō sufficiens he
 reditas. vt. C. de iur
 deli. s. accm9. s. et
 omnibz. et. l. factio i/
 uentario si res p̄sen
 tes sūt infra tres mē
 ses. si abfuerunt mē
 annale spaciū. vt. C.
 de iur. deli. s. accm9
 m9. s. si autē dubi9

et finautē in locis. **Constitutionem. vt. C. de iur. del.**
 s. accm9. **Equissimā. quantum ad tractatum.**
 s. **Robilem q̄tum ad scienciam.**

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

De legat.

Constitutionis. q̄ de opoficōne dicti inuētarij loquit̄. **G**rauamini. h̄ q̄d eēt grauamē. R. n̄. tenebat̄ in solidū omnib⁹ creditorib⁹ et legataris ecia si excedat̄ mēsurā hereditatis. vt. C. de iure deli. l. fi. s. fi. vero postq̄. Si autē poent̄ tempus ad deliberandū. et fa. ec̄ inuētariū editozib⁹ quidem teneēt in solidum. sed delegatis dēbit̄ falcidia siue

liberacionis tempus siue non recusauerit. si nō fecisset inuentariū. omnib⁹ in solidum tenetur. vt. C. de iur̄ deli. l. fi. s. fi. at̄. **Aliq̄s.** et. s. fi. q̄s at̄. **Item ad legitiaz scilicet iur̄ cuius aliud iure p̄toris. tūc enim necesse habet coram p̄tore agnosce.** vt. C. de iur̄ deli. l. puberē. et. l. siū. et. C. q̄ admitt. ad t̄. pos. l. vi. **Q̄da.** optz̄ in q̄ certisecus declarē. si q̄ p̄ herede de iur̄ heres gessit vt h̄ di q̄ tūc volūtate illā declarat n̄ p̄ote stetur se nō vt hēdē facere. vt h̄ et. ff. de acquit̄. here. l. p̄ herede in p̄. et. l. gerit h̄. q̄ id q̄d dicit h̄ m̄da volūtate. ē. C. de iur̄ deli. potuit. h̄ certe est nēcia volūtate et act⁹. si ab actu incipias. sic et al. vt ff. de acquit̄. poss. quemadmodum. **Pro herede.** i. factis ip̄s gerēdo. p̄ herede. **Obiisse.** al. n. n̄ h̄ sciat. nō p̄iudicat si bi adicio. nā nō videt̄ adire. vt h̄ et. ff. de acquit̄. hē. si is ad quē et. l. eum qui duob⁹. **Herede esse ecia pure.** nā si sub conditione nō p̄t̄ an̄ certē adiciōne adire. vt ff. de acquit̄. hē. is qui heres. sūt et alia necessaria scz̄ vt sit lib̄ et sui iur̄ qui adit. al nō poterit n̄ iussu patris. vel dñi p̄cedente. vt ff. de si q̄s michi. s. iussuz. et. l. quociēs. **Item optet q̄ sit compos mētis.** vt in fi. hui⁹ t̄. **Item q̄ sit maior.** xiiij. an. alias nō p̄t̄ adire. vt. C. de iure deli. potuit. et. l. si ifati. **Item q̄ sciat mortuū esse testatorem.** al nō p̄t̄ adire. vt ff. de acquit̄. here. is q̄ heres. s. fi. q̄s dubitet. et. l. q̄ hēditatē et. l. neminem. et. l. qui sup̄stitis. **Item certus de adiciōne testator esse debet.** vt ff. de acquit̄. hē. s. fi. et. l. sequenti. **Pro dño.** vñ heres. i. dñs. vt ff. ad. l. acquit̄. **Item meza.** s. l. acquit̄. **Item dicit̄ teutonici.** heri. id est domini.

tatis contingit vt ex hac causa neq̄ deliberacionis auxiliū fiat eis necessarium nisi om̄ssa obseruaciōe n̄e constitutionis et deliberandum existimauerint et sese veteri grauamini adiciōnis supponere voluerint.

Item extraneus heres testamento institutus aut ab intestato ad legitimā hereditatem vocatus p̄t̄ aut p̄ herede gerendo vñ nuda volūtate suscipiēde hereditatis heres fieri.

Pro herede at̄ gerere q̄s videt̄ si rebus hereditariis tanq̄ heres vtatur vel vendendo res hereditarias. aut predia colendo. locandoue. et quoq̄modo si volūtatem suam declarare vel re. vel verbo. de adieunda hereditate. dummodo sciat eum in cuius boni pro herede gerit testatum in testatumue obiisse. et se ei heredem esse p̄ herede em̄ gerere est p̄ domino gerē veteres em̄ heredes p̄ dominis appellabantur. Sic autē nuda volūtate extraneus heres fit ita contraria destinacione statim ab hē

Destinacione. dūmō et h̄ actu ext̄secō declarē. ar. tñ. **Intelligit.** non ḡ de mens vel furiosus. **De legatis.** Rubrica.

De legatis. q̄ diximus de testamentis ordi. **huc usq̄** n̄. **Pars.** q̄ est c̄ta legata et longa est vt patet. vt ff. e. p̄ multas raciones. et per multas rubricas

Propositam. s. p̄ q̄s p̄so. no. ac. s. f. **Loquimur.** i. locuti sumus. et sic tps̄ pro tpe ponit̄. vt. C. de infra. si possidomum. vel loquimur. i. loqui debem⁹ si materiā p̄ sequerem⁹. sic in autē. de confag. et aff. s. f. igit̄. coll. vij. **Figuris.** i. p̄tibul vel formis. q̄. iij. sūt p̄ successione ciuilem p̄ p̄tōriā. p̄ arrogacionē. p̄ adiectionem osuande libtatis cā vt. s. p̄ q̄s p̄so. no. ac. s. f. **Om̄ino.** i. diligētissime. **Testamentis.** vt. s. de testa. et tribus sequentib⁹ titulis. **Sequenti.** q̄. nec d̄ te n̄tur. nisi in testō ē licta. et post heredis institucionē. sed hō die oē. in vtroq̄. vt. j. de fid̄ eicō. here. s. p̄ terea. et. j. e. s. sed n̄ v̄sq̄. et. s. ante. **Acu.** **Legatū.** ff. e. ij. l. legatum. h̄ alit̄ diffinitur vt ff. e. legatū. **Quedā donacio.** sūt em̄ tres donacōes vt ff. e. l. i. et differt hēc a donacōne causa mortis. vt diximus s. de dona. s. i. i. fi. s. j̄tē a donac. inter viuos. cū legatū reuocari possit v̄sq̄ ad mortem. vt ff. de adim. le. l. iij. in fi. et. l. iij. h̄ in donacione inter viuos non est ita. vt. s. de donacō. s. et a ie. **Item differunt ab hereditate.** cum hoc singularē et sine onere sit. **Illud vero vniuersale et cum onere.** ut ff. manda. si hereditatez et ar. ff. de edendo. quedam. s. nichil. **Quedam verba.** vt si dicatur legatario. vendica tibi rez talem. vel heredi dicat. damno te illū ere alieno liberare. vt. j. e. s. sed et tale. **Item si sic dicat.** finite illū habere talem rē. **Item si dicat vni heredum.** p̄ capito rem illā. i. an̄ p̄tē capito. vt ff. e. l. si a plurib⁹ in h̄a carta. **Constitutionib⁹.** q̄s n̄ habet⁹. **Sublata.** s. s. d̄d̄ t̄tro. **Constō.** C. oñia del. l. iij. **Lugubracione.** i. vigilacione. maxime nocturna. nā s̄m

redate repellitur. **Cuz** qui surdus vel mutus natus est vel postea factus n̄ prohibet pro herede gerere et acquirere sibi hereditatē. si tamē intelligit quod agitur. **De legatis.** **De h̄ videamus** de legatis que p̄ iuris extra p̄positam quidem materiā videtur. Nam loquimur de h̄is iuris figuris quibus p̄ vniuersitatez res nobis acquiruntur. sed cum omnino de testamētis et de hereditib⁹ qui in testamento instituitur locuti sumus. non sine causa sequenti loco potest hēc iur̄ materia tractari.

Legatus itaq̄ est donacio quedā a defuncto relicta. ab hēde p̄standa. S̄ olim quidam erant legatorum genera quatuor. p̄ v̄dicacionez. p̄ damnacionē finendi modo. p̄ p̄ceptionē et certa quedam verba cui q̄s generi legatorum assignata erāt. p̄ que singla genera legatorū significabatur. **Sed ex constitutionibus diuoz principuz.** solēnitās huiusmodi verborū

ab hereditate. cum hoc singularē et sine onere sit. **Illud vero vniuersale et cum onere.** ut ff. manda. si hereditatez et ar. ff. de edendo. quedam. s. nichil. **Quedam verba.** vt si dicatur legatario. vendica tibi rez talem. vel heredi dicat. damno te illū ere alieno liberare. vt. j. e. s. sed et tale. **Item si sic dicat.** finite illū habere talem rē. **Item si dicat vni heredum.** p̄ capito rem illā. i. an̄ p̄tē capito. vt ff. e. l. si a plurib⁹ in h̄a carta. **Constitutionib⁹.** q̄s n̄ habet⁹. **Sublata.** s. s. d̄d̄ t̄tro. **Constō.** C. oñia del. l. iij. **Lugubracione.** i. vigilacione. maxime nocturna. nā s̄m

phos. luna dē habē radios lugubres. sed sol claros. sic in
 aut. vt iudi. sine q̄ quo sus. in pn. d. **Validiores.** mēduz
 nō ē volūtas validior sc̄ptura. ut. ff. de vsufruc. le. si alij. et
 sup̄. le. labo. et fac ad b̄ qd̄ in textu dē. s. q̄ volūtas sit
 validior sc̄ptura. qd̄ est h̄m. vt. ff. e. l. ij. cum p̄. s. cū imp
 fecta. et dele. ij. l. ij. h̄m jo. et b̄ nisi sit impossibilis vel pro
 biosa. vt. j. e. s. fi. vel
 inepta. vt. ff. e. l. ser.
 uo alieno. s. fi.
Cupietes. quam
 vba solennia.
Legatis. i. omni
 generi legatoz.
Natura. q̄tuz ad
 hoc vt debeā. s. sunt
 tū qdam fauorabilio
 ra alijs. vt. j. de ob. q̄
 ex quasi otractu. s. fi
Verbis. aptis tū
 ad b̄. sic. ff. de cōsti.
 pec. qui autē in fi. et
 l. sequenti.
Personales. s. ex te
 stamento. **Acurfus.**
Per rem. i. p̄ rei
 v̄di. nā recta via ē n̄
 sit dominiū m̄ lega
 riarum rei legate. vt.
 ff. de fure. l. a. ticio.
Potecaria. sc̄z in
 rebus alijs q̄ fuerūt
 defuncti. et nō q̄ si le
 gatū sit in sp̄e et sit
 res testatoris. ope
 tunt ille tres actōes
 si in ḡne ut vuum. cō
 petūt due sc̄z testam̄
 ti et p̄p̄th. s̄j in casu
 tū vna actio. s. ex te
 stamento. et vna ex
 ceptō op̄etit. vt si le
 go debitori liberaci
 onē. vt. ff. de libac.
 le. l. q̄ michi. et. ff.
 vt in poss. le. l. i. s. fi
 debitori. si autem sit
 res aliena. due tantū
 op̄tant. sc̄z p̄sonal̄
 et p̄p̄th. vt. C. de le.
 l. i. nō tū omnibz a
 git. i. acf. in rez. et ex
 test. s̄j vna quā ele
 gerit. vt. ff. del. ij. c̄
 filius. s. varijs. s̄j si le
 gatari⁹ sit dñs q̄liē
 p̄sonali aget. vt. j. s̄
 acf. s. sic itaq. Re. rōne possessionis. vt. ff. de os. tri. l. ij.
Ad eam. i. nō fuimus oteni. sc̄z dcā ostōne. p̄mmo et a
 liam fecimus oē istā. et eandem materiā. vt. C. oñia dele.
 l. ij. p̄ma tū remouet dñaz q̄tuor ḡm legatoz. s. in quo
 erat dñia inter se. sc̄z cūda h̄o remouet dñam inter legata et
 fideicō. n̄ **Perpensū.** i. deliberatū. **Stricte.** i. stricte
 iure. sic vt ex testamento tū debeā. vt. j. de fideicon. h̄e.
 o **Magis.** s̄j legata. vt ab itestato eē debā. s. p̄tea
 vt. j. s̄ fideicō. h̄e. s. p̄tea. vel dic ex volūate magis q̄ ex
 sollemnitate testamenti **Exequari.** q̄tum ad s̄mam et

penit⁹ sublata est. **Nra**
 autem constitucio quaz cū
 magna fecimus lugubra
 cione defunctorum volunta
 tes validiores esse cupi
 entes. et non verbis sed vo
 luntatibus eorū fauentes
 disposuit. vt omnibz lega
 tis vna sit natura. et quibz
 cumqz verbis aliquid de
 relictum sit. liceat legata
 rijs id p̄sequi. non solum p̄
 actiones personales. sed
 etiam per in rem. et per
 hypothecariam cuius con
 stitucionis p̄pensuz modū
 ex ipsius tenore p̄fectissime
 accipe possibile est. **Sz**
 non vsqz ad eam constitu
 tionem standum esse existi
 mauimus. **Cum enim anti**
 quitatem inuenimus. lega
 ta quidem stricte conclu
 dentem. fideicōmissis autē
 que ex voluntate magis d̄
 scendebāt defunctoruz pi
 guiozem naturā indulgē
 tem necessariū esse duxim⁹
 omnia legata fideicōmiss
 is exequari vt nulla sit in
 ter ea differentia. sed qd̄
 deest legatis hoc repleat̄
 ex natura fideicōmissoruz
 et si quid amplius est in le

tractatū. nō q̄tū ad h̄bū nā nō dē hodie legataria libertas
 licet fideicon. appelle. **Item** p̄ter legatū non cogit̄ q̄s
 adire. sed p̄ fideicō. vniūsale. sic ut. j. ad. l. fal. s. ex diuerso.
 et. ff. ad tre. qz poterat. et. j. de fideicon. h̄e. s. sed si recuset
 q̄ **Deest.** in tribus em̄ deest. vt. j. e. s. post mortem. et. j. s̄
 fideicon. h̄e. s. p̄te rea. et. j. s̄ singul̄ re. p̄ fideicon. re. i. p̄n.

gatis. per h̄ crescat fidei
 cōmissi natura. **Sed ne**
 in p̄mis leguz cunabulis p̄
 mixte de h̄is exponendo
 studiosis adolescentibus
 quandam introducamus
 difficultatem operepiuz
 esse duximus interim sepa
 ratim. prius delegatis et
 postea de fideicōmissis tra
 ctare. vt natura vtriusqz
 iuris cognita facile possint
 p̄mixtionem eoruz eruditi
 subtilioribus auribus acci
 pere. **Nō solum autē testa**
 toris vel heredis res. **Sed**
 etiam aliena legari p̄. ita
 vt heres cogatur redime
 re eam et p̄estare. vel si eā
 non p̄t redimere estimacio
 nem eius dare. **Sed si ta**
 lis res sit cuius omercium
 nō est. nec adipisci p̄t. nec
 estimacio eius debetur. velu
 ti si campuz marcianū. vel
 basilicas. vel tēpla. vel que
 publico vsui d̄stinata sunt
 legauerit. nam nullius mo
 menti tale legatuz est. **Ad**
 autem diximus alienaz rē
 posse legari. ita intelligen
 dū est si defunctus sciebat
 alienam rem esse non si ig
 norabat. forsitan em̄ si scif

Amplius. s. vt ne
 cessitate deē. qd̄ non
 erat in fidecō. vt. j. s̄
 fideicon. h̄e. in pn.
Sz negcunabul
 id est hoc volumine
 vt. s. e. in p̄hemio.
 circa medium.
Operepiuz. id est
 pulchriū videtur. vt
 dicit̄ in salustio.
Interim. i. anteq̄
 veniamus ad illā cō
 stitucionem vbi tra
 ctant̄ cōmunia eorū
 r. **De legatis.** ut b̄
 t. et duobus sequen
 tibus. vt in fidecon.
 here. et alio ibi pro
 ximo titulo.
Cognita. sc̄z se
 paratim.
Eruditi. sic. s. de
 iusti. et iur. s. h̄is ge
 neraliter.
Nō solum res. et m
 h̄is m̄l refert̄ si scie
 rit vel ignorauerit.
 s̄ defunctus. vt. j. e.
 s. fi. q̄s rem suam. et
 ff. del. ij. l. vñ. et fa
 milia. s. si quis rē suā
 item de re oñi lega
 ta h̄m jo. ut. ff. e. l. v.
 s. j. et. ij. sed et̄ ibi
 n̄ v̄z legatū n̄ p̄capē
 p̄ qua nō ē eror.
Potest. sicut. s.
 de iusti. et iur. s. h̄is
 c **Aliena.** sicut
 ecia hostiū. vt. ff. e.
 ecia ab omnibz. s. eē
 h̄m jo. it̄ ab hostibz
 capta. vt. ff. e. seru⁹
 ab host. et. l. ad qd̄
Redimē. spēale
 p̄ter p̄cep̄. testa
 toris. sic. ff. oñi. di. l.
 oñi. diuidūdo. s. fi.
 t̄glariē. vt. C. s̄ o

Redimere. illo modo qz nō vult v̄dē
 vel si p̄t tū nimium petit p̄ p̄cio. vt. ff. e. nō dubiū. s. fi. et
 dele. j. ap. iul. s. constat. **Comercii.** i. nō p̄t sup̄ ea re
 otractus haberi **Adipisci.** passue accipe estimacio. si
 apud eos nullū ē comercii. vel ecia ē. sed cū grandi diffi
 cultate non v̄z legatū. vt h̄ et. ff. e. l. ap. iul. s. fi. n̄ restator
 voluerit ōriū maifeste. vt. ff. e. si quis inquilinos. et m̄si
 in alio casu vt si lib̄ homo. sibi legetur. q̄ fuerat redempt⁹
 ab hostibus quo casu a pignore eximē. vt. ff. e. senatus. s.
 fi. si at̄ omerciū ē i oñi h̄ nō ē ei sc̄z a q̄ relinquit̄. v̄z ut ip̄m

Fragmentary text from the adjacent page, including words like "Sed", "Amplius", "Cognita", "Eruditi", "Redimere", and "Comercii".

te. vel estimacio. vt. f. e. l. mortuo bone. g. labro. ij. R. n. .
a sic intelligit. ff. e. i. l. si res. si autem tm ei no e cui p sta
re debet. si ppter suu dicitu vel secte diuilitate. vt in iudeo
et macipio xpiano. vt. C. ne iudeus xpi. ma. l. i. no v3. nec
estimacio datur. vt. ff. de l. n. mortuo bone. g. labro. i. R. .
de h. ob. muleum iter est. h. pte stat9 odicione vel cozpis
viciu. vt qz seruo ma
licia. al. o fdo lege
stipendiū cursoris si
testator scit viciu
esse dat estimacio .
al no. vt. ff. de l. in .
h. deico. g. si suo alio
et. ff. e. l. si filius. g. .
si qd alicui.

S Basilicas. basilicas grece latie dom9 regis dr.
D Destinata. via publica. Acursius.
I Ignorabat. q ig
tancia nocz n diuice
plone sit relictu. vt
C. e. cuz aliena. et n
cuz reliquit libtas s
uo alieno. vt. ff. de fi
deico. l. i. paulus. R. n
qd si res legata fue
rit euicta. R. si m spe
n tene hēs d euict .
vt. ff. de euict. l. hēs
et. ff. de l. i. l. si a sub
stitus. g. hēs. sed si m
genē siue ex iudicium

siue in iudicio edita fuerit legatario nō stipulāti de euictō
ne agit. ac si nichil sibi datum esset. si e cōne scz iste lega
tari9 . vt. ff. e. l. i. si dom9 . g. i. et. l. n. qcumq. et del. in. qui
eō cubinā. g. si heres. et. ff. de euic. heres. si de diuictis e le
gatar9 . ut si vni de fratrib9 e plegatu nō agit ne crescat
inuidia iter cos. vt. C. de lo. q. li. cu optz. et. ff. de l. n. cuz
p. g. nūc. sed si oibus e plegatum. oīs agunt siue distribu
tio legator9 sit p iudicē facta. siue p pres. si autem a tes
tatore excipiedo seruāt nō agēdo. vt. C. oīa vtriusqz us
di. l. si fratres. et. ff. de l. n. cu n p. g. euic. k **S** i scisset
in eo casu g. i. g. i. auit. l. **V**er9 e. vt. ff. de p. bac. verus.
C. de rei ven. res. et. C. de edē. q. accusare volunt. C. de ex
cep. si quis. j. de iterdic. g. omod. C. de ac. et. ob. l. negātes
et. C. de p. bac. actor. m **Q**ui agit nō negat negat ius
et nō psumet ius p actore. tuc pbat re9 negas. vt. ff. de p
bac. ex ea pte. et. ff. de do. iter vix. et. v. quitus. n **S** i
si lūs. tribus casibus luit heres. si sciebat testator rem esse
obligata. vt hic. i. rē si ignorabat. h. reliquit oīde plone
vt. C. de fideico. l. obligata. alias e. l. p. dia. vel si p tan
to erat res obligata q. tum v3. vel p. n. aiori sūma. vt. ff. e.
sires obligata. n **C**ius scz res. l. o **V**iuo. idem e. et si
post mortē. vt ar. j. e. g. si cu. p **C**onsequi. nō caute po
nit consequi. nā p. cū petē nō p. sed rē. q. tm e in obligacio
ne. fm nos estimacō eū dat ppter defectum rei. vt. ff. d. h. .
ob. si fuum. g. effectus. h. oīra nos e. ff. de l. n. si res m. R. .
ibi ppter defectum iure petendi et psumpta volūate de
fundi rem legata legatarius amisit. sed hic non ex volun
tate defuncti amisit emendo. qdam tū dicunt estimacionem
esse in obligacione. vt. ff. de condi. furti. i. re furtiua. g. sed
v. tū in fi. Et nō qtuoz casus quib9 peto qd habeo. **P**rim9
est vbi res michi data potest auferri. vt. ff. de solu. si rem.
et. l. qui res. i. R. . **T**em si habeo ex alia causa q. deteaz ha

tere. vt qz non videar habere euz p. cūz absit vt hic. Item
si aliquid iuris rei deest. adhuc est tradendum. vt. ff. de sol.
eciam et de h. ob. uul. g. fi. Item si res deterior est dolo dan
tis. ex causa stricti iuris dat de dolo. licet habeat rem. vt
ff. de dolo. et eleganter. g. non soluz. sed in lo. si. agitur ex
p. mo contractu. vt. ff. o. mo. l. iij. al. iij. g. si res.

tom9 rescripserūt. Si tñ
defunct9 voluerit legatari
um luere. hie expserit. n
debet eā luere. Si res alie
na legata fuerit et eius rei
vivo testatore legatarius
dñs fact9 fuerit. si quidē ex
causa epciōis ex testō adi
one p. cūz oseq p. Si vero
ex cā lucratiua veluti ex do
nacione. vel ex alia lucrati
ua simili cā agē n p. Rā ē
dicit9 ē duas luctiuas cās
i eundez hoiez. et eandem
rē occurrere non posse.
Hac ratione si ex duobus
testamentis. eadē res eidē

Quod alia. vt legas
ti. vt. ff. man. si here
ditatem. nō totis p
missione. vt. ff. de ac.
et. cb. l. ex p. missione
r. **R**on pot. dotis.
test. eciam si sira po
stea esse delimit. vt. ff.
del. n. l. meui9. g. du
s. **T**radis obus.
tū. a iur. vt. ff. de ac.
et. ob. oīs. et. ff. e. j.
l. si seruus legat9. g.
stichum.
Hominem. ff. e. i.
l. si seruus. g. i. contra
so. ibi p. ob. i. quū con
currunt hic non di
recto. vt hic ar. ff. d.
vul. sub. que liberis.
g. finali. Acursius
u. **R**em. id est speciz
em. aliud si q. titatem
vt. ff. e. ij. r.icio scio. i
principio.
Testamentis. scz
duorum hominum. si
em vni9 esset. p. num

p. scdm corrigē. vt. s. q. b. mo. te. ifir. g. posteriore. **M**ud
si in eodem bis legauit. R. distingue speciem a quantitate
vt. ff. de l. i. plane. g. si eadem. v. l. q. ad illū. g. si conuictim.
Non posse. sed cur secus qn emit. R. quia nec rem vide
tur habere cum pecuniam ei absit. et loco rei successerit. vt. ff.
de pet. here. si et rem. et q. me. cā. videam9. et. l. si ipsa.
Racione. scz sup. dicit regule. a **N**on potest. vt. ff.
del. i. plane. g. sed si duoz. eonf. vt sequit ex eodem testa
mento. **S**o. illa intelligit fm hui9. g. distinctionem.
Agere. ff. de l. i. hui9. g. cōtra. **S**o. ibi testatoris a he
redis testantis est eadem psona. vt in aut. d. iur. iur. ammō
in p. n. colla. v. vel ibi m. ij. legato. cōmo8 rep. senta. cōmō8
p. mi legatū relictuū videt. vt. j. e. g. ex contratio. qz nō vide
tur legari bis in duobus testamentis. et ideo non habem9
nisi semel. **E**a sic. ff. de l. i. q. in rem. in p. n. cōp. i.
Modo. si autē nec fuit res. nec est in rez. natura. nec est
vt. chimera. vel fuit sed nō est. vt homo mortuus nō p. tes
gari. vt. j. de mut. sti. in p. n. Si autem est dubiū an sit vel n
sit in rez. natura. cauet heres de p. sequendo et restituer. do
vt. ff. de l. i. seruo legato. g. fi. **T**em in seruo legato qui
fugerat ante testamentum aliud in eo qui fugerat p. s. te
stamentū. q. scz e periculo legatarij. vt. ff. e. t. l. tam seruus
et. l. si seruus legatus. i. R. . **C**onuenit tuc competu si
bi ex actio. vt. ff. d. h. ob. m. ter. d. i. R. . **S**ic ad duob9.
quid si dicat illi. aut illi lego. R. n. duo rei stipulādi esse vi
dent. vt. ff. e. t. si ticio aut scio. **C**onuenit. si p. copus
latuam cōuictionē. vt. ff. de here. m. sti. si ita q. s.
Di. iudicim. i. sepatim. vt. j. p. p. g. **S** eundē. virilit er
nisi simul duo cōuicti essent q. locū vni9 obtinēt. ut. ff. d. h. e
re. m. sti. tici9. et. l. interdū. **V**iuo. nam si testatore
mortuo legatari9 decedat ad heredē suū legatū emittit
vt. C. de cad. tol. g. cum igit. **T**estatore. p. 9 testm. tū

vt differat a sequenti **g**atarij vt p morte ciuile vel die le
a **D**efecerit s. legatarij qd tribus casibus deficit et ac
crescit legatario pter duos q ponit b. Primus si no e col
legatarius in rerum natura tpe testameti. ut. C. de cad.
toll. s. m pmo. Secundus. Si in et postumo q abortietur
postea. vt. ff. e. si duob. g. fi. Tercius si in et heredi suo le
gat. vt. ff. e. l. plane
g. si duob. et sic fut
v. casus. ecotra sunt
tres casus quib. de
ficit legatarij. s. colle
gatario no accrescit
Primus. si in et suo
suo legat. vt. ff. e. l. i.
plane. s. si iunctim.
Secundus. si in et ti
bi res tua legatur. vt
ff. e. j. hui. s. si ticio.
Tercius si michi et n
capaci legat. vt. ff.
ij. l. si ticio.
b **C**oniuictim. s. re
et h. bis. vt. ff. dele.
ij. l. reconuicti
c **D**isunctim. s. h. b
tm. na re fut iuncti
d **L**egato. sed non
ne dando seio adimit
ticio. vt. ff. s. pupil.
sub. si qs eum. et de
adim. le. l. sicut. s. si
sic. si pbat testatore
b. s. adimere ticio et
dare seio voluisse no
alias. vt. ff. e. i. si plu
ribus. s. i.
e **D**isunctim. s. h. b
tm. re tm iuncti fut.
vt. ff. dele. ij. recon
iucti. fut et alij re et h
bis disuncti. vt si dis
ca. lego ticio dimidi
am serui sem pmo le/
go dimidia eiusde v/
ui. vt. ff. e. ij. l. pecu
lo. nec obstat in eod
titulo. l. meui. in pn. qz illa itelligit qn vna dimidiaz vtri
qz legat. et in istis no hz locu accessio. i. ius accrescendi.
vt dicta. l. peculo. fut et re disuncti. sed h. b. coiuicti. vt si
dico. lego tibi et sem pmo p equis porc. comib. Sunt et
alie re et h. bis coiuicti. vt s. pr. et coniuicti vtroqz modo
pferuntur disunctis vtroqz vel altero tmno iunctis. con
iuncti vero vno mo tm simul admittuntur. et disunctis re
et h. bis pferuntur. vt. ff. de her. insti. si ita qs heredes.
et. ff. dele. ij. l. re coiuicti. s. pe. et. s. fi. f. Emerit. scz leg
gatarij. h. Peruenerit. l. morte vsuarij. vel ca. di. Vel
simili causa lucratiua tm. vt. s. de vsufu. s. finitur et sic fa
ctus est causalis. h. Fundum. i. ppetate plenam. de iudi
cis tm officio aliter fit. vt. j. sequit. i. **P**etere. h. repete
qd diximus. s. e. s. si res. qz dixit fundu peti et in plena ppe
tate. Sed oppomtur. plena ppetas constat ex duobus. scz
nuda ppetate et vsufu. et ia hz ptem. i. vsufu. ex cau
sa lucratiua. quod g. peti fundus in plena ppetate. Re. vsu
fru. s. casu cum fundus peti in plena ppetate non obtinet
ptem dñij. s. vice seruitutis pdialis. q no est ps rei. cum n
possit esse sine re. et ideo no videet peti ea ps rei q obuemit

debeat intere vtru rez an
estimacione ex testo secu
tus est. na si rez habet age
re no pt qz hz eaz ex causa
lucratiua. si estimacionem
agere pt. **E**a qz res q in
rez natura no e. si mo fu
tura est recte legat. velu
ti fructus qui in illo fundo
nati erut. aut qd ex illa an
cilla natu erit. **S**i eade
res duobus legata fit siue
oiunctim siue disunctis si a
bo pueniat ad legatu. scin
dit inter eos legatu. Si al
ter deficiat. quia aut spre
uerit legatu. aut viuo te
statore decesserit vel alio
qq mo defecerit totuz ad
collegatariu ptinz. **C**oiu
ctim aut legat. veluti si qs
dicat ticio et seio hominez
stichu do lego. **D**isuncti
ita si qs dicat ticio stichu
homi. do le. seio sti. do lego
Si si expssit eund hoiez

er causa lucri. s. vsufu. et h. de rigore. h. of. de equitate. vt
subicit. scz th. i. pdca. fudi p actione ex testo. al i
k **P**etitione multis locum domini hz. vt. ff. de dap.
mfec. q. bona. et. s. supficiariuz. et. ff. de bo. auc. in. poss. in
vendicōne. et. ff. fam. hz. l. et. puto. s. ij. et. ff. s. vsufu. l. iij.
l **S**eruitutis. s. realis m **D**educto. i. estimacōe vsufu.
que. s. vsufu. ex cau
sa lucriua hz. a io no
debet pl9 habere. ut
s. e. s. si res.
n **E**stimacione. s. p
o **P**re. petatis. s. p
stari. l. ab hede suo.
p **L**egatarij. vt. ff. de
liberac. legata. l. i.
of. So. ibi liberacio
relinquit q non erat
debitoris.
q **P**otest. sic. de
act. s. sic itaqz. ff. e.
ij. l. cum qs. i. s. et
ff. de excep. rei iudi.
l. et an eade. s. actio
nes. et. ff. de acqui.
pos. l. ij. s. ex pibus.
r **A**lienauerit. ff. de
re. ca. l. i. in fi. contra
fo. v. m. b. ibi. viuo tes
tatore alienauit. hic
postea. vt. h. puz. fu
it. ibi. odicio. ale. s. s.
Jo. ar. ff. e. ceta. s. ij.
s **Q**uasi. i. credens
t **O**pinione aliena
no. sic. ff. s. manu. vi.
si. p. s. q. c. i. et. ff. s.
iu. a. fa. ig. l. regula.
s. q. ignozauit. ar. o.
ff. de acquit. her. is
qui putat. so. ibi. de
re. q. ofistit in animo.
u **E**ritum. i. effectū
vt. ff. que admodum
te. ap. l. negare. ibi
publice enim expe
sup. hoim iudicia er
tum habere. i. res talis legatario acquiri pt. r **S**i rem
alienauerit vendendo si donando indistincte videt adime.
nec distinguit an valeat donaco vel no. ecia si tuoce. vt. ff.
de adim. le. l. cu seruo. et. l. rem legata. et. l. legatu. sub co
dicione. s. i. si ex alia ca. a donacōne distingue aim. vt. h. et
in dubio pbat heres mutata vltate. vt. ff. dele. ij. fidei
con. s. si rem. et. ff. e. l. lucius. s. pe. a. ff. s. pbat. eum qui
p **A**dimendi. qz anim9 ex h. pbat. qz si necessitate ra
familiaris no videet reuocasse. al. sic. q. distinctio in donaco
ne no cadit. vt. ff. s. adim. le. l. rem legata. et. no. C. e. qui
post. 3 **D**ebiti scz rem legatario. ar. sup. e. s. non solum
vbi ab initio fuit alienata. a **Q**d qz. s. iuris esse. vel idz
s. impatores. Pignori dedit. quod si rem obligata credi
tori debito. legauerit nuquid v3 legatu. Re. sic. et. ilom9
poterit pete debitu si vltas testatoris ondat. of. wlen
tem opensare. vt. ff. dele. ij. l. creditorem b **V**ideri mfi
sub dicta distinctōne. i. an habuit aim adimendi vel no. vt
dic nullo mo. vt. h. et. C. e. qui post. et. h. qz pmo valuit re
lictu. al. of. vt. C. de donac. inter viz. et. v. s. si maritus. et
ff. de donac. inter vi. et. v. s. cum hic status. s. nullo.

L

er causa lucri. s. vsufu. et h. de rigore. h. of. de equitate. vt
subicit. scz th. i. pdca. fudi p actione ex testo. al i
k **P**etitione multis locum domini hz. vt. ff. de dap.
mfec. q. bona. et. s. supficiariuz. et. ff. de bo. auc. in. poss. in
vendicōne. et. ff. fam. hz. l. et. puto. s. ij. et. ff. s. vsufu. l. iij.
l **S**eruitutis. s. realis m **D**educto. i. estimacōe vsufu.
que. s. vsufu. ex cau
sa lucriua hz. a io no
debet pl9 habere. ut
s. e. s. si res.
n **E**stimacione. s. p
o **P**re. petatis. s. p
stari. l. ab hede suo.
p **L**egatarij. vt. ff. de
liberac. legata. l. i.
of. So. ibi liberacio
relinquit q non erat
debitoris.
q **P**otest. sic. de
act. s. sic itaqz. ff. e.
ij. l. cum qs. i. s. et
ff. de excep. rei iudi.
l. et an eade. s. actio
nes. et. ff. de acqui.
pos. l. ij. s. ex pibus.
r **A**lienauerit. ff. de
re. ca. l. i. in fi. contra
fo. v. m. b. ibi. viuo tes
tatore alienauit. hic
postea. vt. h. puz. fu
it. ibi. odicio. ale. s. s.
Jo. ar. ff. e. ceta. s. ij.
s **Q**uasi. i. credens
t **O**pinione aliena
no. sic. ff. s. manu. vi.
si. p. s. q. c. i. et. ff. s.
iu. a. fa. ig. l. regula.
s. q. ignozauit. ar. o.
ff. de acquit. her. is
qui putat. so. ibi. de
re. q. ofistit in animo.
u **E**ritum. i. effectū
vt. ff. que admodum
te. ap. l. negare. ibi
publice enim expe
sup. hoim iudicia er
tum habere. i. res talis legatario acquiri pt. r **S**i rem
alienauerit vendendo si donando indistincte videt adime.
nec distinguit an valeat donaco vel no. ecia si tuoce. vt. ff.
de adim. le. l. cu seruo. et. l. rem legata. et. l. legatu. sub co
dicione. s. i. si ex alia ca. a donacōne distingue aim. vt. h. et
in dubio pbat heres mutata vltate. vt. ff. dele. ij. fidei
con. s. si rem. et. ff. e. l. lucius. s. pe. a. ff. s. pbat. eum qui
p **A**dimendi. qz anim9 ex h. pbat. qz si necessitate ra
familiaris no videet reuocasse. al. sic. q. distinctio in donaco
ne no cadit. vt. ff. s. adim. le. l. rem legata. et. no. C. e. qui
post. 3 **D**ebiti scz rem legatario. ar. sup. e. s. non solum
vbi ab initio fuit alienata. a **Q**d qz. s. iuris esse. vel idz
s. impatores. Pignori dedit. quod si rem obligata credi
tori debito. legauerit nuquid v3 legatu. Re. sic. et. ilom9
poterit pete debitu si vltas testatoris ondat. of. wlen
tem opensare. vt. ff. dele. ij. l. creditorem b **V**ideri mfi
sub dicta distinctōne. i. an habuit aim adimendi vel no. vt
dic nullo mo. vt. h. et. C. e. qui post. et. h. qz pmo valuit re
lictu. al. of. vt. C. de donac. inter viz. et. v. s. si maritus. et
ff. de donac. inter vi. et. v. s. cum hic status. s. nullo.

er causa lucri. s. vsufu. et h. de rigore. h. of. de equitate. vt
subicit. scz th. i. pdca. fudi p actione ex testo. al i
k **P**etitione multis locum domini hz. vt. ff. de dap.
mfec. q. bona. et. s. supficiariuz. et. ff. de bo. auc. in. poss. in
vendicōne. et. ff. fam. hz. l. et. puto. s. ij. et. ff. s. vsufu. l. iij.
l **S**eruitutis. s. realis m **D**educto. i. estimacōe vsufu.
que. s. vsufu. ex cau
sa lucriua hz. a io no
debet pl9 habere. ut
s. e. s. si res.
n **E**stimacione. s. p
o **P**re. petatis. s. p
stari. l. ab hede suo.
p **L**egatarij. vt. ff. de
liberac. legata. l. i.
of. So. ibi liberacio
relinquit q non erat
debitoris.
q **P**otest. sic. de
act. s. sic itaqz. ff. e.
ij. l. cum qs. i. s. et
ff. de excep. rei iudi.
l. et an eade. s. actio
nes. et. ff. de acqui.
pos. l. ij. s. ex pibus.
r **A**lienauerit. ff. de
re. ca. l. i. in fi. contra
fo. v. m. b. ibi. viuo tes
tatore alienauit. hic
postea. vt. h. puz. fu
it. ibi. odicio. ale. s. s.
Jo. ar. ff. e. ceta. s. ij.
s **Q**uasi. i. credens
t **O**pinione aliena
no. sic. ff. s. manu. vi.
si. p. s. q. c. i. et. ff. s.
iu. a. fa. ig. l. regula.
s. q. ignozauit. ar. o.
ff. de acquit. her. is
qui putat. so. ibi. de
re. q. ofistit in animo.
u **E**ritum. i. effectū
vt. ff. que admodum
te. ap. l. negare. ibi
publice enim expe
sup. hoim iudicia er
tum habere. i. res talis legatario acquiri pt. r **S**i rem
alienauerit vendendo si donando indistincte videt adime.
nec distinguit an valeat donaco vel no. ecia si tuoce. vt. ff.
de adim. le. l. cu seruo. et. l. rem legata. et. l. legatu. sub co
dicione. s. i. si ex alia ca. a donacōne distingue aim. vt. h. et
in dubio pbat heres mutata vltate. vt. ff. dele. ij. fidei
con. s. si rem. et. ff. e. l. lucius. s. pe. a. ff. s. pbat. eum qui
p **A**dimendi. qz anim9 ex h. pbat. qz si necessitate ra
familiaris no videet reuocasse. al. sic. q. distinctio in donaco
ne no cadit. vt. ff. s. adim. le. l. rem legata. et. no. C. e. qui
post. 3 **D**ebiti scz rem legatario. ar. sup. e. s. non solum
vbi ab initio fuit alienata. a **Q**d qz. s. iuris esse. vel idz
s. impatores. Pignori dedit. quod si rem obligata credi
tori debito. legauerit nuquid v3 legatu. Re. sic. et. ilom9
poterit pete debitu si vltas testatoris ondat. of. wlen
tem opensare. vt. ff. dele. ij. l. creditorem b **V**ideri mfi
sub dicta distinctōne. i. an habuit aim adimendi vel no. vt
dic nullo mo. vt. h. et. C. e. qui post. et. h. qz pmo valuit re
lictu. al. of. vt. C. de donac. inter viz. et. v. s. si maritus. et
ff. de donac. inter vi. et. v. s. cum hic status. s. nullo.

vt differat a sequenti
a **D**efecerit s. legatarij qd tribus casibus deficit et ac
crescit legatario pter duos q ponit b. Primus si no e col
legatarius in rerum natura tpe testameti. ut. C. de cad.
toll. s. m pmo. Secundus. Si in et postumo q abortietur
postea. vt. ff. e. si duob. g. fi. Tercius si in et heredi suo le
gat. vt. ff. e. l. plane
g. si duob. et sic fut
v. casus. ecotra sunt
tres casus quib. de
ficit legatarij. s. colle
gatario no accrescit
Primus. si in et suo
suo legat. vt. ff. e. l. i.
plane. s. si iunctim.
Secundus. si in et ti
bi res tua legatur. vt
ff. e. j. hui. s. si ticio.
Tercius si michi et n
capaci legat. vt. ff.
ij. l. si ticio.
b **C**oniuictim. s. re
et h. bis. vt. ff. dele.
ij. l. reconuicti
c **D**isunctim. s. h. b
tm. na re fut iuncti
d **L**egato. sed non
ne dando seio adimit
ticio. vt. ff. s. pupil.
sub. si qs eum. et de
adim. le. l. sicut. s. si
sic. si pbat testatore
b. s. adimere ticio et
dare seio voluisse no
alias. vt. ff. e. i. si plu
ribus. s. i.
e **D**isunctim. s. h. b
tm. re tm iuncti fut.
vt. ff. dele. ij. recon
iucti. fut et alij re et h
bis disuncti. vt si dis
ca. lego ticio dimidi
am serui sem pmo le/
go dimidia eiusde v/
ui. vt. ff. e. ij. l. pecu
lo. nec obstat in eod
titulo. l. meui. in pn. qz illa itelligit qn vna dimidiaz vtri
qz legat. et in istis no hz locu accessio. i. ius accrescendi.
vt dicta. l. peculo. fut et re disuncti. sed h. b. coiuicti. vt si
dico. lego tibi et sem pmo p equis porc. comib. Sunt et
alie re et h. bis coiuicti. vt s. pr. et coniuicti vtroqz modo
pferuntur disunctis vtroqz vel altero tmno iunctis. con
iuncti vero vno mo tm simul admittuntur. et disunctis re
et h. bis pferuntur. vt. ff. de her. insti. si ita qs heredes.
et. ff. dele. ij. l. re coiuicti. s. pe. et. s. fi. f. Emerit. scz leg
gatarij. h. Peruenerit. l. morte vsuarij. vel ca. di. Vel
simili causa lucratiua tm. vt. s. de vsufu. s. finitur et sic fa
ctus est causalis. h. Fundum. i. ppetate plenam. de iudi
cis tm officio aliter fit. vt. j. sequit. i. **P**etere. h. repete
qd diximus. s. e. s. si res. qz dixit fundu peti et in plena ppe
tate. Sed oppomtur. plena ppetas constat ex duobus. scz
nuda ppetate et vsufu. et ia hz ptem. i. vsufu. ex cau
sa lucratiua. quod g. peti fundus in plena ppetate. Re. vsu
fru. s. casu cum fundus peti in plena ppetate non obtinet
ptem dñij. s. vice seruitutis pdialis. q no est ps rei. cum n
possit esse sine re. et ideo no videet peti ea ps rei q obuemit

De legat

Si vero nota de toto ad ptem **b** **Quis**. s. testator **c** **Legauerit**. qd tr. bus modis fit. pms peti nolo. vel qd debet relinquo. vel ac. remitto. n. hic literad est legata rius ab oi debito. vt ff. de li. le. l. si que rationes. n. i. aurelio. i. ff. Secundus est. rationes reddere nolo. n. hic ab omni litera. nisi ab eo qd penes eum sit. et ab eo qd dolo fe

cit. vt. ff. de li. le. au rel o. s. fi. Tercius si dampnauit heredes ne ex. recat. actiones qd i. si bona. causas lz. testator litis euen ti s. et suptus ab adu. serio facti legati vi dentur. ut. ff. de lib. le. petito. s. finalam causam. nihil videt legare. vt in eadem lege. **A**cursius.

Utile. licz. res sua sibi legari videatur. vt. ff. de li. le. l. i. i. ff. et e. hoc. s. m. nisi te statore viuo. ex actio fiat. vt. j. e. ti. s. tam autez. et. ff. e. l. fidei. comissa. s. si rem.

Heres. vel heres heredis. vt. ff. de li. le. l. i. j. in fi. **P**etere. cu effectu ppter excep. vt. ff. de lib. le. l. i. i. j. nunc s. effectu. **A**cursius.

Hereditas. sic e. bo noz. poss. effio et fidei con. vniuersale. j. s. bo. poss. s. quos autem. et de fideic. here. s. restituta. **A**cursius.

Liberet. s. p. ac. cepti. lac. onem. si sol9 est debitor. si habet conreū. locum. idem alias conreus. siue so cus. pacto est libera tus. vt. C. de lib. le. l. i. i. j. s. nunc de eff. u. in fine. **A**cursius.

Tempus. vt. ff. de lib. le. no. solu. no/ stru. s. j. **A**cursius.

Ecce. no. debitor. secus si ali9. qz inter est creditoris. plures reos. hie. vt. ff. de li. le. l. i. si quis dece z

Suo. s. cuius et naturaliter. et cu effectu. n. pure alias. vt. ff. e. l. si credito. et p. tota legem. et. l. in autom. **A**mplius. s. nuquid. hodie. sp. est plus. cum habeat statum rei. legate. cominiū. et p. potecaria. aliaz. rez. defuncti. ff. n. ut. ff. del. i. j. s. si rem. qz plus tm. qtuor modis. de. vt. j. de ac. s. plus aut. n. iste modus non est aliqf de ius. o. **E**i. s. creditori. p. **L**egauerit. s. debitor. q. **N**ihilomin9. ff. e. l. i. s. bitor. in pn. otta. vbi e. inutile q. **S**o. b. corrigi. vel ibi dicit inutile est. cuz et aliam habeat

Si res sua legauerit testa tor posteaqz ea alienaue rit celsus putat. si non ad i mendia aio vendidit nichil omin9 deberi id qz diuus se uerus et antonin9 rescipse rit. **U**de rescripserunt eum qui post testamntum scm p dia que legata erant pig nozi dedit ademisse legatu non videri et ideo legata rium cum herede eius age posse ut pdia a creditore luantur **S**i vero qs p tem rei legate alienauerit ps q n e alienata oim9 debet ps at alienata ita debet si no adimedi aio alienata sit.

Si quis debitori suo libe racoz legauerit leg at uti le e. et neqz ab ipo debito re. neqz ab herede eius pt heres petere neqz ab alio q heredis loco est. sed r po test a debitore conueniri ut liberet eu. **P**otest aut qz. vel ad tps iubere ne he res petat **C**ontrario si de bitor creditori suo qd de bet legauerit. inutile e. le gatū. si nichil plus e in le gato q in debito. qz nich il amplius p legatu habet **U**d si in die vel sb condico ne debitum ei pure legau

actione. pt tm et ista agi vt hic. **C**onstitut. i. valute. **Q**uia ro. illi9 false opinionis t non pt. no ar. p vt qz parte ad hanc regula. vt. ff. de s. ob. estimo. et. l. pluri bus. s. sed et si placeat. et de hys q p no scp. ha. l. si metal lum s. **T**em si seruo. et de seruis. l. p pte. u **S**ed si vx ori. pleni9. s. in comodo representacionis. cu legatus statim

rit utile est legatum ppter representacionez. **U**d si vi uo testatore dies venerit vel condicio extitit. pap scripsit utile esse nichilomi nus legatu. qz semel con stitit qd et veru e. non em placuit sententia existima cium extinctu esse legatus qz in ea causaz puenit a q incipe non pt **S**i si vx ori marit9 dotez legauerit valeat legatu qz pleni9 est legatu. qua de dote actio. **S**i si q n accepit dotez legauerit. diui seuer9 r an tonin9 rescripserunt si qui de simplici legauerit iuti le e. legatu. **S**i vero eta pecuniavel ctum corpus a instra dotis in plegando de mra sunt valere lagatu **S**i res legata sine fcto heredis perierit legata r rio decedit. **E**t si seru9 alie nus legat9 n fcto heredis manumissus fuerit. non te net heres. **S**i vero he redis suus legatus sit. et ipse eum manumisit teneri eum iulianus scripsit nec in terest si scierit an ignora uerit a se esse legatum. **S**i r si alij donauerit seruuz r is cui donatus est eum ma

to si ad euz redierit et suis suptib9 recuperae qn post mo tez fugit alias. i. si in vita suptibus legatarij. ut. ff. del. i. cu res. s. **T**em si res. del. i. j. si qz suu. **D**ecedit. qz q i specie tenet. eius intentu liberae. vt ff. et. ff. de s. ob. si ex legati. **S**ine factio. in s. qz. s. suo alieo pt admitti cul pa. puta no etificauit heres dnm. q si scisset se posse vende no manumisset. s. forte. vt. ff. e. l. cu res. s. si alienus. et. s. penl. et. s. fi. **T**e si fuit in mora emedi. vt. ff. de s. ob. si s uum. s. si aut e alienus. et dic factio. i. culpa vellmora.

Constitut. i. valute. **N**on pt. no ar. p vt qz parte ad hanc regula. vt. ff. de s. ob. estimo. et. l. pluri bus. s. sed et si placeat. et de hys q p no scp. ha. l. si metal lum s. **T**em si seruo. et de seruis. l. p pte. u **S**ed si vx ori. pleni9. s. in comodo representacionis. cu legatus statim tot9 o anua bina tri na die. olim post an num mobilia. s. immo bilia statim. C. de rei vx. act. l. i. s. Cum af et. ff. s. dote p. l. i. s. s. m. e. **T**e de dote dae actio in qtum mari tus facere pt vel ei9 heres. vt. ff. so. ma. ecia. i. ff. **A**t legatu in solidu. n. in falci dia p bnficiu muens tarij. vt in au. de he re. et fal. s. si vero no fecerit. col. i. **T**e si qua pacta in iudici uz mulieris facta snt beneficio legati tol luntur. vt. ff. de dote p. i. ff. **A**cursius. **I**nstrumeto dotis scz in quo confessus fuit se recepisse dote qua no recepit. vt. ff. de dote p. l. fi. et. l. e. scptu. s. **T**e qui p **D**otem. i. dotem illa qua non recepit legatarius. **A**cursius. **I**n plegado. i. les gando. habundat. n. p. vt. ff. de dote p. l. i. i. ff. **A**cursius. **S**i res. puta ser uus si chus. **A**cursi9 **F**actio. i. mora. q casu de meritu tenet vt. ff. de s. ob. si ser uum. i. ff. et del. i. c. res. s. fi. vel qz fin ca occidit. vt dicta. l. si suum. aliud si cu cau sa. vt. ff. del. i. qd g. s. si heres. tenet em s dolo et lata culpa. et leui. vt. ff. e. i. cum res. s. si culpa. **P**etierit. vel non compareat. quo casu cauet heres de dan s

a **Heredis.** qd del. p. l. namqz. similis e mortuo. vt. ff.
 b **Manumissus.** na manumissus si de sol. si michi alienu
 c **Tene.** l. ad estimacione. vt. ff. e. l. si qd inquilino. g. i.
 et. ff. qui et a quibus heres. h. b. no dic teneri. manumissioz
 nem. h. die q min9 valeat legatu scz q ad estimacionem.
 d **Nec interest.** cur secus vbi seruu mdebitu sibi solutu qd
 manumiserit. vt. ff. d
 cond. ind. in suma. g.
 si huu. jo. of. ff. q. d
 buit scire. cu factum
 suu censeat. vt i aut.
 de iuriut. amo. i. ff.
 e **Donauit.** scz hof
 f **Seruu.** a testato
 re legatu. n erat hez
 g **Tene.** redis.
 ad estimacionem. vt
 .s. pr. dixi.
 h **Ignorant.** s. hof
 i **Suis natis.** alias
 suo nato. Acurfius.
 k **Si quis.** cedut.
 qz duo legata snt se
 parata. vt. ff. d pec.
 le. l. in. et. l. si ancilla
 h. of. ff. de ventre in
 spi. l. i. g. ex hoc. vbi
 de q ptus est porco
 vilcez mis. ff. ibi
 loquitur donec in ve
 tre est. Acurfius.
 l **Idem.** sic est. ff. d
 de pec. le. l. in.
 m **Ordinarij** q snt h
 dic ut. j. q cum eo. g.
 cum aut em. Acurfius.
 n **Mortuo.** scz viuo
 testatore. no si post.
 ut. ff. de pec. le. tunc
 o **Extin.** mutile.
 gnt. qz accessio est.
 vt ff. d pec. le. l. i. q
 n. sed qre no ita in su
 periori casu. ff. ppe
 hois dignitate. qz n
 ita accedit. vt. ff. de
 edif. edi. iustissime in
 pn. item qd si vicarij
 erant tm i peculio n
 l. gatus e cu peculio
 ff. idem vt expmere
 peculiu noceat. ut. ff.
 de ob. et de. si in die
 m fi.
 p **Idem e istrua**
 huic pmo articulo co
 tradicit. ff. de fun. m
 strue. si cui. i. fi. So. sm azo. hic simpliciter ppe rudes sic loz
 quie. vel die q sit idem q m ptu. et vicarijs. et qd se quie
 cuz instrumento. referat ad pr. de peculio. vel subtilius.
 refert inter instrumentum fundi qd perit semp pempto le
 gato fundi. n instrumentu pissa. qd no perit. scz legatum
 fundi pereat. et b casu loquit lex otria i. e. t. l. i. ar. of. ff.
 de fun. instru. l. qntu. g. sed si fundus. et. g. si instructo. ut
 dic illa pauli esse smaz. istam late omis a iustimano pbat az
 et sic corrigi illa. q **Instrumento** est aut instrumentu ap

numisit teneri eum iulian9
 scripsit. nec interest si scie
 rit an ignorauerit a se le
 gatū esse. **Sz** et si alij do
 nauerit seruū. et is cui do
 nat9 e eū manumiserit te
 net heres q̄uis ignoraue
 rit a se legatū esse **Sed**
 si quis ancillas cuz suis na
 tis legauerit. ecia si ancille
 mortue fuerint ptus lega
 to cedūt. **Idem** est
 et si ordinarij serui cum vi
 carijs legati fuerint. licet
 mortui sint ordinarij tm vi
 carijs legato cedunt **Sz**
 si huus fuerit cum peculio
 legatus mortuo seruo vel
 manumisso vel alienato et
 peculij legatū extinguit.
Idem est si fundus instru
 ctus. vel cum instrumento
 legatus fuerit. Nam fūdo
 alienato instrumenti lega
 tum extinguitur. **Si**
 grex legatus fuerit et
 postea ad vnam ouem p
 uenerit qd supfluit vēdi
 cari pt. **O**rege autez lega
 to ecia oues eas q post te
 stamentum factū gregi ac
 quirunt legato cedere iuli
 anus ait. **E**st autez gregis
 vnu corpus ex distantibus
 capitibus sicut ediu vnuz

paratus rez diucius mensurae sine qb9 no possit eret ce
 ti possessio. vt. ff. de fun. instru. qntu. i. ff. et sit instrumē
 ta fudi colendi suandi gra opata. vt. ff. de fun. instru. l.
 instra. q snt illa ibi habes. r **Alienato.** a testatore.
 s **Si grex.** qui ex r. ouib9 constat. vel sex vel quatuor por
 cis. vt. ff. de abegeis oues. t **Ad vnam** sic ff. qcuusqz

corpus est ex coherentib9
 lapidibus. **E**dibus deni
 qz egatis colūnas et mar
 mora que post testamētū
 factū adiecta sunt legato
 dicimus cedere. **Si** pecu
 lium legatū fuerit sine du
 bio quicqd peculio accidit
 vel discedit viuo testato
 re legatarij lucro vel dam
 no est. **Q**uod si p9 mortez
 testatoris ante aditā here
 ditatez seruus acquisierit
 iulianus ait siquidem ipso
 manumisso peculiu legatū
 fuerit omne qd ante aditā
 hereditatem acq̄sitū est. le
 gatario cedere deberi. qz
 huiusmodi legati dies ab
 adita hereditate cedit.
Sz et si extraneo peculij
 legatū fuerit non cedere
 ea legato nisi ex rebus pe
 culiaribus auctū fuerit pe
 culium. **P**eculū autem
 nisi legatum fuerit manu
 misso nō debet q̄uis si vi
 uus manumiserit sufficit si
 non adimat et ita diui se
 uerus et antonin9 rescrip
 serunt. **I**dem rescripse
 runt peculio legato nō vi
 deri id relictum vt peticio
 nem habeat pecunie quam
 in rationes dominicas im

sive alij eūno sit relictū. qz non cedūt legata. similie in ter
 cio scz snt pares. in secūdo distinguit eūneus a seruo. ut
 dic. nā qd legatū cedit eūneo a morte h seruo ab adita he
 reditate. qz nec libtas sibi pus debet. vt. C. de cadu. toll.
 cum igit. et. g. in nouissimo. et. ff. qn di. le. ce. l. ij. inter qz
 legatū seruo manumisso relictum est vnu ut hic condico
 nalia. vel in diem incertum relicta ex die vel condicione ex
 istente cedūt. i. Ensmittunt ad heredes. nā an ditione vel
 diem vementē. si decedit legatari9 nō Ensmittit. vt. C. de

vnū. l. sicut. g. finali
 u **Legato.** sic. ff. e
 grege. sic. j. pr. g.
 r **Pōt.** ff. qb9 mo
 dis usufruc. anni. l. h
 of. So. facilius pdi
 tur legatū usufr. q̄
 appetatis. vt ar. ff. e
 t. repeti. g. rei mu. et
 ff. e. l. sed in grege.
 in fine.
 y **Co: p9.** tria. n. snt
 corpa rez. Vnu qn
 vno spū. i. el. medaco
 ne continetur. vt hō
 lapis. secūdo qz ex co
 herentibus constat.
 vt domus et armarū
 Tercū qd ex distan
 bus corporib9. vt
 grex et populus. vt
 h. et. ff. d vñca rez
 mixtura. g. i. et. ff. de
 rei ven. m ren. g. at i
 hñs. Acurfius.
 z **Cedere.** sed. co
 lumpna. vel tignum
 domus legari pure n
 potest vt. ff. e. l. ce
 te a ne vrbz dfozme
 a **Fuerit.** seruo vel
 eūneo.
 c **Peculio.** naz n fu
 tutu peculij legati
 pt. vt. ff. de pe cul
 le. l. ei. g. et fac. s. ad
 h. pr. g. acurfius.
 d **Legatario.** eidez
 manumisso.
 e **Cede.** nō tria tes
 pora. an morte testa
 toris et p9 an tñ ad
 tā hēditatē. it et p9
 ipmo tempore scz q
 inuenē cessisse dies
 legati omis snt lega
 tarij pares. nā qd qd
 eo tempore acquirat
 seruus talis. et cui b
 peculū e legatū ac
 quirat. siue ipi seruo

Hand coll. Chant. in tribus...
 de vñca rez. mixtura. g. i. et. ff. de
 rei ven. m ren. g. at i hñs. Acurfius.
 de cadu. toll. cum igit. et. g. in nouissimo. et. ff. qn di. le. ce. l. ij. inter qz
 legatū seruo manumisso relictum est vnu ut hic condico
 nalia. vel in diem incertum relicta ex die vel condicione ex
 istente cedūt. i. Ensmittunt ad heredes. nā an ditione vel
 diem vementē. si decedit legatari9 nō Ensmittit. vt. C. de

deca. toll. q. fm aut. nisi in tribus casibus. Primus. vt. ff. de ad. et de. adicōnes. Secundus. ff. e. l. iij. Tercius. ff. qm di. le. ce. si cū p̄fimo. Tre. x. buz cedē duas hz significatio nes. i. mape deberi. vt. ff. de x. sig. l. cedē. Item cedē q̄ tum ad emmissionē. ut accipiē. C. de cad. toll. p. totū. et in vtraq. p̄t hic accipiē. a. Quia bona ē rō. si. n. pus cederz

idē esset q̄ in exneo. est et alia rō. ut. ff. g. pecul. l. demqz. g. fi. ubi dē q̄ verisimile ē cū a legat q̄h p̄mo mū hū legat. b. Peculū. sic. C. g. pec. ei. q. si. me. l. i. c. Quāuis. cur tam rariē. ff. qz secundo casu sez qm mē viuof opas ei. maūmissor erat hitur. vñ oū sa donacō p̄sumit. ff. 70. vt. ff. man. si. x. o. nō. g. pap. vel. fm. p. p̄t. p̄ocupacionem mortis qz p̄sumit auf fere si potuisset. vt i aut. Stric. et. se. g. illis qz. ibi. p. tum. i. tu. mō tis angustat. 2. rē. et C. q. test. fa. pos. hac consulti. ff. i. d. Legato. si. suo et ē libtas fuit legata al iud si extraneo. vt ff. de pecu. le. l. vi. g. si. et. l. si. sticho. f. Pericōz n̄ testatō fuerit hū. osuetudi ms ut redderz seruo q̄ hibi debebat ut. ff. d. pec. le. dō. 9. sticho. g. i. m. fi. g. Dez rescripserūt cū rōibz q. d. si. suo. relinq. lib tarē rōibz ab eo redz ditis. eo. i. po. et. pecu hū legare sibi videoz aliud ecōtra si libtas tē relinq. et rōes tō dere veto. qz nō vidz legatū peculū ut. ff. dele. i. si. hū. vetit. 9. rōnes aut reddere di cē qm amoto dolo et fraude reddit. vt. ff. de fidei. con. li. l. thaj. g. stich. 9.

b. Reliqua. ali. as reliquis. i. aliqua que erant reddenda reddere cum iam q̄d reddiderat. vel etiā si nichil. vt. ff. de x. fi. l. cete roz. m. Inferre. repetē iussus est. n. Incorpora. les. i. actiones et seruitutes. vt. s. de rebus cor. et incorz. et. ff. e. l. i. et. l. cetera. m. p̄n. o. Prestet. sine cessione tū viles habet legatarios. vt. C. e. l. ex legato p. Egerit. nā si egerit sp. in dubio p̄sumo voluisse les garū extingui. ut. ff. de adim. le. l. pe. g. fi. et de li. le. non

pendent. idem rescripserūt peculium videri legatum cū rōibz redditus liber esse iussus est et ex eo reliquas inferre. Tam at corporales res legari p̄nt q̄ incorporales. et ideo q̄ defūcto dēt p̄t aliē legari vt actōs suas heres legatario p̄stz. n̄ exegit viuus testator pecuniam. nā h̄ casu legatuz extinguit. S. tale legatū valet dānas heres meo esto domū illi. 9. rescicere vel illū ere alieno liberare.

Si gnalit hū vel res alia legat electō legatarij ē nisi aliud testator dixerit.

Optacionis legatū id est q̄ testator ex seruis suis l alijs rebz optare legata rīū iusserat hēbat in se odi cōnē. et ideo nisi ip̄e legatarius viuus optauerit ad heredē legatū nō trāsmittēbat sed ex ostōe n̄ra h̄ i meliorē statū reformāt est et data est licencia q̄ heredi legatarij optare seruiuz licet viu. 9. legatari. h̄ non fecit q̄ diligenciore t̄ctatu habito. et h̄ m n̄ra ostōne aditū est. vt siue plures legatarij extiterint q̄bz op̄cio relicta ē. et diffenciant

solū. g. liberacio. nisi p̄bet cōfrū. vel qz debitor vltro obtulit eo nō petente. vel qz exactā p̄ legatario deposuit. vt ff. e. l. i. fidei. con. m. g. si rem. q. S. tale. alieno liberare. nam vtilitatē habet. r. Si gnaliter res. vt equus. s. Legatarij. a p̄ncipio. et ex post facto. fm. b. vt. ff. e. ff. e. l. i. si seru. 9. legatus. g. cū homo. h̄. Rē a p̄ncipio dabit ele

i corpe eligēdo. siue vni. 9. legatarij. plures heredes sint. et mē se cē optand diffenciant alio aliud corp. 9. eligere cupiēte. De pereat legatū qd pleriqz prudēciū otra benignolenciā introducebāt. fortunaz esse huius op̄cionis iudicē. et sorte eē dirimē. vt ad qz fors deueniat. illi. 9. sentenciā i op̄cione p̄cellat. Legari aut illi solū p̄t. cū q̄bz testamti factio ē. Un cētis. h̄o p̄sōis neqz legata neqz fidei. con. m. sa olim relinq. ocessuz erat Nam nec miles qdē icerte p̄sone poterat t̄liquere ut diuus adrian. 9. rescripserit.

Uncerta vero p̄sone vi debat. q̄ in cta opinione testator aīo suo subiciebat vultu si q̄s ita dicat q̄cūqz filio meo filiā suā i matricin o dederit id ē collocauerit ei heres meus illū fundum dato. Illud qz qd hīs reliqu. bat q̄ p̄ testm scriptū p̄mi osules d̄signati erant eā in cte p̄sone legari videbat. q̄ demqz multe alie huiusmōi sp̄es sunt. Libertas qz incerte p̄sone nō videbat posse dari. qz placebat noiatim suos liberari.

ctionem heredi si ex otumacia f̄nfferebatur in legatariū. a. ff. de futut. si cui. et C. de sol. l. i. jo. disti guit. aut in ḡne ḡna lissimo vel subalterno. ut suba vel cor. pus. vel animal. q̄ casu nō v3. cū festucam vel muscam dando h̄ bereēt. veleo ḡne q̄ dyaletici sp̄em appellat. ut homo et similia. et tunc subdistm gue. aut habeat i hereditatē suos. et tē legatarius eligat di modo nō meliorem. vt hic et. ff. e. l. i. legatō. i. Rē. et. l. qu duos. q̄ de lib. le. l. ij. aut nō habeat. et tūc heres eligat. vt. ff. 8. triti. vi. et oleo. le. l. iij. i. Rē. et. l. iij. si at testator ex certis relinquit incertuz. aut ipse sentit de certo. qd patz exp̄sso nomine eius. et tūc eligat heres. et ei. 9. vilitatem inter p̄tat. aut si sentit. et tūc legatari. 9. eligat. ut. ff. e. l. i. si quis a filio. g. si plures. et. l. q̄ duos. i. do mo aut in ḡne legatā si hz testator do mos. vñ ex hīs eligat heres. si nō hz et reliquit. derisoriu ē legatū. vt. ff. e. si do mus. in fido in genere legatō dic non valere legatum. cū vni us digiti possit fieri fundus. vt. ff. de iut do. cum post. g. gen. et. ff. e. l. i. q̄ m rez. g. q̄ si quis.

u. Condicionē. si eligeret. r. Et ideo bona ratio. vt. C. de cad. tol. g. fm aut aliquid. p. Et constōne q̄ ē. C. oñia del. si. m. p̄n. 3. In nōstra ostōne. si. p̄dicta. a. Cupiēte. eē alio aliud subaudi nā vtilitatē hz. ut C. e. l. constōne. g. qm. ff. del. i. l. si. m. p̄n. b. Beniuolenciā. i. oē eq̄tatē. si. qd peruz. nā de iure stricto perire deberēt vt ff. e. l. i. hui. 9. fi. c. Et sorte vel cum talis vel alio mō sic. ff. de iud. in tribus. h̄. quare iudex nō opellit eos ad con

sentens. ut. ff. e. huius in fi. R. pmo. h. mo. compellit. vel ibi
cōpellit in acf. eligēda q. daē a iure. h. aut. nō cōpellit i. eo
q. deē a testatorē. ceteris estimacionē p. stet. suaz. pti
a. Sentēcia. vt. tñ. um. vt. C. omnia del. i. fi. in p. n. Ac.
b. Legari solū. et econē idē solus legat. vt. ff. e. i. l. ij.
c. Factio. in passiva sig. ficacōne accipe. vt. s. de here. q. et
diff. s. testamti. Sed

qui sūt isti quā nō ha
bent testmti factiōne
R. in. ert. a p. sona. ut
j. pr. s. j. tē peregrin
siue deportat. vt.
C. de hē. isti. l. i. j. cē
i metallū dānat. vt
ff. s. hys q. p. nō scp.
ha. l. si metallū. Tē v
uus de adulterio cuz
dñā omisso accusat.
vt. s. de hē. insti. s. ij.
Tē collegiū nisi p.
hibet licitū. vt. C. s.
hē. insti. l. collegiū.
j. i. cēstuo. vt. i. aut.
q. mo. na. ef. sui. s. vi
ti. j. tē hēti. maioris
hē. vt. C. de hē. l.
manicheos. Trem a
postate. vt. C. de a.
postatis. h. ij. q. factaz.
Tē mulier nūbens i
tra. anū a tpe. mortis
mariti. vt. m. aut. de
d. nēs. l. nup. s. j.
t. s. hō. ocellum erat
hodie. vt. e. c. iaz. an. l.
grecā. i. ferioze. i. pau.
perib. ut. C. de ep.
e. nā. et. cl. l. id. q. s.
nec miles. cui. s. mi
lie. v. l. ut. a. l. v. a. p. l.
af. vt. C. s. tel. mi. l. i.
f. Quid. q. deligt.
m. k. p. is. ianuarij. so. u.
ebā. i. i. i. piebāt. ho.
iotes. admistrare. et
an. p. tres. mē. s. d. h. g.
banē. vt. C. de. ob. a.
de. l. publi. et. C. s.
ngē. a. mu. l. i.
s. Libtas. dari. vt. fi
dicat. ita. illū. liberuz
esse. volo. q. capitolii
p. mo. ascēderit. vel. fi
m. ile. fecerit. ut. s. pr.
s. i. certis. vel. stichū
libez. eē. volo. cū. ha
bit. ut. duos. stichos. ut
ff. s. ma. tel. cū. ex. plurib. h.

Sub certa hō demōstra
cione. i. ex certis psonis. in
certe psonē recte legabat
veluti ex agnatis meis qui
nūc sunt. si q. s. vxorē filiam
meā duxerit ei heres meus
illam rem dato. **U**ncertis
at psonis legata l' fidei
cōmissa relicta et p errore
soluta repeti nō posse. factē
cōstōib. cautum erat.

Upostumo q. s. aliena in
utilitē antea legabat. Est
aut alien. postū. q. natus
inter suos heres testatorē
futur. n. est. **I**deo q. s. ex
mācipato filio oceptus ne
pos. extneus erat postū.
a. uo. **S**z nec h. m. o. i. spēs p. c. i.
tus ē sine iusta emancipaci
one derelicta cū in nostro
codice ostō posita ē p. q. et
huic pti medemur non so
lū in h. editatib. s. z. ec. i. lega
tis et fideicommissis. q. s. e.
uident ex ip. h. i. l. ectione osti
tuciois clarēscit. **U**tutor
autē nec per nostram osti
tucionez incert. dari debz
q. certo iudicio debz pro
tutela q. s. sue posteriorita
ti cauere. **U**postum. at
alien. heres institui et an
tea poterat. et nūc p. t. nisi i
vtero ei. fit. q. nostro iure

Sub ēta. sic. ff. del. p. l. iij
s. h. apli. sic. ff. e. h. huius legat. s. huius. sic. ff. e. i. l. legat.
to. s. i. i. **U**ncertis. i. p. t. q. n. a. t. e. d. e. b. i. t. u. m. vt. ff. de. ob.
m. d. e. i. u. l. et. l. f. r. a. a. f. r. e. et. l. si. d. n. s. i. n. f. i. **U**legabat. s.
nec. i. n. s. t. i. t. u. e. b. a. t. i. u. t. c. u. i. vt. ff. s. l. i. et. p. s. i. g. a. l. l. s. i. l. l. e. c. a. s. i.
l. **U**duos. s. q. n. d. a. a. n. e. m. a. c. i. p. a. c. i. o. n. e. u. t. s. e. q. t. m. **U**futur. s.
l. d. e. s. n. **U**z. nec. q. d. n. o. s. o. l. u. i. p. o. s. t. u. m. o. s. i. o. i. a. s. u. p. d. e. a. b.
i. l. l. o. s. i. n. e. t. i. s. c. o. r. r. e. c. t. a. s. u. t. vt. ar. ff. e. i. n. l. s. l. e. g. a. t. u. i. s. ff. et.
l. e. a. t. n. **U**Constitutio. quā nō habem. p. **U**huic. s. po

stumo. q. **U**tutor. p. n. e. a. m. s. s. u. p. d. i. c. t. a. o. s. t. i. o. n. e. g. r. e. c. a. n. e. c.
veteri. i. u. t. vt. ff. de. test. tu. c. u. t. o. r. m. e. t. u. s. vt. si. i. t. a. d. i. c. e. b. a. t.
i. l. l. u. t. o. r. e. m. d. o. q. p. u. s. d. e. t. u. s. c. i. a. v. e. n. i. t. **U**Posteritati
i. d. e. f. i. l. i. s. s. **U**Poterat. s. de. i. u. t. p. t. o. r. i. o. n. o. c. u. l. i. vt. j. s.
l. o. p. o. s. s. i. s. ff. o. f. et. ff. de. l. i. et. p. o. s. t. s. a. l. l. s. i. l. l. e. **U**nō
p. t. s. j. q. e. s. t. i. l. l. a. q. v. x. o. r. e. s. s. e. n. o. p. t. **U**multe. s. i. t. i. l. l. e. vt. s. de

vxor esse non p. **U**Si q. s.
in nomine. cognomine pre
nomine. agnomine legata
rij testator errauerit. si de
p. sona constat nichilomi
nus v. z. legatū. **U**demq.
in heredibz suaē et recte.
Noia em signandoz hoim
gēia ipta sunt q. si quolibz
alio modo itelligāt. nil int
est. **U**huic p. x. i. m. a. e. s. t. i. l. l. a.
i. u. r. i. s. r. e. g. u. l. a. f. a. l. s. a. d. e. m. o. n. s. t. r. a. c. i. o. n. e. l. e. g. a. t. u. m. n. o. n. p. i. m. i.
veluti si quis ita legauerit.
stichū suum meū. vernam
do lego. l. z. em non verna s. z.
empt. fit. si s. h. u. o. t. n. o. s. t. a. t.
v. t. i. l. e. e. s. t. l. e. g. a. t. u. m. e. t. o. u. e. n. i. e. t.
si ita demōstrauerit stichū
suū. q. s. a. s. e. p. o. e. m. i. s. i. t. q. s. a. b.
alio empt. v. t. i. l. e. e. s. t. l. e. g. a. t.
si de h. u. o. o. s. t. a. t. **U**Longe
magis legato falsa causa
n. noc. veluti cū quis ita di
xerit ticio q. me absente ne
gocia mea curauit stichuz
do lego. vel ita ticio q. pa
trrocinio ei. capitali crimi
ne liberat. s. u. z. stichū do le
go licz ei neq. negocia te
statoris vnquā gesserit i.
cius. neq. parrocinio eius
liberat. est legatū tñ valz.
USed si adicionalitē enu
merata fuerit causa aliud

nōnū. s. ff. secus in vendicōne. vt. ff. de. ob. ben. emp. si q. s.
fundū. **U**Longe. ideo dicit magis. q. z. h. a. f. a. l. s. e. d. e. m. o. n. s. t. r. a. c. i. o. n. i. s. s. u. t. d. e. s. u. b. a. i. p. s. i. u. s. l. e. g. a. t. i. u. t. cū. d. i. c. o. s. t. i. c. h. u. m. s. z.
nam do lego. s. h. a. f. a. l. s. e. c. a. u. s. e. n. o. i. t. a. **U**tem. q. z. c. a. u. s. e. l. e. g. a. t. i.
di non coherent legato. vt. ff. de. ob. et. de. cum. tale. s. f. a. l. s. a.
c. a. u. s. a. **U**tem. q. z. h. d. a. r. e. p. s. u. m. i. t. vt. ff. de. ob. i. i. n. d. e. m. i. s. i.
s. e. i. q. s. **U**Si. c. o. n. d. i. c. i. o. n. a. l. i. t. n. o. t. a. o. d. i. c. i. o. p. h. a. p. p. o. n. i. t. v. t.
h. et. ff. de. c. o. n. d. i. m. d. e. q. u. i. p. m. i. s. i. t. e. t. p. c. u. z. vt. ff. de. o. b. o. b.
q. u. o. c. u. n. q. z. s. n. o. n. s. o. l. u. i. m. h. i. m. c. a. s. u. vt. ff. de. t. u. t. e. l. l. m. u. t. o. s.

sub condi. modus p ut. ut. C. de his q sub mo. l. ij. causa p qz. ut h dem. acio fit ostentendo aliquid qd non e. ut. s. p. ff. et. ff. e. si sit. s. i. circa hoc quatuor. si dicas. et pmo falsa causa non nocet ut h. condicio nocet si s. fiat. ut hic et. ff. h. cer. pe. cum ad certum a. l. itaqz. modus idem qz condico

opar. excepto qz id qd dat sub modo eci am ante qz modus impleatur potitur cau sione tam interposi ta de modo implens to. qd non est in con ditione. ut. ff. de ad. n. de. qui heredi. s. fi. et de adm. le. libto. s. lucius et. ff. e. l. si cui. In demonstra co ne distingue ut. ff. e. si sit. s. i. et. l. non qz cumqz. Accursius flo rentinus. q. Unu tiliter. sic. C. de ne cessarijs seruis h. m. si. quidam s. illo. s. tra. sed ibi non impo nitur necessitas dan di. vel in nimis loqz tur ut. ff. de ali. et ci. le. seruos. nam cu sit purum a morte testa toris cedit. ut. C. de cadu. tol. s. cum igie. Legari. ppter co fusione hereditatis. et legatarij. qz eade psona sibi iph debe re non potest. Valere. exceptis quibusdam casibz. ut cum res tua sit tibi le gata. et ante morte z testatoris alienata. Instituto suo. i. dno ex psona sui ut s. p. quas p. no. acq. s. Te sui. s. i. de dno erit heres. s. si valet legat. qz id non pt esse heres et legata riu ut. ff. de l. i. lega tu est. s. i. s. Pro ficere. qz actus mori encum no pnt ee in suspenso ut. C. omnia p. l. si. m. fi. et ppe re glam cathomis q se z quie. t. Exierit. s. uis legatarius. qz is est regula cathoma na. u. Heredis no fit. nam si est adhuc suus. non valet lega tum. alias valz. sic. ff. ad. l. fal. l. si. a suo. accursi. florenti nus. v. intelligitur. nam nemo est heres adhuc cum et domini iussu et serui debeat sequi voluntas. ut. C. de here. insti. cum proponas. et licet hereditatis dies cedat. ea a

ius est veluti hoc modo ti cio si negocia mea curau erit fundum do lego. An suo heredis recte legam queritur et stat pure m utiliter legari nec quicqz pficere si uiuo testatore de pte eius heredis exi erit qz qd inutile foret le gatū si statim post scm te stamēuz decessisset testa tor n dz h iō valē quia di uicius testator vixerit.

Ab odico vero rē le gaū ut reqram an q tpe dies legati cedit in pte heredis nō fit. Ex diūso herede instituto suo qn dno recte eciā sine odicoe legetur nō dubitat. Naz et si statim post scm testm decesserit testator n tñ apud eū qui hēs fit dies le gati cedē intelligit cū hē ditas a legato sepata sit et possit p eū suū alius hē res effici si pū s qz iussu dñi adeat in alterius pte

trāstus sit vel manumif sus ipe heres efficiēt qbus casibz vtile ē legatū. Ad si in ead cā pmāserit r ius su dñi scz legatarij ad i erit euanesceit legatū. An hēdis instōnez le gabaū inutilitē scz qz testā vim ex instōne heredū ac cipiūt et ob id veluti ca put atqz fūdamentū intel

ligitur tocus testi hēduz institutio. Pari rōne nec libtas ante heredis instō nem dari poterat s qz in ciuile esse putauimus scp ture ordinē quid sequi qd et ipi antiqtati vitupand fuerat visum sperni autez testatoris volūtātē p no strā instōnez h viciū emen dauimus ut liceat ante heredis instōnez et inter medias heredum institu ciones legatū relinqre et multo magis libtatē cui9 vsus fauorabilior est. Post mortē quoqz heredis a legatarij simili mo do inutiliter legabatur. veluti si quis ita dicat cū heres meus mortuus fue rit do lego. Item p die qz heres a legatarius mo rietur sed simili modo et hic correximus firmitatē hmoi legatis ad fideicon missorum similitudinē pre stantes ne in hoc casu de terior causa legatoruz qz fideicomissoz inueniatur. Pene quoqz nomine i utiliter legabatur et ad i mebatur vel transfereba tur. Pene autem nomine legari videtur qd coher cendi heredis causa relin quitur quo magis aliqd faciat aut non faciat velu ti si quis ita scpserit heres

ditā tamen legatum a mōte testatoris cedit. ut. C. de cad. tol. s. in nouissimo. vnde apud dominum erit legatum. sed hereditas apud nullum que poterit esse vel apud hunc vel apud illum. si alienabitur scilicet seruus prius ut sequitur. Ante legabatur aliud in tutore eciā olim ut. s. q da tu. pos. s. ad certum.

Fundamentum cum sine illo nullum dicatur. ut. ff. de iur. codi. l. si. et. i. ti. iij. s. in primis. et de his qz inter. delē. l. pe. ibi calphurnius. Eundem. scilicet dominum qui fit heres p seruum. quia adhuc non est. Heres sit. i. dicez remortuo testatore statim post testamē tum non ideo statim dominus serui erit heres p seruum et lega tarius p se. et ita nō erit apud eum. i. eum dem heredem heredi tas et legatum qd es rat supiori. s. ymmo ad hoc ut sit heres p seruum duo precede re oportet. iussu do mini et obediencia serui. et interim serui condicio poterit vari ari. sed legatum tan tum interim habebit dominus. sunt ergo sepata. hereditas et legatum interim cuz legatum apud domi num. hereditas apud nullum donec seruus vel manumissus sibi vel iussu alicuius do mini eam adeat.

Ordinem. nota ordinem scripture n seruandum. sic. ff. de sol. non enim contra ff. de fideio. l. i. gna liter. s. quid ergo et in aut. s. here. et fal. s. ino. dimatum. Voluntatem. re z pete vitupand. erat d. Constitutionem quam non habemus secundum quosdā vel dic verius qz loq tur de ea que est in C. de testamentis. l. ambiguitates. et qd

ibi dicit non ex mente referas ad alia. non ad hunc ordinē. Fauorabilior. nisi in duobus casibus ut. ff. de ma. t. cuz ex pluribus. et. del. i. si quis a fi. s. pe. et. l. ferre. et. ad tre bel. si patrom. s. sed si non fructibus. Accursius. florentin9

ibi dicit non ex mente referas ad alia. non ad hunc ordinē. Fauorabilior. nisi in duobus casibus ut. ff. de ma. t. cuz ex pluribus. et. del. i. si quis a fi. s. pe. et. l. ferre. et. ad tre bel. si patrom. s. sed si non fructibus. Accursius. florentin9

Convenimus. ut. C. ut ad. ab here. et otra here. l. i. ac.
Legatus. in stipulacionibus idē ut dicta. l. C. ut acti.
ab here. et otra here. l. i. caue tñ qz legatū incipit ab here.
de. vel heredi dari. qd primo nullo modo fuit. sed stipulas
cio fuit. licet inefficax. ut. ff. de euidi. qui a pupillo. et. l. si
p impudenciam. §. n
mirum. h. **Q**uies
natur. ut. ff. e. i. l. i.
et. §. e. ti. §. sed non
vsqz. i. **A**dimeba
tur. s. verba expone
ut. j. ti. i. k. **A**liqd
qd fieri vult. fm jo
hoc adiecto. scilicet i
penam heredis se cō
mittere. alias est odi
cio et valet. ut. ff. de
his qui pe. nomine. l.
i. et institucione qz
primo potest legare
rem et postea here
des institueri. accur
sius florentinus.
Non faciat. qd fie
ri nō vult. m. **C**ol
locauerit. l. qd fieri
volo scilicet eam col
locari. n. **N**on col
locauerit. scilicet qd
fieri nolo. o. **A**lie
nauerit. qd volo alie
nauerit. nam ut alie
nat volo. p. **P**er
id est valde. q. **A**g
noscere. s. posse ut. §.
qui. mo. tes. infir. §.
fi. r. **O**bservanē.
ut. C. de tes. mili. l. i.
ac. r. **C**ollocauerit
l. qd fieri intererat.
accur. s. **C**onstitui
mus. ut. C. de his
que pe. no. l. i. acur.
s. **I**mpossibilia. ff.
e. l. si mihi. §. i. qd. so
lu. ibi nō erat impos
sibilis poterat enim
esse qd diuivueret a
j. triduum post id fi
eret qd volebat. vel
dic qd ibi voluit tes
tator heredem cons
tituere se soluturus
si decederet. s. testas
tor infra triduum. qz
potuit non autem sol
vere. Item contra. §.
s. here. insti. §. impos
sibilis. So. quidam
dicunt non valere sic
cut testator voluit ut
hic. valet tamen pu
re ut ibi. vel distin
gue. secundum job.
aut apponitur condic

meus si filiam suam in ma
monio cum ticio colloca
uerit vel ex diuerso si non
collocauerit dato. x. aure
os seyo aut si ita sc̄pserit
heres meus si seruum sti
chum alienauerit vel ex
diuerso si non alienauerit
ticio. x. aureos dato et in
tantum hec regula obser
uabatur ut p quam pluri
bus principalibus ostituc
cionibus significetur nec
principem quidem agno
scere posse qd ei pene no
mine legatus sit nec ex mi
litis quidem testamento
talisa legatavalebant q̄
uis alie militum volunta
tes in ordinandis testam̄
tis valde obseruabantur
quinciam nec libertates
pene nomie dari posse pia
cebat eo amplius nec he
redem pene adici posse sa
binus estimabat veluti si
quis ita dicat ticius hēs
esto si ticius filiam suaz in
matrimonio seyo colloca
uerit sepus quoqz heres
esto nihil em̄ intererat q̄
ratione ticius coherceat
vtrum legati dacione an
coheredis adiectione.
Sed huiusmodi scrup
ulositas nobis non pla
cuit r generaliter ea que
relinquuntur licz pene no
mine fuerint relicta vel ad
empta vel in alium trans
lata nihil distare eiam a
ceteris legatis constituis
mus vel in dando vel in ad
dimendo vel in transferē

Lcio impossibilis heredi aut legataio si heredi non valet le
gatum ut hic. si legatario valet ut ibi. et qre ex. C. de his
que pe. no. l. i. t. **I**nterdicta. ut inquilmos sine p̄dij ut
ff. e. si quis inquilmos. u. **P**robrosa. ut vestimeta in fu
nus. ut. ff. e. i. l. suo alieno. §. fi. v. reliquias in mari. ut. ff.

do exceptis his videlicet
que impossibilia sunt vel
legibus interdicta aut a
lias pbrosia h̄mōi em̄ testa
mentorum disposicionem
valere secta meorum tem
porum non patit̄.

De adempcioe legatorum

Adempcio legato
rum siue ex eodez
testamento adim
mantur legata siue codi
cilli firma est siue contra
rijs verbis fiat adempcio
veluti si quis ita legau
erit do lego ita adimat̄ nō
do si lego siū n̄ otarijs s̄
alijs quibuscumqz v̄bis.

Transferri quoqz lega
tū ab alio ad aliū p̄t velu
ti si q̄s ita dixerit hominē
stichū quem ticio legau
seyo do lego siū i eodē te
stamento siū i codicillis s̄ se
cerit q̄ cāu si et ticio s̄ a
dimididetur et seyo dari

De lege falcidia

Quest ut de lege
falcidia dispicia
mus qua modus
nouissime legatis impos
tus est. Cū em̄. xij. tab. le
ge libera erat legadi po
testas vt licet r totū p̄i
moniu legatis erogaē q̄p
pe cū in ea lege cautū ess̄
vti legatū sue rei q̄sqz ita
ius est visus ē h̄ac legan
di licēcia coartat̄ idqz ip
soz testatorz gr̄ apuisus
ē obid qz plerūqz itestati
moriebant̄ recusantibus
sepeis heredibz p nullo a
mimo iureo hēditate ad

de qd. in si. l. pe. in
prim. v. **S**ecta. i.
ego qui sequor iustit
ciam hoc tempore nō
pacio. sic. ff. de pac
i. si. m. fi. **D**e ad
ēpcione legatorum
qz ambulatoria ē de
fundū voluntas vsqz
ad sup̄mū vite exitus
ut. ff. de ademp. l. in
§. fi. et. i. se. iō post
data legata eiam de
eis adimendis videā
mus ac.
Adempcio. adi
mantur. s. le
gata. ac. a. **C**odi
cillis. s. testō confir
matis fm quosbā nō
aliter. sed nos ostra
ut in aut. de resti. se
deis. §. manifestum.
col. r. b. **F**irma.
ut si eodem testō fiat
videtur nec datus. si
aliavoluntate videt̄
datus. sed postea ad
emptum. ut. ff. d. his
q̄ inte. de. l. i. et. ff.
del. i. si ita scriptum
sed videt̄ qz nulla talis
voluntas valeat cui
videatur sibi repug
nare. ut. ff. d. reg. ut
l. ut repugnancia. q̄
est huic otaria sed
dic qz ibi dicit repug
nancia q̄ sit p̄ter im
plicat̄ ē v̄borz ut
ff. d. qd. insti. si ticius
et habet locū predi
cta reglā qm̄ non ap
paret que sit vltimu
quo casu neutravalz
si autem apparevlti
ma valet. ut. ff. e. l. m
hil. phibet. c. **A**li
scilicet ut adimo. vel
penit̄ eo eius qd debi
vel s̄lla ymmo eiam
nū avolūtate p̄lūp
ta. ut si iniūcus pos
tea sit factus lega
tarij. ut. ff. de adim
le. l. in. m. fi. et. l. in
d. **T**ransferri. fac
ff. e. translatio.

Et scio. sed si secus est non capax. nuquid ademptio a primo facta valet. sic. ut. ff. de l. i. plane in prim. De lege falsis. qualiter minuatur legata ademptione vel translatione dictum est. nunc qualiter. l. fal. minuatur. et ideo dicitur super est. etc.

Quod est falsitas dicitur ideo sic dicitur. quia ut falsitas tenetur. sic hoc lex legata refecit. vel dicitur a falsidico auctore dicitur ut a publiciana a publico dicitur ut. j. s. ad. s. alie. a. **Qua** scilicet falsitas.

Mel. p. eciam. **U**t. hoc sunt verba. m. ta. d. **S**ue rei. id est in re sua tota quam ipse legavit vel etiam alienavit. nam et aliena res legari potest ut. l. et. ff. ad. l. fal. l. i. in p. et. s. del. s. non solum.

Ipsorum testatorum non tamen licet testatoribus ea repudiare nisi in casu ut. ff. e. q. de bonis. s. fi. et. l. si debitor. ar. s. c. de pact. l. pe. ibi cum et alia regula sit. etc. hodie p. aut. s. cu. testator. q. est. C. ad. l. fal. s. f. **A**dire. facit. j. ti. i. s. sed quia heres. s. **S**up. b. i. sup. coartanda legandi lina. h. **R**o. uiffime. i. vltimo.

Legare. vel eciam causa mortis donare nam et ibi locum habet falsitas. Item et in mortis causa capio. ne licet de hac quida. contradicant. et est p. eis. ar. ff. e. l. a. ceptus. item in fidei. ut. C. e. l. i. j. Item in donatione inter vivos que morte confirmatur. non alias. ut. C. e. m. donac. et in his habet locum q. h. delegatis dicitur.

Dodrantem. i. nouem uncias totius hereditatis. sic enim dodrans dicitur. ut. s. de her. m. si. s. hereditas. si ergo fiat in contrarium. de singulis potest fieri. sectio. i. quartae partis retractatio. et ipso iure proposita eciam reuocatur. ut. ff. e. l. i. z. nea. m. si. et. l. i. placius. et. C. e. l. i. j. iam ergo non est q. sio an heres possit retinere falsidiam in vna re. nam non potest in dicta. l. placius. sed aliud q. quis legat partem bonorum. tunc ei succurritur heredi sui rerum partes sue estimationem dare maluerit. ut. ff. de l. i. non amplius. s. i.

Et cum questum. facit. ff. e. l. i. m. singulis. **S**upra modum. i. sup. quartam. **M**inuunt. alias minuatur et sic

ire. Et super hoc tam lex furia q. lex aconia late sunt quarum neutra sufficiens ad rei summationem videbatur. nouissime lata est lex falsidica q. cauetur ne plus legare liceat q. dodrantem totorum bonorum id est ut si vnus heres institutus sit. siue plures apud eum eo sue ps quarta remaneat. Et cum questum est duobus heredibus institutis vel ut ticio et sepo si ticio ps a tota ex hausta sit legatis q. noiam ab eo data sunt a super modo onerata a sepo vero aut nulla relicta sint legata aut q. parte eius duntaxat in parte dimidia minuunt a q. is quartam parte totius hereditatis h. aut amplius h. ticio nihil ex legatis que ab eo relicta sunt retinere liceret placuit ut quartam partem sue partis salua habeat et placuit posse quartam retinere. Et enim in singulis heredibus ratio legis falsidie ponenda est. **Q**uantitas aut primonij ad quam ratio legis falsidie redigitur mortis tpe spectatur. Itaque

remanent ei tres uncias. que sunt quarta totius. **Q**uartam partem. i. tres uncias. **P**roportio. i. s. sepus. **Q**uod habet. hoc interrogatiue lege. et postea. **R**etineret. et placuit etc. **R**etineret. s. quartam partem sue partis quam iure hereditatio habet non autem datum causa adimplere conditionis si

ibi gratia si is qui centum aureorum primonium in bonis habeat centum aureos legauerat nihil legatariis p. desse si an aditam hereditatem p. suos hereditarios a ex parte acillaz hereditariarum aut ex fetu pecorum tunc accesserit hereditati ut centum aureis legatorum nomine erogatis heres quartam partem hereditatis habiturus sit s. necesse est ut non solum quarta pars legatis detur. **E**x diuiso si. lxxv. legauerat et ante aditam hereditatem in tunc creuerunt bona incensibus forte a naufragijs a morte suorum ut non amplius q. lxxv. aureorum habet eciam minus relinquatur solida legata dentur. **N**ec ea res danosa est heredi cum liberis non adire hereditatem q. res efficit ut sit necesse legatariis ne destituito testator nil osequantur cum herede in portione pacisci. **C**um autem ratio falsidie legis ponitur ante deducitur es alienum. Item funeris impensa et precia suorum manumissorum tunc demum in

bi ab aliquo imputabit sibi in quartam. nisi in statu libero esset datum. et de pecunia hereditaria de qua ei dare permittitur. ut. ff. e. id autem. et s. dona. cau. mor. q. statuliber. Item nec legatum a colere relicto sibi imputet ut ff. e. in quartam nisi testator hoc cauerit. ut. ff. e. l. q. s. autem. i. R. et. s. marcellus. ac. **Q**uantitas mortis. s. dele. s. si peculium. s. s. **S**o. ibi remanet seruus. quasi peculij dominus. **L**egauerat. s. tres partes hereditatis. et quarta remanet. ita q. non habet locum fal. q. centum habebat in bonis ut. s. dicitur est. **E**x diuiso legata. dicuntur alias dentur. hoc locum habet q. res hereditarie legate percipiant. si autem legate pereant distinguitur aut erant pondere numero vel mensura et tunc idem idem est q. dicitur. aut non. et tunc aut incertum ex certis ut vnus de seruis suis. et tunc si omnes peant. legatarij damnati est. ut. ff. e. m. ratione. s. diligenter et. s. incerte. aut pernitul certa. ut s. h. et tunc perit legatario. ut. s. dele. s. si res legata. **E**as res respondet tacite ob

lecti. q. d. nonne erit iniquum appellari adire et non lucrari. et ita damnari sentire. **P**acisci. i. aliqd optet eos dare heredi ut adeat. et ita non q. non p. omnia etiam hodie sunt heredes quata fidei commissi legatis. na. fidei commissarij appellit heredes dem seipsum adire. et nil ei dat ut. j. ti. i. s. sed si recuset. h. illud est in generalibus fidei commissis. s. in specialibus. **C**um alienum. eciam cum ipsi heredi debebat tpe mortis. licet ofusione sit factum in debitu. ut. ff. e. q. fundus. et. C. e. i. titu. ni si ex parte phibeat ut. ff. e. l. i. s. fi. **S**eruo. mos erat antistus. ut q. suos non habebat. vnus vel plures emittit. q. honoris causa funt testatoris pileati antecederet. quo facto stati

intelliguntur manumissi. et sic illorum manumissorum de fidei pre
 cui. et fac ad hanc positione. C. de lati. li. tol. §. h. q. d. n. vel
 dic q. testator alicui. x. legavit ut alienum suum redimeret les
 gataris et manumitteret. §. b. ei legatio si de fidei falcidia m
 si de eo q. sup. est forte fca empcone ut. ff. §. fideis. li. l. de
 cem. et. ff. e. §. si si no
 suus. si aut ut sum
 pum legataris ma
 numitteret. et tunc nuls
 ia patit falcidiam les
 gataris. et ita h. p.
 cia deducit ut falcid
 dia no paciant. ut. ff.
 e. si fu. et. l. i. iul. ac.
 a **R**acio habita. s.
 estimacione rez. non
 ex affectione s. omni
 estimacione. ut. ff. e. l.
 p. cia. b. **P**ro rata
 ut ita q. rtam de h. bat
 heres si n. i. dimiser
 rat testator vel si ali
 qd erat residuum pe
 nes eu adhuc de h. bit
 ad suppleconem. vel
 qntavel ecia millesis
 ma ut. ff. e. m. qntita
 te. §. fi. et fac ad §. C.
 e. l. ij. et. ff. e. l. plau
 cius c. **I**taq. si fin
 gam. retento cau q.
 h. bat in h. is q. d. im
 g. eta. d. **O**ctava. s.
 q. d. im. g. et. q. e. qn
 g. g. m. ta. et ita h. bat
 h. es p. ma. q. n. g. m. ta.
 a h. alia. q. n. g. m. ta. s.
 tracta. et sic cetuz. et
 sic q. r. t. a. e. **Q**ng
 tos. t. eto. cau. q. d. h. s.
 bat in h. is q. d. im. g.
 ta. et sic legavit v. l. e.
 qua h. bat cetum
 f. **D**e h. i. im. p. pe. po
 mie. de h. i. q. ad id. q. d.
 excedit. et p. pe. q. ad
 q. r. t. a. q. e. m. h. is. et sic
 seml. positu. h. bu. p. pe.
 et im. p. pe. pomie. ut. ff.
 §. offi. p. o. l. ij. §. no
 q. l. §. fal. cessat i. mul
 tis. calib. q. l. dicas. ut
 dixim. in aut. de h. i.
 et fal. §. h. me. nob.

reliq. ita ro habeat ut ex
 eo quartaps apud here
 dez maneat tres vero ptes
 inter legatarios distribu
 antur p rata scilicet porco
 ne eius qd cuicuq. eoz le
 gatū fuerit. Itaq. si fin
 gam. q. d. im. g. et. os aure
 os legatos ee. r. primonij
 qntitate ex q. legata ero
 gari opt. q. d. im. g. et. ee
 q. r. t. a. p. s. i. ngulis legata
 rijs d. z. de h. i. q. si t. recetof
 qn. quaginta legatos fin
 gam. octava d. z. de h. i. q.
 si q. n. g. et. os legaverit im
 cio q. n. ta. deinde q. r. t. a. de h.
 i. d. z. A. n. em. de h. i. h. e. d. u. est
 qd. ext. bonoz. q. n. t. i. t. a. t. e. z.
 e. deinde qd. ex. bonis. ap. d.
 h. e. d. e. remane. opt. **D**e h.
De q. n. g. et. os. h. e. d. i. t. a. t. i. b.

Qunc transeamus
 ad fideicomissa sed
 pus e ut de here
 ditatib. fideicomissarijs
 videamus. **S**ciendum
 itaq. e omnia fideicomissa
 primis t. p. i. b. i. m. f. i. r. m. a. esse
 q. n. n. e. m. o. m. u. i. t. u. s. c. o. g. e. b. a. t.
 p. s. t. a. e. i. d. d. e. q. r. o. g. a. t. e. r. a. t.
Quibus n. i. n. p. o. t. e. r. a. t. h. e. r. e.
 d. i. t. a. t. e. v. e. l. l. e. g. a. t. a. i. m. q. r. e.

De fideis. h. i. d. i. t. a. t. i. b. i. n. j. u. s. t. i. n. i. a. n. i. a. n. i. p. o. s. t. t. r. a. c. t. a. t. u. l. e. g. a. t. o. z. p.
 §. l. e. g. e. f. a. l. §. p. u. s. q. d. §. f. i. d. e. i. s. t. r. a. c. t. a. u. i. t. q. z. l. e. x. f. a. l. c. i. d. i. a. i. l. e. g. a.
 t. i. s. p. u. s. f. u. i. t. m. u. e. t. a. q. i. n. f. i. d. e. i. s. f. i. m. p. v. e. l. h. i. c. d. e. m. e. d. e. l. §. h.
 q. z. d. e. f. i. d. e. i. s. s. u. m. p. o. l. l. i. c. i. t. i. d. i. c. e. u. t. §. d. e. l. §. h. n. e. i. m. p. m. i. s.
 et i. d. §. f. i. d. e. i. s. t. r. a. c. t. e. m. §. e. t. q. z. §. f. i. d. e. i. s. a. l. i. u. d. g. n. a. l. e. a. l. i. u. d.
 §. p. e. a. l. e. g. n. a. l. e. v. e. r. o. d. i. g. n. i. §. g. n. a. l. i. p. m. o. v. i. d. e. a. m. §. u. t. §. e. i. m.
Nunc transeamus sciend. q. d. tra. l. p. n. et. i. t. i. m. p. n.
 staturis no. §. f. i. d. e. i. s. q. z. e. o. z. a. p. d. a. n. i. q. s. a. l. i. e. l. e. h. e. z.
 bat tractat. ne qd. a. t. i. q. t. a. t. i. s. p. e. n. i. t. §. i. g. r. e. t. q. r. e. d. i. c. a.
 m. §. §. f. i. d. e. i. s. g. n. a. l. i. b. §. e. t. §. p. e. a. l. i. b. §. u. t. a. r. §. t. e. s. t. a. i. m. p. n.
 a. **Q**uibus. ut spuris. et i. h. i. s. m. i. n. n. o. u. a. t. n. a. n. e. e. h. o. d. i. e. v. a. z.
 let fideicomissuz. ut. ff. §. u. t. f. i. s. n. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. §. i. n. j. et. i. j. et.

C. §. naturali. li. l. i. et. ij. et. C. ad. l. fal. l. ecia si. az. fuit et a
 li q. cap e n poterat nec pnt. ut. §. del. §. legari dixim. et
 m his oib. mil innouat. ut m muliere q. trahit ad favota in
 fra tpus luctus cui ab exneo relinqui non pt. ut. C. de se
 nup. l. i. et d. incel. nup. l. i. si quis incel. **N**ulla. i. nul
 la occasione. e. **V**i
 culo. i. actone. §. per
 offm iudicis. ut. ff. §.
 §. fig. pecunie h. b. u. m.
 §. act. o. e. l. **P**er
 sonaz. capaci du
 tarat. n. eaz. q. h. i. t. n. o.
 capaces. §. q. b. §. i. o.
 cut. §. e. et die psona
 ru. q. r. u. d. a. e. **Q**ue
 ponē. s. ut fideicom
 pteē gnaft i omibus
 f. **E**t p. lare. i. p. l. b.
 expedico. §. **Q**uis
 dictōne. s. ut cotidie
 ius §. §. i. d. d. e. t.
 b. **I**n assiduaz. i. ut
 assidue §. §. i. u. s. i. d. d. a. t.
 i. **E**oz. fideicomisso
 ru. k. **C**reare ut
 ff. de orig. ut. l. ij. §.
 post demde diuis ac.
 l. **I**n p. m. i. s. q. z. i. u. s.
 fideicomissoz. ex p. o. s. i.
 t. u. r. i. u. m. §. q. n. i. u. t. f. i.
 deio. v. m. i. u. s. a. l. i. a. n. s. i. n. s.
 g. l. a. r. i. a. s. i. u. a. h. i. t. n. a. t. u. r.
 r. a. o. m. i. u. e. §. q. d. d. e. o. i. n.
 p. m. i. s. n. o. n. d. e. h. i. c. a. o. e.
 §. i. o. t. m. u. a. t. §. d. e. l.
 §. h. n. e. i. p. m. i. s. i. n. j. a.
 s. t. i. t. u. a. t. §. p. t. e. e. a. b. i. t. e. z.
 §. t. a. t. o. u. t. §. e. l. §. p. q.
 e. o. e. n. **I**ntile
 nō h. valē testm sine
 h. i. d. e. h. i. c. ff. §. h. i. s. q. m.
 t. e. l. §. l. p. r. i. e. a. ff. §. d.
 e. o. d. i. c. i. l. l. i. f. i. s. o. **C**o
 d. i. c. o. e. q. a. a. q. s. i. t. i. m.
 p. l. e. d. e. d. i. c. u. t. ff. e. f. c. a.
 §. h. i. s. b. o. d. i. c. o. n. e.
 p. **P**ermanz. nō qd
 s. e. l. e. §. h. p. e. r. i. t. h. i. c. ff. d. e.
 m. i. n. l. e. e. h. i. s. i. n. §. h. q.
 p. a. p. e. t. ff. §. h. i. s. t. r.
 l. e. a. q. s. o. l. u. e. d. o. i. n. f. i.
 q. **A**lign. i. s. i. m. v. n. i.
 u. s. u. t. p. t. r. e. b. u. t. §. t. a. t. i.
 d. i. c. e. l. n. a. o. i. a. t. i. h. e. b. a. t.
 e. **A**lign. i. §. a. l. i. u. d. i. u. s. n. e. i. t. l. o. c. o. h. i. d. i. s. §. l. e. g. a. t. a. r. i. j. u. t. p. p. e.
 g. a. h. a. m. i. §. q. d. e. t. i. m. §. i. s. t. i. t. u. t. §. q. r. t. a. u. t. §. e. §. h. q. z. e. t. §. p. o. s. t. q. z.
 2. **T**rebellio. a. h. i. c. d. e. m. f. u. i. t. t. r. e. b. e. l. s. e. u. t. m. a. c. e. d. a. m. a. c. e. d. o.
 n. e. u. t. ff. a. d. m. a. c. e. d. l. i. a. c. §. **C**ōsulib. §. e. r. i. t. i. b. §. a. **O**m
 n. e. s. p. m. m. o. n. o. e. l. e. t. p. t. r. e. b. u. t. §. e. §. §. o. e. s. o. l. z. §. h. d. i. c. a. t. o. e. s.
 nō t. n. d. i. c. t. o. t. e. §. i. t. o. t. u. §. §. j. o. §. d. i. c. q. n. §. r. o. t. a. e. a. t. r. o. g. a. t. §. h. e.
 bat locū qd h. s. h. i. a. t. e. t. e. t. a. q. r. t. a. e. r. o. g. a. t. §. h. z. l. o. c. u. q. d. §. i.
 t. **C**uili. vel eē p. t. o. r. i. o. d. u. m. o. t. a. l. e. s. s. i. n. t. p. t. o. r. i. e. q. s. i. n. t. t. i. s. i.
 t. o. r. i. e. u. t. s. i. t. §. p. l. u. c. t. o. r. i. e. u. t. ff. §. d. a. c. t. e. t. o. b. i. h. o. n. e. r. a. r. i. s. a. ff.
 e. l. i. §. q. u. i. l. §. e. c. §. i. m. p. e. n. a. l. i. b. §. u. t. §. §. d. a. c. t. §. p. e. n. a. l. e. s. u. **U**o
 d. i. t. a. t. e. n. f. c. a. c. e. s. s. i. o. n. e. a. c. t. o. n. u. a. l. i. a. s. e. i. e. e. d. i. r. e. a. s. h. z. e. p. n. o. i. e. e. e.
 d. e. t. i. l. **R**ecusabāt h. i. c. §. e. i. i. p. t. **C**ōsulib. §. e. r. i. t. i. b. §.

Partial text from the adjacent page, including fragments of legal text such as "Pote...", "legat...", "fidei...", "re...", "h...", "q...", "p...", "a...", "l...", "s...", "t...", "i...", "n...", "e...", "t...", "u...", "t...", "a...", "t...", "a...", "t...", "a...", "t...".

II

Et lege. i. e. differē
 cio. sicut p legē fal.
 defalcatur specialia
 legata. vt. s. ti. i. g.
 cū. et. s. i. ita gene
 rale fideicom. defal
 cat p pegasianū se.
 con. ut hic. et nō tri
 plicem esse quartam.
 vna dicitur iure natu
 re debita. vt que de
 bet filiis et filiabus.
 et inferioribus et su
 perioribus. et quib9
 dam insueralibus.
 vt. C. s. mo. re. cū q
 tū. et. i. penit9. q. e
 aucta i aut. s. triē. et
 se. s. i. et s. dē s. bitū
 bōoz. subsidū. ut. C.
 de mo. re. si totas. a
 lia q. debetur iure in
 stitucionis. vt ex in
 stitucionibus legatis.
 et fideicom. ut. s. t. i.
 alia q. dicit trebellia
 mica. vt. s. e. s. sed qz
 h fuerit p pegasia
 nam inducta. vt hic.
 Itē est q. rta quedā
 vt que debetur ex cō
 stitucione diui pij fi
 lio ar. legato. ut. s. s.
 adop. s. cum autem.
 Item est et alia. vt i
 aut. q. bus mo. na. effi
 le. s. si quis igitur.
 coll. vi. Acursius.

Potest autem quisq; et d
 parte restituenda heredē
 rogare. et libere ē. vel pu
 re vel sō condicione relin
 quere fideicommissuz. vel ex
 certo die. **Restituta** atē
 hereditate is quidem qui
 restituit nichilominus he
 res pmanet. Is vero qui t
 cipit hereditatē. aliqñ he
 redis aliqñ legatarij loco
 habebatur. et in neronis q
 dem temporibus trebellio
 maximo. et anneo seneca o
 sulibus senatus consultuz
 factū est. Quod cautum est
 vt si hereditas ex fideicō
 missi causa rstituta sit. om
 nes actiones que iure ciui
 li heredi et in heredem cō
 peterent. ei et in eum darē
 tur. cui ex fideicommissio
 restituta est hereditas.
Postquā senatus consul
 tum ptoz vtilis actiones
 ei et in eum qui recipit he
 reditatem qñ heredi et in
 heredem dare cepit. **Sz**
 quia heredes scripti. cum
 aut totam hereditatē aut
 pene totam plerumq; re
 stituere rogabantur adie
 re hereditatē ob nulluz ul
 minimum lucrū recusabāt
 atque ob id exstinguebantur
 fideicommissa. postea
 vero respasiani augusti tē
 pibus pegaso et pufione o
 sulibz senat9 censuit. vt ei
 qui rogatus essz heredita
 tem restituere p inde lice
 ret quartā ptē retinere. sic
 et ex lege falcidia et ex le
 gatis retinere ocedit.
Ex singulis qz rebz que
 p fideicommissum relinquūt
 eadem pmissa retencio est
 p qd sena. osul. ipse heres
 onera hereditaria sustine
 bat Ille autē qui ex fideicō

missio recipiebat ptem hē
 ditatis legatarij pciarj lo
 co erat id ē eius legatarij
 cui ps bonoz legabaē. que
 spēs legati pticio vocaba
 tur qz cum herede legata
 rius pcebaē hereditatem
Vi que solebāt stiploēs in
 ter heredē et pciarū lega
 tariū interponi eedem inē
 ponebant inter euz qui ex
 fideicōmissio recipit here
 ditatē. et heredē. i. vt lucz
 et dānū hereditariū p ra
 ta parte inter eos dñe sit
Ergo siquidez non pl9
 qd dodrantem hereditatis
 scriptus heres rogat9 sit
 restituere. tunc ex trebelli
 ano senatus consulto resti
 tuebatur hereditas et in
 vtrūq; actiones heredita
 rie p rata pte dabant. In
 heredez quidē iurē ciuili m
 eū vero qui recipiebat he
 reditatem ex senatus osulto
 trebelliano tanq; in hered
At si plus qd dodrantes ul
 etiā totā hereditatem re
 stituere rogatus sit. locus
 erat pegasiano senatus o
 sulto vt et heres qui semel
 adierit hereditatem si mō
 sua voluntate adierit siue ē
 tinuerit qrtaz ptem siue re
 tinere noluerit ipse vniuer
 sa onēa hēditaria sustiebat
Sed qrtā quidem reten
 ta qñ ptis et p pte stipula
 ciones interponebātur tā
 q inter pciarum legatari
 um et heredez. **Si** vero
 totā hereditatem restitu
 eret empte et vendite he
 reditatis stipulaciones in
 terponebant. **Sed** si re
 cuset scriptus heres adire
 hēditatē ob id qd dicat eā
 suspectā esse qñ damnosaz
 cauetur pegasiano senat9

b Permissa ē. i. per
 se. co. trebell. s. vt ab
 herede non a legata
 rio grauato alij dare
 vel restituere ut dice
 mus. s. t. i. s. i. accur.
c Post consultum. s.
 pegasianum
d Sustinebat. s. oia
e Partem. s. dodrā
 tem. Acursius.
f Solebant. s. iure
 vetustissimo. s. m pla
 nam legatarius non
 sustinebat onera. et
 ideo hec stipulacio i
 terponebatur. s. ci 3
 ho. legata fideicomif
 sis sint adequata. vt
 s. def. s. i. m fideicō
 missio. diuidāē onera
 inter heredē et fidei
 commissarium. vt. s.
 pr. s. s. a. s. s. qz sti
 pulaciones. patet q
 hec legata vniuer
 salia seu particlaria
 sine stipulacione de
 bent transire euz one
 re. et fa. ad hunc. s. ff
 def. ij. si quis. seruum
 s. fi. et. i. se.

a **Interponi** puta qñ legebatur dodrans. Acursius
b **Comune sit.** h̄ hac stipulacione non inēposita. oia onera
erāt heredis rogati occasione q̄rte quā retinebat. vt. j. e. g.
at si plus. c. **Ergo.** qz tūc demū locū habet. se. cō. pe.
gafianū. qñ vel totū vel vltra dodrantez heres rogatus ē
restituē. g. zē. d. **Parte.** s. e. g. restituta. oē so. vt ibi

e **Vniuersa onera.**
nisi stipulacionē sup̄
dictam interposuissz
vt. s. e. g. postq̄. a. h̄
subicit. Acursius

f **Si vero restituere.**
ret. i. spōte. nā pote
rat quartaz retinē p
pegafianū. ut. s. e. g.
post. Acursius.

g **Interponebantē**
fac. ff. de pecul. si cre
ditor. et. ff. man. he
redem. g. fi.

h **Sz dānosā.** licet
causam non assignet
quia varie sunt hoim
volūtates. vt. ff. ad
trebell. qz poterat.

i **Quo casu.** id ē cū
p trebell. restituaē
tota. vel die p pēga
fianū. scz in casu ppo
sito. vbi coact⁹ adijt
si vero nō coactus h̄
sponte secus. vt. s. e.
g. si vero totam.

Utrog. s. trebelliano
quia ml retinebat et
pegafiano. quia co
gebatur. et ita q̄ ad
sūnaz concurrūt. q̄ ad
vba em̄ non concu
runt cum alio casu v
num et alio aliud loq̄
batur. Acursius.

l **Sed qz dixi** inter
poni stipulaciones.
ex se. con. pegaf. zē.
m **Casibus.** scz p̄p̄
solēnitatem. h̄boruz
vt dicunt. vel tūc qñ
is cui restituta erat
non erat soluendo.
vnde inutilis erat sti
pulacio. vel verus
hos capciosos modos
nescimus qui sunt.

n **Simplicitas.** nō
simplicitatem amicā
legis. et fa. j. de legit
ei. ag. suc. g. nos vero
et. ff. de dolo. l. i. in
principio.

o **Suggestis.** hic
nota q̄ in sententia
sunt allegaciones re
petende

p **qz postea.** qz p̄p̄
fuit trebellianus. Ac

consulto vt desideranti eo
cui restituere rogatus est
iussu p̄toris adeat et resti
tuat hereditatem p̄indeqz
ei et in eum qui recipit he
reditatem actiones dantē
ac sui iuris est ex trebellia
no senatus consulto q̄ cāu
nullis stipulacionibus est
op⁹ qz firmit et huic qui re
stituit securitas dat⁹ et acti
ones hereditarie ei et in eū
transferunt qui recipit he
reditatem vtrog⁹ senatus
consulto in hac ocurrente
specie **Sed** quia stipula
ciones ex senat⁹ consulto pe
gafiano descendētes et ip
si antiquitati displicuerūt
et quibusdā casibus cap
ciosas eas homo excelis in
genij papinian⁹ appellat
et nobis in legibus magis
simplicitas q̄ difficultas
placet. ideo omnibus no
bis suggestis tam similitu
dinibus q̄ differentiis vt
usqz senatusconsulti placuit
exploso senatus consulto
pegafiano qd̄ postea sup
uenit omnem auctoritatē
trebellianō. senat⁹ consulto pre
stare vt ex eo fideicommissa
rie hereditates restituanē
siue habeat heres ex volū
tate testatoris q̄rtam siue
plus siue min⁹. sine nīl peni
tus vt tūc qñ vel nichil vel
min⁹ q̄rtā apud eū remanz
liceat ei vel q̄rtā vel qd̄ deē
ex nostra auctoritate. reti
nere. vel repetere solutum.
qñ ex trebelliano senat⁹ o

q **Quarta.** s. de bonis hereditatis. detracto tñ alieno ere
vt. C. e. h̄ sine scriptura. r **Liceat.** ecclā oē volūtatez de
functi iūt isto. scz institucioni. vt. C. ad. l. fal. si vt allega
tis. hodie forte contra. fm̄ q̄sdam. vt ipi auct. de here. et fal
g. si vero exp̄sse. s. **Solutū.** p̄pter facti non iūt ignozā
ciam. vt. C. ad. l. fal. error. t **Actiombus.** s. creditoruz
non legatoruz. fm̄ b
vt. ff. e. l. i. in fi. et. l.
apud. i. ff. Sed a le
gatus respondet
cum eis fideicommissa
ria porcio non suffi
ciat. sic tñ ut totius
hereditatis q̄rta si
bi reseruetur. vt. ff.
ad tre. l. i. g. si qui.
fm̄ jo. h̄azo oē. C. ad
tre. l. ij. si illa fm̄ sup̄
dictam t̄ distinctionez
intelligitur

sultop rata porcione actō
nibus tam in heredē q̄ in fi
deicommissarium optētibz
si h̄o totam hereditatē re
stituerit spōte oīs heredi
tarie actōnes fideicommissa
rio et aduersus eū optunt
Sed eciam id quod p̄cipu
um pegafiani senatuscon
sulti fuerat vt qñ recusa
bat heres scriptus sibi da
tam hereditatez adire ne
cessitas ei imponeretur to
tam hereditatē volenti fi
deicommissario restituere
et omnes ad eum et oē euz
transire actiōes. et h̄bc ēnī
ponimus ad se. cō. trebelli
anum. vt ex hoc solo neces
sitas heredi imponatur si
ipso nolente adire fideicō
missarius desiderat resti
tui sibi hereditatem nullo
nec dampno nec omodo
apud heredem remanente

Nichil autem interest.
vtruz aliquis ex asse heres
institutus aut totam here
ditatem aut p parte resti
tuere rogatur an ex parte
heres institutus. aut totā
eam ptem. aut ptem ptis
restituere rogatur. Naz
hoc casu eadem obseruari
p̄cipimus q̄ in totius here
ditatis restitucioē dixim⁹

Si q̄s vna aliqua re de
ducta siue pcepta q̄ quart
tam continet. veluti fundo
vel alia re rogat⁹ sit here
ditatē restituere. simili mō
ex trebelliano senatus con
sulto restitucio fiat. p̄inde

non legatoruz. fm̄ b
vt. ff. e. l. i. in fi. et. l.
apud. i. ff. Sed a le
gatus respondet
cum eis fideicommissa
ria porcio non suffi
ciat. sic tñ ut totius
hereditatis q̄rta si
bi reseruetur. vt. ff.
ad tre. l. i. g. si qui.
fm̄ jo. h̄azo oē. C. ad
tre. l. ij. si illa fm̄ sup̄
dictam t̄ distinctionez
intelligitur

Si vero restituere
ret q̄ restitucio sit re
et h̄bo. re vt si pacia
tur res hereditarias
a fideicommissario pos
sideri. vel total vel a
liquas eaz. hac men
te. ut restituaē here
ditas. h̄bo autē sic.
restituere hereditatem
tibi licet copaliter
reuz possessio nē non
ēdā et ex tūc res hūt
fideicommissarij in v
troqz casu. vt. ff. ad
tre. facta. Sed num
quid ecclā an factam
restituionem est si
deicommissarius dñs
vt. C. oīa del. l. i.
g. sed quia. ff. non
qz ante restituionē
omnia facit heres. et
eciam manumittit see
uum hereditariū. q̄
nō facit si alius esset
dominus. vt. ff. ad
trebell. marcellus.
g. re s. et. l. si heres
institutus. g. si heres
nec obstat dicta lex.
oīa. del. q̄ dicit da
ri rei vē. fideicō. ge
nerali. nam est intels
ligendū ex q̄ h̄ditat
est instituta. vel spe
ciale in rebus aliena
tis vt ante restitucō
hereditatem deē fi
deicommissario vtilis
rei vens.

Competit. qz p
omnia est ut heres.
vt. ff. q̄ cum eo. l. si
filius. g. finali.

II

Fuerat. ut. s. e. f. sed si recuset. **A**pu^d heredem. cui
etiam cauebit fideicom. de p^ostando eu indenem futuz occa
sione hereditatis. ut. ff. ad tre. cum hereditas. et eiam p
futuris h³ exceptione. ut. ff. ad tre. l. i. i. f. quaq. h³ cau
tio. de qua h³ de q^liter fit. h³ p officiu iud. postulate eo cui
est restituenda hereditas. vel quotta p s no autem sic si sin
gulare fideicom. sit e
licitum. ut. ff. ad tre.
l. nam quod. f. no om
nes. vel eiaz postu
lante procurator e
ius cui sit mandatū
nec sufficit cauere de
eato. ut. ff. ad tre. q²
dam. f. i. Accursus.

ac si quarta parte retenta
rogatus esset reliquaz he
reditate restituere. **S**ed
illud interest quod altero
casu. id est cum deducta si
ue percepta aliqua re siue
pecunia restituitur here
ditas in solidum ex eo se
natu scōsulto actiones tñs
feruntur et res que rema
net apud heredem sine vl
lo onere hereditario ap^d
euz manet quasi ex legato
ei acquisita. altero vero ca
su. id est cu³ quarta parte
retenta rogatur heres re
stituitur hereditatem et re
stituitur scinduntur actiones
et pro dodrante quidem
transferuntur ad fideicom
missarium pro quadrante
remanent apud heredem.
quinciam licet vna re ali
qua deducta aut percep
te restituere aliquis here
ditatem rogatus est. in q³
maxima pars hereditatis
contineatur eque in solid
transferuntur actiones et
secu deliberare debet is cui
restituatur hereditas an
expediat sibi restitui. **E**
eadem scilicet inueniunt
et si duabus pluribusue de
ductis perceptisue rebus
instituire hereditatem ro

Nihil diximus.
ut. s. e. f. h³ quia sti
pulationes et pr. f.
Et nota qd iuris est i
toto q ad totum. idē
est in parte q ad pte
ut. ff. de acquit. her.
si seu. et. ff. de usu
qui scit in pn. ar. o.
f. ff. de euc. ex nulle
b. **S**i q³ quartam
vel eiam minus q³ta
h³ tñ agit ad suple
mentum. vel retine
bit. ut. ff. e. l. i. f. h
heres. excepto in f.
Remanet. fact. C.
de here. insti. quoc.

Actiones. f. creditorum. quod dic ut. s. e. f. q³ in fi
e. **P**reterea. licet. i. q³uis f. **A**gate in codicillis. Ac
g. **R**estituat. ideo potest ab h³is fideicom. relinquere. qm
sua sponte relinquere legitimam hereditate³ videtur no
instituto aliu. ut. C. de iure co. l. conficiuntur. f. i.
b. **V**aleant. Sed q iure h³ est verum. antiquo non. ut. ff.

del. i. l. i. itē nouo nō
ut. C. omia. sp. l. ij.
dic f. atiq³ iure lo
cum h³ e q³ h³ de vel
dic q³ dicta. l. del.
i. fm noua iura loqui
tur. fm que equipa
rata sūt legata fidei
comissis. ut. s. del. f.
non vsq³. Accursus.

gat³ fit. **S**ed si certa sum
ma deducta perceptaue q³
quartam vel maximam p
tem eiaz hereditatis cō
tinet rogatus fit aliquis
hereditate restituere. idē
iuris est. **Q**ue autem di
xim³ de eo qui ex asse insti
tutus est eadem transferi
mus et ad eum qui ex par
te heres script³ ē. **P**re
terea intestat³ q³ moritu
rus potest rogare eum ad
quem bona sua vel legitti
mo iure vel honeratio pti
nere itelligit³ heredita
tem suam totam partem
ve eius. aut rem aliqua³ ve
luti fundum pecunia alicui
restituatur cum alioquin le
gata. nisi ex testamento nō
valeant. **C**um q³ cui ali
quid restituatur. potest ro
gare ut rursus a h³ totum
aut partem. vel eiam ali
quid aliud restituatur. **E**t
quia prima fideicommissio
rum cunabula a fide here
dum pendent et tamno^m
q³ substantiam acceperūt
Ideo diu³ august³ ad ne
cessitatem iuris eade³ tra
xit nuper. et nos eundem
principem superare contē
dētes ex facto quod tribu
nianus vir excelsus et que

a. Cum restituat etem quantum honoratur et honorari potest ut. i. ti. i. g. hoc solum. b. Sed quia nomen non nomen consequens rei. ut. s. de dona. g. est et aliud. c. Detrahit. i. iura sunt. s. e. in pn. d. Ex facto. i. ex questione de facto. e. Constitutione. ut. C. de fideicom. i. fi. f. Legittimus. nota testes quinqz in codicillis necessarios esse. ut. C. de codicillis. l. fi. g. fi. et de fideicom. l. fi. ibi sed fideicom. v. r.

g. Habere. si nunc hodie corrigitur. b. cum nulli deferae inuito. ut. C. de iuriu. l. fi. et. l. g. h. aliter. g. fin autem. h. non q. hec est posterior iustitiam. ut. C. de fideicom. l. fi. et ita est iste specialis casus in quo quis appellatur iurae h. iurauerit. nam in omni casu erat olim iurandum. et in omni casu. ut. C. de iure calup. l. i. in pn. hodie sufficit semel iurare. ut. i. aut. de his qui ingre. ad ap. g. fi. i. Coartari. non app. contumacia non iuratis eum condemnari. ut. C. de iur. calup. l. ij. g. fi. Acursius florenti. k. Eadem. s. ut compellatur iurare. vel soluere.

l. Quod si dixi qm otumax fuit non iurando nunc qm iuravit et p sacramentum fuit cofessus. vel etiaz anq. iuret. sed pus negauerat relictum. ut in fi. hui. ti. dicemus statum Acur. m. Subtilitate. q. e. ut ex quo est voluntas non solennis. si valeat ea q. facta sunt. ut. C. de fideicom. l. fi. veritas. et. C. de testam. n. dubium. g. illud.

n. Soluere cogend. si quo coartat ex non solenni voluntate. sic g. soluitur inutiliter relictum. sic et vtiliter qd. e. non d. z. ut. C. de fideicom. l. fi. veritas. q. est ostra. Solucio. qui dam dicunt q. vbi solemniter testari vo.

for sacri palacij suggestit constitutionem fecimus p quam disposuimus si testator fidei heredis sui commisit. ut vel hereditatem vel speciale fideicommissus restitueret et neqz ex scriptura neqz ex quinque testium numero q. in fideicommissis legitimum esse noscitur possit res manifestari. sed si vel pauciores q. quinque vel nemo penitus testis interuenerit. tunc siue pater heredis siue alius quicumqz sit qui fidem heredis elegerit et ab eo restitui aliquid voluerit si heres p. dia tentus adimplere fidei recusat negando rez ita esse subsequatur. si fideicommissarius iusiurandus ei detulerit. cum prius ipse de calumnia iurauerit. necesse eum habere vel iusiurandum subire quod nihil tale a testatore audiuit vel recusantem ad fideicommissum vniuersitatis vel specialis solutionem coartari ne depreceat vltima voluntas testatoris fidei heredis commissa. Eadem obseruari censuimus et si a legatario vel fideicommissario aliquid similiter relictum sit. Quod si is a quo relictum dicitur postquam negauerat confiteatur quidem aliquid

fuit et non fecit. h. gat locum lex ottraria. al. si noluit testari solemniter heat. locum qd. hic d. z. ut ar. ff. de codicillis. l. i. sed hec falsa est. qz et hic de testatore. Quis q. solemniter facit ut ibi si testator. et fidei heredis. Alij ut. b. dicebat esse distinguendum. an dicat heres non est verum tibi legatum esse. in q. casu cogit p. bari esse h. m. q. solenne. eo saluo. ut si deferae

a se relictum esse. sed ad legis subtilitatem decurrat omnino soluere cogendus est. De singulis reb. per fideicommissum relictis.

Potest autem quis etiam singulares res per fideicommissum relinquere. veluti fundum. hominem. vestem. argentum. pecuniam numeratam. vel etiam ipsum heredem rogare ut alicui restituat vel legatario legari non possit. Potest autem non solum proprias res testator per fideicommissum relinquere sed heredis aut legatarii aut fideicommissarii. aut cuiuslibet alterius. Itaqz et legatarius et fideicommissarius non solum de ea re rogari potest ut eam alicui restituat que ei relicta sit. sed etiaz de alia siue ipsius siue aliena sit.

Hoc solum obseruandum est ne plus quisquam rogetur alicui restituere q. ipse ex testamento ceperit. Nam quod amplius est inutiliter relinquatur. Cum autem aliena res per fideicommissum relinquatur necesse est ei qui rogatus est aut ipsas redimere et prestare aut estimationem eius soluere

sacramentum iuret andi cat non potest petere qz e nimus solenne in quo casu cogereur. ut hic. h. hic non valz qz fm hoc expedit et negare quod esse non d. z. ut. ff. de tri. illud. g. pe. dic. g. fm. To. an ab initio confiteatur relictum et tunc non tenet ex non solenni voluntate. ut. i. l. illa ottraria. aut negauit sed fuit postea sacramentum vel p. p. b. s. cione s. ouictus vel s. lato iuramento ofitatur relictum. tunc iurare compellit ut ita ratione sui mendacij teneatur ut h. et ar. in aut. de trien. q. se. g. studiu. et. g. ad b. o. De rebus singulis de fideicom. g. h. lib. 9. s. t. i. dixit nunc de specialibus. dicit

Potest singula res non solum generaliter. ut. s. t. i. p. Vel legatarum. sed rogare. ut aliquid alicui restituat.

Non possit. ante quo iure in pecto. sed nouo iure aliter etiam potest a quibet qui omnes q. q. m. h. z. legari. et fidei committi. ut. C. omnia d. p. l. i. g. fi. et b. stati subicit.

Alterius. refert tamen an legatarius extranei an heredis. Primo casu distinguitur. an sciverit alienam vel credidit suam. Secundo non. ut. s. del. g. q. autem. et. ff. del. n. l. vni. ex familia. g. si rem. s. p. l. i. g. fi. legatarii

Libertatis... dicitur... h. hic non valz... qz fm hoc expedit... et negare quod esse non d. z. ut. ff. de tri. illud. g. pe. dic. g. fm. To. an ab initio confiteatur relictum et tunc non tenet ex non solenni voluntate. ut. i. l. illa ottraria. aut negauit sed fuit postea sacramentum vel p. p. b. s. cione s. ouictus vel s. lato iuramento ofitatur relictum. tunc iurare compellit ut ita ratione sui mendacij teneatur ut h. et ar. in aut. de trien. q. se. g. studiu. et. g. ad b. o. De rebus singulis de fideicom. g. h. lib. 9. s. t. i. dixit nunc de specialibus. dicit Potest singula res non solum generaliter. ut. s. t. i. p. Vel legatarum. sed rogare. ut aliquid alicui restituat. Non possit. ante quo iure in pecto. sed nouo iure aliter etiam potest a quibet qui omnes q. q. m. h. z. legari. et fidei committi. ut. C. omnia d. p. l. i. g. fi. et b. stati subicit. Alterius. refert tamen an legatarius extranei an heredis. Primo casu distinguitur. an sciverit alienam vel credidit suam. Secundo non. ut. s. del. g. q. autem. et. ff. del. n. l. vni. ex familia. g. si rem. s. p. l. i. g. fi. legatarii

II

Manutit facit s del. i. plane. ij. l. i. §. fi. et l. videri. §. et. ff. del. ij. l. i. §. sciens. et l. ij. §. jul. et l. legatarius. S3 otra m dicta l. plane. §. si cui. §. ibi stetit per legatarium qm m meliorem acceperit. vel melior videtur et se quem elegerit. licz de reo rem elegerit. et ar. §. de act. §. p res terea. Item ar. otra. §. del. ij. imperator. §. ibi em vero. ac. S3 hoc quod hic di cur. intellige qm in quantitate legatur dicitur. et in quantita re conatur. ibi autē quando quantitas da tur et in specie graua tur. quo casu tantum videtur estimasse spe cem suam legatari9 accipiendo quantita tem et ex eadez lege colligitur. Item or. §. ad l. fal. §. et si non seruis in pn. §. et ibi eodem modo §. qz. quantitas erat legatari et onus erat posi tum in faciendo Sed cum quantitas lega tur et in quantitate grauat. sicut hic loquitur. nunqd qz tam iur fal. potest oneratus retinere. si u sit legatarius. siue sibi omis. qui sit gra uatus. quidam qz sic. ff. ad l. fal. penas les. §. si. Nos contra et in or. lex fal. si in ter. §. nunqm. et de val. sub. coheredi. §. cum siue. ac.

Cum autem liber tas extranei. licet ec crediderit suum et ff. de fidei omis. l. liber. paulus §. ij. et l. ali eno. in pn. §. in pecus mario legato distinz guntur. scilicet si qz reauerit rem alienā et s dele. §. qz autem et §. non solum. ac.

Non vendat. vel etiam si vendat. ultra iustum precium ven dere vult nam tunc per inde est ac si n vendat. vt ff. del. ij. §. si. acc.

Ad modo interposicio est.

Subi. si em aliquid etiam modicum relinquitur alicui vt vendat. et ille legatum accepit compellitur vendere. vt hie et C. de fidei omi. here. debet. et l. si rem donatam et C. ad l. fal. si ea cuius seruum.

Libertas quoq ser uo per fideicommissum dari potest. vt heres eum roget manumittē vel legatarius vel fidei commissarius. Nec in terest verum de suo pro prio seruo testator ro get. an de eo qui ipsius heredis aut legatarij. vel etiam extranei sit. Itaqz et alienus seru9 redimi. et manumitti debet. qz si dominus eum non vendat. si mo do nihil ex iudicio eius qui relinquit libertatē recepit. non statim ex tinguitur fideicom missaria libertas. sed differtur. quia possit tempore pcedentevbi cunqz occasio serui redimendi fuerit prestari libertas. Qui autem ex fidei commissi cau sa non manumittitur n fit testatoris libertus etiam si testatoris ser uus sit. sed eius qui ma numittit. At is qui di recto testamento liber esse iubetur. ipsius tes tatoris libertus fit. qui etiam orcinus ap pellatur. nec alius vll9

o Receptit scz dominus istus.
p Differtur. quod differtur non aufertur. sic. ff. de iud. cum furiosus. Ar. otra. C. de inoff. test. sanctimus. §. fi. et

ex directo testamento libertatem habere potest qm qui utroqz tem pore testatoris fuerit et quo faceret testa mentum. et quo more retur. **D**irecta au tem libertas tunc dari videtur. cum non ab alio seruum manumit ti rogat. sed velut ex suo testamento ei com petere vult. **V**erba autem fidei comis sorem hec maxime in vsu habentur. peto. ro go. volo. mando. fidei tue committo. que per inde firma sunt. atque si omnia in vnum con gesta essent.

De codicillis

Ante Augusti tempora constat codicillorum ius in vsu non fuisse. sed primus lucius lentulus. ex cuius per sone etiam fidei com missa ceperunt codicillos introduxit. Nam cum decederet in affrica. scripsit codicillos testamento confirma tos. quibus ab augusto peijt per fideicom

fiabant et solum in eis fideicommissa relinquebantur et tales sunt ad testamentum qualis est scapha ad nauem. §. nunquid fm hoc possunt fieri sine scriptura. quidaz dicunt qz non sed tamen dico etiam sine scriptura hodie fieri. licet forte olim in scriptis tm fierent. vt C. de bonis li. l. fi. in principio. **Acc.**

Ante firmatos. hic nota qz quatuor modis codicilli

ff. de usufru. si vsu fruc. Item nota qz in spicitur quod eueire potest. sic ff. de iuris dict. om. iudi. si idem. §. fi. et ff. de adim. le. l. seruo.

q Manumittit. id ē heredis vel legatarij vel fideicom.

r Et orcinus sic dicitur ab orco. i. manu miss9 ab eo qz tendit ad orcum. i. infernu3 vel ab orro quod est rectum. vnde ortiuus id est directe manumi ssus vel ab orro quod est capio. nam et mte archioztus. qz multa capiunt in testamen to. in quo multa sunt

s Ex suo. non expectata manumissioe ab alio facienda

t Testamento. vel etiam codicillis testa mento confirmatis vt ff. de ma test. liber tas. acc.

u Competere. que competit hereditate adita. etiam ab vno ex pluribus heredib9 vt ff. de ma. test. l. te stamentum. §. testam entum. ac.

v Verba. marie isdo hoc dicit. quia quib9 cunqz verbis relinq possunt. vt s del. in pn. siue directis siue precarijs. vt C. onia dele. omne verbum. et facit ff. ad trebel. l. sceuola.

p De codicillis. qz testamenta et eorum accidentia dicta sunt. nūc de codicillis. i. de paruula vel de mi nima scripta volun tate. naz ideo codicil li dicuntur. quia in breuiori cartula vel codice qz testamentū

officiuntur. aut em in futurum offiuntur. veluti testamento prius facto. in quo dictum est. ac quid dixero in codicillis valere volo. et postea codicilli facti sunt aut in preteritum veluti codicilli prius facti testamento facti. postea offiuntur sunt. Et hij duo casus sunt C. e. sine inico. Tercio fiunt cum testamento. veluti cum testator qui testamentum implere nequiverit addidit ut vim codicillorum haberet. vt C. e. l. fi. g. illud plane. ibi vt ille qd. Quarto sine testamento. scz ab intestato. vt ff. e. offiuntur. et. j. e. g. non tm. et C. e. non idarco. h. autem fuerunt offiuntur vel ante vel p. a. Augusto. cui aliquid relinquebatur. b. Si. scz augusti. c. Non debebat. quia legata n. debebantur n. ex testamento iure antiquo vt diximus s. t. ij. g. preterea. d. Non possit ppter impotenciam facti. vt qz non hz tot testes qui testamto offiuntur do sufficiebant. secus si ppter impotenciam iuris. vt ff. e. l. diuus. g. codicillos. que est otra. a probatur hec solucio. ff. e. offiuntur. g. codicilli. ac. e. Non tm offiuntur. scz expressim. vel ee si quoquo iudicio retineatur primavoluntas. vt ff. e. an testamti tabulas. fm jo. Contra. nam siue ante siue post fiat sp videt offiuntur. vt hic dicit statim ff. e. liqs tm. g. fi. et l. ab intestato accursus. f. Codicillis. neqz dari directo. h. per fidei commissum. siue ab eoque prius fecerat heredem. siue a legatarijs bene potest relinquit ff. e. l. i. g. fi. et. C. e. hereditatem. et. j. pr. g. g. Confundantur. id est ne iste due voluntates sic miscantur. vt vna ab altera discerni non possit. nam si idem significarent. quare diuersa nomina darentur. vt C. e. si idem

missum vt faceret aliquid. Et cum diuus augustus voluntatem eius implessz. demceps reliqui eius auctatem secuti. fideicommissa prestabant. et filia lentuli legata que iure non debebat soluit. Dicit autem augustus couocasse sapientes viros. inter quos Trebaciū quoqz. cuius auctoritas maxima erat. et que fuisse. an possz icipi hoc. nec abscondans a iuris ratione codicillorum. vsus e. et trebaciū suafuisse Augusto. qd dicit vtilissimum. et necessarium hoc ciuibus esse. propter magnas longas pegrinacōs. que apud veteres fuissent. vbi si quis testamentum facere non possit. tamen codicillos possz. Post que tēpora. cum labeo codicillos fecissz. iam nemini dubiū erat. qn codicilli iure optimo admittentur. Non solum autem testamentofacito potest quis codicillos facere. sed intestatus quis decedens fideicommittere codicillis potest

scribi. scz vt de iure valeant. si Directo relinquitur. h. qua act. hec hereditas. vel etia alia in codicillis peteretur. h. si. quidam. petitione ex l. vt ff. de odi. ex. l. i. i. vt dic vtili act. id est ex testamento. cum admistar testamenti codicilli sunt inuenti. vt ff. e. l. ij. g. i.

Sed cum ante testamentum factus codicilli facti erant. papianus ait. non alit vires hēe. qm si speciali postea voluntate firmentur. Sed diui ftes Seuerus et antoninus rescripserunt ex his codicillis qui testamto pcedunt posse fidei commissum peti si appareat eum qui testamto fecit a voluntate quam in codicillis expserat. non recessisse. Codicillis aut hēditas. neqz dari. neqz adimi potest ne confundatur ius testamentoz. et codicillorum. et ideo nec exheredatio scribi potest. Directo autē hēditas codicillis neqz dari neqz adimi potest. Nam per fideicommissum hēditas codicillis iure relinquitur. nec adicōem heredi instituto codicillis adicere neqz substituere directo potest. Codicillos autem et plures quis facere potest et nullam solennitatem ordinacionis desiderant.

Adicere. cui condicōi adicere necesse parem non hz. sed in eius obicōis defectum de adempcione hereditatis cogitasse videtur. vt ff. de adimsti. l. i. pe. in fi. h. forte inuanum cogitauit vt ibi dixi. ac. l. Directo. si tm substituerit videtur rogasse per fideicommissum. vt restituat. vt ff. ad trebel. l. i. seuola. ac. m. Codicillos. plures potest vt etia oēs valeant nisi offiuntur cōtineant voluntatem. vt C. e. l. eum pponat aliud in testamento. vt s. qui. mo. te. infra. g. posteriore. et facit ff. e. diuus. g. i. n. Et nullam scz de illis quatio. que in testamento desiderantur. vel septem testum. l. sigillozum. vel q sua manu scribantur. vel q subscribantur test. vt supra de testamento. g. i. Sed que dam solennitates hic desiderantur. vt sint quinqz testes. vt diximus supra tr. ij. g. fi. Accur. flo.

De hereditatibz. que ab intestato defertur. h. ca. e. ghalis ad oēs seqntes. ti. vsqz ad titulum de bo. pos. vbi mixtim tractabit ex testō et ab intestato. sed textus huius ti. loquitur tm de suis heredibus. et sic al. ff. si cer. pe. et de rebz cre. vbi tractat de mutuo in spē tm

stetatus. fecit. vl' qz nō vult. vl' qz nō p̄t. vt pupill' fu
riofus. lz hij i p̄te mteftati dicunt esse et si vellēt testari n̄
p̄t. vt. ff. de suis. et le. l. i. in p̄mci. b. Aut non
iure fecit. qz caruit solemnitate et testū. vel nō habuit testa
m̄ti factōz q fecit. gatōne l' agnatōe postumi. vt. s. q̄b9

Ruptū. arros. mo. t. m̄fir. i. h̄. et nō qz nō ē p̄ oia i. em
q̄n rūpit. ac si nulluz
fem̄ eet cū po casu. l.
q̄n rūpit legatū ut
ex codicill nō valeat
vt. C. de codicill. l. i.
sō sic. vt. s. d. fidei
cō. h̄. s. p̄ terea. et
ff. de iur. codicilloz
fi q̄s m̄. i. fi. i. h̄. et
l. ab itestato. a. s. t.
i. s. non tantum.
Trituue. vt p̄ ca
pi. di. testatoris. vt
s. q̄b9 mo. t. e. ifirm̄
s. non t̄n. et facit. ff.
de h̄. sig. mteftatus
Erunt. sūt et alij
duo modi vt p̄ q̄relā.
vt p̄ oia tabulas te
stamento reciso. ut. C.
de collac. vt liberis.
Sup̄ diximus. s.
de h̄. q. a. dif. s. sui.
Suerit. Itē ali
ence. v̄ nemo eos p̄
cedat vt ibidē s. vt
s. d. h̄. q. a. dif. s. sui
Filio nato. aliud
sūt filia. vt. s. d. pa.
po. s. fi.
Pronatus. i. p̄cl
a me nat'. qz i q̄rto
gradu est. m̄gbi qui
vocat̄ abnepos. vt. j.
de s̄dibz. s. iij. l. die
xpositū pom. p̄ sim
ph̄ri. natū vl' natā
et sic pone p̄ nepote
p̄dco. vel dic melius
loqui de omib9 de
scēdentib9 vltiori
b9. et iō dic. p̄natus.
qz v̄qz in ifinitū suc
cedunt. vt maue. de
bere. a. fal. ab itest.
s. i. et sic p̄p̄e pomē
p̄natus. i. p̄cul nat9

**Inapit libe' tabulo
De hereditatibus q ab
intestato deferuntur.**

Intestatus decedit q̄ aut
omnino testamentum non
fecit. aut nō iure fecit. aut
id qd fecerat ruptū irritū
ve fem̄ ē aut si ex eo nemo
heres institut9 est. **I**n
testatoz aut hereditates
ex lege. xij. tabularū p̄m̄uz
ad suos heredes p̄tinent.
Sui autē heredes esti
matur vt sup̄ diximus qui
in potestate morietis fue
rint. veluti filius filiaue.
nepos neptisue ex filio p̄
nepos p̄neptisue. ex nepo
te ex filio nato p̄natus p̄
nataue. **N**ec interest vtz
naturales sint liberi an ad
optiui. **Q**uibus conu
merari necesse est eciam eos
qui ex legitis m̄m̄onijs
nō sunt p̄geniti. curijs t̄n
ciuitatū dati s̄m̄ diuuluz
ostōnum que sup̄ his positi
sunt tenore hēdū suoz iu
ra nāciscūtur. **N**ec nō eos
quos nostre amplexu sunt
ostōnes p̄ quas iussim9 vt
si quis mulierem in suo cō
tubernio coplauerit non

Nec int' est. naturales. id ē legitimi.
Adoptui. q̄ ad b̄ vt sui dicant. n̄ emācipati fuerit. tūc
em̄ int' est cū naturales emācipati iur' p̄torio succedūt. adop
tūi n̄. vt. ff. de i. i. s. suos. a. j. e. s. m̄i9. m. **C**uribz. l. suis hē
n. **C**urys. erat em̄ curia siue co. p̄m̄ q̄libz citate. s̄dib9
q̄ curia m̄digebat officialibz vt negocia expedirent. vt in
aut. d. defē. ci. s. nulla in fi. col. iij. vnde q̄cūqz vellz nācālē
sui filiū dare illi curie. vel ip̄emet fili9 post mortē p̄ris se
offerre nō extātib9 legitis. vel p̄ testamēto illud dicat.
legitim9 fiebat. vt in aut. q̄bus mo. na. eff. s. q̄b9 vero. a. s.
fi q̄s igiē. sic fit remissio p̄coz. h̄is qui vadūt vltra mare
o. **S**ed m̄ diuulū. id est. p̄m̄cipum id th̄eodosij a leonis
vt. C. de na. li. si quis. et. l. quomam.

Necnon eos. scz necesse est numerari inter suos.
Constitutōnes. C. de na. li. dumquis. et. l. nuper.
Sustulerit. i. habuerit m̄m̄onim inf̄ ticū et bertā
Instia. in q̄bus d̄m̄caē m̄a esse otractū. et dorē da
tam esse. q̄ instia dotalia vel nuptialia dicunt. et siue h̄is
duobz. s. scriptura a dote dixit. p̄ n̄ valē m̄m̄oniu. qz lex

ab iicio affectōe maritali
eā tam cū qua poterat ha
bē iugiu et ex ea liberos
sustulerit postea vero affe
ctione p̄cedēte et nuptia
lia iura 7 instrumēta cum
ea fecerit 7 filios vl' filias
habuerit. nō solū eos libe
ros q̄ post dotē editi sūt iu
stos dicim9 et in p̄tate eē
p̄ris. sed etiā anteriores q̄
bus 7 h̄is qui postea nati
sunt occasione legitimi no
mis p̄stiterūt qd obtinere
censim9 et si non p̄geniti
fuerint post dotale instr̄m
ofectū liberi l' etiā nati ab
hac luce fuerūt subtrahī.
Ita demū tamē nepos
neptisue p̄nepos p̄neptis
ue suoz hēdū numero sūt
si p̄cedēs p̄sona defierit in
p̄tate p̄ntis eē. siue morte
id acciderit siue alia rōne
veluti emācipacione. **N**ā si
p̄ id tps quo q̄s moriē fili9
in p̄tate eius essz nepos ex
eo suus heres eē non p̄t id
qz i cetis deinceps liberoz
p̄sonis dictū intelligimus
Postumi q̄z qui si viuo
pente nati essent in p̄tate

plimūqz de his dicit
tali casu. vt h̄. et. s. s.
nup. s. n̄ alias. vt. ff.
s. re. iur. nup. nos di
cum9 valē m̄m̄oniu
vt. C. de nup. si vict
n9. et in aut. s. nup.
s. nuptias. s. nō fieri
liberos legitimos. ut i
aut. de tri. et se. s. fi.
t. **P**restī. col. iij.
terūt. s. p̄m̄. nā a ob
s̄ retinet q̄dam p̄ri9
ocubmas vt expiāē
an ex eis possint fi
lios h̄re vt postea ac
cipiāt eas in v̄pores
vel repellāt qz scz vt
repellant̄ in v̄pore p̄
hibitū est. vt i aut.
q̄bus mo. na. ef. leg.
s. q̄m̄ col. vij.
Censumus. q. d.
non solū si nascāt po
stea et viuāt cū p̄mis
siue non nascant̄ aliq̄
siue etiā si nascantur
aliqui a moriant̄. vt
C. de na. li. nup. et nō
qz si etiā legitimos ha
beāt ex v̄pore q̄ndaz
tū hec valēt a siue ex
libera siue ex liberta
siue sua quā postea
manumiserit et in v̄
ore duxerit s̄ suanē
vt in aut. de incest.
nupti. s. fi. et in aut.
s. de tri. et se. s. fi.
et in aut. de filijs an
do. m̄st̄ra natis. p̄ to
tum ti.
Ita defierit. s. nū
quid fili9 p̄cedit nez
potē ex altero filio
vno ḡdu. ut. j. d. gra.
cog. s. p̄mo gradu

et. s. ij. et tamē non excludit. vt. j. e. s. cum filius h̄ n̄ non vi
det p̄cedere cum sui p̄ris locū obtineat. vt in dicto. s. e.
Emācipatōe. l. capitis diminutōe maria l' media. n̄ autē
captiuitate. vt. s. q̄b9 mo. ius pa. po. sol. s. si ab hostibus
Nā si p̄ id tps. vt. j. e. s. cū autē a. ff. e. l. s. si filius
queritur. in p̄mci. so. vt. j. t. i. s. primus.
Auis. veluti auus. **C**ius. scz aut.
Ex eo. scz auo. omnes liberi appellenē lz p̄ trinepo
Personis. cū. tē im̄p̄e. vt. ff. s. d. s̄dibz. l. iur' s̄ult9. s.
p̄ntes. et. ff. de h̄. sig. l. liberoz. tur. p̄ natis q̄trēs de eo
Postumi. hēdes cū habeā. rū comodis q̄trē. vt. ff. de
sta. ho. qui in v̄tero. et nota qz postumus d̄ p̄p̄e qui post
humatōz p̄ris nascit. et d̄z eē im̄p̄e filie q̄ factō testamēto

nascit. vt. ff. de iniusto. t. te. l. iij. g. i. et in l. iure ptozio a Ignorates. et inuiti. a stas. abstinere possunt. vt. s. d. bere. q. et dif. g. sui. et. ff. si q. s. o. cu. t. l. i. g. qui sub. b. Veredes. l. sui. alias ec non nisi p curatore fm q. s. vt C. de cu. fu. l. fi. g. tali itaqz c. Acquiri potest. sic. ff. de act. et obli. si a furioso. et. ff. si cer. peta. l. si a furioso.

d. Quasi. b. ideo q. i. corpali. b. s. p. e. co. tinuatio. h. d. n. i. u. m. est. inco. pale. b. re. p. bo. q. z. et. possessio. e. res. corpali. et. m. vna. cum. alia. otinuat. vt. ff. sac. h. pol. pon. g. p. terea. et. g. in. do. tis. et. g. si. iusta. et. g. h. et. legata. et. g. pe. nl. die. g. im. p. e. fieri. otinuat. o. z. q. z. me. di. uer. sa. non. eadez. fieri. debet. h. p. et. filius. vnu. fictione. iur. sunt. vt. C. de. impu. et. al. sub. l. fi. g. fi.

e. In pupillis. al. s. si. e. hereditas. e. nei. et. no. p. is. tuto. ris. au. d. or. itas. et. pupilli. a. d. us. n. e. r. i. u. s. est. nisi. fit. inf. al. quo. casu. suf. fic. tuto. r. ut. C. de. iure. deli. potuit. et. l. si. i. fanti. g. p. ente. et. ff. d. tu. et. cu. da. ab. his. l. i. impuberi.

f. Interdu. sic. ff. g. suis. et. l. i. g. iter. d. g. Suus. ff. de. te. sta. lex. cor. m. fi. con. tra. So. ibi. non. fuit. reuer. sus. sed. hic. sic.

h. Postlimini. q. d. fingit. eu. sp. m. ciuita. te. fuisse. vt. s. q. bus. mo. ius. pa. po. sol. g. si. ab. hostibus.

i. Post mortem. no. q. da. delicta. tra. s. i. re. o. t. heredes. etia. lic. non. o. t. vt. lese. maiestatis. in. duobz. casibus. q. n. quis. o. tra. p. n. c. i. p. e. m. vel. contra. rem. pub. fuit. molitus. al. non.

vt. ff. ad. l. iul. ma. l. fi. et. his. duobz. casibz. h. tm. loquit. Item. de. residuis. et. peculatus. et. repetudarū. vt. ff. ad. l. iul. repe. l. fi. te. apostatat. 9. ut. C. de. apos. l. ij. et. l. apo. statat. in. fi. quedā. etia. nō. transeūt. lite. cō. vt. oia. alia. pu. blica. vt. ff. de. accusa. ex. iudicō. z. alia. otestata. lite. tran. seunt. alias. non. vt. omnia. priuata. delicta. vt. C. de. delic. d. func. l. i. et. j. de. p. e. et. tem. act. g. non. autem.

k. Perduellionis. ido. dicit. pduellionis. qz. p. duelluz. fie. bat. certamen. si. aliq. s. criminis. hui. 9. reus. dicebat. q. aliqd. i. ipz. p. n. c. i. p. e. vel. temp. publicā. fuisset. molitus. fm. p. et. p. e. di. ci. hoc. et. defendi. qz. et. fm. iura. rōna. videt. posse. fieri. debz. pugna. a. sunt. ar. aliqua. ut. ff. ad. l. acquil. qua. act. g. si. q. f.

in colluā. vt. ff. de re. iu. gmo. d. et. ff. de hijs qui no. infa. athlete. et. C. de athletis. l. i. et. C. que res. pig. ob. pos. spem. et. ff. de dona. donacōes. in. fi. d. ijs. em. legibus. hēe. mentio. de. t. i. pugna. q. n. fier. et. nisi. de. iure. esset. vel. die. per. duellionis. id. ē. hostis. criminis. n. a. p. duelles. hostes. dicunt. ut. ff. de. v. fig. quod. nos. 1. Memoria. nā. ipe. cū. sit. mor. tuus. non. p. t. damnari. nisi. a. deo. vt. ff. que. sentencie. sine. ap. re. l. penulti.

eē suū heredē sed defnē. Cū fili. 9. filiaue. et. ex. alio. filio. nepos. neptisue. existat. piter. ad. hereditatē. auu. u. canē. Nec. q. g. du. p. x. imio. z. e. v. l. t. e. r. i. o. z. e. x. clu. d. i. t. Equū. em. esse. videt. nepotes. nep. tes. qz. in. patris. sui. locū. suc. cedē. pari. rōne. et. si. nepos. neptis. qz. ex. filio. sit. et. ex. ne. pote. p. nepos. p. neptisue. si. mul. vocant. Et. qz. placu. it. nepotes. neptesue. Item. p. nepotes. p. neptesue. i. p. n. tis. sui. locū. succedē. ueni. ens. esse. visuz. est. non. in. ca. pita. sed. in. stirpes. heredi. tates. diuidi. vt. fili. 9. p. rem. dimidiā. hereditatis. hēat. et. ex. alio. filio. duo. p. l. e. s. ue. nepotes. alterā. dimidiā. Item. si. ex. duobus. filijs. nepotes. neptesue. existat. ex. alio. vn. 9. forte. aut. duo. ex. altero. tres. aut. q. tuor. ad. vnū. aut. duos. dimidiā. ps. p. t. ne. at. ad. tres. v. l. q. tu. or. altera. dimidiā. Cum. aut. q. r. i. t. an. quis. suus. he. res. existere. p. t. eo. t. p. e. q. r. e. dū. est. quo. certū. est. aliquē. sine. testamento. decessisse. qd. accidit. et. testamto. de.

tuus non p. t. damnari nisi a deo. vt. ff. que sentencie sine ap. re. l. penulti.

m. Damna. b. s. q. modo. p. n. i. c. i. o. cō. tra. impium. lucii. fecisse. et. ideo. bona. in. fi. c. u. z. inferri. nam. p. b. m. o. z. i. a. damna. et. in. famia. quadā. defun. ctus. afficit. vt. s. q. manu. non. poss. g. i. n. ex. t. p. e. omisi. delicti. alienacōes. ab. eo. fie. non. v. a. l. e. b. u. t. vt. C. ad. l. iul. ma. l. p. n. i. fi. et. ff. d. dona. l. do. na. g. fi.

n. Potest. dici. scilicet. verius.

o. Defnē. f. lata. sen. tē. cia. nā. n. facit. ip. o. iure. defnē. hō. dē. suū. esse. tale. delictum.

p. Cum. filius. filio. secus. si. ex. filia. vt. j. e. g. tē. vetustas. et. j. g. diui.

q. Equū. ut. in. aut. q. b. 9. mo. effi. sui. g. g. r.

r. Vocant. idēz. est. et. si. p. bo. pol. vocē. tur. vt. ff. de. o. tra. a. bu. l. i. g. vocant. sed. o. tra. ff. d. conerata. bu. l. iij. g. i. so. nō. est. o. tra. qz. ibi. p. e. d. i. t. fi. lius. qz. patris. loco. ē. adoptatus. ad. nepos. tē. vt. s. g. ita. tamē. s.

s. In stirpes. j. e. t. i. g. hoc. etia. addend. in. fi. o. tra. so. vt. ibi. t.

t. Ex altero. sic. i. e. g. fi. sic. ff. d. m. offi. t.

u. p. p. g. p. m. d. e. h. ex. duobus. lic. et. C.

de suis. et. l. nepotes. Accursus.

u. Item. filijs. p. mortuis. ex. altero. nepote.

x. Cum. autem. eo. diligenter. notato. qui. sūt. sui. heredes. nunc. nota. quo. tempe. q. r. e. n. d. u. s. est. quis. sit. suus. heres.

y. Certū. est. s. e. g. ita. demū. contra. solue. vt. ibi. dixi.

z. Sine. testamēto. quod. ottingit. vij. modis. vt. s. e. m. p. r. i. m. a. diximus. Accur. florentinus.

3. Accidit. scz. vt. v. i. d. e. a. t. u. r. quis. sine. testamēto. decessisse.

a. Mortuo. scilicet. ex. hereditato.

b. Non. potuit. mori. e. p. u. e. n. t. u. s. vt. s. e. g. ita. tamen.

c. Solus. scilicet. suus. heres. accur. sius.

d. Certum. est. scilicet. nepotem. suum. heredē. esse. cū. n. l. l. i. a. t.

Partial text from the adjacent page, including fragments of legal commentary and references to various laws and cases.

procedat cum. vt. s. e. s. i. **D** Mortuo. ante q̄ adeatur
ex testamento hereditas. unde constat non transmitti ad fi-
lium. de inoffi. s. q̄ relam. p̄mo etiam ea adita non trans-
mittebatur olim. sed
hodie contra. vt. C.
de inoffi. ti. sanctim⁹
al. i. si q̄ filium. s. fi.
e. Testamento. scz
ab herede qui non
vult adire. accursius

stituto. **H**ac racōe si fili⁹
exhereditatus fuerit et ex-
traneus heres institutus ē
et filio mortuo postea cer-
tum fuerit heredē institu-
tū ex testamto non fieri he-
redem. aut qz noluit eē he-
res. aut qz non potuit ne-
pos auo suo heres existere
Quia quo tpe certū est in
testatū decessisse p̄mfa.
solus inueniē nepos et hoc
certū est. et licz post mortē
aui natus sit. tamē auo vi-
uo acceptus mortuo patre
eius posteaqz deserto aui
testō suus heres efficitur.
Planē si et concept⁹ et
natus fuerit post mortem
aui mortuo patre suo de-
sertoqz aui postea testam-
to suus heres auo non exi-
stet. quia nullo iure cog-
nacionis patrē sui patris
tetigit. **S**ed nec ille ē in
liberos aui. quē filius emā-
cipatus adoptauerat.
Hij autē cum nō sint sui
quantū ad hereditatem li-
beri neqz bonoz possessio-
nē petere possunt quasi p̄-
ximi agnati hec d̄ suis he-
redibz. **E**mancipati autē
iure ciuili nichil iurē habēt
neqz em̄ sui heredes sunt.
qz in p̄tate deserūt paren-
tis esse. ne qz vllō alio iure
p̄ legē. xij. tabularū vocan-
tur. sed p̄tor naturali eq̄
tate mot⁹ dat eis bonozū
possessioz. vnd̄ liberi p̄nd̄

Tetigit. nec enīz
fuit primus cognac-
tus ei scilz q̄ viuo nō
dum animal erat. vt
ff. vnde cog. l. i. s. fi
quis proximus. sed
nunquid hodie per-
aut. succedit. vt i au-
t. de here. que ab in-
test. s. i. p. dixit qz sic
quia naturalis causa
tantū spectat. io. cō-
tra. quia nec de iure
p̄torio quo casu na-
turalis inspiciebāt.
admittebatur. vt se-
quit. vt. s. e. s. eman-
cipati. et. ff. de suis
et l. i. ticius. et. l.
penl. accursius.
Cognati. id ē tā
q̄ agnati. nam agna-
ti sunt proximiores q̄
cognati. nunquid ergo tercio ordie inter cognatos vocant̄
se. mar. qz sic. vt. ff. e. l. i. i. si. **T**o. tra. qz ibi de cōceptis
pus. natis postea loquit̄. sec⁹ si postea accipiunt̄ et nascūt̄
vt l. et. ff. de iniust. r. te. si quis filio. s. non fuisse

Emancipati. qz bona ratio. vt. s. de here. q̄li. et dif. s.
sui. et. s. e. s. i. ibi. sin autē. ac. accur. **I** nullo iure. scz
neqz vt patrom neqz vt agnati quos vocat lex. xij. ta. vt
j. t. i. in prim. et. j. de
succes. li. in prim. ali-
ud ecōf. ut. j. t. i. s. fi.
i. **S**oli sint. s. eman-
cipati. accur.
Heredibz. scz euz
alij q̄ remanserūt in
potestate
Dimidia. vt. ff.
de h. sig. nomē filia-
ri. s. portionis.
At hij. scz vocāt̄
emancipati. sed non
om̄s et hoc sequitur
at l. h. ac.
Adoptionem. id
est arrogationem.
Non admittunt̄.
ff. de contra. ta. l. iij.
s. si quis filio. **C**onē
So. ibi non valuit ad-
ceptio fm̄ jo. sed h̄va-
luit. vel distigue. an-
detur extraneo. vt h̄
an detur in adoptōe
nepos ex filio eman-
cipato patri eiusd̄ vt
ibi ar. s. s. adop. s. h̄
hodie. **I**tem. C. de
adop. l. penl. s. sed
si q̄dem. que est otra
So. illā intellige vt
j. e. s. admonendi.
Cum is. scz pat̄
naturalis. accur.
Viuo eo. scz pa-
tre naturali.
Ab ipso. scilicet
patre naturali.
Fuissent. vt. s. de
exhere. li. s. emanci-
patoz. accur.
Extraneoz. si au-
tem morte patris ad-
optiuū facti essent sui
iuris durat agnatōis
ius inter eos. id ē in-
ter adoptiuū et natu-
ralem filium adoptā-
tis n̄ emancipatus vt
sibi succedant vt. ff.
de gra. cog. filii na-
turalem. et. ff. vnde
cog. l. i. s. cognacō-
nis. et de adop. l. i.
ante penl. **M**ar. **T**ē
et ipi adoptiuo pa-
tri succedit. vt. j. e. s.
sed ea.

Eius. id est naturalis patris.
Adoptiuū. post emancipationem non prius. vt. s. e. s.
nec interest.
Ad agnatos. nam si non emancipat. certū est qz filij n̄

Succedunt naturali patel. et ita agnati succedunt. vt. s. p. et ff. vnde libe. l. i. Si aut emanciparet succederet filij. vt. s. p. et sic in eius potestate esset ad que bona naturalis patris pertinet qd est absurdum et contra regulam iuris vt ibi et ff. de here. m. l. illa institutio b. **M**inus ergo iuris quia naturales filij emancipati iure prioro vocantur. s. adoptiui emancipati no. vt s. p. et ff. ergo. c. **N**aturales. i. legiti d. **E**mancipati ab adoptiuo patre. Accursius florentin9

patris pment. vtrum ad liberos eius an ad agtos. **M**inus ergo iuris hnt adoptiui filij qd naturales. **N**aqz naturales emancipati beneficio prioris gradu liberorū retinent licz iure ciuili pdant. **A**doptiui vero emancipati. et iure ciuili pdunt gradum liberorū et a ptoze non adiunant et recte. **N**aturalia em iura ciuilibus ratio pmerere no potest. nec qz defnunt sui heredes esse possunt defnne filieue. aut nepotes nepresue esse. **A**doptiui ho emancipati. extraneorū loco incipiunt esse. qz ius nomenqz filij filieue qd p adoptone consecuti sunt. alia ciuili ratione id e emancipacoe pdut. **E**ad h obfuanr in ea bonoz possessione qua otra tabulas testamenti pentis. liberis pteritis id e nec heredibus institutis neqz vt oportet exheredatis pretor pollicet. nam eos quidem qui i potestate patris mortis tpe fuerint et emancipatos vocat pretor ad eandem bonoz possessionem eos vero qui in adoptiua familia fuerint. p hoc tps quo naturalis parens moreretur repellit. **I**tez adoptiuos liberos emancipatos ab adoptiuo patre sic ab intestato ita longe mi-

e **A**d iuuantur. nisi sint de suis. qz auus adoptiuit nepote in filiu et postea emancipauit. vt. ff. ad ter. tul. l. ij. s. adoptiui f. **R**atio. id est emancipacoe que iure. cui. est. vt. ff. de re. iur. actus.

g **N**on p. sic. s. de le. ag. tu. s. fi. sic. ff. de re. iur. nichil ta. h **E**mancipati. ab adoptiuo pre et p mortem naturalem. vt s. s. post mortem.

i **E**ad que obfuanr in bo. poss. vnde liberi. et. s. contra ta. bo. poss. suantur k **E**ste. no qz si emancipet filius vel filia vel demceps no sut sui heredes. non tam defnunt ee filij f filie l **I**nstitutis. hif em institutis n dat s bo. poss. nam pterit9 rumpat testamentuz et huic se hz mstituto via apit. et hoc e qd

si nisi pteritus omittat edictu. vt. ff. de otra ta. l. ij. s. si qd ex liberis. si aut pteritus nolit vti postqz semel agno uit institutus habz otra ta. iure fm ta. qz e mirabile. nec expectat ptem. vt. ff. de o. ta. l. h. p. s. fi. a del. i. non m qz

m **O**portet. scz masculi nominati. femine inter ceteros. vt. s. de exhere. l. i. s. i. Accursius

n **E**xheredatis. cui ergo mris pteico p exheredacoe habeatur. cessat ibi ota. bo. pos. ut. ff. de ota. illud. s. ad testa. o **I**n pteate. emancipatis omittentib9 edictu. non alias fm mar. vt. ff. de cōtra ta. l. ij. s. si qd ex li. s. jo. cōtra. nam nullū dicere pnt. et cōtra ta. suouire habent. ut. ff. de le. i. l. si duo et. C. de li. p. maxim p **R**epellit. scz pretor repellit. nisi sint instituti. et eis omittat edictu. vt. ff. de otra ta. non putauit. s. in adopcoe. et. s. vt aut Item otra. ff. de cōtra ta. l. ij. s. si quis filio. So. vt. s. e. s. at h. i. Accursius

q **A**dmonendi. licz hos duos qui sequitur non admiserim s iur. cui. vt. s. e. s. at. h. i. tamen a. e.

r **A**d bonorū poss. vnde liberi. s **E**mancipati. qui sunt sui per pretorez vt. s. e. s. emancipati t **L**egitimos. id est agnatos. ut. j. t. i. prima risione.

u **P**roximos. sic. ff. si ta. te. l. i. sic. ff. qd o. in bo. poss. seruetur. l. i.

y **S**ed omnia que s. e. s. at h. i. dicta sut et. s. in. p. s.

y **A**liqua. q. d. que dam cor. reximus. que dam retinimus.

z **C**onstitutione vt. C. de adopcoe. l. penult.

a **N**aturalibus. et legitimis. accur.

b **N**on nullos. i. aliquos.

c **A**d neutrius. vt s. e. s. at h. i. d **V**ocabant. s. id e v. de etia ottingere hodie i casu que hemus. j. e. s. nostra aut. vt. C. de adop. l. penult. s. h. s. sed dic qz auus adoptans tenet ei relinqre quartā vt filio atz rogato. vt. j. e. s. nostra ibi que admodu.

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, partially cut off.

Constitutionem scz predictam. Accursius.
Permanisset nunqd ergo si pmanisset. s. n. pmo pmanisset. vt. s. de adop. s. sed hodie. sed hoc dixit referendo se ad factu. q. d. a. si d iure et de facto i eius familia pmanisset
Et modo nuqd cum in ius vocabit si ne venia. Item nunquid alimeta tali fizo dare t. nee. s. n. p hanc literaz. et. s. de adop. s. sed hodie pla. dixit contra
Ab intestato scz simul cum alijs naturalibus. ut. C. d. suis et le. si te. non tamen succedat alijs oflang uinis sui patris adoptiu. vt. C. d. adop. l. pen. s. si qd in fi. Accursius florent.

Ab eo scz adop. inopatre.
Ture civili quia non est in pte sua.
Leg. ptozio qz non e emancipat ab eo. vt. s. de ephere. lib. in pn. s. emancipatos. et. s. fi.
Inofficiosi s. de inoffic. test. extra. s. tam aut. So. illa intelligit. fm distictio ne b. s. vt ibi dicitur.
Confulto q non habemus. s. dicebat q tres iuues arto gnderebant. vt vni eligeret. q casu magna erat hec solē mitas. vnde et ostōe diu pn quartā ei dabat arrogatō quod hodie nō est pmo is hoc casu vt et alias. vt. s. et. C. de adop. l. pen. s. q. autem
Ad qd scz qre. p. nostra. constōe vt. C. de adop. l. pen. s. si vero pater
Patens hoc in hntu accipe. vt. ff. de gra. l. iur. con. s. parentes.
Seruauim ut siue loco filij b. beat siue nepotis adop. tē. ac si vere naturalis esset. scz fmo pcedente nepotē. vt. C. de adop. l. pen. s. qd autē in filio

Quēadmodum

quando pens natural filiu suū adoptand alij dederit integra omnia iura ita seruari atq; si in pns natural pstate pmanisset nec penitus adoptio fuerit subsequuta nisi in hoc tmmodo casu vt possit ab intestato ad pns adoptiu venire successione Testamto autē ab eo facto neq; iure ciuili neq; ptozio ex hereditate eius aliquid psequi potest neq; extra tabulas bonoz possessione agnita neq; inofficiosi querela insituta cum nec necitas pī a doptiuo imponatur vel eū heredē insituere vel exheredatū eum facere vtpute niso naturali vinclo copulatū. neq; si ex sabinia nō senatus cō. ex tribus maribus fuerit adoptat. Na et in hmoi casu neq; quarta ei huatur. nec ulla actio ad ei psecutōz ei opetit.
In nra aut ostitucione exceptus est is que pens naturalis adoptandū susceperit. vtroq; em iure tam naturali q legitimo i hac psona ocurrente. pristina iura in tali adopcione huauimus. que admod si paf. fa. sese dederit ad arrogandū que specialiter et sigillatim ex pstate constitutionis tenore possunt colligi.
Item vetustas ex masculis pgenitos plus

q. d. sic transit vt in hoc casu qui sequitur.
Item vetustas. correximus ius antiquū circa liberos pmi gradus naturales siue adoptiuos. tūc circa vltimiores

diligēs solos nepotes vel neptes qui ex virili sexu descendūt. ad suoz vocabat successione. et iuri agnatorum eos anteponebat.
Nepotes aut qui ex filiabus nati sunt et pnepotes ex neptib; cognatoz loco numerās. post agnatorū lineā eos vocabat tā in auī q proauī materni. quā in auie vl' proauie siue paterne siue materne successione
Diui autē pncipel non passi sunt talē tra naturā iniuriā. sine opetēti emēdacione relinquere
Et cum nepotis vel pnepotis nomē omne est vtrif qz qui tam ex masculis q ex feminis descēdūt. ideo eundē gradū et ordinem successione eis donauerūt
Sed vt aliquid amplius sit eis qui non solū nature sed etiā veteris iuris suffragijs munimē porcionē nepotū et neptum vel deinceps d quibus sup dixim paulo minuendā esse existimauerūt. vt minus tercia pte accipent quam mater eoz vel auia fuerat acceptura vel pater eoz vl' auipaterne siue mēnus. qn femina mortua sit de cuius hereditate agitur. hñs qz licet soli sint qui descēdūt ex femineo sexu adētib; agnatos minime vocabāt
Et quēadmodū lex. xij.

parte que debebatur agnatis. scz quarta. non autē d hac tercia. sed p aut. dicimus de hac tercia correctum. scilicet vt equaliter hodie veniat. vt i aut. d. rre. et se. s. neq; illo
Vocat scz. s. e. s. cum filius. Accursius.

U Solos. i. s. male.
P Anteponebat. in hoc bene.
P Nepotes vocabat. scz vetustas non civilis iuris auctoritas. vt. s. sed ptozio ut. j. t. i. s. qz. accuz
Materni scz morient e masculo d cuius bonis agit. ut. j. s. proximo.
Materne scz moriente femina. vt. j. primo. s. accuz.
Diui pncipes vt. C. d. suis. et. leg. si defunctus. et. C. d. col. l. illā. accuz.
Donauerunt scz pncipes sed nō idē comodu vt sequit.
Suffragio id ē lege. xij. tabularum.
Munimur nota duas rationes vincē vnā. vt. s. de adop. s. s. hodie in fi. s.
Diximus scz nllō modo nisi tercio ordine succederet. vt. s. primo. s.
Paulo nota parum de tercia parte totius rei dici. sic in aut. d. exbi. et intro. reis. s. sanctimus.
Existimauerunt scilicet pncipes.
Mortua sit nota duos casus. si emz moritur femina. nepotes vel neptes ex masculis vel feminis nichilū olim nisi p agnatos hodie cum diminutiōe succēdūt tercie partis. si moritur masculus. nepotes ex filia tm vocentur cum diminutione tercie ptis vt hic d.
Xij. tabu quod de diminutione hac tercie dicitur corrigē sequentem. s. scdm mar. sed nos fm. b. dicimus sequentem. s. loqui in quadaz alia

m Sed adstitutionem quam non habemus ut sequitur
n Constitutione ut C. de suis et le. l. fi. Accursus.
o Transversa linea sic in aut. de no ali. g. cu agi. eca fi.

p Descendit scz nepotibus vel p nepotibus ex filia. accur.
q Et tpa ut in futuris casibus tantu valet. ut. C. de suis. l. le. l. vl.

r Ita tñ hoc qd sequitur est referendū ad. s. diui. n ad pr.

s Statuit. ut. s. e. s. cum filius.

t Diminutio. s. qe te que sbatur agnatis. non tercie que dabatur patris. ut. s. primo. s. diximus.

u Similit habeant pmo in capita videē diuidi ut. j. t. i. s. hoc etiā addendū in fi. s. sibi s collateralibus h de scedētibz loqē

Nemo. etia3 vnus. ut. ff. de test. si ne

p **S**uul. s. mo. t. i. s. i.

z **P**retor. s. t. i. s. emancipati.

a **C**onstōnes. s. t. i. s. quibus connume rari. et. s. diui.

b **S**uccessionē. des c **E**xistat. functi dico a aplectatē. naz h duo nēcia sunt

d **D**uo quomō. scz ei. vel pre iure.

e **A**gnatū. capite nō minutū. ut. ff. e.

f **P**riori capitis mī. id ē qui primos est defuncto. j. e. s. si ples. et. s. pr. accur

g **A**gnati. sic. ff. s. legitia tu. l. sūt autē

h **L**ib. o. ut. s. s. le. ag. tu. s. sunt autē

i **C**ognacōe. cog. nacō est gen. agna cio spēs. vnde qd est agnatus ē cognatus. sed non ouertit.

k **I**taq. s. agnati quasi ex eodē sangui ne nati. ceteri agnati non dicunt s. agnati. ut. ff. de suis. et. le. l. ij. m. pū. accur.

l **N**em. mūcē. scilz filius fratris patruo

tabularz filio mortuo nepotes vel neptes et p nepotes vel p neptes in locum patris sui ad successiones aui suuocabat. ita et principalis disposicio in locuz matris sue vel aui. eos cū iam designata ptiis tercie diminutione vocat. Nos cu3 adhuc dubitatio manebat inf agnatos et memoratos nepotes qrtā pte sube defuncti agnatis sibi vēdicatibz ex cuiusdā ostōis auctoritate memoratā qdē ostōis a nro codice legē auimus. neq3 inferi eā ex theodosiano codice nro cessim. **N**ostra aut ostōe pmulgata. toti iuri eius derogatū est. et sanctimus talibus nepotibus ex filia vel p nepotibus ex nepte et deinceps superioribus agnatis nullā pte mortui successionis sibi uēdicare ne hij qui ex transversali linea veniūt potiores hys habeantur q qui recto iure descendūt. Quā ostitionē nostrā obtinē fm sui vigore et tpa sancti m. ita tñ ut queadmodū inter filios et nepotes ex filio antiquitas statuit non in capita sed in stirpes diuidi hereditatē. Similit nos inter filios et nepotes ex filia fieri distributionē iubemus veluti inter omnes nepotes vel neptes et p nepotes et p neptes et alias deinceps psonas ut vtraq3 pgenies mris sue vel patris aui vī aui portione sine vlla diminutione

m **E**t etiam s. obrini. im. ppe. ut. j. de gra. cog. s. liij. n. s. h. s. sanguinitatis. scz ad suos fies prius natos. ad reliquos vero agnatos agnatiqnis tantum ius acquiritur

osequatur. ut si forte vnus vel duo ex vna pte ex altera tres aut quatuor extent. vnus aut duo dimidiā alteri tres aut quatuor alterā dimidiā hereditatis habeat

De s. im. agnator. succes.

Nemo suis heres vel eoz quos inter suos heredes ptoz vel ostitiones vocant extat et qui successiones quoqmodo amplectit. tunc ex leg. xij. tabularū ad agnatum pximum pti net hereditas. **S**unt autem agnati ut primo quoq3 libro tradidimus. cognati p virilis sexus psonas agnacione oijuncti quasi a pte agnati. Itaq3 ex eod pte nati fratres agnati sibi sunt qui et sanguinei vocantur. nec requiritur an etiā eandē matrē habuerint. **I**tem patru9 s. filio et inuicez is illi agnatus est eodē numero sunt fratres patruales id ē q ex duobz fratribus pcreati sunt qui etiā consobrinivocantur qua ratione etiam ad plures gradus agnacionis puenire poterim.

Ubi etiā q post mortem patris nascunt iura sanguinitatis nanciscuntur. Non tñ omnibus simul agnatis dat lex hereditatē sed hij qui tūc pximiori gdu sunt cum certū esse cepit aliquē intestatū decessisse. **P**er adoptionē quoq3 agtionis ius consistit veluti inter filios naturales et eos quos pater eoz adoptauit. nec

ut. s. p. diximus. et est verū hoc si iuente eo iudē de cui9 hereditate agi s. cepti saltē erāt. ut. ff. de suis. et. le. h. re. t. i. u. et. ff. vnde cog. l. i. s. si quis pximior. **N**on tamen quia agnati vocentur ad hereditatē non tamē. dat lex. s. xij. ta. p. **S**ed hys et omnibus hys. ut. j. e. s. si plures. accur. **C**ertū q est etiā scz facto testamento q emanauit. qd dic. ut. j. p. s. accur.

Duo q. q. b. non solum iure naturali. constituitur agnacionē s. etiā civili. ut p ad optionē. scz quilibz iure isto. ut. ff. s. ad op. l. i. et. s. s. ad op. in prim. sed hodie p eam tñ ex qua transit in ptez arrogatoris. ut. s. t. i. s. nra aut. s. tñ licet nō fiat agnatus. s. hodie q non transit in ptez extranei arrogati succedit tamen ab intestato patri tñ n aliis patris agnatis. ut. C. de adop. l. p. s. si quidem. Accur. **N**aturales et legitimos. non tñ emancipatos. ut. ff. de g. cogna. l. si filium. Accursus. **I**tem si quis. non solum pater de quo dictum est.

Suos esse. id est agnoscitur alijs agnatis adoptantis. et eis cognatus fit. vt ff. de adop. qui in adop. Accurfi 9
Ceterum id e certe vel aliter. lex quide. xij. ta. defere bat hereditate agna tis primis. h media iuris prudentia cum distinctione. et h diz et ceterum p sed
Longissimo. de cemo. vt. j. de succes. cog. s. fi. accur.
Feminas. agnatas
Quod placebat. nota caute poit pla cebat et non placz vt j. s. nos vero. Et is erat p media iur pru dencia no p legē xij. ta. neqz p proie. vt j. e. s. et h quide. a s. media. accur.
Confanguinitas. id est agnacionis
Caz. s. feminaru
Tua. s. hereditas
Pleriqz. s. ppter ofanguineas vxores de quibz modo dixit
Ad masculos. sic s. i. s. Tre vetustal

Sed qz eas. scz agnatas feminas.
Proximitatis. id est agnacionis
Interueniat. nec aliquis suoz. vt. s. t. i. s. admonendi. in fi. s. accur.
Quidem. que sūt leg. m. s. ceterum. et s. h qz dicta sunt.
Sed simplicitate. remota differen cia agnatoz. vt iter masculos et feminas se. s. de fidei co. her. re. s. sed quia.
Numero. et sic no qz lex. xij. tabularu e vetustior qz media iuris prudentia et qz ius ptorum.

dubiū est quim im ppe ofan guinei appellant. **Q**tez si quis ex cetis agtis tuis veluti frater aut patruus aut deniqz is qui longio re gradu est adoptauerit aliquem agnatus inter suos heredes esse non dubita tur. **C**eterum inter ma sculos quide agnacionis iure hereditas eciā si lon gissimo gradu sint vltro citroqz capiē. **Q**uod ad fe mias vero attinet. ita pla cebat vt ipe ofanguinitatis iure tm capiant heredita tē. si sorores sint vltorius non capiāt. **M**asculi aut ad earum hereditates eciā si longissimo gdu sint admittant. qua de cā fra tris tui aut patruū tui filie vel amice tue hereditas p tinet. tua ho ad illas n p tinebat. **A**d ideo ita ostitu tū erat. qz comodius vide baē ita iura ostitui vt ple riqz hereditates ad maf culos ofluerent. **S**ed qz sane iniquum erat in vniū sum eas quasi extraneas t pelli pretor eas ad bono rū possessionē admittit ea pte qua pximitatis nomie bonoz possessionē pollice tur. ex q parte ita scilz ad mittunt. si neqz agnatus vllus nec pximior agnat? interueniat. **E**t hoc quide lex. xij. tabularz nullo mō itroduxit. s3 simplicitatē legibus amicā amplexa. si mili modo omnes agnatos siue masculos siue feminas cuiuscunqz gradus ad si militudine suoz inuicez

Anterior. id est ostitutione anteriori. j. scripta. que est. C. de legitimis here. i. lege. xij. tabularz.
Prefatam. scz dictam. s. e. s. ceterum. Accur.

ad successionē vocabat
Media aut iuris pruden cia que erat quidem lege xij. tabularū iunior. impia li autē dispoſicione anteri or subtilitate quadā exco gitata p̄fatā differēciā in ducebat et penitus eas a successionē agnatoz ipel lebat. omni alia successio ne incognita. donec preto res paulatiz aspitate iuris ciuilis corrigētes. siue qd deest adimplentes huma no pposito aliū ordinē suis edictis addiderunt. et cog nacionis linea pximita tis nomine introductay bonoz possessionē eas ad iuuabāt. et pollicebantur hjs bonoz possessionē q vnde agnati appellabant
Nos vero legē. xij. ta. sequentes et eius vestigia in hac pte ofuantes. lau damus quidez p̄tores sue hūanitatē non tam eos in plenū huic cause mederi i uenimus. quare etem vno eodēqz gradu naturali cō currete et agnacionis titu lis tā in masculū q in femis equa lance constitutis ma sculis quidez dabatur ad successionem venire omniū agnatoz. ex agnatis aut mulieribz nullis penitus ni si soli sorori ad agnatoz successionem patebat adi tus. **I**deo nos in plenū om nia reducentes. et ad ius xij. ta. eandē dispoſicionez exequentes nra oſtōne san ctimus. omnes legitimas personas id est p virilem sexum descendentes. siue

Cas. agnatas fe mmas nisi sorores
Ommi. nam ordo agnatoz. no erat ad huc. vel die et iā defi cētibz agnatis ipse tū non vocabantur.
Ciuilis. id est me die iur prudentie qd scz ciuile dicit. ut. ff. de orig. iur. l. ij. s. is disputatio.
Accurſus florent.

Vis bonoz. id e mulieribz agnatis vltra sorores.
Appellabant. sic dicta qz p eam cog nati vocant.
Nos vero. hic iu stinianus loquitur.
Cause. id est ex s pulſiom agnatoz
Quare etem. bñ dico forte. puidens agnatis feminis. qz re etem qe.
Titulis. i. noibz
Dabatur. id e con cedebatur.
Aditus. certe n erat racō iusta l' sus ficiēs. licz aliqua sit vt. s. e. s. ceterū i fi.
Postea constōe. vt. C. de leg. here. l. lege. xij. tabularz

Simili modo id est hinc inde. Vel dic ita femie vt mares
Consanguinitatis id est licet non sint sorores q̄ germane
vocantur quasi ex eodē germine nate. Accursius

Hoc etiā certima
uimus. ut. C. de leg.
here. l. ij. ta. §. i. et
§. in hys. accur.

Tantum id est
nō vltior p̄mior
tū sit vt ip̄e sorores
vel fratres vterini
vterine sequitur. vt
C. de le. here. l. fi. §.
sed neq̄. accur.

In legitimā. scz
agnatoz.

Germane. id est
nate ex eodez patre
et m̄e cū defuncto.

Vterine. i. nate
ex eadē matre tantuz

Deinceps. id est
vltiores hinc i gra
du remotiores.

Accursius florentin⁹

masculini ḡnis siue fe. sint
filimodo ad iura successio
nis seime ab intestato vo
cati fm sui gradus progna
tiuam. Nec ideo excluden
das. qz consanguinitatis iu
ra sicut germane n̄ habēt

Hoc etiā addendū n̄e
ostōni existimauimus. vt
transferat vnus t̄mmodo

ḡdus a iure cognacionis
in legitimā successione vt
non solū fratris filij ⁊ filia

fm q̄ iam diffiniuimus ad
successione patrui sui vo
cent sed etiā germane cō
sanguinee vel sororis vte

rine filius et filia soli ⁊ nō
deinceps persone vna cum
hys ad iura auunculi sui p

ueniant et mortuo eo qui
patru⁹ quidem est sui fra
tris filij succedat. auūcul⁹

aut sororis sui sobuli simi
li modo ab vtroq̄ latē suc
cedant. tanq̄ si omnes ex

masculis descēdētes legi
timo iure veniant scz vbi
frat̄ et soroz supstites non

sunt. hys etem p̄sonis p̄ce
dētibus ⁊ successione ad
mittētibz ceteri ḡdus re
manēt penit⁹ semoti vicz

hereditate non in stirpes
sed in capita diuidenda.

Si plures sint gradus
agnatoz apte lex. xij. ta.
p̄ximū vocat. Itaqz verbi

gr̄a. si sint defuncti frater
et alterius fr̄is filius. aut
patruus frater habēt po
tio: Et quamuis singulari
numero v̄sa lex. xij. tabla.

Supstites. s̄ cor
rigitur p̄ aut. cessan
te. qz et cum hys ad
mittunt. Itē et i alio
q̄d subiciē hic. §. cor

rigit. qz in stirpes
fit diuisio hodie. sed
p̄ hos filios frat̄z
fit diuisio in capita.

ut in aut. de here. q̄.
et dif. §. reliquū. ⁊ i
aut. vt fm filij. §. i. p̄
q̄d dicit in aut. in stir
pes diuidi. v̄z ē q̄n

cū alijs. s̄ patruis vo
cant̄ nepotes. alias i
capita vt hic.
Accursius florentin⁹

In capita. s̄. t. i. in fi. §. 9. ibi de descēdētibz loq̄t̄
de collateralibz m̄. Si p̄f̄ sint. sic in aut. s̄ hee. q̄ ab i
test. §. si nō neq̄ fr̄es. et. §. de suis et le. hē. l. ij. §. hēditas

Nā et p̄p̄e p̄ximus ex plu
ribus gradibus intelligit̄
⁊ tam non est dubiū q̄n lz
vnus sit gradus agnatoz

rū p̄tineat ad eos heredi
tas. Proximus autem si
q̄dez nullo testam̄to factō
quisqz decefferit p̄ hoc tē
pus requirit̄. quo mortuus

est is de cuius hereditate
q̄rit̄ q̄ si factō testam̄to
quisqz decefferit per h̄
tēpus requiritur quo cer
tū esse cepit nullū ex testa

m̄to heredē extituz. tunc
em̄ p̄p̄e quisqz intestatus
deceffisse intelligitur. qd̄
qd̄ aliq̄n longoz tpe d̄cla

ratur in quo spacio tēpis
sepe accidit vt p̄ximioze
mortuo p̄ximus esse inci
pit qui moriente testatore

non erat p̄ximus. Place
bat aut̄ in eo ḡne p̄cipi
endaz hereditatū succes
sione non esse vt q̄uis p̄xi

mus qui fm ea que dixim⁹
vocatur ad hereditatem.
aut spreuerit hereditatez
aut anteq̄ adeat decefferit

nichilom̄gis legitimo iu
re seq̄ntes admittunt. qd̄
itez p̄tozes ip̄f̄co iure cor
rigētes non in totum sine

auunculo relinq̄bāt. s̄ ex
agnatoz ordine eos voca
bant vt p̄tate agnacionis

iure eius recluso. s̄ nos
nichil p̄fectissimo iure de
esse cupiētes. nostra ostōe

sanctimus quā de iure p̄o
natus humanitate sugge
rente p̄tulimus successio

nem in agnatoz heredita
tibus non esse eis denegā
dam. cum satis absurdum

Habetur. s̄ cor
rigitur. vt. s̄. dixi p̄
aut. cessante. accur.
Proximus. sic. s̄.
t. i. §. cū aut queritur
sic. s̄. e. §. non tamen

Tunc em̄. scz cū
nō aditur hereditas
ex testamento.
Tempore. id est
post mortem.

Placebat. scilicet
ex lege. ij. r̄.
In eo genere. s̄.
iur. successiois.

Accursius florent.

Non esse. id est suc
cessorū edictū inter
agnatos locū non h̄z
scz de p̄sona in p̄lo
nā sed inter agnatos

fic vt. ij. sequitur. et
ff. de suc. e. l. i. §. q̄bz
s̄ de ordine iordm̄e
seu de capite i caput

fic vt de liberis i ag
natos. et de agnatis
in cognatos. ⁊ post
in viz. et v̄p̄oz vt se
quit̄. vt. ff. si ta. te.

mi. ex. l. i. §. i. R̄n.
Nichilom̄gis.
id est nō ideo magis
⁊ sed nos. loquit̄
tur iustianus.

Protulimus. scz
in greco.

Ad finem qd nunc

a Aptum est. scz successoru edictum de psona in psonam
b Cu satis. raco pmo c Maxime. ratio secunda.
d Gradu agnatoz e Successione. id est suc. edictum

f Ad legitimā. est em filius agt9 patri pimus. vt. ff. 8. su. is et le. filius. qd ius nō tollit p ea. di. sic neciter fratres vt h. et. C. de le. tu. l. iij. qd nō erat rectū. vt. ff. de re. iur. l. equū. et. ff. de le. pa. tu. i. fi. et. ff. de hē. ep. l. si post emptionē.
g Parēs. sec9 ecō tra vt. s. t. i. s. eman. b Cōstō. apati. ne. nt. C. s. emā. l. i. l. i. Fiducia. sic fi. dicēdo ius succedēdi i boīs tuis michi re. suol. eā. sic emanci. po. te. cōtēta. fiducia. h. Manumississet. id est emancipasset. sic. ff. qn. d. pe. ac. e. an. i. i. s. alienatō.

Ex. iponebat imprope. naz agnatos nul. lo modo. vocabat vt. sequit. Accur. m. Masculoz. vt. s. t. i. m. p. n. c. i. n.ecessitudinē. i. cognatoz. nā dicūt agnati necatū. ut. ff. d. iust. et. iur. l. i. fi. o. Filii. qui ad iui. cē. sūt. cognati. vt. j. de. suc. cō. s. vulgo. p. Angustie. nō ius. dicit angustiosum. vt. miqū. vt. j. de. suc. l. i. p. et. ff. q. e. q. i. i. i. m. p. n. c. i. q. Postea. scz post. legē. p. n. ta. q. p. diuū. claudii. n. p. senatus. cō. tertull. vt. sequit. r. Amisoz. scz m. acie. p. n. ap. ut. ar. s. d. e. r. e. u. s. a. c. tu. m. p. r. i. vel. die. q. g. n. a. l. i. t. e. s. t. a. u. t. vt. C. s. i. o. ff. te. libel. p. r. i. m. a. v. e. r. i. o. r. ē. s. Coz. scz filioz. t. A. u. t. e. c. i. ā. h. o. d. i. e. a. n. a. s. u. c. c. e. d. i. t. s. i. c. m. e. v. t. i. a. u. t. d. e. h. e. t. q. a. b. i. n. t. e. s. t. s. s. e. q. u. e. n. s. u. h. a. b. e. s. i. d. ē. t. r. e. s. h. ū. s. f. i. l. i. o. s. n. ō. a. ū. t. i. n. p. t. a. t. e. v. t. s. d. e. a. d. o. p. s. f. e. m. i. e. q. u. o. s. t. r. e. s. h. ū. e. v. i. d. e. t. e. c. i. ā. s. i. t. r. e. s. g. e. m. i. o. s. p. e. p. i. t. s. m. j. o. v. t. ff. d. e. h. o. s. i. g. l. c. ū. e. m. i. x. a. r. P. a. r. ē. t. i. s. s. c. i. l. z. m. i. s. v. t. i. t. a. n. ō. d. e. i. u. r. e. r. ō. n. o. z. v. r. o. r. ē. a. l. i. c. 9. e. ē. i. p. t. a. t. e. p. n. t. i. s.

erat qd cognatis a ptoze aptū est hoc agnatis esse reclusum. maxime cū in honore quidē tutelaz pmo gradu deficiente se qns succedit et quod i honore obtinebat. non erat in lu. cro pmissum. Ad legi. timam autem successionez nichilominus vocatur eti. am parens qui cōtracta fi. ducia filiū vel filiā nepotē vel neptem ac deinceps e. mācipat quod ex nra ostō ne oino induciē vt emanci. paciones liberorū semper videant quasi cōtracta fi. ducia fieri cū apud vetēs non aliter hoc obtinebat nisi specialiter contracta fiducia pens manumississet.

De senat9 consul. t. c. u. l. i. a. o.

Ex. xij. tabul. gruz ita stricto iure vte batur et prepone. bat masculozum p gemez et eos qui per feminini se. xus necessitudinem sibi iunguntur adeo expelle. bat vt neqz qdē inter ma. tre r filiū filiāue vltro ci. troqz hēditatis capiende ius daret nisi q ptozes ex p. ximitate agnatoz eal p. sonas ad successione bono. rū possessione vnde agna. ti accomodata vocabant. h. hec iuris angustie postea emendate sunt r p. mus quidē diuus claudii mri ad solacium liberorū

nō mariti nisi q ad debitu carnis. aliud d iure iogobardo rū. vt h. et. C. de adi. infer. si vroz. et m iogobarda qualis mulieri alienare permissum sit. l. i.

amissorū legitimā eorū de tulit hēditatē postea au. tē senatus consulto tertullia no quod diuū adriani tpi. bus factum est plenissime de tristi successione mri nō ecia auie deferenda cautū est vt mater ingenua triū liberorū ius habēs. liberti. na quatuor ad bona filio. rum filiarūue admittatur intestatorū mortuorū. licz in potestate parentis est vt scilicet cum alieno iuri subiecta est iussu eius ad. eat cuius iuri subiecta est. Preferunt autē matri li. beri defuncti qui sui sunt q queue suozū loco sunt siue pmi gradus siue vltioris sed et filie sue mortue filii vel filia pponit ex constō. nibz matri defuncte id est auie sue. Pater vero vtri usqz. non ecia auus r pau9 matri antepositur. scilicet cum inter eos solos de he. reditate agitur. Frater aut osanguineus tam filij q filie excludebat matres. Soroz aut consanguinea piter cū matreadmitteba. tur. s. si fuerat frater et soroz osanguinei et ma. ter liberis onerata sit fra. ter qdē matrē excludebat. Communis aut erat he. reditas ex equis p. tibus fratribus r sorozibz. s. nos ostōne quā in codice nostro nomine decorato

y Iussu. s. iure anti quo cū quelibz here. ditas patri p filiū q titur. vt. ff. de acq. here. qui in aliena. s. hodie in sola. p. fe. cticia non aduenticia scz exigitur iussus vt. C. de bo. q. li. l. i. fi. s. si non econtrario. z Preferunt liberi ecia adoptui. et ita demū si ipi succedere velit. vt. ff. e. l. ij. s. libi. et. s. ita demū. a Defuncti. s. filij s. cui9 hereditate nūc agitur. Accur. b P. r. i. m. i. g. r. a. d. u. s. v. t. f. i. l. i. j. a. c. c. u. r. c. V. l. t. i. o. r. i. s. v. t. n. e. p. o. t. e. s. t. e. t. s. i. m. i. l. e. s. d. F. i. l. i. o. z. q. d. d. i. c. u. t. s. h. e. t. a. b. i. n. t. e. s. i. e. t. i. j. e. t. s. e. m. a. n. c. i. p. a. t. i. e. t. s. d. i. u. i. e. Et filie. q. d. n. s. o. l. i. n. e. p. o. s. e. x. f. i. l. i. o. m. a. s. c. u. l. o. e. x. c. l. u. d. i. t. m. r. e. z. s. f. u. n. c. t. i. s. h. e. t. n. e. p. o. t. e. a. f. P. r. e. p. o. e. x. f. i. l. i. a. m. i. d. e. s. t. p. f. e. r. t. u. r. g. D. e. f. u. n. c. t. e. s. c. z. f. i. l. i. e. h. P. a. t. e. r. n. ō. a. d. o. p. t. i. u. s. v. t. ff. e. l. ij. s. s. e. d. n. e. q. z. a. u. u. s. i. V. t. r. u. s. q. z. s. c. z. f. i. l. i. j. e. t. f. i. l. i. e. s. e. s. t. m. a. r. i. t. u. l. h. 9. m. u. l. i. e. r. i. s. v. o. l. e. t. i. s. s. u. c. c. e. d. e. f. i. l. i. o. s. u. o. m. o. z. k. S. o. l. o. s. s. i. t. u. o. a. u. u. e. t. m. r. e. z. d. e. f. u. n. c. t. i. s. s. i. a. u. t. s. i. t. a. u. u. s. e. t. p. a. t. e. r. e. t. m. r. e. d. e. f. u. n. c. t. i. p. r. e. f. e. r. e. a. u. u. s. m. a. t. r. i. a. e. c. i. ā. p. r. i. v. t. ff. e. e. q. u. i. s. s. i. m. u. m. s. i. e. t. n. ō. q. h. f. a. l. l. i. t. r. e. g. l. a. s. i. v. i. n. c. o. v. i. n. c. e. t. e. r. e. v. t. ff. d. d. i. u. t. e. p. e. t. p. l. s. a. c. c. e. s. s. i. o. i. b. u. s. n. ā. a. u. u. s. p. r. i. d. e. f. u. n. c. t. i. p. r. e. f. e. r. e. v. t. ff. e. l. e. q. u. i. s. s. i. m. u. m. s. i. e. t. p. r. i. m. i. n. ō. a. u. t. a. u. u. s. p. r. e. f. e. r. e. m. r. i. q. n. s. o. l. i. s. ū. t. s. i. c. f. a. l. l. i. t. i. a. u. t. d. e. e. q. l. i. d. o. s. i. s. s. e. q. u. e. n. s. T. e. i. n. a. u. t. q. u. i. b. u. s. m. o. n. a. f. i. s. u. i. s. d. i. s. c. i. t. i. s. T. e. ff. q. u. i. p. o. i. p. i. h. a. l. c. l. a. u. d. i. u. s. s. i. c. ff. d. i. u. s. t. o. r. t. e. s. p. n. l. Ex. c. l. u. d. e. b. a. t. s. e. d. m. a. l. e. h. o. d. i. e. v. t. j. e. s. h. c. u. m. m. A. d. m. i. t. t. e. b. a. t. e. t. b. e. n. e. v. t. j. e. s. s. e. d. c. u. m. n. s. i. l. i. b. i. s. t. r. i. b. u. s. v. l. q. t. u. o. r. v. t. s. e. s. p. o. s. t. e. a. a. u. t. e.

tis. Te. ff. qui po. i pi. ha. l. claudius. sic. ff. d. iusto. r. te. s. p. n. l. Ex. c. l. u. d. e. b. a. t. s. e. d. m. a. l. e. h. o. d. i. e. v. t. j. e. s. h. c. u. m. m. A. d. m. i. t. t. e. b. a. t. e. t. b. e. n. e. v. t. j. e. s. s. e. d. c. u. m. n. s. i. l. i. b. i. s. t. r. i. b. u. s. v. l. q. t. u. o. r. v. t. s. e. s. p. o. s. t. e. a. a. u. t. e.

a Sed eodice .f. que no hemus . sed in pmo . C . remanht que est . C . de iure deli . l . ij . Accursius florentinus .
b Fortuitu . scz habere vel non habere tot filios cu ex di uia gra s descendat .
c Peccauit . nam si peccm est . magis fuil set maritv . C . d . le . hee . le . xij . ta . l . fi . i .
d Antcepti . i . scz cu succedere vult .
e Scz cu ante ost d el q s no hem 9 fm Jo .
f Personis . patruo q filio q nepoti pui ut . C . e . li . fi . i . fi . i . Re .
g Facieb . it . id e ml dabat mli pdict . s .

h Vifi e . ut . C . e . i .
i Personis . . l . fi . eia pri defu . mli in vsufu . et toto qn habebat defu . i p . rate alias in velen do tm . s . et m s casu hodie m totu hz . vt C . e . l . fi . a . d . le . hee . l . d . em . acipatis . Iu vero aut . desc . detu bz defere . eqli . pa ternis et mms . vt i aut . s . hee . ab inte . g . ois . et . g . hoc quide k .
k Diminucioe . q . fie bat p agnatos supra dcos m pn . illius . g .
i Quoadmodu . q . d . q . m vno honora . in alio graue . sic . ff . de iur . iur . eum qui . m .
l Cam . scz matre . n .
m Sil . scz cu m e . o .
o Sorozes . s . casu e hodie id quod m se . qnti . g . vt m aut . s . nup . g . p . n . l . q . g . qm p .
p Si vero . matre l . i . ma . qz lint ex vtro qz parente .
 Accursius florentin 9

posuimus matri subuenie dum esse existimauimus re spicientes ad naturam et puerperiu . et piculum 7 se pe mortez ex hoc casu mri bus illata . Ideoqz impiu esse credimus casuz fortu itu m eius admitti detrim tum . Si em ingenua ter . vel liberta quater non pe perit immerito defraudabatur a successione suoru liberoz . Quid eniz pecca uit si non ples sed paucos peperit et dedimus ius le gitimum plenu matribus siue ingenuis siue libetinis et si non ter enixe fuerint vel quater . sed eum tm v . eam qui queue morte in . terempti sunt . vt sic vocen tur in liberoz suoru l . i . ma successione .
Sed cu ante a constones iura legiti ma successione pscrutan tes ptim matrem adiua . bant . ptim ea p . grauabat et non solu in solidum eaz vocabat . sed in quibusda casibz terciam ptem ei ab strahetes certis legitimis dabat psonis . in alijs aut otrariu faciebant . nobis at visum est recta 7 simplici via mtes omibz psonis le gitimis anteponi . sine vl la diminucioe filioz suoru successione accipe . excep . te .
fris 7 sorozis psona siue co sanguinei sint siue sola ag nationis iura habetes . vt queadmodu ea toti alij or dini legitimo pposuimus ita omis fratres et sorozes siue legitimi sint siue non . ad capiendas hereditates

q Cognacōnis . quia sunt tm ex matre sorozes .
r Prosperimus . m successione .
s Consulere . scz in tutore peterdo . Accursius .

similiter vocemus . Ita tm vt siquide sole sorozes ag nate vel agnate et mater defuncti vel defuncte sup sint dimidia quide mater altera vero dimidia ptem omnes sorozes habeant .
Si vero matre supstite et fratre 7 fratribus solis vel eciaz cu sorozibus siue legitima siue sola cognaco nis iura habentibz mtesta tus quis vl intestata mori atur in capita distribuit hereditas eius .
Sed queadmodum nos mribus p . speximus . ita eas oportet sue soboli consulere . sci turis eis . q . si tutores libe ris non petierunt . vel in lo cu remoti vl excusati intra annu petere neglexerint . ab eoru impuberum mori entiu successioe merito re pellentur . Licz aut vulgo quehtus fit filius filiaue pt ad bona eius mater ex ter tul . senatusco . admitti .
De senat 9 osul . officiano .
Per cotrariu aut e fit vt liberi ad bo na matrum mtesta tarum admittantur . ex se natu osul . orsi . qd officio 7 rufu osulibus effem est . qd latu est diui marci tpibus et data e tam filio q filie legitima hereditas . eciaz si alieno iure subiecti sunt . et pferunt consanguineis et agnatis defuncte matris .
Sed cu ex hoc senatus consulto nepotes ad auie successione legitimo iure non vocabantur . postea s constonibus papricialibz

t Scituris . scz mater bus negligentibus alia no pdit . vt . C . qui pe . tu . l . cu a ma tribz . 7 maioribz . ali as simit non pdunt ut . C . si aduersus de lic . l . ij . accur .
u Impuberz . aliud si puberes moriant . vt . C . e . matres .
y Quehtus . mli hic mater sic illustris . sic ecotra talis filius il . lustris matri no succe dit . vt . C . de orfi . fi q illustris . accur .
p De senatusconsu . to officiano .
Per otrariu . id est ecotra rio . na . s . tr . i tractatu est qualiter mater filio succedit . nunc dicit econtra . vñ versus . Succedit matri filius p officia num . Inuidia portas econtra tertulianu .
3 Liberi . stricte po nitur p filijs tm . vt . j . e . g . i . al . s . otra . vt ff . d . s . sig . liberoz .
a Matri ingenua rum vel libtaruz . vt ff . e . l . i . i . s . l . i . ymmo et ancillaz . dumodo fit sibi facta mora in fideicon . librate . vt . C . e . l . fi .
f Legitia . non quia lex . p . ta . daretur . ymo denegabatur . vt . s . t . i . m . p . i . s . se . natus co . dat qd vice legis obtinet . vt . j . de excep . g . hoc ex . pli . accur .
c Et pferuntur . scz filij . accur .
d Consanguineis . id est cognatis .
e Constombus . qz non habemus .
 Accursius florent .

Et nepotes. id est in alijs descendētib⁹ ex hac linea sed qd si nepos iste fuit oceptus post mortē auiē. Rē. n. vt. s. de here. q ab intest. s. cum aut diximus s. Sciend. s. di minutōe mima. nā p alias omē ius etiā dētōis tollit. vt. s. de ca. di. s. quod autē h. Reglāz. tenor e⁹ est h. et ff. de ca. di. tutelā. i. h. n. i. S; ille sole. ff. vñ li. i. fi. i. si. tra. So. h. dicit

sole vt excludat eas tñ q ex senatus con. deferuntur non pto. rias successiones.

Duodecim. sic. ff. e. l. i. s. capitis. sic. ff. s. luis et le. l. capitis

Deferunt. quare magis lege. xij. ta. data hereditas p diē p ca. di. mima. quā senat⁹ cō. delata. Rē. qz illa agnatis sferet q agcō. p ca. di. mima collit. ac senatus cō. filio q nū est cō. gnat⁹ et agnacō n tollit p ca. di. mima ut. s. de se. ag. tu. s. fi. m. Nouissime. vii. s. go. qz non hnt etum ptes. vt. s. de nupē. s. si aduersus. multo magis i naturali tñ vt. C. e. l. pñ.

Hereditatē. salz vna cū legitimis nisi erat mater illustris. tunc em cū ltimis ab intestato non veūt secūsi naturalib⁹ ex licita osuetudie pro latis ut. C. e. l. pñ.

Admitti. nunqd hodie succedit vul. go qñt⁹. vide q n vt in aut. qbus mo. na. eff. sui. s. ult. s. tñ distingue. aut est ex tali coitu qui possit dñari. vt in c. ad ulterij. nepharij. et filis. quo casu nō succedit. cū ob h ipz dā nand⁹ est. vt i dicta aut. et. ff. so. ma. si ab hostib⁹. aut nō. q tñc succedit mñ ut h non pñ cū sit mcer⁹ nam et si hz certū patrē naturalē. non tñ succedit ei nisi in duob⁹ vnqz ab intestato nō extantib⁹ ltimis al i nichilū vt in aut. quibus mo. na. eff. sui. s. discretis.

Si ex plurib⁹. iste. s. est omnis ad omē titulos qñ in h tercio libzo habuim⁹. nō tñ ad hūc titulu. q d mē accrescē di inter ltimos tñ tractat vt h et. ff. e. l. i. s. si nō. et. C. s. caduc. toll. s. is ita. idem etiā est in hys q de iure pretorio succedunt. vt. ff. de bo. pos. l. in. m. fi. et. l. iij. et. v.

Alia causa. vt si defecerit condicio sub q instituti erāt vt s. quibus mo. test. in fir. s. posteriore

emēdatū est vt ad similitu dimē filioz filiarumqz nepotes neptesqz vocentur.

Sciendū aut est huius modi successiones q a ter. tuliano et orificiano sena. tuscon. deferuntur capi. tis diminucione non pimi

appter illā regulā qua no. ue hereditates legitime capitis diminucione nō p eūt. sed ille sole que ex le. xij. tabularum deferunt.

Nouissime sciendū est etiā illos liberos qui vul. go queiti sunt ad matris hereditatē ex hoc senat⁹ consul. admitti.

Si ex plurib⁹ legitis heredibus quidā omiserint hereditatē vel morte vl alia causa impediti fuerint q minus adeant. reliquis qui adie. rint accrescit illoz por. cio. r. licz ante decesserint q adierit ad hēdes tñ eoz ptz

De successioe cognat. Ost suos heredes eosqz quos inter heredes pretor et ostiones vocant. et post le. gitimos. quorum numero sunt agnati. et hñ quos in locū agnatoz tam supdi

Adierit. sic. ff. del. ij. cū p. s. libris. ibi ceterz. put zē s. Accrescit. s. p q pre. Rē. put erāt instituti vt. C. s. cad. toll. s. is ita. et. s. s. vul. sub. s. i. tē nunqd est necē itez. ad ire. Rē. nō nisi qñ ex alterius psona puta hñ fiat michi aug. mentū. vt. ff. de acquir. here. si sol⁹ in fi. i. Rē. et m. fi. l. t.

Et hñ q accrescet eis vel anqz iste q repudiarūt nō aut anqz suā ptez adirent. pmo adeant vt sequitur. als non trāsmittetēt olimvl hodie. vt. C. de ca. tol. l. in nouissimo. n i psonis liberoz. ut. C. de hñs qui ante ap. ta. l. i.

Pertinet. s. s. aug. gmentū supdi dūm. De successioe qz. Ost suos. vt. s. de here. ab intest. s. i.

Pretor. s. s. he. ab intest. s. emācipati

Constō. ut. s. s. her. ab intest. s. nec non. et. s. diui.

Agnati. ut. s. de leg. ag. suc. in pñ.

Et hñ quos. s. s. qui sūt nio ltimoz.

Consulta. vt. s. p. duobus tñ.

Constō. vt. s. de le. ag. suc. s. hoc etiā

Proximos. scilicet quos nemo cognatus aūcedit vel pce. dit siue vnus sit siue plures. et inspicitur qñ pñioz. l. co tpe q bonoz. post. defez tur. vt. ff. e. l. i. s. pñ. imus et. s. gradati.

Cognacō. nūqd s. inter suos datur h bonoz. post. Rē. etiā si fiat postea lib non dāt. vt. ff. e. l. i. s. p. tmet. et. l. hñs q. sed nunquid adeptius qz non videt ibi na. tural cā. Rē. sic quia quib⁹ agnascitur et cognascit. vt. ff. e. l. i. s. cognacionem.

Nā quiqz. breue debet esse. h. Non habent. vt. s. t. i. s. sciēd.

Ter cō ordie. nā sūt. in. ordies succedēdi. vt. ff. si ta. te. nulle. et. l. i. k. Exceptis. nā isti inter ltimos numerāt

Quos. s. s. emācipatos et sorozes. n. Anastasiana quā n habemus. s. de ea hētur mēcio. C. de le. tu. l. in. q. d. le. hē. l. s. i. o. Integ. i. n. emācipati

Diminucione. terciē forte p. Antepom. eos. s. s. fies emācipa. tos p. Cognatis. scz antepom. et sic vocant cū s. i. bus et agnatis et cognatis vltioribus pferunt.

Eos etiam non solū agnatos capite minutos zē. accue.

Dost suos. vt. s. de here. ab intest. s. i.

Pretor. s. s. he. ab intest. s. emācipati

Constō. ut. s. s. her. ab intest. s. nec non. et. s. diui.

Agnati. ut. s. de leg. ag. suc. in pñ.

Et hñ quos. s. s. qui sūt nio ltimoz.

Consulta. vt. s. p. duobus tñ.

Constō. vt. s. de le. ag. suc. s. hoc etiā

Proximos. scilicet quos nemo cognatus aūcedit vel pce. dit siue vnus sit siue plures. et inspicitur qñ pñioz. l. co tpe q bonoz. post. defez tur. vt. ff. e. l. i. s. pñ. imus et. s. gradati.

Cognacō. nūqd s. inter suos datur h bonoz. post. Rē. etiā si fiat postea lib non dāt. vt. ff. e. l. i. s. p. tmet. et. l. hñs q. sed nunquid adeptius qz non videt ibi na. tural cā. Rē. sic quia quib⁹ agnascitur et cognascit. vt. ff. e. l. i. s. cognacionem.

Nā quiqz. breue debet esse. h. Non habent. vt. s. t. i. s. sciēd.

Ter cō ordie. nā sūt. in. ordies succedēdi. vt. ff. si ta. te. nulle. et. l. i. k. Exceptis. nā isti inter ltimos numerāt

Quos. s. s. emācipatos et sorozes. n. Anastasiana quā n habemus. s. de ea hētur mēcio. C. de le. tu. l. in. q. d. le. hē. l. s. i. o. Integ. i. n. emācipati

Diminucione. terciē forte p. Antepom. eos. s. s. fies emācipa. tos p. Cognatis. scz antepom. et sic vocant cū s. i. bus et agnatis et cognatis vltioribus pferunt.

Eos etiam non solū agnatos capite minutos zē. accue.

Vertical text in the left margin, likely a commentary or gloss, partially obscured and difficult to read.

a Gradu. scz cognacionis **b** Liberi. vt. s. de here. ab
 interst. s. admonendi **c** Eodem. s. gradu puta ag. consil
d Hic autē. spēs ē. nam agnatio genus est. osanguinitas
 ē illa q̄ inter fratres tm̄ est. vt. ff. de suis et le. l. ij. i. **Re**
 et. s. de le. ag. suc. s. i. **e** Sunt sibi. sic. ff. e. h. spurius
f Itaqz omnibus. inter se et cū matre. vt. ff. vnde cog.
 hac pte.

g Hoc loco. iste. s.
 oñs est ad totū istū
 ri. et illū. s. de le. ag.
 suc. sic. s. t. i. s. fi.

h Utimis. s. agtis.
i Proximitatis. id
 est agnacionis.

k Pretor. caute ta
 cet h. de iure ci. nam
 cognati de iure ci. n̄
 vocantur.

l Ad sextum. p̄mo
 videt q̄ vsqz ad. v.
 tm̄ vocent̄ rā agnati
 q̄ agnati vt. ff. de
 tara. mi. suc. l. ij. s. fi.
 ff. Re. illa ec̄ i castre
 sibz loquit̄ h̄ in alijs
 vt̄ dic q̄ ibi ita erat
 de facto. quidā in q̄n
 to gradu. et ita scm̄
 narrat.

m Ex septimo. sub
 audi qui sunt.

n Nataue. s. nunqd
 fūt alij m. vij. gradu
Re multi. et alij esse
 p̄nt. vt. coll. j. t. i. s. s.
 vj. Itē et q̄re magis
 h̄n vocant̄ q̄ alij m
 vij. gradu. **Re** qz h̄n
 respiciūt inferius l̄
 neā transuersalē. alij
 oñs supius. vt. ar. ff.
 vñ li. l. septo. in fi. s.
 nūquid corrigē ho
 die distm̄ctio huius
 s. p̄ aut. de hee. ab
 itest. s. i. vbi nulla in
 ter agtos et cogtos
 dr̄na fit. p̄ dixit oēs
 in infimū succedē et
 sic corrigi q̄ h̄ic d̄z
 nos omēs vsqz ad. p.
 gradū vocamus. non
 aut̄ trahimus agnas
 tos ad cognatos. cū
 extēdē successione s
 debeamus. i. velimz
 vt. j. de bo. pos. s. ad
 huc ar. contra. C. de
 pact. l. lege. et i aut̄
 de nup. s. deinceps.

De gradibus cognacionis Reica
Hoc loco n̄cm. s. quid ad nos de h̄is. **Re** n̄. ap̄ he
 reditates q̄ p̄ gradus deferunt̄ et tutelās. et ap̄ter
 testimonia nō dicēda. vt. ff. e. l. i. iur̄ cō. **p** Gradus. qd
 fit dic vt. j. e. s. hattenus **q** Admonendi. sic. ff. e. l. i. ac.

vocatur. **V**ulgo q̄ntos
 habere n̄los agnatos ma
 nifestū est. cum agnatio a
 patre cognatio am̄e est
 h̄ij autem habere nullum
 patrē intelligunt̄. Eadem
 ratione nec inter se quidē
 possunt videri osanguinei
 esse qz osanguinitatis ius
 spēs est agnacionis. tātū
 ergo cognati sunt sibi si
 cut ex matre agnati sunt
Itāqz omnibz istis ex ea
 pte opetit bonoz possessio
 quaproximitatis nomine co
 gnati vocantur. **H**oc lo
 co et illud necessario am
 monēdi sumus agnacio
 nisquid iure admitti ali
 quē ad hereditatē et si de
 cimo gradu sit siue de le.
 xij. ta. queramus. siue de
 edicto quo p̄tor legitimis
 heredibus datur se bono
 rū pos. pollicetur. **P**rox
 imitatis vero nomine h̄is
 solis p̄tor pmittit bonoz
 posses. qui vsqz ad sextum
 gradū cognacionis sunt.
 et ex gradu vij. a sobrino
 sobrinaqz nato nataue.

De gradibz cognacionū
Hoc loco n̄cm est
 exponere quem
 admodū gradus
 agnacionis numerent̄. q̄
 re in primis admonendi
 sumus cognacionem aliā

e Transuerso. hec supflua videt̄. vt. ff. e. stigmata otta
 So. ibi in directa linea tm̄ loquitur. h̄ic i indirecta
s A scdo. s. quare non a p̄mo. **Re**. cū ego p̄ri sim i vno gdu
 et ip̄e pater fratri meo in alio. sumus ergo in duobus gra
 dibz ego cum fr̄e facto ascensu ad patrē q̄si p̄ quēdā gduz
 vt. ff. e. iur̄. osul. s. gradus. s. nullus ex trāsverso. p̄rimoz

fratre inuenit̄. ergo
 non p̄t inueniri p̄mz
 gdu a latere vt h̄ic
 et. ff. e. l. i. in prim.

supra numerari. aliā infra
 aliā ex trāsverso. que ecia
 a latere dicitur. **S**uperior
 cognatio est pentū. infe
 rior liberoz. **E**x trāsverso
 fratrz soroz ue eorum qui
 queue ex h̄is gnantur. et
 ouenienter patriui. amite.
 auunculi matertere. **E**t su
 perior quidē et inferior co
 gnatio a p̄mo gradu inci
 pit. at ea que ex transuer
 so numerat̄ a scdo incipit

Primo gradu est supra
 pater. mater. infra filius fi
 lia. **S**ecundo gradu su
 pra auus auia. infra ne
 pos neptis. ex transuerso
 frat̄ et soroz. **T**ercō gdu
 sup̄. p̄auus p̄auia. infra.
 pronepos pneptis. et ex
 trāsverso fratris sorozisqz
 filius filia et oueniet̄er pa
 triuis et amita. auūculus
 et matertera. **P**atriuis ē
 frater p̄ris. qui grece pa
 tros appellatur. auūculz
 est frater matris. qui gre
 ce metros dicitur. et p̄mi
 seue thepos dicit̄. **A**mita
 ē patris soroz. matertera ē
 matris soroz. vtraqz theya
 vel apud quosdam theth
 appellatur. **Q**uarto gra
 du. supra abauus abauia
 infra. abnepos abneptis.
Ex transuerso fratris so
 rozisqz. nepos neptisue. et

Primo. pater et
 mat̄. si p̄t̄ michi i p̄
 mo et ego sibi i alio
 p̄mo ḡ sumus in duo
 bz. **Re**. non seq̄tur. nā
 sum ei in primo ita qz
 in eodē et inter me et
 ip̄m vñ tm̄ graduz
 facimus ad similitudē
 fenestre. nam due co
 lumne ex lateribus
 vñā faciūt fenestraz
 tercia ecia adiecta fi
 et alia fenestra. et
 ita in gdu p̄sona ad
 iecta ec̄ vna deiceps
 f̄cit gradū. vt. j. e.
 s. hattenus.

u Filius. q̄ h̄ multi
 sint. om̄s patri sint i
 p̄mo. inter se autē in
 scdo. vt. ff. e. iur̄ cō.
 s. transeamus.

p Ex trāsverso. nūc
 hoc gradu incipit
 cum nemo ex hoc or
 dine p̄mo gradu in
 ueniat̄. vt. ff. e. l.
 i. in prim.

y Tercio. ex trās
 so. nō caute qz ec̄ illi
 qui sunt ex trāsverso
 diuidūt̄ur in supiorē
 et inferiorē lineā. et
 sic resp̄ct̄ in seq̄ntibz
 gradibus. et quibz i
 p̄ntibz. vt. j. e. s. in
 z.

z Patrius. soroz.
 vñ h̄sus. Sūt patriui
 patris fr̄es amiteqz
 sorores. frater auū
 culz est soroz est ma
 tertera matris.

a Quarto. abnepos
 Bin ferus respicit̄.
b Patrius. hoc re
 ferē ad supiorē li
 neā transuersalē.

c Auūculus. s. aut̄
 ostat qz qui ē mei pa
 tris patriui michi

erit magnus patrius. qui mee matris auūculus michi erit
 magnus auūculus. sed quid si erat patrius matris mee.
 vel auūculus mei patris. **Re**. To. om̄m̄ illū michi esse pa
 triū vel auūculū magnū qui est meo patri vel matri sim
 plex. vt. ff. e. l. iur̄ cō. s. patriuz. et. C. de suc. e. l. i. s. **Re**. n̄. dē

d Quinto. abnepos
 Bin ferus respicit̄.
e Patrius. hoc re
 ferē ad supiorē li
 neā transuersalē.

f Auūculus. s. aut̄
 ostat qz qui ē mei pa
 tris patriui michi

erit magnus patrius. qui mee matris auūculus michi erit
 magnus auūculus. sed quid si erat patrius matris mee.
 vel auūculus mei patris. **Re**. To. om̄m̄ illū michi esse pa
 triū vel auūculū magnū qui est meo patri vel matri sim
 plex. vt. ff. e. l. iur̄ cō. s. patriuz. et. C. de suc. e. l. i. s. **Re**. n̄. dē

g Sexto. abnepos
 Bin ferus respicit̄.
h Patrius. hoc re
 ferē ad supiorē li
 neā transuersalē.

i Auūculus. s. aut̄
 ostat qz qui ē mei pa
 tris patriui michi

erit magnus patrius. qui mee matris auūculus michi erit
 magnus auūculus. sed quid si erat patrius matris mee.
 vel auūculus mei patris. **Re**. To. om̄m̄ illū michi esse pa
 triū vel auūculū magnū qui est meo patri vel matri sim
 plex. vt. ff. e. l. iur̄ cō. s. patriuz. et. C. de suc. e. l. i. s. **Re**. n̄. dē

k Septimo. abnepos
 Bin ferus respicit̄.
l Patrius. hoc re
 ferē ad supiorē li
 neā transuersalē.

m Auūculus. s. aut̄
 ostat qz qui ē mei pa
 tris patriui michi

erit magnus patrius. qui mee matris auūculus michi erit
 magnus auūculus. sed quid si erat patrius matris mee.
 vel auūculus mei patris. **Re**. To. om̄m̄ illū michi esse pa
 triū vel auūculū magnū qui est meo patri vel matri sim
 plex. vt. ff. e. l. iur̄ cō. s. patriuz. et. C. de suc. e. l. i. s. **Re**. n̄. dē

De duobus... De p... De diu... populi

ex sua em psona nil potest. ut ff. de re iud. l. i. f. i. et. l. q. at...

Defuncti non heredes. ut ff. de her. insti. l. i. f. i. et. ff. de acq. rer. do. h. di. tas. Et q. sit r. q. re...

qui pure obligatus per aē De stipulatōe seruoꝝ.

Erud ex psona do mini ius stipuladi habet. sed et hereditas in plerisq; psona defuncte vicem sustinet.

Deoq; qd huus hereditarius ante aditaz hereditate stipulatur. acquiri hereditati ac p hoc ecia heredi postea facto acquiri.

Sive autē domino siue sibi siue ob suo suo siue impersonaliter seruus stipuletur dno acquiri.

De iuris est in liberis qui in pte patris sunt. ex quib; caus acq; rere possunt.

Sed cū factum in stipulatione otinebit. omimodo psona stipulantis otinebitur. vel

Impsonaliter. nullius facta mēcōe. id ē vel ppo noie vl appellatio.

Acquirere. ut ex causa pfecticia et aduenticia isto iure qd dic ut. s. p. quas pso. nobis acq. s. i.

Sed cū fcm. s; si stipulat huus sibi scribi libez. n sit factū. nōne acquiri dno. R. sic. et q; h; dic. h; cū fcm rē. i.

Omimodo. sic. ff. de vsu. et ha. plenū. s. h; si vsufruct. m. Continebitur. sic. ff. de adi. et demō. qui heredis.

Te. h; vba expone vt. s. s. hui. i. pū. et. ff. de hui. ruti. p. i. i. Et nota quia p verba loquitur. aliud si p nom. pu

Etia dñs. subau. phiberi non dz. q. d. deberet phibe s; atra. s. p. q; p. no. acq. s. non solū. et. s. de hys q; sūt

Seruus quis stipulādo. ipsonaliter vel sibi vel dñis si is sub noie appellatio. aliud si ppa noia expsit. nā tūc ac

quiritur p virili. nō p porcōe dñij. Sed quid si p m nom et appellatm. R. si pponat p m p virili. si appellatm ipōt

p dno. ut. ff. de stip. s. i. si huus dñis. et. ff. de sta. li. i. ita. s. i q; noiatum. ppo noie. vt. s. de exbet. li. s. i. vel appellatio

dimodo intelligat de quo domino dicat. vt. C. de li. pie scri. l. iij. et. ff. si cer. pe. l. certum.

Stipulatus. s; diuictm. i. diuifim exaudi. Sed quid si vnus iussit suo. et ip e alteri stipulatus est noiatim. distm

gue. ex e re. ut si ex re iubentis sibi querae. al noiato. vt C. p. q; s. p. no. ac. l. i. f. i. et. ff. e. p. inde. s. f. i. e. l. se. l. z. an

luti si huus stipuletur vt si bi ire agere liceat. ipe em tantum phiberi non debz non eciam dominus eius.

Seruus cōmunis stipulando vniciuq; dñoz proportionē dominij acquiri nisi iussu vnus eorum aut nominatim cui eoruz stipulatus est. tunc enim soli ei acquiritur q; si seruus cōmunis stipulat si alteri ex dominis acquiri nō potest solidū alteri acquiritur. veluti si res quam dati stipulatus est vnus dñi sit

De diuifioe stipulatōnū.

Stipulationū alie sūt iudiciales alie pretorie alie ouencōales alie dñes tam ptoꝝ q; iudiciales. Iudiciales sunt.

veluti rem pup. sal. fore. s; quare dñr adicōel. R. q; pū cipaliter pē adiri iudex. ut interponat cautio. cū pupill; tutor ē qui nō satisfedit rē pu. sal. fore. sic dicet ptoꝝ pē vero adire iudex n pūcipaliter vt cautio s; illa interponat sine aliqua causa. veluti cū pupill; nō h; tutorē pē petē corā iudice. n iudex qui dat tutorē ex officio suo fac mēpo m cautōz rēpu. sal. fo. et ita s; iudicial. Itē qdā dicūt il

Iudiciales. scilicet stipulationes.

De diuifioe stipulationū. Iudiciales sunt. s; quare dñr adicōel. R. q; pū cipaliter pē adiri iudex. ut interponat cautio. cū pupill; tutor ē qui nō satisfedit rē pu. sal. fore. sic dicet ptoꝝ pē vero adire iudex n pūcipaliter vt cautio s; illa interponat sine aliqua causa. veluti cū pupill; nō h; tutorē pē petē corā iudice. n iudex qui dat tutorē ex officio suo fac mēpo m cautōz rēpu. sal. fo. et ita s; iudicial. Itē qdā dicūt il

Stipulatio ē nū. simile per omnia. ff. de v. ob. stipulationū. Iudiciales. qñ iudex cognoscit d aliq; causa. ecia pendente cā pūcipali incidēt. a facit interponere cautionē et dicunt iudiciales a iudicio.

Pretorie sūt. qñ nō aditur iudex aliq; de cā. s; pūcipaliter ut talis cautio interponatur. veluti dāni mfecti. et cautio les gator. phādoz. et talis est dca inter ea que dicta sunt.

Conuencōales. q; ex ouencōe ptum sūt. et de hys certū est et planū.

Comunes sunt.

De dolo. ut si ago pignoratitia caues ne fuitutes do / lo pdideris. vel ius rei aliq leseris. ut ff. s. pig. ac. credi / to: **T**ē si rei ven. agā p re quā vsucepisti iā lic. of. caues / de dolo ne alienaueris l. maūmiferis suū. ut. ff. de rei ven. / si post. sic et. ff. mā. si pcurator. s. pñl. et l. se. / **D**e psequendo. ut si metu in abstulisti suū qz postea pbi / deris caues s eo pfe / qndo l. ei p cto resti / tuendo. ut. ff. q me. / cā. si cū ex. s. q si hō. / **T**ē q redibet a n hz / suū que reddē d3. qz / aufugit. d3 caue ep / tor s psequendo suū a / si hēe potit istituat / veditozi. ut. ff. s. edi / f. edi. l. redibere. s. / si. sic. et. ff. s. odi. ca. / da. si pecuniā. s. pñl. / **D**e pro vel. / **P**retorie stipula / **A**mero. **C**oes. / id est. puro. sic q nō / iudicis officio. s. tali / qli ē supiori casu. / **D**amni. ut. ff. de / dam. i. rec. l. ptoz ait / s. eū qui. Dicitur et / alio respectu ptozia / illa q ab inico exigit / siue sit ptozia inuen / cōe siue ciuili. siue q / cūq mō inuēta ex eo / sez q ptoz eā nō ap / pbat. ut. ff. s. h. sig. / l. lege. et s. sensu cō / phendit ptozia i iu / dicales. et oīes. et / omes pter ouētiona / les. et ita accipiē. ff. / de pto. stip. l. i. sic est de adop. ut. ff. de adop. l. ij. / **V**el legator. ut. ff. de leg. et fidecō. vo. ca. l. i. i. Reñ. / **E**dilicte stipulacōes. edilicte. ut si alias tibi vēdo devi / cīs ei9 caue dēo. ut. ff. de edili. edic. l. itaqz. et. l. si vendit / **V**emūt. cū ediles erāt ex ptozibz. ut. ff. de iur. na. s. ppo / nebat. s. q erit intelligibil. dīa mē ptozias a iudiciales / cū s. ti. accipiē. ptozia et iudicialis. **R**ē. qz ptozia a ptoze / mortuo iducta ē. s. iudicialis a iure oīstis alijs. **T**ē i pto / ria inuenit iudicē. ob hoc ipm pncipalit. adiri. s. i iudiciali / p oīaz. vtz ex supdictis exēplis. **T**ē iudiciales vage sunt / p totū corp9 iuris. s. ptozie lz et ipē sint vage. ophēse tū / sūt sūt in vno. t. ut. ff. de pto. sti. l. i. **T**ē potes notaē qrtā / dēaz. ut no. ff. s. ob. l. v. s. ij. s. dñs jo. addidit aliā dēaz / dicēs. qz ptozie sūt q p solū ordinē imponunt. **E**t iudicia / les q quēlibz aliū iudicē. pene. id dic pene. qz i qbusd3 / **C**ouencōnales. alius otractus. ut vēdicō i libo hoie / et sūbz. ut. ff. s. otra. emp. s. fi. i qbusdā nō v3 stipulacio. / ut. i. ti. i. i. Reñ. i. fi. et. s. i. / **Q**uaz. i. ouentionaliū. / **C**ontrahendaz. s. eē gna. id est. quot possum9 dēe eē / gna otractuū. tot sunt gna stipulacionū. id ē vbi cūqz pē / otrahi ibi pē stipulacō inuenire. nā stipulacō ē oēct9. ut / ff. s. h. sig. l. labeo. s. negatiue lege. id ē nō ptozie tm. vñ / **C**ōmunes. ab iudiciales tm. vñ ouēcōnales tm. s. pti / ex vno. ptim ex alio naturā accipiūt. nā si nō cauerit tutor / pupillo hoc ipm peti pē. et quo ad hoc habet nāz pto / rie si petiē tutor. et p qñs pstat satisfatio. et i s hz nāz

dumtaxat que a mero iu / dicis officio proficiuntur / veluti de dolo cautio vel s / persequendo seruo qui in / fuga est de restituendoue / precio. **P**retorie sunt / que a mero pretoris offi / cio proficiuntur. veluti / damni infecti vel legato / rū. Pretoria autē stipula / cōnes sic exaudire oportz / vt in hijs eciā otineantur / edilicte. nam et hee a iuris / dictione pretoris veniunt / **C**ouencionales autēz / sunt que ex ouētione vtri / usqz ptis accipiunt hoc est / neqz iussu iudicis. neqz ius / su ptozis. sed ex ouentio / ne otrahentiū quaz totid / genera sunt quot pene di / xerim rerū otrahendarūz

iudiciales. ut. s. s. satisfatio. tu. s. i. s. de s. hodie pleni9. ut / ff. s. h. ob. l. v. s. ptozie vbi ē h. ti. s. h. bo. ad h. bñ. **T**ē si / petat h satisfatio ab alio tutor9 curatoz. ex oīa petiē / et nō pēse. vñ et in s. habz naturā iudicialis. ut. ff. s. admi. / tu. l. iij. i. Reñ. et. s. de satisfatio. tu. f. cu. s. i. et. s. ij. **V**el dic cō / munes alio mō. ut. i. e. s. s. vñ s. omis ptozia pē eē omunis

Cōmunes stipulacōes / sunt. veluti rem saluā fore / pupillo. Nam et pretor iu / bet rem saluā fore pupillo / caueri et interdū iudex si / aliter expediri res non po / test vel de rato stipulacio.

De mutilibus stipu

Omnis res que do / minio nostro sub / icitur in stipula / tionem deduci potest siue / mobilis sit siue immobilis / **A**t si quis rem que in rez / natura non est aut esse nō / potest dari stipulatus fue / rit. veluti stichū qui mor / tuus sit quē viuere crede / bat. aut ypocēthaurū qui / esse non possit inutilis erit / stipulatio. **I**dem iuris ē / si rem sacrā aut religiosaz

Et ptoz. s. mortu / us. cuius vba nō ha / bemus s. sniam. ut. s. / de satisfatio. tu. i. pñ. s. i. / **I**udex. sez viuis / q non pē. qz spōte / nō vult satisfare ex / pcepto mortui pto / ris. vñ inuit9 opelli / tur a iudice viuo. / **D**e rato. s. est cō / muis alia cā q supe / rior. nā hec est ouen / cionalis qñqz. ut si fi / at extra iudicium ex / ouētione. ut. ff. rem / ra. ha. miterdū. item / iudicialis qñ intēpo / rit9 pcuratore acto / ris cum dubiū est an / sit pcurator. ut. C. / de pcur. l. i. et s. satisf / da. l. i. al. non pē res / expediri. cū non ad / mittat. ut. i. de satisf / da. s. pñl. alij dicunt / eā oīez. s. s. rato. qz / et a pcuratore rei p / statur qñqz. non solū / actois. ut. ff. s. pcur. / l. nō solū. s. si statuf / a. s. vñ. et. l. pōp. s. ij / a. l. si defunct9. s. ul. / **D**e mutilibus sti

pulacōibz. **R**elica. **I**icitur. id ē subici pē. **S**ūt em qdam / **O**mnis res. sub res q nō pnt eē i nō dñio. vel qz / nec sunt nec fuerūt sez i rerū natura. ut. i. p. s. vñ si / sunt est impossibile de natura. ut i sole a luna a sūz / bz. ut. i. e. s. si ipossibilis. vel de fco. ut aureū montē. ut. ff. / de sta. li. cū heres. s. i. vel hoim dispoitōe. ut res sacre et / religiose et sancte a publice. et in vsu publico consisten / tes. et alie siles. ut lib hō ex sui nāz. ut. i. p. s. et. s. de re / rū diui. i. Re. et. s. nll9. et. ff. s. h. ob. l. i. ē stiplantē. s. sacrā / **M**obilis. cuius appellacōe et p semouentia vt equi con / tinentur. ut. ff. de h. sig. l. mouentium. / **A**erū nāz. i. apd aliqz hoies. sic. s. s. h. ob. s. oēcōes / **C**redebatur. maxie subaudi. nam idē si sciret mortuū. nisi / mora debitoris p cessisset mortē. ut. ff. s. ostri. pec. l. pñl / for. et. ff. de h. ob. inter sti. s. si stichum. que est contra. / **Y**pocēthaurū. animal forte natū ex equa et thaurō qd / nunq fuit visū. vnde oracius. **H**umano capiti rē. / **I**nutilis. id est viciosa. quia contra ius est. / **I**dem iuris. sez vt sit inutilis. / **S**acrā. licz nō valeat stipulacio. ut hic. valz tñ vendi / tio inter ignorātes vt actio detur. ut. i. s. oēhē. emp. s. fi. / et. ff. de otrahē. emp. l. et liberi. et. l. s. cellus. s. q est rō / **R**ē. qz i vendicōe nō est necē transferrī dominū in stipu / lacōe. sic vt. ff. de otrahē. emp. et vñ. l. si ita. et. s. fi. **E**t ē / filis rō qre qz pē rē alienā vendere. ut. ff. de otrahē. ep. / l. rē. s. nō obligat. ut. C. q res pig. obli. pos. s. q libol. qz

i pignori bz iul' astitui editoi vt sibi det p potecaria actōz
 i vendicōe sola tradicōe obligacōe cui dōnis sufficit. vt
 ff. s. pignori. l. i. q. nōdū. §. qd. d. i. a. de act. ep. l. exempto
 e. Religiosa. h. h. ba. expone. ut. s. de rez. di. §. nulli. a. §.
 d. v. h. b. al. si nō ē i vsup. alienari. vt. ff. de religio. h.
 otraben. emp. h. celsus. i. h. et. l. pacti. §. fi. et. sic. ff. s. via
 pu. l. viam. Accur.

e. Forū. scz vbi red
 dit us. ut. ff. s. iust.
 et iure. l. p. n. l. rerū
 ventaliū. h. forū est
 f. Theatri. bursa
 expone. ut. s. s. re. di.
 §. vniuersitatis.

g. Credebat. id em
 h. sciebat. ut. j. p. §.
 a. ff. de. ob. i. tristi.
 §. sacram. ibi casum.

h. Cōmer. em rē
 cū. g. n. ale. nomen est
 ad oes otractus. vñ
 de alijs h. e. cōmer.
 cū rei. qñ p. ep. vel
 alio mō p. e. am. h. e.
 quare iudeus nō h. z
 omercū xpiani man
 cipij. ut. C. ne xpiani
 man. iu. rē. vñ de si iu
 deus iudeo p. mittit
 tale mancipiū. nō v. z
 xpiani iudeo vt
 hic. h. a. xpiano p.
 mittat iudeus v. z. vt
 ff. de. h. ob. multū i
 tere. et. del. j. apud
 iul. §. fi. accur.

i. Quā. nā cum sua
 sit plus sua fieri nō pē
 vt. s. del. §. h. h. rem

e. j. de act. §. sic itaqz. nisi ratione possessionis apud alium
 constitute. vt. ff. de contrahen. emp. l. si in emp. §. iij. vñ
 nisi sub condicione. dum tamen adueniente condicione sti
 pulatoris res esse desierit. vt. ff. de h. obli. l. si rem meam
 k. Protinus. id ē statim. qz pura stipulacio suspēdi nō pē
 vt. ff. s. sti. l. v. usufruc. secus in alijs actibz. viuoz. vt. ff.
 l. j. e. i. ecōtrario. nā. s. dixit. qñ ab. l. i. i. fi. i. fi.
 in xaz. i. sac. l. religiosa l. h. h. ut. s. p. §. sac. h. p. ea. fit
 o. i. co. qd ē cū res erat aliena. al. si sua sp. suo fco. f. z
 vidē. ec. si alienauerit post tps stipulacōis. id ē si erat alie
 na dūmō post mortē. ut. ff. de h. obli. l. si hū. §. i. et. ij.

p. Extinguit. ar. otr. s. del. §. q. si viuo.

q. Similia. puta rem sacra cū erat aphanā. et sic de sin s
 gulis scz sacra vel religiosa. vt. s. p. §.

r. Obligacōz. scz istam. h. est stipulacionē.

s. Si quis aliū. p. sus. exttaneū. / z. ali enū fcm. p. mittē pē

u. Obligat. et est rō. qz nemo. / ut h. et. ff. s. h. ob. stipu
 laco ista i pñ. nisi pena. p. mittat. vt. j. e. §. h. s. u. i. m. v.
 casibz. in qbz. p. sumit. lex. mē esse. p. mitti. nō fiat. vt. i. caucōe
 iudicio. h. sti. vt. ff. de h. ob. quoties. qz. Itē i stip. lōne. ista
 h. relicē. ut. ff. de h. ob. stipulacio ista. i. h. n. Itē i stip. lōne
 de rato. vt. ff. rem. ra. ha. l. i. stipulacōe. Itē in stipulacōibz
 edilijs. vt. saluū. eē. vñ. v. d. n. u. vel. nō. furē. et. filia. vt. ff.
 de. euic. l. si itaqz. qz. Itē i stipulacōe. rē. pu. sal. fo. nā. cū. sit
 p. toria. erigit. fideiussor. ut. ff. de p. to. sti. p. torie. stipulacō
 §. pupill. h. i. s. bis. a. fideiussore. p. mittit. rē. meā. saluā. foē

quā hūani iuris esse crede
 bat. vel rempublicam que
 vñbus populi perpetuo
 exposita sit vt forū vñ the
 atrum vel liberū hominē
 quē hūi esse credebat. vel
 cuius omercium nō habue
 rit. vel rem suaz dari quis
 stipuletur. Nec impenden
 ti erit stipulacio ob id q
 publica res in puatum de
 duci pē et ex libero seruus
 fieri potest. z omerciū adi
 pisci stipulatoz potest. et
 res sua stipulatoz desine
 re esse potest. sed p. tin. in
 utilis est. Itē otr. l. z
 in inicio vñlter res in sti
 pulatum deducta sit si po
 stea in eaz causa de qbus
 sup. dcm est sine facto pro

p. tutorē vel curatozē. nā et hñs h. bis ab eis stipulat. vt
 ff. rēpu. sal. fo. l. i. a. l. cū pupill. §. nonne quis sp. p. mit
 tit p. se et suos heredes ea fca q. p. aliū pñt. explicari. vt. C.
 de otrahē. sti. l. fi. l. z. otr. sit. si nō pē p. aliū fieri. ut. ff. e.
 cēt. elm. §. id. qd. et. C. de cadu. tol. l. i. §. vt. at. Rē. nō est
 ali. h. e. s. q. testator. imo idē p. sūit. ut. i. aut. s. i. ut. amo.
 p. §. i. colla. v.

missoris deuenerit exting
 uitur stipulacio. At nec
 statim ab inicio talis stipu
 latio valebit. lucius ticiuz
 cum seruus erit dare spon
 des et similia. que natura
 enim sui domino nostro ex
 empti sunt. in obligacio
 ne deduci nullo modo pñt
 Si qz alium daturum
 facturūue quid p. miserit
 non obligabitur. veluti si
 spōdeat ticiuz quiqz aure
 os daturū. Quod si effcu
 rum se vt ticiuz daret spo
 pōderit obligatur. Si
 quis ali. q. ei cuius iuri ef
 fectus sit stipuletur nichil
 agit. Plane solucio eti
 am in extraneam personā
 offerri potest. veluti si quis

Effectus u. tunc
 em suū fcm manife
 ste p. mittit. idē si dix
 se curaturz ut fiat ut
 ff. si cer. pe. l. fi.

t. Si quis. alij iuri
 id est dñio. ut seruus
 dño cui acquirat. vt
 s. p. qz. p. no. acqui.
 §. Itē q. vñ. item re
 uerētia p. nā ut fili. z
 patri. ut. s. p. qz. p.
 no. ac. §. i. Itē obedi
 entia. vt monachus
 monasterio. cui qrit
 et se et alia. vt. i. aut.
 s. mona. §. illud. coll.

i. De dicas de suo
 fructu. i. o. De s. vñ
 ario. De s. suo bona
 fide possessō. a. libe
 ro bō fide possessō q
 ex duabz. c. querunt
 ut. s. p. qz. p. no. ac.
 §. de hñs. et. §. idem

u. Nichil placet.
 agit. a. e. rō. qz iucte
 sunt. rē. vt. j. e. §. alte
 ri. et. ff. de h. ob. sti
 pulacio ista. §. alteri
 fallit tñ in casibz. xvj
 In p. mis. vt si stipu

lantis interfit. qz sit tutor eius cui stipulatur rem pu. sal.
 fo. Secundo quia procuratori stipulatur dominus. Ter
 cio si stipuletur ex editor. vt. j. e. §. sed si quis. et. ff. de h.
 obli. stipulacio ista. §. si stipuler. et. §. si qz isulā. Quarto
 fallit in oibz p. torijs stipulacōibz. ut. ff. s. p. to. sti. i. oibz
 vt ē dāni ife. ut. ff. s. dā. ife. dāni. §. fi. Itē iudicatū sol
 ui et filis. vt. ff. de p. cur. i. cause. §. fi. Itē fallit i p. curatoē
 pñtis. vt. ff. de h. ob. si p. curatoz. et. ff. de p. cur. l. p. cur
 rator. Itē fallit in actore municipi ex cui. pacto qrit mu
 nicipibz. Itē i curatoze furiosi et o. sti. p. sonaz. et tutoibz
 vt. ff. s. o. sti. pec. l. eū. q. §. si actoz. Itē fallit i istit. ore. naz
 sibi actio ex pacto instituti qrit. ut. ff. de isti. l. i. i. fi. et. l. ij.
 Itē fallit i iudice vel notario vel hñi p. sona p. blica ex qz
 pactis et stipulacōibz alteri qrit. vt. ff. rē pu. sal. fo. l. ij.
 et. i. iij. i. h. n. et. i. aut. de execut. et hñs q. cū. §. i. col. vij
 et. i. aut. de her. ab itest. §. ex hñs. col. ij. Itē fallit i edit. re
 ex cuius pacto qrit actio debitori. vt. ff. s. pig. act. l. si cū
 v. dēt. i. h. n. Itē fallit si auus paciscat dotē reddi nepti
 quā eē i p. tate nō h. z. vt. ff. so. ma. gayus sepus. Itē fallit i
 p. curatoze v. dēt. ut. ff. de act. emp. iul. §. si p. curatoz.
 Itē fallit i deponētē si paciscat alij rē restitui. Itē fallit i
 omodātē faciētē filē pactū. ut. ff. de positi. p. blica. et. C. d.
 ex. h. i. si res. Itē fallit i donātē filē pactū faciētē i euētū ali.
 cui. q. d. cōis. vt. C. de dona. q. sub. mō. q. t. s. Itē fallit si pē
 stipulēt filio vel alij poito sub sua p. tate post mortē suā. s.
 p. ris. nā et filio qrit. l. z. heres nō sit. ut. ff. s. h. ob. l. qd. eūz
 §. si qz ita. si h. o. pure et si p. mortē. i. p. stipulāt. qrit. ut

ff. de h. ob. l. dñs suo. dñs em casibz ex pacto p stipula
 cōe alterius alteri qñt. nō alias. ut h. et. C. p q̄s pso. no.
 ecq̄. l. i. cum em hie spēales nō sūt trahēdi ad osequētiā vt
 ff. de l. et se. cō. l. qd̄ vero. S3. M. dicebat hos casus facē
 reglāz. n̄ h̄ q̄s casus estz. otra illud spēale ē. n̄ q̄ h̄ reglarif
 S. et. j. e. g. alteri. et. C. p q̄s pso. no. ac. l. i. dicebat iuz̄ di
 recto nō valere h̄ vt
 lit̄ acq̄ri p̄. n̄ sic fm̄
 eū sp̄ ex pacto alteri
 querit̄. qd̄ falsū est.
 cū parū m̄tēllz. dire
 cto vel vtilit̄ q̄rere
 ut. ff. de neg. g. actō.
 a **Acquirat.** l. tñ.
 b **Seyo.** nō tñ h̄
 di eius. vt. ff. 8. ver.
 ob. cū quis. Itē hoc
 intellige. statu hui9
 adiecti n̄ mutato al.
 oē. vt. ff. de solu. cū
 quis itē h̄ intellige
 ante lit̄. oē. a stipu
 late. al. otra. vt. ff. 8.
 solu. si quis stipula
 t9 fuerit. x. g. i. itēz l3
 solui possit adiecto.
 nō tñ agere p̄ adie
 ct9. ut. ff. 8. oti. pe.
 h̄ et si filie i. fi. et. l. si
 e. **Co muto.** h̄
 qui stipulatur.
 d **Possit.** s. stipula
 e **Corrigat.** n̄ tor
 i casu. ut. ff. 8. eo q̄ ē
 to locol. iij. g. i. s. iul.
 h̄ ibi fca fuit solucio
 alibi q̄ fieri debuit.
 vñ veit m̄esse. vt. j.
 de act. g. loco in quo
 nō potuit dño p̄iudī
 care accipiēdo fortē
 adiectus. ut. ff. de re
 g. iur. nō d3. l3 et ip̄ e
 dñs possz. vt. ff. 8. eo qd̄ ēto loco. l. etū i. fi. et. l. fi. in fine.
 f **Ille.** s. stipulatoz.
 g **Mādati.** m̄qd̄ adiectus mandati semper tenetur. M.
 dic q̄ sic. vt h. et. ff. de h. ob. iul. g. fi. nā sp̄ tacitū mādātū
 et sinō exp̄ssim̄ m̄uenire dicebat. et i absētia et sine nūcio
 vel eplā. qd̄ ē otra. l. ff. de p̄cur. l. i. g. i. q̄re dicem9 q̄ mā
 dati agit si intercessit mādātū. vt qz p̄nte adiecto fuit sti
 pulat9. vt h. et. ff. de h. ob. iul. g. fi. et. ff. man. q̄ fidē. ali
 as agit ne g. g. cū nō sit p̄curator. ut. ff. sol. l. h̄o p̄cur.
 g. interdū. et. j. de obli. que ex quasi contrac. in prim.
 h **M̄d si q̄s.** valebit. s. p pte dimidia. ut subicit. vt. ff. de
 e. qd̄ cer. lo. l. iij. g. h̄ q̄s. Et collige q̄ nō viciat̄ vtile p̄ m/
 utile. sic. ff. de h. ob. l. i. g. h̄ et si michi. ar. otra. ff. Sarbi.
 l. p̄i. al. p̄dius. g. i. ac. h̄. ob. si michi. S3. oē. ff. de otra
 i **p̄ plus.** vt. ff. de emp. l. fūdi. Sed dic vt ibi. Ac.
 k **Ei qui acquiris.** sic. ff. de h. ob. l. dñs suū. et. C. de cō
 trahen. et omit. stip. l. ij. et. ff. de pact. et herede. g. nos.
 l **Filij.** cum vna persona censeatur pater et filius. vt. C.
 Sipu. a ali. sub. l. si. sic et i suo a dño ē ead̄ vox. vt. j. e. p9
 m **Acquiri.** vt in p̄fectio peculio et aduentio q̄ mōtē
 ad vsū fruf. s. p quas pso. no. acq̄i. g. i.
 n **Pretere a mutis.** interdū in totū. interdū p pte.
 o **Rūdeat.** scz ogrue. Diligentē tñ attēde. q̄ vbiq̄z est

ita stipulet michi aut seyo
 dare spondes vt obliga
 tio quidā stipulatoz acq̄
 rat. solui tamē seyo etiam
 mūto eo recte possit. vt li
 beratio ipso iure otingat
 sed ille adūsus seyu habet
 mandati actioem. **U**
 si quis sibi et alij cuius iuri
 subiect9 non sit dari. x. au
 reos stipulatus est vale
 bit quidem stipulacio. sed
 vtrū totū debeat stipula
 toz quod in stipulacione
 deductū est. an vero pars
 dimidia dubitatū est. sed
 placuit non plus q̄ dimi
 diā p̄te ei acq̄ri. **E**
 i vero
 q̄ tuo iuri subiectus ē si sti
 pulatus sis tibi acquiris.
 quia vox tua tanq̄ filij sit
 sicuti filij vox tanq̄ tua in
 telligitur in h̄is rebus q̄
 tibi acquiri p̄nt. **P**rete

diūstas. si otmēti placz diūstas stipulatoz valeat stipu
 lacio. vt. ff. 8. h. ob. l. i. g. cū adie. si at nō placeat aut ē i q̄
 litate. aut i q̄titate. aut i spē diūstas. i p̄mo casu nullo v3
 vt h. ibi aut si ille rē. et. ff. e. l. i. g. cū adiecit. et. g. si q̄s sim
 pliciter. si h̄o in q̄titate. i eo q̄ s̄onant v3. siue de h̄at. siue
 adiciat. vt. ff. de h. ob. l. i. g. si stipulāte. q̄ ē otra. i alio nō
 vt h. ibi veluti rē.
 Si at i specie. aut p
 mittitur vna species
 p alēa. et tūc nō v3
 vt. j. e. g. si Salia. aut
 alia adiecta. et ita co
 pulatiue et tunc v3
 i alia. non m̄ adiecta.
 ut. ff. de h. ob. l. i. g.
 h̄ si. **P**i aut ples stis
 pulentē tūc aut copu
 latie fuit fca m̄tro
 gatio. et v3 m̄ eo qd̄
 r̄sum est. aut disim
 ctue. ut illā aut illā
 p̄mittit. quo casu v3
 siue ad vtrumq̄. siue
 simpliciter r̄ndeat. et i
 vtraq̄. **S**i vō in vna
 non valz etiam in ea
 l3 in sumis nō viciē
 alternatia si r̄ndeat
 ad vñā tñ. vt. ff. de
 h. ob. l. i. g. si q̄s. et
 i. inter stipulantē.
 p **Exp̄sserit.** q̄ em̄
 in p̄facoibz dicuntē
 in otractibz repetita
 credunt. vt. ff. de h.
 ob. l. ticia. g. idē. ff.
 q **Itē mutis.** q̄rū
 ad cuius vinculū. sed
 naturale otractū. ut
 ff. 8. oti. ande. si id q̄
 et. l. frat. a fratre. g.
 i. vñ fideiusor. acce
 dit. ut. j. de fideius. in
 p̄n. et hec h̄a sunt nisi in castrē. peculio vel quasi. nam
 tunc est loco patris. vt. ff. ad ma. l. ij. ut. ff. de col. bo.
 l. i. g. nec castrē. tūc enim et cum patre obligat̄ n̄ agit
 cum effectu. vt. ff. de iudi. l. lis nulla.
 r **Filij h̄o.** obligari. ex om̄i causa. vt. ff. de iudi. tam ex
 contractibz et oueniet i solidū durare pa. po. auēte tamē
 p̄is m̄ueniēte. ad qd̄ p̄ apellit̄ officio iudicis. ut. C. de
 bo. q̄ li. l. qd̄ nō solū. g. i. et postea. n̄ i sex casibz. q̄ sūt. ff.
 qd̄ cū eo. l. ij. **E**xcipe duos casus. vt i mutua pecunia. et qua
 nō teneē cū effcū p̄p̄ excepcoz macedoniā. neqz p̄. ut. C.
 ne filius p̄ p̄e. l. i. Itē i voto vel deo vel rei p̄blice factō.
 vt. ff. de pollici. si q̄ rē. g. voto. nā l3 al̄ h̄ ex otractu vt q̄
 oueniat a plato loci illius. h̄ tñ ouenit. vt. C. de epi. rē. l.
 nulli. et in aut. de ec. ti. g. si quis coll. ij.
 s **Stipulet.** vt. C. de pact. cō. l. pactū. do. oē. So. mar
 me ibi positū habundat. sic. C. de test. manu. l. fi. g. i.
 t **Potest.** scilicet similiter. Accur.
 u **Furiosus.** negotiū. scilicet obligatorij. idē i p̄digo cui
 boms m̄dictū est. ff. e. is cui. qz furioso filis est. vt. ff. de
 curat. furio. l. i. i. h̄. et. ff. de reg. iur. l. furiosi. Idē in mē
 te ca. vt. s. de curato. g. i.
 x **Pupillus.** scz pubertati. p̄rimus. vt sequit̄. et est ratio.
 qz intellectum habet. vt. ff. de reg. iur. l. in negotijs. Ac.

L

Obligat. scz alij. **Ac.** tuto. in pñci. sic. ff. d. pact. l. 1.
Auctoritate. sic. s. de au. contra iur. civil.
Infati. i. usq. ad. vij. añi. ut. C. d. iur. deli. l. si infanti. i. R.
Prom. idest usq. ad. p. an. et dimidiuz. et sic. primus
 respicit. h. e. d. dico pub. tati. primu. a. p. an. a dimidio. s. i.
 tollige nã sic in masculis d. fieri dimidiaco. i. feis in nono
 et dimidio. ut. s. qui
 ma. nã. pos. s. fi. et. s.
 qui mo. iu. fi. i. s.
Multu naz distat
 aliqñtulum. ut in hre
 ditate q. transmittit
 in fan. ut. C. de iu. s.
 si. h. infati. s. i. secus i
 furioso. ut. C. de iur.
 fut. l. si. s. h. an. et. s.
 s. ago. Sed ete sic pos
 s. distat. q. vñ. pu. d
 alter magnus alit cõ
 tenui. tps. alter h. in
 tualla dilucida. **P**ic
 ego. distat i stipulã
 do in b. q. infan. sine
 intellcũ interdum sti
 pulatur. h. furios. nũ
 q. ut. ff. rem. pu. sal.
 fo. l. suum pupil. l. i.
 dicit non multu. **P**p
 primum infantie qui
 intellectum h. a. i. s.
 corrigi statim q. s. h.
 s. i. s. i. p. p. m. i. s.
Hemgo. q. s. di
 dum est.
Proximi. ut alios
 sibi obliget. alijs. v. o.
 non obliget sine tuto
 re. ut. s. p. s. s.
Impubes. aliud si
 pubes. nam obligat
 ac si eet sui iur. ut. ff.
 ol. si. s. i. h. in duobus
 casibz. ut. s. e. s. i. e. s.
Pre
 s. que est r. o. s. B. ad
 pupillu. cum tutore
 auctore obliget. s. s.
 quidam. q. ob hoc ip
 sum dat tutor. h. pa.
 po. est ad co. r. i. gen. e.
 et est. p. ul. C. de bo.
 q. li. l. si. s. h. aut em.
Vel die q. tutorez h. z
 obligati si male au
 dora. p. rez non. ut.
 C. s. bo. q. li. c. u. ope. z
 s. sub hac. tñ. v. si. nã
 autem p. o. theca.
Si impossibilis.
 obligaco. ib. q. buscuq. ut. h. et. ff. de act. et ob. n. solũ. se
 e. m. vltis volũtatibz. q. tuc. p. nã apposita h. e. ut. s. s.
 h. re. isti. s. p. n. i. **C**ui nã. nã ita si v. bo. z. p. lexio sit. ut
 ff. s. s. isti. si tici. jo. t. e. ei q. n. z. n. dicet impossibilis. l. z. nã
 possibilis sit exister. ut. ff. de v. ob. l. si ticius. v. a. 30. et fa
 cit ad huc. s. ff. s. reg. iur. l. i. impossibil. s. i. **P**u. i. sine o
 dicõ. e. e. si dies e. t. apposita. ut. ff. e. l. i. stipulaco. s. s. i.

obligari non p̄t. sed nec q̄
 dez vllj alij. filij vero fami
 lias alij obligari possunt.
Mutum neqz stipulari
 neqz pmittere posse palã
 e qd̄ in surdo receptuz e.
 qz̄ r̄ il q̄ stipulat̄ verba p
 mittetis. et is qui pmittit
 h̄ba stipulãtis audire de
 bet. vnde apparet non de
 eo nos loqui qui tardi⁹ ex
 audit. sed de eo qui omni
 no non audit. **F**uriosus
 nullum negociũ gerẽ po
 test qz̄ non intelligit quid
 agit. **P**upillus omne ne
 gociũ gerit recte. ita tam̄
 vt vbi tutoris auctoritas
 necessaria sit adhibeatur
 tutor veluti si ipse oblige
 tur. **N**ã aliũ sibi obligare
 ecia sine tutoris aucte po
 test. **S**ed quod diximus d
 pupillis vtiqz de hijs ve
 rum est qui iam aliqũe ha
 bent intellectum. **N**am in
 fans et qui infanti proxi
 mus est non multuz a futi
 oso distat. qz̄ hmõ i etatis
 pupilli nulluz habent intel
 lectuz s̄ in proximis infati
 ppter vtilitatẽ eoz benigni
 or iuris inẽptacio facta
 est vt idẽz iuris hẽant qd̄
 pub̄tati proximi. **S**z̄ q̄
 in p̄tate pentum est impu

Statis. cũ spacõ cũ q̄ solui possit. ut. j. e. s. fi. et. ff. e. e. i. u. s.
 qui kalendis. et de s. dixi. s. s. v. ob. s. omnis stipulacõ.
Ite v. bo. z. sic p. adicõz impossibilẽ. ita p. absentiã fit in
 util stipulacõ. ita itelligit absẽtẽ. ut audie non possit vñ
 n. **A**bsẽtes. si est i turri vel a imotis et clamz. v. z. stipu
 laco h. se audiãt. ar. ff. ad fil. l. i. s. e. al. accipit̄ multis mo
 dis. ut. ff. de v. sig. l. 1.
 absẽtẽ. et no. in aut.
 de fidiul. s. i. s. z. conẽ
 est. ff. s. dona. int. vi.
 et v. l. ea. q. s. z. ibi in
 tẽsserat stipulacõ a/
 te absentiã. e. s. v. ba. e. c.
 inter absẽtes nũc tpe
 tuntur. **T**em otra. ff.
 de pact. i. abeo in pñ.
 s. z. aliud i pacto q. l. z.
 bet alio. qd̄ sine hu
 iusmõ i solẽmitate fie
 ri p̄t. h. stipulacõ nã.
 ut. ff. de pact. l. i. i. fi.
 et. j. s. act. s. de ostitu
 ta. **T**ẽ oẽ. ff. de spon.
 l. i. iij. et. l. v. s. z. p̄t
 dici ibi spãle ut vale/
 at inter absẽtes. **V**el
 die q. a. p. stipulacõm
 fieri pñt spõsalia. et
 tuc inter pñtes. ut. h.
Tẽ oẽ. l. i. solo pñt fi
 eri spõsalia. et tuc eẽ
 inter absẽtes ut dicta
 l. i. iij.
Prabat. a. t. i. q. t. a. s.
 p. **P** temp. post
 ideo dicit. qz̄ qñ quei
 unt p. tps. otractus
 talia opponunt̄
 q. **T**ales quales. s. b.
 icit statim et nã. i. e.
 r. **E**t non ecce alle
 gacõel. s. Cõstitutõ
 ut. C. s. otra. a. cõ/
 mit. s. i. optimam.
 t. **O**mmimodo. nota
 stadium sc̄pture. nisi
 otra. p. b. e. sic. C. de
 p. ba. c. u. p. cibul. a. j. e.
 s. h. sc̄ptũ. et. j. ti. i. s.
 fi. et. s. qñ formam h. z
 publicã. al. si puataz
 si p. s. b. ente. non. v. z.
 si contra scribentẽ v. z
 si e. c. u. ut in aut. s.
 iutiur. amo. s. i. a. C.
 s. non. nu. pec. s. h. aliẽ
 u. **I**mprobis prima
 facie. que forte pro s
 be apparebunt tãde z
 sic. C. de ep. et. c. l. o. e. s. q. e. ca. p. n. v. jo.
 z. **S**cripturã. s. aliã. qd̄ est melius. otra sc̄pturam.
 a. **D**oneos omni excepõe maiores idest q. nulla excep
 poterit eis opponi. ut. C. de oẽben. et omit. s. i. optimam.
 b. **D**isposuim⁹. loqẽ iustiman⁹ auctor illi⁹ ostõis
 c. **P**resto. idest pñtes. / es d. z. iseri i istõ. a. alia sũt neces
 d. **T**oto die. nã q. di. / saria ut dixi in aut. ut preponãt

dis. ut. ff. de v. sig. l. 1.
 absẽtẽ. et no. in aut.
 de fidiul. s. i. s. z. conẽ
 est. ff. s. dona. int. vi.
 et v. l. ea. q. s. z. ibi in
 tẽsserat stipulacõ a/
 te absentiã. e. s. v. ba. e. c.
 inter absẽtes nũc tpe
 tuntur. **T**em otra. ff.
 de pact. i. abeo in pñ.
 s. z. aliud i pacto q. l. z.
 bet alio. qd̄ sine hu
 iusmõ i solẽmitate fie
 ri p̄t. h. stipulacõ nã.
 ut. ff. de pact. l. i. i. fi.
 et. j. s. act. s. de ostitu
 ta. **T**ẽ oẽ. ff. de spon.
 l. i. iij. et. l. v. s. z. p̄t
 dici ibi spãle ut vale/
 at inter absẽtes. **V**el
 die q. a. p. stipulacõm
 fieri pñt spõsalia. et
 tuc inter pñtes. ut. h.
Tẽ oẽ. l. i. solo pñt fi
 eri spõsalia. et tuc eẽ
 inter absẽtes ut dicta
 l. i. iij.
Prabat. a. t. i. q. t. a. s.
 p. **P** temp. post
 ideo dicit. qz̄ qñ quei
 unt p. tps. otractus
 talia opponunt̄
 q. **T**ales quales. s. b.
 icit statim et nã. i. e.
 r. **E**t non ecce alle
 gacõel. s. Cõstitutõ
 ut. C. s. otra. a. cõ/
 mit. s. i. optimam.
 t. **O**mmimodo. nota
 stadium sc̄pture. nisi
 otra. p. b. e. sic. C. de
 p. ba. c. u. p. cibul. a. j. e.
 s. h. sc̄ptũ. et. j. ti. i. s.
 fi. et. s. qñ formam h. z
 publicã. al. si puataz
 si p. s. b. ente. non. v. z.
 si contra scribentẽ v. z
 si e. c. u. ut in aut. s.
 iutiur. amo. s. i. a. C.
 s. non. nu. pec. s. h. aliẽ
 u. **I**mprobis prima
 facie. que forte pro s
 be apparebunt tãde z

Marginal notes on the left side of the page, including fragments of text from the adjacent page and other references.

nomē impa. et fa. C. de diu. re. si qua. **S**z quō s. pbabitur. cū dies instrū non debeat exhiberi. ut. ff. de eden. l. i. g. edi cōes. **R**. l. b. modis petiē instrūm edi. **P**rimo ut fūdet intē tionē ex instrū rei actor. vel re. instrū actoris fūdet excepti onē. cū neutro caū adūsari. v. rētur qd nō. debeat eē et tunc nulla p. s. instrūm d. exhiberi. ut. C. de eden. l. fi. i. fi. et. C. S. test. l. m. i. **S**z do. s. qn adūsari. v. rē. naz tē edīē ut videat an aliquid ei possit oppo ni. et tūc exhibetur. s. sine die. et. s. ule. ne materia detur falsum fabricādi ut deā. l. ff. de eden. l. i. g. edicōes. et. ff. quē admodū tel ap. l. i. g. **T**ercō vt de falso accusat. et tē eē cū die et. s. ule. ex hibēdi. ut. h. et. C. de s. et. omit. l. i. optimam. et. C. de fi. instrū. l. fi. **A**lijs aut modis petunt instrūa edi vel fdi. per varia gna actōnū. ut. ff. de eden. quedam p. sone sūt s. dictis tribz. mo dis petunt edi. i. de mō s. rē. s. q. quō s. q. h. pbat reus. s. i. i. u. s. ordmē ut. C. de eden. l. i. q. accusare. **R**. hoc ppter p. sumpcōz. q. ē contra eum. p. s. scrip turam ut. ff. de pacē. i. u. s. g. q. d. fere. **V** nūqd duo testes h. p bantes. s. alterū. o. tra hentum abfuisse suf fitiunt. **R**. n. s. sic. ut. ff. de testi. l. vbi. **S**z nonne instrūm vicem duoz. tenz. ut. C. S. fi. de instrū. i. exer. cōdis. quare videtur q. i. du bio. p. instrū. statetur. **S**ed certe non dire de o. tradicitur instrū. s. p. obliquū. s. se fuisse in scptura quodā scā. rome. velut testis. v. ut. s. h. s. h. s. o. s. eum di recto. s. plures. q. duo exigunt. ut. vicant. scripturā. ut. ff. de testi. l. iij. **C**. de o. tra. et. omit. l. i. optimā. ibi. ali. m. s. zē. **V**el dicas. eē. h. exigi. tres. **S**z nūqd. h. aliq. testes dicant. p. instrū. vel. in. eo. scripti. vel. nō. rot. vel. plures. erūt. nec. rē. cē. instrū. **R**. sic. q. instrū. p. se. vicē. duoz. tenet. ut. dem. ē. **T**rez. p. ē. ipz. sūt. p. bacōes. ut. pomis. ut. ff. s. pig. s. h. i. **V** q. dicit. eo. die. idē. dicas. h. alio. tali. q. d. h. eē. nō. potuit. vt. ar. s. v. ob. s. loca. **V** q. d. si. vn. p. ferat. instrūm. in. quo. conti nentur. o. trahentes. eē. p. ntes. rome. t. h. die. bon. **D**icit. q. d. q. neutri. credit. **A**li. q. bon. iudex. d. z. ai. aduertere. cui. p. o. credendū. sit. ut. stipulator. ipō. tpe. tenebat. scolas. bon. stabit. illi. instrū. q. o. riet. ipz. fuisse. bon. **V** q. d. **Q**uo. vel. eē. alio. dū. modo. sit. tū. t. mot. locus. in. q. dicit. fuisse. tpe. q. d. instrū. esse. factū. **R**. nō. potuit. esse. ut. ff. s. v. ob. l. ul. s. fi. ec. s. s. v. ob. s. loca. **V**el. dic. esse. idē. fuisse. sic. s. de. h. i. s. qui. sūt. sui. vel. alie. iur. s. in. potestate.

quo oficiebatur instrū. se se uel adūsariuz suum in a lijs locis esse. **P**rimo mor tez suā dari sibi nemo sti pulari poterat. non mag q post ei mortez a quo sti pulabatur. **A**t nec is q in alicuius p. tate est. post mortem eius stipulari po terat. quia patris vel dñi uoce loqui videtur. **S**z et si quis ita stipuletur. p. die q moriar vel pridie q morieris dari spondes inu til erat stipulacio. **S**z cū iā vt dictum est ex consensu o. trahētium stipulaciones valent. placuit eciam no b in hunc iuris articulum necessariam inducere em dacionem. vt siue p. mor tem siue p. die q moriatur stipulator siue p. missor sti pulacio o. cepta est. stipu lacio valeat. **I**tem si quis ita stipulat. erat si nauis ex alia veit hodie daē spō

C Post mortē. s. iure vetustissimo. qd hodie corrigi. ut i d. **E**ius. s. p. ris vel dñi. **E** vide. vñ sic ipse pat vel dñi sic stipulādo erat stipulo inutilis. ita si seruo talia v. ba dñte vel filio. ut h. a. s. e. ei q et facit. C. de impu. et. ali. substi. l. fi. **P**ridie. i. die p. cedenti. mortem. ut. ff. de f. et. pridie

des. inutilis erat stipulacō q. prepostere o. cepta ē. **S**z cuz leo inclite recordacio nis in dotibz. eād. stipulacio nē. q. p. p. o. s. t. e. r. a. n. ū. c. u. p. a. t. nō. esse. reiciē. d. a. estimauit. no bis placuit et huic p. f. e. c. t. ū. robur. a. c. o. m. o. d. a. e. vt. non. solum. in. dotibz. sed. eciam. in. omnibz. valeat. h. m. o. i. o. ceptio. stipulacionis. **I**ta. autem. stipulacio. concep ta. veluti. si. ticius. dicat. cū. moriar. dare. spondes. vel. cum. morieris. et. apud. vete res. vtilis. erat. et. nunc. va let. **I**tem. post. mortez. al terius. recte. stipulamur. **S**criptuz. in. instrumen to. fuit. p. m. i. s. s. i. s. s. e. aliqz. p. i. n. d. habet. at. q. si. interroga ti. one. p. e. c. e. d. e. n. t. e. res. p. o. n. s. u. s. sit. **Q**uociens. plures. res. vna. stipulacione. conpre henduntur. si. quid. p. m. i. s. s. o. r. sim. p. l. r. s. p. o. n. d. a. t. dare. spō deo. p. p. t. e. r. omnes. tene. s. si

S erat sicut olim. **S**z ut cum iam. f. nic. corrigitur. **I** dictū. sic. s. de. v. obli. s. h. h. **K** Placuit. ut. C. de. con. et. omit. stipu. l. scrupulosa. **L** Valeat. s. z. statim. efficax. autē. erit. post. mortē. vñ. ab. herede. et. con. s. heredem. inci. piēt. actōz. hodie. qd. olim. nō. erat. ut. C. ut. ab. h. re. et. s. e. l. i. ac. m. **V**enerit. p. s. h. v. b. u. venerit. ē. p. i. d. i. c. t. ū. sub. au. q. u. i. c. i. q. u. s. u. l. u. s. q. ad. a. n. ū. si. a. t. e. e. t. p. s. il. i. a. d. i. c. t. ū. hodie. non. est. stipulacō. i. u. t. i. l. i. s. eē. iur. veteri. s. v. t. i. l. i. s. et. o. d. i. c. o. a. l. ut. s. s. v. obli. s. sub. conditōe. **N** Prepostere. p. r. i. m. o. enim. debet. veniē. nauis. s. m. n. a. t. u. r. a. con. d. i. c. i. o. n. a. l. i. s. stipulacio. nis. uel. conditio. nis. q. d. a. r. i. hodie. **O** Crismauit. s. cuz. ita. stipulabat. mulier. si. sine. liberis. decesseris. promittis. mihi. dotem. redderent. de. ea. possis. testari. cum. prius. testari. propos. nebat. rea. mortua. do. tē. r. d. d. i. ut. C. s. iur. do. l. si. mulier. **V** l. die. s. jo. cū. stipulat. maritus. sic. si. dabis. mihi. decē

pmittis te nupturā. p. mo. ei. nubere. et. postea. dare. debebat. **P** Placuit. C. de. testa. l. i. p. o. s. t. e. r. i. **Q** An. oibz. s. obligaci. oibz. **R** Excepō. exactō. vel. o. ceptō. tñ. sit. p. s. o. d. i. c. ū. q. r. i. t. e. ut. C. de. testa. p. o. s. t. e. r. i. i. fi. et. fac. ad. hūc. s. f. q. n. sit. curā. d. o. r. d. o. s. c. p. t. e. ff. de. pecu. leg. l. q. d. a. et. s. s. l. s. ante. et. ff. de. solu. n. ei. Ar. s. e. ff. de. v. s. u. f. r. u. e. l. q. c. i. e. s. ff. s. f. i. d. e. i. c. ū. lib. l. g. n. a. l. i. t. s. q. q. s. ergo. o. s. i. m. i. l. i. b. s. **S**o. aut. q. r. i. s. s. p. l. a. c. ū. p. s. o. n. e. et. s. cuz. s. u. a. t. o. r. d. o. s. c. r. i. p. t. e. et. ē. r. ū. q. z. p. l. a. c. ū. ex. o. r. d. i. e. s. f. i. d. e. r. a. t. u. r. aut. q. r. a. t. an. valeat. s. c. r. u. e. a. vel. testamētū. vel. in. quātū. debeat. accepto. fieri. et. tūc. nō. s. u. a. t. o. r. d. o. s. i. u. l. s. o. lū. f. u. a. t. u. r. alias. ut. soluit. dictum. q. z. aut. o. s. t. a. t. de. s. n. i. a. legū. tra. di. voluntate. testator. et. s. cū. o. r. d. o. non. s. p. e. c. t. a. t. et. est. r. ū. q. z. s. e. s. u. z. et. non. h. b. a. s. p. e. c. t. a. m. ff. de. adm. leg. l. m. aut. du. bit. a. t. et. tūc. s. p. e. c. t. a. t. o. r. d. o. s. c. r. i. p. t. e. et. ē. r. ū. q. z. in. dubijs. **I**ta. autē. erat. ut. ff. de. bo. a. u. c. i. u. p. o. s. l. h. e. r. e. d. i. t. a. r. i. u. m. **T** S. c. r. i. p. t. u. m. nūqd. idem. sit. si. testes. dicūt. aliqz. p. m. i. s. s. i. s. s. e. ut. eciam. tūc. intelligatur. it. r. o. g. a. c. ū. v. i. d. e. q. s. i. c. ut. C. s. fi. de. i. s. t. r. u. i. e. x. e. r. c. e. d. i. s. s. z. tñ. o. d. i. c. o. ut. C. s. v. s. u. t. l. i. et. ē. r. ū.

sua ut s. e. g. i. / **I**deo qz in eo casu quo sua futu non est a **Q**uo sua sit. v3 stipula. ut. ff. de r. ob. l. si re meam
Stipulat9 est. s. dari. a est rō. qz qd suū ē aplius suum fieri nō p̄t. ut. j. de acf. g. sic itaqz. i. statui a dari tñ p̄nt stipu
 lati. ut. ff. de r. ob. nemo. i. r. q. ff. usufruc. queadmodū ca. l. i. g. h. qd dixi9 e **S**i d alia edidris. B est veruz qñ cer
 tum est eos dissensisse ut. ff. de r. ob. otinu
 us. g. i. alias aut si p̄t fm utusqz intellectu valere v3 fm intellex
 ituz pmissoris. ut. ff. de r. ob. qui ex plibz et. l. stipulacō ista. g. eū qui nec obstat qd
 de miorē p̄stari debe re. ut. ff. del. j. apud iul. g. scio. qz mior est q̄ dari vult pmissor.
 ut. j. s. acf. g. p̄tea. **S**i at h̄m9 intellectum valē p̄t h̄ ei9 intelle
 ctum valet. ut hodie daē mihi bonū. r. pro mittit si em d hac boz nonia in qua sumus i
 telligat valet alias non. ut. ff. de r. ob. l. quoties in stipula: o nib9 de rebz dubijs
 .l. quotiens. ij. **P**romissus. siue di cā p̄mittit homicidi ū facē. siue dicā p̄mit to. r. qz promittit fa cere homicidiū. ut. ff. de r. ob. ḡnaler. **E** **N**ō valz. h̄mōi em odicōnes turpes. im
 possibiles p̄sumunt a iur. ut. ff. de od. m. str. l. si filius. vnde nō valz stipulacō. ut. s. e. g. h. impossibilis. ēca qd tñ dic. qz aut ipz qd p̄mittit ē ēpe. ut facē homicidiuz a tūc nō valerz eia pena apposita. ut. ff. de r. ob. l. ḡnali ter. a. l. veluti. a. l. si plagn. idē dico a si sub odicōe ēpi. ut h. aut si honestum p̄mittat h̄ tñ ēpit. ut daē. r. h̄ per metū vldolū. a tūc v3 p̄missio scā. h̄ excepde elidit vt. C. de iuti. str. dolo. i. si. n̄ in cau vbi ipō iurē n̄ v3 promissio scā p̄ metū. ut. ff. qz met9. cā. l. si mulier. g. qz si dos. fm jo. **C**ū qd agē. B in oētib9 ut h. a. s. de r. ob. g. ex condi / cionali. aliud in relictis. ut. C. s. cad. tol. g. sinat aliqs. a. ff. de ma. te. l. si ita scptū fu. i. si. l. et fac ad h̄c. g. ff. de picus lo. a. r. vevē. l. qz si p̄dēte. i. r. l. s. o. et qd h̄is v3 p̄mit g **C**ui B āno. idest q stipula: tis B āno vel B mense. **P**retitis. i. elapz. h̄ sec9 est in relictis fauoē vltie vol untatis. nā in caput am p̄stacio fit. ut. C. qñ di. le. ce. l. i. vldistigue aut promittit p h̄ r. ba. B āno ul qlibz āno. a tē i si. am fit solu. ut h. a. ff. de r. ob. qz B āno. l. eū. qz ēta rū. aut ānuz. a tūc i capite am fit solu. siue legatū fit siue in otactu fit promissio fm jo. et B. ut. ff. de odi. a. de. l. si in ānos. et qñ di. le. ce. nec semel. vñ r. fus. Annua si debes tūc inspicies caput am Anno si debes i fine tenebz: s. am. d B dixi. s. de r. ob. i. p̄n. **S**z qd h̄ v3 ad forz rē. p̄miserit vidz qz statū icepto foro possit agi. ut. ff. ad trebel. l. qz filium.

rez suā futurā in eo casu q̄ sua sit vtiliter stipulatus ē **S**i d alia re stipulator senferit. de alia promissor p̄inde nulla contrahit ob ligacio. at si ad interroga tum responsum non essz ve luti si hominem stichum a te stipulatus quis fuerit. tu de panphilo senferis qz stichum vocari credideris **Q**uod ex turpi causap missum est veluti si quis ho micidium vel sacrilegium se facturum p̄mittit. n̄ valz stipulacio **C**uz qd sub a liqua odicione stipulatus fuerit. l3 an condicionez d cesserit postea exite con dicione heres ei9 agere po test. idem r̄ apmissoris pte est **C**ui B anno. h̄ mense dari stipulat9 est nisi om nibus p̄tib9 p̄teritis āni

g. labin9 dū. possit. cū omodo pmissoris. ut. ff. de r. ob. l. si. l. **S**i fun. nepos pculo. nec tñ mimiū expectat. l3 p9 n̄ possz solue. ut. ff. de r. ob. otinu9. g. illud **S**i a i ometi potest nō tñ ideo statū erigit. ut. ff. de sol. qz dici9 qdā g tps mediū erigim9. s. r. diez. fm qdā. ut. ff. de ostri. pec. .l. pmissor. vel die arbitro iudicis cū. l. nō fit det miatū. vi ff. de iur. dij. l. ij. i. fi qui iudex statuet tps qdā nec mimiuz nec modicuz. ut. ff. de sol. .l. ratū. a rem ra. ba. .l. qz em. g. i. et. j. s. of fi. iud. i. r. s. jte nun quid idem in q̄ntitati bus qd in speciebus hic d: r. n̄ immo tē / pe tanto quātum iu dicat is daē expectat ut. ff. de iud. l. si debi toz. l3 qtuoz mensū vt. C. de usufr. rei iu di. l. ij. fm quosbam. vel verus die vt nō. e. s. de r. ob. g. ois in glo. ibi statū rē. **D**e fideiussorib9. **R**o eo q̄ promit tit solent alij obli gari. qui fideiuf sores appellatur. qz homi nes accipe solent dū curāt vt diligēt9 sibi cautū fit. **I**n om̄ibus aut obliga tōnibus assumi p̄nt. id ē si ue re. siue v3. siue lris. siue consensu oēte fuerint. **A**t nec illud quid inter est. vtz ciuilis. an natura lis sit obligacō. cui adicia tur fidiussor. adeo quidem vt p̄ seruo qz obligetur. siue extrane9 sit qui fideiuf sores a seruo accipiat. si ue ipse dñs fit in id qd sibi **I**pe obligacionū dūmodo n̄ fit oē legē. ut. ff. e. l. cum lex Bz oē. C. s. fideiuf. do. de. l. i. **S**o. illud spale ē. jf i p̄ntib9 a futuris negocijs p̄t accede fideiussor. ut. ff. de iudicis. l. nō queadmodum. j. e. g. fideiussor **C**onsensu siue eē ex maleficio vel q̄si. ut. ff. e. l. grece. g. qz **S**ec idest non. **C**iuilis. s. tñ ut pro eo q̄ fuit omissus spe future nume / racionis. ut. j. t. pro. h3 tñ ead excepōz quā re9. ut. C. de n̄ nu. pec. l. p̄n. i. si. a. l. tā mādatoriz. a sic nō ciuili tñ obli gacōi accede fideiussor. ē. ut h̄ et dca. l. d. r. a. ff. e. l. fidiuf / lor. g. ij. **N**atal. s. ut p̄ suo. ut subicit a. ff. e. l. fidiussor. g. fideiussor accipi. q̄ntū ḡ ad datōz fidiussoris nō itēst. h̄ quo ad alia multa interest. s. mē ciuile et natalē obligaci onē. ut. ff. de ostri. pec. l. i. g. debitum. et. l. qz si marit9. g. si qd at t **C**ui. s. obligacōi u **A**deo. idest intantum. **P**ro suo. qui su9 de iur natali teneē tñ. n̄ ciuili. ut. ff. de odi. m. d. si id qd et. s. de libtmis. g. i. et. s. de iuti. str. g. **I**tē iur. et huic natali accedit h̄ fideiussor **I**pse su9. fideiubere n̄ p̄t. ut. ff. e. suo mscio et. l. se. **O**bligetur fideiussor. qui pro eo intercedit **D**ñs. n̄ idē ecōtra. ut dñs suū possit fideiussor em dare et est rō qz talis fideiussor obligādo se suo p̄ oñs dño.

obligacionū dūmodo n̄ fit oē legē. ut. ff. e. l. cum lex Bz oē. C. s. fideiuf. do. de. l. i. **S**o. illud spale ē. jf i p̄ntib9 a futuris negocijs p̄t accede fideiussor. ut. ff. de iudicis. l. nō queadmodum. j. e. g. fideiussor **C**onsensu siue eē ex maleficio vel q̄si. ut. ff. e. l. grece. g. qz **S**ec idest non. **C**iuilis. s. tñ ut pro eo q̄ fuit omissus spe future nume / racionis. ut. j. t. pro. h3 tñ ead excepōz quā re9. ut. C. de n̄ nu. pec. l. p̄n. i. si. a. l. tā mādatoriz. a sic nō ciuili tñ obli gacōi accede fideiussor. ē. ut h̄ et dca. l. d. r. a. ff. e. l. fidiuf / lor. g. ij. **N**atal. s. ut p̄ suo. ut subicit a. ff. e. l. fidiussor. g. fideiussor accipi. q̄ntū ḡ ad datōz fidiussoris nō itēst. h̄ quo ad alia multa interest. s. mē ciuile et natalē obligaci onē. ut. ff. de ostri. pec. l. i. g. debitum. et. l. qz si marit9. g. si qd at t **C**ui. s. obligacōi u **A**deo. idest intantum. **P**ro suo. qui su9 de iur natali teneē tñ. n̄ ciuili. ut. ff. de odi. m. d. si id qd et. s. de libtmis. g. i. et. s. de iuti. str. g. **I**tē iur. et huic natali accedit h̄ fideiussor **I**pse su9. fideiubere n̄ p̄t. ut. ff. e. suo mscio et. l. se. **O**bligetur fideiussor. qui pro eo intercedit **D**ñs. n̄ idē ecōtra. ut dñs suū possit fideiussor em dare et est rō qz talis fideiussor obligādo se suo p̄ oñs dño.

De p... / De p...

obligatur. Itē p eodē sez dno obligatur cō esse non pē. ut idem p eodē et apud eundē possit obligari. ut ff. e. si qf p eo. s. i. et. l. neracius. et. ff. ad vell. tutor.

Relinqt. siue hoc dēm sit siue nō. et idē in oi obli. ex cō tractu vel qī in ipō reo pncipali. ut ff. de act. et ob. l. ex dētibz. Sed qd si ad penā furti obligat⁹ ē f i alia act. vel obli. q non tran-

fit ad heredes. ff. nō puto teneri ex h casu herede qī naturā mu tet h casu stiplo. ut ar. ff. si qd caut. l. si eū. s. q murtiaz. q. j. de act. s. fuerat at. q. fac. ad hūc. s. ff. e. l. iij. s. fi.

Fideiussor. pcedē pura fideiubeo in id qd sibi credes vl cre didisti vel credis. nā hīs tribz tpibus pē accipi. ut ff. de usufruc. e. re. q vsu. cō. l. qm. s. fi.

Si plures. tene tur idē i pluribz man datibz vel iubētibz. ut ff. q iussu. l. si. s. fi. s. vidz iure nouo. q p te sua tm qli / bz tēgat ipō iur. ut iā nō sit necēria eplā. de qua subicit h. nisi episse in solidum p mittat. q si vidz cor ngi qd hic dē. ut in aut. de duo re. s. i. col. viij. vel veri⁹. ut puto dca aut. loquiē in pluribz reibz dēdi i quibz eā iur. veteri videtur fuisse cautū ut p ptibz teneantē ut ff. de duobz reis. l. reos. at sec⁹ fit i fi deussoribz qz qui libz teneē in solidū. et ipe reus p quo in

tercedit. et ita habebit locū epistola hodie vt olim. Ex epistola. sed vbi est hec eplā. ff. nō hēm⁹ eā septā multoties tū de ea mencōz facit lex. vt ff. a. C. d. o. i. pec. l. si. et. ff. e. l. mter fideiussores. et. l. se.

Partes. h tū eplā fallit m. v. casibz. vt i fideiussoribus tutoz. qz nō implorāt bñficiū. lz tutores iplozēt. ut ff. rē pu. sal. fo. l. fi. et. ff. de tu. et. ra. di. l. i. s. nūc trademus. Itē fallit i fideiussore fideiussoris. ut ff. e. si plēs. s. fi. Itē fallit qm ceti fideiussores soluēdo nō sūt tpe lit. sē. ut. j. sub iat stati. Itē fallit qm euis hūme sūt fideiussores. h n. p eo dē debitorē. ut ff. e. si a ticio. Itē et qm inficiat. ut ff. e. si dubitet. s. ita. s. nūqd h exceptio eplē ē pēptoria l. dila toia vidz pēptoria. qz p. l. us puit id m q opponē. Item et ecōtra vidz dilatoria qz aū lit. sē. opponi dē. ut h qre vi dē dilatoria. ut. C. de pbaē. l. excepē. s. j. dico eā qī anōz lā. cū nec pēptoria p. l. us imiteē q v h ad sūaz oppoīt. nec dilatorias. q tū differūt. ut. s. de excep. s. h. ex. et. C. sen. rescm. nō pos. l. pēptorias. s. j. qd si soluit nūqd repetit qī

naturaliter debet. Fideiussor non tantum ipse obligatur. sed etiam herede relinquit obligatū. Fideiussor t pcedē obligacō nem et seq pt. Si plēs sint fideiussores quotquot erūt numero singuli in solidū tenent. Itaqz liberum est creditori a quo velit solidū petere. s. ex eplā diui adriam. pēllitur creditor a singulis qui modo soluendo sunt. litis stestate tpe ptas petere. Ideo qz si quis ex fideiussoribus eo tpe soluendo non sit h ceteros onerat. sed si ab vno si deiussore creditor totum osecutus fuerit. huius solius dtrimentum erit. si is p quo fideiussit soluendo nō sit et sibi imputare dē. qz potuerit iuari ex eplā di ui adriani. t d siderare ut p parte in se detur actio. Fideiussores ita obliga

fit fauorabilis excepco. vidz qz sic. ut i velle. ut. ff. d. obi ide. l. q excep. et. ff. e. l. otēdat. s. j. dē dico qz nō iueio q fit sic fauorabil. et qz suū recepit. ut ff. de od. m. d. l. rpe. s. j. Onerat. ar. oē. ff. ad. l. ro. de. iac. l. ij. s. h. qd. ticio h. Si is. s. reus. i. Diui adriani. fa. ff. e. l. ut fideiussor k. Fideiussores obligant. h nūqd i ibi p m in q reus tene/

ri non pnt vt plus debeāt dare q dē is p quo obligā tur. Nam eoz obligacio accessio est pncipalis obligacionis. nec plus m accessione esse potest q m pncipali re. at si ex diuerso ut minus debeant obligari pnt. Itaqz si reus. x. aureos pmiserit fideiussor i qn qz recte obligatur. contra vero obligari non potest. Itē si ille pur epmiserit si deiussor sub odcōe pmit tere pē. otra vero non pē. Non solū aut in quātitate s. eciā in tpe min⁹ aut pl⁹ intelligitur. plus est em sta tim aliquid dare. minus est post tpus dare. Si quid aut fideiussor p reo soluerit eius recupandi cā hz cum eo mādati iudiciū. Brece fideiussor plerūqz ita accipitur

Sz si siue dixerit. p eo

tur saltē remanet obligatus qn i plus fi/ deussit. quidā dicūt q sic p quibz est h gūale. vtile p inutile nō viciat. vt ff. e. si a reo. s. i. et. C. d. do. na. si qsar. s. h. in hif oibz. nos otra. sez q in nichilū teneantur et est p nob. ut ff. e. grece. s. illud.

Itē plus. contra hāc reglāz est. s. de rez. di. s. h. tū alienā. Itē. ff. de straben. ep. i emp. i pñ. Itē. ff. de sol. qui res. s. michi. p. et. s. qui sti pulatur. et. s. michi rome. h hīs omibus da gūale solucōz. ut sic exponat hanc lite ram non plus esse pē in accessione rē. id ē in accessoria obliga cōe. fm jo. Itē otra. ff. de iud. nō quēad modū. s. o. ibi non ē pl⁹. qz licz fideiussor beat aū reū nō tamē pl⁹ teneē. Itē. ff. s. e. ac ne. s. ibi nō ē plus eo modo quo dē pl⁹ dē em plus quatuoz modis quoz nullus est ibi. de act. s. pl⁹ aut. Cōtra. i. si reus quicqz pmisit. fideiussor decem.

Contra. si reus sub odcōe pmittat fideiussor pure. n. Plus dare. fac. ad h. ff. de v. fig. is cui. s. fi. et. j. de act. s. plus autē. et. ff. d. sol. l. solidū. et. ff. fo. ma. si constante. s. quotiens. o. Si qd aut. soluerit. siue p iudicē siue nō. ut ff. mā. idē. s. fideiussores. h fallit in casibz qtuoz et aūq soluit agit man. ut si h dēm sit ut ad tps teneatur. Itē si fuerit odem nat⁹. Itē si cepit bona sua dissipare reus. Itē si diu stetit si deussor. i obligacōe. ut. C. man. si. p. ea. et. ff. man. l. lucus al. nō agit aūq soluat. h solue dē. ut ff. de odi. m. de. l. m. de bitā. s. j. eē in casibz nullus agit. ut si p muto. aut donādi animo. aut i rem suā fideiussit. ut ff. mādati. si remunerādi. s. h. passus. et. l. si pntē. Itē si h actū sit ut nō agā. ut ff. mā. si remunerādi. s. marcellus. Item si mādatū nō sit obliga toriū. ut j. man. s. illud. Itē et si fideiussor nō opposuit excepē. quā debuit opponere. ut ff. man. si fideiussor. p. Mandati. s. actōe. mādatū vel ec eo pntē fideiussit q. iudiciū. si intēcessit. ut ff. mā. q. fide. et. l. ex mādato. e. Grece. fac. ff. e. grece. i. Re. n. q. j. qui. mo. tol. ob. s. sed

De bonis obli
De obli qd vult
De qd emm

Constitutionibus quas non habemus.
S; ne creditores nō solū isti s; veri. hmoī si darem
u. Suis pecunijs subau. eciā nā occasiōe longū tpus
eciā veri debitorē in dū talia opponerēt. et ita occasiōe
liciti cōmitterēt illicitū. qd eē nō d; imo eē licitū coartatē
vt viteē illicitū. ut h; et i aut. d. eci. t. imo. al. i pū. col. v.

Per ostōnem. vt
C. de nō nu. pec. l. in
tractibus.

Pltra biennij. sic
C. de omni agro de/
ser. l. qui agros.

Extendat. et h; i
cā mutui. si vero ex a
lia cā ofiteat i scrip
tis. veluti emp cōm
p. sili. in otimēti pre
iudicat sibi. nec pē
tē pbari n; p aliam
scripturā ut. C. d. nō
nu. pec. l. gñaliē. Itē
h; debitorē ofitēte
h; i creditore ofitēte
sibi soluti. xxx. dies
statuūt n; in casibus
vbi i otimēti p iudi
cat. ut. C. de nō. nu.
pec. i. ofitibus. s. sup
ētis. et. s. h; et qñ ac.

De oblig. ex ofitēti

Onsensu. sic. ff.
de ac. et ob. l.
consensu.

In emp cōib; ut
ff. d. tra. emp. l. i.
s. h; et. j. e. t. i. i pū.

Locacionibus. ut
j. t. n. in prin.

Societatibus. ut. j.
p. soc. i. pū. d; tra.
ff. p. soc. l. i. iij. i. Re

Sed certe ibi nō ne
gatur quin consensu
strahatur societas.

Madatis. S; nō
nem stipulacōe con
sensu d; interuēire.

Vt. s. de. v. ob. s. h; et. ff. de pacē. l. i. i. s. pen. Re nō dū
ibi exp̄ssis verbis d; esse ofensus. ut. ff. de. v. ob. l. i. s. i. h;
aut amno sine verb. et inf. absētes. vt. j. p. ibi int pntes
tm vt. s. de muu. s. i. Itē v. boz. Equā fac i hūc tu. et supe

Scripta. h; nō caute d; am
riores. nā q; dic neg scrip
tura i hoc discrepat ab obligacōe l; az. vt. s. t. i. Itē i eo
q; dic neg pntia. dic ppter v. boz obligacōz q; int pntes
fit. ut. s. de muti. s. i. s. Itē muti. Itē q; dic n; eē necē qd dari
ideo dicit vt discrepet ab alia q; fit re. vt. s. q. mo. re. of.

Per eplaz. ut. ff. de rei. v. l. qdā mulier. ob. p. totū

Itē in h; supior fuit d; ra ad tria gñā obligacōm. hic
autē fit d; ra ad stipulacionē vel verboz obligacionem.

Contractibus. q; fiūt ofensu. obligacō ec m h; i q; nō

Optz. q; d. h; micide strahit. sunt d; ca. nā veniūt vsure
post morā. vt. ff. de ac. emp. iul. s. ex vedito. Pē ē q; i oi
bus bone fidei iudicis. l; z nō ex stractu. sed quasi nascuntē
ut. j. d. ac. s. m bone fidei. necē ē q; oia dicant i stipione

Alius stipulef. q; d. nam alias nichil venit in talem

antea quid ex pncipalibus
ostōnib; vsq; ad quinque
mū pcedebat. S; ne cre
ditores diuti9 possint suis
pecunijs forsitā defrau
dari. p ostōem nostrā tpus
coartatū est. vt vltra bien
nij metas hmoī exceptio
minime extendatur.

De obligacōe q; ex ofitēti

Onsensu fiunt ob
ligacōes in emp
cionibus. vendicō
nib; locacionib; oduccio
nibus. societatibus. man
datis. Ideo autē istis mo
dis d; obligacio consensu
contrahi. q; neq; scripta
neq; pntia oimmodo opul
est. ac nec dari quicq; ne
cessē est vt substātiā capi
at obligacio. s; sufficit eol
qui negocia gerūt ofenti
re. Vñ intē absentes q; ta
lia negocia contrahuntur
ueluti p eplaz aut nunciuz
Item in h; i; stractibus
alter alteri obligatur. in

obligacōz. ff. de negg. l. si pupilli. in fi. et. l. quia tātūdes
De emp cōe et vendicōe. strahitur. hic nota tribz mo/
Apcō et vendicō cō. dis pfici emptiōne. vno mō

Escz ex q; non pnt disce dere strahētes. ut. C. d. act.
et ob. l. sic ab inicio. v; mquē modū eē odicionalis ē.
empcio pfecta. S; dō mō qñ est pura. et tūc incipit piculuz
fi ad emptorē primē
ut. ff. d. pi. a. omo. i.
v. l. nēctio in prin.
et ita strahitur hic
siue pficiē. Tercio
modo qñ res tradiē
d; pūz pfici ad huc
siue impleri. ut. ff. d.
act. emp. si quis rem
alienam.

Empcio et vendicō
strahitur siml atz
de precio conuene
rit. quāuis nondū preciaz
numeratum sit at nec quid
arra data fuerit. nam qd
arre nomine datur. argu
mentuz est emptiōnis et vē
dicionis cōtracte. sed hoc
quid de emp cōib; et vēdi
cionib; q; sine sc̄pta ofitūt
obtinē optet. Nam nichil
a nob in hmoī vendicōib;
innouatū est. In h; i; ac
que scriptura oficiunt non
alif pfcam esse vendicōne
et emp cōz ofituiimus. nisi
instrumta emp cionis fue
rit ofc̄pta v; maū ppria ofē
hētiū vel ab alio quid scri
pta. a contrahente autem
subsc̄pta. et si p tabellione
fiunt nisi et completiones

Scriptura. i. sine
solēntate scripture
Et emp cōis. ofē
te. nō at est de suba
contractus.
Vendicōib; s; l; z
q; sūt sine scriptura.
Conficiunt. patz
h; q; alia est emp cō si
ue vendicō in sc̄ptis
alia sine scriptis. Itē
i sc̄ptis d; qñ s; agūt
strahētes ut nō alif
valeat stractus. nisi
fiat sc̄ptura fm q; bā
quod non videmus i
v; su. Alij dicunt. ut
pla. q; sufficit q; tra
hētes v; aliq; eozuz
dicat in pncipio ofē
ctus. q; inde sc̄ptura
fiat. licet nō dicat q;
aliter non valeat. m
fiat. et s; app; obo.
vt. C. de fi. instru. l.

stractus. ibi illos tamen quos in scriptis fieri conuenit re
Si autem simpliciter fiat contractus. sed postea ad proba
cionem fiat scriptura. valet quod actum est. et etiam va
luisse sine ea. vt. ff. de pig. contrahitur. Et eodem modo
dico esse intelligendū vbi cūq; d; lege stractū aliq; i scri
ptis fieri l; distractū. ut. C. de testa. l. testm. et i aut. d. te
s. i. s. et l; col. vii. s; cū fiet i sc̄ptis hmoī vēdicō. et sine sc̄p
tura nō valēt. qre nō d; obligacō l; az. Re. q; aliud h; no
mē. s. emp cō. et vez. ē s; nom. at i mutuo nō ē vez. mutua
tū eē. tūc em re est obligacō ofēta ut. s. d. l; a. ob. s. plane

Constituimus. pteriti tps ē. et dic ut. C. de fi. instru.
r. Cōtracte. nō aut ē de suba contractus.

Lstractus
p fuerint. s. hec instra. et subau. nō aliter valeat. nisi rē
z. A strahente. s. vtroq; scz emptore et veditore. et tal
subscriptio fit. alias vbi stractus fit ali9 i sc̄ptis. ut i aut.
de fi. m. s. si quis igit vult. et. s. et si quis mutui. et. s. se

A nisi instrumta. q; vulgo racōes dicunt. fm. jo.

Complecōes. id est nondū completū.

Accipint. scz ab eodē tabellione et a ptibus ut subicit
B Et fuerit. s. q. petat p interesse. et p iuramēto in litē.
E Absoluta. vt qz lēa fuerit ptibz et laudauerit. Vel dic
absoluta. i. subscripta. cū stati in aris cū puiat. Rñ.
D Pena. S3 quō sine pena. sine pena intesse a iuriur. i. li
tē. nā hec pena est qtu ad soluentē. l3 non qtu ad accipi
entē. vt. ff. si q s ius
di. nō ob. l. i. g. fi. nō
aut ab aris. aliter si
berat. ut subicit. ita
tū rē. Item iste talis
nī fac. atra. l. C. s. ac.
ci ob. sicut cū hec lex
sibi. pmitat. Et nō
qz huius. l. pmissio ē
cū aliq. pena. Ar. sē
i aut. o. s. q. s. dig.
s. illud col. vj. S3 si
nō est subscptū. a tū
res est tradita. an va
leat trālatio. Nuidā
dicūt qz non. vt. C.
s. suffragio. s. substi.
l. vnicū. Alij atra.
vt. C. si qz alteri vī
sibi. l. multū intesse.
et. l. dolo. Distigue.
aut p erroze aut scie
f. Cōpelliē. ter.
S3 qz actōe. R. p cō
dicti. ex. l. ista. et ex
l. illa. C. de fide m.
stru. sēctus. vī eē p
officiū iudicis. vt ar.
C. de resci. ven. l. ij.
Itē pacē. exēpto. si
tū fiebat vēdicō sine
scptis. nā si fieret in
scptis. nisi essz non
dū opletū. nō agēē
act. ex ēpto. cū non
essz adhuc vēdicō vt
h. s. l. p. obi. ex. l. l.
officio iudicis. vt dictum est. Sed nunquid vltra hanc du
plicacionem arrarum tenetur venditor ad interesse si non
tradat. vt. ff. de act. empti. l. i. et. l. exempto. s. idem ait.
Ar. et Azo. dicūt qz non. qz sibi p iudicat accipiendo arras
hē et alias sibi p iudicat qz sibi eligēdo. ut. ff. de tribu. a/
cti. q. i. herede. s. eligē. Itē qz s. vident ag. s. o. h. etes mē
se vt amissione et duplicacōe arraz debēt eē o. tēti. s. p. ex
p. s. s. h. d. d. ut. ff. si cer. pe. cū qd. Itē fac. ff. del. ij. cū fili.
s. cum varijs. B. et Jo. atra. dicūt ei adhuc posse agi ad
h. vt tradat. vel ad intesse. ita ut arre intesse oputent. et
fa. p. eis. ff. de testa. mili. l. ij. et. ff. de iof. testa. mē. et. C.
de pac. do. l. fi. fa. meli. ff. de act. ep. et vē. p. dia. i. fi. S3
qd. si dederit p. aris et p. pagamto. R. pactū suand. i. nī
p. t. discēde. ut. ff. de pac. i. tradicōibus. et duo. op. ar. vni.
vt arre debeāt duplicari vēditore p. mēte. Itē vt ep. cō
remaneat firma. et agat ad intesse. Itē emptore penitēte
Exp. s. s. id est michi dictū fuit. eadē duo opant
a ptibus. quid sup. aris fiat altero penitente.
H esse potest. vt. ff. e. l. ij. et. C. e. l. vlti.
I Sed certū. nota duo. et q. p. cum debz esse. et q. certū.
K hoc id ē de s. p. cio q. s. d. z. inuenire. ut addat duo. s.
L Preciū. repetit. de. q. sit certū. Itē in pecunia nūata.
M Decisio. vt. C. de strahen. emp. l. fi.

accepit et fuit ptibus abso
luta. donec em aliqd deest
ex hijs et pnie locus est. et
ptē ptor et venditor sine
pena recedere ab epcoe et
vēdicōe. **I**ta tū impu
ne eis recedere ocedimus
nisi iā arraz noie aliqd fu
erit datū. hoc em s. secuto
sive in scptis siue sine scrip
tis vēdicō celebrata ē. is
q. recusat adimplere o. tra
ctū si quid ē emptor. p. dat
q. dederit. s. h. o. venditor
duplū restituere opellit l3
sup. aris nichil exp. s. s. ē
Preciū autē ostitui op
tet. nam nulla emptio sine
p. cio esse p. sed et certum
esse p. cium d3. alioqui si in
ter aliquos ita cōuenerit.
vt quātū ticius rem estima
uerit. tāti empta fit. Inter
veteres satis habundeqz

N Estimauerit nota q. caute ponit de tercia p. sona. nā se
cus ē si in o. trabētis arbitrio. vt dicemus. j. e. s. emptio.
O Noiat est. Nuid si in innotinātū otulimus. ut vēdo p.
q. to estimabiē. R. non v3. ad instat locacōis sic facte. ut
ff. locati. si merces in p. n. in vno casu. qui est. ff. s. pig.
l. si fundus. s. fi. Accur.

h. dubitat. siue o. stet vendi
cio siue non. **S**ed nostra
decisio ita h. o. stituit vt q.
tiēs sic o. posita sit vendicio
quātū ille estimauerit. sub
hac o. dicione staret cōtra
ctus. vt siquidē ille qui no
minat est p. ciū diffinierit
tūc o. m. modo s. m. eius esti
macōz. et p. cium p. soluat et
res tradat vt vendicio ad
effectum p. ducatur empto
re quidem ex empto actōe
vēditore ex vēdito agēte
Sin autē ille q. noiatul
est vī noluerit vī non potu
erit p. ciū diffinire. tūc p. nī
chilo esse vēdicōz. quasi
nullo p. cio statuto. Ad nūf
cū in vēdicōibz nob. placu
it non est absurdum et in
locacōibz et in o. ductioni
bus trahere. **I**tem pre
cium in numerata pecunia

tum ipis dñis liceret. ut. ff. so. ma. l. eiam. s. i. et. l. si con.
q. Soluatur. ita q. fiat accipientis. **I**stante. s. si marit.
vt. ff. de act. emp. ex empto. s. i. eia. v. sure. post. moraz. vt
vt. ff. de act. emp. l. iul. s. ex vendito.
Tradatur. caute dicit tradat. a nō dicit detur. nam nō
teneat facer e accipētis. s. de euidōe se obligauit. vt. ff. s.
act. emp. ex empto in p. n. S3 nunqd. p. ase teneat ad rem tra
dendā. **M**. dicit q. sic. et fac. p. eo q. s. hic d3. o. m. ino. tradat
rē. vt hic et. ff. de rei ven. q. restituere. et. s. de donat. s.
alie. S3. **B**. atra. dicit em. eu. liberari p. stādo intesse. a. fa.
p. eo. ff. de ac. epti. l. i. i. R. n. s. o. et. l. ex empto. s. idē ait. et
C. s. acti. empti. l. iij. S3 forte possz. distingui an vēditōz
habeat rem. et tūc snia tenz. **M**. p. suas leges. an nō hēat
rē. et tūc aut dolo vī culpa desijt eā hēe i fraudē. puta em
ptoris. et tunc snia tenet. **B**. aut sine dolo vel culpa a tūc
nō tenet venditor. vt. j. e. s. cum aut. essz em. valde mituz
q. s. ait. **B**. ut sic o. pellaē. ex. imacōz. p. re recipe. ut. ff. si ē.
pe. l. ij. s. ij. et. C. de fideicō. l. l. fi. Itē sic improbe scā rīpe
cū p. tor dicit pacta suabo. ut. ff. s. pac. i. i. gē. s. p. tor. ait.
S. Ad effem. s. iā dēo mō. s. p. edicōz rei a p. n. ut. j. q. mo.
T. Ex ēpto. nō q. ex ēpto p. tor. ex vēdito. **T**. ol. ob. s. fi.
vēditō agit ut h. et. ff. s. ac. ep. ex ēpto. i. R. et. l. iul. s. ex
M. p. nichilo. ut nec ad hoi vīri arbitriū p. curat vēditō

P Diffinierit. etiaz
iniquē. quia a p. sona
certa non recedit. ut
ff. de s. ob. si q. s. ar.
bitratu. et s. verū ē
q. n. id q. s. ē s. s. uba cō
tractus. apponit. se.
cus si cōferat q. s. est
s. accidēte cōtractus
nā tūc ad arbitrium
boni vīri recurritur
ff. e. h. ec. vendicio. a
ff. p. locō. si o. nia. et
l. si societate. et. ff.
locati. l. si i. lege i. p. n.
q. o. m. s. h. uic. o. tra
rie. et s. s. m. jo. s. s. m.
Azo. hoc redigitur
ad arbitriū boni vīri
q. sic nō o. tradit dī
ctē. l. nec ob. dca. lex
ff. de s. ob. l. si quis
arbitratu. qz ibi nō
fuerat arbitratu. q.
casu o. cedo nō icursi
ad boni vīri arbitriū
S3 q. n. s. i. m. q. diffi.
m. R. n. s. forte vītra
dimidiā insti. p. n. ut
ar. C. de resan. vē. l.
si volūtate. a. l. ij. vī
ut puto iudicis offi.
cio expeditur. eia. s. si
minor sit deceptio.
dūmō nō mimma. ut
ff. de in. ite. re. scio.
nā nō tūc sibi commit
titur in alienis quan

dirimus. h legatu non io e p nichilo sic iliatu. ut. C. oia
del. si duobz. s. si qd. s. i bi fauore vltie volutatis ne peat.
Statuto. sine q esse no pt vendico. vt in pn. huius. s.
Et in locationibz. ut. ff. locati. si merces. in pn.
Te paus. dixit p cu debere certu esse. nuc dicit q i nu
a Putant. h male. vt. j. dicam. merata pecunia

b Poeta homo. no
ar. q auetat es aucto
rui pboz. hit i caus
allegade. sic. ff. s. so
p. si pe. et. ff. s. iudi.
pponebat. et. ff. de
sta. ho. i. septima. s.
interdu redarguie
ut. h. et. ff. de rez. di.
im. s. h. a. l. s. diui.
c Rebz. puta equis
d hui. s. bis. s. scil
que legi non pit.
e Diuerse scole. s. in
gularis numeri est h
ne. j. mandati. s. is q
erequitur.
f Expediri. i. agno
s. s. p. z. o. tra. sco
aus. in nomiati. nam
non hz nomi suu. vt
ff. de rez. p. mu. l. i. s.
Te emptor. s. qre
s. innotatus cum ita
curale nome habeat
k. q. i. h. i. contractus
sunt noiati qui statim
ut sunt pareit ac. te
ff. de pact. i. iug. i.
pn. siue fiat ofesu ut
vedico. vt. s. e. i. pn.
siue re. ut mutuu. vt
s. q. mo. re. co. ob. in
h Aut pmuta pn.
no. nec ex pacto pit
ac. nec re. sed parit
ex vtrog. scz postea
dudu re infuemente
ex pacto pmo vt sub
tiliter colligat. C. s.
reui p. mu. ex placito
et ex s. tractu. o. i. s.
acho p. scriptis. s. bis
ut. j. de act. s. actionu
et odi. ob. cam. vt. ff.
de p. sc. s. l. na. talis
i Digestis. s. i.
ut. ff. e. l. i. s. j.
k Latius. i. meli. q
apit. q. h. ut. i. ff. s.
l Dirimus. s. e. in. princi.
m Statim. Sed certe pmo no stati. s. j. s. hit. necia. pmo
q vendicio fiat no in scriptis. alias id e si fiat in scriptis
vendicio no trahit ad emptore piculu nisi no du ellz o. ple/
tu. ut. h. et. C. de fide instru. contractus. et. C. de pi. et. co.
rei. vt. cu. me. Te q. fiat. pure. alias no peat. emptori. s. se
cus. si. sca. sit. deterior. vt. ff. de pi. et. o. mo. rei. vt. q. si. p. ede
te. Te. q. sit. sca. vedico. i. sp. e. na. si. i. g. ne. vt. puta. vedo. hoie. z
o Perit. emptori. an. tradico. z. ut. ff. de pi. et. o. mo. rei. vt.
l. eu. et. l. q. si. ne. q. Te. q. sit. eta. sp. e. s. q. si. sub. ic. titudie. e. et

ohstare dz. Na et in ceteris
rebz an pciu esse possz val
de qrebat veluti an homo
aut fund9 aut toga. alte
ri9 rei possit ee pciu. s. abi
nus et cassi9 ecia in alia re
putant pciu posse ohstere.
Vnde illud e qd vulgo di
cebatur. pmutaco e rerum
empeoz et vendicoz o. tra
bi. e. a. q. s. p. z. empeois. z. ve
dicionis vetustissima esse.
arguimtoqz vtebat greco
poeta homero. qui aliqua
ptem executus achiuorum
vinu sibi compassse ait per
mutatis qbusda rebz hns
verbis.

Diuse scole auctores co
tra sentiebant aliudqz esse
existimabant pmutacione
reru aliud emptione z ven
dicionem alioquin non posse
re expediri pmutatis rebz
que videatur res venisse z
que precij nomine data ee
Nam vtranzqz videri ve
nisse vtranzqz precij nomie
data ee. ratoz non pati s3
peculi sentecia dicentis p
mutacione p. pri. a. esse spe

tradita lz sit spes. no tm spectabit sp piculu ad emptorez
utputa. vedo. stichu aut paphilu. p. mus em morie piculo
veditoris. ut. ff. de o. t. emp. si i emp. s. p. n. l. Item q aliid
mo peat q p. b. licaco. rei. na. tuc no pit emptoi. ut. ff. loc.
si fund9. Te q nullu pactu sit im. b. tu. q piculu veditorum re
spiciat. na tuc no p. ret. e. p. to. z. ut. ff. e. si in vedico. et. j.
pr. s. q si fu. z. e. siue
sp. e. aliter. esset de cas
su fortuito dictu fm
B. siue g. n. aliter fm
M. ut dicimus. ff. si
quis cau. s. et. si. s. q
litu. Item q vendi
tor non fuerit in cul
pa vel dolo qre res
pereat. vt. j. pr. s.
Te q no sit in mora
nam tunc qui vltima
fecit mora. sibi pit.
vt. ff. s. peri. a. com.
rei. vt. illd. et. s. e. ve
ru. s. casu. siue res pi
tura erat penes emp
toze siue non fm. jo.
ut. ff. de les. l. cu. res
s. fi. l. z. M. distigue
ret. ar. l. ff. s. rei. vt. l.
Te si h. ber. at. u. s. fi.
Te q no sit res q de
gustaco. z. s. d. i. d. eret. vt
vinu et. c. u. b. a. s. i. h. a.
na. tuc. distiguit. an
venda. e. in. sp. e. a. tuc
post. degustaco. e.
piculu emptoris. an
in. g. ne. et. tuc. s. ut. duo
necessaria. vt. sit. em
ptoris. piculo. s. de
gustaco. a. m. i. u. ra. siue
p. o. d. 9. et. s. fm. jo. et
B. et. pla. vt. ff. s. pi.
et. o. mo. rei. ven. l. i. i.
pn. et. s. i. Sed. azo.
dic. q. i. vino. sit. sp. e. a.
le. q. stati. sca. vendi
co. e. et. i. ante. s. g. u. s. t. a.
co. z. sit. emptori. picu
lu. si. sit. in. sp. e. vedico
ut. ff. e. l. q. sepe. s.
i. h. s. s. z. nu. quid. dis
tinguitur. piculu. p.
empeois. a. deteriora
co. ne. vino. vendito. in
mensura. ut. i. vedico. e.
o. d. i. c. o. n. a. l. i. d. i. x. i. m. o.
p. l. ff. de. peri. a. co.

rei vendi. q si pendente. vt sic effusio. ad veditor. acto
ris et vntoris ad emptore. Bul. ait q sic. quia hoc sub qz
da condicoe fit. scz si mensure. Sed certe pmet mutauit
consilium postea. et merito. quia aliud e in alia odicoe q no
fit in potestate venditoris. aliud i hac que i sua potestate
est. cum possit denunciare emptori vt gustet et accipiat.
alias potest effundere. vt. ff. de peri. et. como. rei. ven. l. i.
s. fi. et. sic. indistincte. periculum. ante. mensuram. est. vendi
toris. Accursus florentinus.
n Ita. nunc. ponit. exempla. Accur.

pr. s. q si fu. z. e. siue
sp. e. aliter. esset de cas
su fortuito dictu fm
B. siue g. n. aliter fm
M. ut dicimus. ff. si
quis cau. s. et. si. s. q
litu. Item q vendi
tor non fuerit in cul
pa vel dolo qre res
pereat. vt. j. pr. s.
Te q no sit in mora
nam tunc qui vltima
fecit mora. sibi pit.
vt. ff. s. peri. a. com.
rei. vt. illd. et. s. e. ve
ru. s. casu. siue res pi
tura erat penes emp
toze siue non fm. jo.
ut. ff. de les. l. cu. res
s. fi. l. z. M. distigue
ret. ar. l. ff. s. rei. vt. l.
Te si h. ber. at. u. s. fi.
Te q no sit res q de
gustaco. z. s. d. i. d. eret. vt
vinu et. c. u. b. a. s. i. h. a.
na. tuc. distiguit. an
venda. e. in. sp. e. a. tuc
post. degustaco. e.
piculu emptoris. an
in. g. ne. et. tuc. s. ut. duo
necessaria. vt. sit. em
ptoris. piculo. s. de
gustaco. a. m. i. u. ra. siue
p. o. d. 9. et. s. fm. jo. et
B. et. pla. vt. ff. s. pi.
et. o. mo. rei. ven. l. i. i.
pn. et. s. i. Sed. azo.
dic. q. i. vino. sit. sp. e. a.
le. q. stati. sca. vendi
co. e. et. i. ante. s. g. u. s. t. a.
co. z. sit. emptori. picu
lu. si. sit. in. sp. e. vedico
ut. ff. e. l. q. sepe. s.
i. h. s. s. z. nu. quid. dis
tinguitur. piculu. p.
empeois. a. deteriora
co. ne. vino. vendito. in
mensura. ut. i. vedico. e.
o. d. i. c. o. n. a. l. i. d. i. x. i. m. o.
p. l. ff. de. peri. a. co.

a Periculū. fac. ff. de piculo et cō. rei ven. l. id qd. et de re. iur. l. in natura. et. s. de le. pa. tu. §. fi.

b Venit. id ē venditus ē. si comodata gravatūq; ptis

c Neq; culpa etiā tal' qual' contracto veit. vt. ff. §. pi. et omo. rei ven. l. custodia. et. ff. omo. si ut certo. §. inter d.

d Animaduertendū. id est distinguendū.

e Suscepit. qd pa etū v3. ut h. et. ff. q sepe. §. si res. et. ff. §. pi. a cō. t. v. l. i. §. i.

f Is casus. ē leuissi ma culpa stigēs h m Jo. nō hō fortuito.

g M. ostra. ut. C. de pig. act. q fortuitis

h Condiōz. s. fur/ tuā. que. s. soli dño dabať. vt. h. et. ff. de condi. fur. l. i.

i Et damni. puta si fuerit res vendita venditori subtrahā

k Et in ea data damni ut in pñ huius. §. naz

l hec actio damni in iurie dño dať. ut. ff. ad. l. acq. Itē mela. §. legis. ac.

m Exhibē. scz cedē do act. istas. et. s. qñ nō fuit i culpa. al' nō liberatur cedēdo. ut

n ff. p socio. l. de illo in pñ. que est cō tra

o Placuerit. hvide tur q in alterius cō trahentis arbitriuz

p oferať empco qd eē n pť. ut. C. e. l. i emē tis. al' in vōdētis. et

q ff. e. l. q sepe. §. i. q fuit ostarie. h die rez ipaz h conferris arbi

r trio emptoris. aliud si omercū vt sit tibi empta si ius vť p cū

s vt p qto volēs. vt dicitis legibz oērijs

t Itē opponē h vendi cio que hic fit non vi

u deť conditionalis ut ff. e. l. iij. q est ostra

v h certe ibi fuit eptul pure h resoluō dbe bat sub ođiē. fieri. at

w h sub ođe fca fuit vñ nō pť i pleri n im

x pleta ođe. ut. ff. e hec vendiō in pñ.

y Aurel tot. puta p m

z Loca sacra que sunt ista. habes. s. de rerum di. §. flus

aa mina. et. §. nullius. et. §. religiosum.

ab Priuatis. redde singula singulis. nam priuata cō traria est publice et aphanā sacre et religiose. et fac. ff. e. l. et si

ac beri. et. l. qz. et. l. liberi. ac. §. ignorās. ut. ff. de oē hē ep.

ad nō. id est qz emerit. l. liberi homis. Accurhus.

ae alluioēz accesserit ad em ptoris omodū pty. Nam r

af comoduz eius esse debz cu ius piculum est. Ad si fu

ag gerit homo qui venit aut subreptus fuerit itavt ne

ah qz dol' neq; culpa vedito ris interuenerit. aniaduer

ai tenduz erit an custodia e' vsq; ad traditionem eius

aj uenditor suscepit. sane em si suscepit ad ipius piculū

ak is casus ptinet si n suscepto rit securus est. Idem et in

al ceteris aialibz ceterisq; re bus intelligim'. Vtiq; tñ

am vendicationē rei r ođitio nē exhiberi debebit emp

an tori. qz sane qui nondū rē emptori ēdidit adhuc ipē

ao dñs est. Idem etiā est de furti r de dāni iurie actōe

ap Emptio tam sub condi tione q pure contrahi pť

aq Sub condicione. veluti si stichus intra certum diez

ar tibi placuerit erit tibi em ptus aureis tot. Loca sa

as cra vel religiosa. Itēz pu blicaveluti forū basilicā

De locatōne et condnāōe hēica

Locatio. ff. e. l. ij. p. Proxia. q ad tractatū. et q

q Si de pēcio. vt. s. t. i. §. p cū aut. ac. l. ad hiaz

r Si merces. s. certa et i pecunia numerata. ut. ff. de positi

s l. i. §. si qz hūi. et. ff. de p. s. naturalis. §. at cū do. vñ p

t arius colon' q pte dño reddit fructū im pte d' oducto.

u immo socius magis vt. ff. e. si merces. §. vis maior.

v Quis locati. sicut vendito i ex vādito

w ita emptori exēpto actio opetit. vt. s. t. i. §. h et etū p cū i fi.

x Supra diximus. ut. s. t. i. §. Itē p cū.

y Quia de causa qz dixi certū debere p/ cum interuenire.

z Arbitrio. ff. e. si merces. i. §. si.

aa Si fulloni. ē aut fullo q lauat siue tm

ab git siue pollit. Sarcinator est q fracta ve

ac stimenta refartit. vt dicem' j. mā. in fi.

ad Postea. nō postea. nā pus re nō sequ

ae ta id est nondū tradi ta ad reaptrādū actō

af non dareť. vt. C. de rez. p m. ex placito

ag a. Nomine. quasi ex nouo contractu immo

ah minato. vt. ff. de p s scrip. ver. l. i.

ai Verbis. j. man. §. fi. ostra. §. §. disting

aj ue. an certa merces i terueneit. et tūc agi

ak tur locati. vt. s. e. in pñ. aut incerta a tūc

al p scrip. v. agit. vt hic. aut nulla. et tūc

am est mandati. ut. ff. §. p sep. v. si tibi polli

an enda. et in ostarie. c. Vulgo qrebatur

ao vt. s. t. i. §. Itē p cūz d. Hues cōmoda

ap rent. improprie po nitur vt sequitur.

aq Bos pñt. siua cul pa. alias non teneť.

ar cū vtriusq; g' astra dū sit. vt. h. et. ff. de

as p sep. v. si gratuita §. si margaritas. et

at ff. cōmo. si ut certo

au §. nunc videndum. f. Non fuit bona ratio. vt. s. q. mo.

av re contra. ob. §. comodati.

aw Presc' ptis v'bis. q opetit ex oē d'ibz tribz inoiatis. do

ax vt des. facio. ut facias. do ut facias. ut. ff. §. p sep. v. natu

ay ral. §. i. ij. a. iij. al' dať ex pactis i otimēti appoitis. ut. C. §

az re. p m. i'bz al' dať qñ dubiū ē de noie cō tract' vt. ff. de

ba

bb

bc

bd

be

bf

bg

prescrip. l. i. §. fi. n. l. ij. et. iij. n. iij. ac. **C**onsistit. m. l. a. g. h. **A**deo aut. h. s. d. e. regis et q. omibz. h. n. t. inter se. o. uia. **A**liqua. alias non est in litera aliqua. **V**endicō. s. ex vna pte. **E**t conductio. s. ex alia. **V**trū emptio. q. d. videbat. cū talis datio alienatio sit. vt i. aut. de nō ali. §. alienacōis. col. ij. q. d. locatio nō facit. vt. ff. e. l. non solet. **E**t conductio. q. d. videbatur cū mercede solueret tenere. **P**erpetuo. alif. accipit. ut. ff. p. loc. **P**ensio. in l. i. pecunia. **R**editus. in spē. **A**lienauerit. cum multis sint modi alienacōis. vt. ff. de publ. l. iij. n. iij. n. v. n. vj. **A**fferre liceat. in terdū aut. dat. ad certū temp. mēdum in terciā psonā vt. g. n. a. c. i. o. n. e. c. u. z. o. i. a. p. a. c. t. a. s. u. p. b. c. o. n. t. r. a. c. t. u. h. i. t. a. v. a. l. e. a. t. v. t. j. p. r. §. h. e. c. c. l. i. a. d. a. t. m. e. m. p. h. i. v. l. q. i. t. e. r. c. i. a. g. n. a. c. o. z. t. i. t. u. t. m. a. u. t. d. e. n. o. n. a. l. i. c. o. l. i. j. §. e. m. p. h. i. v. t. u. t. p. u. t. o. e. e. m. p. e. t. u. i. d. a. b. i. t. u. t. q. l. i. b. z. p. u. a. t. u. s. u. t. h. e. t. i. a. u. t. d. e. n. o. n. a. l. i. e. m. p. h. i. §. i. n. i. a. z. c. o. l. l. a. i. x. **Z**enoniana. vt. C. d. i. u. r. e. e. m. p. h. i. l. i. i. a. c. t. e. m. p. h. i. t. e. o. s. e. o. s. e. m. p. h. i. g. e. e. l. a. r. i. e. d. i. m. e. l. i. o. r. a. c. i. o. b. i. d. e. o. q. z. o. l. i. t. i. m. s. t. e. r. i. l. i. a. d. a. b. a. t. u. r. u. t. m. e. l. i. o. r. a. r. e. t. s. e. d. h. o. d. i. e. n. o. t. i. m. s. t. e. r. i. l. i. a. d. a. t. u. r. h. e. f. e. r. t. i. l. i. a. n. i. m. e. c. c. l. i. a. q. d. a. t. s. o. l. a. e. a. q. o. g. r. u. a. v. i. d. e. n. t. p. e. c. n. o. m. o. e. t. a. l. i. s. g. u. b. e. r. n. a. t. o. r. i. b. z. e. c. c. l. i. e. s. i. c. C. d. e. s. a. c. r. o. f. a. c. t. e. t. a. u. t. p. e. t. u. o. q. u. o. q. **P**roprīa. a. g. i. t. u. r. g. c. o. n. d. i. c. i. o. n. e. e. x. l. a. d. o. m. i. a. o. b. s. u. a. d. a. q. o. u. e. m. i. t. s. e. d. n. i. q. d. e. m. p. h. i. p. o. t. e. s. t. a. l. i. j. d. a. r. e. i. e. m. p. h. i. s. i. c. h. e. v. t. i. b. §. e. t. i. a. u. t. d. e. n. o. n. a. l. i. e. a. u. t. p. §. a. l. i. e. n. a. t. i. o. n. i. s. **T**ē n. i. q. d. i. l. l. u. d. v. t. i. l. e. d. n. i. i. q. s. o. l. u. m. h. a. b. e. r. t. r. a. n. s. f. e. r. t. u. r. i. n. e. u. m. R. l. s. i. c. c. u. m. r. e. i. v. e. n. v. t. i. l. s. i. b. i. d. e. t. u. r. v. t. ff. s. i. a. g. v. e. c. l. i. e. t. i. j. s. e. d. q. u. a. l. i. t. e. r. a. g. e. r. p. r. i. m. u. s. e. m. p. h. i. c. o. n. t. r. a. p. a. v. t. e. u. m. e. x. p. e. l. l. a. t. R. l. r. e. i. v. e. n. q. u. e. l. i. e. z. d. e. i. u. r. e. s. i. b. i. n. o. o. p. e. t. a. t. e. x. c. e. p. t. i. o. t. i. o. p. p. o. n. i. n. o. p. i. q. z. r. e. p. l. i. c. a. r. e. t. e. t. s. i. c. n. o. d. n. s. d. n. i. m. v. i. n. a. t. u. t. C. d. e. t. r. a. s. a. c. t. e. x. d. e. f. a. c. t. o. t. i. m. a. g. i. t. e. t. v. i. c. i. t. u. t. ff. d. e. e. x. c. e. p. t. i. o. n. i. u. d. i. s. i. q. s. r. e. v. e. l.

inuicē a te aliā rē vtendaz siue fruendam accepit et placuit non esse locacionē ⁊ oductionē. s. z. p. r. i. u. m. g. e. n. u. s. e. s. s. e. o. t. r. a. c. t. u. s. v. e. l. u. t. i. s. i. c. u. v. n. u. q. s. b. o. u. e. h. e. r. e. t. ⁊ v. i. c. i. n. u. s. e. i. u. s. v. n. u. p. l. a. c. u. e. r. i. t. i. n. t. e. r. e. o. s. v. t. p. d. e. n. o. s. d. i. e. s. i. n. u. i. c. e. b. o. u. e. s. c. o. m. o. d. a. r. e. n. t. v. t. o. p. u. s. f. a. c. e. r. e. n. t. e. t. a. p. u. d. a. l. t. e. r. u. b. o. s. p. e. r. i. s. t. n. e. q. z. l. o. c. a. t. i. n. e. q. z. c. o. d. u. c. t. i. n. e. q. z. c. o. m. o. d. a. t. i. o. p. e. t. i. t. a. c. t. i. o. q. z. n. o. f. u. i. t. o. m. o. d. a. t. u. g. t. u. i. t. u. m. v. e. r. u. p. s. c. r. i. p. t. i. s. h. y. b. i. s. a. g. e. n. d. e. s. t. **A**deo autē aliquaz familiaritatē inter se videtur hēre empicio ⁊ vendicio **T**ē locacio et conductio vt i. quibusdā causis queri solet vtz emprio et vendicio ⁊ trahat an locacio ⁊ oductio vt ecce de p. dijs q. p. p. etuo quibusdā fruenda tradunt. id est vt q. diu p. fio siue redditus p. f. t. e. t. p. r. o. h. i. s. d. n. o. n. e. q. z. i. p. i. o. d. u. c. t. o. r. i. n. e. q. z. h. e. r. e. d. i. e. i. u. s. c. u. i. u. e. c. o. d. u. c. t. o. r. h. e. r. e. s. u. e. e. i. u. s. i. d. p. r. e. d. i. u. m. v. e. n. d. i. d. e. r. i. t. a. u. t. d. o. n. a. u. e. r. i. t. a. u. t. d. o. t. i. s. n. o. m. i. n. e. d. e. d. e. r. i. t. a. l. i. o. u. e. q. u. o. c. u. n. q. m. o. a. l. i. e. n. a. u. e. r. i. t. a. u. f. e. r. r. e. l. i. c. e. a. t. s. z. t. a. l. o. t. r. a. c. t. u. s. q. z. i. n. t. e. r. v. e. t. e. r. e. s. d. u. b. i. t. a. b. a. t. a. q. u. i. b. u. s. d. a. m. l. o. c. a. c. i. o. e. t. a. q. u. i. b. u. s. d. v. e. n. d. i. c. i. o. e. s. t. i. m. a. b. a. t. u. r. l. e. x.

veri⁹ agat p. sep. ⁊. vel die ex. l. zenonis ad mercedem. **A**d locacōz. imo differt in vñ. nā h. ecia. in spē p. statuz pensio. s. ibi in pecunia tñ. vt hic scripsimus. **T**ē h. possidet naturaliter sicut fructuarus. vt. ff. de acq. i. pos. n. a. z. t. u. r. a. l. i. t. s. o. d. u. c. t. o. r. n. o. u. t. C. o. u. i. a. d. e. v. s. u. e. l. i. i. **T**ē h. habe dñū vtile s. o. d. u. c. t. o. r. n. o. u. t. ff. e. l. n. o. s. o. l. z. **T**ē h. o. f. a. t. 9. fit i. m. o. b. i. l. i. b. z. t. i. m. i. l. l. e. e. t. i. n. m. o. b. i. l. i. b. z. u. t. i. a. u. t. d. e. a. l. i. e. t. e. m. p. §. l. i. c. e. z. t. i. a. c. o. l. i. x. **T**ē h. a. g. i. t. u. r. o. d. i. c. t. e. x. l. i. b. i. e. x. o. d. u. c. t. o. r. e. m. e. h. i. c. c. o. t. r. a. c. t. u. s. i. u. r. i. s. c. u. i. l. i. s. i. l. l. e. n. a. t. u. r. a. l. v. t. h. d. z. **T**ē h. i. s. c. r. i. p. t. u. r. a. i. l. l. e. e. c. i. a. s. i. n. e. e. a. v. t. C. d. e. i. u. r. e. e. m. p. h. i. l. i. i. e. t. §. d. e. o. b. e. x. o. s. e. l. u. e. t. §. e. i. n. p. r. i. m. **A**d vendicionē. q. z. h. p. e. n. s. i. o. p. s. t. a. t. i. b. i. r. e. s. l. i. b. e. r. e. t. r. a. n. s. i. t. **T**ē o. b. h. o. c. r. e. s. r. e. u. o. c. a. t. s. e. d. a. b. e. m. p. t. o. r. e. n. o. n. p. v. e. n. d. i. t. o. r. e. m. v. t. C. d. e. r. e. i. v. e. n. l. m. c. u. i. l. e. §. t. e. z. h. y. t. i. l. e. t. r. a. n. s. i. t. d. o. m. i. n. u. i. b. i. d. i. r. e. c. t. u. m. u. t. §. d. e. r. e. z. d. i. §. p. t. r. a. d. i. c. i. o. n. e. m. **N**atural. i. u. r. g. e. n. q. d. n. a. t. u. r. a. l. i. r. a. c. o. e. e. i. n. d. u. c. t. u. v. t. §. d. e. i. u. r. e. n. a. §. q. z. v. e. r. o. s. h. e. m. e. s. t. d. e. i. u. r. e. c. u. i. l. i. e. t. u. t. a. l. i. a. l. i. §. d. a. c. t. §. d. e. c. o. a. **A**d d. o. s. t. i. t. u. t. a. m. m. u. v. t. p. e. n. s. i. o. n. e. m. n. o. n. h. a. b. e. a. t. **P**articlāris. id ē m. e. d. i. c. t. a. t. i. s. v. e. l. m. i. n. 9. s. m. A. e. t. §. o. a. r. ff. §. v. s. u. f. t. u. e. e. t. i. a. n. d. e. h. y. s. i. g. n. o. m. e. f. i. l. i. a. r. u. z. §. p. o. r. c. o. i. s. e. t. ff. §. d. a. m. f. e. c. i. n. t. e. r. q. u. o. s. §. d. a. m. n. i. e. t. d. e. o. t. r. a. s. t. e. m. p. d. o. m. u. n. o. s. d. i. c. i. m. u. s. s. i. a. l. i. q. d. e. c. i. a. p. a. z. r. u. r. e. m. a. n. s. i. s. d. a. m. n. u. m. e. m. p. h. i. t. e. o. t. e. e. s. s. e. a. r. h. u. i. u. s. §. e. t. C. e. l. i. c. **V**t i. u. r. u. r. s. u. t. a. l. i. a. d. u. o. n. a. t. u. r. a. l. i. a. s. i. u. e. t. a. c. i. t. a. p. a. c. t. a. i. b. o. t. r. a. c. t. u. u. t. d. e. r. e. i. c. i. e. d. o. e. p. h. i. t. e. o. t. a. s. i. n. o. s. o. l. u. e. i. t. p. e. h. o. z. p. t. r. i. e. m. u. u. t. C. e. l. i. j. §. i. e. t. i. n. a. u. t. d. e. n. o. n. a. l. i. §. s. c. i. r. e. i. n. e. m. p. h. i. t. e. o. t. a. a. u. t. e. c. c. l. e. s. i. e. s. i. n. e. c. o. l. o. n. o. p. r. i. u. a. t. i. d. i. c. u. t. i. b. i. n. o. s. e. z. p. b. i. e. n. i. i. u. s. **I**tem e. t. s. i. v. e. l. i. t. e. m. p. h. i. t. e. o. t. a. v. e. n. d. e. r. e. q. u. o. d. d. o. m. i. n. o. p. r. i. m. o. d. e. n. u. n. c. i. a. r. e. d. e. b. e. t. v. t. C. e. l. i. §. i. **T**ē q. z. s. u. o. s. a. r. t. i. f. i. c. i. s. q. d. s. i. e. t. a. n. o. ē. m. a. t. e. r. i. a. d. e. m. i. t. a. t. a. e. **F**o. r. m. e. s. d. e. m. i. t. a. t. e. s. z. R. l. n. o. i. n. t. e. s. t. u. t. ff. d. e. o. c. h. e. m. p. o. u. e. i. t. e. t. l. s. a. b. i. m. 9. l. f. a. c. i. a. s. p. i. u. c. t. u. i. d. c. o. e. s. u. o. **C**o. d. u. c. t. o.

legem id est pacta ut ff de pofiti l i § si conuenit
a Equo vt vifual post morā vt C e pñs idē ecōtra nā
oductor agit ut dom⁹ et hostia fibi repēt vt ff e ex odu

b Qui p vsu. Et
diligētissim⁹ i dilis
gēl sic expōit ff q
fi mēces § q collūā
nā cū vifus grā fiat
locatio nō veit exa
ctissima vt ff omo
fi ut ēto § nūc viden
dū alij p pte ponūt
et dicūt spēale i hys
rebz q facile pnt frā

c Amiserit. § i
vel damnū datum sit
qđ pūidei nō pot at
vt ff e § de damno
d Cōductore. ppe
tatis secus i vifus
ut C vsufruc si do
mina vel die ut ibi
et de iur do si soerus

e Succedit. i fi
vt C e vīam sed an
moriēte scolare p re
cedente substitūē pē
§ sic de iur condu
ctōnis § h rō societas
tis phibz que pualz
vbi ēt apsona eligē
vt § t i § soluitur

f De societate est
autē societas vt ait
marcus tilius duozū
plurimū ouencio ho
nefte stracta ad vbe
riōē qstūm et como
diorē vsum.

g Societate. tot
toz id ē om
niū et expste
ut ff e l i § i. r. l. iij
§ i nā hoc nomē sez
totus ta tū totitatē
ad vnā rem signat.

h Emēdi. Tē alijs
duobz sez oīm bonoz
vū simplē ut ff e l
nec adicit tē vnus
rei ut ff e l v et l

i Eques. Societas
sic ff de hē insti l
quotiens § heredes
et § de hē insti §
ita demū et ff e l si
nō fuerit et die eqle
fuisse capitale

k Expste. eciā in so
lo lucro ut § iij § iij
f Tercia sez pars
lucris et damni

m Conuencio sez talis vt sequit
n De illa ad ticum computatio hic expedita fiat vt si lu
crum in vna re in alia vero damnum contigerit vt si dedu
cto omni damno lucrum superest vnus in duas ptes ali⁹

p vsu aut vestimtoz aut
argēti aut iūnti mercedē
aut dedit aut pmisit ab eo
custodia talis desiderat q
lem diligentissimus pfa
suis rebus adhibet quā si
pstitit r aliquo casu for
tuito eam rem amiserit de
restituenda ea non tenebi
tur. Mortuo conducto
re intra tpa oductionis he
res eius eodem iure in con
ductionem succedit.

De societate

Societatem coire
solemus aut toto
rum bonorum quaz greci
appellat.

aut vnus alicuius nego
ciacōis veluti mācipiozū
vendendoz emendozumqz
aut olei aut vini aut frum
ti emendi vendendiqz.

Et quidē si nichil de p
tibz lucris et dāni noiātim
ouenerit equales sez ptes
et in lucro r in damno ex
pectantur. Ad si expresse
fuerint ptes hee seruari de
bent. Nec em vnquam du
bium fuit quin valeat con
uentio si duo inter se pacti
fint vt ad vnū quidez due
ptes et lucris et damni pti
neant ad aliuz ptineat ter
cia.

De illa sane conue
sione quefituz est si ticius
et sepus inter se pacti sunt
vt ad ticiū lucris due ptes
ptineant damni tercia ad
sepū due ptes damni lucris

si tercia pte admittat eius lucris si vero tm dāniū sup est
is qui in duas ptes damni ferre dz in rebz q suphit tm⁹
q alter accipiat qtu faciat tercia ps damni ut ff e mut⁹

tercia an rata dz hēi ouen
cio. Quintus mutius o tra
naturā societatis talē pa
ctionez esse existimauit et
ob id non ratā eē habendā
Seruius supplicius cuius
fina pualuit contra sentit
qz sepe quoz undā ita pēo
sa est opera in societate ut
eos iustū sit cōdicione me
liore in societate admitti.
Nam et ita coire posse so
cietate non dubitatur vt
alter pecuniā offerat al ter
nō offerat et tū lucrum int
eos oñe fit qz sepe opera
alicuius p pecuniā valet.

Et adeo o tra quinti mu
tij finiam obtinuit vt illud
qz ostiterit posse cōuenire
vt quis lucris pte ferat de
damno non teneat qđ et
ipm huius cōuenienter sibi
estimauit qđ tm ita intelli
gi optet vt si in aliqua p
te lucrū in aliqua dāniū
illatū sit opensacōne facta
soluz qđ sup est intelligat
lucris esse.

Illud expedi
tū est si in vna cā ps fuerit
expsta veluti in solo lucro
vel in solo damno in alte
ra vero omissa in eo qz in
quo ptermissum est eandē
pte huari.

Manet autez
societas eousqz donec in eo
dem cōsensu perseuerave
rint at cum aliqs renūci
auerit societati soluitur so
cietas. Sed plane si qs
callide in h renūciauerit

o Seruius h hui⁹
sibimet otradicē vis
detur ut ff e l mu
tius h nō ē vez nā
ibi dicit d factō hoc
esse nō posse s vtdā
nū et lucrū fit in ead
societate cū dāniū lu
cro et econtra lucrū
damno deducto intel
ligatur vt ibi dicit
et § e § adeo

p Et adeo hec pas
ta inequalia tūc de
mū locū habent qñ
alter p pte stulit ope
re vel industrie p al
ter ut ff e l nō fue
rit § si hō placuerit
§ a § cū societas sit
fraemitatis ius ut ff
e l h verū. To o tra
et subaudit i l illa si
nō fuerit maxie aiij
idē qđ To h tali rōe
quia iure ouenciois
valent non societa
tis ut ff de pofiti l
i § si conuerit

q Partē nō totā
alias esset leonina ut
§ in fabula auiani
et ff e si non fuerit
§ si et l si vnus §
et si pcam in fi
r Quod et ipm sez
dictū est § p calu
s Cōueniēter id ē
oueniēs esse sue sen
tētie quā dixit § e
§ de illa Accur
t Illud huari nota
eādē ratōz otrarioz
hic ff de l iij l si §
fi ff famif h § si fi
lia § hē pap ar oē
ff de li et postu l
omodissime et ff lo
ca l ea i h et ff §
negg § si qs negocia
u

Manz aut renū
ciauerit pnti socio si
absenti vt ff e l sed
et socius § si absenti
p Callide idē est a
si intempstive renū
ciet. Tē et si expedi
at non renūciari vt
ff e actōe § lab eo

et l sed et si socius § fi. p Totorum id est omnium et
hoc exposto vt ff e l iij § i alis cōtra ut ff e nec adie
3 Si quid ver o alias si quidē sic ff ex quibus
ei poss e i fulcim § q si adūsus sic ff e actōe § dixim⁹

et l sed et si socius § fi. p Totorum id est omnium et
hoc exposto vt ff e l iij § i alis cōtra ut ff e nec adie
3 Si quid ver o alias si quidē sic ff ex quibus
ei poss e i fulcim § q si adūsus sic ff e actōe § dixim⁹

[Marginal notes on the right side of the page, partially visible and overlapping the main text.]

Concedit nota hic. v. modos soluēde societatis. h. et se
 que tibus qtuor. s. h. et alia duo ut in cōpōe rerū naturaliū
 vel civiliū ut ff. e. verū. s. pñ. **Itē** cū ab alio stipulor ani
 mo nouādi. vel iudiciū cū aliq dco aio nouādi. ut ff. e. acti
 one. i. h. e.
Captauerit. i. nō
 p̄cogitauerit. / te id
Soluit mor. i tu
 tela. i. e. ideposito
 mādato ut ff. d. h. i. q.
 no. i. fa. h. i. q. illud.
Si id ē quāuis.
Cōuenit. s. ut du
 ret mē supstitef. ecia
 vno mor. etc. nō autē
 ad hēdē trāsit ec̄ ex
 pacto. ut ff. e. l. adeo
 et. l. nemo. n. in socie
 tate. v. d. g. alii. ut ff.
 e. l. v. s. i. h. d. e. n.
 l. adeo. i. h. e. et n. de
 nuo. ofciat. ut ff. e. l.
Si firat. plane.
 ut duo tabnarij de vē
 dendo vinum in foro
 s. p̄blicacōne. que
 publica fit p̄pter de
 licta ut ff. de bo. dā.
 l. i. i. h. e.
Alius. s. h. e. s.
Pro mortuo. sic. ff.
 e. actione. s. publica.
Habetur cione
 s. quid si h. socij cu
 ius bona p̄blica ta sūt
 rōe operis socij erat
 nō rez. q. eē potest.
 ut s. e. s. nam et ita.
 h. n. idē. cū libtat em
 vel vitā vel ciuitatē
 amittat ut ff. de bo.
 damp. l. i. et. j. p̄. s.
 immittit in fi.
Itē si q̄s cessit. q̄s
 facere p̄t. ne in carce
 rez detrudatur. ut. j.
 de act. s. fin. et. C. de
 cessi. bo. l. i.
Debita. qz fisco
 vel puat. s. bebāt. ut
 ff. e. actione. s. i.
Ueneat. i. vēdaē.
Sed hoc casu. q.
 d. non hē supiori. p̄.
 s. q̄n bona fuerit p̄b
 licata. nam viuens n
 i ciuitate exis sibi po
 stea acquirere p̄t. ut
 ff. de cessi. bo. l. v.
Socij actione. q̄
 est directa ab vtraqz
 p̄t. ut. j. de pe. te. li. s. ex q̄b. et finita sociate nascitur. vt.
 C. e. tam diu. nisi in casu. ut ff. e. actione. s. nonnumq̄.
Pas q̄ de solo dolo tenet. et lata culpa q̄ doli ip̄tat
 ut ff. de positi. l. q. nec. va. et. ff. si q̄s te. li. e. ius. l. i. s. n. aē.
Teneri. nisi alē tantā culpā p̄stiterit quantā et iste. et

societati vt obueniens ali
 quod lucrum solus habeat
 veluti si totoz bouoz soci
 us cū ab aliq heres essz re
 lictus i hoc renunciauerit
 societati vt hereditatē so
 lus Inerifaceret. cogitur
 hoc lucrū dūicare. si quid
 vero ad aliud lucrifaciat
 qd nō captauerit. ad ipm
 solū ptinet. **Si** vero cui re
 nūciatū ē quicquid omno
 post renunciatā societatez
 acquiritur soli deditur.
Soluitur adhuc socie
 tas ecia morte socij qz qui
 societatem d̄bit certā p̄
 sonam sibi eligit. **Sz** et si
 ofensu pluriū societas otra
 cta. sit morte vnius soluit
 et si plures supsint nisi i co
 eunda societate alitel oue
 nerint. **Item** alicui rei
 otracta sit societas et finis
 negocij impositus est. fini
 tur societas. **Publicacō**
 ne qz distrahī societatem
 manifestū est. scz si vniuer
 sa bona socij publicentur.
Ram cum i eius locū alius
 succedit pro mortuo habe
 rur. **Item** si quis ex so
 cijs mole debiti pregraua
 tur bonis suis cessit. et ido
 p̄pter bona publica aut p̄
 uata debita s̄a eius uene
 at soluitur societas. sed h
 casu si adhuc consentiant
 in societatem. noua videt

affereet per dammū. quo casu opescatur culpa. **Item** dolo
 cum dolo. ut ff. de compen. si ambo. et de dolo l. si duo.
Solet an oēctā societate. et i b discrepat a depositario
 qui ut in p̄nti tenet. sic. ff. d. positi. l. q. n. a. sic ē i eo cum q̄

incipie societas. **Socius**
 socioutrū eo noie tm tene
 atur p socio actione. si qd
 dolo omiserit. sicut is qui
 deponi apud se passus ē
 an ecia culpe idest d̄fidie at
 qz negligentie noie quefi
 tum est p̄ualuit tamen z
 culpe nomine teneri eum.
Culpa autez nō ad exactis
 simam diligentia dirigen
 da est. **Sufficit** em talē di
 ligentia omibus rebus ad
 hibere sociū. qualē in suis
 rebz adhibē solz. **Ram** qui
 parū diligētē sociū sibi as
 sumit de se queri debet h
 est sibi imputare debet.

De mandato

Mandatū contra
 hitur quinqz mo
 dis. siue sua tm gratia ali
 quis tibi mandet. siue sua
 et tua. siue aliena tantum.
 siue sua et aliena. siue tua z
 aliena. **At** si tua tantum
 gracia mandatum sit sup
 uacuum est mandatum et
 ob id nulla ex eo obligacō
 nec mandati inter vos na
 scitur actō. **Mandantis**
 tantū gracia interuenit
 mandatū. veluti si q̄s tibi
 mādet ut negocia ei ge
 res velud fūdū ei emēsul
 ut p̄o spōdres. **Tua** grā
 z mādatīs. veluti si mādet
 tibi ut pecuniā sub vsuris
 crederes ei q̄m rem ipsius

habeo rem oñez sine
 societate. ut ff. fam.
 h. l. h. edes. s. n. tm.
Qui parz. sic. s. q̄
 mo. re. otra ob. s. pre
 terea. **Dato** obli
 t. **De mā** gacōnū
 alie re otrahunt alie
 z obis alie s̄ris. alie cō
 sensu. ut. s. d. ob. **Itē**
 eaz. q̄ ex ofesū. alie p
 v̄edicōez alie p loca.
 et oduct. alie p socie
 tatem. alie p manda
 tū. ut. s. de ob. ex cō
 sēsu i p̄n. de tribus p
 mis. dixit nunc de iij
 sez de mandato

Mandatū. mā
 datū est offic
 uz ḡtuito ab
 eo q̄ suscepit exhibē/
 dū n̄ ei fiat ḡtis inci
 pit esse lo cacio si non
 erat fc̄rus alias ta
 le factum. ideoqz lo
 cari ofueuit. ut. j. e. s.
 fi. et fit p̄ v̄bū rogo.
 volo mādo suplico.
 et similia. ut ff. e. l. i.
 s. fi. **Quinqz** im
 mo videtur. q. v. ut
 sequitur. sed dic. v. s.
 obligatorijs. vltimū
 em non ē obligatori
 um vltimū enim ē q̄n
 tm tua gracia non est
 obligatorij. ut ff. e.
 t. l. n. s. fi. **Item** v. jo.
 est quoddā aliud. v. j.
 obligatorij. ut cum
 sua grā et tua et alie
 na aliqz tibi mandat
 ut emas fundum pro
 me et ter titio. **Itē** vl
 timuz p̄t dici. v. j. mo
 dis. **Et** exemplifica.
 ut ff. e. h. p̄cū. s. h. tu
 toēs vbi tutor man
 dat otutori suo ut ser
 uū necrū emat pupil
 lo. et sic grā mādarif
 et mādatarij et pupil
 li oēbitur mādatum
 3. **Obliga**. n̄ dorus
 et calliditas inter ce/
 dat. ut ff. d. i. u. s. filij

3. **Mādātis** gereres. et tūc qz suscepit mādatū n̄ qz gessit
 tenet. ut ff. e. si remunerādi. s. i.
Tua grā. sub vsur. m̄ b̄ v̄tisi
 tū lucrū. s. oē. ff. de
 vsur. cū qdā. s. h. pupillo. i. fi. s. ibi d̄z s̄ audiri tm. ut dic n̄
 p̄t lucrū iducte. s. p̄ncipalit ut ibi secundario tm sit. ut h̄ s̄

a Si puta procurator mandantis. Accurfius.
b Ipfius. s. mandantis. et in b est utilitas mandantis
c Mandet. s. fideiuffor. et b casu agee oē fideiufforem. mā
 dantem actione mandati. nō ex stipulacōne pma si nouandi
 aio b mādatū itercef.
 fit ut. ff. e. si mandato
 meo. in fi. l. si at nō in
 nouandi aio agee ex p
 ma cā. ut. ff. de pcut
 .l. l3. §. ea obligacio i
 fi.
d Sua et aliena mā
 det. b. agi p̄t duabus
 acē. mandati. s. cōtra
 mandatē. et neg. g.
 cōtra titiū que datur
 mādati. ut. C. 8. neg.
 g. si mandatū Accur.
e Credēs si manda
f Tua gracia uit
 at addunt doctores.
 .vj. modos. qd̄ dicit
 .s. e. in prim. in glo.
 imo vidē. i. e. si. glo.
g Ex ofilio. nō bo
 nā regulā. que de cō
 filio non teneri. fallit
 tam in casibus q̄ hys
 legibus dñr. ut. ff. de
 dolo. q̄ si cū scies. et
 ff. 8. p̄sene. l. ij. §. ete
 ibi fuit fraudulentuz
 ofiliū. ut. ff. de t. iur.
 .l. ofiliū. Item fallit.
 ut. ff. ad. l. acq̄. l. fi.
 c. 9. §. lib. hō. i. §. et. ff.
 de iur. l. nō solū in
 p̄n. et. l. pcul. §. et. ff.
 q̄ vi aut clā sp. §. i. et
 ff. de furt. si q̄s vr.
 ori. §. c. ticio. et. ff. 8. §.
 cor. l. i. §. §. psuadē
 §. b in maleficijs. i. so
 nō dat. man. tenetur
 tñ vel de dolo v̄ alij
 actōibz. **U**tē alias fa
 cturus non erat in p̄
 dictis casibus. al. ob
 timet b̄ reglā. ut. h. 7.
 ff. e. l. si remuneradi
 §. plane. **S** certe nec
 hys casibz vidē tene
 ri. ut. j. p̄. §. **S** dic n̄
 teneē. illi cui tale ofi
 liū p̄statur. ut. ibi. §.
 illum c. 9. lesionem cō
 suluit. ut. h. dicimus.
Vnum dici p̄t. q̄ nec
 hys casibus fallit di
 cta regula. cū dicat n̄
 teneri illi. s. cui ofiliū
 p̄stātū est nisi in casu illius legis. ff. de dolo. q̄ si cū scies et
 illius legis. ff. de p̄sene. l. ij. h. **M**andati. s. actione.
i Liberū. s. suscepto ofilio. s. suscepto mandato necē ē ofi
 mari fm̄ jo. n̄ congruo tpe renuncietur. ut. j. e. §. mādatū. et
 ff. e. mandauero. §. fi. et. ff. omo. l. in comoda. u. §. licet.

mutuaretur aut si volēte
 te agere cū eo ex fideiuffo
 ria cā mādet tibi vt cū reo
 agas piculo mādati vel
 vt ipfius piculo stipuleris
 ab eo quē tibi delegerit i
 id qd̄ tibi debuerat. **A**li
 ena aut cā interuenit man
 datū veluti si tibi mandat
 vt ticij negocia gereres
 vel vt ticio fundū emerēs
 vel vt p̄ ticio sponderes.
Sua et aliena. veluti si
 de ofibus suis ticij nego
 cijs gerēdis tibi mādet vt
 vt ticio fundū emerēs
 vel ut p̄ eo ticio sponde
 res. **T**ua et aliena velu
 ti si tibi mādet vt ticio s̄
 vsuris crederes. qd̄ si sine
 vsuris pecuniā crederes.
 aliena tñ gracia int̄cedit
 mādatū. **T**ua tñ gracia
 interuenit mādatū. veluti
 si tibi mādet vt pecuniā tu
 as in emp̄cōes p̄ci. predi
 orum coloces q̄ feneres
 vel ex diuiso vt pecunias
 tuas feneres p̄ci. q̄ i ep̄
 cione prediorum coloces
 cui generis mādatū ma
 gis ofiliū q̄ mādatū est. et
 ob id non est obligatoriu
 quia nemo ex consilio man
 dati obligatur. etiā si non
 expediat ei cui mandabat
 cum liberum cuiq̄ sit ap̄d
 se explorare. an expediat
 consilium. **U**taq̄ si ocio

Utaq̄ ociofa. non alie. hoc eē vidē p̄ opi. pla. q̄ dixit
 duo. l. vbi ofulo certe p̄sone mutuari tencor ita demū si ali
 as fc̄ur non eras. vbi at n̄ ē designata p̄sora nō tencor. eē
 si alias factur non eras. **S** jo. in vtroq̄ casu dicit contra
 nā p̄mo indistincte te
 neor. siue alias eras
 mutuaturus siue non
 scdo at cum distinctio
 ne. non alias. et fa. p̄
 eo. ut. ff. e. si remune
 randi. §. plane. s. e. §.
 tua et aliena. in fi. et
 ff. de neg. g. l. iij. i. fi.
 et. l. iij. nec ob. qd̄ hic
 dicit. q̄ et si alias etia
 fc̄ur. eras. tenetur q̄
 mādauit ut dictū est.
 vñ p̄t subaudiri. max
 me. q̄ non aliter. q̄.
Ullud q̄ obligat
 toriu. etiā si iuram̄tū
 int̄cederz ut i aut. ut
 sentias nō solū. §. i. et
 fa. ad hūc. §. ff. e. si re
 munerandi. §. rei tur
 pis. et. l. si mandauero.
 ro. §. qui eodem. et. ff.
 de arbi. l. si cum die
 §. in op̄. c̄misso. et. s.
 de iur. sti. §. q̄ turpi.
 et. ff. de s. obli. l. ge
 neralit. et. l. se. et. ff.
 de ad. insti. obidicea
 m. **M**ores. b̄ querē
 q̄ si mandauit tibi vt
 illi noie meo iniurias
 inferres. an tencor.
 Re. vtiq̄ ar. ff. 8. dā.
 infec. l. dāni. §. si mā
 n. **P**restites. **D**ato
 ris. l. ei cui omisium ē
 maleficiū. ut penaz
 dupli et ita l3 int̄erfit
 mādatarij. tñ nō agit
 q̄ nec int̄er esse figiē
 ut. ff. de ad. insti. fili
 us a melius. ff. de re
 iur. l. qd̄ quis culpa
 in fi.
O Ticiū. i. mandare
 p̄. **U**s qui mādatū
 scz certē forme. nam
 q̄nq̄ habet certā for
 mā et tē h3 loē qd̄ h
 dicit. et. ff. e. diligēter
 q̄nq̄ n̄. et tūc bona fi
 de facere d3. ut. ff. e.
 l. iij. et p̄bat etiā b̄
 distinctio. ut. ff. e. si q̄
 pro eo.
Mandati actio nō
 ē. nec neg. g. v. B. et jo. et est p̄ eis. C. 8. neg. g. l. v.
 et. ff. de neg. g. q̄ aliena. §. libit. a d̄ p̄cul. sic creditor. §. i.
 §. 3. **M**. da bat vtilē neg. g. actōz. a tñ debāt illi. l. fi. d̄ neg.
 g. q̄ sp̄ealis ibi fuit. p̄hibi. **S** certe miroz de hac opi. cū
 vidat lex expedita. q̄ eē utilē d̄ negat exp̄isse ut. ff. e. si p̄ ten

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

ff. de eden. l. i. §. cā. Accursius

Cū eo actōz pro p̄cio dato. ut ff. de i. rē. §. si fundum
Emeret. ē aut illa rō qz maiori fūme miōz iest. ut ff. de
ob. l. i. §. ij. et l. inē sti. §. ij. et ff. de arbi. diē. §. si plures.
Recte nā si nō recte. nō est necē reuocari. ut s. e. §. illud
u. **E**uanescit. spēle ē in mādato ut sic facile tuocetur p vo

luntare vni⁹ p̄st t̄m
in alijs em̄ oē d̄ibus
nō sic ut. C. de acti. et
obli. sicut q̄ est conē.
huic. et est rō qz hic
nō stati inēst. et i dō
nō stati hincinde na
scitur obligacō q̄ ex i
esse dat. ut ff. e. si p̄
curatoz. §. mandati a
dō et fa. ad hunc. §.
ff. de iudic. c. m. iu.
qz et ff. de min. si m
no. §. scuoia. et C. s
ipu. h. re. l. si. et ff. s
ritu nup. l. pleriqz
Ite si adhuc inte
gro sed usqz quo d̄z
integru. **R** si fuit mā
dati emp. donec ar
ras dederit. vel alias
se emp̄di obligauit
et idēz i f̄ibus. et vt
br. cuius accipias. si iā
cepit inē esse manda
tarij. non est res inte
gra. alias sic. ar. ff. e
si p̄curatoz. §. māda
ti si nō non est res in
tegra non finitur mā
datū nisi i iudicio. vt
ff. de iud. tā ex otra
dib⁹. §. si. §. qd̄ pro
dest si n̄ fūmē mādatū
re nō itegra. **R** qz p
hredem cepta nego
cia debent osumari vt
ff. p suo. l. si. l. noua
inchoare necē nō sit.
ut ff. de negg. nam
suus. §. si vmo. et ff.
p loc̄ heres locij. qd̄
nō est re integra cuz
ceptum non sit
Alioquin idest si
non possit agere.
Probabilis. q̄ est
i fco alieno. ut h. ff.
e. idēz. §. p̄nl. alias
nō est pbabilis ut. ff.
ad vell. quanq̄. C. s
rescin. ven. quis q̄s. et ff. s ed il. edic. l. i. §. causa

Afferet. qd̄ esse non debet b. **E**t huic. l. p̄rio casu.
Et huic libari. fa. ff. si cer. pe. ei⁹ q̄ et. C. s lo. h̄ ē suis
Liberari nisi in casibz ut. §. q̄ mo. tol. ob. in p̄i dicemus
Mādatū p̄mū p̄t fieri. tus nā de dolo teneē et lata cul
Iusta cā puta cas⁹ fortui. pa et leui et leuissima. f. b.
et jo. ut. C. e. l. i. iure mādata. et. l. a p̄curatoē. Alij d̄nt de le
uissima mādat arū nō teneri. h̄ de dolo t̄m. q̄n ḡa t̄m man
datis fit. vel de leui culpa q̄n v̄fusqz ḡa. adistar. alioz cō

scole autores recē vsqz ad
centū aureos te acturū ex
istimāt que sententia sane
benignior est. **Q**uod si
minoris emeris habebis. f.
cū eo mādati actionē q̄nī
am qui mādat ut sibi cētū
aureoz fundus emeretur
is vtiqz mādasse intelli
gitur vt minoris si possit pre
cio emeretur. **R**ecte qz
mādatū oēctum si dum ad
huc integres sit reuocātū
fuerit euanescit. **S**tem si
adhuc integro mandato
mors alteri⁹ intueniat id
est vel elus q̄ mandauerit
vel illi⁹ qui mādatū susce
pit soluitur mādatum. sed
utilitatis cā receptū ē vt
si eo mortuo qui tibi man
dauerat tu ignorās eū de
cessisse. execut⁹ fueris mā
datus posse te agē mādati
actōne. alioqui iusta cā et
pbabilis ignorantia tibi
dānus afferet. **E**t huic
file est q̄ placuit si debito
res māmissio dispensatoē
ticij p̄ ignorantiam liberto
soluerint liberari eos. cum
alioquin stricta iuris rōne
non possint liberari. qz ali
soluissent q̄ cui soluere de

Et aut ut ff. de reg. iur. otract⁹. §. p̄mūz vidēz veri⁹. cum
hic cōtract⁹ in multis discrepet ab alijs otractibus.
Liberato p̄mo dispensatozi et seruo
In summa. idest breuie ammodo hūcti. exp̄diamus
Negocij. d̄ ē otract⁹. ut qz alias n̄ erat p̄itur⁹ manda
Mercede. f. ut mercede. to si at alias pariturus erat et

buerint **M**ādatum n̄ sus
cipe cuiuslibz liberū est susce
ptum at osumād est aut q̄
p̄mū renuncians est vt p̄
semetipsum aut per alium
eandēz rem mandator ex
equat. **R**am nisi ita renū
cietur vt itegra cā māda
tori reseruetur eādē rē ex
plicādī nichilominus mā
dati actio locum habet ni
si iusta cā inceserit aut n̄
renunciandi. aut intempe
stive renunciandi. **M**an
datum eciam in diem dif
ferri p̄t et sub o d̄icione fie
ri. **I**n summa sciendum ē
mādatū nisi gratuitū sit i
aliā formā negocij cadere
Nā mercede constituta in
cipit locacio et conductio
esse et vt generaliter dixi
m⁹ q̄bus casibus sine mer
cede suscepto offitio man
dati a depositi contrahi
tur negocium h̄is casibus
intueniente mercede loca
cio et conductio intelli
gitur cōthi et ideo si fulloni
poliēda curādaue q̄s ded
rit vestimenta a sarcinato
ri sarcicēda nulla mercede
cōstitutata neqz promissa
mandati competit actio.

constituatur aliq̄s so
lariū ḡa remuneran
di. nō ideo min⁹ erat
mandatum ut. ff. e. si
remunerandi. i. **R** Et
ad eius rei euiden
tiam distiguetur. qz
aut est incertū re et
ḡne puta si dicam ti
bi bene retribuā tibi
si fūcū ul' recogno
scā. et tūc nō p̄t peti
q̄c̄p. ut. C. e. salariuz
et. ff. e. q̄ mutua. §. sa
lariū aut certum ḡne
lz incertum specie vt
dabo tibi equum vel
par vestimentoz. et
tūc p̄t dici qz valeat
quēcio salarij. cū non
sit p̄sus incertum vt
ff. e. si profidēuillore
secus in h̄is q̄ pond
re numero o s̄stūt. ut
ff. de l. j. l. si hojem. si
at certū oino. tūc aut
stipulacōe p̄mittit et
tūc certi o di. petiē si
at sine stipulacōe. et
in omenti ante man
datum vel post petiē
act. ex eo contractu
scz o traria mandati i
formata si at ex inter
uallo scz post q̄ o tra
hentes ad alia diuer
tissent negocia petiē
officio iudicis ut. C. e
l. i. et ff. e. salariū. et
C. s pac. petēs. et ff.
de duobz reis. l. duof
Interueni in fi
ente mercede. f. in pe
cunia numerata. ut di
xim⁹. s. loc. in p̄m.
Ite h̄ regula ḡnalis
est n̄ sit talis p̄sona q̄
non o s̄ueerat locare
opes suas. vel res ta
lis q̄ non consueerat
locari. tē ei nō locat.

§. p̄sc̄p. et agit. ut ff. de p̄. et si tibi et. l. nafal. §. at cū do
m. **F**ulloni. fullo ē q̄ lauat et tigit p̄nos. et ec̄ pollit. ele
uando sup̄flua. h̄ sarcinator. ecōtra addit vbi est sc̄ssum ve
stimentū vel p̄anus. et consuit. vñ dicit. et iste habet sarta
tecta. quia cū eēt fracta sūt repata ex quibusdam adiuncti
omibus. ut ff. de vsufruc. hactenus.
Actione immo videtur p̄scriptis h̄bis o petere. ut s
loc. §. i. **S**olucio ut ibi Accursius.
De obligacionibus ex quasi contractu. Rubrica.

Post gna. i. maneries vel diuilitates de actu. ut. s. de ob. s. fi. vsq. huc a. **E**x maleficio. subaudi vel q. si ut sit bona argumeta. sic. j. de ob. q. ex male. in pn.

Igitur. qz de hys ob. q. ex q. actu sunt dte debem. incipias mus de hac q. ex sola pueit amicia. ut. j. e. c. **V**ltro citro. s. qz idest hincinde pos sibile eas nasci. naz. ex vna pre tm q. agi tur. ut si alteri no in ter sit. s. sua tantum. **R**egocior. gesto ru. lz ecia vnu nego cu sit gestu. ut. ff. s. neg. s. l. iij. s. nego cia. sic. j. vi. bo. rap. i. prim. et. ff. vi. bo. ra. l. ij. s. qd agit ptoz. **M**adato. s. eius cu ius negocia gesserit. a sic soluit. C. s. neg. s. si madatu. q. est de f. **V**tilitatis. s. ut re petat qd impedit. n denunciacio mhibeat. ut. C. e. l. fi. vel pna affectio. ut. C. e. si pno. et. l. q. in vpoze. a ff. e. is qui vel obseq um. qd est si libe. pa trom gerit negocia. ut. C. e. officio hys. ei casibus ml repetit. a lioquim q. i. p. et. i. qntu locupletior est. ut dicem. j. s. p. ac s. **D**esereret. nego cia. qd in multis noce ret. ut. ff. e. l. i. **N**ulla cu nemine sit verih. e. sua pecu. am iactare vel effun dere ut. ff. de proba. cum de in debito. s. i. **S**icut af obliga tu. s. in solidu. dum modo sit vtiliter cep tu negociu. lz diuisus eritus sit secutus. vt. ff. e. s. an vltro. s. i. **I**n casibus tu non te nee i solidu. ut si pu pillus est cui nego cia sunt gesta. **I**tez si aio depdandi gessit. ut ff. e. si pupilli. i. **R**et. s. si quis negocia mea. **I**te a si ad noua negocia gerenda ac cessit. ut. ff. e. si quis negocia **I**t si pacto b actu est. ut. C. e. negocium **I**tem et si fuit in culpa gerens. ut. ff. e. l. sine h. editaria. **I**tez si fuit in mora. ut. ff. deleg. j. si res. s. fi. **A**ccurcius.

De obligationibus hinc contractu nascitur

Post genera o tra ctu enumerata dispiciam. de ipb obligacioibz que quidem non p. nasci ex contractu intelliguntur s. t. quia no ex maleficio s. am capiunt quasi ex contractu nasci vi detur. **I**gitur cum quis ne gocia absentis gesserit vl tro citroqz inter eos nas cunt actoes que appellat negocioruz gestoruz s. do mio qd rei geste adu. e. u qui gessit. directa optet a ctio negocioruz at gesto ru contra qs ex nullo con tractu p. nasci manifestu est. **Q**uippe ita nascunt iste actiones si sine manda to quisqz alienis negocijs gerendis se obtulerit ex q. causabij qru negocia ge sta fuerint ec ignorantes obligantur. **I**d qz utilita tis causa receptum est ne absentium qui subit a festi natione coacti nulli d ma data negociorum suorum administratione p. egre p. fecti essent desererent ne gocia que sane nemo cua turus esset si de eo qd quis impendissz nulla habitur. **E**ssz actionez. **S**icut au te is q. vtiliter gesserit ne gocia dnm habet obliga tum negocioruz gestoruz ita a cont. iste quoqz tenetur

Exactissima. no gestoré mēdū de dolo solo et lata cul pa teneri. ut si ad dehta negocia accessit. ut. ff. de neg. s. l. iij. s. interdū qnqz de dolo. lata culpa. et leui. et b. t. g. arit ut. C. e. l. tut or. qnqz de leuissima. ut qn ali us diligētia volebat admistrac. ut h. dicit et. ff. e. si pupilli. s. videam. q. qz d. casu ut i hys casibus vbi a gitur in qmū dñs lo / euptetior. e. ut modo s. diximus. in. e. s. **E**t se gestori. ac m. **T**utores. s. quō / dā. nā q. diu e. tutor n otis obligat. ut ff. de tu. et ra. dis. si tutor. s. fi. et. l. s. non dan n. **E**x malef. **L**az. cio subaudi vel q. hvi bona sit illacio. **A**ctio. s. d. ircam. tenerur ec alijs actio mbus tutor. ut dixi. s. de attul. tu. s. fi. a ita habes hoc. s. acti onem tutele dir cam q. otrariam esse ex q. co tractu. **N**uid de actio ne pro tutele. **R**e. idē cum admistr actiois tutele sit in dēda. ut. ff. de eo q. p. tu. neg. s. l. i. s. pro tutore. **C**ontraria. quam finita tutele demū m tēdit. ut mō dixim. s. directa. ut. ff. s. o tra act. tu. l. i. s. fine o. **O**bligatus. vnde abfutur est. quod p. inde est ac si a abēt ut. ff. s. neg. s. l. ij. n fi. et. l. i. s. q. s. madato. **I**te si mē. **I**n fi. societate. tuc emm as gē. ut p. socio. s. si eēt societas. v. d. tm q. h. s. sibi p. h. s. contradicat. nam nūc dicit. q. non est societas. a po stea dic. socius eius ē. **S**ed dic q. non est so cietas vera. s. quedā incidens nam vere cō trahit ut consensu. ut. s. de ob. ex consen. in pn. hic autem p. ter spē ut i. s. s. dicitur. **E**ius. s. consors. eius improprie emm ponitur ut mō dixi. **E**x maleficio. subaudi vel q. ut sit bona illacō. ut. s. e. in pn. et fa. ad huc. s. ff. fam. h. rē. h. redes. s. n. tm. i. fi. s. et. ff. cōi. di. l. ij. i. fi. i. s. ff. a. ff. p. loco. ut sit p. loco. a. l. actō. s. fi

ut. C. e. l. tut or. qnqz de leuissima. ut qn ali us diligētia volebat admistrac. ut h. dicit et. ff. e. si pupilli. s. videam. q. qz d. casu ut i hys casibus vbi a gitur in qmū dñs lo / euptetior. e. ut modo s. diximus. in. e. s. **E**t se gestori. ac m. **T**utores. s. quō / dā. nā q. diu e. tutor n otis obligat. ut ff. de tu. et ra. dis. si tutor. s. fi. et. l. s. non dan n. **E**x malef. **L**az. cio subaudi vel q. hvi bona sit illacio. **A**ctio. s. d. ircam. tenerur ec alijs actio mbus tutor. ut dixi. s. de attul. tu. s. fi. a ita habes hoc. s. acti onem tutele dir cam q. otrariam esse ex q. co tractu. **N**uid de actio ne pro tutele. **R**e. idē cum admistr actiois tutele sit in dēda. ut. ff. de eo q. p. tu. neg. s. l. i. s. pro tutore. **C**ontraria. quam finita tutele demū m tēdit. ut mō dixim. s. directa. ut. ff. s. o tra act. tu. l. i. s. fine o. **O**bligatus. vnde abfutur est. quod p. inde est ac si a abēt ut. ff. s. neg. s. l. ij. n fi. et. l. i. s. q. s. madato. **I**te si mē. **I**n fi. societate. tuc emm as gē. ut p. socio. s. si eēt societas. v. d. tm q. h. s. sibi p. h. s. contradicat. nam nūc dicit. q. non est societas. a po stea dic. socius eius ē. **S**ed dic q. non est so cietas vera. s. quedā incidens nam vere cō trahit ut consensu. ut. s. de ob. ex consen. in pn. hic autem p. ter spē ut i. s. s. dicitur. **E**ius. s. consors. eius improprie emm ponitur ut mō dixi. **E**x maleficio. subaudi vel q. ut sit bona illacō. ut. s. e. in pn. et fa. ad huc. s. ff. fam. h. rē. h. redes. s. n. tm. i. fi. s. et. ff. cōi. di. l. ij. i. fi. i. s. ff. a. ff. p. loco. ut sit p. loco. a. l. actō. s. fi

post distractu ac. somia qz sup iot. s. s. omi di. p. t. b. z. fin. z. u. d. e. i. u. t. n. p. / gularibz opetit. h. aut ad vniuersitatē. ut. p. r. et. ff. p. soco. l. p. soc. arbi. Te supi plies itēdi p. t. h. at semel tm. ut. ff. fam. h. r. l. si filia. s. fa. et. C. fa. h. r. l. Ex hys causis qz superiori. s. diximus. i. Heres obligatus. v. a maleficio. subaudi vel quasi.

Intelligit. s. acti one ex testō. ut. s. d. l. q. n. a. rei vēdicacio aut q. d. a. t. ut in eodez. s. s. n. u. quid est ex q. h. o. e. t. u. n. o. p. u. z. to. q. n. o. e. s. t. o. b. l. i. g. a. t. o. v. n. o. d. z. d. i. c. i. e. r. e. u. t. q. h. i. u. t. d. e. a. c. t. s. i. s. q. s. i. m. r. e. i. v. e. n. s. p. o. r. h. e. c. a. r. i. a. d. i. c. o. q. s. i. t. l. e. g. a. t. a. r. i. i. s. d. a. t. u. r. u. t. C. o. n. i. a. d. e. l. i. i. e. t. i. d. e. a. l. s. d. e. l. s. i. s. z. v. n. n. a. s. c. i. t. h. q. h. i. s. e. c. v. e. l. v. n. n. a. s. c. i. t. a. c. t. o. e. x. t. e. s. t. o. r. e. a. d. e. i. d. e. o. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. h. e. r. e. s. q. h. i. s. o. t. r. a. b. e. r. e. v. i. d. e. r. u. t. ff. q. e. x. c. a. u. s. i. p. o. s. e. a. a. p. d. u. l. s. f. i. e. t. l. s. e. T. e. m. q. u. i. d. d. e. p. e. t. h. e. r. e. s. t. h. e. s. t. e. x. q. h. i. s. e. t. u. c. i. u. i. s. n. o. o. t. r. e. r. i. t. q. p. o. s. s. i. d. e. t. p. h. i. e. d. e. v. e. l. p. r. o. p. o. s. s. e. s. s. i. d. e. r. e. v. e. l. n. e. c. e. d. d. e. l. i. q. u. i. t. v. e. l. q. h. i. v. n. s. s. e. i. q. e. x. a. r. g. u. m. e. n. t. i. s. q. h. i. s. i. s. t. i. t. u. t. e. x. q. h. i. s. e. t. u. t. e. x. q. d. d. e. a. c. t. o. e. s. u. m. u. m. r. e. g. u. m. s. i. s. q. u. i. a. e. t. i. l. l. a. h. a. b. e. t. s. i. m. i. s. t. u. d. i. e. s. m. u. l. t. a. s. t. a. c. t. f. a. m. h. r. a. o. n. i. d. i. e. t. c. u. p. e. t. h. r. u. t. j. s. a. c. t. s. q. u. e. d. a. e. t. ff. s. p. e. t. h. r. s. i. n. e. b. o. n. e. f. i. d. i. s. p. e. t. i. c. o. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. Ex q. d. u. q. a. n. u. l. l. u. s. e. x. h. e. r. e. d. i. t. a. r. i. a. a. c. c. e. p. i. t. v. e. l. s. o. l. u. s. f. e. c. i. t. i. m. p. e. n. s. a. s.

q. h. i. ex o. t. r. a. c. t. u. t. e. n. e. r. i. v. i. d. e. t. e. d. e. m. i. u. r. i. s. e. s. t. d. e. e. o. q. u. i. c. o. h. e. r. e. d. i. f. a. m. i. l. i. e. h. e. r. e. i. s. c. u. i. u. d. i. c. i. o. e. x. h. i. s. c. a. u. s. i. s. o. b. l. i. g. a. t. u. s. e. s. t. H. e. r. e. s. q. z. l. e. g. a. t. o. z. n. o. m. i. e. s. i. p. p. e. e. x. c. o. n. t. r. a. c. t. u. o. b. l. i. g. a. t. u. s. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. u. r. n. e. q. z. e. i. m. c. u. m. h. e. r. e. d. e. n. e. q. z. c. u. d. e. f. u. n. c. t. o. u. l. l. u. m. n. e. g. o. c. i. u. m. l. e. g. a. t. a. r. i. u. s. g. e. s. s. i. s. s. e. p. p. e. d. i. c. i. p. t. E. t. t. a. m. e. n. q. z. e. x. m. a. l. e. f. i. c. i. o. n. o. n. e. s. t. h. e. r. e. s. o. b. l. i. g. a. t. u. s. q. h. i. e. x. c. o. n. t. r. a. c. t. u. d. e. b. e. r. i. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. I. t. e. m. i. s. c. u. i. q. s. p. e. r. e. r. r. o. r. e. m. n. o. n. d. e. b. i. t. u. z. s. o. l. u. i. t. q. u. a. s. i. e. x. c. o. n. t. r. a. c. t. u. d. e. b. e. r. e. v. i. d. e. t. a. d. e. o. e. n. i. m. n. o. n. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. p. p. e. e. x. o. t. r. a. c. t. u. o. b. l. i. g. a. t. u. s. e. s. s. e. E. t. s. i. c. e. r. t. i. s. o. r. e. m. r. a. c. i. o. n. e. m. s. e. q. u. a. m. u. r. m. a. g. i. s. u. t. s. u. p. r. a. d. i. x. i. m. u. s. e. x. d. i. s. t. r. a. c. t. u. q. u. i. e. x. c. o. n. t. r. a. c. t. u. p. o. s. s. i. t. d. i. c. i. o. b. l. i. g. a. t. u. s. e. s. s. e. n. a. q. s. o. l. u. e. n. d. i. a. i. o. p. e. c. u. m. s. a. m. d. a. t. i. n. h. o. c. d. a. r. e. v. i. d. e. t. u. r. u. t. d. i. s. t. r. a. b. a. t. p. o. c. i. q. n. e. g. o. c. i. u. m. q. u. i. c. o. n. t. r. a. b. a. t. S. e. d. t. a. m. e. n. p. i. n. d. e. i. s. q. u. i. a. c. c. e. p. i. t.

Diximus v. t. s. quibz mo. recontra. obli. s. is quoz. **E**t is cui. nam eo ipso q. soluit aliqd. negocij. o. h. e. v. i. d. e. r. u. t. ff. de o. d. i. i. d. s. i. i. a. r. e. a. C. u. i. s. i. t. e. x. q. h. i. s. e. t. u. a. d. q. d. p. o. i. t. e. h. o. d. i. c. o. i. d. e. b. i. t. u. i. e. a. c. t. o. z. s. i. u. e. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. e. x. o. t. e. s. t. o. r. e. s. q. m. o. t. o. t. r. a. o. b. s. i. q. e. s. t. h. u. i. c. o. t. e. r. u. t. i. b. i. i. f. i. s. d. i. x. i. m. u. s. **E**t t. n. s. b. e. n. i. g. n. i. t. a. t. e. i. s. p. e. c. t. a. q. p. u. a. l. z. u. t. C. d. e. i. u. s. p. l. a. s. c. u. i. n. a. n. e. m. o. d. z. l. o. c. u. p. l. e. t. a. r. i. e. a. l. i. e. a. i. a. c. t. a. u. t. ff. d. o. s. d. i. d. l. n. a. v. e. r. a. **C**o. d. i. c. o. e. s. i. d. b. i. t. u. i. e. t. i. t. a. e. n. s. i. t. d. n. i. u. z. i. a. c. c. i. p. i. e. t. e. z. a. l. e. i. o. d. i. c. o. n. u. l. l. a. d. a. r. e. t. u. t. ff. v. s. u. f. r. u. e. q. u. e. a. d. m. o. s. c. a. l. i. f. i. s. z. o. t. e. ff. d. e. a. c. q. v. e. z. d. o. h. i. p. c. u. e. s. o. m. l. t. u. i. t. e. s. t. a. n. e. r. r. o. r. e. i. o. b. l. i. g. a. t. o. e. s. i. t. a. n. i. r. e. p. m. o. c. a. u. e. n. s. i. t. d. n. i. u. z. v. t. h. d. z. e. t. o. d. i. c. o. o. r. i. s. s. e. d. o. n. o. n. e. c. e. n. s. i. t. d. n. i. u. z. n. e. c. o. r. i. e. a. c. t. o. v. n. a. g. e. s. e. x. c. e. p. t. r. e. p. e. l. l. i. s. u. t. ff. m. a. s. u. u. t. i. c. i. j. s. i. t. a. d. h. u. i. c. t. i. s. p. o. i. t. h. g. r. a. **E**t q. b. u. s. d. a. i. s. t. e. s. n. o. f. a. z. u. b. e. r. i. o. r. i. s. d. o. c. t. r. i. n. e. a. d. p. r. i. m. a. z. m. a. t. e. r. i. a. d. e. i. d. e. b. i. t. o. s. p. o. n. a. t. v. n. u. c. a. s. u. t. i. m. q. s. o. l. u. t. u. p. e. r. r. o. r. e. i. d. e. b. i. t. u. n. o. p. t. r. e. p. e. t. i. t. n. i. e. t. a. l. i. j. v. i. u. t. u. t. s. i. s. c. i. e. n. t. s. o. l. u. i. t. i. d. b. i. t. u. n. a. n. h. z. l. o. c. i. p. e. t. i. t. o. u. t. ff. d. o. s. d. i. n. d. e. l. i. i. T. e. p. p. e. s. m. a. z. s. o. l. u. e. t. e. e. i. d. e. b. i. t. u. n. o. n. i. p. e. t. i. t. u. t. C. d. e.

odi. inde. l. i. Te ppter factōz ut. ff. s. odi. inde i. summa. s. a. q. d. e. et. C. e. l. ij. Te si iuravit q. s. sibi debet. e. e. i. d. e. b. i. t. u. d. e. f. e. r. e. n. t. e. a. d. u. s. a. z. i. o. e. t. f. u. e. r. i. t. s. o. l. u. t. u. n. o. r. e. p. e. t. i. t. u. t. ff. d. e. i. u. t. i. u. t. n. a. p. o. s. t. e. a. s. i. T. e. q. u. i. s. o. l. u. i. t. i. c. a. q. p. i. f. i. c. i. a. c. o. z. a. c. c. e. s. i. t. u. t. ff. e. l. e. t. e. l. e. g. a. t. s. f. i. e. t. C. e. e. a. q. e. t. h. d. z. T. e. c. a. p. i. e. t. a. t. s. o. l. u. t. u. i. d. e. b. i. t. u. n. o. r. e. p. e. t. i. t. u. t. ff. s. o. d. i. i. d. e. e. h. i. s. s. i. m. u. l. i. e. r. T. e. s. i. e. a. b. a. l. i. o. d. e. b. i. t. u. i. z. s. i. t. i. d. e. b. i. t. u. a. b. e. o. q. u. i. c. e. d. i. t. u. t. C. d. p. e. t. h. z. d. e. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e.

p. i. t. o. b. l. i. g. a. t. u. r. a. c. s. i. m. u. t. u. i. e. i. s. d. a. r. e. t. z. i. d. e. o. c. o. n. d. i. c. i. o. n. e. i. d. e. b. i. t. u. t. e. n. e. t. Ex q. u. i. b. u. s. d. a. t. i. n. c. a. u. s. r. e. p. e. t. i. n. p. t. q. u. o. d. p. e. r. r. o. r. e. z. n. o. d. e. b. i. t. u. s. o. l. u. t. u. m. s. i. t. S. i. c. n. a. q. z. d. i. f. f. i. m. e. r. u. n. t. v. e. t. e. r. e. s. e. x. q. u. i. b. z. c. a. u. s. i. n. f. i. c. i. a. n. d. o. l. i. s. c. r. e. s. c. i. t. e. x. h. i. s. c. a. u. s. n. o. n. d. e. b. i. t. u. s. o. l. u. t. u. z. r. e. p. e. t. i. n. o. n. p. o. s. s. e. v. e. l. u. t. i. e. x. l. e. g. e. a. c. q. l. i. a. I. t. e. z. e. x. l. e. g. a. t. o. q. d. v. e. t. e. r. e. s. q. d. e. i. n. h. i. s. l. e. g. a. t. i. s. l. o. c. u. z. h. a. b. e. r. e. v. o. l. u. e. r. u. n. t. q. c. e. r. t. a. o. s. t. i. t. u. t. a. p. d. a. n. a. c. o. e. z. c. u. i. c. u. n. z. l. e. g. a. t. a. f. u. e. r. a. t. N. r. a. a. u. t. o. s. t. o. c. u. m. v. n. a. n. a. t. a. z. o. i. b. u. s. l. e. g. a. t. i. s. e. t. f. i. d. e. i. o. m. i. s. s. i. s. i. n. d. u. l. s. i. t. h. m. o. i. a. u. g. m. e. t. u. i. o. i. b. u. s. l. e. g. a. t. i. s. z. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. i. s. e. x. t. e. n. d. i. v. o. l. u. i. t. s. z. n. o. o. m. i. z. b. z. l. e. g. a. t. a. r. i. i. s. h. p. b. u. i. t. s. e. d. t. a. n. t. u. m. m. o. d. o. i. h. i. s. l. e. g. a. t. i. s. e. t. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. i. s. q. s. a. c. r. o. f. a. c. t. i. s. e. c. c. i. j. s. e. t. c. e. t. e. r. i. s. v. e. n. e. r. a. b. i. l. i. b. z. l. o. c. i. s. q. r. e. l. i. g. i. o. i. s. v. e. l. p. i. e. t. a. t. i. s. i. t. u. i. t. u. h. o. n. o. r. i. f. i. c. a. n. t. d. e. r. e. l. i. c. t. a. s. u. n. t. q. s. i.

si e. ab alio debitū lz fit ide bitū ab eo qui cedit ut C. d. p. e. t. h. z. de hereditate. s. l. a. c. q. l. i. a. v. t. s. o. l. u. e. n. d. o. d. a. n. u. a. b. a. l. i. o. d. a. t. u. z. q. h. i. e. g. o. d. e. z. d. i. s. s. e. z. v. i. d. e. o. z. e. m. o. f. i. s. t. e. r. i. m. e. d. a. m. i. d. e. d. i. s. s. e. q. d. a. b. a. l. i. o. d. a. t. u. e. n. a. s. i. a. n. u. l. l. o. d. a. t. u. e. n. i. m. p. e. d. i. a. r. r. e. p. e. t. e. s. i. c. u. t. n. e. c. i. n. p. u. d. i. c. a. t. o. f. e. s. s. i. o. m. e. a. s. i. a. n. u. l. l. o. d. a. t. e. s. s. z. d. a. m. n. u. u. t. ff. a. d. l. a. c. q. l. i. i. n. d. e. n. e. r. a. c. i. u. s. s. f. i. e. t. l. s. e. e. t. ff. d. e. i. n. t. a. c. t. q. u. i. s. u. u. m. s. i. e. t. i. j. e. t. f. i. s. z. n. u. m. q. u. i. d. i. s. s. i. t. v. e. r. a. s. i. u. e. i. u. t. s. i. u. e. i. f. e. o. e. r. r. z. i. s. q. u. i. s. o. l. u. i. t. s. z. c. u. z. l. i. l. l. a. e. e. t. l. e. a. q. n. o. d. i. s. t. i. g. u. i. t. n. e. c. e. g. o. d. i. s. t. i. g. u. a. e. t. e. s. t. a. r. ff. u. t. i. n. p. o. s. l. e. e. l. i. s. z. q. d. d. a. d. i. x. e. r. u. t. u. t. s. i. e. r. r. a. s. u. i. t. i. n. i. u. t. n. o. n. i. p. e. t. a. t. s. i. n. f. e. o. i. p. e. t. a. t. p. m. e. t. i. n. s. i. e. s. t. o. u. t. ff. e. l. s. i. a. s. i. m. e. r. e. p. u. t. e. s. z. o. f. h. u. e. s. e. ff. s. o. i. n. s. e. t. e. l. e. g. a. t. s. f. i. s. o. l. i. l. l. a. e. r. i. t. p. e. n. a. l. a. p. n. s. i. a. t. e. x. i. f. i. c. i. a. c. o. e. u. t. h. d. z. e. t. j. d. e. a. c. t. s. f. i. f. u. z. t. u. m. T. e. z. e. x. l. e. g. a. t. o. q. z. e. t. i. p. s. u. p. i. f. i. c. i. a. c. o. z. c. r. e. s. c. i. t. u. t. j. d. e. a. c. t. s. T. e. m. m. i. x. t. a. h. e. x. l. e. g. a. t. i. s. s. i. n. z. d. e. b. i. t. e. s. o. l. u. t. i. s. q. u. a. t. u.

ad soluere debitū tñ qñtū ab alio uti mō dixim⁹ in l. acq. et s. v. n. q. s. v. a. m. s. b. o. t. r. a. d. i. c. e. m. d. e. i. n. d. e. b. i. t. o. a. q. l. i. b. e. t. a. s. i. c. d. i. t. a. s. u. p. i. o. r. i. p. r. c. a. s. u. e. t. e. s. p. e. a. l. e. i. n. s. l. e. g. a. t. o. d. e. q. h. i. c. d. i. c. i. e. a. l. i. a. s. a. u. t. e. i. m. a. l. i. o. l. e. g. a. t. o. d. i. s. t. i. g. u. o. a. u. t. s. o. l. u. i. t. s. c. i. e. n. t. i. n. d. e. s. b. i. t. u. l. e. g. a. t. u. i. q. u. i. c. u. z. m. o. e. t. t. u. c. n. o. n. r. e. p. e. t. i. t. u. t. ff. d. e. o. s. d. i. s. f. i. d. e. i. c. o. S. i. a. t. p. e. r. r. o. r. e. e. t. i. u. t. i. d. e. e. u. t. n. r. e. p. e. t. a. t. s. i. e. s. t. d. e. b. i. t. n. a. t. a. l. t. s. z. c. u. i. l. i. t. e. r. i. n. d. e. b. i. t. u. u. t. C. a. d. l. f. a. l. l. e. r. r. o. r. n. s. i. t. m. i. s. n. o. z. q. r. e. p. e. t. i. t. v. t. r. o. z. c. a. u. p. r. e. s. t. o. z. i. n. i. n. t. e. u. t. C. s. i. a. d. u. e. r. s. s. o. l. l. i. j. s. i. v. e. r. o. p. e. r. r. o. r. e. f. a. c. t. i. r. e. p. e. t. i. t. u. t. C. d. e. o. d. i. i. n. d. e. f. i. d. e. i. i. C. u. i. z. a. l. c. u. i. c. u. z. a. l. i. a. s. c. u. i. q. z. u. t. p. l. s. v. b. a. d. a. n. a. s. e. s. t. o. c. o. h. e. r. e. s. i. l. l. u. e. r. e. a. l. i. e. n. o. l. i. b. e. r. a. r. e. u. t. s. d. e. l. s. e. t. t. a. l. e. **C**o. n. s. t. o. u. t. C. o. n. i. a. d. e. l. e. i. j. **O**mnibus. i. oib⁹ s. n. i. b⁹ l. e. g. a. t. o. z. q. z. i. i. j. e. r. a. t. g. r. a. u. t. s. d. e. l. s. i. m. **L**egatarij. ut eis solutu i. d. e. b. i. t. u. n. i. p. e. t. a. t. n. **R**eligionis ut monasterijs. **P**ietatis. ut hospitalia et similia. que noianē in. a. u. t. s. n. o. n. a. l. i. e. n. a. n. s. n. o. s. i. g. i. t. u. r. **A**ccur. **P**er quas personar nobis acquiri obligaco. s. i. c. a.

Positis. Quis obligatio. s. qd dicitur h. t. a superiore. s. p. quas p. no. ac. s. ille dicit de reb. acquir. edis. h. at de ob. ut ibi dicitur. s. qd dicitur iste ab alio. s. s. stip. s. cu. ibi de obli. dicitur. s. ille sp. est in obligac. ob. q. sitis p. stipulac. s. h. aut in omni g. ne obligac. om. loqui tur acq. rando p. filium v. p. seruum p. ter. q. si sit ex castre. si pecul. l. q. si q. b. ca. s. b. z. n. l. ad. p. p. t. e. nec ad. v. s. u. f. r. p. r. i. a. c. q. r. i. t. u. r. v. t. . s. b. o. q. l. i. c. u. o. p. z. . s. i. j. a. **Attu. al. e.** ut t. m. q. p. h. u. o. l. r. e. a. l. e. ut t. m. et h. s. i. l. r. sub. / audie. t. m. **Acq. r. i. t. e.** nisi ab alio possideat. l. u. 9. q. posside. nec d. n. i. u. z. nec posside. s. q. r. i. t. s. i. n. o. e. x. r. e. e. u. l. a. p. a. u. t. . v. e. l. e. x. o. p. e. r. a. s. u. a. . n. e. c. d. n. o. s. i. e. x. r. e. b. o. n. e. f. i. d. e. i. p. o. s. s. e. s. s. o. . r. i. s. v. l. o. p. e. r. a. a. c. q. s. u. i. t. q. z. e. u. n. p. o. s. s. i. d. z. . u. t. . f. f. d. e. a. c. q. r. e. d. o. s. i. f. u. u. l. . i. . **Re. et. l. h. o. l. i. b. . g. . f. i. . a. z. o.**

Sec. m. y. m. a. g. i. n. e. m. q. h. d. f. i. a. t. h. d. i. u. i. s. i. o. y. / m. a. g. i. a. r. i. e. e. t. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. / a. l. i. e. n. a. v. i. s. i. b. i. l. i. t. e. r. f. i. e. r. i. n. o. n. p. t. e. u. s. i. n. t. i. e. o. z. p. a. l. i. a. q. n. o. n. d. i. u. i. d. u. m. t. u. r. . u. t. . f. f. d. e. a. c. q. r. e. d. o. s. u. 9. . g. . i. n. c. o. r. p. a. l. e. f. e. t. . s. d. e. r. e. b. z. c. o. z. . i. . i. . **Re. et. s. d. e. v. s. u. f. r. . i. n. p. n. . d. C. o. s. t. o. u. t. . C. d. e. b. o. . q. l. i. . l. . f. i. . g. . u. b. i. a. t. . e. A. a. z. o. z. . p. p. e. t. a. s. t. u. e. f. i. l. i. i. p. i. u. s. a. z. a. d. i. s. u. t. h. s. z. . a. o. b. t. i. z. h. b. o. d. i. e. i. n. o. m. i. b. z. a. d. u. e. n. t. i. s. . s. o. l. i. m. t. i. m. . . v. a. c. t. o. e. s. f. i. l. i. o. f. a. m. i. o. p. e. t. e. b. a. t. r. o. e. p. p. e. r. a. t. i. l. u. t. i. n. i. u. r. i. a. z. . q. v. i. a. u. t. c. l. a. . d. e. p. o. s. i. t. i. . c. o. z. . m. o. d. a. t. i. a. a. a. c. t. o. e. s. i. f. e. z. . u. t. . f. f. d. e. a. c. e. t. o. b. . f. i. l. i. u. s. f. a. m. i. . e. t. . l. . i. n. f. e. m. . h. a. s. t. i. n. p. e. e. x. e. r. c. e. z. b. a. t. v. e. l. s. u. 9. p. e. c. u. r. a. t. o. r. . n. i. f. i. l. i. 9. . u. t. . f. f. d. e. i. n. i. u. r. . s. i. f. i. v. n. 9. . g. . a. i. t. p. r. o. z. e. t. . g. . f. i. l. i. o. . e. t. . l. . p. e. i. f. i. n. p. e. a. b. e. s. s. z. . u. t. . f. f. d. i. u. d. i. . s. i. l. o. g. i. 9. . g. . i. . q. d. e. e. i. m. u. t. u. o. e. r. a. t. . u. t. . f. f. s. i. c. e. r. . p. e. . c. u. f. i. l. i. 9. . **S. e. d.** h. o. d. i. e. e. x. o. m. i. c. a. a. d. u. e. n. t. i. a. a. c. q. r. i. t. i. p. s. i. f. i. l. i. o. p. p. e. t. a. s. u. t. h. s. z. **D. i. u. i. s. i. o. n. e. q. d. i. u. i. s. i. o. n. e. l. o. n. g. u. e. s. t. h. d. e. e. h. s. z. p. l. e. n. e. p. o. z. d. i. n. e. i. d. e. a. . l. . C. . s. b. o. . q. l. i. . l. . f. i. . h. o. q. n. z. b. o. n. a. f. i. d. p. o. s. s. i. d. e. . v. t. . g. . **U. t. e. p. l. i. b. e. r. o. s. n. o. q. l. i. b. e. r. i. q. n. p. o. s. t. e. r. i. o. r. c. r. e. d. i. t. e. u. s. h. u. i. e. e. t. a. l. i. u. i. . q. n. q. z. m. a. l. a. f. i. d. e. . u. t. q. n. c. r. e. d. o. e. u. s. h. u. i. e. e. . s. c. i. o. a. m. e. u. n. e. e. . u. t. . f. f. d. a. c. q. . p. o. s. . l. . i. . g. . h. p. e. u. . q. n. z. n. u. l. l. o. p. o. s. s. i. d. e. t. l. z. d. e. t. i. n. e. a. t. u. t. q. n. s. e. i. t. l. i. b. e. z. e. e. . u. t. . f. f. d. a. c. q. . p. o. s. . q. v. m. i. l. i. a. s. . g. . i. . e. t. . f. f. d. e. p. b. a. c. . s. i. q. s. l. i. b. e. z. . s. u. b. s. o. l. i. b. r. i. s. e. i. s. e. a. v. s. u. f. r. u. c. t. . h. **P. e. r. e. u. m. q. z. v. s. u. f. r. . i. n. q. z. v. e. l. v. s. u. . e. t. f. m. h. v. i. d. e. t. q. p. e. u. s. f. e. r. u. i. z. i. n. q. h. z. v. s. u. e. x. d. u. a. b. z. c. a. i. s. a. c. q. r. a. t. . s. z. o. e. . f. f. d. e. v. s. u. . a. h. a. . p. f. u. i. i. p. n. . s. o. d. i. c. u. t. q. u. i. d. a. i. l. l. d. c. o. r. r. i. g. i. . **V. e. l. d. i. c. s. e. d. m. j. o. . q. i. l. l. u. d. e. x. d. u. a. b. z. r. e. f. e. r. a. t. a. d. s. o. l. v. s. u. f. r. . a. l. t. e. z. . n. o. s. i. e. x. r. e. a. d. v. s. u. a. r. i. u. . e. t. s. i. c. e. r. i. t. i. s. e. a. o. f. u. s. i. o. . s. i. e. . C. . d. e. c. o. l. l. a. . i. l. l. a. . e. t. . s. . q. d. a. . t. u. . p. o. s. . s. i. q. s. . s. z. i. n. a. l. i. j. s. l. i. n. e. s. t. . v. l. v. s. u. z. . a. t. e. p. l. a. n. u. s.**********

**indebita soluantur n. repe-
tunt. Per q. s. p. sonas no-
bis obligatio acq. ratur**

**Positis generi-
bus obligac. om. q.
ex con. t. u. u. l. qua
si nascut admonedi sum. 9
acq. r. i. v. o. b. i. s. n. o. n. s. o. l. u. z. p. e. r.
v. o. s. m. e. t. i. p. o. s. . s. z. e. c. i. a. z. p. e. a. s.
q. z. p. s. o. n. a. s. q. i. v. r. a. p. t. a. t. e. s. t.
v. e. l. u. t. i. p. e. r. s. e. r. u. o. s. v. e. s. t. r. o. s. z.
f. i. l. i. o. s. u. t. t. u. q. p. i. e. r. u. o. s. v. e.
s. t. r. o. s. v. o. b. a. c. q. r. i. t. u. r. t. o. t. u. m.
v. e. s. t. r. u. z. f. i. a. t. **Q. u. o. d. a. t. p. l. i.
b. e. r. o. s. q. s. i. n. p. t. a. t. e. h. a. b. e. t. i. s.
e. x. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. f. u. e. r. i. t. a. c. q.
s. i. t. u. z. . h. o. c. d. i. u. i. d. a. t. u. r. s. e. d. m.
y. m. a. g. i. n. e. m. r. e. r. u. z. p. p. e. t. a. t. i. s.
e. t. v. s. u. f. r. u. c. t. u. s. . q. u. a. n. o. s. t. r. a.
d. e. c. r. e. u. i. t. o. s. t. o. . u. t. q. d. a. b. a. z.
e. t. o. e. o. m. o. d. u. z. p. u. e. i. a. t. h. m. o. i.
v. s. u. f. r. u. c. t. u. z. q. d. e. m. h. a. b. e. a. t.
p. r. . p. p. e. t. a. s. a. u. t. f. i. l. i. o. f. u. e. t. u. z.
s. e. z. p. a. t. r. e. a. c. t. o. e. z. m. o. u. e. n. t. e.
f. m. n. o. u. e. l. l. e. n. o. s. t. r. e. o. s. t. o. n. i. s.
d. i. u. i. s. i. o. n. e. z. **U. t. e. p. l. i. b. e. r. o. s.
h. o. i. e. s. e. t. a. l. i. e. n. o. s. h. u. o. s. q. s.
b. o. n. a. f. i. d. e. p. o. s. s. i. d. e. t. i. s. a. c. q. u. i.******

est et nullu est o. s. n. cu. p. p. a. n. o. i. a. e. o. z. z. s. t. i. p. u. l. a. c. o. n. i. i. s. e. r. u. i. t.
i. **C. o. e. z. . p. d. n. i. c. a. z. . v. p. v. i. t. i. l. i. b. z. p. o. r. c. o. i. b. z. a. c. q. r. i. t. u. t. . f. f. s. s.
s. t. i. p. . s. . s. i. o. m. i. s. h. u. u. s. . z. e. r. i. s. y. m. p. l. e. v. e. l. s. i. b. i. d. n. o. u. t. s. t. a. t. i. s. e. q. e.
k. **S. t. i. p. u. l. a. t. 9. . s. . a. l. . s. a. l. n. u. l. l. u. m. e. e. t. d. u. b. i. u. z. . u. t. . s. . d. e. s. t. i. . s. .
. s. . p. n. l. **Q. u. i. b. z. m. o. d. t. o. l. l. i. t. o. b. l. i. g. a. c. o. . g. . n. o. n. t. n. a. s. c. i. t. u. r. c. e.
t. o. . u. t. . f. f. d. e. s. o. . q. r. e. s. . g. . a. r. e. a. . e. t. d. e. n. o. r. a. . l. . s. i. a. l. i. e. n. o. s. . a. . C. . d. e.******

ritur vobis. s. t. m. ex duabz
caus. idest si quid ex opibz
suis velex re vestra acqui-
rant. **U. Per euz q. z. seruu
in q. v. s. u. m. f. r. u. c. t. u. h. a. b. e. t. i. s. f. i.
m. i. l. i. t. e. x. d. u. a. b. z. i. s. t. i. s. c. a. u. s. i. s.
a. c. q. u. i. r. i. t. u. r. v. o. b. i. s. **C. o. m. u.
n. e. h. u. u. z. p. d. n. i. c. a. p. t. e. d. n. i. s.
a. c. q. r. e. c. e. r. t. u. z. e. . e. x. c. e. p. t. o. q. p.
n. o. i. a. t. i. m. v. m. i. s. t. i. p. u. l. a. d. o. . a. u. t.
p. e. d. i. c. i. o. n. e. a. c. c. i. p. i. e. n. d. o. . i. l. l. i.
s. o. l. i. a. c. q. r. i. t. . v. e. l. u. t. i. c. u. m. i. t. a.
s. t. i. p. u. l. e. t. i. c. i. o. d. o. m. i. n. o. m. e. o.
d. a. r. e. s. p. o. n. d. e. s. . s. z. f. i. d. n. i. v. n. i. z.
u. s. i. n. s. s. u. h. u. u. s. f. u. e. r. i. t. s. t. i. p. u.
l. a. t. u. s. . l. z. a. n. t. e. a. d. u. b. i. t. a. b. a. t.
t. a. m. e. n. p. 9. n. o. s. t. r. a. m. d. e. c. i. s. i.
o. n. e. m. r. e. s. e. x. p. e. d. i. t. a. e. s. t. . v. t.
i. l. l. i. t. m. a. c. q. r. a. t. q. h. e. i. f. a. c. e. r. e.
i. u. s. s. i. t. u. t. s. u. p. d. i. c. t. u. m. e. s. t. **Q. z.******

**Quis tollit
om. obligac.
aut. z. om. n. s. obli-
gatio solutio ei. 9
qd. debetur veluti si quis
s. sentiente creditore ali. d.
p. alio soluerit. nec tamen
interest q. s. soluat. ut. z. i. p. e.**

credens se teneri natur. ali. n. g. m. i. z. z. si n. o. f. a. c. q. d. c. r. e. d. e. b. a. t.
s. o. l. u. e. s. . l. . l. i. b. e. r. a. c. i. o. n. e. . **U. t. e. o. e. a. d. s. . j. . R. e. i. m. a. u. t. . v. t. h. j. q. p.
r. e. s. . s. . f. i. n. o. t. a. c. u. i. t. . s. o. . i. l. l. u. d. s. p. e. a. l. e. e. s. t. . **U. t. e. o. e. . f. f. d. e. s. o. l. . l. . s. i.
r. e. m. e. a. . **U. t. e. o. e. . f. f. d. e. v. . o. b. . i. u. l. . g. . q. f. i. d. i. u. . **U. t. e. o. e. . f. f. o. r. g. o.
l. . i. n. . g. . s. i. r. e. d. d. i. t. a. . s. z. h. i. j. s. l. e. g. i. b. 9. l. z. f. u. e. r. i. t. f. e. a. s. o. l. u. c. i. o. . n. o. t. i. n.
f. e. a. f. u. i. t. s. i. c. d. e. b. u. i. t. f. i. e. r. i. . v. n. . p. n. o. f. a. c. t. a. q. r. t. u. a. d. h. h. a. b. e. t. . **U. t.
o. e. a. d. i. d. q. d. s. u. b. i. c. i. t. q. d. m. u. s. c. i. e. n. t. e. c. r. e. d. i. t. o. r. e. s. o. l. u. i. t. a. l. i. u. d. p.
a. l. i. o. . f. f. d. e. l. . j. . n. o. a. p. l. i. u. s. . g. . f. i. . e. t. . l. . s. i. d. o. m. 9. . g. . i. j. . e. t. . i. j. . e. t. . f. f. d. e. a. u. . e. t. a. r. . l. e. . l. . j. . g. . f. i. . e. t. . C. . d. e. d. o. n. a. . l. . s. i. q. s. a. r. . f. f. d. e. s. o. l. .
q. h. o. m. i. n. e. . e. t. . f. f. d. e. v. . o. b. . i. n. t. s. t. i. p. u. l. . g. . p. n. l. . e. t. . l. . s. i. h. u. 9. . i. n.
q. b. 9. l. e. g. i. b. 9. d. e. q. l. i. b. e. r. a. t. q. s. s. o. l. u. e. d. o. a. l. i. u. d. p. a. l. i. o. . s. z. h. e. c.
s. p. e. c. i. a. l. i. a. s. u. t. . h. o. c. a. u. t. r. e. g. u. l. a. r. e. . **U. t. e. o. e. . C. o. s. e. c. i. e. n. t. e. i. n. t. d. u. t. i. n.
e. e. a. l. i. u. d. p. a. l. i. o. s. o. l. u. i. t. c. r. e. d. i. t. o. r. e. e. c. i. a. i. u. i. t. o. . v. t. d. i. r. i. 9. m. a. u. t. e.
d. e. f. i. d. e. i. u. l. . g. . p. n. l. . e. t. q. s. a. e. x. h. i. j. s. n. o. t. a. u. i. m. 9. . s. . p. y. . **A. c. c. u. r. .
l. . s. o. l. o. f. i. a. t. . p. z. h. q. b. n. i. f. i. c. i. u. o. f. e. r. e. i. u. i. t. u. . s. z. o. e. . f. f. d. e. r. e. i. u. e. . l. . i. m. u. i. t. o. . s. o. . i. l. l. a. r. e. g. u. l. a. i. n. p. u. i. l. e. g. i. s. l. o. q. e. t. h. a. t. m. a. l. i. s. l.
v. e. l. d. i. c. q. n. p. t. d. i. r. e. c. t. o. p. t. t. u. p. m. e. d. i. u. . p. m. a. v. e. r. i. o. r. e. s. t. . s. z.
n. u. i. q. u. i. d. e. c. o. n. t. r. a. p. o. t. e. s. t. f. i. e. r. i. a. l. i. j. s. o. l. u. c. i. o. i. n. u. i. t. o. c. r. e. d. i. t. o. r. e. . R. e.**************

P qd psona non obli
tam mo vel obli

si ut ff. de noua. l. si scilicet. si. nisi creditori creditore si sol
uatur. ut ff. de negg. si liberto uel procuratori credito
ris vel ei cui extiterit heres creditor. vel futuro debitori
vel similibus personis que numerantur. ff. de sol. solutum
et ff. de pig. act. solutum. §. solutam
q. **U**te si reus iteruenerit. ut fideiussores. mandatores. et
spolozes. ut ff. de ex
cep. et. C. si nu. pe.
l. in. r. **U**te libat.
si fideiussor. et si qd
soluat noie suo libat
ipo iur. reu. at libat p
exceptioem. ut ff. ma
si quis. et. l. pp. q. ff.
de pec. h. l. si quis
possessor. **S**i no noie
rei liberat ipo iur. re
u. ut ff. de negg. sol
uendo et ff. de noua. l.
scilicet. i. si. **S**i lib. ve
ru. e. qd libat re. sol
uente fideiussore q.
mo cederz act. credi
tor. fideiussori. qd fa
co dz. ut ff. de sol. mo
destin. et ff. de fide
iuss. l. si fideiuss. q. sunt
q. h. ac. l. re. illud p. e
fici. an solut. om. se z
cessio vel ec. postea
hoc actio pus q. vi s
f. in esse. ut p. batur. h.
soluto. ff. de fideiuss.
cum h. is. **I**tem nota
h. vnam solu. parere
plures liberationes.
et fa. s. de duobz. r. el
§. ex pluribz. et. ff. de
arbitris. si duo.
Ute p. acceptila
tionem ymaginaria. i. si
ta. sic. ff. de reg. iur.
l. yma. al. dz. yma. id e
p. monitu durata. sic
in aut. quo op. e. §. i
et in psalmo. **I**n yma
gine pertrahit ho
t. **U**te paciatur. r. e
et ecia. r. ndeat ei ut se
quitur. §. e. §. non est
autem in si. nam sola patientia non prodest. **A**ccur.
u. **S**ic grece. non solu. latinis. h. etia. grecis. h. bis. dum
tm. aptis ad h. ut sequitur. et fa. s. de h. ob. l. i. §. fi.
Quo gne dixim. ut. s. e. §. ibi. q. em. ex. h. boz. r. e.
Certo. §. q. fut. de iur. g. cu. acceptibil. q. e. auilis actus.
ut. ff. de re. iur. act. §. si possit iura gen. tolli. ut. s. de le. ag
tu. §. h. q. fut. vetustiora. firmiora. ut. s. de re. di. §. sing. o. z
§. nu. qd. al. obligat. es iur. ciuilib. tolli. acceptilaco. ut. lra
ru. et. eph. et. similes. ut. dixi. §. s. de iur. na. g. e. et. ciuili. §. ius
at. re. si. e. sola. obligat. o. z. h. b. iducta. tollat. ut. h. dz. **S**i. certe
licet. non. possent. tolli. iur. acceptilaco. is. l. obligaco. iur. g. e
tu. et. alie. ciuiles. tam. possunt. iur. pacti. ecia. acceptilaco. e
fca. h. io. ut. ff. de rescin. ven. empe. o. et. l. cu. eptor. qd. gna
lic. ec. dicebat. mar. q. vbi. cu. z. fieret. acceptilaco. inutilis. qd
libat. vi. pacti. et. fa. p. eo. ff. de pac. h. h. v. nus. §. p. **A**d. bul.
totu. o. riu. et. erat. p. eo. ff. de accepti. q. iutilis. i. §. a. ff.

qui debz. an alius p eo li
berat ei et alio solvente si
ue sciente fue ignorante
debitore. vel inuito eo so
lucio fiat. **U**tem si reus
soluit ecia hij q p eo inter
uenerut liberant. **U**de
extrario ottingit si fideiuf
sor soluerit. no ei ipse sol
liberat. §. ec. re. **U**tez p
acceptilacione tollit obli
gacio. **E**st aut acceptila
cio imaginaria solucio qd
em ex h. boz obligacione
ticio debet id si velit tici
remittere poterit sic fieri
vt paciat hec verba debi
toze dte. qd ego pmissi ti
bi habes ne acceptu r ti
ci r spondeat habeo. **S**i
ecia grece appellacio pt
fieri dumodo sic fiat vt la
tinis verbis solz exigi gre
cum. **Q**uo genere vt ita
diximus tatū hec soluunt
obligaciones q ex verbis
osistut. n ecia cetera. **C**on
sentaneu em visuz e verb
facta obligacionem. alijs
posse verb dissolui. **S**i et

ostri. pecu. l. i. §. eu. q. **S**i nos dicim. idē qd mar. ubi fit in
utilis rōe rei ut dem est. **I**te idē qd. b. ubi ē inutilis rōe o
cepcois. et fa. p. nob. ff. de acceptil. si acceptilis
3 **C**onsentaneu. fa. ad h. §. e. §. fi. et. ff. de re. iur. nichil ē
tam et. C. qm. li. ab ep. dis. l. ij. et. ff. de pac. ab empcone.
a **S**ed ec. ex alia. si. q. i. verbis

id qd ex alia causa datur
pt in stipulacione deduci.
et p acceptilacione dissol
ui. **S**ic aut q datur p
pte recte soluit ita i pte re
cti debiti acceptilacio fie
ri pt. **E**st aut pdita sti
pulacio q vulgo acquilia
na appellat. p qua otigit
stipulacione vt oim reruz
obligacio i stipulatu de
ducat et ea p acceptilaco
ne tollat. **S**tipulacio ei
acq. lia. renouat oes obli
gaciones et a gallo acq. li
ano ita oposita e. **Q**uic
quid te mihi ex quacunq
ca dare facere oportz vel
oportebit. presens in die
mue. aut sub o. dicione qz
cunq reru mihi tecuz ac
cio est queq abs te petico
vel aduersus te psecucio
est vel erit. quod qz tu me
cu haberes. tenes. possi
des. possideresue. dolo
ue malo fecisti quo minus
possideas qnticunqz eaz
rez res erit. tatā pecunia
dari stipulat. e. au. au.

b **D**issolui. scz ipfu
debitu. **E**t nota mira
bile. p. bac. o. z. na. cuz
no patetur o. r. d. us a
liul. tolli suo con. r. io
actu. s. p. acceptilaco
ne decipi. et deduci
in q. nda. n. p. r. us. o. z.
ru. actu. ut in stipu
laco. qd est obliga
toriu. et sic fit noua /
co. id. i. n. d. e. i. ut. isto
ut. §. e. §. p. r. e. a. et. ff.
de act. et ob. obliga
conum. fere. §. fi. a. ip
sa stipulaco. patitur
se tolli p. acceptilaco
nem. ut h. dicitur
c. **S**ic at soluitur. s.
volente creditore. **S**i
nunqd eo inuito debi
ti ps soluit. **R**e. aut o
fiteatur de toto debi
toz. et tunc non po
test solvere nisi totuz
ut. ff. de vsu. tutor.
§. lucius. que est hu
ic contra nisi volenti
creditori. ut h. dicit.
aut diffiteatur. et tuc
pars o. f. e. l. a. t. m. r. e.
cipietur ab inuito. ut
ff. si cer. pe. quis ex
sti. et h. ecia. casu. po
test intelligi qd h. di
citur
d **E**st prodita o. po
lita est. i. h. is. verb. bis
q sequuntur. quicqd
te. r. e. **E**t nota q non
potest sic legi. quin
aliqua h. ba. sint h. su
p. l. u. a. **I**tem nunqd
vnum solum ex h. is

duobz. s. dae vel facere suffic. f. dare cu solu. qd erat dand i
hac stipulaco. e deduci. ut. §. ibi. tatā pecunia. **R**e. sic. ar. s.
de v. ob. h. h. solēma. et. C. de dona. l. si. e. **D**ae. ubi dz. dñi
uz. Enfferte. ut. §. de act. §. sic. itaqz. s. de v. ob. l. non. appa
ret. §. fi.
f **A**ctō in psonā. ac. petito in rem. persecucō vtrūq con
tinet. ut. ff. de act. et ob. actō in personam.
g **P**etito in rem h. **V**e. p. vel. i. **R**es. i. estimacō
k **S**tipulatus. nūc. mutat. psonas. de. scda. ei. transit. ad. ter
ciam. **E**t. nota. q. etiam. realis. actō. deducitur. in. stipulaco. e
fca. rei. estimacō. e. et. ita. ipsa. pecunia. siue. rei. estimacō. dedu
cit. i. stipulaco. z. et. in. acceptilaco. em. nā. ipsa. res. non. pt. cu
nemo. rez. suam. possit. stipulari. sibi. dari. ut. s. de. iur. i. si. §.
ij. **S**i. quō. deducā. estimacō. z. cū. non. debeat. **R**e. imo. q. de
bita. est. libat. enim. excepcone. quasi. rei. ven. si. prestat. est.
macō. nē. ut. ff. de. rei. v. e. eius. rei. et. l. se. si. autem. ipsa. rē. in

acceptilacōz sducā. v3 iur pac. f. b. ut. dixi9. s. e. g. q. gne
A Preterea. n. solū solucōe uel acceptilacōe. ut dcm est. s
B Nouacōe. si fiat p stipulacōez. ut subici. siue p iudiciū.
 ut si ali9 noie meo iudiciū suscipiat aio inouādi. ut. ff. s. sol.
 .l. solu. et. ff. m. rez. v. fi. p. pre. et. ff. s. v. ob. scire debem9
 in fi. i. h. e. p. sone etiā si h. n. agiū ut fiat nouacō iure isto
C Noues. hodie contra. ut. j. e. g. h. e. **A** Pupillo. q. na
 turalit teneē. ut. ff. s.
 noua. l. i. m. fi. fi. ē ma
 lor infante. alias nec
 naturaliter. ut. ff. de
 ac. et ob. l. pupillus.
Nulla ē. s3 nūqd
 restituitur creditor i
 porē debitorē. Quis
 dicūt q. sic. ut. C. de
 repu. t. l. i. et. ff. s. fi
 dius. l. si tici9. g. huic
 q. ē otra. et qd h. s. r.
 res admittat. f. iur.
 dñi. h. n. p. restōm vt
 dcm est. Alij ut pla.
 dicūt hāc in impubē
 q. i. stulte accepit hic
 creditor tā puulū. il
 lā. in pubē loq. Vel
 veri. Prefert an minor
 iuueē ut nō teneat p
 bñficiū restōis. a tūc
 etiā restituit credi
 tor in veterē credi
 torē ut ibi. an vero n
 restituat. q. nō ē ne
 cesse. cū tm nāraliter
 sit obligatus. ut. ff. s.
 noua. l. i. m. fi. a tunc
 nec creditor tstituit
 ut h. nec ē tunc qñ
 dolo creditoris mior
 fuit obligatus. ut. ff.
 de fideiul. si tici9. g.
 fi. vñ huic dolo nō
 succurrit. q. frustra.
 et ē. ff. de mior. l. au
 xiliū. m. fi. a. l. si ex cā
 .g. nūc vidēdū. et ad
 vell. si decipiēdi. Qd
 ec in muliē distiguit
 nā tstituitur in pmū
 debitorem actō ea sō
 ducta. p. vell. ut. C.
 ad vell. si. nisi fue
 rit dolo inducta. vt.
 ff. ad vell. quidam
 dcā. l. si tutius. in fi.
 At secus est ubi nul
 la est scda obligacō
 ut i. h. uo subiciē. qui
 non pt etiā nāraliter
 teneri fideiubendo vel intercedēdo q. quo mō. ut. ff. de fi
 iul. s. uis i. scio. et. l. se. Idē ec in infante dicā q. scdo se obli
 gauerit. nā ē nulla sit. n. tollit. pma ē n. habeat in quā tran
 seat. Quidā tm dixerūt nāralit. huū teneri etiā fideiubēdo.
 qd falsū ē. nam nec aliter teneē n. nāralit. cuius occasiōe te
 netur dñs de peculio. at h. non teneē. ut. ff. de pecul. l. iij.
 g. si filius. et fa. ad hūc. g. ff. de fideiul. si ticius. g. huic.

geri9 spospōdit numeriul
 negidi9 **Et** ex diuiso nūe
 ri9 negidi9 inrogauit au
 lū augeriū. q. qd tibi ho
 dierno die p acq. l. stipulaci
 onē spospōdi. id ne omne
 hēs acceptū rñdit au9 au
 geri9 hēo acceptūq. tuli.
Prefa nouacōe tollit
 obligacio veluti si id qd ti
 bi sep9 debebat a titio da
 ri stipulatus sis. Nam int
 uetu noue psonē. noua na
 scitur obligacio. et prima
 tollit transata in posteri
 orem. adeo ut interdum lz
 posterior stipulacio inutil
 fit tm prima tolitur noua
 tionis iure. veluti si id qd
 tu titio debes a pupillo si
 ne tutoris auctoritate sti
 platur fuerit. q. casu. res a
 mittit. Nam et prior debi
 tor liberatur. et posterior
 obligatio nulla ē. Non idē
 iuris ē si a seruo quis fuerit
 stipulatur. nam tunc prior
 perinde obligatur manet.
 ac si postea null9 stipulatur
 fuiss9. Sed si eadez psona
 fit a qua postea stipuleris
 ita demū nouacio fit si qd
 in posteriori stipulacōne
 noui sit forte si dicio. aut
 dies aut fideiussor adiciat
 aut detrahatur **Ad** au

Non idē. s3 q. ē rō diuersitatis int hūc. g. et supi9. Re fi
 hū. Re. q. ibi saltē nāralis obligacō fuit. h. nulla in seruo
 ut ibi diximus. Itē h. q. pupill9 potuit obligari natura
 et ciuilitē ē auctoritate tutoris. et p. eū. s. creditorē stetit
 qre sibi iputz. vñ por actō tollit. et posterior si man9. su9
 at null9 auctoritate pt obligacōe cuius. id eoq. non imputat
 sc3 creditori. et actio prior durat.

tem diximus si dicio adi
 ciatur nouacōnem fieri sic
 intelligi optet ut ita dica
 m9 factā nouacionem si d
 dicio extiterit. alioquin si
 defecerit. durat por obli
 gatō s3 cū h. quidem int
 veteres ostabat tūc fieri
 nouacionē cū nouādi aio i
 scdam obligationē itum
 fuerat. Per h. at dubium e
 rat qñ nouādi aio videre
 hoc fieri et quasda de h. p
 sumpciones alij in alijs casu
 bus introducebant. Ideo
 nostra pcessit ostē. que ap
 tissime diffiniuit tunc solū
 nouacionem poris obliga
 tionis fieri qciens hoc ipz
 inter strahentes expressū
 fuerit qd ppter nouacionē
 poris obligationis ouene
 runt. alioquin manere et p
 stinam obligationem et se
 cundā ei accedē. ut mane
 at ex utraq. cā obligatio
 h3 nre ostōis diffinitiones
 quas lz ex ipsius lectione
 apertius cognoscere
Hoc apli9 hee obliga
 ciones que osensu strahū
 tur stratia voluntate dis
 soluunt. Nam si titius et se
 pyus inter se osenserunt ut
 fundū tusculanum emptū
 seyus haberet. c. aureorū.

Null9 stipulatus
 id est mērogatus sti
 puloz em. i. mērogo
 v3 prist. sic accipit.
 ff. de os. inde. si nō
 sortem. g. si. r.
Nouacō fit. nō h
 tria iura ēca noua. an
 tiq. ubi ec si m
 hil noui inueniret
 fiebat tm nouacō. ut.
 ff. s. ac. et ob. obliga
 cōz fere. g. fi. It noua
 vbi nouacō presump
 tiue fiebat qciens no
 ui inueniret. et sep
 etellige batur. h. agi
 ut h. et. ff. de nouac.
 .l. ij. It ēca qñ h. ex
 press9 dicitur. ut. C.
 de nouac. l. fi. vel die
 tm et verus duo esse
 pmo fiebat si h. age
 batur expse vel taci
 te. ut. ff. e. l. iij. et no
 uo hūc si id exprimat
 ut. j. g. p. et in deā.
 .l. obligacōnū fere.
 nouū itueiebāt. si st
 pulacō penalit. a fa
 ad h. s. qui mo. tes. i/
 fir. g. i. et. ff. de re iu
 di. l. iij. g. fi. ex ouenti
 one. et. g. h. si pigra.
Quod at fa. ff. de
 nouac. quociens.
Nouandi. expse
 vel tacite.
S3 ē h. introduce
 bant et alij in alijs ut
 q. for. te aliqd noui i
 obligacōne erat ad
 iedum. ut. s. e. g. h. fi
 eadem
Cōstō. ut. C. de
 nouac. l. fi.
Accedē. fit tm era
 ctō tm semel de eodē
 ut. ff. de reg. iur. bo
 na fides.
Hoc amplius. q
 consensu. l. solo. s3 q. sunt hee. Re. numer. ant. s. de ob. ex
 senu. Idem in quibusdam ex maleficō. ut nudo osensu ec tol
 latur ipō iure. ut iniuria. Itē furti et similes. ut. ff. s. pas
 et. si tibi. x. g. qdam actō. alias nō ipso iure tollit osensu. s.
 pacto dñ petēdo. h. p. excep. ut. ff. s. pac. l. si vn9. g. pac9
Precō soluto. s3 nūqd si p. tē pēij soluet. Re. non ē ref
 integra. et ideo non rescinditur nudo osensu. h. ita demuz si

Fragmentary text from the right margin, including various legal notes and references.

De obli qre delicti qe submof

hincinde facta fit retro traditio. ut ff. qn liceat ab ep dif. 1. i. a. ff. de pact. ab emp. a est ro vtrobiz. qz n̄ est tā ouei eni n̄tali eq̄tati q̄ eo ḡue q̄d qz dissolui quo ligatū ē ut. ff. de reg. iur. nihil. Et. ff. et no. in fi. huius. t. xij. c. e. modos p q̄. De est ut. s. 1. quos tollit obligatō tā cuil q̄ n̄tali ipō iure ut nulle remaneat reliq̄. per soluc. ut. s. e. in prin. Te p acceptilacōem ut. s. e. s. Tez p acce ptilacōez Te p noua cōez voluntariā. ut. s. e. s. p. et. s. s. primo. Te p nouacōz neciā ut p sniaz et atestaci onē lit ut si alius meo noie subeat p me iu/ diciū. ut. ff. de nouac. i. delegare. s. i. a. l. aliā Te p op̄facōm ut. j. s. act. s. p̄n. a. s. i bone fidei. Te p s̄le gacōz. ut. ff. s̄le. i. s. legare. i. s̄. Te m p ofusionē s̄biti. ut. ff. de fideius. l. si s̄bitor creditor. Te p obla tionē s̄ligcōz et s̄p̄o ficōez. ut. C. de sol. l. ob signacōz. et eciaz ipō iure. ut. ff. de po fiti. l. i. s. si pecuniam in fi. s. Tez p iteritū sp̄er. ut. ff. s. ob. l. si ex legati. Te male sitō suo ut p s̄. p e/ dem si quis i tātā vel edem diui marci. ut. C. vi. l. si quis in tātā et. ff. q. met. cā. l. exat. et. ff. ad. l. iul. devi. p. l. p̄n. Te ofeū nudo q̄n̄qz. ut i s̄. s. et alijs mod tollit non vt̄z scz cui lis et naturalis. sed mterdū cuilis tm̄ et remanet n̄talis. ut p sniaz. ut. ff. de adi. i. s. i. iul. Te rma net cuil et tollit n̄tali. ut p pactū et citoḡphi redditionē et iusurandum. ut. ff. de sol. l. stichum. s. n̄tali. ipsa ec̄ cu ilis sic elidit ut non h̄eat vigorē. j. de excep. s. p̄trea. Te sit et alij modi q̄bz tollit obligatio p excep. q̄s habemus j. de excep. per totum. Accur. flo.

De obligatiombz. Reica. h̄ otimua ut i pn. huius ti. sti u lit expofitu. ex of̄ctu. ut. s. s. ob. ex of̄c. netuz

Ex q̄si otractu. ut. s. de obli. ex q̄si otract. Ex malefitio. caue tibi. qz lz h̄ pmittat dicē s̄ his omnibus. n̄ tm̄ dicit i hoc ti. de hijs q̄ sunt ex quasi malefi / cō. sed dic ut. j. de ob. ex quasi malefi. nec eciaz de omnibz q̄ ex malefitio. s̄ de solo furto agitur in s̄ t. a. alē Reica. ḡn̄alior q̄ sit text. ut. ff. si ē. p. et de adi. inde. et. C. de t̄bz. cre. a iuriū. nā n̄ dic̄ ibi de rebz creditis. s̄ i se. ti. post illum s̄ ille. s. q̄ h̄it ex of̄ctu. n̄ at̄ repetit eas q̄ h̄it ex q̄i of̄c. Diuidit. s. re. h̄ b̄ l̄is et of̄s̄u. ut. s. de ob. s. fi. Deē. s. q̄ h̄it ex malefitio vel q̄i. ut ouicō. ut. ff. s̄ ins Aniuria. s̄z nō ne fit iuria h̄ b̄ iur. l. i. s. iuria. Te l̄is ifamatoris. ut. ff. de iniur. l. lex cornelia. s. si q̄s libz. a. j. s̄ iniur. s. i. s̄ ēte t̄ tuc̄ ex malefitō fit a sic re fit. qz maleficiū

demū re non secuta. id est neqz p̄cio soluto. neqz fundo tradito. placuerit inē eos ut discederet ab ea emp̄cione et vēditione in uicē liberātur Idē ē icon ductione et locacione et in omnibz of̄ctibz q̄ ex of̄sensu descendunt sic iam dem̄ ē. De obligacionibus que ex delicto vel quasi delicto nascuntur.

Quom fit expofitum superioze libro de obligacionibus ex cōtractu. et ex quasi otractu seq̄tur ut de obligacionibus ex malefitio et quasi ex malefitio dispiciamus s̄z ille quidez ut suo loco tradidimus in q̄tuor ḡn̄a diuidunt. hec vero vni⁹ generis sunt Nam omnes ex re nascunt. i. ex ipō malefi

Fit verbis vel l̄is et sic habet locū quod hic dicit. Furtū ē of̄ctacō. et fa. ex. s̄ elec. e. dudū. s̄ exigit i furto et sine eo nō fit furtū. lz voluntas vel alia h̄ba v̄l sc̄p̄ta intueiat. ut. ff. e. si q̄s v̄p̄zi. s̄ neqz h̄bo. a. l. i. s̄ i. i. d̄o. i. p̄. et. l. i. s̄. sola. n̄z tm̄ sine of̄ctacōe. ut i carta rafa. ut. ff. e. q̄ tabulas. s̄. fi. et. l. si quis v̄p̄zi. s̄. si q̄s afinum s̄ certe ibi of̄ctacō int̄cessit. cū generalit̄ of̄ctacōz accipiām⁹. lz non fuerit ibi amotio

Rei subaudi mobilis. nā de immobili n̄ p̄t fieri furtū. ut. s̄. de vsu. s̄. q̄b̄ at̄ nisi cau ut i c̄ta. s̄ ēte il la iā ē mobil. ut. ff. e. l. si crete. Te subaudi corp̄al. nā de icorpa libz n̄ fit furtū. ē nec of̄ctatio in hijs esse possit. ut. ff. de acq̄. re. do. l. seruus. s̄. in corp̄alitē subaudi a liene. qz rei mee non facō furtū in eo q̄d ē meū. s̄. s̄. i. oñi. vt. ff. e. si socius. idē a si ē nulli⁹ ut h̄reditarie n̄ fit furtū. ut. ff. e. l. h̄reditarie. et idō di xi subaudi aliene

Quod sit furtū. Furtūz em̄ est contractacio rei fraudulosa. vel ipsius rei vel eci am vsus ei⁹ possessionisue. qd lege n̄tali phibitum est admittere. Furtū ei v̄l a furno id ē nigro dem̄ est qd clam et obscure fit. et plerūz nocte. vel a fraude vel a ferēdo. id est aufe rendo. vel a greco h̄mone qui fures appellantur furi so. et greci di xerunt. Furtoz at̄ duo sunt ḡn̄a maifestuz et n̄ ma nifestum Nam oceptum et oblatuz sp̄es potius actio nis sunt furto coherentes q̄ genera furtoz sic inferi us apparebit. Manifestus fur est. quem greci appellant. nec

nā ut. ff. e. qui saccū s̄ ēte lz nō p̄ncipalit̄ sc̄dario tm̄ voluit saccū surripere. Alius casus ē ut. ff. de adi. ob cāz. l. p̄n. Te subaudi ad diffinitōz. q̄ fit iuito d̄no. nā eo volēte nō p̄t cō mitti furtoz. ut. j. e. s̄. placuit. De ipsi⁹. i. p̄tatis ip si⁹ rei. e. vsus ut h̄es exēplū. j. e. t. s̄. fur tū at̄ fit. s̄z qua liter q̄druplicat h̄. Re. vsus tm̄ q̄druplicabit. ut nō p̄l⁹ ex tendat̄ pena q̄ delictū. ut. C. de pen. l. scimus. et fa. ff. e. l. vulgaris. et. l. si q̄s fur. i. Re. et. s̄. i. et. s̄. ij. et. l. verum est Alij dicūt ec̄ ipsā p̄tate debē estimari. qz non p̄t separi vsus a p̄tate. ut. ff. e. l. qui iumenta. et. l. si te vendidero. s̄. cū at̄ f. Possessionis. et s̄ dico a ip̄az possessionē dupla ri cū aliud sit p̄cū rei. aliud possessiois. ut. ff. uti possidetis si duo. s̄. fi. et subaudi q̄ s̄ fecerit aio lucrandi. al non ē fur tū. ut. ff. e. l. i. s̄. i. s̄. Lege n̄tali. i. diuia. v̄n̄ illis p̄o fa cias furtū zc̄. Te illud. Qd tibi non vis fieri alij ne feceris h̄. Furtū. qd id est qz i. Auferēdo. qz fur aufert. Ac. k. s̄ p̄s. s̄. casus. Ac. flo. i. Apparebit. ut. j. e. s̄. ocept. et. s̄. oblatū. y. p̄mo ab alio p̄ h̄ vidz ifringi regula p liberā psonā nihil acq̄ri. ut. C. p̄ q̄s p̄so. no. ac. l. i. qd fal s̄ h̄ ē qz maḡ de delicto suo p̄p̄o q̄ alterius scō s̄ euenit. vt. ff. de vsu. si quis solucōm. s̄. fi. et. ff. q̄ vi. aut claz. l. p̄bi

bere. et sūt h̄ x̄a. n̄i caū. s. cū se occultauit ille cui fiebat. nā lz fur vil⁹ fuerit. tñ ē fur n̄ manifest⁹ ut. ff. s. fur. l. si q̄s iururē. s. decern. b. Deponē. i. tñ v̄z. b. ut si ul̄ mon

c. Nec manifestū q̄a d̄trioz. eadē ē disci / p̄lia. ut. s. de h̄is q̄ sui vel alie. iur. sūt. s. i. et fac ad h̄uc. s. ff. e. l. ij. et. iij. et. iij. et. v. et. vi. et. vii. et. ix. d. Sed veterē ac. ymmo fit. ut. ff. de f. fug. l. i. s. h̄ at. h̄ illd ē spēale i p̄sōa sui d. Ex om̄ia. h̄ n̄ est sēp bōa oseq̄ntia. ut s̄blata solēmitate idō id tollat q̄z ē solēmitate fiat. ut. s. de h̄. obli. s. sed h̄ et. C. de formul. et impetra. sub. l. i. et. ij. e. Pena māifesti. q̄ est de iure p̄toris. ut. j. de p̄. et tpa. acc. s. i. f. Ex h̄i b̄ tñ casu h̄uis p̄ noya dari poterit. ut. j. de no. gal. acc. i. p̄n. Ac. flo

solū is q̄ in ip̄o furto dep̄hendit. s. ecia is qui in eo loco deprehendit q̄ furtū fit veluti qui in domo furtus fecit et nondūz egresus ianuam deph̄sus fuerit et q̄ in oliueto oliuarūz ā invineto vuarūz furtum fec̄ q̄ diu in eo oliueto ā in vineto deph̄sus fuerit im̄movlterius furtus manifestus est extendendus quādiu eā rez fur tenens vii⁹ vel deprehens⁹ fuerit siue in p̄blico siue in p̄uato. vel a dño vel ab alio. āteq̄ eo puenerit q̄ deferre ā d̄ponere destinass̄ sed si p̄tulit q̄ destinavit. tamen ā si deph̄ndatur euz re furtiua non est manifestus fur Nec manifestus furtus qd̄ fit ex h̄is q̄ dixim⁹ intelligitur. nā qd̄ manifestum non est id. s. nec manifestus est. Conceptus furtū d̄r euz apud aliq̄z testibz p̄sentibz furtiua res q̄ sita ā inuenta fit. nā in euz p̄p̄a a d̄tō ostituta est. q̄uis fur n̄ fit. q̄ appellatur d̄cepti. Oblatus furtus dicitur euz res furtiua ab aliq̄ tibi oblata fit eaqz apd̄ te d̄cepta fit utiqz si ea mente tibi data fuerit ut apud te poti⁹ q̄ apud euz q̄ dederit d̄cipetur. Nam tibi apd̄ quez d̄cepta fit p̄p̄a adūz euz q̄ obtulit q̄muis fur n̄ fit ostituta est actio q̄ appellatur oblata. Est autem prohibiti furti actio aduersus eum qui furtum querere testibus presenti bz volentē ph̄buerit.

Manifesti. s. q̄ descendit ex lege. xij. ta. ut. j. s. noyal. s. h̄it af. s. q̄re mior pena iur. l. xij. tabularū ipoiē q̄z p̄pro rē. h̄. qz maius delictū ē ut. j. t. s. in p̄n. P̄teca tpe leg. xij. ta. paupiores e / rāt hoies. vñ miores pene iponebāt ut. j. de in iur. s. pena. h̄. Dupli n̄i caū. ut. C. de suis fugiis. l. mācipia i. Furtū i uito dño. et q̄nz volē te ut. j. e. s. vñ illd h̄. Itaqz gestadi. id est ducendi. accurs⁹

P̄teca. pena ostituit e dicto p̄toris p̄ actōz furti n̄ exhibiti. adūz euz q̄ furti uā quehitā rem apud se et inuenta non exhibuit s. hee actōes id est d̄cepti et oblata et furei prohibiti nec non furti non exhibiti i disuetudinez abieēt. Cuz em̄ req̄sitō rei furtiue hodie s̄m veterēz ob̄uacōz non fit merito ex oñtia eē p̄fate actiones ab vsu oñi r̄cessēt. cū māifestus fit q̄ oēs q̄ scientes rez furtiua suscepint ā celauerint furti nec māifesti obnoxij sunt. Pena māifesti furti q̄z dupli est tam ex h̄i q̄z ex liberi p̄sona. nec māifesti dupli est. Furtus autem fit. non solū cū quis incipiendi cā rē alienā amouz s̄z ḡnāliter euz q̄s alienam rez iuito dño d̄ctat. Ita qz siue oreditor pignore. siue is apud q̄z res deposita est ea re vtat̄. siue is qui rē vtēdā accepit i aliū vsum eam transferat. q̄z cuius ḡra ei data est. furtū committit. veluti si q̄s argentum vtendum accepit q̄si amicos ad cenaz inuitatur⁹. ā id p̄gre secū tulerit aut si q̄s equum gestandi cā omodatū sibi longius aliq̄ duxerit. qd̄ veteres sēp serūt de eo qui in aciem equum p̄duxisset. Placuit tam̄ eos q̄ rebz omodatis aliē uterent q̄z vtēdas accepit ita furtū omittere. si se intelligāt id inuito domio facē eūqz si intellexisset non permissurum ac si

Perduriss̄. idē ē et si alij comodauit. spē s̄ ei furti ē de alie nō largiri. ut. ff. e. si pignore. s. i. m. Placuit intelligāt et erō. qz volūtal distiguit maleficia. ut. ff. e. q̄ iurie. i. fi. i. h̄. n̄. et fac. C. ad. l. cor. de sic. l. i. et. ff. si cer. pe. l. q̄ ter. n. Permissur⁹. qd̄ si h̄ credidit. s. dñz p̄missur⁹. h̄ stulte eēde bat h̄ furti nō teneē eū nō fiat. s. furtū absqz affeū ut h̄ subiat et s. de vsu. s. Jiē si is. h̄ actōe ex eo d̄ctū. ut omodati vel si mili bñ teneē. ut. ff. e. q̄ si re tibi omodata h̄ sec⁹ si stulte opinor te p̄missur⁹ rē tuaz accipere. ut. ff. de furt. l. q̄ val. s. veta⁹ Accur

Sur ad i. nisi i duobz casibz ut dixi. s. e. g. i. Ac p. **Furtu**
 ut furti actio nascat. furtu in fit qd dicitur. h. certe imo nec
 furtu fit. ut ff. e. l. i. de d. n. s. p. n. l. q. **Dno. i. meui. ac.**
Non prulerit. i. do
 mino h. renuclauerit
 ut. C. de furt. l. si qd
 p. suaserit accur.
Ad eum scz tituz
 t. **Decisio. ut. C.**
 de ser. co. l. si quis
 p. suaserit.
Actio: spale e qd
 h. dicitur alias no fit
 furtum volenti ut. s.
 p. g. r. ff. de dona. c.
 m. vi. et. vr. l. de eo
 in fi. q. e. c. d. tra. s. z. vi
 de q. nec h. casu de
 beat esse spale. ut. C.
 de f. fugi. l. quicuzq.
 s. fi. h. i. b. i. m. cap. mali
 cia a dno hic at ab ip
 so corumpente
Licet. i. quamuis.
Regule quas re /
 gulas h. emul. ff. s. p.
 corrup. l. i. in pn. et
 per totum ti. ac.
Permicet. i. de
 structionem.
Impunitate. sic. j.
 t. i. s. j. nedu talia.
Ambusda. Item
 et vnus pena fit me /
 t. multoz. ut. C. ad
 l. iul. repe. l. i. Et no
 in h. s. p. u. r. aff. em. et
 si non sequeur effectus
 sic. C. de ep. et. cl. l. i.
 si qd non dicat. et. C.
 s. h. i. s. q. ad ec. s. fu. l. i.
 p. n. r. At. s. ff. de pe
 nis. l. cogitacois s. z.
 certe h. cogitatio iaz
 deuenerat ad aliquē
 actū vñ non erat nu
 da ut. C. ad. l. iul. de
 f. ca. l. i. quisquis ac.
Induz furtu. n.
 e de d. n. s. h. maleficij.
 et ideo ex h. maleficij
 non auiliter h. crimia
 lie agitur. nam cum
 sit liberum corpus n.
 recipit est. macdem.
 ut. j. de ob. li. que ex q.
 si delie. s. ob. h. o. i. em. e.
 malit. et autem extra
 ordinem agetur. ut.
 ff. e. l. fi. et de p. ua.
 delie. l. fi. M. h. o. n. a
 git s. z. et pat. n. agit
 oditione furtua. cuz
 ipa ad possessionē vñ p. petatē opetat qz neutz i filio hē
 m. ut. ff. e. l. eū q. s. si filius. et. l. mē i pn. et. l. liboz. et. ff.
 de acq. e. pos. l. i. cū h. t. edes. s. fi. et. ff. de rei. v. e. l. i. s. p. h. ac

pmiffurus credat ext emē
 v. deri optima sane distin
 ctio. qz furtu sine affectu
 furadi nō dmittit. s. z. si cre
 dat aliqs inuito domino
 rem comodata sibi dētaē
 domino at volēte id fiat
 dicitur furtum non fieri.
Vnde illud qditum ē cū
 ticius huuz meuij sollicita
 uerit ut qsdā res domino
 furripiat. z ad eū perferat
 et huus id ad meuium ptu
 lerit Meuius autem dum
 vult ipz ticiū in ipō dlicto
 oprehendere. pmisit hu
 qsdam res ad euz pferre
 vtrū. furti a hui corrupti
 iudicio teneat tici? an neu
 tro z cum nob sup hac du
 bitacione suggestuz ē. et
 antiqz prudentium sup h
 altcaciones p. spexim? qz
 busda neqz furti neqz serui
 corrupti actionē p. statib?
 qbusdam furti f. m. modo.
 nos hmōi calliditati obuī
 am euntes p nostram de
 cisiones scimus non solum
 furti actionē sed ec hui cor
 rupti o. tra euz dari. l. z. emz
 idem seruus deterior a so
 licitatoze minime fact? ē
 ideo non occurrat regule q
 serui corrupti actionez in
 troducerent. tñ ofiliuz cor
 ruptoris ad p. n. iciez p. bita
 tis serui introductuz ē. vt
 fit ei pena. l. is actio imposi
 ta. tāqz si re ipa fuissz hu?
 corruptus. et ne ex hmōi

Aliqñ subrexit s. h. ec res nōt e fficiē furtia. ut. ff. de
 vluc. seq. s. h. rē. et. ff. p. emp. h. rē. vñ die q. qñqz est rē
 furtua a fit furtū. et nascit actō fr. ut fere i toto h. ti. e. s.
 ff. e. et. C. e. itdum
 nullū eoz est ut si rē
 meaur. itē dū furtū
 fit et res iurtia. h. a /
 cō furti n. nascit. ut
 j. e. s. in qui. mē dūm
 furtū fit et actō nasci
 tur. h. nō fit res furti
 ua ut h. s. z.
Indū teneē. et
 nō maifesti. l. z. e. de p.
 hē datur. ut. ff. e. l. i. if
 qui ac.
Ali? fa. ad h. ff.
 ad. l. acq. h. seruus s.
 uū. s. si quis de manu
 missis a. ff. e. l. i. ifurti
 s. p. n. l. et. l. q. ser. ac.
Sed qd p. lasciuā
 idest stulticiam.
In f. m. i. vtilis.
 acquit. h. corpa lesa
 sint. alioquin subfidi
 aria. ut. j. ad. l. acq. l.
 s. fi. et. s. p. n. l.
At vbi adūsatue
 p. mo dco vbi dixit
 dari in factū
Ope supponit. nō
 hic dari ofiliuz solo
 facto alias d. ofiliū
 hois intentō vñ p. po
 fitū ut. ff. e. l. i. qd fur.
 s. i. Itē d. z. ofiliū qd
 alij dat bonū vñ mas
 lū. ut. ff. e. in furti.
 s. p. n. l. in fi. Itē ofi
 liū d. z. qd capif a ml /
 tis. ut. C. de le. et. cō
 st. l. i. humanū ac.
Certe cū alias e
 rat scirus furtum ec
 sine ofilio huius ali
 as teneē vt et qz. ff. s.
 furt. qui seruo et de
 h. fi. l. sepe. aliud vi
 deē in actōe hui cor
 rupti ubi teneē ecia
 si al. erat factuz. nec
 em oportet laudan
 do augeri maliciā vt
 j. ad. l. acq. l. s. certuz
 et. j. de ac. s. in qua
 dzupli. et. ff. de ser.
 uo. cor. l. i. s. p. suade
 Sed q est rō. h. qz
 h. agit ex delicto se
 cuto p. p. suasionem
 non at ex ipsa p. suasio

impunitate et in aliuz ser
 uuz q facile possz corrupi
 tale facin? a qbusda p. pe
 treē. **I**nduz etiā libero
 rum hoīuz furtū fit veluti
 si quis liboz nōoz qui in
 p. tate nostra sunt subrep
 t? fuerit Aliqñdo ec sue
 rei furtuz quisqz omittit.
 veluti si debitor rem quaz
 creditori pignoris cā de
 derit subrexit. **I**nduz
 furti teneē qui ipse furtū
 non fecit qual est is cuius
 ope et consilio factuz est.
 in quo numero est qui ti
 bi nummos excussit vt a
 lius eos raperet aut tibi
 obstiterit vt ali? rez tuā ex
 cipet vñ oues vñ boues tu
 os fugauerit ut alius eas
 accipet et h. veteres sc. p. se
 runt de eo qui p. ano rubro
 fugauit armentū sed si qd
 eoz p. lasciuā z non data
 opa ut furtuz admittēt fa
 ctum est in factum actio
 dari debet. At vbi ope me
 uij ticius fecit furtuz am
 bo furti tenent. **O**pe et
 ofilio eius qz furtū admitti
 vidz qui scalas fenestris
 supponit forte. aut ipsas
 fenestras vñ ofitiū effregit
 ut ali? furtuz facēt quīue
 ferramēta ad effringēdū
 a scalas vt fenestris suppo
 nerent o. modauerit. sciens
 cuius rei gracia o. modauē
 rit. **C**erte q nulla opez ad
 furtū faciēdū adhibuerit
 ne. et ideo distinguit. erat alias scirus vel non. h. i. ali? ca
 sibz ex ipa p. suasioe agit qd postea seq. ut. s. e. s. vñ il
 lud. dūmodo nō ex iterua illo nimio sequat. ut. ff. de ser. cor.

.l. n. B. et .l. neracius. Tre eccl. j. de inuit. g. no solu. Sz ibi
n erat affcure q fecit. Ac. flo. a. **U**n q nec ob id. qd vez
e n lis fuerit estiat. v. dñs vediderit furi. ut. ff. e. l. quis
b. **Q**u nascit n sit fi
li9 bñs castrale pecu
liu vel q castrale vbi
fili9 teneat pti. et pti
filio. **D**e et de uxore
q8 h de filio sz. ut. ff.
e. si qs vx. i. pn. ac. flo

sz tm cõsiliuz dederit atq3
ho: tatus est ad furtu faci
endum non teneat furti.
Un q in pentuz v. dño
rũ ptate sũt si rez eis surri
piat. furtuz qdez faciunt.
sz res in furtiuã cãz cadit
nec ob id ab ullo vsucapi
pt ateq3 i. fatã dñi reũtãt
sz furti actio non nascit. qz
nec ex alia cã vlla potest
inter eos actio nasci. **S**ive
ro ope et consilio alterius
furtum scũ fuerit. qz vti
q3 furtuz omittit ouenien
ter ille furti teneat qz verũ
est ope et consilio eius furtuz
scũ esse. **F**urti at actio ei
õpetit cuius inest rem sal
uã esse sz dñs non sit. **I**ta
q3 nec dño a. it õpetit qm
si eius inest rez non perire
vnde õstat creditorem de
pignore surrepto furti a
ctioe agere posse. etiaz si
idoneuz debitorẽ habeat
qz expedit ei pignori poti
us icũbere q in psonã agẽ
adeo qdez ut quis ipse d.
bitor eã rez surripuerit nĩ
omĩ9 creditori õpetit actõ
furti. **I**te3 si fullo polien
da curãdãue aut sarcina
tor sarcinda vestimenta
mercede certa õstituta ac
cepit ea q3 furto amiserit
ipse furti h3 actionez. non
domin9 qz domini nĩ inest
est eã rez non pĩre euz judi
cio locati a fullone aut sar
cinatore rez suã pseq pt
Sz a bone fidei eptori
subrepta re qemerit qũis
domin9 non sit omnimõ õ
petit actio furti quemad
modũ et creditori. **F**ullo

c. **F**urti at. cui õfist
ec modice. ut. j. t. i. g.
fi. et. ff. vi bo. rap. l.
.ij. g. et gñaliẽ. **I**tem
opt3 q mẽsit ex iusta
cã et pbabili. nã si e
malofid pos. v. hui9
rei fur. furti nã ag3 vt
ff. e. l. itaq3 eca pn.
et. l. eũ q emt. g. hñ
at sz si bonũ micũ ha
buit. ut qz sibi õmo
dauit. l. lo caui. hab3
actõ3 furti. et hẽ ca/
sus i q fur furti agẽ
pt. ut. ff. e. q vas. g.
si ego tibi. Ac. flo.

d. **C**õpetit õf debitorẽ q subripuit. ac. e. **S**i fullo sar
tinato: Qui sit dic. ut. g. mã. g. fi. **S**z et bone. fac. ff. e.
.l. ita soluere. ac. flo. **S** Possit imo vidẽ q sp dñs deat
furem ouere. ut. ff.
loc. et õduc. l. e. i plu
res. g. vestimta. Sed
ibi de actõẽ rez. vel
õdic. furtia dic. hic
at de actõẽ furti.
h. **D**e i pte. ut fur
ti actõ õpetat dño. a
fac ad hũc. g. ff. s. cõ
dic. sine cã. g. si ful
lo. accur.

lori vo et sarcinatori non
alit furti actioez õpetere
placuit q si soluendo fue
rint h est si domino rei esti
mationez soluere possint.
Nã si soluendo nĩ sũt tũc qz
ab eis suũ dñs õleq non pos
sit ipi domino furti õpetit
actio qz h casu ipi õfist rẽ
saluã ei esse. **I**dez est si in
pte soluendo fuerit fullo a
sarcinator. **Q**ue de fullo
ne a sarcinatore dixim. **D**ea
dez et ad euz cui comoda
ta est res õnferenda vete
res estimabãt. **N**ã ut ille
fullo mercedez accipiẽdo
custodiã pstat. ita sz q3 q
õmodatuz vtendi cã acce
pit sũt necẽ h3 custodiã
pstat. **S**z nã apudentia
eciã h in nris decisionib3 e
ĩndãuit. vt involũtate do
mini sit. siue õmodati acti
onez adũ9 eũ q rez õmoda
tã accepit mouẽ desidẽat.
siue furti adũ9 euz qui rez
surripuit. alũt earuz elcã
dominũ non posse ex pnia
ad alterã venire actõ3 sz si
quidẽ3 furez elegerit. illũ
qui rez vtendã accepit pe
nit9 libari. **S**inaĩ õmoda
tor veniat adũ9 euz q rez
vtendã accepit ipi qdem
nullo mõ õpetẽ posse adũ
sus furez furti actõ3. **C**ũ
autem qui p re õmodata
ouenitur. posse aduersus
furem furti hẽ actõẽ3 ita
tam si domin9 scĩẽs rẽ eẽ sũ
reptã adũsus eum cui res
õmodata fuerit peruenit.
Sinaĩ nescius a dubi
tãsz rez non eẽ sũreptã. a
pud eam õmodati actõẽ3

i. **S**z nã i decisioib9
ut. C. de fur. et suo
cor. l. fi. g. tales itaz
q3. ac. flo. **K**Ad ac
terã. vñ actõ furti h
caũ nẽ abulatozia.
l. **P**si. f. õmodatori
m. **H**ẽ actõ3. et pe
nã exactã dño õstiquẽ
nĩ cogit. qz vbi picu
lũ ibi a õmodũ. ut. C.
de fur. l. fi. g. h cum
n. **P**erueit. agendo
õf eũ a. zõẽ õmodati
Accur

Ab eo. s. comodatario. **E**t qui. s. comodatario. **C**um manifestissimu. **Q**uis dolo. s. qbz mo. re. ob. s. pre/tea. et. E. depositi. l. i. et. l. p. a. l. fi. et. i. d. q. s. h. hem. s. ff. e. eum qui. s. is. autem

In summa. i. ut huius huc. t. expeditamus t. Proxim. a. deimo ano et dimidio scz vt. s. dixi de muti. st. s. furiosus et fa. ad huc. s. ff. e. l. impuberet. et. ff. ad fil. l. ex capite et. ff. s. reg. iur. l. puillus

Furti vendica do. i. diuiz petedo si ex tet. **C**ondicendo. i. in psona agedo co dicoe furtiua si cofu. pti hit. et fac ad huc. s. ff. de odi. furti. l. h. p. fure. s. furti. a. l. in odi. et. j. de act. s. sic itaq. et. C. de fure. l. ancille.

De vi bonoz rap toz. v. de furto se que de rapina. et co seqnter ut potes vide re. s. t. i. i. principio.

Quod alienas lar ge accipe. ut ec si sint oñes id sit qad socij prem ut. ff. de furt. l. si so. **F**urti. s. n. mani festi. ec si s. phedatur s. p. qd falsu est. imo si s. phedat mani festus est. et in qdru pliu pt ouemiri. ut. ff. de furt. si vedidero. s. euz raptor. al. si n. dephedat. no mani festi tene. q actone si fuerit actu tollitur vi bonoz raptor. n. in id qd excedit ut. ff. e. l. i. **I**n casu nec ma nifesti nec non mani festi tene. ut si qs ex domo in q nemo erat rapuerit. s. tñ hac a. adoe vi bo. rap. tene tur. s. p. ut. ff. s. fur. l. si quis de domo. sed b. e. falsu qz ibi erat a ctu furti no manifesti. et ideo apli. cessat h. actio n. ido datur hec actio vi bono. rapto.

Suppositum scz furem dico q eligendo vna repellit ab alia si sciens a pncipio fuit.

instituit. **P**ostea autez re opata voluit remittere q de comodati actoz ad fur ti aut actionez pueire tuc qdem licencia ei cedit et adusus furez venie obsta culo nullo opponendo qm incert. ostitut. mouit adu sus euz qui rez vtenda ac cepit comodati actione nisi dno ab eo satisfcm e tunc eteniz omno furez a dno quidez furti actione libari suppositu autez esse ei qui p re sibi comodata dno sat isfec. euz manifestissimum est ecia si ab inicio dñs acti ones instituit comodati ig nar. rez esse sbrepta. **P**o stea autez h. ei osto adus furez transferit. omnino li berari euz qui rez modas tam accepit. **Q**uenucunqz cae exitus dñs adus furez habuit eadez diffinitione obtinente. siue in ptez siue in soliduz soluendo sit is q rez comodata accepit s. is apd quez res deposita est custodia n. pstat. s. tñ i eo obnoxius est si quid ipe do lo malo fecerit. qua d ca si res ei surrepta fuerit. qa restituende eius rei nomie depositi non tene. nec ob id ei. i. n. est rem saluam ef se furti age n. pt. s. furti a. ctio dno opetit. **I**n sum ma sciendū e qñtuz esse an impubes rez aliena amoue do furtuz faciat. et placu it. qz furtuz ex affcu ostitit itaqz demū obligari eo cri mie impubez si pxim. pub tati sit et ob id intelligat se delinquere. **F**urti a.

duia excedit. et in id qd excedit. ut de ca. l. ff. e. l. i. et. ff. de act. et obli. l. qui suum. s. fi. a. **D**iximus ut. s. e. i. m. fi. **R**aptor op henda. s. qz quo pt raptor non s. phedi. eu

ctio. siue dupli siue quadru pli. tantum ad pene perfe cucionem ptinz. **N**am ipi rei psecucionez extnsecus hz dñs qua aut vendicādo aut odicendo pt auferre. s. rei vedicacio adus qd possessores est. siue fur ipse possid. siue ali. q. libz. **C**o dicio autez adus furez ip suz h. red. eue ei. qz n. posside at competit. **De vi bo notu raptorum.**

Qui res alienas ra pit tenetur qdem etiam furti. **Q**uis eniz magis aliena rez inui to dno o. ctat. q. qui vi ra pit. **I**deoqz recte dcm est euz improbus furez esse. s. tñ p. az actonez ei. delicti noie ptoz introduxit. que appellat vi bonoruz rap toru. t. est in. an. qdru pli. p. an. simpli. q. actio vtil. est. ec si qs vnaz rez lz minima rapuerit. **Q**ua druplus aut n. totu pena e s. ext. pena rei psecucio est sicut in actione furti mani festi dixim. s. in qd ruplo inest rei psecucio. vt pena tripli sit siue oprehenda raptor in ipso delicto. siue non. **R**idic. eniz est leuio ris odiciois esse euz qui vi rapit q. qui cla rez alienaz amouit. **Q**uia tñ ita ope tit hec actio si dolo malo quis rapuerit. **N**az qui ali q. errore induct. suam rez esse existimet et imprud. iur. se eo aio rapuerit quasi dno liceat eciam p vim re sua auferre a possessoribus absolui dz. cui scz ouenies

dica. eripe. q. d. r. s. ma. auferre. ut. ff. ne q. eu qui in iur. l. iij. s. i. **R**e. distingue aiz auferentis. ut si erat animus ei palā. q. per vim auferedi. sic ibi nemine inueiat. tñ est raptor. s. fur q. h. aiz ut faciat cla. lz in. d. dephenda. ex q. dep. h. en. e. effitatur ma nifest. ut. ar. s. ti. i. s. furtu at a fuero **Q**ui vi rapit. q. d. null. ut. h. et. ff. q. me. e. l. si e. excep. s. q. vi d. **A**mmu. s. vtil. ut. C. e. l. fi. et. l. res. a. C. s. noza. l. p. n. l. e. **Q**uadrupli. nisi in casu q. agitur ad du. plus tñ. ut. C. de pa gamis. l. pagamis. et. l. xpian. que e huic otra. **S**ed illud speci ale est. **V**tilis. i. efficax et direcā. vel dic q. dire cta opetit qñ plures res rapte hit. s. vtil. qñ vni tñ bonu rap tu e. i. vna res rapta e et fa. ad h. q. p. h. o. o. s. raptor. e. h. ad singularē ut. ff. s. s. et de. l. falsa. s. ul. et. ff. de negg. l. iij. s. ne gocij. et. ff. de h. re. p. l. reg. larit. et. l. lz. **E**t pena. i. pe te non manifesti. **R**idiculu. bñ dixi siue no. ridiculum eni erat. **Q**ui clam. nā rap tor tene. i. qd. dupli. s. fur no manifesti. m. dupli tñ vel e. plum cū re. s. q. palā fura. certum est in plus te ner. q. raptor. e. cū in quitupli e re teneat **Q**uia tñ istud qz vidz sup. fluu. **V**l po ne. qz. p. h. **A**lij ita tñ et tuc est planior. **A**bsolui dz. scz ab actoe vi bo. rap. iudi cis sniavt qdā dicunt v. ipo iur. s. az. ut. ff. s. p. h. i. q. vec. omis. l. omilla

a Sed nedum. p. tñ fm qsbam vel pone ape
b Inueniatur sic. s. t. i. g. vnde illud.
c Cōstōibz. ut. C. vii. vi. si q̄s in tātā. et i. alij seq̄ntibz. vñ
 q̄s in fi. t. h. hic p̄seq̄
 tur tantum tenorez il
 lius. si q̄s in tātā. et
 in alij seq̄ntibz. vñq̄ i
 fi. t. sup. q̄ materia lō
 guz esset h. dicere. cū
 et. xj. q̄stionel. ibi no
 tenē sup. p̄di. dā. lege
d Soli. p̄p̄e. q̄nq̄. tā
 tum ip̄p̄e. ut. C. de
 act. emp̄. l. ij. sed rei
 mobilis. s. occupacō
 lz. q̄nq̄. eē. immobilia
 dicāt. occupari. ut. C.
 de rei ven. l. domum.
e Sane actōne scilz
 vi. bo. rap.
f In bonis idest in
 dominio. ut. ff. de ac
 quit. re. do. l. rem in
 bo. et. l. statuas. et. ff.
 de x. sig. l. bonorum
 appellacio vel si eiam
 bona. fide. possideant
 idem est
 Si ex boīs. nisi aliq̄s
 ius habeat. ut statim
 p̄ exempla probat
h Deposita. i. p̄mis
 sa custodia. a. d̄posita
 rio. ut. s. t. i. g. p̄n̄.
 vel ecia. omisit culpā
 ut seq̄tur. vel etiā. si p̄
 cū accepit. depōsicō
 nis. nō. tñ. q̄i. mercedē
 tenetur. eidem. ut. ff.
 e. l. ij. g. dicet. aliq̄s. a
 lioquin. est. locacio.
 ut. s. man. g. fi.
i Uac actōz. fac. ff.
 vi. bo. rap̄. l. ij. g. et
 generaliter.
k Dñium. i. dñi. est.
 macōnem. ut. ff. q̄. me
 tus. cā. l. similit. g. q̄.
 possessionē. et. ff. vti
 pos. l. p̄n̄.
l De lege acquilia.
 post maleficiū. rapie
 sequit. de dāno. quod
 p. l. acquil. punitur
O Anni iniurie
 actio. idest a.
 cō. l. acquil.
 opetit. p̄. dāno. dato.
 id. est. destructōe. ali.
 e. rei. scā. nā. sic. s. dā
 nū. diminuō. p̄mo.
 n̄. ut. ff. de. dam. in.
 fec. l. in. fi. at. rem. al.
 terius. furtipes. l. vi.
 de. aris. damnū. infer
 re. tñ. non. infer. tāle

est nec furti teneri eius qui
 eod h animo rapuit. Sed
 neduz talia excogitent in
 ueniat via p qua raptorez
 impune suā exerceāt auari
 ciā meli⁹ diualibz ostōnibz
 pro hac pte p̄spectum est
 ut nemini liceat vi rapere
 vel rez mobilez vel se mo
 uentes lz suā eand rem exi
 stimz. s. si quis conē statu
 ta p̄cipuz fecerit. rei qui
 dez sue dñio cadere. sin au
 tem aliena res sit p⁹ resti
 tutionez ei⁹ eciam estimā
 tionez eiusdez rei prestare
 qd non soluz in mobilibus
 rebz q̄ rapi p̄nt ostōes ob
 tinere censuerunt. s. etiaz
 in inuasionibz q̄ circa res
 soli sunt ut ex hac causa
 ab omī rapina homines se
 abstineāt Sane in hac a
 ctione non vtiqz expecta
 tur rez in bonis act oris eē
 Nā siue in bonis sit siue nō
 si tñ ex bonis sit locuz h a
 ctio habebit. Quae siue lo
 cata siue dmodata siue ec
 pignozata siue d̄posita sit
 apd ticiuz res sic vt inter
 sit ei⁹ eaz rem p vim n̄ au
 ferri veluti si in d̄posita re
 culpam qz p̄misit siue bōa
 fide possideat siue vsufu
 ctum quis habeat in ea vel
 quid aliud iur's. vt inter
 sit eius non rapi. d̄ est ei
 opetere hāc actionez. n̄ vt
 dñiuz accipiat. s. illud so
 luz qd ex bonis ei⁹ qui rapi
 nā pass⁹ ē id est qd ex fba
 ei⁹ ablatuz esse pponatur.
 Et gñalit d̄ est ex quibz
 causis furti actio opetit in
 re clam scā ex eisdem caus

q̄s p hūc. t. teneat. h. act. furti. ut. ff. e. l. si uiuus suum. g.
 si oliuā. et. g. idē. et. i. filia. **l** tria capita siue capitula
 m. **Primo** capite. habebat. et de p̄mo ca. s. h. fm at. fi.

omnes habere hāc actionē
De l. aquilia
O Anni iniurie actō
 ostituitur p legez
 acquilia cuius p̄mo capite
 cautuz est. ut si quis alienū
 hominez alienāue quadru
 pedez q̄ pecuduz numero
 sit iniuria occiderit quāti
 ea res in eo āno plurimi fu
 erit tñ dñio dare dānetur
Ad autem non p̄cise de
 quadrupede s. de ea tātuz
 q̄ pecudū numero ē cauet
 eo p̄tz vt neqz de feris be
 stijs neqz de canibz cautū
 esse intelligam⁹ s. de h̄ijs
 tātuz q̄ gregatim p̄p̄e pa
 sci dñr. quales sunt eq̄ mu
 li asini oues boues capre.
 De suisbus qz idez placuit
 nā et sues pecuduz appella
 cione otinent qz et h̄ij gre
 gatiz pascunt. sic deniqz r
 homer⁹ in odiffca ait sicut
 diuus eli⁹ marcian⁹ in suis
 ostōibus refert grecum
I niuria autē occidere
 intelligitur qui nullo iure
 occidit Itaqz qui latronē
 infidiatorē occidit non te
 netur. utiqz si aliē piculuz
 effugere non p̄t **Ac** nec
 is qdez hac lege tenetur q̄
 cāu occidit. si modo culpa
 eius nulla inueniāt. Nāz a
 lioquin non minus ex dolo
 q̄ ex culpa q̄sqz hac lege
 tenetur **Itaqz** si quis dū
 iaculis ludit vel exercitaē
 trāseuntem seruū tuum
 traiecerit distinguitur.
 Nāz si id a milite qui in cā
 po eo vbi solitus est exer
 citari admissum est. nul
 la culpa eius intelligitur.

est in vsu. de ecō. s. l.
 j. e. g. caput. s. azo. et
 g. capite. et. ff. e. l. ij.
 n. **I** niuria. i. nō iur.
 ut. j. e. q̄ iniurie
O Occiderit nō occi
 derit. nā si alio mō le
 sit ex ecio capite agi
 tur. ut. j. e. g. capite ē
 cō. p. **I**n eo anno.
 scz p̄terito
Q Plurimi habita
 extimacōe non affecti
 one singuloz. s. om̄
 extimacōe. ut. ff. e. si
 seruū meum.
U dñio. ut. ff. e. l. j. Te
 mela. g. legis vel qua
 si dñio. ut fructuario.
 vel alij q̄ h̄z ius in re
 ut. ff. e. Item mela. g.
 fi. et. l. se.
S **Q**d at pascunt. fa
 cit. ff. del. in. l. lega
 til. vñ. g. pecoribus.
T **I** niuria fac. ff. e. h̄
 et. h̄. q̄cūqz. g. iuriam.
U **L**atrones. s. diur
 num. ut tñ. clamat. et
 se defendat. s. fur ē ec
 si se non defendat. ut
 h̄. subic. et. ff. e. l. iij.
A **l**ioquin si culpa
 intuemat.
P **U**o min⁹ idē n̄ p̄
 ex dolo q̄ ex culpa
 cū ec leuissima culpa
 in hāc actōem veniat
 ut. ff. e. l. si in lege v̄l
 p̄p̄e lege. et. ouerte li
 terā. non minus rē. i.
 non min⁹ ex culpa q̄
 ex dolo. sic et alias.
 ff. de pact. l. i. iugen
 g. p̄adorū. et. ff. de
 cundis nup. l. cum ap
 tissime. et. ff. de pig.
 paulus. g. damus. q̄ ē
 figura yste ronp̄d̄re
 ron. secundum. jo.
D **I**stinguē. utruz
 omiserit dolo vel cul
 pa vel non
N **U**lla culpa. n̄ d̄e
 ta opa fcm est. ut. ff.
 e. l. si obstet. i. fi. et
 l. nam.
R **E**cus. qz. s. h̄. ē. ei
 d̄putatū. ar. i. aut. vt
 h̄. q̄ ob. p. et. res. mi.
 g. sin vero tacuit. et.
 ff. e. l. idē. iur. in. fi.
T **E** putator. id ē

q̄ putat vites i arboribz positas ut i q̄busbā fr̄is sunt v̄l eē ipas arbores. nā et arbores putat̄ d̄ **P**reclamavit. nisi forte dolo. ut. ff. e. l. si putator. **I**mpicia fa. ff. de reg. iur. l. i. p̄cia. n. ff. loc. l. si q̄s fund. g. celsus. n. ff. si q̄s fūdū v̄l do / m̄i et. g. celsus. et. g. seq̄. et. ff. de suspec. tu. l. tutor. q̄. g. fi. **I**nfirmitatē n̄ em̄ dz infirmitatē suā i al teri⁹ lesiōz dūcē. ut. ff. e. l. iur. **S**ve / h̄rē. puta i reda vel vehiculo uel eē ipso e q̄ **Q**uāti eo an no. nā. alit̄ h̄ v̄ba po nūt et h̄s ea. s. i. p̄n. **C**ōstat i h̄redē n̄ ex dāno locupletior scūs ē. ut. ff. e. inde neraci. g. h̄c qz du pla lūē ab h̄redibus sūt q̄to. q̄nda. ut. ff. de casu. l. iij. uel si lis fuerit orestata cū de fūdō ut. C. ut heres d̄fici i q̄ntū loc. f. ce. l. i.

Estiatē opponē de eo q̄ hodie plimo fuerit q̄ oliz a occis⁹ q̄ ab aliq̄ nā n̄ vidr̄ in b̄ casu eē penalis h̄ic addō ḡ vidr̄ ēn̄ h̄ de / b̄ i b̄ casu ad h̄redes h̄ n̄ seq̄. l. z. ei repiaē i b̄ casu q̄ n̄ sit penal̄ tñ nō ē ap̄an̄ ita vt ēn̄ h̄ d̄cat ut i b̄ exp̄. aliq̄ n̄ vidz v̄l n̄ vidz actualit̄ tñ apt⁹ ē r̄i dere uel vidē nā. alit̄ ut. ar. ff. de aq̄ cor. n. est. l. i. g. q̄ridiana. ut. ff. de flu. l. i. g. **T**e m̄cedum.

Si alius tale quid amisit culpe reus est **I**dem iur̄ est de milite si in alio loco q̄ qui ad exēcitādum mili tibz destinat⁹ est. id admi sit **S**em si putator ex ar bore d̄iecto ramo suū tu u3 t̄nseuntes occiderit si p pe viā publicā aut vicinā lez id fcm̄ est. neqz p̄clama uit ut casus euitari possit culpe reus est. si p̄clamauit neqz ille curauit precaue extra culpā est putator

Eque ext̄ culpā esse in telligit̄ si seorsuz a viā for tē v̄l in medio fundo cede bat l3 n̄ p̄clamauit qz i eo lo co nulli ext̄neo ius fuerat **A**d i **P**reca si medic⁹ qui suuz tuuz secuit dere liquit curacionez. et ob id mortuus fuerit seruus cul pe reus erit **I**mpitia qz culpe ānumerat̄. veluti si medic⁹ idō suū tuū occide rit qz male eū secuerit aut p̄perā ei medicamentuz d̄ derit **I**mpetu qz mularuz quas mulio p̄t̄ imperi cīā retinere non potuit si h̄ u⁹ tu⁹ oppress⁹ fuerit cul pe re⁹ est mulio **S**z si p̄t̄ i firmitatez eas retinere non potuerit cum ali⁹ firmior eas retinere potuissz eque culpe tenet̄ **S**adez qz pla cuerunt de eo qz qui cum equo uehereē. impetu3 ei⁹ aut p̄t̄ infirmitatē aut p̄ ter impiciā suā retinere n̄ potuerit **H**is autez **A**bis legis quāti id in eo an no plurime fuerit illa sen tentia exp̄mitur vt si quis hominez tuū q̄ hodie clau

Illis ea q̄ dixim⁹ p̄ totū hūc ti. **M** **I** h̄reditatē i le ge ei acq̄l. dānū oseq̄m̄ et amisse dicim⁹ qd̄ aut oseq̄ potui m⁹ aut erogare cogim⁹. ut. ff. e. l. p̄ide. et. l. si suū occi. et. **I** si seruum meū **T** vel ex omedis q̄ cāta bat de omedia et vn⁹ sine alio cātare nefei ebat n̄ **Q**ui sup̄h̄t. fac. ar. ostra. ff. d̄ ac. ep̄. si steril. g. c. p̄ ven ditorē. et de pi. et o / mo. rei v̄di. l. i. **L**iberz dānū. f. q̄n ti fuerit i āno retro. ut. s. e. in prim.

duz aut m̄ac⁹ aut lusc⁹ e rit occiderit qui in eo āno integer aut p̄ciosus fuerit n̄ t̄ati teneat̄ quāti hodie erit l3 quāti eo anno pluri mi fuerit **Q**ua racione cre dituz est penalē esse huius leḡ adionez. qz non solum t̄ati q̄sqz obligat̄ quātum dāni dederit l3 aliq̄n longi pluris. **I**deoqz ostat in he redez eā adionez n̄ t̄nfire. que t̄nfitura fuissz si v̄l dā nu3 nunqz lis estimaretur. **I**llud non ex **A**bis leḡ l3 ex int̄ptacione placuit. n̄ soluz pempti corpis esti macionem habendā esse se cunduz ea q̄ p̄dixim⁹ l3 eo āpli⁹ q̄c q̄d p̄teā pemp to eo corpe dāni nobis il latum fuerit. veluti si suuz tuuz heredē ab aliq̄ insti tutuz ātea q̄s occiderit q̄ uis iussu tuo h̄reditatē ad ierit. **N**ā hereditatis qz a misse rōem esse habendaz constat **S**tem si ex pari mularum vnam vel ex qua drigis eq̄rum vnum quis occiderit. vel ex omedis v nus huius occisus fuerit nō soluz occisi sit estimacio. l3 eo āpli⁹ id qz oputatur q̄n ti depreciatisunt qui sup̄ sunt **L**iberum autem est ei cuius hui⁹ occisus fuerit ex iudicio puato legis ac qui ē dānum persequi et capital̄ criminis eum reuz facere **C**aput scd̄z legis acq̄ilie in vsu n̄ est **C**apite terciō de omni cetero dāno cauetur **S**taqz si quis seruum meum vel eā quadrupedez que pecudū

Capital̄ em̄is. f. leg. cor nel. de sic. ut ff. e. l. inde neraci⁹ et. g. si dolo hui⁹ et. g. h̄ et si nā et. p̄ suo occi so ea lege agit̄ ut. p̄ libo. ut. ff. ad. l. cor. de sicca. l. i. g. i. donec tñ agit̄ vna n̄ pote rit agi reliq̄. ut. ff. d̄ publicē iudic. l. iij. et. ff. vi. bo. rap. l. i. g. i. h̄ p̄ acto vno aget reliq̄. ut. C. q̄n cui⁹ actō p̄ui. c. l. i. et. ff. vi. bo. rap. l. ij. g. i. **C**apite dāz no. qd̄. f. n̄ omet̄ i p̄ mo capite. ut. s. e. in prim.

a **R**upti. quod verbum est legis tereij capitis
b **S**ufficere si nō ē nouū ut spāliter q̄busdā enumeratis
 gñalit̄ subiciat̄ v̄bū m̄ q̄ singula opletat̄. ut. ff. e. si vuis
 seruū. §. inquit lex.
c **I**llud aut culpa.
 eē leuissima. ut. ff. e. i
 le. acquilia. l. leuissi
 ma. alias nō. ut. s. e.
 iniuria.
d **E**t s. s. tercio qd
 eī loco scdi.
e **D**āno. i. dāno da
 to in ceteris rebus
f **R**ex. §. q̄re minuf
 spacium i terco capi
 te q̄ m̄ pmo. §. quia
 m̄ pmo grauius deli
 qd et ido §. iij. p̄uī.
 ut. ff. de of. p̄. l. diu.
 et meli⁹. fa. lex p̄ce
 dēs
g **A**t nec v̄bū adiz
 citur. i. nō est positū
 i s̄fcio capite
h **R**omanā. ergo ē
 plebiscitum. qd v̄z
 ē. ut. ff. e. l. i. et. s. de
 iue na §. plebiscitum
i **P**rima pte. q̄ em̄
 in p̄facōe dñr in oē
 ctibz repetita credū
 tur. ut. ff. de v̄. ob. l.
 ticia. §. idē. i. §. a. l.
 q̄ sic. et. ff. de re. du.
 l. si. et. C. fam. h̄. l. l.
 q̄ciēs. a. ff. de ad. m̄
 sti. l. v̄. vuis. et. ff. de
 act. ep̄. l. si venditor
 hoīs. et. ff. de oē h̄e.
 emp̄. q̄ fūdū. a. del.
 iij. et. l. repetēdis. et
 de adi. et demō. l. a
 uia. et. l. libtis. et. ff.
 del. iij. lat⁹. a. ff. de
 fū. i. l. t̄ruc. leg. l. iij. et
 l. sepe. §. ḡayo. et. ff.
 s̄ pact. do. ē. p̄. §. ar
 gumēta oēria sūt. ff.
 de an. leg. l. sepe. al.
 ff. de adim. le. l. sepe
 et. ff. de fideicō. l. si.
 §. i. et. ff. de h̄re. i. lti
 l. sabin⁹. v̄z jo.
k **C**eterū placuit qz
 q̄ occasione dāni dat
 dānū dedisse vid̄. vt
 ff. e. l. q̄ occidit. §. m
 hac q̄ actōne
l **A**ctō dā. s. l. acq̄l.
 et n̄lomin⁹ in factum
 ut. ff. e. l. si obliet. §.
 si quis hoiez.
m **E**t si §. s. ō diffi
 cult̄. immo facile. vt.
 ff. e. l. q̄ actōe. i. fi
n **A**cquilia. i. dircā

numero est vulnerauerit si
 ue eā qd ruperit q̄ pecudū
 numero non est veluti ca
 nez aut ferā bestiā vulnera
 uerit aut occiderit h̄ capite
 tercio actio cōstituit̄ in
 ceteris q̄z omnibz animal
 bz. **I**tem in omnibz rebz
 q̄ anima carēt dānū p̄ iniu
 riā datū hac pte vendica
 tur si qd eniz ustuz aut ru
 ptum ā fracm̄ fuerit actio
 ex h̄ capite ostituit̄ q̄q̄ so
 la rupti appellacio in oēs
 istas cās poterit sufficere
Ruptum eniz intelligit̄
 qd quoq̄mō corruptuz est
 Vñ n̄ soluz frača aut vsta
 s̄z eē scissa ⁊ collisa ⁊ effusa
 et quoq̄mō p̄pta atqz de
 tiora scā h̄ v̄bo otinent̄.
Udeniqz tr̄sum ē. si q̄s in
 alienū vinū aut oleuz id mi
 scuerit q̄ nat̄al̄ bonitas vi
 ni aut olei corrumpere. ex
 hac pte legis acquilie euz
 teneri. **I**llud palam est.
 sicut ex primo capite ita
 demum quisqz teneē si do
 lo aut culpa eius hō aut q̄
 drupes occis⁹ occisaue fu
 erit ita ex hoc capite aut
 dolo aut culpa et de ceo
 damno quenq̄ teneri ex
 hoc tamen capite non q̄n
 ti in eo anno. s̄z quātū in di
 ebz. xxx. p̄ximus res fuerit
 obligatur is qui dānum d
 derit. **A**t nec plurimi quid
 v̄bū adicitur. s̄z sabino re
 cte placuit p̄inde haben
 dā estimacionez ac si eciaz
 hac pte plurimi v̄bū adie
 ctū fuissz. **N**ā plebē roma
 nā q̄ acq̄lio tribuno intro
 gāte hac lege tulit con

actōe leg. acquilie. Subsidiaria q̄ i dānis dāt. que lege ac
 o **I**n sc̄m actōe. id ē. quilia non oprehēdūt. ul̄ n̄ tenē
 tur. ut. ff. e. si vuis. e. §. fi. et vid̄. h̄ ē p̄re zia. ut. ff. s̄ p̄re. v̄
 l. actōnum.
p **S**i q̄s miscdia. s̄
 si non ductus miseri
 cordia dāt furti. ut.
 ff. de dolo. l. et ele
 gāt. §. idem labeo.
q **C**ōpeditū. est ei
 dolo. p̄imū. ut. ff. s̄
 pos. l. si hoiez. i. §. r.
r **V**t fugēt h̄ nō q̄
 q̄nqz dānū dāt a cor
 pe i corp⁹. et tūc lo
 cū h̄z actō leg. acq̄lie
 dircā q̄nqz a n̄ corpe
 i corp⁹ vtz p̄ multa
 exēpla. s̄. p̄. §. q̄nqz
 ecōt̄rio s̄ corpe i nō
 corp⁹ ut si ānū lū ex
 culli ut i aq̄ cadz vt
 ff. e. si fu⁹ v̄vū. §. si q̄s
 s̄ manu. et i h̄is duo
 bz h̄z loc̄ uti actō le
 gis acq̄lie. et n̄lem⁹
 i sc̄m v̄z jo. ut. ff. e. l.
 quēadmodū. §. m̄grā
 t⁹. al. municipales ē
 i vtroqz casu vtrūqz
 reperia dāt. v̄z jo. ut
 ff. vi. bo. rap. l. ij. §.
 si publicā. **Q**nqz a nō
 corpe i n̄ corp⁹. a tē
 subsidiaria i sc̄m ope
 tit. ut. ff. e. si vuis. §.
 fi. **D**e q̄ actōe i sc̄z q̄t
 h̄z nat̄as. dic. ut dixi
 m⁹. §. s̄ i d̄ic. §. fi.
 tentā fuisse q̄ p̄ma pte eo
 v̄bo v̄sa est. **C**eterū pla
 cuit ita demū dircāz ex
 hac lege actōez esse si quis
 precipue corpe suo dānuz
 dederit ideoqz in eū qui a
 lio modo dānū dederit vti
 les actōes dari solēt. velu
 ti si q̄s hominē alienū aut
 pecus ita incluserit ut fa
 me necare. aut iumentuz
 ita vehementer egerit ut
 rumpetur aut pecul̄ int̄m̄
 exagitauerit ut p̄cipitare
 tur ā si q̄s alieno suo p̄su
 serit ut arborē ascēdēt ul̄
 in puteuz descenderz et is
 ascendēdo vl̄ descendēdo
 aut mortuus ā aliq̄ pte le
 s⁹erit vtilis actio in eum
 datur. **S**ed si quis alie
 nū suū aut de ponte ā d
 rupa in flumen deiecerit et
 is suffocat⁹ fuerit eo q̄ p̄
 iecit corpe suo dānū de
 disse n̄ difficu t̄ intelligi po
 test. ideoqz ipsa lege acq̄
 lia teneē. **S**z si non corpe
 damnum fuerit datū neqz
 corpus lesū fuerit. s̄z alio
 mō alicui dānū ottingit cū
 non sufficit neqz dircā ne
 qz vtil̄ acq̄la. placuit euz
 q̄ obnoxius fuerit in sc̄m a
 ctione teneri. veluti si quis
 miscdia ductus alienum v̄
 uum ope ditum soluerit ut
 fugeret. **D**e iniuriis
Generaliē iniuria
 d̄: om̄e qd non iu
 re fit. **S**pealiē ali
 as otumelia que a otēmnē
 do dcā ē quā greci
 appellāt alias culpa quod
 greci ad dēn̄ sic in
 lege acq̄lia dānuz iniuria

s **D**e iniuriis p̄alia
 puata d̄icta et d̄ ius
 r̄ij̄ poit̄ qd puatū ē
 d̄ictū. i. si p̄bicum.
 nec ei cuiuslibz ope tit
 s̄ iniuriato t̄m̄. ut. §. e.
 §. i. s̄ma et. C. e. mu
 riaz. n̄ i caū fallit p̄
 famosū libellū. ut. C.
 de famo. libel. l. ita

Generalis. fac. ff. e. l. i. / omittit iudex qm de equi/
u. In iusticia. i. q. tate. / tate. p. n. u. i. a. t. i. a. q. n. /
de strictu ius. i. q. tate. et iusticia qm de vtriusq. p. /
p. Accipisse dicit. f. ille de que est iudicatu. n. u. i. a. t. i. a. /
p. In iura. hic prose. / quitur prout hoc t. s. /
tulo accipitur.

3 Cōuiciū. q. si duo / cui. cu. in vnu plures /
vocal. p. ferūt. ut. ff. /
e. J. ap. labeonem. /
s. conuiciū. ac.

a Quasi debitoris. / cum n. est. ut. ff. et. ff. /
e. l. iniurie.

b Qui intelligebat / ex affectu ei fit iniuria. /
ut. ff. e. l. i. iij. Sed qd /
si erat vere debitor. /
adhuc videt. id ē. nich /
adeo dicit. q. famili /
aritates p. opam. q. s. /
stendi. Quid ei tā. di /
rū. tā. i. humanū. q. pu /
blicacōe. p. opam. q. s. /
rū. fami. et. p. u. p. t. a. z. /
tes. detegi. et. vilita. z. /
re. h. est. ut. C. q. n. q. /
h. d. e. q. r. t. a. p. l. e. x. b. o. /
de. l. i. iij. s. i. Sed dico /
de. h. i. i. u. r. e. e. u. p. u. o. c. a. u. i. /
vel. meū. debitorē. ap /
pellauit. euz. esse. ut. /
ar. ff. e. e. u. q. i. m. p. r. i. m. /
e. Fieret. nisi. nocens /
erat. nā. p. c. a. n. o. c. e. n. t. /
um. nota. esse. expedit. /
ut. ff. e. l. e. u. q. i. p. r. i. m. /
d. M. e. m. f. a. m. i. l. i. a. l. m. a. /
t. r. e. f. a. m. i. l. i. a. s. d. i. c. i. m. u. s. /
q. ē. n. o. t. e. a. u. d. o. r. i. s. t. i. s. /
et. h. o. n. e. s. t. e. v. i. t. e. i. d. o. s. /
m. o. s. u. a. u. t. ff. d. e. l. i. b. /
e. r. b. i. l. i. i. i. j. s. f. i. a. ff. s. /
h. i. s. q. s. u. n. t. s. u. i. v. e. l. a. l. i. /
i. u. t. l. n. ā. c. u. i. u. s. a. c. /
e. P. r. e. t. e. r. t. a. t. i. u. p. r. e. x. /
t. a. g. e. n. u. s. e. s. t. v. e. s. t. i. s. q. /
n. o. b. i. l. i. o. r. e. s. e. i. u. s. r. o. s. /
m. i. z. s. o. l. e. b. a. n. t. v. t. i. v. i. /
h. a. l. i. u. s. q. c. u. i. p. m. i. s. s. i. z. /
e. r. a. t. d. e. f. e. r. e. b. a. t. i. n. a. l. i. /
c. u. i. p. s. o. n. e. e. t. e. i. g. n. o. z. /
m. i. m. a. m. i. n. i. u. r. i. a. z. t. e. /
n. e. b. a. t. u. r. i. l. l. i. q. u. e. i. n. s. e. /
c. a. b. a. z. A. s. s. e. c. t. a. r. i. e. s. t. /
f. r. e. q. u. e. t. e. r. s. e. q. h. i. c. p. l. e. /
r. i. u. z. S. e. d. a. t. t. e. n. t. a. r. e. /
e. s. t. b. l. a. n. d. o. s. m. o. n. e. p. u. /
d. i. c. i. a. a. l. i. c. u. i. u. s. i. m. p. e. /
t. e. r. e. u. t. ff. e. J. t. e. a. p. d. l. a. b. e. o. n. e. s. a. l. i. u. d. f. C. u. i. i. a. l. i. e. /
g. P. l. u. r. i. m. i. s. m. o. d. i. s. q. n. o. t. a. n. e. ff. e. p. t. o. t. u. m. /
h. P. a. t. i. e. i. n. p. t. a. t. e. h. z. s. i. i. l. l. e. q. i. n. i. u. r. i. a. f. a. c. i. t. s. e. i. t. e. o. s. e. s. s. e. i. p. o. /
t. e. s. t. a. t. e. l. z. i. g. n. o. z. i. c. u. i. p. t. a. t. e. s. i. n. t. a. l. i. o. q. u. i. n. o. n. s. i. c. n. e. c. m. a. r. i. /
t. o. s. i. m. u. l. t. e. r. e. v. i. d. u. a. c. r. e. d. a. t. u. t. ff. e. l. e. u. m. q. n. o. c. e. t. e. s. f. i. /
i. P. e. r. v. r. o. z. e. v. l. s. p. o. n. s. a. z. u. t. ff. e. J. t. e. a. p. d. s. s. p. o. n. s. u. m. q. z.

datuz accipit. alias iniq. =
tas et iniusticia qua greci
vocat cu ei ptor
vel iudex non iure de quez
pnunciat iniuria accepis
se de. In iuria at omittit
non solu cuz qd pugno pul
satus aut fustibz cesus vel
eciā verberatus erit. s. ec
cui ouiciū fcm fuerit. siue
cui bona qsi debitoris q
nihil deberet possessa fue
rint ab eo q intelligebat
nihil eum sibi deberi vel si
quis ad infamiā alicuius li
belluz aut carm aut histo
riā scpsit. oposuerit edi
derit doloue malo fecerit
q quid eozū fierz siue quis
mremfamilias aut ptexta
tū ptextat aue affectat? fu
erit siue cuius pudicia at
temptata esse dicet et de
niqz alijs plurimis modis
admitti iniuriā manifestū
est. Patitur autem quis
iniuriā n solu p semetipm.
s. eciā p liberos suos qz in
ptate hz. Jtez p vxores su
am id eniz magis pualuit.
Itaqz si filie alicuius que
titio nupta est iniuriā fece
ris n soluz filie noie tecum
iniuriaruz agi pt. s. ec qz
pris et mariti noie. Con
tra autez si viro iniuria fa
cta sit vxor iniuriaruz agē
non pt. Defedi eniz vxoes

1 Traqz s. ec pris. s. i. n. i. p. t. a. t. e. p. r. i. s. e. i. u. s. e. t. u. t. ff. e. l. i. /
i. C. u. i. i. s. f. e. m. i. e. / r. i. a. q. n. t. u. a. d. s. u. t. a. g. a. t. s. i. n. s. p. e. c. i. o. i. u. r. e. /
m. S. e. r. u. i. s. n. u. l. l. a. i. n. i. u. / c. u. i. l. i. s. h. i. c. i. s. p. e. c. t. o. i. u. r. e. n. a. t. a. l. i. u. t. /
ff. e. e. u. q. s. i. e. t. ff. d. e. h. i. s. q. s. u. n. t. s. u. i. v. e. l. a. l. i. i. u. t. l. i. i. j. e. t. s. d. /
h. i. s. q. s. u. t. s. u. i. v. l. a. l. i. i. u. t. /
s. f. i. q. s. u. t. o. f. r. i. e. /
n. P. e. r. l. i. b. o. s. i. f. i. l. i. o. s. /
o. A. t. t. r. o. c. i. o. q. e. q. u. i. /
s. i. t. p. e. t. q. d. a. p. t. e. r. e. /
p. e. t. e. r. e. i. d. o. m. i. s. s. u. f. u. /
e. r. i. t. q. d. n. e. h. i. a. t. n. o. i. n. /
d. n. i. o. t. u. m. e. l. i. a. h. s. u. i. t. a. /
t. u. i. n. a. d. h. u. c. n. d. z. i. u. l. /
t. a. t. l. i. q. a. p. r. o. z. e. u. t. ff. /
e. J. t. e. a. p. d. l. a. b. e. o. n. e. s. /
s. f. i. q. s. s. i. c. f. e. c. i. t. /
q. D. n. i. i. s. p. i. c. i. t. h. i. s. /
d. u. o. b. z. c. a. s. i. b. z. d. n. o. d. a. /
t. u. r. a. c. t. o. s. e. s. t. s. i. u. e. a. d. /
e. i. o. t. u. e. l. i. a. f. i. a. t. i. i. u. r. i. a. /
s. i. u. e. s. u. a. t. r. o. c. i. t. a. t. o. e. /
a. t. t. u. c. d. n. i. s. a. g. z. p. p. t. i. u. /
r. i. a. s. u. o. f. e. a. z. n. i. n. s. u. i. /
n. o. i. e. q. i. s. u. o. o. p. e. t. a. t. /
a. c. t. o. s. i. p. c. a. u. s. u. o. n. o. /
m. i. e. p. i. u. r. i. a. s. i. b. i. o. /
m. i. s. s. a. v. i. d. u. e. c. a. s. u. n. /
s. o. l. u. i. i. n. s. u. p. i. o. r. i. c. a. u. q. i. /
a. d. o. t. u. e. l. i. a. d. n. i. f. e. a. e. /
i. n. i. u. r. i. a.

a viris non viros ab vxori
bz equū ē. S. z. socer nur
noie cui vir in ptate est in
iuriaruz agere pt. Ser
uis autez ipf qdem nulla
iniuria fieri itelligitur. sed
dno p eos fieri vidē non tñ
eisdem modis quibz eciā
p liberos z vxores. sed ita
cuz qd atrocioz omittuz fu
it et qd apte ad otumeliā
dñi respicit. veluti. si qz ali
enuz suuz atrocitē zbera
uerit et in hūc casuz actio
pponitur. At si qz seruo o
uiciuz fecerit v l pugno eū
pcusserit nulla in euz actō
dño opetit. Sed si dñi h
uo iuria facta sit equū est
non p ea pte q dñs quisqz
est extimacōez iniurie fieri
sed ex dominoz psona qz
ipis fit iniuria. Ad si vsul
fructus in seruo ticij est p
prietas meuij est. magis
meuio iniuria fieri itelligi
tur. Sed si libero homi
ni qui tibi bona fide seruit
iniuria facta sit. nulla tibi
actio dabitur. sed suo noie
is expiri poterit nisi in otu
meliā tuā pulsatus sit
tunc enim opetit et tibi i
uriarum actō. Sed ergo
ē i suo alieno bōa fide tibi
defuicte ut toties admitta
tur iniuriaruz actō quoties
i tuā cōtūeliā iuria ei fca ē

s Dñs. ymo p pte
dñi. ut. ff. e. l. i. h. n. esse
oē. So. n. oēdic. si res
de intelligat. nā qui
libz agit r. oē dimidie
ut si duo sūt vnz nobi
lis aliqz igbil. si suus
ellz totz nobilis. age
ret miuē. m. p. nunc
s. agz. i. p. ignobilis
at agerz. m. p. si esset
totz suz suz. nūc er/
go agit in quinqz. et
ita quilibz p pte sua
et rō dignitatis habe/
tur. v l ibi erāt paēs
per omnia domini

t Sed ex dominoz. quasi dicerz nō ex sui psona
u Mag. q. titio otumeliā vsulfructus fca sit. ut. ff. e. l. /
p Meuo. nisi ad itez. s. si vsulfruct. a. s. item si liberum. /
p Tibi. non solum ei. Accur sius. /
z In contumeliā. nec minus ipse iniuriaruz agz. ideo in
fructuario distingui optet. ut. ff. e. J. t. e. z. si liberū

A Mebr. puta manū vel pedē. **B** Quidē ruptū. i. de /
C Talio. i. similitudo supplicij. ut mebr. p mebro. tēuātū
D Mag. h. ē rō n. ad. p. p. m. h. ad. i. h. qd. erat. pena. talio. is
E Estimauerit. p. fac. m. tū. tarac. de. iudicij. s.
F Honoraria. fa. s. s. i. ut. na. gē. g. p. pone
G Crustiacō. bant. p. p. sita. a. d. de. i. i. u. r. i. a.
H r. p. toria. q. āno. cōti. mo. tollit. ut. C. e. l. si. n. i. u. i. c. i. j. n. i. m. casu. v. b. i. m. v. r. i. l. i. d. a. t. u. r. ut. ff. q. m. e. t. u. s. c. a. l. i. s. i. c. u. m. e. r. e. p. s. p. o. s. t. a. n. n. u. m. b. h. a. c. t. o. e. i. c. a. s. t. a. l. d. o. i. d. o. i. e. q. m. o. d. e. s. t. i. n. 9. v. e. l. m. e. d. i. a. s. t. i. n. 9. s. z. ut. ff. n. a. u. c. a. u. s. t. a. l. i. g. k. v. l. o. p. e. d. i. t. o. i. j. i. e. o. s. u. o. q. n. u. l. l. ā. a. f. f. e. r. t. a. l. i. ā. v. r. i. l. i. t. a. t. ē. h. t. a. n. t. u. m. l. i. g. a. t. u. s. s. t. a. l. i. s. z. l. e. x. c. o. r. n. e. i. d. e. o. s. i. c. d. e. c. a. q. z. c. o. r. n. e. l. i. 9. s. i. l. a. p. f. e. c. i. s. p. u. s. e. a. m. f. e. c. i. t. u. t. ff. d. e. a. c. c. u. s. a. l. i. b. o. s. a. c. c. u. s. a. e. i. f. i. l. i. m. i. n. t. r. o. d. u. x. i. t. s. d. i. c. a. l. c. o. r. i. q. a. c. t. o. e. o. d. e. n. a. c. o. s. i. t. e. s. t. i. m. a. c. o. e. i. u. s. i. u. t. i. n. l. i. t. e. m. u. t. ff. e. m. o. s. t. o. i. b. z. s. e. d. n. ū. q. d. h. i. j. s. c. a. s. i. b. z. q. t. r. e. s. s. i. t. e. x. l. c. o. r. e. s. t. p. e. t. u. a. h. a. c. t. o. d. i. c. i. t. q. u. i. d. a. m. v. t. m. q. s. i. c. e. u. z. o. m. i. s. a. c. t. o. e. x. l. d. e. s. c. e. d. e. s. s. i. t. p. e. t. u. a. v. t. i. d. e. p. p. e. t. u. a. t. e. a. c. t. i. p. n. h. j. o. d. e. d. i. c. e. i. s. p. e. a. m. ā. n. o. o. t. i. n. u. o. t. o. l. l. i. u. t. C. e. l. s. i. n. o. n. c. o. m. u. i. c. i. j. e. t. n. o. q. h. i. j. s. t. b. z. c. a. s. i. b. u. s. e. s. t. c. i. u. i. l. i. a. t. e. v. b. i. z. q. z. p. t. o. r. i. a. c. ū. a. p. t. o. r. e. s. i. t. i. n. d. u. c. t. a. v. t. ff. e. l. p. r. e. t. o. r. n. p. u. l. s. a. t. ū. s. i. n. e. d. o. z. o. v. e. r. b. a. t. ū. l. o. z. e. s. i. c. d. o. l. o. e. u. t. ff. e. l. c. o. r. s. i. p. o. m. ū. s. a. c. i. t. ff. d. e. h. i. j. s. q. u. i. d. e. i. e. v. e. l. e. f. f. u. l. i. g. h. a. b. i. t. a. r. e. q. a. t. r. o. y. i. d. e. o. a. t. r. o. y. i. n. i. u. r. i. a. a. b. a. l. i. a. s. e. p. a. t. q. s. i. t. m. i. o. r. v. t. p. s. m. a. g. p. u. n. i. a. t. u. t. ff. e. g. p. e. n. a. a. t. e. t. f. a. c. ff. e. l. p. t. o. r. e. d. i. c. i. t. s. a. t. r. o. c. e. a. g. p. n. l. a. l. v. u. l. n. e. r. i. s. e. t. l. s. e. e. x. f. e. c. o. m. a. g. q. e. x. p. e. i. o. r. e. i. u. t. ff. s. i. c. e. l. p. e. d. i. 9. s. i. v. h. u. m. i. l. i. q. u. e. s. i. t. h. u. m. i. l. i. d. i. c. u. t. C. s. i. n. c. e. l. n. u. p. l. h. u. m. i. l. e. m. s. a. l. i. b. e. r. i. l. i. q. b. 9. a. d. ū. s. u. s. p. e. n. t. e. s. a. p. r. o. n. o. s. a. g. e. p. m. i. t. t. i. t. i. f. i.

Pena at iniuriarum ex lege. xij. ta. introducta est ppter mebrū qdes ruptuz talio erat ppter os vofra ctuz nūmarie pene erat cō fritute qh in magna vete ruz paupate. Sed po stea ptores pmittebat ip fis q iniuriā passi sunt eam existimae. ut iudex vltati odēnet qnti iniuriā passus existimauerit vlt minorisp ut ei visus fuerit. Sz pe na iniurie q ex lege. xij. ta. introducta est in desuetu dinez abijt. quā at ptores introduxerunt q ec hono raria appellat in iudicijz frequat. Na fm gradum dignitatis viteqz honesta tez crescit aut minuit exti macio iniurie. Qui grad9 odemnacōnis et in seruili psona non immerito suaē ut aliud in suo actore aliō in medij act9 homine aliō in vilissimo opedito ius e stimationis constituatur. Sed a lex cornelia que d iniurijs loquit et iniuria rum actionez introduxit. Que opetit ob eam rem q se pulsatum quis ūberatū ue vel domū suā vi introi tā esse dicat. Domum aut accipim9 hie in ppa domo qz habitaret. hie in con ducta vel gratis hie ho spicio tcept9 sit. A trox iniuria estimatur vel ex fa cto veluti si quis ab aliquo

fit atrox iniuria fca eis a petib9 a pñonif ut. ff. e. l. p. tor. edit. g. p. fca illo t. In oculo vlt i ore ut. ff. e. l. p. tor. g. fi. et. l. se. u. Filiofa. n. qz fca iniuria filio due actōes nascuntur ut nūsqz exerciciū cō / petit patri. ut. ff. e. fi. vnus. g. filiofa. et. l. p. h. facta iniuria pñ non ido filio agz. p. dñm. q. s. aliqñ. et sic due negacōnes faciūt vnā affirmacō nē. p. Agē et sic tol lit vnū iudiciū p ali ud. cū tñvteūqz sit p ductū ad vindictā vt. ff. e. p. tor. g. i. a. l. q. secum. secus si altera esset de re familiari. ut. C. qñ civilis actō ē. p. l. i. et ideo si d in iuria atroci actū ē in iurē nō lomin9 p. t. agi. l. acq. ad damnum. a econuerso. nec emz in actōne iniuriarum agit ad dānum ut ad dānum h. ad otumeli am. ut. ff. e. l. tē. la. beo. g. si qz h. bato. 3. Quod dictum est ut. s. e. s. pena in fi. 3. Pena pecuniaria actori danda. a. Exordiaris. f. ca. pitis vel stat9 si iudi ci sedeat. vel pecunis ariā inferēdā fisco n actori ut. ff. e. l. frac. b. cōstō. ut. C. e. l. fi. c. Illustres. h. j. h. i. t. qui tñ nose illustres sūt a nō digtate. illi at sūt sup eos qui et digtate et admimif s. tōem hnt sup qz ne mo est nisi impator. qd dicvnt nōui in aut. ut ab illustre et q su pra eos sūt coll. v. d. Actōz. i. accusati onez et est spāle. al. o. tra. ut. ff. de. p. cu. l. l. 3. g. ad actōes et. ff. de public. iud. l. p. n. l. g. ad crimen e. Aparz. dic. ergo h. casu ei9 leg. si vis. e. v. t. cui. i. alicui f. Mala. i. marilla g. Percuteretur. h. vidz. q. ex tali osilio nō teneatur. ut. s. de obli. que ex delict. naf. g. ope. in fi. g. h. dic. ut ibi diximus. Item ar. contra. s. man. g. tua tantū. ibi quia nemo ex con filio. b. Dissimulacōe. ut si risi vlt lusi vlt omedi cōo postea. tē

[Marginal notes in a smaller hand, partially obscured and difficult to read.]

III

tollit nudo pacto ipso iur. ut. ff. de pac. si tibi. q. qdaz actio nes. qz nudo e nata eia stati fca iniuria. an ita demu si di cat ad aim reuoco. qd vltimu dixit bul. ut dnt. h. ete ymo e nata stati iniuria. nec ei ex tuo cacoe ad aim vel h. talibus nascit h actio. h. ex otia. lia. ut. ff. de pac. l. si vn. q. pactus

Te quo aboleat h n ellz nata. ere nullo mo. ut. ff. de iusto rup. testa. l. na et fi post. q. post defcm. q ff. de h. obli. l. dec. i. qd tuocauerit. i. aboleuerit. non enim optz dice ad aim re uoco. h. suffic si rma / neat irat. et ei no re coaliat. Sed qd si in vltia volutate in pe niticia imittit qj co az morte a postea oualet. nuquid rena sci. vidt q sic. ut ar. s. de dona. ca mor. s. mortis ca. Te qz coactus remittit vns ptoz ratu si hz ut. ff. q me ca. l. i. S3 cone dico qz fuit semel ex imda. vni i petuum resuscitari n pt ut. ff. de sol. q res. s. areaz. Te psumo q petuo voluerit imittit. siue oualgerit siue n. nam alias non potit bene peitere. psumu g eu no fuisse immemore sine salutis ut. C. ad l. lul. repe. l. fi. Te e of ad id qd h die nu da voluntate tolli hac actio. ff. de negg. l. pop. ibi nam quoz mo. h. ete abimicio tollit nuda voluntate et simplici. vel vnus tm. h. si semel ad amz muz reuocauerit. no remittitur per nudaz voluntatem. h. p vo luntate nuda h. vel pacto expssam sic ec. ipso iure. ut dem est p. l. ff. de pactis. si ti bi. q. quedam

De obligatōnibz

q: de obligacionibz ex malefito dixim. seqtur de hijs q ex quasi malefito snt. fit pefamilias iudex siue filiuffamilias **I**udex siue h qn e filiuffamilias pe de peculio teneat i qntu fuit i peculio. e si filiuffa. litē suā fec vt ita sint duo spalia. et qz dat de peculio lz sit qj ma / lesicu qd n e al. ut. ff. de hijs q die. ul effu. l. i. q. si fili. Te qz inspiciē tps q fec litē suā i odēnādo. lz alias rca iudica / te tps spectet. ut. ff. de pecul. l. qstiu. et pbat. ff. de iu / di. l. si filiuffa. vldic qz fili. qz oueit ut no. in dcā. l. si filiuffa. m. Litē suā. i. o. trouiā vel litigiu. ut in id teneat ipse i q leht aliqz. et lz qn p ignorantia vel p impitiā. ut. j. sequit nam si dolo. tunc non hz locum h. ti. h. ex malefito tenetur.

otinebit q dolo fecit iniu rta vel pcuravit ut cui ma la pugno pcutetur. **S**3 hec actio dissimulatione a boletur et ido si qs iniuria dereliqrit hoc est stati pas sus ad animum suū non re uocauerit. postea ex peni tencia remissam iniuriam non poterit recolare

De obligacionibz que ex quasi delicto nascuntur.

Iudex litez suas fecerit non ppe ex malefitio obligat9 videet **S**ed qz neqz ex malefitio neqz ex otractu obliga t9 est 7 vtiqz pceasse ali quid intelligit licet p im prudentiam ido videet qsi ex malefitio teneri et in qn tū de ea re equū religioni iudicatis videbit penam sustinebit **I**tez is ex eu ius cenaculo vel ppo ipsius vel oducto vel in quo gra tis hitabat deiectum effu siue aliquid est ita ut ali cui nocerz qsi ex malefitio obligat9 intelligitur **I**do at ex malefitio n ppe obligat9 intelligit. qz ple

et fit infamis. ut. C. de pena iud. q male iudi. l. fi. ac. S3 nū qd h oia i arbitro loc hnt. die. jo q sic. ut. C. de pac. l. si qz in oseribendo. Alij oē. cū possit pena peti tm. a nec snia va let. ut. C. de arbi. l. i. et. l. ij. et maxie h noua iura q loquūt e iuratu ab arbitro vel a ptribz. h. q n ei erit pter sa cmvt i aut. de iud. s. qz vo. co. l. vj. h. ete pma snia vera est. nec ob

ruqz ob alci9 culpā tene tur aut hui a liberi. **C**ui filis est is qui ea pte qua vulgo iter fieri solz id posi tum aut suspensum habet q pt si ceciderit alicui no cere. quo casu pena. x. au reorum ostituta est **D**e eo vero qd deiectum effu siue e dupli qnti danū da tuz sit ostituta est actio

Ob hoiem ho liberum occisū. l. aureoruz pena cō stituitur. si ho viuet noci tumqz ei eē diceet. qntum ob eā rez equuz iudici vid tur actio dat. iudex eniz o putat d3 mercedes medi cis pstitas. ceteraqz impē dia. q in curacōne fca sunt ptea oparuz quibus caru it aut caritur9 est ob id q inutil fact9 est. **S**i filius familias seorsum a patre habitauerit et quid ex ce naculo eius deiectum effu siue fuerit siue qd posituz suspensumue habuerit. e9 casus piculos9 est iuliano placuit in ptem nullam eē actionem lz cum ipso filio agendum esse qd et in filio

h aut. qz nihil erit ei. i. arbitro pt sacz zē. s. ut possit cogere ptes suo stare iudico vel eis. i. ptribz. nā vo cabit alterā pte piu rā. h. et oē arbitrum agz ut dēz e a p actō nē i fcm. ut. j. e. s. fi. n. **F**ecerit. i. male iu dicauerit o. **E**x cō trac. vel qsi p. **I**do videtur ut si dubita uit eca legem fufiam canna durius punie fiat in. l. illa gall9 ac quilius mitius puma tur a h qn no fuit da ta pecunia iudici vel pmissa alias graues pene sequerēt. ut. C. de pena iud. q male iudi. aut. nouo iure. et fa. ad h. h. ff. de vat. et eoz. o. g. l. fi. alias. i. q. **C**tez is. hitabat hospes plac ne non teneet h is qui hospitū dederit. ut. ff. de hijs q deiece. vel effu. l. i. q. pnt. e. **I**do positu. lz ipe no posuerit. **S**i ceciderit. no ei spectat ut noceat. **P**ena pstanda u. **D**ecē aureoz. ul solidoz. ut. ff. de hijs q deiece. vel eff. l. i. si ue ro. s. ptoz. q. fi. a. tē dicat actōz in fcm fo re annuam. ut. ff. de popur. act. l. fi. **D**e eo e actō ppe tua. q hredi dat h m hredē n dat. ut. ff. de hijs q die. vel ef. l. fi. v. o. s. h. autez actio.

Quinquaginta. et sdeo era pena statuit. quia non pt esti maco liberi corpis fieri. ut. ff. ad. l. ro. s. iac. l. ij. s. ij. et cō / petit h actō ite amū. a nec hredi nec i hredē dat e sit penat et pparis. q p9 dat ei cui9 mag int est. ut. ff. q deie. vel ef. si vero. s. q at. **P**etua sibi. h alij puta hredi. p eo si mortu9 **A**ctō dat. p. e annual dat. ut. ff. de hijs q deiece. vel effu. l. si vero plures. s. hec actio. **a** **F**act9 est qz difficilimū est estimare futuras operas. **b** **S**i filius seorsum. idest separatus a patre **c** **P**ullā eē de peculio. ut. ff. de hijs q die. uel effu. l. i. et. l. si fili9 **d** **S**uā fecerit. i. si sine pte hitauerit al pte de pecu lio teneet. ut. ff. de iudi. si fili9. s. jo. vel dic idē. s. ut teneat

ipse filio hitet vel si cu patre s3 ec sm ago pr h tenetur s
 peculio ut dictu est p. l. ff. de hys q deie. vel effu. l. i. g. si fi
 lius filio v o odenato a ibi pr tenet de peculio. e vidat qfi
 o fbi c filio p sniaz. ut. ff. de norali. act. l. e. si odenat. a
 ff. de peculi. l. ij. g. ides sebit. Te exercitor qd fit. dic. ut. j.
 a **Ex maleficio. i. actioe i fcm i duplu. ut** **L** q cu eo. g. ij.
 ff. nau. cau. sta. l. fi.
 et. ff. de furt. adusus
 nau. cau. sta. l. fi. Te
 est et alia i fcm actio
 q est ex eo o tractu s
 recepto. ut. ff. nau. ca
 sta. l. i. in pn. sul qf
 b **Ex o tractu** o trac
 tu. c **Aliqtemus cul**
 pe. facit. ff. ad. l. acq
 li. fi fu. fuu. g. pcul
 et. ff. furti adu. nau.
 cau. sta. l. i. g. pnf.
 d **Aut casib9. f. sup**
 dictis omib9.
 e **Que heredi. pati**
 eti murtia. h in casu s
 suspensio no dat here
 di. ut diximus. s. e. g.
 ob hoiem. Et nota h
 dram inter a d o3 ex
 maleficio a q. na vbi
 est ex maleficio si plu
 res sunt quilibz in solidum conuenitur. h sec9 i hac actione
 ex q. maleficio. ut. C. s. odi. furti. l. i. et. ff. nau. cau. sta. l. i.
 et. l. fi. g. si plures. Te in actioe ex maleficio vn9 soluendo si
 liberat aliu. h i hac sic. ut. ff. nau. cau. sta. l. i. g. possimus.
 Te furi no ocedut actioes ex maleficio. ut. ff. nau. cau. sta.
 h a ipi. h i actioe ex q. maleficio ocedut. ut deo. g. possimus
 dat ec h actio n ocella. ut. ff. de hys q ete. vel effu. l. i. h o
 pl. el. g. cu at. Te hee gnali9 dat hredibz actioz ut h q i l
 le q fut ex maleficio. ut. j. de ppe. et te. act. g. sed hereditibus
 f **Adusus hredes. ut. ff. s. iud. l. iul. ast. a. ff. nau. cau. sta.**
 l. fi. g. pnf. **g. De actioibz. id poit i pli. qz ples actioes.**
 fut ut. j. e. p totu s3 cu sint plures. qre in singula m uo dif
 fime. ut. j. e. g. i. **h. l. 3** sit nis singula t n ponit ut genus ut
 in alijs diffioibz otingit. et sub se oes omet actioes **Item**
 quare non dixit de agedo. **h. l. qz illud e facti. hoc iur.**

S vpest. s3 qd supel. **h. forma. ut. s. de iur. na. g. fi.**
Vel die q. s. e. ctatu e de obligacoibz. qz filie fut.
 actioes. ut. ff. s. pecu. l. i. g. ea obligaco. et. s. de v.
 ob. in pn. ideo de filia p9 mtem poit q. ordine successorio.
 i **Acto at nl. no q actio qnz p actu poit. ut. i. aut. s. n. alie.**
 g. si minus. in fi. et. C. de sacros. ec. aut. hoc ius porrectu
 et de dona. inter vi. et vx. l. in. g. scienduz. eca medium qnz
 p accusatde emiali. ut. C. qn cui. actio e. p. l. i. qnz p iure
 agendi vel pseqndi. ut. h. et. ff. e. l. mibil. Te no q illis qd
 de actioe h d. voluit pla. dicere de ca. l. q. ca fit actio. ut sic
 apd dyaleticos d. argumetu qd ex appositione. assumptioe
 et oclusionone ostitit. n tn oclusio. sic apd legistas actio causa
 agedi d. ut si dica. oucio te ad. r. qz vedidi tibi equu. p. r.
 fit ide ac si dicer. ago qe te actioe ex ve. Sed ago die qd ve
 ru est aliud ee caz a aliud actioz. na obligaco e ca m actio
 nis sic ergo aliud e obligaco et aliud actio. sic et aliis e **ca**
 aliis actio **Te qz vedidi e fcm l3 actio e ius. ut. ff. de cu. fu. l.**
 oshio. g. fi. et h. **Te pt ee qvedidi et no opeit m actio qa**
 m solutu e. vel qz imisi. vn l3 h ba. qz vedidi. n fut actio **Te**
 noia certa actio fut a iur inducta. ut ex empto et similes
 nec h e inductu ut ca fit actio si qz ergo velit dice. non pt
 qz ley n dicat. ut. ff. de supel. l. i. labeo. i. fi. l. si ca eet actio

frustra dicerz ley mutari actiois nom e agit de dolo pcom
 vel petis. vel siku3 psonaz de qz dolo n agit p actioez
 de dolo. s3 p actioez i fcm. nam ad qd mutaretur nome euz
 in ca maneret ead e. cu essz ius i sola ca ocludo ergo et dico
 q aliud e ca. a aliud est actio **Te l3 dixerz q noia fut actioz**
 ex empto a similes. caue tibi qz n fut actioes. s3 actioz noia
 sicut h dicto homo.
 non est homo. h sigt
 hominem

Aliud e. p3 g qoli
 aliud erat. erat ei co
 ceptio v bozum for
 mata a mgratibus ut
 ff. de orig. iur. l. ij. g.
 deide ex hys. a. g. oiz
 vn formula vulgati
 dicebatur. ut. ff. de
 furt. l. si seruus nauē
 sed hodie h solēntal
 est sublata. ut. C. de
 fornu. et impe. l. i. et
 ij. et ec eca mēdicā
 est sublata hmoi sgle
 nitas. ut. j. de mēdic.
 g. fi. s3 q erat olim
 dra mē actioez et in
 ter deā. nā et iter deā
 erat v boz exceptio
 nes ut. j. de iter dic. m

De actioib9
 vpest ut de actio
 nibus loquamur
 actio autez nl aliis
 est q ius persequendi in
 iudicio quod sibi debetur

pn. R. ut dicem9 ibi **At hodie nulla est dra inter mē deā. a**
 actioes cu inter deā nl aliud fit q actio ptozia. ut. j. de iter dic.
 g. fi. **1. Quā ius. f. civile. vbi actio e civilis. vel ptoziuz**
 vbi actio ptozia e. nā a civiles actioes et ptozias dico h dif
 fimer. Te no q actio est ius q pseqndi. s3 obligacio e ius ppe
 qd pseqndi. Et si qrat qd fit istud ius vel nafale. vel civile.
 vel ptozium vel gētuz. **h. qz civile vel ptoziū ut mō dixi**
 mus. nec facias magnā vim ibi. qz cuz multas heat signica
 cōes h dictō ius. ut. ff. de iusti. et iur. l. pnf. et fi. h e ec v/
 nū de sigtis ei9 ut dicat ius agedi vel pseqndi. **h. p deo**
 ad cui9 drāz poit i diffinicoe ius cuz singula mēbra posita
 in diffinicoe ius hēant suum misteriu. **h. f. m. qz ad dram**
 rezz corpaluz h poit ut det intellige q actio sit res icorp/
 alis qd vezz e. ut. s. de rebz cor. et icor. g. i. vel meli9 dicas
 ad drāz officij iudi. qd no est actio ut. ff. de minor. qz si mior
 g. fi. l. 3. **M. dicat qz offitū iudicis e actio et e p eo qd dicit**
 ley in actioe iur. fieri estimaco3 iudicis offitio. ut. s. de iur.
 g. pena at. et. g. in hūma. **h. certe actio murtiaz e actio cui**
 inberet offitū iudicis. non tn illis offitū e actio. h in factio
 pot9 h oshit. ius ei petedi p actioez mibi opeit. qd per
 offitū iudicis mitigat. **h. quid petā. h. qd estimauero.**
 nā deo estimare l3 iudex possit refrenae. **Est tn qddā aliud**
 offitū qd vicē sustiz et obtiz actiois ut dicem9. **h. e. g. p. i. i.**
m. Perseqndi. h. dr ad drāz exceptioez ut dicem9. j. e. g. p. i. i.
 defendunt. sic ei actioes fut arma actioz. ita exceptioes fut
 arma reoz. ut. ff. de excep. l. ij. in pn. g. illud
 n **In iudicio. h. die ad drāz eoz q fut ecia licite et ex iudis**
 ciū. n tn fut actioes. ut si nocturnū vel diurnū fur e. vel mili
 tem deferent e milicia qz capiat. ut. ff. ad. l. acqli. l. i. in. et.
 C. qn l3 vnicuiqz sine iu. se. vim. l. i. et. n. **Te et ppe debito**
 re fugitū qz cape possim9. ut. ff. de his q i frau. cre. l. at.
 ptoz. g. si sbitore. l3 qd exponat. l. ibi q capte fut aucte
 iudicis **o. Debet. h. duobz modis expoie. s. ad drāz real**
 actiois. **h. ago. et ita stricte accipit h diffinico p personali**
 actioe tm. sic accipit. ff. e. l. actio in psonā. al. largius ut ei
 am reale otineat. no tn offitū iudicis. ut. ff. e. l. actio nū ge
 nera. qnz largissime. ut ecia iudicis offitū otieat illis. **h. qd**

est loco actōis. ut p qd restitucō minorz petiē. ut. ff. e. l. actōis h. lo. **Vel** ponitur h. h. ba ad dēiaz cōmialiu actōnuz p qd n. p. sc. q. m. debitu. h. v. dicitaz. et v. m. h. realē actōnem dicat diffiniri h. licz ei n. h. obligat q. realit teneē. vt. j. e. s. ibi aut cū eo q. nullā. rē. vez. est psonalit. g. rōlle tam p. dicit q. sit realit ee obligatu ste. fac. p. h. ut ee real h. diffini at. q. v. b. u. debē. et ad actōnē i. rē. et ad actōnē i. psonā refer tur. vt. ff. de h. sig. l. pecunie. s. fi. **Itēz** fac. qd ē in diffinico ne h. b. u. psequēdi. q. ē oīe tā ad reales q. ad psonalē actōnem vt. ff. e. l. actō in psonā. **Itē** fac. j. e. s. i. i. p. n. vbi actō ralis spēs ē actōnis. sic psonalis. et ita latge accipias h. verbū de bē. h. i. s. t. r. i. c. t. a. s. i. g. n. i. f. i. c. a. c. i. o. n. e. h. b. i. h. u. i. u. s. debē tū alienū et nō meū. mihi debē. vñ psonalis obligacio tantū diffiniri vi det. vt. j. e. s. sic itaqz. et. s. del. s. h. h. rē. **Sz** ēte qūqz ego ead ad id qd n. mihi debē. vt. C. s. pact. l. si pacto q. penā nā ibi ago ad id quod nō ē debitū. h. ad id quod ex nudo pacto augit. **Sz** ēte illud naturalit erat debitū qd nudo pacto debē. vt. ff. s. fideiul. l. fideiulor. vel nō agit ibi ad id qd nudo pacto debē. h. ad id qd vere debē. h. p. t. ex tu ei. o. s. e. q. t. ec. qd nudo pacto debē. vt. ff. s. h. sig. h. cui **Itē** opono s. popularibz actiombz. nā i eis nō dē debitū et tū petiē. vt. ff. de popu. act. l. p. e. h. nō obstat q. saltem p. h. o. t. debē. vel dic. qz et sibi debitū. p. s. e. q. t. nā cū to ti populo sit debitū. g. et sibi. **Itē** opono i actōne i. i. u. r. i. a. z. q. nō dē esse in bonis. vt. ff. de miuē. l. i. i. u. r. i. a. z. **Itē** nō ad debitū. h. ad v. d. i. c. t. ā. o. p. e. t. i. t. vt. ff. de col. bo. l. n. s. eman opat. et tū ē actō. h. n. nō ē i bonis vt tñseat ad heredes vt. ff. ad. l. falci. l. penalis. **Itē** l. z. dē ad vidictā. tū p. t. de beri mihi p. t. id qd ē i estuacōne v. d. i. c. t. e. vel in alterā v. d. i. c. t. ā. **Itē** oppoiē s. h. e. r. e. p. e. t. **Itē** s. actōne s. pecul. naz in h. i. s. agit ec. a. n. q. sit penes possessorē. vel anteq. sit in peculio vt. ff. de pec. h. r. e. l. i. i. n. et. l. si q. et. ff. de pec. cul. l. q. s. t. i. m. in p. n. et. ff. s. lib. l. e. l. si q. s. r. e. i. s. idē. **Sz** dic esse subaudiēdū h. vel s. b. e. b. i. e. **Vel** dic q. qn fuit actō p. p. o. s. i. t. a. s. e. f. f. i. c. a. r. t. i. m. p. e. o. q. t. u. n. c. e. r. a. t. p. e. n. e. s. p. o. s. s. e. s. s. o. r. ē. v. e. l. i. n. p. e. c. u. l. i. o. e. t. p. o. s. t. e. r. a. cū agebat eatenus. et actōnis efficacia cōsuebat. cū vniuersalis vel in aliquo vniuerso fuit peti co. vt. ff. de iudi. l. solemus. **Itē** opponit de actōmbz q. s. mēdūt aliq. p. alijs vt. p. e. u. r. a. t. o. r. a. t. u. t. o. r. a. p. l. a. t. et h. l. es nā agit et tū n. sibi s. bitū petūt. h. dic. q. q. s. i. d. n. i. s. i. t. vt. ff. p. e. p. t. o. r. e. l. q. f. i. d. i. u. s. h. i. t. u. t. o. r. **Vel** dic sibi. i. e. i. cui actō cō peti dē q. i. r. e. d. i. t. l. s. u. b. a. u. d. i. t. q. s. i. b. i. d. e. t. u. l. e. i. c. u. i. n. o. i. e. a. g. i. t. h. u. i. a. l. s. n. a. t. i. u. e. s. a. p. s. e. h. a. **actōnes** sūt q. cōrā alijs p. **Int** aliq. v. d. i. t. i. n. u. e. q. a. l. i. e. s. i. u. d. i. c. i. b. z. p. p. o. n. i. t. h. n. ē. h. m. q. **Iudices** ordiarios vel delegatos. h. e. o. s. a. c. t. o. n. e. s. p. p. o. r. **Arbitros** s. o. p. m. i. s. s. a. r. i. o. s. nā a. p. d. s. n. e. d. e. s. i. t. u. t. h. o. a. ff. s. arbi. l. j. est ec libell. offerēd. vt. C. s. arbi. l. cū an. s. h. ē. c. a. h. **Sz** o. t. r. a. v. m. p. l. a. C. de ep. a. c. k. aut. g. n. a. s. t. **Ad** qd h. n. qz ibi n. s. libelli oblatō e loq. h. s. i. m. i. s. s. i. o. e. c. a. u. c. o. m. s. q. o. s. e. s. u. p. c. i. u. f. i. e. r. i. p. t. ff. s. f. e. t. l. j. j. r. e. n. **Itē** p. e. l. j. i. f. i. **De** q. c. i. q. z. g. n. a. l. i. t. a. c. c. i. p. e. h. b. u. r. e. i. u. t. ff. h. i. nā p. c. o. r. p. a. l. i. b. z. a. i. c. o. z. o. p. e. t. i. t. a. c. t. o. s. ut. j. e. s. p. r. a. s. i. j. a. ff. h. i. v. i. t.

Uim aut actōnū qbus int aliqs apud iudices arbitrosue de qcuqz re qri tur. **Sū**ma diuisio in duo gna deducit. aut em i rem sunt. aut in psonam. **Nā**qz agit vnusquisqz aut cum eo qui ei obligat est. vel ex contractu vel ex maleficio. **Q**uo casu pdite actio nes sunt in psonaz. p quas actor intendit aduersariū

vēdi. l. ij. i. p. n. **Sū**ma q ad fcatū. ul' fūma. i. breuis. breui/ t. **Sū**ma. i. p. z. or. n. ee n. p. t. q. bimēbris sic ista ē. h. o. p. o. m. i. e. j. e. s. q. d. a. **R**e. qz a ille sūt reales qn ad res agit. **Itē** i psonā qn ad psonales pftacōnes agit. imo ec si simul agat nō tñ egredit hāc actōne. alias diuisiōne. cū sint i rē a in psonā. nisi em sic ex ponēt iā nulte iuei rē breuiore. ut. j. e. s. alie. a. s. actionū a alie quedā diuisiōes q bimēres vl' buioz res inueniuntur.

ei dare. aut face oportere et alijs quibusdā modis. **A**ut cū eo agit qui nul lo iure ei obligatus ē. mo uet tñ alicui de aliq re cō troufiat. **Q**uo casu pdite actōnes in rez sunt. veluti si rem corpalem possideat quis. quā ticius suam esse affirmet possessor autē do minū se esse dicat. **N**am si ticius suā esse intendat in

psonā. nisi em sic ex ponēt iā nulte iuei rē breuiore. ut. j. e. s. alie. a. s. actionū a alie quedā diuisiōes q bimēres vl' buioz res inueniuntur. **U**te i rē sūt. ideo in rē dicūt. qz rē cō comitāt. ff. s. publi. l. impatores. et in psonā. qz a psona non tcedūt obligati. vel heredis ei. cui. ea / dē ē psona. vt. ff. e. l. actōm gna. s. j. a. ij. et in aut. de iur. iur. a mo. p. m. p. n. coll. v. **A**ut h. i. p. c. i. t. a. l. i. ud aut qd ē cū eo rē y. **P**er q. s. l. psona

les actōes. scō ē i obligacōe. ut. ff. s. h. ob. l. v. at. n. s. fi. **D**ac cū da. **S**oprē cū fcm sit in obligacōe. vt si p. m. i. h. a. **A**ut face. s. i. s. r. i. b. e. l. i. b. z. q. d. p. e. t. i. t. a. c. e. e. x. s. t. i. p. l. a. t. u. u. t. s. s. h. o. b. m. p. n. **V**si ex actū. a. q. ex maleficio. nec. n. de b. **M**odis. id ē q. h. i. s. s. d. i. r. e. r. a. t. q. d. r. e. p. r. o. b. a. t. u. r. qz ex q. d. i. x. i. t. d. e. h. i. s. q. s. i. t. e. x. o. c. t. u. v. e. l. e. x. d. e. l. i. c. t. o. p. c. o. n. s. e. q. u. e. n. s. d. e. h. i. s. q. s. i. t. e. x. q. s. i. o. c. t. u. a. e. x. q. s. i. d. i. c. t. o. v. t. s. s. o. b. q. e. x. o. c. e. i. p. n. a. s. t. j. m. p. n. **V**el dic oia ista s. esse o. p. h. e. l. a. **Sz** sūt sup. d. e. a. i. n. t. e. l. l. i. g. e. d. a. v. b. i. p. a. s. e. a. g. e. b. a. t. a. d. d. a. d. u. v. l. f. a. c. i. e. d. u. z. h. a. u. t. qn nō p. e. i. s. e. s. i. s. u. b. a. l. e. n. a. c. o. n. e. v. t. s. a. u. t. i. l. l. u. d. h. s. r. e. p. / b. a. t. qz n. s. d. i. x. i. t. q. p. e. i. s. e. q. d. f. i. e. r. e. t. **D**ic g. h. de o. d. f. u. r. t. u. a. l. o. q. q. ē psonal. n. tū ex o. c. e. v. e. l. q. s. i. l. e. r. m. a. l. e. f. i. c. i. o. v. l. q. s. i. h. e. x. v. a. r. i. s. f. i. g. u. r. i. s. c. a. z. o. r. i. e. v. t. ff. s. a. c. t. a. o. b. l. j. i. p. n. **Itē** de mēd. i. c. t. i. s. o. i. b. z. p. t. d. i. c. i. q. o. i. a. s. i. t. p. s. o. n. a. l. i. a. u. t. ff. de mē / d. i. c. l. j. s. f. i. n. o. t. n. i. u. t. o. r. d. i. a. r. i. o. h. e. x. o. r. d. i. a. r. i. o. s. i. t. i. n. t. r. o. d. u. c. t. a. vñ n. o. t. i. n. e. t. s. u. b. h. a. c. d. i. u. i. s. i. o. n. e. e. x. o. c. e. v. e. l. q. s. i. v. e. l. e. x. m. a. l. e. f. i. c. i. o. v. e. l. q. s. i. e. x. d. e. l. i. c. t. o. tū p. t. d. i. c. t. u. q. n. q. d. a. e. v. t. i. i. t. e. r. d. i. s. a. t. o. vñ v. i. p. t. e. v. i. d. e. r. i. q. n. z. n. v. t. i. n. t. e. d. i. c. t. o. q. d. v. i. a. u. t. e. l. a. q. n. z. o. e. c. i. u. q. n. f. e. c. i. t. o. p. o. h. s. f. e. m. h. z. d. a. t. v. t. ff. q. v. i. a. u. t. e. l. a. l. i. n. j. a. e. l. a. e. t. l. o. p. e. t. i. t. **E**t vt h. u. i. t. d. i. c. a. i. l. l. e. f. e. i. a. r. t. i. c. l. 9. q. d. e. ff. e. l. j. i. p. n. e. x. v. a. r. i. s. f. i. g. u. r. i. s. r. e. e. q. d. h. d. e. a. i. a. l. i. s. q. b. u. s. d. a. m. r. e. **n**ota h. q. i. l. l. e. q. r. e. m. e. a. t. e. n. e. t. n. o. ē. m. i. b. i. i. d. o. o. b. l. i. c. **I**ure. **g**at. h. r. o. e. p. o. s. s. e. s. s. i. o. n. i. s. e. i. p. o. s. s. u. z. o. u. e. i. e. v. t. C. de ali. i. u. m. u. c. a. fac. l. j. **Sz** opono. t. e. n. e. r. i. s. m. i. b. i. a. d. r. e. r. e. s. t. i. t. u. e. d. a. g. e. s. o. b. l. i. g. a. t. **R**e. n. n. o. ē. h. y. m. qz t. e. n. e. t. d. u. o. b. z. m. o. d. i. s. a. c. c. i. p. i. t. nā s. i. d. i. c. a. s. t. e. n. e. r. i. s. i. d. o. qz e. x. n. a. t. a. a. c. t. o. n. i. s. f. i. s. i. m. i. b. i. o. b. l. i. g. a. t. f. a. l. s. i. ē. **S**i h. o. d. i. c. a. s. t. e. n. e. r. i. s. qz p. o. f. f. i. c. i. u. z. i. u. d. i. c. i. s. d. z. t. i. b. i. n. e. c. e. s. s. i. t. a. s. i. p. o. m. v. t. r. e. s. t. i. t. u. a. s. h. y. m. e. v. t. ff. s. r. e. i. v. e. n. q. i. s. t. i. t. u. e. e. t. s. i. i. m. o. a. c. c. i. p. i. a. t. t. e. n. e. r. i. s. g. e. s. o. b. l. i. g. a. t. n. o. n. s. e. q. t. **n**ota i actōe i rē ex pte actoris altez duo d. **P**ossideat. r. u. d. e. b. e. m. e. u. e. i. r. e. s. d. n. i. u. z. v. t. ff. s. r. e. i. v. e. l. i. m. r. e. e. t. h. i. c. v. e. l. q. s. i. d. o. m. i. n. i. u. v. t. i. e. m. p. h. i. t. e. o. t. a. s. u. p. f. i. c. i. a. / t. i. o. e. t. i. b. o. n. e. f. i. d. e. i. e. m. p. t. o. r. e. e. t. f. i. m. i. l. i. b. z. v. t. j. e. s. a. l. i. e. a. ff. h. i. a. g. v. e. c. l. e. m. p. h. i. t. e. l. j. s. f. i. e. t. l. i. j. a. i. j. a. ff. de s. u. p. f. i. c. i. e. b. z. l. j. i. f. i. j. r. e. n. a. s. q. d. a. i. t. **Itē** ex pte rei siml. altez du o. z. s. e. z. p. o. s. s. e. s. s. i. o. v. e. l. q. s. i. v. t. qz d. o. l. o. d. e. s. i. e. r. a. t. p. o. s. s. i. d. e. r. e. v. t. h. a. ff. s. m. e. t. r. o. a. c. q. f. u. u. s. i. i. u. r. i. e. e. t. d. e. n. o. x. a. l. e. l. e. c. t. i. o. s. j. e. **D**icat. h. n. o. ē. n. e. c. e. s. s. e. p. b. a. r. e. v. e. l. d. i. c. e. h. e. x. v. o. l. u. n. t. a. t. e. d. e. v. t. C. de eden. qui accusare. et de rei ven. l. fi. et. j. de int. z. d. i. c. s. o. m. o. d. u. m.

A Res corporale. bñ rē dicitur corpale. qz incorpalia nō vēdi
cāt. vt. ff. de rei vē. l. vēdicatō. **B** **E**q. s. dāt actō i rem.
C Agat. s. actōe ofessoria qz sic vocet legi. ff. si fuit. vē.
D **V**tedi. s. fuit est psonalis. s. sequentes. **E**. l. n. in pñ.
real. s. hū. vt. ff. si fuit. l. j. **E** **I**n rē ofessoria
F **G**nis. s. qz sit i rē
G **A**lcus tollendi. ut si erat i qñ posselli
one seruitutis domi
mee. ne mihi liceret
alcus tollē me volē
te edificare. debeo a
gē negatoria ita s
iter sit exemplū nega
torie. ut. ff. si fuit. vē
di. qz si fōte. s. j. i hac
em negatoria fuit ut
te h̄bis affirmatiuis
a ofessoria negatis
ppoit. vt. ff. si f. vē
di. l. loci. **A**lia vō ex
ēpla qz ponūt bñ po
nit in ofessoria v̄qz
illuc a of. rē. v̄qz po
ne h̄ exemplū i ofesso
ria. vt si talē mihi de
beas fuit ut. ut al
ci⁹ teneas edificatū
vt. ff. de f. ur. p̄di. si
arborē. s. interdum.
et. l. eum debere.
H **C**ōtra. id ē i cō
trariū. nā. s. d ofes
soria p quā fuit utes
debēt. nūc denegatoria p quā seruitutes denegāt. vt. ff.
de fuit. ven. l. n. **A**ctioes. l. negatorie.
I **P**rodite sūt a di. exemplū ofessorie. in his em̄ exemplis
K **A**lcus tollē. oib⁹ i p̄tē. vel die nō repeti. nō ad h̄ ex
ēplū. h̄ ad alia sic. **S** qz qñ h̄ qre noia thā dāt talib⁹ actō
mb⁹. **R**. n. pla. qz negatoria negatis h̄bis ppomē. ofesso
ria vero affirmatis. h̄ opio t. p̄bat i fuit utes alic⁹ tollēdi.
ibi em̄ ofessoria negatis. negatoria affirmatis h̄bis ppomē.
nūc. die s̄ p̄ci⁹ i p̄ciēdā esse nāqz qz v̄ba. vt ofessoria
ideo dicat. qz ad hoc vt ofiteat se debē dāt. negatoria at
qz negat. **T**ē qre iste dicūt i rē. **R**. n. qz ad silitudinē rei
vēdāt. sic em̄ illa rōe dñj vel qñ dāt. sic et iste. vt ecce rō
ne dñj de f. ofessoria sēz dño fūdi cui fuit⁹ debet. vt. ff. si
fuit. ven. l. n. s. **B** aut ē et rōne qñ dñj vt fructuario credi
tori a sup̄ficiario. **T**ē publiciana dāt ei cui fuit⁹ ē ostituta
ta a dño fūdi. vt. ff. de remiss. l. j. s. idē iul. et de sup̄fic. l. j.
s. fr. et si usufruct. pe. l. j. et de publi. l. si ego. n. et. m.
R. n. **T**ē sic rōne possessionis. vel qñ dāt rei ven. sic et h̄
ofessoria rōne vere possessionis adūsus eū qz possidet agz
qz fuit utes debet. ut. ff. si usufruct. pe. l. si idē i negatoria
nā ipa rōne dñj dāt dño fūdi qz negat fuit utes debere. vt
lis aut qñ dño. qz iul h̄ i fūdo que negat fuit utes debere
vt. ff. si fuit. ven. l. n. **E**cōtra rōne possessionis itendit of
eū qz possidet rē rōne usufruct. vt. ff. de acquir. poss. nāqz
vel qñ possidet. vt si reūtat p̄t alia fuit utes quā sibi dicit
debita. i qz h̄ n̄ ē v̄a possessio etiaz naturalis. ar. ff. de ser.
vr. p̄di. l. si edes. s. libras. a. s. se. et rōne hozz silitū dicūt
in rē. **T**ē nō qz dicit pla. qz negatoria ita demuz dāt si fuit
seruit⁹ ostituta a postea amissa. s. ff. m. est. competit em̄ a
si nulla fuit. vt. ff. si serui. ven. loci. s. opetit. a. l. fistulas.
L **I**ste qz. s. qz b⁹. s. p̄. s. dicit. nā ad p̄ria ē faciēda relacō
vt. ff. de f. j. si fuit p̄luz. s. si. a. s. testa. h̄edes. s. si h̄ nōiū

rē actio est. **E**q. si agat
ius sibi esse in fundo forte
vel edib⁹ vtendi fruendi.
vel p fundum vicinū eundi
agēdi. vel ex fundo vicinū
aquā ducēdi in rem actio
ē. **E**iusbez gnis ē actio
diure predioz vrbanozū
veluti si agat ius sibi esse.
alcus edes suas tollēdi
p̄spiciēdiue vel p̄ciēdi
aliqz vel immittēdi tigna
i vicinū edes. **C**ōtra qz
d usufructū a d fuit utib⁹
predioz rusticorū **T**ē
predioz vrbanozū iuices
qz p̄dite sunt actōes ut si
quis intēdat ius non esse

nā alie nō sūt negatie s̄ affirmatie. s̄ i eo qd dicit. in rē sūt.
p̄ ad vtz qz referri. mis. s. negatiarū a affirmatiarū. Et
m **N** gen⁹ actō. nota qz nomen actōis large h̄ pon
tur. alias vero p̄o personalitatis i m̄. vt diximus. s. e. s. i.
n **H**is scilicet in causis rerum corporalium.

aduersario vtendi fruēdi
eūdi agēdi aquā v ducē
di. **T**ē alic⁹ tollēdi p̄pi
ciēdiue vel p̄ciēdi. immitt
tendi **I**ste qz actiones
in rē sūt. s̄ negatiue. qd
genus actōis in otrouer
s̄ h̄s rerū corporaliū p̄ditum
nō est. **N**ā in h̄is is agit.
qui nō possidet. **E**i vero qz
possidet nō ē actio p̄dita
p quā negat rem actoris
esse. **S**ane vno casu qz
possidet. n̄ominus is acto
ris p̄t obtinet. sic in lacio
rib⁹ digestozū libris opoz
tunus apparebit. **S**ed
iste quidē actōnes quarū

O **S**ui nō possidet
scz in solidum. si emz
duo asserāt se possi
dere. a vt qz v̄m̄it
potit alter vendica
re. vt. ff. vt i possi. si
duo. in fi. i. s. n.
P **N**egat rē acto. is
h̄ v̄ba restīgūt p̄e
cedētia. scz eū vō nē
nā h̄ p̄petuo v̄ez est
qz alias nō dāt actio
possidenti per quaz
negat rē actoris ēē
h̄ p̄t pon cas⁹ vt pos
sessor. h̄eat actōez p
quā dicat se dñm eē.
vt. ff. de rei vē. l. offi
ciū. a. ff. v̄sufu. que
admodū ca. si v̄sufu.
noie ostat em̄ como
datariū nō possidē
a omodatēz possidē
vt. ff. omo. l. rei. idē
i oductōe a locatōe
vt. ff. de v̄sufu. n̄ soluz
s. i. **A**lij dicūt. l. illa
officiū. loqz qñ alius
n̄ possidens agit. vt

sic rōne detētacō is th̄s agat. **S**ūt a alij. vt bau. a loth qz
dicūt qz eo ip̄o qz agit possessor rei vē. renūciat cause pos
eū hoc s̄ ipossibile. et possidere a vendicare posses. p̄ma
qz **V**no casu. vt i duplicib⁹ iudicijs vt **E**terior est
ff. de iudi. in f̄bz. et. j. e. qdā. et. ff. vt i possi. si duo. s. i. a. j.
de m̄dic. s. feia. et. ff. fam. h̄z. l. i. vel die qz dicit de q̄libet
excepōne p̄ponēda. nec em̄ h̄ dicit qz sit actor. s̄ caute dicit
qz p̄tes siue onera actoris sustinet s̄ jo. vt. ff. de excep. l. i.
Apparebit. vt. ff. de iud. l. in f̄bz. s̄m̄ p̄mum. vel. ff. d.
S **I**ste latent accedit ad **E**xcepō. l. i. s̄m̄ sc̄m̄.
sc̄daz diuisionē. s̄ alie sūt ciuiles. a alie p̄tozie. et d̄ omnibus
exēpla poit. **S** qz dicit de duab⁹. s. de actōne i rē qz dāt otra
eū qz dolo desijt possidē. videt em̄ p̄tozia. vt. ff. de noz.
act. l. e. e. d. s. i. **S** a ciuiles videt i p̄s̄cta p̄sona qz dāt
ciuili admittit ad agēd vt. ff. de rei vē. in rē. s̄ dicit eā ciuile
ins̄p̄cta p̄ci⁹ p̄sona actoris qz dignior ē. vt. ff. de excep.
do. pure. s. si. **E**t h̄ ofidacō s̄p̄ habet. nā h̄. p̄tē dicit
p̄tozia qñ bonoz possessor i dāt. vel fidei omissaria licz of
possidentē p̄ h̄de vel p̄ possessorē dēt. a ecōtra si detur
h̄edi. de iur̄ ciuili dicat ciuilis. vt. ff. de p̄t. h̄t. l. i. s̄p̄ em̄
iudicam⁹ actōz. sit ciuilis vel p̄tozia ins̄p̄cta p̄sona actoris
Ecō qz dicit de actōne omodati. s̄ dicit eā ciuile. vt. ff. omo.
l. in comodato. s. sic. et qd dicit. e. t. l. i. p̄toz ait a c. l. op̄ro/
b̄ato vel ofirmādo dicit. n̄ iuē m̄do. sic a p̄t. h̄t. s̄. ff. si p̄s
h̄t. pe. l. i. i. p̄n. s̄ tñ ipa ciuilis ē. cū sit ex se. cō. a centū iur̄
ral dicat vt. ff. de h̄t. pe. s̄tē ve. s. cū aut. a. C. de h̄t. p̄t.
l. si. i. p̄n. om̄s ei actōnes qz oriūtur ex his. v. p̄tib⁹ iur̄. scz
lege se. cō. ple. p̄n. pla. et. **R**. n̄ p̄u. ciuiles sūt. qz vō a ma
gistratib⁹ vel p̄toz. edicto descēdunt p̄tozie sūt. vt. s. de
iur̄. na. s. ostat. v̄s̄qz ad. s. ex non scripto. a. ff. de iur̄. a. u.
l. us aut. a. j. de p̄t. a. tē. ac. i. p̄n. alie aut p̄ter duas sup̄/
dictas certe sūt. vtrum sūt p̄tozie vel ciuiles.

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

Quare mencō nē. s. exp̄ssaz vt de quibusdam dictum est
Et si q̄ sūt filies. vt subic. vt q̄ sūt ex oē. l. q̄si. vel ex s
lic. vel q̄si. vel ex varijs figuris causaz. vt. s. e. s. i. et. ij.
u. Legittimis. id est ex lege. xij. ta. p. Et pro. id est.
y. Cuiuslibz. a dic cuiuslibz. i. ex aucte iur̄ p̄udētū a eorū
s. n̄. nā totuz ē ius
cuius. vt. ff. de iust. i.
et iur. ius aut̄ cuius.
et de ori. iur. l. ij. §

Tā nouissime. in rē. i. tā in rē t̄m q̄
i psonā t̄m. nec ei a
liq̄ p̄toria inueniē q̄
se mixta. s. i. rē a p̄so
nā. l. i. cuius tal̄ iue
maē. vt. j. e. s. q̄dā
oē. ff. s. pol. hē. pe.
l. ij. et p̄mo s. de rea
libz die vsqz ad. s. in
personam. a postea
de p̄sonalibz dicet.
a. **U**plas. s. p̄torias
quasi diceret. n̄ solū
cuius q̄m exp̄ssim
b. **N**ecessariū. id est
vtile. q̄d ei medicam̄
tamor. bis. s. exhibēt
ura negocijs. vt in
aut. h. o. s. d. imno. o.
i. p̄. coll. viij. nec ei
necitas i p̄ncipe ipom p̄. vt. ff. de le. a se. o. p̄ncips. **U**tē
q̄ p̄ ex̄mpla aptius intelligetur. vt h. a. C. de ensac. vt
responsum. et. ff. de col. to. s. p̄tor. iulianus.

Ecce h̄ est primum exemplum. quod exponitur statim
ibi nāqz ac. s. s. p̄ dieē nō potit. s. contra domitium.
d. **P**lerumqz quia. nisi in casibus vt statim dicemus.
e. **D**iceret. agendo publiciana. accur.

Vel ex diuerso. hoc exponitur. j. s. rursus.
g. **P**ossessor. id est dominus quondam ad quez redijt nūc
possessio. vel die possessor quondam nunc petitor.

Ex iusta cā. id ē ex aliq̄ tractu q̄ d̄cedit ex iusta cā. id
est ex affectōne vsusqz ptis. v. ff. e. l. i. oibz. quā affectōez
iustū est suari. vt. s. de rez. di. s. p̄ tradicōez. et s. dūmō
cā vel titulū fuerit apt̄ d̄mū trāssere licz nō trāsserat qz
traditō nō p̄t̄ ens̄fert q̄ sit ap̄d eū q̄ tradit. vt. ff. de pu.
l. i. i. p̄. a. l. ij. et. iij. a. iij. a. v. a. vij. a. vij. si h̄o oē. d̄. nō
est abilis ens̄ferre d̄mū. n̄ opetit public. vt. ff. e. q̄cūqz. s. i.

Tradita. a nō d̄no. p̄ tradicōz d̄ns scūs n̄ fuit. si ac
k. **E**ffect. p̄ vsuca. nā. alio istoꝝ motoꝝ scūs d̄ns fuit
publiciana ei nō dat. s. directa rei v̄. vt. ff. s. pu. l. i. i. p̄.

Casu. v̄mo et si q̄cūqz mō. nā et si p̄ furtū. et. s. i.
vel rapinā vel aliā vim amiserit. n̄ t̄m h̄z i rē a d̄oz directā
s. h̄c l. z habeat a alias actōnes. vt furti. vel vi to. rap. a
siles. vt. s. de ob. ex. s. lic. s. s. a toē fi. a. s. vi. to. rap. s. fi.

Ullā. de alijs aut̄ realibz ostat. s. de hac rei v̄. dubi
n. **V**ediet d̄mū. s. videt̄ ff. m. nā aut h̄eo d̄mū. tatur
et tūc n̄ vedico q̄d h̄eo. si n̄ h̄eo. nec tūc vedico. vt. ff. s. rei
v̄. l. i. m. rē. i. s. n̄. **T**ē d̄mū ē ius a res incorp̄oralis. quō s̄
vendicatur. Sed dic dominium. id est rem racōne dominij.

Directā. s. nūq̄ publiciana opetit rōne vt̄lis d̄mij.
q̄dā dicūt q̄ sic. dicētes q̄ vt̄le d̄mū h̄z cui publiciana cō
p̄tit. et dicit h̄c eē cāz publiciane. sic directū d̄mū ē cā di
recte actōis i rē. vt. ff. de rei v̄. m. rē. Alij dicit. q̄ nec vt̄le
d̄mū habeat. cū ille q̄ vt̄le d̄mū h̄z eē oē d̄mū agat. vt. ff.
si ager. vec. vt̄ emphi. pe. l. i. a. ij. a. iij. q̄d nō ē m publici
ana. vt. ff. de public. l. pe. a. si. p̄. **C**asu. s. isto sup̄dicto

mencōnem habuim⁹. et si
que sunt filies ex legitimis
a civilibus causis descendunt
Alie autē sunt q̄s p̄tor
ex sua iurisdictione opatas
h̄z tā in rem q̄ in p̄sonam
quas a ipas necessarius ē
exēplis ostendere. **E**cce
plerūqz ita p̄mittit p̄tor i
rē agē. vt vel actor dicēt
se quasi vsucepisse q̄d non
vsucepat. vel ex diuerso.
si possessor dicēt aduersa
riū suū n̄ vsucepisse. q̄d v̄
sucepit. **N**āqz si cui ex iu

Actōne. q̄d erat v̄m ius cuius. **A**lias n̄ p̄tor actōis
Actio. s. publiciana. vt stati subic. nomen diceret i fa
ctū dare. sic ex cuius obligacōne noua dat̄ ex. l. o. d̄ico. si n̄
caueat de noie actōis. vt. ff. nau. cau. sta. l. idē. s. i. a. ff. s.
Dicit. et sic videt̄ q̄ p̄tor p̄mittit mētiri. o. s. ex. l. l. i.
q̄d pla. cessit. a idē
i seq̄ntibz casibz s̄bz.
et fa. C. de to. ma. l.
i. v̄n sic libellum for
maz. peto talez rem
quā possides et quaz
emi l̄ alia sibi iusta cā
habui. qz dico me v̄
sucepisse. nā l. z s. h̄z
ba me vsucepisse di
rectā rei v̄. mag vi
deant̄ iducē. tam ex
adiūctis publicianā
signāt. **A**lj dixerūt
ita eē formādū peto
rē talē quā dico meā
s̄ qz forte n̄ possem
p̄bare meaz. p̄pono
public. **A**lj dicit v̄
trāqz alt̄natie p̄poi
scz rei v̄. a publi. s.
mō peto rē talē iure
directi d̄mij vel q̄si. a
h̄ac approbat̄ o. s. iue/
tudo. s̄ ēte p̄me due

sta cā res aliq̄ d̄bita fuerit
veluti ex cā emp̄cōis a do
nacōnis. aut dotis. aut le
gatoꝝ. needū eius rei d̄ns
effect⁹. si ei⁹ rei casu pos
sessione amiserit. nullā h̄z
in rem directā actionē ad
eā p̄seq̄ndam. **Q**uipe ita
prodite sunt iure ciuili a
ctiones. vt q̄s d̄mum suū
vendicet. **S**z qz sane duz
erat eo casu d̄ficē actōne
inuēta ē a p̄tore actio in q̄
dicit is q̄ possessionē ami
sit eā rem se vsucepisse. et

nō placēt. qz quō dicēt rē suā se vsucepisse. cū s̄ sit rez
sic em̄ puraret i sacō cal. C. de sacō cal. l. ij. **S**z illi respō
dēt. qz s̄ fac lege p̄mittit. v̄n nō purat. ar. ff. q̄ satisfda
co. l. fi. s̄ nec vltia placēt. qz v̄nā d̄z eligē a nō pl̄bz agē
actōibz. vt. ff. de re. iur. l. nemo. s. q̄ciēs. **D**ic s̄ q̄to esse
formādū i h̄uc modū libellū. peto rē talē m̄ restitū n̄ q̄si
d̄mij. p̄inde ac si vsucepissē. v̄bū ei q̄si positū. s. e. alio. s̄
repete. a s̄litudinariē ponat. a n̄ affirmatiē. i. dicē. sic v̄z
dicarē q̄ ad effectū. re v̄ vsucapta. ita nūc q̄si vsucapta.
et idē in seq̄ntibz casibz. **E**x p̄dictis p̄z. qz q̄nqz sūt necia vt
deē publiciana. s. tradicō vel q̄si. q̄d dico p̄t̄ res incorp̄o
rales q̄ tradi nō p̄t̄. vt. ff. de acq. rez. to. l. s̄. s̄. incorp̄o
porales. a. ff. e. l. i. a. l. publiciana. s. i. **S**ed qz ex titulo
apt̄o ad mutacōnē d̄mij. vt h̄ die. vel ex vedicōne l̄ s̄libz.
Tē qz a nō d̄no accepit. nā alias d̄mū ellz trāssatū. vt. ff.
e. l. i. s. i. **T**ēz q̄to qz b̄o fide accepit. v̄n credidit se d̄mū
factū esse tūc. vt. ff. de acq. rez. to. l. eū q̄ a furioso. s. p̄tor
d̄mto qz credidit se d̄mū hodie nō esse cū p̄oit eā. alias si/
bi esset otrari⁹. **S**z t̄m duo ex his q̄nqz sūt difficilia agēt̄
scz p̄bacō d̄dicōis a tituli. reliq̄ o. s̄stitit i intellectu agēt̄
cū sit de sua o. s̄cia q̄ p̄ testes. p̄bari nō p̄t̄. **S**z q̄d si dubi
tat vt̄z actō. hodie sūt d̄ns vel nō. **R**z. salua fide p̄ponat
q̄d sibi meli⁹ videt̄. vel rei v̄. vel publi. s̄ q̄n p̄t̄. ē m du
bio. p̄ponat publicianā. a i ea obtinebit. n̄ adūsari⁹. p̄bet
auctōrē hui⁹ dominij fuisse. q̄d si p̄bet. dabit̄ hui⁹ rei v̄. q̄
egit ei actōne public. a succubiūt. nō repellit̄ a rei v̄. di
recta. vt. ff. de euc. mioz. s. si s̄. l. z q̄dā d̄icēt oē i v̄to
qz caū. qz ius suū v̄ndecūqz a q̄lecūqz m̄ p̄mo iudicō d̄du
p̄isse vt. vt. ff. s̄ excep. rei iudi. si m̄. s. eadē. **S**z expone v̄n
decūqz. a q̄lecūqz. i. siue de iur̄ cuius siue de iur̄ gē. d̄mō
directū. vt. ff. de rei v̄. m. rē. in p̄n. **A**t illi dicebāt. siue di
rectū siue vt̄le. **E**t ita p̄z qz cū sint otrarie rei v̄. directa.
a publiciana vno libello p̄poi nō p̄t̄. vt. C. si suus ex. l. i.
s̄ ex o. s̄uetudie otrariū suat. nā v̄qz s̄l̄ p̄pōm̄. l. z sup̄ v̄
na. p̄bacōnes t̄m iducat. ne sibi otrari⁹ sit. q̄d certe ē o. tra
dictā. l. C. et regl̄az illā. ff. de re. iur̄. nemo. s. q̄ciēs. et s̄

ex pte actoris ex pte aut rei spectam⁹ an possideat v^l to/
 lo desierit posside vt i rei v^e dirim⁹ nā q^d omnē possiden
 tē dat pter q^d o^rtra dⁿm vt ff de publico l pe a l fi s³
 eē o^rtra dominū dat in vj casibz Prim⁹ ē si a nō dⁿo emi q^d
 p⁹ea nō domino succedit a ad eū possessio redierit nā licz
 sit scūs dⁿs tenetur
 tū publiciana vt ff
 de excep rei ven si a
 ticio s³ eds est si rez
 a nō dⁿo emi a p⁹ea
 ver⁹ dⁿs voluerit a
 me vindicare s³ ego
 fui absolut⁹ a p⁹ea
 res ad illū idit agā
 public⁹ et si exipiat
 de dⁿo ego replica
 to qz qn⁹ eo agēte
 fui absolut⁹ vt ff s
 excep rei iudi si quis
 rē Ter⁹ ē si egi no
 raliē o^rtra to fi pos
 fui et ipē dedit eum
 mihi p noxa siue eiz
 o^rtra me possidente⁹
 verus dⁿs agat siue
 eo possidente ego a/
 gā public⁹ obtineo vt ff de noxa gⁿaliē a l pcedēti in
 fi Quart⁹ ē si ego fui missus i possessionē vicine dom⁹ quā
 aliq^s bō fide possidebat possessore nō cauēte a tūc ver⁹ to
 min⁹ iueniat possidē vi forte a vñ vi iudicū a public⁹
 habeo vt ff de dā infec dām s³ nō solū Quint⁹ ē addicē
 vt si rē possidē et eā non dolo s³ culpa desij possidē et sic
 litis estimacōz tūc s³ m⁹ius vēdicāti p⁹stiti vt ff de rei v^e
 q^d restitue s³ si postea res ad dⁿm redeat agaz public⁹ o^rtra
 eū ff s rei v^e si culpa vt expone l illā vt hēat vtilē acti
 onē quā actor directā hēet q^d nomē emisse videat Sext⁹
 addit si me mādante rē meā vēdidisti s³ me p⁹hibēte Edis
 disti emptori hac actōe l excepōe defendit p⁹ etiā o^rtra
 me dⁿm hac actōe agit vt ff de public⁹ s³ q^s p⁹hibuit
 a **A** public⁹ sic ab acq⁹lio acq⁹lia fuit inducta vt s
 ad l acq⁹l s³ ex hoc tamen capite
 b **A**ur⁹ ex diuiso i ecōtrario nā s³ affirmāto a se vsu
 cepisse dic⁹ h⁹ negando et adūfariū non vsucepisse dicet
 c **R**eipublice l citatis rōne vt ff de v⁹ sig⁹ eū q^d i dez ex
 gⁿali clausula posita de resti ma l i i fi idē in certis ciuita
 tibz dicēdū ē vt ff de resti ma l s³ et si p⁹tozē s³ pe idē
 etiam si cā municipij alicui⁹ vt ff de resti ma l legatis
 d **A**besset al⁹ absēs esset qz abfuit reipublice cā rē p⁹se/
 tis duobz modis potuit vsucapē s³ p se et qz rē illā detu
 lit secū siue domi dimisit a aio possedit et vt d^r de eo q^d ad
 nūdimas p⁹fect⁹ ē vt ff de acq⁹ pos clā s³ q^d ad nūdimas
 Itē p aliu s³ p filiū vel seruū vt statz i captiuo dicemus
 e **V**el in hostium Qui sint hostes dicitur ff de cap⁹ ho
 stes et de v⁹ signifi hostes s³ quibus s³ quibus p⁹l s rō
 nus bellū indit⁹ vel qui p⁹lo romano bellū indixerūt Si
 g⁹ ab alio q^s capiat nūquid h⁹ locū habebit q^d h⁹ d^r Credo
 q^d sic sic qⁿ abest cā alicui⁹ citatis vel municipij vt s³ di
 ctū ē In s³ aut differūt qz nō fuit fūi talū hostiū vt ff s
 cap⁹ ho stes et sic poterūt facē testam⁹ q^d alias nō possz
 cū esset seru⁹ ymo et ei⁹ obles nō p⁹ vt ff de testa l eum
 qui et l obfides s³ eto al⁹ accipit p iudicōe vt cum
 f **P**tate i s³ iudicōe dicimus ptās h⁹ ptāre in hoies s³
 districtu i de iudicōe Itē pomē p obediētia in q^d ptāte
 est mōchus sub abbate et chci sub platis Itē pomē p di
 lectōe siue pietate a h⁹ p⁹ma ptās d^r vt ff de v⁹ sig⁹ po/
 testatis s³ quō iste ab hostibz capt⁹ posit vsucapē cum

ita vendicat suā esse q^d a
 ctio publiciana appellat⁹
 qm⁹ p⁹mū a publico p⁹toze i
 edicto posita ē **A**ur⁹
 ex diuerso siqs cū reipub
 lice cā abessz vel i hostiū
 ptāte esset rem ei⁹ qui in
 ciuitate esset vsucepit p⁹
 mittit dⁿo si possessor rei
 publice cā abesse desierit
 tūc intra ānu⁹z recissa vsu
 capione eā petē id est ita

ipe ab alio possideat vt s³ s³ iud⁹ p⁹so s³ fui s³ ipe posside
 n p⁹ vt ff ad l iud⁹ s³ adul⁹ sic c⁹iet a ff s³ acq⁹ rez to
 hō lib⁹ s³ q^d q^d s³ nec vsucapē vt ff de vsuca sine posses
 sione R⁹ vsucapit p filiū v^l p⁹ fūi i re peculiari vt ff ex
 q^d bz ca ma Itē ait p⁹toz s³ h⁹ aut et s³ demiq⁹ et l ait p⁹toz
 s³ h⁹ plane et ff de
 vsuca iusto s³ fi s³
 nec vidz q^d p⁹ seruz
 possit captiu⁹ vsuca
 pe vt ff de vsuca
 neg seruz s³ die q^d
 illa loquē i cā nō pe
 culiari q^d vezz ē vel
 loq⁹tur ipā v⁹itate in
 specta h⁹ aut uē p⁹
 liminj ispecto q^d p⁹
 ualet v⁹itate vt s³ q^d
 bz mo ius pa po sol
 s³ si ab hostibus
 s³ **I**n ciuitate q^d d
 q^d nō abest **A**ud s³ fi
 vterq⁹ abest a alter
 alē⁹ rem vsucapit
 R⁹ et tūc h⁹ loē ista
 restō vt ff q^d bus ex
 cau s³ si videt at d^ri

petē vt dicat possessorem
 vsu nō cepisse et ob id suā
 esse rem q^d genus actōis
 quibusdam et alijs simili
 equitate motus p⁹toz ac
 comodat sicut ex laciore
 digestoz seu pandectaz
 volumine intelligere licet
Item si quis in fraude⁹
 creditorū rē suā alicui de
 derit bois ei⁹ a creditori
 bz possessis ex snia p⁹fidis
 nere abesse cū tomuz redij v^l idire potuit finto negocō
 p q^d erat absēs Itē econē si p⁹ns rē absētis vsucepit vt ff
 q^d bz ex cau ma l i s³ eadē v⁹ba a tūc siue o^rpleta ē tō vsu
 capio in p⁹ntia i ista modicū tēp⁹ siue i absētia siue p⁹ea
 paz idē est vt ff e ab hostibz s³ s³ q^d a tūc d^r desine ab
 esse n⁹ iusta cā ipedit⁹ fuit i redeūdo statuitur **A** ei p⁹ mi
 liaria diut⁹ na vt ff ex q^d bz cau ma si cui s³ tādū s³ p⁹ q^d
 d^r nēcia absēcia tūc itelligit⁹ alias s³ vt ff e l i Itē h⁹ a l
 se s³ v⁹ b⁹ d^r herit h⁹ positū strict⁹ pomē i q^d possit oueri
 h⁹ **A**mmū s³ vtilē q^d constabat ex ccc l xv diebz vt ff de
 sta li cū heres s³ si stichus i q^d bz actor habuit facultatem
 agēdi nēc ipedit⁹ p se nec p reū nec p iudicē nam h⁹ tria
 nēcia sūt vt vtilis dies v^l ānus curzat vt ff de diū tē a
 p⁹scrip l i hodie v⁹ o i oibz restōm bz q^d d^r ierij otimū cō
 putat vt C s³ tēp⁹ i mē rest l i fi Et ita nō h⁹ q^d h⁹ lib cor/
 rigit p C i s³ āno vtili gⁿaliē s³ m q^d s³ h⁹ dico s³ qz illa
 tūc in restōibus dicit vnde in alijs remanet vtilis annus
 i **R**ecissa p i mte resti petiā a iudice viuo vt subducat
 tēpus vsucapionis q^d fuit absens vt C de resti l iij sic et
 mores petūt vt ff de excep l excepōes q^d p⁹one i fi l
 et h⁹ ipū scz q^d postulare p⁹nt a mortuo p⁹toze ocedit eis
 vt ff e l i p totū restituit s³ eos p⁹toz viuo vt sic agant
 antiq⁹ actōe ac si res n⁹ esset vsucapta vel actō p⁹scripta a
 iō actō ad quā restituit s³ tēssōria n⁹ q^d sit nom⁹ p⁹riū acti
 ons s³ q^d erat p⁹mo realis siue p⁹sonalis directā mic d^r v⁹l
 vt ff ex q^d bz cau ma l fi et de cap⁹ l ab hostibz Alij di
 cūt q^d stati eo reūso h⁹ recissōriā et dicūt esse p⁹riū nom⁹
 actōis et sic dicūt q^d maiores iure actōis s³ mores officio
 iudicis restituitur **D**icūt tū q^d h⁹ recissōria actō efficaciaz
 nō h⁹z anteq⁹ i s³ flet i eū p⁹toz spiritū vite dāto restōz q^d
 satis recidit i p⁹ma opionē nā semp verum est hoc quod a
 p⁹tozis mortuū edicto hoc fit auctoritate p⁹tozis viui
 k **N**ō vsucepisse et sic vidz ocedē mētū q^d pla⁹ ofiteē
 h⁹ dic q^d n⁹ mētū s³ ita dic sibi restituedū ac si vsucap⁹ n⁹ eēt
 vt s³ p⁹ diximus l **A**ctōis s³ recissōrie supradicte
 m **C**ūbusdā vt si rē absētis vsucapiat p⁹ns Itē si absens
 fuit p⁹abili cā vt studioz Itē i vicul possit⁹ vt ff e l i
 i a l s³ si p⁹toz ē i fi et l se a de illis legibz j fac mēcōz
 cū dic de volumne digestoz n **I**tē si quis scz d^rbitoz
 o **I**n fraudē nō q^d v⁹ qz tā d^rbitoz q^d acceptoz oportet q^d

Fragmentary text from the right edge of the page, including parts of other columns and marginal notes.

fraude pceptet qñ titul⁹ nō est luētū⁹. si autē est lucrati⁹
 puta donacōis. vt si dicit. a B itellige ad B vt creditor pos
 sit reuocare alienacōz. tūc suffic fraudē debitoris tm̄ inē/
 uenire. vt. C. de reuo. his q̄ i frau. cre. l. pe. a. ff. q̄ in fra.
 cre. q̄ aut. s. B at edictū. a. s. sibi mō. Et s hac fraude nō bo
 nā distinctōz. q̄ aut adhibet a debitore alienāte inē vūof
 aut i vltia vltiate.
 vel a libro i fraudem
 patroī sūt inē vūof
 vt i vltia vltiate.
 si in vltia vltiate.
 tūc aut p legata aut
 p libtates. et si p li
 bertates. aut dircas
 aut fideicō. Si debis
 tor i fraudez alienet
 inē vūof. vno caū p
 sūmē fraus. s. qñ oia
 alieūit. vt. ff. e. oel
 s. l. uci. caue tñ qz i
 hoc caū nō psumitur
 nisi fraus alienātis.
 et idco i nō luētūis.
 sufficēt s p̄sumpco. qz s loq̄tur solū i luētūo. s. lucius.
 vñ in onerosis trāstatū est dñiū. ff. de ostra. emp. l. si sciēs
 si aut nō oia. p̄sumit. sepe em̄ de facultatibz suis ampli⁹
 q̄ i his ē sperat hoies. vt. s. q̄ ma. nō pos. s. i fraude. dz g
 pbare eā creditor. Et adde h q̄ hēs. C. de reuo. q̄ i frau.
 cre. l. pe. s. de fraude vni⁹ vel vūof. seu disti. tituloz lu
 crati a onerosi. a s distinctō p oia vūat etiā i p̄ono. vt. ff.
 de pba. p̄onū. a. l. q̄ciēs. s. q̄ dolo. in vltia vltiate si le
 gatiū vel fideicō. i fraudez creditor. reliq̄t. solū euentū in
 spici⁹. licz fraus nō inueniat. vt i donacōe eā mortis. vt
 C. de iur. deli. l. si. s. si ho creditor. eū legata n̄ debent nisi
 sducto ere alieno. vt. ff. e. qd̄ aut. s. pe. et ad tre. l. i. s. is q̄
 q̄d̄ingēta. idē in p̄ono p oia si libtus i fraudez legauit. l
 fideicō. reliq̄t. vel donauit eā mortis. nā solū euentū in spi
 amus. vt. ff. si q̄s i frau. p̄o. l. i. in pñ. et. s. i. **Libtatis**
 aut i fraudez relictis distingue directas a fideicōm. **Maris.** i
 pmo caū siliū et euentū in spici⁹. vt. C. de his q̄ i frau.
 cre. l. si. et. l. i. **sege accipe.** p oī eo cui aliqd̄ debet. vt. ff.
 p **Creditor.** lar. de h. si. l. creditor. a. l. creditores.
 et. l. si. cu. et. i. aut. s. fideiul. s. pe. **sege qd̄ dic̄ edidit.** idē
 q **Rem suam.** scz cor. por. zalem. et. tñ ē in cor. palibz. vt
 p p̄ ml̄ ta exēpla. vt. ff. q̄ i frau. cre. l. i. a. ij. a. ij. vsqz ad
 r **P̄. s. fidi.** puta. qz fuit odēnat⁹. a n̄ satisfec̄. l. q̄ at
 odēnacōi fra tps. vñ missus fuit actor i bonoz possessioz
 s **Possessis.** i. possideri iussis. nec ei re ip̄a a creditoribz
 fuerat possessa hō debitoris. cum ip̄e alienauerit. **Vel dic̄**
 possessis q̄ remanserāt a nō sufficiebāt. vt. ff. e. l. ait p̄tor.
 t **Permittit.** scz. j. anū vtilē. vt. ff. de his q̄ in frau. cre. l.
 i. s. n. et de eo tñ qd̄ p̄ueit ad eū. vt. q̄ dolo fecit q̄min⁹
 perueniret p̄petuo datur. vt. ff. e. ait p̄tor. s. hec actio.
 v **Petē.** s. q̄ actōne. **Re. n. pauliana.** q̄ dat̄ creditori ad
 reuocāda cor. palia. s. in factū ad reuocāda iura. vt. ff. s. v.
 sūt. l. videam⁹. s. in fauiana. et. ff. e. l. hac i factū. vel ve/
 r⁹ dic. q̄ nulla s. pauliana n̄ adiectie. qz a paulo fuit idu
 cta. s. i factū pauliana s. q̄ ad reuocāda cor. palia a cor. pa
 lia op̄etie. a dat̄ sē accipiētes a hēdē ei⁹ m̄q̄ntū ad eos p
 ueniat. eē nō instituto ei p̄cio. vt. ff. e. ait p̄tor. s. fi. a. l. se.
 et. l. si debitor. et. l. ex his. **In eū at̄ q̄ i fraudez alienauit a**
 ctio n̄ dat̄. eū nud⁹ sit. neqz sē emptorē q̄ emit ad B q̄ sol
 uant̄ legata. qz trāstatū ē dñiū. vñ opoztz pbare fraudez
 empcois. ff. s. sē emp. l. si sciēs. vñ solū ostra legatarios l
 donatarios agūt. vñ sē eos hōt adi. inde. C. s. iur. deli. l.
 si. s. licēcia. n̄ ita fraudulēt disp̄lit vt res appare n̄ possit.

pmittit̄ ip̄s creditoribz
recissa tradicōne eaz rem
petē. id est dicē eam rem
traditā nō esse. a ob id in
bonīs debitoris mansisse.
Stē hūiana et q̄i hūiana
q̄ etiā p̄potecari vocat̄ ex
ip̄s p̄toris iurisdicōne
sbz capiūt. **S**eruiana

q̄ caū eē i car cerē Serudeē. vt. ff. e. l. fi. s. fi. **Est et fauiana**
 q̄ dat̄ soli p̄ono ad reuocāda ea q̄ libt⁹ i fraudez p̄oni alie
 nauit inē vūof l vltia vltiate. q̄ min⁹ p̄on⁹ hēat fciāz
 vt. ff. si q̄s i frau. p̄o. l. i. in pñ. et. s. i. a. s. de sic. lib. s. s.
 n̄a ostō. **Est et caluiciana.** et ip̄a tā p̄ono q̄ creditori cō
 petit. vt. ff. si qd̄ in frau. cre. l. i fauiana. **Quidā tñ dic̄t oē**

autem exp̄itur q̄s de rebz
coloni. que pignoris iure
pro mercedibus fundi ei
tenenē. **Q**uasi seruiana
at qua creditores pigno
ra p̄potecarie p̄secūt.
Snt̄ pign⁹ aut̄ a p̄pote
cariā nihil inest. **N**a de

in eo qd̄ de fauiana
 dictū ē. ar. ff. s. p̄su.
 l. videam⁹. s. i fauiana.
 Na certe ita dicit
 ibi i lēa. p̄ quā. a sic
 referē ad p̄imā tm̄
 scz paulianaz. et iste
 due imitant̄ naturaz
 supioris s. q̄ro q̄re
 sint h̄ bee polite inē
 reales p̄torias. cum
 ip̄se p̄sonales sūt qd̄
 p̄bat p̄ id qd̄ dic̄ lēa
 in fauiana q̄z. vt. ff.
 de v̄fuit. l. videam⁹.
 s. in fauiana. nā p̄xi
 me dixerat de p̄sona

libz vñ otmuat eam cū p̄sonalibz. et p̄bat. ff. si q̄s i frau.
 p̄o. l. i. s. l. actō. s. Rē. qz silitudinē hz cū supioribz duo
 bz casibz. in eo. qz sic ibi p̄mittit̄ aliqd̄ dicē qd̄ si sit. vt eēt
 faciendū aliqd̄ ac si nō p̄cessissent q̄ p̄cesserūt. sic a h̄. Itē
 sic ibi sit reuocacō. ita a hic. s. h̄m s ita debēt dici h̄ee re
 ales sic supiores. qd̄ qd̄ā scellerūt. s. Rē. h̄ non petiē qd̄
 meū fuerit vt i supiori caū. nec q̄si meū. vt i public. vt. s.
 e. s. alie. **Rec ob. j. s. pr. qz p̄potecaria ē in tē. nec tñ meū**
petiē vel q̄si. qz ibi qd̄ peto peto q̄si meū. i. possessionē per
p̄potecariā actōne vel hūiana. s. at̄ neqz possessio neqz do
mmiū ē meū nec fuit. ymo i accipiētes trāsiūt. s. i fraudez
sit credētū alienatū. vt. ff. de ostra. emp. si sciēs. in fi. et p̄
dic̄t tres actōnes reuocatozie dicunt̄. s. vñ oriē s actio
Rē. ex q̄si maleficō. qñ do i⁹ fuit i vēdente a emēte. si tñ in
vendēte tm̄. tūc p̄t̄ dic̄t ex q̄si otractu si agūt ostra illū pos
sidentē. s. nūqd̄ hz retencōne vt ab eo nō reuocet̄ si vult
soluē qd̄ sibi creditori reuocare vult. debet. qd̄ā negant
vt ar. ff. rez. amo. si cū do s. s. fi. et. l. se. s. ostra dico ad i
star posterioris creditoris si vult. soluē p̄ori qd̄ sibi debet̄
p̄ h̄ee retencōne. vt. ff. de eūc. l. eūctus. qd̄ dic. vt. ff. de
his que in frau. cre. ait p̄tor. s. illud.

Mansisse. vi. s. qz p̄mittat mēt̄ qd̄ n̄ ē vez. s. ita pe
 tit ac si mansissent i bonis debitoris. vt. s. e. s. alie. a. s. rursus
 y **Itē hūiana.** q. d. n̄ solū publica a r̄cissoria tales sūt
 et p̄torie. s. q̄bz dictū ē. s. h̄ec due iste capiūt vi ex p̄toris iu
 risdictōe. i. p̄torie sūt. vt. h̄. a. ff. de pac. si cui. s. s. pignoē
 z **Quis.** scz dñs fūdi. siue sit p̄cari⁹. siue m̄mis colat. Itē
 eē p̄ defioracōne dom⁹. vt. ff. q̄bz ca. pig. ta. l. ij. s. ex lo/
 a **Coloni.** subaudi. l. m̄q̄nti. nā et ei⁹ res **scato** sit actō
 sūt tacite obligate. vt. ff. q̄bz cau. pig. ta. ostra. l. ij. et ē co
 lon⁹ i villa. m̄q̄nti⁹ i cūitate. vt. ff. de acq. pos. res pig. zif
 differētia ē inē has duas tacitas obligacōes. nā i rusticas
 ita demū si dñs sciat iducta a illata. i vrbano siue sciat siue
 nō. **Et ē rō.** qz scā rusticitas oia palā hz. s. m̄q̄nti⁹ ml̄ ta eē
 clā appoztat q̄ locator ignorat. vt. C. locū certū mē. **Trem**
cū i vtroqz. si eo aīo sūt iducta vt ibi sint p̄petuo n̄ ad tps
vt. ff. de pig. s. debitor. et. ff. q̄bz cau. pig. ta. s. i. p̄dij. s. i.
b **Pignis. s. taciti. c. **Fūdi.** vel dom⁹. vt. s. dictū est.**
d **Quasi. s. pomē ad d̄az supioris. vt. qz hūiana s. a suā**
to. for. et dicta. cū om̄e ius aut i acq̄rēdo aut i suando aut i
amittēdo consistat. vt. ff. de le. et se. cō. l. fi. s. q̄ ē d̄a inē h
uiana actōz. et saluianū inēdictū. cū illud ad idē op̄etē vi
deat̄. vt. j. de inē dic. s. inēdictū. Rē. qz in hūiana opoztet

q̄ creditor p̄let debitorē fuisse dñm tpe obligacōnis. vt ff. de pig. et q̄ nō sūt. s. i. s. i. saluano suffic q̄ p̄bz eū posse disse. vt colligit. ff. de salu. medic. l. i. m. pñ. et dixim⁹. j. s. a. De q̄ re. mobili vel immobili tra. medic. s. medicatū. dat̄ creditori vel nō corp̄alis vel incorp̄alis. tam̄ excepta vrb̄ta fuitute q̄ n̄ p̄t obligari. ne tuims citas defozmet. vt. ff. de pig. si is q̄. s. fi. et. l. sequenti.

Appellacōe. s. p̄ potecaria. vt hac a. chione peti possit a quolibet possessore. **M**axie. s. abūdat vt. C. de testa. ma. l. fi. s. i. duo ei oportz inuenire. vt sit p̄z gn⁹. a q̄ tradat̄ cre ditori. vt h. a q̄ mo bilis sit. cū pign⁹ a pugno dicat. vt. ff. de h. si. plebs s. p̄z gn⁹. Si aut̄ mobilis est et nō tradat̄. Itē si immobilis ē tradat̄ v̄l nō. ypoteca ē p̄z q̄ q̄tuer s̄ p̄tozie actōes i rē. s. publi. et recassoria. a fūia. na. a q̄li fūiana. Itē alie due reales p̄udi ciales. vt. j. e. s. p̄u/ dicales. Est a alia q̄ dat̄ sup̄ficiario. q̄n q̄s ad n̄ modicū tps oduxit. vt. ff. de su. p̄fi. l. i. i. fi. i. s. n. et

qua re inter creditores et debitorē cōuenerit. vt sit p̄ debito obligata. vt q̄z hac appellacōne otinetur s̄ in alijs d̄ra ē. nā pigno. ris appellacione eā p̄rie rem otineri dicim⁹. q̄ hml̄ etiā tradit̄ creditori. ma. xime si mobilis sit. At eaz q̄ sine tradicione nuda cō uencione tenet. p̄rie etiā ypotece appellacione otineri dicimus. **I**n p̄sonaz q̄z actiones ex sua iur̄dicti one p̄positas h̄z p̄toz. vlu ti de pecunia ostituta. Cui filis videbat̄ recepticia. s̄z ex n̄ra ostone. cū et si quid pleni⁹ habebat h̄ in actōe

s. q̄ ait. a. l. fi. a. ff. de rei v̄. sup̄ficiario. a. l. p̄tozie. Est et octaua actō in rē. vt que dat̄ metū passo. naz illa p̄tozia est in rē. vt. ff. q̄ met⁹ eā metū. s. v̄let̄. **I**nt̄ et alie sc̄z bo noz. possessio. h̄editatis peticō. Itē fideicō. h̄. p̄f. bo. pos. p̄ma dat̄ ei q̄ succedit p̄ p̄toz. sc̄da ei cui p̄ trel̄. h̄ ditas restituta ē. vt. ff. de bo. pos. h̄. p̄f. l. i. et. ij. et. ff. de fideicō. h̄. p̄f. l. i. a. ij. et. ij. et sic. x. sūt p̄tozie in rē. **N**ihil m̄est. n̄ in sono v̄cis. vt. ff. de pig. l. res ypote ce. s. itē pign⁹. ymo a eē q̄tū ad actōz vidz m̄esse. nā pre scripcō h̄nti pign⁹ nō currit cū possideat. sec⁹ i ypoteca. ria. cui currit p̄scripcō m̄dū. x. m̄dū. xx. m̄dū. xxx. m̄ē. dū. xl. an. vt. C. si adū. cre. l. i. a. ij. et. C. de p̄scrip. xxx. v̄l xl. an. cū notissimi a de an. excep. l. i. s. i. /toijs. seq̄ s̄ e. **I**n p̄sonā. q̄ d. dictum ē de realibus p̄. p̄soalibz. s. p̄ tozjs. s̄z a de q̄busdā p̄sonalibz. s̄. m̄ p̄posuerit i. s. itē si q̄s f̄

De pecunia. vt. ff. de osti. pe. l. i. i. p̄n. / dabat. nisi q̄s s̄ **C**ui filis. sc̄z q̄ ad quedā. q̄ v̄tra q̄z. / ostituebat se so lutuz. p̄ se vel p̄ alio. h̄et diffilis videbat̄. q̄z actō de cō/ stituta p̄ his tm̄ rebz in ostone deductis op̄tebat in q̄bz mutuū ostitit. s̄ q̄ pondē. nūo a m̄sura otinent. s̄z recep/ ticia q̄n alie res in ostone deducebant. s̄z hodie p̄ omnibus op̄etit actō de ostituta. cū oēs res appellacōe pecunie con tineantur. vt. C. de consti. pe. l. ij. s. penl.

Cōstōne. vt. C. de osti. pe. l. ij. i. **E**a. s. recepticia. **I**tē p̄toz. s̄ capitula exponitur. j. m. p̄. s. et ideo hic **E**t alias. de q̄bz dixi. s. penales. / non dicas. **D**e pecunia. in hac actione que sic vocatur. **C**u oibz. s. aptis. alias obligatis p̄ se vbi p̄ se inueit ostituco. vel p̄ alijs vbi p̄ alijs inueit osto. Sic s̄ furio sus cū nec p̄ se nec p̄ alijs obliget. nec ostitue se debē p̄

idē i. p̄digo a filijs. Itē m̄ieres. cū alias p̄ se tm̄ obligē/ tur. a hee ostituēt p̄ se tm̄ a nō p̄ alijs. vt. ff. de osti. pe. o. **C**ōstituerūt. vt puta p̄ hec. s̄. ba. cōsti. l. i. s. i. a. ij. tuo me solutuz. q̄s ego vel ille dz. et filia. vt. ff. de cōsti. pe. q̄ at. i. fi. a. l. se. et s̄ ita si sit debitu q̄s p̄ cedat. siue ciuile a n̄ale simul. siue n̄ale tm̄. siue p̄tozū. secus si ciuile tm̄. vt. ff. de consti. pecu. l. i. s. penul. et fi. et. l. in. s. i.

Nulla. s̄ ex nudo pacto oriē actō. q̄s est oē ius cōe positū ff. de pac. iur̄gē. s. s̄ cū nulla. a. s. q̄nymo et. s. marcellus. a. s. idē. s. et. C. s̄ pac. l. legē. et est hoc iō forte sp̄cale. q̄z sicut vni p̄ eo q̄ ostituit iducit vt si teneatur nisi elapsis. s. dieb⁹ vt. ff. de osti. pe. p̄/ missoz. cū alias stati tenet. vt. ff. s̄. ob. eū q̄ klis. s. quociens et de h. si. cedē die. sic et aliud otra euz vt ex nudo pacto tes neat. vt. ff. s̄. uirū. eū q̄ i p̄n. **S**ūt a alij adhuc sex cas⁹. in q̄/ bz ex nudo pacto ori tur actio vt ecce i do nacōne hodie. licet olim fuerat n̄cia sti pulacō. vt. C. s̄. dō.

De pecunia aut̄ cōsti. tuta cū omibz agit̄ q̄cum q̄z p̄ se vel p̄ alio solutōs se constituerit nulla sc̄z sti pulacōne in̄posita. Nam alioqn si stipulanti p̄mise rint iur̄ ciuili tenent. **A** ctiones at̄ de peculio ido aduers⁹ p̄ez dñm v̄ opa uit p̄toz. q̄z ex oēctū fili oz suoz v̄ ip̄o iure nō te

fiqs argentum. s. s̄. s̄. s̄. Itē si mulier dotē sine stipulacōe dare mar̄to conuenit. vt. C. de dot. p̄. l. ad exac. et de rei v̄ro. ac. l. i. s. i. Itē si q̄s ob h̄ōrez decretū vel decernēdūz palā pollicit⁹ fuit. id est sine in̄rogacōne. vt. ff. de pol. l. i. s. i. et. l. pactū. Itē i nautico fenore. vt. ff. s̄. nau. feno. l. p̄culi i fi. Itē i accessiōe frumētū v̄l vini vel ordeī. vt C. de v̄sūt. frumētū. Itē in v̄sūt citati p̄missis. vt. ff. de v̄ sūt. l. etiam. alias autem p̄pter sui frigiditatē midū pactuz actōnem parē non potest. / pulatu. vbi m̄ctū ē. ex stipu q̄ **C**ure ciuili. l. actōe ex sti. lacōne vel odicōe certi que ex stipulacōne oriē. vbi est certū. vt. s̄. s̄. ob. i. p̄n. q̄ sti pulacō ē a iur̄ ciuili iducit. vt h̄ cū s̄ iur̄gēcū ip̄a nō fuit. s̄z alij otract⁹ fuerūt de iur̄gentiū. vt. s̄. de iur̄ na. gē. a. c. s̄. ius at. nō aut̄ dz iō de iur̄ ciuili q̄ n̄ h̄at̄at i se n̄ale vicu lū. ymo h̄z. q̄z sine ostenū n̄ valz. q̄ ostenū ē de iur̄ n̄ali. vt. ff. de pac. l. i. s. penl. / q̄dā dicē hoc esse p̄ria noīa

Actōes. s̄ peculio. v̄lūt actōnū. s̄. de peculio. et de i rē h̄so. a q̄ iussu. Itē ex̄ citoria. s̄ butoria a iustitoria. ex eo q̄ leges plez. q̄z appellāt eas actōes. vt h̄. s̄. veri⁹ ē vt adiectie ponant. sic ei dz. mādati actio de peculio. vt. ff. de s̄. p̄ez. sc̄z respectu filij. / pecul. l. ij. s. cū cōgrūt. **C**ommunve. s̄ respectu sui. sunt enim correlatiua. **I**plō iure. s̄. ciuili. q̄ n̄ vult vt alt̄ ex alt⁹ p̄sona obli/ getur. et sic pater n̄ dz teneri p̄ filio in̄specto iur̄ ciuili. sic i spectro suo nō dz teneri dñs. q̄z suus p̄ nullo ē i spectro iur̄ ciuili vt. ff. s̄. re. iur̄. q̄s attinet. s̄ tm̄ p̄toz. eq̄tatē osiderat vt. q̄z peculū q̄si p̄momiū ē filij l̄ sui vt subic. q̄s p̄simo ma q̄tē. vt. ff. de pecu. peculiu. v̄ tm̄ n̄ est p̄momiū filij peculū. vt. C. de iof. testa. l. fi. i fi. Itē nec sui. vt. ff. s̄. ob. lib̄ h̄o. / do aut̄ q̄z q̄si p̄momiū ē. p̄ez p̄ filio. dñm p̄

seruo teneri dic. Diligent tñ distinguas. vtz. oñ hāt fili9
vel su9 vel qñ oñ hāt. Itē vtz. delinqt vel qñ si oñtrabat
qñlibz istoz. dñs vl pñ. actōe ex eo oñtractu teneē i peculiu
in cui9 oñdenacōne deducit ex ipo peculio qd qd su9 naf. az
lit dñs debuit. vt qz dñs suo mutauit vel alias secū oñ/
rit. Itē deducit qd debet hīs q sūt i ptāte dñi vel tutela.
vel cura. cuz videat
dñs puenisse. vt. ff.

de pecu. s. si dammū.
s. i. a. ij. obligatur
em seruo dño naf. ali
ter. vt. s. de fideius.
s. i. et sūt hō coia i b.
uo et filio. excepta
cā mutū. ex q nec fr.
li9 nec pñ teneē. sec9
i suo. vt. j. t. i. s. illis.
et. C. ad maced. l. pe
Itē q dicta sūt qñ oñ
trabit hō fili9 p su9
eadē et qñ qñ oñbit
vt si alius negocia
gessit. vt. ff. de neg. g. si fili9. pter hāc actōz teneē de pec
culio adhuc pñ vel dñs. qñz teneē d i rē x. so. qñ scz fili9 in
rē pñs. vel seruo in rē dñi oñtit. et est i solidū vsqz ad qñ
titate x. sam. vt. j. t. i. s. in rē. azo. s. de peculio agit qñten9
peculiu durat. vt. j. e. s. sūt pte. ea. et. j. t. i. s. in rē aut. Itē
est actō qd iussu. q est i solidū. qñ fili9 vel seruo iubeōte do
nimo vel pte oñtraxit. videē ei oñtrahi cū ipo pñe vel dño.
vt. ff. q iussu. l. i. s. fi. Itē sūt alie tres. s. exercitoria. q dat
oñtra dñm nauis q pposuit mgrm nauis seruū suū. et eius rei
grā oñtractū fuit. et iō d. exercitoria. qz exercitor. d. dñs
nauis. Itē institoria. q hz locū qñ aliqz seruū suū taberne
stacōni pposuit. Itē tributoria. q agit ita qd dñs vocat i
tributū. vt. j. t. i. s. introduc. a. s. institoria. et. s. i. In deli
ctis aut q qñ delictis idē olim fuabat i filio a suo. vt pro
no. dari possent. vt. j. de nox. in fi. ti. s. hō die p seruū tñ
agit noxalis. vt ibi d. et. p delictis. vt. j. d. noxa. i pñ. a. ff.
de noxa. l. i. et it. qñ delictis. vt si seruo hitans cū dño ha
bit suspensū. vel appensū l. effudit aliqd qd alieu nocuit.
vt. ff. de his q deie. vel effu. l. i. s. si seruo. et. l. si x. o. s. p.
tor. n. i. duobz casibz. vt. ff. de his q deie. vel ef. l. i. s. cū ser
uo. et. ff. de mio. q si mioz. s. si seruo. Porro l. i. delictis et
qñ agat noxalis. tñ et de peculio agit si locupletat9 dñs
inqntū id peculiu locupletat9. vt. ff. de iudi. tā ex oñctis
bus. et. ff. de pecul. l. licet. s. ex cā. p. Itē hōs. s. actor.
p. Postulate. et petēt e reo. vel deferēt. si em sine volū
tate adūsari iuraret. m. bil. p. ficēt iuramentū. vt. ff. de iur
iur. l. i. in pñ. remissum fuit. vt. ff. de iur. iur. nō erit
iuravit. l. et. s. fi. et. l. sequen. et de re. cre. actori.
a. Deber. sic simpliciter. s. n. adiecta cā qz debeat. qd ifoz
mit dicem9. si aut cū forma. veluti qz vedidi. tūc agit acē
vtili ex eo oñtractu nata ex sacō. cū p veritate accipiat. et
aduersario sūt actōz t bunt ac si vē oñtract9 pcessisset. Idez
est i alijs oñtractibz. vt. ff. de iur. iur. si duo. s. hōs iurauerit
et. s. idē dicem9. et. s. marcell9. Itē circa actōz realē. si rē
suā esse iurauerit. dat actō i rē vtilis. p. i. factū oñ deferen
tē tñ vel hōdē. vt. ff. de iur. iur. l. nam p9 ea. s. fi. et. l. se. et
ita actori mēdū dat i factū. mēdū vtilis ex eo contractu
et vtilis in rē. ex pte aut rei si iurat i actōe psonali. tūc ex
cepōz tñ pñ. si aut i actōe reali. tūc distinguat. aut iura
uerit rē petitoris nō eē. q cā ex cepō tñ dat. an suā esse.
q cā eē actō si res actoris ad actorē redeat. n. oñ aliū. Et
p. q dicit i actore hz loc si iurat ex sacō delacōne. s. si iurat
ex edicōne scā occasiōe iur. tūc publiciana dat oñ qzli
bz. cū sit iusta cā tradicōis. vt. ff. de iur. iur. nā p9 ea. s. fi. a

nē equū tñ ē peculioten9
qd veluti primoniū ē filio
rū filiarūqz itez seruo9 o
demnari eos. Itē si quis
postulate aduersario iur
rauerit deberi sibi pecuni
am quā petēt. neqz ei sol
uat iustissime accomodat

.l. se. et de public. l. i. i. fi. vsqz ad. l. eū q. nec ob. m. e. ti. l.
eū q. s. si petēt. qz ibi vbi dūt arat dñm tñ excludit oñtra
quem public. non dat. vt. ff. de publiciana. l. penul. et fi.
b. iustissime. quia ppter sacramentum datur.

c. Actōz. in factū. vt. C. de iur. iur. actori. qz suff. ē di/
d. Querit. etiaz si piurū vellet pbare. iuna vlcio. vt

ei talē actōnē. p quā illd
qritur an ei pecunia debeat
tur. s. an iurauerit. Deā
les qz actōnes ptoz pene
mltas ex sua iuridicōe in
troduxit. veluti adūs9 eū q
qd ex albo ei9 corrupisset
et in eū qui patronum vel

ff. de dolo. q si defe
rēt. et. l. se. et. C. 8
rebz cre. l. in. n. i. cas
bz. vt. C. 8 rebz cre. l.
fi. et. ff. de iur. iur. ad
monēdi. Et nō q hoc
facim qd ē de re. vt
ff. e. qciēs. i. de vita
te. vt. ff. ad. l. cor. 8
fal. l. i. s. q in rōib9
tplex inuenit. volū/
tariū. qd ex volūtas
te tāt suscipit et re
cusat. a. ex iudicū.
vt. ff. e. l. i. iur. adū.
Itē necessariū. qd in

necessitate iposita a iudice deferēt a suscipit. vt. ff. de m. li
tē iur. l. i. fi. nec ei pñ sacm referri vl recusari. n. pñtendat
iusta cā recusacōis. vt. C. de rebz cre. gñaliē s. finalit. Itēz
iudiciale. qd sic d. a iudicō qñ scz ps pti sacm i iudicō de
fert. qd nō est necesse subire. s. pñt recusari et iferri. vt. C.
e. delata. l. gñaliē. s. finalit. s. iur. vel non potat recusari.
vt. ff. e. manifesti. s. 3. p. la. ita demū actō i factū dat ex sa
cramēto si snia n. subscqitur. alias qre orit actio i factū. cuz
ex snia eadē nascereē. vt. C. de rebz cre. actori. s. nos oñtra
licz ei due sint ad idē a eodē noie n. nocet. vt. ff. de ac. emp.
nō est nouū. et. ff. de fideius. heres a debitorē. sel tñ fiet ex
actio tñ. vt. ff. de v. ob. q bis. et de re. iur. q bō fides.

e. Penales qz dictū ē. s. de ptoz rei psecutoris. nūc d
penalibz ptoz. s. q ē dēa mē penales a psecutorias.
s. multe. qz penales ptoz sūt ānales excepta actōe fur
ti. vt. j. de pe. et tēp. ac. in pñ. s. rei psecutorie sūt ppetue.
vt. ff. de ac. et ob. i hōrarijs. Itē penales odiose sūt. rei p
secutorie nō. ff. de peis. l. mēpretacōne. Itē penales n. ēn
sūt oñtra hōdes n. aliqd ad eos pueit. vel lis sit oñctata.
vt. C. ex delict. defū. l. i. s. psecutorie sic. vt. ff. de ac. a ob.
ex oñtractibz. Itē vbi plēs tenent rei psecutoria vno solū
te ceti liberātur. nō ita i penali. vt. C. de odi. fur. l. i. q. ff.
lib. cā. l. vlt. et. ff. ad. l. acquil. l. rome mela. s. si plures.

f. Pene. i. fe. vel meli9 dic q abūdat. nam vē multe sunt.
g. Faud. i. aliqd. albū dealbacō qdā posita i loco emi
h. Ex albo. erat eis. nētū. vt apparet i aut. de lit. s. cōem
ibi vce pto. n. in q albo erat scriptū. vel de citatō aliq.
vel de alio pcepto gñali vel speciali. vt. ff. de albo. scrip. l.
i. et. l. ij. et. ff. de iur. iur. om. iudi. l. si quis id. Corri
piisset. vel positū subtulisset. qñ n. corrupit. et siue p se
uel p aliū. et tūc ambo tenentur. nec vn9 libat aliū. et est i
l. aureos. vt i dicta. l. si qz. et. l. se. teneē eē iste corruptor.
l. cor. de fal. vt. ff. ad. l. cor. de fal. l. pe. cuz pena ē dpor
tacō et oim bonoz publicacō. in seruū et iā vltimū suppliz
cū. vt. ff. ad. l. cor. de fal. l. i. in fi. k. In cū. s. filiu vl li
bertū dat actō i factū. q est sūt vt supior. in. l. aureos. q da
tur pñono. vel pñ. et si libt9 nō possit solue dictā pecūiaz
castigabit. Idē forte i filio. l. noxalis n. deē. vt. ff. e. l. de
in ius vocan. l. penul. et. j. de noxa. in fi. Superior tamen
punit solū dō lū. h. solū fcm oñdat. vt. C. de in ius v. veia.
l. pñonū. subaudi vel pñonā. Itē filios a pñes eo9. vt. c.
de in ius v. l. iij. s. i. Et accipe h. pñonū q māimisit vl p q
iudicatu ē in cā igemuitatis et libtmitatis. vel si ex cā fidi
cō. māimisit. vel si emerit eo pacto vt māimittēt. a mānu

misi. l. n. ma. nisi. s. ex ostoe dnu marci pu eit ad libtate
 vt. ff. de ius w. ad optimu. s. i. et. l. is. s. et. l. si bac le
 ge. Te liberos p. om. accipe mares a feias. a p. res ec ad
 optiuos. vt. dca. l. si bac lege. s. libtos q. a. s. par. res.
 a **U**el pent. et h. accipe mare et feiaz a v. q. m. infimtu
 vt. ec. si ad. v. met. n. possz. w. cari in ius sine vema. Te n. re
 fert si fut. legitti pa
 retes v. n. a. ales. vt
 ff. de in ius w. l. iij.
 .s. i. a. ij. a. ij. a. l.
 p. res. et. l. p. ris. a. l.
 adoptiu in p. m.
 b **U**n ius w. cassz. i.
 iut. exp. iendi ca w.
 casset. vt. ff. de ius
 w. l. i. a. l. s. a. hoc
 siue ca sit cu. lis siue
 criminalis. l. m. roma
 gis. na. et. tuc. ec. cu. veia no. p. q. n. scedi. vt. ff. de in ius
 w. s. et. si. s. p. roz. ait. et. ff. d. accu. q. accusat. i. si. a. l. hi. s.
 ij. s. qd. si solu. libellu. ddit. R. n. no. icidit i. s. edictu. vt. ff.
 de in ius w. libt. s. Te qd. si no. veiat w. cat. s. R. n. sp. icidit
 h. facili. remittit. h. pena qn. w. cat. s. no. veit. vt. ff. de ius
 w. q. uis. l. qda. dicit w. cant. nullo mo. cad. i. edictu. h. w.
 cat. s. no. veit. ex. p. dicta. l. q. uis. a. l. s. do. q. v. ba. cu. effecti
 fut. accipi. da. vt. ff. ne. q. s. eu. q. in ius w. est. vi. ex. l. penl.
 .s. doc. s. h. p. ma. s. ma. verior. e. vt. q. m. dicta. l. q. uis. no. dicit
 q. no. incidat i. edictu. n. ca. ogmita. Te nu. qd. heres p. w.
 care in ius sine vema. et. ete. si. ex. ne. s. est. p. t. vt. ff. de obse.
 p. sta. lib. l. heres. fili. s. no. p. t. w. care in ius sine veia. s. q.
 re. sec. i. h. ede. libt. a. i. h. ede. p. rom. R. n. m. p. mo. odiu. v. fa.
 qd. d. z. restngi. m. s. fauor. q. d. z. progari. vt. ff. de li. a. po.
 .l. qda. Te si. alt. agat. tutorio. noie. vel. curatorio. ar. ff. d.
 i. ius w. l. i. hac. lege. s. h. et. l. q. st. u. r. o. q. nemi. officiu. suu.
 d. z. esse. danosu. vt. ff. que. ad. testa. api. l. si. q. s. ex. sig. toribz.
 c **U**i ipetrassz. i. non. petisset. a. n. accepissz. d. z. ei. a. p. toze
 sic. pete. dne. p. mitte. mibi. vt. possim. ouemre. p. rem. vel. p. ro
 nu. mei. vt. colligis. i. de. pe. te. liti. s. h. et. ff. de in ius w.
 .l. iij. s. i. illud. etiam. quero. an. hec. postula. do. venie. debet
 fieri. in. p. s. oms. omnium. qui. in. ius. w. cari. non. possunt. que
 enumeratur. ff. de ius w. l. ij. et. si. no. fiat. q. cadat. i. pena.
 Funda. dicit. q. sic. nos. q. n. q. z. h. pena. i. eu. tm. statuit. q. m.
 cidit. i. edictu. at. ille. p. sone. i. edicto. n. otinetur. qd. maxie. p.
 ba. ex. l. s. alie. tm. puto. eos. p. uictos. put. placuit. iudici. ad.
 s. l. tudine. isto. z. h. nu. qd. h. petico. hodie. e. correcta. vt. qz.
 hnt. hodie. libt. ius. nataliu. a. regnacois. vt. i. aut. vt. lib. de.
 ce. s. i. col. l. iij. R. n. n. q. z. et. ibi. resuatur. iura. p. roms. mari.
 me. obseqalia. q. n. a. ta. debent. sup. io. z. q. tu. ad. libtum. plana.
 fut. In. silio. distingue. aut. erat. emacipat. s. aut. in. p. tate. si.
 emacipat. erat. tuc. hnt. locu. sup. io. z. a. si. vo. i. p. tate. tuc. nec.
 cu. vema. nec. sine. vema. p. t. ouemre. p. rez. vt. C. de in ius w.
 .l. fi. et. ff. de ac. a. ob. l. actoes. n. p. castr. s. v. q. si. castr. s. fi.
 peculio. vt. ff. de iud. l. lis. et. tuc. cu. z. veia. vt. ff. de in ius
 w. adoptiuu. s. i. a. h. cu. agit. o. tra. p. rez. Si. aut. o. t. ex. neuz.
 tuc. h. m. veia. iura. tm. v. actoes. filio. fa. s. p. te. bar. vt. ff. de
 act. a. ob. l. filius. fa. et. l. i. factu. actoes. s. hodie. o. es. veiz.
 entes. ex. adueticia. ca. vt. dixi. s. p. q. s. p. no. acq. s. i. s. te. q. ro.
 q. s. iurabit. de. calumia. cu. filius. fa. s. i. as. erit. i. iudico. R. n. si. fili.
 us. fa. p. tita. veia. o. tra. p. rez. ouciat. iurabit. fili. s. h. maior. e.
 alias. curatoz. ei. dabit. ad. lit. vt. i. aut. vt. lice. ma. a. au. s. i.
 in. fi. Si. aut. sit. i. p. tate. p. ris. et. agat. de. castr. eni. vel. q. si. ca.
 pecu. et. tuc. fili. s. iuratur. cu. p. t. fa. h. ba. va. vt. ff. ad. maced. l. ij.
 Si. vo. est. mior. dare. e. curatoz. liti. n. p. sone. cu. sit. i. p. tate.
 vt. C. de. cu. fut. l. fi. i. p. n. et. d. bo. q. li. l. fi. s. s. ma. ut. p. ro. p. re.
 Si. a. t. o. tra. ex. neuz. agat. fili. s. h. agat. p. t. ei. s. noie. p. t. iuratur. vt.
 C. de. iut. ca. l. ij. s. q. ob. suati. Si. fili. s. forte. p. re. ab. l. te. vt.

parentem ius vocassz. euz
 id non ipetrassz. Te ad
 uersu eu q vi exemerit euz
 qui in ius vocaret. cui ve
 dolo alius exemerit. et ali

fm veles. l. m. v. casibz. vel fm nouas in oi adueticia cum
 iurat fili9 cu suo noie agat a maior e. si mo p i adueticis
 no hz vfructu. alias p ager. a ruder. a iuraret. vt. C.
 de lo. ma. l. i. i. pn. vbi vo fili9 iurat. l. z. p. no hcat vfructu
 du. d. z. p. ofetire filio ageri a rudenti. vt. C. de lo. s. q. li.
 d **U**te adufus eu. s. dat. actio i factu pe. l. fi. in pn.

as innumerabiles. Pre
 iudiciales adiones in rem
 esse vident. qles sunt p qs
 queritur. an aliquis lib sit
 an seruus vel libert9 sit vl

nalis. vt ecce. cu w.
 care ticu in ius q te
 nebat in actoe tpali
 et du eet in itine. de
 timusti cu vi. vel ca
 pieto cu per psonaz
 vel faciendo dolo vt
 ali9 eu detinet. a tm
 q dies actonis mee
 eruit. teneris em m
 qnti iur auero in litē
 et sic est actō peālis

ex pte mea. qz vltra rei vritate forte iurabo. et ex pte tua.
 qz das m aliqd a tibi mibil ad. vt. ff. ne. q. s. eu. q. i. ius w.
 vi. ex. l. pe. s. i. sup. l. s. p. mo. q. ro. cu. duo. sint. tituli. vt. ff.
 ne. q. s. eu. qui. in. ius. w. vi. ex. et. ali. s. de. eo. p. que. sem. erit.
 de. q. sit. menco. in. l. s. R. n. de. p. mo. qz. inde. orit. actō. ex. vt.
 qz. pte. peālis. vt. dictuz. e. h. ex. alio. e. penalis. ex. pte. rei. tm.
 cu. ad. m. esse. actoris. de. vt. ff. de. eo. p. que. fac. e. l. fi. i. R. n.
 Te. p. m. de. q. sit. menco. h. osulit. actō. i. tm. vt. z. ex. l. ij. a.
 im. s. ex. me. At. scds. osulit. w. cato. n. solū. h. e. w. cant. vt.
 ff. de. eo. p. que. sem. e. l. i. s. h. re. i. fi. et. l. fi. i. R. n. Te. p. m.
 hz. locuz. qn. aliqs. ex. pt. est. an. satisfaco. z. et. p. m. ius w.
 cacōnes. h. scds. p. satisfaco. z. scz. factas. iudico. s. i. et. al.
 q. firmat. iudiciu. vt. ff. de. p. st. l. i. i. m. pn. Et. p. z. dra. ex. ordi.
 ne. illoz. tituloz. Te. p. m. qn. vi. ex. empt. sit. q. s. At. scds. ec.
 sine. vi. vt. z. in. l. i. s. h. dolo. de. eo. p. que. fac. e. et. ne. q. s. eu. q.
 .l. i. et. l. ij. in. fi. Vel. satis. dca. p. q. de. vtroqz. h. loquit. a.
 qd. h. duo. sint. illi. tituli. tm. de. vno. edicto. fut. Te. et. q. dca.
 penalis. actio. ec. illa. q. ex. vna. pte. tm. e. peālis. sup. l. s. scdo.
 q. rē. nōne. p. ouencōne. sola. ec. iut. vesi. p. tu. ab. actō. vt.
 ff. de. act. et. ob. l. ostōibz. n. solū. p. noua. iura. vt. C. de. p. s. p.
 xxx. an. cu. notissimi. a. l. h. e. R. n. h. no. p. ex. cuto. z. h. p. suam.
 denūciaco. z. eu. ouenerat. vel. v. b. u. q. i. posituz. i. dicta. l. ostō.
 mibz. assertie. ponit. n. s. i. iudicarie. et. fm. h. hodie. est. corre.
 ctu. qd. h. d. z. vel. die. q. talis. fut. ouencō. i. illa. et. ostōibz. q.
 p. lite. of. h. ab. e. vt. qz. actō. erat. tpalis. et. libellus. fut.
 p. n. cipi. dat. s. vt. C. qn. li. pn. da. lit. co. fa. l. i. et. ij. V. die.
 fm. jo. q. leges. veles. circa. p. sonales. actōes. loquitur. vbi.
 n. p. tuatur. p. ex. cuto. z. h. lex. illa. cu. z. notissimi. a. lex. cu. in.
 re. loquitur. i. reali. v. n. ad. huc. ec. hodie. n. corrigi. qd. h. d. z.
 e **U**n iudiciales. ymo. n. iari. p. n. s. h. dicitur. in. iudiciales. qz. de.
 facili. no. p. n. iari. v. n. d. z. no. posse. fieri. o. mode. qd. cu. diffi.
 cultate. fieri. p. t. vt. ff. de. v. si. nepos. p. culo. enumera. s. a.
 li. q. s. vt. e. actō. in. factu. de. calūniatoribz. de. q. dicem. s. i. g.
 .s. q. dru. Te. actō. q. met. s. ca. s. te. fut. maifesti. Te. h. u. cor.
 rupti. in. duplu. de. q. bz. dicem. s. i. e. s. o. es. aut. actōes. S. ut. a.
 alie. et. i. factu. vt. de. effusis. a. de. e. ctis. et. de. app. s. vt. ff.
 de. his. q. deie. vel. et. l. fi. v. o. s. p. roz. Et. alie. multe. fut. quas.
 f **U**reudiciales. p. ostati. po. enumerari. n. expedit.
 mit. q. hee. p. torie. fut. cu. i. o. tractu. p. toriaz. ponitur. et. fut.
 in. i. e. qz. res. peti. et. v. dica. V. n. q. rē. q. z. n. posuit. inter.
 reales. p. torias. R. n. qz. qda. de. eis. e. cu. lis. v. n. ei. s. occasio.
 et. de. cetis. h. dca. resuauit. a. fut. tres. Prima. e. p. qua. q. rē.
 an. aliqs. sit. lib. s. h. ba. udi. vel. su. s. s. ca. an. aliqs. sit. libt. s. s.
 audi. vel. igem. s. Tercia. e. de. p. tu. ag. s. e. do. p. qua. q. rē. an.
 q. s. sit. fili. s. vel. no. vt. oia. of. q. tur. q. fili. s. a. p. re. of. q. d. z. alia.
 aut. agi. de. p. tu. ag. no. scdo. p. p. alim. et. tm. et. tuc. filiacō.
 no. p. uidi. ca. qz. sumati. q. rē. vt. ff. de. li. ag. l. i. s. jul. et. l. i.
 h. q. s. ali. s. h. vel. parens. et. ff. de. his. q. fut. sui. vel. ali. m.

1. si iudex libideat ostra orig. og. l. ij. §. fi. §. die vt ibi
 §. dicunt qdā a male. qm̄ due sunt. et de duabz p̄mis fa /
 eūt vnā s̄ mō. an aliquis liber. est ingenuus uel libertus
 et h̄j vnā faciūt. aliā vero de ptu agnoscēdo si mutāt. s̄ p̄
 ma op̄. verior ē. cū sit omodi⁹ singlās cās singlās appella
 cōibz distingui vt. s̄. q̄bz mo. testa. infir. §. alio at mō. itez
 qz. postea dicit. cetere vero rē. a ita loq̄t de plūbz excepta
 vna. Itē q̄re dicunt
 p̄iudiciales. R̄n. s̄m
 azo. et. §. iō qz. i mo
 dū excepōis pponū
 tur. a ita p̄iudicant.
 vt si agas oē me a e
 go obiciā tibi qz sis s̄
 u⁹ me⁹ vel fili⁹. vñ
 nō p̄t eē iudiciū me
 nos. vt. ff. de iud. l. i. si
 nulla. et. s̄. ob. q̄ ex
 s̄lic. §. hi. oūgas cū
 glo. ista p̄mā p̄t se
 q̄ntis. ibi vt dic. vel
 si agas oē me p̄t
 s̄. aē. et. p̄ re mea vsz
 ad s̄ficulū quo dicit
 tur de asc̄pticis a rē
 dimitere et reaccipe qd dimisistis a p̄seq̄re vsqz in finem.
 in p̄mo §. vbi q̄rit. fit liber. val. s̄. dico. qz siue s̄. u⁹ agat
 oē d̄m̄ dicēs se esse liberū. siue eōē d̄ns oē s̄. u⁹ sit i
 possessione libtatē. qz s̄ actō in rē q̄ rē dicit est p̄iudicialis
 ut. ff. de lib. cā libis. §. fi. de s̄. dico. siue p̄ono v̄diz libtū
 in libtimitatē. siue libt⁹ se v̄diz in igenutatē. vsz qz ē p̄ /
 iudicat. vt. ff. si ingenu⁹. et. di. l. i. si. in p̄n. §. fi. i n̄tēdiē eē
 b̄ casu officiū iudicis. vt. ff. de iur̄i. si duo p̄oni. in p̄n. a
 ff. si n̄ge. esse di. l. i. a. ij. et. ff. de rei ven. l. i. §. i. i dē dicas
 in t̄cia vt siue dicat p̄t petēdo filiū i filiacōz s̄ fili⁹ se dicat
 non filiū. et erit p̄iudicialis et d̄rca. D̄m̄cēdo qdā d̄rct
 qz d̄rca dāt p̄ono par̄tē. a d̄no. s̄ illa q̄ dāt libtō. filio a
 suo est otraria qd nulla lege cautum inuenitur. licz alie q̄
 dam inueniunt d̄rct et oēre. vt mandati. depositi. et filiel
 §. q̄rit for̄matur libelli in h̄ijs. R̄n. sic peto ioh̄ez i filiū.
 meū iudicari vt m̄ p̄nā debitā p̄stet reuerēciam a alia q̄
 p̄nā a filijs debēt. a i dē in p̄no. a ex tūc lata s̄nia p̄ acto
 re. alimēta p̄i et p̄ono p̄stabunt. vt. ff. de li. ag. l. si quis
 ali. i. p̄n. et §. solēt. qz s̄nia p̄ v̄itate accipiē. vt. ff. de sta.
 to. l. ingenu⁹. Et p̄bat s̄ libelli for̄mā. C. de fideicō. l. i.
 In suo a d̄no sic peto ticiū i s̄uū meū. qz eū meū dico. Ecō
 tra s̄. u⁹ p̄ libt⁹ p̄ fili⁹ dicit. peto me n̄ inq̄tari a tico q̄ me
 vt s̄uū vel libtū vel filiū tenz. qz me i tali viculo n̄ subesse
 dico. vt. C. de igenus ma. l. diffamari. vel sic. peto vt ige
 nu⁹ p̄ lib vel n̄ fili⁹ p̄nūciat oē ticiū. qz sic se rei v̄itas h̄z.
 Et differt s̄ ab ea q̄ petit p̄t filiū in p̄tate ex iur̄ rōno. cum
 ibi tū de p̄tate q̄rat. s̄ aut de filiacōe. vt. ff. de rei v̄. l. i.
 §. i. et s̄. §. i. Itē s̄ p̄tozia vt s̄. illa cuūlis. Quibz aut mod
 fili⁹ possit peti. dixim⁹. s̄. §. pa. po. §. ius at p̄tatis. Itē q̄re
 dicunt p̄iudiciales. R̄n. s̄. q̄bz. a. qz i modū excepōis p̄
 ponitur et ita p̄iudicāt. vt si agas oē me h̄ditatis petici
 one. et ego obiciā tibi. qz s̄. u⁹ sis defūcti. vel qz ipe defū
 ct⁹ s̄. u⁹ fuit. vt. ff. de pet. h̄. l. si q̄s libtatē. et fa. p̄ hac
 s̄nia. C. de ord. og. l. ij. et de h̄. pet. l. lib. et. ff. si q̄s ige
 esse di. l. fi. Alij dixerūt iō d̄ci p̄iudiciales. qz s̄nia lata sup
 his fit p̄iudiciū oibz alijs q̄ombz. vt. ff. de sta. to. ingenu⁹
 et. ff. de lib. ag. l. i. §. fi. et. l. ij. §. ēte s̄m s̄ eē q̄rela iōffō
 si restamti s̄ p̄iudicialis. qz p̄iudicat alijs q̄ombz. vt. ff. de
 iof. tel. pap. §. fi. s̄ oē h̄ac s̄niaz ē. ff. de lib. cā. si s̄. u⁹. s̄ ibi
 n̄ fuit p̄nūciat⁹ igenū. vel collusio ibi fuit. Vel dic s̄. jo.
 qz p̄iudiciales iō dicunt. qz oēs alie q̄es q̄ meim̄ me eas p̄

de ptu agnoscēdo. ex q̄bz
 fere vna illaz legitimaz
 cās h̄z p̄ q̄ q̄rit an aliq̄s li
 ber fit an seru⁹. Cetere ex
 ip̄ius p̄tozis iurisdictōne
 substāciā capiūt. Sic
 itaqz discretis actōmibus
 ctū ē n̄ posse actōrē suā rē
 ita ab aliq̄ petē ac si ap̄t

sonas mouēt ut debēt filē. C. de or. cog. l. i. et. ij. et. ff. de
 lib. cā. l. ordiata. et ad s̄ fac. ff. de nora. l. pe. i. R̄n. n̄ esset
 talis cā q̄ ageret eē si ostaret eū fore s̄uū. qd ē q̄bz. vt. ff.
 de iud. vi. §. s̄m s̄ cū q̄rit int̄ p̄onū a libtū de libtimita
 te. nō ē s̄ qd p̄iudicialis. cū alie q̄es meim̄ me eos p̄t ex
 erceri veia s̄n petita. vt. s̄. e. §. et in eū. §. die qz ille q̄es
 q̄scūt q̄ nō op̄teret si ostaret eū libtū. vt. ff. de ius vo
 l. s̄ si hac vi. §. pe. a
 fi. Itē qd si nulla alia
 questio mouēt. nōne
 tūc iste dicunt p̄iu
 diciales cū n̄ habeāt
 cū p̄iudicēt. Azo
 dic qz nō §. jo. ostra
 inspicit eī aptitudo.
 qz abilis ē esse p̄ciu
 dicialis. sic august⁹
 de. l. s̄ n̄ sp̄ugeat. vt
 s̄. in. R̄. i. ca. p̄he. Itē
 nūqd̄ s̄nt p̄les p̄iudi
 ciales n̄ hee tres. R̄
 sic. vt h̄ditatis peti
 cio. nā a tūc cessant
 oēs alie q̄es donec
 ipsa int̄dit. vt. ff. de
 pet. h̄. l. i. si q̄s libtatē. et. l. diu⁹. i. fi. l. s̄ hodie oēriū sit. vt
 C. de h̄. pet. l. fi. §. i. a. ij. Itē q̄ n̄re asc̄pticij colom̄ cē
 fiti a filies petūtur. R̄n. vt ili p̄iudiciali. d̄rctā n̄. et ip̄i
 colom̄ se petūt i libtatē otraria p̄iudiciali vt ili n̄ d̄rca.
 iō. qz libtū s̄nt nō s̄uū. vt i aut. de s̄ctis. ep̄is. §. asc̄pticios.
 a. §. si s̄. u⁹. Itē iō p̄iudiciali. qz p̄az a s̄uis distāt q̄ ad s̄
 uicia q̄ facē debēt. vt. C. de ag. a cēh. l. ne diuti⁹. l. ij. §. s̄
 alijs d̄cūt. qz off. iudicis petūtur. et petūt. vt. C. in q̄. cau
 cen. d̄nos accus. pos. l. i. l. ij. §. ēte officiū iudicis nō possit
 h̄re locū ad s̄ctas p̄stacōes. vt. ff. de vsu. l. i. Alij dixerūt
 h̄re locū negatoriā a ōfessoriā vtilē. vt q̄ dāt d̄rctā s̄uū
 tutibz alijs. s̄ vtilis s̄ dāt. qd m̄bil ē. Itē si q̄s ad aliq̄ an
 nua s̄uicia teneat. q̄ iur̄ peti vt ōdēnet vt p̄stet i poste
 rū. a ipse q̄ iur̄ petit absolu. R̄. s̄at. puto qz iudicē offō h̄o c
 fiat. siue p̄missa fuerūt s̄ seruicia. siue ex ōfuetudie de bean
 tur. s̄ a s̄uicia ipsa posita lōgo tpe ex p̄missō petūt ut. vt
 ff. de vsu. l. cū s̄m rē verso §. Er q̄bz. s̄. s̄bz p̄iudiciali
 bz. q̄ p̄missio p̄babit ex lōgo vsu. vt ibi. h̄. fere. iō
 dic. qz i cuūlibz q̄ombz q̄tuor. considerant. s̄. actor. iudex. a
 re⁹. et ipsa res. h̄ aut ē idē q̄ ouenit a ouenit. vel iō qz p̄ /
 tor itroduxit de ptu agnoscēdo. a ad se. ōsil. ōfirmantur.
 i Legitimā. id est de iure cuūli. k Sic itaqz. forma ē
 h̄ itaqz ex alia diuisione q̄ fit. s̄. e. §. i. q̄i dicēt. d̄ictū ē q̄ s̄nt
 in rē actōes a q̄ in p̄sonā. itaqz sic eis discretis. i. sepatis a
 diuis. p̄tz qz h̄ reglā ē. s̄. a. qz p̄sonalis actō q̄ op̄etit ad dā
 dū. nō op̄etit p̄ re s̄ua alicū vt s̄. iō dixi ad dādū. qz ad ē
 dēndū b̄n p̄t dari actio p̄sonalis. vt omodati a depositi et
 filies. Et est ita ius int̄ dare a tradē vt s̄ subic. et. ff. de acf.
 emp. l. ex empto. i. p̄n. et. ff. de s̄. ob. vbi at. in fi. et. l. si rē
 tradi. et. l. nemo. et s̄ ē qd subic. si apparz eū dare opozt ē
 et ita agit i p̄sonā vt aliqd̄ def. s̄ qdā d̄cūt vt pla. qz lxx
 s̄ba si apparet eū dare oportē sint noia cuūdam actōnis.
 l Oportet. id ē oportz qz nō def. est em̄ ipossibile qz def
 vt subic. qz dāt ē accipietis facē vt subic. nec res q̄ ac. a. c.
 m Magis. §. oppomē. plies d̄lert pot. vt. ff. de excep.
 rei iudi. l. et an eadē. §. actōes. i. si. §. §. plies d̄niū pot fieri
 meū. s̄ nō seq̄tur. nā l̄ plies d̄lert. tñ semel facta s̄ua non
 dz p̄i fieri s̄ua. vt ibidē dz. et. ff. de acq. pos. l. ij. §. ex p̄h̄z
 bz. et s̄. def. §. si rē legatarij. n̄ itez. definet eē s̄ua vel mea
 vt. ff. de s̄. ob. si rē meā. n Plane. odio. §. m̄ q̄ n̄ tū
 istud odiū. R̄. qz i ōdicōe furtia q̄s de facto ifamaē apud

Marginal notes on the left side of the page, including fragments of text from the adjacent page and some standalone words or phrases.

bonos et gues. vt. ff. de obse. l. hōi. l. si infamia iuris. vt. ff. de act. q. ob. l. cessat. h. in rei vēdicacōe neq. de facto. neq. de iure ifamat. **T**ē mltā venūt i odi cōe furtia q nō venūt i rei vē. vt. qz iteritu rei n libat. h. in rei vē. vt. ff. de odi. fur. l. i. rē. q. iō malū ē furi q hac actōe teneat. **T**ē sic pdest alicui ples hēreos debitorē. vt. ff. de lib. le. l. si q. s. decedēs. f. i. a hēre ples actōes. vt. ff. de l. ij. cū fili. q. varijs. ita econē d. z. dici nocē si p. h. z. rez nea. actōibz. l. z. etiaz nulla alia eēt vtilital. **T**ē nūqd vna tollit p aliam. dic q. sic. vt. ff. de fur. h. p. fu. q. fur. Si apparet. i. qz apparz eos. q. z. i. s. de actōe i psonā. S. z. vidz. h. stare n posse. nā etū ē eū q agit dō minū fuisse. q. nūc ē. qz. si fco suo dūiū ab eo discedē n potu it. vt. ff. de re. iut. l. id qd nēm. et. C. de p. ba. l. si possidetis. q. n pē agē vt sibi det qd ē suū. et tū h. dic. q. sic. h. dic. t. lacōz. eē faciēdā ad gen. nō ad spēz. q. d. ea actio p quā alias agit ad danduz. i. psonali. h. h. n. ad dādū itēdit. q. ita ē mirabile. q. rē meā p psoālē actōz peto restitū. al. q. vt. ff. v. s. fr. quead. ca. l. si. et. ff. de odi. ide. l. si vrbana. S. z. ē spēale vt h. z. Vel dic agi eē ad dandū. scz possessionē dandā quā amiserā p furtū. vt. ff. de acq. p. l. rē q a nob. et. ff. de odi. tica. l. ij. **I**n rē actōes id ē rei vēdicacōes q. p dūio de iut. ciuili. p gētū q. lito itē dunt. vt. ff. de rei vē. l. in rē. Itē nō q. h. s. locū h. z. q. libet male fidei possessore aliene rei n solū i fure. vt. s. de rerum di. s. si cū. et. C. de odi. tti. l. i. in fi. q. l. ij. i. p. **I**ntēdū etiā oē bone fidei possessore dāt odicō rōne possessōis. vt. ff. de odi. ide. l. i. de bit. q. h. si nūmis. S. z. nūqd rē suā p. q. s. eē a nō fure p. q. s. n. cā tpetē. vt. ff. de odi. l. n. cā. p. totū. R. e. fm q. s. d. ibi. s. z. opetē actō psoālīs. n. tū talis p. quā intē dāt vt aliqd deē. Alij dicūt. q. si alicubi iueinat odicō sine cā p sua re opetē. de vtili itelligēduz ē. **C** **V**ēdicōnes siue rez. corpaliiū de q. bz. dictū ē. C. de rei vē. p. totū. q. ff. e. p. totū. siue rez. icorpaliiū. de q. bz. vēdicacōibz. est. ff. si v. s. fr. p. e. p. totū. et. ff. de v. s. v. p. totū. siue sint dirē siue vtilēs iste vēdicacōnes. vt. ff. de public. p. totū. q. ff. si ag. v. s. gal. p. totū. **D** **I**ubz. iō dic q. bz. qz sūt et alie q. bz. n. itēdū dādō facē. h. i. s. t. i. vt. omodati actō et dpoiti a filēs. et iste n appellatē odicōes. i. stricta sigficacōe accep to v. e. ab. l. vt. h. z. l. dic q. i. actōe omodati a dpoiti et fili bz. itēdit dāt l. fieri. l. i. p. a dētētacō rei. q. z. e. ip. h. f. m. possit q. s. i. stipulacōe dducē. vt. ff. de v. s. v. ob. l. vbi at. n. q. q. id. q. d. n. fiēt n aliqd daret. cū siue rei nulla eēt stipulacō. h. aliene tū. vt. s. d. iuti. l. i. s. i. Cōdicōes. f. appellam. Denūciare dicūt qdā q. q. v. e. bāt aliuz ouēre. pmo sibi denūciare d

dupli aut qd dupli rei reci piēde noie. fures eciā hac actōe teneatur. ac si a pa ret eos dare oportē quis fit adūsus eos. eciā h i rez actō p quārē suā q. s. eē pe tit. **A**ppellam. aut i rez qdē actōes vēdicacōes. i psonā. No actōnes q. b. da re a facē optē intendit scz odicōnes. Cōdicē em ē de nūciare p. s. ca. ligua. **N**ūc No abusus dicim. odicō nē actōz i psonā eē q. actor intēdit dari sibi optē. **N**ul la em h. tpe q. p. fiebat eo noie denūciacō fit. **S**pe quēs illa diuisio ē q. qdā am actiones rei persequendi gracia comparate sunt. quedam pene psequende

lebāt. vt. ar. ff. de fū. vt. p. l. qdā. S. z. h. n. placz. qz ex v lūtate aut vōitate p vrbaitate h. h. n. nēitate. h. die q. h. s. nūciacō fiebat p mgrat. cū actōz ostituebāt vt. dabāt. vt. ff. de re. iut. l. ij. q. oim. qd ē hodie s. blatū. vt. i. fi. hui. q. s. z. **A**busue. vē abusus d. z. odicō. C. de formu. l. i. q. ij. id est actō i psonā. qz n. bñ. osonat nomē rei quā signat. qd fieri d. z. vt. s. de dona. q. est a aliud **S**equēs. h. ē scia diuisio actōnū i h. ti. **C**ōpate. i. adiūete **M**irte. h. nōne q. dā hūt q. nullū h. u. z. hūt. vt. si ago ne qd fiat in loco sacro vt scō. vel si fcmē tolla tur. a alie filēs. q. ne/ qz ad rē neq. ad pes nā. neq. mixti se hūt h. vel ad rei reuerēt a. z. vel ad publicā vti litatē dant. R. e. satis ad rei psecucōz. f. di uime rei vel publice pmet. cui. noie agē v. i. de or. vel cē meo noie. cū cui. libet in terfit deum venerari vt. C. de hēt. l. i. in. **A**ctōnes. f. q. decē hūt vt. d. i. m. s. e. s. **T**ē fūiana. S. z. certe vidz. q. hūt oēs peā les. nā in eis iuratur i litē. vt. ff. de rei vē. l. q. restitue. q. ff. de in litē urā. l. i. actōz bz. S. z. dic q. illd non fit iure actōis. h. offi cio iudicis. vt. j. e. q. p. terea. l. si. q. vñ non dicūtur penales. ali j tū dicebāt. q. iō non dicebant peāles qz n. origenalis illud fit qd crescat p sa/ mentū i litē. h. ex otumacia. vt. ff. de i litē urā. l. i. et iō ma gis attēdebāt qd nāt. alit. erat q. qd icident. S. z. ēte a actio depositi in qtuor casibz ab mico ē rei psecutoria. a tū pe nalis d. i. s. p. t. q. crescit ex otūacia. vt. j. p. r. q. j. e. q. d. z. u. pli. vñ p. m. a. r. i. s. i. o. n. e. a. p. p. r. o. b. o. **F**ere. fere dic. p. p. t. acti onē ex stipulatu p quā pena petiē. nec i. p. i. e. i. t. q. d. m. e. l. i. t. vt. s. de iuti. l. i. s. al. t. i. s. m. q. s. o. a. q. d. est f. l. m. p. m. o. p. p. t. actōnes de. p. s. i. t. i. m. q. t. u. o. r. c. a. s. i. b. z. vt. j. s. u. b. i. c. **T**ē p. p. t. actōz redibi. to. i. a. q. dāt in duplū adūsus vēditore. q. neq. p. c. i. u. neq. ac celliōes soluit. vt. ff. de redibi. l. redibitoria. **P**etit actor. ad vt. q. z. aut. f. ad mutuū a ad eā pecuniā q. i. s. t. i. p. u. l. a. t. u. d. e. d. u. c. t. a. e. s. t. c. e. r. t. i. c. o. n. d. i. c. o. d. a. t. u. r. vt. ff. si certū. p. e. l. si q. s. certū. et. s. de v. ob. in pñ. ita q. ad mutuū deē odicō spēal. de mutuo vt. s. q. bz. mo. recō. ē. ob. i. pñ. **A**d pecuniā deducz in stipulacōe deē odicō ēti gñalis si ētū fit. vt. s. de v. ob. i. pñ. **C**ōducto. Sed nomē oēs iste dant ad inter esse. etiam quod est extra rē. vt. ff. de act. emp. l. i. i. principio. ergo peto aliquid quod tibi non adest. ergo sunt penales. Sed dic tribus modis dici actōnem penalez **P**rimo illa que hincinde est penalis vt furti et similes. quando peto quod mihi non adest et quod tibi non adest **S**ecundo quando est penalis ex parte v. s. l. i. c. z. ex parte rei tantuz. quod est vbiunqz actoris inesse excedit id quod reo adest. in hac significacione actiones iste dicūt.

penales. l. exempto et filis. et ec rei ve. qm in lire urae. et q ispecta psona tm rei penales dicuntur. p batur. ff. de eo p que fac. e. l. i. g. si ples. et. l. fi. et. s. e. g. peales. ter co sz penalis ispecta psona actoris tm. vt si accepisti ab aliq ali qd vt me accusat es p calumia. na repeto. l. 3. n. m. ab sit a te sz cui adest. vt pbat. ff. de calu. l. a. gnali. g. illd erit noz

Indu Tandū plū. l. si reus ificiet. vt. j. e. g. sed furti.

Dolo ipi. l. hē/ bis. et dolo em defū et i simplū tm. vt. ff. de pos. l. i. g. Et rō qre i his casibz dat i duplū. et alijs i sim/ plū. qz h ex nccita te depomē. nec po: tuat puidē apd quez deponēt. vt. ff. dpo. h. l. i. g. miato ac.

Quadrupli Sed qre pl9 maifestū fur tū pūmē q n maife: stū. clā fca magis pūmēda sūt. vt. ff. s. admi. tu. l. n. epistio. et. ff. de ritu nup. l. vlt. Rē. ymo magis delinqt q palaz q clā amouet. vt. s. vi. lo. rap. in pū. vū ma gis pūntur. vt ar. ff. de off. p. res. diu. s.

Quilibz vt. s. de ob. q. ex. s. lic. nas. g. fi. t.

Petes l. rei ven. v.

Codicō l. furtis. ua q loli dno dat. et hēdi ei9 adūsus furē et ei9 hēdē. vt. ff. s. odi. furē. l. i. et. l. v. et. s. de ob. que ex s.

Quadruplū vsqz scz ad anū. p9 anū. l. i. a. nas. g. fi. nū i simplū. vt. s. vi. lo. rap. i pū. m. si i cau. vt si ude9 ostra ppiam agat. tūc i duplū tm agit. vt. C. de pagais. l. cri. stians. Sz nunqd ec raptor teneē actōe furti maifesti. die q nō fm pla. qz in duplū tm teneē si furti n maifesti oueia tur. vt. ff. vi. lo. rap. l. i. m. si in cau vbi nec in duplū teneē fm eū. vt. ff. de furē. l. si qd ex domo. Sz ete ibi erat actuz actōne vi lo. rap. vū sublata erat actō furti n maifesti. vt ff. vi. lo. rap. l. i. et. ff. de ac. et ob. l. qui suū. Sz satis vidz q ec maifesti furti noie ouemat a m qdruplū. vt ar. ff. s. furē. l. si vōdidero. g. cū raptor. et. l. si qd ex domo. l. 3. pla. p.

In simplū vbi ostra o/ ostra dixerit. vt dictū est hēntē dat. nā tūc in simplū ac ostra negantē in duplum. vt h. et. j. e. g. ac ille. et. C. ad. l. acq. ostra. et. l. ostra negan tē. et. ff. de iur. iur. eū qui.

Traditā vt. s. ad. l. acq. is. mū caput. l. acq. a fciō capite ex q tereō fit odenacō qntum res retto valūē in p. dies. vt. s. e. t. g. ex s. capite. Itē adūge actōz q me. cā. nā et ipsa mixta est. vt. ff. q me. cā. l. si cū ex s. i. accur.

Cōtra eos l. hēdes vel alios q legatis vel fideicōmis. s. his grauari pnt. qm onerati sunt pecuniariter. vt. j. de fin. gu. re. per fideicōmis. reliēt. in prim. et. ff. del. plane in fi.

Locus q mltā sūt. et emiant i auē. s. nō ali. g. nō igitur e. Distulerūt. l. fraudulent. l. sine iusta cā. alias n pūmūt

casu mixta est actio. **Ex** maleficijs vero pdite acti oēs sunt. alie tm pene pse qnde cā cōpate sunt. alie tā pene q rei pseqnde. et ob id mixte sunt. **Penaz** tm psequit quis actiōne furti. siue em maifesti aga tur quadrupli. siuenō ma: nifesti dupli. de sola pena agit. Nam ipam rē ppria actiōne psequit quis. id ē suam esse petens. siue fur ipe eam rez possideat. siue alius quilibet. eo ampli9 adūsus furē ec o dicio est rei.

Vi autem bonoruz raptorz actō mixta ē. qz i qdruplum rei persecucō o tinetur. pena aut tripli ē. Sz et legis acqulie actō de dāno iniuria dato mix ta est n solū si adūs9 infici

antem in duplum agatur sz interdū. 7 si in simplum quisqz agat. veluti si quis hoiez claudum siue luscuz occiderit q i eo āno integ 7 magni precij fuit. tanti em damnetur. qnti plimi is homo in eo anno fuerit fm iā traditam diuisionez

Item mixta est actō ad: uers9 eos q relicta sacro: scis ecēijs l alijs venabili bz locis. legati vl fideicō missi noie dare distulerit. vsqz adeo vt ec i iudiciuz wearent. Tūc em 7 ipsaz rem vel pecuniā q relicta ē dare opellūtur. et aliud tm p pena. et ideo i duplū ei9 fit cōdemnacō. **Que:** dā actiōnes mixtā causaz obtinere vident. tā in rez q i psonā. qlis est familie

gnaliē. et. C. s. f. l. q. cū. et. ff. de in ius w. l. pe. et fi. c. **In** iudicō. **Und** si in iudicū n vocant. h alias sūt i mora Rē. n. qdā adhuc idēvt duplex. sz h lex otradit. Itē i dubij pene sūt molliēde. vt. ff. de pen. l. imp. p. t. acōne. Sz dicam curē vsuras et fruct9 deberi ex mora et ipa re. id est sine i terpellacōe dicā morā omitter. adinstar miorz. qbz legata debent. vt. C. qbz ca. in in te. resti. nō ē ne. l. i. mic. 22. Item qd si reipublice vel fisco relinqtur videt q idē sit. cuz ius diuinū et publicū sile sit. vt. C. de sacrosac. ec. l. fi. et i auē de nō alie. g. si min9. coll. ij. Sz dico ostra. qz pene sūt mol liēde vt dixim9. vt. ff. de pe. l. penl. Itē qd in redēpcōne captioz. videt idē. qsi rei venerabili sit relictu. Sz ete nō extendā cū sit pena. Itē qd si deo vel alicui scō vel admini stratorū q idē valēt. vt i auē. de ec. ti. g. si qd in noie. et. ff. ad. l. fal. l. i. et. g. ad mūcipiū. Rē. n. locū hz h. g. quia vene rabili loco est relictu. vt. ff. de an. lega. l. annua. g. a ticia. e.

Pro pena. si h est rō vt sit mixta. p3 q o dicio ex. l. illa. si quis in tantā sit mixta. vt. C. vñ vi. si qd in tā. Itē et il la o dicio q dat ex. l. cōstātini. vt. C. f. m. reg. l. si ostitit. et oēs ille actōes vbi et res et aliqd p pena petit. qd ve: f.

Quedā actōnes. hic adicitur terciū mēbz. rum est illi diuisionē. quam habes. s. e. g. i. vt ibi diximus.

Familie actō ista sic sz. qz familia p hēditate pomē. b. **Veriscūde** i. diuōde. q. d. actō diuōde hēditatis.

vt. ff. licer. pe. l. q. te. et. ff. s. vlt. l. sciēdū. a. ff. s. pe. hē. l. illud. Et nō quē pūri ex p. r. a. s. t. i. n. a. c. o. n. e. v. e. l. d. i. a. c. o. e. i. l. l. i. c. i. t. a. s. i. c. ff. de eden. l. p. t. o. r. g. h. et si fu9. i. fi. et ē spēale i his legatis. In alijs legatis l fideicōmissis p staē duplū. sz vsu re currūt ex mora vel saltē p9 otestacōz litis. et fruct9 re tū restituūtur. vt. C. de vlt. leg. seu fideicō. l. i. Itē h le

gata hnt i alio pū: legiū. vt si indebitū soluat n repetat. vt s. de ob. ex qsi ostra in fi. Quid si pmo ne gaut. p9 ea o fiteat Rē. n. pot penitē. cā exoneret actorē a p bādo. vt. ff. s. iurur. l. eū q. ar. ostra. ff. s. edi. edict. l. qd sit fu gitiu9. i. pū. Itē qd si o fessus ē et postea negat. Rē. n. pūmē cū vltima mora noceat vt. ff. de pi. a. omo. rei vē. l. illud. Itē qd si n inficiet sz dicat n valē. vel aliā ppoāt rōnabile cāz. Rē. n. q/ dā q pūmē. ne inue mat via p quā negā tes sūā exerceat aua riciā. vt. s. vi. lo. rap. g. qz tam. Alij ostra qd vez. puto. vt. j. e. g. at ille. Itē nūqd h m legato gnali et spēali locū hz. Rē. n. sic fm jo. cū vtz qz sit legatū. vt. s. s. fi deicō. hē. g. fi. et. C. de fideicō. l. fi. i. pū.

Itē qd si duplū non pē solue. Rē. n. hnt in corpe. ff. s. pe. l. i. g.

Itē qd si duplū non pē solue. Rē. n. hnt in corpe. ff. s. pe. l. i. g.

Itē qd si duplū non pē solue. Rē. n. hnt in corpe. ff. s. pe. l. i. g.

Itē qd si duplū non pē solue. Rē. n. hnt in corpe. ff. s. pe. l. i. g.

Itē qd si duplū non pē solue. Rē. n. hnt in corpe. ff. s. pe. l. i. g.

Itē qd si duplū non pē solue. Rē. n. hnt in corpe. ff. s. pe. l. i. g.

Itē ideo dicitur mixta. qz i ea petuntur dñia rez. corpaliū n̄ dati
h̄ēdi v̄l affigri p̄ pte sua. q̄ i b̄ d̄: realis. Itē petunt fructus
si alii eos tm̄ p̄cepit. vel ip̄e solus ipensas fecit. et b̄ petunt
dari. i. vt fiat sua cui dant. et p̄t b̄ d̄: p̄solalis. vt. ff. fam.
h̄: l. itē labeo. §. failie. et. s̄. de obli. q̄ ex q̄si stract. §. item
et. s̄. e. §. sic itaqz. §. q̄nto tpe durat. R̄. n̄. xxx. āmis ispecto
poci⁹ q̄ sit p̄sonalis
vt. C. de an. ex. l. i.

Itē q̄ro ex q̄ nascit.
R̄. n̄. fm̄ azo. ex v̄lūz
tate agētium. vt. ff.
fam. h̄: l. i. §. certe
p̄mo ex q̄si stractu.
vt. s̄. de ob. q̄ ex qua
si contract. §. Item.
a. **Cōmuni diuidūz**
to. q̄ sit h̄ loco p̄lo/
naliū p̄stacōni. et q̄
loco realiū dic eodez
mō vt. p̄rie dixim⁹ i
actōe fam. h̄: l. i. idē
m̄. p̄. caū. et fac ad
h̄ūc. §. ff. coi. di. p̄ b̄
iudiciū. §. sicut.
b. **Aliqd̄ cōe. s̄. sine**
societate vel cū socie
tate. vt. ff. p̄ socō. l.
q̄bz. et. l. si aut actū.
vt. s̄. de obli. ex q̄si
strac. §. si m̄ aliq̄s.
c. **Itē regūdoz.** §. 3
est mixta. vt. h̄. a. ff.
fū. regū. l. h̄ et loci.
§. in iudicio.
d. **Cōfines.** si tomos
h̄nt diuicias q̄d erit
R̄. n̄. n̄ h̄z locū si hic
inde sint tom⁹. vt. ff.

fū. re. l. iij. i. fi. Si at ex alia pte tm̄ sit tom⁹. ex alia fūd⁹
tūc v̄tile locū h̄z iudiciū finū igū. vt. ff. fū. igū. l. ij. i. p̄
et adūge his t̄bz actōnibz mixtis q̄ndā aliā. s̄. h̄. p̄. vt.
C. de h̄. p̄. l. h̄ditatis. et. ff. de peti. h̄. l. sine bo. fi. §.
fi. Itē q̄d de oibz noralibz actōnibz. vidē em̄ q̄ sint in re. qz
otra quēlibz possidentē suū dant. vt. j. de noza. act. §. ois
aut. Itē q̄d de actōe de tigno iniūcto. nā q̄ h̄ dat oē q̄zli
bz possidentē. vt. ff. de tigno iūc. l. i. i. fi. Itē q̄d de actōe
q̄d me. cā. nā q̄ h̄ quēlibz possidentē p̄q̄rit. vt. ff. q̄ me. cā
l. sic ex. §. pedi⁹. Itē q̄d de actōne i factū. q̄ dat oē eū q̄ h̄z
aliqd̄ i loco publico positū. vt. ff. ne q̄d i loco pu. l. ij. §. an
penf. Itē q̄d de actōe i factū siue im̄dicto q̄d vi aut elaz.
nā et h̄ oē possidentē dat. vt. ff. q̄d vi aut clā. l. op̄tie. m̄
fi. Itē q̄d de actōe ad exhibendū. nā q̄ illa possidentē p̄seq̄
tur sic et esse sup̄iores. vñ videntē oēs in re. vt. ff. s̄ act.
et ob. l. obligacōnū ḡna. Quidā dicūt eas anormalas. id ē
nec in re nec i p̄sonā. h̄ dic oēs esse p̄sonales. et ē rō. qz p̄
cipali f̄ fuerūt itroducte in p̄sonā. h̄ ex oñti ex q̄dā eq̄tate
ff. q̄d metus cā. si cum excepōne. §. aliq̄n. in fi. et sic appa
ret q̄ nō sūt m̄uste. quā non respiciūt vt. qz equaliter in
oponēdo. vt. i. actōe ad exhibendū. vt. ff. ad exhi. l. iij. §. ē
aut p̄sonalis h̄ actio. e. **Tribz. s̄. fam. h̄: oñi. di. fi. rez**
gū. f. **Permittit a lege.** g. **Adiudicare.** et q̄d ad iudi
catur statim sit eius cui adiudicatur. vt. j. de offi. iudi. §. fi.
h̄. **Omnes aut.** hec est q̄zta dñatio que fit in hoc t̄.
i. **Actō. s̄. v̄l q̄druplū.** §. 3 oē in. l. acq̄. vbi occasiōe v̄
lis sui m̄fecti agit ad vñā h̄ditatē p̄ditā q̄ valz centum
marcas. vt. s̄. ad. l. acq̄. §. illis. Itē oē de eo q̄ v̄lē clauum

herciscūde actio q̄ op̄tit
cobēdibus de diuidenda
hēditate. Itē cōi diuidū
do que inter eos redditur
m̄t quos aliqd̄ cōe est vt
id diuidatur. Item finūz
regūdoz actio qua inter
eos agit q̄ cōfines agros
h̄nt. In quibz tribz iudi
cijs p̄mittit iudici rem ali
cui ex litigatoribz ex bo
no r̄ equo adiudicare. et
si vnus ps̄ p̄reguari vide
bit. inuicem certa pecūia
alteri condēnari. **Om̄s**
aut actiones vel in simplū
concepte sunt. vel i duplū
vel triplū. vel in q̄druplū
v̄teriq̄ aut nulla actio ex
tendit. **In simplū em̄**

de naue abstulit. q̄e tota nauis p̄st nā ad totū dānuz tes
nef. q̄d ēē q̄druplū et v̄l excedit ff. de incē. riu. nau. l. iij.
§. senat⁹. Itē aliud oē i actōe empto. vbi occasione pe
coris mortosi tot⁹ me⁹ grex stramiat⁹ ē. vel occasione tr
gmi vicōsi tō tom⁹ corrūt. vt. ff. de acf. emp. l. iij. m̄ p̄.
§. 3 ēte his t̄bz otrarijs n̄ agit ad aliqd̄ q̄d sit pena ispecta

agitur. veluti ex stipulaci
one vel murū dacōe. aut
ex empto v̄dito locato s̄
ducto mandato. et deiqz
ex alijs q̄ pluribus causis
In duplū agimus velu
ti furti nec manifesti. dām
iniurie ex lege acq̄silia de
positi. ex q̄busdam causis
Itēz sui corrupti que
op̄tit in eū cui⁹ hortatu
osiloue suus alienus fuge
rit. aut contumax adūsus
dñm fact⁹ ē. aut luxuriose
viuē cepit. aut deniqz q̄li
bet modo defior factus sit
In qua actione earū etiaz
reruz q̄s fugiendo seruus
dño abstulerit extimacō d̄
ducit. **Item ex legato q̄d**

p̄sona agētis. h̄ totū
est suū m̄esse. nam
hunc. §. m̄telligē q̄n
penalis ē actō ex v̄l
qz p̄te. Itē oē i eo q̄
maumissit suū alienuz
i p̄ntia p̄ncipis. nam
duo mancipia dño et
tra s̄lia dat filico. q̄
ita i q̄ntuplū dānat.
vt. C. de his q̄ a non
to. ma. l. fi. Itēz oē i
eo q̄d dicit lex. si dedi
tibi pecuniā ne mihi
calūniāz facēs et ab
alio accepisti vt in
calūniāz facēs i odo
plū m̄ eneris. vt. ff.
de calū. l. a ḡnalter
et. §. fi. §. certe p̄mo
cahu p̄stacō pena diū
sis. Et bñ dicit glo. di
uerb. nā sec⁹ est si v̄
ni. ff. de acf. a obli.
cū ex vno. p̄nt ei plu
res actōes ex eodem
crumie acq̄t diū. s̄.
de iurij. §. patitur.
nec vna remissā alēa
tollit. ff. de iniur. l.
i. §. fi. fac. p̄ p̄dictis
ff. de ac. a ob. l. q̄c.

nō vni. nec ē ibi aliq̄ p̄stacō v̄l q̄druplū. In sc̄do aut cau
n̄ vna actōe h̄eo q̄druplū. h̄ duabz. Itē oē in eo q̄d d̄: si
dedisti pecuniā ne m̄ fieret calūniā. nā tu repetis q̄d dedi
sti. et ego in q̄druplū p̄seq̄. vt. ff. de calū. h̄ q̄s ab alio. m̄
p̄. §. 3 ēte duobz sit p̄stacō. et neutri v̄l q̄druplū. Itē oē
in eo q̄d dicit lex. suū i fuitutē reuocari occasione leuis offē
se. et ita pena in vniūz excedit. vt. C. de lib. et eoꝝ. si. fi
maumissus. h̄ dic q̄d illa ē accusacō. n̄ actō. **Vel dic q̄ n̄ p̄**
stacō pena hito respectu ad rē. Itē oē eū qui surripuit suū
fiscalē. nā damnat m. xij. libris argēt. a suo restituēdo. vt
C. de f. fugi. si q̄s suū. h̄ ibi nō sit relacō ad ipsā rē vel ad
simplū. est em̄ h̄. §. itelligēd⁹ q̄n actō est penalis. et i pena
ad ipsā rē h̄etur respect⁹. Itē otra. s̄. de muti. sti. §. alti.
nā ibi nō inspiciūt q̄nta sit. h̄ tō exigit. h̄ ibi nō habet resp̄
ct⁹ ad ipsā rē. **Vel dic aliud i pena ouencōnali vt ibi. q̄ i**
legali. vt. h̄. Itē otra i eo q̄d d̄: eū qui emit admistracōne
p̄a qui accepit q̄druplū reddet. et sua bō ofiscant. et cin/
gulo puat. vt i aut. vt iudices sine quoq̄ suffra. §. sic igit.
in fi. colf. ij. **Sed illud sit p̄ accusacōne. non per actōnem.**
k. **Furti manifesti.** vt. s̄. de ob. que ex delie. nal. §. pena.
l. **Acquilia.** puta per inficiacōnem. vt. j. e. §. at ille.
m. **Ex quibusdam.** veluti q̄d tumultus incendij. ruine nau
fragij causa depositum est. vt. s̄. e. §. rei persequende.
n. **Est.** s̄. in mēte. nam si corpore locū h̄z lex acq̄lia. vt. s̄.
ad. l. acq̄. in p̄. et b̄ siue fiat s̄ bono malus. siue s̄ malo
deterior. vt. ff. de ser. cor. l. i. §. siuadere. v̄sqz in fi. et. l. se.
o. **Deducit.** vt om̄e cū ipa re dānuz duplēt. siue puenerit
res ad ip̄hū solicatorē. siue ad aliū. vt. ff. de f. cor. l. i. b̄

iudicio. 3 nuquid iure actiois fit b existimaco. vel iudicis
offo. ff. de iudicis offo. b. vt. ita fit i actioe qd me. ca. ff. qd
me. ca. si cu ex. g. i. a. g. qdruplat. 3. p filio corrupto l. p
filia q lit agit. En. h. hac vtilg actio. ff. de b. cor. l. m. m.
. g. i. vñ dicit qd venit melle pñs a lites in opis filij. q. a
mō vult opari. et cū sit corrupt⁹ aliud q opa nō pot estis
mari. q. l. l. v. cor. 2.

p⁹ si recipit estiacōz
ff. de his q dicit. l. ef
fu. l. fi. h. 3. etiā istam
vtilē ac si estz nobil
er erit i eaz. l. si man
quā ipse estimauerit
suo iurando. vt de
actioe mueriaz. d. vt
s. de in iur. g. pena. a
ff. d. in iur. l. o. s. d. ibz
Vel dic qd pmo exte
mat iudex si man ad
quā optet. vt ar. ff.
de iur. iur. l. si qd reū
p. d. iur. g. s. e. Te
q. In libello. mi
h. nō duo. Prio qd li
bell⁹ ē faciend⁹ in cā
qd est vtz iure no/
uō h. m. doctores. n. iur
te autentico vt dicit
glo. h. iure codici. C.
de arbi. cū āna. g. fi.
cū glo. vt h. et. C. d.
epi. et. h. aut. g. hali
ter. et. C. de lit. g. e.
aut. offerat. n. i. q. tu
or. casibz qd no. i. aut
de man. pñ. g. si ciu.
col. iij. Aliud ē iurē ve
fi. nā tūc nō fiebat.

mihi volūtatē. vt. ff. de edē. l. i. n. i. cau. vt. C. de dig. q. ciēs.
Te sedo nō qd qntitas est etiā i libello ophēdēda. vel res
et ita etiā i psonali actioe d. actor certificare reū. vt h. et i
aut. de litig. g. ad excludendū. col. viij. et. ff. de rei vē. si in
rē. g. et si vestimēta. Tercō nō qd sportule vel salaria que
dabant executoribz. i. nūcijs q faciūt hoies rēpserari. a a
lias q faciūt huiōi exactōnes p suis officijs dabant h. m. qn
titate petita vt h. dicit. h. hodie mag h. m. o. s. u. e. d. i. n. e. vel lō
gitudinē irineris. vt. C. de epi. et. h. aut. h. hodie. Vel di
cas qd h. h. et. h. hac cā esse causatie non osecutie dictū. h. ille
sportule q iudicibz dabant ēte sit. nec crescūt. l. qntitas
petita sit magna. nec decrescūt l. sit pua. vt i aut. de iudi.
. g. ne aut. Te nō qd reus soluebat h. m. i. sportulas. vt h. a
C. de epi. et. h. aut. g. hali. h. actor ei restituebat. nisi iusta
cā eū v. callz. vt. ff. d. iud. cū q. Te nō adhuc qd h. m. i. spor
tule quibusdā pzoisus remittūtur. vt paupibz. vt in aut.
de mā. pñ. g. oportz. a qbusdā paucōres exigebant. vt a cli
cis. vt. C. de epi. et. h. et. aut. ibi posita. h. hodie. Alijs aut
p pūlegiū pncipis viuētis remittūtur in totū vel p pre
vt. C. de fruc. et. li. expē. l. fi. 3. qro. si hee psonē q hnt p
iūlegiū. ne sportulas soluāt. an hēant actōnē in triplū. Di
cūt qdā qd sic. ne fauor noceat eis. vt. C. de le. a. o. s. t. q. fa
uore. Alij dicit qd n. q. suo iuri renūciauerint. cū volentes
soluerūt qd pnt. vt. C. de pacē. l. si qd i. o. s. r. i. b. e. d. o. qd vtz
r. 9. est. Si aut iurāt. exacti sūt. in qdruplū o. tra exactorem
vel executorē ag. ē. vt. j. e. g. qdrupli. 3. cū hodie caueat 8
duplo restituēdo. vt i aut. de execu. g. i. videēt corrigi qd h
d. vñ hodie nulla ē actō in triplū. 3. alij dicit si caucō ē

venerabilibz locis relictū
est h. m. ea q supra dixim⁹.
Tripli vero cū quidaz
maiorē fere extimacōnis
qntitatem in libello ouen
cionis inseruit vt ex hac
causa viatores. i. execu
tores litiū ampliorē summaz
sportularuz noie exegerit
tūc em ppter id qd eorum
cām damnum passus fuit
reus. id in triplū ab acto
re osequat. vt in hoc tpo
et simplum in quo damnu
passus ē onumeret. Quod
nra ostō introduxit que in
nro codice fulget. quā p
cul dubio certū ē ex lege
odicticia emanare. Qua
drupli agitur. veluti furti

omissa hz locū qd h. 3. alias hz locū autē. predicta.
r. Sportularuz. iō sic dicit qd i sportul qbusdā oblacōes
h. m. i. ponebant. Est at genus vasis sportula vel sporta.
s. Reus. alie sportule q iudicibz p stabant ab vtrōqz p sta
bant. vt i aut. vt iud. sine qquo sus. g. volum⁹. col. iij. n. Ite
sportule q dabant executoribz dabant an lit. of. i. porre/
cto libello. iste alie
i otestacōe cause da
bant iudicibz. vt in
aut. de exhi. g. s. a. c. t. i.
m. 9. col. v. et de iud.
. g. ne at laboz. col. vj
t. Cōsequit. o. d. i. c. o. e
ex hac lege greca.
vt subit que erat in
alio codice. nō aut i
eo quē h. m. 9. a. pati
tur actor h. hac penam
tripli siue sine dolo. si
ue cū dolo inseruit. a
sic causatie vel o. se/
cutie d. 3. nōne ec
cāz amittit. vt. C. de
plus pec. l. i. 3. ēte
ibi pl⁹ deliq. qd i ēz
tamē negocij caucō
nē de petitis exegit.
vñ g. i. 9. punitur. vt
ar. ff. de offi. p. diu. 9
caue tñ. nā vidz qd iū
re antiq amittēt cāz
j. e. g. si quis agens.
h. m. tñ doc. trahūt. g.
illū ad. g. istū. vt nec
hodie nec antiqut⁹
cām amittēt. si penā
hui⁹. g. vellet pati
ar. ff. d. le. a. se. cō. l.

manifesti. Te de eo quod
metus causa factū sit. 7 de
ea pecunia q i hoc data sit
vt is cui detur calūmie cā
negociū alicui facēt vel n
facēt. Te ex lege cōdi
cticia q in nra ostōne oriē
i quadruplū cōdemnacōz
imponēs his executoribz
litiū. qui o. tra nre ostōnis
normā a reis quicq exege
rint. Sed furti qdes nec
manifesti actio et hui cor
rupti actō a cetis de qbus
siml locuti sum⁹ eo differt
q hee actiones omimodo
dupli sunt. At ille. i. dāni
iniurie ex lege acquilia et
mēdū depositi inficiacōe
duplicant. In ostentē em

nam posteriores. v. Codice. quem si h. m. 9. p. Cōdi
cticia. Lex qdam erat que cōdicticia vocabat. a sub se qd/
dā o. d. i. c. o. e. s. h. a. b. e. a. t. v. t. h. a. j. e. g. Te ex lege o. d. i. c. i. a.
p. Furti facit. s. de ob. que ex delict. nal. g. pena.
3. In met⁹. s. actō q ex otumacia fit in qdruplū. vt. j. e. g.
Te actō. et v. q. ad anū tñ. p. 9. anū i simplū. vt. ff. q. me. cā
a. De pecunia. l. actō i factū de calūmatoribz si tñ ex. g. i.
ānalit i qdruplū. et ppetua i simplū. vt. ff. d. calū. l. i. i. pñ.
et. g. i. q. locū hz si h. aliquid alicui vt calūmose aliquē veret
Dā ei actō i fēm ei ob cui⁹ malū data fuit. n. at dāt. Te m
dāt. qñ dedit vt sibi negociū sū calūmia n. fiēt vt h. et. ff. d.
calū. l. i. a. l. g. hali. b. Cōdicticia. de q. d. i. c. v. t. s. e. g.
t. plū. i. fi. g. dixim⁹ c. Cōstitutōne. quam non habemus
d. In qdruplū. cui⁹ qdrupli iurē nouo triplū fisco simplū
dānū passō dāt. vt in aut. vt. h. i. i. exor. l. i. g. h. 3. a. pe
tit p o. d. i. c. o. nē ex hac lege quā nō habem⁹. cū non sit cautū
quo genere actōnis agamus. vt. ff. de condi. ex. l. i. i.
e. Cōstōnis. p. d. i. c. t. e. quā n. habem⁹. ma in ostōne quas
f. Normā. i. formā. c. t. a. em erat for. non habemus.
g. A reis. id ē ouētis. furti o. s. t. a. t. q. s. p. e. i. d. u. p. l. i. v. t. h.
h. Omimō. s. actōes. a. s. de ob. q. ex delict. nal. g. pena. a. e.
Te de actōe hui corrupti. n. in cau. vt qñ marito i vrozoz
dāt. et ecōrta. vt h. a. ff. de b. cor. l. doli. h. b. u. g. h. actō. et
. l. fi. V. l. dic oimō. i. siue neget. siue n. nō aut in oi persona
i. Depositi. alias ē de dolo spoiti. et tūc dic actōz spoiti
ppē doli. nā vtz nō pē hēe locū siml. s. et de dolo actio et
depositi. vt. ff. de dolo. l. i. g. i. al. n. est de dolo et tūc plana
est l. a. k. Duplicant. s. si legitis p bacōibz non iurāt.

nam posteriores. v. Codice. quem si h. m. 9. p. Cōdi
cticia. Lex qdam erat que cōdicticia vocabat. a sub se qd/
dā o. d. i. c. o. e. s. h. a. b. e. a. t. v. t. h. a. j. e. g. Te ex lege o. d. i. c. i. a.
p. Furti facit. s. de ob. que ex delict. nal. g. pena.
3. In met⁹. s. actō q ex otumacia fit in qdruplū. vt. j. e. g.
Te actō. et v. q. ad anū tñ. p. 9. anū i simplū. vt. ff. q. me. cā
a. De pecunia. l. actō i factū de calūmatoribz si tñ ex. g. i.
ānalit i qdruplū. et ppetua i simplū. vt. ff. d. calū. l. i. i. pñ.
et. g. i. q. locū hz si h. aliquid alicui vt calūmose aliquē veret
Dā ei actō i fēm ei ob cui⁹ malū data fuit. n. at dāt. Te m
dāt. qñ dedit vt sibi negociū sū calūmia n. fiēt vt h. et. ff. d.
calū. l. i. a. l. g. hali. b. Cōdicticia. de q. d. i. c. v. t. s. e. g.
t. plū. i. fi. g. dixim⁹ c. Cōstitutōne. quam non habemus
d. In qdruplū. cui⁹ qdrupli iurē nouo triplū fisco simplū
dānū passō dāt. vt in aut. vt. h. i. i. exor. l. i. g. h. 3. a. pe
tit p o. d. i. c. o. nē ex hac lege quā nō habem⁹. cū non sit cautū
quo genere actōnis agamus. vt. ff. de condi. ex. l. i. i.
e. Cōstōnis. p. d. i. c. t. e. quā n. habem⁹. ma in ostōne quas
f. Normā. i. formā. c. t. a. em erat for. non habemus.
g. A reis. id ē ouētis. furti o. s. t. a. t. q. s. p. e. i. d. u. p. l. i. v. t. h.
h. Omimō. s. actōes. a. s. de ob. q. ex delict. nal. g. pena. a. e.
Te de actōe hui corrupti. n. in cau. vt qñ marito i vrozoz
dāt. et ecōrta. vt h. a. ff. de b. cor. l. doli. h. b. u. g. h. actō. et
. l. fi. V. l. dic oimō. i. siue neget. siue n. nō aut in oi persona
i. Depositi. alias ē de dolo spoiti. et tūc dic actōz spoiti
ppē doli. nā vtz nō pē hēe locū siml. s. et de dolo actio et
depositi. vt. ff. de dolo. l. i. g. i. al. n. est de dolo et tūc plana
est l. a. k. Duplicant. s. si legitis p bacōibz non iurāt.

eōiūcānē . vt . C . ad . l . acqū . l . oē . et . ff . de iurāt . l . eū qui
 a **S**illa . actō ex testō . et ostrue hilla actō . s . ex testō
 simpli reddidit . q̄ scz actō apetit d̄ his q̄ re . vt . lo . duplicatē
 b **I**nficiacōe . dñ die inficiacōne . qz si ofitent nō tenent .
 vel si iūratōnē detulerit actori . qz exonerat eū a p̄bacōe
 vt . ff . de iurāt . l . eū q̄ c **S**imul caute poit simul . i . vna
 eū eis de q̄bz alias di
 xi . vt . s . e . s . q̄dupli
 d **R**estituat . vsqz
 ad d̄ffantiam sniam
 qd̄ itellige s̄ secūda
 snia . nā in actōne qd̄
 me . cā . due ferūt snie
 p̄ma de re restituēda
 alia d̄ dāto qd̄duplo
 re oputāda in eo . vt
 ff . q̄ met⁹ cā . si cū ex
 . s . h̄ aut . s̄ nūquid
 vēqz ē diffinitia . die
 q̄ sic . q̄ v̄ēqz diffi
 nit otrouiā . vt . ff . s̄
 re . iud . l . i . Alij eē di
 cūt admomeōs q̄ d̄ā
 p̄mā sniaz . vt i aut . s̄
 h̄ . et fal . s̄ . si q̄s aut
 p̄mā a ex eo q̄ p̄mā
 sniaz admoneē a t̄ā/
 dai expectat q̄ metū
 itulit . iō s̄ h̄ actō ar
 bitria . vt . j . e . s̄ . p̄tea
 e **A**bsoluat . s̄ . a p̄/
 stacione quadrupli .

In simplū dant . S3 et illa
 q̄ de his cōpetit q̄ relicta
 venabilibz locis sunt . n̄ so
 lū in inficiacōne duplicantē
 s̄ ē si distulerit relidī so
 lucōne vsqz q̄ iussu mḡa
 tuū n̄oz ouemiat in cōfi
 tentez vero a ante q̄ iussu
 magistratū ouemiat solu
 cio simpli reddidit . **S**tez
 actio d̄ eo q̄ metus causa
 factū sit a cetis de quibus
 siml locuti sum⁹ eo differt
 q̄ eius natura tacite cōti
 netur . vt qui iudicis iussu
 ipsaz rem actori restituat

f **Q**uod in ceteris . qui numerantur . s . e . s̄ . quadrupli .
 g **A**ctōnū . s̄ ē q̄nta diuisio actōnū . s̄ q̄re actōnū a n̄ otra
 ctū . s̄ . qz gnali⁹ a plei⁹ loq̄e dicēdo actōnū q̄ oēctū .
 h **B**one fidei sūt . xviij . actōes q̄ enūant in l . s̄ . a se . bone
 fidei sūt . alie aut om̄s sūt stricti iur̄ . nā quacūqz h̄ n̄ inuei
 am stricti iuris eā iudicabo . qz positovno de otrarijs a oia
 alia itelligēda sūt . vt . s̄ . de his q̄ sūt v̄ alie . n̄ sūt . s̄ . vide
 am⁹ . s̄ q̄re magis h̄e dicunt bone fidei q̄ alie . nūq̄ ideo
 qz possit esse mala fides i alijs . s̄ . n . n̄ . qz in oi . otractu bō
 fides d̄z inuenire . vt . C . de ac . a ob . l . bonā fide . p̄mo si in
 terueiat tol⁹ i otractu bone fidei q̄ det cāz otractu . n̄ valz
 ipso iur̄ . vt . ff . de dolo . et elegant̄ . in p̄n . s̄ i otractu stri
 cti iur̄ purgat p̄ actōz vel p̄ excepcōnez doli . vt . C . s̄ iuti
 sti . dolo . Si h̄o icidit in otractu bo . fi . purgat p̄ actōz vel
 ex eo otractu . vt . ff . de ac . emp . et v̄e . l . i . jul . s̄ . si v̄ditor .
 s̄ i stricto iur̄ de dolo agit vel excipit . vt dictū ē . vt . ff . s̄
 dolo . et elegant̄ . s̄ . nō solū . et . ff . s̄ . ob . si q̄s cū ali . Cū s̄
 tol⁹ vbiqz pumat vel mala fides . ad qd̄ bone fidei iste di
 cunt . s̄ . n . alie stricti iur̄ dicunt . qz n̄ veit in eis n̄ qd̄ stricte
 erigit nāsa actōis . vñ nō veniūt vsure ex mora i otractibz
 stricti iur̄ . vt . ff . de negg . l . qz tātūde . et . C . de vsur̄ . l . in
 et de odi . ide . l . i . s̄ in oēctibz bone fidei sic . vt . C . de ac .
 emp . jul . s̄ . ex vendito . et . ff . de vsur̄ . mora . s̄ . in bone fidei .
 s̄ tē i actōne stricti iur̄ fruct⁹ n̄ veniūt ex mora si pet̄ a qd̄ n̄
 fuit meū . n̄ a tpe lit̄ . of . tūc ei incipiūt veire fruct⁹ ex mo
 ra . s̄ si pet̄ a qd̄ aliqñ fuit meū veniūt fruct⁹ ex mora . sec⁹
 in bone fidei iudicis . vt . ff . de vsur̄ . vide . am⁹ . s̄ . si actōz . **T**e
 nō veit in esse si rē dari ē in obligacōe . sec⁹ si rem tradidi
 vt fcm sit . vt . ff . de s̄ . ob . vbi aut . s̄ . fi . l . si fund . et . ff . de re
 iud . l . si q̄s ab alio . s̄ . si . q̄ veniūt i bo . fi . iudicis . vt . ff . s̄ ac
 emp . l . i . in p̄n . Ista s̄ oia q̄ vicē obtinet accessionū nō ve
 niūt in otractibz stricti iur̄ . nisi vt dictū ē . **R**ec ob . q̄ veni
 unt ista in arbitrarijs que sūt stricti iur̄ . qz iudicis officio
 veniūt . nō iure actionis . vt . j . e . s̄ . p̄terea . et . s̄ . sed iste . in fi

sed in bo . fi . iur̄ actōnis veniunt . p̄ter vsuram q̄ venit ex
 mora officio iudicis . vt . C . s̄positi . l . in . et . ff . s̄ negg . l . qz
 tātūde . s̄ tē i bone fidei veniūt ea d̄bz nec actū . nec cogi
 tatū est . vt supra et cesa a filia . vt . ff . de ac . emp . fundi . s̄
 si rupta . et . C . de ac . emp . et ven . s̄ . to . i . s̄ tē ex s̄ t . i . nōtur
 qd̄ d̄ra . quā dic . vt . j . e . s̄ . i . bo . fi . p̄z s̄ q̄ exuberat⁹ a p̄m
 giu⁹ iudex offm̄ fuit
 ad ea q̄ bone fidei sūt
 extēdit q̄ in oēctibz
 stricti iur̄ . et fa . s̄ . de
 ob . q̄ ex . oē . in fi . et
 ideo dicūtur bone fidei
 dei . et alie stricti iur̄

Absoluatur . qd̄ in cetis ca
 sibus non est ita . s̄ omimō
 quisqz i quadruplū odem
 natur . qd̄ est et i furti mai
 fesi i actione . **A**ctōnum
 aut quedā bone fidei sunt
 qd̄ a stricti iuris . **B**one
 fidei sunt hee . exempto v̄e
 dīto . locato . conducto . ne
 gocōz . gestoz . mandati
 depositi pro soco . tutele .
 comodati . pignoraticia .
 familie herciscūde . coi di
 uidū . p̄scriptis verbis .
 q̄ de estimato l̄ estimacōe
 pponit . et ea q̄ ex p̄muta

depositi . h̄ac acti
 onē dicūt qd̄ eē stri
 cti iuris in q̄tuoz ca
 sibz q̄ mianē . ff . s̄po
 si . l . i . s̄ . i . s̄ . jo . otra
 et dāe in duplū otra
 eū q̄ depositū susce
 pit de eo qd̄ dolo fe
 cit . s̄ in h̄edē defun
 cti dāe i simplum . vt
 dicto s̄ . al . s̄ p̄ teneē i
 duplū q̄ depositū su
 scepit . Et ē racō q̄re
 pl⁹ pumat i p̄dictis
 inq . casibz q̄ miantur
 ff . deposti . qz s̄ iud⁹ ē
 fidem fallē ei q̄ ex ne
 cessitate depoit q̄ q̄
 ex volūate . vt dicta

l . s̄ . merito . s̄ nūquid his casibus est bo . fi . Dicunt qd̄az
 qz non . ar . ff . de precat . l . i . s̄ . nos otra . et dicimus qz sit bo .
 fi . cū lo non distinguit . nec nos distinguere debemus .
 k **P**ro soco . q̄ ē v̄ē qz directa ab v̄ē qz pte . vt . j . s̄ . pe . te .
 l **T**utele . s̄ cū iste tā otrarie q̄ directe liti . s̄ . ex q̄bz .
 inueniatur . nūquid omnes sunt bo . fi . s̄ . sic in dubio . cū fa
 uoz sit extēdend⁹ . vt . ff . de li . et post . l . cum quidem .
 m **P**ignoraticia . tā directa q̄ debitori dāe soluto debito
 vt . s̄ . quibus mo . re contra . ob . s̄ . fi . q̄ otraria q̄ dāe credi
 tori . vt . ff . de pig . act . tutor . s̄ . otraria . n **F**amilie . que
 inē cohēdes datur . vt . ff . fam . h̄ . l . i . et . s̄ . de obli . que ex
 quasi otrac . s̄ . item . s̄ dāe inē eos q̄ h̄nt rē cōez cū socie
 o **D**iuidū . que tate vel sine vt diuidat . vt . s̄ . s̄ ob .
 ex q̄li otrac . s̄ . Itē si inē aliq̄s . et no . s̄ . e . qd̄ā . s̄ qd̄ d̄ acti
 one s̄ h̄ . regū . s̄ . n̄ . qd̄ā idē ap̄t s̄ litudinē quā h̄z cum his
 duabz . vt . s̄ . e . s̄ . qd̄ā actōes . s̄ s̄ dico . cū h̄ de ea n̄ inue
 mā . Et p̄t eē rō q̄re sec⁹ sit i ista q̄ i alijs duabz . qz in ista
 id qd̄ pure meū est p̄t alsi ad iudicari . vt . ff . h̄ . reg . l . i . in
 fi . s̄ i alijs duabz cōis res . nō ap̄a ad iudicari . vt . j . de of . iud .
 . s̄ . fi . Vel dic alit q̄ iste die . s̄ . coi di . et h̄z . h̄nt qd̄ā mō i se
 ius fratnitatis . qd̄ n̄ ē i s̄ h̄ . re . cū iō bo . fi . h̄ appellat̄ . lau
 p **D**e estimato . vt si tibi rē meā do . et extimo tibi eā . r . vt
 aut rem . aut . r . reddas . Si h̄o pl⁹ vēdas tuū sit et est tunc
 piculū accipiētis mdistinē . vt h̄ . et . ff . de exti . ac . l . i . si aē
 sic dixi . rem aut estimacōne reddas . tūc distinguat q̄s ro
 gāuit . vt . ego te de vēdēdo . aut tu me de tradēdo . vt sit
 piculū rogātis . vt . ff . de p̄scrip . s̄ . si rogāuit . alias si gra
 q **E**t ea . scilicet actio p̄scriptis h̄bis . s̄ tūram . s̄ . i .
 r **E**x p̄mutacōne . q̄ nascit̄ re demuz ab alēa pte secuta . et
 tūc no ex tradicōne rei s̄ ex pacto dudū apposito . vt . C . de
 rez . p̄mu . l . ex placito . s̄ cū istis duobz casibz sit bo . fi . q̄ro
 vbi stricti iuris erit . s̄ . n̄ . vbi dāe ex pacto mēcōtinēti appo
 sito . qd̄ eucit . vt . ff . de pac . iur̄ . gē . s̄ . h̄ cū nulla . et . s̄ . q̄ n̄ mo
 et est rō . qz nō inuenio qz sit bone fidei nisi i duobz casibz

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

Item in tractibus tribus innotatis. Et ut facias. facio ut factas. et in tercio de q. diximus. Et ut des. qd est pmutaco. In pmissis duobus pscriptis. Et bis actio est stricti iuris. Et in tercio est lo. fi. ut h. d. In q. to. tractu innotato. s. facio ut des. Et at cu. facio ut des. Item in oi. tractu ubi e. metum de noie actiois h. locu. s. actio et e. stricti iur. ut. ff. de p. s. l. ij. et. l. ij. et. l. ij. qd de actioe i. factu. nunqd e. bone fidei. Et q. tuor. s. ut gna actiois huius i. factu. vnu. ut de. ex oi. edicto vel in edicto p. toris ubi n. dederit p. tor. etu. actiois no. in ut. j. de in edicto. s. fi. et. ff. nau. cau. sta. l. id e. in pn. s. do. ubi da. e. in subsidio. l. acq. l. ut. s. ad. l. acq. l. s. fi. Tercio ut de. ubi. cu. q. p. scriptis. Et bis actio da. e. tuc. e. ad e. est q. actio p. sc. p. ut. ff. s. p. sc. p. l. i. i. in fi. ite. q. to. d. i. factu. q. e. ex varijs figuris caru. ut. C. s. la. c. rosan. ec. l. scimus. qd q. tu. gen. no. p. sub regla. op. hendi. sic nec mora. ut. ff. s. v. s. mora. in pn. nu. qd s. e. stricti iur. s. p. Et sic cu. h. no. inuei. am. q. bo. fi. s. fi. s. q. quida. dicu. q. inter do. casu. ubi. loco. p. s.

Item in tractibus tribus innotatis. Et ut facias. facio ut factas. et in tercio de q. diximus. Et ut des. qd est pmutaco. In pmissis duobus pscriptis. Et bis actio est stricti iuris. Et in tercio est lo. fi. ut h. d. In q. to. tractu innotato. s. facio ut des. Et at cu. facio ut des. Item in oi. tractu ubi e. metum de noie actiois h. locu. s. actio et e. stricti iur. ut. ff. de p. s. l. ij. et. l. ij. et. l. ij. qd de actioe i. factu. nunqd e. bone fidei. Et q. tuor. s. ut gna actiois huius i. factu. vnu. ut de. ex oi. edicto vel in edicto p. toris ubi n. dederit p. tor. etu. actiois no. in ut. j. de in edicto. s. fi. et. ff. nau. cau. sta. l. id e. in pn. s. do. ubi da. e. in subsidio. l. acq. l. ut. s. ad. l. acq. l. s. fi. Tercio ut de. ubi. cu. q. p. scriptis. Et bis actio da. e. tuc. e. ad e. est q. actio p. sc. p. ut. ff. s. p. sc. p. l. i. i. in fi. ite. q. to. d. i. factu. q. e. ex varijs figuris caru. ut. C. s. la. c. rosan. ec. l. scimus. qd q. tu. gen. no. p. sub regla. op. hendi. sic nec mora. ut. ff. s. v. s. mora. in pn. nu. qd s. e. stricti iur. s. p. Et sic cu. h. no. inuei. am. q. bo. fi. s. fi. s. q. quida. dicu. q. inter do. casu. ubi. loco. p. s.

Coe opetit et hereditatis petico q. quis vsqz adhuc incertum erat siue in bone fidei iudicia connumerada hereditatis peticio sit. siue non. nra. tm. ost. aperte eas esse bone fidei disposuit. **F**uat antea et rei vxorie actio vna ex bone fidei iudicijs. Sed cum pleniores ex stipulatu actione inuenietes. omne ius quod res vxoria ante habebat. cu. multis diuisionibz in actio nem ex stipulatu q. de do. tibz. exigedis. p. ponit. tras. tulimus merito rei vxorie actioe sublata. ex stipulatu q. p. ea. itroducta. e. natura bone fidei iudicij tm. in exactione dotis meruit ut bone fidei sit. **S** et taci

fic siue pmi hant pign. exp. elluz siue n. s. h. opi. n. valz qz lex distiguit. ut. C. de iur. do. l. x. bi. T. e. fiscus et mulier pari passu ambulat. ut. C. de p. uil. fil. l. quis. et. fisc. no. p. fer. e. hntibz. exp. elluz. ut. ff. q. po. in pig. ha. si. pignus. g. nec. mulier. **S** e. da. e. opi. ut. distiguit. me. pign. s. tradituz a. p. poteca. s. n. edita. ut. pmo. cau. n. p. ferat. m. secundo. sic

tam ei dedim. p. poteca. p. ferri aut alijs creditoribz in p. potecis tuc censuimus cu. ipa. mulier de dote sua expiatur cui. solius p. uidentia. h. induxim. **U** n. bone fidei aut iudicij s. libera. p. tas. p. mitti. videtur iudici. ex bono. et. eq. estim. a. di. q. ntum. actori. restitui. d. beat. **I** n. quo. et. illud. coti. netur. ut. si. qd. inuice. acto. rem. p. stare. oporteat. eo. o. pensato. i. reliquu. is. cum. q. actum. est. debeat. ad. enari. **S** et in stricti iuris iudicijs ex rescripto diui. marci opposita. doli. mali. excep. pc. one. op. enfac. o. iducebat. **S** et nra. ost. easde. copen. fac. ones. que. iure. apto. ni. tutur. latius. itroduxit. ut

ut ar. ff. q. b. ca. pig. s. l. pe. s. et. hac. re. p. ba. p. id. q. e. s. e. s. me. pign. Tercia. e. opinio. s. m. **B**. et. **J**.o. et. **A**.zo. ut. habetibus. tacita. p. othe. ca. p. re. uera. e. no. aut. habeti. bus. exp. llas. lex. eniz. suu. p. uilegiu. quod. d. derat. p. mis. eis. adime. p. sumit. p. p. mulierez. n. aut. id. p. uilegiu. qd. quis. sibi. adiuu. s. set. et. s. caute. p. bat. per. verba. l. **C**. qui. po. in. pig. ha. l. fi. ibi. s. anterioris. t. e. poris. p. uilegio. sint. vallati. r. e. accursus. **C** u. ipa. vis. facie. da. e. i. eo. q. dicit. ipa. naz. ali. no. admittit. ad. tle. p. uilegiu. ag. e. s. p. dote. e. e. heres. mu. lieris. ut. C. de. p. uil. do. e. l. j. nisi. sit. de. suis. heredi. b. id. e. de. fi. l. i. s. et. alijs. descende. tibz. mulieris. ut. C. qui. po. in. pig. l. fi. s. h. nu. qd. p. curatori. mu. lieris. da. e. s. p. uilegiu. s. n. sic. ut. ff. so. ma.

alia. et. ff. s. p. uil. l. si. mior. s. qm. **T** q. h. die. s. dote. sua. i. o. die. qz. al. e. in. dona. p. p. nup. na. i. ea. n. h. s. p. uile. ut. C. q. po. i. pi. ha. l. fi. i. fi. **S** et qm. m. p. e. expiri. s. dote. s. so. ma. no. p. n. marit. ad. iopia. v. gat. ut. C. de. u. do. l. vbi. et. ff. so. ma. l. si. ost. ate. i. pn. et. s. siue. ipa. dederit. dote. siue. alius. ex. ne. q. tm. no. fuit. pac. s. de. ea. sibi. reddeda. q. cau. sibi. no. mulieri. dare. ut. C. de. rei. vxo. ac. s. accedit. si. at. p. m. is. dederit. dote. pri. actio. et. filie. simul. dabi. e. ymo. aliq. ntulum. pl. h. p. e. q. agit. et. filia. s. p. credit. ost. e. ture. n. heat. iusta. caz. o. tradicedi. ut. ff. so. ma. l. ij. s. fi. et. l. no. solu. et. hac. dote. integr. a. d. s. suare. p. e. p. filia. n. clade. i. t. e. p. e. state. vel. vi. suu. fuit. p. imoniu. dimmutu. ut. i. aut. de. eq. li. do. s. quia. vo. ia. col. vij. **S** et nunqd. p. i. s. p. uilegiu. dabi. e. vide. e. q. n. qz. sua. actio. e. agit. ut. ff. so. ma. l. ij. s. uoluntate. **E** cont. q. sic. vidz. qz. p. s. filie. p. uide. e. cu. p. h. ac. resuare. cogit. filie. et. s. vez. tu. puto. ut. h. d. cu. s. p. uide. t. a. e. azo. **S** **D**oli. s. mu. lieris. **H**ec. induim. s. e. s. vt. alius. p. referatur. **I** restitui. large. accipe. siue. p. dato. siue. p. restituento. ut. ff. de. r. s. l. vbi. reddedi. a. s. itelligas. siue. i. v. s. i. e. ex. mo. ra. ut. ff. de. v. s. i. mora. s. in. bone. fidei. siue. in. esse. ag. et. is. **I** n. q. s. officio. iudicis. **U** t. s. de. ob. ex. ost. e. i. fi. **O** porteat. s. reo. **M** **C**openfac. o. s. opposita. excep. pc. o. e. op. enfac. o. m. t. m. / excep. co. ido. dabi. e. qz. do. lo. fac. q. petit. **O** pposita. qz. q. restituz. e. ut. ff. de. excep. doli. l. do. lo. **E** t. ita. no. q. tu. ad. effectu. nulla. e. d. ra. s. ad. v. ba. l. rige. r. e. i. ut. **O** cost. ut. C. de. comp. sa. l. fi. **P** **A**pto. id. est. vbi

quātitas hincinde debet. nā spēi ad spēi vel spēi ad quā/
 titatē. l. qntitatē ad qntitatē. si ē qntitas vt spēi. n. fit opē
 sacō. qz n. p. iure apto. vt. ff. d. pig. acc. si ouenerit. i. Re n.
 et. ff. de ad. mde. si nō sor. g. si cētū. et de impē. i. re. do. fa.
 l. qd. d. a. l. fi. a. ff. de pecu. l. si creditor. g. i. S. nōne sta-
 tum h. subicit. q. actōi i. rē p. obici opē sacō. g. vidz fieri de
 specie ad qntitatē. S. dic q. fit rei ven. qn. re non restituta
 iurat in litem. vel in
 vera estimacione. vt
 .ff. d. rei vē. q. restitu-
 ere. **I**tē qd. si hincind
 indebitū ē i genere.
 vt debeo tibi hoiem
 et tu michi homiem.
 Re n. fit opē sacō. vt
 ff. si p. l. hēt. pe. l. i. g.
Item cū me. et. ff. de
 hē. m. l. q. nō milita-
 bat. i. Re n. et. ff. del.
 ij. vni. ex fa. g. sed si
 vno. **I**tē qd. si ab vna
 pte debitiū est ofeiz
 fatū. ab altera nega-
 tū. Re n. p. apto iurē
 vñ n. fit opē sacō. vt
 C. s. open. l. fi. g. pe-
 ymmo fit opē sacō si
 mfra duos menses de-
 bitum prius negatiū
 pbari possit sic de fi-
 sco dē. ff. d. iure fis. l.
 auferē. g. q. opē sacōz
 a **V**t actō s. acti cāz
 ē. **I**po iurē ado ut
 dixerūt qdā nō ē necēvoce hois opponi opē sacōz vt h. S. z
 ēte imo ē necēru vt opponat. qd. pbo tribz rōibz. nā fideiul
 sor ouēt9 eligit vt l. qd. sibi l. qd. reo debet opē sacō. q. ele-
 ctō sibi nō darez si ius opensar et. vt. ff. de apē. si qd. jte
 reus ouēt9 eligit i q. cām opē sacō si debeat ex plibz causz vt
 ff. d. opē. l. q. labeo. jte lex dicit eū male agē. cui obici pē
 opē sacō. vt. ff. de opē. l. h. m. h. q. male agit hz actōz. h. eli-
 diē excepōe. vt. ff. qn. di. v. l. i. i. m. fi. S. h. h. ac opi.
 qd. adiciē i actōe stricti iurē. ad id q. erat olim. Re n. qz doli
 mali tm obiciebat excepō. h. nūc ēē opē sacōis excepō op-
 poniē. vt. h. et. j. e. g. pnt. a. nōm9 doli. cū gñalis sit. vt. ff.
 de excep. doli. l. ij. g. gñalt. **I**tem. **A**nuat. scz opē sacōne.
 c. **S**iue alias. scz actōes. vt mixtas q. sunt qtuor. vt. s. e.
 g. qdā actōes. jte p. secucō fidei ommissōz. jte offō iudicē. a
 filia. q. actōes sunt largissime accepto vocabulo vt. ff. d. ac-
 ti ob. l. actōis h. bo. vñ a peticōes caucionū occasiōe dām i
 facti opē sacō. vt. ff. de dā. m. fec. l. i. et. l. si quis. g. si qz
 d. **D**epositi. qd. tu intelligas qn. pecūia nō signata ē dpo-
 sita q. casu ēē aliā silez reddere pē. vt. ff. de positi. l. l. l. uci9. a
 l. diem spō. g. i. si aut. estz dispōicō fca i spē l. i. pecūia vt in
 spē qd. ēē pē. vt. ff. del. ij. plane. g. h. ita. tūc eciā alia rōe
 nō obiciē opē sacō. qz i spē n. fit opē sacō. jte qd. h. dicit i
 actōe depositi. idē dicūt qdā in actōne omodati. vt. C. cō-
 modati. l. sub p. textu. S. certe imo ē tibi rō. qz in spē fierz.
 nā sole species omodatē. nō qntitates. n. qntitas vt spēi o-
 moder. vt. ff. omo. l. ij. g. fi. jte cessat alias opē sacō vt qn.
 p. violēciā michi rē abstulisti. vt. C. de opē. l. fi. m. fi. jte a
 fisco nō opponiē in qbusōa casibz. quos dic vt. ff. de iurē fis.
 auferē. g. qui co. m. pensatur. **I**tem in curatore qui fraudā
 uit publicam annōnā. vt. ff. de opē sacō. ob. negocum.
 e. **D**efraudez. S. nōne h. rō vbiqz pē hēe locū. Re n. ita.
 qz si restō denegat ē doli9. vt. ff. mā. si. pcurato. z. g. dolo.

actōnes ipo iure minuāt si
 ue in rē. siue psonales. siue
 alias qscūqz excepta sola
 depositi actōne cui aliqd
 cōpensacōnis noie opponi
 satis ipiū ēē credidim9 ne
 sub ptextu compēsacōnis
 dpositaz rez qz ex actōe
 defraudez. **P**retea qdā
 dam actōnes arbitrarias
 id ē ex arbitrio iudicis pē-
 dentes a p. pellam9 in qb9
 nisi arbitrio iudicis is cuz
 quo agitur actori satisfac-
 ciat veluti rē restituat. v. l.
 exhibeat vel soluat. vel ex

Itē depositari9 de dolo tm aliās tenez. vñ si hic magz gūe
 tūe non ē mirū. vt ar. ff. de iururan. cum qui. in p. m. ci.
 f. **P**reterea arbitrarias. S. nūquid sunt bo. fidei. vel stri-
 ctū iurē. Re n. qdā q. bone fidei sunt. qz i iudicis arbitrio sunt
 vt. j. p. g. m. fi. a. s. e. g. m. bo. fidei iudi. S. h. n. v. z. qz offi-
 cū qd. m. bo. fi. iudi. venit ē iuracōis. h. h. qd. ē m. arbitra-
 rijs merū ē et in iudice tantum est. vt. ff. de eo quod cer. lo-
 co. l. m. lo. fi. **A**lij dic-
 cūt q. nec sūt lo. fi.
 nec stricti iurē. p. mmo
 ē fca spēi ad illā di-
 uisionē q. ē. s. e. g. acti-
 onū. et fac. p. eis. ff.
 de in litē iurā. l. v. d.
 am9. g. plane. et. ff. d.
 v. l. i. m. fideicō. g. i.
 h. ijs. h. ac. eciā re. p. ba
 qz dicta diuisio ē p.
 facta et immediata.
Alij dicūt q. veri9 ē
 q. sint stricti iurē. cum
 bone fidei. nō iurē iurē
 vt. s. e. g. actōmum
 h. **A**ut arbitrio. bñ
 dic. ex arbitrio. nec. n.
 obligat9 ē res resti-
 tuere v. l. simile qd. fa-
 cē qd. p. mpte dices
 esse verum in actōne
 in rem. **I**n psonalibz
 autem et arbitrijs
 que hic enumeran-
 tur dices. quod li-
 cet exhibitio vel re-
 stitutō sit i obligacōe. pena tm id est interesse l. qnti in litē
 iuratū ē n. n. p. officii iudicis p. staē. et id arbitra. ie dūr.
 i. **R**estituat. vt in rei. ven. q. ē arbitraria. cū pmo rē resti-
 tuēdo liberaret. alias iudicis arbitrio in litē iurat. vt. ff.
 de in litē iurā. l. m. actō. a. ff. de rei ven. l. q. restituere. v. l.
 hypothecaria. vt. j. p. g. vbi h. oia exēpla diligēt9 dicūt.
 h. **V**el exhibeat. cū ad exhibendum agitur. **V**el sol-
 uat. s. cū certo loco est soluendum. m. **V**el norali. cum
 norali agitur. n. **D**edat. id ē det. o. **C**ōdenari. diu-
 sis modis fiet adēnaco sicut diuerse sunt iste arbitrarie.
 vt dicem9. j. p. g. i. fi. o. **S**z iste actōes. scz arbitrarie
 p. **A**n rem. scz sepatim. nā vna et eadem actō non potest i
 rem et in psonā esse nisi in quatuor casibz mixtis. vt. s. e. g.
 quedam actio. q. **P**ubliciana. de q. habes. s. e. g. alie
 r. **S**eruiana. s. h. ijs duabz speciebz hēs. s. e. g. **I**tē huiana
 l. **I**n psonā. h. sit i psonā vt h. tm in rē ē sēp. vt. ff. q. me.
 cā. l. metū. g. aiaduert. edū. al. ē aut. a de hac die. vt. s. e. g.
 t. **D**e eo dolo. actō de dolo ē arbitria vt h. **I**tem actō
 qd. ē iō. qz liberat doli9 verū inesse p. rando si iustitū ē
 possit al. iudicis offō iurat in litē. vt. ff. d. dolo. l. in arbi-
 trio. in prim. **V**el iō loco. scz pecūia petiē. p. **P**ro-
 missum. idē ēē si ligatū sit relictū certo loco dandi. et idēz
 si mutuū sit datū certo loco reddendum. nam h. ijs tribus
 casibz locū hz certū adicō arbitraria. scz in pmissione et le-
 gato. a. mutuo. et alias nō. vt. ff. de eo qd. certo loco. l. ij.
 g. h. aut. a. l. si heres. a. l. aut. **E**t qd. hic d. petiē. s. aliter
 q. vbi fuerit pmissum datū. et venit in ea vtilitas t. agen-
 tis q. rei. vt. j. e. g. loco. **V**el actōibz. s. psonalibus.
 z. **S**imilibz. scz in rē a sunt. p. de qbz dixerat. s. **V**el dic
 q. alie sunt arbitrarie q. h. n. numerat. vt. ecce actō i fcm
 q. dat. ora nautā. cauponē. stabularium. vt. ff. nau. cau.
 sta. l. i. in prim. **S**ed quidam dicunt eā non ēē arbitriam

trahere et est fm cūm
 ro de qua nō est na
 curare quoad modū
 dicitur hinc oportet
 Curare aut debet iud
 vt ei nō qntum possit
 o. it. certe pecunie vel
 finiam ferat etiā h. de m
 qntitate apud cū adū
 Si quis agis i
 ne iua plus completus
 erit qd. ad euz p. n. bar
 cadūbar. i. re. amittē
 nec facit in integz resti-
 tuēdō a p. tōe n. mmo
 erat. r. v. am. d. u. c. em
 sic in alijs casibz cū agm
 succurrebat h. l. p. l. i. s.
 inuentū fuerat. ita et
 hac cō. succuri solitū era
 Sane si tū magna caus
 iūi erroris inueniē
 vt etis. d. d. m. m. d. g. l. g.
 h. b. i. p. l. i. e. m. q. r. v. v.
 am. succur. e. d. u. r. u. l. i. v. l. i.
 si quis totū legatū peti
 nt p. d. m. d. e. p. l. i. n. i. v. l. i.
 codicill. quibz aut p. s. l. e.

qz ibi nō ferūttr sine due. Itē ē actō in factum q̄ dāt oīra publicanā. vt. ff. de public. l. i. i. pñ. Itē actō fm̄. regū. ff. fm̄. re. l. ij. i. fi. et. l. iij. Itē actō redibitoria. vt. ff. de edil. edic. l. redibitoria. Itē actō ex stipulatu. q̄ p̄ tote repetē da dāt. vt. ff. so. ma. l. si fuffa. §. maritū. §. ēte isto cau n̄ iō iurāt i lū ē qz arbiēria sit. §. qz bo. fidi sit. vt. §. e. §. fiat

Itē actō rez amota rū ē arbiēria. vt. ff. rez amo. si cū dōs. i. b. **Paſaz.** i. boita fitate. vt dicit qd̄ a. v. meli. i. fm̄ naturam actōis arbi rarie q̄ intendit. nam t̄plex p̄t mod⁹ adēnacōis dephēdi i arbiērijs vn⁹ vt due sine ferā tur p̄ma de restitue dare. et m̄li restitua tur fiat adēnacō in penā vel interesse p̄ dilacōz iururadi i li tē vtz i actōe q̄ me. cā. et i actōe de tolo et rei xē. et actōe ad ephibendū a filiabus. Et ali⁹ mod⁹ vt vna. ferat snia. et i ea sta tm̄nt esse ofiderat. vt qn̄ ēto loco aliqd̄ bandū ē et hoc est i ista sola. Tercio mos d̄stet nō m̄ q̄ntita te cōdēnacōis fiat arbitriū. §. i. q̄litate. vt in actōne norali i qua arbitratu r iud̄ am luter eē dātō fuuz p̄ noxa. qd̄ est quan do dño igrāte vel p̄ hitere nō valēte d̄li quat. alias i solidum tmeē. vt. ff. §. noxa. l. ij. in pñ. a. l. in de lidis. in p̄mci.

Satisfieri. §. n̄ ne b̄ idē i bo. fidei iu/ dicijs fit. **R.** die q̄ ē. p̄lez ē offi. p̄mū qd̄ obtinet actōis vicē. p̄ qd̄ officū petūtur salaria aduocato rū et restōnes maiorz. a minorz. vt. ff. de mio. l. q̄ si mioz. §. fi. Aliud ē qd̄ bone fidei actōibz imhēt. qd̄ iure actōis veit vt. ff. de eo qd̄ cer. loco. l. i. bone fidei. et vna cū actōe pit. vt. C. de positi. l. iij. Tercū ē qd̄ m̄hēt actōibz stricti iurē q̄busdā. s. arbiērijs. et b̄ ex motu solo iudicis descendit. vt liberum sit hoc e facē. sed in actōibz bone fidei ast̄ngitur ad hoc. Itē in actōibz bone fidei vna ferē snia. in his aut̄ ple rumqz due. vt modo diligenter notauimus. accut.

Curare. possibile. b̄ ideo dic̄ qz m̄dum n̄ p̄t certā fer re sniam. quid em̄ si homo i gñe p̄missus petiē. l. subals. na cōne puta stiebū aut p̄aphiū. aut dānū emēdari. l. fuū. p̄ noxa dari. ēte iudici nō ē possibile ferre etā sniam. qz naē a actōis nō patit. vt. §. de offi. iudi. in pñ. **Idē** dico in here. petē. Nam si cut sufficit in bello p̄ponere vniuersaliter. ita i i sēctia puta si p̄nūcio te herede extitisse. vt ex assē v̄l ex semisse. et ideo tibi hereditatem restitue dam.

ex bono et eq̄ fm̄ cuiusqz rei de qua actū est naturā extimare que admoduz a ctōri satisfieri oporteat.

Curare aut̄ debet iudex vt oī mō q̄ntum possibile ei sit certe pecunie vel rei sniam ferat etiā si de mēta q̄ntitate apud eū actū est

Si quis agēs i intentio ne sua plus complexus fu erit q̄ ad euz p̄tinebat cā cadēbat. i. rez amittebat nec facile in integz resti tuebat a p̄tore n̄ minor erat. xxv. ānis. hunc enim sic in alijs caus̄ cā agnita succurrebatur si lapsus in iuuentute fuerat. ita et in hac cā succurri solitū erat

Sane si tā magna causa iusti erroris intueniebat. vt etiaz ofstātissimus q̄sqz labi posset eē maior. xxv. ānis succurrebatur veluti si quis totuz legatū pecie rit p̄ deinde plati fuerit codicilli. quibz aut ps le-

Pecunie. s. cū pecunia petiē. **Vel** res q̄n̄ alia res petiē. q̄n̄ alias ei n̄ tenz snia n̄ aliq̄ pre actoz res etā sc̄pta inuemaē. vt. C. de sen. q̄ sine cer. q̄n. l. b̄ snia. **Si** aut̄ ē mētū. aut cer tificari p̄ oē. vt si peto m̄esse qd̄ dz corā iudice p̄bari a d̄ duci ad c̄titudinē. vt. C. de se. q̄ p̄ eo qd̄ m̄est. l. vna. §. ij. a tē loc̄ hz b̄. §. aut n̄ p̄t deduci i c̄titudiez vt i hōie gñaliter pe tito et similibus que mō diximus. et tunc nō habz locū. §. iste. §. ferat. et in scrip/ tis. vt. C. §. se. ex pi. reci. l. fi. nisi i q̄tuor casibz. vt i aut. §. mā pñ. §. si tibi. a in aut. vt iudi. sine quoquo suffragio. §. n̄citate et in aut. vt c̄. apd̄ p̄ti. e. con. §. i.

De incerta. vt §. interesse. **Si** quis sua intē sione. id est in bello vbi erat intercō sua **Cōplexus** etiam tpe. vt. ff. de lib. le. l. nō solū. §. fi. et. l. nō solū. §. i. nam pl⁹ q̄tuor modis dz vt. §. p̄. §. et i his omibz locum habet. §. iste.

Amittebat. fa. §. de excep. §. t̄pales. a qd̄ b̄ dicit in puato. idē erit i fisco. vt. C. §. iur. fil. l. iustas. li. p̄ m. **Quic** minor. xxv. n̄ **Cognita** ānis b̄n̄ dic̄ cā agnita. nā om̄s in integz resti tuere causa agnita p̄mittūtur. vt. ff. de m̄ ite. re. l. nō omēs.

Iuuetute. i. facis litate sua. idē multo maḡ si tolo adūsarij vt. ff. de mino. l. i. **Cōstantissim⁹.** qz ex raut i fēō in q̄ p̄udētissime fallunē vt. ff. de iur. et fac. igno. l. ij. **Quibus** scz codicillis. **Quibusdā.** s. legatarijs p̄ter ea q̄ sibi i testō relicta sūt. **Amuebant.** nā rot erāt legata vt let falcidia loc̄ h̄ et id ē optebat vt legata defalcarent ad b̄ vt h̄ et h̄ s falcē diā qz totz amē excedebāt vñ h̄ s dz detrahē falcidiā ve t **Pl⁹** aut̄. vt i oibz his modis a cā s. ad. l. fal. §. i. videat cadē m̄ ātiq̄. vñ §. §. **Plus** petiē cā tpe reqz loco. **Tempore.** racione. a simili per contrarium. **Petere.** vt hic. et. §. de fideicō. §. non solum. **Loco.** amemoracōne. id sine vtilitate rei vel intesse rei. nā ē h̄nda ei⁹ vtilitas si sua m̄sit i loco destmato poci⁹ o uentri. vel dic̄ de ip̄e loco. nā ip̄fū locū vbi erat faciēda so lucō i bello ponē dz sic. peto. x. mibi soluas b̄ vel vbi solz uere p̄missisti. vt b̄. et. ff. de eo q̄ ēto loco. l. ij. §. fi. post b̄ n̄ soluat poterit eū ouenire vbi cūqz v̄ luit. dūmodo cōuent⁹ h̄eat ibi forz. nō alias. vt. ff. de iudi. l. h̄ s absēs. in fi. sed

Loco pl⁹ petiē. veluti cū q̄s certo loco sibi id qd̄ sti pulat⁹ ē alio loco petiē si ne amemoracōe illius loci in quo sibi dari stipulatus est. vbi grā. si is q̄ ita sti pulatus fuerit ephēdi dāē spondes rome pure inten dat dare sibi optere. jdeo

in q̄ntitate ofistat vel n̄ a b̄ si certū ē petiū alijs legata data sint q̄ efficiebāt vt plus peti se vidēt petitor q̄ totz an tē atqz ideo lege falcidia legata minuebant. **Pl⁹** aut̄ q̄tuor modis petitur. tpe. loco. cā. **Re.** veluti si quis p̄. x. aurei s qui ei d̄ bebant. xx. pecierit. aut si is cui⁹ ex parte res est to tē eam vel maiorē ptē esse suā intēderit. **Tpe.** veluti si quis ante diē vel ante odicōnē pecierit qua rōe eum qui tardius soluit q̄ soluere debēt m̄m⁹ soluere intelligit. **Eadē** rōe. q̄ p̄ mature petiē pl⁹ petē vidz **Loco** pl⁹ petiē. veluti cū q̄s certo loco sibi id qd̄ sti pulat⁹ ē alio loco petiē si ne amemoracōe illius loci in quo sibi dari stipulatus est. vbi grā. si is q̄ ita sti pulatus fuerit ephēdi dāē spondes rome pure inten dat dare sibi optere. jdeo

De man

pla. dic. q. scz ubi cuq; potat eu ouemire. e. ibi ubi no heat
foz. et est p. eo. ff. de iudi. l. eu. q. et. ff. de o. sti. pec. si duo
.g. h. et. eto. **S**z e. q. dictis legibz dz. vt q. libz loco possit
oueri v. e. p. d. neo
vbi ouer? heat foz
vt ar. ff. de mu. a. ho.
.l. vt gradatim. g. i.
Adimitt. i. adime
s. l. derat. n. t. n. adime
BArbitria. pot
id. vtilis. et. i. adico.
ex stipulatu vbi sti:
pula. co. m. cessit vt h.
fuit vtilis. et. i. adico.
ex mutuo vbi mutuū
erat dādū certo loco
reddenduz. vel vtil
actō ex testō vbi lez
gat. e. dādū. eto. loco
nec em. est. p. ruz. no
mē. actō. nis. vt. ff. de
eo. q. d. cer. loco. l. ij.
.g. h. aut. actō. a. l. si
hēs. et. l. a. si. mutua.
CPropomitur id ē
tribuitur vel datur.
vt. ff. de eo. q. certo
lo. l. si. ephesim. ac.
DPromissori. h. et
actoris vtilitas atz
tēdit. a. v. ul. q. v. r.
litas. siml. attēditur
vt. ff. de eo. q. d. cer. lo.
co. da. o. l. ij. i. h. n.
EPura. id est non
habita mencōne vel
racione loci vbi erat
facienda solucio. vt
dixi. s. e. g. accur.
GQui cā. h. ac. cām
electōz iam vocabat
HElectō. m. si. cū. iā
intēnt. tūc. ei. altez.
q. d. si. p. est. p. stabit. vt
ff. de eo. q. d. cer. lo. l.
nō. vti. q. z. et. facit. ad
hūc. g. ff. de iur. do. l.
plerumq; in fi.
IQui ergo eripit.
id est eripere vult
KFacit. i. facit vult
LProdita ē. i. data
et ē. actō. ex. stipula.
tu. h. mō. p. p. nēda. vt
dicitur. h. i. e. accur.
MPreter ea. hoc est
aliud exemplū quali
ter causa pl⁹ petat.
NTollit. i. tollere
OPrecij. fa. l. vult
ad. h. o. c. ff. loca. **P**rez
q. r. i. e. g. et. ff. de o. di.
et. demon. q. d. tradit
ē. et. l. se. et. ff. de in
di. e. adiec. l. si. veditō
.g. h. si. neuter. a. ff. de

aut plus petē intelligitur
qz vtilitatē quā habuerit
pmissor si ephesi solueret.
adimit ei pura intencione
ppter quā causā alio loco
petēti arbitraria actō p
ponit m q scz rō habet vti
litas q pmissori ppetitu
ra fuisset si illo loco soluet
quo se solutuz spopōdit.
Hue vtilitas plerumq; in
mercibz maxime inueitur.
veluti vmo. oleo frumēto
q p singulas regiones di
usa hnt p. cia. **S**z r. pecuie
nuate non in omnibz regi
onibz sub eis dez vsuris fe
nerant. si quis tam ephesi
petat id est eo loco petat
q vt sibi deē stipulatus ē.
pura actōe agit recte. **I**d
qz etiā p. tor. monstrat scz
qz vtilitas soluēdi salua ē
pmissori. **H**uic autē qui
loco plus petere intelli
gitur pxim⁹ ē is qui cā pl⁹
petit. vt ecce si quis ita a
te stipuleē hominē stichū
aut. x. aureos dare spōdes
deinde alutuz petat wlu
ti hoiez tm ā. x. aureos tm
Ideo aut ampli⁹ petere
intelligitur qz in eo genē
stipulacōnis pmissoris est
electio. vtrum pecuiaz an
hoiem soluē malit. **Q**uia
igitur pecuniā tm l hoiez
tm sibi dare oportē inten
dit eripit electōne adūsa
rio r. eo mō suā q. dez. adici
onem meliozē facit adūsa
rij vero sui detiozem. **Q**ua
de cā tal. in ea re pdita ē
actio vt q. s. intēdat hoiez
stichum aut aureos. x. sibi
oportere dare id ē vt eod

vhu. a. ha. l. h. et. ff. de usufruct. hactenus. g. h. et. l. te.
P Sed hec quidē. s. que diximus. vt plus petēdo cadat a
tota ca. vt. s. e. g. si quis agēs. **Q** Zenomana. scz greca
quam non habemus
R Et nostra scz qm
non habem⁹. accur.
S Cōstō. scz greca
vt diximus. cui⁹ sen
tēcia ē vt rps dbeat
duplicari oucto a ex
pense oēs sibi restit
tū. vt. j. de excep. g.
hodie autem.
T Quantitate. a. sic re.
V Alō. i. loco vt cā
vt. s. g. plus autem.
Diximus. vt. s. e.
.g. tripli. a. ibi huius
nre ostōis grece sen
tēcia recitat. sed si
nō solū peijt h. etiā
caucōnem erexit p⁹
lit. ot. amittit debet
etiā hodie. vt. C. de
pl⁹ pet. l. i. q. h. uic
otra. si an. lit. ot. pe
yitēt nō pumē. quia
nō petit. h. petē vult
vt. ff. de ra. ha. l. am
plius non peti. et in
dicta. l. d. pl⁹ pet. l. i.
Puma. s. adico
ne ex. l. illa greca e⁹
effectum habuimus.
s. e. tripli. et in hoc
.g. plus autem.
Si minus. intenti
one. scz in bello intē
tionis. a. h. p. errorē
Si em sciēter dare p
sumit h. m. q. d. a. Sed
otra puto q. nūq. do
nare p. sumatur mif
tūc q. n. tradicō fierz
ab eo q. donare p. h.
mif. vt. ff. de re. iur.
l. cui⁹ p. errorē. h.
aut nō erat dacio. h.
q. d. a. abstinentia. vñ
siue sciat d. reliq. qui
agit siue n. tpe cepti
iudicij locū h. g. iste
Judicō. id est qm
cūq; ante sniam reli.
quū peierit sine no
ua o. restacōe h. q. d. a.
vt. h. dz. et. h. p. du/
as rōes flās. vna qz
pē emendare libellū
q. n. cūq; an. sniaz vt di
cunt. et ē. p. o. eis. ff.
de nox. in delictis. g.
si detracta. et sic itel
ligit. C. Sedē. edita
Alia rō ē. qz h. m. eos
etiam si non petat vt

judicio cogita
errorē sui corrigē
nūc. vult. h. is. q. bo
stichū. p. e. debet b
petere. aut. h. q. ex
dan. sibi. optere. m
quod. ex. stipulatu
Sunt. p. terea. q. d. a.
ones. q. s. non. m. sol
debet. nobis. p. equa
modo. solubz. p. equa
m. vt. ecce. h. m. pe
sibi. siue. ag. am. q.
non. m. in. p. o. uis
p. h. m. in. solubz. d.
ve. odemat. Si. ver
nus. inuenatur. cae
demat. iudex. q. d. m
culio. h. d. u. m. m.

probet hoc actor. tñ iudex si scit dñs fm suā oſciāz odemnare
 reū. et ē p eis ad hāc rōnē. ff. fm. re. l. si irrupcōe. §. ad of
 ficū. qñ i hac snia fuit dñs. **M.** hēte fm jo. a. positū ē flm. a
 due rōnes male. nā nō p̄ q̄s inmutare libellum nisi vsqz ad
 lit. of. nec eē hodie p̄ dat libellū. qz sic dicit aut qz hz necē
 ip̄mo libello oſistē. vt i aut. de litig. §. omnē. coll. viij. itē
 qz n̄ vidē i iudiciū ve
 misse qd p̄ lit. of. o
 tingit vt. ff. d. iud. l.
 n̄ p̄. a. ff. de excep.
 rei iudi. cū q̄rit. a. l.
 egi. nec ob. qd h̄bz
 a qd dicit eos iudicō.
 nā sic dicit id est corā
 eodē iudice a ab eos
 actōe a reo. nā a p̄p̄
 hāc cāz. s. p̄p̄ idēp̄
 titatē psonaz. eē vbi
 p̄p̄: sus aliud petiē
 tñ d̄: iudiciū idē vt. j.
 p̄. §. itē n̄ ob. ff. de
 noza. m. delictis. §. si
 deēcta. qz ibi ex eadē
 cā. n̄ eadē actōe. a ad
 idē agebat. l. z eēt va
 riācō m qdā bñficio
 qd dñs habz p. l. vt
 dñs possit. p. noza da
 re. vt. j. de noza. ac.
 §. sūma. a. ff. de re.
 iudi. miles. §. i. jtez a
 liatō n̄ est bō. qz nō
 fm oſciāz. h̄ fm alie
 gata d̄z iudex iudica
 re a p̄nunciare. vt
 ff. de off. p̄. illicitas
 §. veritas. nisi h̄eat
 oſciāz vt iudex. vt i d̄icta. l. ff. fm. re. si irrupcōe. §. ad offi.
 et b̄ m singlaribz iudicijs. h̄ qd i vltibz. h̄. pot̄ it̄ eis adici
 qñcūqz an sniaz. vt. ff. de pet. h̄. l. iij. et. l. si q̄ t̄p̄. et sic i
 telligit. C. de ap. l. si. §. fi. **a.** Cōstōe. §. greca quā n̄ h̄bz
 b̄. **S.** i q̄s it̄enderit. s. sibi deberi. eē. a. d̄: id iudiciū p̄p̄
 e. **I.** iudicō. i. apud eundem iudicē. idēp̄titatē psonaz a
 iudiciū tñvē aliud ē. S̄z nūqd̄ noue dilacōnes dabunt. h̄.
 si p̄ eē istruct̄ ex peticōe p̄ma eē ad sc̄daz n̄ dabunt. cum
 necie n̄ volūtariē sūt d̄ade dilacōes. vt. C. d̄ dil. l. i. nā si p̄
 mo egit actōe vi. to. rap. a p̄ea mutē a agat actōe furz
 ti. satis p̄ re9 esse istructus. si aut sūt diūse peticōes. vt i
 b̄. §. d̄. noue dilacōes d̄ade sūt. vt. C. de edil. l. i. jte nūqd̄
 itez de calūnia urabiē. h̄. sic qz p̄ a i hac cā calūmari.
 vt. ff. de d̄a. ifec. l. q̄ to. si. §. an penl. **r.** rōrē suū corrigē.
 d̄. **C.** corrigē. nō qz p̄mittit̄ alicū erz. S̄z nūqd̄ in veti h̄z
 necē p̄h̄te. h̄. n̄ h̄ h̄ac. l. h̄ hodie of. vt i aut. d̄ litig. §. oēz
 et ita it̄abit vetēz a nouā. n̄ reo absoluto m veti obiciat̄
 excepō rei iudicate i noua. vt qz sit eadē cā agēdi a eedē
 plone. a eadē res. l. z alia sit actō. vt. ff. de iur̄t. l. duobus
 §. excepō. a. ff. de excep. rei iudi. l. si iur̄. §. eadē. a. l. cū qz
 n̄. l. vbi actō p̄ma ita se h̄eat ad sc̄daz vt electōe tollat̄ qd
 i casibz origit. vt. C. d̄ fur. l. i. a. C. si h̄u9 emi. se. mā. l. i. a
 C. d̄ codicil. l. si. a. C. d̄ pac. mē ep̄. a vē. l. omissioz. a ff
 de t̄bu. l. qz i h̄bz. §. eligē. a. ff. de l. ij. l. cū fili9. §. varijs
 e. **A.** iudēderit. s. sibi deberi. diuisionē actōnum. s. qz alie
 f. **A.** actōes. inūt h̄ q̄ndam sūt p̄secutorie i solidū. alie n̄
 a h̄ac seq̄tur i si. h̄ia9 ti. Et n̄ ē ista diuīso de. r̄ij. diuisioni
 bz. nā p̄ma ē. qz alie sūt i rem. alie i psonā. vt. §. e. §. omniū
 sc̄dā ē. qz alie sūt ciles alie p̄tozie. vt. §. e. §. h̄ iste s̄ actōes

iudicio cognita veritate
 errore suū corrigē ei p̄mit
 titur. vltuti si is q̄ hominē
 stichū petē debēt herōtē
 pecierit. aut si q̄s ex testō
 dari sibi optere intēderit
 quod ex stipulatur debet.
S. sunt p̄terea qdā actio
 nes qbz non insolidū qd
 debet nobis psequimur. s̄z
 modo soliduz psequimur nō
 m̄m9. vt ecce si in peculiū
 filij h̄uive agam9. Nam si
 non min9 in peculijs sit q̄
 psequimur in solidū dñs p̄
 ve odemnat. Si vero mi
 nus inueniatur eaten9 eō
 demnat iudex q̄ten9 i pe
 culio sit. **Quemadmoduz**

Tercia fuit. §. e. §. sequēs. Quarta. §. e. §. oēs aut actiones.
 Quinta. §. e. §. actōnū quedā sūt. Sexta ē. qz alie sunt t̄pales
 alie p̄petue. Septia qz alie sūt trā sitorie ad h̄edes. alie nō.
 vt. j. de pe. a. tēp. ac. §. n̄ oēs. Octaua ē. qz alie sūt famose
 alie nō vt. j. de pe. re. liti. §. penl. **R.**ona. qz alie sūt directe
 alie vtilis. vt. ff. si q̄dru. pau. fe. di. l. penl. **D.**ecia. qz alie
 dirēe alie oērie. §. d̄
 ob. q̄ ex q̄i. o. §. i. Xj.
 qz alie sūt singlarēs.
 alie vles. alie ḡnales
 vt. ff. p. locō. l. p. so
 cio arbiē. **D.**uodecia
 diuīso est qz alie sūt
 simplices. alie dupli
 ces. vt. fam. h̄z. cōi
 di. fm̄. regundorum
 et quedam inter cā.
 vt. j. de interdicit. §.
 fcia diuīso. Est aut
 a h̄ exuagās de q̄ h̄
 f. **P.**ropone. d̄z
 m9 vt. j. t. i. §. cū aut.
 §. **M.**aritu. l. ei9
 h̄edes. l. filios oēs
 fec9 i eēneis h̄edibz
 vt. ff. so. ma. l. etiam
 filios mulieris. a. l.
 maritum. et. l. se.
 h̄ facultates. vt tñ
 ip̄e marit9 nō egeat
 vt. ff. de re iudi. mē
 eos. a. ff. d̄ re. mē. l.
 in odemnacōe p̄oāz
 rū. et b̄ n̄ d̄lo fecit
 maritus. quo minus
 possit caucōe exp̄ oſi
 ta ab eodē de solido

soluēdo si ad meliorē fortunā puenerit. vt. C. d̄ rei. vt. §. cū
 aut. a. ff. so. ma. l. eē filios. §. l. z. et. ff. p. so. l. ve. z. §. id qd̄.
 i. **I.**mpēlas. die qz ip̄ese alie necie sūt. vt qbz nō factis res
 erat pitura vel detior futura. alie vtilis. vt qbz nō factis
 res n̄ erat pitura. h̄ eis factis res ē melior fut̄a. alie volūta
 rie q̄ tñ rem exornat. vt. ff. de h̄. sig. ipensaz. a. ff. d̄ ip̄e.
 in rebz do. fac. l. ij. et. l. qd̄ d̄z. §. vtilis. a. l. volūtariē. m̄ p̄
 mis imp̄ē die qz m̄uat dotē ip̄o iure si oſistat i pecunia et
 sp̄e. vt si sūd9 a pecunia i dotē data q̄ntū i fundū ipenditur
 tñ i pecunia ip̄a iure deberi desint. Si h̄o sol9 sūd9 i do
 tē sit. tūc si tñ exp̄dit̄ siml̄ vel ex diuerb̄ vicibz q̄nti ē fun
 dus. tūc ip̄o iure desint esse totalis. nisi m̄k̄ infra annū sp̄o
 te marito impensam obtulerit. si h̄o non tñ. non desint esse
 totalis. h̄ tādū tot9 vel pro pre. rerineē. q̄ndū impense
 restitūatur. vt. ff. de imp̄e. in rebz do. fac. l. qd̄ d̄z. et. ff. de
 iure do. l. si is qui. §. penul. et. ff. et. b̄ i nec̄is impens̄. Siāt
 vtilis sūt tūc p̄ actōnem neḡḡ. v̄l man. si mādato m̄tis fe
 cit repetit̄ur. volūtariē nō repetit̄ur etiam si mādato mu
 lieris facte sunt. h̄ abraduntur sine lesione p̄oris stat9. vt.
 C. de rei vpo. ac. §. sed nec ob impensam. et. ff. de rei v̄.
 in fundo. Et fm̄ hanc distīctōnem hunc. §. mtelligas. Et
 qd̄ dicit m̄ l̄a q̄i. n̄ denotat i p̄petatē. h̄ est impensa necia vt
 dictum ē. h̄ si vtilis vel volūtaria. nullo mō habet loc̄ h̄. §.
 k̄. **D.**os in pecunia consistens.
 l. **L.**ibris. vt. ff. de impens̄ in re. do. fac. per totū titulum.
 m̄. **S.**ed et si q̄s. sc̄z filius vel libert9. qui agūt veia impe
 trata. alias p̄mūtur. vt. §. e. §. et meū. **A.**ccur. florētus.

Seco et se ofite sociu. alias no dat ei b bñficiu. vt ff p socio. si vnus. s. vlt. / pe de rto tato q possit viuē i / b. Doi. qd sp sic acci. / de ouet. vt. ff. de re iur. l. i. odē c. Er donacōe. id ē qñ pē solue cū donacō pmissit. nacōe d. Cōueniāt. scz d dicōe ex lege. vt. C. S don. a. si quis ar. s. finaut. Et nota q b solū odemnatur iqn tū facē potē deducto ere alieno. vt. ff. S re uidi. l. i. mē eos. s. i. et. ij. a melius in. s. fi. e.

Cōpensaciones. plex. qz b dicit pte actōz depositi a aliis as qsbaz in quibz nō obicit cōpēfacō. vt s. e. s. m. to. fi. et. C. de compē. l. fi. ac. f. Er eadem. hodie ex qeūqz cā a in quo libz stractu to. fi. p stricū iur. vt. s. e. s. in to. fi. iam dictū e. s.

Credito: ibz. qd fieri nō pē an q dbitū agnoscat. vel in iure ofiteat. vt. ff. S ces. to. l. penl. Prodest at b cessio vt nō redu cat debitor in carce rem. vt. C. q. to. ce. pos. l. i. a q i acqfito p ea ouemāt in qñ / tū facē possit vt s. b. i. c. h.

Ex integro. vidz sibi pī oētia sra. qz ex integro. a mqtū facē potē ouemāt vt subicit. a sic mtelligit q in solidum cō / uemāt qndu tñ potē ol uē. b tñ est. dedu cto sp ne egeat vt. ff. S re. u. l. i. odēnacōe i.

Qd cū eo. q i alie na. qliter cōueniāt ex oētibz vel furtis nobiscū habitis dēm ē nūc q i ē ouemān ex hitis cū his quos in potestate habem9

Via tam supi9. vt. s. t. i. s. actō nes at. a. s. s. p. l. Diligēt9. q. s. dēm sit. vel die dili gēt9. id ē diligētē m. fere. b. d. i. c. pte. macedomanū qd bz locū i filijs. nō i vuis. vt. j. e. s. q. diximus. a ppter alios casus quos ibi dicemus. n. Intellecturi. nā filii eadē est disciplina. vt. b. a. ff. de in rē. s. l. i. i. s. ide. a. s. quōc. o. In his. s. parente et filio. p. Ostendemus. vt. j. e. s. que diximus. Accur.

Via tamen supi9 mentionez habui mus de actōe q in peculio filioz familias seruoqz agiē opus est vt de hac a ctione 7 de ceteris q eorū dem noie in pētes dñosue dari solent diligentius a moneamus. 7 quia cum s uis negocium gestū sit. si ue cū his qui in ptate pa ren tuz sunt. his fere eadē iura s uātur. ne ybosa fiat

Via tam supi9. vt. s. t. i. s. actō nes at. a. s. s. p. l. Diligēt9. q. s. dēm sit. vel die dili gēt9. id ē diligētē m. fere. b. d. i. c. pte. macedomanū qd bz locū i filijs. nō i vuis. vt. j. e. s. q. diximus. a ppter alios casus quos ibi dicemus. n. Intellecturi. nā filii eadē est disciplina. vt. b. a. ff. de in rē. s. l. i. i. s. ide. a. s. quōc. o. In his. s. parente et filio. p. Ostendemus. vt. j. e. s. que diximus. Accur.

Intellecturi. nā filii eadē est disciplina. vt. b. a. ff. de in rē. s. l. i. i. s. ide. a. s. quōc. o. **In his.** s. parente et filio. p. **Ostendemus.** vt. j. e. s. que diximus. Accur.

Dñi. s. volētis cū suo oēbi. siue dirigat iussuz ad suuz siue ad oēbētez cū suo. siue subscpfit siue qeūz mō oēctuz ratū hūit vt. ff. q. iussu. l. i. s. ij. et. s. h. a. hui. crogpho. a. s. h. ratū r. **Videa.** a. vt ec ab ipo. dño debet adici possit. vt. j. e. s. penul.

Hone. qz fidem dñi sequi videtur vt s. pr. s. m. fi. t. **Exercitoria.** qz ppetuo hēdi a i hēdē dat. vt. ff. de exer. si tñ. s. fi. idē i instito ria. vt. ff. de insto. l. nouissime. idē etiā in rē. s. l. i. s. qñ ac. s. pecu. ē an. l. qñtū v. **Reigra.** in fi. hū em die rei gra. nā si ob aliā rē. puta re gocij sui vel cū esset iposit9 ad velenduz onus. a ipse accepit mutū pecuniam nō ad vtilitatē nauis. nō tenetur dñs. vt. ff. de exerci. l. i. s. nō aut. nec ē necē vt cre ditor ita diligens sit vt sciat in quē ouer terit pecunā exerci tor. s. sufficit si pbi bet se in reflectōz nauis nauualle. vt. ff. de exerci. l. vlt. l. s. se c9 sit i eo q mutuauit yconomo vel procu ratori ecclesie. nam tūc pcuratori ecclie pbat creditor pecu nam esse versam in vtilitatē ecclie. al nō auditur vt i aut. de ali. contra. b. nūc por. e. d. m. Accur.

disputacio. dirigamus s monem i psonaz serui dñi qz idē itelleduri de libis qz 7 pētibz quozū imptā te sunt. nā si qd i his pprie obfueē. sepatim ostende mus. **Si** igitur cuz iussu dñi cū seruo negociū ge stuz erit solidū ptoz adū s9 dñm actōz polliceē. scz qz is qui ita strahit fidez dñi sequi videt. **Eadē** ra cione ptoz duas alias i so liduz actōes polliceē qru altera exercitoria altera institoria appellat. **Exer citoria** tūc bz locuz cū qz hūū suuz mgrm nauī ppe suerit. 7 qd cuz eo eius rei gra cui pposit9 erit ostra ctū fuit. **Ideo** autē exer citoria vocat qz exercitor is appellatur ad quez qti dianus nauis questus pti net. **Institoria** tūc loc bz cuz quis taberne forte a cui libz negociacōi s uuz suū pposuerit. 7 quid cum eo ei9 rei cā vel gra cui p posit9 erit otractum fuit. **Ideo** autē institoria appel latur. qz q negociacōibz pponuntur institores vo cant. **Istas** enim duas a ctiones pretor reddit 7 si liberuz qz hoiez aut alie nu9 s uuz nauī a taberne a cui libz negociacōi ppo suerit. s. qz eadē equitatis rō est eo casu inueniebāt

Quod cum eo qui in alie na potestate est negocium gestum esse dicitur.

Quia tamen supi9 mentionez habui mus de actōe q in peculio filioz familias seruoqz agiē opus est vt de hac a ctione 7 de ceteris q eorū dem noie in pētes dñosue dari solent diligentius a moneamus. 7 quia cum s uis negocium gestū sit. si ue cū his qui in ptate pa ren tuz sunt. his fere eadē iura s uātur. ne ybosa fiat

Quest9. i. puen / tus siue lucz s mgrē appellat cui tot9 nā us anchora. i. guber nacō omēdat. vt. ff. de exerci. l. i. s. magi strum autem nauis y. **Serui** vel libz vt in fi. hui9. s.

Vocant. nota qz institoria appellatur a ipposito. s. exercito / ria a pponente vocatur. vt hic. et. s. pr. accur a. **Duas.** p hoc qz die duas excludit pma qz iussu. ac. b. **Equitatis.** nō qz vbi ē eadē eqtas idē ius statuēdū ē. sic ff. ad. l. acqf. illud. q. s. qbz mo. ius pa. po. sol. pari rōne.

Quest9. i. puen / tus siue lucz s mgrē appellat cui tot9 nā us anchora. i. guber nacō omēdat. vt. ff. de exerci. l. i. s. magi strum autem nauis y. **Serui** vel libz vt in fi. hui9. s. **Vocant.** nota qz institoria appellatur a ipposito. s. exercito / ria a pponente vocatur. vt hic. et. s. pr. accur a. **Duas.** p hoc qz die duas excludit pma qz iussu. ac. b. **Equitatis.** nō qz vbi ē eadē eqtas idē ius statuēdū ē. sic ff. ad. l. acqf. illud. q. s. qbz mo. ius pa. po. sol. pari rōne.

Text from the adjacent page, partially visible on the right edge of the image.

a. **I**ntroduxit in dñica vt ff. de insti. h et si pupill. g.
b. **N**egociet. ad oēs qz porrigit negociacōz. vt penf.
ff. de tbu. l. illud. et. l. c. **M**in. hāc actōz tbutoziaz

dicūt qd a n dari mfi
dñs pmo distribuat.
et dicūt q corrigiē
offō iudic. a b colliz
git ex b. g. qz dic mi
n. **S**z dico q an et
p. opetit. qz min. e
biūt q nihil tbiūt vt
ff. de tbu. l. illud. g.
fi cui. dolo. et ar. ff.
de v. si. l. min. et. l.
vbi ampli. fm jo.
d. **D**eg. eo. caue ti
bi. qz de duabz actōi
bz dic. s. de peculio.
et de in rem verfo.
e. **P**atitur. fa. ff. de
peculio. l. si qz suuz
g. etiā. et h. adiunge
g. ceterz qui est. j.
f. **M**ercatus. facit.
ff. de in rem verfo. si
pro patre. g. in rem.
g. **E**x decē. qz quot.
sunt cōsumpti in tot
dz teneri. vt. s. pri.
h. **D**ebes. fa. ff. s. in
re. v. l. si. p. pte. g. jē.
i. **L**ic. hoc punctuz
qd est h. ita pue itel
ligūt qdā q quicunz
qz agit de peculio vi
deēt intentare illam
formulā a agē. s. d. i
re. h. so. vt. h. a. ff. de
in re. v. l. filius. fa. in
h. et. ff. de pecu. l. i.
g. e. aut. q. opi. nēcia
re. vid. nā. cū. s. pecu
lio agit. debita. pecu
liaria. oputā. et ita
qd suuz dz dño. a. do
min. dz suo. natur. a
liter. qz. qd. su. ip. e.
dit. in. re. dñi. venit. in
actōe. de. peculio. vt
ff. de. scu. l. q. tutez.
tomis. g. h. a. id. qd. qd
h. aliud. e. q. de. in. rez
h. so. agi. a. ita. q. agit
de. peculio. et. de. i. rez
h. so. agit. h. jo. dicit.
q. diuerse. sūt. actōes
et. actōnuz. formulē.
nec. qui. formulā. vni.
ppomt. alterius. for
mulā. pponē. vt. nec
ob. de. l. ex. de. pecul.
l. i. g. est. at. qz. h. ibi
videat. sub. actōne. et
edictō. de. peculio. actōz. de. i. re. h. so. pponē. tñ. nō. demōstraē
edictū. qd. sit. de. peculio. tñ. h. gñale. qd. dic. de. oī. eo. qd. fit
cū. eo. qī. aliēna. ē. p. tate. vt. i. eadē. l. g. h. vba. aut. **I**tē. non. ob.

Introduxit et aliā actōz
p. tor que tributoria vocat
Naqz si seru9 in peculiari
merce sciēte dño negociē
tur. et quid cū eo eius rei
cā tractum erit. ita p. tor
ius dic vt quid quid i his
mercibz erit qd qz inde re
ceptū erit. id intor dñm si
quid ei debebitur et cetos
creditozes p rata porcōe
distribuat. et qz ipfi domi
no distributionē p. tor per
mittit. **N**ā si qz ex credito
ribz q. rat. quasi min. ei tri
butū sit q. oportuit hāc ei
actionē accomodat q. tri
butoria appellat. **P**rote
rea itroducta est actio de
peculio de qz eo qd in rem
dñi usuz erit. vt q. uis sū w
lūtate dñi negociū gestū
erit. tamen siue quod i rez
ei9 versus fuit id totū pre
stare debeat. siue quod nō
fit in re ei9 versus id eate
nus p. stare debeat his qz
tenus peculiū patit. **I**n
rem aut dñi versus intelli
git qd qd nēcio in rem ei9
impēderit seruus. veluti si
mutuatus pecuniā credi
toribz ei9 soluit. aut edifi
cia ruencia fulserit. aut fa
milie frumētuz emerit vel
eē fundū aut q. libet aliam
rem nēciaz mercatus erit.
Staqz si ex. x. v. t. puta au
reis quos seru9 tu9 a ticio
mutuo accepit creditori
tuo. v. aureos soluet. reli

. l. dicta fili9. i. fi. qz q ad effectū appoit de i re h. so. qz appo
nit de peculio nō q ad formulā. Et eodē mō expone qd hic
dicit. vna est actō de peculio et de in re h. so. i. ille q appo

quos vero. v. quolibz mō
osumpserit. p. v. qdem in
solidum dānari dēs p ce
teris vero. v. eaten9 q. tē9
in peculio sit. **E**x quo scz
apparet. vt si toti. x. aurei
in re tuā versi fuerit totol
x. aureos ticiū osequi pos
se. licet em vna est actio q
de peculio de qz eo quod
in rem dñi versus sit agat
tñ duas hz odēnacōes ita
qz iudex apud qz de ea a
ctione agit ante despice
solz an i rez dñi versus sit.
nec aliē ad peculij estima
tionez trāsit q. si aut nihil
in re dñi versus intelligat
aut nō totū. **C**ū aut qri
tur qntum i peculio sit an
deducitur qd quid seruus
dño ei qui ve in p. tate eius
fit dz et quod supest id so
lū peculiū itelligit. Aliqñ
tñ id quod ei dz su9 qui i
p. tate dñi sit non deducit
ex peculio. veluti si is i ipi
us peculio sit quod eo pti
net vt si qd vicario suo h.
u9 dz. id ex peculio ei9 nō
deducitur. **C**eterū du
bium non est quin is qz q
iussu dñi o. xerit cuiqz isti
toria vel exercitoria actō
opetit de peculio de qz eo
quod in re dñi h. suz ē agē
possit. s. erit stultissimus si
omissa actōe qua facilime
solidū ex tractu cōsequi
possit si ad difficultatē p.
ducatur se pbandi in re dñi

mit actōz de peculio
osequit effectū actō
misdem re h. so. a qd
subicit duas hz odē
nacōes. s. actō de pe
culio. vnam. s. p suo
effectu. a aliā p. effe
ctu. s. actōis de i rem
h. odēnari dz. fa. ff.
de i re h. si. p. pte. g.
k. **A**ctōe. s. d. i re
h. **C**ū at dño. pecu
scz dz cū ei i. p. tate iu
re nā. tati su9 lib. sit.
et apparz q. nā. tati
potest obligari etiā
dño suo. vt. ff. de cō
di. inde. si id. qd. a. ff.
pecul. nec seruus. et
s. de fideiul. g. i.
m. **D**ebz. q. d. et id
deducatur qd dz dare
suis his qui sūt i po
testate. vt cū suis su
is a filijs dñi. a puz
pil. dñi. vt. ff. s. pec
cu. h. a. si. dā. g. pecu.
n. **S**i is. scz. cui. dbe
tur. puta. haluo. suū
castaldū q. ordiari9
dz qui hz sub se aliū
q. vicari9 dz. h. ordia
rius aliqd. debet. vic
cario. et. auerier. de
peculio. ordiari. n. de
duca. qd. vicario. deb
tur. a. e. rō. i. p. mptu.
qz. si. deduco. p. vica
rio. adhuc. remanz. pe
culiū. ordiari. a. ita
frust. fiet. deductō. ē
sp. manēt. ordiari. pe
o. **I**n. h. s. o. r. culiū
p. **E**o. p. tuz. diari
id. e. qd. sub. nube. diri
obinet. in. hoc. casu.
q. **S**eruus. scilicet
ordmarus. ac.
v. **E**ius. s. ordinarij.
s. **C**eterz. s. dixim9
s. in. illo. g. p. q. is. a.
git. de. peculio. qui. o
traxit. cū. seruo. iūto
vel. ignorat. e. dño. vñ
videt. q. qui. o. t. raxit
eo. volēte. puta. iussu
suo. n. possz. agē. s. pe
culio. **S**ed. tñ. aliud. ē
et. ideo. dicit. ceterum
pro. sed.

Sed erit. Nota quē esse stultū si eligat malū cui3 possit
eligere bonū. vt hic. et in aut. quibus mo. natu. ef. sui. g. i
eol. vñ. **A**ccursius. florentinus. legum. do. do.

a **Q**uod q3 fac. ff. de tribu. l. aliqui. **b** **I**n hac actioe. l. 8
c **N**egotia. et qd ide receptu. vt. ff. de tibu. peculio
 . l. pcuratores. g. per hanc. et. s. e. g. introducitur.
d **M**odo. i. aliqui.
e **E**ligo. et postq
 elegerit n variabit.
 vt. ff. de tibu. qd in
 hede. g. eligo. n fuit
 deceptus qn primaz
 elegit vt. ff. q cu eo
 qua in alie. po. l. sed
 ex pte. g. fi. accut.
f **Q**ue diximus. a
 prim. ti. vsqz huc.
g **E**ade. quantu ad
 actoes supdeas. h in
 qbusdam non ouem
 unt vt in mutua pe/
 cunia. qd dic vt. j. pr.
 . g. **I**te fili9 p subire
 iudiciu a arbitriu. a
 ptes obligat qfi ex o
 tractu de peculio. h
 fu9 non. vt. ff. de pe
 cu. l. ij. g. si fu9. a. g.
 ide scribit. a. C. 8 u
 di. fu9. **I**te fili9 fide
 iure p. et prem de
 pecu. obligat. vt. ff.
 de pecu. l. ij. g. si fili9
 h fu9 n. ff. de fideiul.
 . l. fu9. a. l. h a ppe
 b dixit fere. s. e. g. i.
h **I**llud. ec de pe/
 culio n tenet p vt h
 dr. et. C. ad ma. h fi
 li9. et caute colligit
 vt. C. ne fili9 p pre
 vel p. p filio. l. i.
i **S**enat9. se. con.
 maced. vt. ff. ad ma.
 . l. i. q cessat i mltis
 casibz. scz. xi. si fuerit
 miles filius. vt. C.
 ad maced. l. fi. **I**te si
 dixerit se pteza. vt.
 . C. ad maced. l. i. **I**te
 si publice pfa. vite
 batur vt. ff. ad ma.
 . h qd pte. **I**te si fue
 rit in scolis. vt. ff. e.
 siml. g. qd dr. et. C. e.
 . l. macedonia. **I**tem
 si alij creditoi soluit
 vt. ff. e. h jul. g. penl.
Ite si fact9 p fami.
 debit9 pmo otractu
 mo agnoit. vt. C. e.
 zenod. ox9. **I**tem qz
 si vit i rem pris. vt.
 ff. e. h jul. g. h si fili9
Ite si no accepit vt h tet in re pris. p9ea n vertit. vt. ff.
 . e. h jul. g. h si ab imi co. **I**te cessat qn p oselit. vel pris n o
 foixit. vt. ff. e. h iul. g. p q. et. l. si tu sciēt. et. C. e. si pmit
 tete. **I**te si p9ea p ratu heat. vt. C. e. l. fi. **I**te si p falias
 fcus solue cepit. vt. ff. e. l. juli. g. fi. a. l. se. alias at locu h3

versum ee vel hre seruum
 peculiū et tm hre vt soli
 dum sibi solui possit. **I**s
 q3 cui tributoria actio co
 petit eque de peculio a de
 in re hso agē p. **S**ed sa
 ne huic modo tbutoria ex
 pedir mo de peculio a de i
 rem hso tributoria id ex
 pedir agere qz in ea domi
 odicio pcpua nō ē. id est
 qd dno debet non deduci
 tur. s3 eiusde iuris ē domi9
 cui9 et ceteri creditores.
At i hac actoe de peculio
 an deducit qd dno debet.
 a in id quod reliquū ē cre
 ditori domin9 odemnat.
Rursus de peculio id ex
 pedir agē q in hac actoe
 toci9 peculij ratio habet.
At in tributoria eius tm
 qd negotiat a pot quisqz
 tercia forte pte peculij. a
 qta vel etiā mima nego
 ciari. maiorē aut pte m p
 dns vel in macipijs aut fe
 neb. pecunia habere. put
 ergo expedit ita quisqz l
 hac actionē vel illā eligē
 dz. **C**erte q pte pbare i rez
 domi hsoz esse de in re h
 so agere debz. **Q**ue dixi
 m9 de suo et dno eadē in
 telligimus et de filio a fi
 lia et nepote a nepte a pa
 tre auo ve cuius in ptate
 sunt. **I**llud pprie hua m
 eoz psona. qd senat9 con
 sultuz macedonianū phi

vt nō teneat p vel filius. siue pecunia fuit mutuo data. siue
 aliud i fraude sena. oful. vt. ff. e. si fili9. g. is at. et. h jul. g.
 mutui dacōz. **K** **D**irecto. i. et. **D**icōe. directa nō adhi/
 ta hac adiectōne de
 peculio vel de in rez
 hso. **S**3 nūquid sup
 dicta ser noia. scz q
 iussu exercitoria. ista
 toria. tbutoria. s pe
 culio. et de i rez hso
 fūt noia actōnū. **R**.
 qdā q sic a faciūt p
 eis infinte leges q
 dicunt de actione de
 peculio. a sic s singu
 lis. vtz ē i h. ica. 9z
 libz t. **S**3 jo. contra
 dicit em q fūt adie/
 ctōnes actōnuz. non
 actōnes. a fac p co
 ff. de neg. g. l. māda
 sti. et. ff. de pecu. l. ij.
 . g. cui cōgruit. ac.
L **C**ōdic. l. certi. odi
 cōne. non adhibita
 hac adiectōe instito
 ria. **I**te a de i re hso
 vt. ff. de in re h. l. i.
 in pmet. ac.
M **I**ntelligit. fa. ff.
 de de. ptoz. g. si fu9
 et. ff. si cer. pe. l. isti
 n. **D**e noxal. torē.
 actōmbz. non solū ex
 otractibz eoz. qui i
 nra ptate sūt ouem
 h ee ex delictis. et qz
 p eis noxalit agit.
 ideo s noxalibz poit
 maleficijs idē
 est ex quasi ma
 leficijs. vt. ff. nau.
 cau. stabu. l. fi.
P **S**eruo. a de h
 plene diximus. s. de
 act. g. actōnes autez
 q fecerit. suple ex
 traneo. et idē i seque
 tibz articulis. naz cū
 dno talia cōmittēto
 agi n p. vt. s. ob.
 ex delicto. g. hi qui.
 et. ff. de noxa. cū fu9
T **D**anato. nescienti
 cū delinqret seruus.
 vel sciēt. h tamē p
 hibē nō potuit. alio
 quin i solidū tenetur
 vt. ff. de noxal. l. ij.
S **E**ximacōnez. pu
 ta. r. ad que semper
 est obligatus. h liberatur dando animal. scz quousqz actōe
 iudicati ouemā. vt. ff. de re iudi. l. miles. g. decem. et. ff. de
 pet. here. **I**tem ne. g. cū pdixim9. **A**ccursus florentinus.
Roxia. vnde versus. **R**oxia delictum. delinquens noxa
 vocatur. **S**ed quāqz vt imit vno pro alio. **A**ccursus.

est obligatus. h liberatur dando animal. scz quousqz actōe
 iudicati ouemā. vt. ff. de re iudi. l. miles. g. decem. et. ff. de
 pet. here. **I**tem ne. g. cū pdixim9. **A**ccursus florentinus.
Roxia. vnde versus. **R**oxia delictum. delinquens noxa
 vocatur. **S**ed quāqz vt imit vno pro alio. **A**ccursus.

[Marginal notes in a smaller hand, partially obscured and difficult to read.]

v. Iniquū. h. iniquū est officium alij esse dānosū. ff. de furt. h. si u. q. d. n. s. q. vno. au. nō sit obligacōe h. m. r. d. n. s. libat. Sed cum ser. dāni extimacōe. vt. ff. de re uidi. miles. g. decē. q. mō dāto suū libat. c. aliud p. alio dari nō p. vt. ff. h. e. pe. l. ij. g. i. Re. spēale ē. q. a. iniquū ē. h. u. neq. ciaz. v. l. i. p. i. cor. p. p. extē. di. vt. s. e. g. summa. p. Minus. q. si dicēt. h. de. p. alio scz. p. d. l. i. d. o. v. l. extimacōe d. l. i. d. i. t. n. d. n. i. u. ē. n. s. f. e. r. e. t. **A**urilio. S. nōne iniquū ē. auferri qd. p. p. uo. sibi. quesitū ē. vt. mō. dixerat. et. p. ba. ff. re. p. amo. l. nō. em. S. ē. t. ē. spē. a. le. fauore. libtatis. sic. et. alias. C. de. p. r. i. b. z. quā. h. di. l. ij. a. ff. h. i. genu. s. di. l. ij. sic. a. ff. d. h. e. i. s. t. i. l. i. p. i. g. t. i. a. **S**unt. furti. s. nō. manifesti. nam. actio. furti. manifesti. est. p. toria. vt. j. de. p. p. a. dāni. s. actō. g. i. c. **C**ōmissit. s. e. n. e. o. d. p. t. h. e. l. d. o. l. o. f. e. z. c. i. s. t. i. q. u. o. m. i. n. u. s. f. i. t. nā. tūc. v. t. i. l. i. s. n. o. x. a. l. i. s. locū. h. z. ff. e. h. i. t. o. f. i. et. l. e. l. e. c. t. o. g. h. i. s. **E** d. i. r. e. o. d. i. s. t. i. n. g. u. e. an. s. u. d. e. l. i. m. i. t. aut. o. t. r. a. p. i. t. p. m. o. c. a. s. u. h. i. m. d. n. i. m. nō. t. e. n. e. t. p. p. e. a. f. e. u. s. l. i. b. vt. s. de. ob. ex. d. e. l. i. c. g. h. i. q. u. i. a. j. p. p. s. e. t. ff. de. f. u. r. t. l. h. u. i. f. i. l. i. j. h. i. e. n. e. o. t. e. n. e. t. d. i. r. e. c. t. o. v. t. h. **S** i. a. u. t. o. t. r. a. b. a. t. a. f. u. i. t. o. n. e. r. a. g. e. s. t. i. o. i. l. l. a. q. u. ā. g. e. s. s. i. t. m. h. u. i. t. u. t. e. c. u. z. e. a. q. u. ā. m. l. i. b. t. a. t. e. f. e. c. t. e. n. e. t. n. o. n. a. l. i. a. s. v. t. ff. de. n. e. g. g. e. i. u. a. c. t. i. u. et. C. an. s. u. u. s. e. x. s. u. o. f. e. d. l. i. j. i. f. i. m. i. h. i. c. a. s. f. u. vt. C. de. h. e. p. e. t. l. i. f. i. g. p. e. n. u. l. t. e. a. c. **L** i. b. r. o. v. t. s. d. i. u. t. **S** i. s. e. r. u. u. s. p. l. o. o. b. l. i. g. a. c. o. s. e. z. c. i. u. i. l. i. s. h. n. a. t. u. r. a. l. i. s. s. i. c. v. t. s. d. e. f. i. d. e. i. u. s. g. i. **I** n. p. t. a. t. e. c. ū. a. l. i. e. n. a. t. o. e. t. f. a. ff. d. p. e. c. u. l. a. n. c. i. l. l. a. z. g. h. i. a. l. i. e. n. o. **I** n. p. t. a. t. e. a. n. l. i. t. e. n. ā. p. l. i. t. e. o. f. n. i. m. e. d. i. c. i. t. v. t. ff. i. f. i. e. s. i. a. l. i. e. n. o. s. u. u. s. a. e. t. o. q. i. p. u. t. a. t. e. i. q. u. a. r. e. a. l. i. e. n. a. u. e. r. i. t. v. t.

Noxia ipm maleficiū veluti furtū dānū rapia iniuria. **S**ūma autē rōne pmissum ē noxe dedicōe fūgi. **N**āqz erat iniquū neqz ciam eoz vltra ipozū cor pora dñis dānosam esse. **D**istēdes noxali iudicio hui sui noie ouent. **S**eruu3 actori noxie dedendo liberatur. **N**ec minus in ppe tuuz ei9 serui dñiū a dño trāfferē. **S**im autē dānu3 ercui deditus ē hui9 resar cierit. qñita pecuīa auxilio ptoris iuito dño maūmit tetur. **S**unt at ostitute noxales actiones. aut legi bus. aut edicto pretoris. **L**egibz. veluti furti ex lege. xij. ta. dāni. iniuria. ex lege aquilia. **E**dicto pre toris. veluti iniuriar. 7 vi bonoruz raptoruz. **D**is at noxalis actō caput seqtur. **N**ā si huius tuus noxiā omi serit qndiu in tua potesta te sit tecū est actio. **S**i at in alterius potestate pue nerit euz illo incipit actio esse. aut si manumiss9 fuit directo ipse tenet et extin guit noxe dedicio. **E**x diuerso qz indirecta actō noxalis esse incipit. **N**āz si liber hō noxiā omiserit. et is huius tuus esse cepit qd quibusdam casibus effici primo libro tradidimus. incipit tecum esse noxalis actio q an. directa fuisset.

ff. e. l. queadmodū. i. pñ. mmozibus. l. verum. i. fi. i. Rē. l. Interdiciē. facit. ff. de. et. ff. del. i. legetarius in fine m. q. p. o. potuit. s. noxalis actō. **E**t nota rē ipediti si deduci tur in eū casū a qñi/ pere n p. ar. s. del. g. e. c. o. n. t. r. a. t. i. o. n. **P** o. t. e. s. t. a. r. ff. de capti. a. postli. re. l. ij. g. i. al. de. ca. di. l. o. **A** d. m. i. s. e. ij. g. i. re. iure veteri dabaē filius p. noxa vt ser. u9. vt. hic. Jte3 occi/ debaē licite a dño h. u9. S3 hodie non sic vt. s. de. iur. p. g. ij. a. de. lib. e. a. p. o. s. t. u. l. i. f. u. i. s. i. m. f. i. **E** x. i. m. a. u. i. t. v. t. h. et. C. d. f. u. r. a. f. c. o. z. l. a. p. d. a. n. t. i. q. s. i. m. f. i. q. **P** e. n. e. i. f. e. r. e. v. e. l. p. e. n. e. n. o. i. a. l. i. t. e. r. s. z. p. c. o. r. p. e. p. e. n. e. a. t. e. d. i. p. t. o. n. g. a. t. q. d. p. c. o. z. p. p. f. i. l. i. j. p. a. c. i. e. t. u. s. p. e. n. ā. r. **I** n. s. u. o. s. i. p. t. e. r. s. **F** i. l. i. o. s. nō. s. e. r. u. o. s. e. e. p. r. e. s. v. t. h. i. f. i. l. i. u. s. f. a. l. i. t. e. s. u. ā. f. e. c. e. r. i. t. m. a. l. e. i. u. d. i. c. a. t. o. v. t. ff. d. u. i. d. h. i. f. i. l. i. u. s. f. a. v. e. l. h. i. d. ā. n. ū. a. l. i. c. i. u. d. e. b. i. t. p. i. c. i. e. d. o. e. o. s. e. p. a. r. t. i. m. h. a. b. i. t. ā. t. e. a. p. r. e. v. t. s. d. e. o. b. e. x. q. i. d. e. l. i. c. g. h. i. f. i. l. i. u. s. f. a. et. ff. d. e. i. e. c. v. l. e. f. l. i. **S** i. f. i. l. i. u. s. f. a. a. d. h. i. s. l. e. g. i. b. z. d. i. c. h. c. ū. d. i. c. i. t. a. n. t. i. q. s. o. m. e. t. a. t. o. r. e. s. **C** o. u. e. n. i. r. i. s. e. z. d. i. r. e. c. t. o. v. t. ff. e. n. o. x. a. l. i. et. l. s. e. q. b. z. f. i. l. i. j. s. cō. d. e. n. a. t. d. a. t. i. p. t. e. a. c. t. o. i. n. f. e. m. d. r. e. i. u. d. i. c. a. t. a. i. p. e. c. u. l. i. u. v. t. ff. e. l. s. j. et. h. o. d. e. n. a. t. e. t. ff. d. p. e. c. u. l. i. i. j. g. j. t. e. z. s. e. r. u. i. b. i. t. **S** z. q. u. i. d. h. i. i. u. d. i. c. i. u. f. i. l. i. u. s. a. c. c. i. p. e. n. o. l. u. i. t. y. m. o. o. t. u. m. a. c. i. e. n. o. n. v. e. n. i. t. a. n. m. i. t. t. i. a. a. t. o. r. d. e. b. z. i. n. p. o. s. s. e. s. s. i. o. n. e. p. e. c. u. l. i. j. p. f. e. d. i. c. i. j. v. i. d. e. t. q. n. q. z. e. x. d. e. l. i. c. t. o. nō. d. z. o. u. e. n. i. r. i. p. t. e. v. t. h. d. z. **C** o. t. r. a. v. i. d. z. q. s. i. c. q. z. a. l. i. a. s. d. i. c. l. e. x. q. p. o. t. c. e. d. e. r. e. l. o. i. s. i. n. p. e. c. u. l. i. o. t. a. l. i. v. t. C. q. l. o. c. e. p. ū. t. c. ū. a. f. i. l. i. j. i. e. o. q. d. i. c. i. t. a. l. i. a. s. v. l. a. p. a. t. r. e. e. t. e. c. o. n. t. r. a. **S** z. h. u. i. c. h. o. r. i. d. e. t. a. l. d. r. i. c. u. s. q. d. i. c. t. a. l. e. x. c. ū. f. i. l. i. j. l. o. q. u. i. t. u. r. b. c. a. s. t. r. e. n. s. i. v. e. l. e. o. q. d. a. p. r. e. h. z. s. i. b. i. e. ū. t. i. c. a. s. t. r. a. t. o. n. a. t. ū. q. d. e. c. c. a. s. t. r. e. n. s. e. d. i. c. i. t. u. r. v. t. C. f. a. m. h. z. c. i. s. c. u. m. d. e. h. i. f. i. l. i. u. s.

Si quadrupes. De maleficijs feruoz dcm e. nuc s malefi
eijs irzonabi lui aialiu. pa aut dānu dat hō lib. a tūc locū
h3. s. ad. l. acq̄. p. tot. aut su9. a tē h3 locū. s. t. i. p. tot. a
aliud aial. a tē h3 locū. s. t. i. p. tot. a

Animaliū. s. q̄drupedū. m dati a bipede vtilis locuz
h3 vt. ff. e. l. pen ult. Accursius.

Lasciuia. id ē lux
pura. vel die facilita
te. vt facit pupillus
Aut feruore. id ē
amore vt si equ9 tu9
ad equā meā adieret
hō stū meū fregerit
et s. feruoz. q: tale
fec amor. vt i. auē. q̄
mo. na. ef. le. f. illud
Feritate. i. crude
litate. sc3 sua. nō sui
gñis. vt. j. pr. f.
Actio. que vocatē
in factum. vel simpli
citer de paupie. ac.
Septa. vt. s. e. l.
i. f. hū aut. a. ff. e. l.
i. m. pñ. accur.
Solitus. subaus
di in vtroq3 exēplo
eē nā idē est a si n̄ sit
solie9. vt i. pñ. h9 ti.
Hoc autē oītra na
turā id ē s̄uetudō em
gñis illi9 aīalis. lic3
lit sua s̄uetudo. vt s̄
pr. f. nā maior ps e/
q̄z non pessumd at.
et maior ps bouz nō
cornupet. q: eq̄ et
boues dñr māfueti. a
māfuetā dñr q̄ gre/
gati pascūt. vñ s̄.
B camis nō ē m nūo
ferarum. nec mansue
torū. nā maior pars
canū non mordet. et
maior ps nō gregat
ti pascit. s3 vidz q̄
etiā in his feris lo
hēat s̄ actio. vt. j. e.
f. fir. q̄ est oītra. So.
vt. l. is. vt ibi locū ha
beat. directa s̄ vt h̄.
et. ff. e. l. i. f. i. l. v. l. i. s.
Si genitalis. sc3 si
a gñe hēat q̄ sit fera
k. **F**eritas. i. crudel.
Actō. s. directa. m
Vbi. i. postq̄. s̄. de rez. di. f. fē.
Paupies. mirabilis ē s̄ ex pōicō a legalis. ideo sic for
te dicta. qz paupiez aliquā facit. sicut et dānu diminuō
vel depdicō p̄imomj s̄. vt. ff. de dam. ifec. l. i. iij. Accur.
Caret. qñqz tñ res maiata iur iā facē s̄z impprie vt. ff.
omo. l. si vt ēto. f. plane si comodau. et noie s̄ testie n̄ a
Ad noxalē. supradicta duoz. gā h̄ ac actōe. a q̄ noie
māfue et noxaliter tñ agat. vt. s̄. pr. f. et m. pñ. ti.
Edicto posito. vt. ff. de edi. edict. l. hi enim non erunt
Leonē. Itē lupū. p̄at herā a gñalē oīne aial qd̄ dēat
nocē. siue solutū siue ligat. ita tñ qd̄ dānu n̄ lomim9 facere

**Si quadrupes pauperi
em fecisse dicatur.**

Animaliū nomime
que rōne carēt si
q̄ lasciuia aut fer
uore aut feritate paupiez
fecimt noxal actō lege. xij
ta. pdita est. Que aīalia si
noxe ddant. proficiūt reo
ad liberacōz qz ita lex. xij
ta. septa ē. vtputa si equus
calcitros9 calce peusserit
aut bos cornupetē solit9
cornupecierit. **H**ec actio
in his q̄ oītra naturam mo
uenē locū habeat. **C**etex
si genitalis sit feritas. ces
sat actio. Deniqz si vrsus
fugit a dño et sic nocuit n̄
pt̄ q̄ndam dñs oueniri q̄a
desijt dñs esse vbi fera e
uasit. **P**aupies autē lest
dānuz siue iniuria faciētis
datū. **N**ec em̄ pt̄ animal i
iuriam fecisse dici qd̄ sen
su caret. h̄ sunt q̄ ad noxa
lē actionē ptinēt. **C**etex
sciendū est edilicio edicto
p̄hiberi nos canē verzem
apru. vrsuz. leonē ibi h̄re.
q̄ vulgo iter sit a h̄ adū9
ea sc̄merit a nocitū libero
homī esse dicat. quod bo

possit. vt. ff. de ediliē. edic. l. hi enim. a. l. Generaliter.
s **E**t roctū. i. corpe. ita qz n̄ sit mortu9. alias ducenti soli
di debentur. vt. ff. de edil' edic. qua vulgo. **A**ccur.
t **C**odemmet. rōne deformitatis n̄ hita. s̄ impēfaz. tñ i
curacōne fecaz. a opaz. amissaz a amittēdaz. vt. ff. e. l.
ex hac. Itē odēnat i dupliū occasiōe dāni dati i aliis rebz ex

**num & equū iudici vidē. tā
ti dñs odēnet. Ceteraruz**

ho rerū q̄nti dānuū dat
sit dupli. **P**reter has at
edilicias actōes a de pau
perie locū habeat. nunq̄
em̄ actōes p̄sertim peales
de eadē re occurētes alia
aliā osumit. **D**e his
Per quos agere possum9

Quēlibet hominē
aut suo noie. aut alieno ve
luti pcuratorio tutorio cu
ratorio. cū oli m vsu fuissz
alteri9 noie agē nō posse
quēlibet hominē
aut suo noie. aut alieno ve
luti pcuratorio tutorio cu
ratorio. cū oli m vsu fuissz
alteri9 noie agē nō posse
nisi p populo. pro liberta
te p tutela. **P**reterea le
ge hostilia pmissuz ē furti
agē eoz noie q̄ apud ho
stes essent. a reipublice cā
abessent. quie in eorū c9
tutela essent. et quia hoc
non mimam incomodita
tē habebat. q̄ alieno noie
neqz agē neqz excipe acti
onē licebat. cepūt hoies p
pcuratores suos litigare
Nam a morbus a etas. et
necia pegrinacō. itemqz
alie multe cāe. sepe homi
nibz impediūto s̄t q̄mim9

Itē odēnat i dupliū occasiōe dāni dati i aliis rebz ex
s̄ edēo. vt h̄ a. ff. e.
q̄. i. f. n. i. fi. **A**ccur.
v **P**reter has id ē
preter hos modos a
gendi de edi. edict.
v **H**abebit. s. vtiliz
alias. oītra vt. s̄. e. f.
hie autem. accur.
v **D**e eadem id ē ex
facto illo et delicto.
z **C**ōmittit. s̄ itel
ligendū occur su. per
cepōe em̄ vna aliā
osumit. **E**t ad eudē/
tiā istaz die. qz qñ o
petūt ples actōnes
eidē oītra eudē. aut
oēs peales sunt. aut
q̄s rei psecutorie. a
alie peales. alie rei p
secutorie. **P**rimo cau
s̄ b̄distigue. aut oīms
ex vno delicto. tunc
vna tollit aliā pcep
cōert. ff. d̄ pua. d̄ sic
l. nūq̄. i. pñ. nisi i id
qd̄ excedit. vt. ff. vi
lo. rap. l. i. a. ff. d̄ ac
tione a ob. q̄ vñ. i.
R. n. et. l. cū ex vno d̄
licto. nō aut occur su.
vt h̄ d̄. vbi autē ex
diuersis factis. vna n̄
tollit alteram etiam
pcepōe. vt. ff. d̄ p.
delic. l. nūq̄. ibi. fo
capite. qñ oīms sunt
rei psecutorie die qz
aut oītra eudē dant.
et tūc tollunt adiuis
cem pcepōne nō cō
cursu. vt. ff. lo. si mer
ces. f. culpe aut oītra
diuilos. a tūc nō tol
lunt pcepōe. vt. ff.
de ta. ex. l. locū. f. c̄
denacō. **I**n terco cau
sc3 qñ alia ē penalis.
et altera rei psecuto/
ria tñ. s̄ b̄distigue. qz aut ē peālis oīgialit. tūc neū p al
terā tollit vt. ff. de fur. si pignoz. f. cū furti. a. ff. de odi
fur. si p fure. f. furti. s̄ tñ fallit i cau vt. ff. nau. cau. sta. l.
idē. f. fi. qz ibi alē a ptebat de nū oīni. al fa de nū sp̄ali.
aut n̄ ē origialit peālis a tē vna p alēaz tollit vt. ff. q̄ me
cā. l. metū. f. l3. ac. / de actōibz diximus videam9 p quos
a **D**e his. qz. exerceant. a im ho e incipit. s̄ic aē.
Nunc. quēlibz. s̄ itoneū p̄t suū q̄ nec suo nec alieno
noie admittit vt. C. de iudi. l. su9. **I**tē p̄t pupillū
vt. C. qui leg. p. h. p totum. / furtū captiuus vel
b **P**reterea. eoz. si quis facēt. / rei publice cā absētibz

Si quadrupes pauperi em fecisse dicatur. **A**nimaliū nomime que rōne carēt si q̄ lasciuia aut fer uore aut feritate paupiez fecimt noxal actō lege. xij ta. pdita est. Que aīalia si noxe ddant. proficiūt reo ad liberacōz qz ita lex. xij ta. septa ē. vtputa si equus calcitros9 calce peusserit aut bos cornupetē solit9 cornupecierit. Hec actio in his q̄ oītra naturam mo uenē locū habeat. Cetex si genitalis sit feritas. ces sat actio. Deniqz si vrsus fugit a dño et sic nocuit n̄ pt̄ q̄ndam dñs oueniri q̄a desijt dñs esse vbi fera e uasit. Paupies autē lest dānuz siue iniuria faciētis datū. Nec em̄ pt̄ animal i iuriam fecisse dici qd̄ sensu caret. h̄ sunt q̄ ad noxalē actionē ptinēt. Cetex sciendū est edilicio edicto p̄hiberi nos canē verzem apru. vrsuz. leonē ibi h̄re. q̄ vulgo iter sit a h̄ adū9 ea sc̄merit a nocitū libero homī esse dicat. quod bo

e Qui. s. p. p. illi. scilicet. q. si di. noie eoz. qui fut in tute. d. Cuius. i. aliz. la captiuoz. a reipublice ca absentium e. Impedimeto. S. qd si nullu sit impedimetu. R. n. idem vt. ff. de pcur. l. i. q. v. s. / libet. aptis tñ ad b. siue gñā f. Verū. ymo qbul. lic sū spēalit. in casibz tam spēale mādatū exigit. vt inē dīcō de li. p. vt. ff. de pcur. l. pō. qe simādo alicui q in ueiat maritū filie mee vt. ff. de ritu nup. l. ge nerali. Itē in cā suspe di tutoris. vt. ff. de p cur. nō solū. q. fi. Tez qñ duos gñalit facio pcuratores. nam neu ter ab altero eriget nisi habeat spēale mā datū. vt. ff. de pcur. l. itaq. a. l. q. duos. Itē in te. resti. pet. vt. ff. de mio. l. illud. q. si talis.

g. Cuiusq. s. habi li n. militi. vt. ff. de p cur. f. l. i. q. v. s. Itē nō femina. vt. ff. de p cur. n. hñs imminens impedimtu quare non possit co. gi. vt. ff. de pcur. l. i. neq. femina. Tez nō minor. xxv. annis vt. ff. de pcur. si mi or Itē non furiosus vel mutus. vt. ff. de pcur. l. i. q. furiosus. a. l. mutus. i. R. n. Itē nō accusatus de crimine capitali. vt. ff. de p. h. Rē tuā cu. l. r. eū g. a. vñā a ples. ergo nuncius a pcurator. qd verum est. vt. ff. de pcur. l. i. q. i.

i. Defendere. s. man dato ituemete. alias simplici posituz hoc vbu defensor sine mā dato. s. pcurator cuz mādato ē. vt. ff. de p cur. si pcurator. q. p strarum. et facit ad huc. q. ff. fam. h. cis. h. plane. in fi.

k. Libro. vt. s. e. q. da. tu. re. pos. p. totū et de leg. ag. tute. p totū. a. p. alios seqntes titu. vsq. ad titu. s. fatida. tu. a. cu. l. De satisfacōibz. facta mencōne procuratorum a quibus satisfacio erigitur. opetenter de satisfacōne subiūgit.

o. Satisfacōnum. possessor. suo noie conuentus. m. Cū eo. reo victo. men sit oñs rei. vt. s. s. n. intelligē. cū no. tonaē. q. est et aliud. o. Periculum. ff. de iur. i. l. ne postea. p. Edicti. scz pretoris. quod edictum tamen non habem9 q. His. s. tutoribz. a curatozibz. S. qñ b. R. n. forte tunc qñ erāt dati l. testarij p. inq. sicōz. nā tē n. cauebāt de rato.

rem suā ipi exequi pnt. Procurator neq. certis vobis. neq. p. s. ente adūsa rio ymo plez. q. z. eo ignozā te ostituit. Cuiusq. ei per miseris rē tuā agē a defen deris tu9 pcurator itelli. gi. Tutores a curatores queadmodū ostituunt p. mo fibro expositū ē.

De Satisfacōne

Atisfacōnū mo. dus ali9 antiqta. ti placuit aliū no. uitas p. vsuz aplexa ē. Dli em si in rē agebat satisfda re possessor. opellebat vt si victus esset nec rē ipaz re stituet. nec eius litis estia. cione ptas esset petitori a cū eo agendi. aut cū fide. iussoribz eius que satisfda. cio appellat iudicatū sol. ui. Vnde aut sic appellat facile est intelligē. namq. stipulabat quis vt soluere tur sibi qd fuit iudicatum multo magis is qui in rem actōne oueniebat satisfda. re cogebat si alieno noie iudiciū accipiebat. Ipse autē qui in rem agebat. si suo noie petebat satisfdaē

e Satisfacō. de facto. Accursius florentinus. s. Hec itaq. erāt. h. nō d. z. esse. q. fm. jo. q. z. et qd sequitur est de antiquitate. suo noie agēs nō caueat rē ratā esse t. Agebat. vt. dñz hituz. vt. s. e. q. ipe at. a. q. pcurā. v. Oimō. l. cū mandato. l. sine mādato. r. Quia nemo. nō antiq. reglāz q. ec. hodie bō est. vt. h. a. j. e. q. si v. o. reul. a. ff. de pcur. l. n. vidz.

nō cogebat. pcurator ve ro si in rez agebat satisfda re videbatur rem ratam dñm habiturum. piculū ei erat ne itez dñs de eadez re expiat. Tutores a cu ratores eodē mō q. a. pcuratores satisfdare debere vba edicti faciebāt. s. ali qñ his agētibz satisfdacio remittebat hec ita erāt si in rem agebat. Si vero i psonā ab actoris q. dez p. te eadē obtinebat q. dixi mus in actōne qua in rem agit. Ab eius vero pte cū quo agit. siquidem ali eno noie aliq. s. interuenit oimodo satisfdaret. Quia nemo defensor i aliena re sine satisfdacione pdoneus esse credit. qd si p. prio no. mine aliq. s. iudicium acci. piebat in psonaz iudicatū solui satisfdare n. cogebat. S. hec hodie aliter ob. seruant. siue em. q. s. in rem actōne couenitur siue pso nali suo nomine nullā satisf dationem p. litis estimaci one dare opellit. s. p. sua tñ psona q. i iudicō per. maneat vsq. ad terminuz

y. Cogebat. in hoc solo cau. sferebat ab actione in rem. licz p. mlta vba huculq. z. ter eas notatit dñz. Satisfacōz. id est nullā p. missionē per fideiussorē facē. naz satisfdaco p. fideiussor. res fit. vt. ff. q. facta da. co. l. i. nā nec de sfen der. do nec de dolo qd ablit. nec iudicat sol. uē. p. mittit. q. tria o. r. n. nē sub hac clausula scz iudicatus solui nec villā aliā n. vñā. quaz subic. S. ecōtra nūs qd actor aliquā facit satisfdacionē. dic. q. sic. q. duas. p. mo. q. litem o. testabitur vsq. ad duos mēses cōmunes rantos a die belli por recti. vt. i. aut. s. ex. e. cu. a. his. q. i. q. ē. aut. C. de lit. o. l. libellū. Aliaz q. p. s. f. i. t. vsq. ad finē. et si vict9 fue rit iuste se mouisse li tez. decimā ptis litis noie expensaz. dabit reo. vt. in aut. de lit. q. ad ocludēdas. q. ē. in. C. de epi. a. ch. aut. gñalit. qñq. tñ hee due ex. o. s. uetudie n. f. a. Perma uantur neat. satisfdaco apels laē iudicō fisti. vt. h. p. z. a. ff. q. satisfda. co. l. i. q. p. tor. ait. in. fi. Et caue tibi i notāda dñā hōz. cap. h. z. h. em. p. mu. loq. tur. qñ i. mobilia non possidz. vt. h. a. ff. qui satisfd. co. l. sciendum est.

b. Ad terminuz. qd est tps diffinitie snie. S. nūquid fideiussor tādū teneē. s. qñdū durat lis. R. n. distingue. aut fideiussit in ctū tps. tē tādū teneē et nō vltra. vt. C. de fideiuss. l. penl. aut n. nec in cā publica. nec i scptis. et tūc n. teneē vlt. duos mēses vt dicta. l. C. de fideiuss. s. Et ē rō. qz actor vidz. sibi fmitte cū p. m. s. i. t. se o. testatur vsq. ad duos mēses. vt. i. aut. s. ex. e. col. l. vij. q. i. Si at in cā publica l. i. scptis. tūc p. tuo l. qd ē. veri9 vsq. ad tēmiū teneē. cū tñ durz instācia cāe. vt. C. de iud. l. p. perā. s. i. pñ. S. nūqd sub pēā fiet h. sa tisfacō. R. n. mli oueniat inē ptes. s. mē esse tñ venit. vt

ff. qui satisda. co. l. ij. §. si si est pmissa. a e statutū tps i
 fra qd teneat fideiussor. liqde ser mēsu ē. ifra alios ser mē
 ses possit fideiussor. moza purgare. si mai9 nō hēat. tū msi
 ser mēses ifra qd pē a moza pene purgari si exbitatē reus
 lz pmo exhibet9 nū fuit. vt. C. s. fideiussor. l. anpe. §. qd si pos
 sidet imobilia tū q valēt. p. a ouemiatē m. c. nūqd satisfac
 bit. R. n. sic ad m9 m
 eo qd excedit. qz qd
 nū ē m toto q ad totē
 idem erit i pte q ad p
 tem. vt. ff. de acqui.
 hō. l. si seruus eius
a **Caucōz.** l. iudicō si
b **Promissioni** si
 scz vbi possidet imo
 bilia. Item ppter pri
 uilegiū. vt. C. de pū.
 agē. l. si. et. C. li. xij.
 de dig. l. qd. Itē a m
 casu qn n poss. d3 imo
 bilia. vt. C. vt omēs
 tā a. q. cri. l. i. ibi u
 ratorie tū caucōz qē.
c **Promissiones.** rez
 pte dare opelliē vt
 yconom9 a alij elici.
 vt in aut. de sā. epis.
 §. si quis pro pecua.
d **Pro q̄litate.** vt si
 sit parēs vel p̄omis
 quilitet fideiussor. p
 pto neo accipiē. vt. ff.
 de m ius w. vt eaz. l.
 i. ij. a. iij. a. ff. q̄ sat
 da. co. l. ij. §. ij. a. §. q
 ait pretor. §. nūqd
 hodie indistincte sat
 dandum est. vt i aut.
 de exhi. a intro. §. fu
 scepro. q̄ ē i. C. s. li.
 of. aut. offerat. R.
 illa v̄ distictōez hui9
 l. intelligit. nā poste
 riores p̄ pores itelli
 gūt. vt. ff. de le. a se.
 o. l. h̄ a posteriores.
e **Personae.** scz rei. f **Mandatum.** extra ius factum.
g **Innuatiū** corā iudice demōstratū. p̄t a tē sat dare
h **Cōfirmatū** t̄pēte n̄ nā ofirmaē. n̄ teneē vt. §. p̄
i **Habitūz.** i. q̄ dñs ratū habebit. a omittit qn dñs scit
 a p̄ hēe ratū a n̄ h3. vt. ff. rē ra. ha. q̄ ei. et. ff. de so. l. rat
 vbi d3. ratū at hēe dñs d3 cū p̄mū ēciōz fēs ē. h̄ tū distigie
 an sit etū hēe mādātū. a tē n̄ cauet. vt. C. de sat. l. i. a et uz
 ē q nō h3. et tūc ec cū satisfacōe nō admittit. vt. ff. de ne
 gg. si pupilli. §. si. aut dubiū ē. et tunc v̄ pe. ē in electōe rei
 vtz exigit p̄baōz mādātū a p̄curatore. an satisfda. t̄cipi
 at. a ē p̄ eo ar. i. aut. de coll. §. ros i fi. col. ij. §. 3. ibi non lo
 quūtur de p̄cur. h̄ de exatōre t̄butoz. §. 3. jo. ecōtra dicit
 ec i electōe p̄curatoris qd duoz istoz facē velit. qz q̄
 ens ad duo q̄s alēnatie teneē. ei9 ē elecō. vt. §. s. d. act. §. hui
 B. at distigiebat. vtz dicit. n̄ hēs mādātū. a tūc probz
 mādātū an dicat dubito. a tē sat dat. §. 3. jo. opi. verior est
 p̄stat ec aliā caucōz p̄curator actoris. l. de d̄fendēdo eū. p
 q̄ agit. vt. ff. de p̄cur. s. uū. §. si. al. denegaē ei actō. vt. ff.
 de p̄cur. l. mut. §. pena. bōis filioz. vt. C. de to. ma. l. i.
k **Alienaz.** vt p̄res i et de to. q̄ li. l. i. §. vbi at. It or

litis. vel omittitur sue pro
 missioni cū iureiurādo quā
 iuratoriā caucōne vocat i
 nudā p̄missionē vel satisfda
 cionē p̄ q̄litate p̄sone sue
 dare opelliē. Sin autem p
 p̄curatorē lis v̄l infertur
 vel suscipit in actoris qui
 dem p̄sona si nec mādātuz
 actis ifnuatuz est vel p̄ns
 dñs litis in iudicō p̄cura
 toris sui p̄sonā nō ofirma
 uerit ratā rē dñm habitū
 rū satisfdacōez p̄curator
 dare opelliē ead obfuādo
 et si tutor vel curator vel
 alie tales p̄soē q̄ alie eaz re
 rū gubernacōz recepunt
 sitē q̄busdā inferūt p̄ aliā
S **Si** nō aliquis ouenitur
 siquidē p̄ns p̄curatorē da
 re patus ē p̄t vel ipē in iu
 diciū venire. et sui p̄cura
 toris p̄sonā p̄ iudicatū sol
 ui satisfdacōne solēmi stipu
 lacione firmare vel exē iu

phanotropho a getropho. vt. C. de epi. a cl. in orphano
 tropho. §. it yconomi p̄ accēs p̄ iudici. vt. ff. q̄ cui9 qz vni
 uer. no. l. i. §. q̄bz. a. l. nulli. a. l. i. §. i. a. C. de sacrosac. ec.
 iubem9 ēca p̄n. ibi. nulli yconome. a. C. de ep. a cl. omēs q̄
 vbiqz. §. §. n̄lomi9. It apoc̄pharij vt i aut. quō op. ep. §. a
 illis. It mḡat9 noie mācipij. vt. C. de iur. p̄t calū. l. n. §. i
 Iti cū p̄nt inferri p̄
 aliam vt hic sub. cit.
I **Inferūt.** p̄ p̄cura
 torē. qd ē intelligen
 dū h̄p̄us ip̄s litē ste
 tenē. et sic litū domi
 eff. aāt vt. C. s. p̄cu.
 l. neg. alias non euz
 non dñi h̄ admistrat o
 res s̄. et procurator
 ad nō d3 ostitū vt. ff.
 de p̄cu. l. i. in p̄n. h̄ si
 ipē sup̄dicte p̄sone a
 gūt. nūqd de rato ca
 uet vel d̄ iudicato sol
 ui si ouemunt. R. nō
 vt. C. s. admi. tu. l. tu
 tores debita. et. l. sci/
 m9. §. d̄fensiorē. sed
 si i tutore videē die
 lex aē si sit incertū de
 officio suo. vt. ff. s. ad
 mi. tu. l. vulgo. h̄ ēte
 ibi nō dicit q̄ debeat d
 rato cauē. h̄ q̄ re9 dā
 num nō subibit apte
 rea q̄ iste n̄ sit tutor.
 §. q̄ est rō q̄ p̄cura
 tores satisfdat. h̄ sup̄
 dicte p̄sone nō. R. n.
 qz sup̄dicte p̄sone q̄h
 dñi s̄. vt. ff. pro ems
 pro. l. q̄ fidiū. §. si tū
 tor. et. C. s. ep. et cl.
 orphanotrophos. h̄
 i p̄curatoribus sec9
 qz n̄ s̄ dñi v̄. h̄ fide
 vt. ff. de p̄cura. l. i. i
P **Pres.** p̄n.
 p̄ntē accipe ec si sit i
 ortis vel i otmētibz edificijs. vt. ff. s. p̄cu. l. p̄ns. et. l. q̄ i
 n. p̄t. i. d3. fm q̄s d̄. dicit ei q̄ si dñs ē p̄ns foro. et. l. i. d̄
 ipē tū d3 fideiubē pro p̄curatore suo. si at ables ē p̄cu.
 p̄t fideiussores suos dare. et facit. p̄ eis. ff. iud. sol. si ad d
 fendēdū. et. ff. de p̄cur. l. q̄ p̄o. i p̄n. vel ēte dicit p̄. q̄ ec si
 dñs ē p̄ns tū possz p̄cu. daē fideiussōes. cū ec sine mādātō
 q̄libz possit aliū d̄fēdē. vt. C. de sat. da. l. i. et. C. de p̄cu.
 l. exigēdi. et ec iuitū. et. ff. de solu. et ita p̄te accipit h̄ v̄
E **Exponē.** actori vel notario s̄bētū. p̄cuacōz. hū p̄t
 vt cui9 stipulacōe q̄rit actori vtilis actō. vt. ff. rē. pu. sal.
 fo. l. n̄ q̄h. alis q̄ clausule tres sūt. l. s. d̄fendēdo reo.
C **Clauz.** et de tolo qd absit. et qd sonat ip̄m v̄bū.
C **Cōpelliē.** p̄ iudicē vt. ff. iudi. sol. l. iudicat solui. et
 r. h̄ d̄des sui. nā h3 nazz h̄ stipulacō vt ad hē. h̄ dicit
 des t̄nseat sic illa iudicō s̄isti. vt. ff. si q̄s cau. l. si eū q̄ i iure
I **Ip̄sus.** scz rei. t Exponenda. a procuratore
V **Vemat.** scz reus qui lit em prius orestatus ē suo noie.
F **Fideiussor.** datus nunc a procuratore.
C **Continentur.** ergo debet condemnari procurator p̄ns
S **Si** nō p̄esto. id est post lit. cont estat. Accurfius.

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including fragments of text from the adjacent page and other annotations.

Satisfacōz nō q̄ siue infueniat p̄cator: an̄ līe. de. vt
s. e. q̄. si vero. d̄z satisfare. siue p̄ea vt h. a. C. de cōsōt.
eul. li. l. i. nec ob. q̄d d̄z fieri an̄ līe. de. vt. ff. s. p̄cu.
l. p̄o. s. rati habicō. q̄z ibi m̄fueit p̄cator an̄ līe. de. vbi
autem postea m̄teruenit a postea satisfat. vt dictum est.

Nemo sc̄z procurator. **D**ictū. s. e. q̄. ab eius. Ac
a Regia. f. oltātino
polis. vel dic de veti
Caput. roma.
C. s. ve. uie. emi. l. i.
s. n̄. l. i. a. s. h. et h. q̄le
Sequ. ymo n̄ vi
deē m̄piciendū quid
ibi fiat. vt. ff. de offi.
p̄si. l. s. l. q̄. e. o. s. h. h.
est itelligēda q̄n ex ē
ta scia est o. siue tudo p̄
leg. non p̄ errorem vt
ibi a facit ad hanc.
ff. de lega. et sena.
oful. l. de quibus.
De p̄petuis. q̄z de
actombz ē dictū. a q̄
dā sūt p̄petue. quedā
nō. iō de his ponit.
vt. j. e. in p̄n. Itēz q̄a
q̄daz f̄nsitorie sūt he
redibz a contra here
des. et de his ponit.
e. s. non autem.

De loco. ex. l.
h. ta. vt fam
h. vt. ff. fam
h. l. i. Itē nora.
de paup̄ie. vt. s. si q̄z
dru. paup̄e. fecit. di. i.
p̄n. Itē de nora. vt. s.
de nora. si nautem.
Cōsul. o. vt here
ditatis p̄petū. vt. ff.
de hē. p̄et. It̄ veniūt
s. p̄die. a. C. de p̄et.
h. l. i. si. i. p̄a. It̄ et h̄q̄f
clauū de nauē abstus
terit. cui⁹ cā tō nauis
perit. vt. ff. de icen.
eui. nau. l. i. s. senat.

Cōstōmbz. vt odi
ff. de odi. ex lege. l. vmea. a. ff. ad l. iul. de adul. q̄d at ex
his. et. C. de do na. l. si q̄s. ac. s. fi. a. s. de act. s. epli. vel ex
q̄cūz alia pte iūt. vt plebiscito. vt. i. l. acq̄l. vt. s. ad. l. ac
q̄l. s. ceterz. a. ff. ad. l. acq̄l. l. i. p̄a q̄nqz s̄ ptes iūt p̄ p̄to
riū. vt. s. de iusti. et iūt. s. o. stat. et tof ē ius ciuile. vt. ff. s.
iusti. et iūt. l. ius at. a. actōes ex eo descēdētēs sūt p̄petue.
vt h. dic. i. sine p̄fincōe t̄pis s̄m antiq̄ t̄pa. s̄ sacre o. s̄tōes
i p̄soalibz metas iposuerūt. xxx. āms. vt. C. de p̄sc̄p. xxx. l.
xl. an. l. si. a. l. o. s̄. et. C. q̄bz nō obicūt. lō. t̄p. p̄sc̄p. l. ne
q̄z vni. et. C. de an. excep. l. i. et de o. s̄t. pec. l. i. In reali
bz aut̄ ipoiē meta p̄ o. s̄tōes i rebz mobilibz triū ānoz. i. i.
mobilibz. x. an. m̄ p̄ntes. xx. m̄ absētēs. a. s̄ q̄n titulū hz
possessori. alias. xxx. an. vt. C. de vsuca. f̄nsfor. l. i. et. s. de
vsuca. s. i. In p̄pocaria ec̄ q̄ ē in tē c̄ta statuitur t̄pa. vel
x. vel. xx. vel. xxx. vel. xl. an. vt. C. adū. cer. l. diuēnum. et
C. de p̄sc̄p. xxx. an. cū notissimi. et de an. excep. l. i. s̄z q̄z
mō erat p̄petua rei v̄edicacio s̄ antiq̄ t̄pa. ymo t̄palissima.
vt. s. de vsuca. i. p̄n. h̄ n. q̄ h̄ dic q̄ erāt p̄petue. s̄ p̄soales

enim s̄m veterem reglam
vt iam dictū est aliene rei
sine satisfacōne defensor
idoneus intelligitur. Que
omnia apci⁹ a p̄fectissime
a quotidiano iudiciorum
vsu in ipsis rez documentis
apparet. Quā formā n̄
solū in hac regia vrbe sed
ec̄ in oibz nostris puincijs
et si p̄p̄ impiciā forte aliē
celebrabat̄ obtinere cen
semus. cū necē ē oēs puin
cias caput omniuz n̄ aruz
ciuitatū. i. h̄ac regiā vrbe
eiusqz obfuantia sequi

**De perpetuis et t̄palibus
actionibz et que heredibz
et cōtra heredes trāseunt**

De loco admonē
di sumus eas qui
dem actiones que ex lege
senatusue consulto siue ex
sacris o. s̄tōmbz p̄ficiscū
tur p̄petuo solē antiqui
tus o. p̄etē. donec sacre cō

ecōe ex lege q̄ dāē ex o. s̄tōibz qui
busslibz post. l. xij. ta. o. s̄tūt. vt
ff. de odi. ex lege. l. vmea. a. ff. ad l. iul. de adul. q̄d at ex
his. et. C. de do na. l. si q̄s. ac. s. fi. a. s. de act. s. epli. vel ex
q̄cūz alia pte iūt. vt plebiscito. vt. i. l. acq̄l. vt. s. ad. l. ac
q̄l. s. ceterz. a. ff. ad. l. acq̄l. l. i. p̄a q̄nqz s̄ ptes iūt p̄ p̄to
riū. vt. s. de iusti. et iūt. s. o. stat. et tof ē ius ciuile. vt. ff. s.
iusti. et iūt. l. ius at. a. actōes ex eo descēdētēs sūt p̄petue.
vt h. dic. i. sine p̄fincōe t̄pis s̄m antiq̄ t̄pa. s̄ sacre o. s̄tōes
i p̄soalibz metas iposuerūt. xxx. āms. vt. C. de p̄sc̄p. xxx. l.
xl. an. l. si. a. l. o. s̄. et. C. q̄bz nō obicūt. lō. t̄p. p̄sc̄p. l. ne
q̄z vni. et. C. de an. excep. l. i. et de o. s̄t. pec. l. i. In reali
bz aut̄ ipoiē meta p̄ o. s̄tōes i rebz mobilibz triū ānoz. i. i.
mobilibz. x. an. m̄ p̄ntes. xx. m̄ absētēs. a. s̄ q̄n titulū hz
possessori. alias. xxx. an. vt. C. de vsuca. f̄nsfor. l. i. et. s. de
vsuca. s. i. In p̄pocaria ec̄ q̄ ē in tē c̄ta statuitur t̄pa. vel
x. vel. xx. vel. xxx. vel. xl. an. vt. C. adū. cer. l. diuēnum. et
C. de p̄sc̄p. xxx. an. cū notissimi. et de an. excep. l. i. s̄z q̄z
mō erat p̄petua rei v̄edicacio s̄ antiq̄ t̄pa. ymo t̄palissima.
vt. s. de vsuca. i. p̄n. h̄ n. q̄ h̄ dic q̄ erāt p̄petue. s̄ p̄soales

h̄ meta imponiē tā in realibz q̄ i p̄sonalibz. It̄ caue tibi qz
due p̄sonales sūt ciuiles q̄ durāt p̄ annū tm̄. vna iniuriāz
q̄ descēdit. ex. l. cornelia. vt. C. de iniur. l. si n̄ quicq̄. alia q̄
datur. ex. l. iul. repetūdarum. vt. ff. ad. l. iul. repet. l. i. n̄.
Cas. s. p̄sc̄ptōrias penales. et tūc nō est necē. p̄teriqz
vel si habes p̄lez. qz. expone vt. j.

stōnes tā in rē q̄ in p̄sona
libz actionibz certos fines
dederūt. **C**as h̄o q̄ ex pro
pria p̄toris iurisdictione pē
dent p̄teriqz intra annuz
viuē. Nā et ipi⁹ p̄toris in
tra annū erat impiuz. Ali
q̄n t̄n̄ i p̄petuū extēdunt
id est vsqz ad fines ex o. s̄tō
nibus introductum. Quā
les sunt hee quas bonoz
possessori ceterisqz q̄ here
dis loco sunt accomodat
Furti quoqz maifesti actō
q̄uis ex ip̄sus p̄toris iur̄
dictione. p̄ficiscat̄ tam p̄
petuo dāē. absurdū ei esse
estimauit āno eam det̄mi
nari. Nō o. s̄m aut̄ actio
nes q̄ et in aliquē a ip̄o iur̄
re ciuili o. p̄etūt a a p̄reto
re dant̄ et in heredē eq̄ o.
p̄etūt aut dari solent. Est
em̄ certissima iuris regula
ex maleficijs penales acti
ones in heredem rei non

I Cōstōibz. de quibus dixit. s. e. in p̄n. s̄ vult succedē
m̄ Possessori. id est ciuilibz possessori q̄ / de iur. p̄torio
q̄ hz hē. p̄et. bo. pos. de q̄ hēs ff. de fideicō. hz. p̄et. p̄ tof
n̄ sūt vt q̄bz est restituta hēditas p̄ fideicō missuz q̄bus
dāē hē. p̄et. fideicō missuz. de q̄ hēs p̄ dicto. ti. p̄ totuz.
Proficiat. nota actōnem furti manifesti esse p̄torā.
sed non manifesti est ciuilis. vt. s. de nora. s. sunt autem.
Estimauit. s. p̄tor et idē i q̄libz p̄ali i co q̄ p̄cūt ad s̄
l̄m̄q̄ntē. vt. ff. de vi et vi ar. l. i. in p̄n. et. ff. de do. l. sabm⁹
q̄ Nō o. s̄m. ponit diuisionē. nā alie sunt trāstorie alie nō
sed supior fuit. q̄ alie erant p̄petue. alie non. vt. s. e. in p̄n.
I p̄so iure ciuili. s̄ Solent scilicet iure p̄torio.
Ex maleficijs. s. p̄uatis. vt subic̄ i exēplis. a subaudi. vel
q̄si maleficijs. vt. s. de ob. ex q̄si delict. s. fi. Quid i publicis
de q̄bz tractat. j. de pub. iudi. h̄ n. idē. et p̄l⁹. quia etiā līe
o. s̄. non trāseūt o. s̄tra hēdes. vt. ff. de accu. l. ex iudicō. m̄si
in q̄nqz casibz. p̄m⁹ ē. l. iul. maiestatis. i duobz. cap̄lis tm̄
ei⁹ leg. vt. ff. ad. l. iul. maiestatis. l. fi. sc̄ds ē em̄ hēscos.
vt. C. de apost. l. i. n̄. et. l. apostatay. i fi. tere. q̄ ē crimē t̄pe
tūdar. q̄t⁹ s̄ residuis. q̄nt⁹ peculat⁹ em̄. vt. ff. ad. l. iul

Pleriqz s̄ dic
p̄f rei persecutorial
q̄ p̄petue sūt nisi in re
cissoria que annalis ē
qz o. s̄tra ius ciuile dāē
vt. ff. de ac. et ob. l. i.
honorarijs. et. s. s. ac
s. cursus. et. j. e. s. It̄
m̄si in redibitōris. q̄
dantur ad t̄ps. l. z rei
sint p̄secutorie. vt. ff.
de edi. sciendum. s. fi.
qz dāē o. s̄tra id q̄d cōz
uenerūt o. s̄trabētēs.
It̄ fallit dēa regula.
ff. q̄ fal. ti. h̄z actio
nis. s. has actōnes. a
q̄ in frau. cre. l. ait p̄z
toz. s. āms. et. C. de
do. l. fi. et. ff. de eo p̄
quē fac. ē. l. i. s. p̄enl.
Si aut̄ sūt penales p̄
torie. loc̄ hz q̄d h̄ s̄z.
vt sint annales. siue
sint penales ex vtēz
p̄te. siue ex altera tm̄
ff. de calūp. l. i. a. de
i ius w. l. p. a. ff. s. a
lic. iu. mu. l. p̄ annū.
i Annū. s. vt̄lē. naz
de t̄h̄bz āms p̄tores
loq̄bant. vt. ff. de vi
et vi ar. l. i. s. annus
et. ff. de edi. edict. l.
sciendum. s. fi. m̄si i ca
suvbi est vt̄lis ad s̄si
p̄ncipiū. sed cōtinu⁹
ad s̄si processum. vt
de calūp. annus.
Aliq̄n̄ ecce quas
re dicit plerumqz.

pecu. l. fi. ac. / n̄ lis fuit cōtel. vt. j. e. g. penales. et. ff. d
a **Cōpetere** accu. ex iudicōz i fi. Itē n̄ aliqd ad hēdē
puenerit tūc ei tenet. vt. ff. de calūp. in heredē. et. ff. qd
met. cā. videam. in duobz tñ casibz ē ostra. vt i actōne vi
to. rap. q̄ n̄ dāe in hēdez. licz ad hēdez aliqd puenerit. sed
furtia dāe odicō. vt. ff. vi to. rap. l. ij. g. fi. Itē interdicto

vñ vi. qd in hēdē nō
datur. s̄i factū actio
vt. ff. de vi et vi ar.
l. ij. g. fi. accur.

b **Iniurie** id est le/
gis acq̄litiē actio.

c **Hereditibz** id ē
de hereditibz eoz qui
passi sūt h̄ maleficia.
d **Actōes** nā hēc n̄
datur heredi nisi lis
contestetur.

e **Actōne** hoc iteo
qz nō ē in bonis n̄is
ante lī. et. vt. ff. de
iniur. l. iniuriaz. l. iij.
in pñ. et. l. in fest. Et
est alia rō qz nihil m̄
s̄ p̄mōnio atest. nec
reo adest. vt. ff. d col
to. cum emācipati. g.
emancipatus. Sūt et
alie similes ei vt subi
cit. in quibus nec ali
qd de p̄mōnio atest
nec reo aliquid adest
vñ idē iur est quod et
m̄ ista. vt est actō i fa
ctū q̄ dāe ostra liter
tum w cantē p̄onum
in ius sine vema m. l.
aureis. vel filia vocā
te p̄ez. vt. j. de pena
te. liti. g. fi. et. ff. d in
ius w. l. pen. Itē in
p̄laribz actōibz. vt si
quis habeat possē vl

suspensū. vt. ff. de his q̄ deie. l. fi. no. g. q̄ aut. Quidā dicūt
idē de actōe i fēm de calūmatoribz vt. ff. de calū. l. h̄ actio
h̄ ēte ibi alia ē rō. qz h̄z odicōz ob tur. eāz. vt ibi d̄. Itē qz
abest ibi aliqd actōri n̄ adest aliqd reo. vñ nō ē filis sup̄di.

f **Inueniatur** h̄ continuatur ille. g. qui est. j. penales.

g **Aliqn̄ actio** r̄ actio de dolo nata p̄p̄e doli adhibitiū in
otrahēdo. nā si dedit doli cāz otractui. nō agit actioe ex
eo ōctū. cū nulli sit. s̄ de dolo. vt. ff. de do. l. elegat
i pñ. si ei cēt icidēs agereē actōe ex eo ōctū vt purgareē
doli. vt. ff. de ac. n̄ ob. l. ex ōctibz. n̄ ff. de ac. emp. l. jul.
g. si veditoz. n̄ dareē i hēdes. vt. ff. de ac. et ob. l. ex ōcti
bz. Vel pone casū qz doli fuit incidēs vel supuenēs. et re
manēt otract. n̄ n̄ agit ostra hēdez nisi supuenit aliqd
ad eū. vt i actōe depositi q̄ dāe i duplū ostra eū q̄ doli omi
sit i deposito cā tumult. vel icendij. vel rui. vl nau. h̄ i hē
dē n̄ dāe i duplū ex dolo defūcti. l. i. simplū def. vt. ff. de
posi. l. i. g. i. Itē q̄lis est actō i fēm q̄ dāe ostra agrimēsores
non at adūs h̄ dē ei. vt. ff. si mēsoz fal. mo. di. l. iij. g. pe
p̄dē in actōe ex stipulatz iudicio filii i eo q̄ erat ouent. in
iur. vt. ff. si q̄s cauē. k. eū. g. q̄ iniuriaz. Itē i actioe t̄butoz
tra. vt. ff. de t̄bu. l. illud. g. fi. et de his casibus loquit̄ h̄. g.
alias at ex otractu agit ostra hēdē eē de dolo defūcti regu
la n̄. vt. ff. de ac. n̄ ob. l. ex otractibz. n̄ l. ex depositi q̄ sūt

opetē. veluti furti vi bono
rū raptorz iniuriar dāni
iniurie. s̄z hereditibz h̄mōi
actiones opetūt nec dene
gant excepta iniuriarum
actione et si q̄ alia similis
inueniatur. Aliqn̄ tamē

etiā ex otractu actio ostra
hēdez nō opetit veluti cū
testator dolo se s̄atus sit
in deposito et ad heredes
ei9 nihil ex eo dolo puenit

Penales autem actōnes
q̄s supra diximus si ab ip̄
sis principalibz persoīs fu
erint contestate et heredi
bz datur et contra here
des trāseunt.

Supest
vt amoneam. qz si an̄ rem
iudicatā is cū quo actū ē
satisfaciat actori officio
iudicis ouenit eū absolue
l. i. ea cā fuissz iudicij acci

huic ostrate. n̄ hāc sp̄alitatē denōtat h̄ lra cū diē. aliqn̄
h̄ dolo se. dolo dāte cāz otractui. vel die inci. tñ n̄.
denti vel supuenētū vt mō dixim. Itē i fēm p̄tuo ō
i **Ad hēdez** s̄z si supuenisset a/ hēdē n̄ ō defūctū da
ret. vt. ff. de do. l. itaqz. s̄ de dolo oli. j. an̄i vtilē hodie scz
biēmū otinuū dāe. vt. C. d. do. l. fi.

k **Dirim** vt. s. e. g.
l **Cōtestate** nā ē
p̄mo vt dē hēdi sola
p̄paracō suffic. vt. ff.
de iof. test. postum.
g. fi. jo. vel sine p̄para
cione datur querela
heredi. accur.

m **Dant** nisi in duo
bz casibz. Primus cū
agit ad opas ostra h̄
bertū. et moriē p̄o
n̄ extraneo hēde re
licto ad quē nō trāse
ūt ope. eē lī. et. vt.
ff. de op. lib. l. opas
rū iudicō. sedus in pa
tre repetēte dotē fi
lie q̄ a viro diiterat.
n̄ scdat p̄ ēneo hē
de relicto. eē it. et.
nō trāse. vt. C. d. rei
vxo. acc. g. videam.

n **Trāseūt** nisi i du
obz casibz. p̄mus in
actioe de dolo. vt. C.
de dolo. l. fi. sed s̄ re
tractione alicui9 i ser
uitū evel libe. et atē q̄
p collusione p̄nuicia
tus fuit ingenuus vt
ff. ne de sta. defunc.
l. i. g. sed interdum.
o **Supest** h̄ de vi
ta n̄ t̄ntu actōe dca
fm q̄ i lica p̄misit
dca fuit m̄ic s̄ iudicis
officio. qz cū exponē

debeat. iā pauca vt modicū respiret s̄i bat. nā ocept̄ fmo
nē q̄s retinē p̄. ab obfuacone iudicij. nā p̄ncipalis cā ē
p̄ **Absoluere** scz/ sublata solucōe. vt. s. q. mo. tol. ob. i

Equit. qz excepco vicē tenz actōis. vt. ff. de ex/ pñ.
cep. l. i. iō p̄ actōes poit d̄ excep. Et qz d̄ armis acto
rū vidim. et de reoz armis videndū ē hoc dicit. seq̄ n̄.

r **Comate** alias inuēte. scū q̄bz agit. vt. ff. d̄ iurū
s **Cos** i. reoz. nā ipi sūt. l. iij. in pñ. g. eum. accur.

t **Iusta lit** p̄ma facie. aut iudicij. in lo. fi. aut iudicij
v **Induct** s̄ i stricti ip̄o iure nō tenet otract. vt. ff.
de dolo. et elegat. in pñ. / te debere cū n̄ deberes. vt. h̄

y **Stipulat** i. crederes. et. ff. d̄ excep. doli. l. ij. g. ō te
p̄ **Obligatū esse** s̄ ipecto iur̄ rigore. de eq̄tate obligat. n̄
n̄ est. vt. ff. de v. obli. l. obligat. g. obligatū. n̄ ff. d̄ v.
fig. l. si creditor. q̄ sūt ō. s̄ba. nā ciuilit̄ et naturalit̄ ē

z **Efficax est** scz in sui obligatus et pure. s̄ nō efficax
q̄ntum ad opē exactōis. vel die efficax ē ipecto ḡne. naz
p̄ma facie cōdemnād. videē. sed ipecta qualitate qz sit
dolo facta vel metu. vel simili causa impediatur est ineffi
cax et ita expone in sequentibus casibus. Accur.

a **Metus causa** hoc quando metu fuit compulsus.

b **Aut doli** hoc quando inductus fuit per dolum.

c **In fēm** radde singlā singulis. appositis caus̄ fm jo. Sed

Si nonne h'co casu. scz qn p errore. pmisi dat' doli excep-
co. Certe sic vt. ff. de doli excep. l. ij. §. certa. qre dic. q' h
actō i scm ē pponēda i subsidū doli excepcomis. s. oē ptoz

nū a pntē oē q's fur
pes excepcoēs non
apponūt. vt. ff. de ex
cep. do. ap' d' celsū. §.
adūsus. et ita h' accis
d' **S**criptū p'itur
est. s. de l'iaz. obli-
e **C**oartauimus. vt
C. de nō nu. pecu. l. i
contractibus.

f **P**etēt. nō q' pa-
tū de n' petēdo. tria
opaf. naz tollit natu
ralē ipō iure. ut. ff. §.
sol. Stichū. §. nat'alis
Itē elidit ciuile. vt i
§. §. Itē obligat na-
turalit' pacifcētes nō
petē. nā a alias q's ē
obligatus nafaliter
aliqd nō facē. vt nō
facere furtū. vt. §. §.
ob. q' ex delict. raf. §. j

Quomodo. qz non
ciuilis h' nafalis tm.
ut. ff. §. sol. l. Stich.
um. §. nat'af. In cali-
b' m' ipō iure vtrūz
tollit pactū. vt i ma-
lectōis factis si quis
pacifcat ne agatur.
Itē in pignore imif-
so p pactū. vt. ff. de
pac. l. si tibi. §. qdam
actōes. a. §. §. pigre
h' **A**paret. oio po-
fita loco actōis fm
pla. h' jo. oē vt diri
§. de act. §. sic itaqz.

Iniquū ē nō sic.
ff. de l'ic. iur. l. fi. et
ff. de iur. nā p'ea
§. dato. a. ff. §. dolo.
l. nā sufficiat. h' tū fal-
lit. q'cēs ē oē legem
iurati. qz nō fuatur
facim. vt in aut. see.
mu. n' solū. §. j. col. v.
q' ē. C. de nupc. aut.
q' eis. a. ff. de iur. pa-
tzo. l. adigē. et. C. §.
leg. a. o'fti. l. n' dubi-
um. i. fi. Itē qn veri-
tas alias p testimoni-
um p' iueneri. vt. C.
d' re. cre. l. fi. Itē qn
d'ferē facim a iudice
vt. ff. de iur. iur. l. ad-
monēdi. al' ai obtinz

q's h' dē. **H**ic suā. distinguē tū vtrū iuret suam esse
petitoris n' esse. qz si iuret suā esse dat' sibi actō et exceptō
h' si iuret petitoris non esse nafat' sibi excepco oē petitorē
tantum. vt. ff. de iur. iur. sed et si possessori. j. et. ij. §. n'lo.

met' cā. aut doli mali aut
in scm opolita ad ipugnā
dā actōez. **S**de iuris ē h
quis q' h' credēdi causa pe-
cuniā stipulatus fuerit ne
qz numerauerit. **N**ā eā pe-
cuniā a te petē posse eum
ctū ē. dare. n. eaz te optet
cū ex stipulacōe tenearis

Sz qz iniquus est eo noie
te cōdēnari. placz excepti-
one pecunie nō numerate
te defendi debē. **C**ui' ex-
cepcomis tpa nos fm q' iā
superiorib' libris septum ē
ostōne n'ra coartauimus.

Pretea debitor si pact'
fuerit cū creditore. ne a se
petētur n'loim' obligat-
us manet. qz pacto ouen-
to obligacōnes nō oimō
dissoluūt. q' d' cā efficac
ē adūsus euz actō q' actor
intēdit si apparet eū dare
oportere. **S**z qz iniquus ē
otra pactionē eū damnari
defenditur p excepcomem
pacti ouenti. **E**q' si debi-
tor creditore deferente iu-
rauerit n' se dare oportē.
adhuc obligatus pmanet

Sz qz iniquus ē de piurio
queri defenditur tū p ex-
cepcomē iur. iur. adi. **I**n
h'is qz actōib' quib' m
rē agit. eā necrie sunt ex-
cepcoēs veluti si petitorie
deferēte possessor iurauit
eā rē suā eē. et n'loim'
eā rē petitor vēdicet licz

met' cā. aut doli mali aut
in scm opolita ad ipugnā
dā actōez. **S**de iuris ē h
quis q' h' credēdi causa pe-
cuniā stipulatus fuerit ne
qz numerauerit. **N**ā eā pe-
cuniā a te petē posse eum
ctū ē. dare. n. eaz te optet
cū ex stipulacōe tenearis

I Actum subaudi. a fuerit absolutus sicut hic innuit.
m **D**urat. scz. si pmo erat obligat'. vñ si soluat nō tpetit
cū d'bitū soluat. ut. ff. §. §. mō. l. i. iud. §. a. l. si iud. §. a. l. iul.
a caue tibi qz p iusu
tādū. et p pactū naz
turalis tollit obliga-
cio. vt. ff. §. iur. iur. l. i.
fi. m' p' n. a. ff. §. solu.
l. Stichuz. aut pan. §.
nat'af. h' p smaz tolli-
tur ciuilis a remanet
nat'af. ut. ff. de obi.
mō. l. iul. ait. **S**z cū
actōz iducat res iudi-
cata. vbi nulla oimō
erat. vt. C. de rebus
cre. l. actori. qre non
tollit. vbi ē. **R**ē. res
iudicata de iur' ciuili
est. et ideo tollit et i-
ducit ea q' sūt de iure
ciuili. et ita obligaci-
onē ciuile tollit et a-
ctōne. q' ē d' iur' ciuili
induc. vt. ff. §. orig.
iur. l. ij. §. dem ex his
eā at q' sūt iur' nat'ali
nō tollit. vt obliga-
cionez nat'ale. vt ar.
§. de leg. ag. tu. §. fi.
n. **E**x legib' ne q's
ouemat nisi corā suo
iudice. vt. C. de ex-
cep. l. fi.

eū verū sit qd intēdit. id ē
rem eius esse. iniquū tū est
possessorē odēnari. **S**te si
m iudicio tecū actū fuerit
siue i rem siue m psonam nī
chilomin' obligacio du-
rat. et ideo ipō iure p'ea
de eadez re adūsus te agi
p't. sed debes p excepco-
nez rei iudicate adiuuari.

Hec exēpli cā retulisse
sufficiat. alioqui q' ex mul-
tis varijsqz caus' excepco-
nes necrie sint ex laciozib'
digestozū seu pādectarū
libris intelligi p't quaruz
quedā ex legib' vel ex h'is
q' legis vicē obtinēt. vel ex
ipō p'tozis iuris d'coe s'baz
capiūt. **A**ppellāt aut ex-
cepcoēs. alie p'p'tue et p
emptorie. alie t'pales a di-
latorie. **P**erpetue et pē-
ptorie sunt q' sp agentib'
obstāt et sp rē d' q' agitur
pimūt q' h'is ē excepco do-
li mali. et qd met' cā scm
est. a pacti ouēti. tū ita cō-
uenerit ne oimino pecunia
petētur. **T**'pales atqz di-
latorie sūt q' ad t'ps nocēt
et t'pis dilacionē tribuūt.
qualis ē ouēti pacti cū ita
ouenerint ne intra certum
tēp' agētur. veluti intra
quiquennū. **N**ā finito eo
t'pe non impediēt actor rez
exequi. ergo h'ij q'bus in-
tra ctū t'ps agē volētib'
obicitur excepco a pacti

Obtinēt. ut sena-
sul. ut. §. t. j. i pnci-
fic ē excepco. macede.
a vel. vt. ff. ad mace
a vel. p totū t'p'
p **I**udicōne. vt de
dolo malo a met' cā
ut. ff. §. excep. doli p
totū. itē pacti. ut. ff.
de pac. iur. §. §. p'toz
q' **A**gētib'. id ait
ē h'is p'fincōne t'pis
vt. ff. de doli excep.
l. pure. §. fi. ita tū si
an smaz opponāt. vt
C. smaz t'cin. n' pos.
l. pemptorias. nisi
m. vñ. casibus m qui
b' eē opponi pnt p'
smaz. vt rōne etatis
ut. C. e. l. dē. et. ff. de
mīn. l. mior. xxv. an.
omissa. Itē miles. vt
C. de iur. a fac. ig. l.
j. itē i mace. a vel.
vt. ff. ad mace. l. tam
a fi. Itē m donatore
qui opponit. ut oueni

aē inq'tū facē p't ecia p' smaz. vt. ff. de re iud. l. nescimus
§. fi. Itē excepco falli pcuratoris. vt. C. §. pcur. l. l. §. sec'
firōe p'soe pcuratoris opponāt excepco. vt qz sit miles. vt
m' r. qz t'is excep. dilatoria ē. ut. j. e. §. p'torio. Itē vbiqz

aē inq'tū facē p't ecia p' smaz. vt. ff. de re iud. l. nescimus
§. fi. Itē excepco falli pcuratoris. vt. C. §. pcur. l. l. §. sec'
firōe p'soe pcuratoris opponāt excepco. vt qz sit miles. vt
m' r. qz t'is excep. dilatoria ē. ut. j. e. §. p'torio. Itē vbiqz

dicōz nullū fuisse iudiciū ut qz sit venalis sīma. vel falsis te
 stibz vlmstis iudicata. vt. C. qn nō ē ne. p. l. venales. l.
 eū iudex nō su9. vt. C. si a nō ope. iudi. p. totū. itē si mi que
 sub iudice opull9 e st
 eo tpe q opelli nō s
 buit. vt. ff. s. fet. l. j.
 s dilatoria pponitur
 an lit. s. s. pbatue
 p9q actor mō strave
 rit qd asseruerat. vt
 C. s. pbat. l. excep
 onē. a. C. e. l. si qdē.
 fec9 i excepōne fori
 qz an lit. cōt. opponi
 a pbari d3 fm qfōā
 vt. ff. e. l. p. n. s. qd
 s excep. nō nu. pecu.
 niqd ē dilatoria vel
 petitoria. s. n. quidā
 anormalā eā esse nos
 dicimus q est tpalis
 biēm. s. v. l. xxx. diez.
 ut. s. de lit. obli. s. fi.
 C. s. n. nu. pec. l. i. s. s.
 s. i. s. j. s. i. m. s. p. t.
 dici anormala. qz cuz
 alias pbat q excipit
 s. tū n. pbat. vt. C. s.
 n. nu. pec. l. si ex cau.
 sione tua. Item qro
 i excepōe n. im. doct.
 et eodē mō. vt. C. de
 doct. cau. n. nu. l. fi. et
 aut. ibi posita. itē qd
 de ea q opponitur. vt
 quis oueniat. eciā in
 qntū facē p. t. s. eaz
 tpalē. qz psumo q a
 liq acqret. a sic post
 ea possit solue. vt. C.
 arbi. tu. l. si defunct9
 naz nō repetit quod
 soluit. licz facere nō
 possit. ut. ff. de. obi.
 ide. l. nā a maru. qd
 fierz si eēt ppetua. cū
 sit fauorabil. ut. ff. s.
 obi. ide. l. q. excep.
 a. Aut alia veluti si
 quis stipulēt id qd i
 vtero est. vel fruct9
 futuros. vel domum
 certo loco edificari.
 v. l. cū rome essz ephe
 si dare stipulatus ē.
 ut. ff. de. v. obli. l. in/
 terdum fm. Azo.
 b. Cū temere. s. de
 ac. s. si qd agēs. a. ff.
 s. lib. le. l. n. solū. s. fi.
 a. C. de. iu. fi. l. iusta.
 c. Zenoniane. s. grece. cui9 meminit. s. de. act. s. s. s. l. quidez
 d. Cōtinz qd dic ut mō dixi. p. l. de. v. obli. mterdum.
 e. In duplū. s. s. vidz q nulla patiat. penā. ut. ff. de. pec.
 hz. q. si i diē. i. p. n. q ē huic contra. Sed dic illā corrigi. vel
 melius dic q ibi ad hoc solū agebat. ut eodem iure penes

conuēti ā alia silis differe
 debēt actōem r post tēp9
 agē. Ideo em r dilatorie
 iste excepōnes appellāt
 alioqn si intra tps egerit
 obiectaqz sit excepō ne.
 qz eo iudicio quicqz oseqz
 rēt ppter excepōez neqz
 post tps oliz agē poterāt
 cū temē rē in iudiciū dedu
 cebāt et osumebāt q rōne
 rē amittebant. Hodie
 aut non ita stricte s pce
 dere voluim9. s. cū qui an
 tps pactōis vel obligatio
 nis litē inferre ausus est.
 zenoniane ostōm sbiacere
 cēsemus quā sacratissim9
 legislator. de hijs qui tpe
 plus pecierunt ptulit vt
 et inducias qd ipse actor
 sponte indulserit vel natu
 ra actōnis otinet. si otēpse
 rit in duplū habeant hij q
 talem iniuriam passi sunt.
 r post eas finitas non aliē
 lites suscipiāt nisi omēs ex
 pēlas litis antea acceperit
 vt actores tali pena pter
 riti tpa litiū doceatur ob
 huare. Pretea eciā ex p
 sōa sūt dilatorie excepō
 nes qles sunt pcuratorie
 veluti si p milite aut mulie
 rē agē quis velit. Nā mili
 tibus nec p pte vel mte v
 vxore nec ex sacro rescri
 pto pcuratorio noie expi
 ri concedit. suis ho nego
 cijs superesse sine offensa

agentem haberetur quo erat apud defunctum. vnde non
 fuit plus pettum.
 F. Iniuriam non tū talem ppter quam agere possent.

militaris discipline possunt.
 Cas vero exceptiones
 q oli pcuratoribus pte isa
 miā vel dantis vel ipf9 p
 curatoris opponēbant cū
 in iudicijs frequēntari nul
 lo mō pspexim9 cōqescere
 sanctimus ne dum de hīs
 altricatur ipfius negocij
 disceptatio proteletur.

De replicatioibus

Redū eueit vt exceptio q
 pūma facie iusta vidz mi
 que noceat. qd cū accidit
 alia allegatione opus est
 adiuuandi actoris grā q
 replicatio vocat qz p eam
 replicat atqz resoluētius
 excepōis. veluti cum pa
 ct9 est aliquiscū debitore
 suo ne ab eo pecuniā petat
 dīnde postea icōtriū pacti
 sunt id ē ut creditori pete
 re liceat. creditor agat. r
 excipiat debitor vt ita de
 mū odēnēt si non ouenerit
 ne eā pecuniā creditor pe
 tat nocet ei exceptō. que
 nit em ita. nāqz si lominus
 hoc veruz manet licet po
 stea in otrariū pacti sunt
 s. qz iniquū ē creditori ex
 cludi replicatō ei dabitur
 ex posteriore pacto ouēro.
 Rursus interdum eue
 nit ut replicatō q pma fa
 cie iusta ē. imiq noceat. qd
 cū accidit alia negatōne
 op9 ē adiuuāde rei grā q
 duplicatio vocat. Et si

Tali pena. C. ad
 l. iul. repe. l. i. ff. de
 peil. l. capitalium. s.
 pnt. a. C. de fidei cō.
 li. l. si quis in suo.
 h. Mulieres. q pro
 alio agē nō pt mfi p
 parentibz si morbus
 aut etas eos ipediat
 nec sit qui eoz noie
 agat. ut. ff. s. pcura.
 l. feminis.
 i. Vel i rem nisi p co
 rū librate. ut. ff. de
 li. cā. l. iij. s. s. fm jo.

Discipline. i. hoc
 fit sine offensa disci
 pline. n. aut sic intelli
 git ut a hoc non pos
 sit fieri. si disciplina
 id ē exercitium milita
 re offendaē s. siue of
 fendatur siue non p s
 sumit non offendi vt
 h. et. C. de. pcut. l. q
 stipendia.
 l. Conqescere. Sed
 s. ff. de. postu. l. i. s.
 loco et i. s. hoc edicō
 So. ibi de maxima in
 famia. hic de parua.
 Vel illud de aduoca
 to q emolimentū tm
 hz. hoc i pcuratore
 qui tm hz onus.

m De replicatōib9. qz exceptō per replicatōne elidit.
 ideo per osequens de replicatōe dic. ut. j. e. in p. et. ff. de
 excep. l. ij. s. replicatō. Accursus florentinus.
 Interdum. excludi. scilicet per excepōnem. Accur.
 Digestoz. ut. ff. de. excep. l. ij.

Excepciones . h . g . videret q' debet esse i fine superioris .
Sed certe cu et replicatio sit exceptio bene ponit h g' n' asse
tam ad excepciones q' ad replicationes pertm'ens .

Fideiussoribus appellacione fideiussoris omne accessoz
rium accipe . siue sit mandator siue fideiussor . siue ali' ex eo
dictus q' pro alio fide sua stringerit . Et nota q' die pleruz
q' exceptio reo ope
tes gra sue p'one ut
q' sit mior fideiussori
n' opetit . ut . ff . d . mio
l . i . cae . i . pn . et . ff . de
excep . i . fi . l . i . It'ez si e
d'nat' r'oe sui delicti
ut . C . de fide . l . i . vel
si cessit bonis . vñ per
sonalit' ei subuenitur
ne in pl'9 oueniat .
q' iquatu d'z face vt .
s . de act . l . fi . et . j . e .
in fi . It'ez vbiq' q's i
quatu facere pt' o'de
nat' . nam fideiussori
non dat' exceptio . vt
ff . d . re . iud . l . i . et si fi
d'ussor in pn . nisi fi
deussor ut defeso : o
ueniat . tuc em ut de
fensori n' ut fideiussor
i dae . vt . ff . pro so
ro . l . naturaz . g . i . et .
ff . sol . ma . l . alia . vs
bi aut exceptio rei co
het . ut pacti oueti a
rei iud . fideiussorib'9
opetit ut h' e'c mui/
to reo . ut . C . d . excep .
l . d'f'ed'es . a . ff . d . ex
cep . l . omnes . ac .
r . l . q' . f . fideiussor
l . sane . ap' rib'z
huc casu dixit . s . ple
r'uz . et ap' alios vt
diximus . ac .
t . Marie . s . de fidez
iud . in pn . ac .
u . De m'ed' . s . q'z in
edicta vice sustinent
seu obtinet actionu .
ideo p'9 actoes et de
medictis p'ponit . vt
j . e . m . pn . ac .

Actio . actioi
b'9 . s . in factu
j . e . g . fi .
Verboz . id e' dice' h'ba ocepta a p'tore apo
nente m'edictu . s'z h' b' q' erat d'ra olim m'edea et actio
nel . cu et actio erat formula . ut . ff . de ori . iud . l . ij . g . Si de ex
h'is . R'ndet q'da ut p'ceptor meus azo . q' i'edea formab'at i
p'soa volentu ea m'etare tm . vñ m'et duos d'nr reddi a p'to/
re loq'nte duob'9 . ut . j . e . g . exhibitoria . et h' eciam colligit .
ff . sub multis . ti . i . edatu . de interd'ic . sic ei dicit' . vñ vi illu
deieisti . z . e . ut . ff . d . vi . a . vi . ar . l . i . i . pn . It'ez vti edes q'bz
z . e . ut . ff . vti pos . l . i . i . pn . a . sic de alijs s'z actoes g'nalit' et
i p'soam oim formae . ut q'cuq' emerit ex empto agat . a sic
de celis . q's colligit' . ut . ff . d . ori . iud . l . ij . g . oim . a . g . de his
Vel die b'z euit' d'ram tal' fuisse . q'z m'edicta a p'torib'9 sed

rursus ea p'ma facie iusta
videatur . sed p'pter aliq'
cam actori miq' noceat .
rursus alia allegatone o
pus est q' actor adiuuet q'
d'z triplicacio q'ru oim ex
ceptionu vsuz m'edu vte
rius q' dixim'9 varietas re
gociozum introduxit q's
oim aptius ex digestoru
latiore volumine facile est
agnosce . **Excepciones** au
te quib'9 debitor defedi
plm'q'z accomodari solent
e'c fideiussorib'9 ei'9 r'oe . q'z
quod ab h'is peti' . id ab
ipso debitore peti videt'
q'z m'adati iudico redditu
r'9 est eis q'd hij p' eo solue
rint . q' r'oe et si non d' pete
da pecunia pact'9 q's cu reo
fuerit placuit p' inde suc
currudu e'c p' exceptionem
pacti ouenti . Illis q'z q' p'
eo obligati sunt ac si e'c cu
ip'is pactus ess'z ne ab eis
ea pecunia peteret' . **Sa**
ne q'daz excepciones non
solent h'is accomodari . ec
ce em' d'bitoz si bonis suis
cesserit et cum eo credi
toz experitur d'fenditur p'

actoes a ceteris m'gratib'9 formab'at . utz ex eo q' oia sunt
p'toria . ut . ff . d . m'edic . p' totu li . h' hodie m' aliud e' m'edi
ctu q' actio p'toria i f'cm . ut . j . e . g . fi .
Aliquid . q'd e' in interd'icis re
ria et . g . exhibitoria . **Prohibeat** . q'd fac' i phibitorij
m'ed'icis . ut . j . e . g . phibitoria . ac . a **Marie** h' ideo dicit .

excepcionē si boīs cesserit
s'z hec exceptio fideiussori
bz non datur ideo s'z q' q'
alios p' debitore obligat
hoc maxime p'spicit . ut cu
facultatib'9 lapsus fuerit
debitor possit ab h'is quos
p' eo obligauit suum d'seq' .

De interd'icis .
Sequitur dispicia
m'9 de interd'icis
seu actioibus q' p'
h'is exercentur . Erat aut
interd'icta forme atq' excep
ciones h'ozu q'bus p'toz
a iubeat aliquid fieri . a
fieri phibebat q'd tuc ma
xime fiebat cum d' possessi
one a q'i possessione inter
aliq's o'tedebatur . **Su**
ma autē diuisio m'edictoz
h'ec est . q' aut phibito
ria sunt aut restitutoria .
aut exhibitoria . **Pro**
hibitoria sūt q'bus vetat
aliqd fieri veluti vi sine vi
co possideti v' mortuu in
fereti q' ei iuserat i'feredi .
v' in sacro loco edificari .
v' in flumine publico ripa
re eius aliquid fieri q' p'9
nauiget' . **Restitutoria**

Suma . i . p'ma nō mima . q'z et de duob'z m' . g . aristo .
bris aliq' muem' . ut . j . e . g . tercia .
Restitutoria q'z tñ q'd iuemu .
e . l . g . interd'ic . a . ff . d . li . ho . exhi . l . i . nā peti' exhiberi et
phibe' m'uit'9 t'ineri . f . **Possideti** . ut si q's missus fuit
i pos . iu s'li p'toris . ut . ff . ne ius fi . e . q' i pos . mis . e . l . i . i . pn .
nā iuste possidet a sine vicō q' actoe p' toē possidet . ut . ff . d .
g . **Inferedi** . q'd m'edem e' . ff . de mortuo acq' . pos . l . i . iuste
m'ferendo . l . i . m . pn . g . hoc interd'ictum . accur .
h' **Edificari** . q'd i'edem h'ēs . ut . ff . ne q's i loco . sa . l . i . i . pn .
l . **Vel i flumie** . et hoc habes . ff . ne q'd in flumi . pu . fi . et
ne quid in ripa . l . i . m . pn . **Accur** .

q' q'z p' m'edea non
sup possessio e' . s'z sup
iur . rei o'tedi' ut p'z
in interd'icto de mor
tuo m'ferendo vbi h'z
inferre . et sepulchro
medificado vbi licet
medificare . ut . ff . de
mor . i'fer . e . l . i . i . pn .
et . g . p'toz ait . It'ez q'z
p'petatis et possessio
ms sunt . ut . ff . de acq'
cot . et est . l . i . g . fi . et
ff . e . l . m'edicoz . g .
quedam . h' nūqd alio
mō q' p' m'edea agit'
d' possessione . **Re** . sic
ut p' o'di . m'ed . l . m'ed
bit . g . si mimi . It'ez p'
triticaria . ut . ff . d . co
di . tri . l . i . in fi . a . l . ij .
Item p' o'dicōz ex le
ge . ut . C . d . acq' . pos
l . fi . a . ff . d . rei . v' . l .
pn' . a . C . loē . l . fi . q's
b' **Possessione** . siue
retinenda siue recupā
da siue adipiscenda .
ut . j . e . g . se q'ns diui
e' **Quasi pos** /
fio
fessioe . ut cu o'tedi' .
de possessioe rez in
corp'aliu ut vie a iti
neru a act'9 et acq' . v'z
bi non e' vera posses
sio . ut . ff . de acq' . re
do . l . fuus . g . incorp
ales h' tñ est ibi q'da
q'i possessio . a de ea re
tinēda opetit m'edi
cta de itinere et actu
a acq' qñ o'tedo me eē
i q'i possessioe p'deōz
tū iuru . ut . ff . de iti
nē actu q'z p' p' totu a
ff . d . acq' cot . a est . p
totu . et . ff . d . h'uit . l .
p . et . ff . fi . h' . v' . l . sic

Possessor. id est succedenti de iure p̄torio t̄m. ut filio emā
 cupatovl' ognato. q̄ d̄nr bonoz. possessores ex bonoz. pos
 sessione edcāli a decerati. nā stati h̄nt b̄ mēdcm̄ dircm̄ vt
 asēq̄ntē possessioz h̄ditatis q̄d appellat q̄z bonoz. ut. j.
 .e. g. adipiscēde. vtil' nō datur illi q̄ succedit de iure civili
 vl' ex testō vel ab itestato. ut. ff. q̄z bo. l. i. i. p̄n. a. C. q̄z
 bono. l. i. sic ecōtra i
 h̄ditatis petitioe
 nā dircā dat h̄redi. s
 iure civili. vtil' vero
 ei q̄ succedit s̄ iure p̄/
 torio. ut. ff. s̄ bo. pos
 s̄. p̄. l. i. i. Est a a/
 liud nouū auxiliū p̄
 nouā ostōz muētū. p̄
 q̄d petiē. pos. h̄z si te
 stm̄ appet nō vicia
 tūvl' vituparū i aliq̄
 sui pte. ut. C. s̄ edic.
 diu. ad. i. toll. l. i. fi.
 q̄z q̄re d̄z b̄ itstituto
 riu cū nūq̄ bonozum
 pos. habuit. R̄ n̄ ipro
 pe d̄z itstitutē p̄ dare.
 ut. ff. s̄. v. fi. l. x. bum
 ēddendi. a. ff. s̄. l. ij.
 l. cū q̄dā v̄l' dic q̄ m
 spcā p̄sōa defūcti d̄z
 itstituto. iū. h̄ natura
 sui d̄z adipiscēd̄ pos/
 sessio is. ut. ff. q̄z bo
 l. i. g. fi.

Possessore. due
 sūt vie succedēdi. s̄z
 iūe civilia iūe p̄torio
 Prima subdiuidiē. in
 possessoriu p̄ ostōez
 diuī adriam. a peti
 toriu ut p̄ petiōem
 h̄ditatis dircāz ha
 beat. Te vā filit s̄ b̄ di
 uidiē. i possessoriu.
 ut p̄ itdēū q̄z bo. p̄
 q̄d petiē successor de
 iūe p̄torio se mitti in
 pos. bono. q̄ tenebat
 s̄fūctū tēpe mortis.
 ut h̄. Te i p̄torium.
 ut p̄. h̄z. bo. pos.
 c. Possidz. vel dolo
 fecit q̄ mi⁹ possidat.
 ut. ff. q̄z bo. l. i. i. p̄n.
 et expone hec v̄ba. p̄
 h̄rede et possessore.
 ut. j. g. p̄ h̄rede. et. g.
 p̄ possessore.

Possessio. p̄ mē
 dcm̄ v̄n vi. q̄d intra annū locū h̄z p̄ h̄ijs q̄ non puenerūt
 ad violentū. p̄ alijs p̄peruo. ut. ff. de vi. et vi. ar. l. i. i. p̄n. et
 b̄ si civilit a naturalit possidebat d̄iect⁹. si aut naturalit
 t̄m vtilē h̄z vt fructuari⁹. ut. ff. de viā vi ar. l. ij. g. v̄n vi.
 e. T̄bet. l. p̄tor. de libtate. ut qz lib homo detinetur in
 uit⁹. quod mēdcm̄ h̄s. ff. de li. ho. exhiben. l. i.
 f. Andicē velit. id est ouēt⁹ iungēt. q̄ casu ager de li. hoie
 exhibendo. ut. ff. de li. homie exhiben. l. fi. ac.
 g. Parēti in b̄ casu duo sūt mēdcā. v̄nū s̄ li. homie exhiben.

alterū s̄ d̄ducēdis. ut. ff. s̄ li. ho. ex. l. i. i. R̄ n̄. a. l. ij. i. R̄ fi
 h̄. Obmuit. mē sapiētes. i. Duos. a p̄toē formantē vt
 k. s̄ ex h̄ijs. inuēt h̄ q̄ b̄ mēdcm̄. no. s. e. in prim.
 ec. p̄ vna re opetit. s̄z s̄. v̄idz. q̄ sit vl' e. ut. ff. q̄z bo. l. i.
 .g. fi. s̄z certe n̄lomi⁹ ē vl' e. l̄z ad vna rē d̄cē. sic ei est i here
 pe. ut. ff. de p̄t. h̄. l. regit. et. l. l̄z. quā ostat vl' em eē. ut

ff. s̄ rei. v̄. l. i. j. R̄ n̄
 l. Possessio. s̄z d̄cē
 m. Data. s̄z. Talis
 avoce p̄toris viui ul'
 hodie corā q̄libet iu
 dice. ut. C. q̄ admit.
 ad bo. pos. l. fi.

Pro herede autē possidere
 videt q̄ putat se heredem
 esse. Pro possessore is possi
 det qui nullo iūe rem here
 ditariā vl' etiā totam he
 reditatē sciēs ad se non p̄
 tinere possidet. Ideo au
 tē adipiscēd̄ possessio is vo
 cat mēdcm̄. qz ei t̄m vtilē
 ē q̄ nūc p̄mū conat̄ adipi
 sci possessionē rei. Itaqz si
 quis adeptus possessionē
 amiserit eā. hoc mēd̄ictūz
 ei inuile est. Interdcm̄
 q̄z q̄d appellatur saluianū
 adipiscende possessionis
 cā opatū est. Eoqz vtilē do
 mi⁹ fundi de reb⁹ colomi.
 q̄s is p̄ mercedib⁹ fundi
 pignori futuras pepigissz

Retinende possessionis
 cā opata sūt itdēcā vti pos
 sidtis. 7 utrobi. cū ab utqz
 pte de p̄petate alicui⁹ rei
 cōtrouētia sit. et atē q̄ritur
 vter ex litigatorib⁹ possi
 dere. 7 uter petere d̄eat.
 Nāqz nisi atē exploratum
 fuerit v̄tus possessio eorū
 sit. nō p̄t petitoris actō in
 stitui. qz 7 civil et natālis

Sciēs. v̄n si que
 rit ab eo q̄re posside
 at. d̄ic qz possideo ul'
 si dicat p̄ herede. t̄m
 falsum scienter dicit.
 ut. ff. de p̄t. h̄. l. q̄
 interrogatus.

Amiserit. q̄ ē sci
 r. Compati. s̄. co
 lonu dircm̄. s̄. extra
 neovtile. ut. C. s̄ sal
 l. i. a. ff. de salui. l. i.
 .s. Colomi. Tez et
 p̄ dano si q̄d otulit i
 cidē. ut. ff. de salui.
 interdic. l. i.

Pepigissz. l. taci
 te. ut. C. loē. l. eti iūe
 sed quid differt mē
 b̄ mēdcm̄ a suianam
 R̄ n̄. in suiana epoz.
 tet locatozē. p̄bare
 colonū fuisse d̄m̄ tē
 pe obligatōis. ut. ff.
 de pig. l. i. g. cū p̄diū
 in fi. a. l. a q̄ nondūz

ff. q̄d d̄ic. h̄m mēdcō isto sufficit si. p̄bz ipz possidisse.
 ut. ff. de sal. itdic. l. i.
 u. Possidetis. q̄d s̄ reb⁹ imobilib⁹ d̄ic. h̄z utrobi. de mobi
 lib⁹. l. e. g. h̄z interdico.
 p. Propetate. ob b̄ q̄d opatū ē. h̄z a fine hac otrouētia p̄pe
 tatis dabit. ut si de sola possessione otēditur. s̄m jo.
 p. Petē debeat. id est q̄s sit actor. et quis reus.
 z. Possessio sit. id est quis possideat.
 a. Non p̄t. ut. ff. de iudi. l. inter litig.

ff. s̄ rei. v̄. l. i. j. R̄ n̄
 l. Possessio. s̄z d̄cē
 m. Data. s̄z. Talis
 avoce p̄toris viui ul'
 hodie corā q̄libet iu
 dice. ut. C. q̄ admit.
 ad bo. pos. l. fi.

Pro herede s̄z nū/
 qd h̄z tituli sūt. R̄ n̄.
 nō. ut. C. i quib⁹ ca.
 cel. lō tē. p̄. l. h̄edita
 tē. g. v̄sucapio nō p̄t
 p̄cedē. s̄z s̄. ff. q̄
 rū bo. l. i. R̄. i. h̄z lib
 expone vt ibi.

Pro h̄ede h̄z oīo
 q̄nqz accipiē. p̄ vero
 ti. ut. ff. p̄ h̄ede. per
 totū. q̄nqz. p̄ falsōvt
 qz credebat se h̄edez
 cū nō sit. et ita h̄z acci
 piē. a q̄nqz agiē s̄ pe
 t̄. here. ut. ff. de. p̄e
 h̄. l. p̄ hered.

Sciēs. v̄n si que
 rit ab eo q̄re posside
 at. d̄ic qz possideo ul'
 si dicat p̄ herede. t̄m
 falsum scienter dicit.
 ut. ff. de p̄t. h̄. l. q̄
 interrogatus.

Amiserit. q̄ ē sci
 r. Compati. s̄. co
 lonu dircm̄. s̄. extra
 neovtile. ut. C. s̄ sal
 l. i. a. ff. de salui. l. i.
 .s. Colomi. Tez et
 p̄ dano si q̄d otulit i
 cidē. ut. ff. de salui.
 interdic. l. i.

Pepigissz. l. taci
 te. ut. C. loē. l. eti iūe
 sed quid differt mē
 b̄ mēdcm̄ a suianam
 R̄ n̄. in suiana epoz.
 tet locatozē. p̄bare
 colonū fuisse d̄m̄ tē
 pe obligatōis. ut. ff.
 de pig. l. i. g. cū p̄diū
 in fi. a. l. a q̄ nondūz

Civil' ut qz parit actōez i re adūsario. ut. C. S. ali. mu-
iu. causa fa. l. j.

Natural' ut qz nemo a seipō possz petz s nāzaz. ut. ff. S.
arbi. l. pml. a fac ad bñ. ff. uti. pos. l. i. §. B. i. dē. a. ff. S.
d. **S**p. iges. i. mag. a h eadē otencō acq. pos. l. i. ex. iul.
a i alijs mēdictis est etā in illo de sup. fitieb. ut. ff. S. sup.

Tē i il-
lo itnē actūqz a via
pua. ut. ff. S. it. actu
qz p. l. i. i. R. **T**ē de
aq. coti. a est. **T**ē m
ē eos qz ducūt aquam
p eūdē riuū qz corri /
uales dñr **T**ē it eos
qz ex eod castello. ut.
ff. de aq. cot. a est. l.
i. R. i. a. l. i. h. qz ius.
§. h. it. cor. uales. et.
§. ait ptoz qui ex ca /
stello **I**n hñs ei oibz
it dēis vbi de icorpa
liū qz possessiōe agit
ē id modz agēdi qz in
duobz istis. et idō cō
tinue p. illum ti. uti
pos. et illi sup. dicit
ponit p. ordiez

Remanz. fac. C. S.
edē qz accusat. i. fi. et.
C. S. rei vē. l. res. ff.
si. usufru. pe. l. uti

Predi frui.
ū. ff. uti. pos. l. i. i. R.

Vtrobi. §. ab
trū et ubi. ut utrum
ponat. p. ad v. apli.
vbi pos. p. qz. q. d.
apd qz ē apud eū sit.
nō sit at. m. tio h. pos /
fessiois. ē mobilia. p.
pe si possideat h. imo
bilis tñ. ē dicat. pos
fessio qz pedū possidē
ut. ff. de acq. pos. l. i.
i. pñ. abusiue tñ tā mo
bilis qz imobilis dñr
possideri. §. **D**uo
rū. l. duoz. it dicitoz.

Intēdi. i. tpe qz
pponitur mēdictum

Aliū dūmō n. adū
sariū k. **C**ius. l. qz

adūsarius. ut. ff. de v. si. l. maioē pte **P**ossidebat sic
cius vicebat i vti pos. qz vtrobi. et erat forte rō qz cius
mobilia tñsserūt qz imobilis. ut. ff. omo. l. i. a. ff. de re iud
a diuo pio. §. i. et. ff. de acq. pos. l. i. si rē **A**d possessiōz
nota quantum ad possessionem. nam quantum ad alia res
mansit differentia ut olim. ut uti pos. in rebus immobili
bz. et vtrobi. i. mobilibz locū habeat. ut h. §. et. s. §. pr.
Nec clā. cū multa sint gñā violētiaz. qz ad pñs omitto.
de hac vi qz i qetua d. qz parit s mēdē. ut. ff. de vi. et vi. ar. l. vim facit.
et. ff. qz vi aut clā. l. i. §. qz si. **Q**uid si ille nō otēpat se possi
dē. h. solū iniuriat mibi **R**e. adhuc locū hz s mēdē. ut. ff.
uti pos. si duo. §. si vicin. §. a actōe iniuriar. mibi teneē. vt

racō fac ut alius posside
at. et ali9 a possidente pe
tat. 7 qz longe omodius ē
possidē poci9 qz petere ido
plmqz et fere sp ingēs exi
stit otētō d ipa possessiōe

Cōmodū at possidēdi
i eo ē. qz etiā si ei9 res nō sit
qz possidet. si modo actor
rē suā non potuerit esse p
bare remanet in suo loco
possessio pte quā cām cuz
obscura sūt vtusqz iura o
tra petitorē iudicari solet

Si interdico qdam vti
possidetis. de fundi yf edi
um possessione otenditur

Vtrobi. §. o interdico de re
rū mobiliuz possessione cō
tēditur qrum vis ac pñas
plimā int se dēaz apud v
teres hēbant. nam vti pos
sidentis interdico is vince
bat qz interdico tpe posside
bat. si mō nec vi nec clam
nec p̄cario nact9 fuerit ab
adūsario p̄cariōne. ec si
aliū vi expulerat a clā ar
riperat alienā possessiōz.
aut p̄cario rogauerat ali
quē vt sibi possidē liceret

Sact. ep. l. qz pēdētē. **Q**uid si nec possessiōis tōe nec iu
ria. h. qz fuitute sibi otēdit **R**e. si possidz itētabo negatori
ā. si ego possido itētabo s itēdēz. ut. ff. si fuit vē. l. i. §. j. **C**lā
at possidz qz clāctō em absētē sibi possidēre volēs igē itē fū
dum meum quē ego possideo. nec tñ suspico: me posse t̄pel
li et ita me absētē a muto sepissime fac. ut. ff. qz vi aut clā.
l. i. §. fi. a s acq. pos.
l. clā. ille ei qui igre
ditur hz nāalem p i
er oitū suum. et ego
cuiū. **V**el dic qz ego
retineo naturalē cui
lit. §. grediēs natura
lem nāaliē. **S**ed nō
ne eā naturalē pdit
stati cū de fundo erit
et ad iudiciū veit vel
etiā alias iret. **R**e. n.
immo animo tñz eā
naturalem ut fac fru
ctuari9 qz solaz nāz
lez hz **V**el dic qz si a
mittat eaz. nō tñ nocz
qz adhuc s mēdicto
tenetur. l. ego possi
deam tñ. ut diximus
p. l. ff. uti. pos. si duo
§. si vicin. p̄cario at
possidet aduersari9 a
me vt si p̄cab9 suis mo
tus ocessi sibi p̄cario
ut. ff. de p̄ca. l. i. i. pñ
et. §. i. et distigie i p̄
cario. qz aut agitur
ut omis possessio i ac
cipiētē tñsserāt. qz
fieri p̄t. ut. ff. e. i. eb9
a. ff. S. acq. pos. p̄p
§. si is. aut ut nulla.
et h. v. ut. ff. S. p̄cat
certe. §. is qui. aut vt
habeat naturalē tñ
qui accipit. et h. valz
ut. ff. de p̄ca. l. et hz
et. §. eū. **S**ed nunqd i
omni p̄cario vinco ha
bentē a me p h mēdi
ctū. **R**e. non illū qz hz
omēz possessiōne. cū
hoc inter dē. posses
sōre tueatur. ut. ff. v
ti possi. l. i. §. i. et. §. ij

Vtrobi. §. o interdico if
vincebat qz maioē pte ei9
annū. nec vi nec clam. nec
p̄cario ab aduersario pos
sidedat hodie tñ aliter ob
fuaē **N**ā utusqz interdico
ptas qntū ad possessionē
ptinet exeqta est. ut illevi
cat 7 i re solū 7 in re mobili
qui possessionez nec vi nec
clam nec p̄cario ab adū
sario litis contestate tpe
detinet **P**ossidere aut
vidz qz qz non solum si ipse
possideat. s3 si ei9 noie ali
qz in possessione sit. licet is
eius iuri subiect9 nō sit qz
est colonus et inquilinus.

Per eos qz apud qz d
posuerit qz. a quibus omo
dauerit ipse possidere vi
det. 7 hē qd dicit t̄tinere
possessionē posse aliqē p
quēlibz qz ei9 noie sit i pos
fessioe. quieciā solo aio qz
retineri possessiōz placz. i.
ut qz quis neqz ipe sit i pos
fessioe neqz eius noie ali9
tñ si nō reliqnde possessio
nis aio. s3 postea reūs9
inde discesserit. retinere

S vico supdē. ec si ego habeā possessiōz ab alio. vi vcl clā
vel p̄cario. ut h. et. ff. uti. pos. l. i. §. fi. et. l. ij.

In possessione. caute dic. ut. ff. de acq. pos. l. i. si quis
autē. nā nō possidet isti nec cuiuslibet nec naturalit. fm. jo.
s. colonus et mqlin. et fil'es. ut h. et. ff. de vsuca. nō solū.
§. quod vulgo. sed. **M**. dic eos naturalit possidere. ut. ff.
omni di. l. neqz h. illū mtellige possidere colonū. scz alij.

Colonus. l. i. villa. h. mqlmus in ciuitate. ut. ff. de acq
pos. l. re pignoris.

Per eos videē. si ergo per aliū possidet. §. nō possidet
ut. ff. de acq. pos. l. qz in eo **L**icet qdā dixerūt eū naturalit
possidere. sicut et colonum. ut superior casu diximus

Retinere. licet aio teneatur. nō tñ aio qrit. ut. ff. S. acq.
pos. l. quemadmodum. et. C. de acq. pos. l. licet. e. §. pr.

Handwritten scribbles and a large number '3' in the right margin.

a **Exposuimus** s. p. q. s. p. so. no. ac qui. s. ex. hys.
b **Ediu aliud** in t. b. mobilibus. n. p. hys. o. p. e. t. v. i. bo. ra. p. to. act. o. ut. ff. de. vi. et. vi. ar. l. i. s. hoc. interdictum. et. s. illud. et. s. plane. nisi. mobilia. cum. immobilibus. petantur. hoc. interdicto. ut. ff. de. vi. et. vi. ar. l. i. s. qui. autem.
c **Propositur** id est datur. **d** **Un vi h. qre. sz. vn vi. sz.** q. talia. erat. v. ba. p. / toris. vn. illi. vi. deie. cisti. t. et. ita. a. p. im. cipio. v. boz. p. to. is. sup. sit. denoiat. o. s. sic. a. alia. vt. q. z. bo. et. filia. ut. ff. de. vi. et. vi. ar. l. j. in. p. incipio.
e **Ab eo** s. deiectus. q. z. hodie. ex. spoliati. te. vel. q. z. cepi. possi. dere. r. e. tu. a. cl. a. v. l. vi. se. q. n. t. i. v. o. die. me. ex. pulisti. n. a. teneris. mi. hi. s. h. m. edicto. secus. si. m. edicti. me. reicis. ut. ff. de. vi. et. vi. ar. l. i. j. s. e. g. a. l. qui. pos. sessio. z. q. d. m. edicti. accipe. an. q. ad. alios. act. e. x. neos. diu. rat. ut. ff. de. i. u. o. rei. sti. f. **Costibus** duos. ut. C. vn. vi. h. q. s. i. tm. **Sup. dixim.** s. e. z. vi. bo. rap. s. quia. tm. **h** **Rei dare** s. p. p. e. / tatis. h. interdicto. vti. possidetis. possessio. e. st. ma. t. ut. ff. uti. pos. si. l. p. n. l. s. fi. **i** **Puata** pena. a. t. h. mo. i. legis. est. t. e. c. i. e. p. tis. bonoz. publica. si. sine. armis. et. t. e. g. a. tio. e. t. si. e. armis. ut. j. de. publi. i. u. d. s. **Tez** lex. iul. de. vi. pu. a. C. ad. l. iul. de. vi. pu. l. q. n. q. z. et. l. i. j. et. ff. de. ac. l. hos. accusare. s. omnibus.
k **Sim at. et lapides** j. de. pu. i. u. d. s. **Item** lex. ff. de. vi. et. vi. ar. l. i. j. i. p. n. ff. de. v. si. l. armoz. s. z. nun. q. d. dz. aliq. s. ex. p. e. c. t. a. e. se. p. mo. p. e. u. t. i. q. p. e. u. t. i. s. at. **Picunt** q. d. a. z. q. sic. ut. ar. C. vn. vi. et. l. j. et. ff. ad. l. ac. qui. si. ex. plagis. s. tabernarius. **ros** contra. sed. sufficit. iustus. timor. recte. possidenti. ad. defendendam. possessione. quam. sine. vicio. tenebat. icul. p. a. t. e. t. u. t. e. l. e. m. o. d. e. r. a. m. ne. illata. vn. i. d. e. p. p. u. l. s. a. e. l. z. vt. ff. ad. l. ac. q. l. s. z. si. q. n. z. et. ff. ad. l. cor. de. sic. l. is. q. et. ff. s. vi. et. vi. ar. l. i. j. s. q. ar. l. **Tercia** duplicia. simul. p. t. fieri. actionum. diuisio. nam. q. dam. dup. l. i. c. e. s. sunt. ut. fa. h. r. f. i. n. reg. et. o. n. i. di. ut. ff. de. iu. di. l. i. m. tribus.
m **Sacro** ut. ff. ne. quid. in. loco. sacro. l. i.

possessio videtur **A** **Adipisci** vero possessione p. q. s. aliq. s. p. t. scdo libro exposuimus necvlla dubitatio est. qui animo soli adipisci possessione nemo p. t. **R** **Recupera** rade possessione ca. solz. m. edicti. si quis ex possessione fundi v. l. ediu. vi. deiectus fuerit. Nam ei p. ponitur in terdecim vn. vi. p. q. d. is. q. de iecit. cogit. ei. t. s. t. u. e. r. e. p. o. s. s. e. s. s. i. o. n. e. s. z. is. ab. eo. qui. vi. deiecit. vi. vel. clam. vel. p. c. a. r. i. o. possideat. s. z. ex. o. s. t. o. i. b. z. sacris. ut. sup. diximus. si. q. s. r. e. p. vim. occupauerit. si. q. d. in. bonis. eius. e. d. n. i. o. ei. p. u. a. t. si. aliena. p. ei. re. stituti. o. n. e. e. c. i. a. estimaci. o. z. rei. dare. vim. passo. o. p. e. l. l. i. e. **Q** **Qui** autem aliquem de possessione per vim deiecit. teneat. ex lege iulia s. vi. puata. aut de vi. publica. s. z. de. vi. puata. si. sine. armis. vim. fecerit. **S** **in** aut. cum. armis. eu. de. possessione. ex. p. u. l. e. r. i. t. de. vi. publica. tene. t. **A** **Armoru** autem appellatione. non. soluz. scuta. et. gladios. z. galeas. s. z. et. fu. stes. et. lapides. significat. **T** **ercia** diuisio. in. edictorum. h. est. q. aut.

Publico ff. ne. quid. in. flumi. publi. per. totum.
U **trubi** ff. de. i. t. e. r. d. e. z. s. sup. sitiebz. ut. ff. de. sup. l. i. s. s. p. o. i. t. et. die. ut. s. e. s. t. i. n. e. d. e. / m. i. t. a. t. e. s. i. n. e. e. a. t. n. i. t. d. d. i. p. t. p. **U** **ntedeoz** s. e. a. t. i. q. s. o. l. e. s. a. p. p. o. m. i. ut. ff. de. op. no. nu. l. p. t. o. r. a. i. t. s. n. o. m. u. l. l. i. v. e. l. e. e. i. f. e. z. a. c. t. o. l. o. c. o. c. u. i. u. s. l. i. b. z. m. e. d. i. c. t. i. q. v. t. i. l. v. o. c. a. t. u. r. ut. s. u. b. i. c. i. t. **Q** **Ordinez** id. e. e. x. t. antiqua. solenitatem. q. d. s. p. fieri. videtur. s. b. i. c. i. t. ut. s. de. suc. l. i. b. z. l. a. i. p. n. a. ff. de. neg. g. l. a. c. t. o. et. C. s. f. e. z. m. et. i. p. e. ac. s. b. l. a. l. i. et. i. j. **U** **ntedeoz** s. s. o. l. e. m. i. b. z. **U** **ntedeoz** i. a. c. t. o. m. f. e. m. q. d. a. t. l. o. c. o. c. u. i. u. s. l. i. b. z. i. t. d. e. i. Et. n. o. q. u. a. t. u. o. r. e. s. s. e. g. e. n. e. r. a. a. c. t. o. i. s. i. f. e. m. v. n. a. e. s. t. q. u. e. e. x. o. m. n. i. e. d. i. c. o. v. e. l. m. e. d. e. o. p. t. o. r. i. s. d. a. t. v. / b. i. s. p. e. a. l. a. c. t. o. n. i. d. a. t. ut. h. **A** **lia** e. leg. ac. q. z. lie. s. u. b. s. i. d. i. a. r. i. a. q. n. d. a. n. u. m. d. a. t. u. r. de. n. o. c. o. r. p. e. m. n. o. c. o. r. p. o. ut. s. ad. l. a. c. q. s. f. i. que. et. i. p. s. a. p. t. o. r. i. a. e. ut. ff. s. p. s. v. l. q. z. a. c. t. o. n. u. m. m. f. i. **T** **erciu** gen. e. e. x. o. r. d. i. a. r. i. u. q. z. e. x. v. a. r. i. i. s. f. i. g. u. r. i. s. c. a. z. e. m. t. r. o. d. u. c. t. u. m. q. u. i. e. n. s. e. z. q. u. i. e. a. c. t. o. z. d. a. r. i. v. t. C. s. f. a. c. r. o. s. a. e. l. s. e. i. z. m. u. s. **Q** **uarti** Genus. est. q. d. e. q. p. a. t. u. r. a. c. t. o. n. i. p. s. v. q. a. c. t. i. o. p. r. e. s. e. z. v. n. a. c. u. m. i. s. t. a. i. f. e. m. c. u. i. l. d. r. ut. ff. de. p. s. e. p. v. l. i. i. m. f. i. **E** **t** h. z. l. o. c. u. i. e. b. z. g. n. i. b. u. g. n. e. g. o. t. t. o. z. **P** **rio** i. c. o. t. r. a. c. t. i. b. z. i. n. o. i. a. t. i. s. t. r. i. b. u. s. d. o. u. t. d. e. s. et. d. o. ut. f. a. c. i. a. s. v. t. f. a. c. i. o. v. t. f. a. c. i. a. s. ut. ff. s. p. s. v. l. n. a. f. a. l. s. i. e. t. i. j. s. z. i. n. q. r. t. o. i. n. n. o. i. a. t. o. a. z. d. u. s. f. a. c. o. ut. d. e. s. h. z. l. o. c. u. i. a. c. t. o. de. d. o. l. o. ut. ff. de. p. s. e. v. l. n. a. t. u. r. a. l. i. s. s. q. s. i. f. a. c. o. **T** **er** i. n. s. e. d. o. g. n. e. e. x. o. m. n. i. p. a. c. t. o. m. e. d. i. c. t. i. n. e. a. t. e. v. e. l. p. o. a. p. p. o. s. i. t. a. i. u. z. a. l. i. q. u. e. o. s. t. a. t. u. t. C. s. p. a. c. t. i. n. e. m. p. a. v. e. **l. i. j. et. C. de. p. a. c. l. p. e. t. e. s. T. i. e. c. o. g. n. e. v. b. i. c. i. z. d. u. b. i. t. a. t. de. n. o. i. e. o. s. t. a. t. u. z. i. e. x. e. p. l. ut. ff. de. e. s. t. i. a. a. c. l. i. e. t. ff. de. p. r. e. s. e. p. v. l. i. j. p. e. r. t. o. t. u. m. et. l. i. i. j. **t** **Reddita** s. e. z. ab. illo. p. t. o. r. e. **u** **De** pena. temere. litigatiu. usq. nunc. de. appositio. e. a. c. t. o. n. u. i. d. i. c. t. u. m. e. s. t. s. z. q. z. o. t. i. n. g. i. t. e. a. s. i. n. e. d. i. u. t. e. m. e. p. p. o. m. i. n. u. c. de. p. e. n. a. t. e. m. e. r. e. l. i. t. i. g. a. n. t. i. u. m. d. i. c. i. t. **Q** **ue** s. u. s. t. i. e. b. a. n. t. s. m. a. g. i. s. t. r. a. t. q. u. i. i. u. r. a. r. e. d. d. e. b. a. n. t. ut. ff. de. o. r. i. g. i. n. e. l. i. j. s. p. o. s. t. o. r. i. g. i. n. e. m. a. c.**

[Marginal notes in a smaller hand, partially obscured and difficult to read.]

Maxime i. certe. y Pecuniaria. i. aliqui. ut. j. e. s. fi. Religionis. calu. ut. j. pr. s. q. in futuro seculo licet non in isto ut. C. de iuriur. l. ij. Ac.

a Infamie. j. e. s. ex quibusdam. ac.

b Constone. C. de iuriur. ppter ca. l. ij. in. princ. ac.

c Nisi prius. no die q. prius reus q. actor iuret sed p. ius q. au. diatur actor. aut p. ius q. re. iuret. ut. C. de iuriur. ca. l. ij. i. p. que est contra

d Ad contradicendū nota diligenti capta huius fac. actor em iurat q. bona ista. cia venit ad agendū. vt C. de iuriur. ca. l. ij.

Tez q. n. dabit v. de dit iudici aliqd. ut. p. ferat. p. se. snia. ut. m. aut. ut. liti. iuret. i. ex. or. liti. Tez q. nullam ex. g. v. l. faciat. p. bati. oez. calumiosam. ut. m. aut. s. h. i. q. i. g. di. ad. ap. el. s. fi. col. v. ecō. trā. reus iurat s. ead. n. q. in. pmo. capitulo. iurat. se. vti. bona. conē. e. veluti. dictōe. ut. s. de. ac. s. tripli.

f Rois. agetur. Tez alibi. ut. C. de nōnu. pec. au. s. q. qui. p. p. a.

Tez alibi. ut. si. credi. tor. negat. sibi. debitu. solutu. nā. p. o. stea. q. fit. debitum. p. ba. e. co. g. ut. ff. de. p. ba. l. e. de. debito. Tez. pol. sellor. negas. se. possi. de. si. p. ba. p. dit. pos. sellioz. ut. ff. s. rei. v. l. p. n. l. et. i. aut. s. ten. et. se. s. ad. s. Tez. al. ut. ff. de. iudi. l. eū.

g Actō. eē. a. p. nci. pio. nō. solū. inficiacio. ne. ut. s. et. s. de. ac. s. at. ille. Accut.

h Tez. actor. is. q. di. nō. solū. reus. iurat. de. calūnia. ut. s. e. s. i. s. eē. actor. vtm. ostōne. nā. di. ut. C. de. iur. ca. l. ij. in. prim.

i Subeūt. s. q. iustū. et. fidele. huius. p. stēt. ut. in. ostū. s. s. t. n. in.

ostetudine. nō. habetur. q. iuret. l. s. lege. cauca. ut. C. in. s. e. nō. nouā. s. p. rom. et. fac. i. aut. de. testi. s. fi. s. e. s. i. f. acto.

k Dec. at. q. s. factis. ca. de. ca. sūt. s. e. s. i. et. s. v. l. a. s. p. p.

DVne admonendi sum magnam cu ram egisse eos q

iura sustiebāt. ne facile ho mines ad litigandū pced rēt qd et nob studio est id qz eo maxime fieri pte te meritas tā agētū qz eoz cuz qbus agit. mō pecuni aria pena. mō iuriurandi religiōe modo infamie me tu cohercetur Ecce ei ius iurādūz omibz q ouenim tur ex ostōne nra defertur nā reus non aliter suis al legacōibz vtitur n prius iurauerit q putat se bona instāciavti ad conradicē dū puenit At adūsus in ficiantes ex qbusdā causis dupli vel tripli actō cōsti tuitur. veluti si. damni in iurie aut legatorū locis ve nerabilibz relictōruz noie agatur Statizat abinico plis q simpli e actō veluti furti māifesti qdripli nec manifesti dupli naz ex hif et alijs qbusdā causis si ue qs neget siue fateatur pluris q simpli est actō

Item actoris qz calum ma cohercetur nam eciaz actor pro calumnia iurare cogit ex nra ostōe ut usqz etia ptis aduocati iusurā dum subeunt. qd alia nra ostōne sphēsū e Nec at omia p veteris calūnie a ctōne introducta sunt que in desuetudinē abijt. q in

pte decia litis auctores ml ctabat qd nūsqz scm esse i uenim Sed p hys in troductū est et pfatus ius iuranduz ut et improbus litigator a damnuz a ipē salitil ifere adūsario suo cogat Ex qbusdā iudicij dānati ignomiosi sūt ve luti furti vi bonorum rap torum iniuriarum. s dolo Itē tutele mandati depo fiti dircis n drcijs actioni bz Itē p socio q ab utqz pte dircā est et ob id qui libz ex socijs eo iudicio dā nat9 ignomia notat. sed furtiquidē a vi bonorum rapt orū a iuriarū aut de dolo n solū notat ignomi nia. s et pacti et recē Plis em infest vtruz ex de lictō a i quis aut ex contra ctu debitor sit Omnūz autē actōnum istituenda rus pncipiuz ab ea pte edi ctipficiat q ptoz edicit dei ius vocādo. utiqz eniz in pmiss adūsari9 i ius vocā d9 est id est ad euz vocād9 e qui ius diciturus sit. q pte pretor parentibus et pcc nus Item pentibus libe risqz pzonoz et pzonarū hūc pstat honore. ut n ali t liceat liberis libertisqz e of i ius vocāe q si id ab ipo ptoe postulauerit a impe trauerint a si qs aliter vo cauerit in eū penam soli doruz quināginta ostituit

si p inopia penā solue possit. ut ff. de in ius vo. l. p. n. l. et fi. Et itellige s i emācipatis filijs. al nō possz esse iudiciū inē ptem a filium ut. C. d i ius. vo. l. fi. et dixi9. s. s. acc. s. tū qz

Introducta actō em qdam erat q tenebat actor qui per calumnia litigabat i decimā pte litis. qd hodie corrigitur s3 a h hodie iur aut. i. atiquū idit statuz l3 n iur illi9 actō

mis. s3 p iudi. offi. ut i aut. s. liti. s. ad exclu. dēdal. et nō ex s. s. a ex. l. ff. de i. iur. l. q. i ius. s. nemo. et ex. l. ff. de pe. hre. l. illud q n improbe et cali. nō se litigauerit ut nō d beat adēnari i expēs ut. ff. de iud. l. eū. q. a C. de fruc. a liti. ex. pē. l. n. i. g. ret. l. i. C. s iud. l. pperādum. s. finaut. indistictē di / cat vi. tū adēnari vi ctōri in expēs. s. h. in telligendū cū iam di ta deē miacōe. si ca s lūmose s faciat. ut in aut. s iud. s. optz col vj. l. g. m. o. si. dam nati. s. suo noie. n. si. p curatorio ut. ff. s. hif q. nō. ifa. l. furti. a. s. si a iudice ordinatio ul' delegato sit oden nat9 sec9 si arbitovt ff. de hif q. nō. ifa. l. q. s. s. ex. s. p. romisso m. Directo. et ob id tutor ouentus a pu pillo et dāratul mfa matur. Tez in alijs di rectis. sec9 ecōē tu toz pupillū faciat cō dēnari. ut. s. et. ff. s. hif q. nō. ifa. l. i. Et nō qz i casu ecōē sēria i famat ut h. a. ff. s. hif q. nō. ifa. l. i. furti. s. m. d. a. t. Tez nota q qtuoz s penituz ex ēpla de maleficijs et qtuoz s ostētibz. vel o s3 furti ecia q i pacti. i. p. cio eris sine iullu ptois. ut s hif q. nō. ifa. l. i. actōibz. et. l. furti. et. s. pact9 p. Recte s hif q. nō. m. fa. furti. l. fi. q. Edicti. i. edictum ppoit de in ius vo. ut. ff. s. ius. vo. l. i. j. s. ptoz. et p totum. ti. r. Dicitur. ff. de in ius. vo. l. i. zc.

Accursius floren s Solidoz. al qsi i officio9 castigatur si p inopia penā solue possit. ut ff. de in ius vo. l. p. n. l. et fi. Et itellige s i emācipatis filijs. al nō possz esse iudiciū inē ptem a filium ut. C. d i ius. vo. l. fi. et dixi9. s. s. acc. s. tū qz

Te nota qz pz hic qz aut eius p solido accipit. ut ff. de i iul vo. l. libtul. et. l. in eum dicit. l. aureoz. et h die soli. Te no. qz. lxxij. aurei. faciut libra auri. ut. C. s. luecept. et arch l. qciens. col. r. s. vñ sup. Re. qz de act. dixi. et s re

Pest. is seqtur. sic a de iudice qd sedet in iudicio di camus. et eius officio circa que vertatur.
a. In pmissis. i. in pncipalibz. ut me pncipalia. nam pmo libellus dād. ut. C. de lit. or. aut. offerat. et cae examiacō pcedē d3 hāc obfuaā. q ēca sniaz adhibet. ut. C. de iud. l. iudic. vel dic i pmissis scilic obfuaāns. s. ēca sniaz adhibendis. nā et a lia sunt obfuaanda. s. qz detur i septis. ut. C. s. se. expe. reci. l. fi. a sedendo. ut i aut. vt ab illul. et q sup. s. sci mus. s. h est pncipa / le qz fm lege3 iudic3 ut h sequitur
b. Cōstōibz. s. impatorz. c. Aut moribz id est osuetudine q p lege sua. ut. s. diut. na. s. ex n septo s3 quid si vñ eoz alteri oēdic. Re. con stō legi antiq p iudic cat. ut. ff. de l. a se o. l. nō est nouū. a osue tudo p iudicat vt q3 hie fit gñal. ut. ff. s. le. et se. cō. l. de qbz. hiesit spāl in illo lo co. s. tm p iudicat vt q3. ut. ff. omia. predi. l. veditoz. s. fi o r at. d. **R**oxā. s. p mico nā dām estimacō tm est i obli. et i odēna tōe. ut. ff. s. re. iud. l. miles. s. i. et. ij. al. ef s. t incerta snia. qd ef se nō d3. ut. s. de act. s. curare
e. Cū. s. possessozes f. **V**t re ipsa. idē et si i psonā ut si res pe tatur vi possessa per actō3 qz meē. cā vel ex stip. atu ad rē tra dēdā si at in qntitate vel in gñe aliquid pe tāt. et tūc a peritōne actoris absoluitur ul pdēnāc in re petita
g. Cū fructibz. s3 d qbz fructibz loqē nunquid de natura libus. ut de pomis et ceruis et similibz an hō s industria libz. Re. s. nā talibz non. qz illi aut extāt. et tūc p rei vē. pe tūc hie res ipa ē null3 ec bo. fi. pos. fac suos. ut. ff. de vsu.

De officio iudicis.

Sup est vt de offō iudicis dispiciam. Et qdēz in pmissis il lud obseruare d3 iudex vt aliē nō iudic3 qz qz legibz a ostōibz aut moribz pdit ē. Ideo qz si noxiali iudicō adit ē obseruare debz vt si odēnādus videt dñs ita dbeat odēnare p bliū meū um lucio ticio in decē au reis odēno aut noxā dedē
Et si in rē actū sit corā iudice si oē petitores iudi cauerit absolue d3 possesso rem hie o tra possessorem iubere eum debet vt rem ip sam restituat cū fructibz s3 si in p sēnti neget se pos sessor restituere posse. et sine frustracōe vidē hie tps restituendi cā p tere idul gendum ē ei vttū de litis estimacione caueat cū si de iussore si infra tps qd ei datū ē non restituisset. Et si hēditas petita sit eade3 circa frētis mēueiunt que dixim3 iterueire s singla rū rerū petitoē **I**llorū at fructuum q3 culpa sua possessor nō pcepit hie vt q3 actione ead ratio pene hē hie p do fuerit si hō bo na fide possessor fuerit nō habetur ratio osumptoz neq3 non perceptoz p3

fruct 9. Aut n extāt. et tunc n tenet. ē nec hēat. nec dolo fecerit q m3 hēet. s3 odicōe sine cā estimacō debet. ff. fi. ē pe. l. si et me. a vt roq3 casu cessat offitū iudic. de q h agit cū iū actō is petāt. itē de indust. non. si a bo. fi. pos. pce pti sūt qz picipiendo eol a sepādo a solo suos fac. et lucē vt ff. de t3. di. s. fi q3 a n dño. siue hēat titulū siue n. ut. ff. qbz mo. vsu. a. l. si. usuff. a. ff. sū. reg. l. iij. s. pñl. si at non sepauit adhuc ip s3 fundi hie vt. ff. de rei vē. l. fru ctus. s3 dic de indu stālibz loq q hie per cepti. s3 non osumpti a bo. fi. pos. nam cuz hie fci possessozis. nō rei vē. s3 iudicis offi / cō petūc. ut h. et. C. de rei vē. l. certū. s. bō fide. si at male fidi fit de osuptis tenebi / ē odicōne sine causa de extātibz rei ven. n dico ead rei ven. qua petiē res. s3 alia omi / no l3 in pet. hie. fit se cus. ut. C. de rei ven l. certū. i. Re. De p ci piendis aut teneē offi cio iudic. ut. j. e. s. illo rum et. ff. de rei ven si nauis. s. fi. si hō ma / le si pdi. titulu hā beat s osupt. teneē odicōe sine cā de ex tātibz rei vē. a pci piendis ppt. t. excus satur. ut. C. s. rei vē. si fundū. n. iij. cas. b3 vbi de picipēdis teneē q h3 titulu3 qf dic. ut. s. dixim3 s re rū d3. si quis a non h. **S**i pñt. dño nō i actōe i rē incon timēt fieri exuecōez sec3 i psonalibz. qā q tuoz mēhū spaciū da t. ut. s. s. act. s. qdam et. C. de vsu. rei iu / di. l. ij. et. iij.
Et si hēditas. pe tita. si hēditatis pe tū de actū sit et odē nacō secuta. nā a ipa est i rē et i psonā. vt. s. de ac. s. quedam. **P**etitōne. ut istu tuanē fruct3 cum re. ut. s. pr. s.
Ipsō pcepit. s. q ti tulum n hēbat. al ab

illis per apigndis excusatur ut modo diximus m. Actōe. s. m rē. a pet. hie. s3 hēditatis veniūt ead rō n. Pene. pene dic. qz i petitoē / dicatione alia est rei vendicacō p re. alia p fructibus.

Marginal notes on the right edge of the page, including fragments of text from the adjacent page and some illegible scribbles.

o **R**o s̄ verū p rei vendicōz vel p iudicis officium. s̄ p odicōz sine cā sic. cū equū a bonū sit. ut. ff. si cer. pe. l. et si me. p **P**ercepti. n̄ inf̄as v̄l pupill⁹ fuerit possessor ut ff. de rei. ve. l. q̄ if̄al. quō potuit vsucapi. ē m̄rupcōe fa q̄ **V**lucapta. s̄. d̄. i. actōe ad exhibend⁹ videat̄ facta eē in rei. v̄. ut. C. de anna. excep. l. fr̄. s̄. b̄. jo. lex illa itelz ligiē ī f̄bz casib⁹ ibi in tra positus. n̄ alias.

Alii dicit̄ illā ḡnālē iz telligi. p l. ff. de iud̄ solem⁹. Et q̄ s̄ d̄ic̄ ē ca res mobiles. intel lige in q̄bz n̄ m̄rupi ē vsucapio p litis. ut. ff. de rei. ven. l. si p⁹ pa sn̄a verior est t̄ **A**ctū a obtentū. s̄. t̄. n̄ caueat. ut. s. e. s̄. h̄ si neget. ff. ad exhiben. de eo. s̄. si iu t̄ **C**ondemnā. sta dus. delato. iur̄iut. i litē. ut. ff. de m̄ litē. iur̄. l. in actōne u **D**ictū ē. ut. s. de ac. s̄. q̄dam actōes. p **E**o s̄ sup̄sit. ut. s̄. et. ff. fam. h̄. c. l. puz tovi. s̄. h̄ si dolo p **E**adē. s̄. ut fiat ad iudicacō rez et pecu nie. ut. s. e. s̄. si fami lie. aut eca dānā da / ta in rebus ut. s. e. s̄. pr. et. ff. cōi. di. l. iij. s̄ **P**ossit. nō non pos se fieri qd sine omodi gate fit. ut. h̄. et. ff. s̄. si. l. negos p̄ocu lo. **I**tem nō corpus aliud diuidū. ut. fur d⁹ q̄ diuidiē s̄m vo lun. atē pass̄a. ut. ff. del. l. q̄ in rez. na / tura. s̄. h̄. Aliud indi uidū. ut. hō ut. h̄. et. ff. de vsuca. l. rez. s̄. mixta a **S**i simū. q̄ iudicō agit. ut. agf s̄mibz. t̄mū p̄nā. s̄. p̄ domibz. vicin⁹ s̄ iudicō n̄ agit. si at̄ sit d̄gm⁹ in p̄diū rusticū agit. utili simū regūdoz. nō d̄icā. ut. ff. si. reg. l. iij. in p̄n. et. l. h̄. et. si. s̄. si. **A**ccur b̄ **N**ecessaria s̄. l. quod sequitur. euidentioribus c̄ **A**d iudicacō. ff. si. reg. l. iij. s̄. fr̄. et. l. iij. et. iij. in prim. d̄ **Q**uo furatus. s̄. ad qd dānabiē. s̄. quātū in litē in iura uerit actor. p̄t eē c̄mialit̄ puniri in. l. aureis ex lege agrar̄ia pro qualibet vice q̄ applicat̄ fisco. ut. ff. de t̄m. mo. l. a ḡria. nec cuius tollitur p̄ c̄mialē. ē ad rei p̄secutōz altera de tur. ut. C. q̄n̄ cuius act̄. p̄iu. cri. l. i. nisi interim donec altera exercetur. ut. ff. de publi. iudi. l. is qui. **A**ccur. e **C**ondemnand⁹. s̄. ad int̄ esse delato iur̄iut in litem f̄ **C**ui adiudicatū ē. nō ex sn̄a iudicis d̄n̄ ium transferr̄. sic est in missiōne q̄ fit ex sc̄do decreto. ut. ff. s̄. acq̄. pos. l. iij. s̄. fr̄. et. ff. si ex norali cā aga. l. iij. in fi. et. ff. s̄. iij. diui. l. h̄. si res q̄ sic accepe. si fuerit facta missiō p̄ ip̄m p̄tozē. nā sola s̄ t̄ria n̄ fac̄ d̄m̄. sed traditō ut. C. de pacē. l. i. **E**ditō. s̄. s̄.

debet hūc inuicē cohēdi ē ta pecunia sicut iā d̄m̄ est odēnare **E**o q̄z noie cohēdi q̄sqz suo odēnādus est q̄ sol⁹ fruct⁹ hereditarij fundi p̄cepit aut rē hereditariā corrupit a con sumpfit q̄ quidē filz inter p̄les q̄z q̄ duos cohēdes s̄ sequit̄ **E**ad quidē iūueniuntz si oīm diuidūdo d̄ plib⁹ t̄bz actū fit qd si d̄ vna re veluti de sūdo si qd iste fundus comode regio nib⁹ diuisionē recipiat. p̄tes ei⁹ singlis adiudicare d̄z **E**t si vpius pars p̄reḡuarividebit̄. is inuicem ē ta pecunia alteri odēnan d⁹ est **E**t si oīmode diuidi nō possit veluti si hō forte aut mulus de quo actuz sit. tunc totus v̄m̄ adiudicandus est. et is alteri inē ta pecunia odēnād⁹ **S**i finū regādorū actum fuerit dispicē d̄z iudex. an necessaria ē adiudicacō q̄ sane vno cāu necria ē. si cui-

de rez. di. s̄. p̄ **E**ditōz. et. ff. de acquit. pos. l. iuste s̄z quid in rei v̄. si res est aliena et in ea p̄nūciat̄ et ex ea causa mi chi tradat̄. **R**. idē cū em̄ publiciana mihi d̄c̄ q̄n̄ a non do nimo mihi adiudicatur et tradit̄. ut. ff. de public. l. iij. i. si ergo vbi est d̄ns. d̄z ex sententia tradicō me d̄m̄ facere ut ff. de public. l. quecūz. **S**. lex videtur expressa. ut. ff. de p̄cut. l. non solum. al. p̄p. s̄. h̄. h̄. s̄. q̄. ff. de excep. rei iudi. l. si inter. nec ob. q̄ ex rez sit ibi. et q̄ videatur d̄m̄uz non t̄nsire. quia s̄ error iam re p̄bari non p̄t iudicis s̄tentia puat⁹ a qua non fuit appellatum. **T**ez nec obstat q̄ s̄tentia lata in actōne personali reo absolu to q̄ remanet s̄bitoz ut. ff. de cond. inde. l. iul. q̄z illud habet locum in obligatōne q̄ est res in corporalis s̄ aut dicim⁹ de do s̄mimo rei corporalis qd facile et p̄sus potest sperari ab vno et alijs dari. sed non sic in incorporali. ut. ff. p̄ socio. l. ea vero. **S**. **D**e publicis. quia cuius iudicia d̄c̄ta sunt vsqz huc. et etiam quedam c̄mialia s̄z eca puata delicta. ut. s̄. in prim. huius quarti libri. vsqz ad tit. de act̄. ideo nunc ponit de public. act̄.

Publica iudicia n̄z p̄ actōes ordinan tur nec oīno q̄c̄p̄ h̄nt cū ceteris iudicijs de q̄bus locuti sum⁹ mag naqz diuerstas eorū ē et i instituentis et in exēcedis

Publica. per a / ctōnes. immo p̄ accusatōes. **S**imile s̄ h̄bū m̄ mis large posituz sic intellige. quia in ci uilibus agit ut ali quid detur sed h̄cvt puniatur. accusatus.

et ita considerata petitione conquerentis nil h̄nt simile in spectro. s̄. nec in principio. cū vni p̄ actōz. alterz. p̄ accu sacōz istituit̄. nec ī exercitio. ē ī cuiilibz. p̄bz actor t̄m̄. ut. C. de edē. l. q̄ accusare. s̄. ī c̄mialibz actor et reus q̄z. ut. C. s̄ abot. l. fallacit̄. et. C. de fal. l. ubi. **I**n alijs at̄ multa sunt si m̄lia nā ī vsqz fit libell⁹. ut. C. s̄ litē. s̄. aut. offerat̄. q̄. ff. s̄ accus. l. libel. **T**ē ī vsqz de calūmia iurat̄. ut. C. s̄ iur̄iut. l. i. in p̄n. et. C. de fid̄ istru. l. ult. **L**iz quidam dixer̄t contra ut ar. ff. de bonis eoz. l. i. ac. **L**iter format̄ libell⁹ sic k̄ **E**t istituēdis. s̄z quā ut otineat nom̄ accusat⁹ s̄z ac cusari et amū et n̄sē q̄ omissuz fuit c̄men et locum vbi fuit omissuz et osules sub q̄bz ē admittū. **I**tem dies dati libelli d̄z m̄seri. s̄. dies omissi c̄mimis v̄l hora n̄ est necē. ut. ff. s̄ ac cus. l. libelloz. in prim. et in aut. de exhiben. rei. s̄. suscep to et h̄z s̄ loē et ī publico et ī puato c̄mie q̄n̄ c̄mialit̄ agit. ut. ff. de priua. delict. l. fr̄. quando qz tamen hec solennitas non est necessaria. ut in leui. crimine. ut. ff. de act̄. l. leuia.

et. C. de accus. ea que et idē in casibus in q̄b sine accusatōe
quis damnari p̄t qui. s. casus h̄is legibus notantur. ff. ad. iul. de adul. l. i. §. si publico. et. C. de testi. l. nullū. et. C. de p̄ba. l. p̄nl. et. ff. de suspect. tu. l. tutor. §. p̄. et. C. de calūp. l. i. et. ff. de bo. lib. l. q̄ maior. §. si libtū. et. idem in notorio emie ut dixim⁹. p. l. C. de act. l. ea q̄. et. idē i emme falsi. §. b. ut. C. de fal. l. vbi. §. jo otra. et. di. cit. q̄ ibi p̄ncipaliter fuit accusatō falsi ista a. C. cuius. tuta hec e rō q̄re d̄nr publica q̄ publica. sic. §. d. suspē. tu. §. oñf et. intellige q̄ alias possit eē abis ad accu. sādū. nō al. ut. ff. de act. l. qui accusare b. P̄m⁹. §. ideo d̄c q̄ q̄n est publica ac. cusatō et tñ non ope. tit cui libet ius accu. sādū. ut i emie supposi. ti p̄tus vbi accusant soli parētes ut. ff. de fal. l. lege corne. §. i. Item p̄pter accusati. onē adulē q̄ p̄mo de fertur certis p̄soms ut. C. ad. l. iul. de ad. ul. l. quis. e. P̄bli. coz. fac. ff. e. l. ij. d. Vltio. q̄ iēptant. mortē. ut. ff. de peis. l. fi. ac. e. In d̄cōne. q̄ est mors civil. ut. ff. de otra. tabu. l. ij. in fi. f. Metallo. has pe. nas exponit dixim⁹ quib⁹ mo. ius pa. po. solui. §. c. autem. ac. s. Infamiā. ut. les. ge iul. de vi. p̄. et. §. e. §. v̄. l. iul. d. vi. pu. b. Capitalia. et. ista appellātur relegacōes. ut. ff. e. l. i. Moliti sūt. ij. cū effcū. tñ solavolu. tas suffic. ut. C. ad. l. iul. maiel. l. q̄s q̄s k. Aie. i. aiati corpis nā aia n̄ in hois s̄i dei p̄fate oñstit. sic. C. de sacrosā. ec. l. sādū. i. fi. Et memoria. i. d̄re eē p̄ mortē p̄t accusari. ut bona d̄f erā. E i fuscū. et. auferēdo hēdib⁹ tāq̄ indignis. ut. C. ad. l. iul. ma. l. q̄s q̄s. et. l. se. Et q̄ dixim⁹ p̄ mortē accusari. intelli. gas i duob⁹ ca. illi⁹. l. §. e. d̄ p̄ncipem vel contra rem publicā e aiati⁹. i. misus ad malū. alias finē morte ut ceta ē mia. ut. ff. ad. l. iul. maiel. l. fi. m. Et. l. iul. q̄ it p̄blica iu. dicia numerat. ac. n. P̄uit saclegol ei nuptiaz gladio fe. riri o. ut. C. de adul. l. quis. i. fi. o. Masculis nam et h̄ casu armantur iura vt gladio feriantur ut. ff. ad. l. iul. de adul. l. capite q̄nto. melius. C. ad. l. iul. d. adul. l. i. iul. de adul. l. capite. quinto.

Publica autē dicta sūt q̄ cuius ex p̄lo executio eorum plerumq̄ datur.

Publicoz iudicōrū q̄d capitalia sunt. quedam n̄ capitalia Capitalia dici mus que vltimo supplicio affitiunt veluti aq̄ r̄ ignis inter d̄cōne. vel deportacō ne vel metallo. cetera si q̄ infamiā irrogāt cū dāno pecuniario. h̄ publica qui dē sūt nō tamē capitalia.

Publica autē iudicia h̄ sūt lex iulia maiestatis. q̄ i eos qui otra impatorē vel rem publicā aliq̄d moliti sunt suoz vigorez extēdit cui⁹ pena aie amissōz su. stinet et memoria rei etiā p̄ mortē dānat. Et lex iuli. de adulēis cohēcēdis q̄ n̄ solū temeratores alie. narū nuptiarū gladio pu. nit. s̄ r̄ eosq̄ cuz masculis nephandā libidinem exēce re audēt. s̄ ead lege iulia eē stup̄ flagiciū p̄uit ē q̄s sine vi vel virginem vel viduā honeste viuētē stu.

Aie. i. aiati corpis nā aia n̄ in hois s̄i dei p̄fate oñstit. sic. C. de sacrosā. ec. l. sādū. i. fi. Et memoria. i. d̄re eē p̄ mortē p̄t accusari. ut bona d̄f erā. E i fuscū. et. auferēdo hēdib⁹ tāq̄ indignis. ut. C. ad. l. iul. ma. l. q̄s q̄s. et. l. se. Et q̄ dixim⁹ p̄ mortē accusari. intelli. gas i duob⁹ ca. illi⁹. l. §. e. d̄ p̄ncipem vel contra rem publicā e aiati⁹. i. misus ad malū. alias finē morte ut ceta ē mia. ut. ff. ad. l. iul. maiel. l. fi. m. Et. l. iul. q̄ it p̄blica iu. dicia numerat. ac. n. P̄uit saclegol ei nuptiaz gladio fe. riri o. ut. C. de adul. l. quis. i. fi. o. Masculis nam et h̄ casu armantur iura vt gladio feriantur ut. ff. ad. l. iul. de adul. l. capite q̄nto. melius. C. ad. l. iul. d. adul. l. i. iul. de adul. l. capite. quinto.

Sime vi. Quid si vi habetur. §. e. §. finautē perurum. **V**idua. adicias vel i puerū. et. die de vidua et de v̄gie tñ sint meretrices vel licite concubine. ut h̄ subic. bone. s. ste. et. ff. de adul. l. stuprum. §. i. **H**umiles qui sunt humiles vel honeste die. ut. C. de in. cest. nup. l. humilē

Puerit Penā at ead lex ir rogat p̄corib⁹. si honeste sunt. publicacōz p̄tis di. midie eozuz bonozuz. si hu. mles corpis cohēcōz ē re. ligacōe. Et lex cornelia de sicariis q̄ hoicidas vl. tore ferro p̄leq̄t. vl. eos q̄ hoies occidēdi cā cum te. lo ābulāt. **T**elum autēz ut gayul n̄ ex interpretacō ne leguz. xij. ta. scriptum re. reliquit vulgo quid id ap. pellat q̄d ab arcu mittit. s̄ h̄ r̄ omē significat q̄d maū cuiusdā mittit sequit ēgo vt lignū et lapis r̄ ferruz h̄ nomine d̄tineat. d̄cmq̄ ab ed q̄d i lōgiquū mitti t̄ a ḡca v̄ce figuratum et h̄ac significacōz iuēniē pos. sum⁹ et ingreco nomine. **N**am q̄d nos teluz appel. lamus. illi bellos appellāt admonēt nos epigramā. ta i zeropholo verbis cau. tissime sc̄pta. **S**icarij au. tem appellantur a sicca eo q̄ significat ferrum. i. cultzū. **E**ad lege r̄ venefici capite

Cū relegacōe. h̄ distincō p̄ne falsit i ēb⁹ cāitus i q̄b cō. mittit stupr. et tam. maior pena ipomē. p̄ q̄ si q̄s i puez. cō. mittit q̄ tūc gladio p̄uit. ut. s. e. §. itē et q̄n tutor s̄i p̄. auct. eā cui⁹ tutor. ut. C. si tu. pupil. suā. l. i. **S**i fuerit stup̄ta a. liq̄ a suo p̄o suo. ut. C. de m̄ie. q̄. §. p̄. se. im. l. i. **E**t nō penam s̄i p̄ eē ānquēnalē. n̄ q̄n p̄ vi omitter. tūc ei sine p̄sumtōe ipis p̄t institui. ut. ff. ad. l. iul. de adul. l. mar. ti. §. qui quēmū. et. §. u. **A**tem lex. si. cornelia. s̄. oputatur inter p̄blica iudicia. **D**e sicariis. q̄re sic dicatur die ut. §. e. §. sicarij. **P**ersequē. i. p̄leq̄t eos qui homicidii m. fecerunt cum ferro. nec ei p̄ h̄ac legē oc. ciditur occidēt. s̄ d̄q. portat et omia bona. sua p̄blicat. ut. ff. ad. l. cor. §. sic. l. eiusdem. §. legis. et. l. p̄nl. ut. dic q̄ p̄leq̄mur ho. micidas ferro. q̄ eos occidimus hodie. vt ff. ad. l. cor. de sic. l. ij. §. §. solet. **A**mbulāt. h̄ eos n̄ occidant. ut. C. ad. l. cor. §. sic. l. is qui. **E**t nō ca. ex quibus ali.

quis hac lege tenetur. ut. ff. ad. l. cor. de sicca. l. i. **S**equitur ut. s. de medic. §. q̄ at. **F**iguratum hoc totum quod sequitur omittas. **S**icarij. a sicca. vñ videbat q̄ tñ q̄ cum sicca occiderēt hac lege tenētur. **S**ed tamen generalius hodie accipit sicca ut telum per interpretationem. ut. s. p̄. §. **E**st autēz sicca ut subicit cultellus ut r̄iq̄ incidens quem portant pe. regrini quant oq̄ in baculo quodam ita q̄ non pater. vñ d̄. **S**icca est sicca m̄ero latens sicarius inde vocatur. **E**adē lege. §. q̄ die ē cornelia de sicariis et veneficiis. nam plus est hominē eecidere veneno. q̄ gladio. vt. C. de mathemat. l. i. **A**ccursus florentinus. **O**diosis. i. artificis odiosis. nā omnis ars est bona. **S**ufurris id est incartationib⁹. nā h̄ sc̄ia t̄p̄robata est. ut. C. de male. et mathema. l. cor. **A**ccur. floren.

Occiderint et sine dolo. ut ff. de penis. l. si quis aliqd. §. qui abortivus. secus in cornelia. q. d. dolus est necesse. nec sufficit etiam lata culpa. ut ff. ad l. corne. de sicca. l. in lege.

Parētis. parētes accipe et filios usq; ad infinitū. ut ff. de in ius vo. l. quiq; §. fr. et. l. sed si hac. §. liberos. accur.

Affectōis. alias affinitatis. vel aliter affectoris.

Cōtinet. q. qui sunt qui hac appellatōne otinēt. R. supiores et inferiores ut dixim. Et collaterales ut frēs olos

bin et patruales. et primiores eis. Et af-

fines qdā ut vpor nu

er. gener. vitric. p /

uign. et soceri et cē

pron. ut ff. e. §. i. l.

§. sciens. et. l. cū pat

h. **P**reparaverit

forte et si nō decide

rit hz pla. et fa. p eo

ff. e. l. i. §. i. §. v. l. die ilz

lū specialē casū ac.

Eneus. nota ex /

neu plus puniti q si

ipse occidit. ut h. q

ff. e. l. v. §. et. l. sciē

te k. **V**l i amnē id

est flum. vl hū vicz

na n sunt bestijs sbici

tur. ut ff. e. l. p. n.

Sustinebit. h. non /

ne q q supiores pso

ans occidit hac lege

cor. tenet. vidē q sic

ut ff. e. l. ij. §. 3. et. C

e. l. i. **D**ic ego q hac

lege cornelia tenet.

h. non accusatur. Vel

dic hū jo. q tenetur

eadem pena capitali

sed maior h. imponē

m. **T**estaria. id eo

fiē dca. quia et de te /

stamēto falso ibi agi

n. **I**nst. §. i. epō ē

nale vl alicuius ostra

o. **S**cpserit. **A**us.

et ita veritatem mu

tauit. ut i. aut. §. si. ist

§. i. in principio

p. **S**ignauerit. i. si

dānāt q artib9 odios tā

veneif q susurris magicis

hoies occiderint. vl mala

medicāta publice vēdi

derit. **A**lia deide lex asp

rimū cmē nouā pena pseq

ē q pōpeiana de picidijsw

cat q cauet ut si q pētis ā

filij ā omīno affinitatis ei9

que nuncupacione parici

dij otinetur fata prepaue

rit siue clā siue palā id au

sus fuerit necnō id cui9 do

lo malo id fcm est vl osci9

cmīnif existit hz extne9 fit

pe na paricidij punitēz ne

q3 gladio neq3 igbus neq3

vlli alij solēmī pene subicie

tur hz insutus culeo cuz ca

ne et gallo gallinacio et vi

pera et symea et inē eas fe

rales angustias oprehen

sus hū q regionis q litas

tulerit vl i vicinū mare vl

m amnē piciaē. ut omīum

elemētōdū vsu viuus carē

incipiat et ei celū supstati

terra mortuo auferat. **S**i

q3 aut alias cognacione

vl affinitate psonas iūctaf

necauerit penā legis cor

nelie de ficarijs sustinebit

Ite lex cornelia de fals

is que ec testamētaria w

catur penā irrogat ei qui

testm vl aliud instrm fal

suz scpsertit figuerit recita

uerit subiecerit vel signuz

adulterinū fecerit sculpse

h. et ff. ad l. cor. de fal. l. i. §. p. n. et ff. si ex noz. cā aga. l. p. n. et ff. de pen. l. in suo. pmo et inē liberos mag pumi

tur minores q maiores. ut ff. de incen. tui. nau. l. pediul

s. **I**te lex nō ex maiozitate delicti maiorē penā imponi.

ut h. q. C. ad l. iul. §. vi. l. i. §. fa. §. §. it dic. §. q at. **I**te h. dāna

t9 fit ifamis. ut ff. ad l. iul. §. vi. §. p. l. i. §. **S**erit stu. ut

t. **S**ina. §. dij. §. qn sine vi aliq3 omiz. §. e. §. nūc qn vi vel

otimua cū supiori. p. §. u. **C**ōstōis. ut. C. §. rap. §. i. i

Publicā. f. ciuit. rō

ne non alterius. ut.

ff. de fur. l. ob pecu

mā. ff. ad l. iul. pe. l.

ih. §. p. n.

Sacrā. ut calices

et thuribula q sac hū

ut. §. de r. §. di. §. mul

lus. **R**eligiosam.

ut ornāta sepulcro

z. a. **F**urati hū vl ec

immiscuet ita q dā

nificauēt rē publicaz

ut ff. ad l. iul. pec. l.

i. b. **M**isteriū. l.

adiutorū. c. **S**ulce

pet. §. ad custodiē. §.

Depertatōis depoz

tant em. **E**t nota q

qnquēmo durat hec

actō. ut ff. ad l. iul.

pecul. l. peculat9. **I**te

est special i eo q cō

hēdes ichoēt. ut ff.

ad l. iul. pecul. l. fi.

i. **D**e plagarijs. i. §.

fic dca. qz orbato pa

tre filio vl dno suo h

lex punit orbantē hz

em loē qn aliq3 dis

ebit alienū suū vel fi

liū. ita q p vl dñs

n pt hēre. ut ff. ad l.

fa. de plag. l. i. et. l.

lege. l. i. eū. §. i. p. n.

§. fi. **I**tem tenetur q

liberū hoiez § loco i

lo eiusq; legis pena in ser uos vltimuz suppliciū est qd et in lege de ficarijs et veneficis seruat in liberis vero deportatō. **I**te lex iulia d vi publica seu puata adūsus eos exort q vi vetarmatā vel sine armis omiserit. hz si quidē arma ta vis arguatur. deporta cio ei ex lege iulisa de vi pu blica irrogatur. **S**i vero si ne amīs in terciā ptem bo noruz suozum publicacio imponit. **S**in autem p vi raptus hginis vel vidue vl scē monial vel alie fue rint perpetrati tūc et pccōel et hij qui opē flagicio ded runt capite pmiunt scdm nre ostōnis diffinitionem ex qua h apcius possibile ē scire. **L**ex iulia pecula tus eos punit qui publicā pecuniā vel rē sacram vel religiosam furati fuerint. hz si quidē ipi iudices tpe amīnistracōis publicaf pe cunias subtraxerint capi talia aia aduersione puni unt. et non soluz hij. hz et q ministerium eis ad h adhi buerint vel q subctas ab hijs sciētes suscepint. **A**lij vero q in hāc legē incide rint. pene deportationis subiūgent. **E**st et inē pu blica iudicia lex fauia de plagarijs q inēdum capi tis penaz ex sacris ostōibz

h. et ff. ad l. cor. de fal. l. i. §. p. n. et ff. si ex noz. cā aga. l. p. n. et ff. de pen. l. in suo. pmo et inē liberos mag pumi tur minores q maiores. ut ff. de incen. tui. nau. l. pediul s. **I**te lex nō ex maiozitate delicti maiorē penā imponi. ut h. q. C. ad l. iul. §. vi. l. i. §. fa. §. §. it dic. §. q at. **I**te h. dāna t9 fit ifamis. ut ff. ad l. iul. §. vi. §. p. l. i. §. **S**erit stu. ut t. **S**ina. §. dij. §. qn sine vi aliq3 omiz. §. e. §. nūc qn vi vel otimua cū supiori. p. §. u. **C**ōstōis. ut. C. §. rap. §. i. i

Publicā. f. ciuit. rō

ne non alterius. ut.

ff. de fur. l. ob pecu

mā. ff. ad l. iul. pe. l.

ih. §. p. n.

Sacrā. ut calices

et thuribula q sac hū

ut. §. de r. §. di. §. mul

lus. **R**eligiosam.

ut ornāta sepulcro

z. a. **F**urati hū vl ec

immiscuet ita q dā

nificauēt rē publicaz

ut ff. ad l. iul. pec. l.

i. b. **M**isteriū. l.

adiutorū. c. **S**ulce

pet. §. ad custodiē. §.

Depertatōis depoz

tant em. **E**t nota q

qnquēmo durat hec

actō. ut ff. ad l. iul.

pecul. l. peculat9. **I**te

est special i eo q cō

hēdes ichoēt. ut ff.

ad l. iul. pecul. l. fi.

i. **D**e plagarijs. i. §.

fic dca. qz orbato pa

tre filio vl dno suo h

lex punit orbantē hz

em loē qn aliq3 dis

ebit alienū suū vel fi

liū. ita q p vl dñs

n pt hēre. ut ff. ad l.

fa. de plag. l. i. et. l.

lege. l. i. eū. §. i. p. n.

§. fi. **I**tem tenetur q

liberū hoiez § loco i

locum Enspat. ut. C.

ad l. fa. de plag. l. i.

pla. l. fi. et. ff. ad. l. fa. l. fi. in fi. **T**ercē quedā cūl' pena olim imponebat q̄ cessat hodie. ut. ff. e. l. fi. a **I**ulia q̄ h3 lo cū in q̄tuor casibus. **P**rimo si quis dederit clam pecuniam ut aliquem sortiatur honorem. non in ciuitate rōna. nā ibi cessat hec lex. cum princeps ibi eligat. ut. ff. ad. l. iul. Sambi l. i. in prin. **D**eo dixi clam. qz palam potest. ut. ff. d. pollic. l. i. §. i. et. ff. de of. presi. l. barbarius. **S**ecundo habet locuz cum quis stat in magistratu vitra annum. ut. C. ad. l. iul. d. ambi. l. i. **T**ercō si q̄l ingrediē domum iu s dicis agnoscentis de causa criminali. ut. ff. ad. l. iul. de ambi. l. i. **I**tem in quarto si q̄s iudex nouū vectigal instituerit. et est peza centū aureorum. ut. ff. ad. l. iul. de am bi. l. i. §. in casu dep tatur qn. s. bis idem offitium est affectu ut. C. ad. l. iul. de am bi. l. i. sed fallit in as sessore. ut. C. de as ses. l. liceat **I**tem i p consule. ut. ff. de offi pconsul. l. anpn. v. dic ibi sex fastibus id est sex mensibus. qz tm durabat eius offi cium. **b** **R**eputandarū. q̄ habet locum quando iudex per pecuniā fa cit aliqd vel omittit. ut. ff. ad. l. iul. tpe t. l. i. in. iij. v. vj. et. vij. esculentum tamē potest accipere iurē veteri. dummodo non nimis magnum. ut. ff. de offi. pco. solent in fine. s. iur. nouo. non nisi qn̄ deficeret salarium. ut i aut. sc̄p. exempla rē. in medio prime col. pena autem huius legis est ciuilis i quadruplum. ut. C. ad. l. iul. repe. l. i. criminalis extra ordi nem. ut. ff. ad. l. iul. lex iul. §. hodie. **c** **D**e annonā. hec lex locum habet quociens quis fac vt amona carior sit. et est pena in ea statuta. xx. aureoz. ut. ff. ad. l. iul. de anno. l. ij.

irrogat mēdū leuiorem. **S**ūt p̄terea publica iu dicia. lex iulia de ambitu lex iulia repetūdaz et lex iulia de anona et lex iulia de residuis q̄ de certis ca plis loquunt. et aie quidē amissionē non irrogant a lijs autē penis eos subici ut q̄ p̄cepta eaz neglexe rit. **S**3 d publicis iudiz cijs h̄ exposuim. ut nobis possibile sit summo digito et q̄si p̄ indicē ea tetigisse **A**lioqui diligentior eoz sciēcia vobis ex latōribz dā gestorū seu pandectarum libris do ppicō aduēta est

De residuis. et h̄ lex locum habet quando aliquid sup fuit ex aliqua admistratioe publica. et ipse vsu suum cōiugit cui erat illa admistratio omiā. ut. ff. ad. l. iul. pec l. ij. et. l. iij. §. lege pena autem huius legis est in tercia p te q̄ accepit amplius q̄ debet. qd̄ pla. sic dixit ut esset in q̄ druplum Vel die amplius tercia parte. quia punitur i sim plum. et i iij. pte simpli. ut. ff. ad. l. iul. pecu. l. iij. §. h̄ et q̄ pecuniā in fi. maxie qz pene t̄stingēde sūt. ut. ff. de pen. l. i

interpretatione. **e** **S**ubicunt. s. le ges. f. **C**az. s. le gum. nam in ottra dibus et alijs q̄ debēt de iure sortiri effectū et non sortuntur. iu dicat lex non valere ut. C. de. le. et con. l. non dubium **I**tem in crimia libus varie cō stituuntur pene qua rum quedam sunt orz dinarie que scilicet ha bent certam penam aliqua lege indus ctari. ut patet p m̄e tas rubricas. ff. d. pb iudi. et in sequentibz **A**lie sunt extraordina rie. ut. ff. ad turpi l. in pri. et. ff. de exp. or. cri. l. i. et in seqn. ti. usqz ad ti. de pub. iud. ac. **S** **S**ummo. idest lō giori digito cum q̄ q̄l tangere p̄t altius q̄ cū alijs q̄ d̄z medicus

Iustiniāni **C**esaris **p**recla rissimum institucionū op⁹ in celebratissimavibe bafi liensi. quas aeris clemēcia agrivbertas et hominum industria ceteris vrbibus prestanciozem facit. terse nitide et emēdate impres sum est per Mihabelem. **W**ensler. expletū demiqz Anno nostre salutis septu agefimo sexto post millesi mum et quadringētesimū pridie kalendas Iunij.

al medius. **h** **P**er indicem. i. per alium digitum qui dicitur index. **V**el dic melius qz h̄ dicta sunt ut sint index siue demonstra cio aliorum dicendorum sicut et sub gallina ouum dimittit ad hoc ut ibi alia faciat oua. et idem in hijs que accipiunt a columbis. **i** **A**duentura est. ut. ff. de public. iud. per totum librum. usqz ad librum de appellatiombus qui sequitur. **E**xPLICIT apparatus institutionum.

Per catedras opus illud eat per pulpita celsa. **I**nstitutoz Caesaris eximium. **E**t doctos adeat Iubet insignis basilea. **V**nde sibi et domino magnus honos rediet. **H**oc studiosa manus labor ingenium Mihabelis **W**enslers. exterse impresserat et nitide. **M**ille quadringentos numerat sex septuaginta. **C**um nostro maij codice finis erat.

Inbl zu KR 114 (2).

